

འཕྲོམ་འཇགས་ལེ་ཐང་ལྷ་ཞོལ་གཟུགས་སྤྱོད་བཏུམ། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོད་དུ་མས་མངུམ། །
 དགེ་ལྷན་བསྟན་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག །ཡརྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

[illegible]

Figure 1. The location of the study area in the north-east of Iran.

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་བ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཚོ་གའི་རྣམ་པར་བཤད་བ་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྒྲུང་བ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྲ་
བ་བཞུགས་
སོ། །

པོད་ག་བ།
སྤྱིའི་དེབ་སྤེང་ང་གཉིས་བ།

མཛད་པ་པོ། ལྷུལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྤྱི་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ཐོད་ག་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་སྐྱབས་ཅན་རྒྱལ་གྲ་ཚོང་ནས་
པར་ཐེངས་དང་ཐོར་དེབ་གངས་ ༣༠༠ དཔར།

© Namgyal Tantric College, 2014

All rights reserved

Compiled, edited and published

by Namgyal Monastery

www.namgyalmonastery.org

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Off: 91+92184-14777/ 92184-15777/221492

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

ཐོག་མའི་སྒྲིང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྒྲིང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲོང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། འབགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་པ་སྤྱེལ་ཀླན་བྱང་སེམས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་
མ་བུ་སྤྱན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་འབགས་པའི་གཟུངས་སྤྲུལ་ཡིག་དྲུག་གི་གངས་ལྗན་
མིའུ་གཏུང་དྲུག་ལས་མཆེད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་།
སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་
ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་རིམ་པར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུས་རབས་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སྒོར་བཅའ་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁའ་བཙུན་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་
གཅིག་གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱང་ལ་བྱུང་བར་བྱས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རྗེ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱས་
པ། ཆོས་རྒྱུ་མཆོར་མཆོད་དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྒོལ་གཏོད་མཛད་
ལ། སྤྱི་རྒྱུའི་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་
བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོར་ལྟེན་བཅའ་ཀྱིས་སད་མི་བདུན་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས་རབ་བྱུང་
གི་ལྗེ་དང་། དགོན་སྡེའི་ཐོག་མ་བསམ་ཡས་མི་འགྲུར་ལྟན་ཀྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གསར་བཞེངས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་བསྐྱུར་ལོ་པཎ་གླིང་གི་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
སྒོ་རིག་བཟུ་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་དོན་

རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྤྱིར་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོད་ས་
སུ་ནང་འབྲེན་དར་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སློབ་པར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་
སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་
བརྟེན་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སློབ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཕུ་བཅན་དང་།
རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐོས་
བསམ་སློམ་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེན་པའི་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྷར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་
བཀའ་བསྟན་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅག་ལྷ་བྱས་ཆེ་གང་ངལ་བ་བསྟན་ནས་བབྲངས་
ཀྱང་བབྲང་བར་དཀའ་བས། བོད་གངས་ཅན་ཕྱོད་ས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲིགས་བཅ་ཐམས་ཅད་
གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པོའི་དབང་སྐྱོང་པ་སྟེར་བྱས་སོ་ཞེས་
སྤྲིས་ཀྱང་ཁྱད་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྟར་བཀའ་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་བྱོན་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཏུ་སྤྱོད་རིག་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སློས་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བའི་རིམ་
བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲས་སོགས་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་ཚོངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྟན་
མཆོག་བཏུད་ཅི་ལྷ་བྱ་དེ་དག་གི་རོ་བཏུད་རྣམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་
ཤོག་བྱ་སྤྱུལ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་དག་གི་མྱང་དོར་འབྲེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སློབ་གསུམ་དག་བཏུའི་ལས་ལ་བཅོན་
པ་དང་། དུམས་དང་སྤྱིང་ཇེས་རྒྱད་དུལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཞིས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱོད་

རང་ཆས་སུ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར།
དང་གི་དུས་སུ་འང་འཛམ་གླིང་ཤར་བྱལ་ལ་གནས་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་།
ཡང་སྒོས་ཆན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
དང་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་
ཏུ་འཛིན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་
ལས། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ �ནས་ ༡༩༥༤ བར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་དམར་པོའི་
ལྷ་བར་ངོ་ལོག་མཁའ་ལ་པར་ཚོལ་དང་རྒྱུད་རིག་གཏོར་བའི་སྤྱི་མཆོང་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བས། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་ཡོད་ཆད་
རྒྱུ་བཞེད་གསུམ་སུ་བཅིས་ཏེ་གཏོར་བཅོམ་ཆབས་ཆེན་བྱས་པའི་བོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་
སྤོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་སྤུལ་ཡང་སྤྱི་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་གངས་
ཅན་སྤྱོདས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར་དང་། ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྤྱི་ནོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་
ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཆུ་ལྷའི་ཞལ་དུ་སྤུལ་ཟེན་པ་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་
རྒྱུའི་བྱས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྷ་བུའི་ཁྲོད་ནས་སྟེས་དབང་སྟབས་
ལེགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ས་སྟེང་དུ་ལྷག་ལུས་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལ་རྒྱལ་
མཆོག་སྐུ་ཐེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་ཤིག་སྟེ་ཏུ་གྱུར་
སྟབས་དང་སྐྱབས་ལུལ་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྩིས་ཀྱི་ལས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་
སྤྱང་བྱེད་དགོས་སྟེ། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་ཐུབ་
པར་བརྟེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེ་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཁར། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་
བ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྟེང་དུ་ཅ་བརྒྱག་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་
གཤེས། འདི་ཀྱན་བདག་ཅེས་སྤྱང་སྤྱོད་གནད་ལ་འཁལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། གོ་ལ་འདིའི་

ཐོག་གི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་རྗེས་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་བྱུར་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྒོས་
ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐེང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ནོ་ཤེས་ལེགས་པར་འཆོ་ཞིང་། སྤྱན་འབྲུམ་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བཅར་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གི་མཆོན་གནས་
རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐེང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་རྣམས་ལ་བདག་
ཅེས་སྤྱང་སྒྲོབ་གནང་བྱུང་པ་ཅུ་མ་མིན་པར་དེ་བས་གཤམ་གནང་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གསུང་བཟང་
རྣམས་ལ་འཆད་ཅིང་ཅིང་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་
བ་སྤྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན། ཡང་སྒོས་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། མཐོང་
བརྒྱད་ཕྱག་ལེན་གྱི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
ཐད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འགན་འབྲི་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

ལྷག་པར་གངས་ལྷོངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་
ཆེན་པོ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་མཆོག་ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མངའ་བདག་ཡཔོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་
གསུམ་གྱིས་མཆོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན་དུ་བྱུང་བཞིན་
པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་
མགོན་ཡསྐབས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་དུས་མཛད་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཉི་བཀའ་འབྲུམ་
སོགས་སྟོན་ཁྱོན་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དམ་པ་ཆོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལྟར།
འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་ཁྱིད་གང་འདུལ་སྤྲུལ་པའི་རྣམས་གར་ཏེ། །

འཕགས་ཡུལ་སོ་བྲལ་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ། །

པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རིམ་བྱོན་སོགས། །

སྐུ་འཕྲེང་གསེར་རིའི་ཕྱེང་བ་ཆར་དུ་དངར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁུངས་རབས་རྣམ་ཐར་
ནི། རྒྱལ་ཀྲན་སྙིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གིས་དག་
དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་སྤྱུ་མེད་པ་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་
པའི་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་པ་
ལས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་སྐུའི་སྤྲུལ་
པ་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ནས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་
ཡུལ་སོ་བྲལ་དང་། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་གཉའ་
ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བར་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་པའི་འབྲུང་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྩེའི་
བར་བསམ་བཞིན་སྐུ་སྐྱེ་བཞེས་པའི་འཕགས་པོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་སྐུ་ཕྱེང་བཅོ་ལྔ། ཡང་སྟོས་
ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་བར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ནི། ལུས་ཅན་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྟོས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། ཐུབ་བསྟན་
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལྷག་དོན་སྐུ་བཙུང་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བཙས་ལ་
གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་རྒྱ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་ནམས་ནི། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་
ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཉིད་མིའི་ནམ་རེལ་ཏུ་ཐེབས་པར་སོང་སྟེ་བ་ནས་ཆེ་
རབས་སྤང་བར་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་བོད་འབངས་ནམས་བསྐྱངས་པའི་ཆད་མེད་ཀྱི་བཀའ་
བློན་རྗེས་བྲན་དང་། ལས་སྒོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲ་བརྟན། སྒོས་སུ་གལ་ཆེའི་ལས་འཆར་ཆ་
ལག་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ད་བར་སུས་ཀྱང་བཅམས་གནང་མེད་པར་མངོན་པས།
ཡུལ་བ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་དང་གཅིག་རང་རེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཉིས།
ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་འབྲེན་མཆོག་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེ་
ཡཞབས་པད་རྩི་རྩེ་ཆོས་བདུན་གྱི་རོ་པོར་བརྟན་པའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དཔེགས་ནས་
འདི་ག་སྐྱེ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ཟླ་
བ་ ༡ ཆོས་ ༡ ཉིན་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁུ་རྒྱུའི་
ལས་འཆར་གསར་སྒྲིག་གིས་ལས་གཞི་དབུ་འཛུགས་ཞུས།

དེ་ཡང་གངས་ལྗོངས་སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལྷ་ན་མ་མཆིས་
པ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྟོ་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་སྐྱེའི་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་རྩེ་
བཅུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྤྱིད་གསུམ་དབང་
བསྐྱར་མཆུངས་པ་མེད་པའི་སྤེད་པལ་བཟང་པོ་མཆོག་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༠༩ དང་། སྤྱི་ལོ་
༢༠༡༥ ལོར་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞིས་པར་བརྟེན། པན་བདེའི་མཛད་བཟང་ནམས་ལ་
མངོན་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོད་ཅིང་། ཡུལ་བའི་བཀའ་བློན་རྗེས་བྲན་ཁུ་བའི་འགངས་ཆེན་
ཀྱི་དུས་ཆོགས་བྱུང་འཕགས་ཅན་ཡིན་སྟབས། གཞིས་བྲེས་བོད་འབངས་ཡོངས་ཙམ་མ་
བད། འཇམ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་པལ་ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྟོ་མིའི་
ནམ་པར་རེལ་པ་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབངས་དང་། ཞི་
བདེར་མོས་པའི་འཇམ་སྤྱིང་སྟེ་བོ་ཀུན་གྱིས་གུས་བསུའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་

ཅིག་འཛམ་གླིང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་གཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་
སྐྱེ་ཆེ་ཡེན་བས་བད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རོ་ཐོར་འཆོ་གཞེས་གསལ་
ཞིང་བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་འབྱུང་མོར་སྤྱད་བཅི་ཁྱེ་བའི་དུས་བཟང་
དང་། ལྷ་ར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།
གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། འཛམ་གླིང་
འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་སྒོ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་སྲོག་མཐུད་པའི་མཛད་བཟང་
བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞེད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བཟང་ཉིས་
བཅེགས་དང་། གཏམ་བཟང་སྤུམ་བཅེགས་སྟབས་དང་བསྟན་གྱིས་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་
ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་བུར་བྱན་མོང་ནས་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་
དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཤེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་བྱོགས་བསྐྱེགས་པར་སྐྱོན་
ཁྱེ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྐྱབ་བཅར་སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་བཟང་དགའ་བ་ལགས་བརྒྱད་
ལྷ་སྟན་སྟོན་འབྱུང་ཁྱེས་པར་བཀའ་འཁོལ་དང་བཅས། <<ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཤེང་རིམ་བྱོན་
གྱི་གསུང་འབྱུང་དཔེ་ཆོགས་>> ནམས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་འབྱུང་མཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་སྐྱེ་བའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་མེད་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་དང་། གསུང་འབྱུང་ཁག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་ཐར་བཅས་འབྱུང་པར་དུ་འཇུག་འགོད་གྱིས་ཁྱེས་དག་ངེས་འདོངས་
ཐོག་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྐྱོན་ཁྱེས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་གྱི་མཛད་སྟོའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་འབྱུང་མཆོན་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྐྱལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་
བསྐྱེད་སྟོན་ལས་དང་། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་གོར་མ་ཆག

འདི་ག་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་བུར་བྱན་མོང་ནས་ཡལོང་

ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་གྲས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དབྱང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་
ཡུལ་ས་པད་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་
མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་དུ་མའི་སྤྲད་དུ་ཡུལ་གོན་པོ་གང་
ཉིད་དགྲུང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་གཟིམ་ཚུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུག་ཁྱེ་ཀྱའི་
སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་དགྲུང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་
ཅུ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་ཉེ་གཟིམ་ཚུང་བརྟན་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་བ་དགེས་པའི་མཆོད་
སྤྱོད་དང་བཅས་འབྲུག་མཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲུག་ལམ་ཁྱེ་ཀྱེ་མ་བཟོས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་སྟེ་
ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུག་པ་ནས་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་
ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མཆོད་བར་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་ནམས་ལ་གསུང་འབྲུམ་དེབ་ཐེང་ ༤༡ བཞུགས་
པ་དང་། ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་དྲུག་པ་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབྲུམ་དང་
ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་ནམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་
པོད་ ༡ གསར་དུ་བྱོགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་པ་དང་། གོང་གསལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་
ཚུད་པའི་ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་ཐར་དེབ་ཐེང་ ༤ དང་། ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་
ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཆོད་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ནམ་ཐར་དང་བཀའ་
སློབ་ལམ་སྟོན་དེབ་ཐེང་ ༤ བཅས་བསྟན་ནས་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱིའི་དགྲུང་གངས་
དང་མཉམ་པའི་པོད་ཐེང་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེ་པ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེད་མཆོན་དོན་ནི།
དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་སྒྲ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་དྲུག་ལས་ཨོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་མཆོན་པས་ན། གསུང་འབྲུམ་སྤྱེད་པས་འདི་དག་ཏུ་འད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཆང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་གསུང་འབྲུམ་ནམས་ཀྱི་དབྱར་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་དོན་

དུ་མཇད་པ་སོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་པར་རེ་དང་། བར་དུ་གསུང་འབྲུམ་
དངོས་ཀྱིས་གསུང་མཆོན་པ་དང་། མཐའ་མར་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་
ཀྱི་རི་མོ་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གསུང་འབྲུམ་པོད་རེར་སྐྱེས་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
གསུམ་ཆང་བའི་མཆོན་དོན་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཁི་ལོ་ར་བུ་སྟེ་སྐྱེས་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་རྒྱབ་ཤེལ་བྱར་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་
སྒྲོར་གཟུགས་གཉིས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་སྟེང་མའི་ནང་ཡུལ་མཆོག་
སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་དང་། སྒྲིབ་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་འོག་མར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་
སྒྲིབ་སོ་སོའི་གསུང་འབྲུམ་ཀ་ཁའི་ཡང་། སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་སྐྱོད་བྱར་དུ་ཕྱག་མཆོན་མེ་ཏོག་བསྐྱར་
བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་>> ཀྱི་
པོད་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བར་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་གི་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བའི་བརྒྱད་
རིམ་ནང་། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱེས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་། པོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་མ་ཡིག་ཐོག་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་མཁན་དང་། ལེགས་སྒྲེལ་ཉིས་འགོག་
གི་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་ཆང་མར་ད་ལན་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་ཇེ་བཀའ་བྲིན་
སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུ་དང་། ང་ཆོའི་ལས་གཞི་འདིར་རྣམ་བུ་སྟོན་སྟེང་ནས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྒྲིབ་སྒྲ་མེད་དང་། འགྲོ་བྱོན་ནར་གཏོང་གནང་བ་དང་། མཁྱེན་
དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་
འཆར་འདིར་གདེང་འཛིན་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན། ལུ་དག་
གི་རྒྱུ་མཁོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱར་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་
རྒྱབ་སྒྲོར་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་བྱེས་རྣམ་བུར་སྟོན་མོང་ནས་པར་སྐྱོན་ཐོག་རྒྱུ་རྒྱུ་རམ་

ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། སྙིང་དབྱུང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱེ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་ང་ཆོའི་ལས་འཆར་ཁག་ལ་རྩ་ཆེའི་ལས་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་
དང་། རོགས་པན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུ་མཐུད་གནང་སྐྱོར་ཡོད་པ་མཐུན་ཞེས་ཁྱེ།

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁྱེ་བའི་
བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གྲུས་པ་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ལྷན་ཡུལ་འཕེལ་དང་། ལས་
རོགས་ས་རྩ་མཐོ་སློབ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཆེ་དཔག་རྟོ་རྗེ་བྱང་ནས་ཞོགས་སྤྲ་ལངས་
དང་། དགོང་ཕྱི་ཉལ་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་དཀའ་བ་བྱུང་བས་ད་དང་། ངས་བ་དང་ལེན་གྱིས་གསུང་
འབྲུམ་གྱི་ཡིག་འབྲུག་དང་། དཔེ་བསྐྱར་ཁྱེ་དགའ་དཔེ་ཐབས་འཆོལ། དཀར་ཆག་གསར་
སྒྲིག་དེབ་གཟུགས་རྩལ་འགོད་སོགས་གང་ཅིར་བཅོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཁྱེས་ཤིང་། ཡང་སྒྲོས་
རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཁྱེ་དུ་མི་སེམས་པར་རྒྱན་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རུང་ཞིབ་
ཆོགས་དང་། བཟོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་འབད་བཅོན་ཁྱེས་
ཁྱེ་ལགས། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་པའི་ལྷན་བསམ་ལ་མ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་བཟོས་
མིན་ནའང་ཤེས་ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྦྱོང་བཅས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་ཆད་ལྷག་ནོར་
འཁྱལ་འབྱུང་སྤིད་པས་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་གྱི་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྙིང་དབྱུང་ནས་
བཟོད་གསོལ་ཁྱེ་རྒྱ་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ དགེ་བར། །

དཔེ་སྤྱི་ག་པའི་གསལ་བ་ཤད།

གསུང་འབུམ་འདི་དག་མཛད་པ་པོ་ཡུལ་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་མིལ་པོའི་ནང་བསྟན་མིད་སྐུ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སོགས་དང་། ལྷག་
བར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱི་མི་
ལྷང་སྐུ་འོལ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར། <<ཡུལ་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་སློ་བཟང་
བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་>> རང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
ལགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

མཛེད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །

མཛད་པ་མཆོག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་སྒྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རས་དབྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་
 ཏུ་འབྱུང་བྱུ་ནི་ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་བྱ་མཆོའི་གསུང་འབྱུང་འདི་དག་གི་ནང་ཏུ་རྒྱལ་
 པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཞི་མ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་
 འབྱུང་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། གསང་ལྷགས་གཞུང་
 ལྷགས་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་དང་། བེ་མ་མེད་པའི་རིགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་ཞིང་། བརྫོད་བྱའི་དོན་རྒྱས་ལ་ཁ་གསལ་ཞིང་། གོ་
 བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྲུང་ཆོས་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་
 མཐུན་སྣང་ཏུ་བྱུབ་པ་འདི་ལགས།

རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་སྤར་ཆོས་ལྟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་བརྟེན་པའི་པར་རྩིང་ཞིག་དང་། སྤྱིས་ཞོལ་པར་ཁང་གངས་ཅན་པན་

བདེའི་གཏེར་མཛོད་སྒྲིང་དུ་གསར་དུ་བཞོས་པའི་པར་གསར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
ཞོལ་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ་བའི་དོགས་གནད་ཅན་གྱི་ཆོག་རྣམས་
འབྲས་སྤངས་པར་རྟིང་དང་། དེ་མིན་རྗེ་འདིའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བྲིས་མ་དང་པར་མ་ཁག་ལ་
དཔེ་བསྟར་ཞུས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་དང་། རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་མཛད་
པ་པོ་རྣམས་ནས་གཞིགས་བདེའི་ཆེད་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་པོ་བྲང་པོ་ཏྲ་ལའི་དགེ་ལུགས་
གསུང་འབྲས་དཀར་ཆག་ལྟར་བསྒྲིགས་ནས་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་
འབྲས་དཔེ་ཆོགས་>> གྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ ༥༠ ནས་ ༥༧ བར་ལེགས་བསྒྲིགས་གྱིས་དེབ་
གཞུགས་སུ་པར་སྤྱད་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་ལམ་དུ་ཕུལ་བ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་གསུང་འབྲས་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་ལས།
གསུང་པོད་ ༡༡༽ དང་། ༡༢༽ གཉིས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྩི་རྩེས་མཛད་
པའི་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆའི་སྟེ་མའི་སྟོད་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་
ཞེ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤང་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ཞེ་དགུ་པར་ལེགས་བསྒྲིགས་ཞུས་ཐོག་དེ་འཕྲོས་གྱི་
གསུང་འབྲས་པོད་དྲུག་པོ་རྣམས་དེབ་ཐེང་དུ་སྒྲིག་ཚུལ་ནི། སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམས་པར།
<<དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ།>> དང་། དེབ་ཐེང་ལྔ་
བརྒྱ་དང་གཅིག་པར། <<དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་བྲིད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་>> དང་།
<<རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར།>> <<འཛིགས་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་
མའི་དབང་གི་བརྒྱད་འདེབས།>> <<བསྐྱེད་རྫོགས་དམར་བྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་འདེབས།>>
<<འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཤད་ཆེན་མོ།>> <<དེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྲིད་ཡིག་>> <<དེའི་
ཆོགས་མཆོད།>> <<འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།
དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཉིས་པར། <<དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱེད་རྩི་རྩེའི་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྩི་རྩེ་མེས་

དཔའི་ཞལ་ལུང་། >> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་དག་གསུམ་པར། <<སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བཀོད་པ་དངོས་སྒྲུབ་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་ལས་སྒྲུགས་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་>> དང་།
<<སྒྲུན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ་ལ་
བརྟེན་པ།>> <<རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>>
<<ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ལྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆ་
ག།>> <<ལྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲོལ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲུན་རས་གཟིགས་
ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྗེ་མེས་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པར་བརྟེན་
པ།>> <<ཇི་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཇི་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཇི་ལ་བརྟེན་པ།>>
པའི་སྒྲུབ་ཕྱག་གི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ།>> <<ལྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲུན་
རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པར་བརྟེན་པ།>> <<མཁར་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཇི་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ལྒྱལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>> <<ལྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>>
<<དམིགས་བརྟེན་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ལྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཇི་རིན་པོ་ཆེ་
དང་ལྒྱལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>> <<ལྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་མེས་
དཔའ་གསུམ་བརྟེན་གྱི་རྣམ་འབྱོར།>> <<དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་བརྟེན་གྱི་
པོ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ལྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<འཇལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པ།>>
<<ཆེ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྗེ་ཇི་ལ་བརྟེན་པ།>> <<དབང་ཇི་ས་
གནང་སོགས་གྱི་སྒྲོན་འབྱོར་ཆོས་བཤད་བྱ་ཚུལ།>> <<བྲིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་དབང་
གི་བརྒྱུད་འདེབས་དང་། སྒྲོན་གཉིས་ལྷ་ཨི་བ་དང་མི་ཏུ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བདེ་མཆོག་དབང་གི་
བརྒྱུད་འདེབས་བཅས།>> <<བྲིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས།>> <<ལྷ་ཨི་
པའི་བདེ་མཆོག་ཆོགས་མཆོད།>> <<དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱུད་འདེབས།>> <<དེའི་

དབང་མཚོག་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་ཚུལ། >> <<དེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་ཚོགས་མཚོད། >>
<<སྐྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<རྒྱུད་སྤེན་ས་གསུངས་པའི་ལྷ་
ཚོགས་ཏུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་པན་བདེའི་འདོད་དགུ་སྟེར་
བ་ཡོངས་འདུའི་འཁྱིལ་ཤིང་ལས་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཏྲ་
མཁྱིན་གསང་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྐྱན་རས་གཟིགས་བྲག་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས། >>
<<འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆོ་སྐྱབ། >> <<བདེ་མཚོག་གི་བསྐྱར་
འཁོར་རྒྱས་པ་བསྟོལ་ཚུལ། >> <<འཇམ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་སྐྱབ། >> <<གདུགས་
དཀར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆོ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་ཚུལ། >>
<<འཁོར་ལོ་སྟོལ་པ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པ་ལྷ་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཆོ་དཔག་མེད་
གྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྟོལ་ལྷང་གི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<རྩྭ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྟོལ་བཟུངས། >>
<<སེང་གཏོང་མའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་བརྟོག་པ་བྱ་ཚུལ། >> <<འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་
ཐུག་ལྷ་དགུའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<སྐྱན་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བུམ་སྐྱབ། >> <<ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚོད་སྟོན། >>བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐོང་ལྷ་བརྟུང་བཞི་པར། <<རྩྭ་སེམས་ལྷ་བརྟུང་བདུན་མའི་དབང་གི་བརྟུང་
འདེབས་དང་སྟོན་ཤིས་བཅས་པ། >> <<དེའི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཚོག་>> <<སྐྱན་
རས་གཟིགས་ཁ་སར་སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་རྩེ་གནང་བྱ་ཚུལ་ལས་ཚོགས་གྱི་རིམ་པ་
བཅས། >> <<འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙན་ལྷ་ལྷའི་དབང་བརྟུང། >> <<དེའི་སྐྱབ་
ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཚོག་>> <<ཐུག་རྩྭ་འཁོར་ཆེན་གྱི་ལས་བཞིའི་སྟོན་སྟེན། >>
<<ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བརྟུང་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ཐུགས་གྱི་དབང་གི་བརྟུང་འདེབས། >>
<<དེའི་དབང་ཚོག་>> <<སྐྱར་གནས་གྱི་ཚོག་>> <<དུགས་པོ་དགེ་བཤེས་གྱིས་མཛད་

པའི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཚོགས་ལ་དག་མཆན་གནང་བ། >> <<རྟ་མགིན་གསང་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས། >> <<དུག་ཅུ་པའི་དག་གཏོར་ཀྱི་ཆ་ག། >> <<མགོན་པོ་སྤྱིང་ཞུགས་ཀྱི་
གདམས་པ་ཐུན་མེན་རྒྱན་འབྱེད་ཉམས་ལེན། >> <<དགེ་འདུན་འདུ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ། >>
<<མོ་སྤྱིང་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་དང་སྟན་མགྱུར་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་
པ། >> <<ཁྱི་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲུ་མོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར། >> <<མོ་དུག་པའི་གཟུངས་
ཀྱི་རྣམ་བཤད། >> <<བསངས་མཆོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། >> བཅས་
བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐོང་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་བར། <<བསྟོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོད་འབྲེལ་པ་>> དང་། <<འདའ་
ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་འབྲེལ། >> <<རྩེ་བཅུན་ལྷ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས། དབྱངས་ཅན་མ་བཅས་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད།
ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཆར་དུ་དངར་བ། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུ་ཐོང་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ལོ་མོན་ཏན། ལྷ་སྒྲུ་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་
པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ། འཕགས་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་
བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པན་བདེའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་
བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དགེ་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤང་
བ་བཅས། >> <<གནམ་སའི་དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་སྒྲུལ་སྒྲུར་ཐེབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སོགས་
སྒྲེས་ཆེན་ཁག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། ཆོགས་
དབུས་སུ་དགེ་ཆོགས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྒྲེ་བའི་གཏམ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ཤིས་བཅས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ་བཅས། >> <<རྒྱ་ཉོར་བོད་
ཀྱི་མཆོག་དམན་བར་པ་ལ་སྒྲུལ་བའི་ཆབ་ཤོག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་དཔྱེད་

ལྷན་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐེང་ལྔ་བཅུ་དྲུག་པར། <<སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱབ་
ཡིག་སློན་ལམ། འདོད་གསོལ། དཀར་ཆག་དེབ་ཐེང་དབུ་བཞེད་བཅས་སྐྱལ་བ་སྟོགས་
བསྐྱེབས་སུ་བཀོད་པ་ལེགས་ཚོགས་དཔལ་ཀྱི་བང་མཛོད། སྐྱ་འབུམ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་
འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་སོགས། >> <<ལ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་
བསམ་ཡས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་བཞེངས་སྐབས་སྐྱ་བརྟན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་
བྲིས་ཐང་རྒྱབ་ཡིག>> <<ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞིང་ག་ཤེགས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་བྲིས་ཐང་
རྒྱབ་ཡིག>> <<ཐུབ་དབང་སོགས་བྲིས་ཐང་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྒྱབ་ཡིག>> <<རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་ཐང་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་རྣམ་བཅས་ཀྱི་རས་བྲིས་རྒྱབ་
ཡིག>> <<མཚོ་རྒྱུ་ཆེན་མོའི་པར་བྱང་སོགས་ལེ་ཆོན་མང་བ།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
མདའ་ཡབ་གོང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་དཔེ་ཕྱི་
ནང་གི་དེབ་ཀྱི་དབུ་བཞེད།>> <<ཕྱིན་རྟེན་དཀར་ཆག་དབུ་བཞེད།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
གོས་སྐྱའི་དཀར་ཆག>> <<གནས་བཅུ་དང་། ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་དང་གསར་བཞེངས་དེབ་
ཀྱི་དབུ་བཞེད།>> <<ལྷ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲིངས་སུ་བཞུགས་པ་བྲམས་སྐྱའི་དཀར་ཆག>>
<<བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<བསྟན་འགྲུར་དཀར་ཆག>>
<<རི་བོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོས་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྣང་བརྟན་སོགས་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ལ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་གསར་བཞེངས་བྲམས་སྤྲིང་
གོས་སྐྱའི་དཀར་ཆག>> <<བསྟན་འགྲུར་དཀར་ཆག>> <<བཀའ་འགྲུར་དཀར་ཆག>>
<<པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱ་གསུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་
པའི་མཆོད་སྤྲིང་རྟེན་དང་བརྟན་པར་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བཞེད་པ་ལེགས་བྲམས་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར།>> <<བྱ་ཁྱུང་ཆོས་སྡེའི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>>

<<སྐྱེ་འབྱུང་ཆོས་སྒྲིབ་གོས་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་སོགས་མཆོག་དམན་དུ་མའི་
ཞུས་ངོར་སྐྱེལ་བའི་འདོད་གསོལ། སྟོན་ཆེན་རྒྱལ་ཡིག་གི་རིགས་ལེ་ཆོན་ཤིན་དུ་མང་བ་
བཅས། >> <<གསར་བདག་བྲག་པོ་སུམ་སྒྲིལ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱང་དུ་མ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བ་དང་། བསྐྱང་བཤགས་
བསྟོད་བསྐྱེལ་སོགས་ཀྱི་རིས་པ་སྟོགས་གཅིག་དུ་བཀོད་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་
འཇོ། >> <<ཐོད་ཡུལ་དུ་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་འདོད་གསོལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆོས་
སྐྱང་སྐྱིར་འདོད་གསོལ། >> <<འདོད་གསོལ་རྩ་ཡབ་མ་དང་། གྲུང་ཞལ་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འདོད་གསོལ། >> <<སྲིད་གསུམ་བདག་མོ། རྒྱལ་ཆེན་རིག་འཛིན། ཁ་འབྲུག་ཆོས་སྐྱོང་
བཅས་ལ་གཏོར་འབུལ་དང་བསྟོན་སྐྱོང་རྩི་རྩེ་བྲག་རྒྱལ་མའི་གཏོར་འབུལ། >> <<མངའ་
རིས་དོ་ག་རིན་ཆེན་ཀྱི་ཡུལ་ལྷར་འཕྲིན་བཅུལ། >> <<དབལ་ལྷར་འདོད་གསོལ་དང་ཐ་
འོག་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་གཏོར་འབུལ། >> <<ཐང་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་བསྟོད་བསྐྱེལ་དང་། རྩི་རྩེ་གསུམ་
ལྷན་ལ་འཕྲིན་བཅུལ། རྒྱལ་ཆེན་སྐྱེལ་ལྷའི་གཏོར་འབུལ། >> <<ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཀྱི་མགོན་
ཁང་སོགས་སུ་བསྐྱང་བའི་མཇུག་དུ་འཐུད་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་དང་མི་ཐང་གཞི་བདག་འབུམ་
རིའི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཁ་འབྲུག་སྐྱང་མ་དགེ་བསྟེན་དུང་ཐོད་ཅན་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<སྐྱེ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱང་བསྟོད། >> <<རྒྱལ་ཐང་རི་ཁྲོད་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་
ཆ་འཕྲིན་དགོན་ཀྱི་སྐྱང་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་རྒྱུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་
བཅུལ་དང་སུམ་ཅེན་སྒྲིང་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྐྱང་གཞི་བདག་གི་
གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་རྒྱུང་དབྱེ་ལྷ་སྐྱེས་གཅིག་དང་དགའ་གདོང་གནས་སྐྱང་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ། >>
<<འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་མཆོད་དང་། ཉེ་པོ་མ་རྩུར་ཀྱི་གནས་རིའི་གསོལ་མཆོད། >>
<<མགར་ཐང་རྒྱ་ཆོན་ཁའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བཅན་

ཁོད་ཕྱག་དམར་བའི་གསོལ་མཆོད། >> <<རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་འདོད་གསོལ་དང་
ཕྱག་དྲུག་པ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆོས་སྤྱང་གི་བསྐྱེད་པའི་
གཤམ་དུ་འཁྱུད་རྒྱུའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྐྱེ་ལྷ་སྤྱི་དང་གནས་ཚུང་གི་གསོལ་མཆོད། >>
<<ཆོས་སྤྱང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྤྱི་ལྷ་འབྲོང་བཅན་དང་མཆོ་སྤྱན་བཅས་
པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་ཚུང་ཆོས་སྤྱང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<འདོད་ཁམས་
དབང་མེར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<རྒྱལ་ཐང་གི་གཞི་བདག་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིས་
ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཛིགས་བྱེད། ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། དཔལ་ལྷ་མོ།
ནམ་སྐལ། སྐྱེ་ལྷ། རྟོ་རྩེ་གཤམ་རྒྱལ་མ་སོགས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆ་
འཕྲིན་བདེ་ལྷན་དགེ་འཕེལ་ཀྱི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྤྱང་གཞི་བདག་
གི་གསོལ་མཆོད། >> <<ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ཉུང་
བསྐྱེད། >> <<རྟོ་རྩེ་ལེགས་པའི་གསོལ་མཆོད་དང་། སྤྱུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་མདོས་
བསྐྱེད་ཚུལ་བཅས། >> <<སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་གསེར་སྤྱེམས། >> <<དམ་ཅན་རྟོ་རྩེ་ལེགས་པའི་
གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་པོ་ཆེ་ཚུང་གི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<རྒྱལ་བཅན་ཀྱི་གསོལ་
མཆོད་དང་བསྐྱེད་སྤྱང་དབང་པོ་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<མདོ་སྤྱང་ཕྱག་
བཞི་དགོན་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<བསྐྱེད་པ་དང་ཆུ་བཟང་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་
མཆོད། >> <<ཆུ་རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཇའ་བྱ་མོ་དགོན་ཀྱི་
གནས་བདག་རྟོར་ལེགས་སེང་ཆེབས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འབྲུངས་རྒྱལ་ཅེ་སྤྱན་ཀྱི་
གསོལ་མཆོད། >> <<ཀོང་པོ་འབྲུ་ཆོས་གནས་སྤྱང་རྟོ་རྩེ་བྲག་བཅན་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<རྟོ་མོ་ཆེ་རིང་པའི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གསེར་སྤྱེམས། >> <<སྤྱོམ་
ཅེ་རག་གཞི་བདག་གཞོད་སྤྱན་རི་སྤྱིང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<ར་མོ་ཆའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་སྤྱང་མ་བེང་དམར་དང་གཡུ་སྤྱོན་པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གཏོང་ཕྱག་དྲུག་པོ་ཞི་བའི་

འདོད་གསོལ་དང་གྲུང་ཐང་ལྷ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱང་བ་བསྟོད་བསྐྱུལ། >> <<མགོན་པོ་
ཕྱག་དྲུག་པའི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མ་སྤེན་གི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མོའི་གསོལ་མཆོད་མདོར་བསྐྱུལ། གནས་ཚུང་ཆོས་སྦྱང་ཁོག་ཞུགས་གསལ་བའི་
འདོད་གསོལ། >> <<ཨོ་རྩེ་དུན་གར་གྱི་གངས་རི་པོག་ཐོལ་ཨ་ཙཱ་མོ་ཐོལ་ཉོན་དུ་གསལ་
པའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་
འབུལ་ཚུལ། >> <<མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པར་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་དང་། འབུམ་ནད་
ཞི་བའི་འདོད་གསོལ་ལེ་ཆོན་གཉིས། >> <<དཔལ་ལྷན་སྤེན་གསུམ་དབང་མོ་དབྱེ་འཕང་
བསྟོད་ཅིང་མངའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆོག་>> <<དཔལ་མགོན་བེང་ཆེན་ནག་པོའི་མངོན་
རྟོགས་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་བསྐྱུལ། >> <<སད་སེར་བཅའ་ཐན་ཞི་བའི་གསེར་སྦྱེམས། >>
<<རྡོ་རྗེ་གསལ་ལྷན་ཁོག་བསྐྱེམས་ཐོག་ཞུགས་ཅལ་གྱི་འདོད་གསོལ། >> <<བསའི་ཁབ་ཅན་
གྱི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། ཞོ་ཁ་སྒྲ་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འཕྲིན་བཅོལ། >> <<བསྟན་སྲུང་བསེ་ཁབ་ཅན་གྱི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<སྡེ་བརྒྱད་
གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག་དང་། བསེ་ཁབ་ཅན་ལ་གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག ལྷ་མོ་ནས་
མཁའི་གོས་ཅན་མའི་མངའ་གསོལ། >> <<སྤེན་གསུམ་བདག་མོའི་མངའ་གསོལ་དང་། བག་
ཤེས་ཆེ་རིང་མའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<རྡོ་རྗེ་གསལ་ལྷན་གྱི་མངའ་གསོལ་དང་ཨོ་ག་ཙཱ་མོ་མི་
སྤྲུལ་ཞུས་པའི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད་སོགས། >> <<རྡོ་རྗེ་གསལ་ལྷན་ལ་ཁོག་ཐེབས་གྱི་
འཕྲིན་བཅོལ་དང་། སྤྲུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<ཆོས་སྲུང་
རྣམས་གྱི་བསྐྱང་བ་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་གཤམ་དུ་འཐུད་རྒྱུའི་སྟོན་ཆོག་དང་། གནས་ཚུང་སྤྲུལ་
པའི་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོ་འབུལ་མེད་ཁོག་དུ་བསྐྱེམས་པ་སོགས་གྱི་འདོད་གསོལ་བཅས། >>
<<དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་མངའ་གསོལ་བ། >> བཅས་བཞོད་ཡོད།

དེབ་སྤོང་ལྷ་བཙུང་བདུན་པར། <<བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་

ཉེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་བས་བྱང་ཆེན་ཆུ་མཆོར་བཞུགས་པའི་ཤིང་
ཉ་དང་། >> <<ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་གི་བཅའ་ཡིག་སྤྲིང་ཡིག་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འཛིགས་མེད་གདོང་ལྡེའི་སྤྱད་བྱངས་ལས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྲིང་
གི་བཅའ་ཡིག་རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་། རྣམ་ཀྱལ་གྲུ་ཆད་གི་བཅའ་ཡིག་གསར་གྱི་
གཉའ་ཤིང་། མགར་ཐར་འདུས་སྡེའི་བཅའ་ཡིག་བསྐྱེད་གསུམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། དེ་མོ་
ཆོས་སྡེ་སྤྱོད་གསལ་སྤྲིང་གི་བཅའ་ཡིག་གདུང་སེལ་ཆུ་འཛིན་གསར་པ། ཀྱལ་ཐར་དགའ་ལྡན་
སུམ་ཅེན་སྤྲིང་གི་བཅའ་ཡིག་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་
སྤྱ་བཅའ་བའི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། སྡེ་བརྒྱད་སྤྲིང་གཞོམ་མེད་རྩི་ལྷོ་གོ་ཆ་སོགས་
སྤྲིང་ཡིག་བཞི། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡར་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་ལེ་ཆེན་བརྒྱད་བཅས། >> <<ལྷ་
མ་ཡི་དམ་སངས་ཀྱས་བྱང་སེམས་ཆོས་སྤྱད་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལ་སྟན་ཤིང་། ཐམ་བུད།
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱ། ར་བཟའ་མཆོད་རྩས་སོགས་འབུལ་གནང་ཞལ་ཡིག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཆོག་གཉིས་གསེར་གྱི་ཉི་མ་>> བཅས་བཞུགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སེ་
ར་ཐེག་ཆེན་སྤྲིང་ཆོག་ཆེན་འདུ་ཁང་ཡང་ཐོག་ཡུལ་བའི་གཟིམས་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་ན་
བཞུགས་པའི་ཡུལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བར་མ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནས་བར་
སྤྱན་ཁུས་པ་ཡིན།

གསུང་འབུམ་འདི་དག་ཕྱོགས་སྤྲིག་ཁུས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་། ཆོག་སྤྲད་དང་། ལྷག་
བཅས། རྒྱན་སྤྲད་གསུམ་གྱི་སྤྲད་དང་དག་ནོར་མཛོད་གསལ་ཅན་རེ་བྱང་དག་བཅོས་བྱས་
པ་དང་། ལྷུང་དང་ལྷུ་གཉིས་སྤྲིག་སྤྲད་སྤྲིང་རྒྱག་ཐབས་མེད་པ་བུད། དེ་མིན་སྐབས་དེའི་
ཡི་གེའི་འབྲི་སྲོལ་ལས། དེང་སྐབས་དང་འབྲི་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་མ་དགེ་སོར་
བཞག་ལས་རང་འཆོམ་གྱིས་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་ཁུས་མེད།

ལྷག་བར་དུ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་ཕྱིན་མ་ཕྱིར་དགེ་སྤྲད་བ་དང་།

འཆོལ་བདེ་བའི་ཆེད་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་དང་རྒྱབ་མདུན་ནམ་ཉིན་སྲིབ་ཀྱི་བསྐྱུས་ཉགས་
(༡ན) (༡བ) འདྲིའི་ནང་བཀོད་ཡོད། བར་ཅ་ཞུས་དག་བྱེད་སྐབས། ཐོག་མའི་ཞུས་དག་
དང་། བསྐྱར་ཞུས། ཡང་ཞུས། ཞུས་ཆེན་བཅས་ཞུ་དག་གི་རིམ་པ་བཞི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ཅིང་།
སྤྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ཞུ་དག་འཕེར་ངེས་སུ་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱང་། དེད་ནམས་ཅོམ་སྤྱིག་
གི་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་པ་དང་། ཤེས་རིག་ནོར་གྱིས་དབྱུང་བས་སྤྱོད་པ་གང་ཐད་ནས་མི་ལྡོང་
བའི་ཆ་སོགས་སྤྱོན་དང་ནོར་འབྱུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས། རྒྱ་ཆེའི་རིག་གཞུང་ལ་
འཆད་ཉན་དང་། ཞིབ་འཇུག་མཛད་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་
འཆར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གནང་རོགས་ཞེས་བྲན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། ལྟ་བུ་པར་ང་ཆོའི་ལས་དོན་གང་
ཅིའི་ཐད་ལྟ་བུ་བསམ་ནམ་དག་གིས་སློབ་སྦྱོན་དང་། ཞུ་དག་གི་རོགས་པན། ཡིག་ཆ་མཁོ་
འདོན་སོགས་གནང་མཁན་གྱི་གཞིས་བྱེས་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་དང་། ཡང་སློབ་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆད་མེད་གནང་མཁན་རྣམ་ལྷན་ལོང་བཅས་ཆང་མར་སྤྱོད་དབྱུས་ནས་སྤྱགས་
རྩི་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ལ། །

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་ནམ་ཐར་སྟོང་བཟུས།

འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

འབྲོམ་རིགས་ལི་ཐང་ལྷ་ཞོལ་གཟུགས་སྐྱབས། །

ཡུལ་བ་གྱི་མཆོའི་སྐྱེ་བུ་ལས་མངལ། །

དགོ་ལྷན་བསྟན་སྐྱོང་བུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག །

ཡུལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མཛད་པ་ལོ་ཡུལ་བ་སྐྱེ་བུ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲེ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མདོ་ཁབས་ལི་ཐང་བྲམས་པ་སྤིང་གི་ལྷ་ཞོལ་དུ་བུས་ཆེན་བཙུན་གྱི་ནང་ཆེན་འབྲོམ་གྱི་རིགས་སུ་ཡབ་གུང་བསོད་ནམས་དར་བྱས་དང་། ཡུལ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་འབྲུངས། ལི་ཐང་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཡུལ་བའི་ཡང་སྟོན་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བཞེན་དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་སྐབས་སྐྱེ་ཞང་རབ་འབྲམས་པ་ཨ་དགོ་བཟ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མདུན་དུ་བཏང་ཞིང་། དེས་མཆོན་ཏྲགས་བཟང་བས་མཆོན་ལ་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྤངས་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མཆོ་སྟོན་གྱི་དཔོན་རིགས་ནམས་ལ་ཡུལ་དབང་སྐྱེ་བུ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་ཡང་སྟོན་ལི་ཐང་དུ་སྐྱེ་འབྲུངས་པའི་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོར་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་སྟན་ཏུ་བུལ།

དགུང་ལོ་བྲག་བདུན་སྐབས་ལྷ་བཟང་གིས་མངགས་པ་དགོ་འདུན་དང་དར་བྱས་གཉིས་ཡོང་གིན་འདུག་ཟེར་བ་ཡབ་ཡུལ་གྱིས་གསན་པས་ལེགས་ཉེས་ངེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པས་རེ་ཞིག་ཚུགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱོལ། དགུང་ལོ་བཅུད་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་ལུག་སྟེ་ལོ་ ༡༧༡༥

མིང་ཡན་དར་སྤྱ་ནས་ཅ་ནི་བརྒྱད་སྟུ་འབྲུམ་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་གསེར་ཁྱིར་བཞུགས།
གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཤིམ་གྱིན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། མོ་འདིར་སྟུ་འབྲུམ་གྲུམས་པ་མྱིང་
དུ་ཕེབས་ཏེ་ནོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདུན་ནས་ཐོག་མར་
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་མནོས་ཞེས་གསལ། དགྲུང་མོ་དགྲུང་སོན་སྐབས་སྟུལ་སྟུ་འབྲུལ་
མེད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། མོ་བྲང་མོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་
ན། དགྲུང་མོ་བཅུའི་ཐོག་ཆ་གན་ནོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
བྱང་ནས་དགེ་བསྟེན་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཞེས་གསལ། མཆོན་ངག་གི་དབང་སྟུག་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སྤུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་བརྩ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༢༠ ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་
 ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རི་པོ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་
 གསེར་ཁྱིམ་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཟླ་བ་ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༥ ཉིན་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་པཎ་ཆེན་
 གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནས་མཁན་གློ་བ་སྤྲུགས་མ་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས། མཚན་
 ལ་གློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དུ་གསལ་ཞིང་།
 ཁྱི་བྱར་གློ་བཟང་དར་རྒྱས་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་མཚན་ཉིད་གྱི་གཞུང་ཆེན་
 ཁག་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགྲུང་ལོ་བརྩ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་
 ༡༧༢༤ ལོར་ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐློས། པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་
 པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་མེ་ལུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༢༧
 ལོར་པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དུང་ནས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་
 རོག་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཀའ་ཡང་དུ་མ་གསན་ཚུལ་གསལ་ལ། གངས་ཅན་
 མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་བརྩ་བདུན་པར་པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་
 ཡེ་ཤེས་ལས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཞེས་འཁོད།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་
བཀའ་སློན་ནང་ཁྲལ་མ་འཆམ་པར་བཏེན་སྤྱིའི་བདེ་འཇགས་ལ་དགོངས་ནས་ལི་ཐང་དུ་
ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང། དེ་ནས་ལྟོ་ལམ་བརྒྱད་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་དང་། ལྷ་རི་འགོ་། འོ་པ་
མདོ། འབའ་ཐང་སོགས་ནས་ལི་ཐང་བྱབ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་ཤིང་། མགར་ཐར་
དུ་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱི་བྱང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་གསར་སྤྱོད་མཛད། དེ་ལྟར་ལོ་ངོ་ལྔ་ཅམ་
བཅུགས་རིང་རྒྱད་སྟེང་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཆོག་ལྟན་གྱི་དུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་
སོགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཚུལ་འཁོད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་རྩོམ་མས་པའི་གྲ་སྒྲིབ་མཆོད་བཀྲམས་མཛད། དུང་དཀར་
ཆོག་མཛོད་གྱི་ལོ་ཆོགས་དྲུངས་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་ཡུལ་བ་བསྐྱེད་བཟང་གྱི་མཆོད་མཆོག་མགར་ཐར་བྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་
ལོ་ཤས་བཅུགས་དགོས་བྱུང་ཚུལ་འཁོད་ལ། དེར་བཅུགས་རིང་མགར་ཐར་དགོན་པ་བྱུག་
བཀྲམ། དེར་དགེ་འདུན་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་འཇུགས་གནང་ཐོག་སྤྱི་འགྲོ་གྲངས་མེད་པར་ཆོས་
ཡང་ཡང་གསུངས་ཞེས་དང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་
ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་བདེ་གཟར་གྱི་རྒྱན་
པས་མདོ་སྟོང་མགར་ཐར་དུ་ཕེབས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྲལ་དེར་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆོས་
འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲོར་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤོན་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་མགར་ཐར་ནས་
དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་ནས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཡཞབས་སོར་འཁོད། དེའི་ལོར་
པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇུག་པར་ཕེབས་ཤིང་། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་
མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་བྱང་ལམ་བརྒྱད་དབུས་སུ་ཕེབས། དེ་ནས་
ལོ་ངོ་བཙུང་ལྔ་འི་རིང་དུ་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷ་ལྷ་མཁན་པོ་ངག་དབང་ལོན་

དགྲུང་ལོ་ཞེ་བཞིར་སེབས་པ་ལྷུགས་ལུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ཟུགས་འགན་བཞེས་ཏེ། སྤྱི་དོན་ཞབས་ཁུར་བཀའ་སློན་བཞི་བརྒྱེད་གཞག་གནང་ཞིང་།
 བཀའ་ཤག་ཐོག་མར་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་སློན་གྱི་གཙོ་བོ་དགའ་བཞི་གྲང་བརྩེ་ཏེ་དང་། མདོ་
 མཁར་ཞབས་རྒྱུར་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཐོན་པ་སྤྱི་ཆོད་ཆེ་བརྟན། སེར་མོ་བ་དར་ཏན་ཉི་མ་

རྒྱལ་མཚན་བཅས་བསྐྱོས་ཏེ་བཀའ་སློན་རྣམས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ངོ་མེབས་ཀྱིས་ལས་དོན་
སྐྱབ་སྲོལ་ཐོག་མར་བཅུགས། དེ་བཞིན་བཀའ་བླང་དང་། བཀའ་མགྲོན་བཅས་ཀྱང་བསྐྱོ་
བཞག་སྐལ་ཏེ་བཀའ་ཤག་གི་དམ་སྲུག་བདེ་སྦྱིད་མར་སྤྱགས་སློན་དང་བཅས་བཀའ་སློན་
ཀྱང་སྤྱན་མོང་གི་ཕྱག་ཏུ་གསོལ་རས་སྐལ། ལོ་རེར་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་ལ་སྤར་ཡོད་ཀྱང་
གངས་ ༡༡༠ ཐོག་ ༤༥ སྤར་བ་གནང་སྟེ་ཅེ་བླང་དང་འོད་བླང་བཅས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པར་ཞལ་གངས་ ༡༢༥ གངས་བཅད་གནང་།

དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་མེབས་པ་ཚུ་བྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༢༥༣ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་གསར་
བསྐྱོས་གནང་བ་དང་། དེས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་འཛོམ་ཞིག་གིས་ཉམས་ཆག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་བོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་སུ་ཉམས་གསོ་མཛད། ལོ་ཆེགས་དྲུངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ལྷར་
ན། ཅེ་པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་དུ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་ཞེས་གསལ། ཡང་
སྐོས་སྤྱང་དང་། ལྷན་དག་སྐར་ཅིས། ཡིག་སྐྱ་ཁག་མང་སྤྱོད་བྲིད་བྲེད་པའི་ཅེ་སེར་མོ་བའི་
སྐོབ་བྲུ་གསར་དུ་བཅུགས། ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་
གནང་། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཡུལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་གནང་བའི་སྐོས་
བསྐྱངས་གསུམ་གྱི་ཏ་བབས་ཆ་ཆང་གསུམ་ཕུལ་བ་སྐོས་བསྐྱངས་སོ་སོར་བསྐྱིགས། དགུང་
ལོ་ཞེ་བྲུག་བཞེས་པ་ཚུ་བྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༢༥༣ ལོར་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྷར་ན། ཅེ་ལོ་སྐོས་
བསྐྱངས་ཁང་གི་ཕྱེབས་བྲིས་གསར་བཞེངས་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པ་
དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་ས་གར་དང་མཆོད་གར་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་། ཙོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་ གནས་བརྟན་བཅུ་བྲུག་ ཡུལ་བའི་འབྲུངས་
རབས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐང་ལྷ་བརྒྱ་གསར་བཞེངས་གནང་།

པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྷར་ན། དགུང་ལོ་ཞེ་
བདུན་དུ་མེབས་པ་ཤིང་བྲི་སྤྱི་ལོ་ ༡༢༥༤ ལོར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་

པར་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
སྟེ་ཉེན་བཞེངས་ཀྱི་བྲིས་ཚུགས་དང་། སྒྲ། སྟན་ངག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས། ལཱུ་དང་།
ལཱུ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་གཞུགས་བཅས་སྟོབ་སྟོང་བྲེད་པའི་རིག་གནས་སྟོབ་བྲ་གསར་
འཛུགས་དང་། སོ་བཟང་ཆེན་པོའི་ཞོལ་དུ་བཟོ་བྲ་འདོད་འཛོད་པའལ་འབྲེལ་གསར་འཛུགས་
མཛད། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་ཀྱང་ཆེད་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་
མཛད་རྗེས་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཚུལ་གསལ། ཕྱོགས་མཚུངས་ལོ་དེར་བཞི་ཕྱེ་བྲ་
ཆང་མེ་ཉོག་ལྷང་གསེབ་ཏུ་སྟོས་ནས་གསར་ཀྲག་གནང་། གཞན་ཡང་ལྟ་སྟེ་ཉེན་བཞེངས།
དགོན་པ་ཉམས་གསོ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། རྗེ་ཉིད་སྤྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཆ་གན་ལོ་མིན་ཉན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བཀ་ཆེན་སྟོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས། མཁན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་མཆོག་ལྟ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་
ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསལ། ལི་ཐང་དང་། མདོ་སྟོད་སྤྲ། དབུས་གཙང་སོགས་སུ་
གདུལ་བྱ་ནམས་སྟོན་གྲོལ་དུ་འགོད་པར་མཛད། དགྲང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཤིང་པག་སྟེ་
ལོ་ ༡༧༥༥ ལོར་ནོར་བུ་སྤྲིང་ཁའི་བསྐྱེད་བཟང་སོ་བཟང་གསར་བཞེངས་མཛད། དགྲང་ལོ་
ཞེ་དགྲར་ཐེབས་པ་མེ་བྱི་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༦ ལོར་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་དྲངས་
ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། ཅེ་པོ་ཉ་ལའི་སྟོས་བསྐྱེད་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ཐེབས་
བྲིས་འབྲི་གནང་མཛད། དགྲང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བཞེས་པ་མེ་སྤྲང་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་དགོངས་
པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས། གང་གི་གསེར་གདུང་བཞེངས་ལུལ་མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྟ་
མོའི་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན་ལྟར་འཕགས་པ་ལོ་གེ་ཤ་རའི་སྟེའི་སྟེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུར་
ཡོད་པ་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་རྒྱང་བཟ་ཤིས་འབྲེལ་བར་བཞེངས་ཏེ་གསེར་གདུང་བཟ་ཤིས་འོད་
འབར་ཞེས་བཞུགས་སུ་གསོལ།

པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ནས་སྟེ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སྟེའི་ཡོངས་འཛིན་ཆ་གན་ལོ་

མིན་ཉན་དང་། རྒྱ་བཟང་ནོ་མིན་ཉན། ཁྱི་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་
པ་སོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་
གསན་སྦྱང་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་མཛད་དེ། བཞུ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷང་སྐྱེ་ཉོ་ཐོག་སྤྱོད་པའི་པའི་རྩི་རྩེ་སོགས་དངོས་སྟོན་
གངས་ལས་འདས་པར་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྩིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གནང་བ་སོགས་དང་། བྱང་
རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱིས་མཚོན། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དུ་མས་སྟོན་ལྷན་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་པོར་འགོད་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེའི་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནི། མདོ་སྒྲགས་
རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་ཤུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་
ཁྲིམས་གཙང་མར་སྤྱང་བ། སྤྲུགས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་ཉམས་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་
རྩེ་ཆེ་བ། དག་ལྷགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་ལྷགས་བྱུང་མཐའི་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པ། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོར་མངའ་དབང་བརྟེན་ཀྱང་རྒྱས་སྟོན་གཏན་
ནས་མི་མཛད་པ། མན་ཆིང་གོང་མ་སོགས་མཚོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གུས་བཀུར་བྱས་ཀྱང་
ཁོངས་དྲེགས་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ནས་མི་མངའ་བ་བཅས་མཛད་བཟང་རྒྱུད་དུ་གནང་སྟབས།
རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་མཚན་སྟན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
ཁོང་གི་གསུམ་ཚུལ་ནི། རྣམ་ཐར་དང་། ཐོབ་ཡིག་ཆོ་གའི་རྣམ་བཤད། འཁྲིད་ཡིག་བརྒྱུད་
འདེབས། སྐྱབ་ཐབས། དབང་བཤད། ཤེས་བརྗོད་སོགས་གངས་ཅན་མཁས་བྱུང་རིམ་བྱོན་
གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། ཆོས་ཚན་ལྔ་བཅུ་དང་བཞི་བཞུགས་ཞེས་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་
མཛོད་ལས། གསུང་ཚུལ་གས་དཔར་དུ་འཁོད་པ་བདུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཐོ་བྲང་པོ་ཉ་
ལའི་གསུང་འབྲམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གསུང་འབྲམ་བོད་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་ཆེན་ ༡༩༤ དང་།
དེ་དག་ལ་ཤོག་གངས་ ༣༤༩༢ ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

དཀར་ཆག

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚ་གཉི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་
དོན་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

༡༽ ཐོག་མའི་སྒྲེང་གཞི།	A
ཁ༽ དཔེ་སྤྱི་ག་པའི་གསལ་བཤད།	I
ག༽ མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིང་བསྟུས།	1
མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ།	1
དང་པོ། ཐུན་མོང་པའི་འདུག་སློབ་སྤྱོད་འགྲོ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོར་བསྟན་པ།	3
གཉིས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པ།	10
༡༧༽ གསང་ཆེན་དོན་ཐེག་པར་འདུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	18
༡༨༽ དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག།	18
༡༩༽ གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	18
༢༠༽ གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་ཐོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	22
༢༡༽ གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་ཐོབ་མའི་མཆན་ཉིད།	33
༢༢༽ དབང་གི་དབྱེ་བ།	37
༢༣༽ དབང་གི་གངས་ངེས་པ།	44
༢༤༽ གོ་ངེས་ངེས་པ།	51
༢༥༽ དབང་གི་ངེས་ཆོག།	53

༡ བུམ་པ་དགོད་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ།	294
༢ བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ།	298
༡ དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ།	298
༢ དགྲིལ་འཁོར་མཆོད་པ།	351
༣ དབང་བསྐྱར་བ།	351
༡ རང་ཉིད་གཞུགས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	351
༢ སློབ་མ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བ།	356
༡༽ དགྲིལ་འཁོར་བྱ་གཞུག་པ།	356
༡ གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་འབྲུག་པ།	356
1 ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་བྱ་འབྲུག་པ།	356
2 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བའི་ནང་འབྲུག་པ།	378
༡ རང་བྱ་གཞུག་ཅིང་བསྐྱོར་ནས་བྱ་བ།	378
༡ དམ་ལ་བཞག་པ།	385
༢ ཡེ་ཤེས་པའ་ནས་བདེན་པའི་སློབས་བརྗོད་པ།	397
༢༽ དགྲིལ་འཁོར་བྱ་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ།	438
༡) བུམ་དབང་།	438
༡) ཐུན་མོང་བ་དོ་རྩེ་སློབ་མའི་དབང་།	438
༡ ཏུ་དབང་།	445
༢ ཅོད་པན་གྱི་དབང་།	471
༣ རྩོམ་མའི་དབང་།	480
༤ རྩེལ་བྱའི་དབང་།	485
༥ མེ་ལོང་གི་དབང་།	494

༤ མིང་གི་དབང་།	501
༡) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་དབང་བཤད་པ།	505
༡ དབང་དངོས།	505
༡ དེའི་མཐའ་ཉིན་བཤད་པ།	522
༡) གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།	571
༢) ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།	603
༣) དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།	650
༤༽ དཀྱིལ་འཁོར་མཇུག་གི་ཚེ་ག་བཤད་པ།	667
༥༽ བར་བྱང་སྒྲིག་ཚེ་ག་.....	685

ཨ་མྲེ་ཁྱི་ཁྱི་བ་ཏ་ཏྱི་ལུ་ནུ་གྲ་ལ་ལྷ་ས་བཟོས་ཏུ་སྲ་ལུ་ལྷ
ག་མ་ལྷི་གྲ་ལུ་ས་མ་རྩོ་ལྷ་བཟོ་སྲ་མཆ་ལ་སྲ་བེ་རྗེ
མེ་ལྷ་ཁ་ཏ་ལ་བེ་ཏ་ར་ཏེ་སྤ། །

༄༅། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཚོག་གའི་ནམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྲ་
བ་བཞུགས་
སོ། །

མཚོད་བཟོད་དང་བཅུ་མས་པར་དམ་བཅའ་བ།

ན་མོ་གྲ་ཏུ་མཆུ་མོ་ཁ་སྲ་ར་སྲ་སྤྱི། འཕྱོ་སྲ་བ་ཆུ་ཅ་ལ་སྤེ་ར་སྤ། ལྷ་མུ་སྤ
ཏོ་ལ་མི་ཏེ་མཁ་ཏ། ན་མོ་གྲ་ཏུ་མཆུ་མོ་ཁ་སྲ་ར་སྲ་སྤྱི། དག་པ་རབ་འབྱམས་བཟོན་དང་
གཡོ་བ་ཡི། །རོ་མཚར་ཀུན་བྱེད་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་གར། །(ཨན)སྤ་ཡོ་ཏ་རྩ་ལྷ་སྤེ་ཏ
སོ་གཏ་ལྷ། ན་མོ་གྲ་ཏུ་ལྷུང་བ་ཐ་མ་སྲ་ལྷ་སྤྱེ་ལྷ་འབྱུལ་བ་བར་མངོན་བཞེངས་བཅོམ་
ལྷན་འདས། །སྤ་མ་དང་པོའི་མགོན་པོར་བྲག་འཆལ་ལོ། །(ཨབ)བེམ་ཚོས་ལས་འདས་
རང་སྤང་ཡེ་ཤེས་གྱི། །གཞལ་མེད་རིན་ཆེན་བརྒྱ་ལས་བཞུ་སྤྱེས་དབུས། །གཉིས་མེད་
གཉིས་སྤ་སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤ། །སྤ་ཚོགས་སྤུལ་པའི་བཞོད་པ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱད་

དོན་སྤྱོད་པོ་རིན་ཆེན་གེ་ཏ་ཀམ་ གྲི་ཆུ་མཆོར་བྲུགས་པའི་མོད། །མ་བཙས་
 གཉུག་མའི་གཤེས་ལུགས་དྲངས་པའི་འོད། །གསལ་ཇོགས་བྱུང་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཕྱག་
 གི་ཡུལ། །གསང་ཆེན་སྤྲུལ་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའི་གཞུང། །མཐའ་བྲལ་གནས་ལུགས་
 རིག་པའི་མདའ་སྤྱར་ཏེ། །སྤྱི་བ་གཉིས་པས་སྒོལ་སྤྱིང་འབྲུགས་ཨ་རྩུབ། །འཕགས་མཆོག་སྤྱི་
 སྤྱི་བ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །མཐའ་ཡས་སྤྱི་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གསལ་ངོས། །དཔལ་
 ལྷན་སྤྱི་བ་གཞོན་བུའི་གསལ་བྱེད་འོད། །ཆེར་སྤྱོད་འཕགས་ཡུལ་(༣༣)མཁས་དང་བྱུང་པའི་
 གྲིབ། །ཏྲག་ཏུ་སྤྱིང་ལ་མངོན་དགའི་གར་མཛོད་ཅིག །སྤྱོད་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རལ་གྲིའི་
 སོས། །མ་རིག་སྤྱོད་ཅུ་བཅད་པའི་དམར་འོད་ཆ། །སྤྱན་མཆམས་སྤྱི་གོས་ཉིང་སྤྱི་བས་
 འཇམ་མགོན་ལྷ། །གྲགས་པའི་བ་དན་ཅན་དེར་དང་བས་འདུད། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་བྱིས་པའི་
 ཤེས་དགའ་ངོས། །ཆོས་བཟང་རི་དྲགས་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་བཟ་བའི། །ཡེ་ཤེས་རང་འོད་
 སྤྱིང་གི་མཆོན་མ་འབར། །དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མའི་གསང་གསུམ་ཕྱག་གི་ཡུལ། །དག་དབང་
 སྤྱིང་ཆ་ཤེས་རབ་དགའ་མ་ལ། །འཇུག་པའི་བདེ་བ་མཆོག་གི་གཏེར་མཛོད་ལས། །ཟབ་
 རྒྱས་གདམས་པའི་འདོད་དགུ་ཆར་བསྤྱིལ་བའི། །མཆོན་ལྷན་རྩེ་བཅུན་སྤྱི་མར་གུས་པས་
 འདུད། །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་ཡི་གེ་མཆོག་གི་(༣༥)གཟུགས། །ཁྱེད་ལས་འཇམ་དཔལ་
 གཞོན་བུའི་ལང་ཆོ་ཅན། །རྒྱལ་ཡུམ་དབྱངས་ཅན་སྤྱི་གའི་སྤྱི་མཆོག་བྱང་། །ཡིད་ཀྱི་
 བད་མཆོར་དབྱེས་དགུར་ཏྲག་རོལ་ཅིག །མི་གཙང་གི་མའི་རྩལ་ཏུ་ཐོག་མེད་ནས། །བྱིང་
 བའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དབང་གི་རྒྱལ། །སྤྱོད་བྱང་གི་མ་སྤྱིངས་ལས་སྤྱི་གསུམ་ཆར། །ཆོ་
 སྤྱིང་ཡུན་ལ་སྤྱིང་བྱེད་གསང་ཆེན་ཆོས། །རྩས་སྤྱི་གསུམ་ཉིང་འཛིན་ཆོགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་
 ལས། །ཉིས་པ་ཀུན་སྤྱིང་ཁ་སྤྱིང་བདུན་ལྷན་གྱི། །གསང་གསུམ་ས་པོན་ལུགས་དག་བསྤྱིད་
 བསྤྱིངས་པའི། །དབང་དོན་ཡང་གསལ་སྤྱིང་བ་འདི་ན་སྤྱོད། །

ཐུན་མོང་བའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྐྱོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཙམ་
ལྟ་བྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེན་བྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་
ལྟ། །ཞེས་(༧ན)གསུངས་པ་ལྟར་རང་སྟོགས་དང་གཞན་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟན་
པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཆད་མའི་ལམ་ནས་སྤངས་པའི་
དེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འདི་ཁོ་ན་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་ལ། གཞན་
སྟོགས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་གོ་ཞེས་ཆེག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་
གིས་འགྲོ་བ་དང་། གཉི་ཐུག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ནི་སྐྱོན་པོ་ཁོ་ནའི་ངང་
ཚུལ་ཡིན་ལ། མཁས་པ་དག་ནི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་
དང་ནམ་བུར་སྟོགས་ཀྱི་འཇུག་ལྟོག་བསྟན་པ་ནམས་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབས་
དེས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་
ཅིང་(༨བ)ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སྤངས་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དེས་པ་རྟེན་དེ། དེ་
ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་སུ་ལའང་ཡིད་མི་རྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྤངས་
རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དང་སྐྱབ་བྱེད་
གང་ཡང་མ་དེས་པས་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིད་པར་ཁས་སྤངས་ན། དེ་ལ་རིགས་པ་
ཡང་དག་གི་སུན་འབྲིན་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་
དང་ཆེག་གི་ཟེར་རྫོགས་ཙམ་ལས། རང་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་འདིའི་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཇུགས་རྒྱ་མེད་

པར། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཞེས་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་ཉིན་མཆན་བར་མེད་དུ་
བརྗོད་ཅིང་མིག་ནས་མཆི་མ་ཆར་བཞིན་དུ་བབས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་། གང་ཟག་དེ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱབས་འགོ་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་
འགོ་ནི་ཆོག་འདོན་པ་ཅམ་གྱི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་བྱེད་པར་བའི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཆད་མས་བྲངས་པའི་སྐྱབས་གནས་
ཡང་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་གཙོ་འཁོར་རྣམས་དང་། དེས་
ཀུན་ནས་བསྐྱབས་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་སོགས་ལ་འདོད་དགོས་པས་སྤར་གྱི་
གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་འབྲེལ་དད་པ་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་(༥ན)ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་
པར་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སློན་ནས་འཛིག་དགོས་པས་སྐྱབས་
འགོ་ཆོག་ཅམ་ལས་མེད་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའང་ཆོག་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་
ཏུ་གཡོ་བ་དང་། །འཛིག་ཉིན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལྷད་ཆེད་དཀའ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་
གཞོལ་བ་ཡི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་ཆེད་དཀའ་ཞིང་ཆེད་ན་
དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཉིན་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་
བྱེད་པར་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟོར་བར་
བྱས་པའི་གདམས་ངག་སྒྲ་མེད་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་དང་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་
གྱི་མདུན་མ་བསྐྱབ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་རྣམས་ལ་སྒྲང་
དོར་བྱ་དགོས་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་ཆེད་དེ་ཆོས་རྣམ་དག་སྤར་དུ་སྐྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
ཆེ་འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་ཅིང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ཅམ་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་སློན་ནས་ལྷུང་ལེན་
པ་དུད་འགོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཉིན་བཟང་ཐོབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཞིག་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་
ཆོགས་བསྐྱབས་ནས་སྤར་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་བྱ་སྟེན་ནའང་སང་བྱ་གནངས་བྱའི་ངང་དུ་མི་

ཆེ་རིལ་པོ་བད་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་(༥བ)ཡུན་ཉི་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་
ངང་ལ་འཆི་བས་ཟིན་ཏེ་ཟུང་ན་གྱིས་ཡིད་གདུང་ཞིང་སྟེ་སྤྲུགས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འགོ་
བར་འགྱུར་བ་ནི། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས། འདི་འབྲེེ་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་
གིས་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་ཚོངས་པའང་
གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། །ཚོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལྷག་
ན། །འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ཟུང་ན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར། །དུམ་མེ་བཟོད་
དགས་དུས་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱུས་གྱུར་ན། །འགྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་
བས། །སེམས་གདུང་འགྱུར་བ་གདོན་མི་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་སློ་དང་ལྡན་པ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། རད་ནི་ཤེས་
བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་
བསྐྱལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ཞིག་དང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་
ཐག་པའི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་ཤེས་པ་དང་། རད་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་
གང་ཡིན་དོས་བཟུང་ནས་འདོར་ཞིང་། རད་དེ་ལས་ཐར་བའི་བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་དེའི་
རྒྱར་སྤྲན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་བྲག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་ཤེས་པ་དང་པོར་དགོས་ཤིང་། (༦ན)
དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་འདོད་སྤྱེ་ལ། དེ་ནས་སྤྱག་
བསྐྱལ་དེ་ལས་གོལ་བའི་ཐར་པ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་འགོག་པ་མདོན་དུ་
བྱ་འདོད་དང་། དེ་ནས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་འཕགས་ལམ་སྟོན་འགོ་དང་བཅས་པ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཐར་འདོད་བྱུང་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་
བ་དང་དུད་འགོ་ཚུན་ཆད་ལའང་ཡོད་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱི་
རོལ་པའི་བྲང་སྤྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་སོགས་ལའང་ཡོད་
ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལས་རེ་ཞིག་ངེས་པར་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་
ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ནས་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་
ལམ་བསྟོམས་པས་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤྱང་བ་ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ལ་འདོད་
བ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་འོག་མ་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་། རང་ས་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་
འཛིག་ཉེན་པའི་བསྟོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་རང་རང་གི་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མེད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གཏན་ནས་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱར་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་ཡང་
མངོན་པ་མངོད་ལས། འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་དགེ་བ་(༤བ)ལས། །སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་པ་འབྲས་
རང་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིད་ཅེ་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོ་ཤོས་
ཡིན་པས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་སྦྱོར་དུ་བལྟས་ཏེ། དེའི་གོང་མའི་བྱེད་པར་གཞན་ཆོལ་བའི་འཛིག་ཉེན་
པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་
པ་ལ་དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱག་
བསྐལ་འདོར་འདོད་ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱ་སྤྱང་བ་ལ་མ་ཞུགས་
ན་ཤིང་གི་ཅ་བ་རྒྱན་གཤེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་འཛོམ་པ་ཞིག་ཡལ་ག་ལ་སོགས་
པ་བཅད་ཀྱང་སྤྱར་སྦྱེ་བ་བཞིན་རྒྱ་མ་ལོན་ན་འབྲས་བུ་མི་སྟོག་པར་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་ཅད་བཅད་ནས་སྤྱང་དགོས་པ་ལ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དུ་སྦྱོ་

འདོགས་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྣམ་
འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།
ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་བྱུང་
ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངར་བདེན་པར་བཟུང་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་
ལོངས་སྤྱད་བྱ་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་བར་བདེན་པར་བཟུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་དང་རང་དང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་
ལ་བདེན་པར་སློབ་ཏུགས་ཏེ་ཁོང་ཁོ་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཉིད་(མཉམ་)གྱིས་
ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་ཞེན་
ཡུལ་གྱི་བདག་རིགས་པས་སུན་སྤྱང་སྟེ་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཐག་པ་ཁ་བོ་ལ་སྦྱལ་དུ་འཛིན་
པའི་ཆེ་སྦྱལ་ཐག་ཁའི་སྟེང་དུ་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་མེད་པར་ངེས་པ་ན། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཛིགས་སྐྱག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ཆགས་པ་
དང་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་སྒྲོས་བཏགས་ཅམ་དུ་ངེས་པས་
ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བསྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་
སོགས་པའི་བྱི་མ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱེད་པ་ཡིན་ན། ཆ་བ་མེ་ལས་འབྲལ་
མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་མ་བསྒྲོག་གི་བར་བསྒྲོག་མི་རུས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་
སྤངས་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་མ་ཁྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སུན་དབྱུང་
རུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་བཀག་སྟེ་མེད་པར་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལ་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བ་ནི་རྣལ་

འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པའི་
རིག་པ་མངོན་སུམ་དེའི་ཤྱགས་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་བཞིན་འགལ་སྒྲམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རིམ་གྱིས་
འགྲིབ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་ཕྱལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀྱུན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་
དང་བཅས་ཉིད་(འབ)ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་
བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་རོ་བོའི་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། དཔེར་ན་ཆ་རིག་ཇི་ཅམ་ཤྱགས་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་འགལ་
སྒྲམ་གང་རིག་དང་གང་འབྲས་སྐྱེ་ལོང་སོགས་རིམ་བཞིན་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་
གྱིས་འབྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་གིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་དེའི་འབྲས་བྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་། རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་
ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱས་དང་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱབས་དངོས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་རྒྱད་
ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་ངམ་ངམ་ཤྱགས་གྱིས་འབྱུང་བས་ཆད་མའི་ལམ་ནས་
བྲངས་པའི་དེས་པ་བརྟན་པོས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་ཡིད་
ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཇུག་དགོས་སོ། །

བསྟན་པ་དེ་ལའང་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནི། ལང་
གཤེགས་ལས། ལྟ་ཡི་ཐེག་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་།དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །ཐེག་པ་འདི་དག་ངས་བཤད་དོ། །རི་སྤྱོད་སེམས་ནི་འབྱུང་
གི་བར། །ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་མེད་
ཅིང་འགྲོ་བ་མེད། །ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ང་སྤྲོད། །བྱིས་
པ་རྣམས་ཡོངས་བྲང་དོན་དུ། །ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་སྤྲོད། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལུ་
ལས། འཇམ་དབལ། ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་དང་གང་(༡ན)བསྟན་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
ལ་གཞིལ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་སྦྱབ་པ། དུལ་གཅིག་
ཏུ་ཡང་དག་པར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ང་ལ་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་
མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྦྱུང་ལས། གང་ཕྱིར་ཆོས་ནི་དུ་མས་ནི། །རྒྱ་ཐོའི་རྒྱན་ནི་རྒྱ་མཆོ་
ལྟར། །ཐར་པ་ཉིད་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། །མང་པོ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྒྱ་མཆོའི་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོང་པ་ལུན་རིང་པོས་ངལ་བ་རྣམས་
ལ་བར་བར་དུ་གོང་ཁྲིར་སྦྱལ་ཏེ་དབུགས་དབྱུང་ནས་མཐར་ཐོར་བུའི་སྤིང་དངོས་སུ་འཁྲིད་
པ་དང་། ཁྲིམ་མེ་འབར་བར་གནས་པའི་བྱིས་པ་མཛོ་བསམ་མེད་པ་དག་ཁྲིམ་བདག་གཙོ་
པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ར་དང་རི་དྲགས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིང་རྩ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡིས་ཞེས་
བྱིས་པ་རྣམས་ཐབས་མཁས་པས་བྱིར་འཁྲིད་དེ། སྤར་སྤང་པོ་ཆེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་
བྱངས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཤིང་རྩ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་
དུ་རིགས་ངེས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་དབང་པོར་འཛམ་པའི་ཐབས་
ཀྱིས་འཁྲིད་དེ། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉག་གཅིག་ལུ་ལ་བཀྱི་བར་མཛད་པའི་ཐབས་
མཁས་ཡིན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྒྱད་སྟེང་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་འབབ་སྟེགས་ལྟ་བུ་
ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྟོང་དང་ལྡན་པ་དཔུལ་བར་གནས་པ་དུས་ཀྱན་ཏུ། །བྱང་
(༡༧)ཆུབ་བྱི་མེད་ཡངས་པའི་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མིན། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་རབ་བསིལ་རྣམ་
རྟོག་བདག་པན་པ། །རབ་ཏུ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་མཐར་
སྟེག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་དུ་རིགས་
ངེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མི་འཇུག་
པར་ངེས་པས་ཉན་རང་གཉིས་སངས་རྒྱས་ལ་གཏན་དུ་གཤགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་

མཐའ་གོང་མ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་རྣམས་
ཀྱང་སྤར་འཆང་ཆུ་བར་ངེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་
ནའང་། གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བའི་ཞི་བའི་མཐར་ཐུངས་ནས་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་བར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་
བྱེད་ལ། ཆུ་མཆོད་དེས་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལ་བགོགས་ཆེ་
བར་གསུངས་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱས་པ་ལེགས་པར་བརྟམ་པ་
ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྤེ་སྤོད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཅི་བྱས་ཀྱིས་འབད་བས། རི་སྐད་དུ། རིག་པ་ནང་བར་འཆི་
ཡང་བསྐྱབ། །ཆེ་འདྲིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྦྱེ་བ་བྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ཁོར་ལ་
རང་ཉིད་ལེན་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆེ་འདྲིར་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་
ཀྱང་། བག་ཆགས་ཀྱི་བྱས་པ་མཐུ་བརྟམ་པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་བྱི་མ་རྣམས་སུ་རིགས་ཀྱི་
བྱས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་མི་ཐོག་པར་(༤ན)འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པ།

དེ་འབྲེལ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་འབྲུག་ཀ་ར་མ་མས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་
འབྲས་བུ་རྩོད་ཐེག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྩོད་
ཐེག་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། བསྟོམ་བྱའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་
ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱང་པ་ཡོད་

མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་། རྗེ་རྒྱུ་ལས། དམན་པ་
 རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱད། །བྱ་མིན་རྣམ་འབྱོར་དེ་ལྷག་ལ། །སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་རྣམ་འབྱོར་
 མཆོག་ །རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དེ་ལྷག་ལ། །ཞེས་གཏུག་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་དང་
 མཐུན་པར་རྒྱད་སྡེ་བཞིར་གསུངས་པའི་ནང་ནས། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ནི་ཡུལ་ཅན་ཤིན་ཏུ་
 གྲ་བ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྤྱི་ནང་
 གི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལས་ཤིན་ཏུ་གྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྲིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་
 བས་སྦྲེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་འདི་ཉིད་ལ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་གྱི་གོ་
 འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པས་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་པོ་རྣེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལ་
 འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་པར་སྤྱན་ཐེག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་
 གསུམ་དུ་ཆོགས་གསོག་དགོས་པས་དུས་ལྷན་རིང་བ་དང་། ཆོགས་(༥བ)ཆེ་བ་སོགས་
 མཐོང་ནས་དེ་འདྲ་བའི་དཀའ་སྤྱད་སྒྲོམ་མ་བཟོད་པར་ལྷན་སྤྱང་དུ་དང་ལམ་ཆོགས་རྒྱང་བ་
 ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ནས་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཉི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་
 སྐྱད་བྱེད་པ་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་གཏུག་བྱ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་མི་གཉིར་བར་རང་ལས་གཞན་གཅིས་པར་བཟུང་
 བའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རིགས་ཅི་བྱང་ཡང་བཟོད་ཀྱས་པ་
 ཞིག་དགོས་ཤིང་། གསང་སྐྱགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣེ་བ་
 ཡིན་པས་གཞན་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱགས་ནས་རང་དཀའ་ཆོགས་རྒྱང་བ་འདོད་པའི་གང་
 ཐག་ནི་གསང་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་པའི་སྤྱགས་སུ་འདྲེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མ་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་བཏབ་པའི་བྱ་དེ་མའི་ནད་ཞི་བ་ལ་ཉི་མ་དང་བུས་སྐད་
 ཅིག་མ་སྲ་བྱི་ལ་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྲུང་ཆེན་ཁེར་
 བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་ངལ་གྱིས་འགོ་མི་མངོས། །བདག་གཞན་སྡུ་ཆོག་གས་འཆིང་

བས་རབ་བཅིངས་པས། །བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྲུང་དུ་ནི་བྱ་བར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་རིང་པོའི་བར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལྷགས་བྲག་
པོས་མཛར་བ་མ་བཟོད་ནས། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ན་
ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཉེ་ལམ་གསང་བ་སྒྲ་མེད་ལ་
འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་དེ་ལ་ཡང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་
ཆད། །བྱེ་བ་སྤག་ནི་བྲག་(༡༠ན)ཏུ་ངས། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གངས། །བྱེ་བ་སྤག་ནི་
བཅུ་བྲག་པོ་ཞེས་པ་རྒྱུད་བྱེ་བ་བྲག་དང་། མ་རྒྱུད་དུང་ཕྱར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་བྲག་གསུངས་
པར་བཤད་ཅིང་། པ་རྒྱུད་དེ་ལའང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གི་ཐབས་རྒྱུད་གསུམ་
ཡོད་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ། །འདོད་ཆགས་
ཐབས་ཆེན་པོ་ཡི་རྒྱུད། །གང་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ནི། །ཆོ་འདིར་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་པར་
བཤད། །གསང་བ་འབྲས་པ་སྟོང་སྤག་གཅིག་ཤིང་ཐེང་བ་འབྲས་སྤག་གསུམ། །དགོངས་
པ་ལུང་སྟོན་སྟོང་སྤག་བཞི། །སྟོ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། །ཤུ་རམ་ཉ་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་
བརྒྱད། །དེ་ཡི་ཉེ་བར་བཤད་པའི་རྒྱུད། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། །རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུས་
སྟོང་སྤག་གཅིག་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་འབྲས་སྤག་གཅིག་མཉམ་ཉིད་རྣམ་རྒྱལ་ཉིས་བརྒྱ་
བཅུ། །རྒྱ་གསང་ཐིག་ལེ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། །རྟོ་རྩེ་ས་འོག་བརྒྱ་ཉི་ལུ། །ཅོད་པན་རྟོ་རྩེ་བདུན་
བརྒྱ་ལ། །ཁྲི་རྒྱ་ཐིག་ལེ་འབྲས་སྤག་ལ། །རྟོ་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ། །མཉམ་ཉིད་གསང་
བ་སྟོང་སྤག་ལ། །རྟོ་རྩེ་གསང་རྒྱན་སྟོང་སྤག་ལ། །རྟོ་རྩེ་གསང་མཛོད་སྟོང་སྤག་བདུན། །འོར་
བྱ་གསང་ཐིག་ལེ་འབྲས་སྤག་གཅིག་སྤང་མཛོད་སྟོ་འབྲས་སྟོང་དང་བརྒྱ། །རྟོ་རྩེ་གསང་རྒྱན་
སྟོང་སྤག་གཅིག་རྟོ་རྩེ་ཐོད་པ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ། །དེ་ཉིད་བརྒྱ་སྟོང་བརྒྱ་སྟོང་བདུན། །དམ་
ཆོག་མཛོད་རྒྱན་སྟོང་སྤག་འབྲས། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་འབྲས་སྤག་གཅིག་གསང་

ཆེན་བསྐྱུས་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། །རིན་ཆེན་སྤྲོད་པོ་དགུ་བརྒྱ་བདུན། །དུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བརྒྱ་
བརྒྱད་(༡༠བ)ཅུ། །ལྷ་མོ་བསྟན་བཅོས་ལྔ་བརྒྱ་བདུན། །འདི་རྣམས་དགོངས་པའི་བྲེ་བྲག་
གིས། །ང་ཡིས་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ། །འདི་ནི་གཉིས་པོ་འཁྱུད་པ་ཡི། །རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བསྟན་པའོ། །

ཞེས་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་མིང་སྟོས་པ་ཉེར་བདུན་དང་བཅས་ལྔ་བརྒྱ་
དང་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གི། །རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱན་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་
དང་། རྗེ་རྗེ་ཨ་ར་ལི་ལ་སོགས་པའི་གཏི་ཐུག་ཐབས་རྒྱུད་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། ཡེ་
ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། །རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་ལ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་དང་།
དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གང་རུང་རེའི་མཐའ་ཅན་དཔེར་ན། རྗེ་རྗེ་བྲེང་བའི་མཆོན་ལ་བཟླ་སྤྲུལ་
ཞེས་གསལ་བྱེད་ལ་མཐའ་ལ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱས་མཆོན་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་མཐའ་ལ་
ཡོད་པའི་མཆོན་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱེ་སྟོང་ཐུག་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
རྒྱུད་སྤྱེ་མཐའ་ལས་བཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། རི་སྤྱིད་
ཡ་ར་ལ་ཉའི་བར། །ཀ་ཁ་རྩ་མཐའ་ཉ་ཇའི་མཐའ། །ཉ་རྩའི་མཐའ་དང་མ་མཐར་བཅས། །དེ་
དེའི་རྩ་བ་ཡི་གེ་གསུམ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་
ཡི། །དཔལ་ལྷན་འདུས་འདི་སྟོད་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ། །ཞེས་མདོ་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྟོད་ཟ་མ་ཏོག་ལྷ་བྱ་དང་རྒྱུད་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་པར་
བསྤྲུགས་ལ། དེ་ལྟར་བསྤྲུགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། །གསང་བ་འདུས་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་
ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་རྗོད་བྱེད་(༡༡ན)ཆོག་གི་གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་ལས་བརྗོད་
བྱ་དོན་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ནི་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བ་
དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གསང་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདུ་བ་ནི་ཡིག་དོན་ཀྱི་གསང་

བ་འདུས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱུ་ལྟ་བུ། །རྩི་རྩེ་དང་པར་ཞི་གསང་
བ་དང་། །དེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་འདུས་པ་སྟེ་སྦྱོར་དོན་དང་། །རྩི་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། །འདུས་པའི་
དོན་མཆོག་རབ་གསུངས་པ། །འདུས་པ་འབྲེས་པ་ཞེས་ནི་གསུངས། །འབྲེས་པ་ང་ཡིས་
ཁྱོད་ལ་བཤད། །དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྦྱར་བ། །གང་ཆེ་གསང་བའི་ཅ་གཉིས་ནི། །ཡང་
དག་སྦྱར་བས་རེག་གྱུར་པ། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤའི་གསང་བ་གཉིས་འདུས་པ་སྟེ་སྦྱར་བ་ནི་
འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་ནི། །གནས་
ཀྱན་ནས་ནི་ཁྱེ་གྱུར་ནས། །རྩི་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །ཅ་ནི་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ནི། །རྩི་
གཅིག་ཏུ་ནི་གྱུར་པ་ལ། །འདུས་པ་ཞེས་ནི་དེ་ལ་གསུངས། །ཞེས་བྱི་ནང་གི་གཏུམ་མོའི་
རྒྱུན་གྱིས་ཅ་སྦྱོང་སྤྲལ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསང་བ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཁྱེ་
རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་འབབ་པའང་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་དང་། །ཡང་། །བྱང་
བོ་ཁམས་དང་དབང་བོ་དང་། །ཡུལ་རྣམས་དང་ནི་སྤྲས་པའི་ནང་། །རྣམ་ཏོག་ཀྱན་ནས་ཟད་
པ་ལས། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་སྟེ། །རྩི་གཅིག་པར་ནི་ངལ་བསོ་གང་། །དེ་བཞིན་དུ་
ནི་འདུས་པ་སྟེ། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ལས་རང་བཞིན་
བརྒྱུད་ཅུའི་ཀྱན་ཏོག་འགགས་པའི་(༡༡བ)མཐར་ལྷན་སྦྱོས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱོང་བ་ཉིད་གཉིས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ཡིད་དོར་རྩི་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའང་འདུས་པ་ནི་སྤང་བ་སེམས་སྤྲས་
དང་། །ཡང་ཤེས་རབ་སྤང་བ་དང་ཐབས་མཆོད་པ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཆ་མཉམ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་
རྩི་བོར་འདུས་པའང་སྤང་བ་སེམས་སྤྲས་ཏེ་དེ་རྣམས་སྤྲས་དོན་གྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་།
དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་ཀྱན་རྩི་སྦྱེ་མའི་སྦྱའི་གསང་བ་གཉིས་སྦྱེ་ཐུགས་རྩི་བོ་དབྱེར་མེད་
པར་བྱང་དུ་འཇུག་པའང་འདུས་པ་ན་བྱང་འཇུག་མཐར་ཐུག་གི་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་པས་
དེ་རྣམས་ལ་མ་བཞེན་པར་འཆང་རྒྱ་མི་རུས་ཤིང་། །ལྷག་པར་བྱང་རྣམས་འཆི་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་
བཞིན་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩི་བོར་སྦྱོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་

འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་
ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་
མ་ལོངས་སྐྱེ་འབྲུག་པ་ནི་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་ལས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
སྤ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་ཚོགས་པ་
གཅིག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་གནས་འགྱུར་མི་རུང་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའང་རང་དང་རིགས་
མཐུན་པའི་སྐྱེ་སྤ་མ་སྤོན་དུ་མ་སོང་ན་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས། དེའི་རྒྱ་ནི་སྤོབ་ལས་ཀྱི་
གནས་སྐྱབས་སུ་སེམས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བཞིན་ལག་གི་ནམ་བཤར་ཤར་
བའི་རྒྱ་མའི་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མའི་སྐྱེ་དེ་རི་ལྷར་འབྲུག་ཚུལ་རྒྱུད་འདི་ནས་ཅལ་དུ་བཏོན་
ནས་འཆད་པ་འབྲ་བ་ཞིག་རྒྱུད་གཞན་གང་དུའང་གཏན་ནས་མེད་(༡༣ན)པས་ན་འདི་ཉིད་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་པ་འདི་ལ་ངས་ཤེས་ཉིད་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་རྙིང་དཀའ་བ། །བྱང་
ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། །རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར། །གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་
བྱའི་རྒྱུད། །ཅེས་ཕྱི་མ་དང་སྒྲ་མ་སྐད་དོད་གཅིག་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མར་
གསུངས་པ་དང་། གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་དོན་མེད་དག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །མི་སྤང་ལ་སོགས་སྤ་
ཚོགས་མཚོག་དང་དམན་བྱུང་ཅིང་། །སྤ་མའི་བྲིན་གྱིས་འདི་ན་མ་ཞོར་ལས་རྟོགས་པ། །བྱང་
ཆུབ་དོན་མེད་འབྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་བྱུག་འཆལ། །གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་
ཉན་པ་དང་། །འདོན་པར་བྱེད་དང་སྒྲོག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་། །མཚན་པར་བྱེད་པ་
དང་ནི་འདི་འམ་འདིར་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་དོན་མེད་འབྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་བྱུག་འཆལ། །ཞེས་
སོགས་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞིག་ །སྤེགས་བམ་འདི་བ་དང་སྒྲོག་
པ་ཚུན་ལ་དོན་མེད་འཆང་དང་འབྲ་བར་བལྟས་ཏེ་བྱུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གསུངས་ལ། གསང་
བ་བྱུང་པ་ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཚོག་གཞན་མེད། །འཛིག་རྙིང་གསུམ་གྱི་རིན་

ཆེན་གྱི། །སྤྱི་པོ་ལས་ནི་སྤྱི་པོ་མཆོག་། །རྒྱུད་ཀྱི་ཉི་མའི་མེ། །བསྐྱེད་དང་བཞུགས་
པ་རྣམས་གནས་ན། །རྩོགས་པའི་རྣམས་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད། །འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་
པ། །དེ་ཡིས་དངོས་བྱུང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །ཐེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །མི་ཤེས་
རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་(༡༣བ)མ་ཉིག་། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་
ཡོངས་སྤངས་ནས། །རྣམས་ཉིག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས། །སྤྱོད་པ་དངོས་བྱུང་འདོད་གྱུར་
པ། །མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་བརྟེན་པ་དང་། །སྤྱིག་རྒྱུའི་ཚུ་ལ་འཕྱང་བ་བཞིན། །ཞེས་འདུས་པ་
ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་སྤྱིག་རྒྱུའི་ཚུ་ལ་འཕྱང་འདོད་
པ་དང་མཆོངས་པར་གསུངས་པ་དང་། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུ། །གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། །གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་
པོ། །ཞེས་དང་། །འདི་དོན་རྣ་བར་འཕོ་བྱེད་པ། །གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། །སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་པ་རིན་ཆེན་ཡང་། །གནས་པར་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན། །བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་
འདི་ཆད་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་བྱ། །ཀྱི་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་འདུས་པ་ལ་བཞུགས་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་། །དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། །རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་
བྱུག་འདུས་པ་སྟེ། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་
ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོད་བྱེད་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཐོས་པ་དང་བརྟེན་བྱ་
དོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པས་འཇུག་པ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་
འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལའང་། །སྟོན་དུ་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རྩོད་རྩོལ་དཔོན་ལས་དབང་རྣམས་པར་དག་པ་མཐོས་ཏེ་རྒྱུད་སྟོན་པར་
བྱས་ནས་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་(༡༣ན)

བསྐྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐོད་པ་ལས། དཔེར་ན་བྱ་ཆ་མེད་པའི་བྱིམ། །ཞི་
བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དབང་དང་བྲལ་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀྱན་གྱིས་སྒྲོང་བ་
ཉིད། །དཔེར་ན་མི་མི་སྒྲོར་ཀྱན་ཆོགས། །རྒྱུད་དང་བྲལ་ན་བརྟུང་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་དབང་
དང་བྲལ་ན་ནི། །སྤྲུགས་དང་བསམ་གཏན་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །མོངས་པ་གང་ཞིག་དབང་མེད་
པར། །བདག་ནི་དབང་བསྐྱར་ཞེས་སྒྲུབ། །རྗེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་བཞུགས་ཀྱི་བར། །སློབ་
མར་བཅས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་པའི་དོན། ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་སྤྱི་
ལོ་ལོ་ག་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་སྤྲུགས་སོགས་
མི་འགྲུབ་པ་བསྐྱར་པར་བཤད་པ་དང་། དུག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་རེ་
ཞིག་གང་ཆེ་སློབ། །ལན་ཅིག་དབང་ནམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱར། །དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་
ཡི། །ངེས་པར་སྒྲོད་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཙེར་ལ་མར་
མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་
དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས། །ལྷ་མ་ལས་ནི་དབང་དོན་ལྷ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དོར་སྤང་གི་གཉིས་པ་ལས།
ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཆོ། །སློབ་ལྟ་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྗེ་གསལ་པའི་རིམ་པའི་
ནལ་འགྲོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆེན་སྒྲོད་དུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དཔེན་ན། །སྤྱི་
པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་(༡༣བ)ནི། །མི་བཟད་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེས་ན་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ། ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་འཇུག་སྒོ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་སྒོ་དབང་བསྐྱར་
བ་གཉིས་ལས། །འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བ་
སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དགུ། །གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ། གང་གིས་དབང་
བསྐྱར་བ་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་མའི་མཆན་
ཉིད། དབང་གི་དབྱེ་བ། དབང་གི་གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། ངེས་ཆོག་། དབང་གི་
དོན། དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པའོ། །

དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་། གང་དུ་དབང་ བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། རས་བྲིས། རྩལ་ཆོན། ལུས་
དགྲིལ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་རིལ་བྱ་པས། དབང་བསྐྱར་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་
འགོ་བར། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་རང་བཞིན། །ཅི་
ཡིན་དེ་འདི་ལྟར་བཤད། །རི་མོས་བྲིས་པའི་ལས་དང་ནི། །ཐེག་ལས་ཆོན་དགྲེའི་རིམ་པ་
དང་། །འགོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་

རྩལ་ཆོན། རས་གྲིས། ལུས་བྱུ་ཅམ་ནས་བསྐྱབ་གཞི་རང་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་དགེའུ་
འཁོར་དང་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་གཞི་སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་རྣལ་
འབྱོར་པས་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱབ་ཡང་རྫོགས་(༡༩ན)རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཆོག་སྐྱེ་
མི་རུས་ལ། ལུས་དགེའུ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་སོགས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཆོག་སྐྱེ་བས་དགེའུ་འཁོར་ཕྱི་མ་མཆོག་དུ་
གསུངས་ཏེ། གྲིལ་བྱ་པས། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་གང་། །དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་
འདོད། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགེའུ་འཁོར་དེ་ལ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། དགེའུ་ཆོག་
ཉི་ཤུ་པ་ལས། སློབ་མའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །འཁོར་ལོ་རྣམ་བརྒྱད་གྲི་བར་བྱ། །རིན་
ཆེན་དེ་བཞིན་ས་ཐོན་དང་། །མེ་རྟོག་ཆོན་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བྲེ་མ་གཡོ་དང་བྲེ་མ་སྟེ། །དེ་
བཞིན་ཡིད་ཀྱི་དགེའུ་འཁོར་གང་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགེའུ་འཁོར་
སོགས་གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད། བསམ་གཏན་གྱི་དགེའུ་འཁོར་དུའང་དབང་བསྐྱར་བར་རུང་
སྟེ། ཉི་ཤུ་པའི་ལུང་དེས་བསྐྱབ་པའི་དགེའུ་འཁོར་བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དགེའུ་འཁོར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེའུ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་ནས་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགེའུ་འཁོར་རམ།
རས་གྲིས་ལ་སོགས་པའི་དགེའུ་འཁོར་རམ། ཡིད་ཀྱི་དགེའུ་འཁོར་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་
དེར། རི་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
རབ་གནས་ཀྱང་སློབ་མ་རབ་དུ་གནས་པ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །

དགེའུ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སློས་བསྐྱང་གི་དགེའུ་འཁོར་དུའང་དབང་
བསྐྱར་(༡༩བ)བ་རུང་བར་མངོན་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་དག་འཇོས་གསང་བ་འདུས་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་ལས། གང་དུ་ཞུགས་པའི་དགེའུ་འཁོར་ལ་དུ་ཡོད་སྟམ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་
རྩལ་ཆོན་དང་། རས་གྲིས་གཉིས། རང་ལུས་ཀྱི་དགེའུ་འཁོར་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དགེའུ་

འཁོར་གཉིས་དང་བཞིའོ། །དེར་མ་ཟད་དུས་འཁོར་སོགས་དང་བསྐྱེན་ན་སྒོས་བསྐྱེད་དུའང་
དབང་བསྐྱེད་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཆོའི་བདེ་མཆོག་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འབྱར་དུ་དོད་པ་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་བཤད་
དོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་བརྟེན་པ་འགོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུག་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ཆོགས་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྟོད་བསྐྱེས་སོགས་ལས་སྟོད་པ་བྱ་བའི་ཆེ་ནལ་འབྱོར་པ་ཤོ་མོ་ལྷའི་ཆས་སུ་
ཞུགས་པ་གནས་སོ་སོར་འགོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཆུ་ཆོན་གྱིས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱིས་པ་ཡོད་ན་གནས་སོ་སོ་དང་། རྩལ་ཆོན་ཡིན་ན་ལྷ་གནས་སོ་སོར་འདུག་པར་
མོས་ཞེས་སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
དབང་བསྐྱེད་རུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དུག་པ་ལས། བྱ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་
བཞི་པ། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མངེས་པར་བྱ། །རྟོ་རྟེ་རིན་ཆེན་བསྐྱེས་སོགས། །སྟོ་སྐྱེད་དང་
ནི་ལྷན་པར་བྱས། །རང་གི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡི། །བྱད་མེད་དག་ནི་ལེགས་བསྐྱབས་པ། །སྐལ་
བཟང་རང་གི་བྱག་རྒྱས་མཆན། །ཆོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་
ཆོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པའི་མཐར། མཆོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་
དང་། །ལྷ་མོ་བཞི་པོ་(༡༥ན)དག་གིས་ནི། །མེ་རྟོག་ལ་སོགས་མཆོད་བྱས་ནས། །སྟོ་བ་མ་
ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་བྱ། །དངོས་བྱུང་འདོད་པས་ཅི་འདོད་པར། །སྟེམ་པའི་གར་ནི་ཀུན་
བསྟོད་ནས། །དེ་དག་གཤོང་ནི་མངེས་པ་ཡི། །རས་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་གཟུང་པར་བྱ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྟོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཆོན་གྱིས་གྱིས་པའི་
ལྷ་གནས་སོ་སོར་ནལ་འབྱོར་པ་ཤོ་མོ་འཁོར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རས་གྱིས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
བསྐྱེད་དགོས་པ་འདྲའང་། རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དངོས་སུ་མ་འདུག་པར་མོས་པ་ཅམ་
བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་དང་། དེར་དབང་བསྐྱེད་རུང་མི་རུང་དབྱེད་
པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

དགྲིལ་འཁོར་དེ་དག་ལས་རས་བྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་རུང་བ་སྟོབ་
དཔོན་བྲིལ་བྱ་པའི་ལུང་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཞེས་གཉིན་དང་
རྟག་པའི་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་མས་བཤད་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་
ལས་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་པ་གཟུགས་བརྟན་དགོད་པར་གསུངས་པ་དེས། རས་
བྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བསྟན་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་སྤྲུགས་རིམ་ལས་གསུངས་པས་
རས་བྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བཀའ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཁུངས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་
བསམ་གཏན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་ཆད་ཐུབ་དུ་མས་བཤད་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དགྲིལ་
འཁོར་ལ་བརྟེན་ན་བྱ་བ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་གས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་བསོད་ནམས་གསོག་
ལུལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མའི་མཆན་ཉིད་དགྲིལ་འཁོར་བྱི་བ་སོགས་(༡༥)ཀྱི་ལས་ལ་མཁས་པ་
དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་ཆང་ཞིང་དགག་བྱ་མེད་ན་དེས་པར་རྩལ་ཆོན་ལ་བརྟེན་
དགོས་ཏེ། སྤྲུགས་རིམ་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རུང་ན་བྱིས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན་ཡོ་བྱད་ཡོད་ནས་བྱིར་རུང་ན་དེས་པར་བྱི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཟང་
བྱིང་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་
ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་
བའི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིའི་ཆོག་འདོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆོན་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་བྱིས་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། རྒྱུད་རྟོག་སྤྱིང་གི་ང་ལྟ་བ་ལས།
དགྲིལ་འཁོར་ས་ཆོན་སྤར་དང་། །མཚུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན། །མཆོད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་འཁོར་ལོར་འདུག །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་
པ་ནི། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོན་ཀྱི་རྩལ་སྤར་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་འབྲ་བའི་པན་ཡོན་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་གཏན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཡོ་

བྱད་མ་ཚོགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་སོགས་ལ་
གནང་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་མི་རུང་སྟེ། སྤྲུགས་རིམ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་མཚན་ཉིད་བྱད་པར་བ་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་དགོས་པས། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལས་དང་པོ་བས་བྱེད་པ་
ལ་སེམས་(༡༩)བརྟན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བྱད་པར་ཅན་དགོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདེ་མཚོག་ལྟ་བུའི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལའང་
སྟོན་དུ་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་དབང་ཐོབ་པ་ངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་རྩི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོར་སྒྲིབ་གི་རེ་
བཞི་པ་ལས། ཞེ་བ་ལ་སོགས་ལས་ལ་བྱང་། །སྤྲུགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆོ་ག་ཤེས། །དེ་ནི་
ལྷ་མར་མངོན་པར་བསྤྲུགས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་། །བཟོད་དང་བཙོན་
འབྲུས་མཆོག་དང་ལྡན། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་བསྐྱོམ་ལ་ཞེན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་བཟོ་ལ་
མཁས། །ལྷ་མའི་བྱིར་ནི་ཡོན་ཏན་ཆོགས། །དཔལ་ལྡན་སློབ་དཔོན་ཞེས་ནི་བརྗོད། །ནང་
ནི་གསང་འདུས་ལ་རབ་དགལ། །བྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོང་པ། །དེ་ལྟའི་མན་ངག་རིམ་
བ་ཡིས། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ། །དེ་ནི་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས། །ཞེས་
དང་། གྲུང་གི་བརྒྱུད་པ་ལས། རྩི་སློབ་དཔོན་ཆད་ལྡན་ཉིད། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་
པའི་སྤྲུགས། །སྐྱབ་པ་པོ་ལ་འབྲུག་པོ་གྱེ། །བརྟན་ཞིང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལྡན་དང་། །རིག་
པའི་གནས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཁས། །སྦྱིན་སྤྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུགས་ཤེས་ཤིང་། །རབ་

གནས་གཏོར་མའི་ཕ་རོལ་སོན། །དེ་ཉིད་བཅུ་ལྔ་རྣམ་པར་རིག། །ཉན་ཐོས་སྤྱད་པ་སྤྱོད་བྱེད་
ཅིང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པར་གྱུས། །གཟུགས་ལྡན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང། །དཀྱིལ་
ལའོར་འདྲི་མཁས་བསྐྱུས་པར་ལྡན། །རྩ་བའི་ལུང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང་། །སྤྲུགས་དང་རྒྱད་
ཀྱི་(༡༤བ)རབ་སྤྱོད་ཀྱིས། །འཛིག་ཉེན་རྣམས་ལ་བདེ་སྟེར་བ། །དེ་འདྲི་སྒྲ་མ་དངོས་བྱས་
ནས། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་སྤྲད་མི་བྱ། །ཞེས་ཚུལ་གྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་པར་བྱིན་
དུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་ལྡན་བ། །བྱི་སོ་ཐར་ཀྱི་བཅས་མཚམས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ནང་གསང་
སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ། །དེ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་
མ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། །སྒྲ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། །བཏན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒོ་
གྲོས་ལྡན། །བཟོད་ལྡན་བྲང་ལ་གཡོ་སྤྱོད་མེད། །སྤྲུགས་དང་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས། །སྟོང་
བཅེར་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དཀྱིལ་ལའོར་
འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས། །སྤྲུགས་བཤད་པ་ཡི་སྤྱོད་པ་ཤེས། །རབ་རྟུ་དང་ཞིང་དབང་
པོ་དུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་བསྐྱམས་པས་བཏན་པ་དང་། །དག་
གི་ཉེས་སྤྱོད་བསྐྱམས་པས་དུལ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེ་བས་སྒོ་གྲོས་ལྡན་པ་དང་། །གཞོད་
བྱེད་དང་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་ནས་བསྐྱེད་ཚུགས་
པའི་བཟོད་པ་དང་། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་བྲང་བ་དང་། །རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་བྱང་ཞིང་རང་གི་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་
བྱང་འདོད་ཆགས་དང་གཉི་ཟུག་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ལ་གཡོ་དང་། །མཚན་ཉིད་
གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་སེམས་བྱང་
ལ་སྤྱོད་ཞེས་མངོན་པ་གོང་མ་ནས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སྒོ་གྲོས་ནས་འདིའི་
བར་ལ་ཡིད་བསྐྱམས་པ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་བཞེད། །སྤྲུགས་(༡༥ན)དང་རྒྱད་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་ཀུན་སྟོང་གིས། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཤེས། །ཞེས་

བཏོན་ནས་སྒྲགས་དང་སྒྲན་གྱི་སྦྱར་བས་བགགས་བསྒྲག་ཁུས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ།
སྦྱོར་དཔོན་སྒྲ་མ་རྩ་བས། རྩོམ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར། སྒྲགས་ནི་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །རྒྱུད་ནི་སྒྲན་ནམས་སོ། །སྦྱར་བ་ནི་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ་ནི་མཁས་པའོ། །ཞེས་
སྒྲགས་རྩམ་སོགས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྦྱབ་པར་མཁས་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་
དང་། སེམས་ཅན་སྒྲག་བསྒྲལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྩོམ་དང་ལྟན་པ། སྦྱོང་གསུམ་
སོགས་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ། དེ་ཉིད་བཅུ་དང་ལྟན་པ། ཐེག་དང་ཆོན་ལ་
སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་ལ་མཁས་པ། གཞན་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་འཆད་ཤེས་པ། ཐེག་ཆེན་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་སྒྲགས་ལ་རབ་དུ་དང་བའི་དད་པ་བརྟན་
པོ་དང་ལྟན་པ། དུན་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་བསྐྱམས་པས་
དབང་པོ་དུལ་བ་སོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ལ། རྩོམ་སྦྱིང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེན་
ཐ་མ་ལས། བྱིར་བསྒྲག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། །གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁ་
སྦྱར་འབྲེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། །གཏོར་མ་རྩོམ་པ་དང་། །བྲག་ཤུལ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་
དང་། །རབ་དུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱབ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཉིང་འཛིན་བྲག་རྒྱ་དང་། །སྒྲངས་སྒྲབས་འདུག་སྒྲངས་བསྒྲས་བརྩོད་དང་། །སྦྱིན་
སྦྱོག་མཆོད་པ་ལས་སྦྱར་དང་། །སྦྱར་(༡༥)སྦྱད་པ་ཡི་ནམ་པ་ནི། །བྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསང་བའམ། ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། །ཁོ་བཅུའི་བསྐྱུང་འཁོར་ལྟ་
བྱ་བསྒྲུལ་ནས་བྱིར་བསྒྲག་༡༥་དང་། བྱིས་པའི་འཁོར་ལོ་ལུས་ལ་འདོགས་པ་སོགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་བྱིར་བསྒྲག་འཐབས་ཤེས་པ་དང་གཉིས། །གསང་འཐབས་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དབང་༤་བསྐྱར་བ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེན་ཅིང་། དེས་དབང་གཞན་ལ་
ཡང་མཁས་དགོས་པ་མཆོན་ནས་བསྟན། །དབྱ་པོ་སྦྱ་སྦྱང་དང་བྲལ་ནས་མཛོན་སྦྱོང་བྱ་བའི་
ཁ་སྦྱར་དབྱེ་བ་༥་དང་། འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགོན་ལ་གཏོར་༤་མ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་གཏོར་མ་

དང་། བསྐྱོད་རིམ་པའི་ཡིད་བརླས་ལ་རྗེ་རྗེའི་བརླས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་རྗེ་
རྗེའི་བརླས་པ། དམ་ཚིག་གི་བརླས་པ། ཁྱོགས་ཀྱི་བརླས་པ། ཁོ་པའི་བརླས་པ། ཁོས་པའི་
བརླས་པ། གོང་བུའི་བརླས་པ་སོགས་སྟགས་བརླ་ལུགས་ཤེས་པ། བརླས་པ་དང་བསྐྱོད་
རིམ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་བསྐྱབས་ཀྱང་ལས་མ་འབྱུང་ན་ལྟ་ལ་ཕྱར་གདབ་བྱ་བ་
སོགས་སྟགས་ཚོག་གིས་བྱལ་བསྐྱབ་པ། ལྟ་གསུང་སྟགས་རྟེན་འབྲེང་བ་སྐྱོད་མོས་
ཆལ་རྗེང་ལ་སོགས་པར་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྟར་། མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་
མཚོད་དང་བདག་འཇུག་དང་གནང་བ་ནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་༡༠པ་ལ་མཁས་
པ་སྟེ་བཅུ་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྟོག་ཉེ་རུ་ཀམ། བསྐྱང་བ་དབང་བསྐྱར་གཏོར་མ་བརླས་
དང་གར། ཕྱིར་བརློག་པ་དང་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིག་སྐྱོང་བ་དང་གཤེགས་སུ་
གསོལ་བ་སྟེ། རྟེན་ཉིད་བཅུ་ཤེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་(༡༩)ན་
པའང་པལ་ཆར་དེ་དང་འབྲེན་ལུགས་འབྲ་བར་མདོན། ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། ཕྱིའི་རྟེན་བརྟེན་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཟུགས་ཅན་དང་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་༡གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང་། དང་སོ་སྐྱོར་བ་སོགས་ལྟའི་རྣལ་
འབྱོར་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་༣དང་། ལྟ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལག་པའི་བྱལ་རྒྱ་༣དང་། གཡས་
བརྒྱུད་གཡོན་བརྒྱུད་ས་གཞུམ་སོ་སོགས་སྤངས་སྟབས་༤དང་། རྗེ་རྗེ་སྐྱེལ་ཀྱང་ལ་སོགས་
པ་༥འདུག་སྤངས་དང་། དག་བརླས་ལ་སོགས་པའི་བརླས་༤པ་དང་། ཞེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱེན་སྟེག་༡དང་། ཕྱིའི་མཚོད་པ་༩ལ་སོགས་པའི་མཚོད་པ་དང་། ལས་ལ་ལྟུང་བ་དང་།
སྤར་སྤྱད་༡༠པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་བཅུ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན། སྟོབ་དཔོན་རབ་ཞེ་
བཤེས་གཉེན་གྱིས། བསྐྱང་ཞིང་སྐྱེན་བྲང་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་། མཚོད་བསྐྱོད་སོགས་
བྱས་ནས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་གིས། ལས་
ལ་སྐྱོར་བ་ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱོར་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་

དཔོན་ལ་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་བྱིའི་དེ་ཉིད་
བཅུ་དང་ལྔ་ན་དགོས་པར་བཤད། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྟན་པར་འོས་པའི་སླ་
མའི་མཆོན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས།

བསྟན་པར་མི་འོས་པའི་སླ་མའི་སྟོན་ཡང་། སླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། སློ་ལྔ་སློབ་མས་སླ་
མར་ནི། །སྤྱི་ཐེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག། །ཁེངས་ཤིང་ཆགས་ལ་མ་བསྐྱམས་དང་། །སྟོམས་
དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་(༡༧)ཇི་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་སློ་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སླ་མར་མི་རུང་བར་སྟོང་
ཇི་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཁོ་བ་དང་། ལུས་ངག་གིས་གཞན་གཞིང་
བ་ལ་དགའ་བའམ་འཁོན་འཛིན་དམ་པས་གདུག་པ་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁེངས་
པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་ལྷག་པར་སྤེད་པས་ཆགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་མི་
མཐུན་སྟོགས་རྣམས་ལ་སྟོ་གསུམ་བག་ཡངས་ཀྱིས་སྟོད་པོར་འཇུག་པའི་མ་བསྐྱམས་པ་
དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་གཞན་ལ་ངོམ་པས་སྟོམས་པའི་སྟོན་རྣམས་དང་།
གཞན་ཡང་ངོ་ཇི་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ་ལས། གང་ཡང་ཁོ་དང་སྤྱི་ཅན་
དང་། །ངག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱབ་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་དག་གིས་ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ནི་སླ་མར་བསྟན་
མི་བྱ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་པོ་རྣམས་ཉམ་ཉམ་སྟོང་ཇི་ཐེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག། །ཁེངས་དང་
བརྒྱུ་ཆགས་བདག་ཉིད་བསྟོད། །མཉམ་པར་མ་བཞག་གིས་ལ་སྟོད། །གཤོལ་འཇུག་
པ་དང་ཆོགས་པ་དང་། །ཁྱེངས་པས་དམ་ཆོས་འཆོང་བ་ནི། །ཆོགས་སམ་དཀྱིལ་འཁོར་
སློབ་དཔོན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དེང་སང་
སྟོགས་མའི་དུས་སུ་སྟོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྔ་
པའི་ངོ་ཇི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཉིད་དཀའ་བས་ན། རིགས་ལྔ་པ་སྤྱི་དཀར་པོས། དོན་
དམ་བསྟན་པ་ལས། ཅོད་ལྔ་དབང་གིས་སླ་མ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་

ཏུ་སྤྲིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་(༡༩ན)ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་སྤྱད་
ནས། །བྱ་ནམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་
ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་
རྒྱུད་ལས། སྤྲགས་གཡོག་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་བཤད་པའི་མཐར། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
ལྷན་པ་དག། རྩོད་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་སྤྱིད་དམ་བཞི་ཆ་བརྒྱད་
ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲགས་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན། །ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཆ་ལ་དམའ་
མཐར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ལའང་འབྲ་ཞེས་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་བཞེད་
ཅིང་། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་བགྲོས་མང་པོ་ལས། སྤྲ་མ་དམའ་མཐའང་
ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་ལས་བྱི་མ་གལ་ཆེ། ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལས་ཆོས་གལ་ཆེ་ཞེས་
ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྟུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟོ་གཞོལ་ནས་སྟོ་བྱགས་
ཆོས་ལ་གཏོད་པ་ཞིག་ལ་ངས་པར་བརྟེན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བར་སྤྲགས་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་ཡང་། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དག་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ།
སྤྲ་མ་བརྒྱད་པའི་བྱག་ལེན་མཐོང་བའི་སྟོ་ནས་དེ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་ཤིང་དབང་བསྟུར་ཀྱི་ཆོག་
ལ་མཁས་པ། བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ལྷས་གནང་བའམ་མ་བཀག་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་
ལྷན་ཅིག་ངས་པར་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཐད་དོ། །(༡༩བ)ཞེས་
གསུངས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ངས་པར་མེད་ཐབས་མེད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རང་
ལ་ཡོན་ཏན་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་སུ་མི་ལྷན་ནའང་། རི་མི་སྟུམ་དུ་
མི་འཛོག་པར་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་བསྟེན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ན། སྤྱིར་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་བསྟེན་པ་སྟུན་པ་ཉེར་སྟུན་སྟུན་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་

ལྷ་འི་སྤྲུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ་རང་ལ་བསྟེན་པའམ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་བཟླས་པ་ལ་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་དབང་བསྐྱེད་རབ་གནས་སྤྱིན་སྟེག་སོགས་བྱ་བའི་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲུམས་སྐྱབ་པའི་བསྟེན་པ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གངས་ཀྱི་ཆོད་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་སོ་སོའི་ཐད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སྟོམ་འབྱུང་གི་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྩོགས་ལྡན་ལ་ནི་བཟླས་བྱ་གཅིག་ཉིས་འབྱུར་གསུམ་ལྡན་ལ་བཟླས་བྱ། །སྟམ་འབྱུར་གཉིས་ལྡན་ལ་རབ་བརྗོད། །ཚོད་ལྡན་བཟླས་པ་བཞི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་གངས་ཆོད་བཞི་འབྱུར་དུ་བཟླ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ལ། སྟམ་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་ལ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྩོ་རྩེ་བེང་བ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཤེས་པས། །སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་ཆོགས་གསོག་ཅིང་། །བགལ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་བྱེད་བྱ། །བསྟེན་པ་མེད་པས་དངོས་གྲུབ་མེད། །དེ་བྱིར་རིམ་གཉིས་དེ་ཉིད་རིག་དཔེན་པར་ཡང་དག་གནས་ནས་ནི། །ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པར་(༡༠ན)བྱ། །སྟོན་དེ་ཡི་གསང་སྤྲུགས་བཟླས། །འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོའི་འབྲུམ་བཟླས་ཤིང་། །ཡང་ན་རང་གི་ལྷ་ཡི་འབྲུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་ཁྲི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་སྟོན་དུ་བསྟེན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་སྤྲུགས་འབྲུམ་བཟླས་པའམ། །ཡང་ན་རང་གི་ལྷ་ཡི་འབྲུམ། །གཞན་གྱི་ཁྲི་སྟེ་ཡང་ན་ནི། །འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བཀའ་གནང་བྱི། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་དང་པོའི་བཅུ་པ་ལས། །དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོའི་བཟླས་པ་འབྲུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཁྲི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ་རང་གི་མེ་ཉྱལ་གང་ལ་པོག་པའི་ལྷ་འི་བཟླས་པ་འབྲུམ། །འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྤྲུག་རེ་བཟླས་པས་ཆོག་པ་དང་དེའི་བཞི་འབྱུར་སོགས་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ལྟར་འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ། །འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྤྲུག་རེ། །བགལ་ན་མཐར་བྱེད་ཀྱི་བྱེང་སྤྲུགས་ཁྲི་བཟླ་དགོས་ལ། །བཟླས་བྱའི་སྤྲུགས་ནི།

ནག་པོ་སྐྱོད་པས། དཔའ་བོའི་སྤྱང་བོའི་གསང་སྤྱགས་ནི། །ཁྱི་ཕྱག་གསུམ་དུ་བརྒྱས་པར་
བྱ། །ཞེས་སྤྱང་བོའི་སྤྱགས་ལ་གསུངས་པ་དང་། རོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས། འཛིགས་བྱེད་ལ་
སྤྱང་བོ་ཡི་གོ་བརྩ་པ་འབྲུམ་བརྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་སྤྱགས་དང་སྤྱང་བོ་གང་རུང་
གཅིག་ལ་གྲངས་བསྟེན་བྱས་པས་ཆོག་པར་བཞེད་ལ། ཉེ་སྤྱང་གིས་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་གསལ་
བར་བཤད་པ་ཞིག་མཐོང་ངོ་། །

གསང་འདུས་ལ་བརྩ་རྒྱུ་ཀ་ཡི་གོ་གསུམ་དང་སྤྱེལ་བའི་སྤྱང་བོ་འབྲུམ་བརྒྱས་པས་
(༡༠བ)ཆོག་པ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྩ་པའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་
སྤྱགས་ནི། རྒྱ་རི་ཀ་པས། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་ཁྱི་ཕྱག་སྟེ། །སྤྱིན་སྟེག་མཆོག་གིས་ཉེར་
བར་མཆོད། །ཅེས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྱགས་ཁྱི་བརྒྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་བསལ་
མེད་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྱགས་འབྲུམ་
དང་། དེའི་བརྩ་ཆའི་སྤྱིན་སྟེག་བྱ་དགོས་སོ། །རྗེ་རྗེ་སྤྱང་བོ་རྒྱན་གྱི་བདུན་པ་ལས། གསང་
སྤྱགས་ལྟག་ཆད་གང་ཡིན་པ། །ཐམས་ཅད་སྤྱིན་སྟེག་དག་གིས་སྐྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་པར། རྒྱ་རི་ཀ་པས་ཀྱང་སྤྱིན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་
པ་ཞི་བའི་ཁ་སྐྱོང་གི་སྤྱིན་སྟེག་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྩ་ཆའི་གྲངས་ངེས་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱང་།
རི་ཅམ་འོས་པ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྤྱང་བ་ལས། སྤྱིན་
དུ་བརྒྱས་པ་དང་། དེའི་མ་དག་པ་ཁ་སྐྱོང་བའི་སྤྱིན་སྟེག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་། །ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པར་ཡང་གནས་སོ། །

དུས་འཁོར་ལས། དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་འགྲོའི་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་ལ་བརྩ་
ཆའི་སྤྱིན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་ལས་རུང་གི་བསྟེན་
པ་ལ་བརྩ་ཆའི་སྤྱིན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་མེད་པས་མི་དགོས་ལ། ལས་རབ་འབྲུམས་
བསྐྱབ་པའི་བསྟེན་པ་ལ་ནི་བརྩ་ཆའི་སྤྱིན་བསྟེག་དགོས་པ་སྟོམ་འབྲུང་སོགས་ཀྱི་དགོངས་

བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་སོ། །དབང་དོན་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་
པའི་སྒྲགས་འབུམ་གྱི་བརྒྱས་པ་སོང་ཞིང་། བྱི་མའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་བསྐྱེད་བྱས་པའོ། །ཞེས་
བཅུ་ཆའི་སྤྱན་བསྐྱེད་(༡༡ན)བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་གྱི་བསྐྱེད་
པའི་བཅུ་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱན་གསལ་ལེའུ་བཙུ་ལྔ་པའི་མཆན་བྱ་ལས། འདྲིར་སྤྱན་དུ་
རང་གི་ལྷའི་སྒྲགས་ཡི་གེ་བཞི་སོ་གདགས་ལ་འབུམ་བརྒྱ་ཞིང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་བསྐྱེད་
བྱ། ལས་ཆོགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཏན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ཡང་
སྤྱན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་ཆོད་བཞིན་དུ་ཐེབས་པ་ལ་དེ་རྣམས་དགོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་ཆོད་བཞིན་འབེབས་
པའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐྱབས་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་དགོས་པས་ན་དེའི་
སྒྲགས་གྱི་གངས་བསྐྱེད་དང་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྐྱེད་ཀྱང་སྤྱན་དུ་འགོ་དགོས་
སོ། །དེས་ན་མཁས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམ་དུ། སྒྲགས་རིམ་ལས། ཡེ་
ཤེས་འབེབས་པའི་སྒྲགས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཁྲི་བྲག་གཅིག་དང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྐྱེད་བྱེད་
དགོས་པ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ལ་ངེས་པར་
དགོས་པར་མ་གསུངས་ལ། བརྒྱས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་བསྐྱེད་བྱ་མི་དགོས་པར་གསུངས་
ཤིང་། འདུས་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་བརྒྱས་པ་འབུམ་དང་། བགེགས་
མཐར་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་སྒྲགས་ཁྲི་བརྒྱ་བར་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་བྱེད་
མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་ཀྱང་། གཤེན་རྩེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་དགྲིལ་ཆོག་ལས།
བསྐྱེད་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྤྱི་ཉིང་རྣམས་
གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་(༡༡བ)སྒྲགས་རིམ་ལས་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་
མི་དགོས་པར་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྐྱེད་ལ་དགོངས། དབང་དོན་ལས་བྱེད་
མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་ཆད་ལྷག་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྐྱེད་ལ་གསལ་ཁ་མ་

མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་དེ་རྣམས་གྲུང་ལེགས་པར་འབྲིག་
པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་མ་དག་པ་ཁ་སྐོང་གི་སྤྱན་སྟེག་ནི་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཆེད་ཡིན་
པས་ཞི་བའི་སྤྱན་སྟེག་ཡིན་ལ། བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྟེག་ནི་ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་སྟེག་ལ་
བྱེད་དགོས་ཏེ། སྤྱན་སྟེག་དངོས་བྱུབ་རྒྱ་མཆོ་ལས། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོས། ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་དབང་ཐབ་ཏུ་མེ་ཏྲིག་དམར་པོས་ལྷ་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྤྱན་བསྟེག་ཁྲི་བྱ་བར་
གསུངས་པ་བྲངས་པའི་འོག་ཅིག་ཏུ། ལྷ་ཉི་བར་བྱེད་པའི་སྤྱན་སྟེག་ནི། སྤར་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་
གྲོས་བཟང་པོའི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་ཐབ་ཏུ་བྱ་སྟེ་སྟེག་རྩས་ཁྱད་
པར་བ་ནི་མེ་ཏྲིག་དམར་པོའོ། །སྟོབ་དཔོན་དེས། བཟླས་པ་འབྲུམ་སོང་བའི་མཐར་མཆན་
ཐོག་ཐག་གཅིག་ཏུ་བཟླས་པ་བྱས་ནས་དའི་འོག་ཏུ་སྤྲགས་རེ་རེ་ནས་བཟླས་ནས་བྱེད་དེ།
ལས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཟླས་པ་འབྲུམ་ལ་མེ་ཏྲིག་གི་སྤྱན་
བསྟེག་ཁྲི་བྱ་བར་བཞེད་པས་ལས་སྐྱབ་པའི་སྤར་ལྷ་ཏུ་བྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་
སྟེག་གོ། །ཞེས་དང་། འདོད་འཛོལས། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བཟླས་པའི་ཉེས་པ་དག་བྱེད་ལ་
ནི་རྗེ་ཙམ་འཆམ་པ་གཅིག་གི་སྤྱན་བསྟེག་བྱ། ཡེ་ཞེས་འབེབས་པ་ལ་ནི་གཞན་ནས་བཅུ་
ཆའི་སྤྱན་བསྟེག་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤར་མ་ནི་ཞི་བ་དང་། བྱི་མ་ནི་དབང་རོ། །(༡༩ན)ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་དུ་བསྟེན་པ་ཆད་དང་ལྷན་པ་མ་སོང་ན། བསྟེན་
སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཞེས་སྟོམ་པོ་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་པོ་མདོར་བསགས་ལས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་གི་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས། །སྤྱན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་ནས། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནི། །ཤེན་ཏུ་
དུལ་བས་བརྟག་པར་བྱ། །ལྷ་ནི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་

ཡིན། །ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་སྤྱན་འབྱིན་པའི་གཞོན་པ་བྱས་པར་གསུངས་ལ། བསྟན་
པ་ཆད་དང་ལྡན་པའང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩི་བཅས་ལས། དེ་ལྟར་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་
པར་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྱོད་གསུངས་པ་སྟོབ་དང་བསྟུ་བ་མངོན་དུ་བྱ་བར་རྣམས་པས་འཁོར་ལོར་གནས་པ་ཉིད་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་མ་བཀག་པའམ་ཆོགས་བསག་པ་ཉིད་གྱིས་གནང་བས་ཀྱང་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་རབ་དུ་གནས་པ་དང་། སྟོབ་མ་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བསྟུ་བ་པའི་བསྟན་
པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཞིར་བཟུང་བསྐྱེལ་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེམས་གཡེང་བ་དང་། ལུག་
མཚམས་སུ་བསྐྱེལ་པ་དང་། བྱེད་གཞན་དང་བྱེད་གཞན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་མཚན་
ཉིད་ཆང་བའི་སྟོན་པ་གྲངས་ཆད་ཡོངས་པ་གསོག་དགོས་ཤིང་། ལྟས་དབང་བསྟུ་བ་སོགས་
གནང་བའི་མཚན་མ་བྱུང་ན་བསྐྱེལ་པའི་གྲངས་(༢༢བ)མ་ཆང་ཡང་བྱར་རུང་སྟེ། ལྷ་ཆེན་
དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། གཏི་ལྷག་གཤེན་རྩི་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་
ཁྲི་བསྐྱེལ་པའམ། བཙུག་ལྡན་འདས་གྱིས་རྩིས་སུ་གནང་བའི་མཚན་མ་ཐོབ་པའམ་རང་
གི་སེམས་དག་པ་བརྟན་པས་འདི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལ་ཕ་པ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །

ལྟས་གནང་བའི་མཚན་མ་མ་བྱུང་ན་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་བྱུང་ཡང་། བསྐྱེལ་
པའི་གྲངས་ཆང་དགོས་པ་རྩི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་ནི་ལྷའི་
རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་གིས་རང་གི་ཡིད་རྩིས་སྤྱན་འབྱོར་གྱི་བར་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་
འགོག་རྣམས་པ་ལ་བྱ་དགོས་སམ་སྟུམ་ལ། རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འཇམ་རྩིས་
དཀྱིལ་ཆོག་དུ། བསྐྱེད་རྩིས་གྱི་ལམ་ལ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་དེ་ཆོག་ནས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

པའི་གནས་སྐབས་བཞི་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་ལྷ་ཚུན་ལ་ཅིག་ཅར་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་གསལ་སྤང་བརྟན་པོ་ཐོབ་
པ་ལ་བྱེད་པས་སེམས་བརྟན་པའི་མཆོད་མའང་དེ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
སློབ་དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་མེད་ཡི། །ཐེག་པར་སློབ་དཔོན་རྣམ་
གཉིས་གསུངས། །གཅིག་ནི་གསང་སྤགས་གཙོར་བྱེད་འགྱུར། །གཅིག་ནི་བསམ་གཏན་
ལ་གཞོལ་བ། །ཞེས་སྤགས་ལ་གཞོལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་བྱིན་པ་ཚུན་ཆད་
ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་མཐར་བྱིན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་པ་བསམ་
གཏན་(༡༣ན)ནས་ནང་ལ་གཞོལ་བའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་གསུངས་པའི་བྱི་མ་མཆོག་ཡིན་
ལ། དུས་འཁོར་ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་
འབྲིང་། །དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་ལས། །བྱིམ་ན་གནས་པ་ཐ་མཛོ། །ཞེས་དགེ་སློང་དོན་མེད་
འཛིན་པ་མཆོག་། །དགེ་ཚུལ་འབྲིང་། །བྱིམ་པ་ཐ་མ་ཡིན་ཞིང་། །གནས་དེར་དགེ་སློང་ངས་
དགེ་ཚུལ་དོན་མེད་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ཡོད་ན། །བྱིམ་པས་དོན་མེད་སློབ་དཔོན་བྱ་མི་རུང་བའང་
དེ་དག་ལས་གསུངས་སོ། །

གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་མེད་སློབ་མའི་མཆོད་ཉིད།

གསུམ་པ་སློབ་མའི་མཆོད་ཉིད་ནི། སྐུ་འཕུལ་བ་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། དགེ་
དང་སྒྲོམ་ལ་དགའ་བ་དང་། །ཉག་དུ་མ་མ་ལ་གྲུས་དང་། །རྒྱན་དུ་ལྷ་རྣམས་མཆོད་བྱེད་
པའི། །ཡོན་ཏན་ལྷན་ན་སློབ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོན་མེད་བའི་རེ་བཞི་པ་ལས། སློབ་མ་
ཡོན་ཏན་གང་ལྷན་ན། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དད་ཅིང་
མ་མ་ལ་ཡང་གྲུས། །ཉོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །སེམས་

ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་སྒོས། །ཀུན་ཏུ་བཅོན་དང་ཡང་དག་ལྡན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མཚན་ཉིད་
ནི། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་བ་མ་བཟང། །ཞེས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་རྟོག་པ་རན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པའི་སྤྲོད་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལྷ་དང་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་
པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་སྤྲང་མདོན་
བྱང་ལས། སྒོ་བ་མ་དད་ཅིང་རིགས་བཅུན་(༡༣བ)ལ། །དེ་བཞིན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་
དད། །ཟབ་མོ་ཡི་ནི་སྒོ་དང་ལྡན། །སྒོ་བ་ཆེ་ཞིང་ཆུལ་ཁྲིམས་ལྡན། །བཟོད་དང་ལྡན་ཞིང་སེར་
སྒྲ་མེད། །དཔའ་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ནི། །ཞེས་དང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རིགས་
དང་གཟུགས་དང་ན་ཆོད་དང་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དགོན་པས། དམིགས་བསལ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས།
དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གང་དད་ཅིང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་དགའ། །བསོད་ནམས་
འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། །ཆེན་པོ་དེ་དག་མདོར་བཟུང་ངོ་། །བདེ་གཤེགས་གསང་སྤྲུགས་
སྤྲུག་པ་ལ། །དོན་གཉེར་བཅོན་པ་སྒོ་བ་མ་ནི། །གཟུགས་རན་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་ཡང་། །སྒོ་
དང་ལྡན་པས་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ལ་ཤེན་ཏུ་
དད་ཅིང་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དཀྱིལ་
འཁོར་ཆོ་ག་འཁོར་བཞི་པོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་དགའ་བའི་བདག །རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཅོན་
ལ། །ཀུན་གྱི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་དགོས་པ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམ་བཞི་རང་
རང་གི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ལ་བཅོན་པའང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོད་རུང་ལ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
སྒྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། བསམ་པ་དག་པའི་སྒོ་བ་མ་ནི། །དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྲུགས་
སོང་ལ། །སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འདི། །ཁ་ཏོན་བྱ་བར་སྤྱིན་པར་བྱ། །དེ་ནས་སྤྲུགས་
སོགས་བྱིན་པ་ཡིས། །དམ་ཆོས་སྒྲོད་དུ་བྱས་ནས་སུ། །ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་སྟེ་སྒོན་པ་

དང་འཇུག་པའི་སེམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་(༡༩ན)པ་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་སྐྱ་མ་ལུ་བཅུ་པའི་གཞུང་བསྟན་ཏེ་སྐྱ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱ་མ་ལ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ལ། དེ་ནས་སྤྲུགས་སོགས་སྦྱིན་པ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སྐྱ་ཆེན་འགྲོག་མི་སྟོན་སྐྱབས་སྐྱབས་སེམས་སོགས་བྱས་ནས་སྦྱི་ཉིན་དངོས་གཞིའི་གོང་དེར་སྐྱ་མ་ལུ་བཅུ་པ་འཆད་པར་བཞེད་པ་དང་། མལ་གྲོ་ལོ་རྩ་བ་རྩ་རོ་པའི་བཞེད་པར་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་གིས་རྒྱད་སྐྱུངས། སྐྱ་སྟོབ་གཉིས་པན་ཚུན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདོགས་འདོད་ནས་བྱས་མ་ཟེན་པའི་གོང་དེར་ལུ་བཅུ་པ་འཆད་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་སྦྱི་མ་ལེགས་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པས་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྐྱ་མ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་པ་འདི་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་དུང་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུགས་རིམ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱར་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱར་མི་ཁུས་པ་ལ་སྟོབ་མའི་དབང་ཅམ་དང་། སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་ཡང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པས། བསྐྱར་སྟོན་ལ་བརྟགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་སྟོབ་མ་བརྟག་པའི་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་གཉིས་གང་ཡང་འཛིན་མི་ཁུས་ན་དབང་གཏན་ནས་བསྐྱར་མི་རུང་ཞིང་། བྱང་སྟོན་འཛིན་(༡༩བ)ཁུས་ཤིང་། སྤྲུགས་སྟོན་འཛིན་མི་ཁུས་ན་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་ཡན་ཆད་གཏན་ནས་བསྐྱར་མི་རུང་བས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ནས་བརྟག་དགོས་སོ། །

དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབ་མ་ལའང་དགེ་སྟོང་རབ། དགེ་ཚུལ་འབྲིང་། ཁྱིམ་པ་ཐ་མ་ཡིན་

ཏེ། དུས་འཁོར་དབང་ལེའི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་དང་བཞི་པ་ལས། ལྷ་དང་བཞི་ཡི་ནོར་བུ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་རྣམས་སམ་རྒྱལ་བ་ས་ཡི་རང་བཞིན་རིན་ཆེན་བཅས། །སྤྲོན་དང་བྱི་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་དག་གིས་གདན་གྱི་དབུས་སུ་ཁྱུས་བྲལ་སྟེ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དཔལ་ལྷན་ཅོད་པན་བཅེངས་ཏེ་ནོར་འདབ་བསྐྱར་བཞི་ཡིས་དར་དབྱངས་བཅིང་བར་བྲ། །ཕྱག་རྒྱ་ལས་ནི་དཔལ་ལྷན་བུམ་པ་ཡིས་ཏེ་འདྲིར་ནི་བསྐྱར་དང་བྲལ་རེ་ལྷ་ལྷ་པོ་སྤང་། །ཞེས་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྟོབ་མ་དགེ་སྟོང་ཡིན་ན་ཁྱུས་དཀྱིལ་ཅ་ཐེག་ཁྱ་བཞི་པ་རེ་ལྷ་ལྷ་པ་དབུས་སུ་བསྐྱར་འདབ་མ་བརྒྱད་ཤིང་སྟན་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་བུམ་པ་བཅུ་བྲལ་མོ་བརྒྱད་དང་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཏེ་བཅུས་བཏེག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་ལ་ཅ་ཐེག་ཁྱ་དོ་རེ་ལྷ་ལྷ་པ་བསྐྱར་མེད་པའི་ཤིང་སྟན་ལ་བུམ་པ་བྲལ་བུམ་པོ་བཞི་དང་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བབྱང་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཁྱིམ་པ་ལ་ཅ་ཐེག་ཁྱ་གང་བ་རེ་ལྷ་གསུམ་པ་ཤིང་སྟན་ཡང་མེད་པའི་ཁྱུས་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་སུ་བུམ་པ་གཉིས་བུམ་པོ་གཅིག་དང་གཞོན་ནུ་མ་གཅིག་གིས་བབྱང་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་སྟོང་ལ་ཅོད་པན་དར་དབྱངས་མཐེ་པོའི་རྟོ་རྟེའི་(༡༥ན)དབང་གསུམ། དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས། ཁྱིམ་པ་ལ་ཐ་མ་ཁོ་ན་བསྐྱར་བ་སོགས་མཆོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྤར་བའད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆང་དགོས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཅོད་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆང་བར་མི་ལྷན་ན། དེའི་རྒྱར་ཆོགས་གསོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆང་བར་སྟོན་ལམ་གདབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འབད་བར་བྲལ། ལྷ་དང་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པ། ལྷ་མ་ལ་གུས་ཤིང་དེའི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ། དབང་བསྐྱར་རང་རང་གི་ངོ་སྤྱལ་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་བསྐྱང་འདོད་དང་། དོན་གཉེར་ཡོད་པ་རྣམས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་

ཡིན་པས་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་སོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོབ་མ་གཉིས་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་མི་ལྡན་པའི་ཚུན་བརྟགས་ཏེ་སྤྱར་པོར་མ་ཤེས་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་དུ་བརྟག་པར་
གསུངས་ཏེ། རྒྱད་དོར་སྒྲེང་གི་གཉིས་པ་ལས། རི་ལྷར་རིན་ཆེན་བརྟན་བ་དང་། །གསེར་
ནི་བསྐྱེད་དང་བཅད་པས་བརྟག་ །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲོབ་མ་ཡང་། །ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་
བརྟག་ །ཅེས་གསུངས་ལ། སྒྲོད་མིན་ལ་གསང་བ་བྱིན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་། དེའི་ང་བཞི་
པ་ལས། རི་ལྷར་སེང་གའི་འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྒྲོད་དུ་བཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་
པོའི་རྒྱད། །སྒྲོད་མིན་དག་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །སྒྲོབ་མ་སྤྲད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །འདི་དང་པ་རོལ་
དུ་ནི་འཕུང་། །སྒྲོད་མིན་(༡༥བ)མན་ངག་རབ་བཤད་ན། །སྒྲོབ་དཔོན་དངོས་བྱུང་ཉམས་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དབང་གི་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་དབང་གི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱིར་དབང་ལ་དབྱེ་ན་སྦྱོན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་། །ཁོ་ལ་བྱེད་
ལམ་གྱི་དབང་། ཁོ་ལ་བ་འབྲས་བྱའི་དབང་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རི་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱལ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྦྱོན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་དང་། ཁོ་ལ་བྱེད་
ལམ་གྱི་དབང་དང་། ཁོ་ལ་བ་འབྲས་བྱའི་དབང་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །དེའི་དང་
པོ་ནི། སྒྲོབ་མའི་རྒྱད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དེ་མ་འབྲུད་ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་
བསྐྱོམ་པར་དབང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་སྤྲུལ་སྤྲུ་སོགས་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་
འཛིག་ངེས་པའི་བྱམ་དབང་སོགས་བཞི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དུས་འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱད་
ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་སེམས་དང་དེ་ཡི་སྤྱང་བ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །དབང་ནི་དེ་མེད་རི་བོང་ཅན་མཚུངས་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཞུགས་

བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལས་ཟུང་ན་འདས་པའི་བདེ་བ་འཕོ་མེད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འགྱུར་མེད་
ཉིད་ནི་བཞི་བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སོར་བསྐྱེད་བསམ་གཏན་སྟོན་ཚུལ་
འཛིན་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་ཁྱུགས་པའི་ཐ་སྟོན་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་བཞེད་
བ་ལྟར་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་རིམ་བུ་སྟོན་ལ་འདོད་
དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྫོགས་རིམ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་དོ་སྐྱེལ་གྱི་སྤང་བ་
སྦྱོང་ཞིང་། དེ་དང་དེའི་ལག་རྩིས་འབྲུག་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་འཛིན་
དགོས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྦྱར་སྦྱོར་གྱི་ལ་(༡༤ན)ལས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཡིན་མོད་ཀྱི། དབང་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལ་འཛིན་དགོས་སམ་དབྱེད་
པར་བྱའོ། །གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་དབང་ནི། མཐར་ཐུག་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་ལ། དེ་
ནི་སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གཡ་ཉེ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་བཞི་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དབང་
བསྐྱར་དུ་རི་ལྟར་རིགས་སྟམ་ན་རྒྱ་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པས་
དབང་བསྐྱར་དུ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་པས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོབ་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དུས་ནམ་དུ་འང་སྦྱེ་བ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དབང་དུ་
གསུངས་ཏེ། ཨ་གླིའི་རྩེའི་རེས་ཆོག་དྲི་མ་འཁྱུད་པའི་སྦྱང་ནས་བཤད་པའོ། །

སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ལོད་དེ། བྱམ་པ། གསང་བ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས།
སྟོན་རུང་གི་དབང་བཞི་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ལས། དབང་
བསྐྱར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །རྒྱུད་འདི་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག། །བྱམ་པའི་དབང་བསྐྱར་དང་ཕོ་
སྟེ། །གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་བཞི་བ་ཡང་། །ཞེས་དབང་དང་ཕོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། བཞི་བ་ནི་གསུམ་
པའི་དབེས་གོ་བར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་འཕྲུང་བ་ལས། དང་

པོའི་དབང་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། །གཉིས་པ་གསང་བའི་མིང་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་སྦྱར་བ་
སྟེ། །བཞི་པ་དོན་ནི་དམ་པའོ། །གཙོ་བོའི་དབྱེ་བ་(༡༤བ)བཅུ་གཅིག་སྟེ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི་
གསང་བའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་སྦྱར། །བཅུ་བཞི་པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་
རེ་རེ་ས་རེའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྒྱ་ཡི་དབང་། །བཞི་པ་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
རིག་པའི་དབང་ལྔ་སོགས་དོན་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་པས། དེ་དག་
དོན་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས། དེ་ལ་གཙོ་བོའི་དབང་ཞེས་དང་པོ་དང་། གཉིས་
པ་གསང་དབང་སོགས་བཞིར་འདྲིའི་ལུགས་སྤྱད་ལྟར་གསུངས་སོ། །

བུམ་པའི་དབང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་ཅོད་པན། དོན་རྗེ་དེའི་བྱ་མིང་། སྐྱགས་དབང་།
ལུང་བསྐྱར་དབྱགས་དབྱང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྲས་པ། དོན་རྗེའི་བརྒྱལ་ཞུགས། སྦྱོད་པའི་བརྒྱལ་
ཞུགས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དོན་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་དབང་། རྗེས་གནང་གི་དབང་སྟེ་བཅུ་གཅིག་
ཡོད་དེ། དོར་འབྲེང་ལས། བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་
པ་བཅུ་བཞི་ས་བཅུ་བཞི་དང་སྐྱར་བ་གོང་དུ་བྲས་པ་དང་། དུག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས་ཀྱང་དེ་
དང་འབྲེང་བར་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་ཚྲི་གཉི་བྱ་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱོབ་དཔོན་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་
ཡིས། །དབང་བསྐྱར་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དེ། །རྒྱ་ཡི་དབང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །བཞི་པོ་
དེ་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆའི་ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་
དུ། རིག་པའི་དབང་ལྔའི་ཐོག་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་། གསང་བའི་
དབང་། རྗེས་གནང་། ལུང་བསྐྱར། དབྱགས་དབྱང་། གཟེངས་བསྐྱོད་དེ་དབྱག་ཏུ་བྱེ་བ་བསྐྱར་
པའི་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་གི་གྲངས་འབྲེན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་(༡༥ན)པར་གསུངས།
ཡང་བུམ་དབང་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་བརྒྱལ་ཞུགས་ལུང་བསྐྱར་རྗེས་གནང་དབྱགས་དབྱང་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་སྟེ་བཅུར་གསུངས་པའང་ཡོད་དེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་
པའི་སྤྱི་དོན་ཀུན་གསལ་ལས། འདིར་སྟོན་འབྱུང་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། རྒྱ་དང་ཅོད་པན་དོ་

རྗེ་དང་། །དེའི་བྱ་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ཏེ། །དབང་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བདག་ཉིད། །བརྟུལ་
ལྷགས་ལུང་བསྟན་ཉིད་ཀྱང་ནི། །རྗེས་གནང་དབུགས་དབྱུང་ཕྱིར་མི་ལྟོག། །སྦྱིན་བྱ་བྱམ་
པར་ཡང་དག་འགྱུར། །ཞེས་བྱམ་དབང་ལ་བརྩ་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་སོ། །ཡང་བྱམ་
དབང་ལ། ཐེང་བ། རྒྱ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སམ་ཅོད་པན། །རྗེ་རྗེ་དེའི་བྱ་མེ་ལོང་།
མིང་། །སྟོབ་དཔོན། །རྗེས་གནང་སྟེ་དགྲར་དབྱེ་བའང་ཡོད་དེ། །རིམ་ལྗེའི་གསུམ་པ་ལས།
དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཐེང་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །རྗེ་རྗེ་དང་དེའི་བྱ་སྦྱིན་པ་
དང་། མེ་ལོང་དང་། མིང་དང་། །སྟོབ་དཔོན་དང་། །རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ། །དེ་དག་དང་བཅས་
པར་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་ཞེས་དང་། །སྟོད་བསྐྱུས་སྟོན་མའི་བདུན་པ་ལས།
ཐེང་བ་རྒྱ་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རྗེ་རྗེ་དེའི་བྱ་མེ་ལོང་དང་། །མིང་དང་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་
གནང་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་རིམ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིམ་ལྗེའི་ལུང་དེས། །དགྲ་པོ་བྱམ་
དབང་གི་དབྱེ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། །དེ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། །དབང་དོན་
དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས། །དེ་ནི་རིམ་ལྗེ་ལས་བྱམ་དབང་དགྲ་དང་བཅས་པའི་གསང་དབང་
བསྐྱར་(༡༥)བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །ཞེས་རིམ་ལྗེ་ལས་བྱམ་དབང་དགྲ་གསུངས་
པར་བཤད་ཅིང་། །རིམ་ལྗེར་སྤངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱམ་དབང་དགྲ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱམ་དབང་གི་གངས་འབྲེན་ཚུལ་དུ་མ་ལས། །གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་
བྱམ་དབང་དགྲའི་ལྷགས་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། །ཐེང་བ་རྒྱ་དང་རྫོགས་
སངས་རྒྱས། །རྗེ་རྗེ་དེའི་བྱ་མེ་ལོང་དང་། །མིང་དང་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་གནང་ཞེས། །བྱ་བ་
འདི་ནི་དབང་བསྐྱར་རིམ། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། །འོན་ཀྱང་གསང་འདུས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། །བྱམ་དབང་བརྩ་གཅིག་གི་ལྷགས་བཞིན་བསྐྱར་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ། །བཤད་རྒྱུད་
རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་བྱམ་དབང་བརྩ་གཅིག་གསུངས་ལ། །རྒྱུད་དེ་འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་

ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་པས་བདེ་མཆོག་ལ་སྦྱར་རུང་ལ། འདུས་པར་སྦྱར་མི་རུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་འདུས་པའི་སྐབས་སྟོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་ལུགས་རིམ་བྱ་སྟུང་ན། མ་རྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་
བཞིན་མི་བསྐྱར་མོད་ཀྱང་། སྟོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །

གསང་དབང་ལ་དབྱེ་ན་ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དྲུང་ཕོར་ལ་སོགས་པར་རྫས་
ལྷག་མ་ནམས་དང་བསེས་པ་སྟོབ་མར་སྦྱིན་པའི་གསང་དབང་ཅམ་པོ་དང་། ལྷ་མའི་གསང་
རྫས་དོན་མེད་ལོར་བྱར་གནས་པ་མཐེབ་སྟེན་གྱིས་བཅོར་ཏེ་སྟོབ་མའི་ཁར་སྦྱིན་པ་དང་། ཡུམ་
གྱི་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྦྱིན་པ་མཆོག་གི་གསང་དབང་། ལྷ་མའི་དོན་རྫས་གསང་རྫས་སྟོབ་མའི་
ཁར་བྱིན་ནས་(༩༩ན)གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་དབང་ངམ་ཤིན་ཏུ་
མཆོག་གི་གསང་དབང་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། ལེའུ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། ལྷ་མས་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲུང་ཕོར་ལ་སོགས་པར་བཞག་ལ། དེའི་ཆུ་དང་བསེས་ལ་བཀྲ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་
སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིམ་སྐྱོད་དུ། ལྷ་གསང་ཐེག་ལེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་
ཆེན་འབར་སྤྱང་བས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ནམས་ནི་ལུས་སྐྱམས་ལ། །ནམ་དག་དོན་མེ་ལས་
བྱང་ཡེ་ཤེས་ཆུ། །དེ་མེད་རིན་ཆེན་སྦྱིར་དབང་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
སོགས་མཆན་དང་བཅས་པས་གསང་དབང་དང་པོ་བསྟན་ཅིང་། ཡང་ན་རྩི་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་
འགྲེལ་པར། ལྷ་གསང་ཐེག་ལེ་བྱངས་པ་ལས། དོན་མེ་བརྗོད་ལས་བྱངས་པ། །སྟོབ་པོ་དང་ནི་
དབང་གིས་སྤངས། །དོན་མེ་རྟེན་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིམ་མཆན་བྱར་དེའི་
རྟེན་པ་དང་པོས་གསང་རྫས་སོ་སོ་བ་གཉིས་བསྟན། སྟོབ་པོ་ནི་མཐེ་བོང་རོ། །དབང་ནི་དོ་
རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབང་དུ་བྱ་བ་སྟེན་ལག་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེན་ལག་

སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་དོ་རྩེ་དང་བསྐྱེའི་ཐིག་ལེ་ལྟེ་དང་རྟ་དུ་འཛོག་པའོ། །དེ་ནི་
མཆོག་གི་གསང་དབང་རོ། །ཞེས་པས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གཉིས་པ་བསྟན། ཡང་
འགྲེལ་བ་དེར་ལུང་བྲངས་པ་ལས། དེ་ནི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་ཐབས་
མཆོག་གོ། །དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེ། །རང་གི་ཁར་ནི་དོ་རྩེ་(༡༧)བཞག །སེམས་
བ་ཆེན་པོ་བྲངས་བྱས་ནས། །སེམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་བདེ་བ་ཐོབ། །འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་གསང་
བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། མཆན་འགྲེལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་རང་གི་དོ་རྩེ་སྟོབ་མའི་ཁར་བཞག་
བ་དེས་བྲངས་ནས་འབྱུངས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟེ།
ཞིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་དབང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་གསང་དབང་
བསྐྱར་ཚུལ་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསང་དབང་དེ་ལ་རྒྱ་རྩས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་དབྱེ་ན་ཡབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་མུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་དང་། ཡུམ་
ཀྱི་བྱང་སེམས་མུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཅུ་རྒྱུད་ལེན་
བརྒྱད་པ་ལས། མིག་བཟང་བརྟན་པའི་སྟོ་ལྟན་པས། །ཁུ་བ་སྤངས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །ཞེས་
པའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་བྱར། བསྐྱེའི་གནས་པའི་སྟོ་མའི་དོ་རྩེའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡུམ་
ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀ་དགོས་པས། ཡབ་དང་ཡུམ་ལས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་
གཉིས་བསྐྱར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དེ་ལ་ཕྱོག་ཆའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། སྟོང་བ་བཞི་པ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་ཞིག་དང་། དགའ་བ་བཞི་པ་ལྟན་སྤྱེས་
ཀྱི་དགའ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
ལས། རྟ་མཁའའི་ཁམས་དང་དོ་རྩེ་སྟོར་བ་ལས་ནི་ཡང་དག་སྟུན་ཅན་བདེ་ཆེན་འབྱུང་
བར་འགྱུར། །གང་གང་ཡང་དག་དགའ་བྱེད་ཆགས་བྲལ་དགའ་གཉིས་བར་དུ་དབེན་ཉིད་
མཐོང་བྱས་བརྟན་པར་གྱིས། །བསྐྱེའི་མཁའ་ལ་(༡༩)དོ་རྩེ་ལོར་བྱ་བད་སྟོང་གཉིས་ལ་

སྐྱོར་གང་རྗེ་རྗེ་སྐྱེལ་གྱང་སེམས། །ཁོར་བྱ་བར་དུ་མཐོང་བྱས་གང་ཆེ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་
ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་ཉིད་རྗེ་གསུམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཆོག་ནམས་
ཀུན་གྱིས་བཤད། །འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དེ་
དུ་གསལ། །ཆུ་ཆོད་བརྒྱད་དམ་ཉིན་གཅིག་ལྷ་བ་གཅིག་ཏུ་འཇུག། །ལོ་གཅིག་བསྐྱལ་པའམ་
བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོང་བྱ། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་སྤང་བ། །འདོད་ཆགས་མཆོད་པ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་ཉེར་ཐོབ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་དབང་གསུམ་
པར་གསུངས་པ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་རྗེར་སྤེང་ལས། །སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་རོ་བོ་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དགའ་བ་བཞི་པ་ལ་དབང་གསུམ་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་དབང་གསུམ་པའི་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཆ་དང་བདེ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་དབུགས་དབྱུང་
དང་། ཕྱི་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུགས་དབྱུང་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ཡང་བཤད་དེ། མན་སྟེ་ལྷ་
པ་ལས། དེ་ཁོ་ན་དབུགས་དབྱུང་བ་ནམ་པ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པན་ཚུན་རྒྱས་བཏབ་པ་དག་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།
རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པར་གདོན་མི་ཟ་
བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དེའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་དབུགས་དབྱུང་བ་བསྐྱེད་(༡༩བ)པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དབྱེ་བ་ཡིས། །བཞི་པའི་དོན་
ནི་ནམ་གཉིས་འདོད། །གཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་དངོས་གྲུབ། །གཞན་ནི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་
པར་འདོད། །ཅེས་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དེ་ལ། རྒྱ་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོན་སྟེན་ན། ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་

གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱ་མ་ནི་ཞལ་ལུང་དང་དཀྱིལ་ཚོག་རྫོང་སྤྱོད་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་
དངོས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་རྫོང་སྤྱོད་ལས།
གལ་ཏེ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བོ་རན་པའི་སྤྱོད་ལུང་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་སྐྱོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་
བསྟན་ཏོ། །དབང་བཞི་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དབང་བཞི་པ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་། སྟོད་རུང་གི་ཆོག་
དབང་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་རྫོང་སྤྱོད་ལས། བཞི་པ་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
པས་བསྟན་ལ། གཉིས་པའང་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཡང་སྟོབ་པ་དང་
མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི་ད་ལྟ་སྟོབ་མའི་རྒྱད་
ལ་ཆོག་གིས་བརྟན་སྤྱད་པ་ལ་བཞེན་ནས་དབང་བཞི་པའི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་
ཡང་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ལ་ངོ་སྤྱད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་
དོན་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་དགོས་སོ། །

དབང་གི་གྲངས་ངེས་པ།

ཐུ་བ་དབང་གི་གྲངས་ངེས་ལ་གཉིས། (༣༠ན)རྒྱུད་སྡེ་གང་ལ་དབང་གང་བསྐྱར་བ་
དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་དབང་གི་གྲངས་ངེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་ལེབ་
བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྒྱུད་གསུམ་ཀྱི་ནི་རིམ་པ་ཡང་། །དབང་བྱུག་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །ཆུ་
ཡི་དབང་བསྐྱར་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུགས། །རྫོང་སྤྱོད་ལ་བྱེད་བཞེན་
མིང་། །སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གསལ། །ཕྱིར་མི་སྟོབ་པ་ཡི་ནི་དབང་། །རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས། །དེ་ནི་བྱུག་གི་བྱེ་བྲག་དབང་། །དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཞེས་

བྲ། །ཞེས་བྲ་རྒྱུད་ལ་ཚུ་དང་ཚད་པན་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་ལ། བྲ་རྒྱུད་
རང་གཞུང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ལུམ་པ་བརྒྱས་བརྗོད་བརྒྱུར་བྲས་ལ། །ཅ་བའི་སྤྲུགས་
ནམས་ཀྱན་འདོན་ཞིང་། །སྒོ་དང་ལྷན་པས་དབང་བསྐྱར་ལ། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་
སྤ། །གསང་སྤྲུགས་སྒོས་ནི་སྤྱི་ཐོར་གཏུགས། །སྒོ་དང་ལྷན་པས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་
ཚུའི་དབང་བསྐྱར་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་དོན་ཞགས་ཀྱི་ཆོག་
ཞིབ་མོ་རིག་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དབུ་
རྒྱན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་ཐོར་བཅིངས་ནས་
དབང་བསྐྱར་བ་གསུངས་པ་དེས་དབུ་རྒྱན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བསྟན་པ་འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་
ཆེ་བཞེད་ལ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཐེང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་བཅིངས་ལ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱན་སྒྲིང་གི་འགྲེལ་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་བརྗོད་པར་བྲ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་(༣༠བ)པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྗེ་རྗེ་རིན་ཆེན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐེང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ནམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མ་ལ་
སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནམས་ཀྱི་ཐེང་བས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོགས་
ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་ཐོར་བཅིངས་པས་དབུ་རྒྱན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་བཤད་པ་དེའི་རིགས་འགྲེ་སྐྱར་
བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱད་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྗེ་རྗེ་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། རྗེ་
རྗེ་འོད་དཔག་མེད། འིལ་བུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། མིང་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དབང་གསུམ་
བསྐྱར་བར་གསུངས་ལ། སྤྱད་རྒྱུད་ནམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས། ཚུ་དབང་ཐུར་མ་མེ་ལོང་ཆོས་
བཤད་པའི་རྗེས་གནང་ནམས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་གསལ་བ་མ་བྱུང་རོ། །བྲ་
སྤྱད་གཉིས་ལ་རིགས་ལྗེའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བསྐྱར་བའི་རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་

ནལ་འཁྱོར་རྒྱུད་ཡན་ཆད་དང་འབྲས་བུ་མེད་དེ། དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩི་སྤོང་བ་ལས། སྤོང་བ་
དང་། རྩི་ལ་སོགས་པ་དབང་བྱུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ལྷན་པ་ཉིད་
དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབང་འདི་རྣམས་བསྐྱར་བའི་སློབ་
མ་བྱ་བ་དང་སློབ་པའི་རྒྱུད་དག་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་སྤྲུགས་སྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་དབང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤོང་བ་དང་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཙམ་བསྐྱར་བས་བྱ་སློབ་ཀྱི་རྒྱུད་འཆད་
ཉན་བསྐྱོམ་བསྐྱབ་སོགས་ལ་དབང་བར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ལ་སློབ་རྒྱུད་གི་དབང་ལྷ་
པོ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་འགྲུབ་ཅིང་། སློབ་འབྱུང་གི་དཀའ་འབྱེལ་བསྐྱེད་ཅན་ལས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་གསུངས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ལ་བ་པས། (༣༡ན)དེ་ལྟར་རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལྷ་པོ་ཙམ་འདོད་ན་
ནི་སྤྱར་བསྐྱར་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་པ་མི་བཟུང་བར་དབང་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱས་པའི་དེ་མ་
ཐག་དུ་རྩིས་སུ་གནང་བ་དང་། བརྒྱལ་ཁྱུགས་སྤྱན་པ་དང་། ལུང་བསྐྱར་པ་དང་། དབུགས་
དབྱུང་བ་བཞི་སྤྱན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་སྤྱིང་པོས་དཀྱིལ་ཆོག་
རྩི་རྩི་འབྱུང་བ་ལས། གང་ཞིག་སློབ་པ་འདྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དེང་ཁྱོད་ཅས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྤྱི་སློབ་དཔོན་དུ་རྩིས་སུ་གནང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་
བར་མི་བྱའོ། །འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱི་པས།
ཡང་གང་ཞིག་ལ་རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་འབའ་ཞིག་ཙམ་སྤྱན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དུ་དབང་
བསྐྱར་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའོ། །དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྤྱིའི་སློབ་པ་ཉི་ཆེ་ཙམ་ལེན་པར་
བྱེད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དག་ལའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཀ་
ར། རྩྭ་རྩྭ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་མས་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཙམ་
ལས་མི་བསྐྱར་ན། རིགས་ལྷའི་སློབ་བཟུང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པས། བྱ་སློབ་ལ་རིགས་
ལྷའི་སློབ་བཟུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུགས་སྐྱོམ་ཡང་མེད་པ་དེ་དག་གིས་གསལ་ལོ། །འོ་ན་

རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། དེ་ནས་རྒྱང་པའི་བར་ལོག་ཏུ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞག་པར་
བྱ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པར་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བཟང་པོའི་དུང་བྱིན་ཏེ། །ཞེས་བ་ནས།
གསང་སྤགས་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱི་མཚོག་ །འཛིག་ཏེན་འདི་ལ་རབ་ཏུ་ཤོད། །ཅེས་པའི་བར་
གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་བཞེད་
པ་དང་། སློབ་དཔོན་དག་དབང་གྲགས་པ། སྤྱི་(༣༡)གཙན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན།
དགའ་བའི་རྗེ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུ་དབང་སོགས་ལྟ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེ་དྲུག་བྱ་རྒྱུད་
རྣམས་སྤྲུང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་རིག་
པའི་དབང་ལྟའི་མཛུགས་ཏུ་རྗེས་གནང་དང་། རྗེ་རྗེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱང་
བཞི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞན་དུ་མཁའ་བཞེད་པས། རྩ་སྐྱོད་གཉིས་ལ་
རྒྱུད་འཆད་པ་སོགས་ལ་རྗེས་སྤྱི་གནང་བའི་དབང་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་སྐྱོད་རང་
གི་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱ་རུང་བ་ཅམ་ཞིག་ལ་
དཔོངས་ནས་དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་སྤྱི་
རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་འདི་སྐད་བསྐྱོར་བར་བྱ། །དེ་དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་
དང་རྒྱུད་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ལྟ་རྣམས་
ཀྱང་ཁྱེ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱི་བཅའི་བྱིར། །ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་
འཁོར་ཚོ་ག་བཞིན། །ནན་ཏན་བསྐྱེད་དེ་བྱི་བར་བྱ། །སྤྱི་བ་པོ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར། །ཞེས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཤད་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་གནང་བ་བྱིན་ནས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲོ། །

དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཚུ་ཅོད་པན་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་བྱ་རྒྱུད་
རྣམས་སྤྲུང་མི་གསལ་མོད། སློབ་དཔོན་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་བཞེད་པ་
ལྟར་དང་སང་རྗེ་རྗེ་བློང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བྱ་སྐྱོད་གཉིས་ལ་མང་ཉུང་གི་བྱེད་པར་མེད་

པར་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ག་བསྐྱར་བ་མཛད་དེ། འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཙམ་
བསྐྱར་བས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉན་བཤད་སོགས་ལ་དབང་(༣༣ན)བར་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་དང་འབྲེང་བས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དབང་རྩམ་
ལ་བསྐྱེད་ཆོག་བྱེད་པ་སླ་མེད་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལྷ་ལོག་
མའི་སྐབས་ལྷ་སོ་སོའི་གཞུགས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཙམ་པན་སོགས་དག་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་མི་དགོས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ནལ་འབྱོར་རྒྱ་ལ་རིག་པའི་
དབང་ལྷའི་སྟེང་དུ་རིགས་ལྷའི་སྟོན་པ་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱར་བའི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་
མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་གསུམ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་། དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་
གྱི་དབང་གི་དོ་སླ་མེད་དང་མི་འབྲེང་བའི་བྱེད་པར་ཆེ་ལ། གསང་དབང་སོགས་དབང་གོང་
མ་གསུམ་ནི་ནལ་འབྱོར་རྒྱ་ལ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ནལ་འབྱོར་རྒྱ་ལ་མཆན་བཅས་མཆན་
མེད་གྱི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཚུལ་ཙམ་ལས་ལྷག་པའི་ངག་
དཔེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སླ་མེད་ཀྱི་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དེ་ལ་བྱམ་དབང་སོགས་བཞིར་
གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དབང་དེ་དག་གིས་གང་གི་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་
དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྟོན་རུང་བྱམ་དབང་གིས་
སྐྱབ་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལྷའི་རྫོགས་རིམ་དང་འཕགས་རྒྱ་ལྷའི་རྫོགས་རིམ་
གྱི་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་སོ་སོ་སྤྱོད་རྫོགས་རིམ་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་
དཔེན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རུང་དུ་གསང་དབང་གིས་བྱེད། འཕགས་རྒྱ་ལྷའི་རྫོགས་
རིམ་ལ་སྟོང་ཕྱོགས་(༣༣བ)དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་མའི་སྟོན་རུང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་མའི་སྟོན་རུང་ཆོག་
དབང་གིས་བྱེད་ལ། སླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་དེར་

འདུ་བ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསང་སྤྲུགས་སྒྲི་རབ་སྒྲུབ་བྱེད། །བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ཞིག་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཀྱུན་རྗེས་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི། །ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པའོ། །ཀྱུན་རྗེས་བདེན་
པ་དག་པ་ནི། །རིམ་པ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བདེན་གཉིས་སྒྲུར་བ་གང་ཡིན་པ། །ཟུང་
འཇུག་ཅེས་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག་ །རྒྱད་ཀྱུན་གྱི་ནི་དོན་བསྟུས་
པའོ། །རིམ་པ་འདི་ཡིས་དབྱེ་བ་ཡང་། །སྒྲོས་པའི་རིམ་པ་ནམ་པ་མང་། །དེ་ནམས་ཡང་
དག་བསྟུས་པར་ནི། །གང་གིས་ཤེས་པ་རྒྱད་རིག་དེ། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་
གི་བར་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་འདིས་རྒྱད་ཀྱུན་གྱི་དོན་བསྟུས་པ་དང་། །འདི་དག་ཤེས་པས་སྒྲ་མེད་
གྱི་རྒྱད་མང་པོར་སྒྲོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གསུངས་པ་དང་།
མཐའ་དཔྱོད་དུ། རྒྱད་འགྲེལ་ལས། །བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་གཅིག་ལ་བགྱངས་པ་ནི་ཅ་རྒྱད་གྱི་
དོན་ཀྱུན་བསྟུ་བར་བཞེད་ནས་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་
གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་གངས་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་
ན་མི་འདུ་བ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྒྱད་སྒྲིམ་བྱེད་དམ་སྒྲོད་རུ་བྱེད་པའི་དབང་ལའང་། ལུས་
དབང་སོགས་བཞི་ལས་གངས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༣༣ན)ལུས་དབང་ལ་བྱུག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ལུས་དབང་གིས་
སྒྲོད་རུང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ལྟ་དང་།
རིགས་བྱུག་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་བྱུག་གི་གངས་ངེས་ཡོད་པ་
ལྟར་སྒྲིམ་བྱེད་གྱི་དབང་ལའང་དེ་ལྟར་བྱུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་
ལས། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟའི་སྒྲ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ལ་ནང་ཆོན་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
གཙོ་བོ་རིགས་བྱུག་ཏུ་བསྟུས་ནས་དབང་བྱུག་བསྐྱར་ཏེ་རིགས་བྱུག་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་
རིམ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་དང་རྒྱུད་དོན་ཉན་པ་ལ་དབང་བར་
བྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་མའི་དབང་དང་། རྒྱུད་སོགས་འཆད་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་དོན་རྒྱུ་
དཔོན་གྱི་དབང་གཉིས་སུ་ངེས་པའང་ཡིན་ཏེ་བྱི་མ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་
ཉན་དང་འཆད་པ་དང་། །སྒྲིན་སྟེག་མཆོད་སྒྲིན་སོགས་བྱེད་པ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་
ཉེད་གུར་ཅིང་། །དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་སྟགས་པས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཉན་པ་དང་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། བཏྲ་
བ་དང་སྒྲིན་སྟེག་དང་བསྐྱེད་བཞུགས་བཞུགས་བྱེད་པར་འདོད་ན་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་ཞེས་
པ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་བྱང་བར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་
ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་(༣༣བ)གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་དོན་རྒྱུ་
དཔོན་གྱི་དབང་ཅུང་ལས། གོང་མ་རྣམས་མ་ཐོབ་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཉན་པ་
དང་འཆད་པ་ལ་མི་དབང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་
བའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་ན། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཤད་
པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བྱང་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོགས་རེ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་གོང་
མ་གསུམ་མ་ཐོབ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལ་མི་དབང་བ་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྫོགས་པར་ཉན་པ་དང་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་
སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་དབང་བཞི་ག་ཐོབ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གོ་རིམ་ངེས་བཞག་།

བྱུག་པ་ནི། དང་པོར་བྱམ་དབང་དང་། དེ་ནས་གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་། ཆོག་དབང་རྣམས་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་དབང་གི་
ལམ་བསྐྱོད་རིམ་མཆན་ཉིད་པ་ཞིག་སྟེན་དུ་མ་སོང་བར་རྫོགས་རིམ་མཆན་ཉིད་པ་རྒྱུད་
ལ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ཡང་དབེན་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྐྱབས་པའི་
རྒྱུ་ལུས་མེད་ན་དེ་འོད་གསལ་དུ་དག་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མི་འབྱུང་
ལ། དེ་མེད་ན་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཅིག་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་མི་འབྱུང་བས། བསྐྱོད་
རིམ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་གཏོན་མི་བར་ཁས་སྤང་དགོས་
པ་བཞིན་དེ་དག་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལའང་སྔ་མ་སྔ་མ་སྟེན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་
རུང་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བོད་སྔ་རབས་པ་མང་པོས། དུས་འཁོར་གྱི་བྱིས་
པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་(༣༥ན)བདུན་སྟེན་དུ་མ་སོང་བར་དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐྱར་
ནས་སྟོར་བྱུག་གི་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་རྗེ་ཡབ་སྐུ་སོགས་ཀྱིས་
བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྔར་མདོར་
བསྟན་པའི་དབང་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་
བྱུང་གི་ཁང་བཟང་གི་ཐེམ་སྐྱས་སུ་གྱུར་པ་འོག་མ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དབང་བདུན་
པོ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཞེས་དབང་བདུན་པོ་གོང་མའི་ཐེམ་སྐྱས་སུ་གསུངས་པ་
སྟོགས་འདི་དག་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་དབང་དང་པོ་ལྷ་སྟགས་སྟེན་
འདྲིན་མི་འདྲིན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱར་བའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྐྱར་ཞིང་། རྗེ་རྗེ་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟགས་སྟེན་འདྲིན་ལུས་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

དབང་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ངེས་ལ། བུམ་དབང་དང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ།
ཐུ། ཅོད་པན། རྩོམ་བྱ། མིང་གི་དབང་གི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
དུས་འཁོར་ཕྱོགས་ལ། རྩོམ་སྤྱིང་འགྲེལ་ལས། བྱིས་པ་སྦྱིས་ལ་མ་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱ་ཡིས་
འབྲུ་བའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །དེ་ཡི་གཙུག་ལུང་རབ་འཛུགས་པ། །ཅོད་པན་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་
བརྟམ། །དེ་ཡི་རྣ་བ་འབུགས་པ་སོགས། །དར་དབྱངས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པར་བཤད། །བྱིས་
པ་སྦྱིང་དང་དགོད་པ་ནི། །དེའི་བྱ་རྩོམ་དེ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ལྔ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་བརྟམ་ཞུགས་
ཡིན། །མིང་ནི་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་རྗེས་གནང་ནི། །པ་དག་
གིས་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེར། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ནི། །(༣༤)དབང་བསྐྱར་བདུན་དུ་རབ་ཏུ་
གསལ། །ཞེས་བྱིས་པ་མངལ་རྣམས་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་བསྐྱིང་བའི་བྱིར། དང་པོར་རྒྱུ་འབྲུ་བ་
དང་། དེ་ནས་གཙུག་ལུང་བཞག་པ། དེ་ནས་རྣ་བ་འབུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད། དེ་ནས་
བྱིས་པ་དགོད་ཅིང་སྦྱ་བ། དེ་ནས་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་གནས་པ། དེ་ནས་མིང་འདོགས་པ། དེ་
ནས་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་འདྲི་སྒྲོག་སོགས་སྦྱོབ་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར། དང་པོར་རྒྱ་ ཅོད་
པན། དར་དབྱངས། རྩོམ་བྱ། བརྟམ་ཞུགས། མིང་། རྗེས་གནང་བདུན་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་
བ་དང་། དེ་དག་ལ་བྱིས་པ་ལྟར་འབྲུག་པའི་དབང་བདུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྦྱད་གསུངས་པ་རྒྱུད་
སྟེ་འདི་དག་དང་བཤད་སྟོལ་མི་མཚུངས་པས་ཕྱོགས་འདྲ་ཅན་ལས་རིམ་ལྟར་བཞེན་སྦྱོར་མི་
རུང་ལ། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ཏུ་དོན་གྲུབ་སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་བྱི་མ་རྣམས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་མོ་སྦྱུ་འབྲུལ་གྱི་ཅིབས་ལོགས་ནས་དབྱ་
གཙུག་ཏྱིར་དང་བཅས་ཏེ་འཁྱུངས། དེ་ནས་རྩོམ་གདན་གྱི་སྟོར་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་བསྟན། དེ་ནས་ཡུལ་ཁ་ར་རྒྱ་མི་ལ་སོགས་པར་འཁོར་
ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་
ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ་ཞེས་བསྐྱལ་པ་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

བརྗོད་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་དང་པོར་རྒྱལ་བ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་བྱི་
མ་དང་མ་རིག་པའི་བྱི་མ་འཁྲུག་པའི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་ཆུ་དབང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དབུ་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་ཅོད་པན་ཀྱི་དབང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་དོན་མེད་དབང་། (༣༥ན)དེ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གསུང་གི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་བྱིལ་བུའི་དབང་། དེ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཆན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་འཛོག་བྱེད་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་སྤྱར་ཐང་སྤྱི་མེད་
གིས་གསུངས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྟ་ལོ་ལྟ་སྤྱོད་ཆད་གསལ་བ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །དབང་དུག་
པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་མེ་ལོང་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་བཅས་
དུ་མ་ལས་གོ་རིམ་ངེས་མེད་དུ་བཤད་ཅིང་། གསང་བ་འདུས་པ་རང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམས་
སུ་ཡང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ལ། སྐབས་འདིར་གང་གི་
རྗེས་སུ་འབྲང་སོ་སོའི་ཐད་དུ་སྟོན་ཏོ། །

དབང་གི་ངེས་ཚིག་།

བདུན་པ་ལ་སྤྱིར་དབང་གི་ངེས་ཚིག་ནི། སྤྱིར་བ་བདུན་པ་ལས། སྟོན་དུ་རུང་ཕྱིར་བུས་
དབང་སྟེ། །སྤྱུགས་གཏོར་དག་པར་བྱེད་པས་དབང་། །འདི་ནི་ཡང་དག་རྒྱུད་རིམ་པའི། །ལུང་
གིས་ངེས་པར་བཤད་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་།
ལུགས་སུ་སྤྱུགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། གཏོར་བ་དང་། དག་པར་བྱེད་པས་དབང་
དུ་འཛོག་པ་ནི། ཨ་ཟླ་ཤེ་ཀའི་སྤྱི་ལ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་པ་
དང་། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་ཀྱི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། གཏོར་ཕྱིར་བྱི་མ་འཁྲུག་པའི་
ཕྱིར། །སྤྱུགས་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །དབང་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མངོན་གྱུར་ཕྱིར། །ལྷག་

མེད་གྲོལ་བ་སྟེར་བྱིར་དབང། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་
པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་
གི་སྟན་ཐབས་ལས། དེར་དབང་བསྐྱར་བའི་ངེས་ཚིག་ནི། ཤེ་ཀ་ཞེས་པ་ལ། ཡི་(༣༥)གི་
བྱིས། བསྐྱར། བསྐྱར་བའི་ངེས་ཚིག་གིས། ཨེ་བྱིས། ཤེ་སར་བསྐྱར་ཀ་བར་བསྐྱར། ལྷ་རིང་
པོ་དང་། ཨི་བསྐྱར་པས། སྐྱ་པི་འབྲུ་བ་སྟེ། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་དྲི་མ་འབྲུད་པས་ན་
དབང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དྲི་མའི་སྟོན་གསལ་ལས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུད་པས་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། དྲི་མ་བཟུས་པས་
སྟོབ་མའི་རྒྱད་དག་པར་བྱེད་པས་ཤུཌྲེ་སྟེ། དུག་ནི་རྩི་ཐེང་ག། སྤགས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་བཞིན།
སྤགས་ཀྱི་དག་བྱས་བཅུད་ལན་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྟོབ་མ་དབང་སོགས་ཀྱིས། །མ་དག་པ་ནི་
དག་པར་བྱེད། །དེ་བྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྤགས་པས་སྟོབ་མ་དག་བྱས་ནས། །སྒྲ་
མས་དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་ཀྱིས། །དངོས་བྱུབ་བྱིར་ནི་འདི་ལྟའི་དོན། །དེ་བྱིར་སྟོབ་མ་
དབང་སོགས་ཀྱིས། །མ་དག་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
པོ་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ། བམ་ཐེས་རིག་བྱེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་ཁྲུས་བྱས་
ནས། དག་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་བཛྲོད་པ་བཞིན་འོ། །དབང་ཡི་ཤེས་ཐེག་ལེ་ལས།
བསྐྱར་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཡིན་པར་འགྱུར། །དབང་གིས་དྲི་མ་མེད་
པར་བྱེད། །རྒྱལ་སོགས་པས་རབ་བཟུས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཨ་རྟེ་ཤེ་ཀ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་
བསྐྱར་ཀྱིས་ཨ་རྟེ་ཀྱང་དབང་བ་སྟེ། རྒྱད་ཉན་པ་དང་། ལམ་བསྟོམ་པ་དང་། རྒྱད་སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། དངོས་བྱུབ་སྐྱུབ་པའི་བྱ་བ་ལ་དབང་བས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རྒྱལ་པོར་དབང་
བསྐྱར་བས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ལ་དབང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་ཟུང་འཇུག་གསལ་ག། བསྐྱར་
བ་དེ་(༣༦)དག་གིས་ཀྱང་སྤགས་དང་རྒྱད་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་གསང་སྤགས་སྐྱུབ་
པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བ་ཤམ་བ་ཤི་ནི། རང་ཇི་ལྟར་འདོད་

པ་བཞིན་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་དང་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
དབང་དུ་གྱུར་པས་དབང་ངོ་། །ཡང་ན་ཨི་ཤ་ར་དབང་ལྷག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་
ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལྷག་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པས་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོར་
དབང་བསྐྱར་བས་རྒྱལ་སྲིད་གྱི་བདག་པོར་མངའ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། སངས་
རྒྱུ་དཔལ་མཚོག་རྗེ་རྗེ་འཛིན་བཅས་པས། །ཀུན་གྱིས་དེང་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར་ཏེ། །ཁམས་
གསུམ་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཡི། །བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ངེས་སོ། །ཞེས་དང་། དབང་སྒྲོན་གསལ་
ལས། བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་རབ་དུ་བཞག་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ཨ་རྟེ་ཤེའ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱར་གྱིས་ཤེའ་རྒྱུ་ལ། ཨ་བཞེ་པ་ནི་འཛིན་
པ་སྟེ་ས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་པ་འཛིན་པས་སམ། ཡང་
ན་ཨ་རྟེ་ཤེའ་ལ། ཤེའ་གཏོར་བ་ལ་འགོ་སྟེ། རྒྱུ་གཏོར་ནས་འཁྱུད་པ་དང་། ཨ་རྟེ་ཤེའ་ལ།
ནི་ཤེའ་ཞེས་པ་ལྷགས་སུ་སྒྲགས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སྒྲགས་པ་ལ་འགོ་བས། རྒྱུད་
དག་པའི་སྒྲོད་གཙང་མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་སྒྲགས་པའམ། ཀུན་གཞི་ལ་ས་ཐོན་གཏོར་བས་
འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་ས་ཐོན་ཐོབ་པས་དབང་སྟེ། གཏོར་དགྲེས་རྗེར་ལས། དང་སྒྲགས་པ་ཞེས་
བྱ་འདོས། །དེས་ན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་(༣༦)དང་། རྒྲགས་ཞལ་ལུང་། དང་
གཏོར་དང་དག་པར་བྱས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་
ལ་སྒྲགས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི། ཐུན་མོང་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པས་དག་པའི་སྒྲོད་གཙང་མར་
རྒྱལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲགས་པ་དང་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཏོར་བས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་
བག་ཆགས་དག་པའི་ས་ཐོན་ཐོབ་པའོ། །དེ་བས་དག་པར་བྱས་པས་ཞེས་ཏེ་སྒྲོད་དུ་རུང་
བར་བྱས་པས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པས་
སོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཤེའ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱར་གྱི་ངེས་ཆོག་གིས། ཅུ་སྒྲོད་པ། ཤེའ་ལ་
ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱར་གྱིས་སྤྲུལ་གྲོལ་བ་སྟེ། གསང་རྒྱ་རོ་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། རྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོད་

བ་དང་། འབྲས་བུ་གྲོལ་བ་གཉིས་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྱིས་དབང་། ཡང་། སུ་ཁ་ཡེ་ཤེས་
ཐེག་ལེ་ལས། ཨ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་དགའ་བ་ཡི། །རྩེ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་མཚོག་ཏུ་དགའ། །ཤ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་དགའ་བལ་དགའ། །ཀ་
ཡི་ཡིག་འབྲུ་ལྷན་སྟེས་སོ། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་དམིགས་ཤིང་། །ཨ་ནི་སྟེ་མེད་རང་བཞིན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་རྒྱ་འདི་ཡིན་ཕྱིར་
རོ། །ཤེ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་ཡང་དག་བཟོད། །གཙུག་ཏྲར་གསང་བའི་བསྐྱར་རྩེ། །བསྐྱར་དང་ཁྲུས་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཀ་ནི་རྣམ་
རྟོག་དངོས་པོར་གྲགས། །འགྲོ་བ་ཆད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསང་བའི་བསྐྱེད་སྟོང་ག་ཨ། །རྩ་ཀུན་གྱིས་ནི་འཕགས་པ་
གང་། །དེ་ཕྱིར་མཛོན་པར་དགའ་བའི་མཚོག་ །རྩེ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་ཐེག་ལེ་འཕགས། །ཤེ་བདེ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟགས་བལ།
།ཡང་དག་དོན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད། །དང་པོའི་དགའ་བ་རྒྱ་ཡི་དངོས། །ཨ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་མཚོག་གི་གནས། །མཚོག་
དགའ་(༣༥ན)དགའ་བལ་དགའ་བར་གྲགས། །དབང་བསྐྱར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །བདེ་བ། ཡུལ་ལྷན་
བ་སྟེ། བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ འདིར་ཐག་དོར་
སྟོང་འགྲེལ་ལས། དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་དབང་སྟེ། བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྷན་རོ། །དེ་
ཡང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དབང་བའི་རྒྱས་པ་དང་
བག་ཆགས་བཞག་པ་ལ་དེ་དང་དེར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཐ་སྟོན་འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་གསུངས་
ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟོང་། །འཛིག་ཚོགས་
ལྷ་བ་གདོན་གྱི་རྩ་བ་འཛོམས། །དཔལ་འབྱོར་ས་དང་མེ་ཏོག་མངའ་ཅན་འཛོམས། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ལོད་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་པན་ལས།
གང་གི་ཕྱིར་དགོ་ཚུལ་ལ་སྟོམ་པ་བྱིན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དགོ་ཚུལ་གྱི་
ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེར་དབང་
བསྐྱར་བའི་ཐ་སྟོན་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དབང་གི་དོན།

བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། བྱམ་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་དབང་
གོང་མ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་འདི་དང་འདིས་བག་ཆགས་འདི་ལྟ་
བུ་འཛོག། །དགོས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་ཅེས་བཤད་པ་ནི་དབང་གི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་
བྱམ་དབང་དང་པོ་མེ་རྟོག་ཐང་བའི་དབང་གིས་སློབ་མ་མཐར་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་རིགས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་རིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོན་ཏན་ནི། སློལ་
བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་སློལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་
ས་པའི་གྲིས། རིགས་ལ་སྤྱི་ཏའི་(༣༧)སྐད་དུ་གོ་བྱ་བེད་ལ། ཨོ་ཡི་སྤྱ་ལྷུང་བསྐྱར། རྒྱུ་
ཁ་བྱེན་པས་གྲ་ཁ། རྩ་སོ་སོར་འབྲལ་བས་ཏ་ར་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སློལ་བས་ཡོན་ཏན་སློལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྐད་དོད་ཀྱི་
སྟེང་ནས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འགྱུར་
བའི་རྣམ་པའམ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་རིགས་སུ་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལས། སྐབས་འདིར་སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གནས་འགྱུར་རུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་།
མེ་རྟོག་ཐང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་གོང་དུ་རིགས་དེ་སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་རུང་ཅམ་ལས་སངས་རྒྱས་གང་གི་རིགས་སུ་འགྱུར་མི་གསལ་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བ་དེའི་བྱེད་པས་སློབ་མ་དེའི་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་གཉིས་ངོ་འཕྲོད་དེ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སློབ་མས་ཀྱང་ལྟ་དེ་ལྟག་པའི་ལྟར་བཟུང་ཞིང་། ལྟ་དེས་ཀྱང་སློབ་མ་དེ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་བར་རྗེས་སུ་འཛོན་པའི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྲུགས་རིམ་ལས། འཕྲུང་བའི་

དབང་ནི་མེ་ཏོག་གང་ལ་སོག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སློབ་མའི་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་གསལ་བའམ། དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མས་མགོ་
ཐོར་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་བཅིངས་ནས། སློབ་མ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་ངོ་སྤྱད་པས་
ལྷས་སློབ་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་དེ་ལྟར་དེས་པ་བྱས་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་
གྲོས་གྱིས་སྤང་བ་ནས་མིང་དབང་གི་བར་གང་གང་སྤང་བ་དེ་དང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་(༣, ༤)དབྱིངས་དང་དུག་ཏུ་བལྟ་སྟེ། ཐེང་བའི་
དབང་ནི་དུག་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐྱོ་ནི་རིགས་དུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་
སྤང་སོགས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱར་ཡང་འཆང་རྒྱ་དགོས་པས་སློབ་མ་རིགས་སོ་སོར་སངས་རྒྱས་མ་
རྒྱས་ཀྱི་བྱད་པར་རྗེ་ལྟར་ཡོད་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དགོས་པར་ཡོད་ངོ། །དེའི་ཆོག་རྗེ་
རྗེ་སྤང་བ་ལས། མ་རིག་པའི་བྱི་མ་འཁྲུད་པར་བྱང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུའི་དབང་
ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་ནི། ཚུ་དབང་གིས་སློབ་མ་རྒྱལ་བ་གང་གི་
རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་རིགས་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་བྱི་མ་འཁྲུད་ཅིང་། རིགས་ལ་སྐྱབ་པའི་བྱི་མའི་
གཙོ་བོ་ཡང་གནས་ལུགས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་འཁྲུད་པའམ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས། ཁོད་པན་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་
གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་མཆན་གྱི་གཙོ་བོ་གཙུག་ཏོར་དང་རིགས་བདག་
འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས་ལ། དར་དབྱངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ཅ་བ་ནས་
འདོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་དར་དབྱངས་འདི་ལ་དཔལ་པོའི་དར་
དབྱངས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། རྗེ་རྗེའི་དབང་གིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དེའི་ཐུགས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས། །དེའི་བྱའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་འདོམས་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི་གསུང་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས། །དེའི་བྱའི་དབང་ལ།

ལ་མ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ། བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་(༣༩བ)མཁོས་ཤིག །ཅེས་དང་།
བཟླ་ཨ་རྟེ་པ་ཉི་ཤོགས་ཀྱི་སྤྲལས་དོན་གྱིས་བདག་པོའི་དབང་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
ཐེང་བ་ལས་བཤད་བ་ལྟར་སྟོང་བ་དང་སྟོང་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ནི། མཛོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་ལས། གང་དང་ཡང་
དག་ལྟར་པས་བྱབ་རྣམས་རྣམ་པར་ཀྱན་ལྟར་སྤྲ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་
བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེ་སྟོང་ཅིག་བསྐྱོར་བའི་ནང་གི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུན་
དུ་གསུངས་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོའམ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
སམ་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་ཆོས་ཕྱང་སྟོན་ག་
པ་མཆོན་པ་དང་། དེ་འབྲའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པས་ན་དེའི་བྱེད་དབང་ལ་བདག་པོའི་དབང་
ཞེས་བཤད་དོ། །

མིང་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་དེའི་མཆོན་གྱི་རྒྱས་པ་འཛོག་།རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་
གི་འཁོར་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཚིག་གི་དོན་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འབྱུག་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་བའི་སྟོན་པ་མཆོན་བྱེད་ཉལས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་
ཏེ་རྗེ་རྗེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་དམ་ཚིག་གི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པ་དང་ནམ་ཡང་
མི་འབྲལ་བ་དགོས་པ། དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲ་སྟོན་པ་སོགས་མཆོན་
དོན་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེའི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྟའི་སྤྲ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་འདར་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་
སྟོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ལྟའི་སྤྲར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། བྱུར་གྱི་ལེའུ་བཙོ་
ལྷ་པ་ལས། དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་(༣༩ན)རྒྱས་ཀྱི་དབང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་འབྲའི་
དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་བསྐྱར་བས་ནི།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཛོག་

གོ། སྤྱིར་ཆུ་དབང་མི་བསྐྱོད་པའི་སློན་ནས་བསྐྱར་བ་མ་ངེས་ཀྱང་འདིར་དེའི་སློན་ནས་བསྐྱར་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཁམས་བཞིའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཆུ་ཁམས་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རིན་འབྱུང་གི་སློན་ནས་ཙུང་པན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རིན་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སློན་ནས་རྩོམ་ཞེས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། དབང་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ལ། འོད་དཔག་མེད་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་ཆགས་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་། རོན་གྲུབ་ཀྱི་སློན་ནས་བྱེད་བྱའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་དེ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཐིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དམ་པ་ཆོས་ལུང་འདོམས་པའི་གསུང་འབུམ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ལ། རོན་གྲུབ་ནི་འཐིན་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་། རྣམ་སྒྲུབ་གི་སློན་ནས་མིང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མིང་དེ་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་གཟུགས་ལུང་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་དང་། རིགས་ཐུག་པའི་སློན་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། དབང་དེ་གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རྩོམ་ཞེས་ཆང་ནི་རིགས་ཐུག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

མིག་སྒྲན་གྱི་ཆོ་གས་ནི། ཐུགས་རིམ་(༣༤བ)ཆེན་མོར། མིག་སྒྲན་ནི། མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་བསལ་བས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་སུན་ལུང་པའི་སློ་བྲོས་ཀྱི་མིག་སྒྲར་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པས། ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དེ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་ནི་མདའ་འཕངས་པས་

འཛོག་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱབས་འདིར་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཞེས་ཐ་སྟད་
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པར་
མི་རུང་ངམ་སྟམ་སྟེ། མངོན་པ་མངོད་གནས་བདུན་པའི། དང་པོ་རྩ་འབྲུལ་རྣ་བ་མིག་། ཅེས་
པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྟའི་རྣ་བ་དང་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ནི་
སྤྱོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
གཟུགས་ཡིན་པ་དང་། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྟག་རྣམས་
དག། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ཀྱང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་
སོ། །ཞེས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་
བཤད་ལ། མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུན་(༢༠ན)ལས། ལྟའི་མིག་ནི་
བསྐྱལ་བ་དང་མ་བསྐྱལ་བའི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་ཤེས་ནི་དེའི་
བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་
ཡིད་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་འོག་མ་དང་མི་འབྲ་ཙམ་ལས། གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་གསལ་
ལས། མངོན་ཤེས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་མངོན་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་ལུལ་ལྟ་ག་འཇལ་རུས་པའི་
སྐྱབ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་བཞིན། སྤྱགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་
ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །མེ་ལོང་གི་དབང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུལ་སྤང་
ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་རུས་པ་འཛོག་ །དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་

གནས་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅུ་གི་སྟོང་སང་མེད་དགག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་སྤར་གྱི་ལྷ་བའི་ཅིའམ་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་གྱི་སྤྲང་བ་བསྟོན་མི་རྒྱས་པ་ཤར་བའི་སྤྲང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་པའི་མཐུས། ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་དགག་བརྟན་པ་སྤྱི་མ་ལྟར་འཆར་ལ་འཆར་ལུགས་དེ་མཚན་ཉིད་པ་འོང་བའང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། རུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་(༢༠བ) གཞན་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་སྤར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་སྤྲང་ཅི་དང་། རྒྱ་དང་། འོ་མ་འཛིན་པ་དང་། འཆུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རུང་བར་འགྱུར་བས་འདི་ཅི་རོ་མི་མཆར་བ་ཞིག་གས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྒྱལ་ཅུ་མ་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཤེས་པ་སྤྲང་སྟོང་གཉིས་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཤིན་ཏུ་རོ་མཆར་བའི་གནས་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །

དེ་ལྷར་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ངེས་པ་སུ་ཐག་ཆོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བ་ཇི་ཅུ་ལྷགས་ཆེ་བ་ཅུ་གིས་རྗེས་སོ་བ་ཏུ་སྤྱི་མ་ལྟར་འཆར་སུལ་ཆེ་བ་འོང་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ངེས་ན། སྤྲང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་གྱི་སྤྱི་མ་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ལུགས་མེད་པས། དེ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་བཞིན་མིག་སྟོན་དང་མེ་ལོང་གི་དབང་ལ་ཡང་གོ་རིམ་ངེས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདའ་འཕངས་པས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། མདས་འབེན་གྱི་གཏིང་དུ་བྱག་པར་འབེགས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་གཏིང་ལ་བྱག་པ་སྟེ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལུགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཛོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛིག་། སྤྲགས་དབང་གིས་སྤྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་སོགས་གྱི་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྤྲགས་འབྲུབ་པའི་

རུས་པ་འཛོག་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་གནང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བཤད་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་
རིགས་སོ་སོའི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཆོས་སྟོན་པའི་རུས་པ་འཛོག་། དོན་རྗེ་བརྟུལ་ཞུགས་
སྤྱིན་པ་ནི། དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་(༧༡ན)ལས། གང་ཆོ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པས། །ལས་ཀྱང་
ཐབས་དང་བཅས་པར་སྤྱོད། །ནམ་པར་མི་རྟོག་བསྐྱེམ་པ་ལས། །བརྟུལ་ཞུགས་ནམས་ཀྱི་
མཚོག་གི་མཚོག་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པའི་བདེ་བ་
ཆེན་པོས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ནང་གི་དོན་རྗེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་
ལ། གཟུངས་བསྟོད་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་རུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་བསྟན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལུང་སྟོན་པ་ཐོབ་པའི་རུས་
པ་དང་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དང་། དབུགས་དབྱུང་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་ལ་སོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་རུས་སོ། །ཞེས་འདོད་ཡོན་ལ་
ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བགོགས་སུ་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ནས་ཞུས་
པ་དང་འཛིགས་པ་བསལ་ནས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསང་དབང་གིས་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་ངམ་སྟོད་དུ་བྱེད་པ་
དང་། དམ་ཚོག་བསྐྱར་བའི་དོན་ནམ་ཆེད་དང་། དག་དག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་
དད་པའི་ཞིང་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཆང་ཟགས་པའི་སྤང་མ་ལྟར་
རུས་པ་ཆུང་ཡང་། སྐབས་འདིའི་སྤང་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛོག་མེད་
འཆིང་བར་རུས་པས་ཆང་གི་ཁུ་བ་མ་ཟགས་པའི་སྤང་མ་ལྟར་རུས་པ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་
རྒྱལ་བ་ནམས་བཀུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་བཞུས་པའང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
ལུངས་པ་ན་སྟོབ་མའི་རྒྱུ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་རུས་ཤིང་། དེ་སྤྱིས་(༧༡བ)པས་གསང་
པའི་གནས་ནམས་ལ་མ་དད་པ་ལོག་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡིན་

ཏེ། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་འུ་པས། བསྐྱར་གནས་ཏེ་ཡང་དག་སྟེ། །ཀྱེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཞེས། །སྟོན་པ་ལ་ནི་ཁྱེ་ཞིང་བཟོད། །སློབ་མས་ཀྱང་ནི་རྟོག་པ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱེད་ལུགས་ནི། གསང་རྩལ་ལྷུངས་པ་སྟོང་གའི་བསྐྱེ་ཅ་
འདབ་ཏུ་ཁྱུགས་པས། སྐར་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཞལ་
ལུང་ལས། དེ་ཡིས་ཞིང་ནི་དག་བྱས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱན་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི། །བཅུ་གཉིས་
དོན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། གཞན་
སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་སྟོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །

དམ་ཆེག་བསྐྱར་བ་ནི། སློབ་དཔོན་འུ་པས། དཔའ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
འདུས། །ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྤྲ། །ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །གསང་
བ་གང་ཡིན་དེ་དབང་བསྐྱུར། །འདི་དེ་དཔའ་པོ་ལྷ་མོ་རྣམས། །དམ་ཆེག་མད་བྱང་ཆེན་
པོ་སྟེ། །ཁམས་ལྷ་ལྷན་པར་རོ་རྟོགས་བྱེད། །བདེ་བ་དེ་གང་ལྱང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་
བདུད་ཅི་ལྷ་བསྟན་པ་སོགས་གསང་དབང་གི་དམ་ཆེག་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དག་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་འབྲེལ་རྩལ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རོ་ལྷེས་ལྷུངས་
ཤིང་། ཅ་གནས་རྣམས་སུ་བྱིན་པ་སློབ་མའི་བྱང་སེམས་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲེལ་བས་
(༤༩ན)དག་གི་ཅ་བ་རྒྱང་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་དག་དག་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་གསང་དབང་གི་རྩལ་བྱེད་པར་ཅན་དེ་བྱང་སེམས་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲེལ་བས་དེ་
དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཐུས་ཅ་རྒྱང་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་སྐྱེ་ལུས་འགྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ལུས་རྣམས་བསྐྱོལ་པའི་སྟོན་རུང་
དང་དེ་དག་བསྐྱོལ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །

དབང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་མ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་གཏུམ་མོ་སྤར་
ཏེ་བྱང་སེམས་བཅུ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཉོག་པ་རགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལོག་ནས་སེམས་མི་ཉོག་པ་
བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེས་སྟོང་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། དེ་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ངེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། དབང་བཞི་པའི་
དོན་ཏེ་ལྷ་མིའི་དོན་རྒྱས་པ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སྟོབར་བྱའོ། །

དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་པ།

དགུ་པ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ཡིན་
པས། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱེ་
གཏུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤང་ཞིང་། གཟུགས་སྐྱེ་གཏུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ནས་ཆོས་
སྟོན་པ་སོགས་གཞན་དོན་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བས་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐྱེ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དུ་མངོན་ཉོག་རྒྱུ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ལྟེ། །ཡང་དག་རྩིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་དཔེར་ན། (༤༡བ)སྟོམ་
པས་གཏུངས་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་བཏུང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྟོན་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་
དང་བདེ་བས་སོངས་པ་ཤས་མ་བཟོད་པའི་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི་མཐུས་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ཐབས་སུ་རྩིགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདི་ནི་སྤྱགས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་

འབྲས་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནས་དེའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། གཞུགས་སྐྱེ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་མིན་པས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙུག་པོ་ནི་གཞུགས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙུག་པོ་གཞུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྟར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། གཞུགས་སྐྱེ་དེ་རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ནི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་ཆོག་དབང་བཞི་པས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་དོ། །

སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་བསྐྱེད་པ་ལའང་། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་དོམ་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་སོ་སོར་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ཡ་མེད་ན་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞི་དུས་སུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོན་ཏེ་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དེ་ལས་བར་དོའི་ལུས་(༤༣ན)སུ་བྱུང་བ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་ལོན་ཏེ་ཕ་བའི་སེམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཐོབ་ལ། དེའི་ཆེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡོད་མོད་ཀྱང་བྱང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པས་སྐྱེ་ལུས་པ་དེས་སྐྱར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་བྱང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱང་འཇུག་དེ་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེད་དབང་དུས་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་གོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་སྟེ་བའང་ཡོད་ལ། ལུས་དབེན་ནས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་འང་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་བའི་ལས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་འབྲའི་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དུ་

མ་འབྱུང་མོད། དེ་དག་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་གི་སྒོད་རུང་ལ་དབང་
གསུམ་པ་བསྐྱར་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་དང་པོ་དབང་དུས་
ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་བྱམ་དབང་གི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་
ནས་གསང་དབང་གི་ལམ་རྒྱ་དང་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་
དབང་གསུམ་པའི་ལམ་འོད་གསལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་བཞི་པའི་
ལམ་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་འཇམ་སྟོང་པ་བཞི་ཞེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་
བྱེད་དགོས་སོ། །(༤༣བ)དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་སྒྲིབ་དང་གཏུམ་མོའི་འབར་འཇག་བསྐྱོམས་པའི་
མཐུས་ཁམས་ཁྱེན་ས་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ནང་དུ་གནས་ཤིང། བྱིར་མ་འཕྲོས་པའི་དུས་
ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལའང་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་མི་དགོས་སོ་ཞེས་
དང་། དབང་གསུམ་པ་འདི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་མི་དགོས་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཉོན་སྐྱབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་བ་
དང་། དེས་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཉི་རྒྱ་བྱེད་རུས་པ་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་དུ་རྗེ་ཙམ་བསགས་པའི་ཆོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གྲོགས་དགོས་ལ། ཆོགས་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་འབྲལ་བའི་གཙུག་པོ་མ་
དག་པའི་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྐྱེ་ལུས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཆི་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་
དུ་རྒྱ་དམུག་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་སྤྱོད་གར་
གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་དག་དབེན་སོགས་ཐེག་ལེ་གསུམ་ཀྱི་སྒོག་ཚེལ་དང་། དེ་ལའང་སྤོན་དུ་
ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་དུ་བདེ་སྤོང་
སྤྱོད་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུའང་གང་སྤང་བདེ་སྤོང་གི་རྣམ་འོས་དུ་བལྟ་བ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་

བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པས་དེ་རྣམས་གསང་དབང་གི་ལམ་
 ཡིན་ཞིང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་དུ་ཅ་ཆུང་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དགོས་པ་དུ་
 མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གསང་དབང་གི་ལམ་དུ་མི་འདུ་བ་ནི་སྤགས་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་དོན་
 དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྟེ་བ་ལ། དའི་སྟོན་དུ་ཀྱན་(༧༧ན)རྫོབ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་
 ལུས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་ཅ་ཆུང་དང་གཏུམ་མོ་སོགས་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་ཆུང་དང་བྱང་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྲས་པའི་སྟོ་ནས་དགའ་བཞིའི་རྫོགས་པ་
 བསྐྱེད་དགོས་པས་གསང་དབང་གི་ལམ་རྣམས་སྟོན་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། ཅ་ཆུང་དང་བྱང་
 སེམས་དབབ་ལྟོག་གི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གསང་དབང་གི་ལམ་དུ་མི་འདོད་
 དེ། འོད་གསལ་བསྟོན་པ་ཡན་ཆད་དུ་འང་དེ་དག་བྱ་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་དེ་དག་ལས་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱམ་དབང་གི་ལམ་
བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོ་རྫེ་མཁའ་འགྲོའི་ལྷ་
བརྩ་བ་ལས། རྣལ་མའི་སྦྱར་བ་རྫོགས་བྱའི་བྱིར། །བཙས་མ་ཡི་ནི་བསྐྱོམ་བ་དང་། །བཙས་
མ་ཡི་ནི་བསྐྱོམ་བ་བྱ། །རྣལ་མའི་སྦྱར་བ་རྫོགས་གྱུར་ན། །བཙས་མའི་སྦྱར་བ་སྤྱི་རྩལ་
བས། །རྣལ་མའི་སྦྱར་བ་རྫོགས་གྱུར་བས། །བཙས་མ་དག་ནི་མི་བྱའོ། །དཔེར་ན་གཟིངས་
ལ་འདྲུས་ནས་ནི། །རྩ་ཡི་པ་རྩལ་འགྲོ་བར་བྱེད། །པ་རྩལ་སྤྱིན་ནས་འདོར་བ་ལྟར། །བཙས་
མ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ལས་གང་ནི། །བཙས་མའི་སེམས་
ཀྱིས་གང་བྱེད་པ། །སྤྱི་རྩལ་ལས་རྣམས་གསལ་བྱེད་པས། །དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་
ལ་བསྐྱབས། །དངོས་གྲུབ་དེ་ཀྱང་འདིར་གནས་པས། །རྒྱལ་བའི་དངོས་ཉིད་རིག་ལ་
མིན། །ཞེས་རྩའི་པ་རྩལ་ཏུ་འགྲོ་བར་གཟིངས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་(༧༧)དཔེ་དང་།

བཅས་ཏེ་བཅས་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མ་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་
གནས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། རབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས། རྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་
ལྷས། སྟོན་བསྐྱུས་སུ། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱིས་སྟོབ་པོ། གང་གི་ཆེ་
ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལོབས་པ་དེའི་ཆེ་རྟོག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་སྟོབ་པོ། གང་གི་ཆེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལོབས་པ་དེའི་ཆེ་ལས་དང་པོ་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། གང་གི་ཆེ་ལས་དང་པོ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
གནས་པ་དེའི་ཆེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་སྐབས་འགྲོ་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་སུན་མོང་བའི་
ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྟེ་སྐྱངས་ཤིང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་རང་དང་ལྟ་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་སྤྱི་མོའི་ཕྱག་མཆོན་དང་ཐེག་ལེ་སོགས་རྟོགས་པས་
བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས་ཞི་གནས་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་དབྱུང་དགོས་པ་
དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་སོགས་ལ་འཇུག་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་སྟ་གོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་སུན་མོང་དང་སུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་བཟུང་བ་དང་། སྟོན་སེམས་དང་། སུན་མོང་བ་བྱང་སེམས་
(༤༥)ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐགས་སྟོན་གཉིས་བཟུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་
བསྐྱབ་བྱུང་གོང་འོག་དུ་མར་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་གསུངས་ལ། སྟོན་སེམས་དང་བྱང་སྟོན་
འཛིན་པ་ལ་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཕྱོད་བ་སྟ་ཐེན་སྐྱེས་པ་དགོས་

ཤིང་། དེའི་རྒྱུར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱུར་ཆེ་འདིར་སྤང་གས་ལ་སློ་ལོག་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་རྣམས་འགྲོ་དགོས་པས། དབང་བཞིའི་དོན་དང་ལམ་ལ་གོ་བ་ལེགས་
པར་ཆགས་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་གསང་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེས་པ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་གསུམ་
དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ནི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱ་མའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་དུས་ཀྱི་
དབང་བཞི་པ་བསྐྱབ་ཅིང་། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་མི་སློབ་པའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་དབྱེར་
མི་བྱེད་པ་བསྐྱབས་པས་དབང་བཞིའི་ལམ་དུ་རིམ་གཉིས་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་དང་སྟ་གོན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོམ་
པ་བཟུང་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡང་གསུངས་པས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱོར་རྣམས་ལ་
ལེགས་པར་དཔྱོད་ཤེས་ན་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཟིན་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་
དང་། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྱག་བཞུག་པའི་གདམས་པ་འཛིན་པའི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དབང་གི་ཁོག་ནས་ཆོལ་བར་
(༤༥)མཛད་པ་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་སྟོལ་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱིའི་གསུང་
ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་གདམས་པ་མ་ཞོར་བ་རྣམས་དབང་གི་ཁོག་ནས་ཆོལ་བ་ལ་བསྤྱགས་
པ་མཛད་པ་བཞིན་དུ་དབང་དོན་དང་དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་པའི་ཚུལ་འདི་
རྣམས་ལ་གཏིང་ཚུགས་པའི་གོ་བ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། །

གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་ཚྭ་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་ཚྭ་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སློབ་
མས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སླ་མས་བསྐྱང་བ་བྱ་བའི་ཚུལ། དགྲིལ་ཚྭ་གི་ཆིངས་བཤད་པ།
དབང་བསྐྱར་བྱ་བའི་དུས། རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ་དངོས་སོ། །

སློབ་མས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སླ་མས་བསྐྱང་བ་བྱ་བའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས། དེ་འདྲ་བ་དེས་སླ་མ་ལ་མཆུལ་བུལ།
བྲག་བྲས་བྲས་མོ་བཅུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་
གདབ་སོ། །དེའི་ཆེ་སློབ་མའི་སེམས་བརྟན་པོ་དང་གཡོ་བ་དང་འདྲེས་མ་གང་འདུག་དེས་
ལ། བརྟན་ན་དག། གཡོ་ན་མི་དག། འདྲེས་མ་ལས་འདྲེས་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་བྲག་པ་ལས།
སྐྱར་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་འདི་བའི་ཕྱིར། །སློབ་མ་ཡིས་ནི་སླ་མ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་
བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སླ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་སོགས་འདོད་པས་གསོལ་གསུམ་
གདབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆེ་གཞི། བརྒྱ་རྒྱུ་ཉས་བཤད་
པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་མཐའུ་པའི་སྟོན་པ་པོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་འདྲེན་མཛད་ལྟ། །འཁོར་
བ་འདམ་གྱི་ཆོགས་ནང་དུ། །བྱིང་བ་སྐྱབས་མེད་བདག་ལ་སྐྱབས། །རྗེ་རྗེ་སླ་མ་མཛད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྤྲུགས་རིམ་ནས་གསུངས་(༤༦)པ་ལྟར་རོ། །སློབ་
མ་སྐྱོད་རུང་དུ་ཤེས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་ན་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་བསྐྱལ་ནས་དབང་བསྐྱར་

བར་རུང་སྟེ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། ཡང་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དག་སྣོད་དུ་རུང་
ཞིང་ཉེས་བྲལ་བ། མོས་མང་བརྟན་ལ་དད་པ་ཅན། གཞན་ལ་པན་དགའ་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་
ལྟ་བུ་ཡི་སློབ་མ་དེ། །ཤེས་ནས་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །མ་གསོལ་བར་ནི་དེ་བོས་
ཏེ། །པན་འདོད་ཕྱིར་ནི་འདི་སྐད་བྲ། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་མས་བསྐྱང་བ་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་
བ་ནི་དོན་ཅེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་བྱག་པ་ལས། གསོལ་ནས་ལྷ་མས་སྤྲུས་ཏེ། །ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་འབྱོར་ཏམ་ཅི། །ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་འབྱོར་བྱུང་ལ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་མ་འབྱོར་ཅེས། །སྤྲོ་
ན་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་བརྟག་པར་བྲ། །བརྟན་པ་ལས་ནི་བརྟན་
པར་ཏེ། །གཡོ་བ་ལས་ནི་གཡོ་བ་བྲ། །འདེན་མ་ལས་ནི་འདེན་མར་ཤེས། །སློབ་མ་ཡི་ནི་
རྒྱུ་མཐིལ་བྲ། །གཞུ་འབྲེའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ། །ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བ། །དེ་
ཡི་འོད་ཟེར་སྒྲིང་གར་འབར། །འབར་བས་ཀུན་ནས་འཁྲིགས་པར་བསྐྱོམ། །འཁྲི་ལས་བྱུང་
བའི་མི་སྤྱུག་གཟུགས། །སྤྲིག་ནི་སྤྲོ་ཡི་སྣོན་ནས་དབྱུང་། །དེ་ནས་ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་བསྐྱོམ་
ལ། །དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཟ་བར་བསྐྱོམ། །ཞི་བཟང་ལྷ་གི་རྒྱུ་ཁ་ཁ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། སྐྱེ་བུ་པོ་ད་ཉ་
ད་ཉ་ཟླ་སྟེ་ཀུ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པལ། བསྐྱུ་བ་བྲ་ལྟ་གཟུགས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བསྐྱུང་བ་དག་ནི་དགོང་
པར་བྲ། །ཞེས་པའི་དོན་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲ་ཞིང། དོན་ཅེ་མཁའ་འགྲོའི་
འགྲོལ་པ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་དོན་ཅེ་འབྲེང་བ་གཉིས་ཀར་(༤༦)སྤྲིག་པ་དེ་ཉིད་ཤི་བའི་གཟུགས་
མདོག་ནག་པོ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལས།
སྤྲིག་པ་རྣམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་མ་བྱུང་ཞིང། གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དང་འབྲེང་བ་
མང་དུ་འབྱུང་ལ། བོད་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མ་མང་པོས་མཛད་པའི་དོན་ཅེ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྲིན་སྤྲིག་
དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ་སོགས་ལས་
སྤྲིག་པ་རྣམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་མོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་ཀྱང་ཡོད་
པར་གསལ་ལོ། །སློབ་མ་ལ་བསྐྱུང་བ་རྒྱས་པར་མ་འབྱུང་ན། འདི་གའི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་

གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱུས་པ་བྱ་ཞིང་། མི་ལམ་བརྟག་པའི་ཚུལ་དང་། མི་ལམ་ངན་ན་རྗེ་
ལྟར་བརྟོག་པའི་ཚུལ་ནམས་ཀྱང་དཀྱིལ་ཚོག་བཞིན་བྱ་སྟེ། སྟོན་དུ་མི་ལམ་བཟང་ངན་གྱི་
མཆན་མ་བརྟག་པ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་ཚོག་གི་ཆིངས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་བརྩུ་བྱལ་པ་ནམས་ལས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས་ལ། ལེའུ་བརྒྱུད་པ་
ལས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་ཀྱང་གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་ཆིངས་གྱི་སྟོན་སྐྱུས་པར་མ་བཤད།
འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྗེར་བེང་ལེའུ་དང་བཞི་པ་ལས། སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་ས་སྤྱང་དང་། འབྱུང་
པོ་བསྐྱུད་པ་ཉིད་དང་ནི། །ས་བཟུང་ཉིད་དང་ཐིག་སྐྱུད་ནི། །སྤྱང་དང་ལྷག་པར་གནས་པ་
དང་། །བགེགས་བསྐྱུད་དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐིག་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། །ཕྱར་
བྱས་ཡང་དག་གདབ་པ་དང་། །བྱམ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། །བཙུག་ལྷན་འདས་གྱི་
(༤༡ན)ལྷག་གནས་དང་། །ཁྱུས་དང་རབ་ཏུ་སྤྱང་བ་དང་། །མཆོད་པ་རབ་གནས་གཏོར་
མ་དང་། །སྟོབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པ་དང་། །མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་ཆོ་ག་བཞིན། །དབང་བསྐྱུར་
བ་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ལས། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འཁྲུ་བའི་
ཟླ། །ཞེས་ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ཆིངས་དང་བཅས་རྒྱུས་པར་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་བྱང་གིས།
དང་པོར་ས་ནི་སྤྱང་བ་དང་། །དེ་ནས་ས་ཡོངས་འཛིན་པ་དང་། །བྱིན་ས་བགེགས་ནི་ཉིར་ཞི་
དང་། །ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱི་ཐིག་གདབ་དང་། །དེ་ནས་ས་ལྷ་སོགས་ལྷག་པར། །གནས་དང་དེ་
ནས་གསོལ་གདབ་དང་། །བྱིན་ས་སྟོབ་མ་ལྷག་གནས་དང་། །ནམ་མཁར་ཐིག་ནི་གདབ་པ་

དང་། །ཆོན་སྒྲ་ལྷ་ཡི་ཆོ་ག་དང་། །ཆོན་ཅི་ནམས་ནི་བཤེ་བ་དང་། །ལྷ་ནམས་སྤྱན་དབང་ཉིད་
དང་ནི། །དེ་ནས་སྒྲོ་བ་མ་གཞུག་པ་དང་། །ཁྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་དང་། །དེ་ནས་སངས་
རྒྱལ་དབང་བསྐྱར་དང་། །དེ་ནས་ཕྱག་མཆོན་དབང་བསྐྱར་དང་། །སྒྲ་མ་ལྷ་ལ་ཡོན་གཉིས་
དང་། །རྗེས་སུ་གནང་བ་སྤྱན་པ་དང་། །དེ་ནས་གཤེགས་གསོལ་ཆོ་ག་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་
ལས་ཆེད་ཕྱར་བྱ་དང་། །སྤྱད་པ་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །རབ་བཤད་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་ཡིས། །ཞེས་
ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ཆིངས་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་གངས་འབྲེན་ལུགས་མི་འབྲ་བ་
ནི་དབྱེ་བསྐྱར་དང་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པ་ཁ་བཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཡིན་ལ། །ཉི་ཤུ་པར་
དབང་གོང་མ་གསུམ་མ་སྒྲོས་པ་ནི་རིམ་ལྔར་བཤད་རྒྱུད་རྟོག་ཐེང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
དབང་དེ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་གསུངས་ཐེན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཡིན།
དཀྱིལ་(༤༧)ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་གགས་དང་། ལུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས།
སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉིན། ཨ་བླ་ཀ་ར་སོགས་ཁྱུངས་སུ་མཛད་པས་ཆེད་མའི་
གཞུང་ཡིན་ལ། །འཕགས་པས་མཛད་པར་གགས་པའི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་པ་ནི་ཁ་གཡར་བ་ཅམ་
ལས་ཆེད་ཐུབ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་སོས་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོ་ག་གི་ཆིངས་ལྟར་བཤད་ན། །ས་སྤྱང་བའི་ཆོ་
ག། །ས་བཟུང་བའི་ཆོ་ག། །བགེགས་ཉེ་བར་ནི་བའི་ཆོ་ག། །ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱིས་ཐེག་གདབ་བའི་
ཆོ་ག། །ས་ལྷ་སོགས་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག། །ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་ག། །སྒྲོ་བ་མ་
ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག། །ནམ་མཁའ་ལ་ཐེག་གདབ་པའི་ཆོ་ག། །ཆོན་སྒྲ་ལྷའི་ཆོ་ག། །ཆོན་
བཤེ་བའི་ཆོ་ག། །ལྷ་སྤྱན་དབང་བའི་ཆོ་ག། །སྒྲོ་བ་མ་གཞུག་པའི་ཆོ་ག། །ཁྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཆོ་ག། །རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག། །ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཆོ་ག། །ལྷ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཆོ་ག། །སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཆོ་ག། །རྗེས་སུ་གནང་
བའི་ཆོ་ག། །གཤེགས་གསོལ་ལམ་ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག། །ཕྱར་བྱ་དང་སྤྱད་པ་བསྐྱར་བའི་

ཆོག་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལས། དང་པོ་ས་སྤྱང་བའི་ཆོག་ནི་ས་ཆོག་གི་འགོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། ས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ས་བཟུང་བ་ལ། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་
གདབ་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་འདེགས་པ་དང་། ལངས་ནས་བགལས་ལ་བཀའ་བསྟོན་བ་དང་།
སྤངས་སྤབས་བྱ་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའི་ས་བཅད་གསུམ་བྱེ་ཞིང་། བདེ་(༤༩ན)
མཆོག་གི་དགྲིལ་ཆོག་སོགས་ལའང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་ས་བཅད་དེ་
རྣམས་བསྤང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཁོངས་སུ་འགོ་བས། ས་བཟུང་བ་དངོས་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་རང་ཆོས་སུ་ཞུགས་ནས། འི་བཟང་བྱུགས། མེ་ཉོག་
གཅལ་དུ་བཟམ་པར་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་དགྲིལ་འཁོར་ཆོག་དང་། མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་
སོགས་ཐུན་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བྱ་སྟེ། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་
ལྷ་བླེ་སོགས་བརྒྱན་ཅིང་། །མཆོད་པ་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོའི་བྲིམ་དུ་བྱིན་ནས་
སྟ། །ས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ། །དཀར་ལ་མ་ཉམས་གོས་འཆང་ཞིང་། །གཙུག་ཏྲར་
དག་པ་ཡིས་བརྒྱན་ལ། །རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱད་ཅིང་། །འི་བཟང་བྱུགས་པའི་ཆལ་
འཕྲོར་བས། །ཉི་མ་གསུམ་དུ་ཐུན་གསུམ་དུ། །ཆོ་ག་རི་བཞིན་གཏོར་མ་དབུལ། །དེ་ནས་
བགལས་རྣམས་ཞི་བར་ནི། །བྱ་བྱིར་སྟོགས་སྟོང་བཅུ་ལོ། །བརྟལ་ཞུགས་བརྟན་པས་ཞི་བ་
ཡི། །སྤྱོད་སྟོན་ཚུལ་བཞིན་སྤར་བྱས་ནས། །སྤྱི་ནས་དབང་བསྐྱར་རབ་བསྐྱབ་བྱིར། །སྟོབ་
མས་ཀྱང་ནི་བྱེད་དུ་གཞུག། །ས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོག་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་བགལས་ཞི་བའི་ཆོག་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཁ་ཤར་དུ་སྟོགས་
པས་འདུག་སྟེ་སྤྱབ་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་ཆོག་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་
བྱེད་པས་ས་ཆོག་ལ་ཆོག་གསུམ། བཞི་བ་ཐོད་ལེ་ཀོར་གྱིས་ཐེག་གདབ་པའི་ཆོག་ནི་ལས་
ཐེག་འདེབས་པའི་སྟོར་ལ་བྱེད། ལྷ་པ་ས་ལྷ་སོགས་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོག་ནི། ས་ལྷ་

ལྷ་བུམ་པ་སྤྱི་གོན་གྱི་(༤༡བ)སྐྱོར་རྣམས་ལ་བྱེད། རྒྱལ་པ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་ག་ནི།
སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་སྤྱན་བཞུགས་པ་རྒྱལ་འཛིན་པ་རྣམས་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དགྲེས་
བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་ལ་བྱེད། བདུན་པ་སྤྱོ་བ་མ་ལྷག་གནས་ནི་
སྤྱོ་བ་མ་སྤྱི་གོན་གྱི་སྐྱོར་ལ་བྱེད་པས་སྤྱི་གོན་གྱི་སྐྱོར་ལ་ཆོ་ག་བཞི། བརྒྱད་པ་ནམ་མཁར་
ཐེག་གདབ་པའི་ཆོ་ག་ནི་ཡེ་ཐེག་འདེབས་པའི་སྐྱོར་ལ་བྱེད། དགྲུ་པ་ཆོན་ལྷ་ལྷའི་ཆོ་ག་ནི་
རྒྱལ་ཆོན་བྱིན་བརྒྱབ་གྱི་སྐྱོར་ལ་བྱེད།

བརྒྱུ་པ་ཆོན་བཟེ་བའི་ཆོ་ག་ནི་རྒྱལ་ཆོན་གྱིས་ཉེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་སྐྱོར་
ལ་བྱེད། བརྒྱུ་གཅིག་པ་ལྷ་སྤྱན་བྱང་པའི་ཆོ་ག་ནི་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཆན་མ་
འདྲི་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་དངོས་གཞིའི་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་པ་
སྤྱན་འཛེན་པ་སོགས་ནས་བྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་གཏོར་བའི་བར་ལ་བྱེད། བརྒྱུ་གཉིས་པ་
སྤྱོ་བ་མ་གཞུག་པའི་ཆོ་ག་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོ་དབྱེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱོ་བ་མ་ལ་ལུས་དགྲིལ་
བསྐྱན་པའི་བར་ལ་བྱེད། བརྒྱུ་གསུམ་པ་ཁྱུས་དགྲིལ་གྱི་ཆོ་ག་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་རམ་
བྱང་དུ་ཁྱུས་དགྲིལ་བྲིས་ཏེ་བུམ་པ་རྣམས་འགོད་པ་དངོས་སུ་བྱ་བའམ་དག་འདོན་ལྟར་ན།
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་དུ་ཁྱུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས་འཁོད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་
ལ་བྱེད། བརྒྱུ་བཞི་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ནི་ཆུ་དབང་གི་
གསོལ་འདེབས་ནས་བཟུང་སྟེ་མིང་དབང་གི་དག་པ་བརྫོད་པའི་བར་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་རིམ་
ལྔ་སོགས་ལས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་དབང་ཞེས་གསུངས་པ་
ནི། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། འཛོལ་སྤྱན་འཇམ་ལ་བཞུགས་པ་ཡི། །སྤྱོ་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་
ཀུན་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་དབུ་རྒྱན་(༤༩ན)གྱི་སྐྱབས་སངས་རྒྱུས་ལྷ་གས་དབུ་བརྒྱན་པས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་དབང་ཞེས་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། འདིར་ཆུ་དབང་སོགས་
ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་

ཁོངས་སུ་གཞན་ནམས་བསྐྱས་པའམ། ཡང་ན་ཚུ་དབང་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱར་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་
ཞེས་བཤད་དུ་རུང་ངམ་སྟེ།

བཙེ་ལྔ་པ་ཕྱག་མཆན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་ནི་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
གསོལ་འདེབས་དང་། རིགས་བཞིའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་ཕྱགས་དབང་
བསྐྱར་བའི་བར་ལ་བྱེད། བཙེ་ཕྱག་པ་ལྟ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཆོག་ནི་ན་བཟའ་དང་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱ་སོགས་དངོས་སུ་འབྲལ་བའམ་ཡིད་གྱིས་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པ་སོགས་
ལ་བྱེད། བཙེ་བདུན་པ་སྤྲ་མ་ལ་ཡོན་འབྲལ་བའི་ཆོག་ནི་སྤྲ་མ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲུང་གནས་
སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་དང་ཡིད་འོང་ཚུང་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
གྱི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲལ་བ་ལ་བྱེད། བཙེ་བརྒྱད་པ་རྗེས་གནང་གི་ཆོག་ནི།
རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེར་བ་ནས། ཐོབ་འགྲུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་བུམ་དབང་
རྫོགས་པའི་བར་ཉི་དངོས་གཞི་ལ་ཆོག་བཙེ་གཅིག་། བཙེ་དབྱུ་པ་ཉི་བར་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་
ནི་ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་བའི་སྦྱོན་སྟེག་བྱེད་པ་ནས་ཉིར་བསྐྱུ་རྫོགས་པའི་
བར་ལ་བྱེད། ཉི་ཤུ་པ་ཕྱར་བུ་དང་སྦྱད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོན་བསྐྱུ་
བ་ནས་མཐུག་རྫོགས་པའི་བར་ལ་བྱུ་བས་མཐུག་ཆོག་ལ་ཆོག་གཉིས་ཉི་ཉི་ཤུ་(༤༥)
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དབང་བསྐྱར་བྱ་བའི་དུས།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། དུས་བཟང་ངན་བརྟག་དགོས་པར་བསྟན་པ། ཟླ་བ་དང་པོ་དང་
ཆེས་གངས་གང་ལ་བྱ་བ། གཟའ་དང་སྐར་མ་སྦྱར་བ་སོགས་གང་ལ་བྱ་བ། དུས་ཀྱི་བྱེད་
པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བོད་དུ་མི་ལམ་བརྟག་པ་བཤད་པ་ལྟར་བཀྲིས་པས་ལྟས་གནང་བའོ། མ་
བཀག་ན་ཆེས་གངས་སོགས་བརྟགས་ཏེ་དགོ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཡང་
དག་ཞི་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དུས་དང་ཆེས་གངས་ཞི་བ་ལ། །སྤྲལས་ཀྱི་སྦྱན་འཛིན་བྱེད་
པ་ནི། །བསམ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆེས་གངས་ངན་དང་དུས་
མིན་དང་། །གནས་མིན་ཆོ་གར་མི་ལྡན་པར། །མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲིའོ། །བྲིས་
ན་དོགས་པ་མེད་པར་འཆི། །ཞེས་དང་། ཡུད་ཅམ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱི། །བྱ་བའི་ཆོ་ག་
རྣམས་ལ་ཤིས། །དེ་དག་ལ་སོགས་བཟང་པོ་དང་། །བྱེད་པ་བཟང་ལ་རྟག་ཏུ་འདྲི། །མི་
བཟང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་ལས། །གང་དུ་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་དུས་བཟང་ངན་གྱི་པན་
ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་བརྟག་དགོས་ལ། །རྩི་རྩི་སྦྱོར་དཔོན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟའ་སྐར་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱི་བལྟས་
པ་མེད་དེ། བྱར་ལས། །དེ་ལ་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་མེད། །བགོགས་དང་ལོག་པར་འཛིན་པ་
མེད། །ཅུང་ཟད་ཡིད་ལ་གང་འདོད་པ། །སྦྱེན་སྦྱེ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་བར་ཟླ་བ་བདུན་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབྱར་ཟླ་ལ་ནད་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་

གཞན་ཡང་འདི་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྟོན་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་ནི། །(༥༠ན)
དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཉ་ཡི་བར། །འདི་ཡི་བར་དུ་མཁས་པ་ཡིས། །དགྲིལ་འཁོར་ཆོ་ག་བཞིན་
དུ་འདི། །བགེགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནད་གཅོད་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དག། དབྱད་མི་དགོས་པར་དབྱར་ཡང་ནི། །མཁས་པས་དུས་བཞིན་འདི་བར་བྱ། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །རྒྱ་བའི་ངོ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། མཁས་པས་རི་སྐད་བཤད་པ་ཡི། །རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་
ངོ་དག་ལ། །ཞེས་ཡར་ངོ་བསྐྱགས་ཤིང་གཟུང་དང་སྐར་མ་སོགས་བཟང་ན་མར་ངོ་ལའང་
བྱ་རུང་བ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གལ་
ཏེ་གཟུང་དང་རིས་མཐུན་ན། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལའང་བརྩམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། ཆོས་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཡར་ཆོས་གཅིག་དང་གསུམ་ལྔ་བདུན་བརྒྱད་བཅུ་བཅུ་གཅིག་
བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་བཅུ་ལྔ་རྣམས་ལ་བཟང་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གཟུང་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཕྱར་བྱ་དང་པ་སངས་
རྣམས་བཟང་བ་དང་། སྐར་མ་ནི་རྒྱལ་དང་སྐག་དང་ས་ག་དང་མེ་བཞི་དང་ནག་པ་དང་ཐ་
སྐར་དང་སྟོན་རྣམས་ལ་བཟང་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་དང་སྐར་མ་དག་པོ་
ལ་དག་པོའི་ལས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་འདི་བ་བསྐྱགས་པར་གསུངས་སོ། །སྐགས་རིམ་ཆེན་
མོར། སྦྱར་བ་དང་བྱེད་པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ནས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱར་
བ་ནི། ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས། སྦྱར་བ་ནི་སེལ་བ་དང་། མཛེལ་བ་དང་།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྐལ་བཟང་དང་། (༥༠བ)བཟང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་དང་། ལས་
བཟང་དང་། འཛོན་པ་དང་། ཟུག་རུ་དང་། སྤངས་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། དེས་པ་དང་།
ཀྱན་འཛོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྷུང་དང་། མཆོད་
ཅན་དང་། ཡོངས་འཛོམས་དང་། ཞི་བ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དགེ་བ་དང་།
དཀར་པོ་དང་། ཆངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། འཁོན་འཛོན་དང་། ཞེས་པ་སྟེ་སྦྱར་བ་

ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས། སེལ་བ། ཤིན་སྐྱངས། ཟུག་རྩ། སྐྱངས་པ། ཀུན་འཛེམས། ཤིན་ལྷང་། ཡོངས་འཛེམས། འཁོན་འཛིན་རྣམས་ངན་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་ནི། གདབ་པ། བྱིས་པ། རིགས་ཅན། ཉིལ་བརྟུངས། ཁྲིམ་སྦྱེས། ཆོང་པ། མཐུག་པོད། བཟ་ཤིས། ཀྱང་བཞི། ལྷ། མི་སྤྲུག་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་བེའི་འཇམ་མཐུག་པོད་ངན་པས་སྐྱང་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་དངོས་བྱུང་གི་རྒྱུད་སྦྱར་བ་ནི་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། འབྲས་དང་། བྱ་མ་བྱུང་དང་། ཀུན་ལྷང་དང་། ཡོངས་བསྐྱུན་དང་། ཤིན་འཁོན་འཛིན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ། །བྱེད་པ་ཡང་མཐུག་པོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་རྒྱ་བ་དང་། ཆེས་དང་། གཟའ་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། སྦྱར་བ་དང་། བྱེད་པ་བཟང་པོ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྤང་ལྷང་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྟེག་ཆེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྦྱི་རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་རྒྱ་བ་གཟས་ཟིན་དང་། །ཡ་མཚན་ཆེ་ལྟས་བྱུང་བ་དང་། །ཆོ་འབྲུལ་གྱི་ནི་རྒྱ་བ་ལ། །བསྐྱེམས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་(༥༡ན)འཛི་བར་བྱ། ཞེས་རྒྱ་ཉི་གཟས་ཟིན་པའི་དུས་དང་། ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བ་སོགས་དུས་བཟང་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པ་དང་། འཆེ་བ་མེད་ཅིང་མེ་ཏོག་མོད་པའི་དུས་དང་། སྟོབ་མ་དད་པ་བདོ་བའི་དུས་དང་། ལྷ་མ་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པའི་ཆེ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་མཉེས་པའི་ཆེ་གནང་བའི་སྤྲུགས་ནི་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བ་ལེགས་བྱུང་ལས་གསུངས་ལ། ལྷ་མས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་བྱུང་མི་འབྱུང་བར་བཞག་པ་ཡོད་དོ། །རྟོ་རྩེ་ཐེང་བར། སྤྱོད་ནས་བཅུམས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ནི་གཟའ་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། ཡུལ་ཅམ་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་དུས་སུ་རིག་མ་དང་བཅས་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་རྣམས་འཁོར་བྱས་ཤིང་། སྤྱོད་དུ་བསྟེན་པ་བྱས་པས་ཞེས་སྤྱོད་ནས་ལས་བཅུམས་བར་གསུངས་སོ། །

རིམ་བུ་བའི་རིམ་བ་དངོས།

བཞི་བ་ལ། ལྷ་འཕྲུལ་བ་བའི་གཉིས་བ་ལས། དང་པོ་ས་གཞི་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །གཉིས་
བ་སྟ་གོན་གནས་བ་སྟ། །བྱ་བ་གསུམ་བ་ནི་འདུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སའི་
ཆོག་། ལྷ་གོན་གྱི་ཆོག་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་སྟེ་གསུམ་མོ། །

སའི་ཆོག་།

དང་པོ་ནི། ལྷ་བས་འདིར་ས་ཆོག་ལ་ས་བརྟག་བ་སོགས་ལྷ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
གསུངས་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དང་པོར་སའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞིར་རུང་མི་
རུང་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རུང་བར་ཤེས་པ་ན་མངོན་བ་དང་མི་
མངོན་པའི་སའི་བདག་པོ་ལ་བསྐྱང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ས་དེ་ཉིད་མ་དག་
པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་ས་སྤྱང་བ་(༥༡བ)དང་། སྤྱངས་ཏེ་དག་པའི་ས་དེ་
ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་གཞིར་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་པས་ས་བཟུང་བ་དང་།
བཟུང་བའི་ས་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་དང་། བགལས་སྤར་ཡོད་གཞོམ་ཞིང་གསར་དུ་མི་
འདུག་པའི་བསྐྱང་བ་དགོས་པས་བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་བ་ལུའི་གངས་དང་
གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ལ་ལྷ། ས་བརྟག་ལ། ས་སྤྱང་བ། ས་སྤྱང་བ། ས་བཟུང་
བ། བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །

ས་བརྟག་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། རྩོགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟླ་བ། སའི་སྒོ་ནས་བཟླ་བ།
 ཚུའི་སྒོ་ནས་བཟླ་བ། ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་བཟླ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲང་བ་ལས། འར་
 རྩོགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་ན་སའི་བདག་པོ་འཆི་བ་དང་། ཡུལ་མི་ལ་ཉེ་བར་འཆི་བ་སྤྱི་
 ཚེགས་འབྱུང་ངོ་། །སྟོ་རྩོགས་སུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བ་དེ་འཆི་ངོ་། །ཚུར་
 བེ་སྒོ་བ་དཔོན་ནོ། །གཞོན་སྤྱིན་དུ་ནི་དེར་ཁྱགས་པའོ། །མེར་ནི་ཆར་ངོ་། །བདེན་བྲལ་དུ་ནི་
 ལུ་གེ་འོ། །རྒྱང་དུ་ནི་ཆར་རྒྱང་ངོ་། །མཚོད་རྟེན་ལ་ཉེ་བར་ནི་འཆི་ངོ་། །སྤྱི་གནས་པའི་ཆུ་དང་
 ཉེ་བར་ནི་ཆུ་འབྱུང་ངོ་། །འིང་གི་བ་དུ་བྱིས་པ་འཆི་ངོ་། །ཞེས་ཤེས་ནས་ཐམས་ཅད་དོར་ཉེ་
 རྩོང་བཅུ་དང་། རྩོང་ཁྲིར་དང་། རྩོང་དང་། རྩོད་མོས་ཚལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་།
 ཁྲིམ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྡན་གྱི་མཚམས་སུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིང་།
 འར་དང་བྱང་གཞོལ་བ་རབ་དུ་ཤེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་དེ་བཟླ་བ་ནས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་ཉེ་བ་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མཚོད་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་བྱ་བར་
 བཤད་པས་དེའི་བྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་མི་རུང་བའི་(༥༩ན)དོན་
 དུ་སྤྱགས་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། གྱི་ཡ་ས་སུ་རྒྱུ་ལས། བལ་བའི་རིང་སྤེལ་ཅན་གྱི་མཚོད་
 རྟེན་དང་ཉེ་བར་ནི་འཆི་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་། དཔལ་མཚོག་སྤྱད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རྩོགས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་ཁ་ཤས་མི་འདྲ་ཅམ་ལས། གཞན་མ་སྤོང་བ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས་རྩོགས་
 བདུན་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་དབང་ལྡན་གྱི་མཚམས་སུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
 བྱ་རོལ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་གསར་དུ་བྱེད་པ་དང་བྱི་སྤྱོད་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 གྱི། ལྷ་ཁང་དང་རྩོང་ཁྲིར་གྱི་ནང་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རུང་བའི་གནས་སུ་བྱེད་

ན་དེ་ལྟར་བརྟག་མི་དགོས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་བྱག་པ་ལས། ཡང་ན་ཡིད་ནི་གར་
དགའ་བར། །དེ་ནམས་སྤྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི། །ཞེས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་
ཁང་དང་། །ཆལ་དང་རི་ཅེ་རྗེ་ལེབ་དང་། །ཁང་བཟང་གི་ནི་སྤྲོད་ཕྱོགས་དང་། །དུར་ཁྲོད་
དང་ནི་སྤྱི་ཡི་བྲིམ། །ས་ཡི་ཆ་ནི་རི་སྤྲོད་པ། །རྒྱུད་ནམས་ཀྱང་ལས་སྤྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། མཁས་པས་ཁྱ་གང་ཅམ་བརྟོས་
ནས། །སྤྲགས་པ་ཡིས་ནི་བརྟོས་པ་དེ། །ས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགང་བར་བྱ། །ལྷག་ན་མཁས་པ་
ཀྱང་ཏུ་མཆོག་། །ཁ་ད་ཆད་དུ་འབྲིང་དུ་བརྗོད། །གང་བར་མ་གྱུར་ན་དེ་སྤང་། །མཁས་པས་
དེར་ནི་བརྟོས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། བྱས་བྱུབ་ཅམ་དུ་བརྟོས་བ་དང་
སྤང་བ་ལས་མཐོ་གང་ཅམ་བརྟོས་ནས་བརྟག་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤང་བ་ལས། སྤང་ཡང་དོང་དེ་བཀང་བའི་ས། །མཐོ་གང་ཅམ་དུ་བརྟོས་
པ་ཡི། །ཁུང་བྱ་དེ་ནི་(༥༩བ)ཆུས་བཀང་བ། །ཉ་ལྷུབས་དང་ནི་ཉ་གསོན་དང་། །ལྷན་པར་
ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་གོ། །གོ་མ་པ་བརྒྱར་ནི་ཡང་དག་ཕྱིན། །སྤང་ཡང་འོངས་ནས་ཡང་དག་
བརྟགས། །རྒྱ་ཡིས་གང་ན་ས་བཟང་སོ། །དམའ་བ་པན་པ་འདོད་པས་སྤངས། །གལ་ཏེ་
རྒྱ་དེ་སྤྲོད་དང་བཅས། །སྤྱི་ནམས་འདྲིགས་པ་ཡང་དག་སྟོན། །ཅེས་ཁུང་བྱ་སྤྲོད་སྤང་ཡང་
མཐོ་གང་ཅམ་དུ་བརྟོས་པ་རྒྱས་བཀང་སྟེ་བརྟག་པ་གསུངས་ལ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
ཤར་དུ་སྤང་ལྟར་ཕྱིན་ནས་བརྟག་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བྱེད་མན་ཆད་སྐམས་ན་མི་
དགེ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགེ་བ་དང་། རྒྱ་གཡས་སྤྱི་འཁོར་ན་རབ། མི་འཁོར་ན་འབྲིང་།
གཡོན་དུ་འཁོར་ན་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །ས་དང་རྒྱའི་སྤྱོད་ནས་བརྟག་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཕྱོགས་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་གནས་དེར་ལས་བརྟོས་ན་དོན་འགྲུབ་
མི་འགྲུབ་རྟོགས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། དཀར་པོ་དག་ནི་ཞི་བར་
བསྟན། །དམར་པོ་དབང་གི་དོན་དུ་འདོད། །མེར་པོ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ནག་པོ་འག་
ཤུལ་སྤྱོད་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ས་བསྐྱང་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཛོན་པ་ལས་བསྐྱང་བ་དང་མི་མཛོན་པ་ལས་བསྐྱང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ས་ཡི་བདག་པོས་གནང་ནས་ནི། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་
འདི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་མཐོང་གི་མིག་རང་ག་བ་ལ་སྒྲུང་དུ་བྱང་བའི་རྒྱལ་པོ་
ལ་སོགས་པའི་བདག་པོ་ལ་གནང་བ་གསོལ་ནས་བསྐྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཐོང་
(༥༣ན)གི་མིའི་མིག་རང་ག་བ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་བྱང་བའི་ཞིང་སྐྱོང་སོགས་ལ་བསྐྱང་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ཡང་། ཞིང་སྐྱོང་ལ་བསྐྱང་བ། ས་ལྟ་ལ་བསྐྱང་བ། བདེ་གཤེགས་ལ་གནང་བ་
གསོལ་ནས་བསྐྱང་བ་གསུམ་ལས། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་དང་པོ་ཙམ་མཛད་ཅིང་། རྩོ་
རྩེ་སྤང་བ་དང་གཤེན་རྩེ་གཤེད་གསུམ་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་སོགས་སུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། བདེ་
མཚོག་དང་དུས་འཁོར་སོགས་ལ་གསུམ་ག་མཛད་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་རང་རང་གི་གཞུང་
ལྟར་བྱ་བ་ལས་ཆད་ལྟག་གི་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱལ་ནི། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་
གསལ་ལས། རང་ཉིད་བདག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་དེར་གནས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་
ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲ་ག་པ་ལ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་སྤྱང་
ཞིང་། དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་སུ། དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་བྱ་བའི་སའི་དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་
ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པར་གསུངས་པ་ལ། ལྟར་ཐང་སྤྱི་མེད་གིས་མཁས་བླ་བ་རྩེའི་དུས་འཁོར་
དགྲིལ་ཚོག་ལས། སློབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིར་ཁ་ལུབ་དུ་ཕྱོགས་

བས་འཁོད་དེ། ཞེས་པའི་ལུང་དང་། ཞིང་སྐྱོང་དང་ས་ལྷ་ལ་ས་སྐྱོང་བའི་ཆོ་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་དབུས་བྱང་ཐད་དུ་ཆོམ་བྱ་འགོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་བས་བཀག་ཅིང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་ལས་བསྐྱང་བའི་སྐྱབས་དུས་འཁོར་ལྟར་ཆོམ་
བྱ་འགོད་པའང་གསུངས་མོད། ཆོམ་བྱ་འགོད་ན་ཁ་ཤར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་ལ་
ཕྱོགས་བས་གནས་ན་འཐད་པ་(༥༣བ)དང་། ཆོམ་བྱ་མི་འགོད་ཆོ་ལྷན་ཐབས་ལྟར་ཤར་ཤར་དུ་
ཕྱོགས་བ་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས། བདག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྤྲུག་རིམ་ལས།
འཁོར་ལོ་རྗེ་གས་པར་བསྐྱོམས་ནས་ནམ་མཁར་འདེགས་པ་ཞིག་གསུངས་ལ། འདིར་གསལ་
ཁ་མ་བྱུང་བས་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པའམ་མ་འབྲུག་ན་ལྷན་ཐབས་ལྟར་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་
གྱི་སྒོ་ནས་རང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད། དེའི་དགོས་པ་ནི། ཞིང་སྐྱོང་སོགས་ལ་འབྲུལ་བའི་
མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་འབྲེན་པ་དང་། བཀྲང་བ་གསོལ་བ་སོགས་
རང་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་མི་རྒྱས་ཤིང་མི་རུང་བས་དེ་དག་ལྷའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །འཕྲེང་བ་ལས། འདིར་གཏོར་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ས་སྐྱང་བ་ལ་སོགས་
པའི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་སྒྲིན་དུ་འགོ་བས་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སམ་བྱ་ཤིའི་བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་ལག་
གཉིས་རབ་ཏུ་བརྒྱངས། །ནམ་ལྷ་འདོད་པས་བསྐྱོར་བར་བྱ། །གཡས་པར་ཉི་མ་ཡང་དག་
བསམ། །གཡོན་པར་ཡང་ནི་རྩ་བ་ཉིད། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་དེ། །རང་འདོད་
ལྷ་ནི་བསམ་པར་བྱ། །བྱང་དུ་རྗེ་རྗེ་གསོར་ནས་ནི། །ཕྱི་ནས་སྒོ་ལྷན་ཡང་དག་གདབ། །རྩྭ་
གི་སྐྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དཀྱིས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགོས་
འབྱུར་ལས། གཡོན་པར་རྩ་བ་དགོད་པར་བྱ། །ལག་པ་མདོན་པར་སྐྱངས་ནས་ནི། །བརྒྱ་
བསྐྱོར་ལ་ལྷ་ཡིས་སྒྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེར་བྲིལ་བྱིན་བརྒྱབ་བྱས་ཏེ་བཟུང་བ་
སྒྲིན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། དེའི་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། རྗེ་རྗེའི་མཆོན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐབས་བདེ་

བ་ཆེན་(༥༩)པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རིལ་བུའི་མཚོན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱར་ནས་འོག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲིབ་དེའི་རང་དང་། དེའི་རྣམ་རིལ་ཏུ་ཤར་བ་ལས་འདའ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་མཚོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་བྲན་པ་མི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣང་མཚོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚོད་རྩིས་སོགས་ལ་བསངས་གཏོར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་ལ་བདུད་རྩི་འབྲུལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པས། དེ་རྩིས་ཡི་གེ་གསུམ་སྟགས་ཀྱིས། །མངོན་པར་བསྟགས་པའི་དམ་ཚིག་ཆུས། །མཚོད་རྩིས་རྣམས་ལ་བསངས་གཏོར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་མཚོད་པ་རྣམས་ལ་བསངས་སྒྲིབ་སྟེན་དུ་འགོ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལྷན་ཐབས་སུ། རང་རྟོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་གསུངས་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་ཡི་པའི་སྒྲིབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ལས། དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་། ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་ཏེ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་པ་དང་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲ་བས། དགོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་བརྟན་པ་གལ་ཆེའོ། །རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཆུ་གཉིས་ཉར་སྒྱུད་རིལ་མོ་ནང་མཚོད་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་། དུས་གསུམ་རྩོ་རྩེའི་བྱགས་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་འབྱུང་བས་བསྟོད། དེའི་དོན་ནི། (༥༩བ) དུས་གསུམ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གཟེགས་པའི་རྩོ་རྩེའི་བྱགས་ནི་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནི་སྤྱད་པ་དང་ཐར་པ་སྒྱུར་འདས་ཀྱི་ཞི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཞི་བ་སྟེ་དེ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ཏེ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཐོགས་རེག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་སྟེ་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྗེའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུར་

མི་སྤྱལ་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཀྱ་སྤྱེའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྤྱེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་
ཅན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩི་རྩེར་ལྷག་པར་མོས་
ཏེ་ཨ་ལས་ཏེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་ལས་དང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཆོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏོར་མ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་
ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ཅིངས་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་མགོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུས་ཐེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་མཆོད་པའི་སྐྱབས་ཐམས་
ཅད་དུ་གཤམ་ཆེད། །ཨོ་ལྷ་མཚོ་ནི་རང་དང་མགོན་གཉིས་ཀར་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་ཞེན་སྤྱངས་
ཏེ་སྒོ་གསུམ་རྩི་རྩེ་གསུམ་ཀྱི་རྩི་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བཟ་ནི་གདུག་པ་ཅན་སྒྲོག་
པར་བྱེད་པ། སྤྱུ་(༡༥)ནི་སྒོ་གསུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་
རྩེས་གསུངས་ལ། སྤྱགས་འདི་ཀྱ་སྤྱེའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྤྱགས་དང་།
བརྒྱ་ཅན་ལས་གཏོར་མ་འབུལ་སྤྱགས་སུ་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་འཐད་པ་ལས་འདིར་གཏོར་
མ་འབུལ་བའི་སྤྱགས་སུ་བྱའོ། །

མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྤྱགས་དོན་ནི། སྤེ་ཏ་ལྷ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ནི་ཞིང་སྤྱོད་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱགས་དོན་གཞན་སྤྱེ། གང་དག་འདིར་གནས་ལྟ་དང་སྤྱེ། །ཞེས་སོགས་
གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོག་ནི་བརྟག་གཉིས་སོགས་ལས་འབྱུང་ལ། དོན་ནི་གང་དག་ས་
ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་སྤྱེ་དང་། སྤྱ་སྤྱོར་བམ་གཉིས་ལས། སུ་ཡང་
རུང་བ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དང་། ཀྱན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་སྤྱར་
ནས་གནོད་སྤྱིན་དུ་བཏགས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཐོས་སྤྱས་ཀྱི་སྤེར་གཏོགས་པའི་གནོད་
སྤྱིན་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། སྤྱིན་པོ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱགས་སྤྱོད་རོ། །མེའི་
རོ་བ་དང་། ཤ་རྩེན་པ་བ་དང་། ཤ་བ་དང་ཁྲག་འཐུང་དང་མེའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རྩེན་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ཆོག་ནས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

བ་མ་བཙུག་པར་བ་ས་སྤྱོད་པོ་ལོ། །ཞེས་བ་དང་། ལུང་སྤྱོད་ཆོག་ས་འགྲེལ་བ་སྤོབ་དཔོན་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་པར། སྤྱོད་པོ་ནི་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཤིན་ཏུ་དམན་
བ་ལ་བཤད་བ་ལྟར་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་འཇག་གཞན་ཡང་ས་འདི་ལ་གནས་པའི་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་ཆོག་ས་
དེ་དག་ལས་འདི་བདག་གིས་དེ་ལྟར་འཁོར་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་གིས་བྱེད་ཀྱིས་སྤོལ་ཞིག་ཅས་
བཤོ། །དེ་ལྟར་གནང་བའི་གསོལ་བའི་རྗེས་མི་ལས་(༥༩)བརྟགས་ནས་དེ་ནས་ཀྱིས་བྱེད་
བའམ་མ་བཀག་བ་ལ་བྱ་རུང་ཞིང་། དཀག་པའི་མཆན་མ་བྱུང་ན་བྱ་མི་རུང་ལ། མི་ལས་རྗེ་
ལྟར་བརྟག་པའི་ཚུལ་སོགས་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ས་སྤྱང་བ།

གསུམ་བ་ལ་གསུམ། ས་བཞོས་ནས་སྤྱང་བ། རྗེས་སྤྱགས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གསུམ་ཀྱིས་
སྤྱང་བ། ལྷ་ན་མེད་པའི་དག་པས་སྤྱང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། འཛོར་ཀྱིས་ས་ནི་
སྤོག་བྱ་ཞིང་། །དེ་ནས་ཟུག་རྩ་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཟུག་རྩར་བཅས་པའི་ས་གཞི་
ནི། །ལས་བྱས་བ་དག་འབྲུབ་མི་འབྱུང་། །ཟུག་རྩའི་ཉེས་བ་རུས་བ་དང་། །ཁྱོ་མོ་དང་ནི་
ཐལ་བ་དང་། །སྤོང་རུམ་དང་ནི་ཆེར་མ་དག །རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཉེ་མ་ལུས་དབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར་ས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་དོན་མེད་དང་ཆེར་མ་སོགས་ཟུག་རྩའམ་ས་སེལ་ཞེས་
བྱ་བ་སའི་སྤྱོད་ནས་ས་བཞོས་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། རྗེ་ཅམ་ཏུ་བཞོ་བའང་། དོན་མེད་མཁའ་
འགྲོའི་ཞེ་བྱག་པ་ལས། དངོས་བྱུབ་མཆོག་སྤྱབ་ན་ལྟེ་བ་ཅམ། འབྲིང་ལ་ཚུ་སོ། དམན་བ་ལ་
དུས་མའི་བར་ཅམ་བཞོས་ནས་སྤྱང་བར་གསུངས་ལ་ས་སེལ་མ་དབྱུང་བར་དེ་ལྟར་འཁོར་
བྱིས་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་བའང་། སྤོང་བ་ལས། དོན་བར་བཅས་ན་རྒྱུང་ཆེན་པོ། །རུས་བར་
བཅས་ན་ཟུག་གཟེར་འབྱུང་། །ཁྱོ་རུམ་བཅས་ན་སྤྱགས་བ་ཉིད། །ལུབ་མ་སོལ་བར་ལྡན་ན་

རིམས། །སྐྱ་དང་ཅ་བ་ཤིང་སོགས་བཅས། །ཉེ་བར་འཆེ་བ་སྤྲོ་མོ་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་ཡིན་པས་ས་སེལ་རི་ཅམ་དག་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བར་བྱུང་ཆེ་ལ། སྤྱི་
རྒྱུད་དང་། ཐེང་བ་དང་། རྒྱ་རི་ཀ་པ་དང་བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་དང་ཉིན་མོ་(༥༦བ)འབྱུང་
གནས་གྱིས་ས་སེལ་དབྱུང་བས་མ་ལང་ན་སྤྲུགས་སོགས་གྱིས་སྤྱང་བའང་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱངས་ཐེན་ནས་ས་སེལ་མ་གཏོགས་པའི་ས་སྤྲུག་མ་བྱི་ཞིམ་པོའི་རྒྱ་དང་བསྐྱེས་པས་
དོང་དེ་དག་ཞིང་དེས་མ་ཁེངས་ན་ས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དག་དེ་ནས་རྒྱ་དང་ལས་ཐམས་
ཅད་པ་བསྐྱེས་པའི་བྱི་རྒྱས་གཏོར་ཞིང་བདུངས་ནས་ས་ལས་སྤྱ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་མཐོ་བའི་ས་
སྤྲུགས་དབྱུང་རྒྱུང་བཟོ་བ་དང་ཤར་དང་བྱང་རྒྱུང་བཟོ་གཞོལ་བ་བྱ་སྟེ། རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་
ལས། སྤར་བ་ཤད་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ། །དབྱུས་སྤྱ་མཐོ་བར་འབྱི་བར་བྱ། །ཤར་དང་བྱང་
དུ་གཞོལ་བ་ནི། །སྤྲུགས་པ་རྣམས་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང། །དབྱུས་སྤྱ་མཐོ་བས་རྒྱལ་སྤྱིད་
དང་། །རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་དག་འཕྲོ་བ། །བྱང་དུ་མཐོ་བས་འཆི་འབྱུར་རམ། །ནར་
རྣམས་བསྐྱུག་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། །ཡང་ན་ནད་གྱིས་འདེབས་པར་འབྱུར། །རི་རྒྱུད་བཤད་
པའི་ཤར་མཐོ་བས། །སྤྱར་དུ་རིགས་རྣམས་ཐད་པར་འབྱུར། །དབྱུས་སྤྱ་དམའ་བའི་རང་
བཞིན་ས། །སྤྱབ་པ་པོ་ནི་འཛོམས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་
དེ་དག་སྤྲུགས་བྱ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཕྱིའི་ས་སྤྲུགས་གྱི་མཐོ་དམན་ལའང་འབྲལ། །

ལྟོ་འབྲེ་བརྟགས་ནས་བཞོས་པའི་སྤྱང་བ་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ལྟོ་འབྲེ་ཡང་
མཐའ་ཡས་ཡིན་ཏེ་མདོག་དཀར་ལ་མཛེས་པའོ། །འོ་ན་ས་གཞི་ཆེ་རྒྱང་གང་ཡིན་ཡང་དེས་དེ་
ལྟར་བྱུང་ནས་ཉལ་བ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། བོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་དག་སྤྲོ་བ་ཤར་བའི་གཞུགས་བརྟན་
སྤྱོད་ཆེ་རྒྱང་གི་རྒྱ་ནང་དུ་སྤང་བ་དང་འབྲུབས་མི་འགལ་བར་འཆད་མོད་ཀྱང་། མི་འཐད་དེ། ལྟོ་
འབྲེ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་སའི་ཆ་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱུང་(༥༧ན)པ་ནི་འགལ་ལོ། །རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་ཡང་ས་སོ་སོ་ལ་གཞུགས་བརྟན་སོ་སོར་ཤར་བ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

གང་དུ་བརྟེན་པས་ས་བདག་ལ་མི་འཕྲོད་པ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་གནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དུ་ས་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་པའི་གཞི་དེར་རྟོག་ལུགས་དེ་འབྲེལ་གསུངས་ཀྱི། གར་རྟོག་པའི་ས་
ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་གནས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟོ་འབྲེལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་
ས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ལྟོ་འབྲེལ་ལུས་ཐོག་བྱབ་ནས་མཆན་འོག་
དུ་བརྟེན་པས་གནས་དེའི་ས་བདག་སོགས་ལ་མི་འཕྲོད་པ་མི་འོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ས་བརྟེན་པའི་སྤྱང་བ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ས་གཞིར་བ་སྤྱི་བྱུགས་ནས་བྱིའི་ཆུས་བསང་བ་དང་། འག་པོའི་སྤྱིན་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་། རྗེ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་སྤྱངས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཆན་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། དབང་དོན་ལས། སྤྱིན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལ་གནང་བ་
གསོལ་བར་གསུངས་པ་ནི། ས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་གནང་བ་གསོལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཚོག་ལ་བགོགས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ངག་
འདོན་ནི་ལྟན་ཐབས་བཞིན་བྱ་ལ། དབང་དོན་ལས། ཉིན་གྲང་ལ་བསྐྱང་འཁོར་དང་། སྤྱར་
བྱས་བྱབ་པ་བསྐྱོམས་པས་སམ། འག་པོའི་སྤྱིན་སྐྱེད་གིས་བགོགས་བསྐྱད། ཅེས་ཀྱང་
གསུངས། དེ་ནས་རང་གཙོ་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་སྤྱང་བ་དངོས་བྱ་
རྒྱལ་ནི། ལྟན་ཐབས་སུ་ཡུངས་(༥༧)འཁྱུ་སོགས་དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡམས་སྒོར་
གྱིས་གཏོར་བར་བཤད་ཅིང་བ་བྱུང་བྱུགས་པ་དང་བསངས་གཏོར་གྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ལ།
དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡམས་སྒོར་གྱིས་གཏོར་བ་ནི་རྗེའི་རྗེར་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་
གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཐེན་བྱིས་དང་ཀྱན་རིག་རྟེན་ཆེན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཀྱི་རྗེར་
དགྲིལ་ཚོག་རྣམས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐེན་བྱིས་དེར་དང་པོར་བཤམ་པའི་ཆེ་ཡུངས་ཀར་
སོགས་ལྟ་མདུན་དུ་ས་བསྐྱང་གི་ཆོམ་བྱ་བཀོད་པའི་གཡོན་ནས་འགོ་བརྩམ་སྟེ་འགོད་པར་
གསུངས། དབང་དོན་ལས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིར་ཡུངས་ཀར། ལྟ། ཐལ་བ་རྣམས་ལ་

ལས་ལྷགས་བརྒྱས་པས་གཏོར་བ་དང་། དེ་བརྒྱས་པའི་བ་བྱང་ལྷས་ཤར་ནས་བཅུམས་
ཏེ་བྱུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ངེ་རྒྱས་བསངས་གཏོར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ་དེ་རྒྱས་
ནི་རྗེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡིན། བ་བྱང་ལྷ་ནི། སྤང་བ་ལས། འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། བའི་
ལྷ་བ་དང་། ལྷ་སྟེ་བའི་རྒྱལ་ལྷས་ཞེས་དང་། །བཙེ་ལྷ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། བཤང་བ་ནི།
བ་སེར་སྤྱིའི་ལྷ་བའོ། །གཅི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བའི་གཅིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ཞིང་། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི། དེ་ལ་ལྷ་བ་ལྷིང་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བ་སྟེ་ས་
ལ་མ་ལྷངས་པ་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ནས། སྤང་བ་ལས། བརྒྱ་གཡས་པ་དང་བྱིན་པའི་
དབུས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་གཡོན་པ་བཞག་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་གཡོན་པ་དང་། བྱིན་པའི་དབུས་
སུ་གཡས་པ་བཞག་པ་ནི་དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་གྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱིལ་གྱུང་དང་། ལག་པ་
གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་གཡས་པ་བུས་མོ་(༥༩ན)གཡས་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་སྐྱབ་དུ་བཞག་སྟེ་
ས་ལ་རེག་པའི་ས་གོན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་པས་ཨོ་བྲུ་ཁྱི་ཞེས་སོགས་བརྗོད། ཨོ་ནི་སྤར་
ལྟར། ལྷ་སའི་མིང་ཡིག་དང་པོའམ་ས་བོན། ཁྱི་ནམ་མཁའི་མིང་སྟེ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་ལྟར་ས་གཞིའམ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་ཀྱི་སྟོང་སང་མེད་དགག་གི་རང་བཞིན་
ཅན་དུ་བལྟ་བའི་དོན་དང་། ལྷ་ལོ་ལྷ་གི་ལྷ་གཉིས་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུགས་དོ་རྗེའི་ས་
བོན་དང་། ལོ་ནི་སའི་ས་བོན་ཡིན་པས་སའི་རྩལ་སྤར་བའ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་
རྒྱལ་པ་དོ་རྗེའི་རྩལ་སྤར་བའ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དང་། མེ་དེ་ནི་ས་གཞི། བརྒྱ་རྩ་བ་ནི་དོ་རྗེའི་
རང་བཞིན། བརྒྱ་དོ་རྗེ་སྟེ་སྤར་བའམ་བཟན་པའི་དོན། བརྒྱ་ནི་བཅིངས་པ་ཡིན་པས་ས་གཞི་
ཐམས་ཅད་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲུང་ཞིང་དོ་རྗེ་ཆེ་བའི་ཁོང་གསེང་རྒྱལ་ས་
གྱུང་རྒྱུང་བས་གཏམས་པས་བར་མཚམས་མེད་པ་བཟན་པར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དང་། ཏ་ན་
ཏ་ན་ནི་བཙུམས་བཙུམས། བརྒྱ་རྩ་རྩ་དོ་རྗེ་ཁོ་ཞེས་བོད་པ། ལྷ་པའི་ནི་དོན་དེ་ལ་སྤྱལ་
བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྟོང་ག་ནས་ཁོ་བོའི་ཆོགས་སྤྱོས་ཏེ་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་བགོགས་

ཐམས་ཅད་བཅོས་པར་བྱས་པའི་མོས་པ་དང་། མི་ལྷ་མྱུ་ཅི་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན། འོ་རྩ་
ཡ་གཉིས་སྦྱངས་ཤིག་གཉིས། དགྲ་གཉིས་ནི་སྦྱངས་ཤིག་གཉིས། མྱུ་མྱུ་པའ་ནི་སྦྱངས་ཤིག་གཉིས་
ཉི་ས་གཞི་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པས་སྟོན་ཐམས་ཅད་
སྦྱངས་ཤིང་བསྦྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྦྱངས་དེ་རྣམས་རག་དུ་བརྗོད་པ་ནི་སྦྱངས་ཤིག་སྦྱང་
བ་དང་། སྦྱངས་(༥༩བ)དོན་ལྟར་བསྟོམས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉི་ཤུ་བ་དང་དབང་དོན་ལས་སྤྱོད་གས་ཐམས་ཅད་དུ་དོ་རྩེའི་ལྟ་བུ་བས་བལྟ་
བར་གསུངས་པ་ལ་ལྟན་ཐབས་སུ་གཞི་བཅའ་སྡོན་དུ་བྱ་བ་སོགས་གསུངས་པས་དེ་དག་
གི་ཚུལ་ནི། ལངས་ཏེ་རྒྱུ་བ་གཡས་པ་གཡོན་པའི་མདུན་དང་། གཡོན་པ་དེའི་གཞོགས་
དང་། དེ་ནས་གཡས་པ་དེའི་རྒྱབ་དུ་འཛོག་པའི་གཡས་སྡོན་འགྲོའི་གཞི་བཅའ་བྱས་ནས།
ཁ་ཤར་དུ་སྤྱོད་པ་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་དང་། ལག་པ་གཉིས་རྩོད་རིལ་ཐུགས་ཀར་བསྡོལ་བ་
དང་བཅས་བརྩིས་ཏུ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། གཡོན་དུ་མེ་མཆམས་མཐོང་གི་བར་དང་། གཡས་
སུའང་དེ་ལྟར་གཙུག་ཏེ་བལྟས་ནས། ལྷ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རོ་
གཅིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅེས་བཞེད་དེ། ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུད་དང་ཆ་ཤས་དུ་
མ་ཆོགས་པ་ལས་ཞེས་པར་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས། རང་རེའི་སྒོ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་
གྱི་ས་མེད་པར་ངས་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱིས་སྤང་བ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས།
སྤྱགས་པ་རྟོག་ལ་གནས་ནས་སུ། །གང་ཞིག་ས་སྟོང་བྱེད་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྣམ་
སྤངས་པས། །གསང་བའི་བདག་པོ་དེ་མི་འདག །དེ་བས་རྟོག་པ་རྣམ་སྤངས་ནས། །ས་ཀྱང་
རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཀྱང་། གསང་དབང་རྟོག་
པ་ལ་གནས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྣམ་སྤངས་པའི། །སྤྱགས་པ་གང་ཞིག་ས་སྟོང་
བར། །བྱེད་པ་དེ་ཡིས་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ས་བབུང་བ།

བཞི་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་(༥༩ན)ས་རི་ལྷ་ར་བབུང་བའི་ཚུལ་སྤར་ཆེངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསྐྱེད་ཆེད་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ།

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། སྤར་ཡོད་ཀྱི་བགའ་སྐྱོད་གཞི་པ་དང་། གསར་དུ་འཇུག་པའི་བགའ་སྐྱོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱན་བཞུགས་པ། གསོལ་བ་
བཏབ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་འདེགས་པ། ལངས་ཏེ་དང་ཆུལ་བབུང་ནས་བསྐྱོར་བ་བྱ་བ། བགའ་སྐྱོད་
ལ་བཀའ་བསྐྱོད་ཆེད་སྤྲངས་སྤྲུགས་བྱ་བ། བཀའ་བསྐྱོད་མི་ཉན་པའི་བགའ་སྐྱོད་ལ་ཕྱར་བྱས་
གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་མེ་ཏོག་བཟུང་པའི་དབུས་སུ་གོས་དཀར་
པོ་ཁྱེན་ཞིང་། གཙུག་ཏོར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་
ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྩི་ཆེ་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། དང་
པོའི་སྐྱོར་བ་ཅམ་བཞིས་ན་སྐབས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས་སྤར་སྤྱོད་གོན་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ། དང་སྐྱོར་ཅམ་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་ཆུ་མི་འོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

སྐྱབ་ཐབས་རྩོགས་པར་བསྐྱོམས་ཟིན་ནས་ནམ་མཁར་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དང་བཅས་
པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པར་མོས་ནས་སྐྱེམས་པ་དང་བཅས་རྩི་
ཆེ་གསོར་བྱིས་དུ་དཀོལ་ཏེ། དེ་དབུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱུ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་བརྗོད་ནས་

རང་ཉིད་སྟོབ་བསྐྱེད་པར་བྱ། དེའི་དོན་ནི། དེང་དུས་ཏེ། དེ་རིང་བདག་གི་ཆེ་སྟེ་སྟེ་བ་འབྲས་
བྱ་ཡོད་ཅིང་། བདག་གི་གསོན་པ་སྟེ་སྟོག་དང་བཅས་པར་འཆོ་བའང་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་ནི་དམ་ཆོག་སྟེ་འདར་མི་བྱང་(༥༩བ)བ་ལྟའི་སྟེ་བྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་
ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་དང་སེམས་སམ་བསམ་
པ་གཅིག་པའི་སྟོན་ས་གཞན་དོན་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བཙོན་ཞིང་། རིག་པའི་
བརྒྱལ་ཁྱབ་མཐར་ཕྱིན་པས་བདག་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་འགྱུར་
ཏེ། བདག་དེང་སྟེ་ཉི་མ་དེ་རིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཁྱབ་པས་དེ་
དག་གི་རིགས་སུ་སྟེ་ས་བ་གདོན་མི་བླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་བདག་གི་ཉི་མ་དམ་པའམ་དུས་
མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་
གྱི་སྦྱིན་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་སྤང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྱངས་པས་ན། དེང་བདག་གི་འདུས་པ་སྟེ་མཁོན་གྱི་མཆོག་སྤྲོ་ན་མེད་
པ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་ས་བཅད་འདི་དཀྱིལ་ཆོག་དོན་མེད་འབྱུང་བ་སོགས་
ལས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་པལ་ཆེར་བྱ་སྟོན་གྱི་དོན་མེད་འབྱུང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལེགས་པའི་
ཆ་བརྒྱས་པའོ། །ནམ་མཁར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་དང་རྒྱལ་བ་
སྤང་བཅས་གཞན་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷའི་རྣམ་པའམ་རང་རང་གི་སྦྱུའི་རྣམ་
པ་ཅན་རྣམ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་གཅིག་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་མོས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བས། དེ་འབྲའི་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་
རྣམས་ལ་མཆོད་ཡོན་དང་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་རྗེས། ལག་ཏུ་སྟོས་བཟུང་ལྟེ་རྩྱ་ལས་
བྱུང་བའི་དོན་མེད་བསྐྱེད་ནས། མ་ལུས་སྟོགས་ན་བཞུགས་པ་(༦༠ན)ཡི། །ཞེས་སོགས་གྱི་
སྟོན་གསན་པ་བ། ལྟེ་དོན་མེད་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩྱ་དང་དོན་མེད་སྟོགས་དོན་མེད་ས་བོན་

དང་ཕྱག་མཚན་ཡིན་པས། ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ནས་བདེ་སྤྱོད་གི་ངོ་བོར་མོས་
པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྦྱན་བཞུག་པའི་ཆོག་དོན་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདག་མིང་ཆེ་གོ་
མོ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གིས་རྩོམ་པའི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་ཅན་གྱི་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱལ་
ཀུན་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། གཤེགས་ནས་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་
དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་འདི་དག་ནི་སྦྱལ་ཏུ་གསོལ། བདག་གིས་ཀྱང་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་འདི་སྦྱབ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་ནི་ཅི་
ལུས་བཞིན་དུ་ཆོག་ལྟར་རབ་ཏུ་བགྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོག་འདི་ཅེ་མོ་དང་རྩོམ་པའི་འབྲུང་བར་
ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་ཅུ་འབྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ལ། སྟོབ་
མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་ངོ་བོས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་གྱི་གསོལ་འདེབས་བྱས་པར་
མོས་ཤིང་། སྟོའི་སྟོབ་མས་ཀྱང་ཕྱོགས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་མཁར་
བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་
གསོལ་བ་གདབ་པར་མོས། མཚོད་བསྟོད་དང་མཆོད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་
གསོལ་བ་(༤༠བ)གདབ་ཅིང་། སྟོབ་མ་བཞི་མེད་ན་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་བཞི་གར་སོང་ལ་
གསོལ་བ་གདབ་པའོ། དེ་ཡང་མེད་ན་རང་གི་དམིགས་པས་བྱས་པས་ཆོག་ལ། མཚོད་
བསྟོད་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ཀ་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། མཆོད་སྟོན་གསོལ་འདེབས་གྱི་
འགོར་བྱ་བ་ལྟན་ཐབས་ལྟར་ངོ་། །

གསོལ་འདེབས་རྣམས་ནི། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པ་དཀྱིལ་
ཆོག་མང་པོར་ཡང་འབྲུང་བས། དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་ཀུན་ལ་

ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཞི་བའི་ལས་གཙོ་
ཐོབ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་བས། དེའི་གནས་སམ་ངོ་བོ་རིན་ཆེན་
འབྱུང་ལྡན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་སྟོན་པའི་གསུང་རྗེ་རྒྱལ་ཆོག་ངོ་བོ་འདྲ་དབག་མེད་
དང་། བདག་མེད་པ་ཡི་མཆོག་གདུལ་བྱས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་
བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་བསྟོད་
ནས། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ།
མཆོན་ཉིད་རི་ལྗར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ཤིང་། ཆད་ལྷག་ལ་
སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་མིན་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས་ནས། སྐྱ་ཡི་དབང་ལྷག་
མཆོག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ན་ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བོས་ཏེ།
དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་འདོན་འབྲེལ། །

སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་(༤༡)ཆོས་ནི་དོན་ཀྱི་འདྲ་གསལ་ཏེ་མཆོག་དེ་
ལས་བྱུང་ཞིང་། བྱུང་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། དེའི་སྟོད་པ་ནི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་འདྲ་གསལ་དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོ་སྤང་ལྗར་
དང་། གསུང་གི་དབང་ལྷག་བརྟེན་པས་ན་མཆོག་ཅེས་བསྟོད་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཅིང་།
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ངི་མ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་
པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུབ་པས། སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལ་མ་ཞུགས་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེས་སེམས་
ཀྱི་གཤེས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གདོད་མ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡིན་ཞིང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་བསྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གཏན་ནས་

ཟད་པར་བྱས་པས་ན་སློབ་ལུང་གི་དེ་མ་ཡང་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ན་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ། རང་གི་སྤྱགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྤྱགས་སུ་ཚུད་
པས་ན་སྤྱགས་ཀྱི་མཆོག་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུང་འདས་ཀྱི་སྤྱགས་སུ་བགྱི་བར་མཛད་
པས་ན་གདུལ་བྱའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་
པ་བཞིའི་དོན་གོ་སྟོའོ། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་སློན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ཀུན་དང་ལྷན་ཞིང་
རྣམ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཞི་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་(༤༡བ)འབྱུང་བས་ན་ཞི་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཀུན་གྱི་སློབ་དང་བསྐྱེ་བའི་གནས་སམ་གཞིར་གྱུར་ཅིང་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཆོས་
ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ན་མཆོག་གོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བསྟོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་མེད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
སྟོང་པོ་ལེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་བྱེད་རྩལ་ཆོན་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་
དུ་གསོལ། མཆན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྡར་དང་འབྲེལ།
སྐྱེ་ཡི་མཆོག་སྐྱེ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །དཀར་པོ་དགེ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་མཐར་སྤྱག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕེལ་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
གསལ་བར་སྐྱེས་པས་ན་ཞི་བའི་ཆོས་མཆོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱོང་
བ་རྣམས་སྦྱོང་བ་སྟེ་བསྐྱེལ་བར་མཛད་པ་མཐར་ཁྱིན་པ་གསུང་དོ་རྗེ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་ནས་དེ་དག་ལ་སློབ་
དང་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཞལ་བྱ་གྱི་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ལྷ་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ།
གྱི་མཆན་དེས་སེམས་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཉེ་གནས་སྤྱགས་གཟིགས་པའི་

དོར་ཀུན་བཅུགས་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་
དག་ཅིང་བྱི་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ནམས་གདུལ་བར་བྱེད་པས་ཀུན་བཟང་ཐུགས་
མཚོག་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་སྟེ་དགྲིལ་ཚོག་རྗེ་རྗེ་སྤོང་བའི་དགོངས་
པའོ། །དགྲིལ་འཁོར་འདེགས་པ་ནི། སྤོང་བ་ལས། དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲི་
བ་ལ་སོགས་(༤༩ན)པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། བསྐྱོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྗེ་རྗེ་ཁྱུ་ཚུར་གཉིས་
གྱི་མཛུབ་མོ་གཉིས་བརྒྱུད་ལ་ཅེ་མོ་སྐྱར་བ་འོག་དུ་སྟོགས་པ་སྒྲི་བོར་བཟུང་ཞིང་། རྩྭ་བརྩ་
ལྷན་ཉིལ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་བཅུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྐབས་འདིར་ཡང་འབྲ་
ཞིང་། ཐུགས་དོན་ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོར། རྗེ་རྗེ་ཉི་ཤེར་མཛོས་ཤིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། ཡང་བརྗོད་རྗེ་རྗེ་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར། ལྷན་ཉིལ་ནི་བཞེངས་ཤིག །ཅེས་བཤད་པའང་ཡོད་
ཅིང་ལྷན་ར་སྒྲ་མ་གོང་མ་སྟེང་མ་སོགས་ལ་འབྲུག །ཉིལ་གནས་པ་བཞུགས་པ་སོགས་ལ་
འབྲུག་པས་ན་སྟེང་དུ་བཞུགས་ཤིག་པར་བསྐྱར་ཡང་རུང་བར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིའི་དབུས་སུ་བསྐྱད་པ་ལས་ལངས་ཏེ་ཁ་ཤར་
དུ་སྟོགས་ནས་མཉམ་པའི་རྒྱུད་སྐབས་བཅས་ཐལ་མོ་མགོ་བོར་སྐྱར་ཏེ་བྱུག་འཆལ་བའི་
ཐུགས་དོན་ནི། སྤྱ་རབ། སྤྱ་མ་འདུད་པ་སྟེ་བྱུག་འཆལ། མི་ཞེས་པ་བགྱི། སྤྱ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ན་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པའོ། །དང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་
ལས། ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་ལ། །གནས་ཤིང་ཁོ་བོས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །རྣལ་འབྱོར་
པ་ཡི་ཐབས་བྱུང་ཆོ། །བགེགས་ནི་ངེས་པར་བསལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་
གཙོ་བོ་ཞི་བ་ལས་བྱེ་བའི་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་ཁོ་བོའི་དམག་དབུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་
གང་བ་ཅམ་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་པར་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་སྤོང་བ་ལས་རྩྭ་མཛུབ་དུ་བསྐྱེད་པ་
དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པར་གསང་འདུས་འཇམ་རྗེར་ལ་ཁོ་བོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་།
དཔལ་འཛིན་གྱི་གཤེན་(༤༩བ)རྗེ་གཤེད་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་དུ་གཙོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ར་

རྒྱལ་གྱིས་བྱ་བ་དང། ཉེན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱེ་རྡོར་ལའང་དེ་དང་འབྲ་བར་བཤད་པ་
སོགས་ལ་དགོངས་ནས། སྤྲལ་ས་རིམ་ཆེན་མོར། གཙེ་བོ་ཁྱོ་བོ་མེན་པ་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་
འཕོས་ནས་ཁྱོ་བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བགོགས་བསལ་དགོས་པ་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་འདིར་ཡང་ཞི་བ་ལས་དྲག་པོ་ཞི་སྤང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་སྤྲལ་གྱི་
སྐབས་དམ་བགོགས་མངོན་སྟོན་གྱིས་ཆར་གཙོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི། འཇམ་དབལ་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་རབ་འབྲམས་སོ་ལྷ་པར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བའི་སློ་བོས་དང་བྲག་ན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བ་བྱིས་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུད་རྟེན་ལས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་དང་བྲལ་ན་དམ་བགོགས་ཆར་
གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྟོར་འབྲལ་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྤྲལ་བསྐྱལ་བཅོད་
དཀའ་བ་སྟོང་དགོས་པ་ཡང་། ཙ་རྒྱུད་དེའི་ལེའུ་རབ་འབྲམས་སོ་དྲག་པ་ལས། ཅན་གྱ་ཞེས་
བྱ་བའི་བྲམ་ཟེའི་བྲེའུས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་བྲལ་བའི་སློ་ནས་མངོན་སྟོན་བྲས་པའི་འབྲས་བྲ་
མནར་མེད་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་། བགོགས་སྐྱད་པ་དང་། བགོགས་
ལ་ལུང་གདབ་སོགས་ཀྱི་དྲག་ལས་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་།
སྟོབ་མ་རྣམས་གཙེ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
མ་མཐོང་ལ། དེའི་མཐུས་བགོགས་བདུད་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་སྤྲལ་བལྟ་ཞིང་།
དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲལ་བསྐྱལ་བའི་ངང་ཚུལ་(༤༣ན)བསམས་ནས་དེ་དང་བྲལ་
ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་འདི་དག་གི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བར་གཙོད་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་བསྐྱོག་མི་རུས་པས། བདག་གིས་བར་ཆད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐྱོག་
པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ལྷགས་དྲག་པོ་ངེས་པར་
དགོས་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ནི་རྒྱ་མཚན་དེས་བགོགས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཁོས་ཤིང་རྩམས་
པའི་སྟོང་རུས་པ་ངར་དང་ལྷན་པའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེད། །

དེ་ནས་རང་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་བཞེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་གཡམས་པ་མ་ལས་ཉི་མར་
བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་འོད་ཟེར་དང་མིག་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུ་རྩྱུ་ལས་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྷ་ར་འབར་བ་
ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཕུང་པོ་སྒྲོས་པས། བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། མིག་གཡོན་པ་
ཏ་ལས་ལྷ་བར་བསྐྱེད་པ་ལས་བདུད་ཅི་བབས་པས་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་མཚོད་
ཅིང་ཆེས་པར་བསམ་པ་དང་། ཁྲོ་བོའི་རྗེ་རྗེའི་ལྟ་བུ་བཟུ་བཞིན་དུ་གྲོ་རྩ་བྱེད་པའི་སྤྲུག་
བརྗོད་པ་སོགས་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། མ་ལས་གཡམས་སུ་ཉི་དམིགས་ཏེ། རྗེ་
རྗེ་འོད་ཟེར་དེ་བཞིན་སྒྲོས། །མིག་འབྲས་རྩྱུ་ལས་བསྐྱལ་པའི་མེ། རྗེ་རྗེ་གསོར་བར་བྱེད་
བཅོན་པས། །ཤར་པའི་འགྲོས་གྱི་འོད་ཟེར་ཚོགས། རྗེ་རྗེ་དུས་གྱི་མེ་འོད་འབྱ། །གདུག་
པ་འགྲོས་པར་བཟུ་བར་བྱ། །གཡོན་པའི་ལྷ་བ་བྱི་མེད་ལ། །ཨི་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་
ནི། །བདུད་ཅི་ཡི་ནི་ཚོགས་དང་ལྷན། །རང་གི་འཁོར་ཚོགས་འབྲུང་བྱེད་ཅིང་། །ཆེས་
པར་བྱེད་ཅིང་མཚོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མིག་གཉིས་མ་དང་ཏ་ལས་ཉི་
ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི། (༤༣བ)དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཡི་གེ་ཏ་ཡིས་མིག་གཡོན་ལྷ་བར་
བྱས། །ཡི་གེ་མ་ཡིས་མིག་གཡམས་ཉི་མ་བཀོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དང་། མིག་འབྲས་རྩྱུ་དུ་
བསྐྱེད་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་ལྟ་བུ་བཟུ་བ་སོགས་ནི། བྲེང་བ་ལས། ཡི་གེ་རྩྱུ་གིས་མིག་འབྲས་
གཉིས་དུས་མཐའི་མེ་ལྷ་ར་བྱས་པའི་རྗེ་རྗེའི་བཟུ་བ་འདིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
བཟུ་བ་དང་། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རྗེའི་བཟུ་བ་ནི་མིག་རབ་ཏུ་བགྱང་
ཅིང་གདངས་པའི་ལྟ་སྤངས་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། རྗེ་རྗེའི་བཟུ་བ་ཆགས་པས་ནི། །དགའ་
བས་མིག་ནི་རབ་ཏུ་བགྱང། ཅེས་སོགས་བྱའི་རྗེ་རྗེ་འབྲུང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་
རོ། །ལྟ་སྤངས་བྱ་བའི་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་སྤྲུག་དོན་ནི། ཨི་སྤར་ལྷར། གྲོ་ཁྲོ་བ། བྱེད་ལྟ་
བ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཁྲོ་བོའི་རྗེ་རྗེ་བར་མཚམས་མེད་པ་ཐོག་
གི་ཚ་ཚ་ལྟ་བུ་འགྲོས་པས་བགེགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པར་བསམ་ཞིང་རྗེ་རྗེ་གང་ལས་སྒྲོ་

དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་ལྷན་ཐབས་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོར་མིག་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་
སྒྲོ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་སྒྲུངས་བྱ་ལུགས་སོགས་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ། ཀླང་པ་གཡས་
བརྒྱུད་དང་ལག་པ་གཡོན་བྱིལ་བྱ་སྒྲིང་གར་བཟུང་། གཡས་དོ་རྩེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་
མཛུབ་གདེངས་ནས་མེ་མཆོམས་སུ་བལྟས་ཏེ་ལུས་གཡོན་དུ་མེ་མཆོམས་མཐོང་གི་བར་
དུ་གཟུ་ཞིང་། ཨོ་ཁྱོ་རྩ་བྱི་ཉི། ཞེས་བཟློད། ཀླང་པ་གཡོན་བརྒྱུད་དང་ལག་པ་གཡས་དོ་
རྩེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་མཛུབ་སྒྲིང་གར་བཞག །གཡོན་བརྒྱུདས་ཏེ་བྱིལ་བྱ་གསལ་ཞིང་
གཡོན་དུ་བལྟས་ནས་ལུས་དབང་ལྷན་མཐོང་གི་བར་དུ་གཟུ་ཞིང་། ཨོ་ཁྱོ་རྩ་བྱི་ཉི། ཞེས་
བཟློད་ཅེས་(༤༤ན)གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་དོ་རྩེ་གསོར་ཞིང་བྱིལ་བྱ་འཁོལ་བ་དང་བཅས། བདག་ནི་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་ཅ་
ན། །ཞེས་སོགས་ཅེ་མོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོག་འདིས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ལ། དེའི་དོན་ནི། སྒྲགས་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་དག་ནི་ཡོ་ག་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་རིགས་བཞིའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་འཆད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་དུག་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལ་རི་ལྷར་རིགས་
པ་སྐྱར་ཏེ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་འདི་མཛད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྷར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀླང་པ་དང་པོ་རིགས་དུག་པ། གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པ། གསུམ་པ་
རྣམ་སྒྲུང་། བཞི་པ་རིན་འབྱུང་། ལྷ་པ་སྒྲུང་མཐའ། དུག་པ་དོན་གྲུབ། ཀླང་པ་ཐ་མ་དེ་དག་
གི་དོན་བསྐྱར་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཞིང་། སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་བྱངས་པ་ལ། ང་ནི་
སྒྲོ་བས་ཆེན་དོ་རྩེ་ཅན། །ཞེས་པ་འདིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མི་འབྱུང་། ཆོས་རྩེ་བུའི་དོ་རྩེ་འབྱུང་
བའི་འགྲེལ་པར། བདག་ནི་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམ་སྒྲུང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདག་རང་ཉིད་དོ། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་

ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་འདུལ་བའི་སྟོབས་ཆེན་དོན་མེད་ཅན་
ཏེ་དོན་མེད་སྤྱི་མཇུག་གྲང་བདག་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་(༤༤བ)ཀྱི་དབང་
ཕྱག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། བདག་ནི་ཕྱག་ན་དོན་མེད་བཟླ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་གྲུབ་གྲང་ཡིན་ནོ། །བདག་
ནི་རིགས་བཞིའི་བདག་པོ་དོན་མེད་སྟེ་རྣམ་སྤང་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བར་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་མི་འདོར་བར་མཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་
བཞིའི་ར་རྒྱལ་དུ་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་འཛིན་རྗེའི་ཀུན་རིག་སྒྲིག་
ཆེན་ལས་གྲང་དེ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ལ། ཀླང་བ་ཐ་མའི་དོན་དེར་སྟེ་དེ་རིང་བདག་རིགས་ཀུན་
ཀྱི་བདག་པོ་དོན་མེད་སེམས་དཔའ་སྐྱར་གྲུབ་པ་སྟེ་གྲུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཅ་བའི་
འབྱུར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཞིང་དོན་བཤད་ཚུལ་དེ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་
བ་ཡིན་མོད། སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་དག་ལས་གང་འོས་སྤངས་པས་ཆོག་གམ་སྟུམ།

བསྐྱོར་བ་བྱ་བ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་ལས། དོན་མེད་འཛིན་གྱི་བསྐྱེམས་ལ་འཆད་པ་
ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ས་ཡི་ཆ་ལ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། ཁ་
སྐྱོར་གྱི་བཟླ་བ་བདུན་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་དོན་མེད་འཛིན་པ་རང་གི་རིག་
པ་དང་སྐྱོར་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ལག་པ་བསྐྱོའི་བསྐྱོར་བ་བྱས་ལ། གཡས་ཀྱིས་དོན་མེད་གསོར་
ཞིང་གཡོན་པས་བྲིལ་བུ་ལེགས་པར་གསེལ་ལ། ཀླང་བའི་མཐེལ་དུ་སྤྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་དོན་
མེད་འཛིན་འགྲོ་བ་བསམ་ལ། ཞེས་ཀླང་མཐེང་གཉིས་སུ་སྤྱི་གཉིས་ལས་སྣ་ཚོགས་དོན་མེད་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་ལ། བྲིང་བ་ལས་གྲང་། ས་བོན་སྤྱི་དུ་གསུངས། དུ་རི་ཀ་བ་དང་ཤུའི་པས་ཨ་
ལས་སྣ་ཚོགས་དོན་མེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་(༤༥ན)ས་བོན་སྤྱི་མ་ལྟར་མཇུག་
ཅིང་། དོན་མེད་འབར་བ་བསྐྱོམ་ལ་ཞེས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་དོན་མེད་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་། དེས་

[illegible]

བཞི་པ་ལ་གཉིས། བག་གས་ལ་བཀའ་བསྐོས་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། སྤངས་སྟབས་
བྱས་ནས་ཚམ་རམ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱེམ་སྟོབ་མའི་
ཕྱོགས་ཡོད་ན་དེ་དང་བཅས་སྤར་གྱི་སྟོར་བའི་ཕྱ་ནས་དབང་ལྡན་ནས་ཁ་ནང་དུ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ས་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ཏེ་བཀའ་བསྐོས་བྱ་བ་ནི། དུ་རི་ཀ་པས་ཕྱོགས་དེ་ནས་བྱ་
བར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བག་གས་དང་འབྲུང་པོའི་གཙོ་བོ་དབང་
ལྡན་ཆེན་པོ་བྱང་ཤར་དུ་གནས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་ཆེན་པོའི་
གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བཀའ་བསྐོས་འཛིན་ཆེན་པོ་དང་པོ་ནི། (༤༥བ)ཁ་སྐྱོར་གྱི་
བརྟག་པ་བདུན་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་དང་། སྐྱ་བའི་གཉིས་པ་ལས་ཆེན་ལྷག་པར་འབྱུང་ལ།
དོན་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་སོགས་པའི་ལྟ་དང་། སྐྱ་གཙན་འཛིན་དང་། མགུལ་སྤེར་
དང་། རབ་གཞོན་དང་། ཐགས་བཟང་རིས་བ་སྟེ། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་བཞི་ཅི་རིགས་པ་
དང་། གཞོད་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་པོ་སྤར་སྟར་དང་། ཡི་དྲགས་ནི། མདོ་བྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས།
རིགས་སྟུང་ཅུ་ཅ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། ལྟོ་བྲག་ཁ་ཁབ་སྟར་བྲ་དང་། །བཤང་བ་ཀུན་སྟོན་ཏི་

བ་དང་། །ཆོས་བ་སྦྱོན་བ་བ་བ་དང་། །ཁུ་འཕྱང་བསམ་བསམ་འཆེ་བ་དང་། །མཆིལ་མ་བ་
དང་ཐེང་བ་བ། །ཁག་བ་ཤ་བ་གདུག་བ་བ། །བྲག་ལྷལ་སྦྱོད་དང་སྒྲགས་བལྟ་དང་། །ས་
ཐོན་གནས་དང་མཐུ་ཐོ་ཆེ། །མཆན་མོ་ལུས་འབར་མི་སྒྲགས་བལྟ། །འདོད་གཟུགས་སྤིང་
བར་གནས་བ་དང་། །གཤེན་རྗེ་དབྱུག་བ་བྱིས་བ་བ། །ཆངས་སྤོན་འབྲུ་ཡི་ལྷན་བ་བ། །མི་
གཙང་བ་དང་ལམ་ཆེན་གནས། །ས་ལུ་བ་དང་མེ་མདག་བ། །དུག་བ་དགོན་པར་གནས་བ་
དང་། །དུར་ཁོད་གནས་དང་ཤིང་ལ་གནས། །ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་བ་དང་། །བདུད་གྱི་
སྤེ་སྤེ་སུམ་ཅུ་དུག །ཅེས་བ་ལྟར་རོ། །ཤ་བ་ནི། མདོན་བརྗོད་གྱི་འགྲེལ་བ་འདོད་འཛོལ་ས།
ཤ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤ་རྗེན་པར་བ་བ་ལུས་ངན་པོའི་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པའོ། །ཞེས་
བ་ལྟར་དང་། ཐོད་གྱི་མཁས་བ་ཁ་ཅིག །ཤ་བ་དང་བཙན་དུ་གྲགས་བ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ལས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་བ་ཡང་ཡོད་འདུག །

བརྗོད་བྱེད་ནི། སྤྱ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། ཨ་བསྐྱར་ར་ཞེས་བྱ་བ་བྲན་བ་ཉམས་ཤིང་
བརྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་གདོན་གྱི་མིང་སྟེ་བརྗོད་བྱེད་(༤༤ན)ཅེས་བྱ་ཞེས་བ་ལྟར་དང་། འབྱུང་
པོ་ནི། སྐད་དོད་སྦྱུ་ཏ་ཞེས་བ་དོན་བདུན་ལ་འཇུག་བ་ལས། འདིར་མི་མ་ཡིན་བགལས་
གྱི་རིགས་རྣམས་ལ་བྱ། མཁའ་འགོ་དང་མཁའ་འགོ་མ་ནི། ཁྱེད་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་
ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱེདས་ལས་བསྐྱབས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་གཞོད་བྱེད་པོ་མོ་དང་།
གཞོན་པོ་ནི། སྤྱ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། ཨ་སྦྱར་གཞེས་བྱ་བ་ཨུ་ར་སི་རྩ་ད་ནི་ཞེས་བཤད་
དེ། ཉལ་བ་ལ་བྱང་ནས་གཞོན་ཅིང་གཞོད་པར་བྱེད་པས་ན་གཞོན་པོ་ཞེས་བཏགས། ཞེས་
བ་ལྟར་དང་། ཆོག་ལྷག་པར་གཞོན་པོའི་ཆབ་གྱིབ་གཞོན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
རྩ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གྱིབ་མས་མི་དག་ལ་གཞོད་བ་དང་། གདོན་གྱིས་མིའི་གྱིབ་མ་གཞོན་ཞིང་
གཞོད་པར་བྱེད་པས་ན་གྱིབ་གཞོན་ཞེས་བ་ལྟར་དང་། ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་ནི། དབང་དོན་
ལས། གཞོན་པོ་དང་ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་དང་ཞེས་དང་། སྒྲགས་རིམ་དུ་བྱངས་པའི་ལྷག་

པར་གྲིབ་གཞོན་དང་། ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་ཞེས་དང་སྐྱས་བཅད་པ་ལྟར་ན་གཞོན་པོ་དང་
གྲིབ་གཞོན་ལས་གཞན་པའི་གདོན་རིགས་ཟུར་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། བྲེང་བའི་
འགྱུར་ཞིག་ཏུ་གྲིབ་གཞོན་ཀན་པོ་དང་ཀན་མོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་མ་གྲུ་ཆེན་མོར། ལྷ་
ལྷ་གྲིབ་གཞོན་སོགས་གདོན་རིགས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀན་པོ་ཀན་མོ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་
མཚུངས་པས་ན། གཞོན་པོ་དང་གྲིབ་གཞོན་ཀན་པོ་ཀན་མོ་ལས་གདོན་རིགས་ཟུར་པ་མིན་
པ་འདྲའོ། །ཆོགས་བཅད་སྐབས། རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་འཁོར་དང་ནི། ཞེས་དང་། (༤༤བ)
ལྷག་པར་གཡོག་དང་འཁོར་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་གདོན་དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟན་
དམ། ཡང་ན་གདུགས་དཀར་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་རྒྱུ་ག་བཟང་བཟླས་མཛད་པ་ལས།
བྲན་པོས་འོག་གི་ལག་དང་གཤིན་རྗེ་དང་། ལོག་འབྲེན་དང་། ལྷ་བཞི་དང་། དེའི་རྒྱུང་མ་བཞི་
བྲན་མོར་བྲས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསེར་མིག་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྗིད་དང་།
མིའམ་ཅི་ནི། འདོད་འཇོ་ལས། མིའམ་ཅི་ནི་མིའི་ལུས་པོ་ལ་རྟའི་གདོང་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
ལྷ་དབྱངས་ཀྱིས་ཅེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྲན་ཆོགས་འགྲེལ་པར་དུད་འཁོར་གྱུར་
པའི་གདོན་རིགས་ཡིན་པར་བཤད། གསང་སྟགས་གྲུབ་པ་ནི། རིག་སྟགས་གྲུབ་པའི་བྲང་
སྟངས་གཞོན་ནོ། །དོན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་པོ་སྟོབ་ཞིང་ཆོགས་བཅད་སྐབས། བདག་གི་རབ་
འབར་རྒྱ་ཡིག་གི། ཞེས་པ་ལ་ཆོག་ལྷག་སྐབས། བདག་གི་རྒྱ་མཛད་ཀྱི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི།
རྒྱ་ཀླ་ར་ཞེས་པའི་ཀླ་ར་མཛད་པ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་དོ། །

བཀའ་བསྟོན་ཆོག་ཐུང་བ་བྱེད་ན། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་འབྱུང་
བའི། ལུས་ངག་སེམས་ལ་གནས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད། དེའི་དོན་ནི། སྟོབ་གསུམ་
ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཉོན་ཅིག །ང་ནི་དཔལ་ལྷན་
རྩོམ་པ་འཆང་ཆེན་པོ་བཀའ་བསྟོན་ནས་བགེགས་རྣམས་སྟོག་པ་དང་། སྐྱང་བར་བྱེད་པའི་
འཁོར་ལོ་སྟོར་བ་པོའམ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་པ་འཆང་བའི་གཞུགས་སམ་རང་བཞིན་ཅན་

སྐྱ་གསུམ་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲུག་ས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྲ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
པས། གཡ་ཏེ་(༤༦ན)བགེགས་ཁ་ཅིག་བདག་གིས་བསྒོ་བ་ལས་འདས་ན་འདྲིར་ནི་མགོ་པོ་
ཚལ་པ་བརྒྱར་གཞོམས་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་དུ་འདའ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། རྩོགས་བཞི་དང་དབུས་ནས་རིགས་སོ་སོའི་
མིང་བསྐྱར་ཏེ་བཀའ་བསྒོ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདྲིར་
ནི་གནས་གཅིག་པོ་དེ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ལུ་པ་ལས།
མངའ་བདག་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་གདུག་པ་ཡི། །ཚོགས་བཅས་
ས་དང་བར་སྤང་དང་། །རྩོགས་ནས་བསལ་བྱ་འདི་སྐད་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱའི་
ཀུན་སྒོར་སྐྱེད་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། །ཁོ་བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནས་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་
ཐམས་ཅད་གང་བ་སྒྲོས་ཏེ་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མོས་རྗེས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་
གཞི་ཐམས་ཅད་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་རྩྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེ་རྗེའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྩལ་སྤར་པ་ལས་བྱུང་བ་དུས་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ལུ་པ་ལས། རྩོགས་པ་ཁོ་བར་གྱུར་ཅིང་ཤར་རྩོགས་
ན། །གནས་པས་རྩྱ་ཡིག་ཐུག་ཏུ་དང་བཅས་པར། །གཡས་བརྒྱར་སྤྲོན་འགྲའི་སྤྱོད་བ་ཚུལ་
བཞིན་བྱ། །གཡས་བརྒྱར་དང་། །གཡོན་བརྒྱར་དང་། །ས་ག་དང་། །རྒྱུ་པོ་དང་། །མཉམ་པའི་
སྤངས་སྤངས་དང་། །རུས་སྤལ་གྱི་སྤངས་སྤལ་དང་། །རྗེ་རྗེ་ཕུལ་བྱུང་དང་། །རྗེ་རྗེ་སྤེལ་བ་
དང་། །རྐང་གཅིག་གི་འཕུར་སྤངས་དང་། །བྱང་བའི་འཕུར་སྤངས་དང་། །(༤༦བ)མེད་གའི་
སྤངས་སྤལ་དང་། །མེད་གའི་སྤལ་བ་དང་། །རྗེ་རྗེ་ལྷགས་སྤྱོད་དང་། །རྗེ་རྗེ་བསྐྱར་འཛིན་
དང་། །རྗེ་རྗེ་འཕེན་པ་དང་། །རྗེ་རྗེའི་གར་སྤལ་དང་། །རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། །རྗེ་རྗེ་རོ་
ལངས་དང་། །རྗེ་རྗེ་ཐོ་བ་དང་། །གདོང་བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། །རྗེ་རྗེ་འབྲིལ་བ་དང་།
བྱད་མེད་ལྟར་སྐྱ་འཕུལ་བྱེད་པ་དང་། །རྗེ་རྗེ་ལྷགས་སྤྱོད་དང་། །སྤལ་པོ་ཆེ་ཕུལ་བྱུང་དང་།

རྟོ་རྟོ་མཆེ་བ་དང་། རྟོ་རྟོ་བཞད་བ་དང་། རྟོ་རྟོ་སྐྱོག་བ་དང་། རལ་གྱི་འུ་ལ་དང་། རྟོ་རྟོ་འུ་ལ་དང་། འཁོར་ལོ་འུ་ལ་དང་། གཏུན་ཤིང་གི་འུ་ལ་དང་། བ་དན་གྱི་འུ་ལ་དང་། ཞགས་པའི་འུ་ལ་དང་། བསྐྱའི་འུ་ལ་དང་། གཏུམ་པོའི་འུ་ལ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་འུ་ལ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འུ་ལ་དང་། རྩོང་ག་ཤོལ་གྱི་འུ་ལ་དང་། འཕང་མདུང་གི་འུ་ལ་དང་། མདའ་འགོངས་པའི་འུ་ལ་དང་། མདའ་འབྲེན་པའི་འུ་ལ་དང་། མདའ་འཕེན་པའི་འུ་ལ་དང་། ཐག་མདུང་འཕེན་པའི་འུ་ལ་དང་། མཚོག་སྐྱེན་པའི་འུ་ལ་དང་། མདུང་ཐུང་གི་འུ་ལ་དང་། རྩའི་འུ་ལ་དང་། བྲག་འཚལ་བའི་འུ་ལ་དང་། རྟོ་རྟོ་འདུག་འུ་ལ་དང་། བསམ་གཏན་པའི་འུ་ལ་དང་། རྟོ་རྟོ་འཁྱེལ་ཀྱང་དང་། བསྐྱའི་འདུག་འུ་ལ་དང་། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའི་འཁྱེལ་ཀྱང་དང་། དཔའ་བོའི་འུ་ལ་དང་། བཟང་བོའི་འདུག་འུ་ལ་དང་། ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་འུ་ལ་དང་། རོལ་པའི་འདུག་འུ་ལ་དང་། སྟོན་དུ་སྟོགས་པའི་འདུག་འུ་ལ་དང་། རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་འུ་ལ་ཞེས་བཤེལ། །ཞེས་པས་སྐངས་སྐབས་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་རྩི་ཡིག་བརྗོད་ཅིང་ལག་བ་གར་བསྐྱོར་བ་དང་བཅས་(༦༩ན)ཤར་དུ་བྱིན་ནས་གཡས་བརྒྱང་ནི་རྒྱུ་ལ་གཡོན་པའི་བྱིན་པ་བསྐྱུམ་ནས་མཐོ་ལྗེའི་བར་དུ་གཡས་པ་འགྱིང་བ་དང་བཅས་པས་བྱང་པོར་བརྒྱང་བ། ལྟོར་གཡོན་བརྒྱང་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་ལ། རུབ་དུ་ས་གནི་སོར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་གི་རྒྱར་རྒྱང་པའི་སོར་མོ་ལོགས་སུ་བསྟན་ཅིང་བྱས་མོ་གཉིས་བྱང་པོར་བྱས་ལ། བྱང་དུ་རྒྱུམ་པོ་ནི་ས་གཤི་རྒྱང་སྐབས་དེ་ཉིད་བར་དུ་ཁྱེད་པོ་ངང་པའི་གཤོག་པ་སྟར་བྱས་ལ། དབྱས་སུ་མཉམ་པའི་རྒྱང་སྐབས་ནི་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་པན་ཚུན་སྐར་བ་སྟེ་རྒྱང་པའི་མཐེ་བོར་དང་ཉིང་པའི་ལོགས་གཉིས་བཅེར་བཤོ། །

[illegible]

འོག་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་བུ་འཕེན་པའོ། །ལ་ལ་ན་རེ་གཡོན་པ་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུར་ལས་
མཛུ་བ་མོ་བསྐྱེད་ལ་སྤྲིགས་མཛུ་བ་ཏུ་བྱས་ནས། གཡས་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུར་གྱིས་དོན་ཅེ་བཟུང་
ལ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དོན་གར་ནི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་
རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་མང་ཏུ་གར་བྱེད་པའོ། །

དོན་ཅེ་འདིགས་སུ་རུང་བ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཅེ་གཞིར་(༤༩)སྤྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་
ཁ་གདངས་ལ་སྤྱིན་ལག་སྤྱར་ནས་མཁུར་བར་མིག་གི་རྒྱལ་གྱིས་འདིགས་པ་སྤྱིད་པ་ལྟར་
བྱེད་པའོ། །དོན་ཅེ་རོ་ལངས་མ་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཁོ་བོ་གཤེན་ཅེ་གཤེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལག་
པ་གཉིས་ལྟ་རྒྱུར་བཅེངས་པ་ལས་གྲང་མོ་དང་སྤྱིན་ལག་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་ཅེ་མོའི་རྒྱལ་ཏུ་བྱས་ལ་གྲང་མོའི་རྒྱལ་ཏུ་སྤྱིན་
ལག་བསྐྱོལ་ལ། མཛུ་བ་མོ་གཉིས་གདུ་བྱའི་རྒྱལ་ཏུ་བྱས་པས་དགྱིས་པས་མཐེ་བོ་གཉིས་མདུན་ཏུ་བཞག་པ་ལས་ཅུང་ཟད་
བཀུག་སྟེ་ཁའི་རྒྱལ་ཏུ་བྱས་པ་འདི་ནི་གཤེན་ཅེ་གཤེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེའི་འགྲེལ་པར། དོན་ཅེ་བསྐྱེད་པ་བཅེངས་པས་ཁ་
རྒྱུར་ནང་ཏུ་བཅེངས་ཏེ། གྲང་མོ་སྤྱར་ལ་ཅེ་མོའི་རྒྱལ་ཏུ་བཞག །སྤྱིན་ལག་གཉིས་གྲང་མོའི་རྒྱལ་ཏུ་བཅར་ཏེ་བསྐྱོག་པའི་
རྒྱལ་ཏུ་བཞག །མཛུ་བ་མོ་གཉིས་གྲང་མོའི་ཆེགས་གསུམ་པའི་གནས་སུ་གདུ་བྱའི་རྒྱལ་ཏུ་བཞག །མཐེ་བོ་གཉིས་གྲང་
མོ་ལ་ཕྱོགས་པར་བཞག་ལ་ཅུང་ཟད་དོན་ཅེ་འབྲུ་བར་དགྲུག་གོ་ཞེས་སོ། །བཅེངས་ལ་རོ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དོ་
ཅེ་མོ་བ་ནི་གཡོན་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུར་གྱིས་སྤྱར་བུ་བཟུང་སྟེ་བགོགས་གྱི་སྟེང་ཏུ་བཞག་ལ་
གཡས་པའི་དོན་ཅེ་ལྟ་རྒྱུར་གྱིས་དོན་ཅེ་མོ་བ་བཟུང་སྟེ་བདུང་བའོ། །སྟོ་བཞི་བྱིན་གྱིས་བཟུང་བ་
པ་ནི་དོན་ཅེ་སྤྱིལ་མོ་གྲང་དང་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཕྱག་རྒྱར་ལྟན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་
ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་ས་གཞོན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་ལ། སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྟོ་བཞི་བསྐྱོམ་པའོ། །དོན་ཅེ་གདུ་ནི་འོག་ནས་བཤད་
པའི་བདུན་ཅེ་ཐབས་སྤྱོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་བགོགས་གསོད་པའི་རྒྱལ་ཏུ་བྱེད་པའོ། །བྱང་མེད་
གྱི་སྐྱུ་འབྱུལ་གྱི་སྤངས་སྤྱབས་ནི་གར་སྤོན་ཏུ་འགོ་བས་དོན་ཅེ་སྤྲིག་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་པ་
མགོ་བོ་ཅུང་ཟད་འདུད་པར་བྱས་པའོ། །

དོན་རྒྱལ་བ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པ་ན་གནས་པའི་ཁྲོ་བོའི་དོན་རྒྱལ་བ་དུ་གྲགས་པ་
(༤༤)ཐམས་ཅད་བསམས་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གནས་པའི་ཁྲོ་བོའི་དོན་རྒྱལ་བ་སྤྲོན་
པའོ། དོན་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་གཡོན་དོན་ཁྲ་ཚུར་སྤྱིང་གར་བཞག་ལ་གཡས་པའི་དོན་ཁྲ་ཚུར་གདེག་
སྤངས་དང་བཅས་པས་འབྱར་བ། འོག་ནས་བཤད་པའི་(༥༠)སྤྲོན་པ་མེད་པའི་གདེག་པས་གྲགས་
པ་ནམས་སྤྲུག་པར་བྱེད་པའོ། དོན་རྒྱལ་མེད་ལག་པ་གཉིས་དོན་ཁྲ་ཚུར་བཅིངས་ལ་རྒྱལ་སྤྲུག་དེ་མཐེུ་ཚུང་
གཉིས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལྟར་བཅིངས་ནས་མཐུབ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཞགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ། བ་ནི་འོག་ནས་བཤད་
པའི་འདོད་པའི་རྒྱལ་བོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པས་རིམ་བུ་བ་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བ་
པའོ། དོན་རྒྱལ་བ་མེད་པའི་ཉ་ཉ་ཞེས་དགོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡི་གེ་ཉ་བཞི་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་བ་
སྤངས་སྤྲོན་པར་བྱེད་པའོ། དོན་རྒྱལ་སྤྲུག་པའི་གཡོན་པའི་ཁྲོ་བོའི་ཁྲ་ཚུར་གྱིས་མཐུབ་མོ་སྤྱིང་གར་
བསྐྱེད་ལ། གཡས་པའི་ཁྲ་ཚུར་གྱིས་གཡས་པའི་ན་བྱང་དུ་རིམ་བུ་འཁོལ་བའོ། །རལ་གྱིའི་
སྤྲོན་པས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོས་སྤྲོན་ལག་དང་མཐེུ་ཚུང་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོ་མནན་ལ་རལ་གྱི་ཕྱབས་ནས་དབྱུང་
པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ། དེའི་འགྲེལ་པར། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོས་སྤྲོན་ལག་དང་མཐེུ་ཚུང་གནན་ཏེ་བཞག་ལ་གཡས་
པས་ཀྱང་རང་གི་སྤྲོན་ལག་དང་མཐེུ་ཚུང་གི་སེན་མོ་མནན་ལ་གྲུང་མོ་དང་མཐུབ་མོ་གཉིས་ཅི་བདེར་བཅུག་ནས་རལ་གྱི་
ལྟར་བྱངས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ལ། ལག་པ་གཡོན་པ་སྤྱིང་གར་རིམ་བུ་བཞག་མོ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་
མི་གཡོ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་བགོགས་ནམས་རིམ་བུ་བ་བཞིན་དུ་གཅོད་པའོ། དོན་རྒྱལ་བ་སྤྲོན་པའི་
གཡོན་པའི་ཁྲོ་བོའི་ཁྲ་ཚུར་ལས་མཐུབ་མོ་བསྐྱེད་ལ་ལག་པ་གཡས་པ་བ་དན་གསུམ་པར་
བྱས་པས་དོན་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །འཁོར་ལོའི་ དོན་རྒྱལ་སྤྲོན་པ་ནང་བཅིངས་བྱས་ལ་
གྲང་མོ་གཉིས་གཤེབས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཚུལ་དུ་བཀྲུག། མཐེ་བོང་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིང་དུ་མཐུབ་མོ་གཉིས་གདུ་བའི་
ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་པ་རོལ་གྱི་དབྱང་གཏོར་བར་བསམས་(༥༠)ལ་ཕྱག་རྒྱ་འཕང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ། སྤྲོན་པ་ནི་འོག་
ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་འཕང་བའི་ཕྱག་རྒྱས་འཕེན་པའོ། །གཏུན་ཤིང་གི་ཐབས་ནི་དོན་རྒྱལ་
བཅིངས་པས་བཟུང་བའི་གཏུན་ཤིང་གིས་བགོགས་ནམས་བརྒྱུད་པའོ། །ཞགས་པའི་ཐབས་

མདུང་མུང་གི་ཐབས་ནི་གཡོན་པ་དོ་རྩེ་ཁྲ་ཚུར་ལས་སྒྲིར་གར་མཐུབ་མོ་བསྐྱེད་ལ། ལག་
པ་གཡས་པས་གསོར་བ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བས་མདུང་མུང་རབ་དུ་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །མཚོན་
ཅི་གཅིག་པའི་ཐབས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་ཅི་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །ཕྱག་
འཆམ་པའི་ཚུལ་ནི་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ནས་སྒྲིར་གར་འཛོག་

བཤོ། །རྗེ་རྗེས་འདུག་སྤངས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་
བཤོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་
བ་སྟེ། རུས་སྤལ་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲུལ་ནས། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཡས་
བརྒྱུང་བདག་གིས་བཅིང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཞན་དག་འདོད་དོ། །རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་གྱུང་ནི་གཡས་
པའི་བྱེན་པ་དང་བསྐྱེད་བར་དུ་རྒྱུང་པ་གཡོན་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཅུག། སྟེང་དུ་རྒྱུང་པ་
གཡས་པ་བཞག་པའོ། །བསྐྱེད་འདུག་སྤངས་ནི་དེ་བཞེན་དུ་རྒྱུང་པ་གཡོན་པ་པལ་སྟེ་འོག་དུ་
འཇུག་པའོ། །སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་ནི་དེ་བཞེན་དུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་རྒྱུང་པ་གཡས་
པ་བསྐྱེད་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའོ། །དཔལ་པོའི་འདུག་སྤངས་ནི་རྒྱུང་པ་གཡོན་པས་
སྤྱིལ་མོ་གྱུང་བྱེད་དུ་བཅས་ལ་དེའི་དུང་དུ་རྒྱུང་པ་གཡས་པ་དང་པོར་བཞག་པའོ། །བཟང་
པོའི་འདུག་སྤངས་ནི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀ་སྟན་ཀྱི་སྟེང་ནས་(༧༡)ནང་པོར་ཐུར་དུ་བརྒྱུང་ནས་
འཇོག་པའོ། །ཙོག་ཕུའི་འདུག་སྤངས་ནི་རྒྱུང་པ་གཉིས་བར་མཐོ་གང་གིས་ཚད་པར་སྟན་ཀྱི་
སྟེང་དུ་བཞག་ལ་ཙོག་ཙོག་ཕུར་འདུག་པའོ། །རོལ་པའི་སྤངས་སྤྲུལ་ནི་རྒྱུང་པ་གཡས་པ་
སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་དུ་བྱས་ལ་གཡོན་པ་འོག་དུ་བཞེད་བག་དུ་བརྒྱུང་བའོ། །མདུན་
དུ་བསྐྱར་བ་དང་ཕྱིར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་ཁུ་རྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་དང་རྒྱབ་དུ་བསྐྱར་ལ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་མདུན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ཕྱིར་བལྟ་བའོ། །

རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་མོ་གྱུང་ལ་སོགས་པ་སྤངས་སྤྲུལ་དགྲ་བཅིང་བའི་དུས་སུ་ནི་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་
དུ་རྗེ་རྗེ་གདེག་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་སྐྱེ་འབྱུལ་བ་བ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་འདུག་ཅིང་། འགྲུར་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མིང་དང་གོ་རིམ་མི་འབྲ་བ་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་ལས་
གཞན་ཉི་ཤུ་པ་དང་འབྲ་བར་སྤང་ལ། གཞན་ཡང་དཀྱིལ་ཚོག་རྗེ་རྗེ་སྟེང་བར་སྐྱེ་བ་དང་དཔལ་
མཚོག་དང་པོ་དང་ཁོ་བོ་ཁམས་གསུམ་ནས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནམས་རྗེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་རང་ལུགས་ནི། རྗེས་

བཞེད་པ་ལྟར་འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ཡིག་འཛིག་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ།
སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྩོམ་རྩེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲུགས་སྤྲུའི་མིག་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་
དུ་བལྟ་བའི་མཛོན་དུ་སྤྲུགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཏུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ལོགས་པ་སྟེ། བལྟ་བ་གཉིས་
བྱ་བར་ཐེང་བ་ལས་གསུངས་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲུགས་བཞི་ཀ་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་གཉིས་དགོས་
སོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི། ཐེང་བ་ལས། མིག་གཉིས་ལག་གཉིས་དེ་བཞིན་དཀྱར། །རྒྱུ་རྒྱུ་
གཞོགས་སུ་གཡས་སྒྲོར་དུ། །ཐེང་བ་རྩོམ་སྤྲུགས་བཟུང་བར་བྱ། །སྤྲུ་ཡང་གཡོན་དུ་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པའི་(༡༡བ)གར་བྱས་ནས། །དེ་ནས་གཡོ་ཞིང་གར་བྱའོ། །སྤྲུ་
དུ་ཐེང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །གར་བྱས་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱོར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔང་
ལོའི་འགྱུར་ལས། །གར་བྱས་འཁོར་ལོ་འདྲར་བསྐྱོར་ཞིང་། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་དང་། །བཟང་པོ་
ཡོངས་བཟུང་ལས། །འཁོར་ལོ་ལྟར་བྱར་འཁོར་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ནས། །དེ་དག་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ལས། །བོད་ཀྱི་
སྤྲུ་མ་དག་དེ་རྣམས་ལ་གཞི་བཅའ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་མདུན་དང་གཞོགས་དང་། །རྒྱལ་ཏུ་རེས་
མོས་ཀྱིས་འཛིག་ཅིང་། །བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་གང་ཡིན་བསྐྱུ་བ་ལ་ཞེས་རྒྱུ་རྒྱུ་རེ་རེ་
ལའང་གཞི་བཅའ་སྤྲུ་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སྤྲུ་རའི་ཆེ་ཁ་སྤྲུ་བཅུ་
བྱུག་དང་། །གཡས་བརྒྱུ་སོགས་བྱེད་པ་ན་སྤྲུ་རའི་དང་གསུམ་གསུམ་བྱས་ནས་བྱེད་
པ་དང་། །རེས་མེད་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་ཐེང་བ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་
འདིར་ཡང་འདྲ་བས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཚུལ་དང་གདན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་རུས་
ན་རྒྱས་པར་བྱས་ལ། །མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྤྲུ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི། །ཐེང་བ་ལས། །ཡོངས་
སྤྲུ་མི་ཤེས་པའོ། །མི་རུས་པའོ། །བྱ་བ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའོ། །མི་འདོད་པས་ཀྱང་
རུང་སྟེ་རྩོམ་རྩེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དམ། །ཉུང་ཟད་མ་བསྐྱུས་ནའང་སྤྲུ་
སྤྲུ་བས་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བགོགས་བསལ་བ་ནི་སྤྲུ་རའི་སོགས་པས་ཀྱང་

འབྲུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་མན་ངག་རིག་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་
ཀྱང་ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྗེ་རྗེའི་རྣང་སྟབས་ས་ལ་རྗེ་རྗེ་འདྲི་བ་སོགས་ཀྱི་གར་མི་
བྱེད་ཀྱང་། རྣང་པ་རྗེ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་སྐོར་བ་རྣམས་བཞག་
ཏུ་མི་རུང་ལ། (༧༡ན)དེ་དག་གི་སྟབས་སུ་ནག་པོ་སྐྱོད་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལྷན་ཐབས་སུ་རྣང་པ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་རྗེས་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་ནས་སྐོར་བ་གསུམ་ཙམ་བྱ་བར་བཤད་པ་མ་ཆད་པ་གལ་ཆེ་
ཞིང་། དམིགས་པ་ནི། ཁོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། རྣང་མཐིལ་ནས་བསྐྱལ་པའི་
མེ་ལྷ་བྱའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་སྤང་ནས་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་པན་ཚུན་དུ་བྱེར་
བར་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། སྐྱབ་དཔོན་སྐྱ་བྱང་གིས། སང་ལྗེ་དང་ལྷ་པ་སོར་བརྒྱད་པའི། །ཆད་དང་
ལྷན་པ་སྤངས་ནས་ནི། །ཆོན་སྐྱ་ལྷ་ཡི་སྐྱད་པ་ཡིས། །དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགྱི། །བྱི་
དང་མེ་ཉོག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས། །མཆོད་ནས་སྐྱོད་ནི་གསར་པར་བཞག། །ལག་པས་རེག་
ཅིང་ཕྱར་བྱ་ལ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་ཕྱར་པའི་རྒྱ་སང་ལྗེ་དང་
ཆད་སོར་བརྒྱད་པར་གསུངས་པ་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། སང་ལྗེ་དང་རུས་པ་དང་
ལྷགས་སམ་གསེར་རམ་དདུལ་གང་རུང་ལས་བྱས་པའི་ཕྱར་པ་སྤིད་ཀྱི་ཆད་སོར་བཙུ་
བརྒྱད་པ་བཙུ་གཉིས་པ་བརྒྱད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོམ་གྱི་ཆད་རང་རང་གི་སྤིད་ཀྱི་སྐུ་ཆ་བྱས་
པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་ཆོག་ལ། གསང་ལྷགས་སྤྲ་མེད་སྤྱིའི་ལྷགས་ལ་སྤར་སྐྱོས་པ་དེ་
དག་མ་གཏོགས་གཞན་ལས་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་སོགས་མི་འདྲ་པའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་
ཞིང་། དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་ལ་ནི། དབང་ལའི་ཆོགས་བཅད་བཙུ་གཉིས་པ་ལས། །རྒྱ་
གོ་རྟ་དང་ཨ་ལྷ་ད་ཐ་ག་རུས་ལྷགས་སང་ལྗེ་དང་ལས་སྐྱེས་རྩ་ཏ་བེལ་ཨུ་སྐྱེས། །ཞེས་དང་།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ས་ལ་ཕྱར་བྱ་གདབ་པའི་དོན་དུ་ཕྱར་བྱ་གསུངས་ཏེ། འདྲིར་ཞི་བ་

ལ་ཕྱོགས་བཅུར་ཕྱར་བ་གདབ་པའི་དོན་དུ་བྱ་བྱོལ་སྤྱོད་ཕྱར་བུའོ། །རྒྱས་པ་ལ་ཨ་(༡༣བ)ཤད་
ཐའོ། །བསད་པ་ལ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །བསྐྱད་པ་ལ་ལྷགས་ཀྱིའོ། །དབང་ལ་སེང་
ལྷེང་ལས་སྦྱེས་པའོ། །དགུག་པ་ལ་རྩ་ཏ་ལས་སྦྱེས་པའོ། །སྒྲོངས་པ་ལ་ཨ་ཀ་ལས་སྦྱེས་
པའོ། །རེངས་པ་ལ་བེལ་ལས་སྦྱེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱར་བུའི་ངེས་པ་སྟེ། ལས་ཐམས་ཅད་
བ་ལ་ལྷ་དུས་རྒྱུ་ར་ལས་སྦྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་བའི་ཕྱར་བུའི་རྒྱ་ཤིང་བྱ་བྱོལ་
ལས་བྱ་བ་སོགས་ལས་སོ་སོར་རྒྱ་མི་འབྲ་བ་དང་། ཆད་ཀྱང་སོར་བཅུ་གཉིས་ངེས་བཟུང་དུ་
གསུངས། དབྱིབས་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྟུ་བྱང་དང་། དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་སྟོམ་དོན་ལ། སྟོད་
ཁོ་བོ་དང་སྤྱད་ཕྱར་བུའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་
ཡང་། དབང་གི་རབ་བྱེད་ལས། སྟོད་རང་རང་གི་གཟུགས་ལ་སྤྱད་ཕྱར་བུར་འདུག་པ་བཅུ་
ཞེས་དང་། ལི་ལ་བཟླས་ཀྱང་། ཕྱར་བ་སྟོད་ནི་ཁོ་བོ་ལ། །སྤྱད་ནི་དོ་མེ་ཅེ་གཅིག་ལ། །ཞེས་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུག་པས། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཉིད་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དོ་མེ་ཅེ་གཅིག་པ་འབྲ་
བ། ཞེས་གསུངས་པས། སྟོད་རང་རང་གི་ཁོ་བོ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་གཟུགས་ཅན་ལ་སྤྱད་
མདུང་ཅེ་གཅིག་པའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་ཅེ་མོ་ལོ་བ་ལ་བྱར་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་ཕྱར་བུའི་བཟོ་དབྱིབས་པལ་མོ་ཆེ་ཁོ་བོའི་ཞལ་ཅམ་དང་རྒྱ་
མདུད་ཅུ་སྟོན་གྱི་ཁ་དང་སྤྱད་བྱར་གསུམ་པ་བཟོ་བ་ནི། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ཁུངས་
ཡོད་པའམ་མཛེས་ཆ་ཅམ་ལས་རྒྱད་ཅོད་མེད་ནས་དེ་འདྲའི་བྱད་པར་ཞིབ་པར་མ་གསུངས་
མོད། འོན་ཀྱང་བཤད་རྒྱད་དོ་མེ་ཐེང་བའི་ལེའུ་ང་བཞི་པ་ལས། སེང་ལྷེང་ལས་ནི་བྱས་པ་
ཡི། །ཕྱར་བུ་སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་ཆད། །བྱར་གསུམ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱིས་མཆན། །ཡི་གོ་བརྒྱ་
པ་སོ་སོར་བཞུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱར་གསུམ་(༡༣ན)ཞེས་པ་མར་ཅེ་བྱར་གསུམ་ལ་
བསྐྱད་དགོས་སམ་སྟུམ་ཞིང་། རྒྱལ་ཆབ་མེས། གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་དོ་མེའི་དཀྱིལ་
ཆོག་ལས་ཀྱང་། སེང་ལྷེང་གི་ཕྱར་བ་སྟོད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའམ་བརྒྱད་པ་སྟོད་ཁོ་བོ་

བདུད་ཅི་འབྲིལ་བའི་ནམ་པ་ཅན་ལ། ལྷེ་བ་མན་ཆད་ཟུར་གསུམ་པའམ། རྗེ་རྗེ་ཅི་གཅིག་པ་
འབྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལའང་ཟུར་གསུམ་པ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕུར་བུའི་གངས་ཆད་སྤེང་བ་ལས། བཅུ་དང་བཞི་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཅིང་།
རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཞི། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་དང་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གཅིག །ལི་
ལ་བརྩམས་ལྷ་བཞེད་པ་སོགས་དང་། ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལའང་། རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ་དང་སྒོམ་
འབྱུང་འབྲེལ་བ་ལས་ཕུར་པ་བཅུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་བ་པ་དང་
སྤྲུལ་རྟེན་ཏས་སྒོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་སོ་སོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་ཆེན་རོལ་
མཆོར་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཕུར་པ་བརྒྱད་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་མཆམས་མ་དང་། ལྷེང་
གི་ཕུར་པ་ཁྲ་གདོང་མ་དང་། འོག་གི་ཕུར་པ་ཁྲི་གདོང་མར་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ལྷ་བྱང་
གི་དགྲིལ་ཚོག་འདི་དང་དུ་རི་ཀ་པས་ཕུར་བུ་ནམས་བགལས་མཐར་བྱེད་དང་། བྱལ་ཆེན་
དཔལ་འཛིན་གྱིས་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཁོ་བོས་སོ་སོར་
བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་། ཕུར་པ་གང་གིས་གདབ་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་སྤེང་
བ་དང་རྒྱ་རྟེན་ཏས་སྤར་བགལས་གཏད་པའི་ཁོ་བོ་བཅུས་རང་རང་གི་ཕུར་པ་འདེབས་
པར་གསུངས་ཤིང་། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་འདི་ལ་རང་གིས་བཀའ་བསྒྲུབས་ནས་
བགལས་འགྲུགས་པ་དང་། (ཧ་མ་བ)དེ་ལ་ཕུར་བུ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་
པོས་བྱེད་དེ། སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་བྱང་གིས། རྩྱ་བཞི་པའི་སྤགས་ཀྱི་རྗེས་སུ། ཁོ་བོའི་གཟུགས་
ཅན་འདི་ཡིས་ནི། །དེ་ལྟར་ལོག་འཛེན་ཀྱན་བཀུག་སྟེ། །ཞེས་དང་། གཞོད་མཛེས་གཟུགས་
འཛིན་རྗེ་རྗེ་ཅན། །གཅིག་གིས་རྗེ་རྗེ་ཐོ་བ་སྟེ། །གཡོན་པས་ཕུར་པ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །གསང་
སྤགས་འདི་ཡིས་ཕུར་བུས་བཏབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གསང་འདུས་འཇམ་རྟེན་དང་
ཀྱེ་རྟེན་དང་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ལ་བཀའ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ལྷའི་ར་རྒྱལ་གཟུང་
བདེ་ཉིད་ཀྱིས་འདེབས་པ་ཡིན་པས་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གང་ལ་འདེབས་པ་ནི། སྤར་པ་བཅུ་པའི་ཕྱགས་ལ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ནག་ཕྱོགས་
པའི་བགེགས་སོགས་ལ་འདེབས་ཤིང། དེ་ཡང་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དང་། སྤེང་གི་སྤར་
པ་ཤར་གྱི་ཤར། འོག་གི་སྤར་པ་རྒྱབ་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་འདེབས། སྤར་པ་བཞིར་འདོད་པ་ལ། རྒྱལ་
བ་བཟང་པོས་མཚམས་བཞིར་འདེབས་པ་བཞི་ཅིང་། འདེབས་ཡུལ་བགེགས་གྱི་བདག་
པོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ལ། ཕྱོགས་བཞིར་འདེབས་པའི་
ཕྱགས་གཞན་ཡང་ཡོད། ལི་ལ་བཟོས་སྤར་པ་ལྔ་པོ་ཕྱོགས་བཅུར་གནས་པའི་བགེགས་གྱི་
སྤར་པོ་ཀུན་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མཚམས་དང་དབུས་སུ་གདབ་པར་གསུངས། གྲུབ་ཆེན་མར་
མེ་མཛད་གྱིས་སྤར་པ་གཅིག་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདེབས་པར་གསུངས་ལ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་
གྱིས། བགེགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་བསམ་པ་ལ་དབུས་སུ་སྒྲོས་གདབ་པར་
བཤད་དེ། སྤར་(༡༩ན)པ་དངོས་སུ་ཡོད་ནའང་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྲས་ནས། དངོས་
སུ་དབང་ལྡན་ལྟ་བུར་བཏབ་ན་ལེགས་ཞེས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དོ། །སྐབས་
འདིའི་སྤར་གདབ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤར་པ་བཅུ་ཆད་ལྡན་ལ་ཡུངས་ཀར་དང་ཅན་
དན་དམར་པོས་བྱགས། ཆོན་སྒྲ་ལྟེ་སྐྱད་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དཀྱིས། མེ་ཏོག་གི་སྤང་
བ་དམར་པོ་གདགས་ཤིང་། ཏུ་རི་ཀ་བས། སེང་ལྗང་ལ་སོགས་ཅི་དམར་བསྐྱས། །དར་
དམར་མེ་ཏོག་སྤང་བཏགས་པའི། །ཞེས་དར་དམར་འཆིང་བའང་གསུངས་པ་བཞིན་བྲས་
ནས་སྒྲོད་ཏུ་ལེགས་པར་བཤམས། དེ་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་ཤུ་ཉི་པ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་ཇེ་སྤང་བ་
སོགས་ལས་བགེགས་བསྐྱད་པའི་ཕྱི་ཉིན་སྤར་གདབ་བྱ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད་པས། དེ་
ལྟར་ན་བདག་བསྐྱེད་ཁྱོ་བོའི་ནལ་འབྱོར་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ལ། བཀའ་བསྐྱོལ་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་
སྤར་གདབ་བྱེད་ན་ལྟེ་མཛོན་ཏོགས་གསར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱགས་ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ནི་དབང་དོན་ལས། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་རང་ཞེ་སྤང་རྩི་ཇེ་ར་བསྐྱེད་ལ། ཁྱོ་བོ་

བཅུ་སྟོམ་ཉེ་སྟོབས་བཅུར་དགོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། རང་དོན་མེད་འཆང་ཞི་བར་
བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་བསྐྱར་བའི་རིམ་བ་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་
དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཡང་། ལྷན་ཐབས་སུ་ཚོག་གསུམ་ཙམ་ལས་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་བསྐྱེད་
པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་རང་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་གནས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་དང་བཅས་པ་སྟོམ་དགོས་ཉེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ལོངས་སྟོད་བཞི་དང་ཡང་
དག་ལྟ། །རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་དོན་མེད་ཅན། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་(༡༤བ)བ་ཡིས། །གྲ་
གསུམ་དུ་ནི་ནམ་བར་བསྟོམ། །ཞེས་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ལོངས་སྟོད་
བཞི་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་མེད་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་བཞི་ལྟ་ལ་རྣམ་
པས་བཤད་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། འོད་འཛོལ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་
བའི། །དོན་མེད་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་ལ། །དོན་མེད་སྐྱ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར། །གཟུགས་
བརྟན་བསམས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་
བསྐྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་གསུམ་པས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་དང་། རྟེན་པ་བཞི་པས་
གཞོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བསམས་ནས་བགོགས་འགྲུགས་པ་སོགས་ལས་ལ་སྐྱར་
བའི་དོན་དུ་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་དབང་ལྷ་གསར་དུ་སྐྱེན་བྲངས་ནས། དེས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་གསར་དུ་
རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་མི་བྱེད་པར་རིགས་བདག་རང་ཆས་དང་། དེ་ཡབ་ལྷུམ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཉེ་དབང་བསྐྱར་
བས་ཐུགས་རྒྱུད་བདེ་བས་ཚེ་པར་མོས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར། སེམས་དཔའ་
དོན་མེད་སྟོར་བ་ཡིས། །དོན་མེད་འཛིན་ནམས་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
པ་སྟོན་གསལ་ལས། སེམས་དཔའ་དོན་མེད་ནི་བསྐྱོད་པའོ། །དེའི་སྟོར་བ་ནི་སྤྱི་བོར་འཛིན་
པའོ། །དེས་དོན་མེད་འཛིན་ནམས་ཉེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་ལྷན་པ་ནམས་སོ། །མཉེས་

བར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། ཞི་བ་
 མོར་ཚུགས་ཅད་པན་འཁང། །མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབྱ་རྒྱ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་
 འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྤང་དོན་ལྟེ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་(༧༥ན)ཐུགས་ཀའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པས་ཁོ་ལོ་
 རྣམས་སྤུན་བྲངས། རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས། དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་རང་གི་དོན་མཉམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བབས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཅུ་རྩ་ཡིག་རིང་པོ་བཅུ་དང་། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཁོ་ལོ་བཅུ་དུས་
 མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནས། མདོན་རྟོགས་བཞིན་རིམ་གྱིས་གསལ་བཟུབ། རང་རང་གི་འབྲིན་
 ཐུགས་ཀྱིས་ཕྱིར་སྤྱང་སྟེ། རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱལ་པའི་ཁོ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
 བསྐྱར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོ་བསྟེར། ལེན་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁོ་ལོ་ཞེ་སྤང་གནས་ལས་
 སྤྱེས། །གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བཙོན་པ་དག །སྐྱབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ། །གསོད་པའི་དོན་
 ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་གེ་རྩ་རིང་པོ་ལས་ཁོ་ལོ་ལྟེ་ལོ་ལོ་བཅུ་
 བྱང་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དབང་དོན་ལས། མཆོད་བསྟོད་བའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་། །ངག་འདོན་སྟོན་
 ཐབས་སུ་རང་དང་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་། མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་བསམ་
 བཅོམ་བོ་དང་། བཞི་སྟག་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་དོ་རྗེ་ཆོས་བཅས་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པར་གསུངས། དེའི་ཆོགས་བཅད་དང་བའི་དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་།
 རྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་
 སྤར་བ་རྣམས་ལ་ལས་སྟགས་བརྗོད་དོ། །བསངས་རྒྱུས་འཁོར་བའི་ཆེ་རང་གི་སྟགས་ཀ་
 ནས་བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱོ་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོས་པས་སྤངས་(༡༥བ)ཡུལ་ལ་
 བར་དུ་གཅོད་པའི་བགོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོའི་པར་འགྲམ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་བརྟག་པར་

བྱས་པའི་མོས་བ་བྱ་ལ། དེ་ནི་ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་བསངས་པའི་སྐབས་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་
དུ་འབྲ། སྤང་བའི་ཚུལ་མཆོད་པའི་སྐབས་སྒྲོས་པ་ལྟར་དང་། ལྟར་བསྐྱོད་ཚུལ་ལ་སྐད་ཅིག་
གིས་བགོགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱོད་པའམ། ཡང་ན་རྩྱི་བཙུ་ལས་བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་
ཕྱག་མཆན་སྒྲ་ཚྲགས་དོན་ཤིང་བཙུ། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁྱོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་
པའམ་བགོགས་མཐར་བྱེད་མངོན་རྟོགས་ལྟར་ལ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཕྱར་བྱ་ཅེ་མོ་རྣོ་དབལ་
དང་ལྟན་པ་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཕྱང་འབར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། མེ་
སྟག་འབར་བ་འབྲ་བ་ཡིས། །སྟོགས་བཙུའི་དགྲིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཏོ། །གནས་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
ལྟ་ཡིན་པས་རིགས་བདག་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་ལྟན་ཐབས་
བཞིན་བྱ། །དོན་ཤིང་མཆོད་པའི་ཐོ་བ་མེ་ཏོག་དམར་པོའི་སྤོང་བ་བཅིངས་པ་བསངས་སྤངས་
སོགས་སྤར་ལྟར། རྩྱི་ལས་དོན་ཤིང་། དེ་ལས་དོན་ཤིང་ཐོ་བ་མེ་རབ་རྩྱ་འབར་བར་བསྐྱོད་ཅིང་། ཐོ་
བ་དོན་ཤིང་ལས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ་དོན་ཤིང་དེ་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡལ་ཀྱི་ཕྱག་
མཆན་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལྷགས་གྱུར་བསྐྱུར་ནས་བསྐྱུབ་བྱ་འགྲུགས་པར་གསུངས་
པའི་རིགས་འགྲེ་སྤར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དོན་ཤིང་སེམས་དཔའི་ཞལ་ཀྱིས་
མནན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྱུན་བདག་པོ། །དོན་ཤིང་ལྷགས་གྱུ་ཞགས་པ་ཡིས། །བྱ་མོ་
ནམས་ནི་འགྲུགས་པའི་མཆོག་། ཅེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཐོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱར་བུའི་
ལྟ་ལ་མཆོད་པ་དང་(༡༩)ནང་མཆོད་འབྲལ། དོན་ཤིང་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
བསྐྱོད་པའི་དོན་གོ་སྤྲ་ཞིང་། ཚྲག་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཟུར་ཅུང་ཟད་བཅས་པའོ། །
དེ་ནས་ཕྱར་བ་ནམས་ལ་ལག་པས་དངོས་སུ་རིག་པའམ་རིག་པར་མོས་ཏེ་འབྲུ་གསུམ་
དང་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ནི་བཤད་རྒྱུད་དོར་སྤོང་གི་ལུང་སྤར་བས་
པའི་དགོངས་པའོ། །རང་ཉིད་ལག་པ་དོར་བྲིལ་དང་བཅས་ལངས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོག་

གི་གཞོན་མཛེས་ལ་བལྟས་པས། ཞེས་པ་ནས། སུལ་ནིའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་
བར་མངོན་ཏྲོགས་བཞིན་ལ། སྒྲགས་ཚན་པ་བཞི་བཟོད་པའི་ཆེ་རིམ་བཞིན་སྒྲགས་བཞིར་
གཡས་བསྐྱོར་དུ་སོང་སྟེ་སེ་གཡ་གཏོག་པ་ནི། རྒྱུད་རྡོར་ཐེང་ང་བཞི་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་བྱ་བ། །བགེགས་བསྐྱད་པ་ནི་སྟོན་སོང་བས། །སུལ་ནི་སྐྱེ་དང་ནི་སུལ། །ཐོག་
མར་ཨོ་དང་ངོ་མཚར་ཆེ། །རྩྭ་གཉིས་པར་གྱི་མཐའ་དང་ལྗན། །ཤར་གྱི་སྐྱོ་རུ་དགོད་པར་
བྱ། །ཨོ་དང་གི་རྩ་གི་རྩ་ཞེས། །རྩྭ་གཉིས་པར་དང་ཡང་དག་ལྗན། །སྟོ་དང་ལྗན་པས་སྟོ་
རུ་དགོད། །ཨོ་དང་གི་རྩ་པ་ཡ་གཉིས། །རྩྭ་གཉིས་པར་གྱི་མཐའ་དང་ལྗན། །རུབ་རུ་ཡང་
དག་སྟོ་བར་བྱ། །ཨོ་སྐྱ་ན་ཡ་ཏོ་རྩ་ག །སྐྱ་ན་དང་བེའུ་རྩ་ང་དང་། །རྩྭ་གཉིས་དང་ནི་པར་
མཐར་དགོད། །དེ་རྗེས་ཡང་ནི་བྱང་དུ་དགོད། །འདི་ཡིས་གདུག་པ་བཀྱག་ནས་ནི། །དེ་
ནས་སྒྲགས་པས་ཕྱར་བྱ་གདབ། །ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་སྒྲགས་སོ་སོར་སོང་ནས་བཀའ་བསྐྱོ་
བ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་སྟོན་མེད་པར་སེམས། སྒྲགས་དེའི་དོན་ནི། ཨོ་སྐྱར་ལྟར། སུལ་དེས་
པར་འདུལ་བ། ནི་སུལ་མ་ལུས་པ་དེས་པར་འདུལ་བ། (མ་ལ)ཞེས་གཞོན་མཛེས་ལ་བོད་
པ། རྩྭ་གསལ་བར་བྱེད་པ། གི་རྩ་གཉིས་ནི་བྱངས་བྱངས་ཏེ་གཞོན་བྱེད་འབྲོས་པ་ལ་གཟུང་
ཞིག་དང་། གི་རྩ་པ་ཡ་གཉིས་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་གཉིས་ཏེ་འཁོར་ཡང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་
དང་། རྩྭ་ནི་དོན་དེ་ནམས་ལ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ། ལྟ་ན་ཡ་ནི་ཁྱག་ཅིག །ཏོ་ནི་ཀྱེ །རྩ་ག་སྐྱ་
ན་ནི་བཙམ་ལྗན་འདས་ཏེ། ཀྱེ་བཙམ་ལྗན་འདས་ཁྱག་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། རི་ལྟར་འགྲུགས་
ཆུལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་བཅིངས་ལ། རྡོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱས་སྟོང་ཕྱག་སྟེ་
ཁྱག་ཅིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཤེའུ་རྩ་ང་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོན་མཛེས་ལ་
དཔུགས་འབྲིན་པའམ་བསྒྲགས་ལ། རྩྭ་པར་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བའོ། །

ཕྱར་པ་འདེབས་སྒྲགས་ནི། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་དུ་
མ་ནས་བྱར་མི་འདྲ་ཙམ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཙ་རྒྱུད་དང་སྟོན་གསལ་ལྟར་བཀོད་

ཅིང་དེ་ལའང་དཔེ་མི་འབྲ་བ་འགའ་མཆིས། རོན་ནི་ཨོ་སྤར་ལྟར། ཟླ་ཟླ་ཞེས་པ་ནི་ཟླ་ཏ་ཀ་
སྟེ་ཏ་སོང་བྱེད་ཅེས་བོད་པ། ཟླ་ཏ་ཡ་སར་དུལྟ་ན། ཞེས་པ་ནི། མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཆོམས་ཤིག་ཅེས་ཆད་པ། བའ་བའ་ནི་རོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ། གྱི་ལ་ཡ་གཉིས་ནི་ཕྱར་
ཕྱས་བཏབ་པ་ལ་མི་འགྲལ་བར་གྱིས་ཤིག་པ། སར་སྤ་པི་ཞེས་པ་སྤིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་
ཐམས་ཅད། བའ་གཉིས་ནི་དགས་པར་བྱེད་པ། རྩྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
བསྐྱལ་བ། བཟླ་གྱི་ལ་ཡ་ནི་དོན་མེད་ཕྱར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བོད་པ། བཟླ་རྩྱ་ར་ཨ་རྩྱ་བ་ཡ་
ཉི་ནི། དོན་མེད་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག ། གྱི་ལ་ལྷ་ཀ་ཅི་རྩྱ་བཟླ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དོན་མེད་ཞེས་
བགོགས་(༡༢ན)ཀྱི་སྒོ་གསུམ། རྩྱ་རྩྱ་བའ་བའ་ནི་སྤར་ཡང་སྤྱལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤགས་
འདིའི་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །

ཐོ་བས་བརྟུང་བའི་སྤགས་རོན་ནི། ཨོ་སྤར་ལྟར། བཟླ་ཐུད་ག་ར་ནི་དོན་མེད་ཐོ་བ། བཟླ་
གྱི་ལ་ཡ་དོན་མེད་ཕྱར་བྱ། ཨ་ཀོ་ཏ་ཡ་ནི་རུངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །དེ་དག་གི་ངག་འདོན་ལྟ་
ཐབས་ལྟར་ལ། ཁོན་པ་ནི་འབྲུབ་ཁུང་གི་ནམ་པ་ཅན་ཁ་རུབ་ལ་གཏིང་ཡངས་པ་སོགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མངོན་སྟོན་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་རྒྱས་པར་གསལ་བཏབ་
ཡང་ཆོག་པོ། །དངོས་སུ་སྒོ་བ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ལྡན་ནས་བཅམས་ཏེ་གཡས་སྒོར་
དུ་ཕྱར་བྱ་ནམས་འདེབས་ཤིང་སྒོ་བ་རོན་ལ་གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་ཟླ་ཟླའི་སྤགས་ཀྱིས་ཕྱར་བྱ་
བསྐྱལ་ནས་གཞོད་མཛེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱར་བྱ་འདེབས་པར་མོས། ཕྱར་གདབ་བྱ་ཡུལ་
ཀྱི་བགོགས་ནི། སྤྱིར་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིང་ནམས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་དུ་
མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གས་སུ་བཀོད་པ་དོན་མེད་འཆང་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཞིག་
དང་། ཡང་དོན་མེད་འཆང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡང་། དཀར་ཕྱོགས་སྒྲིང་ཞིང་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་
ཐོན་བཅོལ་ཁྱེད་པའི་ཡུལ་ཞིག་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནག་ཕྱོགས་པ་ཞིག་
དང་གསུམ་ལས། འདིར་སྤྱི་མ་ཡིན་ཞིང་། ལ་ཕ་པ་ལ་སོགས་པས་སྤར་བཀའ་བསྐྱོའི་དུས་

སྤྱི་བཀའ་བསྐྱོང་མི་ཉན་པར་བློས་ནས་སྤྱི་བཀའ་གཅོད་བྱ་འདོད་ཀྱི་བགོགས་ཆམས་བཀུག་
ནས་སྤྱི་བཀའ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

བགོགས་དེ་དག་གི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་བར་དུ་སྤྱི་བྱ་བཏབ་པས་ལུས་གཡོ་
འགྲུལ་དང་བྲལ་བ། དག་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་བ། ཡིད་ཆམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ནས་
བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོ་འོད་(༡༢༧)གསལ་གྱི་ངང་ལས་མི་འདའ་བར་བསམ་ཞིང་། དངོས་སྤྱི་
སྤྱི་བཀའ་དུ་གདབ་པའི་གནས་ནི། འོད་སྤང་གི་སྤྱི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་
བཏབ་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩི་སྤང་བར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་གང་བདེ་
བྱ་ལ། སྤྱི་བྱ་ཆམས་ལ་གཞོད་པ་བསྤང་བའི་སྤྱི་པའི་གོང་བུའི་སྤྱི་བས་སྤྱི་འཛུགས་པར་ཡང་
གསུངས། སྤྱི་བྱ་སྤྱི་མ་ཐེན་གྱི་བར་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་མཆོད་གཏོར་སོགས་བྱའོ། །སྤྱི་
བྱ་བཏབ་ཐེན་པའི་རྩིས་སྤྱི་བགོགས་ལྷག་མ་ཆམས་ཀྱང་སྤྱི་བྱ་དང་ཁྲོ་བོ་ལས་འོད་ཟེར་མེ་
འོད་ལྟར་འཕྲོས་པས། སྤྱི་བའི་སྤྱི་གསལ་མེད་པར་རིང་དུ་འཕྲོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཐུས་
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆམ་པ་ཀུན་ཏུ་བགོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ་སྤྱི་པའི་མོས་པ་
བཏན་པོ་བྱ་སྟེ། སྤྱི་གསལ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱི་བྱ་གདབ་པ་དང་བསྤངས་པས་བགོགས་
ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་བར་བསམ་ཞིང་། བགོགས་
ལྷག་མ་ཆམས་ཀྱང་རྒྱུ་རིང་དུ་འཕྲོས་པ་དང་། སྤྱི་འོག་དང་སྤྱི་གསལ་སྤྱི་ཁོར་ལུག་ཆེན་
པོའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཆམས་ཆམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བགོགས་དང་བྲལ་བར་མོས་པ་བཏན་པོ་
བྱ་བར་གསུངས་པས། སྤྱི་བྱ་འདེབས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཆམས་རེ་རེ་ནས་གསལ་
ཞིང་བཏན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནད་ཞིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བྱ་ཐེབས་
ནས་སྤྱི་གསལ་གྱི་ཁྲོ་བོ་བཟུ་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བ་དབང་དོན་ལས་སྤྱི་བས་འདིར་གསུངས་
ཞིང་། ལྟན་ཐབས་སྤྱི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་བྱས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མཛོན་ལ། སྤྱི་བྱ་དངོས་སྤྱི་
མེད་ན་སྤྱི་བཟུ་ཐབས་བཞིན་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱི་བྱས་ཀྱང་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་(༡༩ན)ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཁྱོ་བོའི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུར་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་གདབ་ཀྱི་ཟེས་སུ་སྤར་ཡང་བསྐྱུང་
བའི་ཁྱོ་བོ་སོགས་འགོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལ། ལུ་སྟོན་ཟེས། རིག་པ་མཆོག་གི་
རྒྱུད་ལས་བགེགས་ཀྱི་རིགས་སྤྱ་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་མོ་མཆོན་གྱིས་ལུང་བྱ་འདོན་པ་
ཡོད་པས། དེ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའི་
གསུང་རྒྱུན་ལ་ལུང་བྱ་དེ་དག་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོས་བཏབ་པ་ཡིན་པས་བགེགས་ཀྱིས་
འདོན་མི་རུས། རིག་པ་མཆོག་ལས་གསུངས་པ་དེ་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་
རོལ་མདའ་དང་རལ་གྱི་ལུང་བྱ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བས་བསྐྱོར་བའི་ལུང་བྱ་རྣམས་སྤྱ་ཆད་མས་
འདོན་པ་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞེས་བཞེད། འདིར་ནི་ཅོ་ཟེ་སྤང་བའི་ང་བཞི་
པ་ལས། དེ་ཟེས་བགེགས་ནི་འབྲུག་ལ་སོགས། །བསྐྱུང་དོན་ཅོ་ཟེའི་རྩ་བ་དང་། །སྟེང་དུ་
མདའ་ཡི་བྱ་བ་དང་། །འོག་དུ་སྤྱ་ཆོགས་ཅོ་ཟེ་དང་། །གཙུག་ཉིང་གཞོད་མཛེས་སྤགས་
གཉིས་ཀྱིས། །ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོག་ཡིས། །ཞེས་དང་། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ལུ་པ་ལས།
དེ་སྤར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བགེགས་རྣམས་བསལ་ནས་སྤགས་རིག་པས། །བདེ་
མཆོག་དཔལ་གསུངས་ཆོག་ཡིས། །སྤར་ཡང་བགེགས་རྣམས་སྐྱུང་བར་བྱ། །རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྦྱོང་མཛད་པ། །སེམས་ཅན་ཕྱིར་ཡིན་ལས་སྐྱུངས་བྱ་ཕྱིར་མིན། །འདི་
ན་བགེགས་ཡོད་མ་ཡིན་བདུན་རྣམས་བསམ། །རྟོག་པས་འཕེལ་མེད་ཁྱེན་རྒྱབས་འབྲུབ་
མེད་ཉིད། །བདག་བདུན་ཉིད་དམ་བརྟན་པ་ཉིད་མི་འགྲོ། །བརྟན་(༡༩བ)པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟེས་
སུ་བརྟན་མི་བྱ། །རང་བདེས་ང་སྐྱབ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མི་གང་། །བྱང་རྒྱུ་མཆོག་རབ་སྐྱར་
ཕྱིར་བརྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སྤར་ཡང་བསྐྱུང་བ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་གསར་དུ་
སྐྱེས་པའི་བགེགས་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་དོན་ལས། དེ་ནས་གསར་དུ་བགེགས་
འབྲུག་པ་ལས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསྐྱེད་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་ངག་འདོན་ལྟར་ཐབས་ལྟར་དང་། གཙོ་བོ་ནི་བགེགས་ཀྱང་
རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་འབྲེལ་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་བགེགས་ཞེས་པར་སྒྲོས་བཀྲགས་པ་ཙམ་ལས་
བགེགས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འདོགས་བྱེད་གྱི་སེམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
སྤྲ་བྱེད་ཆ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་ཞེས་པར་བཀྲགས་ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་
འདོགས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་གང་ཡང་རྟོག་རྒྱ་མེད་པས་རང་
བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བ་གལ་ཆེན་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་མི་ལའི་
མགྲར་འབུམ་ལས། རང་རྣམ་རྟོག་འདྲེ་རྩ་མ་ལངས་ན། །ཕྱི་གདོན་བགེགས་གྱིས་མི་འདིགས་
པས། །རང་སེམས་རྒྱད་སྟོངས་ཤིག་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡིད་འཁྱེད་ཐིག་མ་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་
ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བུའི་གདེངས་དང་ལྟན་ན་བྱེད་
བགེགས་གྱིས་སྐྱགས་མི་རྟོག་པར་མ་ཟད། བགེགས་གདོན་གྱི་རིགས་གང་ལའང་སྒོ་ཙམ་ཙམ་
དང་བཙོས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ན་བགེགས་འཇུག་སྒྲ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཉམ་
མིང་བའི་སྒོ་བརྟན་པའི་རིགས་ལ་བགེགས་གྱི་རིགས་འཇུག་དཀའ་བ་ནི་བོ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས་
ཀྱང་དཔེ་དུ་མ་དང་བཙས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་རེ་དོགས་(༡༩ན)གྱི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་
བྱར་མི་རུང་ལ། གཞན་ཡང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ནས་
ཀྱང་བསྐྱེད་བ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་
དང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་གཞོན་པ་ཅི་བྱང་ཡང་
བཟོད་དོ་སྟམ་ནས་ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་ཡི་དམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
བགེགས་བསྐྱོག་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ཀྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟོད་པ་ལས།
རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་སྐྱབ་པར་དཀའ་
ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་དང་། །རི་
སྐད་སྒྲས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟ་གོན་གྱི་ཚོག་ག།

གཉིས་པ་སྟ་གོན་གྱི་ཚོག་གཞི། སྟར་སྟ་གོན་གྱི་སྐད་དོད་ཉི་ལྔ་ཞེས་པ་དངོས་གཞིའི་
ཚོག་འདི་སྟར་བའམ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡང་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། ས་སྟ་སྟ་གོན་
ལ་རྟོར་འཛིན་མ་ལྟག་པར་གནས་པའི་ཚོག་འདོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ལྔ་
པ་ལས། བུམ་པ་ལྟག་པར་གནས་པ། སྟོབ་མ་ལྟག་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་སྟ་བུའི་ཐ་སྟད་
ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ལྟག་གནས་གྱི་དོན་རབ་དུ་གནས་པའི་དོན་དུ་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་
གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ནི་དཔེར་མཆོན་ནས་སྟོབ་མ་ལ་ནང་དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་
དང་སྟོ་གསུམ་གྱིན་བརྒྱབ་སོགས་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་བྱས་པས་སྟར་ལས་རྒྱད་ལྟག་
པའམ་རབ་དང་མཆོག་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་(༧༩བ)ལ། དེས་གཞན་ནམས་ཀྱང་
མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ།

སྟ་གོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དུས་འཁོར་ལས། སའི་སྟ་མོ་ལྟག་གནས། བུམ་པ་ལྟག་གནས།
ཐེག་སྐྱད་ལྟག་གནས། ཚོན་ལྟག་གནས། རྗེ་རྗེ་དང་བེལ་བུ་ལྟག་གནས་གཉིས། སྟོབ་མ་ལྟག་
གནས། མལ་སྟན་ལྟག་གནས། ལྟ་ལྟག་གནས་དང་དབྱར་གསུངས་ལ། འདུས་པ་སོགས་
གྱི་སྐབས་འདི་དག་དུ་ཐེག་སྐྱད་ལྟག་གནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དང་ཚོན་སོགས་ལའང་གྱིན་
བརྒྱབ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྟ་གོན་གྱི་ཀྱངས་ནི། ས་སྟ། ལྟ། བུམ་པ། སྟོབ་མ་སྟ་གོན་བཞིའི་
ཀྱངས་དེས་པ་ཅན་སྟུ་བྱང་གི་དགྲིལ་ཚོག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཁ་སྟོར་དང་མར་མེ་མཛད་
དང་དུ་རི་ཀ་པ་དང་ཐེང་བ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་སྟོམ་འབྱུང་དང་རྗེ་རྗེ་
མཁའ་འགྲོ་དང་ནག་པོ་སྟོད་པ་མི་སྤུབ་ཆེ་བ་དཔལ་འཛིན་སོགས་མང་པོས་སྟ་གོན་དེ་དག་
ཅི་རིགས་པ་ཞིག་དང་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཅམ་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་། ས་སྟ་ལའང་སྟ་གོན་

གྱི་ཆེ་ཡོད་ལ་ས་ཆོག་གི་སྐབས་མེད་པ་དཀྱིལ་ཆོག་འདི་དང་ཁ་སྐྱོར་སྐྱོར་བ་མར་མེ་མཛད་
བཟང་པོ་སོགས་དང་། ས་ཆོག་སྐབས་ཡོད་ལ་སྟ་གོན་སྐབས་མེད་པ་རྩོམ་མཁའ་འཁྲུང་དང་
ནག་པོ་སྐྱོད་པའི་གཞུང་སོགས་དང་། སྐབས་དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་སྤེལ་བ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་
རིན་སྤེལ་བའི་ཆེན་རིམ་མཆོ་སོགས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དོ། །སྟ་གོན་དེ་དག་གི་
དགོས་པ་ལ་ས་སྟ་སྟ་གོན་ནི་གཞི་དེར་ཆོག་བྱེད་པའི་གནད་བགསོལ་བ་དང་། སྟ་སྟ་གོན་
ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་དོན་དུ་སྟན་གསན་འབེབས་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་
སོགས་ཀྱི་སྟ་གོན་ནི་སློབ་མ་ལ་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལས་བུམ་ནི་སློབ་མ་སོགས་ལ་
བསངས་གཏོར་བྱ་བའི་བྱིར་(༡༠ན)ཡིན་ལ། སློབ་མ་སྟ་གོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་
དང་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་དུ་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྟ་གོན་གྱི་ཆོག་བཤད་པ་ལ་ལྷ། ལས་ཀྱི་ཐེག་གདབ་པ། ས་སྟ། ལྷ། བུམ་པ་
གསུམ་སྟག་གནས་བྱ་བ། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ། སློབ་མ་སྟག་གནས་བྱ་ཚུལ། གནས་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ས་ཆོག་དང་སྟ་གོན་གྱི་སྐྱོར་དགོས་མི་དགོས་དབྱེད་པའོ། །

ལས་ཀྱི་ཐེག་འདེབས་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། ཐེག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་། ཐེག་སྐྱེད་འདུ་བྱ་བ། བུམ་ནས་ཐེག་གདབ་པ།
ཐེག་ཐེབས་ནས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་འདེབས་པ་ལ་ས་ར་ཏ་དང་།
ལྷ་བྱང་དང་། ནག་པོ་སྐྱོད་པ་དང་། ཨ་རྒྱ་ཀར་དང་། བི་བྱ་ཁྱི་ཙམྱ། མི་བྱུང་ཆེ་བ། ལྷ་བ་
ལྷ་བ། དོན་ཡོད་ཞབས། རིན་ཆེན་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཐེག་སྟོན་དུ་བཏབ་ནས་ཡེ་ཐེག་
རྩོམ་སྐྱེད་འདེབས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཐེག་ནི། ལས་ཐེག་བཏབ་པ་ཐེན་
པ་དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་སློབ་བྱེད་ཡིན་པས་ཡེ་ཐེག་སྟོན་དུ་བཏབ་རྩོམ་ལས་ཐེག་བཏབ་ན་སྟོ

ཡེ་ཤེས་པ་ཕྱོད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམ་ཆོག་པ་གཞུག་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ལས་ཐིག་བཏབ་པ་དེ་ལྟ་སྟ་གོན་གྱི་ཕྱོད་དུ་བྱ་བར་བཤད་རྒྱུ་དོར་ཐེང་དང་སྤྱི་
བྱང་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གནས་ནས་སྤྱི་ལོ། །ཅན་དན་སོགས་པས་བྱ་བཞིར་བྱ། །ཞེས་དང་། མི་
ཐུབ་ཆེ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ངེས་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ནི་བྱི་ལྟ་འཇལ། །ཡང་ན་
གཞན་གྱིས་བྱུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུང་ཞིང་། ལ་(༡༠བ)བ་པ། ནག་པོ་སྐྱོད་པ། ལྷོ་པ།
ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པས་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞེང་བའི་དུས་སུ་གཙོ་བོ་སོགས་ལྟ་རང་རང་གི་གནས་གང་དུ་འོངས་པ་དེར། དྲིའི་
ཐིག་ལེ་དང་ཆོམ་བྱ་སོགས་བཀོད་ནས་ལྟ་སྟ་གོན་བྱ་བར་གསུངས་པ་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ། དེ་འབྲེལ་སྒྲིལ་གནས་ཆོགས་པ་ལ། ཐིག་མ་བཏབ་ན་རྗེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ཆོག་
མང་པོར་སྟ་གོན་གྱི་འོག་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ལས་ཐིག་འདེབས་པར་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ས་ལ་
རྗེ་ལྟར་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ནས་ཡེ་ཐིག་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྐབས་དེར་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལག་ལེན་ལ་སྐབས་དེར་
བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ས་ལྟ་སྟ་གནས་ལས་ཐིག་གདབ་པའི་གོང་
དུ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་བ་འཐེང་བ་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་མོད། འདིར་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པའི་གོ་རིམ་ལྟར། ས་ལྟ་སྟ་གནས་
ཀྱང་ལས་ཐིག་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐིག་སྐྱེད་འདུ་བྱ་བ་ལ། ཐིག་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ། འཁེལ་མཁའ། ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་
སོགས། ཆད། བསྐྱེད་ཆོག་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། གཙང་ཞིང་མཉམ་པའི་རས་བལ་ལམ་མ་

ཉིད་ན་རས་སྐྱད་སྐྱུ་མ་འབྲེས་པའི་འཇམ་པ་སོགས་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རི་ཀ་པས། མ་ཉམས་རས་
བལ་གཙང་མ་ལ། །ཞེས་དང་། འབྲེང་བ་ལས། (༡༡ན)དཔའ་བོའི་རིན་གྱིས་ཉོས་པའི་སྐྱད་
པ་ལྷ་པ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔའ་བོའི་རིན་གྱིས་ཉོས་པའི་དོན་ནི། བདག་པོས་རིན་
གང་འདོད་པ་མ་ཅིག་པར་བྱིན་ནས་ཉོས་པ་ལ་བྱེད། །

གཉིས་པ་འཁེལ་མཁན་ནི། དཔའ་བོའི་རིན་གྱིས་ཉོས་པའི་སྐྱད་པ་ཡིན་ན་འཁེལ་མཁན་
གཞན་གྱིས་རུང་ཞིང་། དེ་མིན་ན་གཞོན་ནུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་དགོས་པར་སྤེང་བ་
དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ཇ་ཡ་སེ་ན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ན་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་
གཞན་གྱིས་བཀལ་བས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་གདབ་
ཐེག་སྐྱད་ནི། །ཁ་བསྐྱར་གཙང་མ་སྤྲོད་ཤ། །དེ་བཞིན་བྱ་མོ་གཞོན་ནུས་བཀལ། །ཞེས་
དང་། འབྲེང་བ་ལས། གཞོན་ནུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་བའམ་དཔའ་བོའི་རིན་གྱིས་ཉོས་
པའི་སྐྱད་པ་ལྷ་པ་ཞེས་དང་། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པས་བཀལ་བ་
ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་སོགས་ནི། སྤེང་བར་རྒྱུད་བྲངས་པ་ལས། དེ་ནས་ཐེག་
སྐྱད་དཀར་བྱས་ནས། །རང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཐོགས་དང་ལྡན། །ཞེས་དང་། བི་བྱ་ཁྱའི་བདེ་
མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དང་པོ་བྱ་ནི་སྐྱ་ཐེག་སྟེ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ །ཅེས་
གསུངས་པས་ལས་ཐེག་ཁ་དོག་དཀར་པོར་ངེས་ཤིང་། སྐྱད་པའི་གྲངས་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པས།
ཁག་ཆེན་གྱིས་ནི་སྤངས་པ་ཡི། །སུམ་བསྐྱེལ་སྐྱད་པ་ཆད་ལྡན་པ། །བདུད་ཅི་ཅན་དན་
དཀར་པོ་ཡིས། །ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེག་གདབ་བྱ། །ཞེས་ལས་ཐེག་སྐྱད་པ་སུམ་བསྐྱེལ་
བྱ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་
པ་གསུམ་གྱི་(༡༡བ)ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཅ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་ཐེག་སྐྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྐྱད་པ་གསུམ་གྱིས་རོ་རྒྱང་

དབུ་མ་གསུམ་མཚོན་པ་དང་། དེ་གསུམ་བསྐྱེལ་བས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གཉིས་དབུ་མར་གཅིག་
ཏུ་བྱས་པ་མཚོན། ཐེག་སྐྱུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པས་ཐེག་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གདབ་པ་ནི། རྒྱུད་
དབུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བ་དེ་མཚོན། ཐེག་སྐྱུད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་ཐམས་ཅད་འདེབས་པ་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་པའི་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མཚོན་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། སྤྲུགས་འདི་དག་
ཏུ་དེ་འབྲའི་གསལ་བ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། གསར་པ་ཤིན་ཏུ་
གཙང་བ་དང་། །མཛེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རན་པ་དང་། །བྲི་ཞིམ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་། །ལེགས་
པར་བཀལ་དང་སྤྲ་བ་དང་། །སྟོམ་སྤྲ་ལ་སོགས་བཀལ་ལེགས་དང་། །འཇུར་མདུད་མེད་
པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཐེག་སྐྱུད་མེ་ཏོག་སྟོས་མཚོད་པས། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐེག་གདབ་
པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་དང་ཡང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། དགྲིལ་འཁོར་གཞན་
དུ་ལོངས་མ་སྐྱུད་པའང་དགོས་ཏེ། ལེའུ་བཞི་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། གསར་པ་ནི་གཞན་དུ་
མ་སྐྱུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཆད་ནི། བྲེང་བ་ལས། ཐེག་སྐྱུད་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་
པའི་མཇུབ་མོ་ནས་བརྩམས་ནས་སོར་མོ་བཞིའི་རྒྱབ་ནས་དགྲིས་ཏེ་དབུས་སུ་བཅུག་ལ།
མཇུབ་མོའི་སྟངས་བཏོན་པ་མཐེ་བོང་གིས་ས་ལ་སྐྱར་ཏེ་མནན་པའི་བར་གྱིས་ལྷག་པ་
མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ལག་པས་བབྱང་བའི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཏྲ་བབས་(133)སྟོ་
ཆད་གསུམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གོ་དྲུག་དང་། སྟོ་ཆད་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་རེ་
བཞི་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་སྤྱིད་ཀྱི་ཆད་སྤྲ་མ་ལྟར་དང་། སྟོམ་སྤྲའི་ཆད་སྟོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་སྟེ་ཆ་
རྒྱུད་གཅིག་གི་ལྷ་ཆ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་
ལས། མཆུར་ནི་འཁོར་ལོ་ཉིས་འགྲུར་ལས། །སྟོམས་སུ་སྟོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏེ། ཐེག་སྐྱུད་ཆ་རྒྱུད་གོ་དྲུག་པ་ལ་མདའ་ཐེག་ནས་མདའ་ཐེག་གི་བར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་

དང་བཅས་པའི་ཉིས་འགྲུང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཐེག་སྐྱུད་བསྐྱེད་ཆོག་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མི་གསལ་ཡང་།
ལྷ་མ་རྩ་བ་དང་ཨ་མོ་རྩ་བརྩ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་
ཡང་ལས་ལྷ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་ལ། རྒྱ་མཚོན་དེས་ལས་ཀྱི་ཐེག་
སྐྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་ལ་ལས་བྱམ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པས་
སོ། །ཐེག་སྐྱུད་ལ་ངེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བ་བྱང་ལྷས་བྱུགས་ཤིང་། མཐའ་
གཉིས་དང་དབུས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་སོགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། མི་འཆི་
བཅུ་བྱེད་ངེ་བཟང་གིས། །སྤངས་ནས་ཀྱང་ནི་བསྐྱེད་བ་བྱ། །ཡིག་གསུམ་ཆུད་པར་རྣལ་
འབྱོར་པས། །ཐེག་འཛིན་པ་དང་བསྐྱེལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དབང་
དོན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ལྟག་མ་པལ་ཆེར་ནི། ཆུད་རྫོང་ཐེང་གི་ང་བཞི་པ་ལས། འཇམ་
པ་དང་ནི་སྐམ་བསྐྱེལ་གྱིས། །རས་སམ་ཡང་ན་སོ་མ་ཡིས། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་
སྐྱེད་། །ཐེག་སྐྱུད་ཀྱིས་ནི་ཀུན་ནས་མཉམ། །བྱ་བཞི་པར་ནི་(༡༢བ)བྱས་ནས་ཀྱང་། །རྫོ་
རྩེ་ཅན་གྱིས་ཁྱ་གསུམ་གསུམ། །བྱ་བཞི་པར་ནི་བཟུང་བར་བྱ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སྟེ་བའི་
ཆ། །སྐྱེབ་པའི་སྐྱོན་ནི་སྤང་པར་བྱ། །སྐྱ་གདུང་དང་ནི་རིན་ཆེན་གཞུག་ཤིགས་པར་བསངས་
ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་སྤྲུའི་མཐའ། །པཌ་ཀྱི་དབུས་སུ་ཡང་དག་
སྐྱར། །སྤགས་འདི་ཡང་ནི་བརྒྱ་བར་བྱ། །བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷག་བར་གསལ། །ཆངས་
པའི་ཐེག་ནི་བཏབ་ནས་ནི། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་བར་བྱ། །དེ་རྩེས་དེ་ལ་མེ་ཉོག་ཆར། །སྤགས་
ནི་བརྫོད་ནས་གཏོར་བར་བྱ། །ཨོ་དང་ཨ་མོ་རྩ་བརྩ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་བྱི་ནས་སུ། །ཁྱ་སྐྱེ་
རི་རྩ་ར་གཉིས། །རྩ་ར་ནི་མཐུལ་ཡི་རྩྭ། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤགས་དང་ནི། །ལན་གསུམ་བར་
ཏུ་ཐེག་སྐྱུད་ལ། །ཞབས་བསེལ་རྒྱ་ཡིས་བསང་བར་བྱ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་གདབ་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་གདུང་དང་རིན་ཆེན་གཞུག་པར་གསུངས་

པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྟེགས་བུའི་དབུས་སུ་འབྲུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟགས་བཏབ་ནས་གཞུག་
པར་གསུངས་པ་དང་། མི་ཐུབ་རྒྱ་བ་དུ་རི་ཀ་བ་ཐེང་བ་བི་བྱུ་ཏེ་དོན་ཡོད་ཞབས་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་། སྟན་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ས་གཏོར་འཛུད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་
སྟམ་མོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དག་འདོན་ནི་སྟན་ཐབས་ལྟར་བྱ་ཞིང་། བརྗེ་བྱེ་དོན་མེད་ལྟ་
བ། མ་ཀ་ས་བོན། བརྗེ་ས་མ་ཡ་སུ་ཏ་སོགས་ཀྱི་སྟགས་དོན། ཡོ་སྤར་ལྟར། བརྗེ་དོན་མེད་ ས་
མ་ཡ་དམ་ཆོག །སུ་ཏ་ཐིག་སྟུད། ཨ་ཏི་བུལ་བྱང་ངམ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་ནས་དབུའི་དབང་
གིས་མ་ཏེ། ག་མ་གཞོན་པའམ་རིམ་པ་ཞེས་པར་འགྱུར། བུའི་དོན་མེད་འབྱུང་བའི་འགྲེལ་པར་
བརྗེ་དོན་མེད་སྟེ་སྟོང་ཉིད། ས་མ་ཡ་ནི་ཀུན་རྫོབ། སུ་ཏི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཐིག །མ་
ཏེ་ག་མ་རིམ་པ་ལས་མ་(༡༣ན)འདའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཀུན་རིག་ལྷིག་ཆེན་ལས་
གཞན་དེ་ལྟར་ལ་མ་ཏེ་ག་མ་བདག་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད། རྩོམ་གསལ་
པའི་དོན་དང་། ཨ་མོ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྟགས་དོན་ནི། ཨ་མོ་ལྷ་དོན་ཡོད། ལྷ་སུ་ནོར། ལྷ་རི་
འཛིན་པའམ་བཟུང་བ། མཇུ་ལི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་རིམ་དུ་འདི་བ་ནི། དོན་མེད་ཀྱང་ཀྱི་
གཉིས་པ་ལས། དོན་མེད་ཅན་ཀྱི་ཁྱ་གསུམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱ་བཞི་པ། །ཁྱ་ལྔ་
པ་ནི་སྤང་བྱེད་ལའོ། །གར་དབང་ཐུག་གི་ཁྱ་བྲག་པ། །རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱ་བདུན་པའོ། །ཞེས་
མི་བསྐྱོད་པ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་རིགས་ལྔ་ལ་ཆད་མི་འད་བ་གསུངས་པ་ནི། ལྟའི་སྟོན་ས་
བཞག་པའི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིན་བདག་གི་འཕྱོར་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཞག་པའི་ཆད་
ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཀྱིལ་ཆོག་དོན་མེད་ཐེང་བར་རྒྱུད་ལུང་བངས་པ་ལས། འཛམ་བུ་སྤྱིར་
གི་དབང་ཐུག་གས། །འཁོར་ལོས་སྤྱིར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཀུན་ནས་དབག་ཆད་མཐའ་
བུ་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བྱི་བར་བྱ། །མཁས་པས་གདུལ་བུའི་སྤྱི་བོ་ཡི། །སེམས་
ནས་ཡང་དག་ལྟས་ནས་ནི། །འདོད་པས་ཆད་ནི་བྱས་ན་ཡང་། །ཉེས་པ་བྱུང་ཟད་ཡོད་མ་

ཡིན། །རང་གི་འདོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན། །ལག་པའི་མཐེལ་དུ་བྲིས་བྱས་ནས། །བསྟན་
བཅོས་ལས་གསུངས་དོན་བྱེད་དེ། །ས་སྟངས་སོགས་སུ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་
བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཙ་རྒྱུད་ལས་ཐུགས་སྦྱ་གསུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐོགས་བཞི་བསྟོམས་པར་ཁྱ་བཙུ་གཉིས་དང་བཙུ་བྱ་དང་ཉི་ཤུར་གསུངས་
བ་ཡང་ལྟའི་(༩༣བ)སྟོན་ས་བཞག་པའི་སྦྱར་བཏང་ཙམ་ལས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་
མེད་པ་ནི། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཐུགས་པས་སྟོབ་མའི་རུས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་
བསྟན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ། །ཁྱ་གང་བ་ནས་བཙུམས་བྱས་ནས། །ཁྱ་སྟོང་བར་དུ་བྲི་བར་
བྱ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་འཇམ་དོར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འང་དེ་དང་འབྲ་
བ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་རིམ་དུ་འབྲི་བར་འདོད་ཀྱང་། དེའི་ཆད་
མི་འབྱུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་གདབ་དགོས་པས། དེ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་བརྒྱད་
གདབ་པ་དང་། ཐེག་ལྷག་མ་རྣམས་གདབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་དོན་དང་ལྟན་ཐབས་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། ཚེ་སྐྱེ་སྤོ་ཞོ་རྩ་
ན་རྩྱ་པའ། ཅེས་པའི་ཐུགས་དོན། སྐྱེ་ཐབས་ཅད། སྤོ་ཡང་དག་པ། ཞོ་རྩ་ནི་སྦྱོངས་ཐེག་
ཅེས་པའོ། །ནམ་མཁར་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་
བར་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། དེ་རྗེ་ཐེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་།
རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པ་དང་། སྟོབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། དཀྱིལ་
ཆོག་ཉི་ཤུ་བར། ཡ་ཐེག་གི་སྐབས་སུ། ཐུགས་པ་མི་བསྐྱེད་སྦྱོར་ལྟན་པས། །རྟག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཉེ། རྟག་པ་ནི་རྣམ་སྟངས་གི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གངས་
ཡིན། ཡང་ཤུཌི་པ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་
གང་ཡིན་གྱི་ལས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ཙམ་པས་སྟོབ་མ་རང་གི་ལྷ་གང་ཡིན་དུ་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྐབས་འདིར་དེ་རྗེ་མཁའ་འགོ་ལས། ཐུགས་ཀྱན་མཉམ་

(༡༩ན)པར་དམིགས་ནས་སྟུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར་
ཐེག་གདབ་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི།
ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སློབ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་མེད་
པའི་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་འབྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ཁ་བཟུ་ཕྱོགས་ནི་དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སློབ་
དཔོན་ཚུ་ལྟའི་ཕྱོགས་གནས་དང་། །སློབ་མ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་གྱུར་པ། །དབང་པོའི་ཕྱོགས་
ན་གནས་པ་ཡིས། །ཆངས་པའི་ཐེག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །སྟགས་རིག་གཤེན་རྗེས་ཕྱོགས་
གནས་པ། །སློབ་མ་ལུས་ངན་ཕྱོགས་གནས་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཆངས་པའི་ཐེག་གཉིས་
པ། །ཡང་དག་པར་ནི་གདབ་པར་བྱ། །སློབ་དཔོན་མེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། །སློབ་མ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་གྱུར་པ། །དབང་ལྟན་དུ་ནི་གནས་ཉིད་ཀྱིས། །རྩ་བའི་ཐེག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །དེ་
ཉིད་དུ་གནས་རྗེས་ཅེ་ཅན། །ཐེག་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། །བདེན་བྲལ་ལ་གནས་བྱ་ཡིས་
ནི། །སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་ཐེག་གདབ་བྱ། །དེ་ཉིད་དུ་གནས་སློབ་མ་དང་། །རླུང་ལྟར་གནས་པའི་
སླ་མ་ཡིས། །བདེན་བྲལ་རླུང་ལྟ་ལ་གནས་པའི། །ཐེག་ནི་གསུམ་པ་གདབ་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་
དུ་གནས་ནས་འཕྱོར་པ། །ལས་ཤེས་པ་དང་ནི་ཕྱོགས་སྟུ། །གནས་པའི་བྱ་ཡིས་བྱི་ནས་
ནི། །རྩ་ཐེག་བཞི་པ་གདབ་པར་བྱ། །མེ་ལྟར་གནས་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། །རང་གི་ལྟ་ཡི་སྦྱོར་
ལྟར་དང་། །རླུང་ལྟར་གནས་པའི་སྟགས་པ་ཡིས། །མཆོམས་ཀྱི་ཐེག་(༡༩བ)ཀྱང་གདབ་
པར་བྱ། །སླ་མ་དབང་ལྟན་ཕྱོགས་སྟུ་ནི། །གནས་ནས་སློབ་མ་བདེན་བྲལ་དུ། །གནས་པ་
ཡིས་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཐེག་གཉིས་པ་ཡང་དག་གདབ་པར་བྱ། །སྦྱུ་མའི་ལུས་ནི་བཞུན་བཞུན་
དུ། །དེ་ནས་སྟོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་བྱུར་ཐེག་གཉིས་པའི་ཁ་བཟུ་
ཕྱོགས་ནི། །ཆག་འགྱུར་དུ། །སླ་མ་བདེན་བྲལ་དུ་སོན་ཏེ། །དབང་ལྟན་ཕྱོགས་སྟུ་གནས་པ་
ཡི། །སློབ་མར་བཅས་པས་ཡང་དག་པར། །མཆོམས་ཐེག་གཉིས་པ་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་

དང་། དབུལ་འབྱར་དུའང་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོ་བ་མའི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་ལས་ལྟོག་སྟེ་བསྐྱར་བ་
དེ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་སྟོ་བྱང་གི་ཆངས་ཐིག་སྟོན་དང་ཤར་བྱ་བ་ཀྱི་ཆངས་
ཐིག་རྗེས་སུ་འདེབས་པའི་ལུགས་དང་། ཆངས་ཐིག་བཏབ་རྗེས་བྱར་ཐིག །དེ་ནས་ཅ་ཐིག་
འདེབས་པའི་ལུགས། ཅ་ཐིག་གི་རིམ་བའང་ཤར་བྱ་བ་བྱང་སྐྱའི་རིམ་བཞིན་འདེབས་པ་
དང་། ཤར་བྱ་བ་སྟོ་བྱང་གི་རིམ་བས་འདེབས་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་སྒྲོ་བ་མའི་ཁ་བལྟ་
ཕྱོགས་སོགས་འདིར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ལ། ཆངས་ཐིག་ཐེར་བའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་འཛིག་ཉེན་འདིར་བཅུད་ཆགས་པའི་ཐོག་མར་ཆངས་པ་བྱང་བ་བཞིན་ཐིག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དང་པོར་བྱང་བས་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཐེར་ཡང་གཞུང་ཆེ་བའི་ཁྲངས་མ་མཐོང་ལ། ཐིག་
གཞན་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི་སྤོ། །

ཐིག་འདེབས་པའི་ཆེ་བསྐྱར་ཕྱོགས་ནི། །བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ཅ་འགྲེལ། ཉེན་མོ་འབྱུང་
གནས། རྩ་རྒྱུ་ཉ་ལ་སོགས་པས་གཡས་བསྐྱར། ས་ར་ཉ། ནག་པོ་སྟོད་པ། བེ་བྱ་ཁྱི་ལ་
སོགས་པས་གཡོན་བསྐྱར། ལྷ་རི་ཀ་པས་ཕྱོགས་ཐིག་གཡོན་བསྐྱར་དང་མཚམས་ཐིག་
གཡས་བསྐྱར་བྱས་ནས་འདེབས་པར་གསུངས་པ་སོགས་མང་ཞིང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་
ལའང་(༡༥ན)དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལས་གཡས་བསྐྱར་གྱིས་ཐིག་གདབ་པར་བཤད་
པ་ཡོད་ཅིང་། དོ་རྗེ་ཐེང་བར་ཡང་གཡས་བསྐྱར་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་པ་
སོགས་ལ་དགོངས་ནས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲད་པར་གྱིས་བསྐྱར་ཕྱོགས་གཉིས་མི་འདྲ་བ་
རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་ཅིང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་བསྐྱར་ཕྱོགས་དངོས་སུ་མི་གསལ་
ཡང་དབང་དོན་ཀྱི་དགོངས་པ་གཡས་བསྐྱར་བྱས་ནས་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་དང་བསྐྱར་ཕྱོགས་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀླང་པ་གཡོན་པ་སྐྱེལ་ཤུང་བྱེད་པ་
དང་གཡས་པ་ས་ལ་བཅུགས་ཉེ་བསྟུན། སྒྲོ་བ་མ་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་སྟོད་ཚུལ་རྣམས་ཐིག་
ཆེན་བརྒྱུད་དང་ཕྱི་ཐིག་དང་ནང་ཐིག་གི་སྐབས་ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་

ལ་ཕ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འབྲུམ། བེག་སྐྱད་འཛིན་ལུགས་དང་པོར་རྗེ་རྗེ་
ཁུ་ཚུར་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་མ་ལ་ཅི་བདེར་བྱས་པས་ཚེག་པ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བྱང་གི་ལུང་སྤང་བྱངས་པ་སོགས་གྱིས་སློབ་དཔོན་སློབ་
མའི་གྲོགས་དང་བཅས་པས་བེག་གདབ་པར་བཤད་པ་དང་། གྲོགས་མེད་ན་ཕུར་པ་ལ་
བེག་སྐྱད་བཏགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་འདེབས་པར་ཆད་ཐུབ་མང་པོས་གསུངས་
པ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་འདེབས་སུ་འཇུག་པའི་དམིགས་བསལ་གཏན་ནས་མེད་པས།
བེག་འདེབས་པ་ལ་ངེས་པར་སླ་མ་རང་ཉིད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ངན་པའི་མཚན་མ་
བཏག་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། བེག་སྐྱད་ཆད་ན་སློབ་དཔོན་འཆི། །དམན་དང་ལྷག་
པས་ནད་འབྱུང་ཞྭ། །ཕྱོགས་ལ་འབྱུང་ན་སློབ་མ་ཕྱིས། །ཞེས་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ལྷས་
ངན་བྱུང་ན་དངོས་མི་(༡༥)འབྱུག། །ཅེས་དང་། རིང་ཐུང་ཁྲིར་ན་ནད་གྱིས་འདེབས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རིང་ཐུང་ནི་བེག་སྐྱད་ཀྱི་ཆད་སྤང་བཤད་པ་ལས་རིང་ཐུང་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་།
ཕྱོགས་ལ་འབྱུང་པ་ནི་དཔོན་སློབ་ཀྱི་སྤྲོད་ས་རིམ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་འབྱུགས་པ་དང་། སློབ་
མ་ཕྱིས་པ་ནི་སློབ་མ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འབྲུམ་མཚན་མ་བཏག་པའི་
དུས་ནི་ཤུའི་པ་དང་ཨ་བླ་ཀ་ར་ཆངས་བེག་གཉིས་འདེབས་པའི་དུས་སུ་བཞེད་ཅིང་། ཉིན་
མོ་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཆངས་བེག་གཉིས་དང་། བེག་ཆེན་བརྒྱད་དང་། བེག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་བས་ཐམས་ཅད་ནན་ཏན་དུ། །མཁས་པས་ངེས་པར་བེག་གདབ་
པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བེག་གཉིས་འདེབས་པ་དང་། བེག་སྐྱད་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་
ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱུགས་རིམ་དུ་གསུངས་པས་བེག་དང་ཆོན་ལ་སོགས་པ་རིམ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་གཏན་ནས་མ་འགལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་འདས་ན་རྗེ་རྗེ་འཆང་
གི་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བ་ཡིན་པས་བེག་གི་ཆ་རེ་ནོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་འོང་བ་ནི། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས། བྱེད་ཇོ་བོ་པ་ད་ལྟ་སྟ་ཀ་རའི་ཐེག་གི་ཆོ་
ག་ལ་བཏེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ན་བྱེད་དེ། དེའི་ཆོ་གའམ་ཐེག་གི་ཡན་ལག་རེ་ཅམ་ཆད་དུ་
མ་ཁྱོལ་ན་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་པམ་པ་བཞི་ག་བྱུང་བས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་
བཤད་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཞེས་ཤེ་རའི་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་དོ། །མཚན་མ་ངན་པ་
བྱུང་ན་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ནི། ལས་སྒྲགས་བསྐྱེད་པའམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་མི་
ལམ་ངན་པ་བསྐྱོག་ཐབས་ལྟར་བྱའོ། །ཐེག་གི་སྟོང་དབྱེ་བའི་ཆོ་མིག་གཉིས་ནི་(༡༦ན)ལས་ཉི་
ཟླར་བསྐྱེད་ནས་ཁོ་བོའི་ལྟ་བས་བལྟ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། བྱེད་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པ་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལྟའི་སྐྱེས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེས་ལྟ་བུར་བལྟས་
ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐར་པའི་སྟོང་བགོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ་ནམས་དབྱི་བར་
བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱི་བཟང་གི་ཚུས་རིམ་བཞིན་ཤར་སྟོ་བྱུང་བའི་གི་
སྟོང་ཅ་ཐེག་དང་ཆངས་ཐེག་སྟང་མཚམས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ནས་ཆ་ཚུང་གཉིས་གཉིས་དབྱེ་བ་
བྱ་ལ། སེམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲགས་པས་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་ཀྱི་སྟོས་ཟེན་
དགོས་པ་མཚོན་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གོས་བགོ་བ། འགོ་འདུག། སྟོང་
དབྱེ་བ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་ཀྱི་སྟོང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྟོང་དབྱེ་བའི་མཚམས་ཐེག་ཆེན་བརྒྱད་ཐེབས་པ་དང་ཐེག་
ཡོངས་རྫོགས་ཐེབས་པའི་འོག་གཉིས་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་ཅ་ཐེག་གི་དབུས་སུ་བརྒྱད་ཆ་ཕྱིས་པ་དེ། སྟོང་དེའི་བཞི་
ཆ་ཆ་ཚུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པའི་ཐེག་ཅ་དང་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། བསྐྱེད་
རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་རེ་ཞིག་མ་སྟོས་སོ། །བཞི་པ་
ལ་ནི། ངག་འདོན་ལྟན་ཐབས་ལྟར་བྱ་བ་ལས། ཆོག་དོན་འགྲེལ་དགོས་པའི་དཀའ་བའི་
གནད་མ་མཆིས་སོ། །

བ་ནི་རྟོག་སྒྲེང་སོགས་པལ་ཆེར་དང་མཐུན། རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགོ་ལས། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་
བ་འཛིན་པ་དང་། གཤེན་རྟེ་གཤེད་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། གང་ཟག་གཞན་(༡༧ན)ཞིག་
གིས་དབང་སོ་བུམ་པ་ཞིག་ལ་འདིའི་དབང་སོ་མཛོད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ན། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་ལག་པ་གཡས་ཀྱིན་དུ་བསྐྱེད་ས་ནས་ཁས་སྒྲུང་ས་པ་དང་འབྲ་བར་ཁས་སྒྲུང་ས་པའི་
ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཁ་སྐྱོར་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ཡང་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲིབ་གསུམ་བསྐྱེད་ས་ནས། རྟོ་རྟེ་དང་བཅས་
པའི་སོར་མོའི་ཅེ་མོས་ས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་
བས་ས་གཡོས་པའི་གསེབ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་འབྱེན་པ་ནི་སྟོན་བྱུང་དང་མཐུན་པར་མཛད་
པ་སྟེ། རྒྱ་རོལ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་ལས། སྟོན་པས་བདུད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་གཏན་པ་མེད་པའི་
མཆོད་སྐྱེན་གཅིག་གིས་འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ངས་ནི་མཆོད་སྐྱེན་གྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྐྱེན་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ན། བདུད་ཀྱིས་ངས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁྱོད་དབང་སོར་ཡོད་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་
ལ་དབང་སོ་མེད་དོ་བྱས་པས། དེའི་ཆེ་ཕྱག་གཡས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་ཏེ་ས་
ལ་བཅུགས་ནས། ས་འདི་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་སྟོམས་ཏེ་ཉེ་འཁོན་
མེད། །འདི་ནི་བདག་གི་དབང་སྟེ་བདག་རྩུན་མེད། །འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་དབང་བྱོས་
ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། དེག་མ་ཐག་དུ་ས་གཡོས་ནས་སྒྲིབ་རིང་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་
སའི་ལྟ་མོ་བརྟན་མ་འཁོར་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་ལྟན་པས་ས་ཐམས་ཅད་གཡོས་པར་བྱས་
ནས། ཏ་ཅང་མི་རིང་བ་ཞིག་དུ་ས་བརྟོན་ཏེ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལུས་(༡༨བ)
ཕྱེད་བྱུང་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་བདུད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་སོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་བདག་
ལ་མཛོན་སུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་
དང་ཆོད་མ་དམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཐོས་པ་ན། བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་བློས་

པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲགས་རིམ་ལས་གསུངས་སོ། །

སའི་ལྷ་མོ་ལ་འབྲལ་བའི་མཆོད་པ་བསང་སྤངས་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། འབྲལ་བའི་སྒྲགས་དོན་ནི། ཨོ་སྤར་ལྟར། སྤི་ཐི་ལྷོ་ས། དེ་ལྷོ་ལྷ་མོ། ས་པ་རི་ལྷ་ར་འཁོར་དང་བཅས་པ། སྤར་བ། བ་ར་མཆོག །ས་ཏ་ཀ་རི་བསྟེན་བཀྱར་བ། ཨཱྀ་མཆོད་ཡོན། མཆོམས་སྟུང་འཕལ་ན་སྤྲི་སོ་སོར། ཨཱྀ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་མཆོག་ཏུ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་མཆོད་ཡོན་སོ་སོར་བཞེས་ཤིག་དང་། ཉེར་སྟོད་འབྲལ་བའི་སྒྲགས་དོན་ནི། དུཤྩེ་མེ་ཏོག །སྤུ་ར་མཆོད་པ། མེ་ལྷ་སྟེན་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་དོན། ས་སྤུ་བ་རྒྱ་མཚོ། སྤར་ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་སྤྱི་ཡེ་དམ་ཆོག་དཔལ་གྱི་ཆེད་དུ། ཞེས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་དོན་གྲང་ཀོ་ས་ལར། དེ་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྟེན་ནོ། །སྟེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྲས་ནི་གངས་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ནག་པོ་སྟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཅི་བགྱི་བ་བཀའ་སྟེལ་ཞེས་སའི་ལྷ་མོས་གསོལ་བའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་སོགས་ཕུལ་ནས་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོར། མགོན་པོ་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་འོད་པར་གསུངས་ལ། འདིར་(༡༩ན)ནི་སའི་ལྷ་མོས་བཀའ་འོད་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་ཐོན་པས། མཆོད་པའི་རྗེས་དེར་ལག་པ་གཡས་པ་དོན་རྗེ་དང་བཅས་པས་སྟོས་ཐོགས་ནས། སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བཟོད་དེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་བཅད་དང་པོ་སྟུ་བ་དང་། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་འབྱུང་བ་འཕྲེང་བ་སོགས་དུ་མར་བཀོད། དེའི་ཆོག་དོན་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོར། སྟོན་དུས་སྤུ་དཔང་པོ་མཛད་པ་བཞིན། ད་ལྟར་ཡང་བདག་གིས་བརྒྱས་བསྟོམ་རྗེས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་དབང་བ་ལ་དཔང་པོ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཅེ་མོ་གསུང་ངོ་། །

ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པར་སྟོན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུད་ནས་བྱང་

ཚུབ་ཤིང་བྱང་དུ་བདུན་བཅོམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་མཛོད་པ་ལ་
ཁྱོད་དབང་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ། ས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དཔང་སོ་མཛོད་ལ་བགལས་
མེད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཚོ་ག་བྱེད་པ་ལ་དཔང་སོ་ཁྱུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་གསུམ་གསལ་བ་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་གནང་བ་བྱིན་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐེམ་སྟེ་ས་དང་ངོ་སོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས། ཐེང་བ་ལས།
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཅིང་བ་ནང་དུ་བྱས་ནས། དེས་ས་དེ་མནན་ལ། ཡོ་བཇྩེ་ལྷ་མ་ཏྱུ། ཞེས་ལན་
གསུམ་བཛོད་དེ། རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཡི་གེ་ཏྱུ་འབར་བ་འཕྲོས་པས་དབང་ཆེན་
ཀྱི་འོག་གི་བར་རྡོ་རྗེར་བསམས་ནས། ཡོ་བཇྩེ་ལྷ་ཉིལ། ཞེས་ལན་གསུམ་(༡༡བ)བཛོད་
པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སོ། །དེ་ནས་ས་རང་གི་དབང་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྐབས་
འདིར་ཡང་བྱ་དགོས་ལ། ཡོ་དང་ཏྱུ་གི་སྤྲགས་དོན་སྤར་ལྟར། བརྩེ་ལྷ་མ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཞེས་དང་། བརྩེ་ལྷ་རྡོ་རྗེ་བཏན་པ། ཉིལ་གནས་པ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། བྱི་ཞིམ་སོགས་ཀྱིས་ས་བྱུགས་ཏེ། །མེ་ཏྲིག་
སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་བཟམ་ནས། །ཅན་དན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱ་གནས་སུ། །མཁས་པས་མཐུལ་
རབ་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་བྱི་ཞིམ་སོ་ནང་གི་བདུན་ཅི་དང་
བཅས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱམས་པས་བྱུགས་ཤིང་། མེ་ཏྲིག་གཅུལ་དུ་བཟམ། ཐེང་
བ་ལས། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་ཁྱུས་བྱས་ཤིང་ལུས་ལ་བྱི་བཟང་སོས་བྱུགས་ཏེ། གོས་དམར་སོ་
བཟང་སོ་རྒྱུན་ལ་མེ་ཏྲིག་གི་ཐེང་བ་ཅན་གྱི་ཞལ་བྱི་བཟང་སོས་བགོས་ལ། དོ་ཤལ་དང་།
ཀང་གཏུབ་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། རྩ་རྒྱན་དང་། ལག་གཏུབ་དང་། འོག་པག་དང་། སོར་
གཏུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། ཡོ་ཏྱུ་སྤྱུ་ ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོ་བཇྩེ་ལྷ་ཉིལ་
ཏྱུ་པེ། ཅེས་པ་དག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལན་བདུན་དུ་བསྐྱམས་པའི་རས་དམར་སོ་དང་།

ཅོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིའི་དབུས་སུ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པར་འདུག་
པའམ། ཕྱོགས་གཞན་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་དུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཞུགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ། ཆོས་ཞུགས་
སྐབས་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཐུག་པའི་ལོ་ནི་རྗེ་རྗེ་གཙུག་ཏྲར་ཞེས་པ་དང་། རས་དམར་པོ་ཞེས་པ་ནི་
དེ་ལས་བྱས་པའི་ཐོད་འཆིང་(༤༩ན)པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྟོད་སའི་གནས་གཉིས་བཤད་པ་ནི།
རང་གི་མངོན་ཉིགས་བསྐྱོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་སྟོན་གོན་དངོས་གཞི་བྱེད་པའི་
ཆེ་ཤར་ནས་རྒྱབ་དུ་ཕྱོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སོགས་སུ་ཐིག་
ལེ་ཆོམ་བྱ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པ་ལ་ཁ་བལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྟན་ཐབས་སུ་དང་པོའི་སྒྲིབ་བའམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་
བཅས་པའི་རྒྱས་པ་གང་རུང་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ནི། ལྷ་གོན་ས་ཆོག་བྱས་པའི་ཉི་
མ་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དགོས་མོད་ཀྱང་། ས་ཆོག་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་
ལ་ལྷ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་སྤར་ས་ཆོག་གི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་རྒྱས་པར་བྱས་ཟིན་
པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་སྟེ། མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཀྱེ་རྗེ་དཀྱིལ་ཆོག་བདེ་ཆེན་
འདུག་པོགས་ལས། རང་ཉིད་ཉི་མ་དེ་ལ་སྒྲིབ་ཐབས་བསྐྱོམས་ཟིན་པའི་རྒྱན་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ན། དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་ལ། མ་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྟོ་ལ་ཕྱོགས་པར་འཁོར་
དེ། སྒྲིབ་ཐབས་རྗེ་གསུངས་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིར་བསྐྱེད་བྱས་ནས།
རང་གཙོ་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་རྗེ་རྗེ་ནི་ཐབས་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྗེ་རྗེ་དང་བྲེལ་བྱ་བཟུང་
སྟེ་ལྷ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིབ་པ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྷ་གོན་གྱི་བྲེལ་ལེ་སོགས་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། བདུད་
ཅི་ལྟས་ནི་ཀུན་དུ་བྱུགས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ། །ཅན་དན་སོགས་
པས་བྱ་བཞི་བྱ། །པལ་པ་(༡༤བ)ཡི་ནི་གནས་རྣམས་སུ། །སོ་སོར་རྒྱུ་པོར་བྱས་ནས་

ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་གནས་སུ་བྱིའི་མཆོལ་
བྱ་བཞི་པ་རེ་དང་། ལྷ་གཞན་ནམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཐེག་ལེ་རྒྱལ་པོ་རེ་བྱ། ལྷ་བྱང་དང་མར་
མེ་མཛད་བཟང་པོ། དཀྱིལ་ཆོག་དྲོའ་སྤོང་སོགས་ལས་ཐེག་ལེའི་སྤྱིང་དུ་མེ་ཏྲོག་གི་ཆོམ་
བྱ་འགོད་པ་མ་གསུངས་པས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། ས་ར་ཏ་དང་དྲ་རི་ཀ་པས་མེ་ཏྲོག་གི་
ཆོམ་བྱ་འགོད་པ་འང་གསུངས་ཤིང་། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་
ཀྱང་། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ཁྱུ་གང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོར་བྱས་ནས་ལྷའི་
གངས་དང་མཉམ་པའི་ཐེག་ལེ་བྱི་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ། མེ་ཏྲོག་རེ་རེ་དབུས་སུ་བཞག་པ་
གདན་དུ་དབུལ་བར་བྱས་ནས། འཁོར་ལེའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་ཆོམ་བྱ་འགོད་
ཅིང་། དེ་ཡང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་གདན་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡང་ཀྱེ་དྲོའ་ལས་རིམ་ཀྱི་
ཆོ་ག་ལས། ཐེག་ལེ་དེའི་སྤྱིང་དུ་མེ་ཏྲོག་བཞག་ལ། ལྷ་ཆོགས་བསྐྱར་བསམ་མོ། །བསྐྱེད་
སྤྱིང་དུ་ཨ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ལ། ཞེས་གདན་ཡིན་པ་སྤྲུལ་དང་འབྲུ་ཡང་
ཆོམ་བྱ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་གདན་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། སྐབས་འདིར་ཆོམ་བྱ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་
དང་པད་གདན་དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་གངས་ཀྱི་ཆོམ་བྱ་གདན་ཀྱི་དོན་དུ་
འགོད་ལ། དེ་ཡང་དྲ་རི་ཀ་པས་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཀྱིས་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
ཞིང་། བྱིའི་མཆོལ་བྱ་བའི་ཆོ་ཡང་སྤྲུགས་བཞེད་དེ་འབྲུག་དགོས་པ་དབང་དོན་ཀྱི་དགོངས་
པར་གནས་སོ། །

(༤༠ན)དེར་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། ལྷ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་། ལ་མ་པ་སོགས་ཀྱིས་
དམ་ཆོག་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱིང་བྱངས་ནས་མཆོད་བསྐྱེད་སོགས་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྤོང་བར། ལྷ་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་པལ་པ་ལ་མཆོད་བསྐྱེད་བྱ་བ་ཅམ་གསུངས། ཡང་ས་ར་ཏ་དང་། མི་སྤྱུ་རྒྱ་བ། ནག་
པོ་སྤྱིད་པ། དྲ་རི་ཀ་པ། ཨ་རྒྱུ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་

པར་བཤད་ཅིང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་གྲུབ་ཆེན་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའང་འདི་དག་
དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས། དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་། ལྷ་མ་ལྷ་བས་
ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲེ་རྗེར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར་ས་བོན་ལས་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་དགོང་བསྐྱེད་དང་། མི་
གསལ་ན་ས་བོན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་ལེགས་པས། སྐབས་འདིར་
གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་ས་བོན་ཅམ་མམ། ཡང་ན་ས་བོན་
ལས་ཕྱག་མཆོན། དེ་ལས་སྐྱེ་རྗེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་གང་རུང་བྱས་
རྗེས། སྤར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ནམ་མཁར་བཏེགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྤྱན་བྲངས་པ་དང་བསྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཟུར་བ་སྤྱན་འཕྲེན་མེད་ཅིང་། དབང་
བསྐྱར་ཡང་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱན་གྱི་དབང་
བསྐྱར་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲེ། །

མཆོད་པ་ནི། དུ་རི་ཀ་པས། མར་མེ་ལ་སོགས་མཆོད་པ་ཀྱན། །ལྷ་ཡི་གངས་བཞིན་
(༥༠བ)ནམ་བོ་དེ། །བཙུ་ལས་དམན་པ་ཉིད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ལྷ་
གངས་དང་མཉམ་པའམ་དམའ་མཐའ་བཙུ་ལས་མི་ཉུང་བའི་ཉེར་སྐྱོད་བཤམ་ཞིང་། དབང་
དོན་ལྟར་ན་ཆུ་བཞི་ཆར་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་མཛོན། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། བོད་ཀྱི་སྒྲ་
མ་དག །སྤྱ་ཤོན་གྱི་མཆོད་པ་གྲུ་བཞིར་བཤམ་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། ཁ་ཅིག་ཅིག་པའི་སྟེང་
ནས་དང་། གཞན་དག་ལྷ་རེ་རེའི་མདུན་དུ་གྲུ་བཞིར་བྱ་གསུངས་མོད་ཀྱང་སྤྱི་ལྟར་བྱས་
པས་ཆོག་གོ །ཞེས་སྤྱིའི་བཤམ་ཚུལ་པ་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རང་
གི་གཡས་ནས་འགོ་བརྩམས་པ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་གང་ཡིན་འབྲལ་ཡུལ་
དེའི་གཡས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་བཤམས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་པ་རྒྱད་སྤྱི་ལྟར་བྱ་
ཞིང་། དེ་ལ་བསང་སྐྱངས་བྱེན་བརྒྱབ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །ལྷན་ཐབས་སུ་བཀོད་པའི་ཆུ་

བཞི་འབུལ་བའི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དག་ཅིང་དེ་མ་མེད་པ་ཆོར་བ་སེམ་པར་སྟོང་བས་
ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དོན་དམ་པའི་སྤྲུག་ས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་གཟུགས་
སུ་ཤར་བའི་མཆོག་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་འགོང་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཅེས་ཏེ་རྟེན་པ་བྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྟོང་།

ཉིད་སྟོང་འབུལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནི། དོན་དམ་པའི་སྤྲ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
མེ་ཏོག་གི་གཟུགས་སུ་ཤར་བའོ། ཡང་ན་པལ་པའི་མེ་ཏོག་མ་ཡིན་པར་ལྷ་ཇས་ཀྱི་མེ་
ཏོག་དམ་པ་འདི་ཞེས་བཤད་དུ་རུང་ལ་རྟེན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྟོང་། །འདོད་ཡོན་འབུལ་
བའི་ཆོག་ས་བཅད་ནི། རྒྱུད་རྡོར་སྤང་ལུ་ར་རྒྱག་པ་ལས། དུག་རྒྱུའི་རྣམ་པ་སྟོན་(༩༡ན)པོ་
སོགས། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ལའང་དབྱེ་བ་གསུམ། །གཟུགས་རྩི་རྩེ་མ་བཀྲལ་ནས་སུ། །ས་
སྤྲེང་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་སྤྲ་དང་བརྩོད་བྲལ་དབྱངས། །དེ་བཞིན་སྤྲ་ལའང་དབྱེ་
བ་གསུམ། །སྤྲ་རྩི་རྩེ་མ་ཡང་དག་དགུག །དུག་ན་རྩི་རྩེ་ལ་ནི་དབུལ། །ག་བྱར་ཨ་གར་རྩི་
སོགས། །དེ་བཞིན་དེ་ཡང་དབྱེ་བ་གསུམ། །དེ་རྩི་རྩེ་མ་ཡང་དག་དགུག །ནམ་མཁའི་སྤྲེང་པོ་
ལ་ཡང་དབུལ། །འོ་བྱེད་པ་དང་འཛིབ་པ་དང་། །རོ་བྱག་དེ་བཞིན་དབྱེ་བ་གསུམ། །རྩི་རྩེ་རོ་
མ་ཡང་དག་དགུག །འཛིག་ཉེན་དབང་དུག་ལ་ནི་དབུལ། །རྩི་རྩེ་བསྐྱེད་ཡང་དག་སྟོང་། །གོས་
དང་འཁྱུད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། །རེག་བྱ་རྩི་རྩེ་ཡང་དག་དགུག །སྤྲིབ་སེལ་ལ་ནི་དབུལ་
བར་བྱ། །བྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་འདི་དག་ཀྱང་། །བརྟགས་པ་དང་ནི་མ་བརྟགས་པའང་། །ཆོས་
དབྱིངས་རྩི་རྩེ་ཡང་དག་དགུག །འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ་ལ་ནི་དབུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་
པོ་ལྷ་ཆོག་ལྷུང་བཅོས་ནས་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དུག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཕྱན་སུམ་ཆོག་ས་བ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་དང་།
བྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་

ཀྱི་གཞུགས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། བདེ་སྤྲུག་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་བར་མ་སྟེ་གསུམ་མམ། མཆོག་དམན་བར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞུགས་རྗེ་རྗེ་མ་ལག་པའི་བསྟོན་
(༩༡བ)འཇམ་པས་མེ་ལོང་བཟུང་སྟེ་ཞི་བའི་མིག་གིས་བྱུང་མིག་བལྟ་ཞིང་། ལྷ་ཉིག་གི་
ཚུན་པོ་སོགས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་རུ་མ་རྒྱས་ཤིང་འབྱུང་ལ་བར་དོག་པ། གོས་ཅུང་ཟད་
གོལ་ཞིང་རོ་སྟོད་མརྩེས་བར་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་ནམས་མཁའ་གང་བའི་རྣམས་པར་བཀྲུག་
ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་དབྱུལ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་
དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་འཁྱུངས་པར་བསམ་མོ། །སྐྱེས་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་ཤིང་ཐེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱུར་པའི་སྐྱ་ཡང་དག་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེས་
བྱའི་ཚོལ་བའི་སྐྱ་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་རོལ་མོའི་སྐྱ་དབྱུངས་ལྟ་བུ་མ་ཐེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་
རྒྱུར་པའི་སྐྱ་དེ་གཉིས་ལའང་སྤར་ལྟར་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སྤར་རྗེ་རྗེ་མ་སྐྱ་སྟོན་
པ་ལེན་ཅིང་། བི་མི་སོགས་སྟོན་པའི་རོལ་མོ་སྟོག་པས་ནམས་མཁའ་གང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡང་
དག་པ་དགྲུག་པ་ཞེས་ཉེ་ལྟག་མའི་ཆོག་དོན་གོ་སྟེ། ག་བྱར་ཨ་ག་རུ་རྩ་ཉིའི་དི་ལ་སོགས་
པའི་དི་ལའང་སྤར་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་རྗེ་རྗེ་མ་གར་བྱེད་ཅིང་ནོར་
བྱའི་སྟོད་དུ་རྒྱར་ཀྱམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བ་དང་། མ་སྤྱར་བའི་དི་བཟང་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་
འགོང་བར་རུས་པ་ཐོགས་པ་ནམས་མཁའ་གང་བའི་རྣམས་པར་དགྲུག་ཅེས་པ་སྟེ་ལྟག་མ་སྤར་
ལྟར། འོ་བྱེད་ཅིང་འཇིག་པས་བྱུངས་པའི་མ་མཚུའི་སྤར་ཅིའི་རོ་སོགས་རོ་མངར་བ། སྤྱར་
བ། ལན་ཚུ་བ། ཆོ་བ། ཁ་བ། བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་དབྱུག་ལ་སྤར་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་རོ་རྗེ་རྗེ་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ལྟའི་བདུད་ཅི་སོགས་བཟའ་བཏུང་བུན་སུམ་ཆོགས་
པས་གང་བ་བསྐྱུམས་པ་ནམས་མཁའ་(༩༡ན)འགོངས་པའི་རྣམས་པར་དགྲུག་ནས་འབྱུལ་བ་

དང་། རྡོ་རྗེ་དང་པ་སྐྱ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་རེག་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་དང་འབྱུང་པའི་རེག་
བྱ་སོགས་ནང་དང་། གོས་ཀྱི་རེག་བྱ་སོགས་སྤྱིའི་རེག་བྱ་དེ་དག་ལ་འང་སྤར་ལྟར་གསུམ་
དུ་སྤེ་བ་ནམས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཁོ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་
མངེས་པ་ཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ། ལྷེ་བ་ཡངས་ཤིང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ། རོ་སྦྱང་དང་འདྲེས་ས་
སྦྱག་པ། འགོས་དལ་ཞིང་སྒྲིག་པའི་ནམ་པར་བསྐྱེད་ནས་དགུག་ཅེས་དང་། ལྷག་མ་སྤར་
ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞིན་འདྲུམ་ཞིང་ཆགས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་
བ་དང་། རེ་རེས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲ་བྱི་རོ་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པར་མོས་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གྲུང་ལས། བྱུང་ཐེད་མཚོག་མཐོང་ལས་བདེ་ཞིང་། །སྦྱ་
ཐོས་པས་ཀྱང་ཡང་དག་བདེ། །བྱི་ཞིམ་སྒོམ་ལས་བདེ་བ་ཆེ། །སྦྱེ་གནས་རེག་ལས་ཀྱང་བདེ་
ཆེ། །རོ་མཚོག་བདུང་བ་རབ་སྦྱར་བའི། །བདེ་བ་སུས་ཀྱང་བསྒྲོག་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་རྡོར་སྤེང་གི་ཆོག་དོན་སྤར་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དབང་དོན་སོགས་
ལས་རེག་བྱའི་ཆོག་ཁྱད་གཉིས་པར་འོ་དང་འབྱུང་པ་ནམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱུང་བ་བྱུངས་
ལ་འབྱུར་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་དོན་ནི། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། བན་པ་དང་གཞོད་པ་དག་གིས་པན་
ཚུན་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་དངོས་
པོར་ཉེ་བར་བཟུང་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་(༤༡བ)པ་ལྟར། གང་ལ་རེག་སྦྱག་གི་པན་གཞོད་བྱས་པ་སེམས་ཀྱིས་
ཆོར་ནས་བདེ་སྦྱག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་མ་ཟེན་པ་ཞེས་
བྱ་བས་སྤྱིར་སྒྲ་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་ཆ་
གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་
དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་མ་བསྟུས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆུ་བཞི་

ཉེས་སྐྱོད་འདོད་ཡོན་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པས་མཆོད་ཅིང་། མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ་
ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྡས་གཙོ་བོ་དང་། རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཆོག་
དོན་སྐྱོན་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་བཤམ་པ་དང་བུམ་པ་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བུམ་པའི་
རྒྱ་ཚད། ཁ་དོག་། གངས། མཚན་མ་གྱི་ཚུལ། མགུལ་ཆིངས་སོགས་བྱེད་ཚུལ། བུམ་རྩས།
དག་པ། རི་ལྷར་དགོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ནི། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། གསེར་
དངུལ་ཟངས་འཛིན་པ་གང་རུང་ལས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་
ཤུ་པ་ལས། གསེར་གྱི་འམ་ཡང་ན་དངུལ་གྱི་འམ། །ཟངས་སམ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད། །རི་
ལྷར་རྟེན་པ་བཟུང་ནས་ནི། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་བུམ་པ་བཞག། ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
གཞན་རག་གན་ལ་སོགས་པའང་རུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཆོད་ནི། དུས་གྱི་
འཁོར་ལོའི་དབང་ལེ་ལས། དེ་བཞིན་ཤེས་གྱི་བུམ་པ་དང་ནི་དངུལ་མཆོག་རང་བཞིན་དཔལ་
ལྷན་ཐོད་པ་དག་དང་ལྷགས་གྱི་དང་། ཟངས་ཞེས་བྱ་དང་གསེར་གྱི་བུམ་པ་རབ་གསལ་ངེས་
པར་ཤིང་ལས་སྦྱེས་དང་ས་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་པོ་བརྒྱད་གཉིས་(༥༣ན)སོར་དུ་བརྗོད་
དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་བས་བཅུ་ཡི་དཔངས་དང་སོར་གཉིས་དག་གི་མཚུ། །དུག་གི་མགིན་
པ་སོར་བརྒྱད་ཁ་སྟེ་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྷར་དཀར་ཞིང་རྒྱས་དག་ལའོ་གཞན་ལ་མིན། །ཞེས་
ཞི་བ་ལ་ཤེས། རྒྱས་པ་ལ་དངུལ། བསད་པ་ལ་མི་ཐོད། བསྐྱད་དབྱེ་ལ་ལྷགས། དབང་ལ་
གསེར། འགྲུགས་པ་ལ་ཟངས། རངས་པ་ལ་ས། རྫོངས་པ་ལ་ཤིང་གི་བུམ་པ་དང་། དེ་དག་
གི་ཆོད་ནི་ཞི་རྒྱས་གཉིས་སྟོ་བའི་རྒྱར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཐེབ་སོར་བཅུ་དུག །སྟོ་བའི་འོག་
ནས་ཁའི་བར་དུ་སོར་ཉི་ཤུ། ཁའི་མཚམས་ནས་འཕྱང་བའི་མཚུ་ལ་སོར་གཉིས། མགིན་
པའི་དཔངས་སུ་སོར་དུག །མཚུའི་མཐའ་ནས་མཚུའི་མཐའི་བར་གྱི་ཁ་ལ་སོར་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་ཆ་གཉིས་མགུལ་པའི་སྦྱབས་སྟོང་དང་། ཆ་གཅིག་གཡས་གཡོན་གྱི་མཚུའི་སྟེང་གི་

ཆད་དུ་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་རྩི་ཐོང་བ་ལས། དབྱེ་བ་དང་བསྐྱད་པ་དག་གི་ལྟ་བ་
ནི་རྒྱལ་པོ་སོར་བཅུ་གཉིས་སོ། །དབངས་སུ་སོར་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའོ། །སྟེ་བ་ཡོན་པོ་སྟེ་སོར་
བརྒྱད་པའོ། །ཁ་ནི་སོར་དྲུག་གོ། །མཚུ་གཉིས་ནི་སོར་རེ་རེའོ། །དབང་དང་དགུག་པ་དག་
གི་བྱམ་པ་ནི། བཟོ་བོས་རི་ལྟར་བྱས་པའོ། །རེངས་པ་ལ་ནི་བྱང་ཞིང་རྒྱལ་པ་དང་། དབངས་
སུ་སོར་བཅུ་དྲུག་གོ། །མགྲིན་པ་ནི་སོར་བཞིའོ། །ཁ་ནི་སོར་དྲུག་གོ། །མཚུ་ནི་སྟོམ་ཞིང་
སོར་གཉིས་པའོ། །ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་བརྗོད་པའི་བྱམ་
པ་རྣམས་བཟུང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏིང་འགྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གདོང་(༥༣བ)དྲུག་གི་རྒྱད་ལས། ནག་
པོར་རེ་མེད་པ་ཡི། །བྱམ་པ་ལྟོ་ཆེ་བྱེ་ཆད་པ། །ཞེས་ལྟོ་བ་བྱེའི་ཆད་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
ཅམ་ལས་རྒྱད་གཞན་གྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །སྐབས་འདིར་
ནི་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། བྱམ་པ་དེ་དག་ནང་ནས་ནི། །རྣམ་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་ལྡན་པར་
བྱ། །སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆད་ཀྱིས་ནི། །མགྲིན་པ་མཐོ་ཞིང་རྣམ་པར་མཛེས། །ལྟོ་བའི་རྒྱར་
ནི་མཐོ་ལྡོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཆད་ཞན་ན། །ཡོན་བདག་དག་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ནག་པོ་
རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །ཅ་བ་དོར་ཞིང་མ་འབྱོར་བ། །བྱ་ག་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དེ་
བཞིན་གས་པ་མེད་པ་བཟུང་། །ཞེས་ལྟོ་བའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་མཐོ་ལྡོ་གསུངས་པས། ལྟོ་
བའི་ཞིང་སོར་ཉི་ཤུ། མགྲིན་པའི་དབངས་སོར་བརྒྱད། མཚུའི་འབྱང་བྱང་འཇུག་གསལ་
བར་མི་གསལ་ཡང་། དབང་དོན་དུ་སོར་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཁྱད་སྤྱད་དུས་འཁོར་ལ་
དགོངས་སམ་སྟམ་ལ། བྱམ་པའི་དབངས་ཆད། དབང་དོན་དུ་མ་བཤད་པས་དུས་འཁོར་
དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་སམ་དབྱེད་ཅིང་། མཚུ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཚུ་མ་ཡིན་པར་
ཁའི་འགྲམ་ནས་འབྱང་བའི་ལེབ་མོ་དེ་ལ་བྱ། ཅ་བ་དོར་ཞིང་མ་འབྱོར་བ་ནི་ཞབས་སྟེགས་
མེད་པ་ལ་བྱའོ། །དེའང་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་ཆད་དང་མི་ལྡན་ན་སྦྱིན་བདག་ལ་མི་གིས་པར་

གསུངས་པས་ཚད་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་། བུམ་པ་གཞན་ལ་དེ་འབྲེེ་ཚད་ངེས་བཟུང་མི་
དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཁ་དོག་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་ན་དེས་ཚོག་ལ། དེ་མེད་ན་འབྲས་
བཏགས་པའམ། ཐོད་ལེ་གོར་རམ། ཅན་དན་ནམ། རྗེ་རྒྱས་དང་ས་དཀར་སོགས་གྱིས་
དཀར་པོར་(༥༥ན)བསྐྱར་ཏེ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། ནག་པོ་རྩ་བ་སོགས་སྤངས་
པ། །མགོན་པ་རིང་བ་ལྟ་ཆེ་བ། །རྗེ་རྒྱས་དཀར་བཏགས་རྩ་ཡིས་བྱགས། །ཞེས་དང་།
ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་
འཛེམས་གྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་མ་འབྱོར་ན། ས་ལས་བུམ་པ་དམར་པོ་ནག་པོ་ར་རི་མེད་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། བུམ་པ་བསྐྱར་དམར་པོའི་མདོག་འབྲ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །དེས་ནི་བུམ་པའི་རྒྱ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་དང་། སྤྱི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། བུམ་པའི་ཁ་དོག་དམར་
པོར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་གངས་ནི། སྤྱི་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱང་འབྲུག་གསལ་བ་
ལས། རྩལ་ཚོན་ལ་ནི་ལྟ་གངས་སམ། །ཡང་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་དག། །ཞེས་རབ་གནས་
གྱི་རྒྱད་ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས་བཤད་པ་དང་། ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་ལྟ་རྗེ་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དེ་རྣམས་གྱི་བུམ་པའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱུས་པའི་རིམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ། །ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་གཅིག་གོ། །ཡུམ་
རྣམས་གྱི་གཅིག་གོ། །གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་གཅིག་གོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་གྱི་གཅིག་གོ། །ཁྲོ་བོ་བརྩའི་གཅིག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་རོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ལྟ་གངས་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱམ་ཏུ་སོ་གཉིས། དེ་ལས་བསྐྱུ་ན་དབྱས་
སུ་གཙོ་བོའི་བུམ་པ། དེའི་ཤར་དུ་རྣམ་སྤང་ཞལ་གཙོ་བོ་བུམ་ལ་ཕྱོགས་པ། རྣམ་སྤང་གི་རྒྱབ་
ཏུ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ཁྲོ་བོ་དང་སྟེང་གི་ཁྲོ་

ཐོ་བཀོད་པའི་བྱམ་པ་གཅིག །ཤར་ལྷོར་སྤྱན་མ་གཙོ་བྱམ་ལ་(༥༧)ཞལ་གཟིགས་པའི་
རྒྱབ་ཏུ་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་དང་ཤར་ལྷོའི་ཁོ་བོ་བཀོད་པའི་བྱམ་པ་གཅིག །དེས་ལྷ་འགོད་
ཚུལ་རིགས་འགྲེ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་པ་བཞི་དང་། མཚམས་ཀྱི་བྱམ་པ་བཞི་སྟེ་དགུ
།དེའང་མ་འབྱོར་ན་གཙོ་བྱམ་གཅིག་དང་། ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་བ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་གཅིག །ལྷོ་
དང་ལྷོ་རྒྱབ་པ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་གཅིག་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་འཇམ། ཡང་ན་གཙོ་
བོ་དབྱུས་དང་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཞལ་དབྱུས་སུ་
གཟིགས་པའི་བྱམ་པ་གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱན་མ་སོགས་གཤེགས་མ་དང་སེམས་དཔའ་དང་
སེམས་མ་དང་ཁོ་བོའི་བྱམ་པ་སྟེ་ལྷ་བྱ་བའམ། དེའང་མ་འབྱོར་ན་གཙོ་འཁོར་ཡོངས་རྩིགས་
བཀོད་པའི་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་དང་། ལས་བྱམ་གཉིས་བྱ་ལ། དེའང་བྱམ་པ་ལྷ་གངས་ལྷ་
བྱ་བཤམས་པའི་ཆོ། བྱམ་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་བྱམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་འཛོག་པ་
དང་། རྣམ་རྒྱལ་ནི་གཙོ་བོའི་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་སྟེ། དབང་དོན་ལས། གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་
བྱ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་གིས་བསྐྱེད་པའི་དུང་ཆོས་སམ། ཐོད་པའམ་རྩ་
ཐོར་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བྱི་བཟང་གི་རྒྱས་བཀའ་བའི་སྟེང་དུ། ཞེས་དུང་ཆོས་འཛོག་
པའི་བྱམ་པ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། གཞུང་འདྲིར་འབྱོར་
པ་ཚུང་ན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བྱམ་གཉིས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བྱ་ཡི། བྱམ་པ་གཞན་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྩི་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
དང་། བྱ་བ་མང་བ་བཀོད་ནས། བྱམ་པ་གཞན་ལས་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱར་པའི་དོན་དུ་བྱེད་
བཅས་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལས་བྱམ་མ་
འབྱོར་ན་རྣམ་རྒྱལ་(༥༨)བྱམ་པ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་མཚན་མ་གྲིས་ཏེ་བསྐྱེད་ཆོག་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བྱམ་པ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་ཡང་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། ཐེང་བ་
ལས། བྱམ་པ་གཉིས་པ་ཡང་མེད་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་པ་ལ་གཙོ་བོའི་མཚན་མ་དང་།

དེའི་གཡོན་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་མཆན་མ་བྱི་བར་བྱཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱགས་གཞན་ཏེ།
དེའི་མཆན་མ་ནི་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱིའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཤར་
དང་ཤར་སྟོའི་བྱམ་བ་སོགས་བརྒྱད་དུ་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་སོགས་རིགས་བཞི་དང་ཡུམ་
བཞི་བསྐྱེད་ཅིང་། མི་བསྐྱོད་པའི་བྱམ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་བྱམ་བ། རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་
བ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་བ། རྒྱལ་བའི་བྱམ་བའི་ཁར་བཞག་པའི་དྲུང་ཆོས་ལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་
པོའི་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ལ་བྱམ་རྩས་ཀྱང་ཆང་བར་གཞུག་ཅིང་། དེར་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་ལྷ་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་སོ། །

ལྷ་བ་ནི། ལྷ་བྱང་གིས། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ས་བོན་ཡང་ན་མཆན་
མའང་རུང་། །གྲར་གྲུམ་ལ་སོགས་མངོན་འདུས་བྱས། །མཁས་པས་བྱམ་པའི་ལོགས་ལ་
བྱི། །ཞེས་མཆན་མ་འདྲི་བར་གསུངས་ལ། མཆན་མ་གང་འདྲི་བ་ནི། བྱམ་བ་སོ་སོ་བ་ཡོད་
ན་ལྷ་དེ་དང་དེའི་མཆན་མ་འདྲི་ཞིང་། རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བྱམ་གཉིས་ཡིན་ན། རྣམ་རྒྱལ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལྷའི་མཆན་མ་དང་། ལས་བྱམ་ལ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་བགེགས་མཐར་
བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་སྤྲོ་ཚོགས་དོན་མེད་འདྲི། བྱམ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ན། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་བ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལྷའི་མཆན་མ་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་མའི་གཡོན་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་
པའི་(༥༥)མཆན་མ་འདྲི་ལ། མཆན་མ་བཞིར་སྒྲུན་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་འདྲི་བའི་ལུགས་
ཀྱང་བྲེང་བར་བཀོད་དེ། དེང་སང་ཕྱག་ལེན་དུ་མི་མཛད་དོ། །འདྲི་ཚུལ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཆོས་
འབྱུང་གི་དབྱུས་སུ་ཕྱག་མཆན་གདན་བཅས་འདྲི་བ་ཤུའི་བ་དང་བྲེང་བར་གསུངས་ཤིང་།
སྐབས་འདིར་ཆོས་འབྱུང་འདྲི་མི་དགོས་པས་བྱམ་བ་སོ་སོ་བ་ཡོད་ན་རང་རང་གི་གདན་
ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་མཆན་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་མཆན་མ་ལྟར་འདྲི་ལ། བྱམ་བ་
གཉིས་ལས་མེད་ན། རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་དོན་མེད་ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་རྣམ་
སྤང་གི་འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་རིན་འབྱུང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་བ། བསྐྱེད་སྟེང་དུ་

འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་པར། ལྷ་ཚོགས་རྫོ་རྗེའི་སྤྲོད་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རལ་གྱི་རྣམས་སམ། ཡང་
ན་རང་རང་གི་ས་བོན་འདྲི་ལ། སྤྲུགས་རིམ་དུ་བསྒྲུབ་དང་ཉི་མཛུགས་རུང་གི་སྤྲོད་དུ་འདྲི་བར་
གསུངས། ཁ་དོག་ནི། རྫོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། མཚན་མ་རང་རང་མདོག་ཏུ་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་གང་དུ་འདྲི་བ་ནི། བཟང་པོ་ཡོངས་བབྱང་ལས། རིགས་
ཀྱི་མཚན་མས་མཚན་མ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་བཞི་ཡི་མཚན་མ་ཡིས། །སྤྲོད་པའི་ལོགས་བཞིར་
འདྲི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཐེང་བའི་དགོངས་པའང་དེ་དང་འབྲེལ་བའོ། དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་
ཐེང་བར། རྩམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་གཅིག་ལ་སྤྲུགས་བཞིར་རིགས་བཞིའི་མཚན་མ་
དང་། གཉི་སྤྲུག་གཞིན་རྗེ་གཞིན་ཀྱི་མཚན་མའི་སྤྲོད་དུ་གཙོ་བོའི་མཚན་མ་བྱ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་དང་དབང་དོན་མཐུན་པས་རྩམ་པའི་གདོང་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་འོག་
ཏུ་རྣམ་སྣང་། རྩམ་པའི་སྤྲོད་རིན་འབྱུང་གི་མཚན་མ་སོགས་འདྲི། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་འཇམ་
རྫོང་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། རྩམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདོང་ལ་དབྱས་དང་སྤྲོད་
འོག་དང་གཡས་གཡོན་དུ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་བྱན་མོང་(༤༦ན)མ་ཡིན་པའི་བྲག་མཚན་
འདྲི། །ཞེས་མཚན་མ་ལྔ་ག་རྩམ་པའི་གདོང་ལ་འདྲི་བར་གསུངས་པས་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་
དོ། །གཙོ་བོའི་མཚན་མ་རྩམ་པའི་ཁར་འདྲི་བའི་ལྷགས་ཀྱང་ཐེང་བར་བཤད་ཅིང་། མཚན་
མ་གྲིས་ནས་རྩམ་པར་གདགས་པའང་རུང་ལ་མཚན་མ་འདྲི་བའི་དགོས་པ་ནི། རྩམ་པ་འདྲི་
ལྷ་འདྲིའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚན་པའང་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

རྩུག་པ་ནི། ལྷ་བྱང་གིས། གོས་ནི་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྩམ་པའི་མགྱིན་པ་བཅིང་
བར་བྱ། །གོས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྤྲད་བྱ་དག །དཀར་པོ་ཆོ་ག་མཁས་པས་དགོད། །ཅེས་གོས་
དཀར་པོའི་མགྲུལ་ཆིངས་དཀྱི་བར་གསུངས་པ་ནི་མཚན་པ་ཅམ་ཡིན་པས། ཐེང་བ་ལས།
རས་ནི་དམར་པོ་འཇམ། སེར་པོ་འཇམ། དཀར་པོ་འཇམ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ལྷ་དང་སྤྲོད་པོ་ཡང་
གསུངས་སོ། །ཞེས་ཁ་དོག་ལྔ་གང་རུང་གིས་ཚོག་པར་གསུངས་པ་སྐབས་འདྲིར་ཡང་འབྲེལ་

ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་རྒྱུ་ཆེས་ཆོག་ལས། མགིན་པར་རས་བྱང་གསར་བས་དགྱི། ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་ཉིས་རིམ་དུ་བྱ། དམ་ཆོག་དོན་རྒྱལ་བྱ་དགྱི་བར་ཡང་གསུངས་པས། རས་ཁོ་
ན་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་ལ། འཆིང་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་གསང་བའི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་
འགྲེལ་བར། གཞན་དུ་ལོངས་མ་སྤྱད་པའི་རས་གཙང་མས་ཐོར་ཅོག་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་
དགྱིའོ། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །རྩྭ་ལན་བདུན་བརྒྱལ་བའི་སྤང་བྱ་དཀར་པོ་བདུན་གྱིས་བརྩ་ཤེ་
ཁ་རའི་སྤྲུག་ས་བརྩེད་པ་དང་མཉམ་དུ་མཁུལ་ཆིངས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་དགྱི་ཞིང་འཆིང་བ་ནི་ཨ་བླ་
བེ་བླ་ཉི་ལྟ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་བར་རྒྱད་གཞན་དུ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
དང་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་ཅན་སྤྲ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སྤང་བའི་ཁ་དོག་ཀྱང་དཀར་པོ་གཅིག་ཤུར་
མ་ངེས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ཆེས་ཆོག་(༤༤བ)ལས། ཁ་དོག་བཙོས་པའི་སྤྱར་
བས་བརྒྱན། ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕྲེང་བར་བྱམ་པའི་མཁུལ་དུ་མེ་ཉོག་གི་
འཕྲེང་བ་འཆིང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་གཞན་མང་པོས་ཀྱང་བཤད་པ་སྤྲུག་རིམ་ལས་
གསུངས་ལ་དབང་དོན་སོགས་སྤྲ་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྤྲུག་དོན་ནི། བརྩ་དོན་རྒྱུ་ ལ་ཁ་ར་ཅེ་
མོ་འམ་གཙུག་ཉོར། ཅུ་བྱ་བཤུ་པོ། མ་ལ་བརྒྱག་པའམ་བཙོས་པ། དེ་ཤི་ཕྱོགས། བརྒྱ་འཆིང་
བ་ལ་འདུག་པོ། དེ་ནས་དུ་རི་ཀ་བས། བསང་བདུག་བགེགས་བསྐྱད་སྤྱོད་འགྲོ་བས། །དི་
ཞེས་བ་ཡི་ཚུས་བཀང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བུལ་གྱིས་བདུག །ལས་སྤྲུག་བརྩེད་
ཅིང་། དེ་བརྒྱལ་བའི་ཡུངས་ཀར་གྱིས་བྱབས་ནས་བགེགས་བསྐྱད། ཏ་པོང་སོགས་ཀྱིས་
མ་བཟོད་ཅིང་སྟོག་ཆགས་མེད་པའི་ཚུ་གཙང་མ་སྤྱོད་གཞན་ལ་མ་རེག་པར་བྱངས་པ་ལ།
དོན་རྒྱུ་ཆེས་ཆོག་གི་རྒྱད་ལས། ཅན་ན་དང་ནི་རྒྱ་སྟོས་དང་། །ག་བྱར་དེ་བཞིན་གྱར་གྱུ་
དང་། །ཨ་ཀ་ཅུ་དང་ལྟ་ཡི་ཤིང་། །ཅན་ན་དམར་པོ་ཉིད་དང་ནི། ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་དི་བཟང་
བསྟེས་པས་རན་པར་དགང་། དེའི་ཆད་ངེས་བཟུང་རྒྱུ་ཡབ་སྤྲུག་གི་གསུང་རྣམས་ལས་མི་
འབྱུང་ལ། འགོ་མགོན་འཕགས་པས་བྱམ་པ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆ་གཉིས་ཚུས་གང་བ་དང་།

ཆ་གཅིག་སྟོང་པར་འཛོག་ཅིང་། ཆ་གཉིས་བཀང་བས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་དང་། སྟོང་པའི་
ཆ་གཅིག་གིས་ཆོས་སྐྱུ་མཆོན་པ་ཡིན་གསུངས།

བདུན་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། བྱ་རུ་དདུལ་དང་གསེར་དང་ནི། །བསྐྱ་རྩ་ག་
སྟེ་ཉིག་སྟེ། །རིན་ཆེན་གིས་པ་ལྟ་པོ་རྣམས། །བྱམ་པའི་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་གཞུག་པས་དང་གོ་
དང་མོན་སྟན་གཉེན། །ཉིལ་དང་དེ་བཞིན་མོན་སྟན་དེའུ། །འབྱ་ནི་གིས་པ་ལྟ་པོ་རྣམས། །བྱམ་
པའི་ནང་དུ་གཞུག་པར་བྱ། །ཆེན་པོ་ཆེར་མའི་དག་དང་ནི། །ལྷར་བཅས་གཞན་གྱིས་མི་
སྟབ་དང་། །དམ་ལྷུའལ་ཅ་བ་སྟེ། །སྟན་ལྟ་པོ་ནི་གཞུག་(༤༧ན)པར་བྱ། །ཨ་སྟེ་ལྷ་དུམ་ལྟ་
ར་དང་། །སྟེ་དན་ཆེད་དང་ཨ་ཤོ་ག་། །དེ་བཞིན་སྐྱུ་ཤིང་སྐྱེས་ཡལ་ག་། །བྱམ་པའི་ཁ་མཛེས་
ལྟ་གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་དདུལ་སྟེ་ཉིག་བྱ་རུ་བསྐྱ་རྩ་ག་ལྟའམ། བསྐྱ་
རྩ་ག་མེད་ན་ཟངས་སམ་དུང་། དདུལ་གྱི་དོད་ལ་སྟེ་མེན་ཡང་དུང་། སྟགས་རིམ་ཆེན་མོར་
དདུལ་མ་བགངས་པར་སྟེ་མེན་བཤད། གོ། རས། ཉིལ། མོན་སྟན་གཉེན། མོན་སྟན་དེའུ་སྟེ་
འབྱ་ལྟ། མོན་སྟན་གཉེན་དང་མོན་སྟན་དེའུ་སྟན་མ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ཞེས་བཞེད། སྟང་བ་ལས།
འབྱ་ལྟ་ནི། ཉིལ་དང་ནས་དང་མོན་སྟན་དང་། འབྱས་སོ་བ་དང་། གོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྟོ་རྟོ་མཁའ་འགོར། ཉིལ་དང་ནས་དང་གོ་དང་ནི། །མོན་སྟན་གཉེན་སྟེ་
ཀར་བཅས། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། སྟན་ལྟ་ལ། སྟེ་རྩ་རྩ་ནི་སྟག་ཆོར་བ། ཀྲུ་ཀྲུ་རི་ཆོར་མ་
བྱེད་པ། ཉ་ས་དེ་བ་ལྟར་བཅས། ཨ་པ་ར་རྩ་ཉ་གཞན་གྱིས་མི་སྟབ་པ། དམ་ལ་ནི་དབྱུག་པའི་
ལྷུའལ་ཞེས་པ་སྟེ་དེའི་ཅ་བ་དང་ལྟ། སྟང་བར་ཉ་ས་དེ་བ་མ་བགངས་པར་དབྱུག་པའི་ལྷུའལ་
དཀར་དམར་གཉིས་སྟེ་བྱེ་ཞིང་། དབང་གི་རབ་བྱེད་ལས་དབང་ལག་གཅིག་ཏུ་བགང་ལ། རྟོ་
རྟོ་མཁའ་འགོར། བྱ་གྱི་སིང་གའི་དབྱུག་པ་ཡི། །ལྷུའལ་དང་གཞན་མི་སྟབ། །ཉ་ས་དེ་བའི་
སྟན་ཆེན་བཅས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱུ་བྱང་གིས་ལྟ་སྟག་གསུམ་དངོས་སྟེ་གསུངས་
ལ། དབང་དོན་དུ་ག་ལྟར་གྱུར་གྱུ་ཅན་དན་དཀར་དམར་སྟེ་ཅེ་སྟེ་ལྟ་གསུངས་པ་ནི་དེ་རི་

ཀ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་སྲེང་བ་
ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས་བདུད་ཅི་ལྟ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་
ཚོག་ཏུ། བྲི་ཆེན་བྲི་ཆུ་བྲང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་ཤ་ཆེན་དང་ནི་ཁྲག་། །དེ་ནམས་བདུད་ཅི་
ལྟ་ཞེས་བྲ། །ལྷ་མེད་བྲང་ཆུབ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བུམ་ཇས་ཀྱི་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་ནང་
གི་བདུད་ཅི་ལྟོ། །གཙུག་དགུ་ལས། (༤༧བ)སྟོང་པོ་ལྟ་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་དང་།
མཚོ་རྟེན་ཏེ་སྤྲེལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་པོ་ལྟ་བཤད་ལ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་ལས། སའི་སྟོང་པོ་ཏིལ་དང་། ཆུའི་སྟོང་པོ་ལན་ཚུ་དང་། ཅི་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་མར་
དང་། ཤིང་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་བྲ་རམ་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་སྤྲང་ཅིའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཆུ་དང་ཅི་ཐོག་དང་མེ་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་གསུམ་དེ་དང་འབྲ་བ་ལ།
ཤིང་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་ཀ་ར། འབྲུའི་སྟོང་པོ་ཏིལ་མར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཀ་ར་དང་བྲ་རམ་
ནི། བྲ་རམ་ཤིང་གཅིག་ཉིད་ལས་འབྲུང་བས་ཤིང་ཏོག་གི་སྟོང་པོ་ཡིན་པར་འབྲ་ལ། འབྲུའི་
སྟོང་པོ་ཏིལ་མར་བགྲངས་པ་ནི་ཏིལ་(༡༠༠བ)འབྲུའི་གས་སུ་བྲུང་བ་དང་མི་རྣོས་པས་ལེགས་
པར་མཛོན་ཞིང་། མཚོ་རྟེན་ཏེ་དང་ཇ་བ་རི་པས་ཀྱང་བཤད། འགའ་ཞིག་ཏིལ་མར་གྱི་ཆབ་
ལ་སའི་སྟོང་པོ་གསེར་རམ་བཅུད་ཀྱི་སྟོང་པོ་འོ་མ་འབྲེས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཀུན་རིག་རྒྱུ་
ཆེན་དང་བུ་སྟོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་གསུངས། དེ་ལྟར་བུམ་ཇས་ལྟ་སྤྲེལ་བྲག་ལྟ་
མེད་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་ཞིང་། ས་ར་ཏའི་ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ་ཤ་ལྟ་གཞུག་པར་ཡང་
གསུངས། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་ཇས་ཉེར་ལྟ་ལ། གསེར་དུལ་སུ་ཏིག་བྲུ་བྲུ་མེན་ཏེ་རིན་ཆེན་
ལྟ། རས་འབྲས་ཐོ་སྤྲེལ་ཏེ་འབྲུ་ལྟ་སྤྲང་ཀ་ར་ཞོ་འོ་མར་ཏེ་བྱའི་བདུད་ཅི་ལྟ། སྟེ་ཏེས་
ཀུམ་ཀ་རི་དབང་ལག་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་བ་ཤུ་དག་སྟེ་སྤྲེལ་ལྟ། ཅན་དཀར་དམར་རྩ་ཏིག་བྲུང་
བུམ་ཀུམ་སྟེ་བྲི་ལྟ་རྣམས་འབྲུག་པར་བཅ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གོང་མ་དང་ལྷང་སྤྱོད་
རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་ལ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། འབྲས་ཀྱི་སོ་བ་མོན་སྤྲེལ་བྱེད། །ནས་

དང་གོ་དང་ཉིལ་དང་ལ། །འབྲུ་རྣམས་ཀྱི་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །ལས་རྣམས་ཀྱི་ལ་འདི་དག་
བཟུང་། །སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་ཀ་ནི་ཀ། །ཉ་ས་ཉ་ས་དེ་བ་སྟེ། །སྟོ་རྣམས་ཀྱི་ཅེས་བྱ་བ་ལ། །ལྔ་
པོ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱ། །བྱ་བྱ་གསེར་གྱི་ས་ལེ་སྟུམ། །དུང་དང་སྟེ་ཉིག་ཞོར་བྱ་སྟེ། །རིན་
ཆེན་ཀྱི་ཅེས་(༤༩ན)བྱ་བ་ལ། །ལྔ་པོ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ལྔ་སྟག་གསུམ་དངོས་
སྟུ་གསུངས་པའི་སྟོ་སྟོ་ཀ་རྒྱ་ཀ་རི་དང་། །སྟོ་སྟོ་ཆུ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་ལོ། །ཉ་ས་དབང་ལག་ཡིན་ལ།
སྟོ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོས་འཛིན་གསལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་
དཀྱིལ་ཆོག་འགར་བུམ་རྒྱས་ཉེར་ལྔ་བཤད་པ་དང་ལྔ་སྟག་གསུམ་ཅེས་བཤད་པ་སོགས་མང་
ཞིང་། ཀྱི་རིག་སྟེ་ཀ་ཆེན་དུ་བྱ་བྱ་དང་། གསེར་དང་། དུང་ངམ་སྟེ་མེན་དང་། སྟེ་ཉིག་དང་།
བསྟོ་རྒྱ་གསྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། བསྟོ་རྒྱ་གསྟེ་མེད་ན་དུལ་དང་ཟངས་དང་དུང་གང་རུང་། སྟེ་མེན་
མེད་ན་ཞོར་བྱ་ཡང་རུང་ཞེས་དང་། སྟོ་ལྔ་དབང་དོན་རི་ལྔ་བ་བཞིན་དང་། འབྲུ་དང་བྱ་ལྔ་
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་དང་མཚུངས་པའི་ཐོག་སྟོང་པོ་ལྔ་གཞུག་པར་གསུངས་སོ། །

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། སྟོ་
ལུང་ལྔ་ནི་ཀ་རྒྱ་ཀ་རི་ཆ་གཅིག་། ཤིང་མངར་ཆ་གཉིས། མ་བྱའི་གཙུག་ལུང་ཆ་གསུམ། བྱ་ཉ་
དྲ་ཆ་བཞི། བྱེད་རྒྱ་རྩ་ཆ་ལྔའོ། །ཆའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལྔ་ནི། སྟོ་ཅི། རྒྱ་ཉི། གྲར་ཀྱམ།
སྟུ་ར། རུ་ཉའོ། །འབྲུ་ལྔ་ནི། སྟོ་ ཉིལ་དཀར་པོ། ཞེ། སྟོ་མ་སྟུད་ག །སྟོ་མའོ། །རིན་
ཆེན་ལྔ་ནི། ཀ་ར་ཁ་མེན། སྟེ་མེན། བྱ་བྱ། སྟེ་ཉིག །ཕྱུ་ལ་མ་ཉའོ། །ལུགས་ལྔ་ནི། ཁབ་
ལེན། ལུགས། ཟངས། དུལ། གསེར་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་ཆ་གཅིག་པ་རྣམས་རྣམ་
རྒྱལ། ཆ་གཉིས་པ་རྣམས་ཤར་དང་ཤར་ལྟོ། གསུམ་པ་རྣམས་ལྟོ་དང་ལྟོ་བྱུབ། བཞི་པ་
རྣམས་བྱང་དང་བྱང་ཤར། ལྔ་པ་རྣམས་བྱུབ་དང་བྱུབ་བྱང་གི་བྱུམ་པར་གཞུག་ཅིང་། རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཆ་རྒྱུགས་པ་སྟུམ་བྱར་བྱས་ཏེ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དུང་ཆོས་སྟུ་གཞུག་ལ། ཞེས་
རྒྱུད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཆེར་བྱང་བའི་བྱེད་རྒྱ་རྩ་ལྔ་ནི་བྱང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ར་མོ་ཤ། །སྟུ་ར་

(༤༧)ལུ་དག །སྐུ་མ་ལུང་ག་སྐུ་ཆུང་། ལུ་ལ་མ་ཉི་སྤུ་ར་ལེན་ནོ། །དབང་དོན་དུ་བྱས་
རྩམ་གཞུག་པ་ཅམ་ལས་སོ་སའི་སྤྲལས་བརྗོད་པར་མ་གསུངས་པས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་
པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོར་བྲམ་རྩེ་ཏམ་བཤད་པ་ལྟར། ཨོ་བཙུ་རྩེ་པ་ཆུ་
ལྷུ་ལྷུ་གིས་སྤོང་དང་། ཨོ་བཙུ་རྩེ་ལྷུ་ལྷུ་གིས་རིན་པོ་ཆེ། ཨོ་བཙུ་བེ་ག་ལྷུ་ལྷུ་གིས་འབྲུ་
དང་། ཨོ་བཙུ་གཞེ་ལྷུ་ལྷུ་གིས་སྤོང་པོ་དང་། ཨོ་བཙུ་ཨ་མི་ཏ་ལྷུ་ལྷུ་གིས་བདུད་ཅི་ལྷ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཇི་ལྷ་ལ་ཨོ་བཙུ་གཞེ་ལྷུ་ལྷུ་ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་རུང་། སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོར། ཉང་རྩམ་ནམས་གཞུག་ཚུལ་ལ་བྲམ་རྩེ་གྱིས་
འབྲུ། སྤོང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གཙུ་བའི་སྤྲལས་གྱིས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བརྒྱུ་ལ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རས་གྱིས་གཏུམས་པ་ཁ་རྒྱུན་ལ་བཏགས་ནས་སྤོང་གྱིས་བདུགས་ལ་
བྱམ་ཆུའི་ནང་དུ་གཞུག་ཅེས་འཆད་ཀྱང་། ལྷ་བ་ལྷ་བ་དང་བེ་ལྷ་ཏྲིས་བྱམ་པའི་ནང་དུ་ལྷགས་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱོལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་སང་བྱམ་རྩམ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་རིལ་བྱར་བསྐྱེས་ཏེ་བྱམ་པར་འདེབས་པ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྩམ་ལྷ་བྱས་རུང་ཤས་ཆེ་ཡང་།
རྫོང་རྩམ་འཛོམས་ལས། རིན་ཆེན་མ་མེད་ཅན་དན་བཅས། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འབྲེལ་པ་དུ་
མར་རིན་པོ་ཆེ་བྱག་པ་མེད་པ་དང་མ་ཉམས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་བཏགས་ན་དབྱེད་
པའི་གཞིའོ། །རྩམ་དེ་དག་ཀྱང་འབྲུབ་ན་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་འབྲུབ་ན་ནམ་རྒྱལ་
དང་ལས་བྱམ་གཉིས་སམ་དམའ་མཐའ་ནམ་རྒྱལ་ངེས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་སྤོང་པོ་ཅན་དུ་བྱ་
དགོས་ཤིང་། བྱམ་རྩམ་(༤༤ན)དང་མགུལ་ཆིངས་སོགས་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་སློབ་
མས་སྦྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་རྒྱུན་སྤྱི་བྱང་གིས་གསུངས་པ་སོགས་ནི་ཕྱོགས་འདིར་མི་
ཉེད་པས། རྫོང་མཁའ་འགོ་ལས། ཁ་ནི་ཤིང་ལོ་གསར་པས་དགའ། །ཅེས་དང་། གསང་བ་
སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ལྷམ་བུ་བཟང་པོ་དང་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་གྱིས་ཁ་བརྒྱན་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཇི་ཞིམ་པ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་བཅས་པས་བརྒྱན། སངས་

རྒྱལ་གསལ་བའི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དུས་ནི་རམ་པ་སྟེ། བཟ་ཤེས་པས་ལོ་མ་དང་
བཅས་པ་དང་། གྲུ་ཤ་དང་མ་བྱའི་སྒོ་བདུན་བདུན་གཟག། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བྱམ་པའི་ཁ་
རྒྱན་ལ་འབྲུལ་གཞི་ཆེ་ཡང་། འགྲེལ་པ་དེར་བྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བྱ་ཅན་
ཀྱིས་བྱམ་པའི་ཁ་བརྒྱན་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་པས་དུས་སོགས་གཟུག་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེའི་འགྲེལ་པར་མགྲུལ་ཆེངས་ལ་སྟེ་བས་སྒྲུན་པའི་སྟེང་དུ་དུས་ཉག་མ་བདུན་
བགོགས་ལ་སོགས་པ་མི་འདུག་པའི་དོན་དུ་གཟུག་པར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། སྟོབ་དཔོན་
བེ་མ་ལ་མི་ཏུ་དང་བདེ་བའི་སྐུ་གུའི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དུས་བྱམ་པའི་ཁ་རྒྱན་
དུའང་གསུངས། གྲུ་ཤ་བྱམ་པའི་ཁ་རྒྱན་མ་ཡིན་ཡང་བྱམ་པའི་ཁར་གཟུག་པ་ནི། དཀྱིལ་
ཆོག་དོན་རྗེ་སྟེང་བར། སྟོན་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལག་པ་གཡས་པར་བཟུང་བའི་གྲུ་ཤའི་རྒྱན་པོའི་ཅེ་
མོས་སྒྲངས་ཏེ་བཟེད་ཞལ་གྱི་སྟོན་གཉིས་པར་ལན་གསུམ་པ་བསངས་གཏོར་བྱའོ། །ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་བྱམ་པའི་རྒྱ་ཡིས་བསངས་གཏོར་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དོ། །ཞེས་གྲུ་ཤའི་
རྒྱན་(༤༤བ)པོས་བསངས་གཏོར་བྱ་བར་གསུངས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །སྟེང་བ་
ལས། དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱ་བ་མང་བའི་བྱིར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེང་དུ་རི་
ལྟར་རྟེན་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བྱི་བཟང་གི་རྒྱ། ལོ་བཟང་ཨ་མི་ཏུ་ལུད་ད་ཀ་རྩ་ཉི་ཤེས་བྱ་བ་
དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ལན་བདུན་བསྐྱགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བྱས་པ་དོན་རྗེའི་
རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལྟན་པའི་དུང་ཆོས་སམ་བསྟེན་སྟོན་དུ་ཉི་ཤེས་བསྐྱགས་པ་
དང་མེ་ཏོག་གི་སྟེང་བ་བཅིངས་པའི་དོན་རྗེ་བཞག་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་
ཉི་ཤེས་བསྐྱགས་པའི་དུང་ཆོས་སམ་བསྟེན་སྟོན་དེ་མོད་པ་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བྱི་
བཟང་གི་རྒྱས་བཀའ་བ་བྱམ་པའི་ཁར་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཉིས་མ་རྟེན་ན་ཟུང་འདུག་གསལ་
བ་ལས། བྱམ་པར་གནས་པའི་རྩ་པོར་གྱི། །སྟེང་དུ་དོན་རྗེ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྩ་
པོར་གྱི་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ནི། ལ་བ་པས། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་

སྒྲིབ་ཀྱི་ཞིམ་པོའི་ཚུ་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་བཅས་པ་བཞག་སྟེ། དེའི་སྤྱང་དུ་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་བཅིངས་པའི་རྗེ་རྗེ་བཞག་ལ། ཞེས་དང་། མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་ཡོན་བྱམ་པར་ཕྱལ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤང་བྱམ་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཆོད་ཡོན་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱི་མང་པོས་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱིས་ཀྱི་བཏག་གཉིས་འགྲེལ་བ་ལས། རང་ཉིད་ཡི་དམ་ལྷ་སྦྱོར་བས། །སྤང་གསུངས་པ་ཡི་བྱམ་པ་ལས། །ཐམས་ཅད་ཚུ་ལས་ཁམ་པོར་དུ། །ཉུང་ཟད་སྒྲུག་སྟེ་ནམ་རྒྱལ་གྱི། །བྱམ་པ་པི་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །རིན་ཆེན་བྱམ་པའི་སྤྱང་བཞག་བྱ། །དེར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །དམ་ཆོག་བདག་ཉིད་རྫོགས་པ་(༡༠༠ན)དང་། །ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱོར་བྱངས་ཏེ། །ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་རིམ་བས་དབྱུལ། །དམ་ཆོག་ལྷན་ཅིག་གཅིག་བྱས་ཏེ། །མཆོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་གསུང་གི་དེར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གྲུབ་ཆེན་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེར་བྱམ་པའི་བཤད་པའི་སྐབས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱང་དུང་བྱམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོག་གཞན་མེད་པས་ལུང་དེའི་དོན་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པ་ཁར་བཞག་པའི་བྱམ་པ་དེའི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ནས། དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་སྤྱི་མེད་གཞན་ལ་དུང་ཆོས་སྤྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ནམ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བྱམ་པའི་ཐ་སྟོན་མི་བཞེད་དོ། །སྤང་བ་དང་ལ་བ་པའི་ལུང་སྤང་བྱངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བ། དེའི་འགྲེལ་བར་ཤུཌི་པ་སོགས་མང་པོས་སྒྲོད་དེའི་ཁར་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་བཅིངས་པའི་རྗེ་རྗེ་བཞག་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤང་བསྐྱེས་པའི་ཆེ་ཡང་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བའི་སྟེ་ནམ་བཟུང་བར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གཟུངས་ཐག་གི་སྦྱང་བ་གཞན་དཀྱི་བ་མ་བཤད་ཅིང་དབང་དོན་དུང་མི་གསལ་མོད། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་དུ། དུམ་བྱ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བར་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱང་བ་བཏགས་པས་སྤངས་ལ། ཞེས་བཤད་

བས་དོ་རྩེ་ལ་གཟུངས་ཐག་དཀྱི་བའི་ཆོ། ཡོ་བརྩེ་རྒྱ་ཉི་བརྒྱས་པར་བཞེད་ཅིང་། བཟང་པོ་
ཡོངས་བཟུང་ལས། ཉུ་བདུན་བརྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་(༡༠༠བ)བའི་བཟང་པོ་
ཡོངས་བཟུང་གི་ཆོག་ནི། ཉུ་བདུན་བརྒྱས་པའི་སྤད་བྱ་དཀར། །མེ་ཉླ་ཐེང་བ་ལྷག་པར་
བཅིངས། །ཅན་དན་དཀར་པོའི་བྱི་རྩུ་བཅུག་ཤེང་བའི་མགོ་བོ་ལག་བཟུང་ནས། །རྩེ་རྩེ་
དབུས་བཅིངས་སྟེང་བཞག་ལ། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདུག་པས། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
ལྟར་དུང་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ཁར་མེ་ཉླ་གི་འཕྲེང་བ་དང་གཟུངས་ཐག་གི་སྦྱད་པ་བཏགས་
བའི་དོ་རྩེ་འཛོག་ །བྱ་བ་ཆེན་དཔལ་འཛོལ་སོགས་མང་པོས་དུང་ཆོས་སོགས་མ་བཤམས་
པར་དོ་རྩེ་ཉིད་བུམ་པའི་ཁར་འཛོག་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། གྲེ་དོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ལས། སྤྲན་ལྷ་དང་འབྲུ་ལྷ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
ལ་རིམ་བཞེན་འདི་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉླགས་སུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེའི་ཉླགས་སུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་དེ་དག་གི་ཉླགས་སམ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་བུམ་པས་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ཁ་རྒྱན་མགུལ་
ཆིངས་ཀྱིས་ཉ་བབས། གཟུངས་ཐག་གིས་ཐུགས་རྩེ། སྤྲན་ལྷས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིང་རྩེ་དང་
བྱང་སེམས། འབྲས་བུས་ལྷའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ། རིན་པོ་ཆེས་སྦྱེའི་འོད་ཟེར། སྦྱིང་པོ་
ལྷས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས། བྱིས་རྩུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཚོན་ཏེ།
བྱ་བ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་ར་ཇས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བུམ་པ་ལྷ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཁ་
རྒྱན་མགུལ་ཆིངས་ཉ་བབས་རྒྱ། །གཟུངས་ཐག་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཉླགས། །སྤྲན་ལྷ་
ཐུགས་རྩེ་བྱང་རྩུབ་སེམས། །འབྲུ་(༡༠༡ན)རྣམས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན། །རིན་ཆེན་རྣམ་
ལྷ་སྦྱེ་ཡི་འོད། །སྦྱིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྦྱོས་སོགས་རྩུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་
རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས། བེ་མ་ལ་མི་འདྲི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། འབྲུ་ལྷ་སྦྱེ་ལྷ་དག་

པའི་རྟགས། ཁ་རྒྱན་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྦྱབ་པའི་རྟགས། བྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་
དང་ལྔ་པའི་རྟགས། སྤྲོད་པོ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ལྔ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་
ཤིང་། སྤྱི་ཉིད་རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། སྤྲན་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཅིའི་དོན་དུ་བྱས་
པར་གཞུག་ཅེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྔ་དང་། རོ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་ནས་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །

དགུ་པ་ནི། དབང་དོན་ལས། ལྷ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྗེ་རྩ་བའི་ནང་
དུ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་མཆམས་སུ་ཀྱ་ཤའི་གདན་ལ་དགོད་དེ་གཙོ་བོའི་བྱམ་པ་
ནི་དབྱས་སུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལྷ་གོན་གྱི་ཆེ་དངོས་སུ་བྱིས་པ་མེད་
པས་སྒྲིམ་དོན་གྱི་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱམ་པ་སོ་སོ་བ་ཡོད་ན་གཙོ་བྱམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་
དང་གཞན་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྗེ་རྩའི་ནང་དུ་ཤར་ཕྱོགས་སོགས་རང་རང་
གི་གནས་སུ་དགོད་པར་སྟོན་ཤིང་། ལས་བྱམ་གང་དུ་འཛོག་དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ལ།
ལྷགས་རིམ་(༡༠༡བ)ཆེན་མོར་དྲ་རི་ཀ་པའི་བཞེད་པས་ཤར་སྒྲིའི་གཡོན་དུ་འཛོག་པ་དང་
དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་དབང་ལྔ་དུ་འཛོག་པར་གསུངས། ལག་ལེན་ལ་སྟེགས་བྱ་
སོགས་ཀྱི་ཁར་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་རང་ལ་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་ཀྱི་གཡོན་དུ་ལས་བྱམ་བཤམ།
དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཀྱ་ཤའི་རྒྱུན་པོ་འོག་ཏུ་འདིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱ་
ཤ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་དགོད་ལ། དེའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་སོགས་བཤམ་པ་ཡིན་ཞིང་།
འགྲུབ་ན་བྱམ་པ་ལའང་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཉིར་སྦྱོད་བཤམ་པར་གསུངས་སོ། །ཐེང་
བར་དབང་ལྔ་ཀྱི་མཆམས་སུ་ལྷའི་བཞུགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བྱིའི་ཐིག་ལེ་བཀོད་པའི་

སྤྱི་དུ་བྱམ་པ་འཛོག་པའི་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། བྱམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་དགོད་པར་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྟོན་གྱི་བསྐྱོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བྱེད་དགོས་པ་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིང་། ངག་འདོན་ལྷན་ཐབས་
སྟུ། ལས་ཐིག་བཏབ་པའི་རྩི་རྩི་ཐིག་གི་ནང་ཅམ་དུ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་བསངས་སྤྱངས་སོགས་གྱི་དོན་མཚོན་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ།
ཁྱིམ་ལས་བྱམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཁྱིམ་ལས་ཐོན་ཡིན་ཞིང་བྱམ་པའི་འཛོག་བྱེད་ཆུ་བསྐྱོར་པའི་
དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཡིན། བཟང་སོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། ཡོ་ཏུམ་ཏུམ་
མུ་ཏུམ་སྟུ་ཏུ། གཞུའི་ཆུ་འགྲུགས་པའི་སྤྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐེང་བ་སོགས་དུ་མར་ཡང་
དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། སྤྲུགས་དེ་བཞིན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
ལྷན་པའི་ལྷའི་(༡༠༩ན)ཆུ་བོ་གཞུང་ངས་ནས་བྱམ་པའི་ཆུ་དང་འབྲེས་པར་མོས། དེ་ཡང་དུ་
རི་ཀ་པ་དང་བྲུ་རྟེན་ཏམ་བྱམ་པ་ཉིད་ལས་གཞུལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ནང་
དུ་ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་
པ་བྱི་བྱམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
དང་། གྱེ་རྩོམ་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར་ས་ཐོན་ལས་བྱམ་པ་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞུལ་
ཡས་ཁང་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་དང་གསུམ་ཡོད་པར་སྤྲར་ཐང་སྐྱ་སེང་གིས་བཞེད་ཀྱང་།
རིན་ཆེན་ཐེང་བར་བྱི་བྱམ་པ་ལ་ནང་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
ཉིད་བྱམ་པ་གཞུལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བྱམ་པ་གཞུལ་
ཡས་ཁང་དང་མཚན་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གྱུར་
པར་བལྟོའི་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་རྒྱས་སོ། །དེས་ན་གཞུལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་
གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་བྱི་མ་གྱེ་རྩོམ་ལས་དང་ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་ཐེང་བ་སོགས་གྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དབང་དོན་འདི་དང་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ་སོགས་

སུ་མཛད། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལའང་། བརྩམ་རྟེན་ཏམ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱམ་བ་བྱ། །ལྷ་ཡི་
འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་ཡང་། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བསམ་པར་བྱ། །གཞན་དུ་འཁོར་ལོའི་
རྗེས་འབྲང་བ། །རིགས་དང་བཅས་པ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར། གྲེ་རྗེར་
ལས་རིམ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་རྒྱལ་དུ་ལྷ་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། བྱམ་(༡༠༣༡)པ་གཞན་ལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱམ་ཆེན་ཨ་མོ་ལྷ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་རྗེར་
ཐོང་སོགས་མཐུན་པར་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་
འདྲིར་ཕྱི་མ་དང་མཐུན། རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བྱམ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་
ནང་དུ་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ལས་བྱམ་དུ་བགེགས་མཐར་ཐེད་བསྐྱེད་ལ། ཚོག་གསུམ་
སྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཡོད་ཞབས་དང་རྩ་ལ་སེན་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ག་
པར་མོས་པའམ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའང་འབྲང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་ས་བོན་
ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པའང་རུང་ངོ་། །བྱམ་པའི་མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་རང་རང་དུ་སྐྱེད་དགོས་
ཏེ། རྗེ་རྗེ་སྤྲེལ་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཕྱག་རྒྱ་གང་དང་གང་བཀོད་པ། །དེ་ནི་དེ་དང་དེ་བཟླ་
བྱ། །དེ་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་དམ་པར་བཤད། །དབང་བསྐྱར་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས། །ལྷ་དེ་
རྣམས་ནི་ཡིད་དུ་འོང། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ས་བོན་ལས་བྱམ་པ་བསྐྱེད་པའི་
དགོས་པ་ནི་མ་དག་པའི་བཅུད་མ་དག་པའི་སྣོད་ལ་བཞེན་པ་ལྟར། དག་པའི་བཅུད་ཀྱི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱང་དག་པའི་སྣོད་ལ་བཞེན་དགོས་ཀྱི། མ་དག་པའི་སྣོད་ལ་བཞེན་མི་རུང་བས་ན།
མ་དག་པའི་བྱམ་པ་དེ་བསངས་ཤིང་སྐྱངས་ནས་ས་བོན་ལས་རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་བྱམ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དག་པའི་སྣོད་དུ་བྱས་པ་དང་། དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་བཞེན་པ་འབྲུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། མཆོན་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པའང་།
དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་དེའི་ལོགས་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་
རྣམས་ཀྱང་མ་(༡༠༣༢)དག་པའི་རྣམ་པ་སྣོད་རོ་ཤར་དུ་མི་རུང་བས་ན་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་

དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ལྷ་ལ་མཚན་མའི་ནམ་པ་ཅན་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་ཆེད་ཡིན་
ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་སོགས་བྱེད་
བ་སྤེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མཚོད་བསྟོད་བྱ་བའང་སྤེང་བ་སོགས་ཆད་སྤུབ་དུ་མས་
བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་པད་ཀོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྩོམ་ཞེ་རྩེ་ལ་བཏགས་པའི་མེ་ཏྲག་གི་
སྤེང་བའོ། །གཞུངས་ཐག་གི་སྐྱེད་པའི་སྤྲེལ་ལག་པ་གཡོན་གྱིས་བཟུང་། གཡས་པས་
སྤེང་བ་འཛིན་པར་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། མཚོད་ཡོན་གྱི་
རྒྱ་སྤེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨོ་བཟླ་ཨ་མི་ཏ་ཨུད་ད་ཀ་ཏྱུ། ཞེས་པ་དང་། འབྲུ་གསུམ་
ལན་བདུན་བདུན་བརྩོད་པས་དུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་རྩལ་ལྷ་རབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཞེ་རྩེ་རང་བཞིན་དུ་མོས་པས་བསྐྱབས། ལྷ་བ་ལྷ་ཏུས་སྟོབ་མས་རྩོམ་
བྱམ་པའི་ཁར་བཟུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་མེ་ཏྲག་གི་སྤེང་བའི་སྤྲེལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་
ནས་ཏྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞེ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །རང་གི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་
སྤེང་བ་གཞུངས་ཐག་ལ་འབྲེལ་ཏེ་སོང་བ་བྱམ་པའི་ལྷའི་སྤྲུགས་ཀ་ལ་ཤོག །སྤྲུགས་རྒྱུད་
བསྐྱལ་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱེད་སོགས་ལྷན་ཐབས་
ལྟར་དང་། ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་
རྒྱ་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་(༡༠༣བ)བབས་ཏེ་བྱམ་པའི་རྒྱ་དང་འདྲེས་པའི་མོས་པའང་བྱས་
ཏེ་གཙོ་བོའི་སྟོང་པོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱམ་རྒྱ་
ལ་ཨོ་བཟླ་ཨུད་ད་ཀ་ཏྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤེང་སྤྲུགས་སམ་སྟོང་པོ་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་དམ་ཉེར་གཅིག་རེ། གཞུངས་ཐག་ལས་བྱམ་གྱི་ཁར་སྟོས་ནས་བགོགས་མཐར་བྱེད་
ཀྱི་སྤེང་སྤྲུགས་བདུན། སྟོང་པོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞེ། དེ་ནས་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུན་མོང་
དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བརྒྱ་ཅ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ལན་བདུན་བཞེ། ཟུང་འདུག་གསལ་བར། སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། གཞུག་ཏྲོར་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་

བའམ། །ཡང་ན་ཕྱིར་བཞོག་པ་ཡང་རུང་། །དགེ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྲགས། །ཁྱེས་ཀྱི་
དོན་དུ་མངོན་པར་བསྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས་གཙུག་ཏྱར་ནམ་རྒྱལ་
མ་དང་ཕྱིར་བཞོག་ལ་སོགས་པའི་སྲགས་ཀྱང་བཞུ་རུང་བར་གསུངས། གཙེ་བོའི་སྲགས་
དང་། རྩྱུ་ལན་བདུན་བཞུས་ནས་བྱམ་པ་ནམས་སུ་དྲུང་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ། ལས་
སྲགས་བཞུས་ནས་མེ་ཏྱག་དཀར་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡང་གཞུག། །དེ་དག་ནི་རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་
གི་ང་བཞི་པ་ལས། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤེང་སྲགས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། སྲགས་འདི་
ལན་བདུན་བར་དུ་ནི། །ལས་ནི་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱིང་པོའི་སྲགས་ནི་བཞུས་བྱས་
ལ། །རིགས་ཀྱི་དབང་སྤྱལ་མཆོད་པར་བྱ། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྲགས་ཀྱིས་ནི། །ལན་བདུན་
བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །བརྒྱ་དང་ཅ་བརྒྱད་རིམ་པ་ཡིས། །ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བཞུས་པ་
ནི། །དེ་ནས་རང་(༡༠༩ན)ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །མཆོད་ཡོན་སྣོད་དུ་མཆོད་པར་བྱ། །དེ་
ནས་དུ་ཀྱུ་ལ་རས་ནི། །ག་བྱར་ཨ་ག་བྱས་བདུགས་པ། །བཀའ་ནས་རང་རང་སྲགས་དང་
ནི། །དེ་ལ་རིམ་བཞིན་སྤྱལ་གནས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས།
མཆོད་ཡོན་སྤུལ་ཏེ་ཡང་དག་མཆོད། །མེ་ཏྱག་དཀར་པོ་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་པར་ལྟེན་པས། མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་པའི་ཆེ། གཙེ་བོའི་སྲགས་དང་རྩྱུ་བདུན་བཞུ་
བར་གསུངས་པ་དང་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ནམས་ནི་སྤེང་བའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་གཙེ་བོའི་བྱམ་པ་ལ་སྤྱིང་པོའི་སྲགས་སམ་མུ་ད་ཀ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
བཞུ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་གཙེ་བོ་ལ་རང་སྲགས་སྣོད་དང་བརྒྱ་མུ་ད་ཀ་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞུ་བར་གསུངས། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་མེ་ཏྱག་གཞུག་པ་དང་བདུག་
སྣོས་ཀྱི་བདུགས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ཉེར་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི་སྤེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ས་ར་ཉའི་
ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། ཐོད་པའི་མཆོད་ཡོན་སྣོན་འགྲོ་བས། །སྣོས་སོགས་ལྟ་

བཞོས་དག་གི་བར། །བུམ་པའི་གངས་དང་མཉམ་པ་དབྱལ། །ནང་དང་གསང་བར་བཅས་
པས་ཀྱང་། །བུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན། རྒྱལ་ཆ་བ་
ཇེའི་འཇམ་དྲོར་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དེ་ནས་མཆོད་པས་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་སོགས་བུམ་
ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྒྲགས་རིམ་སོགས་ལས་ནང་དང་གསང་བའི་མཆོད་
བ་འབྲུལ་བ་དངོས་(༡༠༧)ཟུ་མ་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་ཐབས་མང་པོར་མི་འབྲུལ་བའི་
ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗེས་བུམ་པ་ལ་ལས་བུམ་གྱི་རྩ་ཁ་རྒྱན་གྱིས་སྦངས་པས་བསངས་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་གྱི་བར་དུ་བགོགས་བསྒྲིག་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ།
རྩས་བུམ་པ་གང་ལ་བསང་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་དང་གྱེ་དྲོར་དཀྱིལ་
ཆོག་བདེ་ཆེན་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་ཟུ་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོར་བར་གསུངས་ཤིང་།
སྒྲགས་རིམ་སོགས་ལས་ཆོག་གིས་དངོས་ཟུ་མ་ཟེན་ཀྱང་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་
འབྲ་སྒྲུལ་ལ། བགོགས་བསྒྲིག་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ལས་བུམ་གྱི་རྩས་བུམ་པ་རྣམས་
ལ་བསང་སྟེ་བསྐྱང་བ་བུམ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལས་ལྷ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མ་ཟེན་པར་
བུམ་པ་རྣམས་བསྐྱང་སྟེ་བགོགས་མེད་པར་མཛོད་ཅེས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་ལག་པས་རེག་པའམ་རེག་པར་མོས་ནས་བསྟོད་པ་
དང་བྲིལ་བྱ་གསེལ་བ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་དྲོར་ཐེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བུམ་པའི་ལྷ་
རྣམས་པན་རྩྭ་རྗེས་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱན་གྱིས་བྱང་རྩལ་སེམས་གྱི་རོ་བོར་མེར་གྱིས་ཞུ་
ནས་བུམ་པའི་རྩ་དང་འབྲེས་པ་དང་མཆོན་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཞུ་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་བྱ་ག་
མཆོན་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་མོས། འདིར་ལྷན་ཐབས་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཐེང་བར་བསྐྱས་པའི་གོང་དུ་ལྷ་བཞུ་བ་དང་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་
འོག་དུང་ཆོས་གྱི་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་བའི་སྟོན་དེར་ལྷ་(༡༠༥)ན་བཞུས་ནས་མཆོད་བསྟོད་

བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱམ་ཆུང་ནམ་པར་བཞུས་པ་ཅམ་ལས་ངོ་བོ་ལྷ་ཡིན་པས་བསྐྱེས་
པ་དང་མཆོད་གཏོར་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱས་པས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བ་དང་མཉེས་ཤིང་ཆེས་པའི་
མོས་པ་བྱས་ཆོག་ལ། དེ་ལྷ་བྱ་དམིགས་པས་བྱེད་མ་བདེན་ལྷན་ཐབས་ལྷར་བྱས་པས་
ཀྱང་ཆོག་སྟེ། སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོར་གཞན་ནམས་ཀྱི་མཆོད་བསྐྱོད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བཞུ་
བར་གསུངས་སོ། །བྱམ་པའི་ཆུ་ཉིད་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱས་ནས་གཏོར་མ་འབྲལ་
བ་དང་། བསྐྱོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་མི་བདེན་གཞན་ནམས་ལྷར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ་ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ལས་བྱམ་གྱི་ལྷ་མི་བཞུ་བར་གསུངས་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས། སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྷ་བཞུ་བ་དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྷ་
མི་བཞུ་བར་འཛོག་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་རིག་ལྷེ་ཀ་ཆེན་ལས། འདིར་ནལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཆེན་ལ་བྱམ་པའི་ལྷ་བཞུ་བར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤེ་སྤེ་ནམ་ལས་
ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་བྱམ་ལྷ་མ་བཞུ་
བའི་ངེས་བརྒྱུད་མི་བཞུ་དེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སངས་རྒྱས་དཔལ་བའི་
བྱིས་ལན་དུ། རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་ལའང་རྗེར་དབྱིངས་དཔལ་མཆོག་ཅེ་མོ་ཀྱན་རིག་སོགས་དུ་
མ་ཞིག་ལ་ནི་བྱམ་ལྷ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་མ་བཀོལ་གྱི་བར་
བཞུར་མི་རུང་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཀོལ་ནས་གཤེགས་གསོལ་ཆར་བ་ན་བཞུ་རྒྱ་མེད་པས་མི་བཞུ་
བ་ཡིན། རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་པ་ལ་(༡༠༥)ཞེ་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་འང་འཇམ་དཔལ་གསང་
ལྷན་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཇོད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་བ་ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་
ལྷ་བཞུ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རྒྱུད་སོགས་ལའང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྤེ་འོག་མའི་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམ་ལྷ་མི་བཞུ་བའི་ངེས་པ་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་
ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྷར་བྱམ་སྤྱབ་ཟིན་ནས་རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་གི་དགོངས་པ་ལྷར་བྱམ་
པ་གཞན་ནམས་ལ་ག་བྱར་དང་ཨ་ག་རུ་ལ་སོགས་པས་བདུགས་པའི་རས་ཀྱིས་བཀལ་ཅིང་

དཔེན་པའི་གནས་སུ་མི་མངོན་པར་སྤྲ། ལས་བྱམ་ཀྱ་ཤེའི་ཚུན་པོ་དང་བཅས་པ་སློབ་མ་ལ་
བསངས་གཏོར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤར་སློའི་བྱང་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱག་
ལེན་ལ་སློབ་མ་རང་གི་ཉེ་ལོགས་སུ་འཛོག་ཅིང་བྱམ་པ་རྣམས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་
མ་ཟིན་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྐྱོང་བ་དང་མཆོད་པ་སོགས་སྤྱད་གསུམ་དུ་བྱ་བ་གསང་བ་སྤྱི་
ཆུང་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ཅ་འགྲེལ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་བ་འཕམ།
ཉིན་རེ་བསྐྱོང་བ་དང་མཆོད་བསྟོད་སྤྱད་པེ་མ་ཆག་པར་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་
རྫོང་སྤང་ལས། བདག་ཉིད་དང་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བསངས་གཏོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱམ་པ་དེ་
རྣམས་ལས་ཆུ་ཉུང་ཟད་སྤངས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཤར་སློའི་བྱང་གི་ཆར་མརྩི་ལ་
གནས་པའི་དུང་ཆོས་ལ་སོགས་པར་སྤྱད་གོ། །གཞན་དུ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་བྱམ་པ་
ཀྱ་ཤེའི་ཚུན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་དོན་དུ་དེར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱམ་པ་རྣམས་
ལ་མངོན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཆོད་(༡༠༩ན)པ་ཉི་མ་སོ་སོར་སྤྱད་གསུམ་མཐ་གཅིག་
དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ།

གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྤྱན་ཐབས་སུ་སློབ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱན་བཞུག་གཉིས་ལས་ང་རྒྱལ་
འཛོན་པ་མ་བྱང་ཡང་། ཉི་ཤུ་པར་འདིའི་སྐབས་སུ་དེ་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་བཞིན་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་བཞིན། དབང་དོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་སློབ་བསྐྱེད་
པ་དང་། སྤྱན་བཞུག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་འཛོན་པ་རྣམས་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
དགོས་ཤིང་། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་དབང་དོན་དུ་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་།
སྤྱན་ཐབས་སུ་བཞོད་པ་དེ་སྤར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་སྤྱན་བཞུག་པའི་གོང་དེར་མཆོད་ཡོན་

དང་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་
གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། སྤར་ཡང་འཁོར་ལོ་མཆོད་བྱས་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་
གསོལ་བཏབ་ཀྱི་སྐབས་འདྲིར་ཡང་སྟ་གོན་གྱི་ལྟ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་
མོར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། ཉི་ཤུ་པར་ཡང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ། །བཏུང་
དེ་མཆོད་ཡོན་ཤུལ་ནས་ནི། །སྒོ་དང་ལྷན་པས་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་དེ་འདི་སྐད་
བཟླ་ད། །ཅེས་སྐབས་འདྲིར་མཆོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །སྟ་གོན་གྱི་ལྟ་དང་བར་སྤང་ལ་
རིགས་ལྗེ་ལྟ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དམིགས་པ་ལ་ལག་པ་གཡས་པ་སྤྲོས་པོར་ཐོགས་
ཤིང་། གཡོན་པ་བྲིལ་བྱ་འཁོལ་བ་དང་བཅས། ལྷེ་རྒྱུ་ལས་རྗེ་རྗེ་བསྐྱོད་ནས། སུས་མོ་
གཡས་ས་ལ་བཙུགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས། ལྷགས་(༡༠༩)རྗེ་ཡི་ནི་བདག་ཅན་བདག་། ཅེས་
སོགས་གྱིས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་སྤྲོབ་མ་སོགས་ཀྱི་དོན་
དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བར་གནང་བ་ལྷ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པའི་དོན་དུ་སྟོན་གསན་འབེབས་
པ་ཡིན་པས་སྟ་གོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་སྤར་གསོལ་བས་སྟ་རྣམས་གྱིས་དགྱེས་
བཞིན་དུ་གནང་བ་བྱིན་པར་མོས། དེ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
སངས་རྒྱས་ལྗེ། །རིགས་འབྱུང་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ། །དེ་དག་བར་སྤང་གནས་
བསམ་ནས། །འདི་སྐད་བཟླ་དེ་ཅིང་བསྐྱུལ་བར་བྱ། །ལྷགས་རྗེ་ཡི་ནི་བདག་ཅན་བདག་། ཅེས་
པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་པར་འོས། །གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་
དང་། རྗེ་རྗེ་སྤང་བར། སུས་མོ་གཡས་པ་ས་ལ་བཙུགས་ཤིང་། ལྷེ་རྒྱུ་ལས་སྤྱེས་པའི་རྗེ་
རྗེ་ཅེ་གཅིག་པར་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་བཞེད་དེ། ལག་པ་གཡས་པར་སྤྲོས་པོར་ཐོགས་ཏེ། གཡོན་
པས་བྲིལ་བྱ་དགྱོལ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྤར་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་
ནི་གོ་སྤོའོ། །འདྲིར་བུམ་བསྐྱོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྟ་གོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་བཞིན་
རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགོ། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་རྩ་འབྲེལ། འབྲེང་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་།

ས་ར་ཏ་དུ་རི་ཀ་པ་ལ་བ་པ་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་དང་
བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོད་སོགས་ཆུ་བོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་གསོལ་འདེབས་ལྷ་སྟོན་
ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་སྤྱེལ་ནས་མཛད་ཅིང་ཆོག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མང་ལ་ལན་གསུམ་བྱ་བ་དོ་
རྗེ་མཁའ་འགོ་དང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱ་ཚུལ།

བཞི་པ་སློབ་མ་ལྷག་གནས་(༡༠༧ན)ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལྷག་གནས་བྱ་ཚུལ།
སློབ་མ་ལྷག་གནས་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ། སློབ་མ་ལྷག་གནས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་སོ། །དང་
པོ་ནི། རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལས་དང་། དབང་རྒྱས་བྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་
ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ནི་སྤར་རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་བྱས་ཐེན་པའམ། མིན་ན་སྐབས་འདིར་
སྤགས་སྤོམ་སོགས་བྱིན་པ་སྤོན་དུ་འགོ་བའི་སློན་ནས་ལྷག་གནས་བྱས་ཏེ་རང་གི་སློབ་མ་
ཡིན་པ་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སྤོན་དུ་གསུངས་ཏེ། མི་སྤུབ་སྒྲུ་
བས། དམ་ཆོག་ཉམས་པས་འཛིག་པའི་བྱིར། །སློབ་མ་མིན་པ་གཞུག་མི་བྱ། །མེད་ན་
གཉིས་སམ་གསུམ་བཟུང་བྱ། །ཐ་མར་ཡང་ན་གཅིག་འདོད་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤགས་རིམ་
ཆེན་མོར། མདོར་ན་རང་གི་སྤྱབ་གྲོགས་བྱེད་པའི་སློབ་སློབ་དཔོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ནི་
རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་མིན་པ་བཅུག་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གསུངས་པས་དེ་
འདྲ་བའི་སློབ་མ་མིན་པའི་དབང་ལྷད་བལྟ་བ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷར་ཡིན་
ལ། སློབ་སློབ་དཔོན་ནི་སློན་ནས་གསོལ་འདེབས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དོ་
རྗེ་ལྷར་སློབ་མ་དམ་ཆོག་ཅན་དགོས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལྷར་པ་མེད་ན་སློབ་སློབ་དཔོན་
ནམས་ཀྱིས་བྱ་བ་འབྲང་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་དགྲུལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ཙམ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོབ་མ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་འཛིན་མི་རྣམས་པ་སོགས་མཆན་ཉིད་དང་མི་
ལྡན་པའང་རུང་བ་དང་གངས་ཀྱི་ངེས་པའང་(༡༠༧)མེད་དེ། ཅུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས།
དགྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་གཞུག་པ་ལ་སྒྲོད་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤང་དུ་མ་གྱུར་པ་བརྟག་མི་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཅེ་མོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་དགྲུལ་
འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདིར་ནི་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་འཇུག་དུ་རུང་ངོ་། །སྒྲོད་དང་སྒྲོད་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་མི་བྱ་སྟེ་གཞུག་
པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་མོད་ལ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ་། །དད་པ་མེད་པ་དང་།
དགེ་བའི་ཅུ་བ་མ་བསགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དང་། མོས་པ་མེད་པ་མང་དུ་
ཟིན་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྒྲོད་མིན་ན། །དེ་ལ་
གཞུག་པ་སྒྲིན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞུག་པ་ཙམ་ཞིག་སྒྲིན་བྱ་ཡི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་
བ་མིན། །ཞེས་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་ཡང་། དགྲུལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་
བསྐྱུན་པ་དང་། སྤིག་པ་འདག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སྒྲོད་མིན་ཡང་གཞུག་པར་
གསུངས་པའི་རྒྱུད་དེ་གཉིས་རྣམས་འཁྱོར་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོད་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་
ཀྱང་། གསང་བ་པའི་བདག་པོ། གང་དག་གིས་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་སྤྱད་པའི་
ཚུལ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གངས་ཀྱི་ཆད་འདི་བྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་སྟོང་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱལ་བར་ཡི་དམ་བཅའ་བ་དེ་
ཁོ་ནར་(༡༠༩)བྱ་སྟེ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་
ཅན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱུད་དེར་བཙུ་མན་ཆད་གངས་

ངེས་བཟུང་མཇད་པ་ནི། སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲ་བར་
དགོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། གཞུག་པ་ཙམ་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཆད་ངེས་བཟུང་མེད་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་བཅུད་ན་
སློབ་དཔོན་ནམ་སྐྱབ་པ་པོར་མི་འགྱུར་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་ས་པོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆད་དང་གྲངས་ཆད་པ་མེད་པ་བཟང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་འབྲ་བ་སློབ་དཔོན་དེ་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་
སྣང་གི་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་བཤད་ཆུལ་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་། སླ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འང་
དེ་དག་དང་འབྲ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཤུའི་པའི་དག་ནག་གི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སློན་མར། དེ་ཉིད་
བསྐྱུས་པའི་ལུང་བྲངས་ནས། སློག་གཅོད་པ་ལས་ལྷོག་ན་གཞུག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་དང་། མི་
ལྷོག་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པའམ་ནན་ཏུར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་
པ་གང་ཞིག །སློག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་ལྷོག་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སློབ་མ་ལ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཆང་བར་དགོས་ཤིང་། གྲངས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ངེས་བཟུང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ།
གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། །ལྷའམ་ཡང་ན་བདུན་
དག་གམ། །ཉི་ཤུ་(༡༠༩)ཙམ་གྱི་ལྷ་ཡི་བར། །བྱང་དུ་མ་གྱུར་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །དེ་ལས་
ལྷག་པའི་སློབ་མ་དག །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཉི་ཤུ་ཙམ་མན་ཆད་བྱང་དུ་
མ་གྱུར་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རི་ཀ་པའང་བཞེད་ལ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས།
བཅུའམ་བརྒྱད་དམ་བདུན་ནམ་ལ། །གཅིག་གཉིས་བཞི་ལས་ལྷག་ཀྱང་རུང་། །དབྱེད་མི་
དགོས་པར་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ལས་ཀྱང་། མེ་ཏོག་དང་
བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྷ་ཡང་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་ལ་བྱང་དུ་གྱུར་པའང་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་

སྤང་བར། སློབ་མ་གཅིག་གསུངས་པ་མང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་རྗེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་བྱུང་
པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་རིགས་ལྡན་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བྱང་སྤོང་ཉི་མའི་
ཤིང་རྩ་སོགས་བྱེ་བ་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་སློབ་བསྐྱེད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་གྱང་ཡོད་མོད། སྤྱིར་
བཏང་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟ་ནའང་བོད་ཀྱི་སྤྲེལ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱག་ལེན་ལ་
སྤྱི་རྒྱུད་ལྟར་མཛད་པར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མདོར་ན་སློབ་མ་ཕན་ཚུན་
དུ། །ནང་གི་གཤེན་པ་མི་བཟུང་ངོ་། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་སེམས་བཟང་ཞིང་། །ཞི་དུལ་སྤྲེལ་
མ་ལ་ཕན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་
ལ། སྤྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་སྤྱོད་(༡༠༩ན)རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་
མེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤེ་གཞན་ལ་གྲངས་ངེས་བཟུང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་
པ་དུ་མར་དེ་སློར་ལ་དབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འབྱུང་མོད་གྱང་འདྲིར་མ་སློབ་སོ། །སློབ་མ་
ལྷག་གནས་དེ་སྐབས་གང་དུ་བྱ་བ་ལ། སྤྲོམ་འབྱུང་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ཐིག་ཆོན་གྱིས་
བྲིས་བྲིན་པའི་འོག་ཏུ་སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་བཤད་པའི་རིམ་
པ་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ལག་ལེན་ལ་སྐབས་འདྲིར་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གྱུ་བྱང་གིས་
གསུངས་པ་བཞིན། དགྲིལ་ཆོག་རྗེ་རྗེས་སྤང་བའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་གཞན་
ལའང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་བྱ་བའི་ཆོ་ག །བར་དུ་བྱ་བའི་ཆོ་ག །ཐ་མར་བྱ་བའི་
ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཁྱུས་བྱས་ཤིང་གོས་གཙང་
མ་གསར་པ་བཞོ་སྟེ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་ཁྱུས་བྱས་ཏེ། །གཙང་
མའི་གོས་ནི་བཞོས་པ་ཡིས། །མེ་ཏོག་སྟེམ་ཐོགས་བྱག་འཆལ་ནས། །སྤྲེལ་མ་ལ་ནི་གསོལ་

གདབ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བློང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལག་ན་མེ་ཏོག་གི་བློང་བ་ཐོགས་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་ལ་ལས་བྱམ་གྱི་ཁྱུས་ཚུ་འབྲིམ་ཞིང་། མེ་ཏོག་བཟུང་བ་སྤྱོད་
མཛད། སྒོམ་དོན་ལ་སྒོམ་མ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་སྤྲོ་ཆོགས་དོན་མེད་
དབུས་རྒྱུ་ཐད་ཅམ་དུ་གནས་པར་མོས་ཤིང་། དངོས་སུ་སྤྲོ་སྤྲོ་གོན་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུ་
སོགས་ཡོལ་བ་ལྟ་བུས་བསྐྱབས་ཏེ་མི་མཐོང་(༡༠༩བ)བར་བྱས་པའི་གནས་སུ་སྤྱིང་གར་
མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྤྱར། དུས་མོས་ལ་བཅུགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་དུ་
བཅུག་པ་ལ་ཨོ་ལཱ་ལྷ་རྒྱུ་ཁྱིའི་ཞེས་བཞགས་པའི་ལས་བྱམ་གྱི་སྤྲལས་ཚུས་ལན་བཟུང་གཏོར་
ལ་ལས་གྱི་སྤྱིབ་བ་སྤྱང་བ་ནི། རྒྱུད་དོར་བློང་གི་ང་བཞི་བ་ལས། སྒོམ་མ་ལྷག་པར་གནས་
པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ། །ཅན་དན་ག་བྱར་སྤྱུ་ཅི་ཡི། །ཚུ་ཡིས་ཀྱང་
ནི་ཁྱུས་བྱ་སྤྱེ། །ཞེས་དང་། རས་གྱི་ཡོལ་བ་ཀྱན་ནས་བྲེས། །ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཡང་དག་
ལྷན། །དོན་ཅན་གྱི་སྤྲལས་ཚུ་ནི། །ལན་བཟུང་གཏོར་ལ་གཏོར་བ་ཡིས། །ལས་སྤྱེས་བྲི་མ་
སྤྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྲོ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་ལ་སྤྲོ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཁྱུ་བའི་ཆེད་དུ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་སྤྲལས་གཅིག་ཏུ་
སྤྱངས་པའི་མཐུལ་འབྲལ་དུ་བཅུག་ནས། སྒོམ་དཔོན་ཁྱོད་ནི་དགོངས་སུ་གསོལ། །དགའ་
ཆེན་ཁྱོད་བདག་སྤྲོན་པ་སྤྱེ། །ཞེས་པ་ནས། མགོན་པོས་བདག་ནི་གཞུག་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་
པའི་བར་ཆོག་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་སུ་
གཞུག། །ཆོག་འདི་དག་པལ་ཆར་རྒྱུད་དོར་བློང་དང་། ཅི་མོ། སྤྲོ་མ་འབྱུང་སོགས་ལས་ཅི་
རིགས་འབྱུང་ཞིང་། དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་ཡང་འབྱུང་ངོ། །

དོན་ནི། རྒྱུད་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྲོན་པར་མཛད་པའི་སྒོམ་དཔོན་ཁྱོད་
ནི་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་ཅེ་འཆང་(༡༡༠ན)གི་མཚན་གྱི་རྣམ་

གངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱང་བ་དབྱེར་མེད་པའི་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ལྷང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
ལ། སྤྲོ་མ་ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་དང་འབྲ་བར་མ་ཟད། སྐབས་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
དང་ཐ་དད་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པར་མོས་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། དེ་འབྲ་
བ་ཁྱེད་བདག་གི་ཉེ་ལམ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟོན་པ་སོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་རྒྱལ་ཞེས་པ་དོན་བརྒྱད་ལ་
འབྲུག་ཀྱང་འདིར་ནི་ཅེ་མོ་ལས། རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཅི་ཡིན། །ན་ནི་དགག་པའི་དོན་ཡིན་
ཏེ། །དངོས་མེད་དངོས་སོ་མེད་མིན་པས། །གང་དུ་བྲི་མ་མེད་ཀྱང་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རྒྱལ་དུ་
བརྗོད། །ཅེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས་བྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་བཤད་པ་
བཞིན་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་
ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་རྗེ་གསུང་པའམ་རྒྱལ་པའི་སྤྲོ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཏེ་ལམ་དང་བརྟན་
པའི་དོན་གཞན་གྱིས་མི་ཤིགས་པར་ལྟོག་པས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤྲོ་མེད་
ཀྱི་ཉེ་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་བྱང་རྒྱལ་ཆེ་གཅིག་ལ་ངེས་པར་ཐོབ་ཀྱས་པ་དེ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་དོན་ཡིན། དེ་འབྲའི་ལམ་དེ་མགོན་པོ་ཆེན་སོ་ཞེས་སྤྲོ་མ་ལ་བོས་
ནས་བདག་འཆལ་བ་སྟེ་འདོད་དོ། །

དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་ནི། སྤགས་དང་རྒྱུད་དང་བྱུག་རྒྱལ་སོགས་པ་ནམས་ཏེ། དམ་ཆོག་
(༡༡༠བ)གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་འདར་མི་རུང་བ་ལ་འབྲུག་པས་སྤགས་ལ་སོགས་པ་
དེ་ནམས་འདའ་བ་སྟེ་འདོར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་དེ་ནམས་བདག་ལ་སྦྱལ་
ཏུ་གསོལ་ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱང་བདག་ལ་སྦྱོལ། །ཞེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
ནི་སྟོན་སེམས་དང་། དེས་མཆོན་ནས་བྱང་སྟོན་དང་། སྤགས་སྟོན་ནམས་ཀྱང་བདག་ལ་
སྦྱོལ། །ཞེས་ལྷགས་ལ་ཐོན་པས་རྗེར་སྤྲོད་དང་ཅེ་མོར་ཆོག་འདིའི་ཆབ། སྟོན་པ་དག་ཀྱང་

བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་པ་འབྱུང་བ་གཉིས་དོན་འབྲེལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་འགའ་ཞིག་
ཏུ་སྒྲགས་སྟོམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལོགས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་མེད་
པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་སྐབས་འདིའི་དོན་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་གཉིས་གྱི་
ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བཅའ་འཁོར་པ་ངས་པར་དགོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་
འདུན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་དང་། བྱུང་པར་གསང་སྒྲགས་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲེལ་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་གྱི་
དོན་ནི་ཐར་པ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་
གྱི་གྲོང་མཆོག་གམ་མོ་བྱང་དུ་བདག་འཇུག་པར་མཛོད་ཅེས་བའམ། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྟུལ་
གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དབྱགས་ཕྱིན་པས་ཐར་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་དང་
འབྲེལ་བའི་གྲོང་མཆོག་དེར་འཇུག་པའི་སྤྱད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་ལ། ཀུན་(༡༡༡ན)སྟོང་འཆོས་ཤིང་ནང་དབང་བསྐྱར་བ། སྒྲགས་ལ་མོས་
པ་བརྟན་པོ་འཛིན་དུ་གཞུག་ལ། སྟོམ་པ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ལ། མོ་ཤིང་དོར་ཏེ་
ཁྱོར་ཆུ་སོགས་སྦྱིན་ལ། ཆོས་བཤད་དེ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་
སྤང་བར། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་བྱི་མའི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆེད་མ་
ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི། མངོན་མཐོ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྒྲགས་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཙམ་འབྲེལ་སོགས་
དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར། །ལ་ལ་གསང་སྒྲགས་སྐབ་དོན་གཉེར། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་
བཅད་གྱིས་ཀུན་སྟོང་འཆོས་ཆུལ་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་
ལས་འབྱུང་། དོན་ནི། གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ལ་གསང་སྒྲགས་གྱི་སྟོན་མཆོ་འདིའི་ནད་

གདོན་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་རྟེན་བཀུར་སྟོན་གྲགས་སོགས་སྐྱབ་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་འདི་ན་སྟེ། ཆེ་འདིའི་ཀུན་སྒྲོང་འབའ་ཞིག་གིས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མའི་མདོན་མཐོ་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་
སོགས་ཀྱི་རྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག་པར་འདོད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཡང་
ཡོད། གང་ཟག་གི་རིགས་དབང་པོ་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གཞན་དག་
འགའ་ཞིག་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་གཞན་པ་སྟེ། དེ་ལས་འདས་པའི་སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་
དོན་དུ་གཉེར་(༡༡༡བ)ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་
ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་ལས། འཛིག་རྟེན་ལས་པ་རོལ་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལ་འདོད་པའི་དད་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷགས་
དག་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡི་སྒོ་ལྡན་ནམས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཡི། འདི་དང་བྱི་མ་
སོགས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱགས་སུ་པན་
པར་མི་འགྱུར་བའི་མཛོག་རྒྱུད་བས་ན་ཆེ་འདིའི་འབྲས་བྱ་དེ་ལྷ་བྱ་འདོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་
འདྲའི་འཁོར་བའི་སྤུན་ཚོགས་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་གྱུར་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་
ལས་པ་རོལ་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ལས་པ་རོལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེས་ན། འཛིག་རྟེན་འདིའི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཞར་
ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་སྒྲོང་གསུམ་ལས་ཐ་
མ་ངོས་བཟུང་ནས། ཀྱང་པ་ལྷག་མ་བཞིས་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་
པས་སྐྱབ་པར་ལྷན་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མ་ཉི་ཚུན་
ཆད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་མི་ལས་རྒྱབས་ཆེ་བ་དུད་འགོ་
ལའང་ཡོད་པས་ན། བསམ་པ་དེ་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུད་དུ་པལ་བ་
དུད་འགོ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐ་ཆད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་པན་ཆོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤུན་ཚོགས་དོན་དུ་

གཉེར་ནས་དེའི་རྒྱུར་སྤྲིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བཙུན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྦྱེས་བྱ་
རྒྱུ་དང་། འཁོར་བ་(༡༡༩ན)མཐའ་དག་དུག་སྦྱལ་གྱི་ཆང་དང་མེ་འབར་བའི་འོབས་ལྷར་
མཐོང་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལས་ཐར་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སོགས་
ཐར་ལམ་ལ་བཙུན་པའི་སློ་ཅན་ནི་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་གྱི་སློ་
དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་ཟེར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བ་
ལ། རང་གི་སློ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སློ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་བསམ་པ་སྦྱེས་བྱ་
རྒྱུ་དུ་པལ་བའི་སློ་ཆོད་ལས་མ་འདས་པ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉན་བཤད་སྦྱབ་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་
ཐེག་ཆེན་པ་ལྟ་ཞོག་སྦྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་ལམ་སྤེལ་མ་བྱེན་པས་ན། བཀའ་གདམས་གྱི་དམ་
པ་གོང་མ་མང་པོའི་གསུང་བཟོས་ལས། ཆེ་འདིའི་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགེ་
བ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བ་ལྟར་སྤང་ལས་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན་གསུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དེ་འདྲའི་དགེ་བ་ནམས་སྦྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་མཚོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པས་མ་བྱེན་
པར་རྒྱ་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་སྤེད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་
ཆོས་བརྒྱད་དང་འབྲེས་པས་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་
བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེས་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་
ལྟར་འཁོར་བ་ལ་ནམ་གངས་དུ་མར་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བའི་
སྤྱན་ཚོགས་ལ་སྤེད་པ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མ་རྟེན། བདག་(༡༡༩བ)མེད་པའི་
དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩིས་བཞིན་དུ་ཡང་མ་དབྱེད། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ནམས་ནི། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་
འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཀྱན་འབྱུང་རང་ག་བར་འགོ་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གསུང་འདི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་པ་ལ་དང་

མོར་རང་གི་ཀུན་སྒྲིང་ལ་བརྟགས་ཏེ་འཆོས་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །ཁྱད་པར་གསང་སྤྲུགས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་བྲལ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་དུ་མི་འགྲོ་
བ་ནི། སློབ་དཔོན་རྩྭ་ན་ལྷ་ཀ་རས་གསང་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཅན་ཅན་ཤིང་ནི་བསེལ་
མོད་ཀྱང་། །བྱུག་པའི་སྒྱུར་བས་མ་བསྟེན་པར། །བྱད་ཤིང་སྒྱུར་བས་བསྟེན་ན་ནི། །ཤིན་
ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གཏུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གསང་སྤྲུགས་སྒྲིང་སྒྱུད་པས། །སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི། །གཏུང་བ་ནི་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་། །སྟོང་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་དང་བྲལ་
ཞིང་། །མཆན་མེད་དགོན་པར་ཁྱུགས་གྱུར་ན། །ཐེག་པ་དམན་པས་ཐུང་ན་འདལ། །དེས་
ན་འབྲས་བྱ་དམན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེ་པོ་ཆེན་པོའི་གསུང་བཟོས་ལས་
ཀྱང་། རྒྱ་གར་དུ་ནལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་ཀྱེ་རྗེ་རྗེ་བསྟོམས་པས་རྒྱན་ཁྱུགས་གྱི་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་པ་ཞིག་བྱང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མེད་
ཀྱང་། ཀྱེ་རྗེར་གྱི་ལྷ་སྐྱ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་དང་། ཞི་
གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ནི་ལྷག་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་བྱུབ་པ་སོགས་འོང་
ལ། དེའི་རྒྱན་བསྟོམས་པས་འཇིག་རྫོང་ཀུན་བཏགས་(༡༡ ནན)སོགས་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྒྲིང་
གསུམ་སྤངས་པ་ཞིག་འོང་བ་ནི་གང་ཞིག །དེ་འབྲའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་མ་ཐག་གི་འཆིང་བ་
ཀུན་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་བྲལ་བས་རྒྱན་ཁྱུགས་ལས་འོས་མེད་
པའི་བྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆེ་འདི་བྱེ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་བའི་ལུན་ཆོགས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
འདོད་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནམས་ལ་བྱེ་མའི་དོན་པར་ཞོག །ཆེ་འདིའི་འདོད་པའང་འབྲུབ་
པར་མི་འགྱུར་བའི་ཁར་ལུས་སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་དེའི་
ཆེད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་སྤྲིག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་བསགས་པས་
བྱེ་མ་པན་ཆད་དུ་འང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོར་མོར་འཕྲེན་ཏེ། སྒྱུད་འཇུག་ལས། འདོད་པ་ནམས་ནི་
འཕྱང་གོལ་བསྐྱེད། །འདིར་ནི་བསད་དང་བཅིང་དང་གཅོད། །པ་རོལ་དུ་ནི་དཔྱལ་སོགས་

སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
གཤམ་མ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་འབྲུབ་པའི་ཞར་ལ་གནས་སྐབས་སུང་ཆོས་
བཞིན་དུ་སྟོང་པས་སེམས་ལ་གདུང་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་བསྤང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་གཅིག་ལྟར་
དགོངས་པའི་མཐུས་བགལས་ལ་སོགས་པས་སྒྲགས་མི་རྙེད་པས་ནད་སོགས་ཀྱི་འཆེ་
བ་ཅུང་བ་དང་། སྙན་པའི་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་
འདོད་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱད་
ལས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ལས་འབྲས་བུའི་ཕྱིར། །ས་ལུ་བསྐྱེད་ཀྱི་སོག་(༡༡༣བ)མའི་
ཕྱིར་མིན་ཡང་། །ས་ལུ་རྙེད་ནས་བསྐྱིམ་པ་མེད་པར་ནི། སོག་མའི་ཕྱང་པོ་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་
བཞིན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །བསོད་ནམས་སྐྱབ་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་
ཕྱིར་མིན་ཡང་། །སོག་མའི་ཕྱང་པོ་དག་དང་མཚུངས་པར་ནི། །མ་བསྐྱིམ་བཞིན་དུ་མི་ཡི་
ལོངས་སྟོང་འབྲུབ། །ཆེ་རིང་བ་ནི་ལེགས་པ་འཕྲོལ་བ་དང་། །ཆོས་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་དག་
རྙེད་པའམ། །སྐྱོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་འགོ་བ་ཡི། །བསམ་པ་རྣམས་ནི་རྟག་དུ་རྫོགས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པའི་འཐད་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་
དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྲགས་སྟོམ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། སྤྲགས་སྟོམ་འཛིན་པ་
དང་རིགས་ལྟའི་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བ་ལའང་བྱང་སྟོམ་བཟུང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། བྱང་
སྟོམ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ། བྱང་སར། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་དུ་སྟོན་ལམ་
བཏབ་པའམ། ཞེས་བར་ཆད་གཉིས་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་སྟོན་དུ་འདྲི་བར་གསུངས་པའི་དོན་
རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལེགས་པར་སད་པ་དང་སྟོན་སེམས་བརྟན་པ་
ལ་བྱ་ལ། སྟོན་སེམས་བརྟན་པའི་ཆད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩིས་བཅས་ཀྱི་ཕྱོང་བ་སྒྲ་
ཟེན་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་དཔའ་མཐར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཅུང་
ཟད་ཆེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སློན་སེམས་ལེན་པའི་ཉེན་ལའང་བྱང་སེམས་ལ་
ཡིད་འགྱུར་བའི་སྦྱོང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོན་དགོས་(༡༡༤ན)པར་གསུངས་ན། བྱང་སློན་ལེན་པ་
ལ་དེ་བས་ཀྱང་ལྟ་ཅི་སློས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་
ཤུགས་དྲག་པོའི་སློའི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་སླེ་
བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ། གཞན་དུ་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་ལ་སེམས་འདི་ནི་ཡུན་རིང་དུ་སློ་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་གྱི། སློ་མ་སྦྱངས་པར་དབང་
བསྐྱར་སོགས་གྱི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་གྱིས་གཟུང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཚིག་
རྗེས་སློས་ཅིམ་གྱིས་སེམས་དེ་སླེ་ན་ལམ་གཞན་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བས། ཉི་མ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཉིན་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པའམ། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་
རྒྱ་མེད་རང་འབྱུངས་སུ་འོང་བ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པས། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་
སློ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཤུགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་དང་། ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་དེས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ཆ་ལྟ་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་རང་རིགས་གྱི་སྲས་སུ་བསྐྱུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་འབྲ་བར་རྗེ་རྗེས་པ་དཔོན་
གྱི་ཆོས་གྱི་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཆ་ལྟ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རང་གི་རིགས་སུ་
བསྐྱུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ནང་དབང་གིས་སློབ་མ་རང་གི་རིགས་སྲས་སུ་(༡༡༥བ)
སྦྱན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱན་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བྱུང་ཆེན་མི་འདི་དགྲིལ་
ཚོག་ཏུ། ནང་དབང་ལ་སློབ་མ་བྱར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ལ། བདེ་
མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། བྱ་མཛེས་དེ་ནམས་གདོང་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་སྐས་དོན་ཀུན་

གསལ་དུ། ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བས་ན་བྱ་སྟེ་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོས་བའི་
 བྱི་རོལ་དུ་འཁོད་པ་དེ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁུངས་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ནང་
 དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་བྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་ཏེ། སྟོབ་
 མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བྱངས། རང་གི་ཁ་ནས་བཅུག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་ཐོན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་
 བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་དབང་དོན་
 ལྷགས་རིམ་སོགས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། བཤ་ཆན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སྟོབ་བཟང་ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་སྦྱིད་འོད་པའི་འཛིགས་བྱེད་དབང་རྟེན་སོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ། སྐར་ཡང་རང་གི་བྱགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་
 ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དབལ་དུ་མེད་པ་སྟུན་བྱངས། རང་གི་ཞལ་ནས་ལྷགས། དེ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བའི་ཆུ་རྒྱན་དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་བབས་
 པས་སྟོབ་མ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གནས་པ་རྣམས་གྱི་སྟེ་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར། (༡༡༥)སྟོབ་མ་
 ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གསུངས་ཏེ་རང་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྐྱོར་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ་
 ཞིང་། དམིགས་པ་དེ་དག་སྟོབ་མ་ལ་དཔོན་བསྟོམ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས་པས།
 སྟོབ་མ་རང་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་བྱ་བ་གལ་ཆེན། །རང་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
 བྱང་དབང་བསྐྱར་བ་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་མ་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་
 བྱག་གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་བྱུབ་ཆེན་ལ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
 སྟོབ་མ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གསུངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དོར་ལྷགས་
 པ་སོགས་རང་རང་གི་དབང་གྲལ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ཤར་སྐྱོར་གསུངས་
 པ་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་དོན་རྗེ་སྤངས་པར་ཁ་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་སྟེ། དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་ཐོན་

ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གནས་པ་ནས་ལ་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲུག་
པའི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁ་ནས་ཞུགས་ཤིང་ཞུ་བར་གྱུར་པ་
ནས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བར་བསྐྱོམས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྐྱོར་བཞག་སྟེ་ཞེས་
པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤར་སྐྱོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གསལ་མེད་པའི་རིགས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆང་
རྒྱ་བ་ལ་ངེས་པར་སྤྲུགས་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་
པའི་དོགས་པའི་གནས་གཞན་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། པར་ཕྱན་ཐེག་པར་(༡༡༥བ)རིགས་
ངེས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མཐར་ངེས་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་
ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། བརྟེན་གཉིས་ལས། འབར་བའི་སྤྱིང་བ་འཇུགས་པ་ཡི། །དགྲིལ་
འཁོར་རབ་དུ་བཞེངས་ནས་ནི། །རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་དབང་སྤྱིན་ཕྱིར། །ཐེག་ལེ་མཆོག་ནི་བཀྲུག་
པ་ཉིད། །ཅེས་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་པ་ལ་པར་ཕྱན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐེག་ལེ་མཆོག་
མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྤྲུགས་ལམ་དུ་
འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལྡོམ་ལས་ཀྱང་། དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས།
ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་འདི་བཞེད་ནས། །སྤྱིང་པ་ཆེན་པོས་
སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མདོན་པར་དགོངས། །ནེ་རྩུ་ནའི་རྒྱ་འགྲམ་དུ། །མི་
གཡོའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། །ཞེས་པར་ཕྱན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་སྤིད་པ་ཐ་མ་པ་
དེ་ནེ་རྩུ་ནའི་རྒྱ་འགྲམ་དུ་རང་ལམ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་གནས་པ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྗེ་རྗེ། །ཉིལ་གྱི་
གང་བྱ་གང་བཞིན་བཞུགས། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ལ་སེ་གོལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་
གསུངས་པ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། །འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཞེས་

རང་ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་རུས་པར་བསྟན་ནས།
འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཉམས་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ། འོད་
གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཞིག ། ཅེས་སྟགས་(༡༡༤ན)ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། །རབ་དགའི་
གཟུགས་སྤྱུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་གཟུགས་སྤྱུ་ལུས་འགྱུབ་
པས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཆེ་རབ་དགའ་དོ་རྗེའི་སྤྱ། །ཀྱན་གྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་ལས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་འགྱུབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདམས་ཤིང་། དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེས་གདམས་དོན་ལྟར་སྟགས་ལམ་
ཉམས་སྤྱུ་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སྤྱ་དེ་གསན་པ་དང་། །དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་
བཅང་། །འདི་ལྟར་ནམ་བྱེད་དུས་སྤྱི་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྱས་གྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས། །ཞེས་དང་།
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟངས་ཆེ། །དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྤྱ་མ་ཉིད་ཀྱི་འོན་
གྱིས་ནི། །དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་གྱུར། །ཅེས་དང་། དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །སྤྱ་
རངས་འཆང་བའི་དུས་སྤྱི་ནི། །ཚུ་སྤྱ་དང་ནི་སྤྱིག་རྒྱ་སོགས། །སྤྱུ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
གྱིས་བརྒྱན། །བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོར་བཞུགས་ནས་ནི། །དེ་ནས་བདུད་རྣམས་འཛོམས་པར་
མཛད། །ཤུགས་མགོན་པོས་ཡང་དག་པའི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས། །འགྲོ་བ་
སྤྱི་བ་ཅིང་པན་པའི་བྱིར། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། མན་ངག་སྟེ་
མ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ན་འང་ངེས་པར་ཐབས་འདི་ལ་བསྟོས་སོ་ཞེས་བཟྃ་ད་
པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྫོགས་(༡༡༤བ)པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་
གནང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ལས། ཤུགས་མགོན་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་བཞུགས་
པ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཆོན་བྱེད་ན་བསྟོས་པ་བཞིན་དང་། རི་ལྟར་ཡང་བཙམ་ལྟར་
འདས་འདི་ཁོ་ནས་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་ལ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱིན་པ་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཚོག་སྟེ་མན་ངག་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འདི་ཡོངས་
སྤྱ་གསལ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟེན་སྦྲུང་བསྐྱུས་ལས་
ཀྱང་དེ་དག་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲལས་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པ་སྟོན་བསྐྱལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེན། འཇམ་བུའི་
སྤིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། སྤར་རིམ་ལྟ་ནས་བཤད་པ་སོགས་ཀྱང་
ཚུལ་བསྟན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་གསར་དུ་
འཁོར་རྒྱ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འཁོར་རྒྱ་བ་ངེས་པར་སྤྲལས་ལ་རག་ལས་པ་
ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོར་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ཅན་
ཀྱི་བྱང་སེམས་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་བར་དུ་བསྐྱོད་པའི་མཐར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱལ་ནས་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། མངོན་བྱང་ལྟེན་དོན་བསྐྱེམ་དུ་བཅུག་ནས་སངས་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་ནི་ཚུལ་བསྟན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བཟླ་གཉིས་ལས། རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་
པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་(༡༡༡ན)པ་སོགས་གསང་
སྤྲལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་དེ་འབྲ་བའི་བཤད་ཁྱདས་མང་ངོ་། །

གསང་སྤྲལས་ཀྱི་རང་གཞུང་ལས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་སྤྲལས་
ལམ་གྱི་བསྟོན་པ་ངེས་པར་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་དེའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ཙམ་
མ་གཏོགས་དོན་ལ་མི་གནས་ཏེ་པར་བྱིན་ཐེག་པར་རང་ལམ་ཁོ་ནས་འཁོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་མ་
གཏོགས་དེའི་མཐར་ལམ་གཞན་བསྟོན་དགོས་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་
ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོན་ལས། ཉན་རང་གི་བྱང་ལུ་
ཐོབ་ནས་མཐར་ངེས་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྟེ་སྟོན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་དེ་ཐེག་དམན་ལས་མ་གསུངས་པའི་

རྒྱ་མཚོན་གྱིས་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ངེས་པར་
སྡོན་དུ་འབྱོར་གོས་པ་རིག་པས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་སྤྲུགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག །ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོབ་ལམ་དུ་རང་དང་མཐུན་
པའི་ལམ་བསྟོན་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་
པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྲུགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མེད་ན། སྤྲུགས་རང་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་
གཉིས་(༡༡༥)སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་བྱུད་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེན་
བཅུ་བདུན་པ་ལས། གཞུང་གི་བྱེ་མ་དུ་མ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་འབད་ཅིང་བཅའ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འབྱེའོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། དཔལ་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལམ་གཞན་དག་གིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པས་ཉོགས་
པར་བྱ་བ་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་པི་ཏ་ཀ་མ་ལའི་རྒྱལ་གསུམ་སྟོན་མེ་ལས། རོན་
གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང་། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལམ་གྱི་བྱུད་ལས་ཐོབ་བྱའི་
འབྲས་བུ་རོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ་བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་སྟོབ་ལམ་དུ་དེ་དག་
གི་ཉོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
རྣམ་རྩོགས་སྦྱར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ལམ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཅེ་སྦྱར། དེ་འདྲའི་ལམ་ལ་བརྟན་
པ་ཐོབ་བྱེད་མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་མ་

འཆོལ་བར་བསྐྱོམ་རྒྱས་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་བའི་བར་རིམ་གྱིས་སྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་
པས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མེད་པའི་སྤངས་(༡༡༩ན)ཏྲོགས་ནམས་སྒྲོབ་ལམ་རང་དང་
རིགས་མཐུན་གྱིས་སྦྱེད་དགོས་ཤིང་། སྤགས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ལ་དེ་
ལྟར་བསྐྱོད་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤགས་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་
དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་དེ་འདྲའི་
ལམ་མ་བཤད་པས་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཐབ་པ་དང་། སྤགས་
ཀྱི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་ལས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་
དུས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྔ་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དེ་གཉིས་ཀའི་
ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པར་འདྲ་ཞིང་། སྤགས་ལམ་པས་དེ་དག་དང་ནམ་པ་འདྲ་བའི་
ལམ་ཆེ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་
དེ་འདྲའི་ལམ་མ་བསྐྱོམས་པར་འབྲས་བྱ་དེ་དག་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་པར་ཕྱིན་
ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ལོངས་སྐྱ་དེ་ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྔ་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་
ན། སྤགས་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལས་དམན་པར་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཟུགས་སྐྱ་
དེ་སྤོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞི་བ་མ་བསྐྱར་ཞིང་། གོལ་བྱེད་སྒོ་བ་ལམ་གྱི་དབང་བཞི་བ་ཉམས་
སྤུ་མ་སྤངས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་
ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་(༡༡༩བ)པ་ནས་བཤད་པའི་ལོངས་སྐྱས་གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རམ་མི་བསྐྱོར། མི་བསྐྱོར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་པོ་
ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྟོན་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་སྤགས་སྒྲ་
མེད་ལ་རྗེགས་པར་ལོངས་མི་སྦྱོད་པའི་ལོངས་སྐྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱོར་ན་
རྒྱད་དོན་ནམས་རང་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྐྱོར་རམ་མ་གྱུར་པར་བསྐྱོར། ཕྱི་མ་ལྟར་

ན་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། སྤྲ་མ་ལྟར་ན་རིགས་མཐུན་
གི་རྒྱ་སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་གི་དབྱེད་པ་བྱེད་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པས་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་
དགོས་ན། སྤྲ་གས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུའི་གཟུགས་
སྐྱེ་དང་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཆང་བ་སྟོན་དུ་སྐྱབ་དགོས་
པ་ལ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་གཟུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
རྒྱུའང་སྐྱབ་མི་རུས། ཆོས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་
སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་(༡༡༥ན)ལ་མ་རིག་བག་
ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
སྟོབ་ལམ་ནས་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་
བའི་ཡིད་ལུས་དེའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱར་འགྱུར་
བ་ཅམ་འདོད་ཀྱང་། དེས་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་ནི་རང་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
ཅིང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལའང་འབྲུལ་། དེ་འབྲའི་
ཡིད་ལུས་དེ་ཤེས་སྐྱོབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོགས་པ་གཅིག་
པར་འགྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡིད་ལུས་དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཤེས་སྐྱོབ་ལས་བྱུང་
བས་རྒྱ་མ་དག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་དེ་དང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་འགོ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན་ལྷགས་དང་གསེར་རི་ཅམ་འབྲེས་ཀྱང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་པས་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲེ་རྒྱ་མེད་མི་རུས་པར་མ་ཟད།
པར་སྤྱོན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་དང་སྤྲགས་རང་ལམ་གཉིས་ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་
ན་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲེ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡང་འཐད་དེ་སྤྲ་མ་ལ་ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་(༡༡༤བ)ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་དེ་ཅམ་གྱིས་
གཟུགས་སྐྱ་འབྲུབ་མི་རུས་པས། གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱར་རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
འགོག་ལས་སྦྱོང་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲེ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་འབྲུབ་
ལ། སྤྲགས་ལམ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སྤེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་ནས་བདེ་སྦྱོང་གི་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཆེག་དེལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱ་གཟུགས་བཞེང་བ།
ཕྱག་བསྐྱོར་བ་བརྒྱས་བརྗོད་སོགས་རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཆེད་
དུ་གཉེར་ནས་བཀག་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། སྦྱོང་པ་སྦྱིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
ཞེས་རབ་དུ་བརྗོད། །སྤྲགས་ཀྱི་བརྒྱས་མེད་དཀའ་ཐུབ་མེད་དང་སྦྱོན་སྤྲེག་མེད། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཅན་ཡང་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་མེད། །དེ་ནི་སྤྲགས་བརྒྱས་དེ་དཀའ་ཐུབ་
དང་དེ་སྦྱོན་སྤྲེག་ །དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང་དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །མདོར་བསྡུས་ན་
ནི་སེམས་དེ་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིད་སྦྱོབ་
པས་ངེས་དོན་གྱི་སྤྲགས་དང་། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བྲལ་ཞིང་ཉེས་སྦྱོད་འགོག་པས་དཀའ་
ཐུབ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཡུང་སོའི་ཡམ་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྤྲེག་པས་སྦྱོན་(༡༡༥ན)སྤྲེག་

དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དགྲིལ་འཁོར་ཅན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལེན་པས་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་ཡིན་ཞིང་། མདོར་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འདིར་འདུས་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲལས་བཞུས་སོགས་མི་དགོས་པར་ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པར་གསུངས་ལ། མཉམ་གཞག་དེའི་སྒྲིང་ན་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་ན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་དང་འབྲ་བར་སྐྱར་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་དགོས་རྒྱུ་ལ་དེ་བཞག་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོད་མཉམ་གཞག་དེ་བསྐྱངས་པ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པར་གསུངས་པས་ན་སྤྲལས་ལམ་ལ་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་ནམ་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པའང་ཡིན་ཏེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེད་རུས་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ནམས་ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ཅམ་ལས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བས་སྒྲིང་ཉིད་(༡༣༠བ)རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་རགས་ནམས་ཐེམ་ནས་གཉུག་སེམས་དེ་ཉིད་ཡུལ་འཇལ་རུང་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བར་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱི་མཐུས་རགས་པའི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལ་ལྷུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་ལ་དངོས་སུ་བཞེན་པའམ་དེ་ལ་བྱང་བ་གང་རུང་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་ལ་ཐབས་དེ་དག་མ་

ཆང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་མ་གཏོགས་
སེམས་གཞན་གྱིས་ཆོས་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུས་
པའང་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་རགས་པའི་མཉམ་གཞག་རིམ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སེམས་རགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ནི་གཉུག་མ་ལྟན་
སྤྱེས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སྤྲོ་མི་ལྡང་
བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པས་གཉུག་མ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱར་རགས་པ་སྤྱོ་བུར་བའི་སེམས་རྣམས་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བ་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་དེ་རྣམས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གོང་དུ་སྤྲོ་
སྤྱེ་མི་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འགག་དགོས་ཤིང་། དེ་འགགས་ནས་གཉུག་མ་འོད་གསལ་དེ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྤྱིར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་(༡༩༡ན)ལས།
བསྐྱལ་བ་མཐའ་ལས་རྣམས་སུ་ཡང་། །མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་ཁྱིན་པས། །སྤང་བ་རྣམ་
པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ལས་བསྐྱལ་བ་རྣམས་སུ་
ཡང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་
ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །སྤང་བ་གསུམ་པོ་དག་པས་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་
ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཤེས་སྤྱོད་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་པར་ཁྱིན་ཐེག་པའི་
སྐབས་སུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས། ཡིད་ཤེས་རགས་པ་
ལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲལ་པའི་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་རུས་པར་
འདོད་མོད་ཀྱང་། རང་ལམ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ལས་སྤྲ་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་

གཉིས་སྒྲིབ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་ནམས་སྦྱང་མི་རྒྱས་པས། ཐོག་མར་ལུས་ལ་གནད་
དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པས་རྒྱང་དང་ཤེས་པ་རགས་པ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྤྲ་བ་དེ་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་
གྱི་ངོ་བོར་(༡༣༡བ)བསྐྱེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐར་ཁུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་མ་ལུས་པའང་
འཆི་རིམ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྐྱུ་
མའི་སྐྱུ་འགྲུབ་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་གིས་མ་དག་
པས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐར་
ཡུལ་ཅན་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྒྲིབ་གིས་མ་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་རྒྱང་
སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པར་འབྱུང་། བསྐྱུབ་གཞིའི་སེམས་ཉོན་སྤྱིབ་དང་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་
ལམ་གྱི་རྒྱས་པས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་
ནས་སྐྱུ་དེའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་རྩི་རྩིས་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཐུགས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་ལྡང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱན་མ་གྲུབ་པ་ནི། ད་དུང་
བདེན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོས་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་དེ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་
ལྟན་སྤྱིས་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་མཐར་གཉིས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མི་
རུང་དུ་དག་ནས་འོད་གསལ་ལས་ནམ་དུའང་མི་གཡོ་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཞད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་
གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱབ་པའི་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་
(༡༣༣ན)མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་གྲུབ་པའི་དག་པའི་
སྐྱུ་ལུས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་

པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནམས་ལ་སྤྲ་རགས་དང་དག་མ་དག་གི་མཚོག་དམན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པར་
བཤད་པས། དེ་ནམས་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ཏེ་འཆིང་རྒྱ་བ་ལ་སྤྲགས་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་
ངེས་པར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་ནམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆིང་རྒྱ་བ་ལ་ངེས་པར་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱོས་དགོས་ཤིང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ན་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ལུས་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ནམས་ཀྱིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་
གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་རིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་དོད་ཐུབ་ནས།
སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལའང་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པའི་
མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་ཉེ་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་དེ། དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་ནག་
མདུང་སྤང་ཅན་བསད་པ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐུ་ཆེན་པོའི་མཐུས་བསྐྱལ་བ་
དགྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་འདུམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡུན་སྤང་དུར་
འདུམས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། སུ་བཙོན་འབྲས་ཚོམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་
པོས་སྤྱོར་བ་དེའི་ནང་ན། ལ་ལ་ནི་བར་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་ཞིག་འདུམས་པར་བྱེད་དོ། །ལ་
ལ་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་ཀྱི། གངས་མེད་པར་འདུམས་པར་
(༡༩༩བ)བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན་
སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་ནི་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རྒྱང་པས་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི།
སྤྲགས་ལམ་ཀྱིས་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་
ལའང་གངས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་འདུམས་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་དེ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ནི་འདོད་ན་ཞག་བདུན་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆིང་རྒྱ་བར་ཡང་
འགྱུར། འདོད་ན་བསྐྱལ་བས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆིང་རྒྱ་བར་འགྱུར།
འདོད་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆིང་རྒྱ་བར་འགྱུར། འདོད་

ན་བསྐྱལ་བ་སྟོང་གིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར། འདོད་
ན་བསྐྱལ་བ་འབུམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་ལེན་ཅིང་འགོ་བར་ཡང་བྱེད་དེ། ཞེས་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྦྲེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཞག་བདུན་ལའང་འཆང་རྒྱ་རུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ལ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་མེད་གཅིག་གི་རིང་གསོག་དགོས་པའི་ཆོག་ན་རྣམས་
འདུམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་པོ་ཏྲོ་བའི་གསུང་འཕྲོས་བེ་བྱམ་སྡོན་པོ་ཙ་འགྲེལ་ལས།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་དུ་(༡༣༣ན)དང་པོར་ནམ་མཁའ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོང་
ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཆེ་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྦྲེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་མཐོང་ལམ་སོགས་
བཟོད་ཚུལ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ཀྱི་ཁྱད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་
གིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལ་ཡང་བཙོན་འགྱུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གསང་
སྒྲགས་ལ་མ་བརྟེན་ཡང་གསང་སྒྲགས་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱར་དུ་འཆང་རྒྱ་རུས་པར་བཞེད་ཀྱང་།
བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ནི་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་ཆེ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་
ཆོག་ས་གསོག་དགོས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པས་དགོངས་པ་རི་ལྟར་
ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །འོ་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
ས་མཚམས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་
བའི་བར་དུ་གནས་སྐབས་པར་བྱིན་ཐེག་པར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་པས། སྒྲགས་ལམ་དུ་
མི་འཇུག་པ་རྗེའི་དགོངས་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་(༡༣༣བ)ལྟ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲགས་
གྱི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་རྟོག་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི་ས་
དང་པོ་སོགས་ནས་ཀྱང་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ལ་ཡང་རིག་པས་
སྒྲུབ་པ་དང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐའ་དང་ཟུ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་རིངས་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེ་ནམས་སྒྲགས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་མི་སྲིད་
པར་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་ལ། སྒྲགས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ན་སྒྲགས་ལམ་གྱི་ཟུར་བྱེད་དང་།
ངེས་པར་སྒྲགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་སོགས་མཐེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ངེས་
པར་སྒྲགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅིས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་ལས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་རིགས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་གྱི་རིགས་གསུམ་ངེས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མཐར་སྒྲ་མེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་། ས་བཅུ་པ་ཚུན་ཆོད་དུ་
རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
པར་དུ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟོག་པའི་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡོད་པ་(༡༣༤ན)ལྟར། པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་རང་ལམ་གྱི་
བསྟོད་པ་མཐར་མ་བྱིན་པར་དུ་སྒྲགས་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་
ཁོ་ནར་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་སྲིད་མཐར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་
པ་མི་བཞེད་པ་ནི་ལུང་དེ་ལས་གསལ་བར་འགྲུབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་

ལས། འདོད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཐ་མལ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ལ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་དང་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་འཕགས་སྲགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ན། དེ་འབྲའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནས་བྱབ་པས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེས། སྐྱབ་གཅིག་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གཞན་ནས་ཀྱང་སྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་འབྱུབ་ཅེས་བཞེད། དཔེའི་སྐབས་སྲུ་ཡང་གནས་སྐབས་ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སོགས་ལ་རང་པམ་ཀྱི་སྒོ་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་(༡༩༩བ)ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྲུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་ནས་དང་། འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཅིང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གནས་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྱལ་མིན་དེ་དམན་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སྲུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐེག་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་ནི། བདེན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དོན་མཐོང་བའང་། འདོད་པ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱུང་བའོ། །དོན་མཐོང་

བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྤོན་ལས། དེ་ལ་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་མཐར་སྒྲགས་ལ་འཇུག་མཆོམས་ནི་ས་བཅུ་བ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་། སྐྱེ་
བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྤིང་བ་ཐ་མ་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
(༡༩༥ན)པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ནི། སྒྲགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོམས་གཅིག་
ལུ་དེར་དེས་བཟུང་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་པ་མཐའ་
དག་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས་དེའི་ལམ་གྱི་མཐའ་ངོས་བཟུང་
བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་གཞན་ནས་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་གཞན་
གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་། སྤྱིང་བསྐྱུས་སོགས་ལས་གསལ་བར་མ་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཀྱང་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་རིམ་ལྔ་ཡང་གསལ་སྤོན་
མེར་གསུངས་ཏེ། མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དབྱུང་ཚུལ་སྤང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་ཚུར་ཤོག་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་རྣམ་
སྤང་མངོན་བྱང་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་ཡང་བཀོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་
སྤང་མངོན་བྱང་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་
འདས་དང་། །དེ་བཞིན་གང་དག་མ་ཕྱོན་དང་། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མགོན་པོ་རྣམས། །འགོ་
ལ་པན་ཕྱིར་བཞུགས་པ་དག །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི། །ཆོ་ག་མཆོག་བཟང་
འདི་མཐུན་ནས། །དཔའ་བོས་བྱང་ཚུབ་ཤིང་བྱུང་དུ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མཆོན་མེད་
བརྟེས། །ཞེས་དཀྱིལ་ཚོག་འདིར་བྱངས་པ་དང་འགྱུར་མི་འདྲ་ཙམ་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་དོན་ནི།
སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། གསང་(༡༩༥བ)
སྒྲགས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པར་མ་བཟད། རང་དབང་གི་སྐྱབས་སུ་རང་
རིགས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་བསྐྱུན་པས་ན་བྱ་ཞེས་སྒྲོ་བ་མ་ལ་འབོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྲོ་མས་རང་

ལ་ལྷག་པར་གུས་ཤིང་ཡིད་དུ་ཆེས་འཐད་པ་གཅིག་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་
འབོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་ལ་སྒྲ་མས་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བོས་བྱང་
སྐྱམ་དུ་མོས་པ་བྱས་ན། སྒྲར་སྤྲོས་ཀྱི་བྱ་བོར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲིག་
རྒྱ་ཡོད་ཅེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། རབ་གུས་བཞེས་
གཉེན་ཞེས་ནས་ནི། སློབ་མ་གཙོ་བོ་གཅིག་ལ་ནི། དམིགས་བཅས་ཆོག་འདི་བརྗོད་པར་
བྱ། ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་སྟོད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་ལྷན་པས། རབ་
གུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་དང་བཅས་པའོ། མཉེན་གཤེན་པ་ནི་སྤྲོད་དུ་སྤྱག་པ་དང་བཅས་
པའོ། གཙོ་བོ་གཅིག་ལ་ནི་དམིགས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་སྟོན་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་
བའོ། ཆོག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཆེན་པའོ། མཐུ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུས་པ་དང་བསྟོམས་
པས་སོ། ཡེ་ཞེས་མཉམ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པའོ། འདི་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་གཞོལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། རྟེ་
ལྟར་བྱ་ཞེས་བོས་ནས་རྒྱར་ཤོག་ཅིག རྟོངས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅི་ན། ཐེག་པ་ནི་བཟོད་
བའམ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་འདིར་འགོ་བ་འབྲས་བྱ་དང་འདིས་འགོ་བ་ལམ་གཉིས་ཏེ།
འགོ་ས་མཐར་(༡༩༩༦)ཟུག་གི་འབྲས་བྱ་དེར་བཟོད་བྱེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་ཀྱི་
སྟོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆོག་སྟེ་ཐབས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་
བྱའོ། རྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་ཏེ་ལམ་མཆོག་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གསང་
སྤགས་ཀྱི་སྟོད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། རྟོན་སྤགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་དང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་རིགས་བྱུག་ཏུ་འདུ་ཞིང་དེའི་ཡང་རྣམ་སྤྱང་དང་རིན་འབྱུང་སྐྱོད་ཇི་ཇི་དང་། འོད་དཔག་
མེད་དང་དོན་གྲུབ་གསུང་དོན་ཇི་ཇི་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིགས་བྱུག་པ་གཉིས་ཟུགས་ཀྱི་དོ་
ཇིར་འདུ་བས། སྐྱ་གསུང་ཟུགས་ཀྱི་དོ་ཇི་ཅན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་དུས་གསུམ་

གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སམ། ཡང་ན་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གསུམ་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་པའི་རིགས་བྱུག་བ་དོན་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ་ཟེན་པ་དང། རྒྱ་བཞིན་པ་
དང། རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་དོན་རྩེ་ཐེག་པ་གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་
ཡང་དག་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་རྩེ་ཐེག་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པའི་མ་ཉོག་ལས། དོན་རྩེ་ཐེག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་བྱུག་ཡིན་ལ་དེ་
ནམས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་(༡༣༤བ)ཏེ། དེའང་དོན་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་
ཉིད་ནི་དོན་རྩེ་ཡིན་ནོ། །དོན་རྩེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པའང་ཡིན་པས་ན་དོན་རྩེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྤྲུགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་སྟེའི་སྤྱོད་དང། ཤེས་རབ་
སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྒོ་ངོར་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དོ་
རྩེ་ལྷར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པའང་ཡིན་པས་དོན་རྩེ་ཐེག་པ་ཞེས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་གའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་བཤད་ཚུལ་ལས། གླ་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་མདོར་བསྟན་
ལས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བྱ་སྟོང་རྩེ་མི་འགྱུར་འཛིན། །སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་ནས་ཀུན་མཆོག་ལྷན་
ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་དོ་
རྩེ་ལྷར་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་རྩེ་དང་དེ་ཉིད་ཐེག་པའང་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ནི། གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་ནམས་ཀྱི། །རྒྱུན་གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་
ཡིད། །ཡིད་དེ་མན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཏུ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དོན། །ཅེས་སྤྲུགས་ཀྱི་
རྒྱུད་དང་མཐུ་ཞེས་པའི་མན་ཡིད། ཏུ་ཡ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང། དེའང་དབང་པོ་དང་
ཡུལ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་དང་ཞེན་པ་འགྱུར་བའི་ཡིད་དེ་དག་པའི་སྤང་

ཞེན་གྱིས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲགས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྷན་གྱིས་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནམ་སྤང་ལ་(༡༣༧ན)སོགས་པ་རིགས་ཉི་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་ནམས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རིགས་ལྷན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྐྱུར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐྱུ་ལ་རིགས་ལྷན་པ་ཁོ་ནས་བྱུང་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱང་རིགས་ལྷན་པའི་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་དགོས་སོ། །འོ་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཤུག་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའང་ཡིན་ཏེ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སྟེ་ཐབས་མཁས་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གཞན་གང་དང་ཡང་མཉམ་པ་མེད་པ་གང་གི་མཐུས་སྟོན་པ་ཤུག་སེང་གེ་སོགས་སྐབས་པ་མཆོག་ནམས་ཀྱིས་ནི་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་སྟེ་གཉིས་སྤང་སྤྲོ་མོའི་བར་ཆད་ལམ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་ལྷན་པས་མི་བཟང་ཆེན་པོ་སྟོབས་ཅན་ནམས་བཅོམས་ནས་འཛིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ནམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་ལྔར་བསྐྱབས་པའི་ལམ་དེའི་རྩིས་སྲུ་འབྲུག་དགོས་པར་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་འཛིན་ཏེན་ནམས་རང་གི་རྩིས་སྲུ་འབྲུག་ལྷན་པའི་སྐྱལ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དེའི་རྒྱར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཅིང་། ཡང་ན་དབྱེན་གཤིག་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྷན་(༡༣༧བ)འདས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དུས་སྲུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་འཛིན་པ་ཅན་གངས་མེད་པ་བདུད་ཀྱི་དམག་ནམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐབས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སྲུ་བདུད་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་སྐབས་ལས་ཁྱོ་པོ་

གཤེན་རྗེས་དགྲ་ལུང་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤུག་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
ཀྱིས་སྟོད་ལ་བདུད་ཀྱི་དམག་དབུང་ལྷགས་པ་ནམས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྤྱར་བཞེངས་ནས་
བསྐྱོག་པར་མཛད་པ་ལའང་བཤད་དུ་རུང་རོ། །དེ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ངེས་
པར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། ཀུན་མཁེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱར་བྱ་ཡིས་
སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོའི་སྟོ་གྲོས་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་ཀྱིས་
ཤེག་། ཅེས་སྟོབ་མ་དེ་ནམས་སྤགས་ལ་དད་པ་ཅམ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་སྤགས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་ནས་འདི་ལས་ཡིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་
དགོས་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལ་བ་པ། ཤུཌི་པ། ཨ་བླུ་ཀ་ར། རྩ་རྩི་ཏ། ཏག་པའི་རྗེ་
རྗེ། བེལུ་ཏྲེ་ལ་སོགས་པས་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་གཉིས་འཛིན་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱན་མོང་བ་བྱང་སྟོམ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤགས་སྟོམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སྟོམ་དེ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་གའི་དབང་གང་ལྷའང་བཟུང་དགོས་
པས་(༡༢༤)རྒྱད་སྟེ་བཞི་ག་དང་སྤྱན་མོང་ཡིན་ལ། སྤགས་སྟོམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་
རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གཉིས་ལ་ཡོད་ཅིང་། བྱ་སྟོད་གཉིས་ལ་མེད་པས་ན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱང་སྟོམ་དེ་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་དབང་གང་ལྷའང་བཟུང་
དགོས་པས་ན་སྤྱན་མོང་དང་། སྤགས་སྟོམ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་ལྷ་བ་ཁོ་ནར་སྟེར་བས་
ན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱང་སྟོམ་དེ་ལེན་ཚུལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱས་པ་པར་བྱིན་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་ལས་གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
པས་སྤྱན་མོང་བ་དང་སྤགས་སྟོམ་དེ་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པར་འཛིན་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ནས་བྱ་བའི་
རྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱན་མོང་གི་སྟོམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱད་སྒྲ་མེད་པའི་པས་

པམ་པ་བཅུ་བཞི་དང། སྡོམ་པོ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་དཔོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང། སྤགས་སྡོམ་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པ་ནི། ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ཅེ་མོ་
ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །པས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པམ་པ་བཅུ་
བཞིའི་བཅས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྡོམ་པ་བཤད་པ་དང། དེགས་ལྗེའི་སྡོམ་པ་བསྐྱུག་བཟུང་གི་
ཆོག་ནམས་ཅེ་མོ་སོགས་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བས་འབྲུབ་པོ། །འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། སློབ་
དཔོན་ལྟེ་པས། དེ་ལ་སྡོམ་པ་གང་སློབ་དཔོན་(༡༩༩བ)དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིའི་
ཡིན་ཏེ། སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་སྤར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པར་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་
སྡོམ་པ་སྟེ་དེགས་ལྗེས་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛོག་ཚུལ་གསུམ་
པ་ནི། སྤགས་རིམ་ལས། ཡང་སྡོམ་པ་དང་པོ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་སྤགས་
དང་པར་བྱིན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བྱང་
སྡོམ་འཛིན་པ་མི་གསལ་ཡང་། སྤར་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་སྤགས་
སྡོམ་འཛིན་པའི་སྡོན་འགྲོར་བྱང་སྡོམ་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་པས་དེ་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །བྱང་
སར། གསོལ་བ་གདབ་པ། ཆོགས་བསྐྱབ་པ། སྡོམ་པ་ཐུར་དུ་བསྐྱལ་བ། སློབ་བསྐྱེད་པ།
བར་ཆད་ཇི་བའི་སྦྱར་བ་ནམས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི། ལྷ་མས་དེགས་གྱི་བྱ་མིང་
འདི་ཞེས་བྱ་བ། ཁྱོད་འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་
ཀྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ནམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་
སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལས་ནོད་དམ་ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་འདི་ཞིང་། ནོད་པ་པོས་ནོད་ལགས་
ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་བཟོད་པས་བྱང་སྡོམ་དངོས་གཞི་བཟུང་ནས། མཇུག་ཆོག་(༡༩༩ན)ལ།

སྤྱོད་གསལ་བཅུ་ལྔ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ལ་མཁུན་པར་གསོལ་བ་
དང་། བན་ཡོན་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་དང་སྟོན་པ་གྲུ་ཆོམས་
སུ་མི་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་དང་བཞི་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུ་སྟོང་དཔོན་ཅན་གོ་མིའི་སྟོན་
པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྱས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །གྲུས་པས་བྱག་འཛལ་ཅི་རུས་
མཆོད། །སྤྱོད་གསལ་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ཁྲིམས། །བསོད་ནམས་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །སྒྲ་མ་
སྟོན་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་ལས་སྒྲང་བར་བྱ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་དག་པའི་
ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྱས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཉག་པར་ཡང་། །བྱ་
སྤྱག་འབྲེལ་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མེད་
པའམ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྟོག་དང་ཆོངས་སྟོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་བསྟོན་མི་རུས་ན་
རང་གིས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲས་ནས་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ལ།
ཡང་བསྐྱབ་བཅུས་སུ་རྒྱལ་སྤྱས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་གང་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་
ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་དཀའ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྟེ་
ཐོ་མ་ལུས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྟོབ་པར་ཁུར་ཁྲིར་བར་སྟོབ་དེས་ནི། བྱག་བྱ་བ་དང་།
མཆོད་པ་དང་། སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་དང་བསོད་(༡༩༤བ)ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པ་བྱས་ལ། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེའི་ཆོག་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟུང་བ་ཞེས་
སྟོས་ལ། རི་ལྷར་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྟོན་གྱི་ཆེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། སྟོད་
པ་དང་ལྡན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་གྱི་མདོ་ལས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྤྱིའི་དབྱངས་
གྱི་སྤྱན་སྐར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོགས་བཅད་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་སྤྱོམ་
འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ལས། མགོན་པོ་ནམས་གྱི་སྤྱན་སྐར་ཐུ། རྗེ་གསུང་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེར། །དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་
སྒོ་ལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་
བྱ། །ཡིད་གྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་
ཆུབ་ལམ་སྒོན་དུ་བྱངས་ནས་སྒྲ་མ་ཡོད་ན་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྒྲ་མ་མེད་ན་
ཆོག་འདི་ཉིད་གྱིས་ལེན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་པ་(༡༣༠ན)ཅམ་ལས།
སྒྲ་མའི་སྤྱན་སྐར་ཡང་ཆོགས་བཅད་འདི་དག་གིས་སྤྱོམ་པ་ལེན་པ་བསྐྱབ་བརྟམ་གྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བོད་གྱི་མཁས་པ་སྤྱོམ་མང་པོས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་སེམས་ཅམ་
ལུགས་དང་། བསྐྱབ་བརྟམ་ལས་གསུངས་པ་དབུ་མ་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་
མི་འབྲ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་། བསྐྱབ་བརྟམ་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཙྰ་ལྷུང་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་
བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་སྟོང་གི་མདོ་ནས་བཤད་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་
ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་
བཟང་པོ་དང་ཨ་བློ་ཀ་རས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བསྐྱེས་ནས་མཛད་པ་དང་། རྗེ་
པོ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒོན་དུ་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བརྟམ་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་
སྤངས་ཀྱང་ཁྱད་མེད་པར་གསུངས་པས། ལེན་ཆོག་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་སྤྱོམ་པ་སྐྱེ་
ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མང་ཉུང་དང་བསྐྱང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གང་ཡང་མེད་
པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །དབང་
གི་སྐྱབས་འདིར་ནི། དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྤྱོམ་པ་

མྱང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བགྲི་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་
འབྲུལ་གྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་རབ་ཏུ་གཟུང་(༡༣༠བ)དུ་གསོལ།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་མཛད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ། ལས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བདག་ཕུལ་བའི་སློན་སྒྲུབ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་
དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། སྤར་གྱི་སློབ་དཔོན་དུག་པོ་དེས། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི་ཞེས་སོགས་ཀླང་བ་བཞེས་བྱང་སྒྲུབ་འཛིན་པར་
གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་ཞེས་པའི་ཀླང་བ་བཞེས་པ་ལ། སྐྱེག་
པའི་རྗེ་རྗེ་དང་། འུ་རྩི་པའི་གཞུང་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཅེས་འབྲུང་།
ཆོག་དེ་སྦྱ་བའི་གཉིས་པ་དང་། བྱར་གྱི་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་འབྲུང་ཞིང་། བྱར་དུ་ཆོག་དེའི་
འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་སུ་འདི་བགྲི་སྟེ། །བདག་དང་གཞན་དོན་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །བདག་གིས་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་སེམས་བསྐྱེད། །ཞེ་མའོ་སེམས་ཅན་ཀུན་མཁྱོན་གཉིད། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་མཆོག་
མཛད་བཞིན་སྦྱོང། །འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཤོག །ཅེས་འབྲུང་བས། ཆོག་དེ་ཡོངས་
རྗོགས་བརྗོད་པའི་སློན་སྒྲུབ་པ་བཟུང་བ་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བྱང་
ས་(༡༣༡ན)དང་བསྐྱབ་བཏུས་ལྟར་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་
གསལ་བར་ཐོན་ན་ཡང་། ཀླང་བ་དང་པོ་བཞེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ལ་
བསྐྱབ་འདོད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསལ་བར་མ་ཐོན་པས་སྒྲ་མས་དེ་འདྲ་

བའི་དམིགས་ནམ་བསྐྱེད་ལུགས་བརྟེན་འཕྲོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་དེའང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
མི་བཏང་ངོ་སྤྲུལ་པའི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་བཟུང་ཡང་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་ཚུལ་དུ་
འགོ་བས། སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་བུང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཕྱིན་དུག་གམ་བུང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་གསུམ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལ་བུང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་
འཕེན་པ་ལུགས་དག་པོ་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་
ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས། བུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་པ་ཞིག་མ་ཆང་ན། བུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པ་
ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བའོ། བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱམས་པ་
མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་
གོ་རུས་ཤིང་། སྤར་བྲངས་པའི་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོ། སྟོད་པ་དང་
ལྡན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་(༡༣༡བ)ཐ་མི་དད་པ་ལ་ལུགས་དག་པོའི་དད་པ་དང་། མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བུང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱང་མའི་
ཆོ་གས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་གང་བར་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་
སྤྱན་སྤར། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སྟོན་པ་པོ། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་རང་གཞན་རྣམས་ཤེས་སྤྱོད་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་
སྐབས་དངོས་དང་། བུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་
བསྐྱབ་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོབ་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་གོགས་ཞུ་སྤྲུལ་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་
སྐབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པ་ལེན་ཅིང་། དེས་བུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་

པར་གསུངས་པ་དང་གནད་འདྲ། བྱང་སྒྲིམ་སྦྱེ་བ་ལ། དཔེར་ན་ས་གཞི་ཚུ་སྒྲོ་ཅན་སོགས་
སྦྱོན་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱུན་ཆོགས་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན། རྒྱུད་སྤྲིག་པ་སྦྱོབས་ཆེན་གྱིས་
མ་དག་པར་བྱས་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྦྱེར་མི་རུང་བས་སྤར་བསགས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ནམས་ལ་འབྲས་
བུ་རན་སོང་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས་པར་ཤེས་ནས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་
འགྲོད་སེམས་དང་ཕྱིན་ཆད་སྒོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྤྲོམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་དང་བཅས་
སྤྲིག་ལུང་ནམས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུད་
ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲོམ་པ་སྦྱེ་བ་པར་ཞོག །དེ་དག་གི་ཆོག་ཙམ་ཡང་ན་ལམ་
(༡༣༣ན)དུ་གྲག་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་དགོས་
པ་ལ། གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་ཡི་རང་དང་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པས། དགོ་བ་གསོག་པ་པོའི་
གང་ཟག་དར་རྒྱུད་ཆོད་མཉམ་ན་ཡི་རང་གིས་ཀྱང་དགོ་བ་དེ་དང་འབྲ་བའི་པན་ཡོན་ཐོབ་
པར་འདོད་པའང་ཡོད་ཅིང་། རང་གིས་བསགས་པའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བསྒྲོམ་ན་དེ་དག་
ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དགོ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱལ་པོས་གཏེར་རྟེན་
པ་ལྟ་བུའི་ཡི་རང་དང་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱང་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། བདག་
གིས་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་
ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤྲོམ་པའི་ལེན་འདོད་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་འདོད་ལྷགས་པོ་བསྐྱེད་
ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའི་ཆོག་དོན་
ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱ་ཞིང་། འཕོགས་ཆོག་ལན་གསུམ་
པའི་མཐར་བྱང་སྒྲོམ་སྦྱེ་བ་བྱང་ས་བསྐྱབ་བཏུས་སྐབས་འདི་གསུམ་ག་འདྲ་བས། དེའི་ཆོ་

བྱང་སྡོམ་སྐྱེས་བྱུང་སྐྱམ་དུ་ཐོབ་དུས་ཤེས་པའི་སྡོམ་ནས་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྡོམ་པར་
བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་(༡༣༣བ)ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཆད་མེད་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་པན་ཡོན་ལྷག་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་
སྤྱན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། རི་ལྷར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱལ་བའི་སྡོམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྷར་སྤྱོད་
དོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་རྩ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། གང་
འདི་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་
བསྐྱལ་བའི་གནས་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་
ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་
ནམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་དེའི་
བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲེལ། །སྟོང་གི་ཆ་དང་གྲངས་དང་ཆ་དང་བགྲང་བ་དང་དཔེ་
དང་རྒྱར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲེལ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྒྲང་བ་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྒྲང་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ནི་ཆེས་གོང་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་
སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱུས་པས་ན་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་ལྷག་
པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་(༡༣༣ན)བསམ་པ་མཆོག་རྩ་དགེ་བས་བསྐྱེད་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡོམ་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་
པོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བྱང་སྡོམ་སྒྲངས་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལས་པན་ཡོན་
དང་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རིག་པས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་

གཞོན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ལ་པན་བདེ་
སྐྱབ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེན་པ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་
ལྷངས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སྡོམ་ནི། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དོར་ནས་སེམས་ཙན་
ཐམས་ཙད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཙད་སེལ་ཅིང་བདེ་བ་ཐམས་ཙད་བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས་
པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤོང་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
འདོད་ཁོ་ནས་ཀྱང་ནས་བསྐྱང་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་སྤོང་བ་དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་
བྱད་པར་བ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་སེམས་ཙན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆད་མེད་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཙན་གཅིག་གི་ལྷན་ནད་ཙམ་སེལ་བར་འདོད་པ་ལའང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་མཇུག་བོའི་བྱ་
མའི་གཏམ་རྒྱད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སེམས་ཙན་རེ་རེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཙད་ལས་བསྐྱེད་
འདོད་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཙད་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་
འོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཙན་ནམས་ཀྱི་ལྷན་ནད་
ཙམ། །བསལ་ལོ་སྟམ་དུ་བསམ་ན་(༡༣ ནབ)ཡང་། །པན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་
ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་གྱུར་ན། །སེམས་ཙན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་
མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟོས་
ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྤང་། །སེམས་
ཙན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །པན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྷངས་ཏེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ལ་པན་བདེ་སྐྱབ་པར་ཁས་
ལྷངས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་ན། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་བསྐྱས་པ་དང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཙད་ཀྱང་རྒྱན་གྱིས་དབྱ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་
མེད་དེ། ལྷོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་

པོའམ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོས་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟན་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་མགོན་
དུ་བོས་ནས་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མ་སྦྱར་ན་དེས་སྒྲུབ་པོའི་ཆོག་མཁན་དེ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མ་སྦྱོར་བས་འབྲུ་ཞིང་སྦྱར་འདོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོ་བོས་རྒྱ་མཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་བཀྲལ་བ་ནམས་བསྐྱལ་བ་དང་།
མ་གོལ་བ་དགོལ་བ་དང་། དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་སྤྱུང་ན་
ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སྤྱུ་སྤྱུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་
སྦྱང་ལ། མང་དུ་བོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་
ལའང་བཅོན་པར་མི་བྱེད་(༡༣༥ན)ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རི་རྒྱུད་སྤྱུས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲོན་
སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་འབྲུ་ཞིང་གཞོགས་འབྲས་བྱེད་ལ་ནམ་པར་
སྒྲོད་དེ་གང་དག་མཆོད་སྒྲིན་བྱ་བར་དམ་བཅས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་
སྒྲིན་ཀྱི་བདག་པོ་དེ་དག་ནི་དཀོན་པོ། །སྒྲོ་བོས་རྒྱ་མཆོ་དེ་ལྷ་བས་ན་ཆོག་གང་གིས་ལྷ་དང་
མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་དེ་ལྷ་བྱ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྤྱུ་བར་མི་བྱེད། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས། དངོས་པོ་པལ་པ་ཅུང་ཟད་
ལ། །ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་གང་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་
དུགས་རྒྱུར་གསུངས་ན། །སྒྲོ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་གཉེན་
ནས། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་བྱས་ན། །བདེ་འགོར་ཅི་ག་འགོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། བསྐྱུ་བ་བྱ་རི་ལྷ་བྱ་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲོ་བ་པོ་ཆོག་
སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བཀོད་པ་དེ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྤེ་སྒྲོད་ལས་བཤད་པ་དང་ཆོག་མི་འདྲ་
བ་མ་གཏོགས་སྒྲོ་བ་པོ་རོ་བོ་དང་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་གཏན་
ནས་མེད་པས་བྱང་ས་བསྐྱུ་བ་བརྟུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་ལ་

བསྐྱབ་ཚུལ། ཅ་ལྷུང་བཙུ་བརྒྱད་ཉེས་བྱས་ཞེ་ལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
ནམས་གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་གསལ། དེ་ཙམ་སྒྲོས་མ་སྒྲུགས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཉེ་ནམ་བཤད་
(༡༣༧)དམ་མཁས་བྱུང་ཞོར་བཟང་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུའམ།
དམའ་མཐའ་འང་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོམ་ཆོག་ཙམ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲ་རགས་ནམས་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་སྤྲུགས་པ་དག་གིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་
བཙོན་འབྲས་ལྷག་དང་བཅས་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་དགོས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲུགས་སྒྲོམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ས་ར་ཏ་དང་། ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་
ལ་སོགས་པས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་གི་དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་།
མི་བྱབ་ཆེ་བ། དྲ་རི་ཀ་བ། ཨ་ཆུ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་གོན་ཀྱི་སྐབས་དང་། བྱུང་ཆེན་མར་
མེ་མཛད་ཀྱིས་མི་ལམ་ངེས་པའི་འོག་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་འཇམ་རྟེན་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ་སྒྲོར་
བྱུག་གི་འོག་དམ་བཞག་གི་གོང་དེར་སྒྲོམ་པ་གཉིས་འཛིན་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་
མང་ཞིང་། དེ་དག་གང་གི་སྐབས་སུ་བླངས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་སྤྱེ་མོད་ཀྱང་། འདིར་ལྷ་བྱང་གི་
དགོངས་པ་ལྟར་སྤྲོ་གོན་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྤྲུགས་སྒྲོམ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། རིགས་
ལྷའི་སྒྲོམ་བཟུང་གི་ཆོགས་བཅད་ནམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྱང་བ་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་འབྱུང་
ངོ་། །རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། སྒྲོམ་པ་བསྐྱུག་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལ་མ་པ་དང་།
ལྷ་ཉི་ཤུ་པ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུག་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་
སྒྲོམ་བཟུང་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ཉི་ཤུ་པས། སྒྲོམ་པ་བསྐྱུག་པའི་
གོང་དེར། གསང་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་དག་པའི། །གསང་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པར་ནི། །བདག་
ཉིད་ཆེན་(༡༣༥)པོ་ཁྱོད་འདོད་དམ། །དེས་ཀྱང་འཆལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོམ་
པ་ལེན་འདོད་ཡོད་མེད་འདི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར་ཡང་འབྱུང་བ་
ནི་ཅེ་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ནི། ཅ་ལྷུང་ནམ་

བཤད་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། དཀྱིལ་ཚྭ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་
ལྟེན་པས། དམ་ཚིག་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒྲུལ་པ་ནི། བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱ་རྒྱ་བྱེད་
པ་འགོག་ཅིང་སྒྲུལ་པ་དང་། རི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་འདའ་བར་མི་བྱ་བར་ཉམས་སྲུ་བྱངས་
པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར། དཀྱིལ་ཚྭ་དོ་རྩེ་བྱང་བ་དང་། དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་
བཤད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་པའི་སྤང་ཞེན་དང་མ་
བྲལ་བ་སོགས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པ་རྣམས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་སོགས་
སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལས་སྒྲོག་ཅིང་སྒྲུལ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་ནི་སྒྲགས་
སྒྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོ་རྩེ་འཆང་གིས་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བར་ཉམས་
སྲུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་དམ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་
ཆོས་མི་འབྲ་བར་འཛོག་པ་ཅམ་མོ། །དེས་ན་སྒྲགས་སྒྲུལ་ཡིན་ན། སྒྲུལ་པ་དམ་ཚིག་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པས་བྲལ་ཅིང་། དམ་ཚིག་ཡིན་ན་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་སྟེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་
དམ་ཚིག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་(༡༣༥)པའི་བྱིར་དང་། སྒྲགས་སྒྲུལ་
ཉམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དམ་ཚིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲགས་
རིམ་ཆེན་མོར། སྒྲོན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་ལྗེའི་དམ་ཚིག་རགས་རིམ་ཅིག་གོ་བར་
བྱས་ལ་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཟུང་སྟམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲོབ་མ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་
སྒྲུལ་པ་བཟུང་དགོས་ཏེ། སྒྲུལ་པ་ལ་དམིགས་སྤྱུག་པའི་ལེན་འདོད་དང་དམ་ཚིག་རྣམས་
ལ་རིས་གཅོད་མེད་པར་མཐའ་དག་བཟུང་འདོད་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མེད་དཀའ་
མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བླ་མས་ཅེ་མོ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲུལ་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཐོན་མི་ཐོན་རི་ལྟར་བྱང་། ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་

བ་སྤྱི་དང་རིགས་ལཱའི་དམ་ཚིག་སོགས་བྲེ་བྲག་གི་དམ་ཚིག་རགས་རིམ་ཞིག་བཤད་ནས།
སྤྱི་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་ཐ་མི་དད་བ་ལ་དད་བ་དང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱི་མ་ཡི་
དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྤྱོད་སྤྱང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་
བ་སྤྱིན་འབྲིགས་བ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པར་མོས་པའི་སྤྱན་སྤར། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེ་གསུང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དུས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་
ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲོམ་བ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་བསྐྱང། འགའ་ཞིག་མི་བསྐྱང་སྤྲོམ་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་བསྐྱང་སྤྲོམ་(༡༣༩)པའི་འདུན་
བ་ཤུགས་བྲག་པོ་དང་བཅས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བཀྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་པོ་
ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་བ་ནས། སེམས་ཅན་སྤྱི་
ངན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་རྣམས་སྤྱི་མའི་ཚོག་གི་སྤྱིན་དང་དུས་མཉམ་དུ་བརྗོད་
བ་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་མའི་ཚོག་རྗེ་གསུང་པ་དང་རྗེས་སྤྱོད་ཆད་ལྷག་མེད་པར་བྱ་བ་གལ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཚོ་ག་འདི་ལན་གསུམ་བྱེད་པར་སྤེང་བ་ལས་གསུངས་
བ་བཞིན་དུ། སྤྱི་བྱང་དང་། མི་སྤྱབ་སྤྱི་བ་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་། ཉིན་མོ་འབྱུང་
གནས་དང་། རྩ་རྩི་ཏ་དང་། བེ་སྤྱི་ཏེ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེ་སྟེ། སྤྲོམ་བ་གང་ལ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ཚོ་ག་མ་ཆད་པ་སྤྲོམ་བ་སྤྱི་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་
པ་ནི་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

དགོངས་གསོལ་གྱི་ཚོག་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་ནི། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ།
གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཚོག་རྒྱ་དུ་བཅད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །བཟུང་བའི་ཚོགས་
བཅད་རྣམས་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། སྤྱི་ཏ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་

དཀྱིལ་ཚོག་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་བཀོད་པ་ལ་ཚོག་ཟུར་འབྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་ཞིག་འབྱུང་ཡང་།
འབྱུར་བདེ་བ་ཞིག་དབང་གི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲངས་ཚོག་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་(༡༣༤བ)ཚོག་གི་དོན་བཤད་ན། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་འཆིང་
བ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་སྒོ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་པས་སམ། གཞན་དོན་
དུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སེམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷ་བ་ལྷ་འདྲེ་རྩེ་རྩེ་
མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་ལྷ་འདྲེ་ཚོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རང་གི་སེམས་སུ་
ཤེས་ནས་ལྷ་འདྲེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་ངོར་ལྷ་འདྲེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྒྱུང་སེམས་
ལས་དངོས་གནས་ལ་ལྷ་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་འདྲ་བས་སྤྲུགས་ལམ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་པས་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་བྲག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་
ལ། ལྷ་མ་ལྷ་འདྲེ། རྩེ་སུ་ཡི་རང་བ་དང་བཅས་པས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ཅིང་བདག་
གི་བར་མཛོད། ཅེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། བདག་གི་མིང་སྟོས་པ་ནི། བདག་གིས་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལལ་བར་མི་འདོར་བའི་དོན་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀ་རས་བཤད་དོ། །

བྱང་སྟོམ་དང་སྤྲུགས་སྟོམ་ནི། རང་རང་གི་ཅ་ལྟུང་བྱང་ན་མ་གཏོགས་ཤི་འཕོས་པས་
མི་གཏོང་བར་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པས། ལེན་པའི་ཆེ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་སྟོམ་པ་སྒྲངས་པའི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩེ་སྤིད་སྤིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི། བྱང་(༡༣༥ན)ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོའམ་དམ་པ་ཡིན་པས།
དེར་མཆིས་པ་སྟེ་སོན་པའམ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་
ལྷ་འདྲེས་བཟུང་བའི་དོན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་རྒྱུར་བྱས་པ་

ནས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། གང་ཁས་ལེན་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་པ།
སྒྲུལ་པ་བཟུང་བ་དངོས། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁས་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་
ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་
རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་མགོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོན་སེམས་དང་། བྱང་
ཆུབ་དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་པར་དམ་བཅས་ནས་དོན་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་འཇུག་སེམས་
གཉིས་ངེས་པར་ཏེ་ཅེ་གཅིག་པས་ལམ་གྱི་སྒོ་གཏུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་
སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐབས་
དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའམ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་དམ་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་སེམས་གཉིས་པོ་དེ། བདག་གིས་རྒྱུད་ལ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནམ་སྤང་གི་དོ་སྐྱལ་གྱི་དམ་ཚིག་བཟུང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་
བཅུ་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཉིས་སྟེང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་(༡༣༧)བསྐྱབ་
པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ནམས་ལ་ཞུགས་ནས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱུད་པར་བྱེད་པའི་
དགེ་བ་ཆོས་སྐྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་པན་པའི་དོན་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
བསྐྱབ་པ་སྟེ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་སེམས་གཡེང་བ་
མེད་པར་ནང་དུ་གནས་པ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་
པ་དང་། གསུམ་པས་གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སོ་སོར་ནི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་
ནས་ཡང་ཡང་ལ་འཇུག་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྲོད་མི་ལྟོག་པའི་བརྟན་པོར་བདག་གིས་

ཉེ་གཞན་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཀྱི་དཔལ་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་
བར་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བྱང་ས་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཐུན་
མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དུས་གསུམ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་ལས་སྡོག་པའི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིམ་པ།
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། གཞན་དོན་དུ་ལས་
བཞིའི་འཕྲིན་ལས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐེག་
པ་འོག་མ་ལ་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། ཅ་ལྷུང་རྣམ་བཤད་
དུ་འདི་ལ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཀྱི་
སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱང་པར་དང་བཅས་པ་དབང་བསྐྱར་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་
གསུམ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བྱང་པར་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པའི་བྱང་པར་
ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་(༡༣༤ན)རྩི་བའི་ལས། རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་
རིགས་ལྡན་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དོན་ཀྱིས་གནས་སོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་གི་
མཆོད་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཉེ་ལུང་རྟོགས་དང་དགེ་བ་ལ་འདུན་པའམ་འདུས་པས་ན་
འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ། སྐབས་སྐབས་མེད་པའི་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་འོར་བུ་
ལྟར་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གཞན་
འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེས་ཅན་ཁ་དག་པོ་ལ་སྐབས་འཆའ་བ་ལྟར་ཉེན་ཀྱི་སྒྲོས་
སྐབས་སུ་འགོ་ཞིང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱར་འབྱུང་རྒྱུའི་འབྲས་སྐབས་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་
བྱུང་བསྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་ན་དེའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིམ་པར་
བྱེད་པའི་དམ་ཆོག་དུག་དེར་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་
བདག་གིས་བཟུང་བར་བཞིན། །

གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་དོན་མེད་སྟེ་ཐུགས་དོན་མེད་འོ་བོ་མི་བསྐྱོད་
པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རིགས་གཞན་ལས་མཆོག་
དང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་རོ་སྤལ་གྱི་དམ་ཆོག་གཙོ་བོར་བསྟུང་རྒྱ་ནི་དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་
ཆེན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དོན་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཆ་ཆད་དང་(༡༣༤བ)ལྡན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་དོན་མེད་འཛིན་པ་དོན་མེད་དམ་ཆོག་
དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་བྲིལ་བུ་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེ་ཏྲགས་པའི་ཤེས་རབ་བླན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཆ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་བྲིལ་བུས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱག་པར་
མོས་ནས་འཛིན་པ་བྲིལ་བུའི་དམ་ཆོག་དང་། དཔལ་མཆོག་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོན་མེད་
བཟུང་། ཆོས་ཀྱི་བྲིལ་བུ་དཀྱོལ་བར་བྱ། །དམ་ཆོག་གི་ནི་ཐུག་རྒྱ་ཆེར། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ནས་སྤྱང་པོ་བརྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ནས་
འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་ནི། འདིར་མི་རུང་བས་ན་ཐུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་སྟེ།
རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་སྤར་བཟུང་བ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་འདི་གསུམ་ཡང་། ཡང་དག་
ཉིད་དུ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟུང་བར་བཤུའོ། །གསུམ་པ་དེར་མ་ཟད། དོན་མེད་སྟོབ་དཔོན་
དངོས་བྱུང་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་ས། སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་ཆུལ་བཞིན་
དུ་བསྟེན་པའི་དམ་ཆོག་ཀྱང་བཟུང་བར་བཤུའོ། །

གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ནི། རིན་ཆེན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཡང་ཡང་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི། དེའི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོའི་
སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡི་དམ་ཆོག་སྟེན་པ་གཏོང་ཡུལ་
རྣམས་ལ་ཆོམ་པའི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཉིན་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་།
ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་བྱུག་དུ། ཅེ་མོ་ལས། ཟང་ཟིང་མི་འཛིགས་ཆོས་

དང་བྱམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཏོང་བ་ཟང་བེད་གི་སྤྱན་
པ་དང་། མ་(༡༣༤ན)ནོར་བའི་གདམས་ངག་སོགས་འདོམས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་དང་། ཅེ་
མོ་ལས། དག་དང་གོགས་དང་བར་མ་ལ། །སེམས་སྟོམས་མི་འཇིགས་རབ་ཏུ་སྤྱན། །སྟན་
ཞིང་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཞེ་སྤང་འཛོམས་བྱེད་བྱམས་པ་བསྟོམ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐམས་
ཅད་ལ་དགའ་མི་དགའི་ཉི་རིང་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བསྟོམ་པ་མི་འཇིགས་པའི་
སྤྱན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བལྟས་ནས་བདེ་བ་དང་འབྲུད་འདོད་ཀྱི་
བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་བྱམས་པའི་སྤྱན་པ་སྟེ་སྤྱན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཏྲག་ཏུ་སྤྱན་པར་བྱའོ། །

སྤྱན་པ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ། གསེར་ལ་སོགས་པའི་ནོར་དང་། བཟན་ལ་སོགས་པའི་
ནོར་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། ཀླང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མགོ་དང་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་
ཡན་ལག་གི་སྟོང་པོ་བཞི་སྤྱན་པ་ལ་བཞད་པའང་ཡོད་ཅིང་། མན་སྟོར་བྱམས་པའི་དོད་ལ་
སྟན་པར་སྤྱོད་པ་བྱངས་སོ། །ཟང་བེད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་བྱ་ཡུལ་དངོས་སུ་མེད་པ་སོགས་
ཀྱི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཇི་སྟར་སྤྱོད་པ་ལུགས་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་
དང་། རང་གིས་བསགས་པའི་དགོ་རྩའི་ཆོས་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་གཏོང་བའི་བསམ་པ་
སྤང་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྤྱོད་པོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྤྱན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་གསུངས་
ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གཏོང་སེམས་སྤང་བ་ཉིད་སྤྱན་པའི་ཉམས་ལེན་
ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འབྲུ་བའི་བྱིར་དོ། །

བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བསྟོམ་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱན་པར་འཛོག་(༡༣༤བ)པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། རང་གི་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བའི་དག་སོགས་ལ་ཞེ་སྤང་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་རྣམས་བཏང་སྟོམས་
དེས་བཀག་ནས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་འབྲའོ། །སྤྱན་པ་བཞི་ཏུས་བྱག་ཏུ་བྱ་བར་

གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རིགས་ལྔའི་དམ་ཆོག་གཞན་ཀླུ་པ་ཀླུ་པ་
དུག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྤོ་ལྷོ་མ་པ་སྤང་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉི་ཕྱེད་དང་
མཆོམས་སུ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ཞོར་བྱ་དང་། །བསྐྱེད་
བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་
བྱང་ཚུལ། །ཉིན་དང་མཆོན་ལ་རྣམ་པ་དུག། །རྗེ་རྗེ་ཞོར་བྱ་ཆོགས་སྟོབ་དཔོན། །རྗེ་རྗེ་ཅན་
རྣམས་དེ་བཞིན་དུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། སྦྱང་ཉིད་སོགས་རི་ལྷ་རི་སྦྱང་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཚུལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་
བྱུང་བ་བསྐྱེད་རིགས་ཆེན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་མངོན་
ཞེན་གྱིས་དག་པ་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་པོས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དམ་ཆོག་ལ་
ཁྱས་དང་གཙང་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། གྲིས་སྦྱ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་སྟོན་པས་
ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་རྒྱད་དང་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཆ་མཉམ་དུ་
སྦྱོད་པའི་སྦྱོད་རྒྱུད་གཉིས་ཕྱི་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་།
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མ་རྒྱུད་རྣམས་ནང་གི་
རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་(༡༩༠ན)གྱུར་པས་གསང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་དམ་ཆོས་དེ་མཐའ་
དག་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་སྦྱོང་བར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་བྱར་བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །བསྐྱེད་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། །ཞེས་པ་
ལ། མན་སྟེར། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དག་གི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་དག་པའོ། །དེས་ན། འདི་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་སུ་ནེ་ལྷ་ཡས། ཉན་རང་གཉིས་དང་། བར་

ཕྱིན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བྱི་དང་། བྱ་སྟོང་རྣམ་འབྱོར་གསུམ་ལ་གསང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་སོགས་སྐྱབས་གནས་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པས་བྱི་པར་འཛོག་པར་མི་འཐད། ཅེས་སུ་སྙམ་སྤང་ནས། རང་ལུགས་
རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་པའི་ཆོས་དང་། ཉན་རང་དང་། ཐེག་ཆེན་གསུམ་ལ་གསང་
བའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཆོག་ཟུར་བཅོས་ནས་བཞད་དོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
བཙུ་གཉིས་པ་ལས། བསྐྱེད་སྤང་བའི་རིགས་དག་ལ། །བྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་ཡི། །དམ་
ཆོག་རབ་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིས། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གྲང་གསུངས། འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཆུལ་ནི་དངོས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབས་རུས་པ་རྣམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་། དངོས་(༡༩༠བ)སུ་སྟོབ་མི་
རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གིས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །སྟོབ་རུས་པར་བྱུང་ཅིག་
སྙམ་དུ་འདུན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་
ཡུལ་ལས། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་
ལ། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་
ལས་ཡིད་ལྷུང་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་
རྟག་སྟག་བསྐྱེད་སྤང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱལ་བསྟོམ་པའི་
གཞི་ཤེས་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཆུལ་གྱིས་བསྟོམས་ནས་ཤེས་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་ཡུལ་མི་རྟག་སོགས་ལ་བསྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་རང་གི་སྤྱང་བས་དེ་
དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་རང་གི་མཛོན་རྟོགས་ལའང་སྟོ་འདོགས་ཆོད་རུས་པར་གསུངས་

བ་སོགས་དང་ཚུལ་འདྲ་ལ། །གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་
ནས་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་པོ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་
ཀྱི་དམ་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྗེ་དོ་ལས་སྤུང་ངོ་། །དེ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་
སྟོན་པ་ནི། །རྗེ་རྗེ་པོ་སྐྱེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །སེམས་ཅན་བཟུང་བའི་རང་ཚུལ་ཏེ། །དམ་ཆོག་
མཆོག་ཏུ་རྟག་པའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་པོ་བཞིན་གཤེགས་པ་(༡༩༡ན)ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་པོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་
ལས་སྤུང་ངོ་། །དགོ་བ་བཅུ་ཡི་ལས་ཀྱི་ལམ། །བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་རྣམས། །དམན་
པར་མོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམ་ཆོག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་། །སྐྱེ་
རྗེ་རྗེ་ཆངས་པའི་དམ་ཆོག་། །གསུང་རྗེ་རྗེ་དབང་ཕྱག་གི་དམ་ཆོག་། །ཐུགས་རྗེ་རྗེ་བྱུང་འཇུག་
གི་དམ་ཆོག་། །གཞིན་སྐྱེན་མོ་དང་། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཀྱི་བྱ་མོ་དང་། །རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་
ལ་སོགས་པའི་དམ་ཆོག་མང་ཏུ་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། །རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྐྱག་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་སོགས་དང་། །མཆན་བྱ་ལས། །ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་
ལ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེའི་རིགས་ཅན་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡུམ་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་ནོ། །

ལྷ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། །སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་
སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ལ་སྤར་སྟོས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་
པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པར་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བས་ནི་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་མི་འདའ་བས་
ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཟུང་བར་བགྱི། །གཞན་ཡང་ཉེར་སྐྱོད་ལ་
སོགས་པ་ཕྱི་དང་། །ཁམས་དཀར་དམར་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་མཆོད་པ་ནང་དང་།

སྟོམས་པར་ཁྱགས་ནས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པ་གསང་བ་དང་། བདེ་བས་སྟོང་
(༡༩༡༧)པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་
མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པའི་ལས་ནི་རང་གི་འགྱུར་པ་དང་སྒྲིའི་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
ཅི་རྒྱས་བཞིན་དུ་འབུལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྩོམ་སྒྲིལ་པོ་རྒྱན་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་
པ་ལས། རྩ་སྤྲེལ་གྱི་རིགས་མང་པོ། །དམ་ཆོག་དང་ནི་སྟོམ་པར་ལྟན། །བསྐྱེན་བཀྲར་
མཆོད་པ་སེམས་ཅན་དོན། །བྱས་པས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་
སྤྱི་འདི་འགྲེལ་བ་དང་། མན་སྟེ་ལྟར་ན། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་དམ་ཆོག་ལོགས་སུ་མ་བྲངས་པར་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་དགོས་པའི་དམ་ཆོག་
གཅིག་གི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མཆོད་པ་ཡང་མན་སྟེ། ཉེར་སྦྱོད་ལྡེ་ཕྱིའི་མཆོད་པ། ས་བོན་
ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ། སྟོམས་པར་ཁྱགས་པས་དགའ་བཞིའི་རིམ་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དག་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་མངོན་བརྟེན་
སྤྲེལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་གོམས་པས། །ལྟ་ཡི་སྟོང་པོ་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་
མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་ལྟའི་རོ་བོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྟོམས་པས་མཆོད་པ་ལ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་བཞི་
པ་འདི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འགྱུར་ལ་བྱེད་པ་འདྲོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་ཅིང་ཕུལ་དུ་
བྱང་བའི་དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་(༡༩༡༨)སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བསྐྱུ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱི་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་རིགས་ལྟའི་དམ་ཆོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོམ་པ་མ་ལུས་པ་

བཟུང་བར་བགྱིདོ། །ཞེས་རིགས་ལྷའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནས། དེ་ལྟར་ཁས་
སྤངས་ནས་དོན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའ་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་སྟེ་མ་བཞུལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་
དེ་ལས་པ་རོལ་ཏུ་བསྐྱལ་བར་བགྱི། སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་པས་བཅིངས་པ་ལས་མ་གྲོལ་
བའི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ནས། སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་བར་རྣམས་འཆིང་
བ་དེ་ལས་བདག་གིས་དགྲོལ་བར་བགྱིདོ། །དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྟལ་ཀྱི་སྟུག་
བསྟལ་གྱིས་གདུངས་པས་བདེ་བར་དབུགས་མ་བྱིན་པ་རྣམས་བདག་གིས་བདེ་བ་བྱིན་ཏེ་
དབུགས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་
ལ་བདག་གིས་འགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་བསྟུས་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཅ་ལྷུང་རྣམ་
བཤད་དུ་བྱངས་པར། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བགྱི། །མ་བཞུལ་བ་ནི་བསྐྱལ་བར་
བགྱི། །ཞེས་ཀྱང་བ་གཉིས་སྟེ་མའི་རིམ་པ་དེ་ལས་ལྷོག་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱིབ་ལས་
བཞུལ་མ་བཞུལ་ཀྱི་དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྤང་
གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དུག །མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་བཞི།
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གསུམ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་
(༡༩༣བ)སྟུགས་ཀྱི་སྟོམ་ལྷན་མཐའ་དག་གིས་སྤང་དགོས་ཀྱང་། རང་རིགས་ཀྱི་སྟུབ་པ་
པོས་རིགས་དའི་དམ་ཚིག་རྣམས་དམ་ཚིག་གཞན་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་དུ་ཉམས་སྟེ་ལེན་
དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན། བདེ་མཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་མཆོད་གཏོར་སོགས་
བྱ་དགོས་ཀྱང་། ཡར་མར་ཀྱི་ཆེས་བཅུ་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་ཐོན་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། ཨེ་བ་ཏ་ར་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་རིགས་ལ་རང་གི་ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་
པས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྟེ་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་དམ་ཚིག་གི་བྱེ་བྲག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཅི་རུས་པར་རྗེས་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །མཉེས་པར་བྱ་བ་རང་གི་ལྷའི་རྗེས་སྟེ་མཐུན་

པའི་དམ་ཚིག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་པར་ནི་
དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲུགས་སྤྲོམ་ལན་པ་འདི་དབང་ཉོན་པ་དང་འབྲེལ་
དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་མཚམས་ནི་འཛོག་ཚག་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་
ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྤྲོམ་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་ནི། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་
བྱ། །ཞེས་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ལ་བཀོད་པའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
དཔེར་ན། དག་སྟོང་གི་སྤྲོམ་པ་འཛོག་པའི་ཆེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆང་དགོས་ཀྱང་། སྤྲོམ་
པ་ནི། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་སོང་བའི་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ། །དེས་
ན་ལན་གསུམ་པ་ཆང་བ་དང་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ཐོབ་དུས་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་དགའ་བ་ལྟར་ལྟར་བ་
ཡང་བསྟོམ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སྤྲོམ་སྤངས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་ལས་
ཀྱང་པན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། བོང་ནས་བོང་གི་སྤྲོམ་པ་
ནི། །བྱ་ཁྲིད་(༡༥༣ན)ཀྱིས་ནི་བསྟུང་བྱ་སྟེ། །ཁོལ་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལས་གཞན། །ཐབས་ནི་ཅི་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཚག་མང་པོར་གསུངས་པའི་དོན། སོ་ཐར་གྱི་
སྤྲོམ་པའི་བོང་མ་བྱང་སྤྲོམ་དང་། དེའི་ཡང་བོང་མ་སྤྲུགས་སྤྲོམ་སྤངས་ནས་བསྟུངས་པ་ལས་
ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་
དགའ་འབྲེལ་དུ་གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྱངས་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྟོན་ལྟན་
ན། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྟོམ་པར་ཡང་
དངོས་བྱུང་འཛོམ། །གང་ལ་སྟོམ་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྤྲོམ་ལ་གནས། །སྐྱེ་
འདིར་ལས་དབང་གིས་མ་བྱུང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་བྱུང་འཛོམ། །རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་
ཉམས་པ་ལ། །དངོས་བྱུང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྟེན་པར་དགའ། །ཞེས་སྤྲུགས་
ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཆུལ་བཞིན་དུ་སྤངས་ན་ཆེ་འདིར་འབད་པ་ཆེན་པོས་མ་བསྟོམས་ཀྱང་ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་ལམ་བསྟོམ་པའི་བཙོན་པ་དང་བཅས་ན་སྐྱེ་བ་བདུན་ཆུན་ཆད་དུ་དེས་པར་སངས་

རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་། དམ་ཚིག་ལྷ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་
ལ་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། བི་བྱ་ཏེ་ཅི་རྒྱས། མ་བསྐྱོམ་ཀྱང་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་
དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་བཙུན་པ་དེ་ཅམ་མེད་ཀྱང་། སྤོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱང་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་ངེས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་སྤོམ་ལ་ལྷུང་
པའི་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པར་སྐྱངས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱར་མཐའ་དེ་ཚུན་ཆད་
ལ་འཆང་རྒྱ་བ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་(༡༤༣ན)སྤོམ་བྱང་སྤོམ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་བྱང་སྤོམ་གྱི་ཆེ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དོར་ནས་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱར་བའི་
བསམ་པ་བཟང་པོས་སྐྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ཡང་། མ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་
དང་མ་བྲལ་བས་ཚོགས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མཁས་མེད་ལ། ལྷགས་སྤོམ་སྤངས་
ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའི་ནལ་འབྱོར་པ་མཚན་ཉིད་པས་ནི་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་
དག་པའི་སྤང་ཞེན་མེད་པར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གི་གནས་ལུགས་ལོངས་སྐྱོད་མཛད་པ་
བཞིའི་སྤང་ཞེན་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བས་ན། བཟའ་གཏུང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཅམ་
ཡང་ཐབས་མཁས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐོན་ནས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དང་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་བདེ་ལྷག་དུ་རྫོགས་ལ། གནས་ལུགས་
གྱི་ལྷ་བ་རྟེན་ཕྱིན་ཆད་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་བཅས་པ་ལྷགས་ལ་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཚོགས་ཀྱང་བདེ་ལྷག་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ན་སྤྱིའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར།
དེ་ཡང་ལྷགས་པ་དག་གིས་ལུགས་ལ་སྤྱོར་བ་ནི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སྤྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བ་དང་མི་འབྲལ་བས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
རི་སྐད་དུ། མང་དུ་སྤྱོད་པ་འདིར་ཅི་དགོས། །རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་དེ་ཉིད་ནི། །ནལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
གང་གང་དམིགས། །དེ་དང་དེ་ནི་སྤྱུ་མར་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུ་མར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུ་མ་

དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཚོགས་མེད་པར་སྤོང་བ་དང་དགོ་བ་
ལ་རྫོམ་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདོར་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འཛིག་རྟེན་(༡༧༧ན)ལས་འདས་
པའི་སྤུན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པས་ན། སྤྱགས་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སྤྱགས་པས་རྟག་ཏུ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཅི་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་པར་
གསུངས་ནས། འོ་ན་པར་སྤྱན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་པའི་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་རྒྱན་དུ་སྤོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དགོས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་ན་འང་
སྦྱོར་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ལ། སྤྱགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་ན་
ན། སྦྱོར་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། སྤར་གྱི་ལུང་
དེའི་འཕྲོ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་ཉིད་དེ། བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་
པའམ་ལངས་ཞེས་རྫོམ་སེམས་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དུག་དང་འབྲེལ་པའི་ཁ་ཟས་
བཟང་ཟ་བ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མ་དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་
དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལམ་དེར་ནི་སྦྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་ན་སྦྱོར་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཞེས་མ་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཏུ་
གཡེལ་བས། རྒྱ་ལམ་ན་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ལ། ལམ་འདིར་ནི་སྦྱོར་གསུང་
སྤྱགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལས་འགལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ན། སྤྱགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་
པར་བཞག་པས་ན། དེས་འཛིགས་པས་བསྐྱེད་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་
(༡༧༧བ)བྱེད་ཅིང་། བྲལ་བར་སྤྱད་ན་ཡང་བག་ཡོད་པས་སྦྱོར་ཞིང་འཆགས་ལ་ཡང་སྦྱོར་
བས་ན་རྟག་ཏུ་མ་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་ལས་རྟག་ཏུ་དབེན་པ་ལྟར། སྤྱགས་པའི་ཤེས་པའང་རྟག་ཏུ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་

ལས་གྲོལ་ཞིང་སྤྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལས་མི་བྱེད་པས་འདི་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐེག་
པ་ཞེས་བྲ་ལ། ལམ་གཞན་པས་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དབང་
པོ་རྣམས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གནད་ཀྱི་དོན་
རྣམས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་སྤྲུག་གོ་ཞེས་པའི་
ཆོག་ཙམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུལ་པ་སྤྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རི་ལྟར་ཁས་སྤྲངས་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་
པ་ལས་རྣམས་སྤོང་སྤྱོད་བས་འདི་དང་བྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས།
གཞན་དུ་དམ་ཆོག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། ཞེས་དང་། རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་པོ་ཐུན་
ལས། དེ་ལ་སྤྲུགས་པས་ཡོངས་འདས་ན། །དེས་པར་བདུད་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ནད་
དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །བསྐྱར་མེད་སྤྱི་ལྷ་ཚུགས་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །སྒྲུལ་པོ་ལྟར་
བྱེད་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་། །དེ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཆོག་
ཉམས་པས་བྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་པར་མ་ཟད། །སྤྱི་བ་འདི་ལ་སོགས་པར་དངོས་གྲུབ་
འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་(༡༥)གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
དང་པོ་ལས། ཤིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་སྤྱོད་པ་པོས། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་བར་བྱ། །དམ་
ཆོག་ཉམས་པས་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱེད་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྤྱོད་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྤྱུ་མ་བདེ་མཆོག་གི་
བརྟག་པ་བདུན་པ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་སྤང་བ་
དང་། །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཤེས་པས། །སྤྱོད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་། ཅེ་
མོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྤྲུག་དག་ཏུ་ནི། །ཅི་སྤྱོད་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང་། །གང་

ཟག་བཞིན་འཛིག་ཉེན་དུ། །བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མ་
སྐྱེས་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྦྱོད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་
འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྐྱུ་ཁར་སྣོད་མིན་ལ་གསང་ཇུས་བསྟན་པའི་ཉེས་པས་སྐྱེ་
བ་འདིར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྤྲལས་སྡོམ་
དུ་མ་ཟད། །སྡོམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་
སོགས་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མ་ཟད། །གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལའང་བར་དུ་
གཅོད་པ་ནི། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་ལ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན། །བྱང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་
བའི་སྐྱལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ་ཐར་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན། །ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་རུས་པར་གསུངས་(༡༤༥ན)པ་དང་། །རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པའི་
མདོ་ལས། །ཆོས་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་བསགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལོ་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་
ཉིན་རེ་བཞིན་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་བཤགས་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པས་བྱི་མ་ངན་སོང་
དུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་ཆ་འདག་བྱུབ་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་རི་ཅན་སྤྱར་ཡང་
བསྐྱལ་བ་བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། །བྱང་ས་ལས། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ན།
ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྤིད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། །བཤགས་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྱེན་པའི་ཆ་སྦྱོང་རུས་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་
ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་སྦྱོང་མི་རུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། །དང་པོ་ནས་ལྷུང་བའི་ཉེས་
པས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི་སྟེ། །བསྐྱབ་བྱའི་གནས་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ལྷུང་བ་
འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་ན་སྤར་སྦྱོས་པའི་རིགས་ལྟ་སོ་སོར་དམ་ཆོག་དང་། །རིགས་ལྟ་སྦྱེའི་
ཅ་བའི་དམ་ཆོག་པམ་པ་བཅུ་བཞི་བསྐྱང་བ་དང་། །སྦྱོང་བའི་དམ་ཆོག །བསྟན་པའི་དམ་

ཆོག །སྤྱོད་བའི་དམ་ཆོག་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་། གཞན་ཡང་སྒོམ་
པོ་བརྒྱད་དང་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅ་ལྟར་རྣམ་བཤད་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ།
མཁས་བྱ་བ། མཁས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས་
པའམ། དམའ་མཐའ་ཡང་དེ་དག་གི་སྒོམ་ཆོག་ཅམ་བཟུང་ནས་སྤང་སྤང་གི་མཆོམས་གང་
ཡིན་ངེས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་རང་རྒྱད་
ལ་ཉོན་མོས་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་བརྟགས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་(༡༤༦ན)
འབྱུང་འཛུམས་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བར་བྱ། བག་མེད་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་
བའི་སྒོ་ཡིན་ཏེ་ལེ་ལོ་དང་སྒོམས་ལས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲུགས་
ལ་སེམས་མི་སྤང་ན། རྟན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་
ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ལེ་ལོ་སོགས་སྤངས་ནས་བཙོན་འགྲུས་དང་བཅས་ཏེ་སྤང་དོར་
ཀྱི་གནས་རྣམས་མ་བརྗེད་པའི་རྟན་པ་བསྟེན་ནས་འབྲལ་འབྲལ་དུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་
བ་ལ་དམ་སྒོམ་དང་འགལ་མ་འགལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ནའང་
སྒོན་དུ་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་བྱ་རས་རུང་མི་རུང་རྟོག་པ་དང་། བདག་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོམ་ལྟན་ཡིན་
པས་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མི་རུང་ངོ་སྤྲུམ་དུ་རང་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་འཛུམ་པའི་ངོ་
ཆ་དང་། བདག་གིས་ཉེས་སྤྱོད་འདི་ལ་ཞུགས་ན་གཞན་ཀྱིས་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྤྲུམ་མ་ཡི་
དམ་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུན་ལྟན་རྣམས་ཁྲིལ་བར་འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ་སྤྲུམ་དུ་གཞན་
རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་འཛུམ་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་འཛིགས་ནས་
བག་འཁུམས་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །མ་གྲུས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས།
སྒོན་པ་དང་དེས་བསྟེན་པའི་ཆོས་དང་། ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲུགས་པའི་སྤྲུགས་པོ་རྣམས་
ལ་གྲུས་པ་དང་། བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྤང་མེད་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་ནས་

གོང་དུ་གསལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད། དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་(༡༤༤)ནམས་ལ་
ལྷང་བའི་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་དཀའ་བས། ཉེ་མ་རེ་རེ་བཞིན་
དུས་བྱུག་ཏུ་ལྷང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་བསྟོ་བབྱང་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྤྲུགས་པ་ལ་སྟོམ་
པོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །པས་པམ་པར་
ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཙ་བའི་ལྷང་བ་ཞེས་བཤད་དེ། །ཉིན་དང་
མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་བརྒྱ་བར་བྱ། །གང་ཆེ་ཉམས་ཀྱུར་ནལ་འབྱོར་
བ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྟོམ་པོར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏུས། སེམས་དག་ཐོ་རེངས་
དུས་ལངས་ཏེ། །བཟའ་དང་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྟོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྐྱུང་
ངོ། །ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་བཟོས་པར། །དམ་ཚིག་དང་ནི་སྟོམ་པ་སྤྱང་། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་
ལན་གསུམ་དུ། །རྟག་ཏུ་བརྒྱས་ལ་གཞོལ་བར་བྱོས། །གང་ཆེ་ཉམས་ན་ནལ་འབྱོར་བ། །ཁ་
ན་མ་ཐོ་སྟོམ་པོར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་
ནས་ལྷང་བ་བྱུང་བ་ནམས་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་བཞིན་དུ་
བཤགས་པས་དག་པར་བྱ་སྟེ། ཆེ་ལ་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་ལྷང་བ་དང་བཅས་པར་
དེ་མ་ཐག་ཤི་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཆེ་ཆད་དང་མཉམ་པའི་
དཔྱལ་བར་སྟེ། བར་མདོ་ལས་གསུངས་ན་དེ་ལས་ལྷི་བའི་ལྷང་བས་ལྷ་སྟོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ལ།
གཞན་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་ལང་བ་དང་། རེངས་སྟུ་མི་འབྱུག་པར་ཆར་གཙོད་པའི་དགོས་
པ་དང་། ལྷང་བ་དང་ཞག་ཏུ་འགྲོགས་ན་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་དུ་མར་འཕེལ་བར་འབྱུར་བས་དེ་
དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱས་(༡༤༥)པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཕྲལ་
འཕྲལ་དུ་བཤགས་སྟོམ་བྱ་དགོས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལེགས་བྱུབ་ཀྱི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་
རིམ་པར་བྱེ་བ་ལས། ཉིན་པར་བག་མེད་བྱས་པ་དག །མཚན་མོ་སོ་སོར་བཤགས་པར་
བྱ། །བྱུབ་མོ་བྱས་པའང་ནང་པར་བཤགས། །ལེགས་པ་བྱས་ལ་མདོན་དགར་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྗེ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་བཞིན་དུ་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱང་བ་ཐུགས་དམ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་རང་རྒྱུད་དག་ཅིང་གཙང་བའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ། །

བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་སྐབས་འདིར་མི་གསལ་ཡང་། འབྲང་
བ་སོགས་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་དགྲིལ་ཆོག་མང་པོར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འབྲང་བ་
ལས། དེ་ནས་བདུད་རྩི་འབྲིལ་བའི་སྤྲུགས་གྱིས་བསྐྱངས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ག་དང་།
མགྱིན་པ་དང་། མགོ་བོ་རྣམས་ལ་རྗེ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་དང་འཁོར་ལོའི་སྙིང་དུ་ཉི་མ་དང་ཉི་མ་
དང་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའམ། ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་དང་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཡི་གེ་རྩ་ལྷུ་ལྷོ་ལྷོ་ནག་
པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་བསམས་ནས་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་། སྙིང་ག་དང་མགྱིན་པ་
དང་མགོ་བོ་རྣམས་ལ་དེའི་རྩ་རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཁུ་ཚུར་གཡས་པས་བྱུགས་ཏེ་མགོ་བོ་ལ་
མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་དང་མར་མེ་དང་། སྙིང་གར་སྤྲར་ཡང་དེ་སྙིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དང་པོར་སློབ་མ་ལ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལས་
བྱམ་གྱི་ཚུས་འཐོར་བའི་ཆོ་དམིགས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྐྱང་བ་བྱ་བ་ནི་མི་
ཐུབ་ཆེ་(༡༩༩༩)བའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་། དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེས། སློབ་མའི་མགོ་བོར་ལག་
པ་བཞག་སྟེ་འབྲིལ་བ་ལན་བདུན་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱང་བ་བྱ་བར་བཤད། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྙིང་གར་རྗེ་རྗེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེན་དུ་འབྲང་བའི་ལྟེ་བ་ལ་རྩ་སྤོན་པོ་འཕྲུ་ནག་པོ། མགྱིན་
པར་བསྐྱེད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ལེབ་མོར་གནས་པའི་ལྟེ་བར་ལྷུང་དམར་པོ། སྤྱི་བོར་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅི་བས་བརྒྱུད་པ་ལེབ་མོར་གནས་པའི་ལྟེ་བར་ལྷོ་དཀར་པོ། ཡི་གེ་གསུམ་
པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་སློབ་མའི་ཡིད་དང་རག་དང་ལུས་གསུམ་རྣམ་པ་ཡེ་གར་ཤར་ཞིང་།
དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གསུང་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། སློན་
ཡི་གེ་གསུམ་ལས་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་སྤྱོད་པ་བཅུར་འཕྲོས། ལྷ་མ་དང་

དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཕོག། དེ་དག་གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱེན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་མཐ་འོད་ཟེར་རམ་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་གྱི་ནམ་པར་སྐྱེན་བྲངས་སྟོབ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐེམ། དེ་དག་ལས་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་བབས། སྟོ་གསུམ་གྱི་ཐྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཀྱིས་སྤྲངས། སྟོབ་མའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་སོང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་བོ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ནི། དབང་དོན་ལས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ངི་མ་མེད་པར་བལྟས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དེའི་དགོས་པ་ནི་སྟོབ་མའི་སྟོ་གསུམ་ལ་ཐ་མཐ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྦྱང་བ་དང་། རྟོ་རྟེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་(༡༤༠)ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ངི་ཆུ་དང་བཅས་པའི་རྟོ་རྟེན་སྟོབ་མའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་རེག་ནས། ཚི་ལྷུང་ཞེས་བརྟེན་ནས་ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབས། འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ས་བོན་གསུམ་ལ་གདན་འགོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། གོ་རིམ་ཡང་འདི་ལས་གཞན་བསྟོམ་པ་དང་། རེག་པ་དང་། བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་མས་རིམ་ནས་བྱེད་པ་དང་། འབྲུ་གསུམ་ལས་མཚན་མ་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་བཞེད་ཅིང་། དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་རིམ་ནས་བྱེད་པར་བཤད། བརྒྱ་རྟེན་ཉམས། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་བསྟོམ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་འཇམ་རྟོག་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ། སྟོབ་མའི་སྤྱིང་གར་ལག་པ་གཡས་རྟོ་རྟེན་ངི་ཆུ་དང་བཅས་རེག་ཅིང་ལྷུང་ཞེས་བརྟེན་པས་རྟོ་རྟེན་ལྟེ་བར་སྤྱི་གིས་མཚན་འབྲུང་བ་མོས་པ་སོགས་མས་རིམ་ནས་བྱས་རྗེས། ཡང་ཡས་ནས་མར་རེག་ཅིང་བརྟེན་པས་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོ་

རྗེ་གསུམ་སྤྱན་དངས། དེ་གསུམ་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ཡང། མས་ནས་ཡར་རེག་ཅིང་བརྗོད་
པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་
མེད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ཞེས་བཤད་དོ། །དྲ་རི་ཀ་པ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་མང་པོར། དུས་
འདི་ནས་ནི་བཟུང་ནས་སྟ། །འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་བར། །མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
དང་ལྡན་པས། །དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་བདེ་བར་མགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་(༡༤༤བ)ལྟར། སྟོབ་
མ་གཙུག་པོར་གསལ་ཞིང་སྟོད་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་མཆོད་
པའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་ལ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་
སྟེད་པས་ལོངས་སྟོང་པ་སོགས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་
པར་མ་ཆགས་མ་ཞེན་པའི་སྟོད་ནས་ནང་དུ་བདེ་སྟེང་གི་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་ཡོངས་
སྟོང་དགོས་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར། སྟོད་པོར་མེ་རྟོག་གི་སྟེང་བ། མདུན་ནམ་འངས་ལ་བདུག་
སྟོས། མདུན་ནམ་སྤྱན་ལ་མར་མེ། སྟེང་གར་བྱིའི་བྲུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། སྤགས་
དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་
སྤགས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་དང་། རྩ་རྒྱུ་ཉམ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྤགས་ཀྱིས་སྟེར་
བར་གསུངས་པས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་ལ། ས་ར་ཉ་ལ་སོགས་པས་ཞལ་ཟས་དང་སྤྱོད་སྟོན་
འབྲུལ་བའང་གསུང་དོ། །

བཞི་པ་ལ། དང་པོ་སོ་ཤིང་འདོར་བ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། སོ་ཤིང་ལ་སོགས་
སྤྱིན་པར་བྱ། །སྟེད་དུ་སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་པ། །འོ་མའི་ཤིང་ལས་བྱང་ཤིང་གསར། །མ་གས་
ཅེ་མོར་མེ་རྟོག་བཅས། །གསང་སྤགས་འདི་ཡིས་འཆའ་རུ་གཞུག། །མོ་བཟོ་རྩ་ས་ཉ། །འར་
དང་བྱང་དུ་སྤྱོགས་གནས་ནས། །བཅས་ཉེ་དེ་ནི་འདོར་དུ་གཞུག། །དེ་ནས་སྤྱོད་མས་སྤྱོགས་
ཀྱི་ནི། །རྣམ་དབྱེས་ཞི་སོགས་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སོ་ཤིང་གི་རྒྱ་ལ། བཞི་
བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། །ཨ་ཤུང་ལྷ་དུམ་ལྷ་ར་ལ། །སོ་ཤིང་སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་པ། །མ་ཡོ་མ་

གས་སྟོག་ཆགས་མེད། །ཅེ་མོར་མེ་ཏྟག་བཅས་པ་སྦྱིན། །ཞེས་ཨ་ཤུག་ལ་(༡༧༩)སོགས་
བ་བཤད་པ་རྣམས་མི་རྟེན་པས་འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱོད་སྟོམས་ཤིང་
སྤྱིད་ཀྱི་ཆོད་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་བྲང་ཞིང་ཆོགས་མེད་པ། རྩ་དང་གས་མེད་པ་སྟོད་སྟོད་ལ་
སྤྱོད་མེད་པས་མགོ་མཇུག་མཉམ་པ། རྩའི་རྒྱལ་ལོགས་པར་བཟུས་ཤིང་བདུག་པས་
བདུགས་པ། ཅེ་མོར་མེ་ཏྟག་བཅིངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱུང་པར་དཀྱིལ་ཆོག་
ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་བ་རྣམས་ནི། བྲང་བ་ལས། ཨ་ཤུག་ལ་སོགས་པའི་སོ་ཤིང་སོར་བཅུ་
གཉིས་བྲང་ཞིང་སྟོག་ཆགས་མེད་པ་མ་གས་པ་རྩ་མེད་པ་དེ་བཟང་གི་རྒྱལ་བཟུས་པ་ཅེ་མོར་
མེ་ཏྟག་བཅིངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མཁས་བྱུང་རྩའི་དུས་
འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་སྤྲུགས་པ་དང་ཤུན་པ་མ་ཉམས་པའང་དགོས་ཤིང་། རྩའི་སོགས་པས་
སོ་ཤིང་ལ་མཆོད་པར་གསུངས། སོ་ཤིང་གང་དུ་འདོར་བའི་ས་གཞིར་བགོགས་མཐར་བྱེད་
ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ། རྩའི་བཟང་དང་བ་བྲུང་བསྐྱེས་པས་བའི་གོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲུག་འབྲུག་ཁྱུ་
གང་བྱུ་བཞི་པར་བྱུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུ་བ་ནི། འབྲང་བ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱུ་
གང་བྱུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མྱི་བས་བྱུགས་པར་ཞེས་དང་། རྒྱུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
ས་ལ་བགོགས་དགས་མངོན་བསྤྲུགས་ནས། །བ་ལང་གོ་སྤྲུགས་ཅན་བྱུགས་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། སྤྲན་ཞབས་ཀྱི་འང་དགོངས་པ་ཡིན། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་སོ་ཤིང་ལ་
བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བཞེས་པ་དང་། མི་སྤྲུག་ཁྱུ་བས། ཡོ་ལྷ་རྩྱུ་རྩྱུ་སྤྱི་ལ་ར་རྩྱུ་རྩྱུ་
རྩྱུ་པའ། ཅེས་ལན་བདུན་བཞེས་པར་བཤད་ལ། བཞུ་བྱིས། སོ་(༡༧༩)ཤིང་སྟོད་པར་བྱས་
ནས། རྩྱུ་མཐོང་ནག་ལས་སོ་ཤིང་འོད་འབར་བ་བསྐྱོམ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཁུངས་སྤྲུག་གཞན་
ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྐབས་འདིར་འབྲུ་གསུམ་བཞེས་ནས་སྟོབ་མ་ལ་སྟེར་བར་གསུངས།
དེ་ལང་སྟོབ་དཔོན་ཁ་བྱང་དུ་སྟོགས་པས་སྟོབ་མ་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྲུར་བའི་བར་དུ་
སྟེར་ལ། སྟོབ་མ་ཁ་ཤར་རམ་བྱང་དུ་སྟོགས་པས། ཡོ་བཞུ་རྩྱུ་ས་རྩྱུ་ཞེས་བཞེད་ནས་སོ་

ཤིང་གི་ཅེ་མོ་ལས་ཅུང་ཟད་འཆོས། དེའི་ཆེ་སྒྲུགས་སྤྲོན་བྲངས་པ་ལྟར་སྐྱོན་དག་པར་བསམ་
ཞེས་ཀྱན་མཁེན་ལྷ་པས་བྲིལ་བྱ་སྤྲོ་ལྷའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ་གསུངས། སྤར་ཡང་སློབ་མས། ཨྱི་
བྲུ་བརྗོད་ས་མ་ཡ་ཨྱི་ཤུ་རི་ཨྱུ་སྤྲོ། ཞེས་པའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱ་བ་དང་མཉམ་དུ་མིག་སྟེང་དུ་
བལྟས་ཏེ་བལྟས་པ་མེད་པར་མཐུལ་གྱི་སྟེང་དུ་འདོར་བར་བྱའོ། །

སྒྲགས་དེ་དང་འབྲུ་གསུམ་བཟླ་བ་རྒྱུད་རྒྱུ་འཕྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆོག་
ཟེན་ལ། སོ་ཤིང་བྱར་གསུམ་པའང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ང་བཞི་པ་ལས། དེ་ནས་རྗེ་
རྗེ་འཆང་གིས་ནི། །སོར་ནི་བཅུ་གཉིས་གཞལ་བ་ཡི། །བྱར་ནི་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བྱ། །ཡི་
གོ་གསུམ་གྱིས་བྱེན་བརྒྱབ་སྒྲོམས། །སློབ་མའི་ལག་ཏུ་གཏད་པར་བྱ། །ཨྱི་དང་བྲུ་ཏེ་བཟླ་
དང་། །སམ་རྟ་དང་ཨྱི་ཤུ་རི། །ཨྱུ་སྤྲོ་སྤྲོའི་མཐའ་ཅན་སྒྲགས། །བཟླས་ནས་སློབ་མས་
དར་བར་བྱ། །སར་བབས་པ་ཡི་ཕུར་བྱ་སྟེ། །ཕྱོགས་ནི་གང་དུ་བལྟ་བ་ཉིད། །སློབ་དཔོན་
དང་ནི་སློབ་མ་ཡིས། །དེ་ཡི་ཕྱོགས་བལྟས་ཉལ་བར་བྱ། །ནམ་ལངས་ཡང་དག་སྒྲ་མ་ལ།
རི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་ཀྱན་ཞུ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲགས་སྤྲོ་མའི་དོན་ནི། རྗེ་རྗེ་བཞད་པ་
ཞེས་དང་། བྱི་མའི་དོན་ནི་བྲུ་ཏེ་སོ་སོར་སོགས་དོན་མང་(༡༥༠ན)སོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། བརྗོད་
ས་མ་ཡ་ནི་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ །ཨྱི་ཤུ་རི་དབང་ཕྱག་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་སྤར་
བཤད་པ་དེ་ནི་སྟེང་བ་སོགས་མང་སོ་དང་མཐུན་ཞིང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སློབ་མ་
ཁ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་སྤྱིན་ཞིང་། དེས་ཤར་དུ་བལྟས་ནས་འདོར་བར་ཡང་གསུངས། སོ་
ཤིང་གི་ཅེ་མོ་སྟེང་དུ་བལྟས་ན་རིག་འཛིན། ཟླ་མ་ལ་བལྟས་ན་མཆོག་ །ཕུར་དུ་བལྟས་ན་
ས་འོག་ །ཤར་བྱང་ཕུར་སྟོར་བལྟས་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་
འགྲུབ་ལ། བྱི་རོལ་ཏུ་ལྷུང་ན་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། འཕྲུང་བ་
སོགས་མང་སོ་དང་མཐུན་ལ། ཤུ་ཉི་པས། དེ་ལ་བྱང་དང་ཤར་དང་སྟོར་དང་ཕུར་ཏུ་ལྷུང་བ་
ལས་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་མཐོན་སྐྱོད་དང་དབང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྟེང་དུ་བལྟས་ཏེ་ལྷུང་

ན་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པོ། །འོག་ཏུ་བཟུང་ཏེ་ལྷུང་ན་ནི། ས་འོག་གི་
དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་པོ་གཉིས་སྒྲིབ་བ་སོགས་དང་མི་འབྲ་བར་གསུངས་ལ།
སྤྲོད་ཞབས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན། སྤྲོད་དཔོན་ལ་ཨ་པས། མཚམས་སྤྱི་བཟུང་ན་འཛིན་ཏེན་
པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བཤད་ལ། རྩོགས་དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩོགས་སམ་
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྩོགས་ལ་བྱེད་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་འདུག་ཅིང་རྩོགས་དེ་གཉིས་གང་
གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དངོས་སྤྱི་ཁ་བཟུང་རྩོགས་བཤད་ཆོད་བཞིན་མ་བདེ་ན་དེར་བཟུང་བར་
མོས་པ་བྱས་པས་ཀྱང་རུང་བ་སྟེ། སྤྲོད་སྟེག་འོད་སྟེ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་རྩོགས་དང་རྩོགས་
བྲལ་གང་དུ་རྩོགས་པ་དེའི་ཐད་ཀར་རྩོགས་དང་རྩོགས་བྲལ་(༡༥༠བ)གཞན་དུ་གནས་པས་
སོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པར་རྩོགས་རང་རྒྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རིམ་ལྟར་ནས་པར་གནས་པ་
ཁོ་ནས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་ཞུགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེ་ཐམས་ཅད་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིག་པ་སྤྱིར་དུ་རུང་བར་སེམས་སོ། །

སོ་ཤིང་དོར་བའི་དཔོན་པ་ནི། དངོས་གྲུབ་གང་འབྲུབ་བཟུག་པ་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་
ལས། སོ་ཤིང་སྟེར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱི་ཁ་བུ་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་དོན་ལྟར་
སོ་ཤིང་གིས་ཁའི་རིམ་རགས་པ་སྤྱིར་བ་དང་ཁྱོར་ལའི་རིམ་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་
པ་ཡོད་དོ། །ཁྱོར་ལའི་སྤྲོད་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར། གྲུ་ཤ་དང་སྤྱང་སྤྱང་གྱི་འོག་ཏུ།
དེ་ནས་སྤྲོད་མས་དེའི་སྤྱིང་ག། སྤྲོད་མ་སྤྱི་བོར་རིམ་བཞིན་དུ། །དོ་རིམ་དེ་བཞིན་པར་འཁོར་
ལོ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྤྱི་ལ་པར་བསམ། །ཞེས་སྤྱི་གསུམ་བྱིན་བཟུང་དང་། དེ་རིམ་
སྤྱིར་ཡང་རིམ་ལྟར་ཡིག་གསུམ་གྱིས། །བཟུང་སོང་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པ། །དེ་ཉིད་རིག་
པས་གསང་ཐུགས་འདིས། །སྤྲོད་པ་སྤྱིར་ཞིང་འཕྱང་དུ་གཞུག། །ཡི་འབྱུང་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱོར་ལའི་སྤྲོད་ལ་པར་འདིར་མ་བྱང་ཡང་། དབང་དོན་
ལས་སྐབས་འདིར་མཛད་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྟར་བུ་པར། འཕྱོང་འཕྱང་ཁྱོར་ལའི་གསུམ་

ལྷན། །ཕྱི་རོལ་རྩ་ནི་ངེས་བཞག་སྟེ། །སྟན་དང་སྤྲུལ་སྤྱིར་ཀྱང་ཤིག། །དབྱང་པར་སྤྱང་
པས་བསྐྱང་བར་བྱ། །ཞེས་བ་དང་། །འཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་
ནི། སྤྲུལ་སྤྱིར་བའི་བྱི་བཟང་གི་ཚུལ་འབྱུང་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་བདུད་ཅིའི་ཚུའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་ནས། ཨོ་ཕྱི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་
ཞེས་སོགས་(༡༥༡ན)ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱིར་བའི་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མའི་ཁྱོད་བར་སྤྱུག་ནས་ལན་
གསུམ་འཕྱང་དུ་བཅུག་པས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བས་སྟོ་
གསུམ་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བཀྱས་ཏེ་དག་པའི་མོས་བ་བྱེད་དུ་
གཞུག། །སྤྲུལ་སྤྱིར་ནི། ཕྱི་ཤེས་སྤྱིར་བའི་རིགས་ཏེ་གསུང་རྗེ་རྗེས་སོགས། ལྟ་བུ་
བེ་རྣམ་པར། །འབྱུང་དག་པར། རྣམ་ཚོས། སྤྲུལ་སྤྱིར་བའི་ཐམས་ཅད། རི་རྩ་ལྷང་པོ། ཨ་
སྤྱི་འདིའི་བེ་ཤོ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱིར་སྤྱི་གསུང་། །སྤྲུལ་སྤྱིར་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད།
ཨ་བ་ན་ལ་བསལ་བར་མཛོད། ཅེས་བ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་
པས་ལྷང་པོའི་འདིའི་སྤྲུལ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱིར་སྤྱི་གསུང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
སོལ་ཞིག །ཅེས་སྤྲུལ་སྤྱིར་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོ་ལྷང་དུ་རྩུ་རྩུ་ཚོགས་
པ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷང་བ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སེམས་
དང་འབྲལ་རུང་བས་ན། གསང་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོའི་རྩུ་རྩུ་མ་ཚོགས་པའི་
མཐུས་དེ་དག་སྟོང་རུས་པའི་དོན་ནོ། །འཕྲེང་བར་སྟོན་དུ་ཁ་བཤམ་པའི་ཚུས་བཀྱས་ནས་
དེ་རྗེས་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཞུགས་པའི་ཁྱོད་ཚུ་སྟོང་བར་ཡང་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
ནས་སྤྲུལ་སྤྱིར་པའི་ཚུ་དེ་བཞུགས་པ་ཁ་བཀྱས་པའི་ཕྱིར་བྱིན་ནས། །འབྲེལ་བ་ལན་བདུན་
བཞུགས་པས་བྱི་ཞིམ་པོའི་ཚུ་ཁྱོད་བ་གསུམ་ཞེས་སོ། །

ཁྱོད་བ་ནི། སྤྲུལ་སྤྱིར་ཆེན་མོར། བོད་ཁ་ཅིག་གཡས་པའི་ཁྱོད་བར་འདོད་ལ།
འདིགས་བྱེད་ལྟས། གཡོན་པའི་ཁྱོད་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་(༡༥༡བ)

ཡིན་ལ། དགོས་པའི་གཙོ་བོའང་དེ་ཉིད་ལས། བོད་ཁ་ཅིག་མི་ལམ་གསལ་པོ་འོང་བའི་དོན་
དུ་འདོད་མོད་ཀྱང་། ལྷ་བྱང་དང་། དུ་རི་ཀ་པས་ངག་གི་ཉེས་པ་སྦྱང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་
སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུ་ཤ་སྤྱན་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་ཀུ་ཤ་ཅེར་
བཅས་ཤིང་། །སྤྱན་སྦྱངས་པ་ནམས་སྦྱངས་ནས་ནི། །སྤྱན་དང་སྤྱས་ཕྱིར་སློབ་མ་ལ། །སྤྱགས་
འདི་ཡིས་ནི་འདིར་དུ་གཞུག། །ཨོ་བཟླ་རྟེན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུ་ཤ་ཅ་བ་དང་ཅེ་མོ་
མ་ཉམས་པ་མང་བ་དག་རྩྱུ་ལས་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་ནམ་པ་མི་ལམ་གསལ་ཞིང་། མི་འབྱུལ་
བ་སོགས་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཀུ་ཤར་གྱུར་པར་མོས་ནས། རྩྱུ་མི་ལས་ཐམས་
ཅད་པ་བསྐྱེད་པ་སྤྱན་གྱི་དོན་དང་། ཀུ་ཤ་ཉུང་བ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་སྤར་སྤར་བྱས་པ་
ལ་རྒྱུ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་སྤྱས་གྱི་དོན་དུ་ཨོ་བཟླ་རྟེན་གྱི། ཞེས་པས། སློབ་
མའི་ལག་པ་གཡོན་ནམ་ཐལ་མོ་གཉིས་སྦྱར་བའི་བར་དུ་སྤྱིར་བར་བྱ་ལ། དེ་ནི་འཕྲེང་བ་
ལས། དེ་ནས་དེ་ནམས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞག་ལ། རྩྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་བསྐྱེད་པའམ་འབྱེལ་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཀུ་ཤ་མང་པོ་ཅེ་མོ་མ་ཉམས་པ་སྤྱན་དུ་བཏིང་བའི་དོན་དུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱས་གྱི་དོན་དུ་ཡི་གེ་རྒྱུ་ལས་སྤྱེས་ཤིང་། རྒྱུ་དང་འབྱེལ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཀུ་ཤ་གཅིག །ཨོ་
བཟླ་རྟེན་གྱི། ཞེས་པའི་སྤྱགས་གྱིས་སྤྱན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤོམ་འབྱུང་
ལས་ནི། རྒྱུ་ཡིག་གི་ནི་སྤྱགས་བསྐྱེད་པའི། ཀུ་ཤ་དེ་ལ་རབ་དུ་སྤྱིན། །ཞེས་དང་། མི་ཐུབ་
ཆེ་བས། ཀུ་ཤ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའང་བཞེད་ལ། བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་གོང་མ་དག་ཆེ་བ་
གཡས་དང་། རྩང་བ་གཡོན་དུ་སྤྱིར་(༡༥༩ན)བར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་དོ་རྗེས་ལག་
པ་གཡོན་དུ་སྤྱིར་བར་བཞེད་པ་ལྟར་རམ། སྤྱི་འབྱུལ་བྱ་བ་ལས། ལག་མཐེལ་སོ་ཤིང་ཀུ་
ཤ་སྤྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་སྤྱིར་བ་གང་རུང་
བྱ་ལ། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོར་ཕྱི་མ་ལྟར་གསུངས་སོ། །སྤྱགས་དོན་ནི། བཟླ་རྟེན་ཏ་དོ་རྗེ་
ནོན་པོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་དོ་རྗེ་ནོན་པོའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་འཇམ་

དཔལ་དང་རྗེ་རྗེ་སོགས་དང་ཕྱག་མཚན་ཡང་སྤྲེགས་བམ་རལ་གྱི་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
དང་། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་། སྤགས་དང་ས་བོན་དེ་ལྟར་བས་སྒོ་བ་
མའི་སྒོ་གསལ་བས་མི་ལམ་གསལ་པོ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་གསུང་
ལ། གུ་ཤ་སྟེར་བའི་དགོས་པའང་བཟ་ཤེས་པའི་མི་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་བེད་
སྤྲེགས་བཤད་པ་ནི། གུ་ཤ་འདི་ནི་གཙང་ཞིང་དགོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གུ་ཤ་གཙང་བྱེད་
ཀྱི་རྩས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

སྤང་སྤྱད་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་ལས། བུ་མོས་སྤྱད་པ་གསུམ་བསྐྱེལ་བ། མདུད་
གསུམ་མངོན་པར་ལེགས་བསྟགས་པའི། །གསང་སྤགས་འདི་ཡིས་རང་ཉིད་ཀྱིས། །དབྱང་
བ་གཡས་ལ་བཅིང་བར་བྱ། །ཨོ་བུ་རྒྱ་མི་ཉི་རྟམ་རྟམ་སྒྲ་བྱ་སྒྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཞོན་རུ་མས་བཀལ་བའི་སྤྱད་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་སྒོ་བ་མའི་ལུས་ཆད་གསུམ་བལྟ་བུ་
བས་པ་ལ་ཁྱ་གང་སོར་བཞི་འོང་བས་དེ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱད་བུ་དམར་པོར་བསྐྱེད་ནས་
ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ལན་གསུམ་བརྒྲས་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱི་རྒྱས་བསངས། རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་
བོའི་མདུད་པ་(༡༥༩བ)གསུམ་བརྒྱབ་སྟེ། སྒོ་བ་མའི་དབྱང་བ་གཡས་བའམ་གཡོན་བ་ལ་
བུ་རྒྱ་མི་ཉིད་སྤགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱིན་ནས་སྒྲོར་གསུམ་དཀྱིས་པའི་རྗེས་སུ་ཨོ་
ལོ་རྒྱ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་མེ་ཉོག་འཛོར། དེ་དག་གི་རྗོར་
འབྱེད་གི་ང་བཞི་བ་ལས། ཁྱ་གང་བ་ལ་སོར་བཞི་པའི། །སྤྱད་པ་ཞགས་པ་འད་བ་ལ། །ཡི་
གེ་བརྒྱ་པའི་སྤགས་ལན་གསུམ། །བརྒྲས་ནས་ཞབས་བསིལ་རྒྱས་བསང་བྱ། །སྤྱད་པ་ལན་
གསུམ་དཀྱིས་པ་ནི། །རྗེ་རྗེ་གསུམ་ནི་མདུད་པར་ལྟན། །དབྱང་བ་གཡོན་པར་བཅིངས་པ་
ནི། །སྤགས་འདི་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨོ་དང་ལོ་རྒྱ་ནི་ཡི་སྤྱ། །ཡ་ཐ་ཉ་ཉ་སི་བ་ཉི།
མི་རྟེ་བི་བུ་ཉི་ཡི་སྤྱ། །རྩ་དང་རྒྱ་ཏ་ཡ་ཡ། །སི་རྟེ་ན་ནི་ད་དམ་དང་། །ཡ་སྤྱ་ཡི་སྤགས་
འདི་ནི། །ཐེག་པ་སྒྲ་མེད་ལན་བདུན་བརྒྲས། །སྒོ་བ་མ་ལ་ནི་མེ་ཉོག་གཏོར། །ཞེས་གསུངས་

བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འཕྲིང་བར། འབྲིལ་བ་ལན་བཟུང་བཟུང་ལ་མཐུད་བ་ལན་གསུམ་མཐ་
བྱུག་བྱས་བ་དེ་ནམས་དབྱང་བ་གཡས་བའམ་གཡོན་པར་རྒྱུད་གཞན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་བ་སྤྲུལ་མང་པོ་བ་རྒྱུད་ལ་གཡས། མ་རྒྱུད་ལ་གཡོན། ཡང་
སྤྲེས་བ་ལ་གཡས། བྱད་མེད་ལ་གཡོན་དུ་འཆིང་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་།
སྤྲུབ། སྤྲུབ་དང་། ལ་མ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག །མི་སྤྲུབ་སྤྲུབ་པའི་ཀྱེ་རྟོག་ཀྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་སོགས་ལས་གཡས་སྤྲུལ་འཆིང་བ་དང་། རྒྱུད་རྟོག་འཕྲིང་དང་ནམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས་
གཡོན་དུ་འཆིང་བའང་གསུངས་པས་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྲུགས་དོན་ནི། བུ་རྩྭ་མི་ཉི་མངས་རྒྱས་བྱམས་པ། རྟུ་གཉིས་ནི་སྤྲུངས་ཤིག་གཉིས།
སརྩ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་(༡༥ ནྟ)ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་
སངས་རྒྱས་བྱམས་པས་མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲུང་ཞེས་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པས་ཞེས་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་
བཤད་ཚུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་ཡོད་འདུག །སྤྱིད་ཡོད་པས་འཛིགས་བྱེད་དབང་རྟེན་ཏུ་སྤྲུང་སྤྱིད་
མཐུད་མཆོམས་སྤྲུལ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆོགས་རྟོ་རྟེན་ལྟེ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཀྱི་བྱམས་པའི་རོ་བོ་བྱམས་མགོན་གསེར་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་མཆོན་དཔེས་སྤྲུག་བ་དྲངས་
གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་པས་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདུན་ཅི་འོད་
ཟེར་དང་བཅས་པ་འཕྲོས། ལྷས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྤྲུངས་
ཏེ་དག་པར་བྱས་ནས། བདུད་བགེགས་གང་གིས་ཀྱང་བརྩི་བར་མི་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་མོས་བ་མཛོད། ཅེས་བརྟེན་པར་གསུངས་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱང་ལ། མ་བྱས་
ཀྱང་ཆད་པའི་སྤྱོན་མེད་དེ། སྤྲུགས་རིམ་ལས་མཐུད་མཆོམས་སྤྲུལ་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་བོད་
ནམས་བྱེད་པ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ནམས་ལ་མི་སྤྲུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྤྲུགས་བྱི་མའི་དོན་ནི། ལོ་རྩ་ནི་སྤྲུན་ནམ་བཟླ་བ། ཡ་སྤྲུལ་རིམ་ལྟར། ༡༡༩་ཏཱྀ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད།

སི་བྲ་ཏ་བརྟུལ་ཞུགས། རྩ་ཏ་ཡུ་ཡ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ། སི་རྩི་དངོས་བྱུ་བ།
དཀྱིལ་མཐོང་བར་མཛོད། ཅེས་པ་ལ་འདུག་གས་སྟམ་ཞེས་སྤར་ཐང་སྤྱ་སེང་གིས་གསུངས།
སྤད་བུ་ཁ་དོག་དམར་པོ་བྱེད་པའི་རྩུ་མཚན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱགས་བཅེ་བས་སློབ་
མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའམ་ཆགས་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་ལྷ་པས་གསུངས་ལ།
(༡༥ ན་བ)དེ་དག་གི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མི་ལམ་ལ་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་སྤར་ཡང་སློབ་མའི་སྟོང་གར་དོན་ཅེ་ལྷ་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་སྤྱ་གསུང་བྱགས་བྱིན་
བཅུ་བྱི་སྟོམ་རེག་བཅོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤར་སྤར་བྱས་ནས་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་
པ་དང་། ཁྱོར་ཚུ་ཡང་སྤར་སྤར་སྟེར་བ་ནི་འཕྲེང་བ་སོགས་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་མི་
འབྱུང་ཡང་། ཉི་ཤུ་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྤར་བྲངས་པ་སྤར་དང་། ཟུང་འདུག་གསལ་བར་ཡང་
སྤྱ་གསུང་བྱགས་བྱིན་བཅུ་བྱི་དང་ཁྱོར་ཚུ་སྤར་བཤད་ནས། སྤབས་འདིར་ཡང་། དེ་ནས་དེ་
ཡི་སྟོང་ག་མགྱིན། །མགོ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲ་མ་ཡིས། །དོན་ཅེ་ཚུ་སྤྱེས་འཁོར་ལོ་ནམས། །ཡི་
གོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱོམ། །སྤར་ཡང་ཡི་གོ་གསུམ་བཅས་པའི། །དེ་ཡི་ཚུ་ནི་ལེགས་
སྤངས་ལ། །དེ་ཉིད་རིམ་པས་སྤགས་འདི་ཡིས། །སྤྱི་བ་པ་སྤྱང་བྱིར་སྤྱད་པར་བྱ། །ཨོ་རྩི་སུ་
བེ་ཤུ་རྩམ་སཐ་བྲ་པོ་ནི་རྩ་སུ་བེ་ཤུ་སཐ་བེ་ཀལ་ན་ཨ་པ་ན་ཡ་རྩུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྩུད་དོར་འཕྲེང་དུ། དེ་ནས་ས་ཡི་སྟོང་པོ་སོགས། །མིག་ལ་སོགས་ལ་
ནམ་པ་དགོད། །སོར་མོ་དབུ་མ་གཉིས་གྱིས་ནི། །དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་རེག་པས། །སྤགས་
བཅོད་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བཅུ་བྱ། །ཅེས་པ་ནས། མཐེ་བོའི་བྱག་རྩུ་རེག་པར་བྱ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་སློབ་མའི་སྤྱེ་མཆེད་ནམས་ལ་ས་སྟོང་སོགས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཨོ་བྲ་ཉི་ཙྰ་
ས་མཆྱ་ཙྰ་མི་ཉི་སཏྱ་ལོ་རྩ་ནི་སཐ་ཨམ་སྤ་རྩ་ནི་སྤྱུ། །ཞེས་པའི་སྤགས་བཅོད་པ་དང་སྤ་
མའི་སོར་མོས་རེག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་རྩུ་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་མའི་སྤ་
གསུམ་དོན་ཅེ་གསུམ་གྱི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བཅུ་བྱ་ཚུལ་འདིར་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་ཡིན་

ཡང་(༡༥༩ན)རྒྱས་པ་དེའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་སྐྱབ་རྒྱས་པས་གཉིས་སོ་གང་བྱས་
ཀྱང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐུ་བ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་དེ་ཉིད་ནི། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་དེ་
ཉིད་དོན། །འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་རྣམ་གཡེང་བ། །ཞི་བར་བྱ་བྱིར་དམ་ཚོས་བསྟན། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་བསྟེན་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དཀྱིལ་
འཁོར་དམ་པ་མཐོང་ནས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་སུ། །སློབ་ཆད་སྤྲིག་པ་གང་བྱས་
པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། དེ་ནས་
དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་འབྲུག་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཞི་བའི་ཕྱིར། །སློབ་
མ་ལ་ནི་དམ་ཚོས་བཤད། །འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དག །ཅེས་པ་ནས། ཟག་མེད་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་འོག་ཏུ། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མ་རུ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར། རང་བྱུང་བསྐྱལ་བ་ཆེན་སོ་པ། །འཛིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་མེད་པ་མ་གཏོགས། དབང་དོན་དུ་
བཀོད་པ་ལྟར་འབྱུང་བས། འདིར་དེ་གཉིས་ཅི་རིགས་པ་ནས་བསྐྱིག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དག །ཅེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་གཉིས་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
དུ་མ་རུ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དཀྱིལ་ཚོག་ཆད་ལྟན་
མང་སོར་ཡང་བཀོད་པ་ལ་འགྱུར་དང་ཆོག་རྟེན་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །(༡༥༩བ)ཞེས་སོགས་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་པལ་སོ་
ཆེར་མི་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་དག་འབྱུང་བ་
ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་དུམ་སྒྲ་རའི་མེ་རྟོག་དཀོན་པ་ལྟར་བརྒྱལ་མ་ན་ནི་སྟེ་སྟེད་
མཐའ་ཅིམ་དུ་རེས་འགའ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། པལ་ཆེ་བ་ཡང་ནི་འབྱུང་བར་མི་

འགྲུར་རོ། །ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་ཏོག་དགོན་པ་དང་སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་དགོན་པའི་ཚུལ་
རིམ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རྟུན་དགའ་པོ་འདི་
ལྷ་སྟེ་ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་ཏོག་ནི་སངས་རྒྱལ་སྟེ་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་ཏེ་ཁ་དོག་དང་
ལྷན་ཞིང་གསལ་ཏེ་འོད་བཟང་ལ་རྩིས་དཔག་ཆད་གཅིག་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱལ་བར་བྱེད་
དོ། །མེ་ཏོག་དེས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པར་བྱེད། གན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད། གད་ཀྱང་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། རྩིང་བ་ཡང་སེལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད། རྩི་ཞིམ་པོ་ཡང་འབྲིན་ཏོ། །རྩི་
དེས་ཁམས་བཞི་དང་བར་འགྲུར་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་
མི་འབྲུང་ན། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་དང་མཚུངས་
པའི་མེ་ཏོག་འབྲུང་བར་ལྟ་གཤམ་འབྲུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མེ་ཏོག་དེའི་ཁྲད་པར་གཞན་
ཡང་། ཏོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། མཆོ་ཆེན་པོ་མ་རྩོས་པ་འདས་པའི་བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ན་རི་ཅེ་ལྷ་
ཞེས་བྱ་བ་དེའི་པ་རོལ་ན། ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་ཆལ་ཡོད་དེ། རྣམ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དག་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷའི་རིགས་ནས་བབས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ་ཆལ་དེ་
ཁ་འབྲུ་བར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་ནས་བལྟམས་པའི་ཆོ་ཆལ་དེ་ཁ་འབྲེ་(༡༥༥ན)
བར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱལ་པ་དེའི་ཆོ་ཆལ་དེའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་ཆའི་འདུ་བྱེད་
པོར་བ་དེའི་ཆོ་རྟོངས་པར་འགྲུར་རོ། །རྣམ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཆོ་ཆལ་དེའི་
ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འདབ་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཡང་ལྷགས་པར་འགྲུར་རོ། །ཟུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་
ཏོག་དེའི་ཆད་ནི། ཤིང་རྩའི་འཕང་ལོ་ཅན་མོ། །རྣམ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་རྒྱལ་
རིགས་གྱི་ནང་དུ་འབྲུང་བ་དེའི་ཆོ་མེ་ཏོག་དེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་འགྲུར་རོ། །རྣམ་བྲམ་
ཟེའི་རིགས་གྱི་ནང་དུ་འབྲུང་བའི་ཆོ་མེ་ཏོག་དེ་དཀར་པོར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱི་
མ་འདི་ལ། དཔེ་དག་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དམར་པོར་འགྲུར་རོ་ཞེས་འབྲུང་རོ། །

དཔེ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས།
བསྐྱལ་བ་འདིའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསྐྱལ་
བ་སྟུན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཁྱིའི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱད་ཁྱིའི་སངས་རྒྱུ་
མིའི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་
ཡང་། །སངས་རྒྱུ་སྐྱ་ནི་རབ་དགོན་ན། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་མཚོག། །མཐོང་
བར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཆོས་ཀྱན་རྟོགས་པར་བྱགས་ཆུད་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་
ཀྱི་བསོད་ནམས་སྟེགས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤྱོད་བ། །འཛིག་རྟེན་སྟོན་མེ་མཐོང་
བ་ལེགས། །ཞེས་དང་། དགའ་བོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དང་
ནི། །བརྒྱ་དང་ཁྲག་ཁྲིག་དག་ཏུ་ཡང་། །(༡༥༥བ)སངས་རྒྱུ་སྐྱ་ནི་མི་ཐོས་ན། །སངས་རྒྱུ་
མཐོང་བ་ག་ལ་ཞིག །ཟུ་དུམ་སྒྲ་རའི་མེ་རྟོག་ནི། །ཤིང་ལས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །དེ་
བཞིན་སངས་རྒྱུ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ནི་རྙེད་གྱུར་ན། །དགའ་བོ་ཁྱོད་ནི་རབ་ཏུ་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་དགོན་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འཛིག་རྟེན་དུ་འཕྱོན་པ་ནི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་
འགོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་དང་མཇལ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་
གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་ཞོག །སྐྱེ་དངོས་མཇལ་བ་ཙམ་ལའང་རྒྱ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཞིག་གསོག་དགོས་ཤིང་། རྒྱའི་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་བསགས་པའི་སྐྱལ་ལྗན་གྱི་
གདུལ་བྱ་དགོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རི་ལྷར་མཆོན་མོ་
སུན་ནག་སྟོན་རུམ་ན། །སྟོག་འགྱུ་སྐྱད་ཅིག་རབ་སྒྲོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་
མཐུ་ཡིས་བརྒྱལ་ལས་ན། །འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་སྟོན་གྲོལ་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །དེ་ལྟས་དགོ་
བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྟེག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སོ་སོ་སྤྱི་བོ་པལ་མོ་ཆེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་གཞི་བཟུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུ་མ་ངམ་ངམ་ཤྱགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་། དེའི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟན་པས་སློག་ཆགས་སློག་སྤྱར་ཚུན་ཆོད་ལའང་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་(༡༥༦ན)འབྱུང་བ་ལྟ་བུས་མཆོན་སྤྲིག་པའི་ལས་ནི་མཆོན་མའི་སྤྲོན་ནག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྱུ་ཆེ་ལ། དགེ་བ་གསོག་པའི་སློ་ལ་རང་རེ་ཐོག་མེད་ནས་མ་གོམས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུས་སློ་གསར་དུ་བཅོས་ཏེ་འཇུག་དགོས་པས་དེ་ནི་དཔེར་ན་ཆུ་སྤྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྟར་དུ་འབབ་པའི་རྒྱན་གྱིན་དུ་སྒྲིག་པ་དཀའ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དགེ་བ་གསོག་པ་ནི་མཆོན་མའི་སྤྲོན་རུམ་ན་སློག་འཇུག་པའི་སྤང་བ་རེས་འགའ་ཅམ་འབྱུང་བ་ལྟར་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་གསོག་པར་སློམ་པ་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་འབབ་ཞིག་གི་དབང་དུ་སོང་བས་བྱི་མ་མའོན་མཐོ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུར་པ་སྤིང་མཐར་སྤང་བས་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་བའི་ཆོས་ལྟན་གྱི་རྟེན་ལྟ་ཞིག །བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཐོབ་པའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱ་དེ་བས། པམ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས། །པལ་ཆེར་རེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནི་གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཏེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དེ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་ཡང་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་དགོན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཡོན་

སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་དབང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་(༡༥༤བ)ནི་བ་
ཞིག་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་དགོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུ་
ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྱུང་བ་
ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་
སྤྱ་བ་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བ་ཡང་འདས་ནས་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་འདས་པ་ནས། ཐུབ་
བ་ཆེན་པོ་འོད་སྤངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱིས་ཀྱང་མ་གསུངས་
སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དེ།
དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མང་པོས་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་མི་བསྐྱོར་བར་གསུངས་པ་ཡང་།
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
གསང་སྤྲགས་མི་དར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་གསང་
སྤྲགས་མི་གསང་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་འོད་ལས། འདིར་འདུས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མར་མེ་མཛད་ནས་ལྟ་ཐུབ་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན། ཞེས་པ་སྟེ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་ན་རིགས་བཞིའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཞིང་
སྐྱལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཁོར་
(༡༥༥ན)རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ཏེ། དུས་གཞན་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
འཁོར་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཞན་

དུ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་རྗེས་ཐེག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་ལས། འདས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་རྗེགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་གང་། །རྒྱུད་ཆེན་སྐུ་འབྲུལ་བ་
བ་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བསྐྱབས་སོ། །

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསང་སྤྲགས་འབྱུང་བ་དགོན་པ་བསྟན་ཅིང་། དགྲིལ་ཚོག་ཏུ་དགོན་
པ་སྟེ་ཞེས་ལྷག་མ་འདྲན་པའི་ཚོག་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཚོག་ལྷག་མ་གཉིས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་
བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་པས་གསང་སྤྲགས་དེ་ལྟར་དུ་དགོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་
ན། གསང་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་གང་གི་མཐུས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་དང་
མཉམ་པ་མེད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་འང་རྗེ་རྗེས་སྐུ་
བསྐྱབས་ནས་ཕྱི་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱིས་
ལ། དེ་ལྟར་འབྲུག་ཀྱིས་པའི་གང་ཟག་ལ། དབང་པོ་(༡༥༧)ཡང་རབ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
གདུལ་བྱའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་ན་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གཅིག་དགོས་པ་ལ།
དེ་འདྲའི་ཚོས་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཚོག་ལ།
རྟེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྲ་མའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་མ་སྤྱར་བར་སྤྱིར་སྤྲགས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བ་ལ་བྱས་ཀྱང་
ཚོག་གོ་འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱར་ལམ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚོས་
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྗོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་
ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་ཉེན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཐ་སྙད་པ་འཇལ་བའི་ཆད་
མ་སྤང་ཕྱོགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེའི་རོར་བདེན་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་
སྒྱུ་ལུས་དང་། འོན་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པའང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་
ལ་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། །སྟོང་ཉིད་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ནི་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་ན་དམ་པའི་དོན་ཉེ་དོན་དམ་ཡིན་
ལ། སྒོ་དེ་ལ་ཡུལ་རིེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བས་ན་བདེན་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་
འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་ཀྱང་
ཡིན། དེ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཛིག་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་ཉིད་དོན་
ཀྱང་ཡིན། དེ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་(༡༥༩ན)མར་སོང་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཛིག་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་
དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡིན་རང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
ལ་རིེ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དང་རང་གི་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་ན་རྒྱན་པའམ་བསྐྱུ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་རང་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་ལ། རིེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྤང་ཚུལ་དང་། རང་གི་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་མི་
བསྐྱུ་བའམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྤང་ནས་བྱིས་པ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་
བཞིན་དུ་མྱང་འདས་དོན་དམ་པས་དེ་ལྟར་སྤང་ནས་མི་བསྐྱུ་བས་མྱང་འདས་བདེན་པ་དང་།
གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པར་བཤད་པས། བདེན་མི་བདེན་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི།
བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་དོན་ཡིན་པར་གདོན་མི་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

ལ། འཛིག་ཚུལ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་
ཁྱབ་སྟེ། འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། དག་སྟོང་དག་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་
འདི་ནི་གཅིག་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་བའི་ཆོས་ཅན་མུ་རན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བ་བསྐྱོད་བའི་ཆོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་
ཉེར་བཞི་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་པའི་
ཐད་ཀྱི་ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། དོན་(༡༥༤)ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་
ལོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་མི་བསྐྱོད་བས་བདེན་པའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་
སྤྲུགས་ལུགས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ནི། དེམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ལུལ་
དང་ལུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེམ་ལྷ་སོགས་
ཀྱི་སྐྱབས་འདིར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་
ནི་གོང་དུ་ཆོག་འགྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྤྲུ་ལུས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
འཛིག་པ་ཡང་། གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅས་མ་བདེན་
པར་སྤང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་
འཛིན་གྱི་དོ་བོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱིའི་སྤྱ་བཤད་ཀྱི་
སྟེང་ནས་བཤད་དུ་རུང་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་འདིའི་གོ་བ་མི་རྫོགས་པས་འདིར་
ནི་སྤར་གྱི་འབྲུ་བསྟོན་ལྟར་བཤད་དགོས་སམ་སྟུམ་ལོ། །

གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ལྟལ་འཁྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་ལས་སྟོང་ཕྱོགས་ཟབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་
དང། སྟོང་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོས་པ་མེད་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་ཏེ་གཉིས་(༡༥༤ན)སྟོང་གི་
སྟོས་པའང་རྒྱབ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་སམ། མཐར་ཐུག་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་གཏིང་ཕྱིན་
པར་རྟོགས་པས་ན་ཟབ་པ་སྟེ་ཟབ་མོའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ནི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱ་ལུས་ཀྱན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་
པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་
ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱ་ལུས་དང་ནི། དེའི་འོག་དུ་དམ་པའི་
དོན་གྱི་བདེན་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཕྱེ་བ་སྟེ་མ་འདྲས་པ་སྐྱ་ཕྱི་སོ་
སོར་ངེས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟ། དེའི་རྗེས་དེ་ནས་
ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་སྐྱ་དང་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་དུའམ་
དབྱེར་མེད་དུ་འདྲས་པར་བྱས་པའི་བྱང་འདུག་དེའི་རྒྱན་ནམ་དུའང་མི་ལྟོག་པས་ན། ཟད་
པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་དེ་ནི་སྤང་བྱ་
རྣམས་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དང་། སྤང་བྱའི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་
དུས་ཀྱན་དུ་སྤང་བྱ་ཀྱན་ལས་མཐུན་པའི་ཆ་ཙམ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་མཐུན་པ་དང་། དེ་
དང་དབྱེར་མེད་པའི་གཞུགས་སྐྱའི་ཆ་ཀྱན་ཀྱང་གྲོལ་ཞིང་། ཐབས་(༡༥༤བ)ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་

གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་སྟེ་ནམ་དུའང་འགྱུར་
བ་མེད་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རང་ཉིད་དེ་བདག་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྗེ་གསལ་པའི་སྐྱ་
ཡིན་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་སྐྱལ་སྐྱའི་སངས་རྒྱས་རང་དང་དངོས་རྒྱ་
ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་རང་བཞིན་དུའམ་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་
སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་རྣམ་འགྲུལ་ལས་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བས་ན། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱུས་ཀྱང་ནོར་ལག་
ཏུ་གཏོད་པ་ལྟར་རང་ལ་སྦྱོན་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ནི་
གཞན་སྐྱ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བརྒྱུད་བ་སྟེ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གཉུག་མའི་
ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་དེའི་སྒོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཡོངས་
སྐྱ་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་ལས་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་དེ་ཉིད་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་
གནས་སྐྱབས་ན་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཞན་ནས་སངས་
རྒྱས་འཆོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་གཞན་འདིར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། བརྟན་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྒོ་བྱར་བྱི་
མས་བསྐྱབས། །དེ་ཉིད་བསལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་དང་། དེམ་ལྟ་ལས། སེམས་
གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས། །འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ། །སེམས་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ། །བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །(༡༩༠ན)ཞེས་གསུངས་
སོ། །འོ་ན་དོན་དེ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏམ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་མ་བསྟན་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་འབད་པས་སྤྲས་ནས་ཏེ་ཅུང་
ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་བྱངས། གང་ན་རྣམ་སྦྱོན་གྱི་སྤང་པོ་ཡི་

ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཞག་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ནིའོ། །སྤ་
ཡིས་ན། ཡང་དག་མགོན་པོ་རྣེ་འཁང་གིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། སེམས་ཅན་
ཀྱི་རིགས་ཁ་ཅིག་ཆེ་གཅིག་ལ་འཁང་རྒྱ་བའི་སྤར་ལས་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་བག་
ལ་ཉལ་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་སོ། །

ཆོག་ས་བཅད་འདི་དང་འབྲ་བ་འགའ་ཞིག་གི་དོན། དག་མ་དག་གི་རྒྱ་ལུས་པས་རགས་
པའི་སྤལ་སྤུ་བཟུང་བ་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། རྣེ་རྣེའི་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དོན་མི་འབྲ་བ་སྤ་
ཆོག་ས་ཡོད་པས་གང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འོ་ན་ནམ་སྤང་མདོན་བྱང་ལས། བྱང་ཚུབ་ནི་
རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས།
སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཅའ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་
ཀྱང་གཉིད་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུབ་པའི་སྤ་མེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འབྲ་བ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དགོངས་གཞི་དེ་ལ་དགོངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་
སངས་རྒྱས་འབྱུབ་ཚུལ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་མན་ཆད་དུ་བྱུང་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་སེམས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྤུ་འབྱུང་བའི་(༡༩༠བ)དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞེན་
དུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་སོགས་སྤུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞེན་འོད་གསལ་བར་གསུངས་པའང་ཡུལ་
ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དང་སེམས་གསལ་རིག་གི་རོ་བོ་ཙམ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འོད་གསལ་
གང་རུང་ལ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་རགས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་
འོད་གསལ་མ་བཤད་པས་འོད་གསལ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་འབྲ་ཡང་དོན་མི་འབྲ་བ་ཤིན་ཏུ་
ཆེའོ། །སྤས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱད་དོན་གདམས་རག་གི་སྟོང་པོ་རྣམས་པར་བྱས་
པའི་སྤ་མའི་ཞབས་ཀྱི་ནི་བཀའ་རིན་ཀྱིས་དང་པོར་ཐོས་པ་དང་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམས་
པས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དོན་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་

འབད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་གསལ་བར་
གྱུར་པས་དེ་ནས་དེ་ལ་སོགས་འབྱེན་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་བཙམ་པར་བྱའོ། །

སྤྱོད་པ་གསུམ་སོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ལ་ནི། འགྲུ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་
སོགས་པ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པས་གཙང་སྤྱོད་དང་བཙོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད། སྤངས་པའི་ཡོན་
ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་དམ་ལྷངས་ནས་ངེས་པར་སྡོམ་བའང་མེད། གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱབ་པ་
སོགས་ལུས་ངལ་དུ་བ་ཀྱིས་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་མེད་ཅིང་། མེར་འདུག་པའི་བརྟུ་
ཞུགས་ལྷངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་དཀའ་སྤྱོད་མེད་ལ། མགོ་རྒྱུ་ལག་གཏོང་བ་སོགས་
པར་བྱེན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱང་མེད་ཅིང་མི་དགོས་པས། འདོད་པའི་
འོངས་སྤྱོད་དབང་སོ་ལྟའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ལ་སྤྱོགས་དང་རིས་སུ་བཅད་པའི་ངེས་པ་མེད་
པར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གིས་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་བསྟེན་པས་
ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་(༡༩༡ན)གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པའི་འོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །རྗེ་ལྟར་འདོད་པར་
བསྟེན་ན་ནི། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་སྤྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདོད་
པའི་འོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ནི། །རྗེ་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་བྱ་སྟེ། །རང་གི་ལྟ་ཡི་སྦྱོར་བ་
ཡིས། །བདག་དང་གཞན་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མི་བཟད་པས། །བསྟེན་
ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་འོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྟེན་ན་སྤྱུར་དུ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། འདི་ལ་ཁྱུས་དང་བསྐྱམ་མི་
དགོས། །དཀའ་ཐུབ་དཀའ་བ་སྤྱོད་མི་དགོས། །དཀའ་ཐུབ་སྡོམ་པ་མེད་པ་དང་། །བདེ་བ་
དང་ནི་དགའ་བས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་སྡོན་
ཆད་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས། རང་གི་གོ་ཆོད་ཙམ་གཡལ་ཁྲལ་དུ་བཤད་

བ་ཡིན་པས་གཞུང་གི་དགོངས་པར་སོང་མ་སོང་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་
པར་འཆལ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཀུན་ཏུ་ཀུན་ལས་ཀུན། །རྣམ་ཀུན་ཀུན་ཆེ་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ལྔ་
དག་དཔེན་སོགས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་ཅམ་སྒྲུང་ལ། ཆག་འགྱུར་
བྱ། ཀུན་ཏུ་ཀུན་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྣམ་ཀུན་དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་རང་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། རིམ་
ལྔའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་ཀུན་ནས་ཐམས་ཅད་དང་། །བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་རྣམ་པ་
ཀུན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་དངོས་གྲུབ་ནི། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའང་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་ལས་ཉི་ཤུ་པར་(༡༩༡ན)འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་དོན་ལ།
ཁ་ཆེ་ལ་ལྷོས། སྐྱེ་མའི་སྐུ་དེ་གང་དུ་མཐོང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་མམ། དགོན་པ་
ལའོ། །ཀུན་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ནི་བདག་རང་གིས་སོ། །རྟག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་འདས་པ་
ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ནི་འདིར་མ་བཤད་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་རང་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་རང་གི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་
ནི་སྤང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་རིམ་བྱ་ཡིན་
ཞེ་ན། དངོས་གྲུབ་ནི་ཅིག་ཅར་རམ་གོ་ལྟོག་པའི་རིམ་པས་གྲུབ་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་རིམ་པས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་དངོས་གྲུབ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་གང་
ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
བདག་ཀྱིན་བརྒྱབ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་པར་ཡང་འབྱུང་ལ། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ནོར་བུའི་
ཐེང་བ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེས་མཛད་པ་ལས་བཤད་ཚུལ་སྤྲུལ་དང་མི་འབྲེལ་
ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་འབྲེལ་ལ། བཤེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རིམ་ལྔའི་རྣམ་བཤད་
ལས། དུས་ཀུན་ཏུ་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། རྟག་ཏུ་རྣམ་

པ་ཀུན་ནས་དབྱེར་མེད་པ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་
གི་ངོ་བོ་ལ། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྗེ་གསུམ་གྱི་(༡༩༣ན)ལམ་ཟབ་མོ་ཉམས་
སུ་སྒྲངས་པོ་ལྟ་ཞོག །སྒྲགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཅམ་ལའང་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མ་རུ་བསལ་གསུམ་པའི་སྟོན་དུ་སྟེ་སྟོན་ཆད་སྟེག་པ་
བྱས་པ་རྣམས་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་གཏན་ནས་ཕྱང་མ་ཐེན་པ་ལམ། ཕྱང་བའི་འཕྲོ་ཡོད་པ་གང་
དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པ་འདི་འདྲ་བ་མཐོང་མ་ཐག་སྟེག་པ་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་རྣམ་
སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་
འདྲའི་རྣམ་པ་ཆུང་རུར་བྱས་པའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་
དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། །གཙང་མའི་གནས་སུ་སྟེ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཚམས་མེད་པ་དང་སྟེག་ཅན་ཡང་། །རས་བྱིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཅེ་མོའི་ལུང་སྤར་བྲངས་པ་སོགས་དུ་
མ་ནས་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་མཐོང་བ་ཅམ་ལའང་
པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་པན་ཡོན་དེ་བཞིན་དུ་
ཐོབ་པ་ལ་ནི་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྤྱིར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་
སྟེག་པ་བཤགས་ཤིང་སྐབས་འཕྲོ་དང་བྱང་སྟོན་བཟུང་བ། ཙ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་
པའི་ཆོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐུ་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མཐོང་ནས་དང་བསྐྱེད་པ། གསུམ་
པ་ཆོས་མི་སྟོང་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གཟུང་བ་སྟེ་གསུམ་
པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་སྒྲགས་སྟོན་པའི། །ཚུལ་ལ་
གནས་ན་སྟོས་ཅི་དགོས། །(༡༩༣བ)ཞེས་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་བསྒྲས་བསྟོན་མཐུ་ཆེ་བར་སྟོན་
པའི་རྟེན་པ་བཞི་འདིར་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲགས་ལ་དད་པ་མཐུ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། གདུལ་

བྱ་གང་ཞིག་གིས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་
ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྤྱོད་པ། ཟབ་མོ་ལ་སྟག་པར་མོས་པ་ལ་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་
གསུམ་བཞུན་པ་ལས་བྱི་མ་ནི་ཐབས་མཁས་པས་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་
གསང་སྟགས་འདི་ལ་སྒྲོ་བྲོས་ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པ་སྟེ་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
བར་དད་ཅིང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱི་མེད་ཀྱི་ཆབ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོག་ཏུ་མེད་
པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། སྟག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡི་གནས་ངན་འགྲོར་སྟེ་བའི་
སྒྲོ་དེ་ཡིས་གཅོད་པར་འབྱུང་བས་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་
ཀྱི་དོན་ཀྱན་སྦྱབ་རུས་པའི་པན་ཡོན་དང་ལྷན་པའོ། །

དེས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱས་པའི་ནོར་བུ་ཞིག་ལག་ཏུ་
 ལོན་ན་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བཅི་བ་ལ། དེ་ནི་ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཚུང་དུ་ཞིག་འགྲུབ་པ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་བྱིད་ནམས་ཀྱིས་
 བེ་རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་རྟེན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
 སྐྱབ་པར་བྱས་པའི་རྟེན་པ་ལྷ་ན་མེད་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་དང་མཇལ་བ་དེ་རིང་རྟེན་པ་
 བེ་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྟེན་པ་ལྷ་ན་མེད་པའི་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཁོན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱིད་ནམས་ཀྱི་ཞུག་ཞུགས་
 པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ་རྗེས་(༡༩༩༥)ལ་
 བཟུང་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱིད་ནམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྔགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རིགས་སམ་སྤྲས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པའམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲེགས་པར་དེ་རིང་གནས་ཏེ། སྐྱེ་
 བཞིན་པའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱིད་ནམས་ཐེག་ཆེན་སྔགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲས་མ་
 རིགས་སུ་སོང་ན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་
 སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ཆོ་དེ་

ལ་དགེ་བའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་རྟག་
པར་ཡང་། །བྱ་སྤྱུག་འབྲུག་པར་དགོངས་པར་འབྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་
རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་རོ། །ཞེས་བྲང་སྟོམ་སྤངས་
པའི་སྐབས་སུ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུལ་ནི། སྤྲེལ་བྲང་ཐུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་ན་ཆེར་འབྱུང་བའམ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་
རྒྱུད་ནས་མཆོག་ཏུ་ཆེར་འབྱུང་བ་མངའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཤྲོ་
པས་ཆེར་འབྱུང་བ་འདི་ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་སྟེ་གང་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྲང་ཐུབ་
སེམས་དཔའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་
འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་མཆོག་འདི་ནི་འབྲས་བུ་
སྤྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་རྣམས་ལམ་དེར་ནི་དད་པ་སྟེ་ཞུགས་
པས་ན་རང་བྱུང་ཆོས་སྤྲུལ་ཡང་ན་རིགས་གཞན་རྣམས་སྟོ་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ལོངས་
སྤྱོད་ཅོགས་སྤྱོད་དེ་རང་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་གཞན་ལ་མ་བཟོས་པས་ན་རང་བྱུང་ཞེས་བཤད་
ཀྱང་ཆོག་ལ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་ན་ག་སྟེ་
ན་ཞེས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་སྤྱུ་ལས། དབང་སྤྱུག་དང་ནི་གཟུགས་
བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙོན་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
སྟེ། །དུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
ནས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་ན་དབང་སྤྱུག་དང་། མཆོན་དཔེ་གསལ་ཅོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་
པས་ན་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་བྲ་
ཡིན་པས་ན་དཔལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ས་གསུམ་དུ་སྤྲན་པས་

ཁྱབ་པས་ན་གྲགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་
པར་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་དུའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མ་གཡོས་པའི་བཙུན་
འབྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ན་སྐལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། དབང་དོན་པར་
གསར་དུ་བས་འབྲུལ་ས་བསྐྱལ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་བར་ཆོད་པའམ་རྒྱང་རིང་བའི་བསྐྱལ་དོན་
ཡིན་པས་རང་བྱུང་གི་གོ་འཕང་དེ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲིབ་དགོས་
པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་སེམས། དེ་ལྟ་བུའི་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡི་སངས་
རྒྱུ་ནི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་རོ་གཅིག་པར་པར་གཤེགས་
པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་གཟུགས་སྐྱེའི་(༡༩༩༣)ནས་
པར་བཞེངས་ཏེ་ཚུར་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པས་དེ་འབྲ་བ་རྣམས་སུ་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚོས་བསྐྱར་བ། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གསང་བ་ཟབ་མོ་རྣམས་རྒྱུ་པར་བསྐྱར་འདུག་པས་སྐབས་འདིར་སྟོབ་
མ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་མ་ཟེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གསལ་བར་
བཤད་ན་གསང་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངམ། ཡང་ན་དབང་གི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆེ་ཡོ་
བྱད་མ་འབྱོར་རིགས་ལ་ལྟའི་བསྟོམ་བསྐྱེད་སྟེར་བ་དང་སྟོབ་ཀོན་གྱི་སྟོར་སོགས་ལ་དམིགས་
བསལ་ཀྱིས་ཉེས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་དག་རྒྱུ་པར་བཤད་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། དེ་སྐད་ཡང་དག་བསྐྱར་བྱས་ནས། །ཀྱུ་ཤ་
བཏིང་བར་ཉལ་དུ་གཞུག། །མཚན་མོ་མཐོང་བ་གང་དེ་ཀྱན། །བདག་ལ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་
བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་པ་ཙམ་འབྱུང་ཞིང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར། དོན་བཤད་བསྐྱུང་བ་བྱས་
ནས་ནི། །ཀྱུ་ཤའི་སྟན་ཉལ་དུ་གཞུག། །མི་ལམ་གང་དག་ཅི་མཐོང་བ། །དེ་ཀྱན་ནང་པར་ང་

ལ་ལྟོས། །བསྐྱུང་དང་བྱིན་ཆུབས་སོགས་གང་དག །དེར་ནི་ལས་ཀྱིན་བྱེད་པ་བཟླ། །རིགས་
ལྔ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནི། །ལས་ཀྱིན་བྱེད་པ་ཐབས་སྦྱར་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྲེང་བ་སོགས་
ནས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་བྲེང་
སྒྲགས་སམ་སྟོང་པོ་གང་རུང་བཟླས་ནས་བསྐྱུང་བ་བྱ་ཞིང་། སྟོབ་མ་ལའང་བསྐྱུང་བའི་དོན་
དུ་(༡༩༩བ)སྒྲགས་དེ་གཉིས་གང་རུང་རུབ་མོ་ཉལ་ཁ་སོགས་སུ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་ལ།
འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། དང་པོའི་ཐུན་གྱི་མི་ལམ་གང་། །བད་ཀན་ལས་བྱུང་ཤེས་པར་
བྱ། །གཉིས་པར་གང་བྱུང་མཁྲིས་པ་སྟེ། །འདྲིལ་ཏེན་ལ་ཡོད་སྟངས་ཡིན། །གསུམ་པ་རྒྱུང་
བྱུང་ཤེས་པར་བྱ། །བཞི་པ་བདེན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་གྱི་ཆ་
ལ་ཐུན་བཞིར་བྱས་པའི་ཐ་མ་ཐོ་རེངས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་ལམ་ལ་རྟོག་དགོས་པ་ཡིན་པས་གང་
མིས་པ་རྣམས་ནང་པར་མ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ང་ལ་སྟོས་ཤིག །ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་
ལེགས་པར་སྟོན་པར་བྱ་ལ། ས་ར་ཉའི་ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ། ཀྱ་ཤའི་སྟན་ལ་ཁྱོད་ཉལ་
ལ། །ནང་པར་བཞིན་བཟང་རྣམས་ལོངས་ཤིག །སང་ནི་ནང་པར་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །དཔལ་
ལྷན་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཡི། །དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཐོང་ཞེས་བརྟེན། །ཅེས་པ་ལ་སྒྲགས་
རིམ་ཆེན་མའི་དགོངས་པ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་ཡི། །དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
མཐོང་བར་འབྱུང་། །ཅེས་བྱུང་བཅོས་ནས་བརྟེན་དམ། དབང་དོན་དུ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བས་
མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །

སྟོབ་མ་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཁང་པའམ་གནས་གཞན་དུའང་ཉལ་རུང་
བ་ཡིན་པས་དེར་ཀྱ་ཤ་ཆེ་བ་སྟན་དང་རྒྱུང་བ་སྤྲས་སུ་བཅུག །ཀྱ་ཤའི་ཅེ་མོ་སྟོན་ཕྱོགས་ནི།
འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཀྱ་ཤའི་ཅེ་མོ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྟན་ཏེ་བཏིང་ལ།
ཀྱ་ཤའི་ཁེས་ཀྱི་སྤྲས་བྱས་ཏེ་མགོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ལ་རས་རིས་ཀྱི་མདུན་ནས་ཏ་ཅང་
ཡང་མི་རིང་། ཏ་ཅང་ཡང་མི་ཉེ་བར་ཉལ་བར་བྱའོ། །ཐུན་དང་པོ་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྦྱར་བས་

ཟེས་སུ་བཙུག་པར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་(༡༩༥༦)ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
བྱུག་བྱས་ནས་སྤྲིག་པ་རྣམས་སོ་སོར་བཤགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་
ཕུལ་ལ། དེ་ནས་རི་ལྷོ་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྟན་
དེར་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་པབ། ལག་པ་གཡས་འགྲམ་པ་ལ་བསྟེན། བྱིན་པ་གཡས་
པའི་སྟེང་གཡོན་པ་བཞག །ལག་པ་གཡོན་པ་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཀབ་པའི་སེང་གའི་
ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་ཉལ་བ་ནི། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་རབ་ཏུ་
བརྟགས། །ཞེས་དང་། གྲེ་རྩོམ་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར། སྟོབ་མ་རྣམས་ནི་སྟོག་གི་གནས་
དེ་ཉིད་དུ་ཀྱ་ཤེས་སྟན་ལ་སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་སུ་འདུག་ལ་མི་ལམ་གྱི་མཚན་མ་བཟུ་བའི་
ཕྱིར་མི་སྦྱ་བར། གྲེ་རྩོམ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དང་ལས་རིམ་གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ལྟར་ཉལ་ཁ་
སོགས་སུ་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་བྱུག་འཆལ་དང་གསོལ་འདེབས་བཤགས་པ་སོགས་ལ་འབད་
ནས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པས་ཉལ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་མི་
ལམ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བྱུགས་བྱུག་གཏོང་བའང་གལ་ཆེ་ལ། མགོ་ཤར་
ཕྱོགས་དང་སོ་ཤིང་གང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་གདམ་ངར་གསུངས་པའི་སྒྲ་མ་ནི།
སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཀྱ་ཤེས་བཏིང་བའི་ས་གཞི་ལ། །ཤར་ཕྱོགས་སུ་གཏད་ཉལ་དུ་གཞུག། ཅེས་
པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྩོམ་སྟེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་མ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་
དེར་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་བར་བཤགས་པའང་ཡོད་དོ། །

སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་(༡༩༥༦)ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲགས་བརྒྱ་བཞིན་དུ་སེང་
གའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་ཉལ་བ་ནི། སྟེང་བ་ལས། རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་
ནས་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་འབྱེལ་པའི་སྒྲགས་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་པས། བདག་
ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོན་སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་སུ་

ཉལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་མ་ཡང་སློབ་མས་སོ་ཤིང་དོར་བའི་མགོ་གང་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་བ་ནི། ཕྱོགས་ནི་གང་དུ་བལྟ་བ་ཉིད། །སློབ་
དཔོན་དང་ནི་སློབ་མ་ཡིས། དེ་ཡི་ཕྱོགས་ལྟས་ཉལ་བར་བྱ། །ཞེས་རྒྱད་དོར་སྤང་སྤང་
བྲངས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེ་ནས། དགྲིལ་ཚྲིག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་པར་དགའ་མི་དགའ་སྤོང་
ནས། །དགའ་བ་སྤང་ཡང་སྤེལ་བར་བྱ། །མི་དགའ་དག་ནི་མི་ལམ་བདག །མེད་པའི་གཏམ་
གྲིས་རྣམ་པར་སྤྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་པར་སྤྲ་བར་ལངས་ནས་གཏོར་མ་ལ་
སོགས་པ་བཏང་ནས་སློབ་མ་ལ་མི་ལམ་འདྲི་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་ལ་པ་ལས།
བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་པས། །སངས་རྒྱས་འདི་ནི་བཟང་པོར་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་
རྗེས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡི། །སྤྱར་ཡང་བདག་ཉིད་སྤྱར་དུ་མཐོང་། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཁམས་
གསུམ་པས། །མཆོད་པ་བྱེད་པར་དེས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་རྗེས་པའི། །ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་ཡིད་འོང་དང་། །སྤྱུང་དང་བྱ་མོ་དག་མཐོང་ན། །དེ་ནི་
དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་སྤྱེད་མོས་ཆལ། །ལྟ་ཡི་
བྱ་མོ་སོགས་པས་བརྒྱན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྲིས་བྱིན་བརྒྱབས་པས། །བསམ་གཏན་དམ་
(༡༩༩)ཆོག་ཅན་གྲིས་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་མི་ལམ་གྱི་མཆོན་མ་བཟང་བར་གསུངས་པ་
རྣམས་ནི། གཙོ་བོར་སྤྱུ་ལུས་ལ་བཙོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་སྤྱར་དུ་འབྱུབ་པའི་མཆོན་མ་
ཡིན་ཡང་། མཆོན་བྱ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡང་མི་ལྟས་དང་མི་འདོད་པའི་མི་ལྟས་ཀྱང་
སྟོན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་མི་ལྟས་སྟོན་པར་གསུངས་པའང་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྟོ་
གོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་མ་བྱང་ན་བཟང་བ་ཡིན་ཞིང་། ངན་པའི་མཆོན་མ་
ནི། སྟོན་གསལ་ལས། གདོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དམ་ཆོག་ཉམས་པས་མི་ལམ་
ངན་པ་མཐོང་བ་ནི་གདོལ་པ་དང་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱར་ཏེ། སོགས་པའི་སྤྱུས་ནི་
སྤྱུང་དང་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་དེ་དག་དང་

སྤྱིར་བ་མིས་པ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། རྣམ་སྤྲང་མངོན་བྱང་ལས། གལ་ཏེ་
མི་ལམ་དག་ཏུ་ནི། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཀུན་དགའ་བཟང་། །ཁང་པ་བཟང་པོ་སྣ་ཚོ་གས་
དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡང་ཐོག་དང་། །རལ་གྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། །གདུགས་དང་མེ་
ཏོག་སྣ་ཚོ་གས་དང་། །བྱད་མེད་བཟང་མོ་གོས་དཀར་ཅན། །སྤྱག་པའི་གཉིན་དང་བྱ་དག་
དང་། །སྤྲེགས་བམ་དེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱས། །དེ་བཞིན་
རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པ་དང་། །མཚོ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལས། །བག་
ཤེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆོག །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་གྲག །དེ་ལ་སོགས་པའི་མི་ལམ་
ནི། །བཟང་(༡༩༩༧)པོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྟག །མཁས་པས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཡི། །མི་ལམ་
ངན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མི་ལམ་བཟང་བའི་མཚན་མ་བྱང་ན་སྤོ་
བ་བསྐྱེད་ནས་དགའ་བ་སྤེལ་བར་བྱ་བ་ནི། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། དག་བར་གྱུར་ན་
དགའ་བ་སྤེལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་མི་ལམ་ངན་པའི་མཚན་མ་སྤོབ་
མ་ལ་བྱུང་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་བཤད་ནས་བསྐྱོག་པ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲེགས་
བརྒྱས་ནས་བསྐྱོག་པ་དང་། ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཞི་བའི་སྤྱིན་སྲེག་བྱས་ཏེ་བསྐྱོག་པ་
གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ཤུ་ཉི་པ་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་དང་དྲ་རི་ཀ་པ་དང་འཕྲེང་བ་
ལས་བཤད། གསུམ་པ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་དོར་སྤོང་གི་དགོངས་པ་ཡིན།
ཀྱི་དོར་ལས་རིམ་གྱི་ཚོ་ག་ལས། ངན་པ་མཐོང་ན་བ་བྱུང་ནམ་པ་ལྷ་འབྱུང་བཅུག་སྟེ་དག་
པའི་སྤྱིན་སྲེག་བྱས་ན་དེས་རྟག་པ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས། ལྷ་མ་ལ་མི་ལམ་
ངན་པ་བྱུང་ན། དྲ་རི་ཀ་པས། སྤོབ་དཔོན་ལ་ནི་མི་དག་པའི། །ལྟས་དག་མཐོང་ན་སྤངས་
ནས་ནི། །ཞིང་སྤྱོད་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ། །གཏོར་མ་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བྱིན། །ཡི་གེ་བརྒྱ་

པས་བརྟན་བྱས་ཤིང་། །བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད། །དཔའ་བོའི་ཞལ་གྱི་སྤྲལས་ལ་
སོགས། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བསྐྱེས་བྱ་སྟེ། །གོ་ཆས་བདག་ཉིད་བསྐྱུང་བ་དང་། །དཔའ་བོ་
ནལ་འབྱོར་མ་ནམས་ལ། །གསོལ་གདབ་རྒྱན་སོགས་ང་རྒྱལ་སྤང་། །མེ་ཡི་ལས་ལ་ཀུན་
བཅོན་པས། །བགེགས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ། །(༡༩༦ན)ཞེས་གཏོར་མ་དང་། སྤང་
འཁོར་དང་། བསྐྱེས་པ་དང་། གོ་ཆའི་ལྷ་འགོད་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། རྒྱན་བྲལ་
བགོས་ནས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་དང་། སྤྱིན་སྟེགས་སྟེ་བསྐྱོག་ཐབས་བདུན་བདེ་མཆོག་གི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང་། གཞན་ལའང་འདྲ་བས་དེ་དག་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་གི་སྟོན་
བསྐྱོག་པར་བྱ་ལ། སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་མི་ལྷས་ངན་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་
བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ་བསྐྱོག་ཐབས་ཀྱང་རྒྱས་པར་སྤང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ནས་རྩྭ་བཟོ་
ལྷ་ཉིལ་ཞེས་སོགས་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྲལས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་འདེགས་
པར་བྱ། དབང་དོན་ལས། སྟོབ་མ་སྟོན་བྱས་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནང་པར་འདེགས་པར་གསུངས་
པ་འདི་ནི་དེ་རིག་པ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ལ། ཡང་སྤང་བ་ལས་སྟོབ་མ་སྟོན་
བྱས་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་འདེགས་པ་དང་། ལ་ཕ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་གྱི་གསོལ་བཏབ་
ཟིན་མ་ཐག་འདེགས་པར་གསུངས་པས་འདེགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལུགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་།
དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདེགས་པའི་ཕྱོགས་ལའང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་
བ་དང་། ས་ར་ཉས་སྤྱིང་གར་བསྐྱུ་བ་གསུངས་པ་སོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ལྷན་ཐབས་ནི་
སྟོན་ཟིན་མ་ཐག་འདེགས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་རུང་བས་དེ་
ལྟར་བྱེད་ན་སྟོབ་མ་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱས་ནས་
སྤྲལས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་འདེགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རུབ་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་
བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་(༡༩༦བ)མ་ཆད་པ་བྱས་ནས་ནང་པར་མཆོད་པ་ནམས་བསྐྱུ་བ་

དང་། ཚོམ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་ཏེ་མི་འགོམ་པའི་སར་བཞག་ཅེས་
དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ས་ཚོག་དང་ སྟོ་གོན་གྱི་སྒྲོར་དགོས་མི་དགོས་དབྱེད་པ།

ལྷ་པ་ནི། ལྷར་ས་ཚོག་ཏུ་ས་བརྟག་བསྐྱེད་སོགས་བཤད་པ་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་གྲོང་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་རོལ་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤས་ཆེ་
བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་རྙིང་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་གཞན་དུ་
རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེང་པ་ལ་ས་ཚོག་གི་སྒྲོར་དེ་རྣམས་དང་། རས་བྲིས། ལུས་
དཀྱིལ། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལའང་ས་ཚོག་དང་སྟོ་གོན་གྱི་རིམ་པ་དེ་
རྣམས་དགོས་སམ་ཁེ་ན། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དང་སྤོང་གནས་དང་བ་ལང་ལྷས། །ཕུག་དང་རི་
ཡི་ཅེ་མོ་དང་། །ས་གཞི་གང་ན་འཐས་པ་དང་། །ཁང་སྟོང་དང་ནི་རྩོལ་བ་དང་། །མཚོན་རྟེན་
བྱུང་དང་འབབ་ཆུའི་སྤྱིང་། །མཚོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འགོམ་དག་ཏུ། །ས་གཞི་སྤྱང་དང་བརྟག་པ་
དང་། །ནན་ཏན་དུ་ནི་བྱ་མི་དགོས། །འཐས་པར་བཅག་ཀྱང་དེར་མི་དགོས། །མཐོ་དམན་
ལ་སོགས་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱང་། །དེར་ནི་དོགས་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པར་ས་བརྟག་པའང་མི་དགོས་ཤིང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་
པ་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་བྱུང་བས་ཉེས་པའང་མི་སྐྱེད་ལ། ས་བཞོས་ནས་སྤྱིང་
བའི་སྒྲོར་རྣམས་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གནས་པའི་ས་གཞི་ལ། །བྱི་
དོར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་སྤྱ། །ལག་པས་བྲིམ་ཞིང་གསང་སྤགས་བཟླས། །དེ་ཡི་སྤྱང་བ་
དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་མཁའ་འགྲོར་ཡང་ད་ལྟར་གསུངས་ལ། རྩོམ་འབྱུང་གི་བཙོ་

བརྒྱད་པ་ལས། རྩོན་དུ་ལས་བྱས་ས་ཡི་(༡༩༤)ཆར། །བརྟོ་བ་ལ་སོགས་མི་བྱའོ། །ལག་
པས་རེག་སྟེ་རྩྱ་ཡིག་ནི། །བརྒྱས་བྱ་སྤྲུགས་ཀྱིས་ས་སྤྱོད་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
རྩས་སྤྲུགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱོད་པར་
ཡང་གསུངས་པས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་རྩིང་པ་སོགས་སུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
བཞེངས་ན་མི་མངོན་པ་ལས་བསྐྱང་བའི་སྐོར་དང་། སྤྱང་བའི་སྐོར་དང་། ས་བཟུང་བའི་སྐོར་
ནམས་ཐམས་ཅད་དགོས་སོ། །

རས་བྲིས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རས་
བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་རྩེར་བྱ་བ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་
དབང་བྱེད་པའི་དགྲིལ་ཆོག་སྤྱོད་གཙན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉིན་དང་། དག་དབང་ཐུགས་
པ་དང་། ཉག་པའི་རྗེ་རྩས་མཛད་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རོན་ཐོབ་ལ་དབྱེད་ནའང་མི་དགོས་
པར་སྤང་བས། ས་བརྟག་པ་དང་བསྐྱང་བ་དང་སྤྱང་བ་ནམས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་ལུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལའང་དེ་དང་འབྲེལ། ས་བཟུང་
བ་དང་བསྐྱང་བའི་སྐོར་ནི་རས་བྲིས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་
ཏེ། སྤྱོད་པ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་། སྤྱོད་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་གནས་དང་། སྐོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་གཤེགས་
སུ་གསོལ་བ་དང་། ཞི་བའི་སྤྱོད་སྤྲུག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་བྱའོ། །ཞེས་
བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱབས་སུ། ས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་
དགོས་པར་གསུངས་པ་རས་བྲིས་ལའང་(༡༩༤)འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དབང་རོན་དེ་ཉིད་རབ་
གསལ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་འདུག་ནས་སྤྱོད་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་
འདི་ནམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོག་ལ་ཡང་བྱ་བར་སྤྱོད་པ་ལས་བཤད་པས་རས་བྲིས་གྱི་ཆོ་
ག་ལ་ཡང་འདི་ནམས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

འོན་དེ་དག་རྩལ་ཆོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱམས་འབྲིན་འབྲུག་གི་
 བྱད་པར་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རེའི་དམ་པ་མང་པོའི་བྱག་ལེན་ལ། མ་ལུས་སྟོགས་ན་བཞུགས་
 པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ས་བབྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་། རྒྱ་
 བཞིའི་(༡༩༩༥)གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ས་ལྟ་དང་སྟ་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་
 འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་དོར་ནས་གཞན་མ་དགུས་ལྟར་མཛད་པའི་བྱག་སྟོལ་
 ཡང་ཡོད་འདྲག་ཅིང་། ལུང་སྐྱོད་རྗེ་འཆང་གིས་དོར་མེད་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་དག་འདོན་སྐབས་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་བྱ་ཞེས་པ་
 ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུས་མཆོན། བྲི་ཞེས་པ་གང་ཡོད་ལ་བསྐྱབ་ཅེས་
 ཆོག་བྱར་བསྐྱར་ནས་རྩལ་ཆོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོན་པར་གསུངས་པའི་སྟོགས་གཉིས་
 ལས་སྟེ་མ་བྱག་ལེན་དངོས་གཙང་བར་མངོན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འང་

དེ་དང་འབྲེལ། །འོ་ན་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤང་
བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་ལས། རག་དབང་གྲགས་པས། ལྷ་གོན་གང་ཡང་མ་བཤད་
པར་དངོས་གཞི་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བྱམ་པ་དང་
སློབ་མ་ལྷ་གོན་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ནི་སྤར་སྤེང་བའི་ལུང་བྲངས་ཟིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
ལུས་དགྲིལ་ལ་རྒྱ་གཞུང་ནས་ལྷ་གོན་དགོས་མི་དགོས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་
ཟླ་མ་རྣམས་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་རམ། བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོས་
པའི་རིག་པ་སྤྱར་ཡང་བྱུང་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་བྱམ་པ་དང་སློབ་མ་ལྷ་གོན་གཉིས་ལས་མི་
གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་མ་ལ་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བྱམ་པ་ལྷ་གོན་དང་།
སློབ་མའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་སློབ་མ་ལྷ་གོན་སྤྲོད་པ་སོང་ན། དགོས་པ་དེ་གཉིས་
(༡༩༩༧)སྤྱབ་མི་རུས་པས་ངེས་པར་སྤྲོད་ཏེ་འགྲོ་དགོས་ལ། ས་ལྷ་དང་ལྷ་ལྷ་གོན་གཉིས་ལ་
རས་བྲིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་ཅུམ་གྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱབ་རྒྱ་མེད་པས་མ་བྱས་ཀྱང་
ཆད་པའི་སྤྱོད་ཆར་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ལ། མཁས་བྱུང་སྤྱབ་པའི་ཉི་མའི་རྒྱུད་
སྤེ་སྤེ་རྣམ་ལས་ནི། སྤར་ས་ཆོག་ལན་མང་པོ་བྱས་པའི་འཕྲོ་ནར་རེ་བ་ཡིན་ན་ནི། རས་བྲིས་
དང་རྩལ་ཆོན་གཉིས་ཀ་ལ་ས་ཆོག་མི་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། རས་བྲིས་ལ་ས་
ཆོག་གང་བྱེད་ཀྱང་བཞེས་ནས་སྤང་བ་མི་དགོས་པར་རྩས་སྤྲུགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་
ཀྱིས་སྤངས་པས་ཆོག་ལ། བརྟག་པ་དང་བསྐྱང་བ་ཡང་མི་དགོས་སོ། །བཟུང་བ་དང་བསྐྱང་
ཞིང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་ཆོག་རྩལ་ཆོན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ས་སྤྲོགས་བྱིན་གྱིས་
སློབ་པ་དང་། བགེགས་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །རྩས་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་ངེས་བཟུང་བྱེད་དགོས་པ་མིན་པས་བྱས་ཀྱང་བྱུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ས་ལྷ་

སྟོན་དང་ལྷ་སྟོན་གཉིས་བྱེད་པར་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སའི་
ལྷ་མོ་སྟོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་དེར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་
ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་དགྲིལ་འཁོར་མི་འདྲིན་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྟོན་གྱི་དུས་
སྤྱིའི་ཐེག་ལེ་དང་མེ་ཏྲ་ག་གི་ཆོམ་བུ་འགོད་པ་ནི། འདྲིན་བ་ཡིན་ན་ལྷ་མཆོན་མི་འཆུགས་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྟོན་གྱི་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སང་འདྲི་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྟོན་གསུང་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་མི་
(༡༧༠ན)འདྲིན་དེ་ལྷར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྷ་སྟོན་བྱེད་ན། རས་བྱིས་
གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་གྱི་སྟེང་དུ་ལས་ཐེག་དང་ཡེ་ཐེག་གཉིས་ཀ་རྩོགས་པར་འདེབས་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ལུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགྲིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་
བང་མཛོད་དུ། ས་ཆོག་དང་། ས་ལྷ་དང་། ལྷ་སྟོན་ནམས་བྱེད་མི་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་
དང་བཅས་གསུངས་སོ། །

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག །

གསུམ་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ། ཡེ་ཐེག་གདབ་ཅིང་ཆོན་བཀྲེ་བ། ལུས་པ་
དགོད་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ། བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ཡང་སྐྱད་པ་ལྔ་ཚན་རེ་དཀར་པོ་སོགས་
ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་བར་བྱ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ནི་
མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །

མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི། རེ་རེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་བཞི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་རེ་རེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་སྟོས་ཤིང་སྐྱད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉི་
ཤུ་ཅ་ལྔར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སྟོན་འབྱུང་གི་འང་དགོངས་
པ་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱད་པ་དཀར་པོས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སེར་པོས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཚོན་
པ་སོགས་ཡིན་ཞིང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་རེ་རེ་ལ་ལྟོག་ཆས་ཡེ་ཤེས་གཞན་བཞི་འང་
དབྱེར་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་རིགས་གཞན་བཞི་སྟོ་བསྟུ་བྱེད་པ་
མཚོན་པའི་ཕྱིར། དཀར་པོ་ལའང་ལྔར་སྟེ་བ་(༡༧༡ན)སོགས་ཡིན་ལ། ལྷང་དེ་ལས་དངོས་
སུ་མ་བོན་ཡང་མཐར་ལྔ་ཚན་ལྔ་ག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་རིགས་ལྔ་དོ་བོ་
གཅིག་པའང་མཚོན་ཀླས། རྒྱ་མཚན་དེས་ཐིག་སྐྱད་དོ་བོ་རིགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་
བཞིན་རྣམ་པ་སྟད་བྱུང་ཤར་བར་མོས་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ཅས་པའི་སྐྱ་བཤད་ཀྱང་
དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐིག་སྐྱད་ནག་པོ་དཀར་པོ་སེར་པོ་དམར་པོ་ལྔ་གྲ་རྣམས་རྩྱ་མོ་སྐྱ་
ལྷུང་རྩྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན། མི་བསྐྱོད་པ། རྣམ་སྤང་། རིན་འབྱུང་།
འོད་དཔག་མེད། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་དོ་བོར་བསྟོམས། རིགས་ལྔའི་ས་བོན་ལ་རྩྱ་མོ་རྩྱ་མོ་
རྩྱ་དང་། རྩྱ་མོ་རྩྱ་མོ་ལྟ་བུ་འགོད་པའི་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་འཕྲེང་བར་གསུངས་ཤིང་།
ཕྱིར་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་ལ་མོ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ལྷུང་བཤད་པ་སོགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

ལྟར་ཐབས་སུ་ཐིག་སྐྱད་ཀྱི་དབྱས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་འབྱུ་གསུམ་ཀྱིས་མཚན་པར་
གསུངས་པ་དབང་དོན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། ཡིག་
གསུམ་ཚུད་པར་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཀྱེ་དོར་ལས་རིམ་ལས། མོ་

ལྷ་མི་གསུམ་མཐའ་གཉིས་དང་དབུས་སུ་བཀོད་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །སློབ་དཔོན་དང་སློབ་
མ་བསྐྱོད་ཆོག་སྤྲ་གི་ལས་ཐིག་ལྟར་བྱས་ནས། སྤྲ་མས་ས་བོན་ལྷ་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་
དུ་སྐྱོད་སྟེ་སློབ་མ་ལ་གཏད་ཅིང་། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་སྤངས་ནས་ལག་
པ་གཡོན་པའི་མཐའ་ཆུང་ནས་མཐའ་བོང་གི་བར་དུ་སྐྱོད་པ་ནམས་འགོད། འཕྲེང་བར་ནི་
ལག་པ་ལ་བཀོད་ཅིན་པའི་རྗེས་སུ་ཐིག་སྐྱོད་བསྐྱོད་ཆོག་(༡༧༡བ)མཛད་དོ། །ཨོ་ཨཱོ་མུ་
ཞེས་སོགས་གྲིས་གསོལ་བ་འདེབས་ལུལ་ནི། སྤྲ་སྟོན་གོན་གྱི་སྟོན་མཁར་བཏེག་པའི་
རིགས་ལྗེ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ལ་རིགས་ལྗེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་མོས་པ་
ལ་ཡིན་ཞིང་། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐིག་སྐྱོད་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཐིག་སྐྱོད་སྐྱོན་བྱངས་ཏེ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན།

སྟགས་དོན་ནི། ཨཱོ་མུ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ། བརྗོད་སུ་ཤ་ནི་རྗེ་རྒྱུ་ཐིག་ཁེ་ནི་བདག་ཁྱ་
ལྷ་མི་སྟོན་ཞིག་ཁྱ་མཁྲ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ། སུ་ཤ་ན་ལ་ལྷ་མི་ཐིག་གདབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཐིག་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
རྗེ་རྒྱུ་ཐིག་བདག་ལ་སྟོན་ཞིག་ཅེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཨཱོ་མུ་འུ་གནས་སུ་ཤ་ཤ་ཏ་སོགས་བཅུག་ནས་རིགས་གཞན་ནམས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཤ་ཏ་ནི་ཏག་པ་སྟེ་ནམ་སྤང་། རྒྱ་སྤྱུ་མ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་
ལྟ། ཨ་མི་ཏུ་སྤྱུ་མ་ནི་འོད་དཔག་མེད་དེ། ཨ་མི་ཏ་དཔག་མེད་མཆམས་སྤྱིར་བཤམ་བས་ཨ་
སྤྱུ་མ་འོད། ཨ་མོ་སྤྱུ་མིད་སྟེ་ནི་དོན་ཡོད་བྱུང་བའོ། །དབང་དོན་བར་མར་ཨཱོ་མུ་འུ་ལྷ་
བཅད་ཅན་ལས་ཨ་གཞན་མ་བྱུང་ཞིང་། སྟགས་རིམ་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་སོགས་ལས་
ཨོ་ཨཱོ་ཨཱོ་མུ། ཨོ་ཨཱོ་ཤ་ཤ་ཏ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཨཱོ་ས་བོན་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་
དང་འབྲ་བ་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ་དབྱུང་། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་རང་གི་ཐིག་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་ཡི་གེ་རྩ་མེད་པོ་ལས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་བསྐྱོད་ལ། ཨོ་དྲི་སྤྱུ་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་མིག་གི་རྩི་མ་བདེ་བ་པའི་ལྷ་སྐྱངས་དང་། དེ་ལས་འོད་
ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་(༡༧༢ན)པས། རྣམ་མཁའི་རིགས་ལྷའི་བྱགས་ཀ་ནས་ངོ་བོ་ཡེ་
ཤེས་ལ་རྣམ་པ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཐིག་སྐྱད་བཏང་བ་ལག་པའི་ཐིག་
སྐྱད་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། །

སྒྲགས་དོན་ནི། དྲིལ་འབར་བ། དྲིལ་ལྷ་སྐྱངས། ཨི་ཀྱ་ཤ་ལྷགས་ཀྱི། རོ་མི་འགྲུགས་པའི་
དོན་ཡིན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་པ་འདི་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བྱག་པའི།
སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་རྣམས་ནི། །དེ་རྩི་ཐིག་སྐྱད་དག་ལ་དགོད། །ཅེས་པའི་ཐང་གི་སྐྱོན་
གསལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་མར་མེ་མཛད་ལ་ཁ་བ་འཕྲེང་བ་སོགས་
ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐིག་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྐྱེམ་པ་དང་། ས་ར་ཏ་དང་ནག་པོ་སྐྱོད་པས་ལྷ་སྐྱན་
བངས་ནས་འཇུག་པ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས། ཨི་ལྷུང་ཨ་ཁྱེ་ཁྱེ་ཨ་ཁྱེ་ག་ཁྱེ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་
པ་དང་མཉམ་དུ་དང་པོར་ལྷ་ཆེན་ལྷ་སོ་སོར་བསྒྲིལ། དེ་ནས་ལྷ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་ལ་སྐར་
ལས་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལས། ཐིག་སྐྱད་བསྐྱེད་ཆོག་དོར་ཏེ་མཆོད་བསྐྱོད་ནས་
ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་པའི་བར་རྣམས་བྱ་བར་ལྷན་ཐབས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དབང་དོན་གྱི་དགོངས་
པ་ནི་ཨ་མོ་ལྷའི་སྒྲགས་དང་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བ་སོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །

སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཨ་ཁྱེ་ཁྱེ་པན་ཚུན། ཨ་ཁྱེ་རྩིས་སུ། ག་ཁྱེ་སོན་བ། སམ་རྒྱལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྩིས་སུ་སོན་པ་ཞེས་དང་། སྐར་སྐར་པན་ཚུན།
ཨ་ཁྱེ་སྐར་ལྟར། བེའུ་ཞུགས་པ། སམ་རྒྱལ་སྐར་ལྟར། ཡང་། ཨ་ཁྱེ་ན་ཏ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ།
གཞན་སྐར་བཞིན་ནོ། །སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྒྲགས་(༡༧༢བ)དང་པོའི་དོན་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྩིས་སུ་སོན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་གནས་པའོ། །གཉིས་པའི་
དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེས་པའོ། །གསུམ་
པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་དབྱེར་མེད་དུ་

འདྲེས་པའོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སྒྲ་བཟུང་བཞུགས་བར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་གངགས་གཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ཆ་གསལ་ལས་རྩ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཅན་ལས་རྩ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་གསལ་མེད་པར་
དེ་ཀྱི་རྩ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཁ་ཅིག་གིས། བཟུང་རྗེས་སུ་
རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བཟུང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མཐའ། ཆོས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཉིད། །ཅེས་པར་བསྒྱུར་བའང་ཡོད་དོ། །

[illegible]

པར་དམིགས་པ་ལ་མཚོད་བསྟོད་བྱ་བར་ལས་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་ནས་འདིར་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གསར་དུ་སྐྱེན་བྲངས་པ་དང་།
ནམ་མཁར་བཏེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་མི་གསལ་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ་ནམ་མཁར་
དཀྱིལ་འཁོར་གསར་དུ་སྐྱེན་བྲངས་པ་ནམས་ལ་མཚོད་བསྟོད་བྱ་བར་བཤད། ཐིག་སྐྱད་
གཏོད་པ་དང་། སྐྱོར་ཕྱོགས་སོགས་སྤར་གྱི་ལས་ཐིག་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱད་པར་ནི་གཉིས་
ཀའི་སྟེ་བའི་ཐད་ཀའི་བར་སྤར་ལ་ལག་པ་གཡོན་པས་ཐིག་སྐྱད་བརྒྱུད་ལག་པ་གཡས་གྱི་
མཐེབ་མཐུབ་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ། ཚོ་བཟོ་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་
དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཆངས་ཐིག་དང་པོ་གདབ་ཅིང་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱ་བྱ། (༡༧༣བ)དེའི་ཆེ་ཐིག་གི་
སྐྱས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱེད་ནམས་ཀྱི། །དུས་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འདིར་སྤྱོན་ཞིག །ཅེས་པའི་སྐྱ་
བྱུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱལ་བས་ནམ་མཁའ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་
ཕྱོན་ནས་ཐིག་སྐྱད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། དེ་ནི་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ། ལ་ཕ་བ་ནག་པོ་སྤྱོད་
པ་ས་ར་ཏ་འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཐིག་སྐྱད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ལ་ལས་ཐིག་གི་ཆངས་ཐིག་དང་པོའི་སྟེང་དུ་
གདབ། དེའི་ཆེ་འང་ཐིག་གི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་ནམས་བསྐྱལ་ཏེ་ཕྱོན་ནས་ཐིག་སྐྱད་ལ་ཐིམ་
ཞིང་། ཐིག་སྐྱད་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་ནམ་པ་སྤད་བྱ་ཁ་དོག་ལྷ་པར་གསལ་བའི་ཐིག་
སྐྱད་རེ་ཆད་ནས་ལས་ཐིག་ལ་ཐིམ་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། དེ་ནས་སྐྱོར་ཕྱོགས་
སྤར་བཞིན་བྱས་ནས། །ནམ་མཁའ་ལ་ཆངས་ཐིག་གཉིས་པ་དང་ས་ལའང་ཆངས་ཐིག་གཉིས་
པ་གདབ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་གདབ་པ་དོར་ནས་སྐྱོར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་སྤུ་མ་
བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཐིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཐིག་གི་ཐིག་རྫོགས་པར་གདབ་པར་
བྱ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འང་ཐིག་གི་སྐྱས་ནམ་མཁའ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱལ་ཏེ་
ཐིག་སྐྱད་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་པ་བྲེང་བ་དང་སྤྱོམ་འབྱུང་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།

ཡེ་ཐིག་ལས་ཐིག་སྐྱད་རེ་ཆད་ནས་ལས་ཐིག་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་པ་ཡང་། མཁས་པ་
རིན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་དང་། ར་ཡ་སེན། ལ་ཕ་བ། ཨ་བླ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་
པ་ནམས་མ་ཆད་པར་བྱ། དེའི་སྐབས་སུ་ཐིག་སྐྱད་འཛིན་པའི་དམིགས་བསལ་དང་། ཐིག་
གི་ལྟས་བཏག་ལུགས་ཀྱང་ལས་ཐིག་དང་(༡༧༩ན)འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། ཤར་དུ་སྤྱད་བྱ་བ་ནི། །ལྟེ་བའི་ཐད་ཀར་བཟུང་ནས་
ནི། །བར་སྤང་ལ་ནི་བཟུང་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྟོ་ཕྱགས་སོང་ནས་སུ། །བྱང་ཕྱགས་སུ་ནི་བྱི་
བར་བྱ། །དེ་ནས་སྤྱད་བྱ་གཉིས་པ་ནི། །རང་གིས་སྤངས་ནས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཆོག་འགྲེལ་
སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། དེ་ནས་སྤྱད་བྱ་བྱི་མ་དེ། །རང་གིས་སྤངས། །ཞེས་
པ་ནི། སྤྱད་བྱ་སྤྲ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲ་མའི་དམན་མས་བྱིར་མི་རུང་བས་ན་ཆོན་སྤྲ་ལྷ་པའི་
སྐྱད་པ་གཞན་ཞིག་སྤངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་མ་བྱི་བའི་དོན་ཏེ། །ཞེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་
བཏབ་པའི་སྐྱད་པ་དེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་རྟིང་པ་ཡིན་པས་ས་ལ་
དེས་གདབ་མི་རུང་བར་ཆོན་སྤྲ་ལྷ་པའི་ཐིག་སྐྱད་གཞན་ཞིག་གིས་འདེབས་པར་བཞེད་པས།
དེའི་ལུགས་ལ་ནི་ལས་ཐིག་ །ནམ་མཁའ་ལ་གདབ་པའི་ཐིག་སྐྱད། ས་ལ་གདབ་པའི་ཐིག་སྐྱད་
གསུམ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀ་སྤྲ་ལྷ་པར་བཞེད་དེ་སྤྱི་རྒྱུད་རང་གི་དགོངས་པའོ། །འགྲེལ་པ་
དེའི་ལུགས་ལ་ནམ་མཁའ་ཐིག་འདེབས་པ་ན་འདྲི་འགྱུར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་
རུང་བར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ཐིག་སྐྱད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ལོངས་
སྟོང་པའི་རྟིང་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་ཐོར་བུའི་འཇམ་རྫོང་
སྐབ་དཀྱིལ་གྱི་དྲིས་ལན་ལས་གསུངས་ལ། སྤྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་ཐིག་གདབ་
པ་ན་འདྲི་འགྱུར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རུང་བར་མོས་པ་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་བཞེད་ཀྱང་།
དཀྱིལ་(༡༧༩བ)ཆོག་ཁུངས་བུ་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པས་མི་དགོས་ཞེས་དྲིས་
ལན་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཤིང་སྤྲ་མ་རིམ་གྱི་འདྲ་དགོངས་པའོ། །

སངས་རྒྱལ་གསང་བའི་ལུགས་དེ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་གཞན་ཡིན་པས་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མེ་ཆེར་ཐེག་སྐྱུད་གཉིས་ཁོ་ནར་གསུངས་པས་
རང་ལུགས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་མཁའི་ཐེག་ཀྱང་ཆོངས་ཐེག་གཉིས་ཅན་མ་གཏོགས་
གཞན་མི་གདབ་པ་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ཐུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱི་དོར་
ཀྱི་སྐབས་ཐེག་སྐྱུད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་། དཔལ་བོ་དོ་རྗེས་བྱས་ཐེར་བའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་བཅུ་དྲུག་གདབ་པ་ལ་ཡེ་ཐེག་། རྩར་དུ་བལྟས་ནས་
བཅུ་དྲུག་གདབ་པ་ལ་གནམ་ཐེག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཆོད་ཐུབ་གཞན་
སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཐེག་རྫོགས་པར་ཐེབས་ཐེན་ནས་ཐེག་སྐྱུད་སྟོད་གཙང་མར་བཞག་པའི་མདུན་
དུ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཤམས་པ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས།
ཨོ་ཨུཾ་བཟླ་ཆོ་ག་ཏུ། རོ་ན་རོ་ག་ཨོ། རལྟ་ཆོ་ག་སྒྲ། ཨ་རོ་མི་ག་ཨུ། བརྗོད་ཆོ་ག་ཏུ་ལ། སྐྱ་
དུལྱན་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་བཏགས་པས་གཏོར་མ་དང་། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨལྟ་སོགས་
ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་ནང་མཆོད། མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་
བར་ལྟན་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ལ། དེའི་ཆེ་ཐེག་སྐྱུད་རྣམ་པ་ཐེག་སྐྱུད་ཡིན་ཡང་། རོ་
བོ་རིགས་ལྗེའི་ལྟ་ཡིན་པས་མཆོད་གཏོར་སོགས་(༡༧༥ན)ལུལ་བས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པའི་
མོས་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདག་ལ་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྟོལ་ལགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་སྐྱུད་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་སྟ་བོར་ཀྱི་ལྟའི་ཐུགས་ཀར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། ཆོན་སྒྲ་
ལྟ་པའི་ཐེག་སྐྱུད་ནི་གཙང་མའི་གནས་ཅི་བདེ་བར་བཞག་གོ། །ཡེ་ཐེག་ཐེབས་ཐེན་ནས་ཐེག་
ལ་འགོམ་དགོས་པ་དང་། ཆོན་བྱེན་རྒྱབས་ཅན་ལ་འགོམ་དགོས་པ་བྱུང་ཆོ། ཨོ་བཟླ་བེ་ག་
ཨ་ག་མ་ཏུ་ཞེས་པའི་སྐགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ། འགོམ་བྱ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་

འོག་རྩ་འཇུག་བར་བསམ་བསམ་འགོམས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་
བུ་གཉིས་པ་ལས། དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ཚི་བཟླ་བེ་གྲ་མ་སྒྱུ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་དགྲིངས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་།
སྤང་བུ་ལ་བཀལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་འདིའི་སྒྲིང་པོ་བཤད་དོ། །ཡིད་
གྱིས་རིམ་བཏེག་ནས་ནི། །རྗེ་རྗེ་སྤང་བུ་འམ་གཞན་ཡང་རུང་། །ཕྱིར་བྱུང་ནང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་
ནི། །དམ་ཆོག་འགལ་བར་དེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
གསང་བས་ཨ་ཕ་ཏར་ལས། ལྟའི་གྲིབ་མ་དང་དམན་མ་སོགས་ལ་འགོམ་དགོས་པ་གཞན་
ཀྱི་ཆེའང་། དེ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདུལ་བ་ལས། མཆོད་
རྟེན་ལ་འཛེག་དགོས་པ་དང་། དེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲིབ་མ་སོགས་ལ་འགོམ་དགོས་
པའི་ཆེ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གང་ཡང་རུང་བ་འདོན་དགོས་པའི་བཅས་པ་
མཛད་པ་དང་འབྲུ་བས་སྤྲུགས་པ་(༡༢༥བ)དག་གིས་འདི་འབྲུ་བའི་བཅས་པའི་གནས་སྤོ་
ཚུན་ཆོད་ལའང་འབད་བ་ཆེན་པོས་སྤང་དགོས་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། དེ་ནས་རིག་པའི་བརྒྱུ་
ཞུགས་སྤངས། །སྒྲིམ་པའང་དོར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རྒྱལ་ཙམ་ལའང་། །འགྱོད་པ་
རུ་ནི་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཐེག་ནམ་མཁའ་ལ་འདེགས་པའི་
མོས་པ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤང་ཡང་སྤང་གི་ལས་ཐེག་ལ་བསྐྱེམ་པའི་མོས་པ་བྱ་བ་
ནི། རྩ་ལ་སེ་ནས། ཆོན་ཅི་འགྱེད་པའི་དུས་སུ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། །རྩ་བའི་
སྤྲུགས་བཛྲོད་ནས་བཏེག་སྟེ། །བྲི་བ་ཐེན་ནས་པབ་ལ་བསྐྱེམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོན་ཅི་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཆོན་གྱིས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
བྲི་བ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར། དེ་ནས་ཆོན་ཅི་ཁ་
དོག་ལ། །ལེགས་པར་འདུས་བྱས་སྤངས་ནས་ནི། །རྩ་ཡིག་ལས་ནི་རྗེ་རྗེ་ཡི། །ལྟ་བས་དེ་
རྗེས་སྤང་བར་བྱ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་སོ་སོར་ནི། །རིམ་བཞིན་དཀར་ལ་སོགས་མདོག་

ཅན། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྣམས། །བལྟས་ནས་རང་ཡིག་གིས་བསྐྱགས་ཏེ། །ཆོ་ག་
ཤེས་པས་གསང་སྤྲུགས་ནི། །འདི་ཡིས་སྤྲར་ཡང་མངོན་བསྐྱགས་ནས། །དེ་དང་མེ་ཏོག་
སོགས་མཆོད་དེ། །སྟོན་ནི་གསང་པར་བཞག་པར་བྱ། །ཨོ་བཟླ་ཅི་ཏུ་ས་མ་ཡ་རྩྱ། ཆོན་
སྣ་ལྡེ་ཆོ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་རྩལ་ཆོན་གྱི་རྒྱ་ནི་འབྱོར་བ་ཆེན་དཀར་སེར་
དམར་ལྗང་སྟོ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཆོ་ཤེས་དང་། སྤྲུག་དང་སྦྲ་རྩ་ག་དང་མཁྱེད་དང་ཨིན་
ཀྲེ་ལའམ། ཡང་ན་ཕྱ་ཏིག་། གསེར་། རྩ་རྩ། ཕྱ་མེན་རྣམས་ལས་བཅས་པའམ། དེ་དག་བསྐྱེས་
བའི་ཕྱེ་མ་དང་། འབྱོར་བ་ཚུང་ན་ཁམས། འབྲས། མེ་ཏོག་། སོ་བཟག་གི་ཕྱེ་(༡༧༤)མ། སོལ་
བ། རུས་པའི་ཕྱེ་མ་སོགས་ལས་ཀྱང་བྱ་བར་འབྲང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་འབྲངས་དང་
བཅས་པས་ཆོན་གྱིན་བརྒྱབ་གྱི་སྟོན་འབྱོར་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཆོན་སྣ་ལྡེ་པོ་སྟོན་སོ་སོར་བཞག་པ་ལ་ས་བོན་ལྟ་འདྲི་བ་དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་
ལྷན་ཐབས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། དབྱས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཆོན་རྣམས་
སྐབས་སུ་གང་བབས་པའི་ལྡེ་རིམ་པ་བཞིན་བཞག་། ཡི་གེ་ལྟ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་བྲིས་ལ།
ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཆོན་རྣམས་ལ་བསངས་སྤྲངས་བྱ་བ་དག་འདོན་ལས་དངོས་སུ་མ་
ཐོན་ཡང་དབང་དོན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་སྟོན་པོ་རྩྱ་ལས་མི་བསྟོད་པ། དཀར་པོ་
ཨོ་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སོགས་རིགས་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ངོ་བོར་
བསྟེན་པ་ནི། ངོ་བོ་ལྟ་དེ་ལ་རྣམ་པ་རྩལ་ཆོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་ལ། གཞན་
དུ་ས་བོན་ཅན་མམ་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་རིགས་ལྡེ་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྟེན་པའང་ཡོད་དེ་རྒྱས་
བསྐྱེས་ཅན་ལས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །སྤྲུགས་རིམ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཐང་སོགས་ལས་རྩལ་
ཆོན་རེ་རེ་རིགས་རེ་རེར་བསྟེན་པ་ཅན་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་འབྲང་བ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། འདི་གའི་ལྷན་ཐབས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དབང་དོན་དུ་ཆོན་རེ་རེ་ཡང་རིགས་
ལྡེ་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ་ལས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔར་ནི།

ཚོན་ཅི་དག་ཀྱང་ནམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བོན་པའི་དགོངས་
པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ནས་འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རིགས་ལྗེའི་སྤྲུགས་ཀར་
རང་རང་གི་ས་བོན་(༡༧༤བ)ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོན་འོད་ཟེར་ལྷ་འབར་བའི་གཟུགས་
ཅན་གནས་པ་ནམས་བཀུག་ནས་མདུན་ཀྱི་ཚོན་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་
པ་བཟུག་ནས་ཚོན་ནམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །རིགས་ལྗེའི་ས་བོན་དང་
ཨོ་བཟླ་ཅི་ཏ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བརྒྱ་བར་གསུངས་པའི་སྤྲུགས་དོན་ནི། ལུ་
སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། བཟླ་ཅི་ཏ་ས་མ་ཡ་རྩུ་ནི་རྗེ་རྗེའི་རི་མོའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྗེ་རྗེ་ནི་སྟོང་བ།
དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རི་མོ་སྟེ་ཚོན་ཅི། དམ་ཚིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་རི་མོའི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་གི་མིག་གཉིས་ཉི་ཟླར་
བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་རྩུ་ཡིག་བྱང་ཞིང་། དབང་དོན་དུ་སྤར་བཞིན་བསྐྱེད་
ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཉི་ལུ་པའི་ལྷང་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལས་ན། ར་ཡིག་ལ་བྱེད་དགོས་
སམ་སྟམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མིག་གཉིས་ཉི་ཟླར་བསྐྱེད་ནས་རྩལ་ཚོན་ལ་འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་
ཀྱི་བལྟ་བས་གཟི་བརྗེད་བསྐྱེད་ཅིང་། ཚོན་ནམས་ལ་རྩི་ཡིག་བཀོད་ནས་བདེན་པའི་བྱིན་
བརྒྱབ་བྱ་བ་ནི། རྩལ་ཚོན་ནམས་འབར་བ་སྟེ་མང་པོར་སྟེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འཕྲེང་བ་
ལས། ལྷ་བསྐྱོམ་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་ནི་འབར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་
ཆེན་རྩལ་ཚོན་མང་པོར་སྟེལ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་སོ། །རྩལ་ཚོན་ལ་
དེ་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད། དེ་དག་ནི་འཕྲེང་བ་སོགས་དགྲིལ་ཚོག་པལ་ཆེ་བ་
ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགྲིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་སྟེང་བར་རྩལ་ཚོན་ལ་རྩི་ཡིག་བཀོད་ནས་བདེན་
པའི་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་བ་ལས་འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་བལྟ་བར་མ་གསུངས་ལ། མཆོད་པ་
ནི། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་དེ་(༡༧༧ན)དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ཅེས་པ་

ཅམ་ལས་མ་བྱང་ཞིང་། མཁས་བྱབ་ཟེའི་ཤེད་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། དེ་ནས་རྩལ་ཆོན་ལ་སྤར་
ཡེ་ཐིག་གི་སྐབས་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཐིག་ལ་ཚུ་གཉིས་ནས་
རོལ་མའི་བར་ནང་མཆོད་དང་བཅས་བ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་ནང་པར་དུས་སུ་ནི། །རང་གི་སྣ་
ཡི་སྦྱར་ལྡན་དང་། །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་དབང་ལྡན་ཕྱོགས། །བརྩམས་ནས་ཁྱ་ཚུར་གཡོན་པ་
ཡིས། །རི་མོ་སྣོ་ཡི་ཉི་ཤུའི་ཆ། །དཀར་དང་དེ་བཞིན་སེར་དང་དམར། །ལྗང་དང་དེ་བཞིན་
སྟོན་པོ་ནི། །སྟོམས་པར་ཡང་དག་དགྱེ་བར་བྱ། །ཤར་ཕྱོགས་རེ་ལྷ་མིག་དཀར་པོ་སྟེ། །ཞེས་
པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་འབྱུང་པར་འབྱུང། །ཆོན་དགྱེད་པའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་པའི་
བར་བཞིན་རྟོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་ལྟར་འདྲི་བ་ལ། སྤར་སྒྲོར་ཐིག་འདེབས་པའི་ཆེ་དབུས་སུ་
ཡུར་བྱ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་ཐིག་གི་སྟེ་མོ་བཏགས་ཏེ་བསྒྲོར་བ་ཡིན་ན། ཡུར་བྱ་ཡུར་ནས་དེའི་
ཤུལ་ཆོན་སྣ་ལྔས་དགང་ལ། བསམ་བཏན་གྱིས་བཏབ་པར་མོས་པ་ཡིན་ན་ཆོན་གྱིས་དགང་
བར་མོས། དེ་ནས་བྲིལ་བྱ་གསེལ་ཞིང་དག་ནས། །འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་རྡོ་རྗེའི་སྤྱོད་ཅིང་། སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བྲན་པར་བྱ་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་ས་བསྐྱང་བའི་སྐྱབས་
སྤར་བགལས་གསར་པ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་དུ་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་སོགས་བསྒྲོམས་ནས་བསྐྱང་
བ་ལྟར་སྤར་ཆོན་བཀྱེ་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་མཆོན་མ་ངན་པ་འབྱུང་བྱ་རྣམས་ད་
ལྟ་སྟོང་ཉིད་གྱིས་སྤང་བའི་སྟོན་པ་འགོགས་(༡༩༩༧)པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་འབྲེང་བ་ལས། དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྡེ་བ་ན་གནས་པའི་ཕུར་བྱ་འཆང་
བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བཞི་པའི་སྒྲགས་གྲིས་བཏོན་ནས་རང་གི་ལག་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟེན་ལ།
ཕུར་བྱའི་ཁུང་བྱ་ཚོན་སྒྲ་ལྷས་བཀང་ནས་མཉམ་པོར་བྱས་ཏེ་བྲིལ་བྱའི་སྒྲ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྒྲས་
མཚན་མ་ངན་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རྗེའི་སྤྱ་དེ་ལ། འཕྲེང་བར་རྒྱུ་བ་བཞི་འབྱུང་བ་ནི་གྲུར་གྱི་བརྒྱུད་བ་
ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན། དབང་དོན་འདིར་རྒྱུ་བ་ཆོག་ཟུར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལས་
བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་ལ། ལུར་བྱ་འདོན་པའི་ཆེ་སྤྲུགས་བརྒྱ་བར་ཡང་མ་
གསུངས། དགྲིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་སྤེང་བར། རང་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་
ལག་པས་རྒྱལ་པའི་བྱ་གྲུས། ཨོ་གྲི་ལ་ལྷུད་གྲི་ལྷ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་བརྗོད་ནས་
འདོན་པར་གསུངས། ལྷ་རི་ཀ་པས། ཅིག་པའི་ཆོན་དཀར་པོ་བཀྲེ་བ་དང་མཉམ་དུ། འདི་ནི་
མེ་ལོང་དག་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་བརྗོད་
ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་པའི་ཆོན་གཞན་བཞི་ལའང་། འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་
བ་ལྟ་བུར་ཆོག་བསྐྱུར་ནས་ལན་ལྔ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་
ཆོག་རྒྱུག་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པའང་སྤར་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གནས་ནས་བཀྲེ་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་ནང་དུ་འདུག་སྟེ་ལག་པ་གཡས་པས་རྗེ་རྗེ་བཟུང་ཞིང་གཡོན་
པའི་རྗེ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན། དཀར། སེར།
དམར། (༡༧༥ན)ལྔ་དྲུག་སྟེ་བའི་ཅིག་པ་ཞིང་ཆད་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཆ་དབངས་མཐེལ་ཆུང་གི་ཆད་
སྟེ་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་ཨོ་ལྷ་ལྷོ། ཨོ་བརྩ་ཅི་ཏུ་ས་མ་ཡ་
ལྷོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོན་བཀྲེ་བར་བྱ་ལ། དེ་ནི་འཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། ཅིག་ཆོན་བྱི་ནས་རིམ་བཞིན་བཀྲེ་བ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ངས་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་ལ། ལྷ་མས་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འདྲི་བ་ཡང་འཕྲེང་བ་དང་ལྷ་
རི་ཀ་པ་ཀྱེ་རྗེ་ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ནམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕྲེང་བར། ཆོན་
གྱི་རེ་ཁུ་ནམས་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་བྱར་མ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་དོན་དུ་འདུག་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་

གྲིས་དེ་ཙམ་གྲིས་ནས། རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དེ་ནས་སློབ་མས་ཅི་དགར་བཤེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟག་མ་རྣམས་རི་མོ་མཁན་ལ་སོགས་པས་ཅི་བདེར་བཤེ་བས་ཚག་ལ། ལྟག་མ་རིམ་ཆེན་མོར། ལག་པ་གཡོན་པའི་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་འདྲི་བར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚག་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ཐེག་སྐྱད་བཟུང་བ་ལ་དང་པོར་རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་བཟུང་ནས་གྲིས་ཅི་བདེར་བྱས་པས་ཚག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལའང་བྱ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་རེ་ཁྲ་ཤིན་ཏུ་འདྲོངས་པ་འདྲི་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་རྒྱད་ལས་ནི། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་སྒྲིར་བའོ། །ཡང་ན་ལྟག་པ་ཀྱའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ལྟར་བཟེད་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲིར་བའོ། །ཡང་ན་རིག་བྱེད་ལག་པས་གྲི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མེད་དུ་ནི་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་འབྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། དབང་དོན་དུའང་། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་གྲིས་འདྲི་མ་རུས་ན་སྒྲར་ཐེག་སྐྱད་ལ་གསུངས་པའི་རིག་(༡༧༤བ)འགྲོས་སྐྱར་བྱང་བར་གསུངས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོན་རྣམས་འབད་བ་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་སྤྲིམས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མ་འགལ་བར་འདྲི་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་འགལ་ན་ཉེས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩོམ་ཁྲ་ཚུར་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཚོན་ཅི་རེ་རེའི་ཞིང་དུ་ནི། །སྒྲི་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ་ཡི་ཆད། །གལ་ཏེ་ཚོན་ཅི་མི་སྤྲིམས་ཤིང་། །ཡོ་དང་དམའ་བར་གྱུར་ན་ནི། །རི་མོ་དམའ་བས་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཡོན་པོ་གཏུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་པས། །དཔངས་ནི་མཐེལ་ཚུང་ཆད་ཙམ་དུ། །མཐོ་ཞིང་བྱང་བར་གྲི་བར་བྱ། །དེ་ལ་སྤྲོམ་ན་ནད་འབྱུང་སྟེ། །དམའ་ན་ནོར་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །ཡོན་པོས་པན་ཚུན་སྒྲར་འགྱུར་ཏེ། །ཆད་ན་སྒྲ་མ་སློབ་མ་དག་གཉིས་ཀ་འཆི་བར་ཤེས་པར་བྱ། །གཡས་སྒྲིར་མ་ཡིན་གྲིས་ན་ནི། །རྩལ་ཚོན་ཕྱར་བྱས་བཏབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། རྩལ་ཚོན་ཕྱར་བྱས་བཏབ་པའི་དོན། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཕྲེང་བར་བཞག་དེ་ཕྱར་བྱས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཉམས་པའི་དོན་ཡིན་པ་འདྲ། །བྱུ་བ་སྒྲོ་ལྟན་དང་བི་བྱུ་རྒྱུས་བདེ་མཚག་

ལ་གཡོན་སྒྲོར་མིན་པར་བཤེན་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས། སློབ་དཔོན་སྤྱི་བུ་
གིས་ཀྱང་། བས་པ་ཡིས་ནི་མུ་གེ་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཆད་པས་ཆེ་བད་པའོ། །ཡོན་པོས་ཡུལ་
ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཤིན་ཏུ་སློམ་པས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱི་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་། དེ་
ལ་རེ་ཁུ་སློམ་པས་ནི་སྦྱོན་བདག་གམ་སློབ་དཔོན་ལ་ནད་དག་བྱེད་ཅིང་། བས་དང་རེ་ཁུ་རན་
པས་རྩས་ནི་ཉམས་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཆད་པས་འཆི་བ་ཡང་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད་དོ། །འཁྱོག་པོས་མི་ཡི་བདག་པོ་དང་བཅས་གྲོང་བཅའ་དེ་གཞན་ཉིད་དུ་སྐྱོད་
(༡༧༤ན)པར་བྱེད་དོ། །མཚན་མཐའ་ཉི་མ་དང་ཆུ་བའི་གདན་ཆད་པར་གྱུར་ན་སྤྲུགས་པ་
རྣམས་ལ་སྤྱི་དཔའི་འཛིགས་པ་འཛོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། །པན་ཚུན་
རྩལ་ཚོན་རྣམས་པར་འབྲེས་པས་སྦྱོན་བདག་གི་རྒྱུད་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རིགས་རྒྱུད་
ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བ་མ་འདི་བྲེང་བར་ཡང་བཤད། སྦྱོན་དེ་དག་
པལ་ཆེ་བ་རྟོག་པའི་དུས་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ལས། སྦྱོན་དེ་དག་ཀྱང་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་པོ་འབྲི་བ་ལ་
གསུངས་ཀྱི་རྩལ་ཚོན་གཞན་ལ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་དགྲིལ་ཚོག་རྣམས་ལས་མ་བཤད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཉེས་པ་དེ་དག་བསྐྱོད་པ་ཡང་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློན་ནས་མཚན་མ་བཟང་ངན་སོགས་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པའི་བསམ་སྦྱོར་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས།
དེ་ཉིད་བསམ་མིན་སྦྱོར་ལྡན་ལ། །ཚོན་ཅི་འབྱེད་པའི་སྦྱོན་གང་དག །དེ་ཉིད་བཟང་བསམ་
སྦྱོར་ལྡན་ལ། །ནམ་ཡང་གོགས་བྱེད་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲེང་བར་ཡང་
བཤད་དོ། །བརྒྱ་གྲིས། མཐོ་གང་ཅམ་དུ་བྱིས་པའི་ཆོ། གསེར་གཞོང་སོགས་བཀའ་ནས་
མེ་རྟོག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་ལ་བཞག །དེ་ནས་བྲ་བཟང་ན་ཨེ་མའོ་ཞེས་བརྗོད། ངན་ན་རྩལ་
ཚོན་ལ་བགོགས་བསྐྱེད་ལ་ཕྱར་བྱས་གདབ། ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཆད་ལྡན་གཞན་གང་གིས་

ཀྲང་མ་བཤད་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་བཞེད་ལ། གྲེདོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟེང་འོ་མེད་ཅིག་པའི་རེ་ལྟ་ལྟ་བུ་གིས་བ་ལ་མེ་ཏོག་སེལ་མ་སོགས་གཏོར་ནས་མཆོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དམ་ཆོག་དོ་རྗེ་དང་། བིལྱ་ལྷ་(༡༧༤བ)དཔལ་སྤྲོད་ཞབས་གིས་ཀྲང་གསུངས་ཤིང་། མེ་ཏོག་གཏོར་བས་རྩལ་ཆོན་ལ་གཏོད་པ་བསུང་བའི་བྱེད་ཁམ་ཐོར་ལ་སོགས་པ་འགོགས་པར་ཡང་གསུངས་མོད། མ་བྱས་ཀྲང་ཆད་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །གཞན་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོན་ས་དང་། དེ་དག་ལ་དོགས་པའི་གནས་སྤོང་བ་སོགས་ནི་དབང་དོན་དང་སྤྲུགས་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཀའ་བའི་གནད་བཤད་དགོས་པ་མ་མཆིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཏེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གིས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ། ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་སྤྲོད་མོང་གི་གདན་སྤྲོད་ཆོགས་པསྒྲེ་རེ་འདྲི་བའི་མདོག་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། བདེན་བྲལ་ལྷང་དང་དབང་ལྷན་ནག །མེ་དང་རྒྱུད་གི་མཆོམས་ནི་སེར། །སྤྲོགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དམར་པོ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་ནི། གཙོ་བོ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕྱོར་དག་རིམ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གི་ཞིང་། རྒྱུད་རྗེར་ཕྱེང་གི་ང་བཞི་པ་ལས། ཐོ་བྲང་དབྱས་མའི་ལྷ་དགུ་ལ་རྒྱ་གདན་བདུན་དང་ཉི་གདན་གཉིས་བཤད་པ་སོགས་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་འགོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་གསུངས། བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགོད་ཚུལ་ལ། ལེབ་བཞི་པའི་སྦྱོན་གསལ་ལས། དུག་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དུག་རྒྱ་དང་། མཆོན་མའི་དུག་རྒྱ་དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་རྩྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དུག་རྒྱ་འོ། །རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོན་མའི་དུག་རྒྱ་འོ། །མི་བསྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟེང་འཁོར་ལོ་ནི་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཅད་ལ་བསྦྱོས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་དུག་རྒྱ་དགོད་པ་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དུག་རྒྱ་འགོད་ན། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནས་ཀུན་བཟང་གི་བར་ལ་

གི། །རྒྱུད་དུ་རལ་གི་གི་བར་བྱ། །དབང་ལྡན་དུ་ནི་རལ་གི་གི། །སྤེད་དུ་གཙུག་ཏོར་མཚན་
མ་གི། །དྲིས་ནས་འོག་དུ་ཞགས་པ་གི། །ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། ཆག་འགྱུར་ལས། བདེན་བྲལ་
གི་ཁོ་པོའི་མཚན་མར་ལྷགས་ཀྱ། །རྒྱུད་དང་དབང་ལྡན་གཉིས་ལ་དབྱུག་པ་གཞོད་མཛེས་
ལ་ལྷགས་ཀྱ་གི་ཞེས་འབྲུང་ཡང་དབང་དོན་འགྱུར་སྤྱ་མ་དང་མཐུན། ཉི་ཤུ་པར། དེག་བྱ་
དོ་རྩེ་མའི་མཚན་མ་དངོས་སུ་མཐོང་ཡང་། འབྲེང་བ་ལས། དབྱས་སུ་ཉི་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་
པའི་དོ་རྩེ་ཁ་གཉིས་པ་ཅེ་ལྷ་པ་ཞིང་ཕྱི་ལ་ལྷ་བྱ་དང་། དེག་བྱ་དོ་རྩེ་མའི་སྤྱ་ཚོགས་པའི་གོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། མེ་ལོང་བི་མི་དྲུང་དང་ནི། །དེ་བཞིན་
སྐྱོད་དང་སྤྱ་ཚོགས་རས། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །

དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གི་བྱད་པར་སོགས་གསལ་བར་མ་
གསུངས་པའི་དེགས་རྣམ་སྤང་གི་མཚན་མའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པར་བྱེད་
པ་སོགས་ནི། འབྲེང་བ་ལས། ཤར་དུ་རྒྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གི་འཁོར་ལོ་དཀར་
པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའོ། །ལྟོར་ཉི་མ་ལ་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷང་གུ་ཆ་དགུ་
པའོ། །རྩལ་དུ་ཉི་མ་ལ་འོད་དཔག་མེད་གི་བསྐྱེད་མར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའོ། །(༡༩༡༥)བྱང་
དུ་ཉི་མ་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རལ་གི་ལྷང་གུའོ། །མེར་རླབ་པ་ལ་སྤྱན་མའི་མིག་འབྲས་ནག་
པོ་ཅན་གི་མིག་དཀར་པོ་གཉིས་སྤྱན་ལ་གནས་པའོ། །སྤྱ་མ་གྱི་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་སྟེ་
རྒྱུད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་དཀར་མའི་བསྐྱེད་མར་པོ་ཁ་བྱེ་བ་ཡུ་བ་ཅ་བ་དང་
བཅས་པའོ། །སྐྱོལ་མའི་ལྷན་ལ་མདོག་སྤྱོད་སེར་རོ་ཞེས་དང་། དེམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱོའི་འགམ་
གི་སྤྱམ་བྱ་ལ་ཆངས་པའི་ཐེག་ནས་ཆ་རྒྱུད་བཞི་དོར་བར་གཡས་སུ་བྱམས་པའི་སྤྱ་ཁིང་གི་
མེ་ཏོག་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའོ། །གཡོན་དུ་སའི་སྤྱིང་པོའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དཀར་
པོའོ། །ཞེས་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ནི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་
མགོ་བསྐྱུར་པའོ། །འཁོར་ལོའི་དབང་ལྷག་གི་ནི་མགོ་རྩལ་དུ་བསྐྱུར་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་

ལྷར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་མཆན་མ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་
མཆན་མའི་ཕྱི། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་མཆན་མ་རྟ་མགིན་ཀྱི་མཆན་མའི་ཕྱིར་འགོད་བའང་དེ་ལས་
དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གདན་དང་ཕྱག་མཆན་འགའ་ཞིག་དང་།
འདོད་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོ་འགའི་མཆན་མ་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད།
གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་ནི། འདོད་རྒྱལ་དབྱུག་སྟོན་སྟོབས་མི་གཡོ། །ལྷགས་
རྒྱ་དབྱུག་པ་ཅེ་གསུམ་དང་། །རལ་གྱི་མཆམས་སུ་རྣམ་པར་དགོད། །ཅེས་མི་གཡོ་བ་ལ་
སོགས་པ་བཞིའི་མཆན་མ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འདྲ་བའང་གསུངས་སོ། །

(༡༩༡བ)དབང་དོན་ལས་རྣམ་སྤང་གི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་
གདམ་ངར་གསུངས་པ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། ཅིབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བདུད་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཏེ། ཞེས་བ་དང་། བྱང་སྒྲིའི་མཆན་མ་སྤྲ་ཆོགས་
རྗེ་རྗེ་འདྲི་བའང་། དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་རྗེ་ནི་སྤྲ་ཆོགས་རྗེ་རྗེའོ། །འབྲིལ་བ་རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞེས་བ་ནི་
བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་ནོ། །རིན་འབྱུང་གི་རིན་
ཆེན་ཆ་དགུ་བ་ནི། །ཤུཉི་བའི་གསང་འདུས་འགྲེལ་བ་སྟེམ་པའི་མེ་ཏོག་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ནི་
རྒྱུ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཆད་ལ་ཟུར་དགུ་བ་སྟེ་གཅིག་ནི་སྟེང་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནི་ངོས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ལྷར་དང་། གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་མཆན་མ་ནི་ལག་པས་གཙུག་
རྟོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པའི་ཚུལ་འདྲི་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། རྗེ་གསལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིང་བ་
ལས། ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བརྒྱང་བའི་སྟོན་ལག་གཉིས་ཀྱི་སེན་
མའི་སྟེང་དུ་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོས་མནན་ཏེ་མཐེུ་ཚུང་གཉིས་བརྒྱང་ངོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གུང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོ་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་ཅེ་སྤྲད་ལ་མཚུབ་མོ་གཉིས་དབུས་སུ་
རུའི་རྣམ་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤང་བཞེས་བྱ་བ་གཙུག་རྟོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །འགའ་
ཞིག་ཏུ་ནི་གཞན་ནོ། །ཞེས་བ་ལྷར་དང་། སེམས་མ་བཞིའི་མཆན་མའི་ཁ་དོག་མེ་ལོང་དམར་

པོ། བེ་མི་སྒྲིན་པོ། བྱིའི་དྲུང་ཆོས་སེར་པོ། རོའི་སྒྲོན་དམར་པོར་གསུངས་པའང་རྫོགས་པའི་
ནལ་འཕྱོར་གྱི་འབྲེང་བའི་དགོངས་པའོ། །མཆན་མའི་ཁ་དོག་གཞུང་བྲངས་པ་དེ་དག་ཏུ་མི་
གསལ་བ་ནམས་ནི་ལྟ་རང་རང་(༡༩༣༣)གི་མདོག་བཞིན་དུ་བྱ། མཆན་མ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འོད་ཟེར་ལྟ་འཕྱོར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། དེ་ནམས་གྱི་འབར་བ་ནི་འོད་
ཟེར་ལྟ་སྟེ་དེས་འཁོར་ལོ་ནམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་དང་། རལ་གྱི་ཆེན་པོ་བྱང་སྟོགས་
སྟ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འོད་ཟེར་ནི་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་
ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། ཡེ་ཤེས་རེ་རེའང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་
དང་། ལྟ་རེ་རེའང་རིགས་ལྟ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་དགོས་པ་སོགས་གྱི་མཚོན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགོད་པ་ནི། སྐྱེ་བྱང་གིས། རི་ལྟར་རུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ས་
བོན་འགོད་བྱ་ཡང་ན་ནི། །མཆན་མའམ་ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཉིད་དེ། །ཐུགས་མའམ་འདུས་བྱས་
འགོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟའི་སྐྱེ་བྱུགས་མ་དང་བརྟེན་མ་ལ་སོགས་པའི་
འབྱར་དང་བྲིས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟའི་གནས་སོ་སོར་འཛོག་པའོ། །དེ་དག་ལ་བྱུག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཀྱན་རིག་རྟེན་ཆེན་ལས། སྐྱའི་གསང་བ་བྱུག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཆན་མ་ལྟའི་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་སྟེ། རྒྱུད་ལ་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་ལྟ་དེ་བཞིན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བས་ན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་
དང་། གསུང་གི་གསང་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་གཞན་ལ་པན་པར་སྟོན་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་གྱི་བྱུག་རྒྱ་སྟེ། དེ་སྟོན་པའི་མཆན་མ་ཡི་(༡༩༣༣)གི་ལ་སོགས་
པའང་ཆོས་གྱི་བྱུག་རྒྱའོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ནམས་གྱི་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་ནི། དེས་
ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རམ། ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའམ།
མི་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་དམ་ཆོག་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྫོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་

མཆན་དང་། ཞེས་བྲག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་བྲག་ཆེན་གྱི་དོན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐབས་འདིར་མི་ཆང་ཡང་བྲག་རྒྱ་གཞན་བཞེད་པ་ལས་ལྷའི་སྐྱ་བཞེད་
པ་དེ་ལྷ་བླ་པ་དང་མཆན་སྤལ་ཆེ་བས་བྲག་ཆེན་དང་། ཆོས་དང་དམ་ཆོག་གི་བྲག་རྒྱའི་
དོན་ནི་ལུང་དེ་ལས་གསལ་བ་ལྟར་དང་། མཆན་མའི་བྲག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་གོ་སྤོའོ། །མདོན་
བརྗོད་ཀྱི་གསུམ་པ་ལས། ཡི་གེའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་མཆན་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཡིན། །ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་གསུམ་པ་སྟེ། །གཟུགས་བརྟན་དགོད་པ་བཞི་པའོ། །མེ་
ཏོག་བཟམ་པ་ལྷ་པ་སྟེ། །བྲག་པ་ཆོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་སྤར་བཤད་པ་གསུམ་
ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་རང་རང་གི་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འགོད་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བྱ་འགོད་པ་དང་།
ལྷའི་གནས་སུ་ནལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་ལྷའི་ཆ་བྱད་ཅན་བཞེད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་
བྲག་གསུངས་པའི་བྱི་མ་འདི་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་དུའང་གསུངས་པ་ལྟར། དེམ་ལྷ་གསལ་
སྟོན་དུ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོད་པའི་ནམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། གཟུགས་རྫོགས་པར་གྲིས་
ན་དུས་ལུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་སོགས་བྱུང་ན་དངོས་བྱུང་མི་
འབྱུང་(༡༩༩ན)བས་བྲག་མཆན་གྱི་བ་བསྐྱབས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱད་ལས། སྟོང་དང་ལྷན་པས་མ་
བསྐྱབས་པར། །བྲག་རྒྱ་ནམས་སུ་འགོད་པར་བྱ། །བསྐྱབས་པས་ཀྱང་ནི་བྱི་མ་ཡི། །ཡན་
ལག་རྫོགས་པར་རབ་ཏུ་དཀའ། །ཡན་ལག་རྫོགས་ཤིང་རྒྱས་བྱ་ནི། །ཆོ་གའི་ལས་ལ་
རིང་དུ་ཐོགས། །གཟུགས་ནམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ན་ནི། །མང་པོ་ནམས་ནི་ཐིན་མི་
འགྱུར། །ཡན་ལག་ཉམས་ན་བྱིན་མི་རྫོབ། །དངོས་མི་འགྱུར་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་ལྷ་
བས་ན་མཁས་པ་ཡིས། །བྲག་རྒྱའི་གཟུགས་སུ་ལྷ་ནམས་དགོད། །ཅེས་གསུངས་ལ།
རྒྱད་དེ་ལས། ལྷ་སྐྱ་དང་། བྲག་མཆན་དང་། ལྷན་དང་གནས་འགོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་
གསུངས་ཏེ། ལྷ་ནམས་ཐམས་ཅད་དགོད་པ་ནི། །ནམ་པ་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་བཤད། །དང་པོ་

གཟུགས་སུ་བྱི་བར་བཤད། །གཉིས་པ་དག་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བྱི། །གསུམ་པ་སྟན་དང་གནས་དག་
ཏུ། །བྱི་བའི་ཆོ་གར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། ལྟ་
རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་ཐིག་ལེ་གནས་སུ་དགོད་པ་རུང་བའང་གསུངས་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། མིང་དང་བདེའམ་ཡང་ན་ནི། །ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱང་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
དབང་དོན་ལས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཅིག་པ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པ་དང་ལྷག་མ་ལྗོས་སྤྱལ་
ནས་འགོད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་འགོད་པའི་གོང་དེར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་སྟོན་རྗེས་
འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་ཆར་འབབས་ལས། རྩལ་ཆོན་གྱི་བྱ་
བ་(༡༩༣བ)རྣམས་རྫོགས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པ་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅས་པལ་མོ་ཆེ་ནས་
གསུངས་མོད་ནའང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་མཁས་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་ཅིག་པ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པ་
དང་ལྷག་མ་ལྗོས་སྤྱལ་ནས་འགོད་དེ་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་འགོད་ཚུལ་གསུངས་
པ་དེ་ལ་དགོངས་པར་སྒྲུང་དོ། །

དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྱིས་ཐིག་རྗེས་ཆད་ལྷག་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་
བརྟགས་ཏེ་སྟོན་གྱི་རིགས་རྣམས་བསལ་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
པར་བྱིས་ནས་ནི། །ཡིད་གྱིས་ལེགས་པར་མཉམ་བཞག་ནས། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མང་བརྟགས་
ཏེ། །བརྒྱལ་འགའ་ཞིག་མ་ལེགས་ན། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཡང་བཅོས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཆོན་འཁོར་བ་རྣམས་རས་ལ་སོགས་པས་དབྱི་བར་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་སོགས་
ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ། རྩྱ་དང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བསྐྱས་པའི་བདུད་ཅི་དང་བྱི་བཟང་གི་
རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་སྒྲུགས་པ་ནས་རྩལ་ཆོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་བྱས་
ཏེ་ལྷག་མ་དབེན་པར་བཞག་པའི་བར་ནི་བྲེང་བ་ལས་བཤད་ལ། ཆོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་
མཆོད་གཏོར་བྱ་བ་འབྲེང་བར་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཡང་། ཡེ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་
རིགས་འགྲེས་འདིར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་ཆོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་པའི་པན་ཡོན་

དང་། དེས་ལས་སྒྲིབ་འདག་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་སྤང་བའི་ལུང་སྤང་བྱངས་པ་བཞིན་ཡིན་
པས། བན་ཡོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོབ་མས་
སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགྲིལ་འཁོར་(༡༩༩ན)ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་དེར་
དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་མེད་པར་སྟོང་པར་འཛིག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ཁྱས་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་པའི་ཆོ། །དགྲིལ་འཁོར་མཐོང་བ་གཞན་བཞག་སྟེ། །དགྲིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཆོ་ན་ནི།
ནམ་ཡང་སྟོང་པར་མི་བཞག་གོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བྱག་པ་ལས། སྤྲགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་
ཡང་། །རྗེ་རྗེ་སྤྱི་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །སྤྱི་དང་གསུང་དང་དམ་ཚིག་མཚོག་། །གནས་ལྷ་དག་ཏུ་
བསྒྲོམ་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཉག་ཏུ་བྱས་ན་ནི། །རྗེ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་ལས་སྤྱེས། །རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྒོ་ལྷན་པ། །འཛིགས་ཤིང་སྤྲག་ནས་བྱིན་སྒྲོབ་མཛད། །ཅེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས།
དེ་ལ་ཤིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྲག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་སའི་གཞོད་པའོ། །ཆུ་རྒྱབས་གཡོ་
བ་དང་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་བ་ནི་ཆུ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་པའོ། །ཐ་མལ་པའི་
མེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེའི་འོ། །རྒྱང་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱང་གི་འོ། །དབང་པོ་ལས་འདས་པས་ན་
ནམ་མཁའི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་སྟེ་གནས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཏུ་རྗེ་རྗེ་སྤྱི་མཛད་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ཆོ་རྒྱང་དང་ཆར་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་
བ་ལས་བྱུང་བའོ། །མི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་བར་ཆད་གྱི་རིགས་བྱུང་ན་དེ་
བསྒྲོག་ཐབས་ནི། རང་གཤེན་རྗེ་གཤེན་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསལ་པའི་(༡༩༩བ)སྤྱི་རྣམ་འབྱུལ་གཡས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་
སྤངས་སྤྲུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བགོགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཀྱས་
པ། །གསུང་གི་རྣམ་འབྱུལ་འཛིག་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷ་བྱའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ནམ་མཁའ་བྱུང་བ་ཙམ་
དུ་བསྒྲག་པ། སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་བགོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་རྗེ་གསལ་པའི་

ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་དམིགས་ནས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཐེང་སྒྲགས་སྒྲ་བྲག་པོའི་ངར་རོ་
དང་བཅས་བཏོན་ནས་བཞགས་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་པར་བསམ་མོ། །དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་
འཕྲེང་བར་ནི། དེ་འདྲ་བའི་གནོད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་
ཚུད་ནས་བསྐྱེད་བའི་མོས་པ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་
གཞན་བསྐྱེད་བའི་སྐབས་སུ་འདོན་པ་སྟོས་པས་ཆོག་ལ། རྒྱས་པ་ནི་མན་ངག་སྟེ་མ་
ལས། གནོད་པ་སོ་སོ་ལ་རྟ་མགིན་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་སྐྱོབ་ཐབས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བུམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་དགོད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱ་
རྒྱུ་ཉལ། བུམ་པ་མཆོད་རྗེས་ལ་སོགས་པ། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་རོལ་མོ་དང་། །སེལ་
སྟན་སྒྲུ་ཡིས་སྟན་བྲངས་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གྱེ་དོར་
ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ལས། དེ་ནས་བུམ་པ་རྣམས་ཐོགས་ལ་སྟོས་ཀྱིས་སྟན་བྲངས་ཏེ་རོལ་མོའི་
ཆ་བྱད་རྣམས་པ་སྟོ་ཆོགས་ཐོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
(༡༩༥༦)དགོད། །ལས་ཐམས་ཅད་པ་བྱང་ཤར་མཆོམས་སུ་དགོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྟོན་ལྟག་གནས་བྱས་པའི་བུམ་པ་རྣམས་སྟོས་ཀྱིས་སྟན་བྲངས། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་
དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སྟོ་ཆོགས་དང་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ལན་གསུམ་
དུ་བསྐྱོར་ནས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོ་རྗེ་རྩ་བའི་ནང་དུ་འགོད་པ་ནི། དུ་རི་ཀ་པས།
དོ་རྗེ་རྩ་བའི་བྱི་རོལ་ཏུ། །བཞགས་སྐྱེར་འབྱུང་བས་མི་དགོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཡང་ཁ་ནང་བལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤར་སྒྲིའི་ཐད་ཀ་ལས་ཅུང་ཟད་གཡས་སུ་གཙོ་བུམ། དེའི་གཡས་སུ་བྱམས་པ། གཟུགས་རྩི་རྩི་མ། གཤེན་རྩི་གཤེན། གཙུག་རྩི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བྱམ་པ། ཤར་སྒྲིའི་གཡོན་དུ་རྣམ་སྤང་དང་། སྒྱུན་མ། སའི་སྒྲིང་པོ་དང་། ལས་བྱམ་རྣམས་རིམ་བཤར་གཡས་སྒྲོར་དུ་འགོད་བ་སོགས་ནི་འབྲང་བ་ལས་བཤད་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་འོད་འབྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོད་བ་དང་། བི་བྱུ་རྩི་དང་རྒྱ་རྩི་ཏུ་དུར་ཁོད་ཡོད་ན་དེའི་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོད་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་། འབྲང་བ་ལས། གྲའི་བྱམ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་དང་བཅས་པའི་མདའ་བཞི་སྟེ་ཨོ་བཟླ་ཡུལ་རྩྱུ་ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་དགོད་དོ། །ཞེས་གྲའི་བྱམ་བ་བཞི་ལ་བྱ་ཆོད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་མདའ་བཞི་གཟུག་པར་བཤད་བ་ནི། སྒྲོམ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། བྱམ་བ་ཅུང་བའི་སྒྲིགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡང་སྒྲ་མ་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲང་བ་ལས། གཟུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་རྣམས་དང་། ཏྲ་བབས་དང་། གོས་(༡༩༥བ)བཟང་པོ་དང་། རིལ་བུ་དང་བཅས་པའི་རྩལ་བ་དང་། བྱམ་བ་གང་བ་དང་། ལོ་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཤིང་གི་སྒྲོང་པོའི་ཀ་བ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་བདག་པོའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བཞས་པ། ཨོ་བཟླ་སྤྲ་ར་ཏེ་ཞེས་པས་བུལ་ཏེ་གནས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་ཀྱི་མཆོད་རྩིས་བཤམ་ཞིང་བྱམ་བ་གང་བ་ནི། ནང་བཅུད་ཀྱིས་གཏམས་པའི་བྱམ་བ་མཆོད་པའི་དོན་དུ་འགོད་བ་གང་བྱམ་དུ་གཤགས་པའོ། །འབྲང་བ་ལས། ག་བུར་དང་ཨ་ག་བུ་དང་དུ་བུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པོར་བརྒྱད་དང་། སྒྱི་རྒྱད་ལས་སྒྲོས་པོར་བཅུ་ལྔ། མ་འབྱོར་ན་གཅིག་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ཤར་སྒྲོར་བཞག་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་སྒྲོད་རྒྱད་ལས། དེ་ནས་མཁས་པས་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །ཁྲ་བྲེ་རྒྱལ་མཆོན་ལྟ་བུ་དང་། །གཟུགས་དང་རྩལ་ལྟ་བུ་ཕྱི་དང་། །འཕན་དང་སྒྲ་ཆོགས་ན་བཟས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ན་བཟའ་ནི། སྒྱི་རྒྱད་ལས། འབྱོར་ན་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་རས་བྱང་རེ་

རེ་དང་། དེ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམས་དང་། དེ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རས་ཟུང་གཅིག་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལ་ཕུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུངས།
གཞན་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། མེ་ཉོག་ཐེང་བས་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཏྲ་བབས་དག་ཡང་སྟོགས་
བཞིར་བྱ། །ནས་དང་གོ་དང་འབྲུ་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱ་བྱ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་དགོད། །དེལ་
བྱ་གདུགས་དང་རྩ་ཡབ་དང་། །སྤང་བྱ་དག་ཡང་སྟོགས་བཞིར་ནི། །མངོས་པར་བྱ་བྱིར་
མཁས་པས་གདགས། །ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་གྲགས་པ་ཡི། །བག་ཤེས་
ལ་སོགས་གང་ཡིན་རྣམས། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་བྱི་རོལ་དུ། །སྟོགས་བཞི་དག་དུ་མཁས་
(༡༩༦ན)པས་དགོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་འབྱོར་བ་རྣམས་དངོས་
སུ་བཤམས་ཤིང་། མ་འབྱོར་ན། ཨ་བ་ཏྲ་ར་ལས། བདུག་སྟོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མ་
འབྱོར་ན། དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལའང་སྤྲ་མ་བཞིན་མངོན་པར་བསྟགས་ཏེ་དབུལ་ལོ། །ཕྱིའི་
མཆོད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་འབྱོར་ནའང་། རྟོ་རྩེ་བདུག་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་
ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་བཅིངས་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་པོ་སྤར་བཤད་པ་བརྟོན་ལ་རབ་དུ་བྱི་
ཞེས་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྲག་སྟོས་ལ་སོགས་པའི་ཆར་གྱིས་ནམ་མཁའི་
ནང་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །འབྱོར་ན་
མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གི་བྲུད་པར་འདི་དག་གམ་འདི་དག་ལས་ལྷག་པའང་ངེས་པར་དབུལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོད་རྩལ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཀོད་པས་མངོས་པར་
བཤམ་པའང་རུང་ངོ་། །

ས་ར་ཏྲ་ས། དེ་ནས་མེ་ཉོག་སྟོས་ལ་སོགས། །ལྷ་ཡི་གངས་དང་མཉམ་པར་
དབུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་ཉེར་སྟོན་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པ་བཤམ་
ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩྱུ་དང་གཙོ་བོའི་སྟགས་བཞུས་ནས། བརྩ་སྤྱ་ར་ཏྲ་ཁྱི་ཞེས་བརྟོན་ནས་
འགོད་ལ། སྟགས་དོན་ནི། བརྩ་སྤྱ་ར་ཏྲ་རྟོ་རྩེ་འཕྲོ་བ། ཁྱི་ནི་ནམ་མཁའི་ས་བོན་ཏེ། རྟོ་རྩེ་

བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོའི་མཆོད་རྩིས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་སྟོབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
དུ་མོས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ལ་ལ་ལ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སེམས་པའམ། ཅ་རྒྱུད་ལས། ལ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་(༡༩༤བ)མེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བསྟོམ། །ཞེས་
པའི་འགྲེལ་པར་ཟན་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཅས་ནས།
དེ་དག་རང་གར་ཤི་བའི་ལར་བསམ་སྟེ་བཤེག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་
མན་ངག་གི་གནད་དང་ལྡན་པས་བཅས་ཤིང་། རྩིས་རྣམས་ཚོགས་པའི་གཏོར་མ་ཕྱི་ནང་
དུ་འབྱལ་རྒྱ་རྣམས་དང་ནང་མཆོད་ཀྱང་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་བཞིན་བཤམ། འགྲུབ་ན། སྤྱི་
རྒྱུད་ལས། དེ་ལ་ལར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ནི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཞག །བྱང་གི་ཕྱོགས་
སུ་བཞག་པ་ནི། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྟེ་ཡིན། །རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་ནི། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པོ་བཞོད། །སྟོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་
བཞག་ནས་སུ། །གྲུས་པས་དེ་དག་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསང་བའི་མདོ་
ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་མདོ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་
ཀྱང་། །ཆོས་སྟོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོག་པ་ནི། །བསྐྱར་བ་
རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྗེ་རྗེ་འབྱུང་བའང་དེ་དང་མཚུངས། བེ་བྱུ་ཀྲིས།
སྟོ་ནས་བྱང་གི་བར་དུ་ལང་གཤེགས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། སྟོང་པོ་བཞོད་པ་རྣམས་འདོན་
པར་གསུངས་པའི་གཉིས་པོ་གང་རུང་བྱ་ཞིང་། འཕྲེང་བར་བཞེ་པོ་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་
མ་མཛད་ལ། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་དུ་སྟོར་ཤེས་ཕྱིན། རྒྱབ་ཏུ་ཆོ་བ་སྟོན་མ། བྱང་དུ་སྟོང་
རྒྱ། ལར་དུ་གསེར་འོད་རྣམས་སྟོག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

དགྲིལ་འཁོར་གྱི་(༡༩༥ན)ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
བརྒྱུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་དང་དེའི་རིགས་ཅན་བཞི་ལ་འབྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་
མཆོམས་བརྒྱུད་དུ་འགོད་པར་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱངས་གྱིས་བ་

དན་བརྒྱད་དེ་ལྟར་འགོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་གདམ་ང་ཡིན་ལ། རྩོགས་སྦྱོང་ནམས་
མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་བ་དན་བཙུ་ལྷ་རང་རང་གི་རྩོགས་སུ་
གཟུག་པ་དང་། རྒྱལ་མཆོན་ཆོང་བར་མ་རྟེན་ན་རྒྱལ་མཆོན་ཐལ་དཀར་གཅིག་དབུལ་བ་
དང་། མང་པོ་ཡོད་ན་ལྟར་རྩོགས་སུ་གཟུག་པ་དང་དེ་དག་གི་ཉོག་གི་བྱང་པར་སོགས་སྤྱི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུག་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའང་བྱའོ། །

བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ།

གསུམ་པ་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ།
དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ། དབང་བསྐྱར་བའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ།

དང་པོ་ལ། དབང་དོན་དུ་ས་བཅད་གཉིས་བྱང་བ་ནི་འདིར་རྩོགས་གཅིག་དུ་བཤད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོད་དུ་བདག་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་
དང་དམ་ཆོག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ཚུལ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ནག་པོ་པའི་འཕགས་
ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མི་གསལ་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཚུལ་
ཀྱི་སྒོར་གང་ཡང་མ་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྒོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་
མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བསྐྱབས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱང་བའི་རིམ་གྱིས་ནལ་འབྱོར་
དང་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་བྱས་ལ། བདག་ཉིད་དང་རང་གི་བྲག་རྒྱ་རིགས་ལྔར་བྱ་བ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ལུ་མའི་དབུས་ཞེས་(༡༩༥༧)བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུང་དབང་

བསྐྱར་བའི་ཕྱོད་དུ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ནས་འཁྱོར་དང་པོ་
གསུམ་དང་། བྱལ་རྒྱ་འདུས་བྱས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་མཚོད་པ་དང་བཅས་པའི་
བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ། སྐྱབ་མ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་བྱམ་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་གསང་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན་སྐྱར་གསང་དབང་ཅམ་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་སྐྱབ་དགོས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་དབང་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་རྩལ་
ཚོན་སོགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོད་དུ་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་
ལ་རྩལ་འཁྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྩལ་འཁྱོར་དང་ཤིན་ཏུ་རྩལ་འཁྱོར་དང་རྩལ་འཁྱོར་ཆེན་པོ་བཞི་
རྗེགས་པའི་དང་པོ་སྐྱར་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གྲང་སྒྲོམ་དགོས་པ་སྐྱོན་གསལ་
གྱི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་གང་ཞིག །སྐྱབ་ཐབས་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་རྒྱས་པའི་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་མདུན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་
པ་མ་ཡིན་པས་བདག་མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མིན་ལ། བྱམ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར།
གཤེན་རྗེ་གཤེད་གསུམ་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་གི་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་མདུན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་
པའི་ཕྱོད་དུ་བདག་བསྐྱེད་གཞན་མི་གཏོང་བར། དང་པོ་ཉིད་ནས་བྲིས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
སོགས་བསངས་སྤངས་ནས་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་བདག་མདུན་བསྐྱེད་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་དང་
མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀའི་ལོ་གཅིག་(༡༩༩༣)པོ་དེས་བཅད་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་གྱི། བདག་མདུན་སོ་སོ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་མདུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། བདག་མདུན་ཐ་མི་
དད་འཇུག་པ་གཅིག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་བདག་བསྐྱེད་ཕྱོད་

དུ་བཏང་ནས་སྒྲར་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་མི་དད་དུ་
བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འཇུག་པ་ཐ་དད་དང་། བདག་བསྐྱེད་ལོགས་
སུ་བཏང་བར་མ་ཟད། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་ལོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཡང་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པའང་ཐ་
དད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བྱེད་ན། དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྡོན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་དུ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་དགོས་ལ། ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་
ན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སོ་སོ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་བཏང་བདག་མདུན་ཐ་
མི་དད་དུ་བསྐྱེད་བྱིན་བདག་བསྐྱེད་ཟུར་པ་ངེས་པར་སྡོན་དུ་གཏོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་།
འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྡོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེས་ན་འབྲང་བ་ལས། དེ་ནས་ཁྱས་བྱས་ཏེ་དེ་ཞེས་པའི་ལུས་སྟོད་གཡོགས་དང་།
གཙུག་ཏོར་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡིས་འབྲིལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆུས་དཀྱིལ་འཁོར་བསངས་
ཏེ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། འབྲིལ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་དོ་རྩེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་ཤར་
ཀྱི་སྟོ་དང་ཉེ་བར་རུབ་ཏུ་(༡༩༩༧)ཁ་ལྟས་ཏེ་འདུག་ལ། འཁོར་ལོའི་དབང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་ལྡན་པས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་ལ་བསྐྱེད་པའི་
འཁོར་ལོ་དང་། བགེགས་ལ་སྤར་བྱས་གདབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་འཁོར་དང་བཅས་པས་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བརྟགས་ནས། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་གྱི་ཆས་འཇུག་སོགས་བྱས་ནས། བདག་བསྐྱེད་ཇོགས་པ་ཉེར་བསྐྱེད་བར་གཏང་།
མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུ་འཛོར་བ་དང་མཉམ་དུ་ལས་སྤྲུགས་
ཀྱིས་བསངས། རྩ་བུ་ཏུའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟོང་པར་
སྐྱེད། སྟོང་པའི་རང་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི་རུ་གྱུར་སོགས་ཐུན་མོང་པའི་སྤར་
འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་བྲིས་པའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་གཞལ་ཡས་

ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། དེའི་དབུས་སུ་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཅ་རྒྱུ་ལེའུ་བཅུ་
བྱུག་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའང་གི། །སྐྱེ་དང་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་མཆོག་། གྲ་
ནམས་ཀྱན་ཏུ་དགོད་པར་བྱ། །སྟོབས་ཆེན་པ་རོལ་གཞོན་པ་ཡི། །ཁྲོ་བོ་ནམས་ཀྱང་སྒྲོར་
གིའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་རུ་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་གི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་དེའི་སྐབས་གཞན་དུ་གི་བ་ལ། ལག་པས་
གི་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་གནས་སོ་སོར་བཀོད་ནས་གི་བ་གཉིས་ཀའི་བཤད་པ་ཡོད་པ་བཞིན་
རྒྱུ་ལུང་དེ་དག་གི་གི་བ་ལའང་གཉིས་(༡༩༤ན)ཡོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གི་བ་ནི། དམ་ཆོག་པའི་
ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུ་རྗེར་ཐེང་དང་སྐྱེ་བྱང་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་
ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་སྒོར་
དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། ཞལ་གསུམ་
ཕྱག་བྱུག་ནས་པ་ཅན། །སྤྱིན་བལ་ནས་མཁའི་ལྷ་བྱའོ། །དེ་ལྷ་བྱ་ཡི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་། རང་སྤང་
བ་ཡི་སྐྱེ་ལ་འབྱུང་། །ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་ལས་བྱང་། །སྤྱོད་ཆོགས་པསྒྲའི་གདན་ལ་བཞུགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་བདེ་མཆོག་ལྷ་བྱ་ལ་རྒྱ་བ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་དབྱངས་
གསལ་ཡོངས་རྗེགས་བཀོད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་ལྷ་
ཡི་ཀླ་ཡིའི་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
པས། གདན་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གིས་པའི་ལྷ་མཆོན་ནམས་ཤོང་དུ་བརྟེན་པ་དུས་མཉམ་དུ་སྟོང་
སྐྱངས་བྱས་ཐེན་པ་ལྷར་མི་དམིགས་པའི་རང་ནས་མཆོན་མ་ནམས་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་
ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནམས་ཡོངས་
སུ་རྒྱུར་པ་ལས། ལྷ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆོན། དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་རྗེགས་པ་སྟེ་ཆོ་
ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད། དེ་ནས། ཅ་རྒྱུ་ལེའུ་བཞི་བ་ལས། བྱད་མེད་རབ་ཏུ་
མདངས་བཟང་བ། །ལོ་གངས་བཅུ་བྱུག་ལོན་པ་ནི། །བྱི་དང་མེ་ཏོག་ཐེང་བརྒྱན་ཏེ། །ཡོན་

ཏན་སྐྱ་རགས་སྒྲ་མ་(༡༩༩བ)ཀྱིར། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ལ། །དེ་ཡི་དབུས་
སུ་མཉེས་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྟོན་པས། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ནི་རབ་དུ་
བརྒྱན། །ཅེས་པའི་དོན་འཕྲེང་བར་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའི་དགའ་བའི་སྐྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤུན་བྲངས་པ་ལ་ཞབས་བསིལ་དང་མཆོད་ཡོན་
འབྲལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། །རང་གི་ཞལ་དུ་བརྟུག། །བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཞུ་བ། །དོ་
རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱར་བྱུང་བ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་གྱུར་བ་ནམས་སྤྱས་ནས་དམ་ཆོག་གི་
ལྷ་སོ་སོ་ལ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་མཇེད་ལ། །སྟོན་གསལ་ལས། །དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པའི་ཆོ་
རང་རིགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ནང་གི་མཆོད་པ་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་ནི། །དོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལའང་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཟས་ཅད་ལ། །སྐབས་
འདིར་ནི། །སྟོབ་དཔོན་སྐུ་བྲང་གིས། །ལུང་དེ་བྲངས་ཟེན་པའི་འོག་དུ། །མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་
དེ་བཞིན་གཤེགས། །བྲང་ཚུབ་སེམས་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་གིས་སྤང་
ཆོངས་སོགས། །སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་གཟེགས་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྒྱ་འབྲལ་སྐྱ་རགས་
ཅན། །མཇེད་དེ་ཆོས་འཁོར་རབ་བསྐྱོར་ནས། །ཉིང་རེ་འཛིན་དེས་དེ་དག་གི་ །ཞེ་སྤང་ལ་
སོགས་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །མཆོག་དུ་དགའ་བའི་སྐུ་མངའ་ནམས། །རང་རང་ཞིང་དུ་གཤེགས་
ནས་ནི། །སྤར་ཡང་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ནམས། །རི་ལྷར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །དེ་
ནས་རང་བཞིན་ཤེས་ནལ་འབྱོར། །བ་ཡིས་སྟོབ་མ་དབང་བསྐྱར་(༡༩༠ན)ཕྱིར། །ཀྱས་
པས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཀྱང། །སྤར་བྱོན་ཆེད་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་རང་དང་རང་
རིགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སྟོས།
སྤྱི་སྟོས་ཀྱི་མཇེད་པ་མཇེད། །རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་སྤར་བཀྱག་ནས་སྤར་
བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་པས། །དེ་དག་གི་
ཚུལ་ནི། །རྒྱ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙོ་ལྷ་པ་ལས། །མེ་ཤ་ཅན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །བྱ་མོ་ལོ་བྲངས་བརྟུ་

གཉིས་པ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་ཁྱད་པར་དུ། །སྐྱབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱབས། །ཞེས་པ་
ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་མེ་ཤ་ཅན་ཏེ་གདོལ་བའམ་རིགས་ངན་གྱི་བྱ་མོ། གཞན་ཡང་
རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ལ་བཙོ་སྒྲག་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་སྤེང་རྒྱད་མཁན་
གྱི་བྱ་མོ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་གར་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་བཟོ་བྱེད་
མཁན་གྱི་བྱ་མོ་གསུངས་པ་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་། དེ་ལྟར་མོས་དགོས་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སེམས་ནས་རང་
གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སྟོ་བའས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་བར་གསལ་བའི་སྤྲིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞུགས་དང་། ལང་
ཚོ་དང་། དད་པ། ཤེས་རབ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མི་མོའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྟོ་བ་ནི།
ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་ལས། སྤྲིང་གར་གནས་པའི་ལྟ་མོ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་
འབེབས་བྱེད་མ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་(༡༥༠བ)ཀྱི་སྟོར་སྐྱེད་མ། །རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་
མོར་གྲགས། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་སྤུལ་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་སྤངས་ནས་ལྷ་མ་གྱིར་བསྐྱེད་པ་ཅ་རྒྱད་དངོས་
ཟེན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མཚོན་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པས། སྐྱབ་པའི་དུས་འདིར་ནི་རིག་བྱ་
རྗེ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་ནས་བཟུང་མཁའ་གསང་བྱིན་བཅའ།
ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ལྟ་བསྐྱེད་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་འབྱིན་སྒྲགས་ཀྱིས་ལྷུང་ཕྱོགས་བཅུར་
སྟོས། སྤྱི་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པའི་སྟོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་
དང་། སྤུལ་པ་སྟོས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས། རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་
ཏེ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་དགུས་པ་ཆེན་
པོས་སྐྱར་ཡང་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་སྟོ་ནས་བཞུགས་པར་མོས་པ་ནི་སྤྱི་བྱང་གི་དགོངས་པ་
སྟེ་སྐྱར་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དམ་ཚིག་པ་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དང་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རེ་
དང་། དེའི་སྤྱགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ས་པོན་རེ་བསྐྱོམས་ནས་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ལྷ་ཡི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། རྫོང་མོ་བསྐྱོམ་
བྱས་ནས། །སྤྲུང་ཡང་དེ་ཡི་སྤྱགས་ཀར་ནི། ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །བདག་
ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིས། །སེམས་དཔའ་
གསུམ་པོ་བཀྱག་ནས་ནི། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་རང་དང་(༡༩༡ན)རང་འབྲའི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རེ་
འབྲའི་གཞུང་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྫོང་མོ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པ་ལས།
དེའི་སྤྱིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བྱག་གཉིས་པ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས་
ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པར་བསམ་ནས། ཞེས་དང་། རྟ་བུ་གཉི་དང་ཨ་བླ་ཡའི་
མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་དོར་བྱེད་འཛིན་བས་
རང་འབྲའི་ཡེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ། བད་ཆེའི་གདན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་
ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། རྣམ་འབྱོར་རྫོགས་སྤངས་ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་བྱག་གཉིས་པ་དམར་པོ་ལུས་དང་བཅས་པའོ། །དེའི་སྤྱགས་ཀར་ཉིང་འཛིན་
སེམས་དཔའ་རྒྱ་ནག་པོའོ། །རྣམ་པར་སྤངས་མཛད་ཀྱི་ཨོ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་སྤྱི་
བ་མཐའ་ལས་ཀྱི་ཞུ་ཞེས་པ་ནས། ཁོ་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
དག་གྲང་ཙ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །བཀོད་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་རྒྱུ། །རང་གི་གཟུགས་སུ་
རབ་དུ་བཞག །རྫོང་མོ་འོད་ཟེར་ཆེར་འབར་བ། །རྣམ་པར་འཕྱོ་བར་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཡིག་རྫོང་མོ་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པའང་རྒྱུད་ལས་དངོས་
སུ་གསལ་ལོ། །དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་

བསྐྱོམ་པའང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བ་ལས། སྤྱིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྱ་མོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་
རྣམས་ནི་བསམ་པར་(༡༩༡བ)བྱ། །ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག་།དེ་ཡི་དབུས་སུ་བསམ་
པར་བྱ། །རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ། །ཏྲ་ཏུ་སྤྱིར་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོན་
གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་ལས། བསྐྱོན་ཚུལ་འདིས་ནི་དམ་ཆོག་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྲགས་པའི་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་བྱེད་པས་ན་རྗེ་རྗེ་སྟེ། དེ་
གསུམ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་བསམས་ཤིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནི། དམ་ཆོག་གི་སྐྱད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ངས་ཆོག་གི་
བཤད་པས་ས་མ་ཉི་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ། ཉི་ལ་ཉི་འདུ་བ་ལ་འབྲུག་པས་རང་ཉིད་ལྟའི་
སྤང་ཞེན་དང་ལྟན་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་
དམ་ཆོག་།སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྟའི་སྤང་ཞེན་དང་ལྟན་པས་ན་སེམས་དཔའ་
སྟེ། མན་སྟེ་ལས། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འགྲོའོ། །འདུའོ། །ཞེས་པ་དམ་ཆོག་གོ་ཞེས་
དང་། སེམས་དཔའ་ཡང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཕྱ་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཉིས་
ཀ་ངོ་བོ་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བཞིན་ལག་ཅན་གྱི་ལྟ་སྐྱུར་ཤར་བར་མོས་གོས་པ་
འདྲའང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཤིན་ཏུ་(༡༩༡ན)ཕྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཉིད་
ལྟ་སྐྱུར་ཤར་བར་དམིགས་ཕྱག་ནས་སྤྱོད་ངོ་མོས་དགོས་པས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་སྐྱོདོན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སོགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ།
སྐྱོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབྱུང་སྤྱུ་ཆུད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་བར་ཆུད་
བ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ཡི་གེ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མི་ཤིགས་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ནི་ཡི་གེ་རྩྱུ་མོ། །དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྷ་
བ། །ཉག་ཏུ་སྐྱར་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བས་ཞེས་སྐྱབ་པ་པོ་ངེས་པར་
ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་བ་ལྷར་
ཏེ། སེམས་དཔའི་སྐྱོདོན་ནི་གསུམ་ག་འདྲའོ། །རང་དང་འཁོར་དམ་ཆོག་པ་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་འཛོམས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་པས་སྦོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཕྱིར་དུ་འབྱོན་པར་བསྐྱེད་པ་མོས་པ་ནི། ཅ་ཆུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། དོ་རྩེ་ཀྱི་བའི་སྦྱོར་བ་
ཡིས། །དོ་རྩེ་གསུམ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་སྦྱོང་གར་གདབ་བྱས་ཏེ། །ལྷ་རྣམས་
ངེ་སྟེད་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཛོམས། གཞོད་(༡༩༣བ)
མཛེས་བཀྲ་ག་ནས་མདུན་དུ་བཀའ་འོད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་འབྱོན་པར་བསྐྱེད་ཞིག་ཅེས་
བཀའ་བསྐྱོས་པས་དེས་རང་འདྲ་དུ་མ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་སྦྱོས་ནས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་
བ་རྣམས་སྐྱར་བྱངས། དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་
ཡང་། བཅུ་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། དོ་རྩེ་ལུགས་ཀྱས་གདབ་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དགོངས་
པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་བོ་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཀའ་ལྷང་འོད་པར་

བསམས་ལ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་པར་བསྐྱེལ་
ཅིག ། ཅེས་ལུང་བསྐྱོད། ། ཞེས་དང་། མཆན་བྱ་ལས། དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱོན་
ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་
འབྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདི་ལ་དངོས་གྲུབ་སྦྱོལ་བར་མཛོད་ཅིག ། ཅེས་བསྐྱེལ་བ་དང་།
ཐུགས་ཀར་ལྷགས་ཀྱིས་བཏབ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་བསྐྱེལ་བ་བྱངས་ཏེ་རང་ལ་བཅུག་
པར་བསམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་།
གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་སྦྱར་འབྲེན་ལུགས་སོགས་པལ་ཆེར་འབྲ་བར་མ་བཟད། ལེའུ་བཅུ་བྱག་
པ་ལས། སྤགས་ཀྱི་སེམས་པས་བྱ་བ་ནི། ། རྗེ་རྗེ་གསང་བ་མད་པོ་ཆེ། ། ཁྱོ་བའི་རྒྱལ་པོས་
བཀྱག་ནས་ནི། ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ཀྱིས་དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡེ་
ཤེས་པ་སྦྱར་བྱངས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་བ་ལས་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་བྲག་པོར་
གནས་བསྐྱར་བ་ནི། ། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། སྤགས་པས་དེ་ཡི་
སྤྱིང་ག་རུ། ། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྐྱོམས་པས། ། སྤྱི་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྲུང་
ནས། ། ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེའི་གནས་(༡༩༣ན)ལ་ཞུགས། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་སྤང་ཡང་། ། ཨེ་ཅེ་ཉི་ཟླ་ག་སྤྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤགས་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་
དང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་འོག་མིན་ནས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྦྱར་
བྱངས། མདུན་ཀྱི་རྣམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་འདོད་ཡོན་ལྷས་མཆོད། མ་ལུས་འགྲོ་བའི་
རང་བཞིན་མཛོད་དུ་མཛད། ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གསེལ་བ་གདབ་ཅིང་། ། རྗེ་རྗེ་བསྐྱེལ་བའི་
ཐུག་ཀྱང་དང་ཨོ་བཟོ་ས་སྤྱི་རོ་རོ་རོ་རོ་ཞེས་པའི་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ནས་སྦྱར་བྱངས་པ་
རྣམས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་ཤིང་། ལྟན་ཐབས་སུ་རོ་རྩྱ་བོ་རོ་རོ་བཞི་
བཅོད་པར་ཡང་གསུངས། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཐུགས་ནི་བསྐྱེལ་

བྱས་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་བྱངས་བྱས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁའ་ལ་གནས་བྱས་
ནས། །ཆོགས་བཅད་འདིས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། །ཁམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་གཅིག་པོ་མ་རྩངས་
བདུད། །རབ་ཏུ་བཅོམས་ཤིང་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་མངོན་སུམ་མཛད་པ་
རང་བཞིན་ནི། །འགོ་བ་མཐའ་ཡས་རང་བཞིན་ཀུན་གཤེགས་ཤིག །དེ་ནས་སེ་གོལ་རྩོ་
རྩེ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་རྣམས། །གསང་སྤྱགས་འདི་ཡིས་བཀྲག་ནས་
ནི། །ཞི་བཟང་ས་མ་ཡ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་དམ་ཆོག་ལྷགས་ཀྱས་བསྐྱེད་ཀྱང་པའི། །སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་བྱོན་ནས་ནི། །སེམས་ཅན་དབང་རྣམས་བསྐྱར་སྤྲད་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་
བཞུགས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་དགའ་བས། །དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
མཐོང་ནས། །རྒྱས་བཏབ་མཆོད་ཡོན་གྱིས་མཆོད་དེ། །དེལ་བྱར་བཅས་པས་བསྟོད་པར་བྱ།
ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཅ་(༡༩༣བ)རྒྱུད་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་
གྱིས་ནམ་མཁའ་ཁམས། །ཡོངས་སུ་གང་བར་རབ་ཏུ་བསྟོམ། །རྩོ་རྩོ་རིགས་ནི་འཛིན་པ་
ཡིས། །སེལ་སྟན་དེ་ཡི་སྤྱོད་རྣམས་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
སྟོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེས་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་གཏོས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསམ་ཞིང་བསྟོམ་
པར་བྱའོ། །རྩོ་རྩོ་རིགས་མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩོ་རྩོ་རིགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ།
དེས་སེལ་སྟན་ཏེ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན། དེ་ལ་གནས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་
བསྟོམས་ལ། བདག་ཉིད་གྱིས་བྲིས་པའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞིང་།
རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་རྩོར་བྲིང་ལས་ཀྱང་།
གཞལ་ཡས་ཁང་དབུས་ཉམས་དགའ་བའི། །འོག་མིན་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི། །དཀྱིལ་
འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡི་ཅོད་པན་ཅན། །བསྟོམས་ནས་དེ་ལས་
འོད་ཟེར་སྟོ། །ཁ་དོག་ལྟ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཡི། །དེ་ཡིས་སྤྱོད་བྱངས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། །སྤྱགས་

བརྗོད་ནས་ནི་སྤྱན་པར་བྱ། །ཨེ་ཅེ་ཉི་དང་ཟླ་ག་ལྷ་ན། །ས་མ་ཡ་མ་རུ་སྤྲ་ར། །ཉིལ་གཉིས་
དང་ས་མ་ཡ། །དེ་ལ་ཨ་རུ་སྤྲ་ར་གཉིས། །སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་། །སྤྱ་རྒྱའི་མཐའ་
ཅན་ལན་གསུམ་བརྗོད། །འཇམ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་སྤྱན་པར་བྱ། །དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་ཡང་དག་
ལྷ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་སྤྱན་པར་བྱ། །རང་གི་གདན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། །བཞུགས་ཤིང་
ཡང་དག་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡང་དགོངས་པའོ། །

སྤྲུགས་དེའི་(༡༩༤ན)དོན་ནི། མཆམས་སྤྱིར་ཕལ་ན་ཨེ་ཉི་ཨེ་ཉི་ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན།
ཟླ་ག་ལྷ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་ཨ་རུ་རྗེས་སུ། སྤྲ་ར་པར་མཛད་པ།
ཉིལ་གཉིས་བཞུགས་ཤིག་ཨ་རུ་སྤྲ་ར་སྤྲ་ར་རྗེས་སུ་པར་པར་བ། ཞེས་བ་སྟེ། ཚུར་བྱོན་
ཚུར་བྱོན་བཅོམ་ལྷན་འདས། །དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་པར་མཛད་ནས། །བཞུགས་ཤིག་བཞུགས་
ཤིག་དམ་ཆོག་ནི། །རྗེས་པར་རྗེས་སུ་པར་མཛད། །ཅེས་པའོ། །ཆོགས་བཅད་ནི་དཀྱིལ་
ཆོག་ཉི་ཤུ་བ་བ་ཆབ་འགྱུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དབང་དོན་དུ་བཀོད་པ་གཉིས་འགྱུར་མི་འབྲ་
བ་ཆེ་ཞིང་ཆག་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འབྲ་མོད། དོན་འབྲ་བས་འདིར་དབང་དོན་
དུ་པར་ས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། རྒྱུད་ལྷ་མར། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །ཞེས་པའི་
ཐོགས་འགྲེལ་ལས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པར། དུས་
འཁོར་སྤྱི་ལོ་ལས། སྟོང་པ་དངོས་པོའི་དོ་བོའི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་དངོས་
པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ཡང་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པར་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་
བར་གསུངས་པ་བཞིན་མ་ལུས་འགྲོ་བ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས། ཆོས་ཉིད་
ལ་སྤྲར་མི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཛོད་དུ་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཤར་རུབ་ཀྱི་བྱམ་པའི་ནང་གི་
ཁོང་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཕྱིའི་བྱམ་པ་མི་འབྲ་བ་ལས་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཐོགས་རེག་
བཀག་ཅམ་གྱི་དོ་བོར་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་མ་ལུས་འགྲོ་(༡༩༤བ)པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གཉིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་འབྲ་བ་ལས།
བདེན་གྲུབ་བཀའ་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་ངོ་པོ་གཅིག་པས་དེ་འབྲའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཆོས་སྐྱོ་མངོན་དུ་མཛད་
ཅིང་། དེའི་མཐུས་མི་བཟང་བདུད་ཀྱི་དབྱང་སྟེ་འཛོམས་པར་དཀའ་བའི་བྱ་ནང་གི་བདུད་རྣམས་
ཀྱིས་བྱུག་བྱས་བ་སྟེ། དེ་དག་པམ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས།
བྱ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོས་པ། །སེམས་ཅན་
ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར།
རང་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བཅོས་པར་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྤང་བ་གསུམ་
ནི་མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་གི་རྩ་བ་
ཡིན་ཞིང་། སྤང་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་དེ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་འཛོག་པས་དེ་འབྲ་བའི་
སྟོང་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེ་སྟོང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་གཟུགས་
སྐྱོ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་བཞེངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་འདིར་གཤེགས་
ཤིག །ཅེས་བཤད་ན་སྤྲོ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་དང་ཤིན་ཏུ་ནས་འབྲེལ་ལ། ཐུན་
མོང་བའི་བཤད་པའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བྱུང་བ་འབྲ་སྟེ་དབྱང་པར་འཆལ་ལོ། །

དོ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་བྱུག་རྒྱ་ནི། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། དོ་རྩེ་གར་གྱི་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་
ལག་པ་གཡས་པའི་མཁྲིག་མ་(༡༩༥ན)གཡོན་པའི་སྟོང་དུ་བཀའ་ནས་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་
ལག་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་མཁྲིག་མའི་སྟོང་དུ་བཀའ་ཏེ་བཞག་ལ། ལག་པ་གཉིས་ཀའི་
གྲུང་མོ་དང་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱིས་སེ་གོལ་རྩེ་བ་ཅིང་མཇུབ་མོ་ལྷགས་ཀྱུའི་རྩལ་དུ་བཞག་
པ་འདི་ནི་དོ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་བྱུག་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་། ལག་པའི་མཁྲིག་མ་གཉིས་
བསྟོལ། མཇུབ་མོ་གཉིས་ལྷགས་ཀྱུ་སྟུང་བཀའ་པ་དང་མཉམ་དུ་མཐེ་བོང་དང་གྲུང་མོས་

སེ་གོལ་བརྒྱབ་བ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་དོན་ནི། ལྷ་སྤྱོད་རྗེས། བརྒྱ་མི་དོན་རྗེ་སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །ས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། རི་རྣམས་ནི་འགྲུགས་པའི་ས་བོན་ནོ། །ལྟ་བུ་དེའི་པན་ཡོན་ནི། རྗེ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། རྗེ་བརྒྱ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་རྗེ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྤྱིང་པའོ། །འདི་ནི་བཀའ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས། །འཁོར་ལོའི་ཆོགས་ནི་འཁོར་བཅས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ལྟར་ན། །གཞན་ལྟ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་དང་། ཅེ་མོ་ལས། དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་ཆོག་འགའ་ཞིག་ལ། །ཆེ་ལ་སྤྱིང་བའི་སྤྱོད་པ་ལོ་ན། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མོད་ལ། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཅིག་གིས་འབྱོར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཟིགས་ནས་མཉེས་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཞུགས་པའི་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་པར་དམིགས་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པའི་མཐུས་རང་དགའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་དམ་ཡེ་གཉིས་(༡༩༥བ)དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ནི་རྒྱས་གདབ་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས་གཞུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བར་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་བཞེད་དེ། དེའི་འཇམ་རྗེར་དགྲིལ་ཆོག་ལས། ཡེ་ཤེས་པ་འདུག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་རང་འབྱུང་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རང་འབྱུང་ལོངས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ལ་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱོད་པའི་དུས་ནའང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིང་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་གོ་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱིང་ནས་མཁའ་མཁར་བཞུག་པའི་སྤྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པ་ལས་འདོད་ཡོན་ལྟ་བུ་མཆོད། རི་རྗེ་

མི་ཉེས་སྐྱབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱེམས་ཇེས། ལྷ་རང་རང་ལ་རིགས་བདག་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་མོས་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སློས་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་གྱི་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་
སྐབས་འདིར་བདུན་བསྐྱེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ས་ཚོག་གི་སྐབས་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་
བ་བསྐྱེས་པས་ཉིས་བསྐྱེས་དང་། དེ་ལྷ་སྟོན་གོན་སྐབས་གྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་བསྐྱེས་པས་
སུམ་བསྐྱེས་སུ་སོང་། སྐབས་འདིར་དང་པོར་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངལ་གྱི་ལྷ་དང་
དེ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་གཉིས་བསྐྱེས་པས་སུམ་བསྐྱེས། དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྒྱལ་བ་
ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐྱེས་པས་བཞི་བསྐྱེས་སུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་དང་སྟོན་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སུམ་བསྐྱེས་(༡༤༩ན)བསྐྱེས་པས་བདུན་བསྐྱེས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་རྣམ་དུ། སྐགས་རིམ་ལས་གཅིག་ནས་རྒྱག་གི་བར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་
ལས་ལྷག་པའི་བསྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བ་ལ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ།
མོད་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བདག་བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་པའི་ཐོག་མདུན་
བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་རྫགས་པར་བསྐྱོམས་ཟིན་ཇེས། བདག་བསྐྱེད་གྱི་ཉེན་བཅེན་
པ། མདུན་བསྐྱེད་དེ་དག་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པ་ལ་བདག་མདུན་བསྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་།
ཉེན་བདུན་ལྷ་བྱུར་སྐབས་མཆོད་སྤེལ་ནས་བྱེད་ན། ལྷ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་
པ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་བསྐྱེམ་པ་དང་། ཉེན་ཐ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་
དེ་རང་བསྐྱེམ་ཞིང་དེ་ལ་བདུན་བསྐྱེས་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་འདོད་པ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་
འདྲའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ཐུབ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ། བདུན་བསྐྱེའི་ཐ་
སྙད་གཏན་ནས་མེད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་གསང་འདུས་གྱི་སྐབས་འདིར་
ཡང་། མངལ་ནས་སློས་པའི་ལྷ་དང་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་གཉིས་བསྐྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་
བྱས་ནས་རྒྱག་བསྐྱེར་འཛོག་དགོས་སམ་བརྟག་གོ། །

གཞན་ཡང་དྲ་རི་ཀ་པས། བསངས་ཏེ་ལྷ་ཉིད་རྣམ་པར་བསམས། །རྣམ་མཁའི་ལྷ་
རྣམས་པབ་ནས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་བྱངས་ཏེ། །བྱུག་པོ་རོ་གཅིག་གྱུར་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་གོན་གྱི་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས། ས་ཚོག་གི་
སྐབས་ཀྱི་དེ་གཉིས། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་(༡༩༤བ)
དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱངས་པ་གཉིས་རྣམས་བསྐྱེད་པས་བྱུག་བསྐྱེད་དང་། འཕྲུང་བར་ས་ཚོག་
གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ལྷ་བསྐྱེད། ས་ར་ཉས། སྤར་གསུངས་
ལྷ་གོན་ལྷ་རྣམས་ནི། །སྤྲིང་གཉིད་ནས་རབ་སྐྱལ་ནས། །དགྲིལ་འཁོར་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ། །ཡང་ནི་སྤྲིང་གའི་ས་བོན་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྣམས་བཀྲུག་བྱས་ཏེ། །དགྲིལ་འཁོར་
ལྷ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཅེས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱངས་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་གོན་གྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་བཞི་
བསྐྱེད་དང་། ལི་ལ་བཟླ་གྱིས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བྱ་དམ་ཚིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ལྷ་གོན་
གྱི་ལྷ་པབ་པ་ལ་རང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལོགས་སུ་གསལ་བའི་མངལ་ནས་
ལྷ་སྤྲོས་ཏེ་དེ་ལ་བསྐྱེམ། ཡེ་ཤེས་པའང་སྐྱབ་བྱངས་ནས་བསྐྱེམ་པས་ན་སྐྱུམ་བསྐྱེད། ལ་བ་
པའི་བདེ་མཆོག་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་ནག་གི་དགྲིལ་ཚོག་ལྷ་བྱ་ལ་བདག་མདུན་གྱི་
གཙོ་བོ་འཇུག་པ་གཅིག་གི་སྤོ་ནས་བསྐྱབས་པའི་མངལ་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་སྤྲོས་
ཏེ་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱངས་ཏེ་བསྐྱེམ་པས་ཉིས་བསྐྱེམ་ཡིན་ལ།
དགྲིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། ས་ཚོག་གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཡེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཁའ་
བཏེག་། ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲེ་ཉིད་ལྷ་གནས་སོ་སོར་པབ། ཡང་རྣམ་མཁའ་བཏེག་སྟེ་
དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདྲར་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་བཞི་བསྐྱེམ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པས་མཛད་ཟེར་བའི་(༡༩༡ན)གསང་འདུས་དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། དགྲིལ་

འཁོར་སྐྱབ་ཕུགས་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ཙམ་བཤད་ཀྱང་།
དཀྱིལ་ཚོག་དེ་ཡིད་བརྟན་རུང་བར་མི་བཞེད་དོ། །ཅིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་
སྐྱབ་པའི་སྐབས་དམ་ཚིག་པ་མ་བསྐྱེད་པར་རང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལོགས་
སུ་གསལ་བའི་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱབ་པར་སྤྲོད་ཞུས་ཀྱང་སྤྲོད་ཀྱི་སྐབས་
ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱ་ནས་སྟོས་པ་རྣམས་མདུན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མཆོན་སོ་སོ་དང་འོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་མོས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞན་གཞུག་
པ་སོགས་གང་ཡང་མི་བཞེད་པས་ན་བདུན་བསེས་ནས་གཅིག་གི་བར་གྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞེད་པའང་མི་
འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་འོ་མཆོན་མ་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བའི་
དབང་གིས་ཚོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཕུག་མཆོན་གྱི་འདོན་པ་སྟོ་ཕུགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་
ལས། གཞན་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཕུགས་དང་ཁྱད་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཕུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕྲུང་བ་ལས། རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྐྱབ་ཕུགས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ནས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། རས་བྱིས་ལ་
སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། ཡིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེར། རི་ལྗང་
བརྗོད་པའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་གནས་
ཀྱང་སྟོན་མ་རབ་དུ་གནས་པ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་(༡༩༦བ)གསུངས་པས་སོ། །

བོད་ཀྱི་ཐ་མ་སྟོན་མ་འགའི་ཕྱག་ལེན་ལ་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
སྟོན་ཏུ་རབ་གནས་བྱས་པའི་བྱིས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཕྱང་ནས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་
སྒྲར་བསྐྱེམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་བཅུགས་བྱས་པ་དང་འགལ་
བ་དང་། ཏུལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ཕྱང་ནས་བསྐྱེད་
དགོས་པ་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སྟེ་སྐུ་གཟུགས་དང་དབང་གི་སྐབས་སྟོབ་མ་རིན་

འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་དུ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བ་ལྟར་
དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་བ་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེས་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་
བའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ཁྱེད་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་དེ་
ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་ནམ་ལས། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ལ་ཐུག་ན། རྟོང་
པར་སྐྱབས་པའི་དོན་ཅང་མེད་དུ་བརྟུང་བས་ལན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རས་བྱིས་སོགས་
རྟོང་སྐྱབས་བྱས་པའི་ཆོ་ཡིད་ངོར་ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་གི་སྤང་བ་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱབས་
ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་མ་ཤེས་པར་སྤང་བ་བསྐྱབས་པ་དེ་མེད་པར་
བསྐྱོམ་པར་གོ་ནས་དེའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་བ་མེད་པར་སོང་དོགས་བཏྲེག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་དགག་བཞག་ནི། ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། དགྲིལ་ཚྲིག་རིན་
ཆེན་བང་མཛོད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །

དགྲིལ་འཁོར་མཆོད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དངོས་དང་། བསྐྱོར་ནས་སྒོ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་མཆོད་པ། བྱི་རོལ་དུ་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ནས་(༡༩༥ན)
སྤྱོད་བསྐྱེད་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་མཆོད་པ་བཤམས་པ་ནམས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ནི། འབྲེང་བ་
ལས། གསེར་དདུལ་རྗེ་དང་ཟངས་དང་ཤིང་། །ས་བྱས་ཉ་སྤྱོད་པས་དུང་དང་ནི། །འདབ་མའི་
ཁྱོད་བྱ་ཞབས་བསེལ་དང་། །བསང་གཏོར་ཞལ་བསེལ་མཆོད་ཡོན་སྒོ་ད། །དེ་དང་སྒོ་ད་གཞན་
གང་རུང་དུ། །ཞེས་མཆོད་ཡོན་གསེར་དདུལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ད་དུ་བཤམ་པར་གསུངས་པ་དང་།
སྤྱི་རྒྱུད་དུ་འད་དེ་དག་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྒོ་ད་དུ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་པ་ནམས་
ཀྱི་འད་སྒོ་ད་དུ་རུང་བ་ནི། མི་ཐུབ་ལྷ་བས། འདི་ཀུན་མཆོད་ཡོན་ཡན་ལག་བྱིར། །མཆོད་ཡོན་

སྐྱེ་བུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཚོད་པ་རྣམས་རི་ལྗར་འགོད་ཚུལ་ནི། རང་གི་གཡོན་
དུ་མཚོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ་བསང་གཏོར། ཞལ་བསིལ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་བཞག་ཅིང་། དེ་
དག་གི་མདུན་དུ་བཟེད་ཞལ་ཀྱི་སྟོད་གསུམ་མན་རིའི་ཁར་བཞག །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་
མཚོད་པ་རྣམས་གཡས་ལོགས་སུ་བཤམ་པར་བྱ་སྟེ། གྲུང་ལས། མེ་ཏོག་བདུག་སྟོས་མར་
མེ་དང་། །དེ་བཞིན་དེ་ཡི་དྲུང་ཆོས་གཡས། །ཞེས་དང་། གཙུག་དགུ་ལས་ཀྱང་། གསེར་ཀྱི་
སྟོད་དུ་བཏགས་པ་ཡི། །ལྷ་བཤོས་སྟོད་ནི་གཡས་སུ་བཞག །ཅེས་དང་། མི་ཐུབ་ཆེན་བས།
མེ་ཏོག་སྟོས་དང་མར་མེ་དང་། །དེ་ཡི་དྲུང་སོགས་གཡས་སུ་བཞག །གཡོན་དུ་སྟགས་ཀྱི་
མཚོད་ཡོན་སྟོད། །མདུན་དུ་ཡང་ནི་སྟོད་བཞག་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འབྲེང་བའི་དགོངས་པའང་
ཡིན་ལ། དེང་སང་ཐུག་ལེན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་སོགས་ཅི་བདེ་བར་བཤམ་པར་
མཛད་དོ། །མཚོད་ཡོན་ཀྱི་རྩིས་ནི། འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྗར་ཞི་བ་ལ་ནས་དང་། འོ་
མ་དང་། (༡༩༤བ)མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་། གྲུ་ཤ་དང་། ཉིལ་དང་། འབྲས་ཡོས་དང་། བདུད་
ཅི་དང་བཅས་པའི་དེ་དཀར་པོའི་ཚུ་རྣམས་ཉེ་མཚོད་ཡོན་ཀྱི་རྩིས་བདུན་ཞེས་གྲགས། རྒྱས་
པ་ལ། ཉིལ་དང་། ཞོ་དང་། མེ་ཏོག་སེར་པོ་དང་། གྲུ་ཤ་དང་། དེ་སེར་པོའི་ཚུ་བདུད་ཅི་དང་
བཅས་པ་སྟག་པ་ལ་ཞི་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་དང་། རང་གི་བདག་པོ་དང་འབྲེལ་
པའི་སྟགས་ཀྱིས་ལན་བདུན་ནམ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བསྟགས་པར་གསུངས་པའི་བདུད་ཅི་ནི།
ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐུ་བས་ནང་གི་བདུད་ཅི་ལྔ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ཀྱི་
སྐུ་བས། འབྲེང་བར། ཞོ་དང་འོ་མ་དང་། མར་དང་སྤྱང་ཅི་དང་། བྲེ་མ་ཀ་ར་ལྔ་ལ་ཕྱིའི་བདུད་
ཅི་ལྔར་གསུངས་པ་ལ་བྱ་དགོས་སམ་སྟུམ། གཙུག་དགུ་ལས་ཀྱང་། ནས་དང་འབྲས་ཡོས་
ཉིལ་དང་ནི། །ཚུན་དཀར་པོ་དང་ལྗན་ཞིང་། །མེ་ཏོག་ཀུན་དང་འོ་མར་བཅས། །མཚོད་
ཡོན་སྟོད་དུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤམས་པའི་མཚོད་པ་རྣམས་ལ་
བསང་བ་སྤྱང་བ་བསྐྱེད་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་བགགས་

རིེ་ལྷ་བྱ་བསང་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་རིག་པ་མཚོག་ལས། ལོག་འདྲེན་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བ་དེ་དག་
ནི་ཚུ་ལ་གནས་ཏེ་རིག་སྤྲུགས་འཆང་བྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ནམས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་
གི་མཚན་མ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་འཁྲུག་པར་བྱེད་དེ། འདོད་པ་ལ་ལྷུང་སེམས་པ་དང་། ལྷ་
བས་གཟེར་ཞིང་ཁ་ཟས་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། འཛིགས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། མེ་ཏོག་ལ་ཁོང་དུ་འཇུག་པ་འཛིག་རྟེན་མེ་ཏོག་ །དྲི་ཆབ་ལ་
ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བ། བདུག་པ་ལ་ནག་པོ། མར་མེ་ལ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་བཞོས་ལ་
གདུགས་དཀར་སོགས་ནས་ཟས་སུ་གཏོར་མ་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གདོན་འཇུག་པར་གསུངས་
པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྲུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རིག་(༡༩༩ན)པ་འདོན་པའི་སེམས་ནི་
གཡེང་བར་བྱེད། དཔེར་ན་ཚུ་ནང་གི་བ་མ་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་ལུས་ལ་འཇུག་པར་
འགྱུར། །ཁྲུས་ཆེ་གཞན་ལ་རྒྱུས་པ་ན་ཡང་གཞན། །ཉལ་ནས་གཞན་ཡིན་མེ་ཏོག་བདུག་པ་
དང་། །མར་མེ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་ནའང་གཞན་ཡིན་ལ། །སྦྱིན་སྲིག་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་བགོགས་
གཞན་འཇུག །དཔེར་ན་ཉི་ཟེར་མེ་ཤེལ་ལ་འབར་བའི། །རྒྱུན་གྲིས་མ་བཅལ་མེ་ནི་འབྱུང་
བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བགོགས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཁྲུགས་གྱུར་ན། །འདོད་ཆགས་མེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་
སྦྱེད་པར་བྱེད། །གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགོགས། །ཚུ་ནང་སྦྱིས་བྱ་འཁྲུ་བའི་
ཆེ་ན་འཛིན། །བགྲེས་ཤིང་ལུས་ཀྱང་གཏོང་ཞིང་གཉིད་ཀྱང་ཆེ། །དེ་བཞིན་ལུས་ལྷི་མཚོག་
ཏུ་ཁོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དྲི་ཟ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགོགས། །དེ་ནི་དྲི་འབྲུལ་ཆེ་ན་ལུས་ལ་
འཇུག །ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉེན་དང་རྟོར་ལ་སེམས། །སྦྱོམས་ཤིང་བུད་མེད་ལ་ནི་ཆགས་
པར་འགྱུར། །ནག་པོའི་ལུས་ཆེན་ས་ནི་བརྟོལ་ནས་སུ། །བདུག་པ་རབ་ཏུ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་
ན་འཇུག །འཇུངས་དང་གཡོ་སྦྱུ་བྱེད་ཅིང་མི་སྤྲན་ལ། །འདོད་ཆགས་ཆེ་ལ་རབ་གཏུམ་ཁུ་
ཚུ་འཛིག །མར་མེ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་པ་བགོགས་བྱེད་དེ། །སྦྱིང་གར་ཆ་ཞིང་གཟེར་ཐབས་
སེམས་ཉམས་བྱེད། །འགྲེང་བའི་ཆེ་ན་གཙུག་འཕྱངས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །རིམས་དང་འཁྲུ་

སྐྱུག་དག་པོས་འདེབས་བར་བྱེད། །མེ་ཏོག་འབྲུལ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཆ་དགོད་པ། །རང་གི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་ལུས་ལ་འབྲུག་། །རིམས་དང་ཆམ་པ་རུ་ཤིང་ན་བ་དང་། །གྲོགས་པོ་དག་ནི་ནམ་པར་འབྲལ་བར་བྱེད། །བགེགས་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་སྤྱོད་པ་ན་(༡༩༩བ)ལམ་མིན་ལམ་དུ་མཐོང་། །སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོ་གས་བྱེད་ཅིང་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོས། །སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོ་ཞིང་ལོག་ལ་དོན་མེད་ཀྱན་དུ་འཕྱན། །དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ནམས་ལ་སེམས་ཀྱང་ཡིད་གཉིས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བགེགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་སྤྱོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱོས་པས་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་མཚོད་པའི་བགེགས་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་པར་འབྲམ་ཙམ་དུ་བསྐྱད་པའི་མོས་པ་བྲ། སྤྱང་བ་ནི་ལྷ་ཐུ་ཏུའི་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་། སྤྲུགས་དོན་ལྷ་ཐུ་ཏུ་སྤྱོད་ཉིད། རྒྱ་ན་ཡེ་ཤེས། བཟླ་དོ་རྩེ། ལྷ་ལྷ་མ་རང་བཞིན། ལྷ་ལྷ་ཀུན་བདག་ཉིད། ལ་ཉི་འཁོར་ཞེས་པ་ལྟར་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་བདེན་སྤྱང་དང་བདེན་ཞེན་སྤྱངས། བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དེའི་ངང་ལས་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩལ་ནམས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པ་མཚོན་པའི་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལས་རྩལ་ནམས་ངོ་པོ་བདེ་སྤྱོད་སོགས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཚོད་པའི་རྩལ་གྱི་མིང་སྤེལ་བ་བརྗོད་ནས་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བདེ་སྤྱོད་གི་ངོ་པོར་འྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྤྱོད་ནམས་ནི་གོང་འོག་གི་མཚོད་གཏོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་པར་ནི་གཞུང་གཞན་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱ་བཞི་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་གཡམས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཐུ་བ་མོའི་སྐམ་པས་ཞབས་བསིལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་མེ་ཏོག་འབྱིང་བའི་རྒྱལ་(༡༠༠ན)གྱིས་སོར་མོ་ནམས་བསྐྱོར་ཞིང་སྤངས་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་

མཛུབ་མོ་དང་གྲང་མོ་དང་སྤྱོད་ལག་དང་མཐེལ་ཆུང་ནམས་རིམ་གྱིས་དགོལ་ཞིང་སྒོད་དུ་
ལན་གསུམ་དབུལ་ལོ། །སྒོད་གཉིས་པའི་ཆུ་ལག་བ་གཡས་པར་བཟུང་བའི་ཀྱུ་ཤེའི་ཆུན་
པོའི་ཅེ་མོས་སྒྲངས་ཏེ་བཟེད་ཞལ་གྱི་སྒོད་གཉིས་པར་ལན་གསུམ་བསང་གཏོར་བྱའོ། །ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་བུམ་པའི་ཆུ་ཡིས་བསང་གཏོར་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །སྒོད་གཉིས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཆུ་གཡས་པའི་སྤྱོད་ཆར་གྱི་མཐེ་བོང་དང་། མཛུབ་མོའི་སྐྱམ་པས་མེ་ཏོག་བཟུང་ལ།
ཞལ་བསིལ་གྱི་ཆེད་དུ་བཟེད་ཞལ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱགས་བརྗོད་
ཅིང་། ཁ་འོག་དུ་སྤྱགས་པའི་སྤྱོད་ཆར་གྱི་མཐེལ་ཆུང་དང་སྤྱོད་ལག་དང་གྲང་མོ་དང་མཛུབ་མོ་
ནམས་རིམ་གྱིས་དགོལ་ཞིང་ལན་གསུམ་དུ་དབུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྒོད་ཀྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་པས་བཟུང་ལ། མོ་ལྷ་མེད་ལྷ་བ་
ར་སད་ཀྱུ་རྩི་ལྷ་མོ་ཉི་མོ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བཟེད་ཞལ་གྱི་སྒོད་གསུམ་པར་དོན་མེད་ཐལ་མོ་
བྱེ་བས་ལན་གསུམ་འབུལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱགས་རིམ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མེ་ཏོག་འབུལ་བའི་བྲག་རྒྱུ་ལ་འགོ་འདུལ་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱབ་
སྐབས་སུ་དོན་མེད་སྤྱོད་གཉིས་བཅེངས་ལ་གྱེན་དུ་འཐོར་བའི་ཆུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཏོག་གི་
བྲག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱོད་མེད་ལའང་འདྲ་ཞིང་། བདུག་སྟོས་སོགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ནི་
རྗེའི་བདེ་མཆོག་མཆོད་འཕེང་ལས་དོན་མེད་སྤྱོད་གཉིས་ཁ་སྤར་དུ་བསྟན་ནས་སྟོས་བདུལ་
བའི་ཆུལ་བདུག་སྟོས་(༡༠༠བ)དང་། དོན་མེད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོང་གཤེད་པས་ཏེ་བསྐྱེད་
བ་མར་མེ་དང་། དོན་མེད་སྤྱོད་བརྒྱུད་བའི་ཐལ་མོས་བྱི་བྲག་པའི་ཆུལ་བྱི་ཆབ་དང་། དོན་མེད་
སྤྱོད་གཉིས་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ནས་ཐལ་མོ་བརྒྱུད་བ་ཞལ་ཟས་ཀྱི་བྲག་རྒྱུ་གསུངས་པ་
ནམས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་མཆུངས་ཤིང་། ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། སྟེ་མ་པ་བཟེད་པ་
སྤར་དུ་སྤྱགས་པ་ནི་བདུག་པ་མའི་བྲག་རྒྱའོ། །དེ་ལས་འོག་ནས་གྱེན་དུ་འཐོར་བ་ནི་མེ་ཏོག་
གི་བྲག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས་མཐེ་བོང་གཉིས་གྱེན་དུ་མཉམ་པ་མཐུན་དུ་འཛིན་པ་ནི་མར་མེ་

མའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས་དྲུང་དང་འབྲུག་པ་ནི་བྱེད་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས་རབ་
ཏུ་བརྒྱུད་སྟེ་འཛིན་པ་ནི་གཏོར་མའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས་གྲུང་མོ་གཉིས་ནང་དུ་བཀྱག་
པ་ནི་ཨ་རྒྱའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱ་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་དང་མི་འབྲུག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་
ཡང་ཆོག་གས་བཅད་རྣམས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྟོང་གར་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་དེ་ནི་སྤང་བར།
ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་སོར་མའི་ཆེ་མོ་པན་ཚུན་བསྟོལ་བ་ནི་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་མཆོད་པའི་
ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྟོས་པར་མོས་ནས་སྟོང་གའི་ཐད་ནས་སེ་གོལ་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱར་
ནས་བདུན་མེས་པད་ཀོར་སྟོན་དུ་འགོ་བས་མཆོད་པ་རང་མིང་གི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་དེ་
བཅས། རྩེ་སྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྷ་མོ་རྣམས་སྟོང་གར་བསྐྱར་བར་མོས་ནས་ལག་པ་གཉིས་
བསྟོལ་ནས་སེ་གོལ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བདུན་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད་ཅིང་པད་ཀོར་བྱ་བ་ནི་
སྟོམ་འབྱུང་གི་གཉིས་པ་ལས་དེ་ནས་ཉེ་རེག་དང་སོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱལ་ལ་བསྐྱེད་
ལག་ཀོར་(༡༠༡ན)སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཀུན་
རེག་རྒྱུ་ཆེན་དུ་སེ་གོལ་གཏོག་ཚུལ་ནི། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། བདག་ལ་མཆོད་པའི་ཆེ་
ལག་པ་ཁ་ནང་དུ་བསྐྱར། ཕྱི་རོལ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཆེ་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་
སོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་དག་ནི་ཕྱིའི་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གང་དུ་འབུལ་བའི་
གནས་ཀྱང་འབྲེང་བ་ལས་དེ་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱི་ཚུན་ལྷ་རྣམས་གྱི་ཞབས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་
དབུལ་བར་བསམ་མོ། །བསང་གཏོར་ནི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཞལ་བསིལ་ནི་ཕྱག་གམ་
ཞལ་དུའོ། །མཆོད་ཡོན་ནི་མདུན་ནམ་དབུ་ལའོ། །མེ་རྟོག་ནི་དབུ་ལའོ། །བདུག་སྟོས་དང་
མར་མེ་ནི་མདུན་དུའོ། །ལྷ་བཞོས་ནི་མདུན་ནམ་ཕྱག་གམ་ཞལ་དུའོ། །བྱི་ནི་ཐུགས་ཀར་
རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་ནང་གི་ཉར་སྟོན་འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། བྱང་མེད་

རབ་རྟུ་མདངས་བཟང་བ། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྱངས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྦྲོན་གསལ་ལས། རང་གི་མཆོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱད་མེད་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མའོ། །མདངས་བཟང་བ་ནི་གཟུགས་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ལོ་གངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ནི་ན་ཆོད་དོ། །ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་བཟུང་བའོ། །དེ་དང་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བརྒྱན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དང་མེ་ཏོག་དང་རྒྱན་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས། དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཡི་དབུས་སུ་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང་། རོལ་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཞེས་རིག་མ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་གསང་མཆོད་བྱ་ཚུལ་དངོས་སུ་(༡༠༡)བསྟན་པས་བྲག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཁོངས་སྤྱད་པའི་ནང་གི་ཉིར་སྤྱད་དང་འདོད་ཡོན་གྱི་མཆོད་པ་བྱ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་སྤེང་བའི་ལེའུ་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་པ་ལས། དེ་བཞིན་བྱི་དང་ནང་དང་ནི། །གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མ་དམིགས་པ། །གཟུགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ནི། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཡུལ་ནི་ལྷ་ནི་ངེས་གནས་ཏེ། །རྒྱུད་ལྷར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མི་ལམ་རྒྱང་དང་ལྡན་པ་བྱ། །འདོད་པ་ལྷ་རྣམས་སྤྱད་པར་བྱེད། །དབང་སོ་གང་དང་གང་ལམ་གྱིས། །སྦྱབ་པ་སོ་ནི་ཡུལ་འཛོལ་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ། །མཉེས་པའི་ཕྱིར་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་དགའ་བའི་མེ་ཏོག་གིས། །རྗེ་རྗེ་ཉི་མ་སྒྲུ་འབྱུང་། །མེ་ཏོག་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ། །རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་མཆོག །རྣམ་ཏོག་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །དེ་ལྷར་གཏུམ་མའི་མེ་ཡིས་ནི། །ངེས་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྲོས། །སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ་ནི་དབུལ། །རྗེ་རྗེ་སྒྲུ་ཡང་དག་པར། །ཞུགས་པ་ལ་སོགས་རིམ་ལས་བྱང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་མི་ཞིགས་སྤྱ། །སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་ཡང་དགའ་འབྱུང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞིན་རྟུ་གསལ། །མར་མེ་འབར་བའི་ཡང་དག་འོད། །སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ་དབུལ་བྱ། །བདེ་བ་ཆེན་སོ་རྣམ་མཁར་གནས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྲུགས་པ་

ནི། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལ་དབུལ་བྱ། །འདིར་ནི་གང་དང་གང་ལོངས་སྤྱོད། །དབང་པོ་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་བསྟེན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་དོ་རྩེ། །བཟའ་བའི་སྤྱད་དུ་མཆོད་པར་
བྱ། །དགོད་དང་སྒྲིག་དང་ཅེད་འཛོལ་ནི། །སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དགའ་བྱེད། །རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་དག་དང་། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་(༣༠༣ན)རྩེ་ལ་ནི་དབུལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟེན་
ལ། །དེའི་དོན་རྣམས་རྩེ་སྒྲ་མས། །གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཨིན་ཀྱི་ལ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ནང་
གི་ཉིང་སྤྱོད་དང་། །འདོད་པའི་སྦྱ་རྩལ་དུག་ཅུ་བཞི་ལ་མཁས། །ཞེས་སོགས་ནང་གི་འདོད་
ལོན་ལྔ་འབུལ་བའི་མཆོད་འབྲེང་ཆོག་སྦྱར་བུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱེབས་པ་མཛད་པའི་
འབྲེལ་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞང་ཁུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་
སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་ན། །གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་གསང་གནས་སུ་བདེ་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་
པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསང་བའི་དོ་རྩེ་ལའང་གསང་
བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཏགས་པའམ་ཞང་ཁུང་པས་གསང་བའི་འཁོར་ལོར་ཞེས་པ་དག་པ་
ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡུམ་གྱི་གསང་བའི་གནས་བདེ་སྦྱང་གི་འཁོར་ལོ་དེར་ཁ་དོག་
ཨིན་ཀྱི་ལ་སྟེ་དབང་པོ་སྤྱོད་པོར་གྲགས་པའི་ནོར་བུའི་ཁ་དོག་ལྟར་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བྱི་རྟགས་
ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་དོ་རྩེ་སྤྱོད་པོ་ཅེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡབ་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཛོལ་པོ་ནི་བསྒྲ་
ལ་རོལ་པ་བྱང་བ་དང་འབྲེབས་བྱང་བ་དཔེར་བཞག་ཅིང་། །དེ་ཡང་། །སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལས།
ཐ་དང་སྤང་མིན་གྱུར་པ་ཡི། །དཔེ་ཉིད་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་འདོད། །ཅེས་དཔེ་དང་དཔེ་
ཅན་གཉིས་གཅིག་པར་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལྟར་དོ་རྩེ་བྱང་བའི་
གཟུགས་སུ་བཞག་ད། །དེ་འབྲེབ་པ་ཡིས་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱི་རྟ་གའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་
བསྒྲ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྦྱོད་པའི་མཐུས་བསྒོ་
དེ་རྒྱས་པའི་སྟོང་པོ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བུག་མའི་རྩ་ལས་འོངས་པའི་རྟའི་མེ་(༣༠༣བ)
ཏོག་བྱང་སེམས་དམར་པོ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཀྱི་

ཀུན་ལྷ་བ་ལའང་དམར་པོའི་རྩལ་འབྲེས་པ་བབས་པས་ཡབ་ཡུམ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
སྟོང་བ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས་དེ་འདྲ་བའི་ནང་གི་མེ་ཉིག་གི་མཆོད་པ་མི་བསྐྱོད་
རྗེ་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ནམས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འབུལ།
ཞེས་པ་སྟེ། མཆོད་པ་འདི། གྲེ་རྗེ་རྗེ་ལས། ལྷ་ཡི་ཅེ་མོ་གཞིབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀ་ཀྱ་
ལུ་ཁ་ཨེ་ཀ་ར་སྟོ་རྒྱ་ཐ། ཞེས་སོགས་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྤྲུགས་དོན་དང་།
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དུག་རྒྱ་སྟོག་ཚེ་ལ་དུ་སོང་བའི་རྗེ་གས་རིམ་
པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའི་གནད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །

ལྷེ་བ་སྤུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་པའི་དབུས་སུ། མངོན་བརྗོད་ལས།
པག་མོ་ལྷེ་བའི་རྩར་གནས་པ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཁྲག་འཐུང་མཆོག་། ཅེས་དང་། དབྱིད་
ཐེག་ལས། རྟོད་མའི་ཁ་ནི་མེ་ཡི་གཟུགས། །པག་མོ་ཉི་ལ་ཀ་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་པག་མོ་དང་། སྤྲུལ་ཁར་བདག་མེད་མ་སོགས་གྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་དམར་ཆ་དང་། རྟོད་
གཙོ་བོར་གནས་ལ་དེ་ཉིད་གྱིས་འཇུ་བར་བྱེད་པས་སམ་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱེད་པས་ན་གཏུམ་མོའི་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་མེས་
བསྐྱེད་པའི་རྩས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་གང་ལྷ་བས་དགའ་བ་དང་མཆོག་དགའ་སོགས་བདེ་བ་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱི་ཡི་དད་ལྡང་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་ལྷ་བྱའི་ཁམས་དཀར་པོ་ག་བྱར་དང་
མཚུངས་པའི་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་བབས་པའི་མཐུས་ནང་དུ་རེག་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེ་སེམས་
བྱུང་ཆོར་བས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བས་ཡིད་གྱི་(༡༠༣ན)ནམ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རབ་དུ་
ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་འབུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །སྤྲིང་ག་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གྱི་
རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ན་གནས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་རབ་དུ་བདེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་
སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འམ་ཐབས་དངོས་ཡིན་པའམ། ཡང་
ན་སྤྲིང་གར་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྤྲིང་

གར་བྲངས་ནས་ཐིམ་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་པོའམ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
བྱེད་པས་ན་བདེ་བའི་དངོས་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་དེ་ནི་རྩོམ་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས།
སྙིང་གའི་དབུས་ན་མི་ཞིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། །མི་འགྱུར་མཆོག་
ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། །འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་ལས། །ཨ་ནི་
ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་ཨའི་སྐྱས་བསྟན་པ་དང་། །སྟོམ་འབྲུང་ལས། །སྙིང་གའི་ཚུ་
སྟེས་སོན་པའི་རྒྱུད། །རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་དང་མཚུངས་པ། །བསམ་བྱ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
གང་། །དེ་ལས་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཆིང་། །འཁོར་བའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད། །ལྷ་ངན་
འདས་པའི་འོག་ཏུ་བཞེད། །རབ་ཏུ་མི་གནས་ལྷ་ངན་འདས། །སྟེང་གའི་ཚུ་སྟེས་ཟེུ་འབྲུར་
གནས། །ཞེས་རྩྱུ་ཡིག་གི་སྐྱས་གསུངས་པ་དང་། །བྱབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པས། །དེ་ཡི་སྟེ་བར་
བསམ་པ་ནི། །ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་བ་སྟེང་། །དབྱིབས་ནི་གཏུ་ཁ་སྟོར་འདྲ། །ཉི་མ་ཐབས་ལ་
ཞེས་རབ་རྒྱ། །ཞེས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྟོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་
ནི་རྣམ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཆེ་(༣༠༣བ)དེ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བསྟོམ་
པ་ཡིན་གྱི། །དངོས་གནས་ལ་མི་ཞིགས་པ་དེ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས་
ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །སྐབས་འདིར་བཤད་རྒྱུད་ལས། །མི་གཡོ་རྩྱུ་ལས་ཡང་དག་
བྱུང་། །སྐགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞིན་ཏུ་གསལ། །མར་མེ་འབར་བའི་ཡང་དག་འོད། །སྐགས་ཀྱི་
རྩོམ་ལ་དབུལ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རྩྱུ་ཡིག་གི་སྐྱས་བསྟན་པའི་མི་ཞིགས་
པ་དེ་ཉིད་ནི། །སྟོམ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། །བདེ་གསལ་མི་ཞིགས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས། །ཡུངས་
ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཅུམ། །འོད་ཟེར་སྐྱ་ལྷ་འབར་འཇག་པའི། །ཚུལ་ཅན་སྙིང་དབུས་ཉག་
ཏུ་གནས། །དེ་ལ་བཞུས་པས་ཡེ་ཞེས་ཆེ། །སྐད་ཅིག་ཅུམ་གྱིས་རྣམ་འབྱོར་ལ། །འབར་
བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྒྱུང་ཁ་དོག་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་ཉི་མ་གསལ་
བའི་འོད་ཟེར་དང་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པས་མི་ཞེས་པའི་ཐུན་

པ་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་མི་
ཤེགས་པ་སྤྲགས་ཀྱི་མར་མེ་ཚོག་ཅེས་སམ། ཡང་ན་སྙིང་གར་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྲོག་
ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་རུང་ངོ་། །

དེ་དག་ནི། འིལ་བྱར་རིམ་ལྔ་ལས། སྦྱ་དང་ཐེག་ལའི་ལྷན་པའི་སེམས། །སྙིང་གར་
བཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི། །སྤྲོས་པའི་རབ་རིབ་འཛོམས་མཛད་པའི། །མངའ་བདག་བཙུན་
ལྷན་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། །སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལའི་
དབུས་ན་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཀྱུན་ལྷར་དཀར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནང་ནས་རིམ་
གྱིས་བབས་པའི་བྱི་ཡི་བྱག་པ་ཡིས་ལུས་ཀྱན་བྱབ་པས་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་(༡༠༩ན)
པ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་མཆོག་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཞེས་སོ། །མི་ལམ་
དུ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ལྷར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རོལ་བ་རྗེ་འབྲུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
རིམ་དང་། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིས་
དབང་པོ་གང་དང་གང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་དེའི་ལམ་ནས་བྱང་ནས་ནི་སྟེ་དབང་
པོས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དང་ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། ཡུལ་གྱི་
དམིགས་རྒྱུན་རྣམས་སྤང་བ་ལས་གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་རང་རང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྷ་བའི་རྩི་དང་མ་བྲལ་
པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེ་ལྷར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་སྟོང་པས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྲག་པར་རྒྱས་
པར་བྱེད་པའི་ཟས་དེ་ནི་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྷར་ངོ་། །

དེ་ནི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་
ཅད་དུ། །འདོད་པ་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ན། །སོ་སོར་སྤྱད་པ་བཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་ནལ་འབྱོར་པས་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་
བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལོངས་སྟོང་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱད་ཅིང་ལེན་པར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་

བ་ལྟར། མཉམ་བཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་མཐུས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་
ལངས་པ་ན་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ལས་སྤང་བའི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤུགས་
ཀྱིས་འཆར་བ་ཞིག་འོང་ལ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རོ་གཅིག་པས་
སྟོང་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་(༡༠༧)སྟོང་པ་དེ་དང་རོ་གཅིག་པར་སོང་
བའམ་སོང་བར་མོས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྲུར་དུའང་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབས་པ་ན་
ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ལམ་ལམ་ཤར་བ་འབྱུང་ཞིང། ད་དུང་ཡང་ཡུལ་སྤང་སྟོང་དང་
སྟོང་མོར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ལོངས་སྤྱད་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
བྱས་པས་མཉམ་བཞག་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕལ་ལ། དེས་ཀྱང་རྗེས་སོ་བ་ཏུ་ཡུལ་
སྤང་བདེ་བར་འཆར་བུལ་ཆེ་བ་འོང་བས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་
བ་དང་བདེ་བ་རི་ཅམ་ཆེ་བ་ཅམ་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དེས་པ་ཆེར་
འགྲོ་བའི་ཐུགས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་ཐབ་གནད་སྒྲན་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་གཤམ་
ཆེའོ། །རྗེ་ཞང་ཞུང་པས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་མཆན་བྱ་ལས། སོ་སོའི་སྐད་དོད་པ་ཉི་ནི།
ཉིན་འབྲེལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོག་གསལ་ལས། སྤང་བ་དང་བསྟོས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྐད་དོད། བླ་ཉི་མོ་ཁྱའི་དོན། མཛོད་ལས། དང་པོར་ཐར་པའི་དོན་དུ་བཤད།
བླ་ཉི་མོའི་དོན། སོ་སོར་བཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མང་ཡང་། འདིར་ནི་སྒྲོས་པའི་དོན།
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པ་ལ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་སོར་སྤྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་གང་དང་། དེ་དང་དེ་ཡི་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ངག་དབེན་མཐར་
ཕྱིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་དགའ་བའི་རོལ་པ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་
ལམ་གོམས་བར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་དང་རྩྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་
གས་མཆོན་པ་མཆོག་གི་རོལ་མོའི་སྦྱ་སྟེ་ཐིག་ལེ་(༡༠༨)དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱང་ཅ་ནང་དུ་
རྒྱ་བ་ན་གཞི་དུས་སུ་ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡིའི་གདངས་མི་གསལ་བར་སྒྲོགས་པ་དེ་འབྲེལ་རྣམ་འབྱོར་

བ་ལ་རྒྱུད་གི་རང་གདངས་ཀྱི་རོལ་མོའི་སྒྲ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་ཏེ་སྒྲར་དངོས་སུ་ཤར་
བ་ནམས་མཆོད་པ་འབྲུལ་ལུགས་སྒར་ལྷར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཞང་ཞུང་པས་བཤད་ལ། དེ་
ཡང་དོར་བཞུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་ལ་རྒྱུད་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་
གདངས་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ནལ་འབྱོར་བ་དེ་
ལ་ཅ་ལས་རྒྱུད་རྒྱུ་བའི་རང་གདངས་ཀྱང་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་སུ་དངོས་གནས་ལ་ཤར་
བ་རིག་པ་མགོ་མཚུངས་མཛད་དོ། །

འོན་ཏེ་སྐྱོད་བསྐྱུས་དང་སྐྱོན་གསལ་ལས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་བསྐྱུས་བ་ཡི་གོ་གསུམ་དུ་
གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། བདེ་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་དོར་
བཞུས་སྐབས་སུ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་འཕྲུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་མི་ཤིགས་བ་ལས་བྱུང་
བའི་རྒྱུད་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་འབྲུ་གསུམ་དུ་ཤར་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་
ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་སུ་འཛོག་དགོས་སམ་སྤམ་ན་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ས་
ཀྱང་མི་བཞེད་ཅིང་ཡི་གའི་གདངས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མདོ་རྒྱུད་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པས་
མི་འཐད་ཅེས་གསུང་དོ། །འདི་དག་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་མེད་མེད་པ་ལས། རང་སྤྱུགས་བཞི་ཡི་
སྒྱུར་བ་ཡིས། །ཉིན་མཆོན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུན་བྱེད་དུས་སུ་གནས་བྱེད་དེ། །རིམ་
ནི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྒྲོན་ལས། བདེ་ཡི་དེ་ཉིད་གསུམ་
གནས་པ། །རང་(༡༠༥བ)བཞིན་བཞུས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པའོ། །ཡང་ནལ་འབྱོར་བ་སྒྲོམས་འཇུག་བྲས་བ་ལས་ཅ་ནང་ནས་ཀྱུན་ལྷ་བྲུ་བབས་
པའི་ཆེ་མི་ཤིགས་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་
གདངས་མི་གསལ་བར་སྒྲོག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་ཞིང་
ཤིགས་པར་མཛོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནང་གི་ཉིན་སྐྱོད་འབྲུལ་བའི་ཆེ་ཆེ་ག་དོན་ལྷར་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་

བཤམ། །དམའ་མཐའ་དོན་རྣམས་བཤམ་སྤངས་ཀྱིས་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པས་ཆོས་པར་མོས་ལ། རང་གི་མཆོད་
པ་འབྲུལ་བ་འདི་དག་གི་སྐབས་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་བར་མི་མཛད་དོ། །ཕྱི་འདོད་
ཡོན་ལྷ་འབྲུལ་བ་ནི། ལྷན་ཐབས་སུ། རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བུ་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲུལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་པལ་ཆེ་བ་ནི། སྤར་བྲག་རྒྱའི་
རྣམ་པ་སྟོན་པོ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱས་ལ།
ལུས་མཆོག་རྟེན་བྱེད་བདུན་ཅིའི་བས་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་པའི་ལུས་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་
དོན་ནི་བས་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་པན་བཏགས་པས་ལུས་གནས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མཛོད་ལས། འགྲོ་བ་བས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། བས་དེ་ལ་ཡང་ཁམ་གྱི་བས། རེག་པའི་བས། སེམས་པའི་བས། རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་བས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་འདོད་པ་ཁམས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཁམ་གྱི་བས་ཀྱིས་གནས་པར་
(༡༠༩)བྱེད་ལ། དེ་ལའང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱི་དང་རོ་ནི་རིམ་པ་བཞེན་སྒྲ་དང་སྒྲེས་ཁམ་
མཐ་དུམ་བྱར་བཅད་དེ་མིད་པ་དང་། ལུས་སྐྱེ་མཉེ་སོགས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལུས་དབང་གིས་སྤྱོད་
པའི་མཐུས་དབང་པོ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་ལ་ཁམ་གྱི་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
འདིར་ནི་མངར་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་རོའི་བས་རྣམས་བཟུང་ངོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་གཡོན་དོ་རྩེ་
ཁུ་ཚུར་ཁ་ནང་དུ་བརྟན་པའི་སྤྱིང་དུ་གཡས་པའི་ལག་མཐེལ་ཕྱིར་བརྟན་ཏེ་བཞག་པའི་མེ་
ལོང་གི་བྲག་རྒྱ་དང་། རེག་བྱ་ལ་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་གོས་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་བྱ་ཞིང་།
གཞན་རྣམས་ལ་བྲག་རྒྱ་སྤར་མ་ལྟར་རོ། །ནང་གི་འདོད་ཡོན་འབྲུལ་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་
དོན་ལ། འདུལ་བ་ལུང་གི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས་སྐྱེ་ཅལ་གྱི་གནས་བྱུ་ཅུ་ཅུ་བཞི་འདྲན་
ལུགས་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་འདོད་པའི་སྐྱེ་ཅལ་བྱུ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་འོ་བྱེད་དང་། སེན་མོ་

འདེབས་པ་དང་སོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ་དང་། སིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོག་པ་དང་།
སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྟང་ན་འདུག་པ་དང་། བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པར་
ཀྱིས་བརྒྱད་བརྒྱད་བྱུག་ཅུ་ཙ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རྒྱུད་
དང་འབྲིག་ཐབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱ་
ཙལ་བྱུག་ཅུ་ཙ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟུགས་མངོན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ལོ་
གངས་(༡༠༩༧)བཙུ་གཉིས་དང་བཙུ་བྱུག་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ལང་
ཚོའི་དཔལ་ཡོན་སོགས་བྱུག་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཅན། རྣོས་འབྱུང་དང་
རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་པའི་བསྐྱ་ཅན་དང་། སོགས་ཀྱི་སྐྱས། སྤང་པོ་ཅན་མ། དུང་ཅན་མ། རི་དྲགས་ཅན་མ་
རྣམས་བསྐྱས་པས་བྱུག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་གཟུགས་ཀྱི་མངོན་པ་མཚོག་རྣམས་མི་བསྐྱོད་
རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ནང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འབར་ནས་མཉེས་ཤིང་ཆོས་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་དུ་འབུལ་བར་བསྐྱེདོ། །

ཆགས་པའི་དབང་གིས་མིག་གི་ཟུར་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འརྱུ་པའི་བཞིན་རས་
ཅན་མ། བ་སྒོམ། འགྱུར་ཁུགས། འདེགས་འཛོག་སྟེ་ཡན་ལག་བྱུག་གམ། ཡང་ན་བྱུགས་
རྗེ་དཔལ་ཞབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་བྱ་བཞིན་
པ་རྣམས་དང་། བསྐྱགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་གསུམ་དང་། དབྱས་སུ་དང་། བར་སྐྱབས་སུ་
དང་། ཐ་མར་ཡང་འཕལ་དུ་བསྐྱགས་པས་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དང་བྱུག་གོ། །ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་བྱུག་དང་ལྷན་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་འཁོར་
ཉན་དང་། རྒྱ་མཚོག་དང་། ས་འཛིན་དང་། བྱུག་སྐྱེས་དང་། བར་མ་དང་། རྫོ་གསལ་དང་ལྔ་
པ་སྟེ་ངས་པ་བདུན་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་སྐྱ་ལ་མཁས་པ་བསྐྱ་ཅན་ལ་སོགས་
པའི་བྱུག་རྒྱུའི་སྐྱ་དབྱངས་མཚོག་རྣམས་འབུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །ལུས་ལ་ལྷན་ཅིག་

སྐྱེས་པའི་དེ་བཟང་པོ་དང་སྤྱན་ལ་(༡༠༧ན)སོགས་པ་སྦྱར་བ་བྱུགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བཟང་
པོའི་དེ་བོ་བཅས། ཡང་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་དེ་གསར་དུ་ཅོལ་བས་
མ་བསྐྱབས་པ་དང། སྤྱན་སྒྲུབ་སྦྱར་བས་གསར་དུ་བཅོས་པའི་བཟང་པོའི་དེ་བྱུག་ཆུ་མ་
གང་གི་ལུས་ལས་ཏྲག་ཏུ་ནམ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་བོ་བའི་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་ཆུའི་དེ་
མཆོག་ནམས་འབུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །རྟོའི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་བྱུངས་པས་འདོད་པ་
དང་དགའ་བ་སྟུག་པར་སྐྱེ་ཞིང། དེའི་མཐུས་དོད་འཕེལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདུ་བ་སྟེ་
བཞུ་བར་བྱས་པ་བིསྐ་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིང་ཐོག་ལྟར་དམར་བའི་མ་
མཆུའི་སྤྲང་ཅིའི་རོ་སོགས་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་ཆུའི་རོ་མཆོག་ནམས་འབུལ་བའི་
ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །ཡབ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྤྱད་པུམ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྤྱད་ཆོས་གསུམ་
ལྷན་གྱི་གསར་བའི་སྤྱ་ཅེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཐད་པ་ཡི་རེག་བྱ་སྤྱིང་བས་ཐུང་སེལ་གྱི་རྒྱང་
གཡོ་ཞིང་དེས་གཏུམ་མོ་སྐྱེས་པའི་བྱེད་པས་བདེ་ཆེན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་
པ་བྱུག་ཆུའི་རེག་བྱ་མཆོག་ནམས་འབུལ་བའི་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར། རང་གི་ཉེར་སྤྱོད་ནམས་རྫོགས་རིམ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
ནང་གི་མཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཞང་ཞུང་པས་བཤད་ལ། མཆོད་པ་དེ་ནམས་གཙོ་བོར་རྫོགས་
རིམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུའང་ཆ་མཐུན་
ཅམ་འབྱུང་བས་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་(༡༠༧བ)རིམ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པར་མི་བཞེད་
པ་དེས་ན། ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་མཆན་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས། བྱུག་ཆུ་དང་སྦྱར་བས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་གི་མཆོད་
པ་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱུང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྟེང་ནས་ནང་གི་སྤྱ་བཤད་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རང་གི་འདོད་ཡོན་ལའང་སྤྱ་བཤད་ཚུལ་
དེ་དང་། གཞན་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ལས། སྐྱེས་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་
བདུན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་བཅད་གྱིས་རིན་
ཆེན་སྣ་བདུན་འབྲུལ་བར་བྱ་ཞིང་། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་མིང་སྣ་
བདུན་ནམ། བརྒྱ་རྩ་ག །ཞི་རྩ་ལྷེ་ལ། བེ་རྒྱུ་མར་གད། རྗེ་རྗེ། ལུ་ཏིག །བྱུ་ཅུ་སྟེ་བདུན་
པོ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འགྲེལ་བར་བཤད་ལ། མཁས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དངོས་བྱུ་བ་ནི་བྱུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དངོས་བྱུ་དང་། ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་
སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལྟ་རང་རང་གི་སྟོང་པོ་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཅགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
ནང་མཆོད་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་བཟའ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
ལྷགས་དང་བཅས་པས་སྤར་ཡང་བདུད་ཅི་ལྷས་མཆོད་ཅིང་། ཆོག་དོན་ནི། བྱི་ཆེན། བྱི་ཆུ།
བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས། རྒྱུད་(༡༠༡ན)རྟོག་ཐེང་ལས་དེའི་སྟོང་དུ་ཤ་ཆེན་དང་།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་ཀླང་མར། རྒྱུད་བྱི་མའི་འགྲེལ་བར་རྣ་རོ་བས་མཆིལ་མ་བཤད་པ་
ལྟར་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྷ་ནི། དངོས་བྱུ་བ་ཀུན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མཆོག་
ཡིན་ཞེས་དང་། ཆོག་དོན་ལྷག་མ་གོ་སྟོན་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་མི་ཏེ་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་ཞེས་པའོ། །དེ་
དག་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། བཤད་གཅི་ཁྱབ་པ་ཁག་ལ་སོགས། །ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་དབྲུལ་
བར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པས་ཀྱང་མཆོད་
པ་བསྟན་པའི་བྱིར། བཤད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདུད་ཅི་ལྷ་ལྟ་རྣམས་
ལ་དབྲུལ་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་བཞོས་སུ་གྱུར་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་
ཞིང་། དེ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ནག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས།
དེ་ནས་བདུད་ཅི་ལྷ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཏོར་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ལུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲེང་བ་ལས། རང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་ཏྲོག་དང་བཅས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་པ་སྒྲིའི་སྟོན་དུ་བཅུག་ནས་བདུད་ཅིར་བཅས་པ་ཕུལ་ཏེ་དེ་ནམས་
བདུད་ཅི་མྱངས་པས་ཆོས་པར་བྱས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་སོས་པར་བྱས་ལ།
ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་བྱ་བར་བསྟན་ཅིང་། བདུད་ཅི་ལྟ་འབྲུལ་བ་
དེའི་ཆོ་ལག་ལེན་ལ། རྟོ་རྩེ་ཐལ་མོ་ཁ་བྱེ་བས་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་སྤྲ་ལ་དེ་ཉིད་ཁ་པར་བལྟས་
ནས་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་མཛད་དོ། །ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
གསང་བའི་མཆོད་པ་(༡༠༩བ)འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཆོ་གཙོ་
པོ་ལས་ལོགས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ཤར་སྒྲོར་བྱེ་བའི་སོས་པ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས། གཙོ་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པ་བྱས་ནས་རིག་མ་རིག་བྱེད་རྟོ་རྩེ་མར་གསལ་བ་
དེ་ཉིད་དམ། ལྷ་མ་གྲོར་བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་མཁའ་གསང་བྱིན་བརྒྱབ་ནས་
མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་སྤྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལས་བསྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་
བ་ནམས་ཀྱང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་རང་དང་འབྲས་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་ཞིང་། དགྲིལ་འཁོར་
པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱང་དེ་འབྲས་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་སོས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། སངས་
རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྟོས་པས། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །ཅེས་དང་། སྟོན་
གསལ་ལས། འདི་སྐད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལས་བསྐྱབས་
པའི་ནམ་མཁའི་ཁོངས་སུ་བྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་
པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟའི་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཤམ་ཆེན་མཉེས། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་

བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་(༡༠༩ན)པ་ཆེ་ཞིང་སྐྱོད་པ་བཟང་བ་དེ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་དགྲེས་
པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་དགའ་བར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲང་དོན་གྱི་
བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་འདིར་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་དང་བཅས་པས་བདག་
ཉིད་འབྲལ་བ་ནི། རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་གི་ང་བཞི་པ་ལས། རང་རང་སྒྲགས་ལས་རིམ་རིམ་བཞིན། །ལྷ་
ཡི་མེ་ཉོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ནི་མཆོད་པར་བྱ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས་འདིར། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིར། །ཞེས་པ་ནས། བེལ་ཏ་ཡ་མི་སྒྲ་
མས་ཡི་གོ་གསུམ་ནི་བཛྲ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། ཆོག་དོན་ནི། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་གྲོང་
ཁྲིར་ཉེ་དགྲིལ་འཁོར་འདིར་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་པའི་མཆོད་པ་རྒྱས་
པ་དང་ཡོ་བྱད་ཅི་འགྱོར་པ་ཡིས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་མཆོད་པར་བགྱི་བར་འཆལ་བ་
སྟེ་འདོད་པས། སྒྲགས་བཅེ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ནས་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་
བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་འབྲལ་བ་འདི་བཞེས་ཤིག །ཅེས་དང་། སྐར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ལྷ་ཇ་ལྷ་པ་སྒྲ་ལ་ན་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་
ཕྱིར། ལྷ་ཏ་སྒྲ་ནི་ལྷ་ཏ་ཡ་མི་ནི་བདག་ཉིད་འབྲལ་བར་བགྱེད། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་རྗེར་
འཕྲུང་ལས། ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་ནི། །དེ་རྗེས་བདག་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །ཨོ་སྐར་ཏ་སྒྲ་
ག་ཏ། ལྷ་ཇ་བཛྲ་སྒྲ་ཐ། ལྷ་སྒྲ་ཀོ་ཉླ་ཞེས་ནི་བཛྲ། ཅེས་(༡༠༩པ)གསུས་པ་ལྟར་སྒྲགས་
དེ་བཛྲ་པའི་སྐོ་ནས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་བྱ་ལ། སྒྲགས་དོན་ནི། སྐར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ནི་
སྤར་ལྟར། ལྷ་ཇ་ནི་མཆོད་པ། བཛྲ་སྒྲ་ཐ་ནི་རྗེ་རྗེས་རང་བཞིན། །ལྷ་སྒྲ་ཀོ་ཉླ་བདག་ཉིད། ལ་
ཉླ་ནི་ངོ་ཞེས་པ་མཆོམས་སྤར་བས་ཀོ་ཉླ་སྟེ་སྒྲགས་དོན་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངོ་སྤྲོམ་དུ་མོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་དུག་པ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱལ་པ་དོ་རྩེ་གདོན་མི་བ་བ།
དོ་རྩེ་གདོན་མི་བ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སྤྲལས་འདི་གསུངས་
སོ། །ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ལྷ་རྩ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ར་རྒྱལ་འཛིན་
པ་དེའི་ཆེ་བད་ཀོར་སྒྲིན་དུ་འགོ་བས་སྒྲིང་གར་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱ་བར་བཤད་དོ། །

གོ་རིམ་དེ་དག་ནི་དབང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ལ། ལྷན་ཐབས་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་སྡེ་ཆེན་སྡེ་ཆེན་དུ་འབྱལ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱས་
པའི་ལུགས་ཡིན་པས་འབྱལ་ན་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་གོས་རྒྱ་དང་གདུགས་བ་
དན་སྒྲ་བེ་སོགས་དང་གང་བྱམ་རྣམས་ཀྱང་འབྱལ་བའི་ཆོགས་བཅད་སྤྲལས་དང་བཅས་པ་
འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་རྩེ་བཅུན་གྲགས་རྒྱན་གྱི་རབ་གནས་
དོན་གསལ་དང་རྩེའི་གསུང་བེན་བེན་གྱི་རབ་གནས་སོགས་མང་པོར་འབྱུང་བའི་ཆོག་
དོན་གཞན་རྣམས་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། ཁོར་ཡུག་ནི་གདུགས་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བཅེ་བ་དང་ཉིང་
རེ་འཛིན་དང་རང་གི་སྤྲོ་(༡༧༠ན)པ་སོགས་གདུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་
སྒྱུབ་པའི་མཆོད་པའང་ཡིན་ལ། སྤྲལས་དོན་ནི་ཨ་རུ་རྩ་ར་སྒྲ་ན་མེད་པའི། སྐྱ་ལྷ་རྩ་མེ་སྤྱ་
མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ། ས་སྤྲུ་ཏེ་ཡང་དག་པར་འཕགས་ཤིང་། སྤྲ་ར་ཏ་འཕྲོ་བ། ཉི་
མི་འདི། ག་ག་ན་ཁི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་དང་། བཟླ་ཨ་ལི་ཀྲ་ར་དོ་རྩེའི་རྒྱ། ཨ་
བྱུ་ལ་སྤྲུ་ལ་ཞེས་དང་། བཟླ་མཉམ་སྤྲུ་རྩ་མེ་སྤྱ་དོ་རྩེའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲོ་དང་། བཟླ་ཀ་
ལ་འདོ་རྩེའི་བུམ་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། ལུས་དང་དག་སེམས་
མཆོད་པ་ཡིས། །ནན་ཏན་དུ་ནི་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་མཆན་དང་བཅས་
པ་ལས། སྒྱུབ་པ་པོས་ལུས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱལ་སྒྲོར་བ་སོགས་དང་། དག་གི་ནི་བསྒྲོད་པ་
སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནི་མཆོད་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཆོད་པ་རྣམ་

བ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གྲུས་བ་དང་བཅས་བས་མཆོད་པར་བྱ། ཞེས་དག་གི་མཆོད་པ་བསྟོད་པ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་དགའ་བས། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་དེའི་མཇུག་ཏུ་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་འབྱུང་བའི། མི་བསྐྱོད་དོན་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་བཀོད་པས། བསྟོད་པ་དེའམ་གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྟོད་ལ། ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་རྒྱུད་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྟོད་པ་སྤྲ་མ་དེའི་ཆོ་དོར་བྲིལ་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྟོན་ས། རྒྱང་པ་དང་པོ་ལ་དོན་རྗེ་གསོར། གཉིས་པ་ལ་བྲིལ་བྱ་གསེལ། གསུམ་པ་ལ་བད་ཀོར་སྟོན་ཏུ་འགོ་བས་རྒྱང་པ་བཞི་པའི་ཆོ་ཐལ་མོས་(༡༡༠བ) བྲག་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི་ཉི་ཤུ་པའི་དགོངས་པར་དོན་གྱིས་གནས་ཤིང་། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས་ཀྱང་། དོན་རྗེ་བྲིལ་བྱ་མ་སྤངས་བར། །བསྟོད་བྱ་བཟ་ཤེས་སྤྲ་བྲང་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕྲུང་བར། བྲིལ་བྱ་དགྲོལ་ཞིང་མི་བསྐྱོད་དོན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བས་བསྟོད་དེ། ཞེས་དང་། བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏུ་སྟོང་གར་ཐལ་མོ་སྤར་བ་བཟུང་བ་ནི་བྲག་འཆལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་། ཞེས་སོགས་ལའང་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་གྱི་བྲིལ་སྤབས་དང་རིགས་སྤའི་བྲག་རྒྱ་སོགས་འཆའ་ལ། འདི་འདྲ་བའི་སྤབས་དོན་རྗེ་གསོར་བས་ནང་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གསོར་བའམ་བསྐྱེད་པ་བཙན་པ་དང་། བྲིལ་བྱ་གསེལ་བས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་བཙན་པར་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོད་ཡིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པར། བསྟོད་ཆོག་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཡི། །བསྟོད་ཆོག་ཞི་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་རྗེ་འོངས་སྟོད་བསྟོད་ན་ནི། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ལ་

བསྟོད་པ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དོན་རྩེ་སེམས། །རང་ཉིད་གྲོགས་པོར་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་
བ་ལྟར་རོ། །དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། ལྷན་ཐབས་ལས། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྲིད་པའི་
ཚུ་སྦྲང་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སོགས་དང་།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །ཅེས་སོགས་སྟོམ་བཟུང་བྱ་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་བྱ། གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དང་། འཁོར་(༡༡༡)ནམས་ཀྱི་ཉེར་གཅིག་བཞུ་
བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། འཕྲིང་བ་ལས། འཁོར་ལོའི་དབང་པོའི་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་
དང་། དེ་ལས་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྤྲུགས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞུས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཡིག་བརྒྱ་བཞུ་བའི་དགོས་པ་ནི། མདོན་བཟོད་ཀྱི་
གསུམ་པ་ལས། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་ཐམས་ཅད་དུ། །གསང་སྤྲུགས་བརྟན་པར་བསྐྱོམས་ནས་
སྟ། །རང་གི་མིང་བཞིན་ལྷན་པར་ནི། །གཅིག་དུ་སྟེལ་ནས་བཞུས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱིན་
ཆབས་བརྟན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་དགོས་པའང་ཡོད་
དོ། །གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཏོར་མའི་རྩས་ནི། འཕྲིང་བ་ལས། བེ་ཏ་ཀ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོད་ཆེན་པོ་ནམས་སྟུ་ཟན་དང་། མཁུར་བ་དང་། འབྲས་མཁུར་དང་། ལ་དུ་དང་། ཆན་
ཐུག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉ་དང་། ཤ་དང་། བཙོང་དང་། སྟོག་སྦྱ་དང་། ཆང་དང་། ཚུ་དང་།
འོ་མ་ལ་སོགས་པ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་བྲེ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་རོལ་
མའི་སྦྱ་ལ་སོགས་པས་མདུན་དུ་བདར་བའམ། ཟན་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་བྱང་སྟེ་
རི་ལྟར་རྟེན་པ་བཀོད་ལ། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། བལྲག་པ་དང་། བརྟང་བ་ནམས་
ཀྱང་སྦྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཉི་པས་ཀྱང་བྱི་རོལ་པའི་སྐབས་ཉིལ་དང་འབྲས་ཡོས་
དང་སྦྱུམ་མཁུར་སོགས་ཤིང་ཉའམ་གཞོང་པར་བཤམ་པའམ་སྟེམ་པས་གཏོར་ཉེ་འབྲུལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཟས་ཅི་རིགས་པའི་གཏོར་མའམ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་གཏོར་མ་སྦྱབ་
ཐབས་བཞིན་བྱིན་བཞུག་བྱ། གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་(༡༡༡)ཡུལ་ནི། འཕྲིང་བ་ལས། དཀྱིལ་

འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ནང་དུ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཤུ་བ་དང་། བཀ་
པོ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ་འང་མི་གསལ་ལ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པར། སྤྱན་བཞིན་པ་ད་སྤྱོད་དམ་
པར་ཡང་། །བདུད་ཅི་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནང་དུ་གཏོར་མ་འབྲུལ་
བ་ལ་སྐར་རུང་བ་འབྲེལ་འདུག་ཀྱང་། ལྷནྱེ་བ་དང་། སྤྱན་ཞབས་གཉིས་ཀས། ཕྱི་རོལ་
པའི་གཏོར་མ་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་སྐར་བ་སོགས་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་དགྲིལ་
ཆོག་རྣམས་ལས་ཀྱང་ནང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་པའི་གཏོར་མ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་མོད། འོན་
ཀྱང་འཕྲེང་བར་གཏོར་མའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས། དེ་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའི་ཆོ་
གཤམ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་ཆོ་གས་རིམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་
གྱིས་མདུན་དུ་བྲི་བཟང་ལ་སོགས་པས་མཆོལ་བྱས་པར་རང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས།
མི་བསྐྱོད་དེ་རྗེ་ཞེས་བྲ། བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོད་དེ། ཞེས་སོགས་འདུས་པའི་གཏོར་མ་
འབྲུལ་ལུགས་བཤད་པ་བཞིན། སྐབས་འདིར། ནང་དུ་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏོར་
མ་འབྲུལ་བར་བྲ། དེ་ཡང་ལྷན་ཐབས་སུ་འདས་ལྷ་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་རྣམས་
དང་། འདིག་རྟེན་པའི་མགྲོན་གསར་དུ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ལ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་སྐར་རུང་
ཞིང་། སྐར་ཐང་སྤྱི་མེད་གིས། སྐབ་ཐབས་ལས་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་ལས་ལོགས་
སུ་དགྲིལ་འཁོར་པའི་གཏོར་མ་གྲོན་སྐྱུན་འཕྲེན་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་ཡང་དེ་སྐར་བྱེད་
དགོས་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ལས་དངོས་(༡༧༩ན)སུ་ཐོས་པར་དེའི་དངོས་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་
གསུང་ཞེས་ཟེར་བ་སྐར་དགྲིལ་འཁོར་པའི་གཏོར་མ་གྲོན་ལོགས་ནས་སྐྱུན་འཕྲེན་བཤམ།
ཞེས་དེ་འབྲའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་མངོན་ནོ། །

དེ་ནས་དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་བ་ལས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི། །འདོད་ཡོན་ལྔ་ཡིས་
མཉེས་པར་བྲ། །ནང་གི་སྐྱུན་བསྐྱེད་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས་ནང་གི་སྐྱུན་སྤྲེལ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་

བ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སྐགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་
ལ་ཡང་། །ཆད་དུ་བྱུང་བའི་གཏོར་མ་དབུལ། །བཤང་གཅི་ཤ་དང་འབྲུ་མར་དང་། །སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཚན་དན་དང་། །ཁུ་བ་དག་གིས་སྐགས་རྣམས་ཀྱན། །ཆོམ་པར་འགྱུར་བར་
ཀྱན་ཏུ་བཤད། །འདི་ནི་དམ་ཆོག་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་བྱེད་
བའོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྐགས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འདུས་པའི་སྐགས་རྣམས་ལ་ཆད་དུ་བྱུང་ཞིང་
ཆེན་པོའི་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཏོར་མ་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུལ་བར་བྱའོ། །ནང་གི་
གཏོར་མ་འདི་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤང་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བཤང་བ་དང་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གང་
གི་ཆེ་ཡུལ་ལྟ་མ་འཁྱོར་ན་རྩི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཁུ་བ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། འུ་ནི་ཕྱང་ན་ཏེ་དེ་ག་ཀ་ཙ་སྟེ་སོག་ལེ་ལྟར་གཅོད་ཅིང་འཛིག་པར་བྱེད་པས་ན་འུ་ག་སྟ་
ཁུ་བ་ནི་ཆང་ངོ། །དེས་སྐགས་རྣམས་ཀྱན་ཏེ་(༡༡༣བ)སྐབ་པ་པོ་རྣམས་ཆོམ་པར་འགྱུར་
ཞིང་བརྟན་པར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །

ཆོག་འདི་ནི་འདུལ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་སྐགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་སེམས་
ཏེ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐགས་པ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཆོམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་
སྐས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ལྟའི་འདོད་ཡོན་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལངས་སྟོང་
པའི་ཆོགས་འཁོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལུང་དེ་ནི། ནང་མཆོད་ཆང་གི་མཆོད་
པ་འབུལ་བའི་ཁུངས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཙ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་
ཀྱི་འབྲས་འདོད་པའི། །སྐགས་ཤེས་པས་ནི་སྒྲིན་བསྟེན་བྱ། །བཤང་གཅི་འབྲུ་མར་ཤ་ལ་

སོགས། །སྤྱན་སྤྲེག་ཏུ་ནི་དབྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་འདི་ནི་རྗེ་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་གསང་བའོ། །སྤང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ། །ཤ་
ཆེན་དག་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། །སྤྲེགས་རྣམས་ཀྱན་ལ་དབྱལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་
པོ་མཉེས། །ཉིན་རེ་རྗེ་རྗེསྤྱོད་མ་ལ། །མཁས་པས་དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
སྤྱོན་གསལ་ལས། བཤད་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ནང་གི་སྤྱན་སྤྲེག་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་བཤད་བ་ནི་ཟས་སོ། །གཅི་བ་ནི་ཆོད་མའོ། །འབྲུ་མར་ནི་ཆང་ངོ། །ཤ་ནི་
བཟའ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བས་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤྱན་སྤྲེག་ཏུ་དབྱལ་ཞིང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་མགོན་པོ་(༡༡༣ན)མཉེས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟོལ་
ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་
དང་བྱས་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་
འདོད་ཡོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆོགས་མཆོད་བྱའོ། །ས་ར་ཏ་དང་། བརྒྱ་རྩ་
ཏ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཆོགས་མཆོད་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཉག་པོ་
སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ནང་གི་སྤྱན་བསྤྲེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པའི་
གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གཞུང་གི་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར་བྱེ་རོལ་པའི་གཏོར་མ་འབྲལ་བར་
གསུངས་པའི་ཡུལ་ལ་ས་ར་ཏ་དང་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་ཤུ་རྩ་བ་སོགས་མང་པོས་ཞིང་
སྤྱོད་དང་བྱོགས་སྤྱོད་སོགས་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འབྲལ་བ་ལས་འདས་ལྷ་མ་བཤད་ལ། འཛིག་
རྟེན་པ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། ཁ་ཅིག་བཙོམ་ལྷན་ལྷན་ཅིག་འོང། །གང་འདིར་གནས་
པ་དེ་དག་ཀྱན། །དེ་རྣམས་བདག་ལ་རྗེས་དགོངས་བྱིར། །རི་ལྟར་འདོད་པའི་བྱི་དང་ནི། །མེ་
རྟོག་སོགས་ཀྱི་གཏོར་བཞེས་ལ། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་སྐབས་པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྲངས་

པ་དང་ལྟན་ཅིག་འཁོར་དུ་འོངས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བར་བཤད་ཅིང་། སློབ་
དཔོན་གཞན་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་དུ་སྤྱན་དངས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཤིས་ཆེ་ལ།
སྤྱན་ཞབས་ཀྱིས། ཕྱོགས་སྐྱོང་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་འབྲུལ་བར་གསུངས་
སོ། །འཕྲེང་བ་ལས། རང་གི་འདོད་པའི་ལྟ་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ།
ཞེས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་(༡༡༣བ)མགོན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པའི་འདས་
ལྟ་ནི་སྐྱབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་གསར་དུ་སྤྱན་དངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་།
འཛིག་རྟེན་བ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་
བཀོད་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་པ་རང་ལ་བསྐྱུས་ཁོ་བོ་བཅུ་
དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ལས་མ་བཞུག་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སའི་གོང་བུའམ་མཐུལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་
པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མཆོད་གཏོར་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །བི་བྱུ་རྒྱུ་ས། རང་གི་
གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་གཞན་ལ་ཡང་འབྲུལ་དུ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་
ཕྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་གཞན་ལ་འབྲུལ་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་བར་གསུངས། སྐབས་འདིར། ལྷ་
བྱང་གིས། འདི་སྐད་ཅས་བརྗོད་ཅིང་གཏོར་མ་བཏང་ཨོྲ་ད་ཤ་དེཀ་ཅས་སོགས་འཛིག་རྟེན་
པའི་གཏོར་སྐྱགས་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་འདས་ལྟ་དང་ཁོ་བོའི་གཏོར་མ་དངོས་སུ་
མ་གསུངས་ཤིང་། ནག་པོ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
བཞག་སྟེ། བདག་ཉིད་ཕྱིར་སྤྱང་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱན་པར་
བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དབང་དོན་དུ་ཁོ་བཅུ་ལའང་གཏོར་མ་འབྲུལ་བར་གསུངས་
པ་ནི་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བའི་སྐབས་འདི་ཅམ་དུ་མ་བྱད།
བར་ཆད་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་འདི་བཞིན་བྱས་ན་དགོས་པ་སྤྱན་སུམ་
ཆོགས་པ་འབྲུལ་བར་འབྲུལ་བས་གནད་ཆེའོ། །

དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱུང་བའི་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་སྐྱབ་ཕྱོགས་མཆོག་
(༡༡༤ན)ཅེས་བ་ཚམ་དང། དབང་དོན་སྲགས་རིམ་སོགས་སྤྱང་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཞེས་བ་
ཚམ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱི་རྗེར་དང་དུས་འཁོར་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ་སྤེང་སྲགས་
བརྒྱས་བ་ལ་བཙུན་པའི་སྐྱབ་བ་པོ་གཅིག་སྤྱང་དུ་འདུག་པར་བཤད། ཕྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་
འབྲུལ་བའི་ཆེ་སྲར་ས་ཚོག་གི་རིག་པས་རང་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེར་གསལ་བས་ཚོག་བ་འབྲུལ་ཞིང་།
ཤེས་པས། གསང་འདུས་འཇམ་རྗེར་སྐབས་གཙུག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཁྱོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་
གདམ་ངར་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་བརྒྱབ་སོགས་ཀྱི་ངག་འདོན་ལྟ་
ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཁྱོ་བོ་རྣམས་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་
སྐྱོང་རྣམས་བཀོད་པ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤེང་བའི་
དགོངས་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དགོངས་བ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་པན་
འདོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་སྤྱོད་ལ་གནས།
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། བེའུ་ལྔ་དཔ། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་རྣལ་འབྱོར་གནས། །ཞེས་
པ་ནི། གཞུང་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱན་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་
པ་ནི། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་འབྲུལ། །ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་སྲགས་མཐར་བཏགས་པའི་གཏོར་སྲགས་
ཀྱི་དོན་ནི། གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་ཆོག་གི་བྲག་རྒྱས་རབ་ཏུ་འཛོམས་ཤིང་བདག་
ལ་ཞི་བ་དང་སྤང་བར་མཛོད། ཅེས་བ་ཡིན་ཏེ། སར་དུལྱ་གདུག་པ་(༡༡༤བ)ཅན་ཐམས་
ཅད། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་། སྤྱ་བྲ་བྲག་རྒྱ། ས་རྩ་རྩ་ཀ་རབ་ཏུ་འཛོམས་ཤིང་། མ་མ་བདག་
ལ། ཤེས་ཞི་བ། དམ་ཅ་སྤང་བ་དང་། ཀྱ་རུ་མཛོད། ཅེས་བ་ཡིན་ལ། སྲགས་འདི་ཁྱོ་བོ་
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ཚམ་དུ་མ་ཟད་འདུས་པའི་འདས་གཏོར་འབྲུལ་བའི་སྐབས་གཞན་
མང་པོར་ཡང་འབྱུང་། །འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཨོ་དེ་ཤེ་ཤེ་ཀ་ཅེས་སོགས་ལན་གསུམ་དང་། ཨོ།

ཕྱོགས་བཅུར་རྣམ་པར་གནས་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་རྣམས་བརྗོད་ནས་
གཏོར་མ་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་གཏོར་སྒྲགས་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་ཆོགས་བཅད་དེ་
དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཨོ། ད་ལ་ནི་བཅུ། དེ་ག་ཕྱོགས། ཉེ་བསྐྱར་བེད་དང་ཨ་བ་མཆམས་སྐྱར་
བས་ལྷ་བ་རྣམ་པར། སྤྱི་ཏེ་རྩུག་ནས་རྣམས་དང་། ཨི་ཏ་འདིར་ནི། ཨ་བ་ཀུན་ཏུ། སྤྱི་ཏེ་
རྩུག་ནས་རྣམས་དང་། ཅ་དང་། དེ་བ་ལྷ། རྒྱ་ག་ལྷ། ཡལྲ་གཞོད་སྤྱི། གཞུ་བ་བི་བ། ཨ་སུ་
ར་ལྷ་མི། ག་རུ་ཏ་མཁའ་ལྷིང་། གེར་ར་མེའམ་ཅི། མ་ཏོར་ག་ལྷོ་འབྲེ་ཆེ། ལྷ་ཏ་འབྲུང་པོ།
ཐེ་ཏ་ཡི་དྲགས། བི་ལྷ་ཅ་ལ་བ། པོད་སྐད་ལ་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱར་ལ་དང་
དོན་ཅ་མོད་པ། བསྐྱར་བ་དང་རྒྱུན་དག་ལའོ་ཞེས་པས་དམངས་ཕྱིས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་
ཅ་གཅིག་བཞག །ལྷ་རྒྱ་ད་སྤྱི་བྱེད། ཨ་བ་སྤྱོད་ར་བརྗོད་བྱེད། ཨོསྤྱོད་ར་ག་གཞོན་པོ། ཨ་དི་ལ་
སོགས་པ། རྒྱུ་རྣམས་ལ། བ་ལོ་ཏུ་གཏོར་མ། བ་ལྷ་མི་དབུལ་བཞི། གི་རྒྱ་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་
ཀྱང་། སུ་ལྷ་བདེ། ས་མ་ན་སུ་ཡིད་བདེ། ལ་རྩེ་ན་རྩ་བརྒྱ་ཐོབ་ལྱུང་ཅིག །སྤྱི་ནི་གནས། ཅ་
འདིར། ཉིར་མེད་པ། ལྷ་བ་ཉེ་བ། ད་པི་འཆེ་བ། ཀུ་རྒྱ་རྒྱ་མཛོད། སམ་ཀུན་གྱི། རུ་རྒྱ་སངས་
རྒྱས། ཨ་རྩེ་ཕུ་ལེ་ལེ་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། ཨོ་ལྷ་རྒྱ་ལེ་བདུད་ཅིར་བྱིན་(༡༡༥ན)གྱིས་བརྒྱལ་ས་
པའི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ས་ཐོག། ཨི་དི་འདི། ཨ་ཐི་ཏ་བདུད་ཅི། བེརྩི་བཟའ་བ་ལ་ནི། ལྷ་ཀ་ཏུ་
ལོངས་སྤྱད་ནས། མ་མ་བདག་ཅག །ས་པ་རི་སྤྱོད་ར་སུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། ལྷོ་ལྷོ་ནི་
བ། ཀུ་རྒྱ་རྒྱ་མཛོད་དུ་གསོལ། སྤྱི་ལྷ་ལེ་ལེ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤྱོད་ལེ་གཞི་ཚུགས་
ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཏོར་མཐོན་གྱི་ལྷ་ནི་ལྷ་ཕན་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་ཚུལ་ཁྱིམས་
བསྐྱངས་གྱིས་ཕན་ཆོགས་འགྲེལ་བར་འཛོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སྤྱིའི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱི་བྱེད་ནི་སྤྱོད་ར་མ་གཉིས་ལས། སེམས་མི་བརྟན་པར་སྤྱོད་པར་
བྱེད་པའི་གདོན་ཡིན་པས་སྤྱི་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེས་དང་། ཕན་ཆོགས་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་བོ་དང་ཕྱོགས་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱི་ངོས་

སུ་ཕྱི་ནང་དུ་བཀོད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་མ་ཐེན་པར་བར་ཆད་སྤང་བའི་འཕྲིན་ལས་
བཅོམ་བ་ལྟར་བསྤང་བའི་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། བསྤང་
བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ཁྱོ་བོ་བཅུ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྤང་བ་ལ་སོགས་
པ་མངོན་པར་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཕྱི་ངོས་སུ་
ཕྱོགས་བཅུར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་རྩལ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རི་སྤྲོད་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་
དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང། སྐྱབ་པ་མ་གྲོལ་གྱི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོ་བོ་བཅུ་དང་
ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ལུགས་ཀྱང་། འཕྲེང་བ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ངོས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་(༢༡༥)སུ་ཁྱོ་བོ་བཅུའི་སའི་གོང་བུ་
དང་ཉེ་བར་མདུན་དུ་གཏོར་མ་ཐེན་ལ་སོགས་པ་སྐློན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀང་བའོ། །ཁམ་
པོར་རྣམས་སམ། སྟོམ་པར་དབུལ་བར་བྱའོ། །

སའི་གོང་བུ་རྣམས་ལས་ཕྱི་ངོས་སུ་སའི་གོང་བུ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་དང་། དེ་མེད་ན་མཁྲལ་
རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཏོར་མ་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པའང་བྱ་དགོས་
སོ། །ཕྱི་ངོས་ཏུ་སའི་གོང་བུ་བརྒྱད་དམ། བ་ལྷའི་མཁྲལ་བྲས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་རྣམས་སྦྱོར་
བངས་པ་ལ། ཁམ་པོར་དུ་བཤམས་པའི་འོ་མ་དང་། སྐྱ་སྦྱོན་སོགས་སྐྱ་གཏོར་གྱི་ཕྲགས་
གྱིས་སྟེར་བར་གསུངས་པའང་། འཕྲེང་བ་ལས། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སའི་གོང་བུ་ལས་
ཕྱི་ངོས་ཏུ་སའི་གོང་བུ་བརྒྱད་དམ། བ་ལྷའི་མཁྲལ་བྲས་པ་རྣམས་སུ་སྐྱ་རྣམས་ལ་ཁམ་པོར་
དུ་འོ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། སྐྱ་གཏོར་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པས་མཛད་
པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཕྲག་ལེན་ཡོད་དོ། །ཕྱི་ངོས་ཏུ་གཏོར་མ་ཐེན་ལ་སོགས་པ་
དང་། མར། སྤང་ཅི། ལྷ། འོ་མ། ཆང་གི་རྒྱུན་ལྷ་གཡས་སྐྱོར་དུ་གཏོར་བར་གསུངས་པ་ཡང་
འཕྲེང་བ་ལས་བཤད་དེ། དེའི་དགོས་པ་ནི། གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་མ་བྲས་

ཀྱང་བཤམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆེམ་པའི་མགོན་རིགས་ཡོད་པ་ལྟར། ཟན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་གཏོར་བ་ཅམ་གྱིས་ཆེམ་རྒྱས་པའི་མགོན་རིགས་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་བདག་
གི་སྒྲ་མ་གསུང་ངོ་། །འོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག །གཏོར་མ་བཏང་ཟེན་པ་དང་རོལ་མོ་དང་བཅས་
པས་སྒྲ་བྲངས་ཏེ་གཏོར་མ་སྐྱེལ་བགལས་བསྐྱད་དེ་གཏོར་སྐྱེལ་ལ་སོགས་(༡༡༤)པའི་
གནས་གསུམ་སྤང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཉིང་མནན་ནས་ནང་དུ་འོངས་ཤིང་རྩ་ལྷགས་སོགས་
འདོན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྒྲགས་རིམ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས། མཆོད་པ་རྣམས་མས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་གཏོར་མ་ལ་སྒྲགས་ནས་རོལ་
མོའི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་དོར་ཏེ་ཡི་གེ་བྲག་པ་དང་སྟེག་སྒྲགས་བཞས་སོ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་
པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏོར་མ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ལུ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆའི་དུས་འཁོར་དབང་གི་སྟན་ཐབས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
རྟོན་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ཟེན་ཟིས་ལས་ཀྱང་། ཉེར་སྟོད་རྣམས་མས་རིམ་ནས་བྲིལ་ཏེ་
གཏོར་མར་སྒྲགས་པ་སོགས་པལ་ཆེར་དེ་དག་དང་འདྲ་ཞིང་། གཏོར་མ་སྐྱེལ་བའི་ཆེ་རོལ་
སྒྲ་བྲག་པོ་བྲ་བ་དང་། ནང་དུ་འོང་བའི་ཆེ་སྟོར་དཀྱིལ་འཁོར་སྤང་མཁན་གྱིས་བསང་ཚུས་
གཏོར་བ་དང་། ལུ་ལུལ་གྱིས་བདུག་པར་གསུངས་སོ། །

ཉེ་རེག་བྲ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱད་ལས། མཆོ་ཆེན་དང་ནི་འབབ་ཚུའམ། །རྩ་མིག་
རྩ་པོ་ལ་གནས་དང་། །གཙང་མའི་ཕྱོགས་ནས་བྱུང་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་དག་གིས་ལག་
སྤངས་ལ། །གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རྟག་རྟ་ཡང་། །སྒྲགས་པས་ཉེ་རེག་བྲ་བ་ཡིན། །དེ་ནས་
རྩ་དེས་གདོང་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ན་བྲག་དང་། །མིག་དང་སྒྲ་དང་ལག་གཉིས་དང་། །སྤྱི་
བོ་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་རེག་བྲ། །དགེ་བ་སྟོད་པས་ལྷའམ་བདུན། །ཆོ་ག་རི་བཞིན་ཐམས་ཅད་
བྲ། །ཞེས་དང་། དབྱང་བཟང་གིས་ཁུས་པའི་རྒྱད་ལས། རྩ་ཡིས་ལག་པ་རྟང་པ་བཟུས་
ནས་སུ། །ལུས་མོ་ཕྱི་རོལ་(༡༡༥)ཏུ་ནི་བསྟན་བྲས་ཏེ། །བར་དུ་ལག་བཞག་ཅོག་ཅོག་

ལུང་འདུག་ནས། །སྤྲེལ་དབྱ་བ་མེད་པའི་ཉེ་རེག་བྱ། །ལན་གསུམ་བར་དུ་ཚུ་ནི་བཏུངས་
ནས་ཀྱང་། །མཚུ་ལ་ལན་གཉིས་ཡོངས་སུ་འཕྱི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལག་
བཟུས་ཚོག་ཚོག་ལུང་འདུག་ནས་སྤྲེལ་བ་བཅད། །ལག་བཟུས་སུ་མོ་ལས་མི་འདའ་བར་
བྱས་ནས་གཡོན་པའི་མཐོང་དུ་ཚུ་གཙང་སྒྲུག་། །གཡས་པ་གན་རྒྱལ་དུ་གནས་པའི་གྲང་མོ་
དང་མིན་ལག་ཅུང་ཟད་བཟུག་པས་ཚུ་དེ་ལས་སྤངས་ཏེ་ཁ་ལ་ལན་མང་དུ་བྱབ་ཅིང་། རྩ་བུ་ག་
གཉིས། མིག་།སྤྲེལ་། ལག་པ། ལྟེ་བ། མགོ་རྣམས་ལ་ལན་གཉིས་གསུམ་བར་དུ་རེག་སྟེ།
ཏུབ་གསུམ་འཕྱངས་རྗེས་མཚུ་ལ་ལན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཕྱི་བར་བྱའོ། །

དེའི་དགོས་པ་ནི། འབྱུང་པོ་དང་ཁ་ལབ་བྱས་པའི་མ་དག་པ་སེལ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
བ་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲུང་བར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབྱུང་བའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཉེ་རེག་བྱ་
དགོས་པར་མ་གསུངས་པར་མ་ཟད། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་མ་དག་པའི་གཏོར་མ་ཁོཅ་རྣམས་
ལྟར་བསྐྱེད་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ཡོང་དོན་མེད་པས། སྤྱིར་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་སེལ་
བྱེད་དུ་མངོན་ཅོ་ཞེས་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་ཆེ་
གཉིད་སྟོ་བ་དང་། སྤལ་བ་སོགས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འདྲེ་རེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །དབང་དོན་དུ་ཉེ་རེག་འདི་སྤྱི་གཏོར་སོགས་ཀྱི་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་
མོད། ལག་ལེན་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་བ་བདེ་ཞིང་། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་
དགོངས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉེ་རེག་བྱེད་པའི་གནས་ནི་བྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་(༡༡༧ན)
འབྱུང་ས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཁང་པའི་བྱི་དེ་གར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བྱབ་ན་ཆད་ལྟག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཞི་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
པ་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱས་པའི་སྤྱིན་བསྟེན་བྱ་བ་ནི་འཕྲུང་བ་ལས་དེ་ནས་བྱབ་ན་ལྟག་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞི་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་རྒྱས་པའི་སྤྱིན་བསྟེན་བྱས་ནས་ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་

གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཆད་ཐུབ་མང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་སྦྱོར་སྟེན་གཉིས་
ཀ་ཆོག་མ་འོངས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཁ་ཟས་ཀྱིས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་
ཀྱི་ཁུངས་དངོས་ནི། ཅ་རྒྱད་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རྩོམ་མི་བྱེད་གསུམ་དག་ལ། རྩོམ་
གསང་བའི་སྦྱོར་སྟེན་དབུལ། དབུས་སུ་རང་གི་ལྷ་ཡི་གཟུགས། བསམས་ཏེ་ཞལ་དུ་
དབབ་བར་བྱ། འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གིས། སྦྱོར་
སྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བྱ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི། དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་འདའ་
དཀའ་བའོ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་ལས། རྩོམ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩོམ་
བྱེད་གསུམ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པས་ཐོས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་གཅིག་དུ་བྱས་པས་
ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྩོམ་མི་ཐུང་པའི་ཐབས་ཁུང་དང་བྱད་ཤིང་གི་མེ་ལ་རྩོམ་གང་བའི་སྦྱོར་སྟེན་དབུལ་
ལོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དབང་པོ་གཉིས་རབ་དུ་སྦྱོར་བའི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་
ཁ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྦྱོར་སྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་སྦྱོར་
སྟེན་བྱའོ། ཞེས་དགོངས་མིན་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་(༡༡༥)ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆན་བྱར་བྱིན་གཉིས་ཀའི་སྦྱོར་སྟེན་རྒྱན་གཅིག་ལ་
བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྐབས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བ་སྟེ་
འདར་མི་རུང་བར་གསུངས་པས་གཞན་ལ་མ་གྲགས་པའི་སྦྱོར་སྟེན་གི་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཤེས་
པར་བྱའོ། ཞེས་བྱེད་སྦྱོར་བསྟེན་བྱ་བའི་ཆེ་སྟོམས་འདུག་གིས་ནང་གི་སྦྱོར་སྟེན་ཀྱང་བྱ་བ་
ལས་འདར་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གཞན་ལ་མེད་པའི་
བདེ་སྟོང་གི་རྩིས་ཟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་སྟེན་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་རྟོགས་པར་
བྱའོ། སྦྱོར་བསྟེན་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡང་མཆན་བྱ་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་དངོས་
བྱུང་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་དབང་དུ་མ་བྱས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་
ཐོག་མར་སྦྱོར་སྟེན་གིས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཆོག་ས་བཅད་དེའི་དོན་ནི། མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་བའི་སེམས་ཀྱི་རོལ་བ་
དང་ལྡན་པས་སྐྱེག་པ་སྟེ་ལུས་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་འཆའ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འཁྲིལ་བའི་ཚུལ་དུ་འདུད་དོ། །འདུད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉི་ལྔས་(༡༧༤)
མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། རྩ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་མཆོན་པའི་དགྲུག་གཞུག་བཅེངས་མཉེས་བྱས་
ནས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་དུ་མགོན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གཙུག་པོ་ལ་སྟོན་པའི་མེ་ཏོག་འབུལ་བ་འདི་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་རྩེ་ལྗོངས་པའི་གསུང་བཞུག་
བྱིས་ཀྱི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་གི་བཤད་པ་ཞིག་ལས་འབྱུང་ལ། དཔལ་མཆོག་འབྱེལ་
ཆེན་ལས། མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ནི་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་དང་། སེམས་ནི་དེ་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་མཛེས་པ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་སྐྱེག་པའི་ཕྱག་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་
ནས་ཉི་བཞི་བཅོམ་འབྱས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཉིས་རང་
བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཅན་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་
ཉིད་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་དགོས་པ་ནི། དཔལ་མཆོག་ལས། རྩེ་རྩེ་བྱིས་བྱིས་
ཡིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེལ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སད་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྗོངས་
དང་མཆོན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཆང་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་ཞིང་། ལྷག་པ་གང་ཡིན་པ་འདོར་བར་
མཛད་དེ། དེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩེགས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་གིས་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཆད་ལྷག་གི་ཉིས་པ་ཞི་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས་ཁོ་བོའི་ལྟ་སྟངས་དང་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་
གཡས་སྒྲོར་དུ་ཡོངས་ཏེ་བྱབ་ནས་རྒྱང་པ་གཡོན་བརྒྱང་དང་ལག་པ་གཉིས་རྩྱ་མཛད་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་ནས་བརྩོན་པའི་སྒྲགས་བརྩོན་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དགོལ་ནས་ཤར་སྒྲོ་དབྱེ་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་སྒྲོར་དུ་ཡོངས་ཏེ་(༡༧༥)བྱང་ནས་སྒྲོ་སྒྲོ་དང་། ཤར་ནས་བྱབ་སྒྲོ་

དང་། ལྷོ་ནམ་བྱང་ལྷོ་ནམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སྤེ་བར་བསམ། རྩྱ་མཇོད་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ནི། བྲེང་བ་ལས། རྗེ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་སྒྱུར་ཏེ་མཐེལ་ཚུང་གཉིས་སྤྱེལ་ཞིང་མཛུབ་
མོ་གཉིས་བརྒྱུད་བར་བྱས་པའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ནས་བར་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་
དང་། མིང་གཞན་རྗེ་རྗེ་རྩྱ་མཇོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱགས་དོན་ནི། བཟོ་ལྷ་རྒྱ་
ཏེ་ནི་རྗེ་རྗེ་ཞེས། །ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་། སྤྱ་བེ་ཤ་ཡ་རབ་ཏུ་ཚུག་ཅིག་། རྩྱ་ནི་བཀའ་བསྐྱོ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅེ་མོ་ལས། ལྷོ་དབྱེ་བ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ལྷོ་ནམས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བར་
བྱ། །ལྷོ་བསྐྱུང་བ་རུ་དམིགས་ནས་ནི། །ལྷོ་ནམས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དུམ་བུ་
གཉིས་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས། དེ་རྗེ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་པས་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་
རྩྱ་མཇོད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷོ་བ་སོ་སོ་ལ་བཀའ་བསྐྱོས་པས་ལྷོ་བས་རང་རང་
གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷོ་དབྱེ་བར་བསམ་པ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱ་མས་སྤྱགས་སོགས་ཀྱིས་ལྷོ་བ་ལ་
བཀའ་བསྐྱོས་ནས་དངོས་སུ་དེས་ལྷོ་སྤེ་བར་མོས་པའོ། །སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱགས་
དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷོ་ནམ་ལྷོ་དབྱེ་བར་མོས་པ་གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་
པ་ལས། དེ་ནས་མིག་སྤེ་གསལ་བ་ཡི། །རྒྱལ་འགྱུར་དབང་གིས་ལངས་ནས་ནི། །བསྐྱོར་
བ་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་ཡི། །ལྷོ་ནི་དབྱེ་བར་བརྩམ་པར་བྱ། །བྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་ལྷོ་གནས་
ཏེ། །གཡོན་བརྒྱུད་སྤྱབས་ཀྱིས་རོལ་བཞིན་དུ། །ལྷོས་ཤིང་རྗེ་རྗེ་རྩྱ་མཇོད་ཀྱི། །ཕྱག་རྒྱས་
ཤར་ལྷོ་དབྱེ་བར་བྱ། །ཞི་བཟོ་ལྷ་རྒྱ་ཏེ་ཡ་ས་མ་ཡ་སྤྱ་བེ་ཤ་ཡ་རྩྱ། དེ་བཞིན་བྱང་གི་ཕྱོགས་
གནས་ཤིང་། །ཁོ་(༡༧)པའི་ལྷ་བས་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོས་ཤིང་ལྷོ་ལྷོ་སྤེ་ནས་ནི། །སུར་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དཔོལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། རྗེ་
རྗེ་མཛུབ་མོ་ཡང་དག་པར། །སྒྱུར་ལ་བཀའ་ཏེ་བསྐྱམས་ནས་སུ། །ཁོས་ནས་བྱ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ནི། །ལྷོ་དབྱེ་བ་ཡི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷོ་དབྱེའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་འབྲ་བ་གཞན་ཡང་གསུངས།
དེ་ལྟར་ལྷོ་དབྱེ་བེན་ནས། །ཞི་ས་མ་ཡ་སྤྱ་བེ་ཤ་ཡ་མི། །ཞེས་བཟོད་ནས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་

བ་སྤར་ཕུལ་བ་དེ་ཉིད་གར་བྱེད་ཅིང་སྤངས་ནས་མགོ་བོར་བཅིངས། སྤགས་དོན་ནི། ས་
མ་ཡ་དམ་ཆོག་བྲ་བེ་ཤ་ཡུ་མི་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་དགྲེལ་
འཁོར་ལ་ཕྱག་བྲ་བའི་ཆོ། སྤགས་རིམ་དབང་དོན་སོགས་སུ་སྤགས་བརྗོད་པ་མི་གསལ་
ཡང་། ཀུན་རིག་ལྷིག་ཆེན་དུ་ཨོ་སར་ཏ་སྤ་ག་ཏ་སྤ་ད་བརྒྱ་ཞི་ཀ་རོ་མི། ཞེས་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
བ་ལས་གསུངས་པ་འདིས་ཕྱག་འཆའ་ཡང་རུང་བར་གསུངས་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ་ཨོ་བྲ་ཏ་
མ་མི་སར་ཏ་སྤ་ག་ཏུ་ན་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས་པའི་བྲི་མ་འདི་གྲགས་ཆོ། དེའི་རྗེས་སུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་སྦྲུལ་ཞིག །ཅེས་གསོལ་
བ་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྲ་བར་གསུངས་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སངས་རྒྱས་དཔལ་བའི་བྲིས་ལན་དུ་ཆོག་དེ་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་ཆོག་སོར་བཞག་ཡིན། དེ་ཡང་
དེའི་རྗེས་སུ་རབ་གནས་བདག་འཇུག་སོགས་གང་བྱེད་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་ལ་
བསྐྱེགས་ནའང་རུང་བར་མངོན་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་མཛད་པའི་སྤྲད་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ངག་ཏུ་བརྒྱས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་མངོན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་(༡༣༠ན)སོ། །འཕྲེང་བར་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་བྱེད་པའི་
ཆོ། བྲ་བེ་ཤའི་སྤགས་ཀྱིས་སློབ་བསྐྱེད་ནས་ནང་དུ་ཞུགས། གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་དང་བརྗོད་
ལྷ་པའི་སྤགས་ཀྱིས་ཤར་སློ་སོགས་བྲེ་རྗེས། ཨོ་པ་ར་མ་སུ་ལྷ་ཤ་ལ་སོགས་བརྗོད་དེ་མེ་
ཏོག་དགྲེལ་འཁོར་དུ་དོར་བ་ཚུར་སྤངས་ཏེ་མགོ་བོར་བཅིངས་ནས་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་
དངོས་གཞི་ལེན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོམ་འབྱུང་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །དེ་
དག་གིས་བཤད་པའི་བདག་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་ལེན་ཚུལ་དེ་ལའང་
སྤར་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བའི་རྩྭ་མཛད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་སློབ་དབྱེ་བ་དང་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་
དབང་གི་སྤྲོན་འགྲོའི་དགྲེལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་སློར་ནམས་ཀྱང་དགོས་པས་སློབ་དབྱེ་སྤར་

མའི་རྗེས་སུ་སྒོ་བཅད་པ་སྤྲར་ཡང་མེ་ཏྲ་ག་འཕྲེང་བའི་དབང་ལེན་པའི་གོང་དེར་བྱེ་བ་ཡིན་
ལ། རྒྱ་གཞུང་གཞན་མང་པོར་སྒོ་དབྱེ་སྤྲ་མ་ཉིད་ལས་མ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཞུགས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྒོ་བ་མ་གཞུག་
ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་པ་ཆབ་འགྱུར་ལས། བྱེ་ནས་དེ་བཞིན་འཇུག་
པ་དང་། ཞེས་འགྱུར་ཞིང་། ཆག་འགྱུར་དུ་འདིར་ནི་རབ་དུ་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྒོ་བ་མ་གཞུག་པའི་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་སྔོན་དུ་འགོ་
བའི་བདག་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་དབང་རྒྱུགས་པར་ལེན་དགོས་ཏེ། སྒོ་བ་མ་ལ་སྤྲགས་སྔོན་
འཕོགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རང་རྩ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པའི་སྔོན་པ་དང་ལྷན་དགོས་
པ་ལ། བཤགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་འཇུག་སྤངས་པས་སྤྲགས་སྔོན་ཉམས་པ་
ཞིག་ཡིན་ནའང་སོར་ཆུད་ནས་སྔོན་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་(༡༣༠བ)ཕྱིར་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་
ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དག་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྲར་ཡང་དཀྱིལ་
འཁོར་འདིར་ནི་འཇུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དག་ནག་གི་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
བག་མེད་བྱུང་བྱུར་པས། །སྤྲ་མ་དམ་ཆོག་ལ་གཞོད་ན། །དེས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲིས་བྱས་
ལ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་བཤགས། །ཞེས་དང་། འཕྲེང་བ་ལས། སྤྲ་མ་སྒོ་དང་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྗེ་ལྟ་བར་སྔོན་མོ་སྔོན་དུ་འགོ་བའི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་སྤྲ་མའི་
མདུན་དུ་བཤགས་པ་སྔོན་དུ་འགོ་བས་སྔོན་པ་བཞིན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སྐད་
དང་དགོངས་འགྲེལ་མང་པོ་ནས་རྩ་ལྷུང་གིས་སྔོན་པ་ཉམས་ན་བཤགས་པ་མཆན་ཉིད་པ་
སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྲར་ཡང་དབང་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བར་སྔོན་པ་ལེན་པར་གསུངས་ཤིང་།
དབང་བསྐྱར་ཡང་སྤྲ་མ་དམ་པ་བཞུགས་སར་སྔོག་དང་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་
དཀའ་བས་བར་མ་ཆོད་ན་སྤྲ་མའི་སྤྲན་སྤྲན་ནས་འོད་དགོས་ཤིང་། ཆོད་ན་རང་གི་བདག་
འཇུག་བྱས་པས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་འབྲུབ་པ་ནི། འཕྲེང་བ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱང་དམ་ཆོག་

ཉམས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དབང་ཉིད་རི་ལྟར་སློབ་དཔོན་འཇུག་པའི་ཆོ་གར་བརྩུང་བར་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀོ་ས་ལའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་། སློབ་
མ་གཞུག་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་དང་པོར་བྱ་དགོས་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་ལ་དག་བརྟེན་ངས་པས་དམ་ཆོག་དང་འདས་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་
དག་སྤིང་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་པོར་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲན་ཤེས་
མ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་ལས་འདས་ཏེ་སྤྲོམ་(༡༩༡ན)པ་ཉམས་པ་བྱུང་
ན། དེ་གསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འཇུག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་
པར། སློབ་མ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་ཡིས། །དང་པོར་ཞུགས་ལ་རང་གི་ནི། །དབང་བསྐྱར་བྱ་བ་
རྫོགས་བྱས་ཤིང་། །རིགས་བདག་རྗེས་གནང་ཐོབ་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བཞིན་དུ་ཤུའི་པ།
ས་ར་ཏ། ལ་བ་པ། ཀུན་སྣང་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་བདག་འཇུག་སྤོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་
ལ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་སྤྲུགས་མཁན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སྤྱན་བྲངས་བདག་ཉིད་འཇུག་
པར་བྱ། །བདག་ཉིད་ལ་ཡང་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་སྤྲུགས་མཁན་བདག་
ཉིད་ཞུགས་ལ། ཨོ་བཟླ་རྩ་ར་ནས་ལྷན་ཀོའྱུ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སློབ་མ་གཞུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་སྤྱབ་པ་
ཡིན་ན་རང་ཉིད་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་ལོགས་སུ་གསལ་བཞིན་པ་ཡིན་
ཡང་། འདི་ལ་སོགས་པ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྤྱབ་པ་ནམས་ལ་སྐབས་འདིར་རང་
གཙོ་བོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་བྱ་སྟེ་ཤར་སྒོ་ནས་ཐོན་པར་མོས་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད། སྒོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རང་ཉིད་དབང་ཞུ་བའི་སློབ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་
པས་སྤྲོ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་མོས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འཇུག་པ་ཞུ་བའི་ཡོན་གྱི་མཆུལ་འབུལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནས་བརྩུང་སྟེ་དབང་
བཞི་པའི་དག་པའི་བར་གྱི་སྤྲོ་མའི་བྱ་བ་ནམས་སྤྲོ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་

དད་པས་མཛད་པར་མོས་ཤིང་། སློབ་མའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་མོས་
(༡༩༡བ)ནས། བདག་འཇུག་གི་ཆོག་བཤར་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་
སྐབས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་འཕྲོད་ཅིང་། ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པར་
དབང་གི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་དམིགས་བྱེད་པས་བདག་ཉིད་འཇུག་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་
བའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པར་ལེན་ནོ། །

བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཅ་འབྲེལ་དང་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། འབྲེང་
བ་ལས་ཀྱང་། ཆོག་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་པར་
བྱས་ལ། ཞེས་བདག་འཇུག་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ནམས་ལ་གནང་བ་ཞུ་
བར་གསུངས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། རྩ་ཡ་སེ་ནས། དེ་ནས་སློབ་མ་འཇུག་དོན་དུ། །མཁས་
པས་འདི་ལྟར་མཁུན་པར་གསོལ། །བདག་མིང་ཆེ་གོ་ཞེས་བྱ་ཡིས། །ཉི་རུ་ཀ་དཔལ་
སློབ་དཔོན་ཆེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་གྱིས། །གསུངས་པའི་ཆོག་དག་གིས་
ནི། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོག་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་བདག་གིས་བགྱི། །དེ་ལ་
རྗེས་གནང་སྟོལ་མཛོད་ལ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ལ་ཉི་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་འདིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གནང་བ་སྟུང་བར་བསམས་ཉི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་
ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་གནང་། །བདག་གིས་རྗེས་སུ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཡིན་ལ། དབང་དོན་དུ་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབ་ལས་ལོགས་སུ་གནང་བ་གསོལ་འདི་
མ་བྱེད་བས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །ཉི་ལུ་བ་ལས། བྱིན་པ་དེ་བཞིན་འཇུག་
པ་དང་། །དེ་ནས་སློབ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རང་ཉིད་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཡིས། །བདེན་པའི་
བྱིན་བརྒྱབ་སྦྱོན་འགྲོ་བས། །འཁོར་(༡༩༡ན)ལོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། །རང་བཞིན་འོད་
གསལ་ལས་བྱུང་བའི། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་པ་ནས། ཕུན་སུམ་ཆོགས་

ཀུན་སྦྱལ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོབ་མ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བདེན་
སྟོབས་བརྗོད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེག་དབང་དོན་
དུ་བཀོད་པ་རྣམས་དགྲིལ་ཆེག་པ་ཆབ་དང་ཆག་འགྱུར་གཉིས་ཀ་དང་མི་འབྲ་བ་མང་ཙམ་
འདུག་ཀྱང་། ཟུང་འདུག་གསལ་བའི་འགྱུར་དང་མཐུན་པས་དེའི་ཆེག་དོན་བཤད་ན། སྟོབ་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལས་
གཞུགས་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ནི། མཉམ་སྦྱར་ལས། རྟོ་རྟེ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བརྗོད། །སེམས་དབང་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཉིད་དེ། །དེ་དག་བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་ནི། །རྟོ་
རྟེ་སེམས་དབང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་རྟོ་རྟེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སེམས་དབང་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དབང་ཉིད་བྱང་དོན་
བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་
ཡང་། བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་པའི་དབེ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །རྟོ་རྟེ་སེམས་དབང་དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
ཡང་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དང་། རོ་བོས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་
ཡང་། རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་བདེན་པ་འདི་ཡིས་ནི་སྟོབ་མ་རྣམས་(༡༩༩༧)ཐུགས་རྟོ་རྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་འདིར་གཞུག་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་གཞུག་པས་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འབྲུལ་ཏེ་བཀོད་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་མཐོང་ན་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྟོབ་པ་མཐའ་དག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མང་པོ་དག་སྟོང་བར་རུས་པས་སོ། །རྟེན་
པ་སྟེ་ཕྱི་འདི་གསུམ་ལ། པ་ཆབ་ཀྱིས། སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་ཤིང་། །སྟོབ་
དང་བྲལ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ལས། །རྩ་འབྲུལ་མ་ལུས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆག་

གིས། ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་འཇུག་པར་ཤོག །འཁོར་ལོར་རྩེ་འཇུག་མ་ལུས་པ། །མཐོང་
ཞིང་ཉེས་ནམས་དང་བལ་ཤོག །ཅེས་བསྐྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བཞུགས་པའི་གནས་དོན་རྗེ་ཡེ་
ཤེས་ཏེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབང་ནམས་སྟོབ་མ་ལ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པས་ན་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲིའི་ནང་དུ་བདག་གིས་སྟོབ་མ་གཞུག་པར་
བགྱི་ཡི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་
པར་དག་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྗེ་བ་པ་ནམས་རྒྱ་རྒྱུན་གདགས་གཞི་སོགས་ལ་བཟོས་ནས་
བྱུང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཏེ་རུས་པ་དང་། དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་སོགས་རྒྱུད་ནས་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་ནམས་འདར་མི་རུང་བས་ན་
དམ་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་ནམས་བྲན་པ་སྟེ་མ་བརྗེད་པར་གཞུང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རུས་པ་
ལས་སམ་སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་སྤང་སྤང་ནམས་ལ་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བྱས་པའི་རུས་མཐུ་ལས་སྟོབ་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱིས་
བྱིན་བརྒྱབ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བར་(༡༢༣ན)མཛོད་ཅེས་པའི་
དོན་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། ཞུགས་པས་ཞེས་པ་ལ་པ་ཆབ་ཀྱིས་ཞུགས་ལ་ཞེས་དང་། ཆག་གིས་
ཞུགས་ནམས་ལ་ཞེས་བསྐྱུར་བ་གོ་བདེའོ། །བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་ཐལ་མོ་སྤྱར་
ཞིང་། བྱིས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཀོད་པ་འགའ་ཞིག་དུ་བདེན་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྱག་གསུམ་
འཆལ་བར་བཤད། ཉག་པོ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས། བདེན་སྟོབས་ཀྱི་འོག་དུ་ཞེས་བརྗོད་ལ་
བྱག་བྱས་ཏེ་དེལ་བྱ་གསེལ་ལོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པས་བདེན་སྟོབས་འདི་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །

དགོས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྟེན་པས། དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྟོབ་མ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེན་པ་དགོངས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉེས་པར་བྱ་བ་

ཆོག་གས་སུ་བཅད་པས་གདས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་
ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྟོ་རྣམས་མཉེས་པ་དང་སྟོབ་མ་ལ་རྟོར་སེམས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྟོང་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འབྲེང་བར། ཉམ་མཁའ་སྟེ་བ་མཆོན་མའི་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
ཀུན་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་འབྱོར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཉམས་པ་མེད་པ་
རྟག་པ་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟུང་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྟུང་། །དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱའི་སྟུང་དང་།
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཁྲུབ་པ། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབས་པ་
དང་། བདེན་པ་གང་(༡༣༣བ)གིས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བདེན་
པ་བསྐྱབས་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་འབྱུང་ཞིང་། ཆོག་གས་
བཅད་དང་པོ་བཞི་དཔལ་མཆོག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་བཀོད་པ་ནི་དེ་
དག་དང་མི་འབྲ་བས་རྒྱུད་ཅིག་གི་ཆོག་སྤངས་པའམ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་མ་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་འཇུག་པ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོལ་
བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། རང་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོལ་བའི་ཕྱི་འཇུག་ནང་
འཇུག་གི་དོན་སྟོམ་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་འཇུག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་
པ་ཡིན་ཡང་། དངོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱ་
བའི་སྟོར་དང་། ཡོལ་བ་གསལ་ནས་ནང་དུ་བའི་སྟོར་ལ་བྱེད་པས། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞལ་
ཞེས་སེམས་ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱིབ་ཅིང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲུམ་པ་སོགས་ལའང་རྟོན་ཞེས་

ལྷ་བྱས་གཡོགས་ནས་སྤྲ་བའི་བྲག་ལེན་ཡོད། དེ་ལྷར་ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤར་སློབ་མ་སྤྲ་
གོན་བྱས་བའི་སློབ་མ་ཁྱས་བྱས་ཤིང་། ཇི་ཞེས་པོས་ལུས་ལ་བྱག་བ་ནམས་དུལ་བའི་སྐྱོད་
ལམ་གྱིས་འདུག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལག་ལེན་ལ་ལས་བྱམ་གྱི་ཚུ་ཁྱས་གྱི་ཕྱིར་འགྲིམ་བར་མཛད།
སྤྱིར་ཁྱས་ལ། རྗེ་རྗེ་སྤང་བའི་ལེའུ་ང་བཞི་བ་ལས། ཅན་དན་ག་བྱར་སྒྲ་ཅི་ཡི། །ཚུ་ཡིས་ཀྱང་
ནི་ཁྱས་བྱས་ཏེ། །དད་བའི་ཚུ་ནི་འཆང་བ་ཡིས། །སེམས་གྱི་དྲི་མ་ནམ་བར་འཁྱུང། །ཅེས་
ཕྱིར་ཁྱས་དང་། དད་བས་སེམས་གྱི་དྲི་མ་འཁྱུང་བའི་(༡༣༥ན)ནང་གི་ཁྱས་གཉིས་གསུངས་
ལ། གཞན་ཡང་སྒྲིམ་བ་ལ་ཉེས་བས་མ་གོས་བར་གནས་བ་ནང་གི་ཁྱས། བཤགས་བ་དང་
གསོལ་བ་འདེབས་བ་ལ་སོགས་བ་གསང་བའི་ཁྱས། བྲག་རྒྱ་འཆིང་བ་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱས།
ཚུས་དྲི་མ་འཁྱུང་བ་ཕྱིར་ཁྱས་ཏེ་བཞིར་ཡང་ཡོད་དེ། ཅེ་མོ་ལས། ཉེན་རེ་བཞིན་དུ་ཅི་བྱས་
བར། །ཁྱས་བཞི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་བྲ། །ནལ་འབྱོར་རྗེ་ལྷར་ཁྱས་བྲ་བ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་བཤད། །སྒྲིམ་བ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །དང་པོའི་ཁྱས་སུ་བརྗོད་བ་ཡིན། །གཉིས་བ་
རྒྱད་ལས་གསུངས་བ་ཡི། །བཤགས་དང་གསོལ་བ་འདེབས་བ་སོགས། །བྲག་རྒྱ་འཆིང་བ་
གསུམ་བ་སྟེ། །བཞི་བ་ཚུ་སྟེ་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཁྱས་གྱི་ལས་ནི་རྗེ་ལྷར་བྲ། །མི་དག་
བཅུ་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དག་བ་བཅུ་ནི་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །འབྱུང་པོ་ནམས་ལ་ཐན་འདོགས་
བ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཁྱས་སུ་འདོད། །བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་བྲག་
རྒྱས་རྒྱས་གདབ་ཅིང་། །བྲག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཅིང་། །ནལ་འབྱོར་བ་ཡི་ཁྱས་སུ་
འདོད། །གསང་བའི་སྐྱོད་ལྷན་ཁས་ལེན་བ། །ཚུ་ཡི་ཁྱས་ནི་བྲ་བ་སྟེ། །ལས་ནི་ནམ་བར་
རྟོགས་བའི་ཁྱས། །རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དག་གིས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྷར་རོ། །

ནག་པོ་བའི་གསང་འདུས་དགྲིལ་ཆོག་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་ཁྱས་བྱས་ཤིང་། གོས་
གསར་བ་བགོས་ལ་བཀྱག་ལ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྷར་གོས་གཙང་མ་གསར་བ་ཡང་བགོ་
བར་བྲ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ན་དག་འཁྱོན་ཆེན་པོ་སྤྲོབ་བ་ལྷ་བྱའི་སྐབས་ཁྱས་དང་གཙང་སྤྲ་དང་

གོས་བཟེ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟར་ན་འདི་ག་རྟེན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱུན་དུ་མེད་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ཅོད་པ་ལ་ཁུས་དང་གཙང་སྦྱ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཡང་
བྱ་(༡༩༤བ)དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གོས་བཟེ་བ་དེ་ལའང་། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། གོས་བཟེ་
བའང་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི་གོས་དང་པོའོ། །ངོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་ཁྲེལ་
ཡོད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །ཕྱིའི་གོས་གཙང་མ་ནི་གསུམ་པའོ། །ཞེས་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་
སོ། །ལག་ལེན་ལ་དངོས་གཞིའི་གོང་འདིར་འགགས་གཏོར་གཏང་བ་ནི་གཏོར་མའི་སྒྲོ་ནས་
མི་ལམ་ངན་པ་སོགས་བསྐྱོག་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལས་སྒྲགས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསང་རྒྱ་འཁོར་བའང་མཛད་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་མི་ལམ་ངན་པ་བསྐྱོག་པ་
ཡིན་ལ། སྒྲོ་ན་བདག་མེད་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྟར་འཆམ་པ་ཞིག་བཤད་པའི་དོན་བསམ་དུ་བཅུག་
པའི་བསྐྱོག་ཐབས་ཀྱང་བྱའོ། །དངོས་སུ་ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་ཀྱང་། སྒྲོ་དོན་ལ་སྒྲ་
མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གསལ་བར་དམིགས་ནས་དེ་འདྲའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཤར་སྒྲའི་
མདུན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་པའི་དབུས་རྒྱུ་ཐད་ཅམ་དུ་སྒྲོ་བ་མ་རང་ཉིད་ཡོད་པའི་མོས་པ་བརྟན་
པོ་བྱས་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་པའི་སྒྲོར་རྣམས་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་རྒྱས་པ་ལུལ་ནས།
འདི་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྲན་བཞིན་པས། སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ་བོ། །

ཆོག་དེའི་དོན་ནི། འདི་ན་ཞེས་རང་གི་གནས་རྒྱལ་འཁོར་བར་འབྱུམས་ལུགས་སོགས་
འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཉི་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ལས་དགོ་མི་དགོ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སྤིང་ཅེ་ནས་
མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་དེ་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ཐར་དཀའ་
བ་དང་། ཐབ་པས་ན་རྒྱ་(༡༩༥ན)མཚོ་དང་འབྲས་སྟེ། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་

མཆོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བའི་གནས་དེར་ནི་
ངན་སོང་གསུམ་པོ་ལྟ་ཞོག །ལྟ་མི་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེར་ན་གཡན་པ་འཕྲུགས་པ་ལས་བདེ་ཉམས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བདེ་
བ་དགོན་པ་སོགས་མདོར་ན་སྲིད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནས། གྲོགས་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གྲོགས། ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་
སྟོང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། སྤྱག་བསྐྱལ་འདོར་འདོད་སེམས་
ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་རྒྱག །བདེ་བར་འདོད་ཀྱང་གཉི་སྤྱག་པས། །རང་
གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཆོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་གནས་འདིར་འབྲམས་ནས་
འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྒྱག་དཀའ་བ་རྣམས་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བར་སྤྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀྱན་འབྱུང་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལས་གསོག་པའི་རྒྱ་དང་།
ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད་ན་ལས་
ཅམ་གྱིས་འཁོར་བར་སྤྱེ་མི་རུས་པ་ནི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱ་དེ་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་སྤར་ཡོད་
དང་དེས་གསར་དུ་གསོག་པ་ལྟ་(༡༩༥༧)འུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་
རྣམ་བཤལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །སྤྱ་
བཞིན་ཅ་བཞིན་སྟོན་ཤིང་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་འབྲ་གཞན་དང་ལས་དང་འཁོར་བའི་

གནས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་རྒྱུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་གནས་པའི་
མཆོ་སྐྱལ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་མཆོ་སྐྱལ་པར་མི་འགྱུར་བ་
དང་ཅ་བ་མ་སྤངས་པའི་ནགས་ཆའ་སོགས་བཅད་ཀྱང་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར།
ཉོན་མོངས་པའི་ཅ་བ་མ་བཏོན་པར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་འགོ་བ་རྒྱུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ལྷོན་ཤིང་གིས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ལོ་རེ་བཞིན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་གཞི་རྒྱུ་སྐྱེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་སྐྱེ་བར་རུས་ཀྱི། རྒྱལ་པ་དང་བྲལ་ན་མི་
རུས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའམ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཞན་
འགྲུབ་པར་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལས་ཅམ་གྱིས་དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རུས་
པ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་དེ་ནི་
རྒྱ་སྤོར་གྱི་ཁྲིམས་པ་དང་འབྲས་སྐྱེ། མདོ་སྤེལ་རྒྱལ་ལས། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་འཛོམས་
སེམས་ཅན་འཛོམས་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་
ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྤུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ལྟ་དང་(༡༩༩༦)བཅས་པའི་འཛིག་
ཉོན་ཐམས་ཅད་དགར་ལངས་པ་ལས་ཀྱང་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ཅ་བ་
དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུ་མས་བདག་གི་སེམས་ལ་བྱུང་ནས་གཙུག་པར་བྱེད་ལ། དགེ་
མི་དགེའི་ལས་དང་། བྱེད་པར་མི་དགེ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྤང་མ་བཟོན་པ་དུ་
མའི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་པས་སྤུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་སྤོང་ལྷགས་བྲག་ཏུ་འབྱུགས་པའི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་
མཆོར་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བདག་བྱིང་བས། དཔེར་ན་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་
ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་གིས་དེ་ལས་སྤོལ་བར་རུས་པའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་འོ་དོད་འབོད་པ་ལྟར་
སྤྱིད་པའི་སྤུག་བསྐྱེད་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བྲན་པས་འཛིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་གྱི་སྤྲུགས་རྗེས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་གཉེར་ཆེན་པོ། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གྱེ་ཞེས་འབོད་པའོ། །

འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་
པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་པའི་ཡིང་ཐོག་གིས་གནས་སྤྲུགས་མཐོང་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བསྐྱེད་པས་པས་ན། དེ་འབྲའི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་སྒོ་ནས་དབང་
དུ་མཛད་པའམ། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་བདག་གི་ངང་རྩལ་དགོངས་པར་
མཛད་ནས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐོན་ནས་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དམན་
པའི་ཕྱང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་
ན། (336བ)དམན་པའི་ཞི་བའི་བདེ་བ་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་པ་
གཉིས་ཀ་ལས་སྤྲུགས་རྗེས་རྒྱ་མཚོ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱོབ་ཤིག། །ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་
བཞིན་དུ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གཞན་ཀྱི་ཆེད་དུ་
དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱུར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་འདོད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གསལ་
འདེབས་དང་བཅས་གསོལ་བ་ལྷགས་བྲག་པོས་གདབ་པོ། །བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་
ལས་སྐྱོབ་ས། །ཞེས་པའི་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་
སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའམ། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་
སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་མོད། སྤང་བཤད་པ་ཉིད་ལུས་པ་ཆེའོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་
ལུ་པ་ལས། ཤར་གྱི་སྒོ་དུ་བཀྱག་ནས་ནི། །བྱམ་པའི་རྩ་ཡིས་ཡང་དག་པར། །བྱས་ཏེ་ཞེས་
དང་། འཕྲེང་བ་ལས། སྐྱོབ་མ་གཞན་ལྟག་པར་གནས་པར་བྱས་པ་སྒྲིམ་པ་གཉིས་དང་ལྷན་
པ་ནམས་ཁྱུས་བྱེད་བཅུག་སྟེ། རི་ཞིམ་པོ་ལ་སོགས་པས་དག་པར་བྱས་ལ་ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་
དུ་ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ཀུན་བྱེད་བྱམ་པའི་རྩ་ཡིས་ནི། །ཡོལ་བའི་

མཐར་ནི་བསངས་གཏོར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ནག་པོ་བས། བྱང་ཆུབ་དོན་རྒྱུ་སོགས་གསུང་ཞིང་། གཞན་མང་པོར་དགའ་ཆེན་ཁྱོད་བདག་སོགས་དང་། སྐབས་འདིར་གསོལ་འདེབས་མེད་པའང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དབང་དོན་ཀྱི་ཆོག་དེ་རྣམས་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་ཐེང་བའི་ལུང་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་སྐྱེས་ལས་བྱམ་ཀྱི་རྒྱལ་དམིགས་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་བསངས། མིག་དར་ཀྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་འཕྲ་མེར་པོ་གང་ཡང་རྩང་བར་འབྲིང་བ་དང་(༡༣༧ན)ལ་བ་བས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་དུམ་བུ་སོ་སོ་ལ་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་དང་། དུས་འཁོར་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ལས་མཐུན་ཀྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་རྩང་བར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངས་ཀྱང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། དེ་ནས་གོས་དམར་གྱིས་གདོང་གཡོགས། ཞེས་སོགས་དམར་པོ་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་བྱག་ལེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད། དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བསྐྱེད་བ་ཐེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དང་གོས་སོགས་ལ་སྤགས་བསྐྱེད་བ་ནི་སྤགས་དེ་དག་ལས་རྣམས་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དགོས་པའང་མིག་དར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་བཅད་ནས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་དེ་དང་དེར་ཤར་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་མོས་དགོས་ཞེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། མིག་དར་འཆིང་བའི་སྤགས། འབྲིང་བ་སོགས་ལས་ཅ་སྟུ་བརྒྱའི་སྤགས་ཀྱིས་མཛད་ལ། ཉི་ཤུ་པར་དེ་དང་ཨོྲ་བེ་ཤ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་བ་གསུངས་ཤིང་། སྤགས་དེ་ནི། འབྲིང་བ་སོགས་སུ་བདག་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་དབྱེ་བ་རྗེས་མའི་ཆེ་སྒོ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤགས་སུ་གསུངས། སྤགས་དང་པོའི་དོན་ནི། ཅ་སྟུ་མིག་། བརྒྱ་འཆིང་བ། བར་མཆོག་། མ་ན་ཡིད་དེ། ཡིད་མཆོག་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དར་འཆིང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དབང་རྟེན་འགར་བཤད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཡིད་མཆོག་དུ་བྱ་མ་ཡིངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དར་འཆིང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ། མཁས་པ་འགས་དེ་ལྟ་

ན་དབང་དངོས་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དེ་བས་ཀྱང་མ་ཡིངས་པ་དགོས་པས་
མིག་དར་འཆིང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགོག་ཅིང་། (༢༩༧བ)ལ་ལས་འབྲས་མ་
སློན་བར་དུ་བརྟོལ་ན་མི་པན་པའི་ཁར་ཟུག་རྩ་བསྐྱེད་ལ་སློན་ནས་བརྟོལ་ན་མཆོག་ཏུ་པན་པ་
བཞིན། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པར་གདོང་གཡོགས་བཅིངས་ནས་
ཡིད་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
གྱི་བདེ་བ་ཉམས་དགའ་བའི། །ཐར་པའི་གོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་བདེ་ཆེན་འཇུག། མཆོག་ཏུ་བདེ་
བ་དམ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །རྩ་རྒྱུ་བྱི་རྩ་རྩ་བ་ཏུ་གྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་དཔལ་མཆོག་ཏུ་
བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་བྱ་བེ་ཤ་འཇུག་པ། ཟླ་ག་སྟེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རྩ་སུ་
ཁ་བདེ་ཆེན། མོས་ཐར་པ། ལུ་རི་གོང་དུ། སར་སིཾ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། ལུ་ཁ་བདེ་བ། བྱ་དྲི་
ཉམས་དགའ་བ། བ་ར་མཆོག་ཏུ། ལུ་ཁ་བདེ་བ། ལུ་ཉ་མ་དམ་པ། སིཾ་དངོས་གྲུབ། བྱ་རབ་
ཏུ། སིཾ་སྐྱ་གྲུབ་པར་མཛོད་ཅེས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །

དེ་ལྟར་མིག་དར་འཆིང་བའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རེ་ཞིག་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གསང་བ་སོགས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ལ་བ་པས་སྟོབ་མ་
དབང་པོ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་ལ་ཡེ་མི་མཐོང་བ་དང་། རབ་ལ་རུང་ཟད་མཐོང་བར་བཅིང་བར་
གསུངས་ཤིང་། སྐས་དོན་ཀྱི་གསལ་ལས། དར་ནི་མ་གསལ་མཆོན་པ་སྟེ། །བཀའ་བ་
གསང་བ་མཆོན་པའོ། །ཞེས་པ་བྱངས་ནས་དར་གྱིས་མི་གསལ་བ་དང་བཀའ་པས་གསང་
བ་མཆོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་འོག་པག་གི་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྩལ་
གྱི་སྤྲད་གཡོགས་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་ལ་རྣམ་པ་སྤྲད་གཡོགས་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་སྤྲད་
དུ་གཡོགས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། ཨོ་སར་ཏ་སྟེན་ག་ཏ་ཨ་རུ་རྩ་བ། ཞེས་སོགས་
བརྗོད་པའི་སྟོན་སྤྲད་གཡོགས་བསྟོན། (༢༩༨ན)སྐགས་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ། །གོས་གྱི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ནི། །རྒྱ་མཆོ་

འཕྲོ་བ་དམ་ཚིག་གོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད།
ཨ་བུཏྟ་ར་སྤྲ་ན་མེད་པ། བོ་རྟེ་བྱང་བུ་བ། ཨ་ལྟ་ར་རྒྱན། བསྐྱ་གོས། ལྷ་རྩ་མཚོད་པ། མེ་
རྩ་སྤྱིན། ས་སྤྲ་བ་རྒྱ་མཚོ། སྤྲ་ར་ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་དམ་ཚིག་གོ་ཞེས་པའོ། །ཨོ་བཟླ་རྟ་
ཏྟ་ཞེས་པས་སྟོད་གཡོགས་སྟར་ཞིང་། སྤྲགས་དོན་ནི། རྩོ་རྩེ་བསྐྱང་བ་ཞེས་པར་འདུག །དེ་
ལ་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚིག་གི་བཤད་པ་
ལས་བག་ཡོད་པའི་གོས་ཀྱིས་བག་མེད་པ་ལས་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་ལེགས་ཏེ།
སྤྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན། དབང་གི་
སྐྱབས་འདིར་ཡང་། རྩ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ལའང་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་དང་བྲལ་
ཞིང་སྟོབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་འོག་ཏུ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་དང་བྲལ་བ་ངེས་
པར་དགོས་པས། ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་ལ་ཡིངས་པའི་བག་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་སྤྲང་ཞེན་བག་
ཡོད་པས་སྤྲང་དགོས་པ་དེ་བྲན་པ་དང་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟའི་ཆོས་སུ་བཙུག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྟོང་གི་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱིས་དག་སྟོང་ཡིན་པའི་བྲན་པ་གསོ་
བ་བཞིན་ནོ། །ཆས་འཇུག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། འདིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་
ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཇལ་བ་ལ་གོས་རྒྱན་གཟབ་མཆོར་བྱེད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ཞུགས་ནས་ལྟ་རྟམས་མཇལ་བ་ལ་ལྟའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་གོས་རྒྱན་གསར་དུ་སྟོད་(༢༢༧)པ་
ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་གཙུག་ཏྟར། ཨོ་བཟླ་ལྷ་མོ་ཁྱེ་ལྟ་པའི་ཅེས་པས་མགོ་
བོར་སྦྱོན་ཞིང་། སྤྲགས་དོན་ནི་རྩོ་རྩེ་གཙུག་ཏྟར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲགས་དེ་གཉིས་སྟོད་
གཡོགས་དང་གཙུག་ཏྟར་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱོན་པའི་སྤྲགས་སྤྲན་མོང་བ་དང་སྤྲད་གཡོགས་
ལ་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་པར་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཏེ་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲད་
གཡོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་འཕ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་།

དོན་མེད་འབྲུང་བ་ལས་རས་དམར་པོའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྟོད་གཡོགས་ལ་དོན་མེད་བསྐྱུང་བའི་
སྟགས་བརྒྱ་བར་གསུངས། །ཤུའི་པས་ཀྱང་ཁ་དོག་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། དུས་འཁོར་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས་གོས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྟོད་གཡོགས། སེར་པོའི་སྟོད་གཡོགས། དམར་པོའི་
གཙུག་ཏྲར་བྱ་བར་གསུངས། དེ་ནས་ལྷ་མི་ལྷོ་ར་རྩྱུ་ཞེས་པས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་སྟེར་
ཚུལ་ནི་ལྷ་སྤང་མཐའི་ས་བོན། ཁྱི་དོན་བྱུ་བ་ཀྱི་ས་བོན། ལྷོ་ནམ་སྤང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ།
ར་རིན་འབྲུང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ། རྩྱུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་རིགས་ལྷའི་ཡེ་
ཤེས་ཡི་གེ་དེ་དག་ཏུ་ཤར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་རང་རང་སྟེང་
བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆན་པར་སྟགས་དེ་བཙོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མ་ལ་སྟེར་ཞིང་།
ལྷ་མི་ལྷོ་ར་རྩྱུ་གི་སྟགས་དོན་ནམ་མཐའི་དཔལ་བོ་ཞེས་པར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །དགོས་པ་
ནི་རྒྱལ་པོ་སོགས་མཇལ་བ་ལ་བྱུག་རྟེན་དགོས་པ་སྟེར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷ་ལ་
མཇལ་བའི་ཆེ་འབྲུལ་རྒྱུའི་བྱུག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་རྒྱུད་ལས། རབ་ཞི་ཁ་
ནས་སྟགས་རྒྱུས་གཞུག་པར་བྱ། །དར་ལ་སོགས་པས་མིག་གཉིས་གཡོགས་(༢༩༥ན)
ནས་ནི། །དོན་མེད་འཛིན་དཔལ་སྤྲར་ལག་གཉིས་བྱ། །མེ་ཏོག་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་དེ་བརྒྱན་
ལ། །ཡོན་གྱིས་ལག་པ་བཀང་སྟེ་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེར་རོ། །ཕྲེང་བ་སོགས་ལས་
སྟེར་བཤད་པ་སྟེར་གྱི་ཆས་འཇུག་རྒྱས་པ་དང་། །ཤུའི་པ་དང་ན་བ་ན་བས་སྟོད་གཡོགས་
མ་གཏོགས་པའི་ཆས་འཇུག་དང་། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ། ས་ར་རྟ། ནག་པོ་བ། ལྷ་བྱང་
ལ་སོགས་པ་མང་པོས་མིག་དང་དང་འཕྲེང་བ་ཅན་ལས་ཆས་འཇུག་གཞན་མ་གསུངས་
ལ། །འདིར་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ནི་འཕྲེང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆས་གོས་སོགས་སྟོབ་མ་ལ་སྟེར་
བའི་ཆེ་སྤྲོ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལས། སྤྲོ་མ་ལས་ཀྱི་དོན་མེད་གཉིས་
པ་ངོ་བོ་སྤྲོ་མ་ལ་ནམ་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་བྱེ་བས་
བྱིན་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་དགོས་པས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕྲང་བར་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་འདམ་རར་གསུངས་པས་བྱད་
བར་མེད་མོད། འདིར་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
ཟླ་མས་རབ་དུ་དང་སེམས་ཀྱི། །རྟག་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསམ། །དེ་ལ་ལྷན་ཁྱིེ་བློ་རི་
རྒྱ་ལྷགས་ཀྱིས། །མེ་རྟག་འཕྲང་བ་རབ་བཟང་སོ། །གྲུས་པས་མེ་རྟག་དྲོད་དོན་དུ། །འབད་
བས་སྒོ་ལྟན་འཛིན་དུ་འཇུག །ཅེས་དང་། སློབ་དཔོན་དག་དབང་གྲགས་པས་ཀྱང་གསུངས་
པ་ལྟར་རྣམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྲལ་བ་ཡབ་
རྒྱུང་མཛོད་རྟགས་ལྟར་སྒྲོམ་དུ་གཞུག །དེའི་ཕྱགས་ཀར་དོ་རྩེ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་སྤྲེང་དུ་
སློབ་མའི་(༡༡༩བ)སེམས་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་བོ་རྒྱ་ཡིག་ནག་སོ། མགིན་
པར་བསྐྱེད་པར་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་སྤྲེང་དུ་དག་དང་གསུང་དོ་རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་
བོ་ལྷན་དམར་སོ། སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ལ་གནས་པའི་ཟླ་བའི་སྤྲེང་དུ་ལུས་དང་སྐྱ་དོ་
རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་བོ་ལོ་དཀར་པོ་བསམ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་འད་ཟེར་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་
བུ་སྒྲོས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁེངས། སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱིག་སྤྱིབ་དང་ཐ་མལ་ཀྱི་རྣམ་
རྟག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཁུང་ལ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་ལྟར་སྤྲེངས་ནས་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དག་པའི་སྤང་ཞེན་
བརྟན་པོ་སྐྱེད་དུ་གཞུག་གོ །ལྷནྱེ་པས། སྐྱ་སོགས་འདྲ་གསལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་དང་
སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་ལ། ཞེས་སློབ་མའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱི་མཆེད་ཀྱང་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱང་བཞེད་པ་
དང་། ལྟར་ལྟར་སྒོ་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་བ་གཉིས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཡིན་པས་གང་བྱས་ཀྱང་
འབྲེལ། འདྲ་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན། དག་པའི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྷནྱེ་པས་
བཤད་པ་འདི་གོ་དགོས་སོ། །

དབང་དོན་དུ་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། འཕྲེང་བར་སྔོན་དུ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་དེ་
ནས་ཆས་འབྲུག་སོགས་མཛད་ལ། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བར་མིག་དར་བཅིངས་པའི་འོག་དུ་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་མེ་ཉོག་གི་སྤང་བ་སྟེར་བར་གསུངས་པས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་
ཡོད་དོ། །རིགས་དང་མོས་པ་འདྲི་བ་ཉི་ལྷ་པར། དེ་ནས་སྟོབ་མ་ལ་བྱི་བ། །ཀྱེ་རབ་དགའ་
ལ་དགའ་ཁྱོད་སྟུ། །དེ་ནས་སྟོབ་མས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་(༡༣༠ན)བདག་སྐལ་
བཟང་། །ཞེས་དང་། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ནས་སྟོབ་མ་བཟང་པོ་ལ། །ཁྱོད་སྟུ་
ཅི་ལ་དགའ་ཞེས་བྲིས། །སྟོབ་མ་ཡིས་ཀྱང་དེ་རྗེས་སྟུ། །སྐལ་བཟང་བདག་ཡིན་བདེ་ཆེན་
ལའོ། །ཞེས་སྟུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུ་རི་ཀ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། བྱ་ཁྱོད་སྟུ་
ཡིན་ཅི་ལ་དགའ། །སྐལ་བཟང་བདེ་ཆེན་གནས་ལ་ཞེས། །བྲིས་ལན་ཡོངས་སྟུ་སྟུང་བར་
བྱ། །ཞེས་དང་། འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཀྱང་བྲིས་ལན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་གསུངས་པ་ནི།
སྟོབ་འབྱུང་ལས། ཀྱེ་ཁྱོད་སྟུ་ཞེས་བྲི་བྱ་སྟེ། །བདག་སྐལ་བཟང་ཞེས་བརྗོད་དང་ལྟན། །ཞེས་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འབྱུར་ནི་ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་དང་དུ་རི་ཀ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་གི་
ཚོག་བདེ་བས། ལྷ་མས་ཀྱེ་ཁྱོད་སྟུ་ཡིན་ཞེས་རིགས་དང་། ཅི་ལ་དགའ་ཞེས་པས་མོས་
པ་བྲིས་པ་ལ། སྟོབ་མ་ནམས་ཀྱིས། སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཞེས་བརྗོད་
པར་མོས་ལ་དེའི་རྗེས་སྟོབ་བྱེད་དུ་གཞུག། །དེའི་དོན་ཀྱང་རིགས་གང་ཡིན་བྲིས་པའི་ལན་དུ་
སྐལ་བཟང་བདག་ཅེས་པ་སྟེ། སྐལ་བཟང་ནི་ས་ར་ཉའི་དགྲིལ་ཚོག་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཅེ་མོ་ལས། བདག་གི་
བྱ་ལའང་མ་ཆགས་པའི། །ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་སྐལ་བ་ངན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
མཛད་པའི། །སྐལ་བཟང་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་དཔལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་རང་ནམས་ནི་
བདག་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཙམ་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རང་གི་མ་དང་བྱ་སོགས་གཉེན་གྱི་དྲངས་
མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་བོར་བས། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་(༡༣༠བ)ཐོབ་

མི་རྒྱལ་པས་ན་སྐྱལ་བ་ངན་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཁུར་ཁྱེར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཐོབ་རྒྱལ་པས་
སྐྱལ་བཟང་ཡིན་ལ། དེས་ན་བདག་སྐྱལ་བཟང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡིན་ཞེས་
ལན་བཏབ་པ་དེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གོ་བ་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་སྤྲགས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་བའི་སྟོན་རུང་དུ་ཆོམ་པ་སོགས་དོར་དགོས་པ་ཤེས་རྒྱས་སོ། །ཅི་ལ་མོས་བྲིས་པའི་
ལན་དུ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་ལམ་གསང་སྤྲགས་ལ་མོས་ཞེས་
ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་དག་ཏུ་དེ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལ་བ་བ་ལ་སོགས་པས། ཡང་བྱ་ཅི་བྱ། དེས་
ཀྱང་སངས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་བགྱི་འཆལ། ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྱར་གྱི་
དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ལ་མོས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ལ། སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ནི་འདར་མི་རུང་བར་ངེས་པར་ཐོབ་
དགོས་པས་ན་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་འཆལ་བའམ་འདོད་དོ་ཞེས་ལན་བཏབ་
པ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ཀུན་སྦྱོང་གི་བསམ་པའི་ཁུད་པར་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་
འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོགས་པར་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྒྱང་བ་མཉམ་པས་འདུག་
ཀྱང་ཅིང་། །ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྟོབ་མ་ལ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བཟོད་ཅིང་། །སྤྲུང་ཡང་
སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིན་པར་བྱ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འདུག་(༡༣༡ན)གསལ་བར་ཡང་འབྱུང་བས་སྟོབ་མས་མེ་ཉོག་དང་
བཅས་པའི་ལག་བ་ཐལ་མོ་སྦྱར། རྒྱང་བ་མཉམ་ནས་ཅོག་ཅོག་བྱར་འདུག་བའམ་བུས་མོ་
གཉིས་བཅུགས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་འཁོད་པ་ལ་བྱང་སྟོམ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་སྤར་
སྟོ་གོན་གྱི་སྐབས་ལྟར་ལེགས་པར་བདེ་སྤྲད་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་

རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་མང་བ་དང་། བན་ཚུན་འཐབ་ཚོད་ཀྱིས་རང་གི་མགོ་བཅད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ཀྱང་ཆངས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཆོད་ཅམ་ཞིག་སྦྲངས་པར་གསུངས་པས་མཚོན། སྐྱེ་བ་སྡོན་མའི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་བཀའ་བསྟན་བཅས་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྒོ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་བལྟོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་རྒྱུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྤྲ་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་རིག་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་སྡོན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སའི་དངོས་གཞིར་ལུང་བྱངས་པ་ལས། སྡོན་ལུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་(༡༣༡ན) གང་དུ་བྱོད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སོང་བ་དང་། མ་ཤི་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། །ལུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གང་བྱོད་ཀྱི་སའམ་མའམ་སུ་རྒྱུའམ་སྒོ་བ་དཔོན་ནས། མཁན་པོ་འམ། སྒྲ་མའམ། སྒྲ་མའི་གནས་ལྟ་བུར་མ་རྒྱུར་བ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། །ཞེས་དང་། སྒོ་བ་སྦྲིངས་ལས། གང་གི་ལྟོར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལན་གངས་གངས་མེད་པ་བྱས་ཤིང་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་ཤིང་ཡིན་པ་ལ། དཔེར་ན་ཆོ་འདིའི་མ་དེ་ཉིད་གདོན་ཀྱི་སྒྲི། མིག་གཉིས་ཀྱང་ལོང་། ལོང་འབྲིད་ཀྱང་མེད། ལམ་ཡང་བ་ལ་གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་བརྟེན་འཆའ་ཞིང་། དཔག་ཆད་ཅམ་གྱི་གཡང་ས་འདྲིལ་སུ་རྒྱུང་བའི་ཁར་འགྲེམ་པ་ལ་སྐྱེས་པར་སྦྲིང་རྒྱུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་གདོན་ལྷགས་བྲག་པོས་སྒྲིས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་རྣམས་བརྒྱག་པར་བྱེད། མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་གིས་སྦྲང་དོར་གྱི་གནས་སྐྱེ་དང་བྱེད་པར་ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ནི་ལོང་། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་

པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་འཁྲིད་དང་ནི་བྲལ། སྤྱག་བསུལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པས་
མནར་བའི་ས་ལོགས་ཀྱང་མི་བདེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་འཛིགས་སུ་བྱང་བར་ལ་
ལ་སྤྱང་ལ་ཁད་དུ་འགྲིམ་ཞིང་། ལ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱངས་ཏེ་སྤྱག་བསུལ་བཟོད་དཀའ་
བ་སྟོང་བ་ནི། བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོ་གཏི་སྤྱག་སྟོངས། །གཡང་ས་མང་
(༡༣༡བ)པའི་ལས་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེས་བརྟེན་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྟག་སྟ་ངན་
གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསུལ་མཚུངས། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་སྤྱག་སྒྲི་རྩ་ག་
ཏ་མི་ཏས། སྤྱག་བསུལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད། །སྲིད་པའི་སྟོང་དུ་བྱིང་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོ་
མེད་འཛིགས་མེད་དཀའ་དང་དགོད། །བདག་ཅག་སྟོང་ལ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །པོངས་དང་
བཅའ་དཀའ་བསྐྱང་དང་བཟླག །འབྲལ་དང་ན་ག་རྒྱད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འབར་བའི་མེར་
ཞུགས་ཀྱང་། །བདེར་རྩོམ་སྟོན་པ་ལགས་པར་སྟུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
དེན་ཆེན་གྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསུལ་བའི་ཚུལ་བྱས་པར་བྱས་པ་ན། སྟོང་ཐག་པ་ནས་མ་
བཟོད་དེ་སྤྱག་བསུལ་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། སྤྱག་བསུལ་དང་བྲལ་བ་དེ་
ཡང་རང་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་ཁྱར་འབབ་པར་ཤེས་ནས་གཞན་དོན་ཁྱར་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསུལ་
རྣམ་དག་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསམ་པ་བཟང་བ་ཅོམ་གྱིས་མི་པན་པས་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་
བ་ཞིག་དགོས་པར་རང་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་རུས་པའི་མཐུ་མེད་ཅིང་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་
གྱིས། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྟོབ་
པར་རུས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བ་ལས་
འདོན་པར་རུས་པར་སྦྱབས་སུ་ག་ལ་འོས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་འཆིང་
བ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྷན་
མེད་པ་སྦྱབ་པར་མི་རུས་པས་ན། སངས་རྒྱུ་ནི་སྤངས་པ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཟད། རྟོགས་

བ་ཤེས་(༡༣༣ན)བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་བརྟེན་པས་རང་དོན་མཐར་
ཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་བས་ཀྱང་བཅེ་
བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པ་མངའ། བན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་
ཅིང་། འཁོར་བ་རིམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཤ་མོ་རེ་རེས་ཀྱང་། སེམས་
ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་
ཡིན་པས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གོ་འཕང་ཞིག་
ཐོབ་ན་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་ཕྱིན། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་
མཛད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་གཉིས་ལ་དཀར་ཆེགས་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱད་
བར་མེད་པ་དེས་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློན་པའི་སེམས་དྲུང་དྲུངས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། སེམས་དེ་ཉིད་སློབ་མ་རང་གི་
སྙིང་ག་རུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཐད་དེར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་བསིལ་ཉ་གང་བ་འོད་ཟེར་
དཀར་པོ་འཕྲོ་བ་མན་ཤེས་ཀྱི་མཐུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ། སྒྲ་བའི་
ཁ་དོག་དཀར་བས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲ་བ་
ཉ་གང་བས་སེམས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཉི་ཆེ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་མཆོན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་(༡༣༣བ)ངོ་བོ་ནི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སུ། མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་
བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གནས་ཐུགས་
མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་སེམས་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བར། སྐྱབས་འདིར་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་དང་འཁྱེད་པ་གཉིས་

གསུང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་སེམས་ལ་འཇུག་སེམས་དང་། རྟོན་དམ་སེམས་
བསྐྱོད་དུ་གསུངས་སོ། །སེམས་དེ་ལ་འཇུག་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ནི། འཇུག་སེམས་
དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་ལྷན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཞུགས་པའི་ཆ་
ནས་ཡིན་པ་འདྲོ། །སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བད་
ཅམ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དཔེར་ན་ཐག་ཁའི་སྟེང་དུ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་ཚྲོས་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་
པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། རང་རེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་གང་སྤང་
ཡང་ཚྲོས་བཏགས་ཅམ་གྱི་སྤང་བ་མི་འཆར་བར་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
པ་ལྟར་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཚྲོས་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། བདེན་
འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ནི་རང་ངོས་ནས་སམ། བདེན་པར་རམ། ཚུགས་སྐབ་ཏུ་བྱུབ་པ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཞེས་དགག་བྱའི་བདག་ཡིན་
ཞེང་། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
གཞི་གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གནས་
ལུགས་དང་རྟོན་དམ་(༡༣༥ན)བདེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས།
དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་རི་ལྟར་གཟུང་བའི་དགག་བྱ་ངོས་
ཟེན་པ་དང་། དེ་ནས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྟོན་འབྲེལ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་
ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ངེས་པ་བྲངས་ནས། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་མེད་པར་ལྟང་གིས་
ངེས་པའི་སྟོང་སང་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲུལ་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རང་གི་སྟོ་
དེ་ཡང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་གཉིས་སྤང་སྤྲོས་ཀྱང་བར་

མ་ཆོད་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒོ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་
ནས་དེ་ཉིད་སྒར་གྱི་རྒྱ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེན་དུ་འགྲང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཆོན་དོན་ཀྱང་དོ་རྩེ་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་
པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐོགས་མེད་དུ་འཛོམས་པ་དང་། རྩ་ལྷས་སེམས་དེ་ལ་ལྷོག་པས་བྱེ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་དོག་དཀར་པོས་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་སྟོང་
ཉིད་ཡིན་པ་མཆོན་ཞེས་རྩེ་ལྷ་རི་བའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་
དེས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་(༡༩༩༧)གནས་
ལུགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པས་ན་ཐམས་ཅད་དང་། འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་ན་
རྩེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོགས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་
པས་ན་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མོ་ཆེད། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་རྒྱ་བ་དང་དོ་རྗེའི་ཆུ་
 པར་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལ། བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་པ་གཅིག་ཕྱ་དང་།
 ཁ་ཅིག་རྒྱ་བ་དང་དོ་རྗེའི་ཆུ་པར་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་བྱི་མ་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་
 བརྒྱ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། རྒྱལ་འཕྲོར་སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །སྤྱང་གར་དོ་རྗེ་སྤྱང་པོ་
 བསམ། །ཞེས་དང་། ལུ་ཉི་པས། བསྐྱེད་པ་ཅམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་ལས་སམ། འཇུག་
 པ་ལས་ཏེ་སྤྱང་གའི་རྒྱ་བར་དོ་རྗེའི་ཆུ་པར་རོ། །ཞེས་དམ་ཆོག་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་འཕྲོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་མ་བཤད་ན་གཞན་དེ་
 ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། སྤྱང་
 ཉིད་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་རྗེ་ཅེ་ལུ་པའི་བྱག་རྒྱས་རྒྱ་བའི་སྤྱང་དུ་ཏིལ་ཞེས་པས་བསྐྱེད་པ་

ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་རྗེ་རྗེར་
བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གང་
ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་དཔལ་མཆོག་སྤར་(༡༣༥ན)ངས་པ་བཞིན་དུ་
དགྲིལ་ཆོག་མང་པོ་ལས་ཀྱང་དམ་ཆོག་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་
དཔལ་མཆོག་ལས། འདི་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འབྲལ་
ཞིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་ཆེན་
ལས། སེམས་འདི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་མཐུས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གསུངས་
པའི་དོན་ནི། ཕྱིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་མི་ལྟོག་པ་དང་། རང་དོན་ཡིད་
བྱེད་གྱི་བསམ་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མི་སྐྱེ་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་མ་བུལ་ན་ངེས་པར་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་
པ་ལས་མི་ལྟོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སེམས་དེས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ངེས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་དང་མི་མཉམ་ཡང་། སྤར་དེའི་མཐུས་
ངེས་པར་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེས་ན་སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་ལེགས་པར་བརྟེན་འཕྲོད་ན་སྤྲགས་གྱི་ཐབས་
མཁས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པར་བྱེད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྤང་བས། ལྟ་བུའི་
སྟེང་ནས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐབ་འདོད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་པར་བྱས་ནས། ཟླ་བ་རྗེ་རྗེས་རྣམས་(༡༣༥བ)

པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་ལ་མ་ལུས་པར་བཅད་འཕྲོད་པར་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་འབྲིགས་པས་དབང་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་འཕྲེལ་བ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་གི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱ་དང་དབང་ཚས་སོགས་བྱིན་གཤིས་ཀྱི་གང་དགོས་པ་རྣམས་ཆོགས་པས་བག་ཆགས་དང་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་སེམས་ལ་བསྐྱོས་པའི་མཐུ་བརྟམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་འབྲིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་ཚས་དང་སྐད་ཀྱི་བཅད་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིགས་ན་སྐར་བཟ་ཤིས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་ན་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲེལ་ཞེས་སྐར་མི་ཤིས་པའི་རྒྱར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ཆད་ལྟག་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་གནད་དུ་ཆོད། །

དེ་ལྟར་སེམས་གཉིས་སྒྲ་བ་དོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ཨོ་སྐྱ་ཡོ་ག་ཅི་རྟ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐགས་སྒྲོབ་མས་རྗེས་སྒྲོས་བྱེད། སྐགས་དོན་ནི། སྐྱ་ཐམས་ཅད། ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར། ཅི་རྟ་སེམས། ལྷུང་སྤྲ་ཏ་ཡུ་མི་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བབྱའོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སེམས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བབྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དོ་རྗེ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པས་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིང་གར་རེག་པ་དང་མཉམ་དུ། ཨོ་སྐྱ་ར་ཏེ་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐགས་བཅོད། སྐགས་དོན་ནི། འཕྲེལ་བྱུང་དགའ་བའི་དམ་ཆོག་དང་ལྷན་པ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་དོ་རྗེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་འཕྲེལ་ཏུ། ར་(༡༣༤)ཏི་དགའ་བ། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་། ཏྲི་ཁྲིད། ཏྲི་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན། སི་རྒྱ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བཅད་དོ་རྗེ། ཡ་ཐུང་ཇི་ལྟར། སུ་ཁ་བདེ་བ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེའི་དོན་ལ་ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སུ་ར་ཏི་ས་མ་ཡ་སྤྲི་ནི་འཕྲེལ་བྱུང་དགའ་བའི་དམ་ཆོག་ཁྲིད་ཅེས་

བ་སྟེ་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་
བར་དུ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའོ། །དམ་ཆོག་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བའི་
ནས་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དོན་རྒྱུགས་པ་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཉོ་མི་
མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན། བཟོ་སྤྱོད་ལ་ཐུ་སྤྱོད་འོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བར་དོན་རྒྱུ་བ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་སྤངས་པའི་ཐབས་བདེ་བས་དོན་རྒྱེ་སངས་
རྒྱས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཁས་གྲུབ་དོན་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་དཀྱིལ་ཚོག་དང་བདེ་
ཆེན་རོལ་མཆོ་ལས་སྤྲུགས་དེའི་འོག་ཏུ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས་པ་བསྐྱོམ།
ཞེས་ནལ་འཁྱོར་གྱི་སེམས་བརྟན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། གསུང་རྒྱན་གྱི་ཐེན་
བྱིས་འགར་དེའི་ཆེ་ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་བ་དང་དོན་རྒྱེ་ལས་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོའི་
རྒྱ་བ་དོན་རྒྱེ་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་སྟོབ་མའི་སྟོང་གའི་རྒྱ་བ་དང་དོན་རྒྱེ་ལ་ཐེམ་པས་
བརྟན་པར་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་
ཅིང་ཁུད་ཆེ་བ་འབྲའོ། །དོན་རྒྱེ་མེ་ཉོག་དང་བཅས་པས་རེག་པ་ནི་མེ་ཉོག་འདམ་ལས་སྐྱེས་
ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར། ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཆགས་པའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་(༡༣༤བ)ཀྱི་སྟོན་ནས་དོན་རྒྱེ་དང་འབྲུ་
བའི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་མཆོན་པར་ཐན་པ་ལྟ་རི་བའི་གསུང་ཐེན་བྱིས་བདེ་མཆོག་དབང་
བཤད་ཅིག་ལས་འབྱུང་རོ། །སྤྲུགས་བརྫོད་ནས་དོན་རྒྱེ་མེ་ཉོག་དང་བཅས་པས་རེག་པ་འབྲེང་
བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་རྒྱེ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། སྤྲུགས་དེ་སྟོང་གར་ལག་པས་གཏུག་
སྟེ་བསྐྱེད། །ཞེས་འབྱུང་ལ། སྤྲུགས་དེའི་ཉོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དཔལ་མཆོག་དང་། བཞི་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་སྤྱོད་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་དཔལ་མཆོག་དང་
འབྲེང་བ་སོགས་ལས་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་དང་། དེ་རི་ཀ་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་སྟོན་དུ་དོན་རྒྱེ་སྟོང་གར་རེག་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

གསང་བར་གདམས་པ་ནི། དང་ཁྱོད་ལ་ཞེས་སོགས་བཟོད་པ་སྟེ་དོན་གོ་སྟོལ་ལ། མ་
དད་པ་རྣམས་ལ་འང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཀྱང་སྟགས་ལ་མི་དད་ན་
དེ་ལ་འང་གསང་བར་གདམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དམ་བཞག་དང་པོའི་སྐབས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
མ་ཞུགས་པ་ལ་གསང་བ་མི་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པས་བྱད་པར་རོ། །བདེ་
ཆེན་རོལ་མཆོ། གྲེ་དོར་དགྲིལ་ཆོག །སྦྱིད་འོད་སྦྱུལ་སྦྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་རྒྱུ་སོགས་
ལས། དེའི་ཆེ་སྟོབ་མའི་མགོ་བོར་དོ་རྩེ་འཛོག་པར་གསུངས་ལ། སྟགས་རིས་ཆེན་མོ་དང་
དབང་དོན་དང་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་རྣམས་ལས་ནི། སུ་ར་ཉེའི་སྟགས་
བཟོད་པའི་སྐབས་དོ་རྩེ་སྦྱིང་གར་རེག་པའི་རྒྱན་ཉིད་ལ། དང་ཁྱོད་ཅེས་སོགས་བཟོད་པར་
གསུངས་པ་ལས་མགོ་བོར་འཛོག་པའི་གསལ་ཁ་མེད་དོ། །གསང་བར་གདམས་པའི་ཆོག་
འདི་དག་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་ལ་བ་བ་ཨ་བླ་སོགས་མང་པོས་གསུངས་ལ། འདི་མེད་
བའང་(༩༣༥)དུ་མ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གི་
ནང་མར་ཚུད་པ་ལ་གསང་བ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་གསང་བ་གདམས་པ་
ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བའི་ནང་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡོལ་བའི་ནང་འཇུག་ལ་གསུམ། ནང་དུ་གཞུག་ཅིང་བསྐྱོར་ནས་བྱག་བྱ་བ།
དམ་ལ་བཞག་པ། ཡེ་ཤེས་པ་བ་ནས་བདེན་སྟོབས་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨོ་ཨུལ་མཆྱ་
གི་ཏ་རྒྱུ། ཞེས་བྲམ་མས་བཟོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མ་ཤར་སྟེའི་བྱང་དུ་བཀྱག །དེ་ནི་ཤར་
གྱི་སྟོ་བའི་མིང་ནས་བོས་ནས་སྟོ་བྱེ་ཞིག་ཅེས་བད་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོམ་དོན་ལ། དེའི་
ཆེ་ཤར་སྟོ་ཏར་གྱིས་བྱེ་བར་མོས་ཤིང་། དངོས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བ་བསལ་བའི་

ཕྱག་ལེན་མཛད་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། སྤྲུགས་དེས་དང་དབང་དོན་
རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་རྣམས་སུ་སྒྲོ་བའི་སྤྲུགས་བཅོམ་ནས་འཁྲིད་བ་ཅམ་ལས་འཁྲིད་ཚུལ་མི་
གསལ་བ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། དངོས་སུ་སྒྲ་མའི་ཕྱག་གི་དོན་རྗེ་
ལ་འཇུས་ཤིང་སྒྲོམ་དོན་ལ་ཤར་སྒྲའི་ཁོ་བོས་ཨོ་བུ་ལྷ་ན་ཏཱ་ཀྱི་ཏཱ་ཏྱུ་ཞེས་ཤར་སྒྲོ་ནས་ནང་དུ་
འཁྲིད་པར་མོས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤེབས་སྟམ་པའི་བསམ་བསམ་ལྷུ་ཁྱི་བུ་རྩེ་ལྷ་ཞེས་
བཅོམ་དེ་དངོས་སུ་ཡོལ་བའི་ནང་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་ཤར་སྒྲའི་ཁོ་བོས་སྤྲུགས་བཅོམ་ནས་ནང་
དུ་འཁྲིད་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་
སོགས་ལས་སྒྲ་མའི་ཕྱག་གི་དོན་རྗེ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུས་ཏེ་སྒྲ་མས་ཏྱུ་རྩེ་ལྷ་ཞེས་
བཅོམ་ནས་འཁྲིད་པར་གསུངས་སོ། །གསུང་རྒྱན་ལ་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་ཕྱག་གི་དོན་རྗེ་ལ་
སྒྲོབ་མའི་ལག་པ་(༡༣༧)གཉིས་ཀྱིས་འཇུས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཁྲིད་པའམ།
སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་པས་བཀྲུག་
སྟེ་སྒྲའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་འབྱུང་བས། སྒྲ་མས། ལྷུ་ཁྱི་བུ་རྩེ་ལྷ་ཞེས་
བཅོམ་པའི་ཆོ་སྒྲོབ་མས་དམིགས་པ་དེ་དག་གང་རུང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་
པའི་མོས་པ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་ནང་དུ་བཀྱི་བ་ནི་བུ་ཏྱུ་ནག་པོ་སྒྲོད་པ་ས་
ར་ཏཱ་སོགས་མང་པོས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སྤྲུགས་དེས་ནང་དུ་གཞུག་པ་ནི། འདུས་པ་ལེུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་དོན་རྗེའི་དམ་ཚིག་གོ་ལྷུ་ཁྱི་བུ་རྩེ་ལྷ་ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་འཇུག་པའི་སྤྲུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོར་བཀོད་དོ། །དེ་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་མ་བཅོམ་པར་ལྷ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལོངས་
སྒྲོད་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ལ། ཞུགས་པའི་སྐབས་འདི་ནས་ལྷ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་པར་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་དང་མཉམ་པོར་ལོངས་སྒྲོད་པའི་སྐལ་བ་མང་པོར་ཡིན་པས་སྒྲོབ་མས་

ཀྱང་དེ་ལྟར་མོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཕྱིའི་སྐྱལ་མཉམ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལྷ་བ་ལྷ་བས། ལྷ་ཁྱི་
བེར་རྩྭ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་ལ། ཡིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
བསྐྱོམས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉེ་སྒྲོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རི་ཀ་པས་ཀྱང་།
འབྲུ་ལྷ་ཡིས་ནི་གཞུག་པར་བྱ། །ལན་གསུམ་བསྐྱར་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །ལྷ་དང་ཐ་དད་མེད་
བདག་གིས། །སྒྲོ་སོགས་དུང་ན་འཁོད་པ་ལ། །དམ་ཚིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པར་བྱ། །ཞེས་ལྷ་
དང་ཐ་དད་མེད་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ལྷ་དང་ཕྱི་ནང་གི་བྱད་མེད་པར་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ནང་དུ་(༡༣༤ན)འོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱལ་བ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
མ་འོངས་པ་ན་ལྷ་འི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་དོངས་སུ་འོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་པར་
ཅན་ཡང་འགྲིག་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་རྣམས་མ་ཡོངས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྐགས་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ནི་ལྷ་དེ་དག་གི་གསང་བའི་གཏམ་བྱད་པར་ཅན་བཤད་པའི་སྤྱོད་དུ་བྱང་བ་ལ།
དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཅིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འབྲུག་པའི་
ཐོག་མ་ཡང་འདི་ནས་ཡིན་པས་བརྟེན་འབྱོར་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱ་མཚོན་དེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་དོ་རྩེ་བྱིལ་བྱ་པས། དབང་བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་འབྲོ་
བར། །དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་
པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བོ། །ཞེས་སོགས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོར་ངེས་པར་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཉོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དུ་སྒྲོ་བ་བཞིའི་སྐགས་བརྗོད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་སྒྲོ་
ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྒྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་པའི་རྩེས་སུ་སྤྱར་ཡང་ཤར་སྒྲོ་ནས། ཡོ་བརྟ་
ས་མ་ཡ་རྩྭ་ཞེས་པས་ནང་དུ་བཅུག། ཨ་ས་མེ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་

བྱེད་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་ལ། དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྤྲུག་ལ་སྤྲེལ་བྱེད་ཀྱི་དགྲིལ་
ཆོག་འགར་རྩྱ་རྩྱ་ཞེས་པས་འཇུག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །བསྐྱོར་བ་
བྱ་ཚུལ་ནི། དཔལ་མཆོག་(༡༣༤)ལས་གསུངས་པའི་མཐུ་ར་ཏ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་
པའི་སྒྲོ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གདབ་ཅིང་། ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་
ནས་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྦྱ་རྒྱབ་ཅིག་པའི་ནང་འགྲམ་ནས་སྤྲུག་ལན་རེ་དང་བསྐྱོར་བ་རེ་
བྱས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུང་རྒྱན་དག་ལས་འབྱུང་བ་ནི་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་དང་
སྤྲུག་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །སྤྲུག་དོན་ནི་ས་བཟང་མ་ཉིས། དགའ་
བ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བཏན། །ཤིན་ཏུ་དགྲེས་དང་ཤིན་ཏུ་བདེ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་རིང་
ནི། །བྱུང་པར་མཛོད་ཅིག་བདག་ལའོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཉ། མཐུ་ར་ཏ་དགའ་བ་ཆེན་
པོ། སུ་བྱི་ལྷ་ཤིན་ཏུ་བཏན་པ། སུ་ཏུ་ཁོ་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པ། སུ་སུ་ཁོ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ། བཟོ་
ས་ཏུ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ཨུ་དེ་རིང་། སི་རྒྱ་བྱུང་པར་མཛོད། སྤྱི་བདག་ལ་ཞེས་པ་ལ་
འཇུག་གོ། །ཉི་ཤུ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་སྐྱོར་བ་འདི་མེད་ཀྱང་། དབང་དོན་དུ་མཛད་པ་
ནི་འབྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

ཕྱག་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དང་པོ་མི་བསྐྱོད་དབང་བྱས་ནས། །རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོ་མཛེས་
སྦྱར་ཉ། །གསང་སྤྲུག་འདི་ནི་བཛོད་བཞིན་དུ། །ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་
པ་ནས་བཟོ་ཀླུ་ཀྱ་རུ་སྤྲེལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་
དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་སྤང་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་མ་བྱུང་ཡང་། སྐབས་འདིར་
མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པས་དེ་དང་། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རིགས་གཞན་བཞི་
ལ་ཕྱག་འཆའ་ཚུལ་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། །ཤར་སྐྱོར་སྒྲོ་བ་
མ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བསམ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོ་བརྒྱངས་ནས་ལུས་ཐམས་
ཅད་ས་ལ་པལ་པའི་ཕྱག་དངོས་སུ་བྱ་(༡༣༥)བའམ་བྱས་པར་མོས་ནས། །ཨོ་སཱ་ཏ་ལྷ་

ག་ཏ་སྤྱ་ཇ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་ཅིག་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདག་པ། སྤགས་
དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་
འབུལ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔས་བདག་ལ་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད།
སྤྱ་ཇ་མཆོད་པ། ལྷ་པསྒྲ་རྒྱ་ཡ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྷ་སྒྲ་ནི་བདག་གམ་བདག་ཉིད།
ནི་ཆ་ཏ་ཡུ་མི་འབུལ་བར་བཀྱི། སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། བཟླ་སྐྱ་
རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔས། ལྷ་ཉི་ཉེ་སྤྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་གམ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ། ལྷ་
བདག་ལ་ཞེས་པར་འདུག །སྤགས་གཅིག་ཕྱིར་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྤགས་དང་
བོད་སྐད་གཉིས་ཀའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱེད་པའི་བྱག་ལེན་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བརྗེ་མ་
འཕྲོད་པའི་རིགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་པན་ཆེ་བས་འགལ་བ་མེད། དེ་ཡང་དགོས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འབུལ་བས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔས་ཞེས་གཙོ་བོ་ལ་བོས་ནས་བདག་
གིས་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་གཞན་རྣམས་
ལ་རིགས་འགྲེ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མི་བསྐྱོད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་བྱས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྒྲབས་བྱུང་སྟུང་པའི་
མོས་པ་བཟན་པོ་བྱ་ཞིང་། དེ་བྱུང་ན་ལྷ་ཐེང་པའི་མོས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་(༡༣༤བ)ཆོག་ལ།
ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལས་རང་འབྲ་གཉིས་པ་
ཞིག་ཆད་དེ་སྒོ་བ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐེང་བས་དེ་ལྟར་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྒྲབས་པའི་མོས་པ་བྱས་
ཀྱང་བྱུང་སྟེ་སྤྱ་མ་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། ལྷིང་གར་
བཙོམ་ལྷན་ཞུགས་པ་བྱ། །ཡིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟླག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་
འབྱུང་ལྷན་རྟོ་རྗེ་ཡིས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམ་བཟླག་བྱ། །ཞེས་དང་། འོད་དཔག་མེད་

བའི་རང་བཞིན་གྱིས། །དེ་ནི་རུས་པ་ལྷག་པར་བརྟག། །ཅེས་དང་། གསང་བའི་མཆོད་པ་
རུས་པ་བྱ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་རིགས་སོ་སའི་
ལྷ་རེ་ཆད་ནས་ཐེམ་པར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་
སྤང་ཡིན་པས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ལྷ་ཆད་ནས་ཐེམ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་མོས་པ་བརྟན་
བའི་བྱང་ཆེ་བ་འབྲེལ། །

ཤར་སྒྲིའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་དུ་གྱུར་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམས་སྤང་ལ་
ཕྱག་སྐྱ་མ་སྤང་དང་། ཨོ་སྐྱ་བུ་རྒྱ་ལྷ་ལ་སྤྲོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་རྣམས་སྤང་ལས་རང་འབྲས་གཉིས་པ་ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་མཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
རྒྱུངས་ཀྱིས་ཆད་དེ་ཐེམ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སྤང་བྱེད་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་མོས་པ་བྱེད། སྤགས་དོན། སྐྱ་བུ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཡིན་ཡང་། བོད་
སྐད་ལ་དོན་འབྱུང་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་འབྱུང་བ་བྱང་པར་མེད། བེ་
རོ་ཅ་ན་ཞེས་པ་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་དང་། གཞན་རྣམས་སྐྱ་མ་དང་འབྲ། དེ་ནས་སློབ་མ་
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ནས་གཡས་སྒྲོར་དུ་སོང་སྟེ། ལྷ་སྒྲོར་གནས་པ་
སྐད་ཅིག་གིས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་(༡༩༠༦)བཅུག་ནས། ལྷ་འི་
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ལ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་བཞག། །དཔལ་བ་ས་ལ་རིག་པའི་ཕྱག་བཅའ་
ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་དང་དམིགས་པ་བྱེད་ཕྱགས་སོགས་སྤང་དང་འབྲ་བ་
ལ། སྤགས་དོན་ཨ་ཁྱི་ཤེ་ཀྲ་ཡ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ། བཟླ་རྒྱ་ཨ་ཁྱི་ཤེ་ཆུ་རྗེ་རིན་
ཆེན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དང་གཞན་མ་རྣམས་མཆུངས། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་
སྒྲོར་གྱིས་རུབ་དང་བྱང་དུ་སོང་ནས་སློབ་མ་རིགས་སོ་སོར་གསལ་བ་དེས་འོད་དཔག་
མེད་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་མཐར་དམིགས་
པ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་སྐྱ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ། རུབ་ཀྱི་ཕྱག་ནི་ཐལ་མོ་དཔལ་བར་སྐྱར་ནས་ཁ་

ས་ལ་རེག་པ་དང་། སྐགས་དོན་པ་བརྟ་ལ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། བརྩ་ཆུ་པ་བརྩ་
ཡ་དོ་རྩེའི་ཆས་རབ་ཏུ་སྐྱོར་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་དང་། བྱང་གི་ཕྱག་ནི། ཐལ་མོ་སྙིང་གར་
སྐར་ནས་སྤྱི་བོ་ས་ལ་རེག་པ་དང་། སྐགས་དོན་སྤྱི་རྩེ་ཀླུ་ཉེ་མཆོད་པའི་ལས། བརྩ་ཀམ་
ཀྱ་རུ་དོ་རྩེ་ལས་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་དང་། གཞན་མ་རྣམས་འདྲོ། །སློབ་མ་རིགས་
སོ་སོའི་སྤར་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བྱང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་
བཤད། སྐགས་གཉིས་པ་དང་ལྔ་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་དུམ་བྱ་དང་
ཐོ་ལས་གསུངས། ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་ཐལ་མོ་གནས་གང་དུ་སྐྱོར་དབང་
དོན་སྤར་གསུངས་ཤིང་དབལ་བ་ས་ལ་རེག་པ་སོགས་མི་གསལ་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་
ལས་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོར་བཀོད་པ་ལས་ལུས་
ཀྱི་གནས་གང་ས་ལ་རེག་པའི་ཚུལ་དབང་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་བྱ་བ་སྤྱིའི་ཕྱག་གི་(༩༥༠བ)
ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་སྐྱོར་བར་བཤད་དོ། །

སློབ་དཔོན་ཀྱང་དགའ་སྙིང་པོས་ཕྱག་བཞིའི་སྐབས་དོར་སེམས་ལ་སོགས་པ་རིགས་
བཞི་ལས་རང་འབྲེག་ཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་སློབ་མའི་སྙིང་གར་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་
སོ་སོའི་རྣམ་པས་བཞུགས་པ་ལ་བལྟ་བ་ནི་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་བ་སོགས་བཞིའི་
དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འབྲེང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་འདྲིའི་སྙིང་གར་སྙིམས་འཇུག་གི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ག་ལ་སོགས་པར་དགོད་པ་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་
བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྙིང་གར་ལྟ་ཡབ་ལྟམ་བསྐྱོམ་པ་
དང་མཆོན་མ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ། །ལ་བ་པ་དང་ནག་པོ་སྐྱོད་པ་དང་
ས་ར་རྟས། དང་པོར་ན་མཆོད་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བོ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་
བྱས་ནས་དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཕྱག་མཛད་པ་དང་། འབྲེང་བ་སོགས་ལས་ཕྱོགས་བཞིའི་
ཕྱག་འཆལ་བའི་འོག །སྤར་ཡང་ཤར་སྐོན་སྤྱི་མ་ལ་ཨོ་ཀྱ་རུ་ཅ་ར་ཏ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་

འཆའ་བ་དང་། སྤྲོ་ཞབས་ཀྱིས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་གོང་དུ། ཉེ་ན་རྒྱ་ཉེ་ན་རྒྱ་ཉེ་རྒྱ་
ཞེས་པའི་སྤྲུག་ཀྱིས་བྲག་འཆའ་བ་ཙམ་གསུངས་ལ། རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་བྲག་འཆའ་གི་
སྐོར་གང་ཡང་མེད་པའང་ཡོད་དོ། །

དམ་ལ་བཞག་པ།

གཉིས་པ་དམ་ལ་བཞག་པ་ལ། བན་ཡོན་གྱི་སྐོར་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། ཉིས་དམིགས་
གྱི་སྐོར་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐོར་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། ལྷ་མའི་བཀའ་ཉན་
པའི་སྐོར་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་བཞག་འདི་རྣམས་སྟོབ་མ་
གང་ལ་བྱེད་ན། སྤར་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་སྤྲུག་སྟོབ་བསྐྱང་བྱས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་སྤྲུག་སྟོབ་དང་མ་(༡༤༡ན)འབྲེལ་བའི་དབང་ཙམ་ལེན་པ་ལ་དམ་བཞག་གི་སྐོར་
མི་དགོས་ཤིང་། གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་ལ་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་
ཕྱགས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་རྒྱུ་འགར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྐོར་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་སྟོབ་མ་རྣམས་གནས་པར་མོས་སུ་གཞུག་པ་ལ་དམ་བཞག་གི་སྐོར་བྱ་ཞེས་འབྱུང་། ཉི་
ཤུ་པ་ལས། དེང་ཁྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཛུག་ཏུ། ས་མ་ཡ་རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་ནས། སེམས་མ་
རྗེ་རྩེ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། མེ་ཉྱག་འཕྲེང་ཅེར་འཛིན་དེ་ལ། །མནའ་ནི་དང་པོར་བསྐྱག་པར་
བྱ། །དེ་ནས་བྲག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ནི། །སྟོབ་མའི་སྤྱི་པོར་བཞག་བྱས་ཏེ། །སྤར་ཡང་རྗེ་རྩེ་མནའ་
ཡིས་ནི། །འདི་སྐད་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལུང་འཛུག་གསལ་བ་
ལས། སེམས་མ་རྗེ་རྩེ་བསྐྱམས་པ་ཡིས། མེ་ཉྱག་འཕྲེང་བ་མཆོག་བཟུང་ནས། །ས་མ་ཡ་
རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །བརྟན་པའི་མནའ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྱིན། །རྗེ་རྩེ་བསྐྱམས་པ་ལས་དབྱུ་མ་གཙོ་
མོར་སྤར་བ་ནི་སེམས་མ་རྗེ་རྩེ་དེ་བྲག་རྒྱའོ། །ཞི་སྤྱ་བརྩེ་ཨ་རྩི་ཉིལ་སྤྱ་སྤྱི་རྩྱ། དེང་ཁྱོད་

ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་མ་ཙམ་ས་ཀྱིས་ས་མ་ཡ་སྤྱོ་ཞེས་ཆེས་ཆོས་བྱས་པ་དང་
མཉམ་དུ་ལག་བརྟེན་ཆེ་བསྐྱམས་པ་ལས་གུང་མོ་གཉིས་གཤེགས་ཏེ་བསྐྱེད་བ་སེམས་མ་དོ་
ཆེ་མའི་བྱག་རྒྱུ་ཅེ་མོས་མེ་ཏོག་གི་འབྲེང་བ་འཛིན་དུ་གཞུག། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྐགས་
དེས་བྱག་རྒྱ་དེ་བཅེངས་པ་སློབ་མའི་མགོ་བོར་བཞག། སྐགས་དེས་བྱག་རྒྱ་འཆིང་བའི་རྒྱ་
མཚན་འདི་སྐོར་དུ་གསལ་བར་བཞད་པ་མ་མཐོང་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ནི་འཛིག་ཏེན་
གསུམ་རྒྱལ་གྱི་ཏོག་པ་ལས། ས་མ་ཡ་སྤྱོ་ཞེས་(༡༩༡༧)བཟོད་ནས་བཅེངས་པ་འབྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱམས་པ་ལས་ཀྱང་། ས་མ་ཡ་སྤྱོ་ཞེས་བཟོད་ནས་བཅེངས་
པ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱམས་པ་ལས་ཀྱང་། ས་མ་ཡ་སྤྱོ་ཞེས་བཟོད་
ན། །དེ་ཡི་འོག་དུ་མ་བསྐྱབས་པར། །བྱག་རྒྱ་ཀུན་དང་རིགས་རྣམས་ལའང་། །ཉིད་གྱིས་
བཅེངས་ན་བཟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྐགས་དེ་བྱག་རྒྱ་བཅེངས་པའི་སྐགས་སུ་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཨོ་སཏྲ་བརྗེ་ཨ་རྟི་ཏིལ་སྤྱོ་རྩྱ། དེང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནས་ཁྱོད་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དམ་བཞག་
བྱེད། སྐགས་དང་པོའི་དོན་ནི། དམ་ཆོག་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད། །ཅེས་སམ། དམ་ཆོག་
ཅན་ཁྱོད་ཅེས་པ་དང་། སྐགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སཏྲ་བརྗེ་སེམས་མ་དོ་ཆེ་མ། ཨ་རྟི་ཏིལ་
སྤྱོ་བྱིན་གྱིས་སློབ་དུ་གསོལ། སྤྱོ་བདག་ལ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་
གྱིས་སློབ་མ་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་པས་བདག་ལ་ཞེས་པ་རིམ་འབྲེལ་ཆགས་སྐྱམ་ན་བྱེད་ཆོས་
བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་ཅེས་བཟོད་པ་
བཞིན་དུ་ཆོས་དེའི་རོ་བོའམ་རང་བཞིན་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའང་ཡོད་པའི་སྤྲེང་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཁྱོད་གྱི་སྐད་དོན་ཏེ་ཞེས་པའམ་འདིའི་སྐད་དོན་ཨ་དས་ཞེས་པ་སྐྱ་
བསྐྱབ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོ་ཞེས་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་ཞེས་སམ་
འདི་ལ་ཞེས་བསྐྱར་ནའང་འགལ་བ་མེད་དམ་སྟེ་དབྱུང་དོ། །

ཆོག་ལྷག་པའི་དོན་ནི། དེང་སློབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རྒྱས་པའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་པས་ན། དེ་དག་གི་རིགས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ན་ངས་(༡༩༣༥)ཁྱོད་ལ་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེ་རྗེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའམ་འབབ་པ་འདིའི་འོག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཏེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཏེ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འགྲུབ་རྒྱས་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཞན་འགྲུབ་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སློབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདི་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཆོ་ག་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཅུག་ནས་དབང་གིས་སློན་པར་མ་བྱས་པའི་སྟོང་མིན་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་མནའ་བསྐྱག་པའི་དམ་ཆོག་ཅན་དུ་བྱས་པ་འདི་ལས་འདས་ན་ཁྱོད་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སྟེ་ཆེ་འདིར་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཤུག་བཤེས་གཉིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ལྔ་དང་། དེའི་རིགས་ནི་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། རིགས་དེར་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་འཇུག་དང་། དེའི་དུས་སུ་ས་མ་ཡ་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པའ་བ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསང་བའི་འཇུག་པ་གཉིས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའམ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་བྱས་ན། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་(༡༩༣༦)པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་པའ་བ་དེའི་ཆེ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་མིན་

འབྲེལ་དུ་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱང་པར་ནི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཞེས་སོགས་མན་ཆད་
དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་ལས་འདའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་
ཅེས་བསྐྱོ་བ་ལ་བཤད་དོ། །འདིའི་སྒྲགས་གཉིས་རྒྱ་གཞུང་གཞན་པལ་མོ་ཆེར་མི་འབྱུང་
ལ། མི་སྐབ་རྒྱ་བས། དེ་ནས་རྩོམ་རྩེའི་འཆང་བའི། །སྒྲ་མས་སྒྲོ་བ་མའི་སྤྱིང་ག་རུ། རྩོམ་
བཀོད་དེ་དེར་གཏད་ནས། །དམ་ཆོག་མཆོག་ནི་ལན་གསུམ་བཟོད། །ས་མ་ཡ་སྤྱི་ས་མ་ཡུ་
ཉི། །འདི་ནི་དམ་ཆོག་བཟུང་བའོ། །དེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་ཁྱོད་ཅེས་
སོགས་གསུངས་སོ། །དམ་བཞག་འདིའི་ཆེ་ལ་བ་བ་དང་མི་སྐབ་རྒྱ་བས་སྒྲོ་བ་མའི་ལག་པ་
ནས་བཟུང་བར་གསུངས་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་དག་མགོ་བོར་རྩོམ་འཛོག་པར་མཛད། འདུས་
པའི་སྐབས་འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམ་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཉི་ཤུ་བ་དང་བྱུང་འབྱུག་
གསལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སེམས་མ་རྩོམ་མའི་བྲག་རྒྱ་དེས་སྒྲོ་བ་མའི་སྤྱི་བོར་རེག་
སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། འགམས་
པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བཟོད། དེའི་དོན་ནི། སྒྲགས་ཀྱི་གསང་བ་མི་སྒྲོག་པ་འདི་
ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འདར་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆོག་དང་མི་བྱེད་པས་ན་རྩོམ་སྟེ་གལ་ཏེ་དེ་ལས་
འགལ་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་གསང་བའི་ཚུལ་འདི་མ་སྤྱོད་པ་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་སྒྲས་ན་དམ་ཆོག་
འདི་ལས་འགལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་འཇགས་པ་གས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ངོ། །(༡༥༣ན)ཞེས་ལུས་ལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའོ། །དེ་
ནས་སྤྱི་བྱང་དང་སྤྱི་གཙན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་མ་
རྩོམ་མའི་བྲག་རྒྱ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བ་མའི་སྤྱིང་གར་བཞག་སྟེ། ཨོ། དེ་རིང་རྩོམ་སེམས་དཔལ་
དང་། །ཞེས་སོགས་བཟོད། ཆོགས་བཅད་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་ནི།
དེ་རིང་རྩོམ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་མའི་སྤྱིང་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དུས་ནམ་གྱི་
ཆོ་ཞུགས་ན་སྤར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདག་འཇུག་གི་འོག་ཏུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་ཆོ་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ཕྱག་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་སློབ་མ་རང་ཉིད་གྱིས་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་མཐུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བཀའ་མི་བསྐྱུ་བའི་བདེན་པས་སྐབས་དེར་སློབ་
མ་ལ་དོན་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེའི་
ཆོ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱངས་ན་དེ་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་
འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་འགྱུར་བ་ལ། གལ་ཏེ་སྤྲགས་གྱི་གསང་
བའི་ཚུལ་འདི་མ་སློན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲས་ན་ནི་དོན་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱིང་བལ་ཏེ་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་སེམས་ལ་འབྱུང་བའི་
ཉེས་དམིགས་ཡིན་ཞེས་དབང་རྒྱུ་འགར་གསུངས་སོ། །འཕྲིང་བ་དང་། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་
སོ། །རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཉེས་དམིགས་གྱི་དམ་བཞག་དང་པོའི་ཆོ་མགོ་
བོར་དོན་རྩེ་བཟུང་ནས་བྲིལ་བུ་དགོལ་བ་དང་། གཉིས་པའི་ཆོ་སྤྱིང་གར་དོན་རྩེ་བཟུང་བར་
གསུངས་ལ། (༡༤༣བ)ཀུན་རིག་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དང་པོའི་ཆོ་མགོ་བོར་སེམས་མ་དོན་རྩེ་
མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་དུ་བསྟན་པའམ་དོན་རྩེ་བཟུང་ལ་ཞེས་དང་། གཉིས་
པའི་ཆོ་སེམས་མ་དོན་རྩེ་མའི་ཕྱག་རྒྱའམ། དོན་རྩེ་སྤྱིང་གར་བཟུང་བའམ། ཡང་ན་ཆོག་ཀྱང་
དང་པོ་གཉིས་ལ་སེམས་མ་དོན་རྩེ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་ཐུར་བཟུང་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་གཉིས་བཟུང་
བཅིངས་ཞེས་གསུངས་ལ། དོར་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་བྱིན་བྲིས་ལས་དེ་དང་ཅུང་མི་
འབྲ་ཅམ་འབྱུང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྤྱིང་གིས་དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ཁྱོད་
གྱི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སེམས་མ་དོན་རྩེ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་ཐུར་བཟུང་དང་གཉིས་བཟུང་བཅིངས་
ནས་མགོ་བོར་དོན་རྩེ་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །

པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གྱི་དམ་བཞག་འདི་གཉིས་ནི་གསང་སློབ་གི་ཙུང་བདུན་

བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དམ་བཞག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་སྡེ་བཞི་གང་གི་འང་དབང་གིས་
རྒྱད་སྡེ་རུང་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱད་སྡེ་བཞི་གའི་གསང་བ་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། བྱ་སྟོད་
ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་གསང་བ་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་དབང་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྲ་མེད་ཀྱི་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་རྣམས་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། སྤྲ་མེད་ཀྱི་བྱམ་དབང་ཅམ་
ཐོབ་པ་ལ་རྩོགས་རིམ་ཡན་ཆད་དང་གསང་དབང་མན་ཆད་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་རྣམས་སྟོན་མི་རུང་བ་དང་། དབང་གསུམ་པ་མན་
ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་སྟོན་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གསང་
སྟོག་གི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གི་(༡༤༤ན)ལུས་
ལ་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གཞན་དུ་དམ་ཆོག་ལས་ཉམས་
ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་བབྱང་བར་འབྱུང་། །དེ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་འབྱུར་ཞིང་། །ཞེས་
བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དེ་ལ་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་དང་
ནད་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་མནར་བར་བྱེད་པར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དུ།
རྩོ་རྩེ་འཛིན་རྒྱལ་ཁྲིས་ནས་ནི། །བདུན་བརྒྱད་རིགས་ནི་བརྒྱག་པར་མཛད། །ཅེས་རྩོ་རྩེ་
འཛིན་ལ་ཁོ་བ་མེད་ཀྱང་། །དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་འབྲུལ་སྤྲང་ལ་ཁྲིས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་
ནས་བྱ་དང་ཆ་ཐོ་སོགས་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་བརྒྱག་པར་གསུངས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་
བརྒྱད་བདུན་ཚུན་ཆད་བརྒྱག་པར་འདོད་པའང་ཡོད་པས་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་འདས་པའི་
ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཁྲིས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟེད་པར་བྱེད་ལ། །བདེ་མཆོག་ཅ་
རྒྱད་ལེའུ་སོ་བརྒྱད་པ་ལས། །དམ་ཆོག་འཛོམས་ཤིང་ངན་སྟོད་དེ། །བྲམ་བེ་གསོད་པར་
ཐེ་ཆོམ་མེད། །སྤྲིག་སྟོད་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱེད་འབྱུར་ངན་པའི་བདག་ཉིད་
དེ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིས་ཐོས་ཀྱང་ཀྱང་། །དེ་ལ་ངན་སྟོབ་མི་བྱེད། །གསང་བ་པ་ཡི་ནང་ན་

ནི། །སྤྱབ་པོ་དེ་ནི་སྤྱགས་དང་འབྲ། །ཞེས། ཉེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་མི་མཛད་པར་ཡང་གསུངས། དེས་ན་ཅ་ཙུང་རྣམ་བཤད་ལས།
བྱ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱ་དབང་ཡན་ཆད་ཅིག་མ་ཐོབ་ན་བདག་
བསྐྱོད་སོགས་བྱས་ནས་ལྟ་སྤྱབ་པ་སོགས་བྱར་གཏན་ནས་མི་རུང་ཞེས་དང། མི་གཡོ་བ་
དཀར་པོ་ལ་(༡༩༩བ)སོགས་པའི་རྗེས་གནང་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་
གནང་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་ཀྱི། དབང་མ་
ཐོབ་པར་དེ་དག་གི་རྗེས་གནང་ཅམ་བྱས་ནས་ལྟ་དེ་དག་སྤྱབ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་དང། སྤྱགས་རིམ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའི་སྐོར་དང་སྤོབ་
མའི་དབང་མ་བྱས་པ་ལ་བྱེན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྤྲ་མོ་རེ་དང་དབང་གཞན་རྣམས་བསྐྱར་ནས་
གསང་བ་སྟོན་པ་ནི་མ་དག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གསང་ཆོས་རྣ་བར་སྟོག་
པ་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང། སྤྱུ་ཤིའི་བརྟག་པ་དབྱ་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་
ལས། སྤེགས་བམ་དང་ནི་བྲིས་སྐྱ་ཉིད། །གལ་ཉེ་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ན། །སྤྱེ་བ་འདིར་ནི་
འབྱུང་མི་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སྤྱོད་ལུལ་མིན། །ཞེས་དང། བཤད་རྒྱུད་རྗེར་འབྲང་
ལས་ཀྱང་ནན་ཏན་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་སྐྱ་རྗེར་བྲིལ་སོགས་དམ་ཆོག་གི་གསང་རྗེས་
མིག་ལ་བསྟན་པས་ཀྱང། དངོས་བྱུང་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་
མོད། དང་སང་ནི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་ཉམས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང། བྱང་
སྟོམ་དང་སྤྱགས་སྟོམ་ཡོད་མེད་དང། དེ་དག་ཉམས་མ་ཉམས་དེ་དག་གི་ཅ་ཙུང་སོགས་ཀྱི་
ཅིས་གདབ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྤྱགས་པ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་སྤང་
དུ་མས་ཡོངས་སུ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ལྟག་པར་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་པས་
རང་གཞན་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་དག་གིས་ནི། ཅ་ཙུང་རྣམ་བཤད་

ལས། བོད་ཀྱི་(༡༧༥)མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྡོར་བྱིལ་གྱིས་ནི་བྲབ་པར་སྒྲུང་བས་སྒྲུབ་
པར་མི་བྱས་པས་ན་དམ་ཆོག་རྡོར་བྱིལ་རྒྱུར་པ་མི་སྟོན་པ་ཅིག་བཅང་གསུངས་ཏེ་ལེགས་པ་
འདྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྡོར་བྱིལ་ལ་སོགས་པ་མེད་དུ་མི་རྒྱུང་བའི་དམ་ཆོག་གི་རྩས་
རྒྱུས་དམའ་མཐའ་འང་རི་མོར་བྲིས་པ་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་བཅངས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་
དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་ཚུལ་གྱི་གཞན་འདི་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་
རྡོར་བྱུང་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ཆེ་ནི་རྗེ་ཆུ་དྲུང་
 ཆེན། །གནས་ཤིང་ཡིག་གསུམ་འདུས་བྱས་པ། །དེ་བླངས་མཉམ་ཡིས་འཕྲང་དུ་གཞུག། །འདི་
 བོ་ཁྱིད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཆུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་
 བཤད་པས། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པའི་སྟེང་གི་དྲུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྲགས་པ་
 མཐེབ་སྟོན་གྱིས་བཟུང་སྟེ་སྟོབ་མའི་ཁར་ལྷུག་ཅིང་། །འདི་བོ་ཁྱིད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཆུ། །ཞེས་
 སོགས་བརྗོད། ཆོག་འདི་རྒྱད་དོར་འཕྲེང་ལས་བྱར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ལ། དོན་ནི་ཆུ་
 འདི་བོ་ཁྱིད་ཀྱིས་བཏུངས་ནས་དམ་ཆོག་རྣམས་མ་བསྐྱང་ན་དཔྱལ་བའི་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ། དམ་
 ཆོག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་དཔྱལ་བར་བསྐྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྲལ་སྟེང་བར་
 འབྱུར་རོ། །ཆུ་འདི་བཏུངས་ནས་དམ་ཆོག་བསྐྱང་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
 མཐའ་དག་སྟེར་བས་ན། དོ་རྗེ་སྟེ་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་བདུད་ཅི་སྟེ་ཕན་འདོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཆུ་ཡིན་པས་འདི་འཕྲང་ཞིག་ཅེས་པ་སྟེ། འཕྲེང་བ་ལས། ཁྱིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་
 ཁྱིད་ལའོ། །དཔྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་བཀལ་(304)དཀའ་བའི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །དོ་རྗེ་བདུད་ཅིའི་
 ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོ་རྗེ་ནི་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །བདུད་ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་འཛོན་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཟླ་ལྷ་དཀ་ལ་ཞི་དོ་རྗེའི་ཆུ་འཕྲང་ཞིག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། བཟླ་
 ལ་མི་ཉ་ལྷ་དཀ་ལ་ཞེས་དང་། ལ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་

རོལ་མཆོར་མནའ་ཚུ་ཐོད་པར་གནས་པའི་བདུད་ཅི་ལྷས་བྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བར་
ཅན་དན་དང་ག་བྱར་བསྐྱེས་པའི་བྲི་ཚུ་ལ་ཨོ་བཟླ་ལྷ་ད་ཀ་ཐ་ཞེས་བ་ལན་བདུན་བསྐྱེས་
ནས་སྟེར་བར་གསུངས་བ་སོགས་ནི་རང་རང་གི་ཁྱད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་ལ།
དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ལག་ཏུ་ཚུ་སྟུག་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དམ་བཞག་གསུམ་བ་འདི་ཙ་
ལྷང་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་ལ་བཞག་བ་ཡིན་ནོ། །

དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་དང་བྱུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས་དམ་བཞག་བཞི་ཀ་ལ་མནའི་
ཐ་སྟོད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་གསུམ་བ་འདི་ལ། རྗེ་རྗེ་ཙུ་མོ་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྟོང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྐྱེས་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དམ་བཞག་
རྣམས་ལ་སྟོབ་མས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་། ལྷ་མས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཀྱིས་
ཤེག་ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་དམ་ལ་བཞག་ནས་མནའ་བསྐྱེས་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། དེས་ན་སྐྱེས་པས་འདི་ལྟར་བྱས་བ་བྱུང་བར་བྱས་ནས། དམ་ཚོག་དང་སྟོན་བ་
བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་བ་ཆེར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་དང་། ཙ་ལྷང་རྣམ་བཤད་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྟོང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྐྱེས་གོ། །ཞེས་མནའ་ཚུ་སྟུད་ནས་དམ་ཚོག་
སྐྱུངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་འབད་དགོས་ཏེ། འདིག་རྟེན་ན་མི་ཐ་མལ་བ་དག་ཀྱང་མི་
མ་ཡིན་སྤྱོད་མོ་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་ན་མནའ་དོར་ན་མཆོམས་དེ་ལས་མི་འདའ་(༡༩༩)ན།
སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པོ་དང་བྱུད་པར་བྱེད་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་བར་ཁས་འཆེས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྱུང་བཅས་
ཀྱི་སྤྱན་སྤར་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། ཐ་ན་ཙ་བའི་དམ་ཚོག་ཅུ་ལ་ཡང་བསྐྱུང་སྟོན་མི་བྱེད་དུ་
ག་ལ་བྱུང་སྟུང་དུ་བསམ་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དམ་ཚོག་སྤྱི་དང་བྱུད་པར་བྱེད་ཙ་བའི་
དམ་ཚོག་རྣམས་ལ་འབད་ལུགས་ནི། སྟོན་འབྱུང་ནས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་བྱ།
ཅི་སྟེ་དངོས་བྱུང་མཆོག་འདོད་ན། །སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་
བབ་ཀྱང་སྟེ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚོག་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་། རྒྱལ་

བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱན་སྦྲར་མནའ་བོར་ནས་ཁས་
སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་ནམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་དགོས་པ་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆོད་ལྷན་
ཐམས་ཅད་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་སྒྲིག་པར་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་མཐོང་བཀའ་ཉན་པའི་སྒྲིག་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། འབད་
པས་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཆོག་གསལ་སྤྱི་ཁོང་འདི་སྐད་དུ། །མནའ་སྤྱོད་འགོ་བས་སྒྲིག་
པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར།
སྒྲིབ་མའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཅེས་པ་ནས་གྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
དམ་ལ་འཛིག་། །ཆོག་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་པལ་ཆར་གོ་སྤྱི་ཁོང་། །ཁྱོད་
གྱིས་ང་ལ་བརྟུས་པར་མི་བྱ་བ་ནི། །གནས་ཆོད་ལ་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡང་བྱང་རིགས་ངན་པ་
དང་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཁོང་ནས་བཛྲོད་པ་(༡༤༦)སོགས་བརྟུས་སྒྲོད་
མི་བྱ་བ་དང་། །ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོར། །སྐབས་འདིར་སྤྱི་
མ་ལ་བརྟུས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་། །ཅེས་བསྒྲོ་བ་ལས་འདས་པའི། དེ་མ་སྤངས་པས་ལོ་བརྒྱ་
ཐུབ་པ་ཡང་ཆེ་མ་རྫོགས་པར་དུས་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་སྤྱར་བར་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་
བར་སྤྱང་ངོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་མ་ལ་བརྟུས་སྒྲོད་བྱས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་
ཉེས་པ་ཡང་བ་དེ་ཉིད་མ་སྤངས་པས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་སོགས་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་སྤྲུག་
བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གདམས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་མ་
ལ་བཅུ་པ་ལས། །མས་དང་ཉར་འཆོ་ནད་ནམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་
ཀྱང་། །སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་སྒྲོད་པ་ཡི། །ཚིངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་
སྤྱལ་གདུག་དང་། །རྒྱ་དང་མཁའ་འགོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འཕེན་ནམས་ཀྱིས་

ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ། །ཞེས་དང་། གུར་གྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས།
གཡོ་དང་སྐྱ་ཡི་རབ་སྐྱོར་བས། །བསྟན་བཀྱར་ལོག་པས་གསལ་བྱེད་ན། །སྐྱོ་ཁག་མཛེ་
ནད་ནད་ཆེན་གྱིས། །ཞི་ནས་དཔྱལ་ལ་སོགས་པར་འགོ། །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ལས་
ཀྱང་ལྷག་པའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་སྒྲ་མ་ལ་སྤྲིག་བསགས་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་།
བྱི་མའི་འབྲས་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་སོ། །དམ་བཞག་འདིའི་དགོས་པ་
ནི། གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་གྱིས་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ། མི་
བྱབ་ཆེ་བས། དད་པ་ཉི་བར་གནས་པ་ལ། །ཅི་སྟེ་འདི་ནི་མི་བརྟན་པར། །དོགས་བྱིར་སྒྲ་
མས་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་(༡༩༡ན)དང་། སྤྲུགས་རིམ་ལས། དམ་བཞག་སྤྲ་མ་རྣམས་
གྱིས་དམ་ལ་བཞག་པ་དེ་མ་བརྟན་གྱིས་དོགས་ནས་བཀའ་ཉན་པའི་དམ་བཞག་འདི་མཛད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དམ་བཞག་འདི་རྩ་ལྷུང་དང་པོ་ལ་བྱད་པར་བྱ་དམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ལ་འདི་དང་རྩ་
ལྷུང་བདུན་པ་ལ་དམ་བཞག་དམིགས་བསལ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྤྲུགས་རིམ་ལས།
དེ་ཡང་སྟོད་མིན་ལ་གསང་བ་སྟོག་པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་ཤིང་བཀའ་ལས་འདས་པ་དངོས་
གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་རྩ་ལྷུང་དང་པོ་དང་བདུན་པ་བསྐྱང་བ་
ལ་བྱད་པར་བའི་དམ་བཞག་ནན་ཆེར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉི་གསང་ཆོས་སྟོད་མིན་
ལ་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གསང་རྣམས་མིག་ལ་བསྟན་པ་ཅམ་ལའང་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་
དམིགས་རི་ལྟར་འབྱུང་སྤར་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ལ་གཞན་ཡང་རྩ་ལྷུང་འདི་ཞིན་ཏུ་འབྱུང་ཉི་
བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དམ་བཞག་མཛད་ལ། རྩ་ལྷུང་དང་པོ་
དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྷག་པར་ཆེ་ཆུང་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས། སེམས་
ཅན་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྗོད་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཆོ་
ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །སྤྱིང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པ་དག། །བསྐྱབས་ཀྱང་

འབྲུག་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་པ་ཆབ་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་
སློབ་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཉིད། །ཅེས་བསྐྱར་བ་
ལེགས་ཤིང་། འབྲེལ་པ་ལས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་(༡༤༥)
ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲུག་
པ་མི་འགྱུར་ན་སློབ་དཔོན་ལ་སྤྱིང་ནས་སློབ་པ་ཉིད་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། རྣམ་ཡང་
འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ངེས་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་དང་། མཆན་བྱ་ལས། སླ་མ་
ལ་བརྟམས་པའི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བས་ཀྱང་། འགྲོད་པ་བྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་སྤར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་ཞུགས་ཏེ། དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ལེགས་པར་བཟུང་ཞིང་དབང་བསྐྱར་བ་རྫོགས་པར་
སྒྲངས་ཏེ། ཕྱིས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
དག་པའི་ཐབས་བྱས་ན། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འགོག་བྱས་ཀྱང་། ཆེ་འདྲིར་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
འབྲུག་མི་སྲིད་དེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་ནས་སྒྲིག་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་གནས་འདི་
ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེས་ཁྱེ་
བར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སླ་མ་ལ་བརྟམས་སློབ་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཁྱེ་བས་དེ་དང་ལྷན་པའི་གང་
ཟག་དངོས་ལྟ་ཞོག་ཉམས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་འབྲུག་མི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སླ་མ་སློབ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པའི་དོན་
ཀྱང་། མཆན་བྱ་ལས། སློས་སྤང་བ་མིན་ཀྱི་དེ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་གཏན་ནས་སྤང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་པ་པ་ནས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པ།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་པ་ནས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་
པ་ལ། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པར། དེ་ནས་སྟོན་པ་དོན་མེད་འཛིན། །གཙོ་བོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
དབང་ཕྱུག །སྤྱད་པ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་དག་པས། །ཡེ་ཤེས་དོན་མེད་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །རི་
ཅེ་ཉམས་ནི་དགའ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་གསང་བ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་(༡༤༡)
པའི་བར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་ལ་དབབ་པ་དང་།
སྟོབ་མ་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་དང་བྱེ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་གྲོང་པའི་
ཆོས་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལ་དབབ་པ་ཅ་རྒྱད་
ལས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་མ་ཉག་ཏུ་དོན་མེད་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་དང་བསོད་ནམས་
བསགས་པ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པས་ནི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དང་གན་པོ་དང་གྲོང་པའི་
ཆོས་གྱིས་གོས་པ་སོགས་ལ་ཡང་དབབ་རྒྱས་པར་རྒྱད་གཞན་ལས་མང་དུ་གསུངས་ལ།
དབབ་པའི་སྟོན་དུ་ཁང་བཅེགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་བསྟེན་པ་མཆོད་ཉིད་དང་ལྟན་
པ་བྱས་ཤིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱད་ནས་བཤད་
ཆོད་བཞིན་ཐེབས་པ་ལ་སྟོན་པ་བྱས་པའང་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ནི། རྒྱད་འབྲེལ་པ་བཅས་
དང་། དེའི་མཆན་ལས་ཀྱང་། འདིར་སྟོན་དུ་རང་གི་ལྷའི་སྤྲུགས་ལ་ཡི་གེ་བཞི་པོ་གདགས་
ལ་འབྲུམ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྟོན་བསྐྱེད་བྱ། ལས་ཆོགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་
གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་དང་སྟོན་པ་བྱ་བ་ཡང་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་
ཆོད་བཞིན་དུ་ཐེབས་པ་ལ་དེ་རྣམས་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ་སྟོན་པ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་
བདེ་སྟོང་གི་ཉོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་ཡིན་ལ། སྟོབ་མ་ལ་དབབ་

བ་ལ་ནི་སྟོང་གི་མཚན་ཉིད་སྤར་བ་ཤད་པ་དང་འབྲ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་བསྟེན་བ་ལ་སོགས་
བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མཚུངས་སོ། །འབྲེང་བ་ལས། མི་རྒྱས་པས་ནི་འབེབས་པའི་ཆ་
ག་མ་བྱས་པར། དམ་ཆོག་གི་ཚུ་སྟེན་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་སྤང་བ་འདྲི་བ་སོགས་ཐམས་
ཅད་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །(༡༤༦)ཞེས་གཞན་གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་
གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འབེབས་པའི་ཆ་གའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ན། ལྷ་
བྱང་གི་ཆ་གས་དབབ་སྟེ། དེས་ན་འདིར་མ་སྐྱས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས། ཡེ་
ཤེས་པ་འབེབས་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ན། འབེབས་ཆོག་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་
ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་དང་འབྲེང་བ་རང་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ཆད་བྱབ་ནམས་གྱིས་
སྐབས་འདིར་འབེབས་ཆོག་བྱ་བར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་འབྲུང་བ་ལས་སྟོབ་མའི་སྟོང་གར་
ཨུའོད་ཟེར་འབར་བ་བསྐྱེམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་གས་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་སྟེ་མ་ཐེབས་ན་ཁོ་
བོའི་ཁྱ་ཚུར་བཅིང་སྟེ་དབབ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འབེབས་པའི་བསྟེན་བ་བྱས་པའི་བྲིལ་བྱ་དང་
བཅས་ཏེ་དབབ་པ་དང་ཕྱིག་པ་སྦྱངས་པའི་སྟེན་སྟེག་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དབབ་པའི་སྟོགས་
ཆོག་གསུམ་པོ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་མ་ཐེབས་ན་བྱི་མ་རིམ་གྱིས་བྱས་ནས་དབབ། དེས་ཀྱང་མ་
ཐེབས་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གི་བར་དབང་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་
སྟོབ་མ་ལ་དབབ་པ་ལ། སྟོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་ཆོབས་
ཤིག །ཅེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱེད་
དུ་གཞུག་ཅིང་། ཆ་ག་དེ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབབ་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་མ་ལྷག་གནས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ནི། ཉི་ཤུ་པར། སྟེ་བོ་ནས་ནི་རྒྱང་པའི་བར། །ལུས་ཅན་ཁོང་སྟོང་དུ་བསམས་ནས། །དེ་
ཡི་འོག་ཏུ་རྒྱང་དང་ནི། །བཅས་པ་མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་རྩིས་
དོག་དམར་པོ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །དེ་བྱང་འོད་ཟེར་ཆོགས་གྱིས་ནི། །བརྒྱལ་ཁྱབས་ཅན་

གྲིས་ལུས་པོ་སྤྱང་། །དེ་(༡༩༥ན)ལྟར་འོད་གསལ་བར་བྱས་ནས། །ལྷང་བར་བྱ་བྱིར་
མཁས་བ་ཡིས། །སྒོད་ཀྱི་སྒྲིང་མགྱིན་མགོ་བོ་ལ། །རྩྱ་ལྷ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་དགོད། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དབབ་དོན་དུ། །འབབ་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ནས་ནི། །སྒོད་ཀྱི་སྒྲིང་གར་བཞག་
བྱས་ཏེ། །གསང་སྤྲུགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་བ་ཅམ་ལས་རྒྱས་བ་མ་གསུངས་
ཀྱང་། །ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དབབ་དོན་དུ་དགོད་པར་
མཛད་ལ། །དེ་ཡང་རྩ་རྒྱད་ལས། །རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ། །བསྐྱེད་ལའི་འོད་འབ་
བ། །ཞེས་སྒོ་བ་མ་རྗེ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། །ལྷུ་རྒྱའི་
སྤྲུགས་ཀྱིས་སྒོ་བ་མ་སྒོང་པར་སྤྱངས། །སྒོང་པའི་ངང་ལས་ཨོ་ལས་བྱང་བའི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ལྷ་ལས་བྱང་བའི་བསྐྱེད་པར་པོ་ལྷ་ལས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
སྒོང་མ་རྣམས་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་
ལ་སོགས་པ་མངོན་ཏྲོགས་བཞིན་ལ་ཞབས་གཉིས་བཞེངས་སྟབས་ཀྱིས་གཡས་བསྐྱུས་
གཡོན་བརྒྱང་བས་གནས་པ་སྒོམ་དུ་བཅུག །དབབ་དོན་ལས། །སྒོ་བ་མ་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་
འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། །སྒོན་གསལ་ལས། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆེ་བ་
དང་ས་བོན་དང་མཆོན་མའི་རིམ་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ཏེ། །འདིའི་མངོན་བྱང་ལྷ་ནི། །ལྷུ་རྒྱའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྒོང་པ་བསྒོམ་པ་དང་། །ཆེ་བ་དང་།
བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། །བད་མ་དང་། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་རྗོགས་པ་ལྷ་པོ་
དེ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་བ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་ཟེན་ནས་རྩ་རྒྱད་ལས། །སྤྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་
ལ། །གནས་གསུམ་དུ་ནི་རིགས་བརྟག་གོ །ཞེས་པའི་དགོངས་(༡༩༥བ)པ་ལྟར་སྒོ་བ་མའི་
སྤྱི་བོར་ཉམ་པར་པོ། །མགྱིན་པར་ལྷ་ལྷ་མར་པོ། །སྒྲིང་གར་རྩྱ་སྒོན་པོ་བསྒོམས་ནས་དེ་དག་
ལས་འོད་ཟེར་རང་གི་མདོག་ཅན་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། །རྣམ་སྤང་འོད་དཔག་མེད་མི་
བསྐྱོད་པ་སྒྲེ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་མ་ལུས་པ་སྤྱན་དྲངས། །སྒོ་བ་མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་

ཐེམ་པས། སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ཕུས་བརྒྱུངས་པ་ལྟར་ཁོང་སྟོང་
དུ་གྱུར་པར་མོས་སུ་གཞུག། སྟོབ་མའི་རྒྱུ་པའི་འོག་དུ་ཡི་ལས་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་
དོག་སྟོན་པོ་གཞུང་དཀྱིལ་ཅན་གྱི་བཅད་ཁ་མདུན་དུ་བསྟན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ལས་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཅན་མེ་རབ་དུ་འབར་བ། དེའི་སྟེང་ན་སྟོབ་
མའི་རྒྱུ་མཐེལ་གཉིས་སུ་རྩྭ་དམར་པོ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་འབར་བཞིན་པ་གཉིས་
ལས་འཕྲོས་པའི་མའི་འོད་ཟེར་རྒྱུ་མཐེལ་ནས་ཞུགས། སྤྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་ཕྱིན་པས་ལུས་
ཐམས་ཅད་ཤེལ་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟར་སྤྱུངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་
སྤང་བ་མཐའ་ཡས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །

འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། ལྷན་ཐབས་ལས། རང་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱི་རང་ཉིད་
འོད་དཔག་མེད་ཡི་གོ་གསུམ་དང་བཅས་པར་བཞེང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཀྱི་རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་སྤང་ཞུགས་ཅི་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རང་སེམས་
ཀྱིས་རྟོགས། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་འགལ་བས། རང་གི་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་དུ་
མཉམ་པར་བཞག་ན་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མ་(༡༥༠ན)གཞག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་པ་
མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དགག་པ་པོས་འོད་དཔག་མེད་འོད་གསལ་དུ་སྤང་མི་དགོས་པར་འདོད་
པ་འདྲ་བས། དེ་ནི་མཆན་བྱ་ལས། འོད་དཔག་མེད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་སྤང་བའདད་པ་
ལྟར་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལ། དེས་ན་འོད་དཔག་མེད་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་ནས་
སེམས་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་གྱུར་མ་
དག་པར་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རིམ་འཛོམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་འོད་དཔག་མེད་
འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་འོད་གསལ་དེའི་རང་ནས་སྤང་ཡང་འོད་དཔག་མེད་

ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་ལངས་པར་གསལ་བཏབ་ཏུ་བཅུག་ནས། སྤྱི་
གའི་རྒྱ་དང་མགོན་པའི་ལྷ་དང་སྤྱི་བོའི་ཉལ་ས་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱགས་དོན་དོན་དོན་སེམས་
དཔའ་ལམ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། གསུང་དོན་མེད་དཔག་མེད་དང་། སྤྱི་དོན་ནམ་སྤང་ཡུམ་
དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། སློབ་མའི་རྒྱུ་པའི་འོག་གི་རྩི་ལོད་ཟེར་རྒྱུ་མཐེལ་ནས་ཞུགས་
པ་ཀྱེན་དུ་སོང་བ་དོན་དེ་གསུམ་ལ་སོག་པས། དེ་གསུམ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་
སྦྲེལ་ས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱི་ར་མཆམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་དཀར་
དམར་གྱི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་སློབ་མའི་སེམས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སོང་བར་བསམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་མ་དོན་མའི་ཕྱག་
རྒྱ་བཅེངས་ནས་སློབ་མའི་སྤྱི་གར་བཞག་པ་དང་མཉམ་དུ། འདི་ཁྱོད་དམ་ཆོག་དོན་དེ་སྤྱི་
ཞེས་པ་ནས། ཨོ་བཟླ་ཨ་བེ་ཤ་ཨུ་ཨུ་ཨུ་ཞེས་མང་དུ་བརྗོད་ནས་དབབ་ལ། སྤྱགས་དོན་
ནི་དོན་དེ་ཀྱང་ཏུ་པོ་བ་ཅེས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་(༢༥༠བ)གསལ་ལས་སྤྱོད་ལ་བབས་པར་
ཤེས་ནས་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་བཞི་བྱེད་བྱ་དགོལ་བ་དང་བཅས་
པས་བརྗོད་པར་བྱས་ལ་བཅའ་ལོ་ཞེས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་བཞི་བརྗོད་པར་གསུངས། དེས་མ་
ཐེབས་ན་སྤྱགས་ཆོག་བྱ་ཚུལ་ནི་དབང་དོན་ལས་སློབ་མ་སྤར་ལྟ་བུའི་མངོན་བྱང་ལྟའི་སྤྱི་
ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱང་བའི་དོན་དེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། ཅེས་འབྱུང་བའི་མངོན་བྱང་
གཞན་སྤར་མ་ལྟར་ལ་ལྷ་ལྟའི་ས་བོན་ཆོབ། ཨོ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཕྱག་མཆོན་
ཡང་དོན་དེར་བསྐྱར་དགོས་སམ་སྤྱམ། དེ་འབྱུང་བའི་དོན་དེ་འཆང་ཞི་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཞེ་སྤང་
དོན་དེར་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་དམར་པོ་འོད་ཟེར་ཉི་མ་ལྟར་འབར་བ་དེ་
ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་པས་ཞེ་སྤང་དོན་དེའི་གནས་གསུམ་དུ་དོན་དེ་གསུམ་སྤར་ལྟར་བསྐྱེད་
པ་ནམས་བསྐྱལ་ཏེ་སྦྲེལ་ས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱི་ར་མཆམས་ནས་བབས་པའི་བདུད་ཅིས་
ལུས་ཁེངས་པར་མོས་ཤིང་། སྤྱི་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དེ་ཡང་ངོ་བོ་

བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་མོས་དགོས་པ་ནི། དབང་དོན་དང་མཆན་བྱ་ལས། ཐབས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ལུས་གང་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །སྤྲུང་ཡང་སྤྲོ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འད་ཟེར་ཕྱོགས་
བཅུར་སྤྲོས་ནས་འགྲུགས་པའམ། གང་ལྟར་ཡང་རོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ལ་ནམ་པ་ཞུ་དམར་པོ་འད་ཟེར་རབ་རྩ་འཕྲོ་བ་སྤྲོད་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་
ཅད་ནས་སྤྲོ་བ་མའི་ལུས་ལ་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་ལྟར་སིབ་སིབ་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་
བཅུག་ནས། སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བྲིལ་བྱ་དགོལ་ཞིང་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་སྤྱོ་
རྩ་ལ་ཞེས་སོགས་སྤྲོགས་ཆོག་གི་སྤྲུགས་དག་རྩ་བཅོད་ལ་དབབ། སྤྲུགས་དོན་ནི་ཨ་བེ་ཤ་
ཡ་པོ་བ་ཅིག །སྤྲུགས་ལ་རེངས་(༩༥༡ན)པར་གྱིས། ར་བཞི་རེངས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས། ཅ་
ལ་ཡ་གཉིས་ནི་གཡོ་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་སྤྲུགས་རིམ་སོགས་ལས་བྲིལ་བྱ་དགོལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བདེ་དགེས་གྱི་དགྱིལ་ཆོག་གཉིས་ལས་རོལ་མའི་སྤྲོ་
བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་བྲིལ་བྱ་དགོལ་བའི་དམིགས་བསལ་མ་མཛད་དོ། །

སྤྲོགས་ཆོག་དེ་དག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། ནམ་སྤང་མཛད་གྱི་སྤྲོར་བ་
ཡིས། །སྤྲོ་བ་མ་རྩོ་རྗེ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །ཞུ་མེ་ལུས་དང་དག་སེམས་ལ། །བསྐྱེམས་ནས་
རྩོ་རྗེ་བཟུང་བར་བྱ། །རྒྱལ་ཆེན་རྩོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཐུགས་ཆེན་ནམ་པར་སྤང་མཛད་
དག །སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དམ་ཆོག་རྩ། །བྲིན་གྱིས་བཅུ་བས་ནི་རབ་རྩ་གསོལ། །ཞེས་
སོགས་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཀང་པ་བྱི་མ་བཞིའི་དོན་རྩོ་རྗེ་གསུམ་
གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་སྤྲོ་བ་མའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་བྲིན་བཅུ་བ་
རབ་རྩ་གསོལ་བ་ནི་དེ་ལ་འདུག་པའི་དོན་དུ་སྤྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། དགྱིལ་ཆོག་
ཉི་ཤུ་པ་ལས་གྱུང་། དེ་ལྟར་གསལ་ཏེ་མི་འབབ་ན། །གསང་སྤྲུགས་བཅུན་པོ་འདི་བཅོད་
ཅིང་། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཞུ་ཟེར་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། བསྐྱལ་དང་རེངས་དང་ལྷ་ཆེན་

པོ། །ཞེས་པའི་རངས་པ་ནི་སློབ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གིས་མི་གཡོ་བར་འོད་དཔག་མེད་
ལ་སོགས་པའི་སྣའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དགོས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སེམས་
མེད་ཅིང་། །རྟག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་དང་། །ཞེས་པས། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
ཕྱིར་འཕྱར་གཡེང་གི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་མཁའི་(༡༥༡བ)ཁམས་ལྟར་སྤྱོད་
པར་གྱུར་པ་དང་སེམས་མེད་པ་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཞུགས་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་
མཐུས་རེ་ཞིག་བར་ལུས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པས་ཤི་བའི་ལུས་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ་དེ་ནས་འཕར་
བ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། སློབ་མས་ཡིད་མ་ཡེངས་པར་སྤར་གྱི་དཔོན་བསྐྱོམ་
གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་བརྟན་པོར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

ཡེ་ཤེས་པ་བབས་པའི་རྟགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། འགྲུལ་བ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། རྩ་གང་ཅམ་མམ་ཁྱེད་འཇམ། རྩ་བརྒྱུད་ཅམ་མམ་ལྟ་ཅམ་དུ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་
བསྐྱལ་ནས། །འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་འཕར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་བྱང་
གིས། སྤྱིང་འདར་དགའ་བ་ཆེ་བ་དང་། །བརྒྱལ་བ་དང་ནི་གར་བྱེད་དང་། །འགྲུལ་དང་གྲེན་
དུ་འཕར་བ་ནི། །བབས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆག་འགྱུར་ལས། སྤྱིང་འདར་
བ་སྤྱུ་ལྟར་བའམ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་བབས་པའི་རྟགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་སྟ་
ཆོགས་ཤིག་འོང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བབས་པའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་མཐོང་ནས། ཉི་
ལུ་པ་ལས། སྤྱོད་ནི་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་སུ། །ཨ་ཡིག་སྟེ་ལ་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
སྤྱོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དོན་ཤེས་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོག་མའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་གསུང་གི་རྗེ་རྗེ་
ལ། སྤྱིང་གའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱགས་རྗེ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱི་ཆོགས་སྟེང་དུ་འགོ་བས་ཡང་
དག་པར་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བར་བསམ་ལ། ལྷ་ཉི་བརྗོད་རྗེ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ན། ཉིས་
པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགྱོན་པའི་

གསུང་དོན་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྱིང་(༡༥༡ན)གའི་ཐུགས་དོན་རྒྱུ་ལས་བས་དེ་ལས་འོད་
འཕྲོས་གསུང་དོན་རྒྱུ་ལས་ལྟེ་ལྟེ་དུ་ལྷུ་ཡིག་གི་གཞུགས་སུ་གནས་པར་མོས་ཏེ་བྱ་
ཏི་བརྒྱ་ཞེས་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་མི་དག་སོགས་དེས་ན་བདེན་པར་སྟོན་པར་
འགྱུར་ལ། སྤྱགས་དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ལས་ཞིག་ཅེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ན།
བརྟན་བཞུགས་བྱ་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བརྟན་
བྱས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིག་བརྒྱ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེས་པ་བབས་པ་ལ་བརྟན་བཞུགས་བྱ།
གལ་ཏེ་འཕར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ནས་ཞི་མ་བྱུང་ན། སྟོན་གསལ་མཆན་དང་
བཅས་པ་ལས། རྩི་ཏུ་ལྷུ་ལྷུ་ཞེས་བརྟེན་དེ་ལྟ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་སྤྱགས་དེ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ལས་ཞིག་པ་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་ཅིང་། སྟོན་མའི་གནས་
གསུམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བཞོད་པའི་གོ་ཆ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱགས་བརྒྱས་པས་
བསྐྱུང་བ་བྱ་ལ། སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱར་སྐྱ་མ་གྱི་སྤྱགས་བརྒྱས་པས་བསྐྱུང་བར་
གསུངས་སོ། །ཐེང་བར། གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུངས་པའི་འབེབས་ཆོག་ལ་སྟོན་མ་
ལྷུ་ལས་སྐྱུང་མཐར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་གར་ལོ་ལས་ས་དཀྱིལ་སེར་པོ་བྱ་བཞི་དོན་མཆན་
པར་ཉི་མ་ལ་རྩི་སྟོན་པོ། མགོ་པོར་བོ་ལས་ཆུ་དཀྱིལ་དཀར་རྒྱུ་བུམ་པས་མཆན་པར་རྒྱ་བ་
ལ་ཏུ་དཀར་པོ། མགོན་པར་ལོ་ལས་རྒྱུང་དཀྱིལ་སྟོན་པོ་གཞུང་དཀྱིལ་བ་དན་གཉིས་ཀྱིས་
མཆན་པར་རྒྱ་བ་ལ་ལྷུ་དམར་པོ་བསྐྱོམས་ནས་རྒྱ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་
ཀྱིས་དོན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བསྟེན་ནས་སྟོན་མའི་
རྒྱང་(༡༥༡བ)པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ལོ་ལས་རྒྱུང་དཀྱིལ་དང་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩི་ལས་མེ་དཀྱིལ་བྱ་
གསུམ་རས་མཆན་པ་ལ་རྒྱུང་གིས་མེ་སྐར་ཞིང་མའི་འོད་ཟེར་ལ་གནས་པའི་རྩི་དམར་པོ་
གཉིས་སྟོན་མའི་རྒྱང་མཐེལ་ལ་བཞོད་པས་བར་སྐྱུང་ལ་འདེགས་པ་དང་། རྩི་འོད་ཟེར་
རྒྱང་མཐེལ་ནས་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཐུང་དག་གང་

བར་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས། ལྷ་མས་བདུག་རྩས་ཀྱི་སྒོམ་པོར་འདེགས་ཤིང་བྲིལ་བུ་དགོལ་བ་
དང་བཅས་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཞེས་སོགས་སྒོགས་ཆོག་གི་སྤྲུགས་སྤར་བཀོད་པ་ཉིད་ཀླུ་མ་པ་བརྒྱར་
འདོན་ཞིང་བསམ་གཏན་ལ་གཞིལ་བས་དབབ་པར་གསུངས་ལ། བདུག་རྩས་ཀྱང་དེ་ཉིད་
ལས། བཤང་གཅིལ་སོགས་ཡང་དག་བྱུགས། །བུད་མེད་རས་ནི་རྒྱལ་དང་ལྷན། །གཏུབས་
ལ་བྱི་ལའི་བྱུན་བྱིས་བྱུགས། །གུ་གུལ་དང་ནི་ཀླུ་མ་པར་བསྐྱེས། །རོ་ཡི་མེ་ནི་ཡང་དག་
སྤངས། །དེ་ནི་བསྐྱའི་སྒོད་བཞག་ནས། །དེར་ནི་དེ་ཀྱན་བཅུག་ནས་ནི། །ཞེས་སྒོབ་དཔོན་
བྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤང་བའི་ལེའུ་
ང་བཞི་པར་ཡང་བྱི་བྱུན་མ་གཏོགས་བདུག་རྩས་དང་སྒོད་སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།
བཤང་གཅིལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི་བདུད་རྩི་ལྷ་དང་སྒོན་མ་ལྷས་རས་ལ་བྱུགས་པའོ། །ས་ར་
ཏའི་མོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། སྤར་གསུངས་རྒྱན་ལྷན་ལྷ་མ་ཡིས། །གཟི་ལྷན་བསྐྱེདས་
བཅས་སྒོབ་མ་ལ། །མི་འཆི་བཅུ་བྱེད་རོ་རས་དང་། །བྱི་བྱུན་གུ་གུལ་ནག་པོ་དང་། །ཁྲིར་
ཤི་ལྷད་ཁག་ཆེལ་ཆེན་བཅས། །རང་སྤྱོད་དང་བཅས་ཞིབ་མོར་བརྟུངས། །བསྐྱའི་སྒོད་དུ་རབ་
བཞག་ནས། །དུར་ཁྲིད་ཡི་དྲགས་མས་གདུངས་ལ། །གཉིས་མེད་སྤྲུགས་ཀྱིས་(༡༥ ༣ན)
བཅུན་པར་བྱ། །ཞེས་འབེབས་རྩས་སྤར་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་ཅམ་གསུངས་སོ། །

བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་རྩི་པས་སྤྲིང་གར་ས་མགྱན་པར་ཚུ་སྤྱི་བོར་
རྒྱུད་དང་། ཀྱང་འོག་ཏུ་འབྲེང་བ་ལྟར་བསྒྲོམས་པར་གསུངས་ལ། ལ་བ་པས་སྤྱི་བོར་ཚུ་སྤྲིང་
གར་ས་ལྷེ་བར་མེ་དཀྱིལ་ཀླུ་མས་ལ་ཏ་རྩྱུ་ལྷ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་མཆོན་པ་དང་།
ཀྱང་འོག་ཏུ་རྒྱུད་དང་རྩྱེད་ག་པོ་མེ་འབར་བ་བསྒྲོམ་ཞིང་། རྩྱེད་མེ་རྒྱུད་གིས་ལྷེ་བའི་བར་
དུ་བྱས་པ་དེའི་མེ་དང་སྤྲད་ནས་ཤིན་ཏུ་འབར་བས་ས་བསྐྱེགས་ཤིང་སྤྱི་བོའི་ཚུ་བསྒྲོལ་བ་
ལས་བདུད་རྩི་འཛགས་པས་ཆོམ་བཞིན་པ་དང་། རྒྱུད་གིས་བཏྲེག་པར་བསམ་ནས་དབབ་
པར་བཤད་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྤང་བར། སྒོབ་མའི་གནས་དང་ཀྱང་འོག་ཀླུ་མས་སྤྱི་

འབྲུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་ལུགས་སོགས་ལ་བ་བ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་གྲུབ་
ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ལུ་ཐེལ་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་
གཉིས་ལས་འབྲུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་རྟེན་བསྐྱོམ་པའི་གནས་ནམས་དེ་དང་འབྲ་བ་
ལ་ཏ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པར་མ་གསུངས་སོ། །ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ། ཡེ་
ཤེས་པ་མ་ཐེབས་ན་སློགས་ཆོག་ཏུ། སྙིང་གར་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཡུངས་ཀར་
ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་མཁའ་གསང་བསྐྱོད་པ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོས་སློབ་མའི་ལུས་ཀྱན་
གང་བར་བསམ་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ་གཞན་ལའང་འབྲ་བ་སྤྲུགས་རིམ་ལས་
གསུངས་ལ། དགྲིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོར་སློགས་ཆོག་གི་
ནང་གི་ཉེ་རུ་ཀ་མཚོན་གང་པ་དང་དེ་སློག་འབྲུག་པ་ལྟར་གར་བྱེད་པའང་(༡༥ ༣བ)གསུངས་
ཉི་དམིགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚོན་ལ་ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་གྱི་གསུང་
ཟེན་གྱིས་བདེ་མཚོག་གི་དབང་བཤད་ལས། མེ་རླུང་གཉིས་གྲོགས་དང་། དེ་གཉིས་ས་རྩ་
གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དགར་གྱུར་ལ། སྙིང་གའི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ནི། འབྲུང་བཞི་ལ་བརྟེན་
པའི་སློབ་མའི་སེམས་མཚོན་པའོ། །དེ་ཡང་རླུང་གིས་བསྐྱུལ་ཞིང་མེ་སྤར་ཉེ་ས་བསྐྱེགས་
པ་དང་རྩ་བསྐྱོལ་བས་མེ་རླུང་གཉིས་ལ་བསྟོས་ཉེ་ས་རྩ་གཉིས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དེའི་དབང་གིས་འབྲུང་བཞི་འབྲུགས་ཉེ་ཉེ་རུ་ཀས་མཚོན་པའི་སེམས་འཕར་བ་དང་། སྐྱེ་
ཞིང་འདར་བ་དང་། སྐྱི་གལའ་བ་དང་། བ་སྤུ་ལྡང་བ་སོགས་འབྲུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་
འབེབས་པའི་སྐབས་རྟེན་པ་ཡིན་ཉི། དཔེར་ན་བྲ་ལ་སོགས་པ་འབེབས་པ་ན། སེམས་འཕར་
བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །བདེ་མཚོག་
གི་ཅ་རྒྱུད་འབུམ་པ་ལས། ཉིའུ་མར་ཤི་རྩ་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་རྩུ་ཤི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡ་ཞེས་སོགས་དཔའ་
བོ་བསྐྱུལ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་དབབ་པར་གསུངས་ཞེས་འབྲེང་བ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་སློབ་

དཔོན་བྲིལ་བྱ་བ་དང་ནག་པོ་སྐྱོད་བ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གི་ལོ་བྲིལ་གི་དགྲིལ་ཆོག་གཉིས་ལས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་རི་ཀ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ་སྤྲུགས་འདི་སྤྲུགས་ཆོག་གི་སྤྲུགས་སུ་གསུངས་
ལ། བཤད་རྒྱུ་དོན་ཤིང་འཕྲུང་བར་སྤྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་པའི་ཆབ་བརྩ་སྤྱི་ཞེས་པ་ལས་གཞན་མ་
སྤྲུགས་དེ་དང་པལ་ཆར་འབྲུ་བ་ཞིག་གིས་འབེབས་པར་གསུངས་སོ། ། གྲེ་དོར་དགྲིལ་ཆོག་
བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས། ཞི་ལེ་ལོ་ལེ་ལ་རྩྱ་ལྷུ་ཞེས་དང་། ཞི་ཉིལ་བརྩ་ས་མ་ཡ་ལྷ་ཉ་བ་
ལི་རྩྱ་(༡༥༤)ཞེས་སོགས་འབེབས་སྤྲུགས་གཞན་ནས་བཤད་བ་དང་མི་འབྲུ་བ་ཞིག་འབྲུང་
ཞིང་། སྤྲོ་བ་མའི་སྤྱིང་གར་རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡི་བསྐྱོམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱུང་པའི་མཐེལ་
ནས་རྒྱུང་དགྲིལ་གིས་འདེགས་པར་གསུངས་ལ། གཞན་གྲེ་དོར་གི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་གི་
བྱ་བའི་རིམ་པ་སྟོན་བ་རིན་ཆེན་འབར་བ། ལ་བ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་ཆོག་སོགས་པ་
རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་ཆོག་མང་པོར། རྩྱུང་རྩྱུང་ལྷུ་རྩྱུང་ལི་གེ་བཞི་འབྲུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
སོགས་ལ་འགོད་བ་དང་། ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་བཏགས་ཉེ་དབབ་པ་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་
སྤྲུགས་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་སྤྲུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ་ལས།
དེ་ལ་སྤྱིང་པའི་སྤྲུགས་གི་ཡི་གེའི་ཆོག་འདི་ནམས་སོ། ། རྩྱུང་རྩྱུང་ལྷུ་རྩྱུང་ཞེས་དང་། རྩྱུ་ནི་དོན་ཤིང་
སེམས་དཔའི་བདག་། རྩྱུ་ནི་སྤྱི་ཡི་དོན་ཤིང་ཅན། ། ལྷུ་ནི་ཆོས་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ། འདི་ནི་གསང་
ཆོག་བསྟན་པའོ། ། རྩྱུ་ནི་སྤྱི་ལ་བར་བྱེད་པར་བཤད། ། འབྲུལ་བ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡིན། ། འདི་ནི་
བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གི། ། གསང་བ་ཡིན་པར་འདི་རབ་བཤད། ། ཅེས་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་གསང་བ་སྟེ་སྤྱིང་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལ་བ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྲེགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཁོ་བོ་ཆེན་པོ་
དོན་ཤིང་ཁྱེད་འཕྱང་བྲག་པོའི་ལུས་གཡས་པས་དོན་ཤིང་གསོར་ཞིང་གཡོན་པས་བྲིལ་བྱ་དགྲོལ་
བས་འབེབས་པའི་སྤྲུགས་གིས་བདུག་སྤྲོས་བྱིན་དབབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། འཕྲུང་བར་
མངོན་བརྗོད་འབྲུམ་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་སྤྲོ་མ་བདེ་མཆོག་གི་གཟུགས་ཅན་གཡས་བརྒྱུང་

དུ་གནས་པས་འབེབས་པར་གསུངས་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་
འབྲིང་བག་དང་(༣༥༤བ)བཅས་པའི་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་གཤེན་རྗེ་མཐར་བྱེད་གི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བག་
པོ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བར་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སྒྲ་མ་ཡང་དེའི་
ཆེ་ལྗེའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་སོགས་གལ་ཆེའོ། །འབྲང་བ་ལས། དེ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷ་སྟོང་
གའི་ས་བོན་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་ནས་རང་གི་སྟིང་གའི་ས་བོན་ལ་བསྟེན་ཞིང་། སྟོབ་
མའི་མགོ་བོར་རྩོུ་རྩོུ་བཟུང་ལ། ཨོྲེ་བྱེད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འབྲེ་
བའི་རྩུ་རྩུ་ལྷ་སྟོང་ཞེས་པས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་བབས་པ་དེ་ལ་
གཤེགས་གསོལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྩ་རྩྭ་ཏྲ་ཏྲ་ཀྱང་གཤེགས་གསོལ་མཛད་
ལ། གཞན་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མོ་ཆེར་བརྟན་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོབ་མའི་མགོ་བོར་
རྩོུ་རྩོུ་བཞག་ནས་ཉིལ་བརྩ་ཞེས་བཞེད་པ་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་
སྟངས་བར། གསུང་བབས་ན་དག་མི་དག་སྟོབ་པ་དང་། སྐྱགས་བབས་ན་འཛིག་ཉེན་གསུམ་དུ་
ཉོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སྐུ་བབས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར་བ་འབྱུང་ལ། འཕར་བའི་ཆེ་དེའི་
མགོའི་སྟངས་དུ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་ཆོགས་རྩོུ་རྩོུ་མཚན་པས་
མནན་པར་བསྐྱོམ་ན་མི་འགྲུལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི། དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་
ལས་བཤད་ཅིང་། འབྲང་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཐེབས་པ་རིང་དུ་འཕར་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་སྟངས་དུ་རི་
རབ་རྩོུ་རྩོུ་རང་བཞིན། དེའི་སྟངས་དུ་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟངས་དུ་རྩོུ་རྩོུ་སེར་པོ་
ཅེ་ལྷ་པ། དེའི་སྟངས་དུ་ཡི་གེ་ལྷ་སྟངས་དུ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་བསྐྱོམས་ཏེ་དེ་བསྐྱོག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་ཏེ་ཅང་འཕར་ཆེན་གཞོན་ཐབས་སྟོབ་པ་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་གསུངས་སོ། །

བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཟུང་པ་ལས། སྐྱགས་ལ་མི་བསྐྱོད་སྐྱ་མ་གྱི། །དབབ་ཡིན་པར་ནི་ཡང་
དག་བཤད། །(༣༥༥ན)གསུང་ལ་དཔག་མེད་གོས་དཀར་སོ། །སྐུ་ལ་ནམ་སྤང་མཛད་དང་
སྟོན། །སྐྱགས་གསུང་སྐུ་ནི་ལེགས་དབབ་པས། །དེས་པ་འདི་ནི་མཛད་བྱུང་ཡིན། །སྐྱགས་

བབས་པས་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །གསུང་བབས་གསང་སྤྲུགས་སྤྲུ་བའོ། །སྤྲུ་ཡི་བབས་པས་
མཁའ་ལ་གནས། །དབབ་དང་གཡོ་བའི་ཚོག་འདྲིའོ། །ཞེས་དང་བིལ་སྤྲ་དས། ཟུགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བྱེད་བུ་མོ་ལ་སྤྲ་མ་གྱི་དབབ་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱི་མ་ལ་
ཡང་སྤྲར་ཞེས་སོ། །ཞེས་སྤྲད་ལ་དབབ་པའི་ཚོ་ཟུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་བྱེད་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བུ་མོ་ལ་སྤྲ་མ་གྱི་དབབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་པབ་པས་སློབ་པའི་རྒྱད་ལ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་ཟུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་བབས་པའམ་བབས་
པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་པའི་མཐུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུགས་པ་འདི་ལ་ནང་སྐལ་
མཉམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་བྱུང་འདུག་
གསལ་བར། །ཁ་དོག་དེ་བ་དང་བསྐྱོར་བ་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབ་ནམས་བྱ་བར་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱེད་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས། སློབ་མ་ནམས་ཀྱིས་མིག་དར་ཅུང་བྱེད་བཅུག་
སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བལྟར་བཅུག་ནས། བྱིན་གྱི་མིག་ལ་རི་ལྟར་
སྤང་ཞེས་དེས་ནས། དཀར་མེར་དམར་སྟོ་ནམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་
དངོས་བྱུབ་འབྱུབ་པར་བརྟེན་དེ་འབྲེང་བའི་དབང་གི་སྐབས་སོགས་སུ། དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་སྤང་ལ་ཉར་གྱིས་བལྟར་འདུག་པའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་དོ། །སྐོར་བ་ནི་
བྱུང་འདུག་གསལ་བར་གཡས་བསྐྱོར་ཅན་ལས་རི་(༡༥༥)ལྟར་བྱ་ཚུལ་མི་གསལ་ཡང་།
འབྲེང་བ་ལས། འདྲིའི་མཐེ་བོང་གཉིས་རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་བབྱང་སྟེ་
རྗེ་རྗེའི་རྒྱང་སྐབས་ཀྱི་གར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྲིལ་པ་བརྗོད་ཅིང་སྐོར་བ་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་
ནས་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འདི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པས་སློབ་
མའི་མཐེ་བོང་གཉིས་ནས་སྤྲ་མས་རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའམ་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་བབྱང་སྟེ་རྗེ་
རྗེའི་རྒྱང་སྐབས་བྱ་བཞིན་དུ་འབྲིང་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་

སྤྱིང་པོའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོར་བ་གསུམ་དངོས་སུ་བྱ་བའམ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱེད་
དུ་བཅུག། བསྐྱོར་བ་འདི་ལྟ་ཐབས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་མ་ཆད་པར་བྱ་ལ། བྱིས་ཀྱི་དབང་ལྷོག་
མང་པོར་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ཆར་གསུམ་བྱ་བ་བཤད་ཅིང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་ནམས་སུ་གངས་གསུམ་ཀྱི་ངེས་བཟུང་མ་མཛད་དོ། །

བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། ལྷ་མས་ཤར་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱོད་པར་འབྱེད་།
ལག་པ་གཡས་སྤྱིང་གར་འདུད་པའི་ཚུལ་ལམ། སྤྱིང་གར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་གང་རུང་གིས། ཡང་
དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འབྲུད་ཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་
བར་ལན་གསུམ་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་དུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད། སྤྲུགས་རིམ་སོགས་སུ་མི་གསལ་
ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་འདིའི་ཆེ་བྱིལ་བྱ་དགོལ་བར་གསུངས་
ཤིང་། སྤྲུག་ལེན་ལ་ཆོགས་བཅད་རྗེགས་པའི་མཐར་བྱིལ་བྱ་གསེལ་བ་མཛད་དོ། །ཆོག་
དོན་ནི་ཡང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི། བདག་གིས་སྟོབ་མ་
ནམས་མེ་ཉོག་འདོར་བའི་བྱིར་དུ་བཅུག་པ་འདིའི་ལྟ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་རིམ་པ་དེ་ནི་
འདི་དག་གི་བསོད་(༡༥༦)ནམས་ཀྱི་མཐུའི་སྐལ་བ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འབབ་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྦྱར་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་
ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། འདིས་ནི་དངོས་གྲུབ་གང་འགྲུབ་དང་། ཞེས་འབྱུང་
བ་གོ་བདེ་བས། སྟོབ་མ་འདིས་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་གང་འགྲུབ་པ་དང་། ལྟའི་
རིགས་གང་འབྲུབ་པ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་སྟོད་རུང་དུ་འགྱུར་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་
ཡུལ་རིང་ཐུང་དང་སྐལ་བ་མཆོག་དམན་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཡང་
རྗེ་འབྲུབ་པ་ཡོད་པ་དེ་འབྲུབ་པའི་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མེ་ཉོག་དོར་བ་ལས་མ་འཁྲུལ་བར་སྟོན་
པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་དག་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ལས་བཅུས་ཤིང་།
རྒྱང་འཇུག་གསལ་བ་དང་སྤང་བ་སོགས་མང་པོར་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་གཏད་པའི་མེ་ཏོག་གི་འཕྲང་བ་བརྒྱང་བ་
ལ། སློབ་མས་ཏྲི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་བར་གྱུར་བར་མོས་ཏེ་དེ་ལས་ཡང་ཞིང་
མ་རྟོངས་པའི་མེ་ཏོག་གཅིག་བཏོན་པའང་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲང་བར་མོས་སུ་བརྟུག་ནས་ཐལ་
མོ་སྤར་བའི་བར་དུ་སྟེར་བར་བྱ་ལ། བཤས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དགྲིལ་ཚོག་ལས། མེ་ཏོག་
གཅིག་བཏོན་པ་དེ་ཏྲི་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་གསུངས། མེ་ཏོག་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲང་བར་མོས་
པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་དེ་བྲག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བརྗོད་རྟེན་
ཏས། དེ་ནས་ཡོན་ཐོགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །བསྐྱོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ནི། །བསྟེན་ནས་
སྟོམ་པའི་མེ་ཏོག་དོར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནམ་སྟམ། ཏྲི་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་བྱང་
(༡༥༦བ)འཇུག་གསལ་བ་སོགས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། ལ་བ་བ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས། ཨ་
རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ཏྲི་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབྱ་
རྒྱ་ཅན་ཞེས་སོགས་མངོན་ཏོགས་ལྟར་ན། དེའི་སྟོང་གའི་བད་མ་ལ་རྩྱུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ།
སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་རྩྱུ་ལས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་
པོའི་བར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། འདི་སློབ་མ་ལ་ལུས་དགྲིལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་
ས་བོན་ཅམ་ལས་ལྷ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་མི་ཚོག་བར། ལྷ་དེ་དག་གི་སྤང་གཞིའི་སློབ་མའི་
ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཆོགས་དང་ཅ་རྒྱས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོར་མོས་པའི་ས་བོན་སོ་སོ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་གསལ་གདབ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྟུ་བྱུག་པ་ལས། །རྗེ་རྗེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
བསམ། །སློབ་མ་རྟག་ཏུ་སློབ་རྟོན་ལ། །ལུས་དང་རག་སེམས་རྗེ་རྗེ་ཅན། །སྤྲུགས་ཤེས་
པས་ནི་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། སློབ་མ་སློབ་རྟོན་ཏེ་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་རྗེ་རྗེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ལུས་དང་རག་སེམས་རྩི་ཅན་ཞེས་པ་ནི། སློབ་མའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྒྲགས་ཤེས་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཞེས་པས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་དགོད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཡིས། །སྦྱིང་གར་བདག་པོ་བཞག་པར་
བྱ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ལྟ་ཡི་གཟུགས་ནི་སྦྱིང་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་སྒྲིབ་བ་ཡིས་
ཞེས་པ་ནི་སློབ་མའི་ལུས་(༡༥༡ན)ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཀོད་པའོ། །རྒྱ་
དེས་ན་སྦྱིང་གར་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིང་གའི་བསྐྱེད་པ་བདག་པོ་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་དགོད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །འབྲེང་བ་ལས། དེས་དེའི་ཆེ་མེ་ཉོག་གི་སྤང་
བར་མོས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་། སྤྲིག་པ་བཟུས་
པར་མོས་ཤིང་། ལྷ་མས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་གྲུས་པ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བས་དཀྱིལ་
འཁོར་པ་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་ལྷག་མདུན་ན་གནས་པ་བཞེན་དུ་དམིགས་
ལ། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ཡིད་གྱིས་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་སློབ་མའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་
བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མ་དག་པ་སྤངས་པར་མོས་ཤིང་ལྷ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་མེ་ཉོག་དོར་བར་གསུངས་ལ། དཀྱིལ་
ཆོག་གཞན་ལས་ནི། ནང་དུ་ཞུགས་ནས་མེ་ཉོག་དོར་བ་ཅུ་ལས་དེ་འབྲེང་རྣམ་གཞག་མ་
གསུངས་པ་མང་ངོ། །

དེ་ནས་སློབ་མས་དད་གྲུས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་
ཏེ། གཙོ་བོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་མདུན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་གསལ་
བར་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་འཕྲུལ་རང་གི་ལྟ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབུ་ལ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ།
དུ་ཉིལ་བཟླ། སྤྱི་ཆེ་མེ་རྩ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩིས་སྒྲིབ་བྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་ལྟ་ཡི་དབུ་ལ་མེ་
ཉོག་གཅིག་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བར་མོས་པ་དེ་བཅིང་བར་བསམ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེ་
ཉོག་བཟོས་མེད་དུ་འདོར་དུ་བཅུག། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་འདོར་བར་གསུངས་

ཤིང་། དགྲིལ་ཆོག་གཞན་པལ་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་ནི་ལན་ཅིག་འདོར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་
(༡༥༧བ)སྤང་མཛོན་བྱང་གི་འགྲེལ་བར། སྤང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ལྷ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །སྤགས་དེའི་མེ་བྲ་ཡུལ་རྩྱུ། ཞེས་པ་ཡན་
ཆད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། འབྲེང་བར། ཏ་བཞི་དང་ཏོ་དང་ཨོ་མ་གཏོགས་པའི་
སྤགས་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས། སྤགས་དོན་ནི། མཛོན་པའི་རྗེ་རྗེ་བདག་ལ་བརྟན་པར་
མཛོད། སྤྱིང་པོར་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསལ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
རབ་སྦྱེལ་ཞིག །མགན་པོ་སྤྲིམ་པའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་བཞེས། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིལ་མཛོན་
པའམ་གནས་པ། བརྗེ་རྗེ་རྗེ་བརྟན་པ། མེ་བདག་ལ། ཟླ་མ་མཛོད་ཅིག །འི་ད་ཡི་སྤྱིང་
པོར། མེ་བདག་ལ། ཨོ་རྩི་ཉིལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསལ། སྤྲིམ་སྤྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད།
མེ་བདག་ལ། བྲ་རབ་ཏུ། ཡུལ་སྦྱེལ་ཞིག །ཏ་བཞི་དང་ཏོ་ནི་དངོས་གྲུབ་གང་སྦྱེལ་ན། ཡི་
གོ་དེ་དག་གིས་མཛོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྦྱེལ་ཞེས་པར་བཤད་རུང་ངམ་སྟེ། ལྷ་ཁྱེ་སྤྱི་ར་
རྩྱུ་ནི་ཅ་རྩྱུད་ཀྱི་ལུང་སྤང་དབང་པས་སྤྱིང་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྤགས་སུ་གསུངས་
པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མེ་ཏོག་འདོར་བའི་བྱིང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྤགས་ཡིན་
ཏེ། བརྩ་བྱག་པའི་མཆན་བྱ་ལས། ཡི་གོ་ལྷས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྐབས་གཉིས་
ལས། ཡེ་ཤེས་པའི་འོག་དུ་འཇུག་པ་ནི་མེ་ཏོག་འདོར་བའི་དུས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བྱང་གི་
དགྲིལ་ཆོག་ལས། མེ་ཏོག་འདོར་བའི་སྤགས་ལ། ཨོ་ལྷ་ཁྱེ་སྤྱི་ར་རྩྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་རྩྱུ་སོ་སོར་རམ་རབ་ཏུ་བཞེས། གུ་སྤྱི་མ་མེ་ཏོག །ཨུ་ལོ་སྤྲིམ་
པའི། ལྷ་ཐ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག །བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་འགས། བརྟན་པའི་རྗེ་རྗེ་བདག་ལ་
གནས་པ་དང་། །(༡༥༨ན)བདག་གི་སྤྱིང་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསལ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་སྦྱེལ་ཏུ་གསལ། །རྩྱུ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ། སྤྲིམ་པའི་མེ་ཏོག་བཞེས་ཞིག་མགོན་པོ་
ཀྱི། ཞེས་པར་བསྐྱར་ནས། རྒྱང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གསལ་བ་བཅུབ། རྩྱུ་ལ་སོགས་པ་

བྱུག་གིས་ཀྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་བཞེད་ནས་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་མེ་ཏོག་འདྲར་བའི་ཆོག་དངོས་སུ་
བཤད་པའང་འདུག་སྟེ་འགྲུར་གྱི་ཆོག་གོ་རིམ་མི་འདྲ་ཅམ་ལས་སྐྱ་མ་དང་དོན་འདྲའོ། །

ཐེང་བར་མི་དེ་ཡི་མེ་ཞེས་པའི་གོང་དེར་ཤུ་ཤུ་ཏོ་མེ་རྩ་བ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་
ལ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། ཏིཏྲ་སོགས་ནི། བདག་ལ་དོ་ཇེ་བརྟན་པར་གནས་པར་མཛོད་
ཅིག་། ཤུ་ཤུ་ཏོ་མེ་རྩ་བ་ནི་བདག་ལ་རྟག་པར་མཛོད་ཅིག་། མི་དེ་སོགས་ནི་བདག་གི་སྤྲེལ་
ལྷག་པར་མཛོས་ཤིག་། སར་སིཾ་སོགས་ནི་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱུལ་
ཞིག་། རྩྱ་གཞུག་པའི་སོ་བོན་ཡིན་ལ། ཏ་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི། ལྷ་ནི་མཉེས་ཤིང་དབང་དུ་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ནག་པོ་པ་དང་དག་དབང་གྲགས་པའི་འདུས་པའི་དགྱིལ་
ཆོག་སོགས་གཞན་པལ་མོ་ཆེར། མེ་ཏོག་དྲར་བའི་ཐུགས་པ་རྒྱུ་བརྩོ་ཏོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི།
དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དུས་འཁོར་
དགྱིལ་ཆོག་ལས་མེ་ཏོག་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་དབྱེ་ལ་སྤུལ་བར་མོས་ནས་དངོས་སུ་
རྒྱལ་བའི་བྱམ་པའི་སྤྲེང་དུ་མཚན་མ་ལྟ་བུ་དེ་པ་ལ་འདྲར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་
ཆོན་བཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རིགས་
འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དྲོར་ནའང་ཉེས་པར་མི་(༡༥༤བ)འབྱུར་བ་ནི།
འཕྲེང་བ་ལས། འདིར་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་གང་གིས་མེ་ཏོག་དྲར་བར་
གྱུར་ཀྱང་སྟོན་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་
ཤེས་པ་ལ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ལས། རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མེ་ཏོག་དྲར་ན་རྒྱལ་
ཆོན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
བྱམ་པ་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་ལ་མེ་ཏོག་དྲར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་
ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་དབང་མ་བསྐྱུར་བའི་གོང་དུ་སྟོབ་མ་ལ་བརྟག་པ་དང་དེ་ནས་མི་ལམ་བརྟག་པ་

དང་། སྐབས་འདིར་མེ་ཉྱལ་དོར་ནས་བརྟག་པ་རྣམས་ལ་དགོས་དོན་མི་འདྲ་བ་མེད་ན་
བརྟག་པ་ཡང་ཡང་བྱ་དོན་མེད་པས་ཁྱད་པར་གང་ཡོང་སྟམ་ན་སྟོན་དུ་སྟོབ་མ་བརྟག་པ་
ནི་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཆང་མ་ཆང་ཡིན་ལ། སྟོབ་མཚན་ཉིད་ཆང་ཡང་
དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བགལ་སྟེ་ཕྱི་ཕྱོད་པས་ན་མི་ལམ་གྱིས་བར་ཆད་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་
ཡིན། སྐྱར་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་ཆང་ཞིང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་དབང་
བྱ་རན་མ་རན་ཅི་རིགས་ཞིག་འབྱུང་བས་དེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དང་ལྟ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་
བརྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མེ་ཉྱལ་དོར་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་སོ་སོར་ཡོད་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་སོ་ཤིང་དོར་བ་དང་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་འདྲི་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་གྲུབ་གང་
འབྲུབ་བརྟག་པར་འདྲ་ཡང་སྤྲུལ་མ་ཅོམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འདྲིན་པར་ད་དུང་ངས་བརྟན་དུ་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བྱི་མས་བརྟག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེ་ཉྱལ་དོར་བས་
གཙོ་བོ་ལ་སོག་ན་སྤྱར་དུ་འབྲུབ་ཅིང་། ལྟའི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་མཛོད་སྐྱེ་འཕེལ་དབྱུང་འཕེལ་(༢༥༥ན)
གཙུག་ཉིར་ལ་སོག་ན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ། སྤྱན་ནམ་ཞལ་ལ་སོག་ན་
སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ལྟའི་སྟོན་སྟེང་བར་གསུམ་ལ་སོག་ན་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་
གསུམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དངོས་གྲུབ་ནི། ལ་བ་པས་བྱང་ཆུབ་དང་དབང་བྱུག་དང་
འོར་ལ་བཤད། སྐྱེ་ལས་རིང་ན་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་ཐག་རིང་ལ། ཉེ་ན་སྤྱར། གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་སྤྱངས་ན། གང་ལ་ཉེ་བ་དེའི་རིགས་སུ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས། ཉེ་རིང་མཉམ་ན་གཉིས་
ཀའི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་ལ། གང་ལ་དད་པ་དེའི་རིགས། ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱངས་ན་ལན་
གསུམ་བསྐྱར་ནས། ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱངས་ན་དངོས་གྲུབ་པ་མོ་འབྲུབ་ལ། འདི་ལ་བ་བ་ལ་
སོགས་པས་མི་བཟུང་བར་བཤད་དེ། དབང་མི་བསྐྱར་བའི་དོན་ཏོ། །རྗེ་རུའི་ནང་དུ་སྤྱངས་
ན་ཚོགས་ཆེན་པོས་འབྲུབ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རེ་ལྷ་རྒྱུལ་པོ་རྣམས་དང་རྗེ་རུའི་ཕྱིར་སྤྱངས་ན་
དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་། རེ་ཞིག་བར་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་མི་བསྟན་པར་སྤྲུགས་བསྐྱེས་པ་ལ་

སོགས་པ་བྱིན་པས་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་སྤར་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ལས། དེ་དང་ཅིག་པ་ལ་ལྷངས་ན་ཞི་བའི་སྤྱིན་བསྐྱེད་བྱས་ནས་
དེ་རྗེས་གཞུག་པར་བཤད་ཅིང་། གཙོ་པོ་ལ་པོག་ན་སྤར་དུ་འབྲུབ་པར་གསུངས། བིན་པ་
དས། སྤྱིའི་དབུས་སུ་བབས་ན་ཐ་མལ་པ་བརྒྱད་དོ། །སྤྱད་དུ་བབས་ན་ལས་ནམས་འབྲུབ་
པོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ལྟར་མེ་ཏོག་དོར་བ་དེ་སྤྲོ་མས་སྤངས་ནས་སྤར་གྱི་མེ་ཏོག་གི་
ཐོང་བ་ལ་བརྒྱས་ཏེ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཅིངས་པ་དང་མཉམ་དུ། ཚི་བ་ཏི་གི་ཏ་ཏ་ཏྟེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་(༡༥༤བ)སྤྲུགས་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི་སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་
རབ་དུ་གཟུང་ཞིག །ཅེས་པ་སྟེ། བ་ཏི་རབ་དུ། གི་ཏ་ཏ་གཟུང་ཞིག །ཏྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས། མི་མི་
འདི། ས་ཏུ་སེམས་དཔའ། མཉམ་པ་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
པ་ལས། དེ་བཅིངས་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་བདག་གིར་བྱས་པར་འགྱུར་བས་འདི་
སྤར་དུ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་
ལ་རྗེ་སར་འཕོད་པའོ། །འདི་ནི་ཐོང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དེས་བདག་གིར་བྱས་པར་གྱུར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་བདེན་
སྟོབས་བརྗོད། དམོད་པ་དོར་ཞིང་། སློབ་མས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་པ་དང་
སྤྲུགས་བརྗོད་ནས་རང་དང་འབྲེལ་གང་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་ལ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ་ནས་
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དད་པས་མེ་ཏོག་དོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་དེ་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་
སློབ་མའི་མགོར་བཅིངས་ནས། ཁྱོད་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སློབ་མ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་ཞིག །ཅེས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སློབ་མ་གཏོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་
ལ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། བད་དོན་འབྱོར་པོ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུབས་ན་དངོས་གྲུབ་སྤར་བ་དང་།

སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡི་དམ་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་གནད་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སངས་མཆོད་ལ་སྒྲེ། སེམས་དཔའ་སྒྲོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་མེ་རྟོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་དེ་ལ་ཐོས་
ནས། རང་གི་རིགས་(༡༩༠ན)ཀྱི་སྒྲོབ་མ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཟུང་ཞིག་ཅེས་
གཏད་པ་ཡིན་པས། ལྷ་མས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། འཕྲེང་བ་མགོ་ལ་བཅིངས་པའི་མཐུས་ལྷ་
དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེགས་པ་དེ་
ལ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྲ་བས། དེའི་ཆེ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བའི་དབང་གི་
ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་བ་
ལ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་བྲས་ན་དམིགས་པ་
འཆར་བདེ་བས་མགོ་བོར་བཅིངས་པའི་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཕྱི་ག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་བྱད་པར་དུ་
ཡང་རིགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་ཞུགས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་ཆོས་སྤྱར་འབྱར་བ་ལ་
སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ངི་མ་དང་རང་གི་ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མེ་རྟོག་སྤང་བའི་དབང་ཐོབ་
པ་ལ་གཞགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤངས། མེ་རྟོག་སྤང་བའི་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ཤིང་ལྷ་དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བཞག་སྟེ་རྟོན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་བྱུང་
སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ།

དེ་ལྟར་རང་གི་མེ་རྟོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་བསྐྱབས་ན་དངོས་བྲུབ་སྤྱར་བར་
གསུངས་ཏེ། སྐྱོད་རྒྱུད་ལས། མེ་རྟོག་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་གང་། །བབས་པར་བྱུར་པ་རིགས་
ཀྱི་ལྷ། །གཙུག་པོའི་རིགས་དེས་བསྐྱབས་ན་ནི། །དངོས་བྲུབ་སྤྱར་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་
སོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྤྲགས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བ་དོར། །ཞེས་པ་ནས། ཨི་མི་ས་
རྩ་(༡༩༠བ)མཆོད་ལ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བའི་དབང་

འདི་བྱས་དབང་དགའི་དང་པོ་ཡིན་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་མིག་དར་བསལ་
ནས་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་པ་སོགས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། ཨོྫ་གྲིས་མནན་པའི་མིག་ལ་
ནི། །སློབ་མ་སྤྲིག་དང་བྲལ་བ་ལ། །བརྟལ་ཁྱུགས་བཟང་པོས་སྤྲགས་འདི་ཡིས། །གདོང་
གཡོགས་རབ་རྩ་དགོལ་བར་བྱ། །རྩོད་མེས་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་དེང་། །ཁྱོད་གྲི་མིག་ནི་
འབྲེད་པར་བཅོམ། །ཞེས་པ་ནས། །ཉེ་བརྒྱུ་པ་ཕྱ་ཞེས་པའི་བར་གྲིས་མིག་དར་བསལ་བ་
དང་། དགྲིལ་འཁོར་ལ་བསྟར་བར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས་
ཀྱང་འབྲུང་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་གར་ཆེ་བ་ལ་རྩྱུ། དཔྱལ་བར་མའི་ས་
པོན་རྒྱུ། མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་རོ་བོ་མིག་དབང་ཉིད་རྣམས་པ་ཨོྫ་ཡིག་དཀར་པོའི་
གཟུགས་སུ་གནས་པ་ལ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོའི་བྱི་མས་མོག་མོག་པོར་བྱས་པར་བསམ་པ་ལ་སྟིང་གའི་རྩྱུ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། དཔྱལ་བའི་རྒྱུ་ལ་པོག་། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་རྩ་འབར་བ་འཕྲོས་པ་མིག་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཨོྫ་ཡིག་ལ་པོག་པས་དེའི་སྟིང་གི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིབ་གཡོགས་
ཀྱི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ། ཨོྫ་ཡིག་དྲུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་དགྲིལ་འཁོར་པའི་སྟོ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལ་པོག་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་འོད་ཟེར་ལ་འབྲིལ་ཉེ་བྱུང་བ་ཨོྫ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པས་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཁྱུགས། ཨོྫ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཟུགས་
ཅན་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་(༡༩༧༩)རྩོམ་སྟུན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟུན་
དང་འབྲེད་པ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་སྟུམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། ཨོྫ་ རྩོམ་སེམས་དཔའ་དེང་
ཁྱོད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། རྩོམ་སེམས་ཀྱི་སྟུན་མེད། །ཅེས་པའི་བར་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་
སྤྲུམ་པ་རྩོམ་སེམས་སྟུན་དར་བྱེ། ཆོགས་བཅད་དེ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་རྒྱ་སྐད་དུ་ཡོད་
ཅིང་། འཕྲེང་བ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཀྱང་འབྲུར་མི་འབྲེད་ཅམ་འབྲུང་

བའི་དོན་ནི། རྫོང་མེད་པ་དཔེ་སྤྲེལ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྫོང་སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་དེར་སྤྲེལ་
སྤྲོ་ཉིད་དུ་བྱོད་ཀྱི་མིག་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་འབྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་མཛད་ལ། དེ་སྤྲེལ་བྱེ་བའི་
མིག་དེས་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ན་རྫོང་མེད་མིག་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་འབྲུ་བས་ན་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕྲེང་བའི་
འགྱུར་སྟོན་ལས། ཐམས་ཅད་མིག་ནི་འབྱེད་པར་མཛད། །ཅེས་འགྱུར་བའི་ཐམས་ཅད་
མིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་མིག་གི་དོན་ཏེ། ལྷནྱེ་བ་སྟགས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །

འཕགས་པ་ལྷ། ལ་ཕ་པ། འཕྲེང་བ་སྟགས་ལས། ཨོྫ་རྩ་ཅ་ལྷ་སྟགས་དང་། ལྷ་རི་
ཀ་པ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་སྟགས་ཀྱིས་བཟོ་ནི་ཏ་སྟགས་མིག་ཐུར་གྱིས་མིག་འབྱེད་པའི་སྤྲེལ་
བཏགས་ནས་མིག་རས་བསལ་བར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །སྤར་སྒྲོས་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་
ཚུལ་དེ་དག་ནི་གྲུབ་ཆེན་དེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས། རྩྱ་གིས་བསྐྱལ། རྩྱ་གྱིས་བསྐྱལ། ཨོྫ་གྱིས་
འོད་གསལ་བར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་སྤྲོ་བ་གཡོགས་དང་མིག་དར་སྤྲོ་བའི་ཏུ་བསལ་བར་
བསམ་ལ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་དཔོངས་པ་ལྷར་ཇ་ལ་སེ་ནས། དེ་ནས་མིག་
གཉིས་ཆེ་བ་(༡༩༡)ལ། །ཨོྫ་སྤྲོད་གར་ཆེ་བ་ལ། །བདག་པོ་ཡང་དག་དམིགས་བྱས་
ནས། །དེ་ཡིས་མིག་བསྐྱེད་འོད་ནམས་ཀྱིས། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་ལྷ་ནམས་ཀྱི། །སྤྱན་དང་
དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་དུ། །ཡང་ག་དམིགས་ནས་དེ་ནས་སྤྱོད། །མིག་གཉིས་ལ་ནི་ལེགས་
བསྐྱེད་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་གོང་མའི་མན་ངག་ལས་འགྱུར་བས་ནམ་པར་བརྒྱན་
ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བལྟ་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱུང་འདུག་གསལ་
བར་རྒྱང་པ་དང་པོ་བཞི་འགྱུར་མི་འབྲུ་བ་སྤྲེལ་དང་བཅས་པ་ཅམ་ལས་མི་འགྱུར་ཡང་།
དབང་དོན་དུ་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་འགྱུར་བ་ནི་འཕྲེང་བ་ལྷར་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྒྱང་པ་ཐ་མ་གསུམ་ལ།
རྫོང་མེད་སྤྲོ་བ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་གསུམ་པ་ལས། དམ་ཆོག་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པར་བྱེད། །རྫོང་
པ་རྫོང་པའི་མཆོག་། སྤྲེལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འགྱུར་མི་འབྲུ་ཅམ་ལས།

གཞན་ཆོག་ས་བཅད་དེ་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་ཤིང་། ཀླང་པ་བདུན་པ་མ་གཏོགས་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེར་ཀླང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། དངོས་གྲུབ་སྤྱིར་ནི་དམ་ཆོག་སྤྱོད་། །གསང་སྤྱགས་ལ་ནི་བཙོན་པར་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་། ཀླང་པ་བདུན་པ་ནི། ལྷ་མེད་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པས། སྤྱི་རྒྱུད་ལས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོང་སྤོང་དབང་གི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ལ་ཆོག་དེ་འཛོག་པའི་བྲག་ལེན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ཆོག་དོན་ནི། སློབ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་སྤྱི་ཐོན་པས། ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་ལ་དད་པའི་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པ་འདི་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཤིག །སློབ་(༡༩༣༧)མ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དཔ་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྲག་རྒྱ་དང་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། མཚོག་དང་བུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་ནི་བུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར། དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས་པས་སྤྱགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཚོག་ཏུ་ཁྱོད་འགྱུར་བར་གྱིས་ཞེས་པའམ། སྤྱི་རྒྱུད་ལྟར་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་འབྲེན་བྱེད་ཏུགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱུར་བའི་ཅེ་དགར་རོལ་པའི་སྤྱར་ལམ་ཀྱི་ཐབས་ཐབས་མོས་གསང་སྤྱགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་སྤྱབ་པ་སྤྱར་ལེན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ཏེ་བརྗོད་པ་ཤུའི་དོན་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་མཚན་ལས། ཏེ་ནི་ཀྱི་ཞེས་སློབ་མ་ལ་ཐོས་ནས། པ་བྱ་ཞེས་པ་ལྟོས་ཤིག་པའོ། །གང་ལ་བལྟ་ན། བརྗོད་པ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་མ་གོ་བར་ཀྱི་རྟོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པར་གོ་ནས། བདེ་མཚོག་སོགས་ལ་ཅ་ག་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་བྱ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་མིག་

བསྐྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་འབྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་ལ་བཀའ་པའི་དར་
བསལ་བ་སོགས་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་བསྟན་པའི་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་གང་མཆོན་པའི་རྟེན་བརྟེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་(༡༩༡༧)བཟླ་བར་བསྐྱལ་བའི་འོག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་བ་དེས་འབྲས་
དུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
ལྟར་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས། སྤར་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་
ཡང་། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སྒོ་དང་ལྗན་པ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་བཞིན་བསྟན་པར་
བྱ། །ལྟ་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་ནམས་ཀྱི། །རང་གི་ངོ་བོའང་བསྟན་པར་བྱ། །འཕགས་པའི་
བདེན་བཞི་ངོས་བཞིར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཁྲིམ་མཆོག་། ཅེས་པ་
དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །དེ་ནས་དེ་ཉིད་རབ་
ཏུ་བཤད། །དེ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི། །རང་གི་ངོ་བོའང་ཉི་བར་བསྟན། །འོགས་བཞི་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེའི་དེ་ཉིད་གཉིས་
སྟགས་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་མེད་པར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
འཇུག་པས་ཆད་པ་མེད་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རྫོང་མེ་རུ་བའི་ཕྱི་ངོས་ཏུ་མཐའ་དང་ཐུ་མེད་པར་
འཕྲོ་བའི་མེ་རི་འབར་བ་ཡིན་ལ། བགོགས་ནམས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་དང་མི་བཞིག་པ་དང་མི་
བྱེད་པའི་རྫོང་མེ་རུ་བའི་བསྐྱེད་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སྟུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ཡིས། །བྱུ་གསུམ་དུ་ནི་ནམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟུ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་མཆོན་པ་དང་། །ལྟོ་པས་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་མཆོན་པར་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་
ཟུང་གསུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་། དེ་ཡང་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོན་

ཉན་གོང་ནས་གོང་དུ་(༡༩༣༦)ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་སྤ་ཞིང་གཏེངས་ཀ་
ཆེ་བ་བྱེད་དུ་སྤྱོད་གས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་བཟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་གིས་མཆོན་པའི་
བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འབྱུང་དེའི་དབྱུས་སུ་གཞུག་ཡས་
ཁང་ཆུད་པའོ། །མན་དག་སྟེ་མ་ལས། སྟོན་གྱིས་རྗེས་སུ་མ་གོས་པའི་རྣམ་པར་དག་པས་
བསྐྱའི་གདན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བསྐྱའི་འདས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདས་ཀྱི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་
ལྟར་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་མཆོན་
པའི་སྣ་ཆོགས་རྩི་རྩེའི་འོག་གི་བསྐྱེད་དེའི་ལྟེ་བར་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མེ་
ལོང་ལྟ་བུ་སོགས་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོག་གཞི་སྣ་ཆོགས་རྩི་རྩེ། སྣ་ཆོགས་རྩི་
རྩེ་ལ་རྩ་གསུམ་མ་དང་ལྟ་པའི་སྤྱོད་གས་གཉིས་ལས་སྤྱ་མ་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཉན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་སྤྱོད་གས་བཞིའི་རྩ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དབྱུ་མ་
འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན། །གཟུགས་ལ་བདག་
མེད་བདག་ལ་འང་གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤྱད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་
བདག་ཏུ་བལྟ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་བདག་ཡིན་པར་བལྟ་
བ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པར་བལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་གཟུགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བལྟ་
བ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལ་འང་དེ་ལྟར་བཞི་བཞིར་བལྟ་
བའི་འཇིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་རགས་པ་ཉི་ཤུ་(༡༩༣༦)རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་གས་བཞིའི་
རྩ་ཉི་ཤུ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པས་སྣ་
ཆོགས་རྩི་རྩེའི་ལྟེ་བའི་བྱུང་བཞི་དང་ལོགས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དམར་
ནག་ལ་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་དབྱུས་སུ་སྣ་ཆོགས་རྩི་རྩེ་ཡོད་པ་དེའི་ལྟེ་བ་གྲུ་བཞི་
པའི་བྱུང་དང་ལོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱད་མཆོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་གཞུག་

ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞིའི་སྤྲ་ཚོགས་རྗེ་རྗེ་ལའང་འདྲའམ་སྟུམ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སོགས་པ་བཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྟ་བབས་བཞི་སྟེ། རྗེ་རྗེ་གྲུབ་པའི་
རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟ་བབས་བཞིའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་
པར་དག་པའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་མཆོག་ལས། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་རྟ་བབས་བཞི་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འདོན་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་
དེ་གཉིས་ལས་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱད་པར་རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་ཡོད་
མེད་སོགས་མངོན་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

སྤང་བ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། མན་སྟེ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རིག་མ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁ་དོག་ལྷ་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པ་བརྟེན་པ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་
བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རྗེའི་ལྟོ་བར་གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་པར་དག་
པའི་རྣམ་སྤང་གི་རང་བཞིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་པ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་འགོག་
པ་ལས་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་གཟུགས་པ་ལྟར་བདེན་པས་ན་འཕགས་
(༡༩༩ན)པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་དག་པས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་
བཞིར་འབྱུར་ལ། འདི་བསྟོམས་པས་ཆངས་པའི་གནས་སུ་སྟེ་བར་འབྱུར་བའམ། ཆངས་
པའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ནི་ཆངས་
པའི་གནས་ཏེ། དེ་དག་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གྲ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་
མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོན་པར་སྤྲོ་
དང་དོན་སྤྱོད་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤལ་བྱ་
སེམས་ཅན་གཞན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་སྟོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་།
དོན་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོན་བཞི་སྟེ། དེ་འདྲ་

བའི་ངོས་དང་གྲ་དང་སྒོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་འང་བཞི་བཞིའི་མིང་ཅན་ཏེ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

དད་པ་བཅོན་འབྲུས་དྲན་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་སེམས་བྱུང་ལྔ་
རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་ཅིག་པ་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། བཅོན་འབྲུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
དང་། སེམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། སྦྱོང་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དག་པའི་
སྒོ་བྱུང་ནི་བཞི་སྟེ་མཚོན་བྱེད་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་མ་བཙུག་བརྒྱད་
པ་ལས། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སེང་
གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྟེགས་བྱ་བཞིའོ། །ཞེས་
དང་། བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་(༡༩༤བ)མཛོད་
དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། སེང་གོ་རྣམ་པར་ཅེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་
སྟེགས་བྱ་བཞིའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དག་པའི་འདོད་སྣམ་བཞིའོ། །ཉིང་ངེ་
འཛིན་དེ་བཞི་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཤུཌ་པའི་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དཔལ་བར་
འགྲོ་དང་ཞེས་པ་ནི། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་།
སེང་གོ་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོས་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་བསྐྱུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྟོས་
པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བྱ་བའི་དབྱེ་
བས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་གང་གིས་སྟོབ་པ་མེད་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་
དེ་ནི་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གང་གིས་དེ་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་
དྲི་མ་མེད་པའོ། །གང་གིས་དེའི་འབྲས་བྱ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སྟོགས་པས་སེང་གོ་ལྟར་
རྣམ་པར་ཅེ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེང་གོ་རྣམ་པར་རོལ་པའོ། །གང་གིས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
མཛོད་མངའ་བ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོད་དོ། །ཞེས་བཞི་ཀའི་ངོ་བོ་སྟོས་མེད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་
དུ་འབྱུང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་སོ་སོར་འཛིག་པ་དང་དེ་བཞིས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཉིང་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་བྱེད་པ་འབྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་ལ། གཞན་
ཡང་བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་བས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་
བྱེད་ཀྱས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དཔའ་བར་འགྲོ་(༡༩༥༥ན)བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་མདོ་ལས། དེས་ས་བཙུ་བ་ལ་
གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པོ། །དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཕྱིས་
དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཉི་
བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཟས་
གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་
དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་འཛིག་པར་ལྷན་པས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དེམ་ལྟ་ལས། གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐྱད་
ཅིག་དག་གིས་རྟེན། །ཅེས་གསུངས་པའི་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
འོད་གསལ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མཛོད་ལ། གཞན་ཡང་དབུ་མ་རྟོག་གི་
འབར་བའི་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་སྐྱབས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པའི་ནོར་གྱི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ནམས་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར། །ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྱུར་པའམ། ཐོག་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཉི། །ཞེས་དང་། གཞན་ལ་པན་པ་འབྱུང་བ་

ནི་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་ས་དང་ཆུ་དང་
མེ་དང་(༡༩༥༧)རྒྱུ་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཆོགས་རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱུ་གུ་འབྱུང་
གི། རྒྱུ་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་དང་། སེར་
སྒྲ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པ་མང་དུ་གོམས་པ་དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་། འདོད་པ་ལ་
སྦྱོན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་
ལ་འདོད་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་མོང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོན་
པས་ནི་ཞོར་གྱི་ཆར་བབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྦྱོན་པ་
ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་
ཆང་ན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁའ་ལས་དགོས་འདོད་ཀྱི་ཆར་
འབད་མེད་དུ་སྦྱོལ་བའི་ཆེ་ལན་དང་རྣམས་སྦྱོན་ལ་མི་རེ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་
སེམས་སྤེལ་བའི་སྦྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའ་ཉིད་
དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཐོག་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཡང་སེམས་ཅན་
ལས་དང་སྐྱལ་བར་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་ཅི་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
ནས་པན་འདོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །

སྟེ་མ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་རྣམས་སྐྱུ་གནས་པ་རྣམས་ནི། བཟོད་པ་དང་ཆོས་དང་
དོན་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་རྣམས་དག་པས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱང་སྤྱི་ཆོགས་པས། དུག་གི་
ཡལ་ག་བྲེལ་བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རྩེ་པའང་བཞེད་པས་བཟོད་
པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་བཞི་དག་པ་ནི་འདོད་སྤྲུལ་ལ་གནས་(༡༩༩༣)པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་
མོའོ། །གཟུངས་དེ་བཞི་ནི་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱུབ་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱི་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། དོན་དང་ཆོག་དང་ངེས་པའི་ཆོག་

དང་སྟོབས་པ་སྟེ་གཟུངས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་གས་བྱ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོའི་ཚོགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟེ་མ་དང་མི་འདྲའོ། །མན་སྟེ་ལས། འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྟེ་ཚོགས་
རྗེགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་རིན་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པས་རྣམ་པར་སྤྲས་པའི་རྒྱན་
རྣམ་པར་བཟ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྗེགས་པའི་བྱིར། རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
ཤུའི་པས་ཀྱང་བཤད་པས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་བསྐྱོང་བ་མཆོན་བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་པ་གྲུ། སྟོམ་སྤངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བྱང་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་
པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་དག་པའི་བྱ་བ་དང་། སྟོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མགོ་མནན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱེད་འཕྲིག་
པ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་དག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། མན་དག་སྟེ་མ་ལས། ཉོན་
མོངས་པའི་རྩ་བ་བཏོན་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་
བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་གཞོན་པའི་བྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་རྣམ་པར་དག་
པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་ཤུའི་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱ་བཤད་དོ། །དབང་དོན་
ལས་སྟོམ་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྱ་བ་དང་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
གསུངས་པའང་དེ་གཉིས་སྟོང་བའི་སྟོམ་ལམ་(༡༩༩)གཉིས་ལ་དགོངས་སོ། །

གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དང་ཁམས་དང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་སྟེ་ཚོགས་པ་ལ་དེ་དང་འཆོས་
པའི་ཆོས་སྟོན་པ་མཆོན་བྱེད་ཅེ་མོ་དུད་པའི་བ་ཀྱ་ལི་སྟེ་ཤར་བུ། མན་སྟེ་ལས། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་མཆོག་ཏུ་དཀར་བའི་བཙུགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་མདའ་ཡབ་རྣམས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དཀར་བ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་མངོན་བྱ་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟེ་འཛུགས་པར་མཛད་པ་མཆོན་པའི་མདའ་ཡབ་རྣམས་དང་
ལྷན་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དག་པ་གཞན་ཡང་། སྟེ་མ་བཙུ་གཉིས་པ་ལས། སངས་

རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་བྱ་བ་ཞི་
བ་སྟེ་བྱར་བཞི་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟེ་མ་བཙུ་བ་རྒྱུད་པ་ལས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཉམ་
པ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་
པར་དག་པས་བྱ་བ་ཞི་པའོ། །ཞེས་དང་། དན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་
ཤར་གྱི་སྒྲུའོ། །ཡང་དག་པ་སྟོང་བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྟེའི་སྒྲུའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་
བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱབ་གྱི་སྒྲུའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་སྟོ་ལྟ་རྣམ་པར་དག་
པས་བྱང་གི་སྒྲུའོ། །བསྐྱེད་པའི་དངོས་སྟོ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སམ་སྟོང་པ་དང་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱང་སྟོ་
བཞིའོ། །སྟོ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་
ལྟ་བུ་པ་ཅ་འབྲེལ་ལས་དབང་སྟོ་ལྟ་མ་ཟད། སྟོ་བས་(༡༩༩༣)ལྟ་རྣམ་པར་དག་པའང་
བྱང་སྟོ་ཡིན་པར་གསུངས།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི། སྟེ་མ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱབ་བ་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཉི་མ་རྣམས་
སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་རྩ་ཡབ་རྣམས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉོག་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་མེ་ཉོག་གི་སྤང་བ་
རྣམས་སོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་མེ་ལོང་ངོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཐམས་ཅད་
གསང་བའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ། གང་ཞིག་དོ་ཤལ་ཡང་དག་བཤད། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
གཅོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་འཕྲོགས་པ་བྲ་བ་སྟེ། །ཡང་དག་གཅོད་དང་སྟོང་ལས་སོ། །རྣམ་
པར་གཅོད་དང་སྟོང་བ་ནི། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནི་སྦྱར་བ་ལས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་
འཕྲོགས་པ། །བྲ་བ་བྱེད་པ་ཞེས་པར་བཤད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དག་པ་ཡི། །བྱང་

ཐུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་འབྱུང་བ་ནི། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བརྗོད་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་དག་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་སྦྱེས། །ཐར་
པའི་སྤང་བ་གཟི་བརྗོད་ཆེ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྗོད་བྱ། །སྦྱིབ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་
གྲོལ་ཞིང་། །ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པ། །ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་ནི། །རྩ་ཡབ་
ཅེས་ནི་ཡང་དག་བཤད། །བྱང་ཐུབ་ཡན་ལག་བདུན་འཕྲེང་བ། །དེ་བཞིན་མེ་ཉོག་ཐག་པ་
བཞོད། །ཅེས་དང་། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་གི་བ་དན་དང་རིལ་བུའི་སྦྱའི་དག་པའང་།
དེ་ཉིད་ལས། །གདུལ་བུའི་དབང་(༡༩༩)གིས་སྤང་བ་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་
དང་། །ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། །ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། །སྦྱང་གཞི་
དང་། །རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། །སྦྱེས་པའི་རབས་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་དང་། །མད་དུ་བྱུང་བ་དང་། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤང་གིས་བསྐྱོད་པའི་བ་དན་
དང་རིལ་བུའི་སྦྱ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །རྟ་བབས་ཀྱི་སྟེང་གི་འཁོར་ལོ་རི་དྲགས་
དང་བཅས་པ་དང་། །རྟ་བབས་ཀྱི་འོག་གི་སྒྲ་བྲེ་སོགས་ཀྱི་དག་པའང་དེ་ཉིད་ལས། །གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིད་པ་རྣམ་པར་
དག་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འོ། །དེའི་ཅིབས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྒྱན་རྣམས་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་དང་ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་དམ་པ་དང་། །འཇིག་
རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཞན་ལ་བཅུ་
གཉིས་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་། །སྤར་ཤེས་པར་བྱར་མེད་
པ་དང་། །ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། །སྤངས་པ་དང་། །སྤར་སྤང་བར་བྱར་མེད་པ་དང་།
འགག་པ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་། །བྱས་ཟིན་པ་དང་སྤར་མཛོན་དུ་བྱར་མེད་པ་དང་། །ལམ་བསྐྱོམ་
པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱོམས་ཟིན་པ་དང་། །སྤར་སྐྱོམ་དུ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དག་པས་ཀྱང་ངོ་། །

སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཚུགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ན་ཡང་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་དང་། བསྟུ་བའི་(༡༩༩༡)དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དང་བ་ལས་མགྱེན་པ་གྲེན་དུ་བཏོག་ཅིང་ཆོས་དང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྲུགས་ངན་པའི་རི་དྲགས་མོས་ཆོལ་བར་བྱང་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་མངོན་པར་དགོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པས་མགྱེན་པ་གྲེན་དུ་བཏོག་པའི་རི་དྲགས་དང་རི་དྲགས་མོའོ། །ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་རྣམས་པར་དག་པས་སྒྲ་བྲེ་དང་འབྲང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་བྱང་ཡན་ལག །སྤྲུགས་ཀུན་ཏུ་ནི་འོད་རབ་གསལ། །བ་བྱེད་ཉི་མེད་དང་། །རྩ་ཡབ་མེ་ལོང་མེ་ཏོག་འབྲང་། །ཞེས་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས། བན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བཙུན་འབྱུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཞེས་བྲ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམས་པར་དག་པས་བྲ་བ་དང་བྲ་བ་བྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་དང་། མེ་ཏོག་འབྲང་བ་དང་། རྣམ་པར་བཟ་བ་དང་། རྩ་ཡབ་འབར་བའོ། །ཞེས་བྲ་བ་བྲ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དག་པ་མན་སྟེ་དང་མི་འབྲ་བར་གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར། ལུས་པ་དང་ལུས་པ་གང་བ་དང་སྟོས་དང་མར་མེ་དང་བྲི་ཆབ་སོགས་མཚོད་རྗེས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། ལྷུ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་སོགས་པལ་ཆེར་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལྟར་མཛད་ལ། ལྷ་ཉི་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འབྲེལ་བར་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། དཔལ་མཚོག་དང་ཅེ་མོ་ལས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དབྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ཞེས་སོགས་ནི། དཔལ་མཚོག་(༡༩༩༡)ལས། དེ་ཡི་ནང་

རིམ་དག་གི་ཐེག་། དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་འབྲ་བ་ནི། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། །དངོས་
གྲུབ་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་སྟེར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དོན་ནི་ཙ་རྒྱད་ལས། དེ་ཡི་
དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ནི། །རབ་ཏུ་རྒྱུ་པོ་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་
གྲུ་བཞི་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེའི་དབུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནང་མ་རྒྱུ་པོ་གང་ལ་རེའུ་མིག་དགྲུ་
ཡོད་པ་ལས་དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་དོར་བའི་གཞན་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རམ་རེའུ་
མིག་ཆད་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་མཚམས་པན་ཚུན་མཉམ་པར་གཞལ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་བརྒྱད་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་མཚོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ནང་གི་དགྲིལ་
འཁོར་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་
ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་བརྒྱད་ཡོད་པ་
དེ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས།
ནང་གི་རེའུ་མིག་སྤངས་ནས་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསུངས་པ།
དེ་ཡི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་ནི། །དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཕྱི་ཡི་འཁོར་ལོའི་བྱེད་ཀྱི་
ཏེ། །ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པོ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཀ་བ་སོགས་པས་སྤྲས། །རྗེ་རྗེ་བྲེང་བས་
བསྐྱོར་བ་དགེ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་
མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི།
འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་ཅས་
བྱ་བར་བཤད་ཅས་པའི་ཀ་(༡༩༥ན)བ་བརྒྱད་ནི་སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ལ་ནང་གི་རེའུ་མིག་
གི་མཚམས་རྣམས་ལས་ཐོན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་
ལམ་གྱི་དག་པ་དང་སྒྲུར་བྱང་མོད་ཀྱང། འདིར་དེ་མི་བཟུང་བར་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་གི་ཀ་
བ་བརྒྱད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྟེ་མ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་

ནམ་པར་དག་པས་སྒྲིའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནམས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ནམས་ནི་ཀ་བ་ནམ་པར་དག་པ་ནམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་སྤྱི་སྒྲིའི་ཞབས་ཀྱིས། རྒྱུ་ལྡན་པ་བརྒྱད་པོ་ཀ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ནས།
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཉིད། །ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཞེས་པར་བཤད། །ཅས་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་སྒྲིལ་གས་ཀྱི་གདོང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དག་པ་ཡིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པའི་ཕྱིར་འདི་བྲངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་སྟོབ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་རག་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩྱལ་
བ། ཡང་དག་པའི་བླ་བ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་
གནས་གཞལ་ལས་ཁང་ཆེན་པོ་གྱུ་བཞི་སྟོང་བཞི་བ་དེ་ཉིད་དུ། ཐམས་ཅད་ཆེ་ན་སྟེ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱུ་བཞི་སྟོང་བཞི་བ་གྱུ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དག་པའི་སྟོང་
ལོགས་ཀྱི་གདོང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་དེས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་གྱུ་བྱུར་དང་བྲལ་(༡༩)བའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དེ་མཆོན་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱི་བརྟན་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱལ་པོའོ། །དེ་ལྟར་མི་
བསྐྱོད་དོ་ཟེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དེ་སྟེ་
དེས་དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་གྲོང་ཁྲིའི་རིགས་ཉི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
པའོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དཀྱིལ་འཁོར་
ནང་མའི་ཀ་བ་ལ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁང་ཆེན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་བྱང་
འབྲུག་མཆོན་པའི་གདུང་རྒྱལ་གཅིག་གིས་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་མནན་པའི་རྒྱལ་པོ་
དེས་ཆོས་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་འདྲག་གྱང་། གོང་དུ་ཆོག་འགྲེལ་

བྱས་པ་ཉིད་བྱེད་བ་སོགས་ལས་སྒྲིའི་ཀ་བ་བརྒྱད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་སྒྲི་བཞི་ཀྱན་ལ་
ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་འབྱོར་རམ་སྦྲུམ་ལ། དཀྱིལ་ཚོག་ཆག་འགྱུར་ལས།
སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཆེན་པོའི་ཀ་བར་གྱུར་པ་ནི། །འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པོ་དག །ཀྱན་ཏུ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅེས་བཟྍ་ད། །ཆོས་དེའོ་ན་ཉིད་དོན་བཟ། །འཁོར་
ལོ་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་འགྱུར་གོ་བདེ་ཞིང་། སྤར་གྱི་ཆོག་དོན་དང་
ཡང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ལོ། །སྙེ་མ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལས། དེའི་སྟོང་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་
བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་གདུང་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཁུར་འཁུར་བར་བྱས་པ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་རོ། །(༡༧༠ན)ཞེས་སྒྲི་ལོགས་གྱི་གདུང་བཞིའི་དག་པ་ཡང་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐ་མི་དད་པར་བཟྍ་ཅིང་དེར་
སོན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གདན་གྱི་མཆོ་སྐྱེས་རྣམས་སོ། །ཞི་བ་
ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པས་འདབ་མ་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་ཏེ། ཞི་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་
མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པ་སེལ་ཅིང་། མི་དགེ་བའི་འདམ་སྐྱམ་
པར་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་སྒྱུ་གྱུ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་
པས་གདན་གྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
གདུང་བ་ཞི་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྒྱུ་གྱུ་ཉི་བར་བརྟམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་
པར་དག་པས་གདན་གྱི་ཆུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྒྲ་ཆོགས་པསྒྲ་དང་ཉི་ཆེའི་
གདན་གྱི་རྣམ་དག་གསུངས་པ་འདི་ལས་བསྐྱུས་ཅམ་ཞིག་གྱུ་བ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་གཉིས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེར་སྟོང་རྗེའི་བདུད་རྩིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་བྱམ་པ་བརྒྱད་
དོ། །ཆོས་གྱི་སྤྱང་བས་མར་མེའོ། །གྲགས་པས་ངི་བཟང་པོའོ། །ཆོས་གྱི་ཟས་ནི་ཞལ་ཟས་
ཏེ་ཞེས་བྱམ་པ་བརྒྱད་གྱི་དག་པ་གསུངས་པ་འདིའི་ནང་གི་བྱམ་པ་ལའང་འབྲས་སྟེ་དེ་དག་ནི་

སྤྱིའི་གཞུང་ཡམས་ཁང་གི་དེ་ཉིད་དོ། །བརྟེན་པ་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། ཉི་ཤུ་པ་
ལས། དེ་ནས་འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་ནས། །བརྟེན་པ་ཉེ་གཞོད་མཛེས་མཐར་ཐུག་(༡༧༠བ)
ལྟ། །རྩི་བཞིན་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཆམས། །རྩོམ་ཅན་གྱིས་སྒྲོ་བ་མར་བཤད། །ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡི་
རང་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་རྣམས་རབ་བསྟན་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། གཤེན་རྩི་དབྱ་སོགས་
བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ལ། ལྟན་ཐབས་སུ་དང་པོར་དབྱས་སུ། ཞེ་སྤང་
རྩོམ་ལྷ་ཡི་ལྷ་མ་ནས་འོག་དུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བར་བསྟན་ནས། ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡི་
རང་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལྟར། དང་པོར་དབྱས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་རྩོམ་གཞོད་
མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་པོ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས། ལྷ་དེ་དག་གི་དེ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རིགས་ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམས་པར་དག་པའམ་དེ་ལྷའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞི་ནི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དག་པ་དང་། གཟུགས་
རྩོམ་མ་སོགས་ལྷ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྷ་དག་པ་དང་། མིག་སོགས་སྤྱེ་མཚོད་དུག་དང་ཆོགས་
དང་ཅ་རྒྱས་ཉེ་བརྒྱད་དག་པ་ནི་ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་། ལག་པ་
གཡས་གཡོན་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་རྣམས་པར་དག་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ལྷ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཉིད་རྩིས་སུ་སྟོན་པའམ་ཡང་ན་དབྱས་སུ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་པར་
དག་པའི་རང་བཞིན་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ལྷ་པོ་དང་དུ་གཟུགས་ཕྱང་རྣམས་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་
པར་སྤང་མཛད། ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་ལྷ་པོ་དང་དེ་ཉིད་གཉིས་སྤྱེགས་ནས་བསྟན་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྤྱི་
མ་འདི་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་ཉི་ཤུ་པ་དང་དབང་དོན་གྱི་དགོངས་པར་ཡང་
གནས་སམ་དབྱེད་དོ། །

དེ་ནས་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཐེང་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་དག་རང་(༡༧༡ན)གི་ལུས། །དཀྱིལ་
འཁོར་མཚོག་འདི་མཐོང་བ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་ལྷ་མོ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཀྱི་
ཡང་དག་གཞི། །ཁྲོ་བོ་བྱུང་པའི་གསང་བའི་མཚོག་ །རྩོམ་སེམས་དཔའ་རྟེན་དང་ནི། །སྤྱི་

དང་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནི། །གཉིས་པོ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར།
ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་ལུས་འཁོར་ལ་གནས་པའི། །སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་སོགས་རིམ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་
ཆོགས་ནམས་ཀྱང་སྟོན་དགོས་པས་སྒྲ་མའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྒྲ་མཆོམས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་
ལུང་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད། ཅེས་པ་ནས་རྟེན་མཐིལ་གཉིས་སུ་
དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་ནམས་
ཀྱང་བསྟན་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། །ཕྱི་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་སྟོན་པའི་
སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དབྱས་ནས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་
དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་སྤོང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་ལྟ་ངོ་བོ་བསྟན་ཟིན་པའི་འོག་དུ།
ད་ནི་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སུ། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་མས་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ། རྗེ་རྗེས་
དགྲིལ་འཁོར་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་དང་
ཉི་གསུམ་བརྗོད་དུ་གཞུག་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པ་ལྟ་དང་མི་བྱུང་སྒྲ་བས་
ཀྱང་མཛད་ལ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལས་རྟེན་པ་དེ་གསུམ་གྱི་འགོར་ཨོ་རེ་དང་རྗེགས་
པའི་མཐར་ས་མ་ཡ་ཉི་ཞེས་པ་སྤྱར་རོ། །ཡང་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་ཤར་སྐྱོའི་ལྟ་ནས་
(༡༥༡བ)གཙོ་བོའི་བར་དུ་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་ལ་སོགས་པས་བྱང་སྐྱོའི་
ལྟ་ནས་གཙོ་བོའི་བར་མས་རིམ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཤུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

སྐབས་འདིར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་བར་དབང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ། མཁས་
རྣམས་འགའ་ཞིག་གིས། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་མི་སྟོན་པར་གསུངས་
པས་གསང་སྟོག་གི་ཉིས་པར་འགྱུར་ཚུལ་སྤྱི་བ་ཡོད་འདུག་པ་ནི་གཡག་ཁར་བའི་རྩ་ལྟར་
ཤུགས་རེའི་མིག་ཅན་དུ་སོང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྒྲ་མས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་
པ་དང་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་བཤད་པ་སྤང་བས་སྟོན་པར་ལྟར་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དེ་

མིག་ཤེན་ས་ཤུག་བྱས་ཏེ། །ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་
བ་བཟང་པོ་དང་རྩ་ལ་སེན་ས་ཀྱང་། ལྷ་ངོ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་སྤངས་དང་འབྲེལ་ཅིང་། སྟོབ་མ་སྟོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་སྐོར་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ཡང་སྟོབ་མ་
བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྟོན་པར་སངས་རྒྱས་རང་གིས་གནང་བའི་དམིགས་བསམ་ཡིན་པར་མ་ཟད།
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་མེ་ཏོག་ཐེང་བའི་དབང་གིས་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་ཟིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་
དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་མི་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཉེས་པས་རེག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་རྟེན་བརྟེན་པའི་དག་པ་བཤད་པ་འདི་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་
རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྷ་བྱའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་སྟོ་
ངོར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གྱི་སྟོན་ལུགས་སམ་གཤེས་
ལུགས་ལ་དེའི་དེ་(༡༢༡ན)ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་ཐ་མལ་པའི་སྟོ་ལ་གཞལ་
ཡས་ཁང་ཡེ་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཟུགས་སུ་གྱུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་རྟེན་བརྟེན་པ་
ཐམས་ཅད་དོན་གཞན་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གོ་ས་སོ་སོར་གནས་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྷ་བྱར་
སྒྲུང་ཡང་། དོན་གནས་ལུགས་དངོས་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་པོ་ལ་སོགས་
པ་དག་པའི་ཆ་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་རེ་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དངོས་ནི་རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེ་གཙོ་
བོའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བྱའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཡིན་ལུགས་འདི་འབྲེལ། །ཞེས་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཞིག་སྟོན་པས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་དག་ལ། ཡོ་ག་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོས་སུ་དག་ཚུལ་ཉིད་བཤད་ལ། ལྷ་མེད་ནས་ལམ་གྱི་དག་པ་དང་བྱང་སོགས་ཀྱི་དག་པ་

གཉིས་ཀ་གསུངས་སོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་མ་དག་པའི་སྔོན་བཅུད་ལྟར། རྟོན་གཞན་
པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་བཤད་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་
རྒྱུད་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་རྣམ་དག་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་བོ་
གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པར་
སྤང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
དང་། ཀུན་རིག་(༡༧༡༧)རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ཕྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱོར་དེ་རྣམས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་
དང་ལྷན་པས་བྱ་བ་དང་། སྒྲོབ་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་པའི་སྐབས་སོགས་དམིགས་
བསལ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆས་འཇུག་
ནས་གསང་བ་གདམས་པའི་བར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་
ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཕྱིའི་
སྐལ་མཉམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ། རང་དུ་ཞུགས་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྤྱེས་ཏེ་བྱག་
དང་བསྐྱོར་བ་སོགས་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲ་མས་དངོས་བྱུབ་
འབྱུབ་པ་ལ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དམ་བཞག་གི་སྐྱོར་རྣམས་བྱེད། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་པབ་སྟེ་ནང་སྐལ་མཉམ་དུ་བྱེད། དེ་
ལྟར་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བྱས་ཀྱང་ད་ལྟའང་འཕྲལ་དུ་དབང་བསྐྱུར་བྱ་རུང་
མི་རུང་ཅི་རིགས་ཞིག་འོང་བས་དེ་བཟླག་པའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་དོར་བ་དང་། དེ་དོར་ནས་རུང་
བར་ཤེས་ན་དེ་ལ་མེ་ཏོག་བྲེང་བའི་དབང་བསྐྱུར་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་
སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་

ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་སྐྱལ་མཉམ་དང་། མེ་རྟོག་དོར་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། (༡༧༣ན)
དམ་བཞག་དང་། མེ་རྟོག་སྤེང་བའི་དབང་རྣམས་ནི་གཞུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
གཞན་རྣམས་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་གོ།

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ།

གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་པ་ལ་བཞི། བྱམ་པའི་དབང་། གསང་བའི་དབང་།
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱན་
མོང་བ་རྩོམ་སྤོང་བའི་དབང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྩོམ་སྤོང་བ་དཔོན་ཀྱི་དབང་རོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། ཞུས་སྟེགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་མི་ཤེས་པ་སྤྱང་བ། དེ་
ལ་དབང་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། ཚུ་ཡི་དབང་བསྐྱར་བསྐྱབ་བྱའི་
ཕྱིར། །ཤར་གྱི་ཕྱོགས་དང་དབང་ལྡན་དུ། །སྟགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་དོ་བ། །བྱ་བཞི་
པ་ལ་སྟོ་བཞི་པ། །རིམ་གཉིས་པ་གྲིས་དེ་ནས་དེའི། །དབུས་སུ་སྟོ་ཚེགས་བཞུ་ནི། །ཚོན་
དཀར་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །དམར་དང་ནག་པོ་དག་གིས་བྱས། །རྩ་བ་གསུམ་ནི་བྱས་ནས་
སུ། །བྱ་གྱུ་བཞི་དག་དགོད་པར་བྱ། །སྟེ་བར་རྩོམ་སྤོང་ནག་དང་། །མཚུངས་པའི་འོད་ཅན་
གྲི་བར་བྱ། །ཤར་དུ་འཁོར་ལོ་གཤེན་རྩེར་ནི། །རིན་ཆེན་རུབ་ཏུ་བཞུ་ནི། །གེ་སར་བཟང་
པོ་ལོར་སྦྱོར་དུ། །རལ་གྱི་གྲིས་ནས་བྱམ་པ་དགོད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟར་གྱི་ཞུས་དཀྱིལ་
ནི། སྟོང་མ་རྣམས་བྱམ་པའི་ཚུས་ཞུས་བྱ་བའི་ཁང་བ་སྟེ། སྟོད་འབྲུག་ལས། ཞུས་ཀྱི་ཁང་
པ་ཤིན་ཏུ་བྲི་ཞིམ་པ། །ཞེས་སོགས་ཞུས་ཁང་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སྟར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་རམ་བྱང་ཤར་དུ་ཞུས་ཀྱི་ཚུས་རྩ་དཀྱིལ་ལ་མི་
རེག་པའི་གནས་སུ་སྟོ་(༡༧༣བ)དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཞུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་དོ་

གྲུ་བཞི་སྐྱོ་བཞི་བ་ལ་རྟ་བབས་མེད་བ་སྤྱི་ནས་རིམ་བ་བཞིན་དཀར་དམར་ནག་པའི་ཅིག་པ་
རིམ་བ་གསུམ་དང་ལྗན་ཞིང་འཕར་མ་གཉིས་དང་ལྗན་པར་བྱའོ། །འོ་ན་འཕར་མའམ་རིམ་
བ་གཉིས་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རིམ་བ་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྤྲུམ་དང་
པསྤྲུག་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། བརྟག་གཉིས་ལས། འཕར་
མ་གཉིས་དག་སྐྱོན་མེད་པ། །ཟུ་འབྲུ་ལས་ནི་གཅིག་འབྲུར་ཏེ། །གྲུ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྤྱི་
མར་བཟོད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་ལས། འཕར་མ་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་གང་ཞེ་ན།
ཟུ་འབྲུས་མཆོན་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་པསྤྲུ་འདབ་བརྟུད་པ་མཐའ་རྗེ་རྗེའི་
སྤང་བས་བསྐྱོར་བ་ལས་ནི་འཕར་མ་ནང་མ་གཅིག་ཏུ་འབྲུར་ཏེ། སྤྱིའི་ཆོས་འབྲུང་གྲུ་གསུམ་
གྱིས་ནི་མཆོན་པ་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་གོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བརྟུད་
ཀྱི་གནས་གྲུ་བཞི་བ་ནི་འཕར་མ་སྤྱི་མར་བཟོད་དོ། །གྲུ་བ་ཆེན་གཉིས། །ལྷོ་བ། མི་ཐུབ་ཆེ་
བ། མན་སྟེ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཐུན་ཞིང་། ཞེས་
སྤྱིའི་འབྲུམས་གྲུ་བཞི་དང་ནང་གི་པསྤྲུའི་རིམ་བ་གཉིས་ལ་འཕར་མ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་
གསུངས་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེས་སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅིག་པའི་འབྲུམས་གྲུ་བཞིའི་ནང་དུ་རིམ་བ་གཞན་མེད་པར་པསྤྲུ་ཡོད་
པ་ལ་འཕར་མ་གཅིག་པ་ཞེས་བདག་མེད་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟག་གཉིས་སུ་གསུངས།
ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་(329)དོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིའི་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱང་སྤྲུགས་རིམ་
སོགས་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་འབྲུམས་ཞེ་ན། ལྷར་ཐང་སྤྱི་སེང་གིས་འབྲུ་བར་བཤད་ཀྱང་། ཉི་
ལུ་པར། རིམ་གཉིས་པ་གྲིས་དེ་ནས་དེའི། །དབུས་སུ་སྤྲུ་ཆོགས་པསྤྲུ་ནི། །ཞེས་དང་། དབང་
དོན་ལས་ཀྱང་། འཕར་མ་གཉིས་དང་ལྗན་པའི་དབུས་སུ་སྤྲུ་ཆོགས་པསྤྲུ་འདབ་མ་བརྟུད་པ་
ཞེས་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་པསྤྲུ་གཞི་ནས་འགོད་པར་གསུངས་པས་ན། སྤྱི་འབྲུམས་
གྲུ་བཞི་ལ་ལྷ་སྤྲུམ་ལྷ་སྤྱིའི་རིམ་བ་གཉིས་རིམ་བྱེད་པ་ནི་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་།

དེའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་འདྲུས་པའི་
དཀྱིལ་ཆོག་གི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ན་འཐད་དམ་སྟུང་མོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་
ཁྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེ་ལྷ་ཕྱི་མ་ལྟར་གྱིས་པའི་དབུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལྷེ་བར་དོ་རྩེ་ནག་པོ་དང་
བསྐྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་གྲུ་རྩེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་རིམ་བཞིན་དཀར་
སེར་དམར་ལྗང་བ་གྱིས་པའི་ཁྱས་དཀྱིལ་དེར་བྱམ་པ་རྣམས་འགོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱས་དཀྱིལ་
དངོས་སུ་གྱིས་པ་མེད་ན་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་རུང་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་བསྐྱེད་ལྷེ་
བར་དོ་རྩེ་འདི་བའི་གསལ་ཁ་མེད་པར་ཕྱིའི་ཕྱོགས་བཞིར་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་ལྷ་མོ་གསལ་དོ་
རྩེ་རྣམས་དགོད་པ་དང་། ནག་པོ་བས་ཁྱས་དཀྱིལ་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཆད་ཅམ་ལ་སྟོ་དང་མཆོམས་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཆོན་མ་
དང་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཐེང་བར། ཁྱས་(༡༧༤བ)དཀྱིལ་གྱུ་བཞི་སྟོ་
གཅིག་པ་རྟ་བབས་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། གྱུ་བཞི་སྟོ་གཅིག་པ་རྟ་བབས་མེད་པ་གཅིག་སྟེ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་རུབ་རུ་ཅ་དཀྱིལ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གྱུ་བཞི་སྟོ་
བཞི་རྟ་བབས་མེད་པ་ཞིག་སྟེ་ལུགས་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་ཅམ་པ་ལས་ཁྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་མ་མཛད། ཕྱོགས་ལ་རབ་གནས་
ཀྱི་སྐབས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཤར་རམ་དེར་མ་བདེ་ན་དབང་ལྡན་དུ་ཁྱས་སྟེགས་བྱ་
བར་གསུངས་ཀྱང་། སྟོ་བ་མ་དབང་བསྐྱུར་སྐབས་ཅ་དཀྱིལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འདི་བ་ལས་
དབང་ལྡན་དང་འདམ་ང་མེད་ཅིང་མཆོན་མ་ཡང་རྣམ་སྟངས་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་དང་།
ཡུམ་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྒྱད་ཁྱམས་ཀྱི་སྟུང་བུའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་
རྣམས་སུ་འདི་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཁྱས་ཀྱི་ཆུས་ཅ་དཀྱིལ་ལ་མི་རེག་པའི་གནས་སུ་
བྱ་བ་ཅམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཅིང་། ལ་བ་བས་ཅ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཁྱེད་དོར་
བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་མས་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཁྱེ་བའི་ཡོན་ཏུ་མཐུལ་ཕྱལ་ཞིང་། ཕྱག་
བྱས་ཕྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་སྟེམ་པ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྲར་
ནས། བྱང་ཚུབ་རྗེ་རྗེས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་རྗེས་སློབ་ཀྱི་སློ་ནས་
གསོལ་བ་གདབ། དེ་དག་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ཡང་། ཟུང་འདུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ནས་
ཚུ་ཡི་དབང་བསྐྱར་ཕྱིར། །ཕྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ནི། །ས་ལ་ལེགས་པར་བཅུགས་ནས་
ཀྱང་། །མེ་ཏོག་སྟེམ་པ་དང་བཅས་ཏེ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིས་ནི། །(༡༧༥ན)སླ་མ་
རྗེ་རྗེས་གསོལ་བ་གདབ། །ཅེས་པ་ལྟར་དུ། འཕྲུང་བ་ལས་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཚུའི་དབང་གི་
དོན་ཏུ་སླ་མ་ལ་རི་ལྟར་འཁྱོར་བའི་ཡོན་ཏུ་ཕྱལ་ནས། ཕྱས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྲར་
བས། ཞེས་གསུངས་ལ་ཡོན་ཀྱི་ཕྱིར་མཐུལ་འབྱལ་བའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པོ་
པའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས། མཐུལ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཡོན་འབྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་
ཏུ་ཁྱགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཕྱག་འབྱལ་བ་ནི། ཉག་པོ་བས། དེ་ནས་དབང་ཁོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལ་ཡོན་ཏུ་ཕྱལ་
ལ། བྱང་ཚུབ་རྗེ་རྗེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་
པ་ལྟར་ཏེ་ལ་ཕྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། བྱང་ཚུབ་རྗེ་རྗེ་སྟེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་
པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་རི་ལྟར་ནམ་པ་གང་གིས་
བསྐྱལ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཀྱང་འཁོར་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཏུ་ནམ་མཁའི་རྗེ་རྗེ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་མཉམ་པ་ཞེས་སླ་མ་ལ་བོས་ནས་དེང་སྟེ་
ད་ལྟ་བདག་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ནམས་སྐྱལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་
ཡིན་ལ། ཆོག་དེ། འདུས་པ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་
རྗེ་ཆེན་པོའི་གསོལ་བ་བྱ་བའི་ཆོག་གསང་བའོ་ཞེས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་དབང་གི་གསོལ་

འདེབས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་དཀྱིལ་ཚིག་མང་པོར་འབྲུང་ངོ་། །

སྤང་བ་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་པ་དང་(༩༥༥བ)ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་མི་གསལ་ཡང་། འཕྲིང་བ་
ལས། དེ་ནས་ཁྲ་མས་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རི་ལྟར་ཁྲུས་ཀྱི་ཚུས་དེ་ལ་མི་རེག་
པར་ཞེས་པ་ནས། ཤིང་སྟན་ལ་སོགས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་མཐར་
ཐུག་པ་སྐྱེ་གཞུགས་ཀྱི་ཁྲུས་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྤར་བསྟན་པར་སློབ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གཞུགས་སུ་
བསྐྱོམ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཨོ་ཨྲུ་འཇུག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤང་བའི་རིམ་པ་སྤར་བཅོད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་ནག་པོ་པའི་དཀྱིལ་
ཚིག་ལས། སློབ་མ་ལ་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་གོས་གསར་པ་བགོས་པ་བཞག་ལ་ཤེས་པའི་ཚིག་བྱ་
སྟེ། ཡུངས་ཀར་ལ་བདུད་རྩི་འབྲིལ་པའི་སྤྲུགས་བཞུས་པ་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱིས་ལན་
གཉིས་གཉིས་བསྐྱོར་རྟེ། ཁམ་པོར་གྱི་མའི་ནང་ཏུ་བྱུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་ཏུ་བྱས་
ལ། དེ་ནས་རྩའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྲུགས་དེ་ཉིད་བཞུས་པས་སྤངས་རྟེ་རྟེ་
རེག་བྱས་ལ། ཡང་བྱི་ཞིམ་པ་སོགས་བཞུས་པས་བྱུགས། སྤྲུགས་བཞུས་པའི་མེ་རྟོག་གི་
ཐྱིང་བ་མགོ་ལ་བཅིངས་རྟེ་མར་མེ་མདུན་ཏུ་བསྐྱོར་ཞིང་བདུག་སློས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྤྲུགས་རྟེ་
ཤེས་པའི་ཚིག་འོ། །ཞེས་སྤང་བ་བྱ་བར་གསུངས་རྟེ། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་འཕྲིང་བ་ལས། བསྐྱོར་
བསྐྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །ཡུངས་ཀར་དཀར་པོ་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་སེལ་
བར་བྱེད། །འབྲུད་ཅིང་བསྐྱོར་བས་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །སྤང་བ་རི་ལྟར་
བྱ་རྒྱལ་ནི། ཁྲ་མས་ལས་ཐམས་ཅད་པ་དང་རྩྱི་ལན་བདུན་བཞུས་པའི་ཡུངས་ཀར་ལག་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཁུ་རྩུར་གྱིས་བཟུང་སྟེ། ཨོ་སྐྱ་ལྷ་པོ་ཞེས་(༩༥༦ན)སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་བཅོད་པ་
དང་མཉམ་ཏུ་གཡོན་སྐྱོར་ཏུ་ལན་གཉིས་བསྐྱོར་རྟེ་མེར་དོར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲུགས་བཅོད་པ་
དང་མཉམ་ཏུ་གཡས་སྐྱོར་ཏུ་ཡང་ལན་གཉིས་བསྐྱོར་རྟེ་མེར་དོར། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་དང་ཁམ་
པོར་དཀར་པོ་དང་། རྩ་ཏུར་བའི་རྩུན་པོ་དང་བཅས་པའི་བ་ལྷའི་ཆངས་བྱ་དང་། ཟན་ཆངས་

དང་། སང་རས་ཀྱི་ཆལ་པ་བཞི་བཞིས་ཀྱང་སྤར་ལྷར་བསྐྱོར་ནས་སྤང་བ་བྱ་ལ། ཁམ་མོར་
མན་ཆད་སྒོད་ཅིག་ཏུ་བསག་གོ །སྤགས་འདི་ཀྱར་གྱི་བརྒྱད་པ་ལས་གསུངས་ལ། དོན་ནི་
སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྗེའི་ཆེད་དུ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་
བསྤྲིག་པ་ལ་གཞི་ཚུགས། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་སྤྲ་པོ་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད། ད་ཉ་ན་སྤྲིག་
པར་བྱེད་པ། བརྒྱ་ཡ་དོན་རྗེའི་ཆེད་དུ། བརྒྱ་སྤྲ་སྤྲ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི། སར་སྤྲ་པོ་སྤྲིག་པ་
ཐམས་ཅད། ད་ཉ་བསྤྲིག་པ། སྤྲ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བཅ་ཆེན་བྱམས་སྤྱིང་པའི་
རབ་གནས་ལས་བརྒྱ་སྤྲ་སྤྲ་ནི་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སྒྲོབ་མ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཚོན་པའི་
ཆེ་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྤར་ཐང་སྤྲ་སང་གིས་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོན་རྗེའི་
ཆེད་དུ་ཞེས་སྤྲ་མ་ལས་སྤྲོག་ནས་བཤད་ཅིང་། རྗེ་ལྟ་རི་བའི་གསུང་རྒྱན་དུས་འཁོར་དགྲིལ་
ཚོག་གི་བཤད་པ་ལས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེས་བསྤྲིག་པའི་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བོས་
ནས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བསྤྲིག་པར་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བྱབས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲ་
བར་དབང་དོན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་སྤྲ་རྒྱད་དོན་རྗེ་འཆང་ནས་བརྒྱད་པའི་བྲག་ལེན་ལ་
གཡས་(༡༧༤)གཡོན་གྱི་བསྐྱོར་བ་བྱས་པའི་མཐར་ལན་གཉིས་གསུམ་ཙམ་དུ་བྱབས་པའི་
སྤངས་ཀ་མཛད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །སྤང་བ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤགས་དོན་ལས།
སྤྲིག་པ་སྤང་བར་ཤེས་ནས་ཤིང་། ལ་ཕ་པས་མི་གཙང་བ་བསལ་བ་དང་། བི་བྱ་ཁྲིས་བྱར་
བསལ་བ་ལ་གསུངས་ལ། དམ་ཆོག་དོན་རྗེ་ལྷར་ན་མི་ཤེས་པ་སྤང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
མི་ཤེས་པ་དང་བྱར་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྤྲིག་པ་ལས་བྱར་བས་
ན། དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་འབྲེལ། །དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་རིམ་བྱ་གསལ་བར་བཤད་
པ་མ་བྱང་ཡང་། རྗེས་དེ་དག་གིས་སྒྲོབ་མ་ནམས་ལ་བྱབས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལ་སོགས་པ་
སྤང་བའི་མོས་པ་བྱས་ན་འཐད་དོ། །ཉེ་རེག་བྱས་པའི་དགོས་པ་སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲ་བར་

སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རི་ལྷར་བྱ་ཚུལ་ནི་འབྲེང་བའི་དབང་གི་
སྐབས་སོགས་སུ་སློབ་མ་ཙོག་ཙོག་བྱར་འདུག་ཏུ་བརྟུག་པའི་ལག་པ་གཡོན་པར་ཚུ་བླུག་
ནས་ཉེ་རེག་སྤར་བྱི་རོལ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་ག་
ལེན་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་བདེ་ན། མེ་ལོང་ལ་སློབ་མའི་གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བའི་གནས་རྣམས་སུ་ཉེ་རེག་བྱས་ནས་སློབ་མ་ལ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱས་ཀྱང་
རུང་བ་ནི། འབྲེང་བར་སྐྱེ་གཟུགས་རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་མོས་པས་བྱ་བར་གསུངས་
པ་སློབ་མ་ལ་ཡང་འབྲེང་དགོས་ཤིང་། སྤང་ཆས་རྣམས་དང་ཉེ་རེག་གི་ཚུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཁང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེལ་བའི་བྱ་ག་ལེན་ཡོད་དོ། །

དེ་ནས་གཙོ་བོའི་སྒྲགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སློབ་མ་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
བྱ་གས་ཀར་དེ། དབུ་ལ་མེ་ཉླ་གི་འབྲེང་བ། བཟུན་དུ་མཆོད་(༩༧༧ན)ཡོན། མཐའ་སྐྱོར་
དུ་མར་མེ་འབྲུལ་བའི་མོས་པ་བྱས་ཉེ་མཆོད་པ་རྣམས་ཕྱལ་རྗེས། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲགས་དང་རྩྱུ་ལན་བཟུན་བརྒྱས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སློབ་དཀར་དང་མར་བསྐྱེས་
པའི་བཟུག་པས་ཀྱང་བཟུག་གོ། དེ་དག་ནི་འབྲེང་བར་སྤོན་དུ་སྐྱེ་གཟུགས་རབ་གནས་སྐབས་
རི་ལྷར་བཤད་པ་བཞིན་སློབ་མ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་སློབ་
མ་ཁྱུས་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤང་བ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་
ཤིང་། ས་ར་ཉས་ཉེ་རུ་ཀར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་ལ། དབང་དོན་ལས་དེའི་ཆེ་སློབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་ནི།
སྤར་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་དེས་ཆོག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་སྤང་བའི་ཆེ་སློབ་མ་
ཁྱུས་དཀྱིལ་ལ་འཛོག་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །ཉག་པོ་པས་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་ཡུངས་
ཀར་དང་ཚུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བ་ལན་གསུམ་བྱ་བ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ལ། ས་ར་ཉས།
དེ་ལ་བར་གཙོད་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཡུངས་ཀར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཀྱང་། །བརྒྱས་བརྗོད་ཆོ་

ག་བཞིན་བྱས་ལ། །གསང་སྤགས་བརྗོད་ནས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་ཡུངས་ཀར་གྱིས་
སློབ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ནག་པོ་སྐྱོད་པས་ཀྱང་གསུངས། ལ་པ་
པས་ཡུངས་ཀར་གྱིས་སྤྱང་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས་གྱིས་སློབ་མ་ལ་རེག་ནས་ཉེ་རེག་བྱ་བ་
དང་། སློབ་མར་གྱིས་བདུག་པ་ནམས་གསུངས་ལ་སྤྱང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གཏན་ནས་མེད་
པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག་ཀྱི་ལྷེ་དབང་། ཅོད་པན་གྱི་(༡༧༧)དབང་། རྗེ་རྗེའི་དབང་། རིལ་བུའི་
དབང་། མེ་ལོང་གི་དབང་། མིང་གི་དབང་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཁྱུས་
སྟེགས་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཤིས་བརྗོད་སྟེན་དུ་འགྲོ་བས་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་
པོ་ནི། འདི་སྐོར་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོར་ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་།
ཅ་རྒྱུད་ལུ་བརྩ་བདུན་པ་ལས། སློབ་དཔོན་སྟོང་གར་རབ་བསྐྱམས་ནས། །དབང་བསྐྱར་
བ་ནི་བཅུ་པར་བྱ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། །ཡོངས་སུ་གང་བར་
ནམ་བསྐྱམས་ལ། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་གནས་གསུམ་གྱི། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་
དབབ། །སེམས་ཅན་གྱི་ལ་པན་འདོད་པའི། །བྱང་ཆུབ་འདི་ཡིས་འབབ་འགྱུར་ཞིང་། །རོ་
མཆར་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱན། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ནང་དབང་
བསྐྱར་ཆུལ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང་། མི་སྤྱོད་ཆུ་བས། སུམ་པ་བརྒྱུད་པོ་
ཐམས་ཅད་གྱི། །རང་གི་རིག་མ་སྐྱེས་བྱའི་ཆུས། །ཐུགས་རྗེ་རྩ་རབ་བསྐྱམས་པས། །རྗེ་
རྗེ་འཆང་བསམ་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཚུ་དབང་དང་ནང་དབང་གཉིས་ཀ་
བསྟན་ཏེ་གྱུར་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འཕྲེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤེས་རབ་མ་
དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནམས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས་ནམ་པར་སྤང་
མཛད་གྱི་སྐོར་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་བྱང་བའི་ཁུ་བ་དེས་ཁ་ནས་སྤྲ་མའི་
པསྐར་ཞུགས་པའི་སློབ་མ་སྐྱོད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ལ། རྒྱུ་དང་རྗེ་རྗེ་ལས་བསྐྱེད་

པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་གཞུགས་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དབྱེར་
མེད་པ་ལ་དབང་(༡༧༤ན)བསྐྱར་ནས་སྤྱར་བྱས་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་
བསྐྱར་ནས་སྤྱར་སྟེ་ཞེས་ནང་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྩ་རྒྱུ་ཉ་དང་། བེ་བྱ་
རྒྱུ་ཉིས་ཀྱང་མཛད་ལ། འཕྲེང་བར་ཆུ་དབང་མ་གཏོགས་ཅོད་པན་སོགས་གཞན་ལ་ནང་དབང་
བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་མོད། བེ་བྱ་རྒྱུ་ཉ་དབང་ལྷག་མ་རྒྱུ་མས་ལ་ཡང་ནང་དབང་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མཛད་དེ་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པར་ཡང་དོན་གྱིས་གནས་
སོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་སོ་སྤྲོ་མ་དང་། གང་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་
ལས་སུ་བྱ་བའམ་ཡུལ་སྟོབ་མ་དང་། ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པའི་ནང་
ཆོན་དབང་རྩལ་དང་གསུམ་སོ་འདི་ལྟ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པས། མི་བསྐྱོད་
བསམ་གཏན་གསུམ་རྩོགས་པས། །ཞེས་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་གསུམ་ག་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་
པ་དང་། ཅོད་པན་ལ་གསུམ་ག་རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནས་མིང་དབང་ལ་སྤྲོ་མ་དང་
སྟོབ་མ་གཉིས་རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་མཛད་ལ། ཐེང་བ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་
སྟོབ་མ་དང་དབང་རྩལ་ལྟའི་དམིགས་པ་འཕོ་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སྤྲོ་མ་ལྟར་བསྟོམ་
པའི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མ་བཤད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རིག་པའི་དབང་དུག་ཀའི་
སྐབས་སྤྲོ་མ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ཆོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་སྟོབ་
མ་དང་དབང་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སྐབས་སོ་སོར་འཕོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གྱར་
ཀྱི་བཞི་པ་ལས། ལྷ་མོ་སྟོལ་མས་འབྱུང་ལྷན་པའི། །སྟོབ་མ་རྟ་མཆོག་དུ་བསམ་སྟེ། །ལག་
པས་རྩོ་(༡༧༤བ)རྩོ་རྩལ་འཁོལ་གཞུག། རྩོ་རྩོ་བདག་པོས་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་རྩལ་བུའི་
དབང་གི་སྐབས་སྟོབ་མ་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་རྒྱུ་མས་
ལའང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཕོ་བ་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོབ་མ་དང་དབང་རྩལ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་

སྐབས་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་འི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་དེའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དགོས་པ་དང་།
ལྷ་དེའི་རིགས་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཚུལ་རྗེ་ལྷ་རི་བའི་གསུང་ཟེན་
ཟེས་བདེ་མཆོག་དབང་བཤད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཁྱད་པར་འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་
འདིར། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །ཞེས་སྒྲ་མ་
གཙུག་པོའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་བར་གསུངས་པས་དམིགས་པ་འཕོ་མི་དགོས་ལ། སློབ་མ་དང་
དབང་ཚུས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་འི་དམིགས་པ་རྗེ་ལྷར་འཕོ་ཚུལ་ཉི་ཤུ་པར་མི་གསལ་ལ། ཟུང་འཇུག་
གསལ་བར་དབང་ཚུས་ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་ཡི་གསལ་ཞིང་སློབ་མ་ནི། ཟུང་བའི་དབང་བསྐྱར་
བྱས་པ་ཡི། །སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ། །རྟག་པའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིས། །དཀྱིལ་
འཁོར་དབྱུང་སུ་བཞག་ནས་ནི། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་སྦྱར་ལྷན་པས། །དེ་ནས་
ཤར་གྱི་སྒོ་བྱང་དུ། །འཇམ་པའི་གདན་ལ་རབ་བསྐྱད་དེ། །ཞེས་དང་། དེ་རྗེས་འོད་དཔག་
མེད་བདག་ཏུ། །དམིགས་ཏེ། །ཞེས་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སུ་ནི། །སློབ་མ་ཆ་
ག་བཞིན་དུ་བསམ། །ཞེས་དང་། མི་བསྐྱོད་གཟུགས་སུ་དམིགས་ནས་སུ། །ཞེས་ཆུ་དབང་
ལ་ནམ་སྤང་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ལ་རིན་འབྱུང་ནས་མིང་དབང་སྐབས་མི་(༡༧༥)བསྐྱོད་
པར་བསྐྱེད་པའི་བར་གསུངས་ལ། ཟུང་བ་ལས། ཆུ་དབང་སྐབས་སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་
བསྐྱེད་ཅིང་། ལུས་ཆུ་མི་བསྐྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིང་
མོས་དགོས་པ་དང་། ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་སློབ་མ་དང་དབང་ཚུས་གཉིས་ཀ་རིན་
འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་མིང་དབང་སྐབས་སློབ་མ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་མཛད་ཅིང་།
དེའི་རྗེས་འབངས་རྩ་རྟུ་ཉ་དང་གི་བྱ་རྟེས་ལུས་ཆུ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པར་དངོས་
སུ་གསུངས་ལ། ལ་བ་པས་ཀྱང་ཆུ་དབང་སྐབས་སློབ་མ་གཟུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དུ་བསྐྱེད་
པ་སོགས་དང་ཅོད་པན་རིན་འབྱུང་དང་རྗེ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་པ་སོགས་
གསུངས་སོ། །འོན་ཆུ་དབང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་དེ་

གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་གང་བཟུང་ཞེ་ན། རྒྱ་དབང་ལ་སློབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡན་
ལག་མེད་པའི་དོན་རྗེ་སོགས་ཆད་ཐུབ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཛད་པས་སྦྱར་མི་བྱང་བ་མ་ཡིན་
ཡང་། འདི་གའི་བཤད་རྒྱུ་དོར་སྤང་ལས། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་སྤངས་ནས་ནི། །བསྐྱེད་སྦྱོང་
ནི་བཟང་པོ་ལ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སློབ་བཟང་པོ། །རྒྱ་དོར་ལས་བྱང་མི་བསྦྱོང་བསྐྱོམ། །རང་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་ས་བོན་གྱི། །འོད་ཟེར་ཡང་དག་བསྐྱལ་བས་བྱང་། །སྤྲར་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་བསྐྱོམ། །མི་བསྦྱོང་པ་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་། མི་བསྦྱོང་ངོ་མོ་དེ་ཉིད་གྱིས། །རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བྱང་པོ་བསྐྱོམ། །ཞེས་དང་། ས་བོན་ཉི་ལས་བྱང་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་
བསྐྱོམས་ནས་ནི། །ཞེས་དང་། རྒྱེ་ལས་བསྐྱེད་ཆོགས་པར་ནི། །འོད་དཔག་མེད་དུ་རྣམ་པར་
བསྐྱོམ། །ཞེས་དང་། ཁྱིམ་ལས་བྱང་བའི་རལ་གྱིམ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རང་ངོ་མོ། །ཞེས་
(༡༧༥)དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རང་ངོ་མོ། །ཞེས་རྒྱ་དབང་ལ་དབང་ཇས་དང་། སློབ་
མ་གཉིས་མི་བསྦྱོང་པར་བསྐྱེད་པ་ནས། མིང་དབང་ལ་སློབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱམ་པ་ལ་མི་
བསྦྱོང་པར་བྱར་པས་བྱུང་བ་དང་། དབུ་རྒྱན་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་བསྐྱོམས་པས་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དོན་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱོམས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྗེ་ལ་
བྱུ་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པར་བསྐྱོམས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མེ་ལོང་བསྐྱར་བ་དང་། སྦྱི་
པོར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་བསྐྱོམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཉག་པོ་པས་
ཀྱང་རྒྱ་དབང་སྐབས་སློབ་མ་དོན་རྗེ་འོད་མེད་པའི་སྐྱར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་མཐུན་
པས་འདིར་ནི་རྒྱ་དབང་གི་ཆོ་སློབ་མ་དང་དབང་ཇས་མི་བསྦྱོང་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། མིང་
དབང་ལ་སློབ་མ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ནང་དབང་རི་ལྟར་བསྐྱར་རྒྱུ་ནི་སྤྲ་མས་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱས་བསངས་པ་དང་
མཉམ་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲུགས་བཟོ། དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་

དང་འདྲ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་པས་སློབ་མ་རྣམས་བྱངས། རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག། སྤྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་དོན་རྒྱུ་ཆོག་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཐོན་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པར་སྤྱངས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་འཕྲུག་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་འདྲོད་འཛོལ་ས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་སྟོང་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཕྲུག་པ་ལུགས་འདི་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་གཤམ་གསུམ་དང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་(༡༩༠ན)རྣམས་འདྲ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་སློབ་པའི་སྤང་བ་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་དུ་འཕྲུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པའི་རང་ལས་སློབ་མ་རྣམས་རྩྱུ་ལས་དོན་རྒྱུ་གིས་མཆོན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡལ་ཡུམ་དུ་འདི་གའི་མངོན་རྟོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ། སྤང་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་བྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེམ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ། སློབ་མ་ཆོག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཐེང་བ་དང་ལ་བ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྩྱུ་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་དང་། དོན་རྒྱུ་དེ་ལས་སྤྱེས་པའི་མེས་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་མཆོན་པའི་རྩྱུ་གིས་རག་རགས་པ་དང་། སྤྱི་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པས་ལུས་རགས་པ་རྣམས་མཆོན་ཞིང་། དེ་རྣམས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་མཁས་བཅུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། དེ་ཡང་ལ་བ་པས། དབང་ལྡེ་ལ་སློབ་མ་རིམ་པ་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། ཡོན་ཏན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། གསུང་གི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། འཕྲིན་ལས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་། སྤྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོ་རང་ལ་རིགས་ལྡར་བྱེ་བར་བསྐྱེད་པར་

གསུངས་པས་རང་གཞུང་དུ་རིགས་ལྡེའི་ཕྱག་མཆན་སོགས་མི་འབྲ་བ་སོ་(༡༩༠བ)སོར་གསུངས་པ་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཡང་ན་རང་གི་གཞུང་ནས་རིགས་ལྡེ་བཤད་པ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། མེད་ན་གཙོ་བོ་ཉིད་ལ་རིགས་ལྡེར་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ནི་རང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། འཕྲེང་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་ལ་དེའི་དགོས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཡང་སྤྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱབ་བྱངས་པ་ལ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་རྩྭ་སོགས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད། རྟོ་རྩེ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་སྤྲ་མས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་སྐྱབ་བྱངས་པའི་སྤྱ་དང་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ནམས་ལ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རོ་བོར་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ནམས་སྤྲ་མའི་ནམ་སྤར་གི་སྒོ་ཉེ་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས། དེ་འབྲ་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རྟོ་རྩེའི་ལམ་ནས་བབས་པས་སློབ་མ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་མི་བསྦྱོད་པར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར། ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ལས་སློབ་ཏེ་སྤར་གྱི་ཁྱེས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དེ་ལ་བྲིས་པའི་བད་མ་ལ་མ་རེག་པར་བད་མ་འདབ་བརྒྱད་བྲིས་པའི་ཤིང་སྟན་ནམ་ཆེ་བའི་(༡༩༡༣)དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པའི་སང་གའི་གདན་ལ་དངོས་སུ་བཞག་ལ། ཁྱེས་དཀྱིལ་ཡོད་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་དབུས་སུ་བཞག་པར་མོས་ཏེ་ཤིང་སྟན་སོགས་ལ་འཛོག་པ་སྤང་བའི་དགོངས་པའོ། །

ཐེང་བར་ལྷ་སྤྱན་བྲངས་པ་རྣམས་ཁྱ་བའི་རྗེས་སུ་སློབ་མ་རང་གི་ཞལ་དུ་བྲངས་པ་
སོགས་མཛད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུ་ཉམས་སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྷར་མཛད་པ་ནི་འཇུག་པ་བདེ་
བ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། དེས་དོན་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའམ་བྲང་དོན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་བྱེད་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱུག་དུ་འཛིན་
པས་ན་དོན་རྗེ་ཅན་ཏེ། རིགས་བྱུག་པའི་བྲུབ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤང་སོགས་ལ་མར་
གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དབང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་
པ་དེ་རྗེ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷར་དུ་བདག་གི་སློབ་མ་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་སྐུ་ལྷ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་སྐྱོབ་ཅེས་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྐབས་འདི་
ལ་སོགས་པར་སྤྲོ་མས་ཀྱང་གཞན་དོན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་གསལ་འདེབས་
པ་དང་། སློབ་མ་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཀྱན་སྦྲང་བྱ་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་དུ་མར་ཐོན་པར་
བྱས་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསལ་འདེབས་སུ་འཇུག་པའི་བྱུག་སློལ་ཡོད་ལ། དེ་ནི། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ་ལས། དམ་ཆོག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །ཞེས་དང་། མཆན་བྱ་ལས། དེ་
ལྷར་ན་དམ་ཆོག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །ཞེས་པས། ཅེ་བྱེད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཅིག་
བསྟན་ལ། འདིར་ནི་ཡོངས་ཡེ་ཞེས་པས་སྦྲང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་(༡༩༡བ)རབ་བསྐྱེད་པ་
མེད་ན་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་གསུངས་པས། ལྷ་མོང་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྱ་ཐག་ཆོད་པ་ཅིག་གསང་སྤྱགས་ལའང་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་
གིས་ཤིག །ཅེས་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱབ་ཐབས་ལེའུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་ཅ་
བ་གསུམ་བན་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྲང་བའོ། །ཞེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལམ་ཀྱི་ཅ་བར་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
ཀྱི་གནད་དོན་གདམས་ངག་གིས་དོ་སྟོན་པའི་སློལ་བཟང་པོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་བྱམ་མ་གཏོགས་པའི་ནམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཇུས་བྱམ་
ཅུ་ནམས་བསངས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཆོ་ག་གསུམ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་
དུ་སྒར་ལྟར་བསྐྱེད། ལྷ་མ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་
ཟེར་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་བཅུག། དབང་ཇུས་སྒར་གསལ་བ་ལ་རང་གི་རིགས་
བདག་ཡབ་ཡུམ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་མོས་པ་དང་། དེ་ལ་
སྒར་ལྟར་མཆོད་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཞུ་
ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབང་ཇུས་བྱམ་ཅུར་
གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དབང་ཇུས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་མ་
གསུངས་ཀྱང་འབྲེང་བའི་ཇུས་འབྲངས་རྩ་རྒྱུ་ཏ་དང་བི་བྱུ་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ལ།
ཀྱེ་རྟོག་ལས་རིམ་ལས་ནི་ཅོད་པན་སོགས་སྒར་(༣༡༣ན)བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་
ནས་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྷ་མ་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་།
ལྷ་ལ་ཡང་རྩལ་ཆོན་སོགས་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་ལྷ་དང་། འབྲེང་བ་
སོགས་མཁས་བྱུང་གི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསར་དུ་དབང་ལྷ་སྤྱན་དངས་པ་
དང་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲ་མས་ནི་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མི་མཛད་ཀྱང་། སྟོབ་མ་
ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་གཏད་པའི་སྟོན་སྒར་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། དེ་ནས་རང་བཞིན་ཤེས་ནལ་འབྱོར། །ཞེས་སོགས་སྒར་དངས་པས་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འབྱེན་པའང་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ལྷ་དེ་དག་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དང་། བྱམ་
དབང་རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་སུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་
དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ལྷས་དབང་བསྐྱར་བར་དགོངས་པ་གཏད་པ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་
བུམ་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་བུམ་དབང་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པར་མི་འགྲོ་སྟེ་གསང་
དབང་སོགས་ལའང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་དབང་དེ་
དག་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བུམ་དབང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
བསྐྱར་བས་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་ཐོབ་པར་འཛོག་མི་རུས་ཏེ་བུམ་དབང་ཡིན་ན་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱར་བས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུས་དགྲིལ་གྱི་དབུས་སུ་(༡༩༡བ)བཞག་
ནས། ཏུ་དབང་སོགས་བསྐྱར་བར་ཆད་ཐུབ་མང་པོས་གསུངས་ལ། དེ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་
རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་མ་དང་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལས་བུམ་དབང་
ཐོབ་པའང་དབང་དེ་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་མ་དང་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཏེ་བུམ་དབང་དང་རྒྱན་གཅིག་ལ་བསྐྱར་བའི་དབང་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དབང་
དེ་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་
པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྷ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཡང་བུམ་དབང་རྩལ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དེར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ས་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མི་མཛད་
པར་དགོངས་པ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་དེ་དག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་དེ་
ལས་དབང་ཐོབ་པར་འཛོག་རིམ་རྒྱར་རུས་ཞེ་ན་ལྷ་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་གཏད་ཅིང་དངོས་
སུ་ལྷ་མ་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་བྱས་པས་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་ས་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སུ་འཛོག་རུས་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་གི་སྟོན་པ་འཕོག་པའི་
ཆོ། ལས་གྲལ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འཕོགས་ཆོག་མི་མཛད་ཀྱང་། ལས་

སློབ་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་པའི་མཐུས་སྒྲིམ་པ་སྦྱིས་
པའི་ཆེ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་དང་དེ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པར་འཛིག་ཅུས་པ་
བཞིན་ནོ། །གསར་དུ་སྦྱར་བྲངས་པའི་དབང་(༡༩༣ན)ལྟ་ལ་ནི། ལ་བ་པས་བདེ་མཆོག་ཉིད་
ལ་རིགས་ལྡར་བྱེ་བས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱར་འདེན་པར་གསུངས་པ་དང་།
འབྲེང་བ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་སེམས་
དཔའ་དང་སེམས་མ་ཁོ་བོ་དང་ཁོ་མོའི་རྣམ་པ་སྦྱི་འགྲོ་ལྟར་སྦྱར་འདེན་པར་གསུངས་པའི་
ཚུལ་གཉིས་སྦྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེང་། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཆན་དང་བཅས་
པར་ནང་དབང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱར་འདེན་པར་གསུངས་
པ་དང་། བཤད་རྒྱུ་དོར་བྱེང་གི་ལུང་འོག་ཏུ་བྲངས་པ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐའ་
རྟེན་སྐབས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟའི་རྣམ་པར་སྦྱར་འདེན་པར་གསུངས་པས་ན་ལྟ་
མ་ལྟར་བྱ་བ་ལེགས་ཤིང་དེ་ཡང་ལ་བ་པས་ཚུ་ཅོད་པན་སོགས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིན་
འབྱུང་གི་ཉེ་རུ་གས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འདིར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆུ་དབང་གི་ཆེ་
མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཅོད་པན་གྱི་
དབང་གི་ཆེ་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟའི་
རྣམ་པ་སོགས་སུ་སྦྱར་འདེན་དགོས་སམ་སྟུག་མོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
པའི་དགོངས་པ་མཛད། སྦྱར་མ་ལ་སོགས་པའི་གཤེགས་མ་དང་བཅས་(༡༩༣བ)པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བྲག་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། ལྷ་དང་གར་མཛད་ཅིང་

རོལ་མོ་སྤྱོད་ཆོག་ས་པའི་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང། མེ་ཉོག་དང་གྲུར་གྲུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབབས་
ཤིང་། རྒྱག་གིས་ཅུང་ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་བའི་བྱམ་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གཟུགས་རྗེ་
རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མས་བཟུང་གིས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་དང་། གྲོ་
བོ་རྣམས་སྤྱོད་ཆོག་ས་མཆོམས་སྤྱོད་ཆོག་ས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
བགོགས་རྣམས་བསྐྱད་པའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། མཛད་ཚུལ་དེ་རྣམས་འབྲེང་བ་
ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་སྤོས་མཛད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་སྤྱར་བ་ཡོད་ལ། དག་འདོན་
ནི་སྤྱན་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །དབང་ལྡན་སྤྱན་འདེན་པའི་ཆོ། གྲོ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་
མི་དད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤོས་ཏེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སོགས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱན་འདེན་པ་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱོད་
ཕྱིའི་སྤྱན་འདེན་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་
དམིགས་པ་བརྟན་པོས་དབང་ལྡན་སྤྱན་འདེན་པ་སོགས་སྤྱད་ནས་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་སྐབས་ན་ཆུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་དངོས་སྤྱོད་
འདུས་ནས་སྤོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་ངེས་པར་སྤོལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཅུ་ཆུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་
པ་ལས། རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱགས་ཀྱིས་ནི། །ཡུངས་ཀར་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །(༢༩༥ན)
དེ་ལ་དེ་ཡི་ཆེན་ནི། །བདག་ཉིད་དབང་བསྐྱར་རབ་དུ་སྤོལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མཆོན་
དང་བཅས་པ་ལས། འདི་སྤྱད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱགས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་། རང་གི་
རྒྱག་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གཅིག་དུ་སྟེ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མཆོངས་
པར་བྱས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུངས་ཀར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཐེག་ལེ་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་ཞུགས་ཅན་ཏེ་སྤོབ་དཔོན་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་ལ། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་
སྟེ་བསྐྱལ་བར་བྱ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་སྟེ་དུས་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱལ་
ན་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་བྱོན་ནས་སློབ་མ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྟེ་ལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཟ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། འདིར་བཟ་ཤེས་པའམ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་
གང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བཟ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རང་
སྟེང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུགས་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སོགས་
ལ་ས་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱིབ་པས་དག་པའི་ཚུལ་དང་། སོ་སྟེ་རྣམས་ལ་རང་སྟེང་དུ་བྱི་
མའི་སྦྱིབ་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་ལུས་སེམས་ཀྱན་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ལ་གནས་པས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྟོང་ལ་བྱབ་
པའམ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དང་ངོ་སོ་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་
དོན་གྱི་ངོ་རྟོག་(༢༩༥བ)འཆང་ནི་རིགས་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་བྱང་དོན་རིགས་བྱུག་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་
སྟོང་བའི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུར་གཞིའི་ཕྱང་སོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་
པ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱང་སོ་ལྷའི་ནང་ནས་སེམས་
གཙོ་སོ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་དེ་ཉིད་སྟོང་བྱེད་རིགས་བྱུག་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་སོ་
གཞན་སྟོང་བྱེད་དམ་པའི་རིགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྗེའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མ་
ལུས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་སྟེད་བྱེད་རིགས་བྱུག་པའི་ངོ་སོ་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི། བཟ་ཤེས་ངེས་ནི་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་སློབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟེད་
པའི་སྟོན་ནས་དབང་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བའི་བཟ་ཤེས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་ལགས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྟོང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྦྱར་མི་ལྡང་བའི་

ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གནས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རིགས་བྱག་པའི་རོ་བོ་དེ་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་རོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཤད་པའང་
སྤང་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ལ་དུས་ནས་ཡང་མི་འབྲལ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་སེམས་
ལས་བཞེངས་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱིང་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་མངོན་ནོ། །རྒྱུ་བ་བཞི་བ་
ནམས་ལ་ཉི་ཤུ་བ་བ་ཚབ་འགྱུར་དུ། བཟ་ཤེས་དེ་ནི་དེར་དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཆེ་བྱེད་ལ་
ཤོག། ཅེས་དང་། ཆག་འགྱུར་དུ། དེས་ནི་དེར་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར་མཆོག་ལ་བཟ་ཤེས་ཤོག་
ཅེས་འབྱུང་རོ། །བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་མ་(༡༩༥༦)ལུས་རྗེ་རྗེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
པ་སྟེ་འདུས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་བས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་ཞེ་སྤང་ནས་
པར་སྐྱོང་བར་མཛད་པའི་ལྷ་ལ་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མཆོན་གསོལ་ཏེ་གྲགས་
པ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་བསྐྱར་བའི་བཟ་ཤེས་དེས་ནི་དེ་རིང་
སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དབང་རབ་རུ་བསྐྱར་རོ། །བཟ་
ཤེས་གང་ཞིག་མཐའ་དག་འཁོར་ལོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རིགས་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའམ་དེའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ནི་གཏི་མུག་ནས་པར་དག་པའི་རོ་བོ་
དང་གཏི་མུག་སྐྱོང་བའི་ལྷ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དེ་སྐྱེངས་
པས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཉལ་རུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། མོངས་
པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་ས་བོན་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་བཟ་ཤེས་དེས་ནི་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་ལ་དབང་
རབ་རུ་བསྐྱར་རོ། །མ་ལུས་རིན་ཆེན་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་ནམས་དང་འདྲ་ལ།
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ནི། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་
མུག་མཆོན་དུ་འཛིན་པས་འགོ་བ་ནམས་ཀྱི་ཕོངས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་

རབ་ཏུ་བཅོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁེངས་པས་མཐོ་བར་འཛིན་
པའི་སེམས་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་(༢༡༥བ)པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་མཛད་པ་ཞེས་དང་། ཀླང་པ་ཐ་མའི་དོན་སྒར་བཤད་པས་ཤེས་
ཅུས་སོ། །མ་ལུས་པད་མའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཀྱང་སྒར་དང་འབྲ་བ་ལས་འཛིག་ཉེན་
དབང་སྤྲུག་འོད་དཔག་མེད་ནི་སྲིད་པའི་བྲ་བ་སྟེ་བཀོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་སམ་པ་ཆ་བ་
གྱིས་སྲིད་པའི་གཟེབ་ཅེས་བསྒྱུར་བ་དང་བསྒྱུན་ན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དེས་ལུས་ཅན་རྣམས་
འཆིང་བས་ན་སྲིད་པའི་བྲ་བ་སྟེ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་པོ། །དེ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་འཛོམས་
ན་འོད་དཔག་མེད་ནི། འདོད་ཆགས་དག་པའི་ངོ་བོ་དང་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ཡིན་པས།
ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་སྤྱངས་པའི་སློ་ནས་འབྲས་བྱ་འཁོར་བ་འཛོམས་པའམ་ལྟོག་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀླང་པ་བཞི་པའི་དོན་ནི་གོང་གི་རིགས་འགྲེས་ཤེས་ཅུས་སོ། །མ་
ལུས་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཀྱང་སྒར་ལྟར་ལ། ལས་སམ་ཐོན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་བཅེ་བ་
ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་རྣམ་སྤྲོད་ཆེས་སྟེ་བ་ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་
རྣམས་ཡིན་པས་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་དེས་
པར་སྤྱོད་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཆོས་
སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་ནས་སེལ་བར་མཛད་པ་དོན་ཡོད་(༢༡༦ན)
གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བྱ་སྤྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་བཟུ་ཤེས་དེས་ནི་དེ་རིང་
སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སློ་ནས་དབང་རབ་ཏུ་བསྐྱར་རོ་ཞེས་
སམ། ཡང་ན་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་སྤྲུག་དོག་སྤྱང་བའི་ལྷ་

ཡིན་ལ། སྤག་དོག་སྤྱང་ཚུལ་ཡང་། མཛོད་ལས། སྤག་དོག་ཁོང་ཁྱིའི་རྒྱ་ལས་བྱང་། །ཞེས་
སྤག་དོག་ཁོང་ཁྱིའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ན། བཅེ་བས་ཁོང་ཁྱི་དང་འཛིན་སྐྱངས་
འགལ་བར་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྤྱང་བར་བྱེད་ལ། དེ་སྤྱངས་པའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་དེས་
བསྐྱེད་པའི་སྤག་དོག་སོགས་ཀྱང་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་རུང་། །

འདི་ལ་ཆག་གིས། བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་ལས་ཀྱི་རིགས་ནི་མཐའ་དག་ལྡན། །ལོག་པར་
སྤྱ་འདོད་ནམས་ལ་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ཡི་དག་ཐབས་བཛོད་པས་དེ་ནི་སེལ་བ་
པོ། །ཞེས་དང་། པ་ཆབ་ཀྱིས། རྩན་སྤྱ་དགའ་བ་ནམས་ལ་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་
སྤྱང་ཐབས་གསུང་བ་ཡིས་དེ་དག་མི་སྤྱ་བ། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་བཟ་
ཤིས་གང་། །ཞེས་བསྐྱར་ལ། གཞན་ནམས་ལའང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཅིང་དབང་
དོན་དུ་བཀོད་བ་ཟུང་འཇུག་གསལ་བའི་འགྲུང་ཡང་མཐུན་ནོ། །བཟ་ཤིས་ཀྱི་ཆེ་རོལ་མེད་
སྤྱ་བྱ་བ་ནི། སྤྱ་ཤིའི་བརྟག་པ་དགྲུ་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ལས། དོན་ཤིལ་བུའི་སྤྱ་དང་
བཅས། །རང་འདོད་བཟ་ཤིས་སྤྱ་སྤངས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་
དོན་ཤིལ་བུའི་ཤིལ་ཆེན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་ནས་ནམ་རྒྱལ་བུམ་
པ་འདེགས་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་(༡༩༦)མོས་
ནས་རང་གིས་ཀྱང་ཤིས་པའི་སྤྱ་སྤྱར་སྤང་བ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱ་སྤྱེ་འདིའི་དུས་སུ་དཔོན་
སྤོབ་ནམས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཏེག་ནས་སྤོབ་མ་ལ་ཤིས་པ་བྱེད་དེ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
བུམ་པ་བཟུང་སྟེ་བཟ་ཤིས་པའི། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཐོག་མར་བཟུག་ །ཅེས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཤིས་བཛོད་ཀྱི་ཆེ་ལས་ཀྱི་དོན་ཤིལ་སོགས་པས་ནམ་བུམ་
སྤོབ་མ་ལ་སྤོགས་ཏེ་འདེག་གོ། །དེ་ནས་དོན་ཤིལ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་བའི། ཉིལ་
ཀྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བའི། །རྒྱལ་བ་བུམ་པ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བཛོད། དོན་ནི་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཉིལ་ཀྱི་གང་བྱ་ལྟར་བྱུང་བར་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས་བྱམ་
པའི་ཆུས་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སློབ་མ་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་ཡིད་
བདེ་བ་དང་སློབ་ར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་སློབ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་མས་བསྐྱབས་པའི་
དབང་བྱམ་དེ་ཉིད་མང་པོར་གྱུར་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ཐོགས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆུ་རྒྱན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱ་བྱམ་ཀྱི་ཆུས་དུ་སྐྱགས་ཏེ་སློབ་
མའི་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ནང་དུ་ཞུགས་པར་མོས་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེན་
བཅུ་དྲུག་པ་ལས། བྱམ་པ་དམ་ཆོག་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །བཟུང་བར་མཁས་པ་དག་གིས་
བསྐྱོམ། །ཞེས་པའི་སློན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་ལས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་དེ་བྱམ་
པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནི་སྤར་ནང་དུ་རྣམ་སྤང་སོགས་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་རྣམས་
དམ་ཆོག་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་སྤྱན་ལ་སོགས་པས་བཟུང་(༡༩༧༥)བར་མཁས་པ་སྟེ་སློབ་
དཔོན་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱན་ལ་སོགས་
པས་བཟུང་བར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་
ན་ཐོགས་པར་མོས་དགོས་པ་རྟོ་རྟེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་དེ་དང་སྤགས་རིམ་གྱི་དགོངས་
པའོ། །སྐྱོམ་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མོས་ནས་དངོས་སུ་སྒྲ་མས་རྣམས་རྒྱལ་བྱམ་པའི་རྒྱ་རྟོ་རྟེ་དང་
བཅས་པའི་ཁྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱམ་པའི་ཁ་རྒྱན་གྱིས་སྤངས་ནས་སློབ་མའི་སྤྱི་པོར་འཐོར་བ་དང་
མཉམ་དུ་དབང་བསྐྱར་རྟོ་རྟེ་ཞེས་སོགས་སྤགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ནས་དབང་བསྐྱར་གྱི་
རྟོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡང་མཛད་
པས་བྱམ་པ་མགོ་བོར་འཛིག་ཅིང་། ཡོ་ག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམ་རྒྱ་འབྱུང་དུ་བཅུག་
ཀྱང་ཆོག་གོ། །བྱམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་སློན་དུ་རྣམས་རྒྱལ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་
བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དུང་
ཆོས་སམ་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེལ་ནས་བསྐྱར་བ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རྒྱལ་བྱམ་

བ་གཅིག་ཤུས་བསྐྱར་ཚུལ་ཏེ་ལུགས་གསུམ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་འདོར་དུ་མི་རུང་བས་ན་རྗེ་རྒྱུ་མེས་པོ་ཡིན་ལ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱིས་བྱག་བྱས་བ་སྟེ་དེའི་འོས་སུ་གྱུར་པའང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱན་(༡༩༧)ལྟར་གསང་བ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་གནས་ལས་གྱུར་བའམ་དེའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྤྱན་པར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བ་སྟེ་སློབ་མ་ལ་དབུགས་འབྱེན་བ་ཡིན་ལ། ཆོགས་བཅད་དེ་གསང་འདུས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་འབྱུང་ངོ། །ཨོ་མ་རྩ་སུ་ཁ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་རྒྱུ་མེས་དཔལ་དབང་བསྐྱར་བར་བགྱི་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བདག་ལ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བ་ཡིན་ཏེ་མརྩ་སུ་ཁ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བརྩ་ས་རྩ་དོན་རྒྱུ་མེས་དཔལ། ཨ་རྩེ་ཤིང་མི་དབང་བསྐྱར་བར་བགྱི་བས། སམ་ཏ་ཐུག་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཨ་རྩེ་བ་ཏེ་མངའ་བདག་ཏེ་མོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར། འི་རྩོ་མེ་རྩ་བ་བདག་ལ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅེས་བ་ཡིན་ལ། འི་རྩོ་མེ་རྩ་བདག་གིས་བརྟན་པར་བྱེད་ཅེས་བསྐྱར་ཡང་རུང་བར་མཛོད། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ལྟ་བུས། དེ་རིང་ངས་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ་ཞེས་པའམ། སངས་རྒྱས་རྗེ་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཆུའི་དབང་བསྐྱར་བས་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཆོག་ལ། སྤགས་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། བདག་ནི་རྗེ་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྱི། ཁྱོད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བ་སྟེ། བརྩ་ལྷ་ད་ཀ་རྗེ་རྒྱུ་མེས་ཀྱི། ཨ་རྩེ་ཤིང་མི་དབང་བསྐྱར་གྱི། སུ་ར་ཏེ་ཏྲུ་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཨ་ཏྲུ་འའམ་བདག་ནི་ཞེས་པ་དང་ཨོ་ལྷ་དང་རྩྱུ་ནི་ས་བོན་ཡིན་ལ། བསྐྱེས་པར་མོས་ན་སྤགས་སྤམ་བཞག་ནས་ཕྱི་མ་འདི་གཅིག་ཤུ་བཟོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་(༡༩༨)འཕྲེང་བའི་དགོངས་པའོ། །

སྐྱལ་ས་གཉིས་ཉི་ཤུ་བ་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་འཕྲེང་བ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ཞིང་།
ཉི་ཤུ་བ་ཆག་འབྱུར་དང་འཕྲེང་བ་དང་ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་སྐྱལ་ས་སྤྱི་མཐུན་ཨ་ཁྱེ་ཏི་རྩ་མི་
ཞེས་པའི་གོང་དུ་ཨ་ཁྱེ་ཏི་ཀེ་ན་ཏྲི་ཞེས་པ་ཞིག་ལྷག་པོར་ཡོད་ཅིང་། མེ་ཁྱེ་བ་ཞེས་པའི་མེ་
མེད། ཉི་ཤུ་བ་པ་ཆབ་འབྱུར་དུ་སྐྱལ་ས་སྤྱི་མཐུན་ཨ་ཁྱེ་ཏི་ཀེ་ན་ཏྲི་ཞེས་པ་དང་ཆག་འབྱུར་
དུ་ཨ་ཁྱེ་ཏི་ཀེ་ན་ཏྲི་ཞེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱལ་ས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཚུས་གཏོར་བ་སོགས་
དང་དབུ་རྒྱ་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་དོར་བེལ་ལག་ཏུ་གཏད་པ་དང་མིང་བཏགས་པ་རྣམས་
ནི་དབང་ལྷ་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་མ་ཡིན་པས་རོ་བོ་ནི་ཚུ་དབང་ལ་མཚོན་ན་དབང་
བསྐྱར་ས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། དབང་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པ་ཁྱེ་བའི་ཚུས་བསྐྱར་ཚུལ་སྤྱི་
པོར་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་སྐྱབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་
དགོངས་པ་གཏད་པ་རྣམས་དང་གསར་དུ་སྤྱན་བྱངས་པའི་དབང་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་
མཛད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེ་མས་བསྐྱར་བའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱོབ་མ་དེའི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཞེ་སྤང་སྦྱང་བ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱོན་ཀྱི་བསྐྱོམ་བཞུས་དང་། དངོས་གྲུབ་
སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་བསྐྱོས་པ་ལ་ཚུ་དབང་དུ་བྱ་སྟེ་གཞན་བཞི་
དང་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བའི་དབང་ལ་ཡང་དེའི་རིག་པ་སྐྱར་རོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་གྲུབ་མཛེས་
རྒྱུད་སྟེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། བུམ་དབང་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། ཚུ་དང་ཅོད་པན་སོགས་ཀྱིས་རང་
རང་གི་(༡༩༩བ)ཆོ་གས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ། དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་
འོང་བས་དེ་དང་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་གཉིས་སྐྱར་བའི་བདེ་སྦྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་མིན་ནའང་དེའི་ཆོ་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང་། ལྷ་བ་བྲན་པའི་
བདེ་སྦྱོང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བྲན་པ་དང་དོ་རྩེ་སྐྱོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཡང་དངོས་
དང་བསྐྱོམས་པའི་རིག་མ་གང་བྱུང་དང་། རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་གཉིས་འཇུག་

པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་། ལྷ་བ་བྲན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་
པ་དམའ་མཐའ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་ན་དབང་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་བཞག་མི་རུས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱམ་ཆུ་མགོར་གཏོར་བ་དང་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་སོགས་དང་
དབང་གི་ཆོག་སྤྲོ་ན་བར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་ཐོབ་པར་མི་འགྲོ་བས། དབང་བདུན་ལེགས་
པར་འགྲོད་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་ཐེབས་པ་ངེས་པར་གཤམ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན།
རྒྱས་གཏོར་བ་དང་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་སོགས་རྩས་ཀྱི་དབང་དེ་དག་ནི་དབང་གི་རྒྱ་ཡིན།
དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་འགྲེང་བ་ལས། དེའི་ཆེ་དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་ལྷར་དབང་བསྐྱར་བའི་
དུས་སུ་བདེ་བ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་བྱུང་བར་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་པས་
ཆུ་དབང་ལ་མཆོན་ན་དངོས་སུ་སྒྲ་མ་དང་སྒོ་མ་དོན་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་དབང་ལྷ་སྐྱོན་
བངས་པ་རྣམས་གྱིས་བྱམ་པའི་རྒྱས་སྤྱོ་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་གང་བས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་
སྐྱེས་པའོ། དེ་སྐྱེས་པར་མོས་པའོ། སྟོང་པའི་གོ་བ་མེད་རིགས་(༡༩༤ན)ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་
པའམ་སྐྱེས་པར་མོས་པ་ཅམ་ལ་དམའ་མཐར་བྱས་པ་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། རྒྱས་པར་
སྐྱོན་བདེ་སྟོང་གི་མོས་པ་བྱེད་ཆུལ་དེའི་ཐོག་དེ་འབྲའི་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཞེ་སྤང་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་
བསྐྱོམ་བཞུས་དང་། དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་
ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐ་མལ་
པ་གནས་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་བྱུང་སྟམ་པ་དང་།
རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གི་དྲི་མ་དག་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བཞུས་
དང་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་ལ། དེ་ལྷར་

དམའ་མཐར་བཞུགས་པའི་མོས་པ་ཚུན་ཆད་དང་ཇུས་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལས་
རྒྱུད་ལ་དེ་དག་གི་ས་བོན་ནས་རྒྱུས་པ་བྱུང་བར་བ་རེ་འཛོག་ཅིང་ས་བོན་བཞག་པ་དེ་དང་
བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེས་པར་མོས་པ་རྣམས་ནི་དབང་གི་ངོ་བོ་དངོས་གཞི་ཡིན་
པས་སྒྲ་མས་གལ་ཆེ་བའི་དོན་དེ་རྣམས་བདུན་འཕྲོད་ངེས་དང་། སྒྲོ་བ་མས་ཀྱང་ཡིད་གཞན་
དུ་མ་ཡེངས་པར་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་རང་ག་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འབྲེལ་རྒྱུས་པ་འཛོག་པ་སོགས་
མི་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
རྣམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་བཟའ་ཅད་ཀྱི་ངི་མ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་(༡༩༤བ)ལྟར་རྣམ་པ་རྒྱ་ལ་ངོ་བོ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནར་
མོས་དགོས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱང་བ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུས་པ་དང་བག་ཆགས་རྣམས་འཛོག་རྒྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ངེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན་རྒྱ་དབང་ལ་མཚོན་ན། རུམ་རྒྱས་གཏོར་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱ་
ལས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུས་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འོ་ལྷ་མིན་འདུ་བྱེད་ཅིག་སྐྱེ་ལ། འདུ་བྱེད་དེ་རྒྱ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་དང་འབྲས་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོགས་
བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་ས་བོན་དང་འབྲས་བྱ་དེ་ལྷ་བྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་བཞུས་ལ་དབང་
བ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དེ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་མི་འབྲས་བ་
མེད་དེ། མཛོད་གནས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བཞུགས་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ལས། རྒྱུས་པ་དང་ས་བོན་
དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ལྷ་བྱ། ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་མས་བཞག་པས་ན་བག་ཆགས་དང་། ཉོན་

མོངས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་ས་བོན། ཉོན་མོངས་སྤྲ་མས་སྤང་ཡང་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་
བསྐྱེད་བྱང་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ཡིན་པ་དང་ལམ་ལ་སྤྱི་བ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་
རྒྱས་པ་ཞེས་ལྟོག་པའི་སྟོན་སྤྲེལ་པ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེས་
ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཉོན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་ཡིན་ཡང་ཉོན་(༡༩༠ན)མོངས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་
མི་བྱེད་པས་ན་དེའི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིའི་དབང་རྩས་
ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་དམིགས་
པ་ནམས་མ་ཆད་པར་བྱས་ཕྱིན་རྒྱུད་ལ་དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་སོགས་བཞག་བྱང་སྟམ་
པའི་དམིགས་པ་ནི་བྱས་ཀྱང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྟོན་མི་འབྱུང་ཏེ།
དབང་རྩས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛོམ་པའི་རྒྱ་
ཆོགས་ལས་བག་ཆགས་སོགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་བྱང་སྟམ་
པའི་དམིགས་པ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོན་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྩས་སུ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་
པ་སོགས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཁུ་
བས་སྦྱི་བོར་གནས་པས་རྒྱས་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་མངོན་
ཏོགས་ཀྱི་རྒྱ་དབང་སྐབས་སུ་རྒྱས་འདེབས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕྲེང་བར་སྟོན་དཔོན་
ཀྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་བྱ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དབང་
གཞན་ནམས་ལ་འང་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱ་བ་མཆོན་ཏེ་བསྟན་ཅིང་། ལ་བ་
པས། རྒྱ་དབང་གི་སྐབས་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་མི་བསྐྱོད་པ། ཅོད་པན་ཀྱི་དབང་གི་སྐབས་ན་ལྷག་
གཡས་སུ་རིན་འབྱུང་གིས་དབུ་བརྒྱན་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྒྱ་དབང་གི་
སྐབས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུང་པ་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་

སུ་གྲུང་པ་ལས། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་(༡༩༠བ)པར་མོས་སུ་བཅུག། དེ་ནི་རིགས་ཅན་ལ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ལ་འཁོར་ལ་གཙོ་བོས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་གཟུགས་སྐུས་རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། མན་སྟེར་མི་བསྐྱོད་པས་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་གྱི་དོན་མི་བཞེད་པས་གཤེགས་པ་གཞན་བཞིའི་སྤང་གཞི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤང་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུགས་ཀའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དབང་ལྷ་གསར་དུ་སྐྱེན་ངངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བཀྲག་ནས་སློབ་མའི་བ་སྤྱིའི་སློ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་སུ་གཞུག། དེ་རྗེས་ཨོ་ས་ར་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨ་རྒྱ་ཐུ་རྩ་མེ་རྩ་སོགས་བརྗོད་ནས། སློབ་མ་ལ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད། དེ་དག་ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱང་འབྲུག་གསལ་བར་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱ་པོ་པས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་འབྲུང་ཐུན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་དེར་ཐིམ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ་ཞེས་དང་། ལ་བ་པ། ལྷ་བ་ལྷ་བ། དྲ་རི་ཀ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་ལྷ་བསྟེན་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྟེན་ཚུལ་ཡང་། ལ་བ་པ་དང་ལྷ་བ་ལྷ་བས་སྤྱིའི་བུ་ག་ནས་གཞུག་པ་དང་། ལ་བ་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲག་ནས་གཞུག་(༡༩༡ན)པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འཕྲེང་བར་ཡང་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་དབང་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་མཆོད་པར་གསུངས་པས་དབང་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོན་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། ལ་བ་པ། དྲ་རི་ཀ་པ། རྩ་བ་རི་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་པོ་དམ་ཆོག་དོ་རྗེས། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་

གྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་པར་བལྟས་ཏེ། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་
མཆོད་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གཞན་རྣམས་ལ་མཆོད་
པ་མཆོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དྲ་རི་ཀ་པས། མཆོད་དེ་དག་པ་སྦྱོན་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དག་པ་བརྗོད་པ་ལ། དབང་འདི་དང་འདིས་མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་
མོངས་སོགས་འདི་དང་འདི་སྦྱོང་བའམ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་དག་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ཞེས་
སྤང་བྱ་དག་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཆོས་འདི་དང་
འདིའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པ་དང་། དག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆོས་སུ་དག་པ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བའི་ལེུ་བཞི་
པ་ལས། ཕྱང་པོ་ལྡེ་ཡི་རྣམ་དག་པས། རྩོག་མར་རྒྱ་ནམ་མིང་གི་མཐར། །དབང་བསྐྱར་བ་
ནི་མཆོག་ཏུ་ཤེས། །མད་བྱང་ཆེན་པོ་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་
བསྐྱོད་ཏེ་ཉམས་ཀྱང་། མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་ལྡེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལྡེ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡང་དབང་གི་རོ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཞེན་ནས་མ་དག་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཞེ་སྤང་སྦྱོང་བའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། རྒྱ་(༡༩༡)བ་དབང་གི་རོ་བོ་
ལ་ཡང་མ་དག་པ་དེ་གཉིས་དག་པའི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་
གིས་མ་དག་པའི་ཆོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེར་སྒྲ། རྗེ་རྗེའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས། འིལ་བུའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲལ་དོག །མིང་གི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཏི་ཐུག་དག་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། དབང་གི་རོ་བོ་ལ་ཡང་
སྤང་བྱ་དེ་རྣམས་དག་པའི་ཆ་རེ་འཛོག་གོ །དབང་ལྡེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོར་དག་པའི་
དག་པ་ལ། བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྡེ་ནི་དག་པ་འདི། །དབང་བསྐྱར་
ལྡེ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མ་རིག་པ་ནི་བསལ་ནས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་

སངས་རྒྱལ་རིགས་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོར་དག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲོམ་འབྱུང་
ལས། དབང་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བདག་ཉིད། །ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོར་
གསུངས་ལ། གུར་གྱི་བཞི་པ་ལས། གང་གང་སྤང་བ་དེ་ཀུན་དང་། །དེ་རང་གཙོ་བོ་ཉེ་རུ་
ཀ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སུ་གང་བལྟོ། །ཞེས་
དབང་ལྷའི་རྗེས་སུ་གསུངས་པའི་དོན། ལྷའི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་སྤང་བ་ནས་མིང་དབང་
གི་བར་གང་གང་སྤང་བ་དུག་པོ་དེ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་གཤེགས་བྱེད་ཀྱི་བྱི་མ་དབང་དེ་
དག་གིས་འཁྲུང་ཅིང་། དེ་(༡༩༡༣)དག་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱ་
མོས་པ་བྱའོ་ཞེས་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་བལྟ་བའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་དང་། འཕྲེང་
བ་ལས་ཀྱང་དབང་ལྷས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ས་བོན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་རྩ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱེད་དཀྱིལ་ཆོག་
ལས། སངས་རྒྱལ་ལྷ་ནི་རྣམ་དག་རྒྱ། །དབང་ལྷ་ཡིས་ནི་ཐོབ་པ་ཡིན། །མ་རིག་པ་ལས་
འདས་ནས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་རིམ་གྱིས་འཕྲོལ། ཅེས་དང་། ལ་བ་པས་ཀྱང་དབང་ལྷ་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་དང་། སྒོ་ལྷའི་ཤེས་པ་
དང་། ཀུན་གཞི་རྣམས་གནས་ཀྱར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས། དབང་ལྷ་པོ་དེ་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་དང་
ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་ཤིང་དབང་ལྷ་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་དང་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པའང་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལ་བ་པས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་
ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནས་ཡིད་ཤེས་ཉིད་ལ་
ལྟོག་ཆས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའམ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་དང་ཡིད་

ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲིམ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཞེད་
པའི་སེམས་ཅམ་པ་རང་ལུགས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དང་
ཡིད་ཤེས་དང་སྒྲོ་ལྗེའི་དབང་ཤེས་རྣམས་གནས་གྲུར་པ་རིམ་བཞིན་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་མཉམ་
ཉིད་སོར་ཉོག་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་བཞིར་གསུངས་པ་(༡༩༡བ)དང་། གྲུབ་ཆེན་འདིས་བཤད་
པ་གཉིས་མཐུན་པ་ལ་བརྟགས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལྟར་ཆོགས་བྱུག་ལས་རོ་བོ་ཐ་
དད་བཞེད་པ་འབྲེལ་ཞིག་འདུག་ཡང་། གྲུབ་ཆེན་དེས་མཛད་པའི་ལྷ་ཡི་པའི་བདེ་མཆོག་
སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་བདག་མེད་པ་མཆོན་པར་
གསུངས་པ་ལ་འདོད་འཛིན་ཆོགས་བྱུག་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཞེད་
པ་ཡིན་མིན་དབྱེད་གཞིར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བས། །དངོས་གྲུབ་ཏུ་
འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ལྟ་གང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡི། །དེ་ཡི་ལས་གང་སྒྲུབ་པར་བྱས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དབང་དེ་དག་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྟ་སོ་སོའི་ལྟ་བསྟོམ་
པ་དང་། དེའི་རིགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བའི་བྱས་པའང་
འཛིག་གོ། །དེས་ན་ཆུ་དབང་གི་སྐབས། དེ་ལྟར་བྱམ་དབང་དགྲུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཆུའི་
དབང་ཐོབ་ཞེ་སྤང་གི་རིམ་སྤངས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གནས་བསྐྱར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་
བར་བྱས་སོ། །ཞེས་དག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གོ་བ་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེ་སྤང་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཁོང་ཁོ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
དང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
པ་སྟེ། རིག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཉེས་པར་སྒྲོད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྤྱག་
བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་

དམིགས་ནས་མི་བཅོད་པར་འབྱུག་ཅིང་(༢༩༣ན)གཞོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པའམ་ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བའི་
བྱེད་ལས་ཅན་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་མཛོད་ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་
རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་གསལ་རིག་
གི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། མན་སྟེའི་སྟེ་མ་བཞི་པ་
ལས། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་སྟེང་ཇེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པའི་
དོན་བསྟོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་སྦྱེས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་
ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་མཛོད་སུམ་སྟེ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །ཞེས་
སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་ཤིང་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐྱབས། འཕགས་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནས་བྱ་སྒྲིབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཞི་སྟེ་ལྷས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་
དབྱིངས་རྣམ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གསེར་འཕྲེང་དུ་བཤད་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་
མི་གཅིག་པའི་སྐྱབས་དོན་བྱེད་པར་བྱའོ། །

ཅོད་པན་གྱི་དབང་།

གཉིས་པ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། སློབ་མ་ཁྱུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་བབས་ཏེ་
(༡༩༣བ)གོས་དམར་པོ་གསར་བ་བྱོན་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམས་གྱིས་བརྒྱན། གདུགས་
དཀར་པོ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་རྗེས་
སྒྲོས་བྲས་པའི་སློན་པ་རང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱ་སྒྲངས་པའི་འག་ཏུ་སྒྲ་མས་སྤྱ་བངས་
ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོར་བ་གསུམ་དངོས་སུ་བྱ་བའམ་བྲས་པའི་མོས་པ་བྲས་ནས་ཤར་
སྐྱོར་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་འཁོད་པར་མོས་རྗེས། བྱང་ཆུབ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཅོད་པན་
གྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་པ་ཆབ་འགྱུར་ལས། ལྷ་ཡི་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། །ཁྱུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནས་བྱུང་སྟེ། །དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་
ངོས་ནས་ནི། །རྒྱན་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲངས་པར་བྱ། །གོས་དམར་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ནི། །རྒྱལ་
པོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་གྱུར་ཅིང་། །གདུགས་ནི་དཀར་པོ་བཟུང་གྱུར་པ། །སྤྱ་འདིས་དགའ་
བསྐྱེས་པར་གྱུར། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཆེན་པོ། །རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ནོར་བུ་ཆེ། །ཤེས་རབ་
ཆེན་པོ་དགའ་བ་ཆེ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་བདག་དང་འགྲུབ་ཤོག །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་འཁོར་ལ་
ཆེ། །དངོས་བྱུབ་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་སྦྱུལ། །དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད། །རྗེ་རྗེ་
དབང་བསྐྱར་སྒྲ་ན་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དོན་དམ་སྤྱ་ལྷ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འདོད་ཐར་
ནོར་དང་ཆོས་སྒོལ་མཛད་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་རབ་དགའི་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་
གྱུར་ཅིག །མགོན་པོ་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཕྱི་ནས་སྒྲ་མས་དགྲིལ་འཁོར་
ནི། །འདི་ལ་བསྐྱོར་བ་ལན་གསུམ་བྱ། །དེ་ནས་ཤར་དུ་དེ་ཡིས་སྐྱོར། །འཕོལ་སྟན་འཇམ་
ལ་བཞུགས་པ་ཡི། །སློབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དབང་(༡༩༤ན)བསྐྱར། །བྱ་བྱིར་སྒྲ་མས་

མཆོད་པ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཆག་གི་འགྱུར་དུ་བྱིན་ས་སྤྲུལ་ས་
ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ལ། སྤྲུལ་པ་འདིར་སྐྱོར་བ་གསུམ། སྤྲུལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་གཞན་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། རྡོ་རྗེ་དབང་
བསྐྱར་སྤྲུལ་མེད། །ཅེས་པ་ཡན་ཆད་ཐོད་སྐྱད་དང་། །ཞེ་མའོ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
སོགས་མན་ལ་རྩ་ཡ་ལྷ་ཨི་བྱུ་བ་ཏ་མ་སྤྱ་དེ་ཏ་ཨོ། ཞེས་སོགས་ལེགས་སྤྱར་དུ་བྱུང་ལ།
གྱི་ཡ་ས་སྤྱུ་ལས། ཀྱང་པ་ཐ་མ་བཞི་ལ། རི་བཞིན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དོན་དམ་བདེ་བ་
སྤྲེར་བ་པོ། །ཞེས་སོགས་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་རྗེས་སུ་ཆོག་དེ་ཉིད་ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཀྱང་པ་བཞི་
ཡང་བྱུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ། སྤྲུལ་ཡང་འདིར་ནི་སྤྲུལ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོར་བ་གསུམ་
བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་ཤར་དུ་གནས་པ་ཡིས། །སྐོ་བྱེན་ནི་རྣམ་པར་གཞུག་། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་
གྱིས་དབང་བསྐྱར་གྱིས། །སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་བསྤྱུ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སྤྱུ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱོར་བ་བྱ་
བ་ཉི་ཤུ་པ་བཞིན་བྱུང་ལ། དེར་སང་གྱི་ཡའི་དབང་གི་སྐབས་སྐྱོར་བ་དང་མཉམ་དུ་ཆོག་དེ་
དག་བརྗོད་པའི་བྲག་ལེན་ཡོད་དོ། །

དཔལ་མཆོག་དང་པོར་སྤྱོད་དཔོན་འཇུག་པའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ། དེ་ནས་མདུན་དུ་
འདུག་ནས་ནི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལན་ཅིག་བརྗོད། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་
སོགས་སྒྲོ་ག་དང་པོ་འདི་འགྱུར་ཅུང་མི་འདྲ་ཅམ་གསུངས་ཤིང་གཞན་འཕྲེང་བ་སོགས་པལ་
མོ་ཆེར་ཆོག་འདི་དག་མི་འབྱུང་ངོ། །ཆོག་དེའི་དོན་ནི། ཅུ་དབང་གི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་(༡༩༥བ)ཤེས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་དང་། རྒྱུད་སྦྱོར་སོགས་
ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་རྒྱུད་སྤྱེ་ལོག་མ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བདེ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བ་
དང་དབྱེར་མེད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་མེད་
པས་ཆེན་པོ་རང་གི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ནོར་དང་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པར་མི་

ལུས་པས་ན་ཆེ་བའམ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པས་ཤེས་
 རབ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲམ་བའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དངོས་སམ། དེའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འདྲ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་དབང་གིས་ཡེ་
 ཤེས་དེའི་མཐུས་འབྲས་བུ་རྟོ་རྟེ་མེམས་དཔར་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་འབྲུག་པའི་ལུས་པ་བཞག་ཅིང་
 སྐལ་བ་ཅན་དུ་དྲང་བདག་བསྐྱབས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ་ཞེས་པའི་འབྲུར་
 དང་བསྟན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་བཞུགས་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་འབྲུར་བས་ན་རྟོ་རྟེ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དངོས་བྱུང་ཀྱང་གྱི་དོན་བྱུང་བའི་མཐུས་བདེ་
 བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་འགྲོའི་ཐབས་སམ་དངོས་བྱུང་ཀྱང་གྱི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཀྱང་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་རྟོ་རྟེ་རྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་རྒྱུའི་དབང་
 བསྐྱར་ཆ་ན་མེད་པ་བདག་གིས་ཐོབ་སོ། །

ཨེ་མའོ་ནི་ངོ་མཆར་བའི་ཆོག་དང་། རྟོ་རྟོ་འཆར་ནི་རིགས་ལྷག་མ་གཞན་ནམས་སྟོ་
བའི་གཞི་དང་པོར་བྱུང་བས་ན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མཐར་ཐུག་
བས་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །(༡༩༥ན)ངས་ལེགས་སྤྱད་
ལས་འདས་པའི་ཐར་བ་དང་། རོས་པ་དང་ས་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་དང་།
མངོན་མཐོ་ངས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བའི་ཆོས་དང་། མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་
གི་འདོད་པ་སྟེ་སྟེ་བཞི་སྟེར་བར་མཛད་པ་པོ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། དེ་ཡང་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའམ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་དུས་རྟག་དུ་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱལ་གྱུར་
ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་།
ཐུག་ན་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཉི་ཤུ་པ་པ་ཆབ་
དང་ཆག་གི་འཇུར་གཉིས་ཀར་རྐང་པ་བཞི་ག་ལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ཅེས་བསྐྱུར་བ་དང་མཐུན་
པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོའམ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་ངམ་སྟམ་

སྟེ་ཆོག་འགྲེལ་དེ་དག་དགོངས་པར་སོང་མ་སོང་དབྱུང་པར་མཛོད་ཅིག །འདིར་རིག་པའི་
དབང་ལྔ་གལ་འགོར་གསོལ་འདེབས་རེ་མཛད་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོར་འབྲེང་ལས། སྟོབ་
མ་དོ་རྩེའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །སྤར་ཡང་སྤྲ་མ་ལ་གསོལ་གདབ། །ཅེས་དོ་རྩེའི་དབང་གི་
སྐབས་གསུངས་པས་གཞན་རྣམས་ལ་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་བྲེང་བའི་
དགོངས་པ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་གཞན་མང་པོར་རྒྱ་དབང་གི་འགོར་གསོལ་
འདེབས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའང་ཡོད་དེ་བསྟུས་པའི་ལུགས་སོ། །

དེ་ནས་སྟོབ་མ་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱས་བསངས་སྤངས་སྟོན་དུ་འགོ་བས་སྤེམ་ཉི་ལས་
རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་ལས་རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་ནས་ནང་དང་
(༡༩༥བ)བསྐྱར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མ་ལྟར་ལ། བསྐྱེད་པ་སྤངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་བཞག་
པ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་དབང་དོན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་
ལྟར་ན་ཤར་སྒོར་འཁོལ་སྟན་ལ་འཛོག་པའི་སྤར་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲེང་བར་ཡང་
རྒྱ་དབང་དང་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་ཁྱེད་གསལ་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་མ་
གཏོགས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པ་འདྲའང་།
དེང་སང་དོ་རྩེ་འབྲེང་བའི་དབང་གི་སྐབས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ལ་སྤར་ཁྱེད་དཀྱིལ་གྱི་རིན་
འབྱུང་གི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་པ་དང་། དོ་རྩེའི་དབང་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
མཚན་མའི་སྟེང་དུ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱན་འབྲུག་པས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་
དངོས་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཤར་སྒོའི་སྟན་ལ་བཞག་ཅིང་། མཐའ་རྟེན་གྱི་རྒྱ་དབང་སྐབས་
ཁྱེད་དཀྱིལ་ལ་བཞོད་ན་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟོན་ཡང་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་སྟོབས་
པས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །འདིར་དབང་དོན་ལས་རིན་འབྱུང་གི་ཡུམ་གང་ཡིན་གསལ་བར་
མ་གསུངས་ལ། ལྟན་ཐབས་སུ་སྤྲ་མ་གྱི་སེར་མོ་སེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་གཡས་
ནོར་བུ་འཁོར་ལོ་ལྷུང་ལ་སྟོ་དམར། གཡོན་བྲིལ་བུ་པད་སེར་རལ་གྱི་འཛོན་པར་གསུངས་

བ་ནི་གསུམ་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱལ་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རང་གི་བདག་པོའི་སྐྱུ་མདོག་དང་འབྲ་བའོ། །ཞེས་སྣ་མ་གྱི་ནི་རྗེ་རྗེ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་
གཉིས་འཛིན་ཡིན་པས། རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་རང་གི་བདག་པོ་རིན་
འབྲུང་གི་སྐྱུ་མདོག་ལྟར་སེར་པོར་བྱ་བར་གསུངས་(༡༩༩༦)པ་དང་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྗེ་རྗེ་
འོར་བུར་བསྐྱར་བ་ཡོད། ལེའུ་བཞི་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་
ལ་བསྟོས་པར་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྣ་མ་གྱི་འུག་མཆན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྗེ་རྗེ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རིན་
འབྲུང་གི་ཡུམ་ལ་རིན་ཆེན་སྐྱོན་མ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དབང་རྩལ་ཅོད་པན་ནི་སྤང་བ་ལས། དེ་ནས་གསེར་དང་རས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་
པའི་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རོ་བོ་སྟོབ་
མའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དབྱུས་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་དབྱུ་རྒྱན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་དང་རས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་དབྱུ་རྒྱན་
སྟོབ་མས་མེ་ཏག་གང་ལ་སོག་པའི་ལྷའི་གཟུགས་བརྙན་དབྱུས་སུ་ཡོད་པ་བསངས་སྤངས་
ནས་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་རིན་འབྲུང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་དབང་ལྷ་སྐྱོན་
འདྲན་པ་ནས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་བར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཏིལ་གྱི་གང་
བྱ་ལྟར་གང་བའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དག་འདོན་ལྷན་ཐབས་སུ་གསལ་བར་མ་
བྱུང་ཡང་མ་ཆད་པ་དགོས་ཤིང་། ཆོག་ནི་དབང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་པའི་ཆུས་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡོད་པས་སྤར་མ་སོར་བཞག་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་ལྟར་སྤང་ལ། ཏིལ་གྱི་གང་
བྱ་ལྟར་གང་བའི། །རྒྱལ་བ་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་
རིགས་འགྲེས་བསྐྱར་ནའང་སྐབས་སུ་(༡༩༩༦)བབས་པ་འོང་ངམ་སྟམ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྤྱི་
བོའི་གཙུག་དང་ལྷག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མགོ་བོའི་རོས་གཉིས་དང་། །རྒྱབ་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞག་

ནས་ནི། །གསང་སྔགས་འདི་དག་བཟོད་པར་བྱ། །ཨོ་བཟོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་རི་ཨ་རྩེ་ཤི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་མཐར། དབང་བསྐྱར་རིམ་པས་སངས་རྒྱས་ལྟེ། །ཅོད་པན་ཅན་ལ་
དར་དབྱངས་དང་། །བྱས་ནས་མཉམ་པར་བྱར་བ་ཡི། །ཐལ་མོ་ཡིས་ནི་མཉེས་པར་བྱ། །ཨོ་
བཟོ་རྒྱ་རྒྱ་རྩེ་ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་གནས་ལྟར་གཏུགས་ཏེ་རིགས་ལྟས་དབུ་བརྒྱན་པར་གསུངས་
ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་རྩེ་ལྟར་འཆིང་མི་གསལ་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་གཞན་རྣམས་ནི་ལྷ་པ་ལྟར་
ལ། རྩེ་རྩེ་ཐལ་སྐྱར་མཐེ་བོ་དག །དཔའ་བོའི་སྤྱིལ་གྱང་ཉིད་དུ་བསྐྱལ། །ཅེ་མོ་ཅེ་མོ་མཉམ་
པར་སྐྱར། །བར་མ་མཆོག་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་། །རྩེ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་བཞད། །ཅེས་
དང་། རྩེ་རྩེ་ཁུ་རྒྱར་གཉིས་བཅིངས་ཏེ། །ལག་གཉིས་རྩེ་རྩེ་བསྐྱལ་པའི་རྒྱ། །དེ་ཡི་དབྱས་མ་
ཅེ་སྐྱར་བ། །སེམས་མ་རྩོམ་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་གསལ་བར་
གསུངས་པ་བཞེན་དུ་སྒྲ་མས་ལག་པ་གཉིས་རྩེ་རྩེ་ཐལ་སྐྱར་མཐེ་བོར་གཉིས་སྤྱིལ་གྱང་དུ་
བསྐྱལ། གྱང་མོ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་ཅེ་སྐྱར་ལ་མཇུབ་མོ་གཉིས་གྱང་མོའི་ཆོགས་བར་པར་
བཅུགས་པ་རྩོམ་འཇུག་ཀྱི་དབང་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་རྩོམ་ལྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ལ། སྔགས་
ལྟ་བུ་བཟོད་པའི་སྐོན་ནས་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱི་གཙུག་དང་དབྱལ་བ་དང་རྣ་ལྟག་གཡས་དང་ལྟག་པ་
དང་རྣ་ལྟག་གཡོན་རྣམས་སུ་གཏུགས་པའི་རྩེས་སུ་དབུ་རྒྱན་ལ་དར་དབྱངས་བཏགས་པ་
དང་བཅས་སྟོབ་མའི་མགོ་བོར་བསྐྱོན་ཞིང་། དབང་བསྐྱར་རྩོམ་ཆོན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་། ཨོ་(༡༤༧ན)སའ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་རྣ་སུ་ཀྱ་ཏ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་བཟོད།
སྔགས་སྔ་མ་ལྟེ་དོན་ནི། རྩོམ་འཇུག་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མའི་དབང་། སེམས་མ་རྩོམ་འཇུག་
དབང་། རིན་ཆེན་རྩོམ་འཇུག་དབང་། ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་འཇུག་དབང་། ལས་ཀྱི་རྩོམ་འཇུག་དབང་།
ཞེས་པ་དང་། རྩེ་རྩེ་ཨ་རྩེ་རྩེ་ལྟེ་རྩེ་རྩེ་ས་བོན་ཡིན་ལ། འཕྲུང་བར་ཡང་སྔགས་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་དེ་བཞེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེས་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་གཏུག་
པར་མི་མཛད། དཀྱིལ་ཆོག་པ་ཆབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་ལྟ་བུ་ལྟེ་དང་། ཟུང་

འབྲུག་གསལ་བར་དང་པོ་ལ་ལྷ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ། གསུམ་པ་ལ་རྒྱུ། བཞི་པ་འབྲ། ལྷ་པ་ལ་
རྟོ་ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། དགྲིལ་ཚྲག་ཆག་འབྲུར་ཡང་དེ་དང་འབྲ། ཡོ་ག་དང་བསྐྱེན་ན་སྤྲ་མ་
བཞི་དེ་ལྟར་དང་ཐ་མ་ལ་ཨ་ཐོབ་ཅེས་དབང་དོན་ལས་གསུངས། སྤྲགས་ཕྱི་མའི་དོན་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པན་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་ལྷག་པར་
ཞི་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་ཏ་ཐུག་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། རྩ་
ལྷ་ཀྱ་ཏེ་རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པན། ལྷ་རྩ་ལ་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ། ཨ་རྩི་ལྷག་པར། ལ་མ་མི་ཞི་
བར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཨོ་བརྩ་རྩ་ལྷ་ཏེ། ཞེས་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་དར་དབྱངས་མཉེས་བར་
བྱ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲགས་འདི་བརྗོད་པའི་ཆོ། དབྱ་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་དར་དབྱངས་
ན་ལྷག་གཡས་གཡོན་དུ་དབྱངས་ནས་མཉམ་པའི་ཐལ་མོས་མཉེས་བར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་
དང་ཟུང་འབྲུག་གསལ་བའི་དགོངས་པའོ། །

སྤྲགས་སྤྲ་མ་དེ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་(༡༩༧༧)ཤིང་། དེར་
ནི་དེ་བཞིན་སྤྲ་དང་སྤྲ་རྩ་ལ། །ཨ་རྩི་ལྷ་དང་ལྷ་རྩ་དང་། །སྤྲགས་འདི་དག་ནི་བརྗོད་ནས་
ནི། །མེ་རྟོག་མགོ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དབང་བསྐྱར་དོན་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དབང་སྤྲ་ག་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ལ་བ་པ་དང་ཕྱེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བར་ཆུ་དང་རྗེ་རྗེའི་དབང་གཉིས་ལ་བརྗོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས།
ཕྱེང་བར་ཨོ་ལྷ་བརྩ་སྤྲ་ཀྱ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཅོད་པཎ་ཀྱི་སྤྲགས་འདི་དང་མི་འབྲ་ལ། ཨོ་རྩི་རྩི་
རྩི་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲ་དབྱལ་བར་དར་དབྱངས་བཅིང་པར་གསུངས། རྣམ་
འབྱོར་རྒྱུད་ལ་རིགས་ལྷའི་དབྱ་རྒྱན་ཀྱི་རྗེས། རྩ་སྤྲ་ལའི་སྤྲགས་ཀྱིས་འཕྲེང་བ་དང་། དེ་
རྗེས་བརྩ་པ་ཏེ་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྤྲགས་དང་བཅས་པས་དར་དབྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཅོད་པན་ཀྱི་དབང་གི་འཁོར་རོ། །འདི་དག་གི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡིད་
ལ་བྱ་ཆུལ་ནི། རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་ན་སྤྲ་མས་

བསྐྱབས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་དབྱུ་རྒྱན་ཐོགས་པ་ནམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
མཐར་ལྷ་མའི་བྱུག་གི་ཅོད་པཎ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་
དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་
པར་མོས་ཚུལ་སོགས་སྤར་ཆུ་དབང་གི་སྐྱབས་ལྟར་ལ། བྱད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་དང་
སེར་སྤྱིའི་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རིན་
འབྱུང་གི་རིགས་གྱི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་དང་། དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་བྱད་པར་བ་བཞག་(༡༩༡ན)
བྱུང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་ཅིང་། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤངས་སོགས་བྱེད་པར་མི་སྟོན་ནའང་།
དབྱུ་རྒྱན་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པའི་མཐུས་རང་རྒྱད་ལ་བདེ་སྟོང་སྐྱེས་པའམ་དམའ་མཐའ་འང་བདེ་
བ་སྐྱེས་བྱུང་སྐྱམ་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡེངས་པར་བྱའོ། །དེ་རྗེས་དབང་བསྐྱར་དོ་རྗེ་སོགས་
གྱི་ཆོགས་བཅད་སྤགས་དང་བཅས་པས་རྟེན་བྱེད་གྱི་ཆུ་དབང་བསྐྱར་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི་
རྒྱད་ལ་བག་ཆགས་སམ་རྒྱས་པ་བཞག་པ་དེ་ནམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན། སྤགས་
དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དམ་ཆོག་དཔལ་གྱི་ཆེད་
དུ་གཞི་རྒྱགས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ཨ་
ནི་ཤེ་ཀ་དབང་བསྐྱར་བའི། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་། སྤྱི་ཡེ་དཔལ་གྱི་ཆེད་དུ། སྤྱ་ཏུ་གཞི་རྒྱགས།
ཞེས་བའོ། །རྗེས་འབྲངས་གྱི་དམ་པ་འགས་ཆུ་དབང་གི་རྗེས་སྤྱའང་མཐའ་རྟེན་ཆུ་དབང་
མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་དུག་ཀ་ལ་བྱམ་པའི་རྒྱའི་བྱ་བ་རྗེས་སྤྱ་འགོ་བས་ན་ཞེས་པའི་
དགོངས་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། དེས་ན་དབང་ལྱའི་དང་པོ་ཆུ་དབང་
དང་། དབང་གཞན་ལ་མཐའ་རྟེན་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་གོ། །ཞེས་དབང་
གཞན་ལ་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་བས་དང་པོ་ལ་མཐའ་རྟེན་ཆུ་དབང་མེད་པ་ལྷགས་གྱིས་
ཐོན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་དབང་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་

གསལ་བ་མ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་ཚོག་ཁྲུངས་སྤུབ་མང་པོར་ཡང་མ་བཤད་མོད་ཀྱང་།
ལ་བ་པས་དབང་བཞི་རེ་རེའི་མཐར་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏམ་སྟམ་མོ། །མཐའ་རྟེན་གྱི་ཆུ་(༡༩༡བ)དབང་
ལས་བྱམ་གྱིས་མཛད་པར་བཤད་པའང་འདུག་ལ། ལས་བྱམ་དུ་ནམ་རྒྱལ་སོགས་གྱི་ཆུ་
སྤྱག་ནས། དེ་རྗེས་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུས་མཐའ་རྟེན་མཛད་པའི་ཤུག་ལེན་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་
མ་དག་པར་བྱད་མི་དགོས་པ་འདྲའང་། ནམ་རྒྱལ་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་
དང་། བྱ་བ་མང་པོ་སོགས་གསུངས་པས་ན་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཆུས་བྱ་བ་ཉིད་འཐད་དོ། །ལྷག་
མ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་སོགས་སྤར་ལྟར་ལ། རིགས་བདག་རིགས་སོ་སོའམ་
ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་བྱ་བ་འདམ་ངར་གསུངས་སོ། །དག་པའི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་ལ་ང་
རྒྱལ་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བུས་པ། ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མི་གྲུས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ནོ། །ཞེས་དང་། མངོན་ལས། ང་རྒྱལ་ཁེངས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟན་ཅིག་བྱེད་
རྒྱུ་འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་
ཁེངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་། བྱེད་ལས་གཞན་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་། དངོས་དང་
བརྒྱད་པས་མི་འདོད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ལས་ཅན་དང་། སེར་སྣ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སེར་སྣ་གང་
ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། ཡོ་བྱད་ནམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
དུ་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་ཡོ་བྱད་མ་བསྐྱུངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ནོ། །ཞེས་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་རང་གི་ཡོ་
བྱད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་མི་ཤོད་པར་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་
ཡོ་བྱད་མི་ཉུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཏེ་བདག་རྒྱུན་དང་དམིགས་ནམ་དང་བྱེད་ལས་
བཞིའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། (༡༩༩ན)ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་

གང་རུང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཞིང་ཆོར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུག་པའི་སེམས་མཐར་
ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་སྟེ་མ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟོམ་པ་
དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་
ནི། །མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་རབ་ཏུ་
སྟོན། །ཅེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་ལས་འགྲོ་བ་
རྒྱུས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་པའི་མྱང་
འདས་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱམས་སྟོང་རྩེ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་གཤམ་བྱ་
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱེའི་བཀོད་པ་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཏུ་གསུངས་སོ། །

དོ་རྩེའི་དབང་།

གསུམ་པ་དོ་རྩེའི་དབང་ནི། གསོལ་འདེབས་དང་སྟོབ་མ་འོད་དཔག་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
ནང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སྡེ་མ་དང་འབྲ་བར་བྱས་ནས། ཉི་ཤུ་པར། དེ་ནས་དོ་རྩེའི་དབང་
བསྐྱར་བ། །སྒྲིན་སྒྲིང་ཆོགས་བཅད་འདི་བརྗོད་ཅིང་། །དོ་རྩེ་བྱིན་ནས་བེལ་བྱ་དང་། །ལྷན་
ཅིག་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲིན། །འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྡེ་གས་
དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དོ་རྩེ་བསངས་སྐྱུངས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་ལྷུང་ལ་ཁྱིའི་
ས་བོན་སོགས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འོད་དཔག་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་ལྷ་སྐྱུན་
འདྲན་པ་སོགས་སྡེ་(༡༩༩བ)ལྟར་བྱས་རྗེས། དབང་བསྐྱར་དོ་རྩེ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
ཀྱི་མཐུག་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་དབང་། ཞེས་སོགས་སྟོན་པ་གཉིས་སྡེ་གས་དང་

བཅས་པ་བརྗོད་དེ། རྗེ་རྗེ་སློབ་མའི་སྤྱིང་ག་དང་མགིན་པ་གཙུག་ཏྲར་ནམས་སུ་རེག་ནས་
ལག་པ་གཡས་སུ་སྦྱོན། སྒྲོ་ཀ་དང་པོ་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་འཕྲང་བ་སོགས་དང་གྲུང་
ལས་རྒྱུ་དང་ཐ་མ་གཉིས་མི་འབྲེལ་ཞིག་འབྱུང་། སྤྲགས་དེ་ནི་གྲུང་གི་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་
ཞིང་། དགྲིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས་རྗེ་རྗེའི་དབང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ནག་པོ་སྦྱོད་པ་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་རྗེའི་དབང་ལ་སྦྱར། ཕྱིར་བར་བྲིལ་བྱའི་དབང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་མི་ཐུབ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྲིལ་བྱའི་དབང་ལ་སྦྱར་ཏེ་
སྤྲགས་དེའི་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་རུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ངེས་དོན་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་རིང་ཁྱོད་
ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རྗེ་རྗེ་འདི་དེ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟུང་ཞིག །རྗེ་རྗེ་འདི་
ནི་དེ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྗེ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རོ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་
བདེ་སྟོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེ་རྗེ་ལོངས་ཤིག །དེ་ནི་དབང་གི་
སྤྱོད་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་སྦྱོལ་ལ། དེའི་མཐུས་ངེས་དོན་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་
འགྲུབ་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྲགས་དོན་ནི། རྗེ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ་ཁྱོད་
ལ་རྗེ་རྗེ་བདག་པོའི་དབང་བཞིའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། བཟོ་ཨ་རྟི་པ་ཉི་ཅི་
རྗེ་རྗེ་བདག་པོའི། ཏཱ་ཁྱོད་ཀྱིས། ཨ་རྟི་ཉི་ཅི་མི་དབང་བསྐྱར་(༣༠༠ན)བར་བཞིའོ། །ཉིལ་
གནས་པ་དང་མཐོས་ཤིག །བཟོ་ས་མ་ཡ་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཆོག །ཏཱ་ཁྱོད་ལ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
ལ་བ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ། རྗེ་རྗེ་དམ་ཆོག་གནས་པ་ཁྱོད། །བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་
མཐོས་ཤིག །ཅེས་བསྐྱར་ཞིང་། ཀྱན་སྦྱང་གིས་སྤྲགས་དེའི་དོན་དེ་དང་མི་འབྲེལ་བར་བཤད་
ཅེས་སྤྲགས་རིམ་ལས་གསུངས། རྗེ་རྗེ་སློབ་མའི་གནས་གསུམ་ལ་རེག་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་

གསལ་བ་ལས། དམིགས་ཏེ་སློབ་མའི་སྤྱིང་ག་རུ། །དོ་རྩེ་གཏད་དེ་དོ་རྩེ་ཡིས། །མགིན་གཙུག་གཏུགས་ཏེ་འདི་སྐད་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་འབྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་མས་ལག་གཡས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་སྤྱངས་ཏེ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་དོ་རྩེ་གསོར་བ་རེ་བྱེད་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། སློབ་མ་དོ་རྩེ་སྤྱེམས་འཛིན་ཅིང་། །ལྷ་ཡི་སྤྱེམས་པ་འཛིན་པ་ཡིས། །དོ་རྩེ་སེམས་དབའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །འདི་ལྟར་དོ་རྩེ་གསོར་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །

འདི་བཤད་རྒྱད་དོར་སྤྱང་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དངོས། །དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་ཤིན་གྱི། །གང་གིས་མ་རིག་སྒོ་ང་འབྱེད། །ཡེ་ཤེས་ཐོབ་འགྱུར་ང་ཡིས་བྱས། །ཞེས་སོགས་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་དང་དོ་རྩེའི་དབང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་པར་གསུངས་པ་བཞིན། ཉི་ཤུ་པར། དོ་རྩེའི་དབང་གི་སྤྱལ་གྱི་མཇུག་ཏུ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །དོ་རྩེ་སེམས་དབའི་ཕྱག་ན་གནས། །ཞེས་སོགས་འཕྱད་ནས་དོ་རྩེའི་དབང་དང་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ཆེན་པོ་གཞན་མང་པོས་དེ་གཉིས་དང་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་སྤྱེལ་ཞིང་བྱེད་དབང་དང་བྱེད་དམ་ཆོག་གྱུར་སྤྱེལ་ནས་བསྐྱར་བ་ཡོད་ལ། ལྷ་བ་རྩ་བ་བྱེད་དབང་གི་རྒྱན་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གྱུར་(༣༠༠བ)ཤིན་ཏེ་དེ་ནམས་ཀྱིས་མིང་དབང་གི་གོང་དུ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའང་མཛད་དོ། །ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས། དོ་རྩེ་དང་བྱེད་དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྟེར་བ་དང་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རྩེ་སུ་མཛད་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟར། ལ་བ་པ་དང་དྲ་རི་ཀ་པ་ཨ་རྒྱུ་ཡ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛད་དེ། ལྷ་བ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བཀའ་ན་ལེགས་ལ། འོན་ཀྱང་དབང་དོན་དུ་དོ་རྩེའི་དབང་དང་དོ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་ཀའི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆང་བ་བྱུང་ཡོད་པས་ཉི་ཤུ་པའི་

བ་རེ་བཞག་བྱང་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་མཐའ་ཏེན་གྱི་ཚུ་དབང་ནས་དག་པའི་བར་
དུས་ལྟར་ལ། འདོད་ཆགས་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འདོད་ཆགས་གང་ཞེ་ན། ཁམས་
གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ཏེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་སོ་གང་ཡང་རྩང་བ་ལ་
རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་འདོར་ཞིང་། དོན་
དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གྱི་སྒོ་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་
ལ་བྱ་བར་འཛིན་པའམ་སྤྱི་རིས་འབྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་
བྱང་ལ་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟེ་མ་བཞི་པ་
ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་
གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་(༣༠༧བ)འདྲེས་པ་སོ་སོར་གཟིགས་པ་མཐར་
ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་
ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེར་དང་འབྲུག་ཁོ་ན་
ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་པ། །ཐེ་
ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་མཛད་པའོ། །ཆོས་ཆེན་ཆར་ནི་རབ་དུ་འབེབས། །ཞེས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གཟིགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བའི་
ཐེ་ཆོམ་སེལ་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དང་། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་དུ་
གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

བྲིལ་བྱའི་དབང་།

བཞི་པ་བྲིལ་བྱའི་དབང་ལ། གསོལ་འདེབས་དང་སློབ་མ་ཁྱིམ་ཉི་མོའི་ས་བོན་སོགས་
ཆོག་གསུམ་གྱི་སློན་ནས་དོན་བྱུང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་བར་
སློན་དུ་བཏང་སྟེ། ཉི་ཤུ་པར། དེ་ནས་སྒྲ་མས་བཀའ་སྒྲུལ་ལ། །མདུན་དུ་བྲིལ་བྱ་སྒྲངས་ནས་
སྟུ། །ཆོགས་སྟུ་བཅད་པ་འདི་འདོན་ཞིང་། །རང་གི་ལག་གིས་འདི་ལྟར་དགོལ། །སྒྲ་འབྲེེ་
ཡེ་ཤེས་སྟུ་མངའ་བྱལ་ནས་ཚད་བན་འཛིན་ཅིང་བསྒྲ་སྒྲ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས། །ཞེས་པ་
ནས། དེ་ནི་མངའ་བདག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དབང་རྩམ་
བྲིལ་བྱ་སྒྲར་ལྟར་ཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད། དབང་དོན་ལས། དེ་ནས་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་
བྲིལ་བྱ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། ལྷ་ཡིག་ལས་བྱུང་བྲིལ་བྱ་
སྒྲར། །སློབ་མ་ལ་ནི་འབད་པས་སྦྱིན། །ཞེས་པ་དང་ནག་པོ་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་གཉིས་གྱིས་བྲིལ་བྱ་ལྷ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་(༣༠༩ན)པ་དེ་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་ཆོག་གཞན་མ་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དབང་ལྟ་གསར་པ་སྦྱོར་འབྲེན་པ་སོགས་དཔྱུས་ལྟར་བྱས་ནས་དབང་
བསྐྱར་རྩི་རྩེའི་མཐར། སྒྲ་བའི་འོད་ཅན་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་མངའ་བདག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་
པའི་བར་བརྗོད་ནས་སློབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏད། དེའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོལ་པ་
ནི་ཉི་ཤུ་པ་དང་ཟུང་འཇུག་གསལ་བའི་དགོངས་པའོ། །

ཆོག་དེའི་དོན་ནི། སྒྲ་བའི་འོད་ཅན་ཞེས་པ་བྲིལ་བྱ་ཁ་དོག་དཀར་བ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་མི་ཆེ་བས། སྦྱར་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྤང་ཕྱོགས་ཡིན་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉིན་མོའི་
སྒྲས་བསྟན་པ་དང་། སྦྱང་ཕྱོགས་སམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་དེ་ཙྏགས་པའི་

ཤེས་རབ་ལ་སྤང་བའི་མཚན་མ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་མོ་དང་། ཏུས་འཁོར་སྐྱབ་ལེ་དང་བྲག་ཆེན་ཐེག་ལེ་སོགས་ལས་རྒྱ་བའི་སྤྱས་བསྟན་པའང་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱ་བ་སྟེ་སྟོང་ཕྱོགས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཅན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་དོན་རྒྱ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བྲག་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱའི་གདོང་པའམ་ཞལ་ཀྱི་དབྱིབས་མངའ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་མཚོན་པའི་དོན་རྒྱ་ཅེ་ལྔ་པ་ཅོད་པན་ལྟར་ཅེ་མོར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་མཚོན་པའི་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚོན་པའི་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པའམ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འབྲེལ་བའི་བྲིལ་བྱས་གདུག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆགས་སོགས་རྣམས་ནི་(༣༠༩བ)འདུལ་བ་སྟེ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོར་བཅད་ནས་འདུལ་བར་མཛད་པའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་སྤྱོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེགས་པའམ་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན་བྱེད་ཤེས་རབ་མའི་ཞལ་དེ་ནི་དོན་རྒྱ་ཅེ་ཅན་ཏེ་དོན་རྒྱ་དགའ་མ་སྟོལ་མའི་ས་བོན་རྒྱ་ལ་བསྟན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི། སྐུ་ཤེར། ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ནི། ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་དགོད། །ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྟོལ་མ་སྟེ། །ཞེས་དང་། གདན་བཞི། དོན་རྒྱ་མཐའ་འགོ། བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་སོགས་མཐུན་པར་བྲིལ་བྱའི་སྟེང་གི་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་འགོད་པ་ལས་ཤར་དུ་སྟོལ་མའི་ས་བོན་རྒྱ་ཡིག་འགོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤར་བསྟན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་པར་བྱ། །ཞེས་བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་སོགས་ལས་བྲིལ་བྱའི་ཞལ་ཤར་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱང་བསྐྱེགས་པ་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པའོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་

ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་བྱུང་བྱས་ནས་སོ་སོར་ཉེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིག་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱའམ་ངེས་དོན་ཀྱི་སྤྱ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཀའ་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་
བྱ་དེས་འཁོལ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབུས་ཀྱི་ཁོག་པ་ཟབ་པ་དང་། །ཐམས་
ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱིས་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་བྱའི་ཁོག་པའི་ནང་གི་ནམ་
མཁའ་ཐོགས་རེག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཀྱི་སྒྲིང་པའི་ཆོས་དངོས་སོ་སྟེ་ཆོས་ཀྱང་ཀྱི་རོ་བོ་མ་
ལུས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲིང་པའི་གནས་ལུགས་བཅོམ་ལྡན་གང་ཡན་པ་དེ་ནི་མཚོན་
པར་བྱེད་པས་དེ་འབྲུག་པའི་མཚོན་དོན་ལྟར་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་(༣༠༣ན)དེའི་བྱ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་མཐུས་སྒོ་བ་མ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །མཛོད་གནས་གཉིས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
དངོས་སོ་གང་ཞིག་ཐོབ་པའི་དངོས་སོ་དེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེའི་རོ་བོ་འམ་རང་
བཞིན་ཀྱི་དངོས་སོ་དང་། དཔེགས་པའི་དངོས་སོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དངོས་སོ་
ཀྱང་དགྱིས་དང་། རྒྱུའི་དངོས་སོ་འདུས་བྱས་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་སོ་ཞིང་
དང་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ལ་འཛོག་པར་བྱེ་སྤྱ་འདོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་གོང་
མའི་ལུགས་ལའང་ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་ཅམ་ལ་དངོས་སོར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐྱབས་མང་
དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། ཡང་ན་དངོས་སོ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཀྱང་ཀྱི་
རོ་བོ་མ་ལུས་པ་བདེན་པས་སྒྲིང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལ་མ་ཞུགས་པར་སྒོ་
བྱར་བའི་དེ་མ་དེ་དག་དང་འབྲལ་བྱུང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འགྱུར་བའི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བཤད་
ཀྱང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་གིས། དེའི་བྱའི་དག་པ་ལ་ལྷལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་དག །དེ་བརྗོད་པ་སྤྱི་རྣམ་དག །དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣམ་དག་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཀྱི་དོན་
གཙོ་བོ་རྣམས་ཆང་བར་བསྟན་པར་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོག་གས་བཅད་ཐ་མའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སྤང་ཡང་སྤང་
བ་ལྟར་གྱིས་སྤོངས་པ་མི་ཡོང་གི་ནི་ནང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། མངོན་ཞེན་
གྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུ། མ་རིག་པའི་
སྤྲགས་དང་སྤྲན་མཉམ་དུ་ཆོག་གས་པ་ལས་བྱུང་བའམ་(༣༠༣བ)རྒྱ་རྒྱེན་མཉམ་དུ་ཆོག་གས་
པའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། རྩ་བུར་ལྟ་བུའི་དོན་ལ། ལྷ་བ་རྩ་བས་མི་རྟག་པའི་
དཔེར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་བ་སྤྱར་དུ་འདིག་པ་དང་འདུས་བྲས་ནམས་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་སོགས་སྤྲ་བ་དང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཉིས་
དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ཡིན་པས་ཉོག་གས་སྤྲ་ལ། འདིར་ནི་བདེན་པར་མེད་ལུགས་གྱི་དཔེ་དོན་སྤྱར་
བ་སྐབས་སུ་བབས་པས་ན་ལྷ་བ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱི་ནང་གང་དུའང་སྤྱིང་པོས་
དཔེན་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་
རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་པའི་ཆེ་གང་དུའང་བདེན་གྲུབ་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱས་རྒྱལ་ཅམ་མ་
མཆིས་པའམ་ཐ་སྤྱད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་བཅའ་བ་ན་རྟེན་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་གཉིས་
གང་རུང་དཔེ་དོན་སྤྱར་རམ། ཡང་ན་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོར་ལུང་འདིའི་གོང་ཉིད་དུ། སློབ་དང་
རྩ་བུར་ལྟར་སྤྱིན་པ། །གང་ཆེ་འདུས་བྲས་རྩལ་ནམས་ནི། །གང་གིས་རི་ལྟར་མཐོང་གྱུར་
པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་རྩེས་ལྷ་ཡི་པའི་རྫོགས་རིམ་ཆེན་མོར། རྩ་
བུར་ལྟ་བུར་སྤྱིན་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་དཔེར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བུར་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོག་གས་པའི་མཐུས་སློབ་དུ་ཐོལ་
གྱིས་ཤར་བ་ཅམ་ལས་རྒྱུའི་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདུས་བྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ནམས་རྒྱ་རྒྱེན་སོགས་བསྟོས་པའི་ཆོས་ནམས་ཆོག་གས་པ་ལས་སྤྱིན་པའམ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
དེ་ལ་མ་བསྟོས་པར་གཤེས་ལུགས་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་བས་ཆོག་
ལ། དོ་རྩེ་གཙོད་པ་ལས། རྒྱ་མ་ཐེལ་པ་རྩ་བུར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་རྩ་བུར་ནི་སློབ་

དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་དཔེར་སྦྱར་བར་མཛད་ཅིང་། བཀའ་(༣༠༩)
གདམས་ཀྱི་གསུང་བཟོས་ཞིག་ཏུ་ཆུ་བྱར་དེ་མེས་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་བྱར་ལ་བཤད་
པ་ཡོད་དེ་མཁས་པས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །

ངོ་བོ་བདེན་པས་སྦྱོང་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ལས་ཆོས་ཅན་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཚོགས་
སྤྱ་སྤང་བ་མིག་འབྱུང་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་དཔེ་དེ་དག་དང་འབྲ་བར་བདེ་
སྦྱོང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱས་གོ་བའམ་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མངའ་
བདག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དེའི་བྱུང་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེའི་བྱུང་དབང་
ལ་མངའ་བདག་གམ་བདག་པོའི་དབང་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོགས་
བཅད་འདི་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ། མི་ལས་སྤྱ་མ་དེ་ཟེར་
གོང་། །ཞེས་ཆུ་བྱར་གྱི་ཆ་བ་དེ་ཟེར་གོང་ཁྲིར་བྱུང་ཞིང་སྤྱ་བ་ཟླ་བའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་ཆུ་བྱར་
ཞེས་ཡོད་པར་མཛོམ། དེམ་ལྟའི་དེམ་པ་གསུམ་པ་ལས། །རྒྱ་བ་དང་པོ་གསུམ་འདི་དང་
འབྲ་ཞིང་བཞི་པ་ལ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད། ཅས་གསུངས་པ་ནི་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་ལས་
དོན་གཅིག་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ལ་སྤྱིས་གཟུགས་སོགས་བྱུང་པོ་ལྟ་གཟུགས་བརྟན་
སོགས་དཔེ་ལྟ་དང་དེམ་བཞིན་སྦྱར་བར་གསུངས་ལ། དེམ་ལྟའི་འགྲེལ་བ་ནོར་བུའི་འབྲང་
བར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྟ་དང་དཔེ་རྣམས་དེམ་བཞིན་སྦྱར་ནས་དེ་
ལྟར་ཉོགས་པ་དེ་གཙོ་བོ་དོན་རྗེ་འཆང་དང་འབྲ་བའི་དོན་ཏུ་བཤད་ཅིང་། ལྟ་བ་ཟླ་བས་ཀྱང་
རྒྱ་བ་ཐ་མའི་དོན་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཏུ་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར་བཤད་ལ། ལྟ་
ཡི་པའི་རྗེགས་དེམ་རྣམ་བཤད་ལས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྦྱ་(༣༠༩)མ་དེ་ལམ་གྱི་སྟོག་ཡིན་པ་
དང་། བཤུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན་ཏུ་གསུངས་
སོ། །ལུང་དེའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལྟར་སྤྱི་དོན་གྱི་སྦྱ་མ་ཞིག་དང་དཔེ་
དེ་དག་དང་འབྲ་བའི་སྤྱས་དོན་གྱི་སྦྱ་མ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་

མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཆོག་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཞོད་པ་ལྟར་སྤྱོདོན་གྱི་སྤང་ནས་བཤད་པ་
ཉིད་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་སོ། དེའི་ཆོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་གསང་སྤགས་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་གཞི་བཅུས་ཏེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་བསྒོམས་ཏེ་གསང་སྤགས་གྱི་ཚུལ་ཏོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
འགྱུར་རོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱུ་མ་དང་། སྤྱི་ག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་། གཟུགས་
བརྟན་དང་། བྱི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། བྲག་ཅ་དང་། རྩ་རྒྱ་དང་། རྩའི་རྩ་བྱར་དང་། འབྲུལ་
པ་དང་། མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་བཅུ་
པོ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྤགས་གྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་མེད་
ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། སྤྱུ་བ་པ་པོའི་སྤྱོད་པའི་མཐུ་སོགས་ལས་སྤགས་གྱི་
འབྲས་བྱ་རིག་འཛིན་སོགས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱུ་མའི་སྤགས་རྩས་གྱི་
འབྲས་བྱ་ཏྲ་སྒང་སོགས་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པ་ལྟ་བུ། སྤགས་
གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པ་འདྲ་ཤེས་ཅམ་དུ་བད་ནའང་དངོས་གྲུབ་གྱི་འབྲས་བྱ་སྤྱོར་
བ་ནི། སྤྱི་ག་རྒྱ་རྒྱར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྩའི་འདྲ་ཤེས་སྤྱོད་ཞིང་སྒོམ་(༣༠༥ན)པ་སེལ་ཀྱས་པ་ལྟ་
བུ། ཁོང་དུ་སྤྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། སྤྱུ་མ་ནི་སྐད་ཅིག་ཅམ་དུ་བད་ལ། སྤགས་གྱི་འབྲས་
བྱ་བསྐལ་པ་སོགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པས་མི་འདྲའམ་སྟམ་ན། སྤགས་གྱི་འབྲས་བྱ་བདེན་
པར་མེད་ཀྱང་བསྐལ་པ་སོགས་གྱི་ཡུན་དུ་གནས་ཀྱས་པ་ནི། མི་ལམ་ན་མི་བདེན་བཞིན་དུ།
ཡུད་ཅམ་དང་། ཉིན་ཞག་དང་། ལོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བདེ་སྤག་མྱོང་བར་མིས་པ་ལྟ་བུ།
སྤགས་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཡང་། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའམ་བལྟོས་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱུ་བ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདེན་པར་
མེད་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྒོམས་པ་སོགས་གྱིས་རྒྱད་དག་པས་འབྲུབ་གྱི། དེ་

ལས་གཞན་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། གཞུགས་བརྟན་དེ་མི་བདེན་ཡང་། རྗེ་ཤིང་སོགས་ལ་མི་
འཆར་བར་མེ་ལོང་དག་པ་ལ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་རིག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་། རིག་འཛིན་སོགས་བྱུང་བ་ན།
ལྷའི་ཁང་བཟང་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ཤེལ་གྱི་བྲག་ལ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་འབབ་པ་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གསིང་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནས་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནི།
དེ་ཅ་ནས་ཀྱིས་གང་དུ་བསམ་པ་དེར་གྲོང་ཐལ་བྱུང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། གསང་སྤྲལས་ཀྱི་
སྤྲལ་སྤྲལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་། བསྐྱབས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲེད་འབྱུང་བ་ནི། དངོས་
པོར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲེད་རྒྱུན་གྱིས་བྲག་ཅ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། གསང་སྤྲལས་ཀྱི་མཐུས་ཐོབ་
པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་(༣༠༥བ)སོགས་སྐྱབ་པ་པོའི་གཞུགས་དེ་ལས་འབྲེལ་
མེད་ཀྱི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་ཞེས་
ཐ་སྙད་གདགས་བྱུང་བ་ནི། ཚུ་ནང་གི་ཆེ་གཞུགས་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
དོན་གཞན་མིན་པ་ལྟ་བུ། སྤྲལས་གཅིག་ལུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ནས་པ་མང་པོ་འབྱུང་
བ་ནི། ཆར་བབས་པ་ན་ཚུ་གཅིག་ལས་ཚུ་བྱར་སྤྲ་རགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། སྤྲལས་
ཀྱི་རང་བཞིན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་གཞན་མེད་ཅིང་ངོ་བོས་སྟོང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྤང་བ་
ནི་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ངོ་བོས་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ནས་འཇུག་
པའི་དཔེ་ནི་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་
གསང་བའི་ཆོག་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ནས་ལ་
དགའ་བ་དང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱིས་བུ་གཏད་རྗེས་སྟོབ་མས་ཀྱང་དགོལ་ཏེ་དཀྱ་གཡོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཀའ་
ནས་བཟུང་། གཡས་པ་རྗེ་རྗེ་སྟེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་གར་བཟུང་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ནས།
བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛོད། །ཅེས་པའི་བར་རྗེས་སྒྲོས་བྲམ་ཏེ་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ།

སློབ་དཔོན་གྱིས། ཨོ་བཟླ་ཨ་རྟེ་པ་ཏི་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་དོ། །ཡིག་བརྒྱའི་སྒྲགས་
དོན་གྲགས་ཆེ་ལ། བཟླ་རྟུ་ཞི་དོ་རྩེ་བྱ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ནར་བཅོན་པ་ལ་
ཆེག་བྱེད་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་མཚུངས། ཨུའི་དགག་ཆེག་ཡིན་པས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་
ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་མཚོན། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་བཟུང་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་
སོགས་(༣༠༩)ནི། བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བཟུང་བ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་
བརྟེན་པར་བྱ་ཡིས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སྐྱབ་པའི་
མཚོད་པས་མཉེས་ནས་བདག་ལ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་པའམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྩེ་
སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་རྒྱུད་བདེ་བས་མཉེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སད་པར་
བྱས་ནས་བདག་སོགས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དོར་བྱེད་བརྒྱབ་སྐྱབས་ཀྱི་
དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཚུངས་
པར་བཤད་ནའང་ལེགས་སམ་སྟུ། དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་སྤར་ཡང་དཀྱའི་སྒྲགས་
སྟུ། །ཁྱེར་ནས་གནས་པ་དོ་རྩེ་ནི། །འདྲིན་པའི་རོལ་བ་འཆང་བཞིན་དུ། །གསང་སྒྲགས་འདི་
ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་ལ་བྱེད་གིས་སྒྲོབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་འབྱུང་
ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་། དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་རྩེས་སྟེ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཨོ་
བཟླ་ཨ་རྟེ་པ་ཏི་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒྲགས་དེའི་དོན་ནི།
སྤར་བཤད་པ་དང་པལ་ཆེར་འབྲའོ། །ཆོགས་བཅད་དེ་དག་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྗོད་པ་སོགས་
དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མོ་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་། འཕྲེང་བ་ལས། བཟླ་རྟུ་ཨུལ་ བཅོམ་ལྡན་བཟུང་རོ་
བདག་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཉེ་བར་གྱུར་པར་མཛོད། །ཅེས་སློབ་མ་རྩེས་སྒྲོས་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་
ཅམ་གསུངས་ལ། སྒྲགས་དེ་ནི་གྲུར་གྱི་བཅུ་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་རོ། །

དེ་དག་གི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི་བསྐྱབས་པའི་དབང་རྩེས་བྱ་དབང་

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐོགས་པ་(༣༠༩བ)གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་མཐར་སྐྱ་མའི་ཕྱག་གི་
དབང་རྩལ་འི་ལ་བེམ། དེ་ལག་རྒྱ་སྤངས་པ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱངས་དང། བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པར་མོས་པ་སོགས་སྤྲ་མ་རྣམས་ལྟར་ལ། བྱད་པར་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕྱག་དོག་གི་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དག །བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་བྱང་སྟམ་པ་དང།
རང་གི་འབྲས་སྦྱབས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི་གསུང་འབྲུབ་པའི་བྱས་པ་དང། རོན་ཡོད་
བྱུང་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དང་དངོས་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བའི་བྱས་པ་བྱད་པར་
ཅན་རེ་བཞག་བྱང་སྟམ་པ་བྱའོ། །ལྷག་མ་མཐའ་རྟེན་དང་དག་པ་བརྗོད་པ་སོགས་སྤྲ་བཞིན་
ལ། ཕྱག་དོག་ནི། མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱག་དོག་གང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་དང་བསྐྱུར་སྟེ་
ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། གཞན་ཀྱི་ཕྱན་སྦྱར་ཚོགས་པའི་བྱད་པར་ལ་མི་བཟོད་པར་གྱུར་
པ། སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུག་པ་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང། རེག་
པར་མི་གནས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་ཁོའི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་རྟེན་
བཀྱར་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ཀྱི་ཕྱན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པའི་སེམས་
བྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དང། འདུ་བྱེད་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱང་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་དང། སྦྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་
སྦྱབ་ཡེ་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱལ་བ་སྤྲ་ཚོགས་པའི་སྟོན་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ནང་གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ལ་འཛོག་སྟེ། རྒྱན་
(༣༠༡ན)ལས་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་རྒྱ་སྤྲ་ཚོགས་ཤིང། །དཔག་
མེད་བསམ་ཡས་སྦྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྦྱབ་པའོ། །ཞེས་དང། སྟེ་མ་བཞི་
པ་ལས་ཀྱང། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་ཅིང། དེ་ཡང་སྟོན་གཞན་
ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་རྒྱན་དུ་གསུངས་སོ། །

མེ་ལོང་གི་དབང་།

ལྷ་པ་ནི། རིམ་ལྡར་སྤར་བྲངས་པ་བཞིན་མཆོམས་འདིར་མེ་ལོང་གི་དབང་གསུངས་པ་
བཞིན་སྐྱབས་བྱེད་གིས་ཀྱང་མཛད་ལ། དེ་ལ་མིག་འབྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་མིག་སྒྲན་
གྱི་ཆོ་གས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུས་པ་འཛོག་ཅིང་། མེ་ལོང་གི་དབང་
གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མཛོང་བ་འཛོག་ལ། གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མཛོང་
བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་ངེས་
པའི་ཚུལ་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཉི་ཤུ་པ་ལས། གསེར་རམ་ཡང་ན་
དངུལ་ཡང་རུང་། །སྔོན་དུ་བཞག་པའི་མིག་སྒྲན་ནི། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་ཐུར་མས། །དེ་
ཉིད་ཤེས་པས་སྤགས་འདིས་བྱུགས། །ཚི་བཟླ་ནི་ཏུ་ཞེས་སོགས་དང་། །དེ་ནས་མེ་ལོང་
ཡི་གོ་ལྷུངས། །མངོན་པར་བསྤགས་པ་སྤངས་ནས་སྟ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བཟོད་
ཅིང་། །རྟོ་རྟོ་སྟོབ་མ་ལ་བརྟན་བྱ། །ཆོས་ནམས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་སྐབས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས། དེའི་
ཚུལ་ནི་གསེར་རམ་དངུལ་གྱི་སྔོན་དུ་མར་དང་སྤྱང་ཅི་སྤྱར་པའི་མིག་སྒྲན་གསེར་ལས་བྱས་
པའི་ཐུར་མས་སྤངས་ཏེ། (༩༠༧)སྤགས་བཟོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབ་མའི་མིག་ལ་བྱུགས།
རི་ལྟར་མིག་མཁན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བཟོད། དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་
ནི། སྟོབ་མའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དུ་གླི་ཡིག་ནག་པོ་རེ་རེ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འགྲོས་
པས་རང་གི་རྒྱད་ལ་གནས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་ནས་གླི་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས། དེ་ཉིད་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པ་ལ་སྤྲ་མས་ཐུར་མའི་ཅེ་མོས་མིག་སྒྲན་བྱུགས་ཏེ་གླི་ཡིག་སྤངས་པས་སྤྲིབ་གཡོགས་

དང་བཤམ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མིག་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། སྤར་མ་གླི་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
མིག་གི་གླི་ལ་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་བསམ་ལ། སྤར་མས་བསལ་
བའམ། མིག་སྤྲོན་བྱུགས་པས་ཞི་བར་བསམ་ཞེས་གཞན་དག་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་སྟེ་གཞན་དག་འཆད་དོ་ཞེས་བྱུང་ཡང་རྗེ་རང་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མི་
བཞེད་པའི་དོན་མིན་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གླི་ཡིག་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་པོར་བསམ་པ་ལ་དང་པོར་སྤྲོ་མས་མཛུབ་མོས་མིག་སྤྲོན་བྱུགས་
ཏེ། ལིང་ཏོག་སྤྲོན་གྱིས་སྤྲོན་པ་ལྟར་གླི་ཡིག་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནག་ཅིང་རྣམ་ལ་ཁད་པ་ལྟ་བུར་
བྱུར་བ་དེ་སྤྲོར་སྤར་མའི་ཅེ་མོས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མོས་པ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་གསུང་རྒྱན་ལས་
འབྱུང་ཞིང་། སྤར་མ་གླི་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི་དངོས་སུ་མཛད་(༣༠༩ན)པའི་སྟོལ་མི་
འདུག་ཅིང་། རྟོར་དབྱིངས་འཁོར་སྤྱུར་གྱི་ཐེན་ཐེས་ལ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཆེ་སྤར་མ་པར་ལ་
ཁྱེར་བ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆེ་ཚུར་ལ་ཁྱེར་བ་རེ་བྱེད་པར་བཤད་ལ། ནག་པོ་པའི་འདུས་པའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས་མིག་སྤར་ལ་ཅ་སྤྲུགས་བརྒྱ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྲུགས་དོན་ནི་བཟོ་ནི་ཏ་
རྗེ་རྗེ་མིག་། ཡ་པ་ཏ་ར་སོལ་ཞིག་། བ་ཏ་ལི་སྤྱིབ་གཡོགས་སམ་ལིང་ཐོག་སྟེ། རྗེ་རྗེ་མིག་
གི་སྤྱིབ་གཡོགས་སོལ་ཞིག་། ཅེས་པའོ། །ཕྱི་ཤེར་ཕྱིན་པསྤྱེད་རིགས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཡིན་པས་
སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་མན་ངག་སྟེ་
མ་ལས། ཕྱི་ནི་གསལ་བར་གྱིས་ཤིག་པ་སྟེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་བྱུར་བ་གསལ་པོར་གྱིས་
ཤིག་པའོ། །ཞེས་སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ས་ཐོན་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གྱི་གནད་འབྲ་བར་མཐོང་ངོ་། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། རི་ལྟར་མིག་མཁན་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས་སྤར་མ་དང་སྤྲོན་

གྲི་མཐུས་འཇིག་རྟེན་གྲི་མིག་གི་རབ་རིབ་བམ་ཡིང་ཐོག་བསལ་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བྱོད་གྲི་མི་
ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་སྤྱིབ་གཡོགས་གྲི་ཡིང་ཐོག་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྲིས་མིག་སྤྲན་མིག་ཐུར་
གྲི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་དེ་འགྲུར་མི་འབྲ་ཅམ་
རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་མེ་ལོང་གི་དབང་ནི། ཡི་གེ་ལྷུངས་བསྐྱེད་ས་
པའི་མེ་ལོང་གི་ངོས་སུ་དོ་རྩེའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བཅུག་པ་སྟོབ་མའི་མིག་ལ་བརྟན་ནས།
ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གསུམ་བཟོད། འདིའི་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་པ་མ་(༣༠༩བ)གཏོགས་པ་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་འབྱུང་ཞིང་ཉི་ཤུ་པ་
དང་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་སྟོོ་ཀ་གཉིས་པ་མེད། ཐེང་བར་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ལྟར་
འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་དོན་བཞིན་དུ་རིན་ཐོང་དང་སྤྲུགས་རིམ་ལས་མེ་ལོང་ལ་
ལྷུངས་བསྐྱེད་ས་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྷུངས་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཀྱེ་དོར་
དཀྲིལ་ཆོག་དང་དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་སུ་ལྷུངས་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་མེ་ལོང་
སྤྲ་མ་ལྷུངས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱི་མ་ལྷུངས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དོ་རྩེའི་གཟུགས་
བརྟན་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་སྟོན་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཀྱེ་དོར་དཀྲིལ་
ཆོག་ལས་གསུངས་སོ། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་རང་
བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྲི་གཟུགས་བརྟན་
བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་ངོ་ཐོ་ནི། དེ་མའི་བསྐྱེད་པ་མ་ཞུགས་པས་གསལ་བ་དང་དག་ལ་
རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུཌ་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པར།
དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་། གསལ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་
པ་ནི་བྱིང་རྟོད་སོགས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ།

གནས་ལུགས་ཀྱི་གཤིས་ལ་ངི་མ་དེ་དག་གིས་བསྐྱད་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
 བོ། །གནས་ལུགས་དེ་ནི། རི་སྐད་དུ། སྤྱོད་པས་མ་བཟོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་
 སྤྱོད་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་
 (༣༠༩ན)ཀྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྤྱོད་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྲེས་ཅུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པས་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་།
 རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྲེས་ཅུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པས་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་།
 ཉེ་དཔེར་ན་སྤྱོད་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་བྱ་རམ་གྱི་ངོ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྟོག་
 པས་གཟུང་བ་དང་སྤྱོད་པ་བཟོད་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནལ་འབྱུང་གི་དཔེགས་པར་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་རྒྱུའི་སྤྲས་བསྟན་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་བ་སོགས་སྤགས་ཐབས་མཁས་གྱི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྩོུ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ངོ་། །སྟོླ་ཀ་དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བསྟན་ལ། སྟོླ་ཀ་གཉིས་པས་སྟོླ་བྱར་རྣམ་དག་བསྟན་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་རྩོུ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་སྟེུ་རྒྱ་དེ། མེ་ལོང་ནང་གི་སྟེུས་བུའི་གཟུགས་བརྟན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྩོགས་པར་སྤང་བ་ཅམ་ལས་ངོ་ཐོ་གདོས་བཅས་སུ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ངེས་དོན་གྱི་རྩོར་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ནི་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་སྟོླ་བྱར་གྱི་གཡའ་ལ་སོགས་པའང་སྤྱིས་པས་དག་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་རྣམ་(༣༠༩བ)པར་དག་པར་མ་ཐད། དེར་ནི་སྟེུ་ཆོས་གང་ལའང་སྟོླ་བྱར་གྱི་ནི་མ་འདོད་ཆགས་སོགས་

ཉེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བས་གསལ་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བས་དག་བ་དང་། དེ་གཉིས་
 གྱི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དག་བ་གཉིས་དང་ལྷན་
 བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་རྒྱུ་མཉམས་དཔའ་རང་ཉིད་ནི་བྱ་སྒྲོབ་མ་བྱོད་ནམས་ཀྱི་
 སྒྲིང་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞུགས་པ་དེའི་དོན་ལ་དོན་རྒྱུ་མཉམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིང་
 ལ་ཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྒྲར་འབྲས་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་རྒྱུ་མཉམས་
 དཔའ་ཐོབ་ཀྱས་སུ་བྱས་པས་དོན་རྒྱུ་མཉམས་དཔའ་ད་ལྟ་སྒྲིང་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་། ཞུགས་པ་
 དང་འབྲ་བར་བྱས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ཀྱས་པ་མཉམས་ལ་བཞག་པས་ཞུགས་
 པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཞུགས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་།
 ཐོབ་བྱ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་ཀྱས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཞེས་འབྲེང་བ་ནས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །ཆོག་དོན་དེ་དག་པལ་ཆེར་ཤུལ་བ་དང་ཨ་ལྷུས་བཤད་པ་ཅི་
 རིགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་
 རོས་འཛིན་ནི་མཉམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་
 མངོན་གྱར་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གཉིས་སོ་སོར་རོས་འཛིན་སྤྱི་ཞིང་། དབྱ་
 མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་ནས། དེའི་བག་ཆགས་
 སྒྲིན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲལ་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། དེ་སྤྱིད་བྱེད་མཉམས་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པའི་ཀྱས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀར་པ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་(༣༡༠ན)ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྱལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་གི་དོ་ཤོས་གནས་པའང་མེད་ལ། རྒྱ་མཆན་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོབ་མ་ཁྱིད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཉམ་པ་མེད་པར་ཁྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་

སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤམ། ཀྱང་བ་ཐ་མ་ལ་སྤྱི་བ་བ་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་པའི་དོན་པོ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་བཤང་ཡོད། །སྤྱི་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལྟག་བ་ཡང་བརྗོད་བར་བྱ་ལ། དེའི་དོན་ནི་གོ་སྤྱི། དེ་ལྟར་མེ་ལོང་བརྟན་བསམ་རང་གི་རྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་བག་ཆགས་སམ་རྒྱས་བ་དང་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་དང་འབྲ་བར་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་རྗོགས་ཤིང་། ཤ་རུས་གདོས་བཅས་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྤྱིང་དབྱས་ལས་དངོས་སྤྱི་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་བ་ཁྱད་པར་བ་བཞག་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་བ་འཛོག་ལུགས་ཕྱི་མ་དེ་ནི། དབང་དོན་ལས། མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་སྤྱི་དང་འབྲ་བའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་དངོས་སྤྱི་འབྲུག་པའི་རྒྱས་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་བར་བྱས་ན་ལེགས་ལ། སྤྱིད་ཤོད་སྤྱི་ལ་སྤྱི་རིམ་པོ་ཆེའི་འཛིགས་བྱེད་དབང་ལྷན་ཏུ་ཆོས་ནམས་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་བ་དང་རྗེར་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བ་བཞག་པའི་མོས་བ་བྱ་བ་དང་དེ་(༣༡༠བ)ཉིད་མེ་ལོང་གི་དབང་གི་རོ་བོར་ཡང་བཤད་དོ། །

སྤྱི་བ་དཔོན་ཀྱང་དགའ་སྤྱིང་པོ་དང་། རྒྱ་རི་ཀ་པ། ཤུཌ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལོང་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ། བྱིལ་བུ་དང་མདའ་གཞུ་བྱིན་ནས་སྤྱི་བ་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བ་དེས་མེ་ལོང་སྟོན་བ་གཉིས་བ་མཛད་ལ། དེའི་བྱག་ལེན་ཀྱང་རྗེར་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་ཀྱི་བྱིན་བྱིས་ལས་མེ་ལོང་སྤྱི་མ་སྟོན་བ་ན་རེག་བ་རེ་བྱས་ནས་བལྟ་བ་དང་བྱི་མའི་ཆེ་རྗེ་རྗེ་མེ་ལོང་གི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱངས་ནས་སྟོན་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་མེ་ལོང་སྟོན་བ་གཉིས་མཛད་པའི་དགོས་བ་ནི་སྤྱི་བ་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྤྱི་བས་སྤྱི་བཤད་བ་ལྟར་མེ་ལོང་སྤྱི་མ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་རྒྱས་བ་འཛོག་བ་དང་། བྱི་མ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་འབྲུག་པའི་རྗེར་སེམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཤེས་བ་དང་དེའི་བྱིན་རྒྱལས་

ཞུགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྤང་བར་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་སྤེལ་ནས་མེ་ལོང་ལན་ཅིག་ལས་
མི་སྟོན་གྲང་། ལུས་པ་འཛོག་པ་ལུགས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་
ལྟར་དབང་དོན་སོགས་སུ་ཡང་འཕྲེང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་
པོ་པའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ། རྩལ་བྱའི་དབང་གི་རྗེས་སུ། དེ་ནས་མེ་ལོང་ལ། མོ་ལྷུང་བཟླ་སྟུ།
ཞེས་བརྒྱས་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྩོམ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་
ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀླང་བ་བཞིའི་རྗེས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་བདག་གང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་འདིས་ཤེས་པར་གྱིས། །རྩོམ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་གི་དབང་
ངོ་། །ཞེས་དང་། རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་འང་མེ་ལོང་ལན་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་
ཤུགས་པ་སོགས་དང་འབྲ་བར་འབྱུང་ལ། རྒྱལ་ཆབ་(༣༡༡ན)རྗེས། འཇམ་དོར་དགྲིལ་ཆོག་
ཏུ་མེ་ལོང་སྤྲ་མ་སྟོན་ཚུལ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་དང་བཅས་པ་དབང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དང་མེ་ལོང་བྱི་མའི་སྐབས་སུ། དེ་ནས་ཡང་། ལྷུང་ལས་སྤྱེས་པའི་མེ་ལོང་། བཟླ་སྟུ་ཞེས་
པས་བྱིན་ལ། རྩོམ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས་ཀླང་བ་བཞི་བཙོད་ལ། མེ་
ལོང་དང་དེའི་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཐ་མི་དད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་སོ་
རྩོམ་སེམས་དཔའ་དེ་རང་གི་སེམས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བཙོད་
དོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །

མིང་གི་དབང་།

དུག་པ་ནི། སྤར་ལྷར་གསལ་འདེབས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། སློབ་མ་ཨོ་དང་འཁོར་ལོ་
སོགས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནམ་སྤང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་ནང་དབང་བསྐྱར་
བའི་བར་དང་འདི་ལ་དབང་རྩམ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་བསྐྱེད་ཆོག་གི་སྒྲོར་དོར་ནས་དབང་
ལྷ་སྐྱུན་དངས་པ་སོགས་དཀྱུས་བཞིན་བྱས་རྗེས། ལྷ་མས་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་དོན་རྒྱུ་
བྱེད་བྱ་སློབ་མའི་མགོ་བོར་མཉམ་བོར་བཟུང་ཞིང་དཀྱོལ་ནས། དབང་བསྐྱར་དོན་རྒྱུ་ཆོག་གས་
བཅད་ཀྱི་མཐར། ཨོ་བཟླ་སཏྲ་ཏྲི་ཨ་ཟླེ་ཏི་ཕུ་མི། བཟླ་ལྷ་མ་ཨ་ཟླེ་ཏི་ཀ་ཏ། ཀྱེ་དཔལ་ཆེ་གོ་
དོན་རྒྱུ་ལྷ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སི་རྟེ་ས་མ་ཡ་ཏྲི་བྱུང་བྱུ་བ་སྤུ་ཨ་ཞེས་མེ་ཏོག་གང་
ལ་སོག་པའི་རིགས་ཀྱི་མིང་གདགས་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་འདུག་གསལ་བར། མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་ལ་བཞད་པ་དང་། སྒྲེག་པ་དང་། གཉིས་མེད་དང་། མི་བྱེད་དང་། དགའ་རབ་དང་།
རོལ་པ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ལ་གཏི་ཐུག་དང་། ཨོ་མཛད་དང་། ཉག་པ་དང་། ལྷ་
འཕྱུལ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་དང་། མཁའ་འགོ་(༣༡༡བ)དང་།
གཟི་བུ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་དང་། ཆོས་
དང་། པལླ་དང་། དོན་གྲུབ་ལ་རྟ་མཆོག་དང་། དམ་ཆོག་རྣམས་དང་། དབང་ཁྱུ་བ་སོ་བྱེད་
མེད་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་བདག་མེད་མ་དང་། ལག་པ་མ་དང་། བྲེང་བ་མ་དང་།
འབྱུང་གནས་མ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ལ། མཁའ་འགོ་མ་དང་། སྒྲེག་མོ་སོགས་དང་།
རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་དོ་ཤལ་མ་དང་། དབུགས་དབྱུང་མ་དང་། འབར་མ་དང་། བྲེང་བ་
མ་དང་། བད་མའི་རིགས་ལ། ཆགས་པ་མ་དང་། དབྱངས་མ་དང་། སློ་གྲོས་མ་དང་། གོས་
དཀར་མོ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ལ་སྟེ་མས་མ་དང་། ལྷ་འཕྱུལ་མ་དང་། དགོད་མ་དང་།

སྒྲོལ་མ་སོགས་གསུངས་ཤིང། མེད་བར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་མཆོག་གི་དང་པོ་
དང་། དཔེ་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རོ་སྟོམས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ཨ་
ལ་ལ་དང་། སེམས་དཔའ་དང་། བདེ་ཆེན་དང་། ཡན་ལག་མེད་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷན་
ཅིག་སྦྲེས་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ། སྤར་སྟོས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་རང་བྱུང་དང་། ཞེ་
སྤང་དང་། ཉེ་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་། ཐུགས་དང་། རྩི་མཛད་དང་། མི་བསྐྱོད་བ་དང་། རིགས་
གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱང་འཇུག་གསལ་བར་མ་བཤད་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ། མིང་དེ
རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དཔལ་དང་མཐར་དོ་རྗེ་ཞེས་སྟོར་བ་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། མཆོན་གྱི་ཐོག་མར་དཔལ་གྱི་སྒྲ། །ཀུན་ལ་འད
བདག་པོ་ཐམས་ཅད་ལས། །ཀྱི་དང་དོ་རྗེ་ཐ་མར་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་མང་པོ་
ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་རྣམས་ལ། དོ་རྗེ་བདག་མེད་མ་(༣༡༣)ཞེས་བ་ལྟ་
བུ་དོ་རྗེ་འཁོར་སྟོར་བ་རྒྱང་འཇུག་གསལ་བ་དང་འཕྲེང་བ་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་རི་ཀ་བས། དབལ་དང་རྩེ་རྩེ་ལྷ་ལྷན་བར། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ལན་གསུམ་
 བོད། །ཅེས་བཏགས་པའི་མིང་ནས་ལན་གསུམ་འབོད་བར་ཡང་གསུངས་ཏེ། སལ་མོ་ཆེར་
 མི་འབྱུང་ངོ་། །མིང་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་བརྩ་རྣམས་ཨ་ཁྱི་ཤེ་ཀ་ཏེ་ཞེས་བ་ཡན་ཆད་
 གྲུང་གི་བཞི་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མི་རྒྱུ་ས་མ་ཡ་མན་ཆད་གྲུང་དང་དབལ་མཆོག་སོགས་ལས་
 བྱུང་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། འབྲེང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་ནས་
 མིང་དབང་གི་སྐབས་སྒྲགས་སྒྲ་མ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །

སྐྱུ་ལྔ་པ་། རྒྱ་སྐྱོན་གྱིས། བརྩ་སྤྱད་ཨ་ཟླ་ཤི་ཕྱི་མི། རོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་
ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བཅུ་ལོ། དབང་གང་བསྐྱར་ཞེ་ན། བརྩ་རྒྱ་མ་ཨ་ཟླ་ཤི་ཀ་ཏ་རོ་རྩེ་མིང་
གི་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་འབྱུང་བ་སྐྱར་ཏེ་རྒྱ་མ་མིང་དང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
འབྱུག་གོ། སྐྱུ་ལྔ་པ་གྱི་མའི་དོན་ནི། སྐྱུ་ལྔ་པ་རིམ་ཆེན་མོར། ལྷ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབས་གྱི་སྐྱུ་ལྔ་པ་

དོན་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བས། སི་རྒྱུ་གྲུབ་པ། ས་མ་ཡ་ནི་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས། ཉེ་བསྐྱར་
འབྲེལ་བར། དམ་ཚིག་དང་། དུས་དང་། བཟ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་དང་།
མནའ་དང་། འདུས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་ལས་སྐབས་འདིར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སུས་རྟོགས་ན་རྟོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཁྱོད། གང་
རྟོགས་ན། ལྷ་བྱ་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཉེ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་། ལྷ་བ་ས་སྟེང་། སྤུང་མཐོ་
རིས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། (༣༡༢བ)ཨ་ཡིག་དགག་ཆེག་གིས་
མཆོན་པ་དེ་རྟོགས་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་རྟོགས་རུས་པས་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་
ནམ་སྟུམ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་མགིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་སྒྲ་མས་མིང་བཏགས་པ་དང་མཉམ་དུ་མིང་
གི་དབང་བསྐྱར་བ་མཛད་པའི་མཐུས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་སྦྱེས་ཤིང་། དེ་དང་སྟོང་པ་སྟོར་
བ་སོགས་དང་། སྤིག་སྤྱིབ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གཏི་ལུག་དང་མ་དག་པའི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་
པོ་དག་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། རམ་སྤང་གི་རིགས་གྱི་བསྟོམ་
བསྐྱེས་དང་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་རུས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་
སྟེ་རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེའི་མཆོན་འགྲུབ་པའི་
རུས་པ་ཁྱད་པར་བ་རེ་རྒྱུད་ལ་བཞག་བྱང་སྟུམ་པ་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། གསང་
སྤྱགས་རིགས་པས་སྤྱགས་འདི་ཡང་། །སྟོབ་མ་རྗེ་རྗེའི་མིང་གི་དབང་། །སྤང་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་ནམས་གྱིས། །གསུང་གཅིག་གིས་ནི་སྦྱོན་པར་བྱ། །ཨོ་བཟླ་སྟུ་རྟོ་ཨ་རྩི་ཁི་རྩི་མི་
བཟླ་རྣམ་ཨ་རྩི་ཁི་ཀ་ཏ་སྤྱི་ཨ་རུ་རྟོ་བཟླ་ཏ་སྤྱི་ག་ཏ་ས་མ་ཡ་སི་རྩི་ས་མ་ཡ་རྟོ་བྱ་བྱ་བ་
སྤུང་ཨ་ཞེས་དང་། ལུང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་། སྤྱི་ཨ་རུ་རྟོ་བཟླ་ཏ་སྤྱི་ག་ཏ་ཞེས་པ་མེད་

ཅིང་སྒྲགས་གཞན་མ་རྣམས་ཉི་ཤུ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

འདིར་སློབ་(༣༡ ནན)དཔོན་གྱིས་རྟོག་དེའི་མཉམ་དུ་སློབ་མའི་མགོར་འཛིན་པ་ནི།
ཐེང་བ་ལས། མགོ་བོར་རྟོ་རྟོ་དང་དེའི་བྱ་མཉམ་པར་བཟུང་ཞིང་། དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྟེན་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་
ཆེན་བང་མཛོད་ལས། ལག་པ་གཉིས་རྟོ་རྟོ་དང་དེའི་བྱ་འཛིན་པ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཞག་
ནས་མིང་གདགས་པར་གསུངས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དེ་རྟོ་ཐེང་བར། སློབ་མའི་མགོ་ལ་ལག་
བཞག་སྟེ། །རྟོ་རྟོ་ཅན་གྱིས་མིང་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་དང་གྲུབ་ཆེན་དེའི་བྱ་པས་སློབ་མའི་
སྤྱི་བོར་ལག་པ་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དག་གི་
དབང་སྐྱལ་གྲགས་པས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མིང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་རྟོག་དེའི་སློབ་
མའི་སྟེ་བར་བཟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་མཐའ་རྟོན་ནས་དག་པའི་བར་དཀྱུས་ལྟར་
ལ། གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དག་བྱའི་གཞུགས་ཁ་དོག་དང་
དབྱེབས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འབྱུང་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉི་
ཟུག་ནི་མཛོད་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་
པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོས་པ་འབྱུང་
བའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སེམས་
བསྐྱུས་པའི་མི་ཤེས་པ་རིག་པའི་འགལ་ལྷོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱེད་ལས་ནི་ལོག་
རྟོག་དང་ཐེ་ཆོས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་ཆེད་ཀུན་ཉོན་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་མ་(༣༡ ནབ)རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོག་གི་དབྱེ་ཚུལ་སོགས་བྱུབ་མཐའི་
བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ངོ་། །

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟེ་མ་བཞི་པ་ལས་སྟོན་བཅུད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་རིམ་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གཞིགས་པའི་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམ་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་
ཆད་རྟག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་རྒྱན་ལ་མ་ཚོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་
ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་སོགས་མེད་པ་དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་
དང་། དུས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཚོངས་པ་དང་། རྣམ་པས་བར་
མ་ཆོད་པར་ཡུལ་མཁྱེན་པའམ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ་རྒྱན་དང་ཡུལ་
དང་དུས་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བྱེད་ཆོས་ལྡན་དུ་གསུངས་ལ།
དེ་ཡང་སློབ་ལམ་དུ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་གཞུང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་འབྱུང་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་
སོ། །སྐབས་འདིར་དབང་དོན་ལས་འབྲེང་བ་ནས་མིང་དབང་གི་བར་གྱི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་
སློབ་མ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་ལྔ་བསྐྱེད་ཆུལ་གོ་བདེ་བར་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་
བཤད་ཅིན་པས་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་གཉིས། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་
དབང་དངོས་དང་། དེའི་མཐའ་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། ཡོན་འབྲུལ་བ་
དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་། བཤད་རྒྱུ་དོར་འབྲེང་ལས།
དེ་ནས་སློབ་མ་དོན་འདོད་ལ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་(༣༡༤)པའི་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་དབང་བསྐྱར་ཆེ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྲེང་བ་
ལས། དེ་ནས་སློབ་མས་ཡོན་ལུས་ཞིང་། ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་ཁྱེད་པའི་ཡོན་དུ་མཆུལ་སྤུལ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་བསྐྱར་ཆེ། །ཞེས་

སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ། དེའི་དོན་ནི།
ལྷོ་མི་ལས། འདི་ཉིད་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
དབང་བསྐྱར་དང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་དང་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་
གངས་སུ་གསུངས་པས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་སྟེ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཆེན་
པོ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོ་བོ་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་དུ་རི་ཀ་པས། དེ་ལྟར་སློབ་མའི་དབང་ཐོབ་
ནས། །རྒྱད་རྣམས་ཐོས་ཤིང་མན་ངག་ཐོབ། །ལམ་རྣམས་ཤེས་ཏེ་སྟོན་ཀུས་ན། །དོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་ཉིད་བྱའི་ཕྱིར། །ཆོག་འདིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་སློབ་མའི་དབང་ཐོབ་
པ་ཞིག་གཞན་གྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱེད་ཀུས་པར་གྱུར་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོན་
གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པས་སྒྲགས་སྟོན་འཛིན་ཀུས་ཤིག་ལའང་སློབ་མའི་དབང་
དང་རྒྱན་གཅིག་ལ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་མ་ངས་སོ། །

ཉི་ཤུ་པར། མིང་དབང་གི་མཁུག་དུ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བརྗོད་ཅིང་། །འཁོར་
ལོ་དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་དང་། །བསྐྱེད་(༣༡༤)དང་ནི་དོ་རྗེ་ཡིས། །བྱག་མཆན་དབང་བསྐྱར་
སྟེན་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་དོན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྒྲགས་དང་
བཅས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་དུ་བྱག་མཆན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ལ་སློབ་མ་དང་
བྱག་མཆན་རྣམས་གང་དུ་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱང་འཁུག་གསལ་བར་མི་གསལ་ཡང་། ཐེང་
བ་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱིར་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་ནས། །རྗེས་སུ་གནང་བ་ལྷག་པར་སྐྱིན་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་རིམ་པ་བཞིན་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་སུ་བསྐྱོམས་
ནས། །ཞེས་རིགས་སོ་སོའི་བྱག་མཆན་གྱི་སྐབས་སློབ་མ་རིགས་དེ་དང་དེའི་ལྟར་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱག་སོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དེ་ནས་སོ་སོའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་

བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དཔལ་
འཛིན་གྱི་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་སློབ་མ་གཙུག་པོར་བསྐྱེད་པ་ལས་རིགས་
སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་མ་གསུངས་ཤིང་། རིན་འབྲེང་ཡང་དེ་དང་མཐུན། དུག་མཆན་རིགས་
སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་འབྲེང་བ་དང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། བུ་སྟོན་
གྱི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་དང་དབང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་
པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སློབ་མ་རྣམས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཡང་རྣམས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་སྤོ་བ་དེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་དུག་མཆན་འཁོར་ལོའི་རྣམས་པར་
ཤར་བར་མོས་པ་སློབ་མའི་ལག་ཏུ་བྱིན་ནས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པའི་བྱིར། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བཟོད། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་མ་རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་
པ་ལ། རིན་འབྱུང་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་(༣༡༥ན)པོ་ཆེ་ལག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནས་དོན་གྲུབ་གྱི་
དུག་མཆན་གྱི་བར་རིགས་བཞིའི་མཆན་མ་རྣམས་ཆོགས་བཅད་རང་རང་གི་སྒྲགས་དང་
བཅས་པས་སྟེར། ཆོགས་བཅད་གྱི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རམ་
ཆེད་དུ་སྒྲགས་བཅུའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་
ལྟར་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་
པ་ལས། རྣམས་ལྟ་བུ་རིགས་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྣམས་པར་
སྤང་མཛད་གྱི་རིགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཆོས་བཤད་པ་
ལ་སོགས་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་དོན་གཞན་རྣམས་
དེ་དང་འབྲ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ནི་རིན་འབྱུང་དང་། འདོད་ཆགས་དག་པ་ནི་འོད་
དཔག་མེད་དང་། རྗེ་རྗེ་མཆོད་པ་ནི་ལས་གྱི་རིགས་གྱི་དོན་གྲུབ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དང་
པོའི་སྒྲགས་གྱི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྱི་
ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ལ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་།

སམ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཨ་རྟེ་པ་ཏི་མངའ་བདག ། བླ་བཙ་ཡ་རབ་
ཏུ་སྐྱོར་བར་གྱིས་ཤིག ། རྣམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཤོ། །

གཉིས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དོ་རྩེ་རིན་ཆེན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག ། ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟླ་རྣམས་དོ་རྩེ་རིན་
ཆེན། སམ་རྣམ་ཆོས་ཐམས་ཅད། བེ་ཤུག་རྣམ་པར་དག་པ། རྣམ་(༣༡༥)པའི་ཤེས། ཨ་རྟེ་
ཏི་ཀ་དབང་བསྐྱར་བ། བཟླ་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག ། ཅེས་པ་དང་། ཨོ་གསུམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་དུ་རིགས་ལྡེའི་ཕྱག་མཚན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ས་བོན་གསུམ་གསུམ་
ཡོད་པ་དེ་རིགས་རེ་རེ་ལའང་རིགས་གསུམ་གསུམ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་མངོན་ལ། སྒྲགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྐབས་འདིར་ས་བོན་མ་
བྱུང་བ་ནི་མཚན་ཏེ་ཤེས་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། གསུམ་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཤིག ། ཅེས་པ་སྟེ། བཟླ་རྣམས་སོགས་གཞན་རྣམས་སྤར་ལྟར་ལ། ། རྣ་ག་དམར་
པོ། བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་སྤྱིང་པོ། སྤྱ་སྤྱ་མ་རང་བཞིན། སྤྱི་ཨུའི་ས་བོན། བཞི་པའི་སྒྲགས་
ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་རིན་ཆེན་ལས་ཀྱི་མཚན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤིག ཅེས་པ་སྟེ། བཟླ་ཀམ་དོ་རྩེའི་ལས། སམ་རྒྱ་རྩ་མཚན་
པ་ཐམས་ཅད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་སྤར་པ་དང་འབྲེལ། །

ཆོགས་བཅད་དེ་དག་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་ཡང་
བཀོད་ལ། འགྱུར་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ཆག་འགྱུར་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པའི་བྱིར། ། འཛིག་
ཏེན་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། ། རི་ལྟར་གདུལ་བྱ་སྤྱ་ཆོགས་ལ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ། སྒྲགས་
རྣམས་ནི་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དཀྱིལ་ཆོག་པལ་
མོ་ཆེར་མི་འབྱུང་། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཆོགས་བཅད་དེའི་མཇུག་ཏུ། ཤེས་

རབ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་། ཅེས་སོགས་(༣༡༤)མྱོ་ག་གཞན་ཞིག་དང་ནུལ་འབྱོར་
རྒྱུ་ལ་སྤྲུགས་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། རིགས་བཞིའི་བྱ་ལ་མཆན་བྱིན་ཏེ་དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་དང་སྐྱབ་པ་
སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་ནས་དབང་རྒྱུ་ལག་རྒྱ་
དེ་དག་ལ་བཀའ་བཀའ་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟུང་པའམ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་ཁུ་ས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
བྱུང་པར་མོས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ནག་པོ་པ་དང་རྒྱ་དབང་གྲགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་
ཆོག་དང་འཕྲུང་བ་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་སོགས་སུ་རིགས་ལྔ་གའི་བྱ་ལ་མཆན་
བྱེ་རྒྱུ་གནང་མཛད་ལ། ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱུང་འཇུག་གསལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་འདྲིར་
མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་གནང་བྱུང་པ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་གནང་གི་དེ་མ་ཐག་དོན་རྒྱུ་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་ལ། དེ་དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་དབང་ཡིན་ཞིང་། དོན་རྒྱུ་འཆང་
དེ་རིགས་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་སྤྲུགས་དོན་རྒྱུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་བསྐྱབ་པས་ན་སྟོན་དུ་
དའི་དབང་བྱུང་པ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་། དེ་ལྟར་རིགས་སོ་སོའི་རྒྱུ་གནང་གི་དབང་
བསྐྱར་བ་བྱིན་ནས། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་དབང་རམ། དོན་རྒྱུ་
དཔོན་གྱི་དབང་རི་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་བྱ་ལ་མཆན་བྱེ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ལས་
དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསལ་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རིམ་ལྡར་སྤང་བ་
ལྟར་དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་གསུངས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་འཕྲུང་བ་ལས།
སྤང་གི་གསལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱུ་སུ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་དོན་དབང་སྤྲུག་། ཡེ་(༣༡༤)ཤེས་
མེས་ས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །སྤྱན་དངས་སངས་རྒྱས་ལྔ་ལ་སོགས། །ལྟ་མའི་འཁོར་ལ་
རིམ་བཞིན་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་བཀའ་བའི། །བྱམ་པ་བྱ་ལ་བསྐྱམས་དེ་བཞིན་
གཤེགས། །དོན་རྒྱུ་འཛིན་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ། །རིན་ཆེན་འཛིན་དང་འཁོར་བ་སྟོལ། །ཤེས་རབ་
འཆང་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གཤེགས་པ་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་

ཚུལ་གསུངས་པའི་མཐར་ཡེ་ཤེས་དོན་རྣམས་པར་བརྒྱན། ཡོད་དང་སྤྱི་མཉམ་དང་། བཟོ་སྐྲུན་ཞེས་ནི་དགོད། སློབ་མཁན་གྱིས་ཉེ་སྐབས་བཟོད་ནས། །སློབ་མ་ལ་ནི་མེ་ཏོག་གཏོར། །དེ་ནས་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་མཚོད། །སློབ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འབྲ། །ཞེས་སློབ་མ་ལ་མཚོད་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱོན་པ་མི་གསལ་ལོ། །སྤྱི་གཙན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སློབ་མ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་བསྐྱེད་བ་ཤར་སྒྲོར་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞག་སྟེ་དོན་རྣམས་དཔར་བསྐྱེད་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱོན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དོན་རྣམས་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱ་པོ་པ་དང་། ལ་བ་པ་དང་། དཔལ་འཛིན་དང་། ཨ་ལྷ་ཡ་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར་དོན་རྣམས་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་། དེའི་དངོས་གཞི་ཡང་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱོན་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་སོ། །དེ་ལའང་སྟོན་དུ་ནང་དབང་བསྐྱར་དགོས་པས། སློབ་མ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་རྩྱུ་དང་དོན་རྣམས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་ལས་དོན་རྣམས་འཆང་དཀར་པོ་དོན་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་སྤྱི་མཉམ་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བྱས་ཏེ་(༣༡༥)ཁྱེས་སྟེགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའམ། མེད་ན་བསྟོམ་པའི་ཁྱེས་སྟེགས་ཀྱི་དབུས་སུ་སེང་གའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པད་ཆེའི་གདན་ལ་འཁོད་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །སྒྲ་ཆོགས་པལྟའི་གདན་བྱེད་པ་ནི། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བར་སྒྲ་ཆོགས་པལྟ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་དོན་རྣམས་དཔའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསམ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དོན་རྣམས་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པ་ནི་རིགས་དྲུག་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱི་གཙན་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་སྤྱི་གཞི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཙོ་བོར་སྟོན་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཤིན་དུ་སྤྱི་བ་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་དེ་རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་འབྲ་ལ། ཡུམ་ནི་ཟུང་འབྲུག་གསལ་བར་དོན་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མར་བཤད་

བ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྟོན་སོ་དང་། ཡུམ་རྗེ་རྗེ་སྟེམས་མར་བཤད་
བའང་ཡོད་དོ། །

ལྟན་ཐབས་ངག་འདོན་ལས། དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོབ་མའི་སྟེང་དུ་གདུགས་དཀར་
སོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་གཡས་སུ་རྒྱལ་མཆན་གཡོན་དུ་བ་དན། མཐའ་སྟོར་དུ་མཆོད་པའི་
སྟོན་སྤང་དང་བཅས་བའང་དགྲིལ་ཚོག་གི་ངག་འདོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོམ་དགོས་
ཏེ་བྱང་འདུག་གསལ་བར། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་བསྐྱེད་བས་བརྒྱན་ལ་ཤར་
གྱི་སྟོར་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞག་སྟེ་ཞེས་དང་། ཉག་སོ་བའི་དགྲིལ་ཚོག་ཏུ། སྟེང་དུ་ཟླ་བེ་བེས་
ལ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་གདུགས་དཀར་སོ་སྟེང་དུ་བབྱང་ནས་གཡོན་
སྟོགས་སུ་བ་དན་རྒྱལ་མཆན་བེས་ཏེ། དུང་(༣༡༧)དང་བཅས་དུང་༤་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱས་ནམ་མཁའ་གང་བ་བསམ་ལ་དེལ་བུ་གསེལ་ཞིང་ཁྱས་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཚུ་དབང་གི་
སྐབས་སུ་གསུངས་པ་འདྲིར་ཡང་འདྲ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་གཞུང་ཆོད་བྱུབ་གཞན་དང་དབང་
དོན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྗེ་རྗེའི་དམ་
ཆོག་སྟོན་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་བསངས་སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེ་རྗེ་རོ་བོ་
ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལུ་བ་ཞིག་ཏུ་བསམས་པ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་
ནི། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་སྟགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
ཞེས་སོགས་བཛོད་པའི་སྟོན་སྟོབ་མའི་ལག་པ་གཡས་སུ་སྟོན། ཆོགས་བཅད་འདི་དཔལ་
མཆོག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་
རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་སྟོ་བྱར་གྱི་དེ་མ་ཡང་རིམ་གྱིས་
བསལ་ནས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་སྐུ་འགོག་བདེན་དང་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་མི་
ཏོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་རྟོག་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་
བྱུང་པས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དམ་མཆན་མེད་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་དགྲེས་

བས་སམ་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དབྱེས་བས་ན་དགའ་བ་ཆེ།
འདི་ལས་བཟང་པོ་སྟེ་དགོ་བ་ཀུན་མ་ལུས་པར་འབྱུང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་པར་སྤྱོན་
ཐེག་པ་ནས་དགོ་བ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་
དོན་འབྲམ་སྟུམ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ཀུན་བདག་ཉིད། དེས་དོན་ཀྱི་དོ་རྟེན་སེམས་(༣༡༤ན)དཔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྟེན་འཆང་
ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དོ་རྟེན་སྟེམས་མ་ལ་དབང་བས་ན་དོ་རྟེན་སྟེམས་མའི་བདག་པོ་དང་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་དག་པོ་ཡིན་པས་བདག་ཅེས་སམ། སྤྲལ་རིམ་ལས་
བདག་པོ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའི་དོན་དུ་གསུངས། ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་
ནས་བསྐྱོམ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
བས་ན་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོག་གི་དང་པོའི་སྐྱེས་
བུའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བྱུག་པ་དོ་རྟེན་འཆང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
ནི་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ནམས་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་དང་ལྷན་པ་
དང་ཨ་རྒྱས་བཤད་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའོ། །

ཡང་ན་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་
པའི་དགོ་བ་ཡིན་པས་འཁོར་འདས་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་
དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀུན་བདག་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ཉིད་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དེས་དོན་ཀྱི་དོ་རྟེན་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ཆེ་བའམ་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དོ་རྟེན་སྟེམས་མ་དང་དོ་རྟེན་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ལ་སོགས་པ་
རིགས་བྱུག་པའི་ཡུམ་ཀྱི་བདག་པོའི་བདག་སྟེ་དབང་ཕྱག་ཏུ་ཤར་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའམ།
ཡང་མཁས་པ་འགས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོ་བོར་དབྱེར་མེད་
པའི་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ནི་བདེན་འདོན་འདོམས་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དོ་རྟེན་

སྒྲིང་ཉིང་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སེམས་དཔའ། (༣༡༥བ)ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པས་ན་དགའ་བ་ཆེ། དེའི་ཡུལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱང་ཏུ་
དགེ་བས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ། སྒྲིང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་
པའི་བྱུང་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲིང་བཅུད་ཀྱན་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ཀྱན་བདག་ཉིད། ཡེ་ཤེས་
དེ་ཉིད་དོན་ཤིང་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བས་དོན་ཤིང་སྐྱེམས་ཚུལ་བདག་པོའི་བདག་པོ་
ཉིད་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུལ་གཞི་ཡིན་པས་མཆོག་གི་དང་པོའི་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་དང་། ཡང་
ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྒྲོ་བྱུང་གི་བྱི་
མ་རིམ་གྱིས་བསལ་ནས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དོན་ཤིང་སེམས་
དཔའ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཀྱན་ཏུ་དགེ་བ་དང་ཆོས་ཀྱན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེས་ན་དོན་ཤིང་འདི་དོན་ཤིང་སྐྱེམས་མའི་བདག་པོ་
དོན་ཤིང་འཆང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་དབྱིངས་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་མཆོན་བྱེད་ཏུ་མོས་
ཏེ་བཟུང་བར་བྱོས་ལ། འབྲས་བུ་དོན་ཤིང་འཆང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
སྒྲོམས་ཤིག །ཅེས་བཤད་པ་ཡོད་དེ་འགལ་བ་ཆེར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་མོའི་
དགོངས་པ་ནི་སྤྲུལ་མོད། །

མཐུ་བརྩོན་དོན་ཤིང་ཆེན་པོ། རྩི་ནི་ཐུགས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས་དོན་ཤིང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ཐུགས་དོན་ཤིང་སྒྲོམས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་ཏུ་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་འགས་བཤད་ལ།
ཆོག་ལྷག་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་ཚུལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་ཏུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
འབྲས་ཏུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་ཐོན་གསང་བའི་དོན་ཤིང་འམ་
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དོན་ཤིང་ཡིན་ལ། དེ་བྲན་ནས་ཏགས་ཀྱི་དོན་ཤིང་འཛིན་(༣༡༩ན)པ་ནི་དོན་ཤིང་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཏུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤིང་འདི་
བྱངས་ཞིག །ཅེས་པའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཤིང་འཛིན་པ་ལ་དོན་ཤིང་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བཟུང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དོ་རྗེ་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ཅུ་གྱིས་དོན་མི་
རྫོགས་པར་དེའི་ངེས་དོན་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ནི་ནང་གི་བདེ་བ་སོགས་ཡིན་པས། དེ
བྲན་པའི་སྒོ་ནས་བཟུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་པ་ན་སློབ་མས་ཀྱང་ངེས་
དོན་དེ་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་དོ་རྗེ་གསོའང་བ་རེ་བྱས་ནས་
སྒྲིང་གར་བཟུང་། འིལ་བུའི་དམ་ཆོག་སྒྱེན་པ་ནི། འིལ་བུ་བསངས་སྦྱངས་སྒོན་དུ་འགྲོ་བས་
ལྷུངས་བྱུང་བའི་འིལ་བུར་བསྐྱེད་ནས། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་དུ་སྒྱེན་ལ། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་སློབ་དཔོན་
གྱིས་དཀྲོལ་ནས་གཏད་པར་གསུངས།

ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་བཤད་ན། ཟླ་བ་བཞི་མེ་དེ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་སྟོན་པའི་དབང་སྤྲུང་གི་རྗེས་
 སྐྱེ་འགོ་བ་སྟེ་འདིའི་བདག་རྒྱུན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་གང་འཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱང་ཐམས་
 ཅད་འབད་མེད་སྟུན་བྱུང་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དཀོན་པའི་སྐྱེས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་
 པའི་ཆོས་སྐྱ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པ་དང། དབང་སྤྲུང་གི་རྗེས་སྐྱེ་འགོ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་སྟོན་པའམ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མཆོན་དོན་དེ་
 དག་པོར་པའི་སྟོན་ནས་བྱུངས་ཤིག །སྟོང་ཉིད་(༣༡༥བ)རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་པར་ཡང་རྒྱལ་བ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དབང་ལྷིག་
 འགར་དེས་ནི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་སྐྱ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བ་བཞེད་པ་དེ་
 ཉིད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའམ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་རྒྱལ་བ་བཞེད་ཅེས་ཀྱང་
 འབྱུང་། ཆོག་ལྷིག་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱ་ཟླ་བ་སྤྱང་སྤྱང་
 བར་བསྐྱགས་པར་མོས་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་པོར་པའི་སྟོན་ནས་
 ཟླ་བ་དཀོན་པ་ནི། ཟླ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་

དུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་བྱིས་བྱ་འདི་གཟུང་ཞིག་ཅེས་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་བྱིས་བྱའི་སྤྲུལ། སྤྱིད་
བ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་དག། ཅེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོས་སྤྲུལ་སོགས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གི་སྤྲུལ་ལྟར་བ་སྟོག་པར་མོས་ནས་བྱིས་བྱ་དཀྱོལ་བ་དང་མཉམ་དུ་དངོས་སུ་
ཆོགས་བཅད་དེའི་རྗེས་སྟོན་བྱེད། དེའི་དོན་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་
པར་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་བའི་སྤྱེ་བའི་རྒྱན་མི་སྤྱིད་པའམ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩོམ་ཉིད་
ཀྱིས་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་གཟུང་ན་གཤེས་ལུགས་དང་
མཐུན་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་
གྱིས་འཁོར་བ་རྩོམ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཟུང་བས་རང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་པའི་གཞོད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་འགལ་བའམ་མ་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །

ལྷན་པ་དང་ཨ་བླ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིད་འགལ་བྱས་ཞེས་བཏོན་ནས་འབྲུ་བསྐྱན་པའི་དོན་
ལྟར་ཡིན་ལ། (༣༥༠ན)དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤྱིད་བྲལ་བྱས་ཞེས་བཏོན་ནས་
དེའི་འབྲུ་བསྐྱན་མཛད་ལ། དབང་དོན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀྱང་
པ་དང་པོའི་དོན་སྐར་ལྟར་སྤྱིད་པ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དག་པའམ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་སྟོང་པའི་རྩོམ་ཉིད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་དོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཟད་
པར་མཛད་ནས་དམ་པའི་སྤྱིད་པའམ་སྤྱིད་པ་དམ་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་
བཞིན་མཛད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སམ། རང་བཞིན་དག་མཆོག་སེམས་དཔའ་
ཡིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། སེམས་དཔའ་མཆོག་གས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་པས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་མཛད་ནས་ཞེས་སྐྱར་བ་བྱ་
དགོས་སོ། །ལ་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད།

འདིའི་ཆོག་ས་བཅད་སྤྱི་མ་ནི་གྲུང་དང་དཔལ་མཆོག་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཤིང་དཀྱིལ་ཆོག་
མང་པོར་ཡང་བཀོད་པ་ལ། འབྲེང་བ་སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་འདིར་བཀོད་པ་ལས་
ལྷོག་སྟེ་འབྲུང་། ཆོག་ས་བཅད་རྗེས་མ་ནི་དཔལ་མཆོག་ལས་གསུངས་སོ། །དབང་དོན་
དང་རིན་འབྲེང་སྤྱགས་རིམ་ནུམས་ལས། སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་ཅེས་སོགས་སྟོབ་
མས་བརྗོད་ནས་དགོལ་བར་གསུངས་པ་ནི་བྱུང་ཆེན་མར་མེ་མཛད་སྟོབ་དཔོན་དག་དབང་
གསུངས་པ་ཨ་རྒྱ་སོགས་(༣༩༠བ)མང་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པ་དང་ལ་བ་
བས་ཆོག་དེའི་མཁུག་། བཟླ་ལྷན་ཨུལ་ཞེས་པའང་སྟོབ་མས་བརྗོད་ནས་དགོལ་བར་གསུངས་
པ་བཞིན་དུ་ནག་པོ་དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་ཡང་བཤད། རིན་ཆེན་བང་
མཛད་དང་བདེ་ཆེན་ངོལ་མཆོར་ཆོག་ས་བཅད་འདིའི་འགོར་ཨུལ་དང་མཐར་བཟླ་ལྷན་ཨུལ་
སྤྱར་བ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་བེལ་བྱ་སྟེར་བའི་ཆེ་བརྗོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་མས་བརྗོད་
པ་དངོས་སྤྱི་མ་བྱུང་བ་ནི་བྱུང་ཆེན་ནག་པོ་སྟོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་དགོངས་པར་མངོན་
ལ། ཐོན་པ་མཁས་བཙུན་གྱི་གསུང་ཟིན་གྱིས་བདེ་མཆོག་གི་དབང་བཤད་ཅིག་ལས་ཆོག་
དེ་དག་སྟོབ་མ་ལ་རྗེས་སྟོན་བྱེད་འཁུག་པར་ཡང་བཤད་དེ་རྗེ་ཡབ་སྤྱི་དགོངས་པར་
དོན་གྱིས་གནས་སམ་སྟུང་མོ། །

ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ནི། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་བརྟན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྟོ་
ནས་སྦྱིན། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོར་གྲུར་པའི་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་ཐབས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་རབ་
དུ་བརྗོད་དོ། །གང་གིས་ལུས་ལྟ་སྤྱར་བསྟོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་རབ་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཁུར་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ལུས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱར་ཡིད་ངོར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་
ལ། དེ་འདྲའི་ལྟ་སྤྱར་ཡབ་ལུས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་

བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉིད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཁྱུད་པའི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་ནས་འབྱོར་
རྒྱུ་མན་ཆད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བྱེད་པར་འཕགས་པར་བཞེད་དོ། །(༣༡༡ན)ལུས་ཀྱི་སྐྱད་
དོད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་པ་ཆོག་ས་པ་དང་འདུས་པ་དང་བསགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་གང་གི་ལུས་
ཏེ་ཡབ་ལུས་གཉིས་ཆོག་ས་པ་ནི་ནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཏིན་
དུ་བརྟན་པ་སྟེ་དགོས་པ་དེས་ན་འདར་མི་རུང་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བསྐྱབ་ཅེས་སམ་ཕྱག་རྒྱ་ནི་
འདར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་དོན་མེད་འཆང་
དུ་གསལ་བས་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་དེའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཚུལ་
ལམ་ཐབས་ཀྱིས་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བ་
བསྐྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་དོན་ནི་དོན་མེད་ལ་སོགས་པ་
ལག་ཏུ་གཏད་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་འཛིན་ལུགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟ་
སྟོང་པའམ་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བྲེང་བ་ལས་སྐབས་འདིར་
དམ་ཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་དང་། དེའི་གོང་མ་ནམས་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པར་གསུངས་
ཏེ། དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་དང་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་པས་སྤར་ནི་
དམ་ཆོག་གསུམ་འཛིན་ལུགས་བརྟན་ནས། སྟོབ་མ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་དེ་ནི་དོན་མེད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
རྒྱ་ཡིན་ཞིང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་འཁོར་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད། དོན་མེད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
དབང་དངོས་གཞི་ནི། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གོང་དུ་དམ་ཆོག་གསུམ་བྱིན་ནས་བཟུང་
ལུགས་ཅི་ལྟར་བྱེད་ལེགས་པར་བརྟ་སྟེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གཉིས་བན་པའི་སྟོན་ནས་
(༣༡༡བ)ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དྲོར་བྱིལ་བཟུང་སྟེ། རང་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་ཡེ་ཞེས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དོན་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བྱུག་མ་གསལ་བར་དམིགས་པ་ལ་འཁྱུད་པར་མོས་ལ་
དངོས་སུ་འཕྲིན་སྟེང་གར་ལག་ངར་པན་ཚུན་བསྟོལ་ནས་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱ། དེ་ལྟར་འཁྱུད་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་སྐྱེས་ཤིང་བདེ་བ་དེས་སྦྱང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེད་པའི་མེས་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་
ཀྱི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། གྱེ་རྗེར་ལས། ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། །ལག་
བ་དག་གིས་ཡང་དག་འབྱུང་། །རྗེ་རྗེ་བྱ་བ་མཉམ་སྦྱར་བ། །སློབ་དཔོན་ཀྱི་ནི་དབང་དུ་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་པ་གསུམ་པ་དེའི་དོན་ནི། །ལྷན་པས། རྗེ་རྗེ་བྱ་བ་
བྱ་སྦྱར་བ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་བར་
པའི་སློན་པ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེར་བྱ་བ་འཛིན་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །

རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་སློམས་པར་
ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་ན། དབང་གསུམ་པ་དང་བྱེད་མེད་དུ་འབྱུང་བས་
འདིར་འབྱུང་བ་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་
དབང་ལྡེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདེ་བ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པས་དེ་དག་དང་བྱེད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲ་མ་སྤྲ་ནི་རིགས་ཉི་
ཆེ་བ་དང་འདི་ནི་རིགས་དྲུག་པ་བྱེད་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་
རྟེན་ཀྱི་བྱེད་པར་ཆེ་ཞིང་། སྤྲ་མ་སྤྲ་ལ་ཡབ་ཡུམ་འབྱུང་བ་ཅམ་(༣༩༩ན)ཡོད་ཀྱང་། འབྱུང་
བ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་ལ། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་ལ་ཆེད་དུ་
གཏད་ནས་སེམས་བཟུང་བའི་མཐུས་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་གསུམ་མཚོན་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་བཟུང་བའི་སློན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱེད་
པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དམ་ཆོག་གསུམ་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱ་ལྷ་
པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་གས་དོན་ལྟར་སྤྲ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ནས། དེ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་དངོས་གཞིར་རྗེ་སློབ་པ་ཡིན་
ཡང་། འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྦྱང་སྦྱར་བ་མེད་པས་སྦྱང་མེད་ཀྱི་རྗེ་

རྩོམ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཉིན་མོ་འབྲུང་གནས་
 གྱིས། དམ་ཆེག་གསུམ་གྱིན་པ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དེ་ཉིད་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་
 རིམ་བསྟན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སྤྱི་ལོ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་། ཤེས་རབ་བརྩ་
 རྩལ་ལོན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁུད་པར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་། ཞེས་བཤད་
 པའང་ཡོད་དོ། །

རྒྱལ་ཁོང་རྗེའི་འཇམ་དོར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་རྗེས་སུ། རྩི་ལས་དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ། འདི་དེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་སྟགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དེ་སྟེར་བས་དོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་གིན་ལ།
 དེའི་ཆོ་སློབ་མས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། ཞེས་པ་ནས། མཆོག་གི་དང་པོའི་
 རྩིས་བུའོ། །རྩི་ཞེས་པའི་བར་(༣༣༣བ)རྗེས་རྫོས་བྱས་ནས་དོ་རྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བླ་བའི་སྟོ་
 བས་བཟུང་བར་གསུངས་ཏེ། །ལྷོ་པས། དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཏུ་གཞུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བར་
 རྒྱུར་རོ། །དོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། ཨ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་
 མོར་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིལ་བུ་སྟེར་ཚུལ་དབང་དོན་སོགས་དང་འདྲ་བས་བྱིལ་
 བུའི་དམ་ཆོག་དང་། སློབ་མ་མེ་ཏོག་པོག་པའི་ལྷ་འཕེལ་གཙུག་པོར་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་རབ་མ་
 ལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གིན། དེ་ནས་སྤར་སྟགས་སྟོམ་
 མ་བཟུང་བ་ཡིན་ན། སྟོམ་པ་བསྐྱུག་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བས་སྟགས་སྟོམ་པ་བ་ནས། དོ་རྗེ་སྟོབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོན་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ། སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་རིག་པའི་དབང་ལྡ་
 དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་གྱིན་པའི་བར་ཏུ་བྱས་ནས། སྟོབ་མ་ལ་ནང་དབང་
 བསྐྱར་རྗེས་ཉེན་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ལེན་པ་
 ལ་རིག་པའི་དབང་ལྡ་ལ་སོགས་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི། བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ལས། དོ་

ཇི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐྱབས་སུ། སྤྲུལ་བཞིན་དུ་རིག་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་དང་། འཁྱི་
བས། སྤྲུལ་བཞིན་དུ་རིག་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེན་དེ་ཉིད་ལ། ཚོ་ག་སྤྲུལ་མས་རིག་
པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྲུལ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྲུལ་བཞིན་རིག་པའི་
དབང་བསྐྱར་ནས། །ཞེས་པ་དེ་ནི། དེ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པ་བསམ་ཞིང་། སྤྲུལ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་
ལ་སོགས་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བསྐྱར་(༣༩ ནུན་)བར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དཀྱིལ་ཚོགས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་ཡང་བྱུང་ཆེན་མར་མེ་
མཛད་གྱི་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ནི་མཁས་བྱུང་གྱི་བཞེད་སྒོལ་མི་འདྲ་
བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པོ། །སྐབས་འདིའི་ནང་དབང་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས། སྤྲུལ་
མ་རང་གི་ཁ་ནས་བརྒྱུག་པ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་མམ་ཡན་ལག་བཞེས་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོངས་སྐྱོར་རང་འབྲས་སྤྱན་དངས་པ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་བད་མར་
ཞུ་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར། དེ་ནས་རང་འབྲེལ་སྤྱུལ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་པས་
གཙོ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་སྤྱན་དངས་པ་ནམས། རྩོམ་ཆེན་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་
ངོ་མོར་ཞུ་བ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ནང་དབང་
བསྐྱར་བ་འདི་ཨ་ཐུ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་མ་ཆད་པ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྤྱི་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྤྲིན་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤྱི་གསུམ་ཆང་བར་བསྐྱོལ་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱུང་དབང་གིས་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ཉེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་དབང་ལྟ་སྤྱན་འབྲེན་པ་ན། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྟ་སྤྱན་ཐུ་ཅ་གཉིས་གྱི་
དབང་ལྟ་སྤྱན་འབྲེན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩིས་འཕྲེང་བའི་(༣༩ ནུན་)

ལུང་། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་དོར་དབང་ལུག་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཞེས་
སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དཔའི་འོད་ཟེར་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་དགོས་པ་
ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་འབྲ། རྒྱ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དཀྱུས་ལྟར་བྱས་ཏེ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་
པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ། ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
དབང་གི་ལྟ་དེ་རྣམས་སྤུན་བྲངས་ཏེ། སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད། མགྱོན་པར་
འོད་དཔག་མེད་ནས། ཀྱང་མཐིལ་གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པའི་བར་ལུས་
དགྲིལ་བཞིན་དུ་བྱ། དེ་ནི་རྒྱད་དོར་འབྲང་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལྟ་མོ། །ཁོ་པོ་
རང་གི་གནས་སུ་དགོད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་སུ་སློབ་
མའི་བྱང་ཁམས་སོགས་དང་ལྟ་དོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་གསུངས་པ་ནི་དབང་དོན་
ལས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་བྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ལས་ལྟག་པའི་སྤྱོན་མེད་
པར་མཛོན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་ལ་ཨོ་སུ་བྲ་ཉིལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་གས་བཛྲ་བ་དང་མཉམ་
དུ་མེ་ཉླ་འཛོར། སྤྲ་གས་དོན་ནི་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དོན་ཤིང་ལ་གཞི་རྒྱགས་ཞེས་
པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་འདི་རིགས་དུག་གི་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐབས་
འདིར་བརྟན་བཞུགས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དོན་ཤིང་འཆང་དུ་གསལ་བ་ལ་མཆོད་
པས་མཆོད། དེ་དག་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་དོན་ཤིང་འབྲང་བ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། བག་པོ་
པས་མཆོད་བསྐྱོད་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་འདི་སྟོར་(༣༩༤ན)ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་དགྲིལ་
ཚྲི་རྣམས་ལས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ལ། འབྲང་བར་སྤྲ་གས་དེས་བརྟན་བཞུགས་བྱ་བ་དང་
མེ་ཉླ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གསུངས་སོ། །

དེའི་མཐའ་རྟེན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་ཚིག་བསྒྲག་ཅིང་སྤྲུགས་གཏད་པ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ལ་ཡོན་
དབུལ་བ། རྗེས་གནང་སོགས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། བྱག་མཚན་གྱིས་དབང་
བསྐྱར་བའི་མཚུག་ཐོགས་སུ། ལྷ་མ་དམ་ཚིག་སྟོན་ཤེས་པར། །ཕྱི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གྱིས་ནི། །གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་བསྒྲག་པར་བྱ། །ཁྱོད་གྱིས་སྟོག་ཆགས་གསལ་པར་
བྱ། །རྩོམ་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ། །མ་ཁྱེན་པར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ལྟངས་། །གཞན་གྱི་ཚུངས་
བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། དམ་ཚིག་དང་ནི་སྟོམ་པ་འདི། །ཁྱོད་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱར་
བར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ཚིགས་བཅད་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་དོན་བཤད་
ནས་དམ་ཚིག་དེ་དག་ལས་འདའ་བར་བྱ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྟོག་ཆགས་གསལ་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་བཞི་བརྗོད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
བཙུ་བྱག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡི། །དམ་ཚིག་གསལ་བ་བསྒྲགས་
པར་བྱ། །ཁྱོད་གྱིས་སྟོག་ཆགས་བསལ་པར་བྱ། །རྩོམ་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ། །མ་ཁྱེན་
པར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ལོང། །བྱད་མེད་དག་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱ། །དོ་རྗེའི་ལམ་ནི་འདི་དག་
གིས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་བར་བྱ། །འདི་རྟེན་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམ་ཚིག་མཚོག་ཏུ་རྟག་པའོ། །ཞེས་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚེ་གའི་སྐབས་
སུ་གསུངས་པའི་(༣༩༥བ)དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས། སྤར་ལེའུ་ལྷ་
པར་གསུངས་པའི་དགོངས་བཤད་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྷ་པར། སྟོག་
གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །རྩོམ་ཏུ་སྤྲོ་ལ་དགའ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པ་
དང་། །རྟག་ཏུ་འདོད་པ་སྟོན་གང་དང་། །བཤད་གཅི་ཟས་སུ་ཟ་བ་སྟེ། །དེ་དག་སྐབ་པའི་

སྒོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྒོན་གྱི་ལུང་བྲངས་ཏེ་དགོངས་པས་
བཤད་པ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ནི། སློབ་མ་ཁྱོད་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་གོམས་པ་
ལས་སོག་སྟེ་ལས་སོག་སྟེ་ལས་སྤྱང་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
གྱི་རིམ་པས་གསལ་བ་སྟེ་གཅད་པར་བྱའོ། །མངོན་པའི་ལུགས་ལ། སོག་ནི་ཆེ་ཡིན་པོད་
དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆེ་ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་ཅིག་ལ་སོག་དུ་བཤད་པ་ལས། རྒྱང་སོག་ཡིན་པར་མ་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་
ཀྱི་སྐབས་འདིར་སོག་ཚེ་ཞེས་པའི་སོག་ཀྱང་རྒྱང་ལ་བཤད་པ་སོགས་མང་པས་སོག་ལ་
ཆེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །དོན་དངོས་པའི་གནས་ཆོད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
བྱུང་པས་སྤྱི་ནང་གཉིས་སོགས་སུ་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། བ་སྙད་དུ་གནས་ཚུལ་དང་
མི་མཐུན་པར་སྤྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱི་ནང་
གཉིས་སོགས་སུ་སྤྲས་བཞིན་པའི་རྒྱན་པ་སྤྲུམ་བཞིན་དུ་སྤྲུམ་པས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་
མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཀྱང་སྤྲུམ་བར་བྱའོ། །(༣༡༥)ལྟར་བྱའི་ཇུས་རྒྱུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་མ་
བྱིན་པར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤངས་པར་བྱ། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་གི་ཡིད་
ཉག་དུ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་པ་འདོད་པ་སྦྱོད་པའང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུང་མའི་སྤྲས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། སློབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་འི་
བྱ་པས། དེ་ལ་འདིར་བྱག་རྒྱའི་རིམ་པ་ནི། ས་བོན་ལྗེའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་པའི་
བྱག་རྒྱ་ལས་དང་ཆོས་དང་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཆོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱད་མེད་དུ་འདོད་
པའོ། །ཞེས་བྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྲས་བསྟན་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་
སྟོང་ཉིད་ལ་སློབ་དཔོན་དེ་བཞིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། གཏུམ་མོ་ལ་ལྟན་

སྐྱེས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་དང་། རྣམ་འབྱོར་གྱི་གཏུམ་མོ་དང་ལས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་གསུམ་བཤད་པའི་
དང་པོ་བདེ་སྟོང་སྒྲུབ་བ་ལ་བཞེད་བ་སོགས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུང་མ་དང་བྱད་མེད་དང་ཕྱག་རྒྱ་
དང་གཏུམ་མོ་སྐྱས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱད་མེད་དང་ནང་གི་གཏུམ་མོའི་མའི་རྒྱན་
གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་བ་བཞིན་དུ། བདེ་སྟོང་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་
ཏེ་གོམས་བ་མཐུ་ཆེར་སོང་བ་ན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དུ་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་གཞན་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྒོ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བྱུང་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་བ་ནི། དཔེར་
ན། སྒར་རང་ལ་བདེ་བ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་སྤར་མཐོང་བ་ཅམ་
གྱིས་ཐབས་གཞན་གྱི་བྱེད་བ་ལ་མ་བསྟོས་པར་སྒར་གྱི་བདེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བའི་(༣༣༥བ)
མཐུས་སེམས་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དགའ་བདེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་
ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བཤད་ཚུལ་
དེ་དག་ནི་དགོངས་བ་ཕྱང་སྟོན་ལས། གང་གི་ཕྱང་སོགས་དངོས་མེད་པར། །ཞི་གནས་
ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱས། །དེ་ནི་སོག་གཅོད་བྱེད་བ་སྟེ། །ཐེག་བ་མཚོག་ལ་གནས་བ་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆོགས་བཅད་ལྷག་མའི་དོན་ནི། ཆ་ཆད་དང་ལྷན་པའི་དོན་དང་། ཇིས་བྱ་དང་། རང་གི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྒྱུ་དམ་ཆོག་གསུམ་ནི་ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱ་བར་བབྱང་དགོས་སོ། །འདི་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བབྱང་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། །རང་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་དང་བཤད་མན་ངག་གནང་བའི་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྷན་ནས་གཅིག་ལྷན་ཀྱི་བར་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་དམོན་པ་སྐྱོན་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྔ་བསམ་པ་དང་སྐྱོར་བས་བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མ་འདི་ནི་དོ་ཤོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་མཉམ་ཞིང་། རང་ངོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བཀའ་བློན་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། མན་ངག་རབ་རྟེས་པའི་ཕྱིར། །དོན་རྒྱུ་དམོན་དེ་བས་ལྷག་ཅིས་

སོགས་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་
མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་གང་གིས་བརྟན་སློང་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་དེ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་བརྟན་སློང་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་བརྟན་སློང་
བྱས་པ་ཡིན་པས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིག་བསགས་པའི་འབྲས་བྱས་ཏུ་སྟེ་(༣༩༦)
ཆེ་འདིར་མཐོང་ཆོས་དང་བྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ནམས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་འདོད་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་
སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་གྱུས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ནི་གང་ལ་མཆོད་
ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་ཀྱང་ལྷག་པས་ན་བསམ་ཡས་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཅོལ་བ་པོ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་འབད་བ་ཀྱིས་གྱིས་ཏེ། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་རྗེ་སྟེད་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་བྱུགས་རྗེ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་
ཏུ་འཕགས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པོར་རྒྱུར་པའོ། །སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་རྒྱུར་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་
ཀྱང་སྤྲོ་མའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་པ་སོགས་
རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྷན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ཉིད་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་
ལས་མཆོད་པ་ལེན། །ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་(༣༩༦)སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་

མཆོད་པ་ཕྱལ་བ་ལ་ཕྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཀྱང་བཞེས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་
ནམས་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ལྷ་མ་ལ་མཆོད་ན་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལུས་
ལ་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་བཞེས་པས་ཕྱལ་བ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་གཉིས་
ཀ་ཐོབ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པར་རུས་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་
ལ་མ་བཏེན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྒྲུའམ་ཅི་སྟེ་ཐོབ་མི་རུས་ཤིང་། དོ་རྩེ་སྟོབ་
དཔོན་ལ་མ་གྲུས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་སྐྱབས་གནས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་མི་
ཆེས་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱབས་དང་བྲལ་བས་སྤིང་
བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བར་སྲུ་ཡིས་རུས་ཏེ། དེ་དག་ལས་སྟོབ་པ་ལོ་མེད་
པས་སོ། །ཆོག་པ་བཅད་འདི་དག་ལ་སྒྲར་ཐང་སྤྱི་མེད་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཁ་ཤས་ལ་བཤད་པ་
རྒྱར་ཅམ་རེ་ལས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་མ་བཤད་ལ། སྒྲགས་ཆེན་དག་ལེགས་རབ་རྒྱས་
ཀྱིས་གསང་འདུས་དབང་ལྷིག་ཏུ། འདི་ལ་བཤད་པ་ཆང་བར་མཛད་པ་ལས། གང་ལ་སྤྱི་
ཞིང་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་པ་སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྤྱི་འཆི་མེད་པ་ལ་བཤད་
མོད་ཀྱང་། སེམས་དབེན་པ་ལ་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་རྒྱང་སེམས་
སྤྱད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱང་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་འདུས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་
དོད་བཙུལ་ནས་དེ་འདྲའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔའི་འོད་གསལ་
ཀྱི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་དེ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་འདོད་
དགོས་སམ་(༣༩༥)སྟམ་པས་དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་པར་སེམས་ཏེ། གང་ཞིག་
ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་གཞན་དུ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་
ཉིང་མཆོམས་སྒྱར་བའི་སྤྱི་བའང་མེད་པ་མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤ་
བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་

བདེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་པར་རུས་པས་ཚོགས་གཉིས་
ཀྱི་ལས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དངོས་དང་དེ་འབྲེན་བྱེད་
སེམས་དཔེན་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དོན་མེད་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་
མེད་པར་ནི་དེ་དག་ཐོབ་མི་རུས་སོ། །

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལའང་དོན་མེད་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་
མ་བརྟེན་པར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་མཐུས་འདོད་ཆགས་དེ་ལ་སོགས་
པ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་རུས་པའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་འབྲེན་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་
རིམ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་དང་ཞི་བའི་མིང་ཅན་ཀྱི་དཔེན་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱིར་
མི་ལྡོག་པའི་ས་སྒྱུ་ལུས་ལ་ཉེ་བའི་སེམས་དཔེན་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ན་སྒྱུ་ལུས་ཡན་ཆད་
ཐོབ་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་འདུག་མོད། སྤྱིར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་
ནས། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་མི་དགོས་མོད་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་མཆམས་
དངོས་ནི། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་པ་སྤྱོད་བསྐྱུས་དང་། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་
ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན་ལ། དེས་ན་དོན་མེད་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྱུ་ལུས་(༣༩༥)བ་
མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ནམས་ཀྱང་ཐོབ་མི་རུས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་
དངོས་གཉིས་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཞན་ཀྱི་མཆམས་སྤྱིར་བ་དང་བྲལ་
བས་ན་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་དང་ཆེ་འདིའི་ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་སྒྱུ་ཚོགས་པའི་གཉིས་
སྤྱོད་གི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་གོ་འཕང་གི་མིང་ཅན་དང་། འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ནམས་དང་ལྡན་པའི་རིམ་པ་བཞི་བ་སོགས་ཐོབ་མི་རུས་པ་ལྟ་སྒྲོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བཤད་ན། གོང་གི་།གང་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཆིབ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་བ་
གཉིས་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་སྤྱིར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རམ་སྒྲུལ་ཞིང་། གང་ལ་
སྐྱེ་ཞིང་འཆིབ་མེད། །ཅེས་སོགས་ལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་པའི་ལས་གཉིས་རུས་པའི་དོན་མེད་སྒྲོབ་

དཔོན་མེད་པར་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

རང་གི་དམ་ཚིག་གི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ནི་རྟག་ཏུ་ལྟའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་།
དུས་རྟག་ཏུ་ལྷ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་མཚོན་པ་དང་།
རྟག་ཏུ་ལྷ་མ་ལ་མཉེས་པའི་ཡོན་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དང་མཉམ་ཞིང་རང་ངོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བཀའ་བློན་ལྟ་བུའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྲལས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སྟེབས་པའི་ཆེན་ཐབས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ལྡན་པ་སྟེ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེ་
འོག་མ་མན་ཆད་ནས་བཀག་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ལའང་སྟུང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པས་མི་བྱ་བ་
སྟེ་བྱ་མི་བྱང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། རྟག་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་བྱ་བྱང་མི་
བྱང་(༣༣༡ན)གི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཉེ་མེད་པའི་སྟོན་ནས། ཁྱེད་ཀྱིས་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་སྟོང་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་དོ་རྩེ་འཕྲེང་
བ་ལས། ཡ། རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་གང་གང་འདོད། །དེ་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱ། །མཉམ་
པར་མ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདེ་སྟོང་
ལ་གཞོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཚོག་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་ལ་སྟོང་པར་
འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་མཉམ་བཞག་
ཁོ་ནར་མ་ཟད། རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོལ་པར་ཤར་བ་ལས་མི་འདའ་བས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་
འབ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཉིད། བཀག་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པས་ན། །བྱ་དང་བྱ་མིན་རྣམ་
སྤངས་ཏེ། །བསྐྱལ་ལ་ནི་འདམ་གྱིས་བཞིན། །ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ལ། །ཁམས་འཛོག་མེད་དུ་འཆིང་བར་བུས་
པ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བཀག་པའི་འདོད་ཡོན་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་

བྱ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཅི་འདོད་དུ་སྤྱད་ཀྱང་
བསྐྱེད་ལ་འདམ་གྱིས་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ། ངན་འགྱོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་
པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ལུགས་ཕུ་ཐག་ཚོད་པའི་ལྟ་
བ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་
བཀག་པའི་གནས་རྣམས་(༣༡༧)ལ་ཞུགས་ནའང་ངན་འགྱོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
དམིགས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཏེ་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་པའི་དོན་
རྟོགས་པ་སོགས་མེད་པར་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་
བྱེད་པ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། ཇི་ཅམ་སྤྱད་པ་བཞིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བྲངས་པའི་སྤྱད་
པ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་
པོ་ཡིན་པས། སྦྱར་ཡང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཀག་པའི་གནས་
ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱད་པས་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་དུ་མས་རེག་སྟེ་
ཆེ་རབས་སུ་མཐའ་མེད་པར་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་དེ། ཇི་མ་
ལྟ་གསལ་སྦྱོན་ལས། འཁོར་འདས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྦྱོང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྦྱོང་བ་དང་
སྦྱོར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབས་
པ་ནི། སྤྱད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས་བདེ་བ་དེ་ཇི་ཅམ་
སྤྱད་པ་བཞིན་བདེན་འཛིན་དེས་བྲངས་པའི་སྤྱད་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས། སྐྱོམ་སྤྱད་ཅན་
གྱིས་སྤྲུག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་དང་འབྲེལ་བས། དེ་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྱད་ལ། ཞེས་
དང་། སྦྱང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྐྱོམ་སོགས་སྤྱ་བའི་སྤྱ་བའི་མཐར། ཉེས་པ་རྟག་དུ་བསམ་
པར་བྱ། །སྤྱ་ཅམ་ལ་ནི་རབ་གཞོལ་བའི། །སྤྲུགས་པ་མནར་མེད་སོགས་འགྲོ་བས། །ང་
ནི་སྤྲུགས་པ་ཞེས་སྦྱོག་ཅིང་། །གསང་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡལ་
བར་དོར་མི་བྱ། །དཀར་པོའི་གོས་ལ་རབ་གནས་ཏེ། །དོ་ཆ་(༣༡༩)རྣམ་པར་བོར་ནས་

སྤྱ། །ལོག་པར་གཤམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། །དུ་འབོད་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགོ། །ཞེས་
གསུངས། །གཞན་ཡང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྤང་བ་ལས། །འོན་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་
པ། །བདག་ཅག་ལ་ནི་ཁ་ཟས་དང་། །སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀུན་ཅི་དགའ་བར། །རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ལ་སྦྱོབ་པས་གནང་། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་གསལ་ཉིད་དུ། །ཁློ་གསང་ཐེག་ལེ་ལ་སོགས་
ལས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མི་བྱ་བ། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྲུལ་བའི་
ལན་དུ། །ཡང་དག་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དངོས་མེད་རྟོགས་ཤིང་བཅེ་ལྡན་པ། །རྒྱལ་བས་
འདི་གསུང་བདེན་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟར་འདི་འབྲ་འགའ་མ་མཐོང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལྟར་
འཛིག་རྟེན་འདིར། །ཅི་བདེར་གནས་བྱ་གང་སྤྲུ་བ། །ཁྱོད་ལ་རྫོགས་སངས་མཚན་མའི་
ཆ། །ཡོད་པར་ཅི་ཡི་བྱིར་མི་སྤང་། །གལ་ཏེ་སྤྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། །སྤྱོད་དུ་གྱུར་བ་ཁྱོད་
ཡིན་ན། །བདག་ཅག་དམ་ཆོག་ལ་སྤང་བས། །འགལ་བ་སྤྲུ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཟས་
སྒོམ་སྒོ་ནས་ནི། །རྩས་སོགས་མཉམ་པར་སྤོང་བྱེད་ན། །སྦྱིན་ལ་སོགས་བའི་ལམ་གྱིས་
ནི། །མི་སྦྱོབ་ཅེས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །གལ་ཏེ་སྦྱུ་མ་ལྟར་གནས་པ། །འདི་ལ་ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་
བཅས་ན། །བཤེས་སྒོམ་གང་སོགས་གཞོད་པ་ལ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱུ་མ་གང་དུ་སོང་། །འཛིག་རྟེན་
གཉེན་གྱིས་སྤྲགས་པ་ལ། །ཆོགས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ཁྱེད་ལ་ཡོད་མིན་
པས། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བྱ་གང་ལས་བྱུང་། །བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འགྱུར་དང་། །དཀའ་བར་
སྤྱོད་པའང་སྤང་བ་ནི། །ཉིན་(༣༩༥བ)མཚན་སྒོམ་བཅོན་རྣལ་འབྱོར་པ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་
དེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྤྲགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གནང་
བ་ལ་བསྟན་ནས་སྤྲགས་པར་ཁས་འཆེ་བའི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་དང་། །མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་
གྱིས་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དག་ལ་དམིགས་སྤྲུག་བའི་དགག་པ་མཛད་དེ་འདི་འབྲ་བ་གཞན་
ལས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཟའ་བ་དང་། །བསྐྱུང་བ་དང་། །བསྟེན་བའི་དམ་ཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་མགོན་པོ་འཕགས་པ་འཇུག་པའི་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ཡང་བཀའ་ལུང་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་དང་རྟག་པ་སྟེ་བླ་མ་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ཡི་འདའ་བར་མི་བྱེད་པའི་དམ་ཆོག་དང་ནི་སྒྲུང་དོར་གྱི་
གནས་ལས་འདས་པ་འགོག་པའི་སྟོན་པ་འདི་དག་ནི་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་
གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དམ་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྡན་པས་བཤད་
པ་ལྟར་ཅ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ཏུ་འདི་བཞིན་འབྱུང་ལ། བཅུ་དྲུག་པའི་སྟོན་གསལ་མཆན་དང་
བཅས་པ་ལས། ལམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདའ་བར་དཀའ་བའི་དམ་ཆོག་
དང་སྟོན་པའོ། །རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོག་ཏུ་རྟག་པ་སྟེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་གྲང་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་འདི་ཐོག་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐ་མ་ཡང་མེད་པར་ཡོད་
པ་ཡིན་པས། མ་འདའ་ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
དོན་རྣམས་བཤད་ལ་ལེགས་པར་གདམ་སོ། །དེ་ཡང་གསང་སྤྲུལ་སྒྲ་མེད་དང་སོ་ཐར་གྱི་
སྐབས་གཉིས་ཀར་ཁྱོས་འགྱུར་བཀག་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་(༣༣༠ན)ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་
བག་མེད་ཏུ་འཇུག་པའི་དགག་བྱ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པར་མཚུངས་གྲང་། སྤྲུལ་
སྒྲ་མེད་ལ་ནི་ཆོགས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་དང་མ་བྲལ་
བ་ཞིག་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡང་ཁྱོས་འགྱུར་བཀག་པའི་བཅས་པ་ལྟག་པར་མཛད་པས་
མཆོན་སྟོན་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་ཞིབ་ཅིང་སྟེ་བའི་བཅས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་བློ་ཤེས་བག་ཡོད་པས་བསྐྱེད་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཆོགས་བཅད་འདི་དག་ཡོངས་རྫོགས་ཉི་ཤུ་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་མཆོག་དུམ་
བུ་གཉིས་པ་ལས། དེ་དག་ཅི་རིགས་ཞིག་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་དགྲིལ་ཆོག་གཞན་ལས་གྲང་།
ཅི་རིགས་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོན་པ་སོ་སོ་ལ་
དངོས་བྱུང་གང་འདོད་པ་བྲིས་ནས། གང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་དང་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་

མན་ངག་རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཅ་རྒྱད་ལེན་བཅུ་དྲུག་པར། དམ་ཚིག་བསྐྱབ་པར་
གསུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་སྤྲོས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་སྤགས་ཀྱང་སྒྲིབ་
པར་བྱ། །སྤགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །སློབ་
མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ནི་སློབ་མས། སྤགས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་མཆོག་། དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་
ཅིང་། དེའི་དོན་ནི། སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་པའི་མཐུས་ངེས་དོན་གྱི་སྤགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དངོས་གྲུབ་(༣༣༠བ)ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དེ་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ལ་སྤགས་དབང་སྟོལ་ཞིག །ཅེས་བཤད་དུ་བྱང་ངོ་། །དེ་
རྗེས་སློབ་མ་དང་ལྷ་མ་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་དམིགས་ནས།
ལྷ་མའི་སྤགས་ཀའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་སྟོར་དུ། ཨོ་སྭ་ཁྱེ་ཧྲུ་ཧྲུ་ཧྲུ་ཧྲུ་ཧྲུ་རིགས་
དྲུག་གི་ས་བོན་སྟེལ་བའི་མགོར། ཨོ་ཁྱེ་ཧྲུ་དང་མཐར་པཎ་སྭ་ཧྲུ་བདགས་པའི་སྤགས་ཀྱི་
ཐེང་བ་ཁ་དོག་སྐབས་འདིར་གསལ་ཁ་མ་བྱང་ཡང་། ལྷའི་སྭ་མདོག་དང་མཚུངས་པ་སྒྱི་
འགྲོ་ལྷར་གཡས་སྟོར་དུ་བཀོད། ལྷ་མས་སྤགས་དེ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དམ་ལན་གསུམ་བཞུས་
ནས། བཙུན་ལྷན་བདག་གིས་སྒྲིབ་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་ཉེ་བར་མཇུག་དུ་གསོལ། །ཞེས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དོན་ནི་བཙུན་ལྷན་ཞེས་གཙོ་བོ་ལ་བོས་ནས་རྩོ་
རྩེ་གསུམ་དང་རིགས་དྲུག་གི་སྤགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་འདི་བདག་གིས་སློབ་མ་འདི་རྣམས་
ལ་སྒྲིབ་ལགས་ཀྱི། འདི་ལ་འགོ་ཞིང་ཉེ་བར་མཇུག་ནས་སྤགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་
རྣམས་པ་ཐོབ་པར་མཇུག་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྱིང་པོ་ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་
མཆོག། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་བ་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་ཉག་ཏུ་བཅང་། །ཞེས་
བརྗོད། དེའི་དོན་ནི། དེགས་རྒྱག་ལ་སོགས་སའི་སྤྲགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་བ་འདི་ནི་སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡི་ནི་སྤྱིང་པོར་གྱུར་པའི་ཐུགས་བདེ་སྤྱིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་མཚོག་ངེས་དོན་ཀྱི་སྤྲུགས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་བདེ་སྤྱིང་གི་ཡེ་ཤེས་
(༣༣༡ན)གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སམ། བར་དོན་ཀྱི་
སྤྲུགས་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཅང་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །བདེ་སྤྱིང་
གི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དུས་སྤང་དུ་དང་ཆོགས་ཚུང་
དུས་བསྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་ན། འདི་ཉིད་ལ་ངེས་དོན་ཀྱི་
སྤྲུགས་སམ། དོན་དམ་པའི་སྤྲུགས་སམ་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་
པ་ལུང་སྟོན་ལས། སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་
སྟེ། །རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །དུས་གསུམ་མཐུན་པས་མ་བྱས་པ། །རྟོག་པ་
ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚན། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སྒྲོས་བྱས་དང་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱིང་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གནས་
ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་དེ་དང་རྟོག་པ་
དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་བདེ་སྤྱིང་ལ་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་སྟོབ་མས། བཙུན་ལྷན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་ཀྱི། །བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛད་
དུ་གསོལ། །ཞེས། ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་གདག། དེའི་དོན་ནི། བཙུན་
ལྷན་བདག་གིས་སྟོན་ལགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྤྱི་
(༣༣༡བ)ཕྱིའི་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལོགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་
བ་བཏབ་པའི་མཐུས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀའི་སྤྲུགས་འཕྲེང་ལས་རྩ་བ་བདེ་སྤྱིང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་
རྣམ་པ་བར་དོན་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་

གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟ་བུར་བུང་། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོན་སྟོབ་མའི་ན་བ་གཡལས་པ་ནས་
ཞུགས་ཏེ་སྒྲིང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐར་གཡལས་སྐྱོར་དུ་གནས་པས་དོན་དམ་
པའི་སྒྲགས་བདེ་སྒྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་མོས་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་
བྱེད། སྒྲིང་གའི་སྒྲགས་འཕྲེང་ལས་བདུད་ཅིའམ་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
གང་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག། བྲང་ངེས་ཀྱི་སྒྲགས་བསྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་
དབང་དག་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་བཞག་བུང་སྐྱམ་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྒྲགས་དབང་
གི་ངོ་ཐོ་ཡིན་པར་དབང་རྒྱུ་འགར་བ་ཤད་ལ། སྐབས་འགར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འོད་ཟེར་བྱིར་སྟོས། མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་སྟོང་བ་སོགས་བསྐྱེས་
དམིགས་སྒྱུ་ལྟར་མཛད་པའི་སྟོལ་ཡང་ཡོད་དེ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒྲགས་
དབང་བསྐྱར་བ་འདི་སྐྱོར་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ནམས་མི་གསལ་ཡང་། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་
ལས། དེ་ནས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །སྟོབ་མ་འདོད་དོན་སྒྲགས་དབང་སྒྱུན། །སྒྲགས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་མཆོག་། ངས་སྒྱུན་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་བྱེད། །དེ་ནས་ཡི་གེ་དྲུག་
སྒྲགས་པར། །སྐྱུ་ལྟའི་མཐའ་ཅན་ཡི་(༣༣༥)གེ་གསུམ། །ཁ་ནི་དམ་ཆོག་གིས་བཀའ་
ནས། །སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིས་དག་པ་དང་། །ལྷ་མའི་ཞལ་ལས་ཡང་དག་བརྗོད། །ལྷ་མས་
དངོས་གྲུབ་སྒྱུན་བྱའི་བྱིར། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྒྲིང་པོ་ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པ་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅང། །ཞེས་པའི་
བར་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རྒྱུད་དེ་ལས་སྒྲགས་དབང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱིལ་བུ་ཞབས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་
མཛད་ལ། བསྐྱར་བའི་དས་ནི་འདིར་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་དུ་མཛད་པ་ནི་
འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། བཤད་རྒྱུ་ལས་རིག་པའི་དབང་ལྟའི་རྗེས་སུ་གསུངས་

ལ། རྩེལ་བྱ་བས་ཀྱང་རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་རིན་ཆེན་བང་
མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་ཡང་བྱུང་སྟེ། དཀྱིལ་ཚོག་སོ་སོའི་འགོད་ལུགས་མི་འདྲ་
བ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་ནའང་རུང་ལ། དེ་རི་ཀ་བས་
རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་སྟོན་དུ་སྟེར་བའང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ལྟར་བྱུག་མཆོན་དབང་བསྐྱར་བས། ཁོར་རི་བཞིན་
དུ་ཡོན་མཆོག་དང་། འབྲིང་པོ་དང་ནི་དམ་པ་སྟེ། རྣམ་གསུམ་ལྟ་ལ་དབུལ་བར་བྱ། ར་
བཟའ་རིན་ཆེན་བཅས་མཆོག་དང་། འབྲིང་པོ་ན་བཟའ་ཡི་ནི་བྱུང་། ལྟ་ཡི་གངས་ཀྱིས་
དབུལ་བར་བྱ། མཐའ་མ་ཀུན་ལ་བྱང་གཅིག་གོ། དད་དང་ལྡན་པའི་ཆོ་ག་ནི། སྟོན་འགོ་
གསང་སྤགས་(༣༣༥)འདིས་སྤུལ་ནས། རྟེན་གཤམ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལྷ་ལ་སོགས་
པས་མངོན་མཆོད་བྱ། ཞི་ཨ་བྱུང་ར་སར་སྤུ་རྩ་མེ་ལྷ་ས་སྤུ་བྱ་སྤུ་ར་ཏ་ཉི་མོ་ག་ག་ན་ཁི་ཏྱི་
པལ་སྤྱོད། དེ་ནས་གསང་བའི་མཆོད་པ་དང་། ལྷ་དང་རོལ་སོགས་གར་དག་དང་། བཟའ་
དང་བུང་བ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས། ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པར་བྱ། ལྟ་ལ་ཡོན་འབུལ་
བའི་ཆོ་ག་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རེ་རེ་ལ་རབ་ན་བཟའ་དང་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱ། འབྲིང་རེ་རེ་ལ་གོས་བྱུང་རེ། ཐ་མའང་སྤྱིར་གོས་བྱང་གཅིག་འབུལ་ཞིང་། དད་
པ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤུལ་ནས་ཕྱི་དང་གསང་བ་
དང་སྤྱི་གར་དང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟ་རྣམས་མཉིས་པར་བྱ་
ཞིང་། སྤགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་པ་ཆག་འགྱུར་དང་། དབང་དོན་ལས་སྤུ་རྩ་མེ་ལྷ་ས་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ར་
ཏ་ཞེས་འབུལ་བའི་ས་སྤྱོད་ཉི་ལྷ་ནས་འཕགས་སམ་ཡང་དག་འཕགས་ནས་ཞེས་པ་
ཡིན་ལ་སྤགས་དོན་གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་སྤྲ་མ་ལ་ཡོན་དབུལ་བ་དང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་སྤྲ་མ་ལ་རི་
ལྟར་བལྟ་བཞི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་གསོལ་བ་ཡི། ལྷ་མ་ལ་ནི་ཡོན་དབུལ་

བྱ། །ཡུལ་དང་ཡིད་འོང་ཆུང་མ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་ལ། །སྐྱེ་
བ་འདི་ལ་སྦྱོལ་བར་མཛད། །སྤྲུལ་ལ་ཡོན་དབུལ་བའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་
པ་ལྟར་སྐྱེར་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱད་པར་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་དངོས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་མ་མཉེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་(༣༣༣ན)
ནས་འགྲིག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། །སྤྲུལ་ལ་བཅུ་པ་ལས། །རང་གི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་
ནི། །སྐྱེན་མིན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །རང་སྟོག་གིས་བརྟག་བསྟེན་བྱ་ན། །འོངས་སྐྱེད་
གཡོ་བས་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འེན་ཏུ་གཅེས་པའི་རང་གི་ལུས་དང་
སྟོག་ཀྱང་སྤྲུལ་མའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་དགོས་ན་འོངས་སྐྱེད་གཡོ་བ་གཞན་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
པས། །བསམ་པ་དང་སྐྱེར་བའི་སྟོན་སྤྲུལ་མ་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་མཉེས་པའི་ཐབས་
ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་རྣམས་
བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བར་རྒྱས་ཤིང་། །འཛིག་རྟེན་རྗེས་བཟུང་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་
དེ་ལྟའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། །སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་བའི་སྐྱལ་བ་
དང་མི་ལྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱུང་བ་དག་
རྟོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྲུལ་མ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་རང་
གི་སྤྲུལ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་འཛིག་པར། །སྤྲུལ་དང་རྟོ་རྗེ་འཛིན་གཉིས་མཆོག་
དམན་གྱིས་ཐ་དད་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ལྟ་ཞོག་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་བྱུང་ཀྱང་ཆོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ། །རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་
ཉིད་ཆང་བ་མི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་། །གང་ཞིག་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི།
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་ཆོགས་བསགས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་དེ་སྤྲུལ་མས་སྟགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བཙུན་
པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོབ་མ་ལ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བུང་(༣༣༣བ)གི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱོལ་

བར་མཛད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། གྲུང་གི་ལུ་བཙེ་ལྷ་པ་ལས། གང་ཉིད་རྫོང་མེས་མས་དཔའ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་
གཟུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་པན་བཏགས་དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་
སུ་གནས། །ཞེས་དང་། ཅེ་ལུ་པའི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་
མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོང་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་པའི་གཟུགས་རྣམ་པར་གནས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་དུས་སུ་དེའི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས་ནས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པས་ནའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་མི་རུས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྫོང་མེས་མས་ཀྱི་ལུ་བཙེ་བཙེ་བའི་པ་ལས། ཉག་ཏུ་སྒྲ་
མ་ལ་གྲུས་པའི། །སློབ་མས་སྒྲ་མ་འདི་ལྟར་བཟ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་མཉམ། །དེ་
ཉིད་ཉག་ཏུ་རྫོང་མེད་འཆང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་
ཆེ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཟུང་། །སྒྲིབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསམ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྒྲིབ་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་
ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སྒྲ་མའི་སྒྲིབ་རྟོག་གི་སྒྲོས་རང་གི་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་།
རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཐོར་བཟུང་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དད་པ་སྤྱོད་བ་
ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་(༣༣༩)ཙ་རྒྱུད་ལུ་བཙེ་བཙེ་བ་
ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་མཛོར་བཟུང་ན། ཕྱོགས་བཙུའི་འཛིག་རྟོག་གི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྟེད་འཁོད་ཅིང་། འཆོ་ལ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་
གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པས་ཡང་
དག་པར་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ཡང་འགྲོ་ཞིང་། དག་རྫོང་མེད་ཡི་གེ་ཡང་འདི་

སྐད་དུ་འབྱོར་རྟོ། །བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པའོ། །བདག་ཅག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་པའི་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤར་རང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲ་མ་ཐ་མལ་
བར་ཡོད་པ་ལའང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་བཀའ་བློན་བཞུགས་པའི་སྟོ་
ནས་བྱག་མཛད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་ལ་བྱད་པར་དུ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ཉི་ཤུ་པར། ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་དབུལ་བ་སྐྱབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི། ལྟ་དང་སྒྲ་
མ་ཡོན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པས་སྒྲ་མས་དེའི་རྗེས་སུ་དབྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་གནང་བྱ་བ་
ལ་དགོངས་ནས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་དོན་མི་འགལ་བས་ལག་ལེན་
ལ་དབང་རྒྱལ་པའི་མཁུག་ཏུ་བྱ་བ་དབང་དོན་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་གནང་སོགས་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་འཁོར་ལོ། ཞེས་བདེ་སྟོང་གི་
ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཡིག་ཏུ་ཤར་བའོད་དུ་ཁྱབ་ལས་ངོ་(༣༣༥)པོ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་འཁོར་ལོར་
ཤར་བར་མོས་པ་དེ། ཚི་བཟླ་ཉེ་ཏུ་མི། ཞེས་བཟླ་དེ་ནས་སྟོབ་མའི་མདུན་ནས་སྟོན་དུ་བྱེན།
བཟླ་ཉེ་ཏུ་ནི་དོ་རྗེ་རྒྱ་དང་། མི་ནི་ས་བོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཡོ་ག་ལས། དོ་རྗེ་རྒྱ་འདིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དབྱངས་ཐ་མ་ཨུལས་བྱང་བའི་དུང་ཚི་བཟླ་ནི་ཁ་རི་ཞེས་
བས་ལག་པ་གཡས་སུ་གཏད་ལ་འབྱུང་དུ་གཞུག། །སྐགས་དོན་ནི་དོ་རྗེ་གསུང་བའམ་སྐྱ་བ་
སྟེ། འདིས་ཚོས་སྐྱ་བར་བྱེད་པར་ཡོ་ག་ལས་གསུངས། རི་ནི་དོ་རྗེ་སྐྱ་བའི་ས་བོན་དུ་དོ་རྗེ་
འབྱུང་བ་ལས་བཤད་དོ། །དབྱངས་དང་སོ་ཨུལས་བྱང་བའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
པོ་ཉི་ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏན་ནས། དེང་ནས་བཙུམས་ཉེ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་
བཟླ་ད། དོན་ནི་དེང་ནས་བཙུམས་ཉེ་སྟོབ་མ་བྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་པའི་བྱང་

ཐུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉེ་དེཾ་ཁོ་ནས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་གང་ལ་
གང་འཆམས་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་དྲང་སྤྱ་ལྷ་ན་མེད་པས་སྟོབ་མའི་རྒྱུ་ཐོས་པའི་དོན་ནམས་
སྟུབ་པ་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོན་མོངས་སུ་བཀའ་ནས་ནི་བཤད་པ་དང་སྟུབ་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའོ། །དེའི་ཆེ་སྟོབ་མའི་ལག་པ་གཡས་པ་ཆོས་འཆད་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་བ་ཕྱག་ལེན་ནོ། །དབྱངས་ཐ་མ་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་བྲིལ་བུ་སྟོབ་མའི་ལག་པ་
གཡོན་དུ་གཏད་ནས་དགོལ་དུ་བཅུག་ལ། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་དེ། །ཞེས་
སོགས་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི་རི་ལྷར་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་ (༣༣༥ན) ལྷར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དེ་ཡང་ནི་དགག་བྱ་ཐོགས་པའི་
རིག་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་མེད་དགག་ཅིག་ལ་འཛོག་པ་ལས། ཆོས་གཞན་སྟུབ་པའི་
མཆན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བཤམ་འབྲུ་བའི་
ཆོས་ཉིད་དང། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ལུལ་ལུལ་ཙན་
དུ་རོ་གཅིག་པར་སྦྱར་བས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་
ནི་མཉམ་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསལ་བ་སྟེ་བྱུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་ཅིང་། ཀྱང་བ་ཐ་མ་ལ། བྲང་བར་སྟོང་ཉིད་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་སྟེ་ངོ་བོ་སྟུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་པས་མངོན་དུ་
གྱུར་བཤམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྷར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་
དུ་བཤད་ལ། ཆོག་དེ་བརྗོད་པ་ནི་བྲིལ་བུའི་སྤྱི་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ལུང་སྟོག་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོར། ཆོས་བཤད་པ་སྤྱིའི་རྗེས་
གནང་། ཞེས་དང་། རིགས་ལྷའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྗེས་གནང་ལ། རིགས་སོ་སོའམ་བྱེ་བྱག་
པའི་རྗེས་གནང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་སོ། །རྟོལས་སྐྱེས་པའི་མདའ་དྲུག་དང་གཞུ།

ཉོ་ཞེས་དང་། ཡོ་སར་ཉ་ཐ་ག་ཉ་ཨ་རུ་རྩ་ག་ཡུ་སྤ། ཞེས་བཟོད་དེ་སྤྱིན། སློབ་མས། ཡོ་སར་ཉ་ཐ་ག་ཉ་ཨ་རུ་རྩ་ག་ཡུ་མི། ཞེས་བཟོད་ནས་བགེགས་ལ་འབྲིགས་པའི་བསམ་བས་སྟོང་འོག་དང་(༣༣༥)ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་བྱུག་རྩ་མདའ་རེ་འཕངས་པར་མོས་ནས་སྟངས་ཀ་བྱེད། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་མས་སྤྱུགས་སྤྱོད་མ་བཟོད། སློབ་མས་མདའ་འཕངས་པའི་ཆེ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་ཆོས་ཉིད་གཏིང་ཕྱིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པར་མོས་པ་དང་དེ་འདྲའི་རྩ་བ་འཕམ་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱད་ལ་བཞག་པར་མོས་ཞེས་གསུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་དབང་འྲེག་འགར་འབྱུང་ངོ་། །

སྤྱུགས་སྤྱོད་མའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་། ཕྱི་མའི་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བགྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །འཕྲིང་བར་གཞུ་ཉོ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་རི་ཀ་པས། ལྷ་ཡིས་སྟངས་པའི་མདའ་གཞུ་དག །སློབ་མའི་ལག་རྩ་བྱིན་ནས་ནི། །ཞེས་གཉིས་ཀ་ཉོ་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྷར་ལ་བ་པས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་ཆེན་དེས། ཆོས་ཉིད་གཞུ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་མདའ། །ཕྱོགས་མཚམས་སྟོང་འོག་ཀུན་རྩ་འཕངས། །བདུད་སོགས་བཙོམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་མཉེས་པར་གྱིས། །ཞེས་བཟོད་པར་གསུངས་ལ། སྤྱུགས་གཉིས་ནི་འཕྲིང་བ་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཁྱིམ་ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྱི་སྤྱིན་ལ། རལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་སོགས་བཟོད། དེའི་དོན་ནི། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པར་བྱེད་པས་ན་རལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་(༣༣༦)ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཐུག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཆོན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རལ་གྱི་དམ་པ་འདི་བཟུང་

སྟེ་མཆོན་བྱ་ངེས་དོན་གྱི་རལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པའི་སྟོན་ནས་བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་དབང་སོ་དང་ཁམས་དང་འཆམ་པར་ཆོས་བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་
རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པའམ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་བྱིན་པ་དེ་ཉིད་
བརྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ། འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་བརྟུལ་ཁྱུགས། །ཞེས་སོགས་སྒྲགས་དང་
བཅས་པ་བརྗོད། །ཆོག་དེའི་དོན་ནི། རྗེས་གནང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྣ་
ཆོགས་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན་བཟང་སོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་ཅན་
བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་སྒྲལ་བ་དང་འཆམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཉོན་མོངས་
སོགས་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྟོབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་
བཅངས་པ་སྟེ་བརྟུལ་ཁྱུགས་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་
པ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དོན་ནི་བྱོས་ཤིག །ཅེས་བཤད་དགོས་པར་སེམས་ཤིང་། བརྟུལ་ཁྱུགས་
ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་
གསུངས། སྒྲགས་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་སོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་
བར་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སུ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་མེ་ད་ཡ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་
སོ། །རྟོ་ཁྱོད་ཀྱིས་(༣༣༦)རྟ་ར་ཡུ་མི་བཟུང་བར་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་
སྟེར་བ་ནས་འདི་བརྗོད་པའི་བར་ཉི་ཤུ་པ་དང་བྱུང་འཇུག་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། བཤད་
རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ནས་སྟོབ་མ་སྤྱོད་བརྟུལ་ཁྱུགས། །སྣ་ཆོགས་བསམ་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས། །གང་གི་སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་པ། །འདོད་ལ་སྒྲགས་རྗེས་གཙོ་སོ་ཡིས། །སེམས་
ཅན་དོན་ནི་བྱེད་པའི་ཐབས། །ང་ཡི་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་བྱིན། །དེ་ནས་སྟེགས་བམ་
དུང་ལ་སོགས། །མདའ་གཞུང་ལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྟོན་བཞིན་སྒྲགས་ཀྱིས་དག་པར་

བྱེད། །སློབ་མའི་ལག་ཏུ་རིམ་བཞིན་བྱིན། །འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྟོན་བརྟལ་ཞུགས། །བསམ་
བ་སྣ་ཆོགས་རྣམ་དག་བྱེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་བཅངས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་
ཀྱིས་བྱོས། །ཚོ་སྦྱ་ཏ་སྦྱ་ག་ཏ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་ཁ་ར་ཉི་དང་། །དེ་ལྟར་སྒྲགས་འདི་འགོད་
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། །དེ་
ནས་རྒྱང་པའི་བར་འོག་ཏུ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞག་པར་བྱ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་
བར་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བཟང་པོའི་དྲུང་བྱིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་བ་བར་སླེགས་བམ་སྟེར་
བར་གསུངས་ལ། རྒྱ་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་རལ་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། །འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྟོན་
བརྟལ་ཞུགས། །ཞེས་སོགས་མེད་ཅིང་གཞན་རྣམས་སྟེར་བར་མཛད་ལ། བྱེད་བ་སོགས་
ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྐབས་གང་དུ་སྟེར་བ་ལ་ནག་པོ་པས་ཐམས་ཅད་སློབ་དཔོན་
ཀྱི་དབང་གི་རྗེས་སུ་སྟེར་བ་དང་། འབྲེང་བར་མདའ་གཞུ་རྩོད་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་
མཐའ་རྟེན་དང་འཁོར་ལོ་དྲུང་སླེགས་བམ་བྲིལ་བྱ་བཞི་དབང་བཞི་པའི་རྗེས་སུ་སྟེར་བར་
(༣༣༧ན)གསུངས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

འདིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་སློབ་མ་སྟོན་བརྟལ་ཞུགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་སྟོན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ནི་འབྲེང་བར། རང་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤེལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་མ་ལ་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཁྱི་
ག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱན་ལ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་བཅངས་པའི་
སྟོན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སྦྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། གཟུགས་ནི་ཐོར་ཚུགས་དབུ་རྒྱན་འཆང་། །ཆེན་པོ་ཁ་དོག་དཀར་
པོ་འདྲ། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བྱ། །སྒྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱམས། །སྟོང་བུ་
ཅ་བ་འབྲས་བུ་རྣམས། །བཟའ་དང་བཅའ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན། །ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་རིག་
མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སྟོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བྲངས་པ་དང་སྦྱེས་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དེ་གི་ལ་ཆོག་ནས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

བའམ་བྱད་མེད་ལྟ་སྤངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་
ཞུགས་ཡིན་པ་ལ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་མགོ་འཕྲེང་དང་སྟག་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་བརྟལ་
ཞུགས་བྱུང་པར་བ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

དེས་ན་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་གནང་གསང་
འདུས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་བཤད་པའི་སྐྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་
པ་ལ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས་བརྟལ་ཞུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་
རལ་གྱི་དང་སྟེགས་བམ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཏེ་ཆོས་བཤད་སྤྱིའི་རྗེས་གནང་བྱས་པ་འདི་ལ་
(༣༣༧)སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། རྗེས་གནང་བྱིན་
པ་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། འདི་ནི་ཀུན་བཟང་སྐྱོད་བརྟལ་ཞུགས། །ཞེས་ཏེ་ཆོག་སྒྲོས་པ་
དང་། དབང་དོན་ལས། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་བསམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་སྐྱོད་པ་ནས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་བྱིན་པ་དེ་ཉིད་བརྟལ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་བྱམ་དབང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་དེའི་
ནང་ཆོན་གྱི་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་ལ་རྗེས་གནང་གི་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སྦྱིན་
པ་འདི་ཉིད་འཛིན་དགོས་པར་མཛོན་ནོ། །

དེ་ནས་སྒྲོབ་མ་ནམས་ནས་སྤང་དུ་གྱུར་པར་མོས་ནས། འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་དབང་
ནམས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། ལས་ནམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་
དེ། དབང་དང་ཆོས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོབ་མ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤིག་ཤེས་
ཅེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། ལྷ་མ་ལ་ཡོན་ལྷན་བའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ། དེ་ལྟར་ཡོན་ནི་ལྷངས་ནས་སུ། །ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཉེས་གྱུར་པས། །སྒྲོབ་མ་ལ་
ནི་རྗེས་གནང་བ། །མཛོད་པ་ཀུན་གྱིས་མཛོན་མཛོད་སྦྱིན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྦྱོན་ལྷ་
རུ། །བསྐྱེད་ནས་སྤིག་པ་ཀུན་སྤངས་པ། །སྐྱོད་ལ་ངས་དང་འཕྲེང་བ་སོགས། །དབང་བསྐྱར་

བ་ཡིས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། །འགྱུར་ནི་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པའི་ཆོག་དང་
མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། ཆོག་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་
ལ་པན་འདོགས་ཞེས་སྒྲགས། །དེ་རྗེས་སངས་(༣༣༤)རྒྱས་ཀྱན་མཐེན་པས། །ཁྱོད་ནི་
མངོན་པར་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་
བ་ལས། དེ་རྗེས་སྒྲ་མས་རྟག་པ་ཡི། །གཟུགས་སུ་ལེགས་པར་རབ་དམིགས་ཏེ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མཚོན་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟོབ་མར་སྦྱིན། །ཐེང་བ་ལ་སོགས་དབང་
རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་རྟག་སྒྲ་མ་ལ་གྱས་པས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་འགྱུར་དབང་
དོན་དུ་བཀོད་པ་རིམ་བཞིན་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ། །པན་འདོགས་
ཟིན་དུ་གཟོ་ཞེས་བརྗོད། །དེས་ན་བྱས་པ་གཟོ་བ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་
བསྤང་། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཐེང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་སྟོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་བར་གྱི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ང་ཡིས་བྱིན་
པའི་མཐུ་ཡིས་སྟེག་སྟེག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་རྒྱས་པའམ་ས་བོན་ཁྱད་པར་བ་བཞག་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེའི་མཐུས་སྤར་སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མདུན་ན་གནས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟོང་བའི་རྒྱས་
པ་བཞག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མདུན་ན་གནས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་ལྟ་
བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ལྟར་མཐོང་བའམ་མངོན་སུམ་
དུ་གནས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་བཅུང་བ་ཅི་མོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་དབང་རྟོགས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པས་ད་ནི་སྟོབ་མ་ཁྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་
བྱི་སྦྱབ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་(༣༣༥)བའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་ཏེ། དེར་མ་ཟད་

ཡིད་ངོར་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ལས་ལྷར་བསྐྱོམས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱུ་
བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་
འཆད་པ་དང་ཉན་པ་སོགས་བཤད་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་པར་བསམ་
པ་སྟེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བྱམ་དབང་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་ཁྱོད་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་
པའི་ངི་མ་སྤྱོད་བ་དང་། ལུང་པོ་ལྷ་གནས་བསྐྱར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་
རིམ་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་ལས་ཉན་མོངས་པའི་བདུད། ལུང་པོའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལྷའི་
བྱའི་བདུད་བཞི་སྤྲ་རགས་རྣམས་ལས་རྒྱལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དོན་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
རྒྱབས་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཞུས་པས་ན་སེང་གའི་སྤྱོད་པའམ་བདེ་སྟོང་གི་རྫོགས་པ་མཆོག་ཐོབ་
པའི་སྐོ་ནས་གནང་བཀའ་གི་མཆོམས་གང་ལའང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་སེང་གེ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོད་
པ་སྤྱད་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁྱོས་ཤིག །འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྣལ་
འབྱོར་པའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སུ། དོགས་
པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །སྤྲུགས་པས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད། །འདི་ལ་མི་བྱ་ཅི་ཡང་
མེད། །དེ་བཞིན་མི་ཟའང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྱོད་པ་མི་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད། །རྟག་དུ་མི་བསམ་
ཅི་ཡང་མེད། །མཉམ་པར་མ་གཞག་སྤྱོད་བ་ཡིས། །རྟག་པ་ཉིད་(༣༣༤ན)དུ་མཉམ་པར་
འཛིག །ཅས་པའི་འགྲེལ་པར། རྒྱ་རོ་པས། འཛིགས་པ་སྤངས་པ་ནི་བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་བར་ཆད་དང་། དོགས་པ་མེད་པ་ནི་ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་པའི་དོགས་
པ་དང་། སེང་གེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། འདི་ལ་མི་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད་ཅས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ནི་རྫོགས་
རིམ་པའི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་། འདིར་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་བཤད་པ་བྱས་

ན་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲིལ་གྱི་ནུབ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཏན་ནས་མི་པན་པར་གཞོན་པའམ་འཕྲུལ་པན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་།
དུགས་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བསྐྱེད་པས་པས་རང་ལ་ཉམ་ང་བ་
དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལེན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་ནའང་། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བྱ་
ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་མི་བྱའོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་
རུང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་གང་པན་དང་། །པན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་
པན་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འབྱུག་ལས། རུང་རུའི་བྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །གཙོ་ཆེར་
གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཆོས་
ལ་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱིས་སེར་སྒྲིལ་དང་ཡང་ཡང་འཆད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་
ལ་གང་ལྟོགས་ཀྱི་པན་པ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉམ་ང་བ་ལེན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་མི་བྱ་
ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པར་གནས་སམ་(༣༣༥བ)སྟུམ། ཉི་
ཤུ་པ་ཆག་འགྱུར་དུ། ཆོས་རྣམས་གྱུན་ལ་སེར་སྒྲིལ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱུན་ལ་གཞོན་པ་
གང་། །དོགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་སྤྱི་ཡང་། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཀྱང་པ་གསུམ་པ་རང་ལ་མི་བདེ་བ་བྱུང་གི་དོགས་པ་ཡིན་པས། །བཤད་ཚུལ་སྤྱོད་པ་དང་དོན་
འབྲེལ་། །པ་ཆབ་འགྱུར་དུ། ཀྱང་པ་གསུམ་པ་འདི་མེད་པར་ཆོས་རྣམས་གྱུན་ལ་ཞེས་པའི་
གོང་དུ། ཡང་དག་པ་ནི་རྣམས་ལ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལ་ཡིད་
མི་ཆེས་པའི་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་སྟེ། གསང་སྤྱགས་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་
པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉི་ལམ་མཉམ་པ་མེད་
པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་སྟེ་
ཞེས་པ་ལ་ཡང་། །པ་ཆབ་ཀྱིས། རི་ལྟ་རི་ལྟར་ལམ་འདི་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་

པ་དང་མཐུན་པར་ཆག་འགྱུར་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །འདིར་ནི་ཐེ་ཚོམ་མི་
བྱ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱོད་ཀྱིས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱུད་ནས་རི་ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་མཚན་
ཉིད་ལེགས་པར་ཆང་བ་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དགྲིལ་འཁོར་དེར་སློབ་མ་རྣམས་
བཅུག་པའི་སློ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བའམ་བཟུང་བར་གྱིས་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་ཅ་ལྷུང་སོགས་
གྱིས་གཏན་ནས་མ་གོས་པའམ། གོས་ཀྱང་བཤགས་པ་དང་བདག་འཇུག་སོགས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བས་དག་པར་བྱས་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའང་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་སློན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནི་དོགས་པ་དང་འགྱོད་པ་ལ་སྐྱད་དོད་ཐུན་མོང་
བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེའི་སྟེང་(༣༥༠ན)ནས་བཤད་ལ། ཡང་ན་སློབ་མ་དང་སློབ་དཔོན་
དང་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་མཚན་ཉིད་ཆང་བས་དབང་བསྐྱར་དུ་བྱུང་མི་བྱུང་
དང་། རང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་རིང་བར་འགྱུར་དོགས་པ་སོགས་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཀྱང་བཤད་བྱུང་། དམ་ཚིག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་
བརྟན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཚུང་དུ་ཞི་རྒྱས་དབང་བཤག་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིག་
རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱུག་གི་རྒྱུད་ལས། རིལ་བྱ་མིག་སྟོན་དངོས་གྲུབ་
དང་། །ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ནམ་མཁར་འཕྱར་དང་མི་སྤང་དང་། །འཆི་བ་
མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་གྱི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སོགས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་
ལ་དམ་ཚིག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུངས་ནས་མ་ཉམས་པ་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་གྲུབ་དེ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་
མི་སྲིད་པ་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ལྷ་བ་མེད་

པར་གཏན་ནས་མི་འགྲུབ་པའང་ཡོད་ལ། ཞི་རྒྱལ་དབང་དག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་
ཕན་ཆེགས་འགའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མ་ཉོགས་པར་འགྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་
ལྟ་བ་དང་ལྟན་ན་ལས་སྦྱར་གྱི་རིགས་གང་ཡང་དུས་སྤང་དུ་དང་ཆེགས་ཚུང་དུས་མཆན་
(༣༩༠བ)ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་
ནས། ལེའུ་བཙུ་ལྔ་པའི་མཆོམས་སྦྱར་དུ། སྟོན་གསལ་ལས། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་
ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དན་སོང་སྦྱང་རྒྱད་
ལས། དེ་ཆེ་དངོས་གྲུབ་མ་འགྲུབ་ན། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་སྟོམས་ལ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་
བྱས་ནས་ནི། །གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །ཅེས་ལས་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོག་
ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཙྰ་རྒྱད་
ལས། ཆོས་གཅིག་ཡང་དག་པར་བསམས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་ཐུགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་
པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་ལའང་
ཤིན་ཏུ་མང་རོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་
པ་རྣམས་པ་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ཉེ་ཉོགས་པའི་རུས་པ་དང་དམ་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཁྱོད་ཉག་ཏུ་
སྒྲ་མ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་དད་པ་དང་གྲུས་པ་རྣམས་ཡོད་ན་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་ལས་རྣམས་
གང་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དེ་
རྣམས་གོ་བར་བྱས་ནས་ཆོས་བཤད་(༣༩༡ན)པའི་རྗེས་གནང་བུ་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་
གནང་བ་བྱིན་པ་ལ་སྟོབ་མས་ཕུག་བྱས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྦྱར་ནས། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་

བཀའ་སྤྱུལ་བ། །ཞེས་སོགས་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཁས་སྤངས། དེ་ནི་ཉི་ཤུ་བ་ལས། དེ་
ནས་སྒྲོབ་མ་ལུས་བཏུད་ཅིང་། །སྤྱིང་གའི་རྟེན་ལ་ཐལ་སྦྱར་བས། །སྤྲུལ་ལ་ནི་ཕྱག་བྱས་
ཏེ། །དེ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཆོག་དེ་དག་རྗེ་
ལྷ་བ་བཞིན་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་ཡང་། ལ་བ་བས། །ཞི་དང་རྒྱས་དང་དབང་དང་
དགྲུག་། །སྤང་བར་བྱེད་དང་རིངས་སོགས་དང་། །བསད་དང་བསྐྱད་བ་ཐམས་ཅད་དེ། །ལས་
དེ་ནམས་ནི་སྦྱབ་པར་གྱིས། །རལ་གྱི་མིག་སྤྲོན་ས་འོག་དང་། །མཆིལ་ལྷམ་དེ་བཞིན་རིལ་
བྱ་སྟེ། །ནལ་འཕྱོར་མ་ཡི་དངོས་བྱུང་ནི། །དེ་དག་ཅི་དགའ་སྦྱབ་པར་གྱིས། །ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་མས་ཁས་ལེན་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་ལས་ཀྱང་
མང་དུ་འབྱུང་བ་ནམས་དོན་འབྲེལ། །

དེ་ནས་དོན་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོན་པ་ལ། །སྒྲོབ་མ་ནམས་སྤང་དུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྐད་
ཅིག་གིས་མི་བསྐྱོད་པར་ལམ་གྱིས་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། །རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྗེ་
བསྐྱེད་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ནམས་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ། །སྒྲོབ་མའི་ལག་པ་གཡས་སུ། །འདི་
དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་བྱིན། །ཆོག་དེའི་དོན་ནི།
རྟགས་ཀྱི་དོན་མེད་འདི་ནི་དེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་དོན་མེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སངས་
རྒྱས་རིགས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ཉིད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངེས་དོན་
(༣༥༡བ)ཀྱི་དོན་མེད་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་ཕྱག་ན་གནས་པ་སྟེ་རྒྱུད་
ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ནང་
གི་བདེ་སྟོང་བསྐྱོམ་པ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་བྲན་པ་གསོ་བའི་བྱིར་དུ་མཆོན་
བྱེད་ཀྱི་དོན་མེད་འདི་རྟག་ཏུ་བཅང་བར་བྱ་ལ། །དེ་ནི་ཕྱག་ན་དོན་མེད་སྟེ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་
ཞུགས་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པར་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པོར་བྱངས་ཤིག །ཅེས་དང་། དོ་
རྗེ་འདིས་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་གི་དོན་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །རྟག་

བྱའོ་ཞེས་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཆོག་ས་བཅད་དང་སྤྲུག་སྤེལ་གྱི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་བུ་དང་པོ་དང་གྲུར་གྱི་བཞི་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱིན་པ་ཉི་ཤུ་པར་དོན་རྗེའི་དབང་དང་ལྷན་ཅིག་གསུངས་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང་ཐེང་བ་སོགས་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལུང་བསྟན་དང་དབྱུགས་དབྱུང་བྱ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་པར་མིང་དབང་གི་གོང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་དོན་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་མཇུག་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། ལུང་བསྟན་དང་དབྱུགས་དབྱུང་གི་(༣༤༡བ)ཕྱིར་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀར་མ་བྱུང་ངོ་། །བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། །དེ་ནས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་དོན་དུ། །བསམ་པ་དང་བས་ལྷ་མ་ལ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་འཇུག། །ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་ལུང་བསྟན་གསོལ། །དོན་ཡོད་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཁྱོད། །རིགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལུང་བསྟན་བྱ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དབྱུགས་དབྱུང་འདོད། །ལྷ་མའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ནི་ཀྱེ། །མགོན་པོ་ཡང་དག་བདག་དབྱུགས་ལྷང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན། །དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་ཆོས་གོས་མཐའ། །གཡོན་པའི་ལག་པས་བཟུང་ནས་ནི། །གཡས་པ་མི་འཛིགས་སྤྱིན་བྱས་ལ། །དབྱུགས་དབྱུང་བ་ཡི་མཆོག་བྱ་བ། །ང་ཡིས་རྗེ་རྗེ་གསུང་བདག་ཁྱོད། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གོ་འཕང་མཆོག། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་བདག། །བདུད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཀྱན་ལས་རྒྱལ། །ཁྱོད་ཁྱེད་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་ཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དབང་དོན་དུ་ལུང་བསྟན་དང་དབྱུགས་དབྱུང་གི་གསོལ་འདེབས་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི་འཇུག་པ་བདེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སློབ་མས་ལྟ་དང་ལྷ་མ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་དད་པ་ལྷགས་བྲག་པོས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་འཇུག་ཅེས་སོགས་རྗེས་སློབ་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། དོན་ནི་བདག་ཉིད་སྤྲུང་འཆང་རྒྱ་བ་ན་སངས་རྒྱས་གང་གི་རིགས་སུ་འཇུག་པ་

སྟེ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྲུར་བའི་ལུང་བསྟན་པ་ད་ལྟར་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་
སྦྱལ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ལུང་བསྟན་གྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དབུགས་དབྱུང་གི་
གསོལ་འདེབས་ཆོག་ཀྱང་(༣༤༣)དང་པོ་ལ་དབང་དོན་དུ་སྦྱ་མའི་ཞལ་སྤེལ་ས་ནི་སྟེ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤེལ་ས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་
བ་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་སྟེས་པ་བདག་ལ་མགོན་
པོས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོན་ཅིང་། དབུགས་དབྱུང་བ་སྦྱལ་ཏུ་གསོལ། དེ་ལྟར་
སྦྱལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྟོན་པའི་
བརྟལ་ཞུགས་མི་འདོར་བར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་བཟུང་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་
པར་སེམས་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་ན། ཀྱང་པ་དང་པོ་སྦྱ་མ་ལ། ཀྱི་ཞེས་བོད་
པའི་ཆོག་དུ་བྱས་ནས་སྟག་མ་སྤར་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་སྟོབ་མ་མེ་ཉོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་
ལྟར་བསྟེན་ནས། སྦྱ་མ་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཆ་ལུགས་ཆོས་གོས་སྦྱས་སྤར་
ཅན་གྱི་ཐུག་གཡོན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྲ་སྟོང་གར་བཟུང་། གཡས་པ་མཆོག་སྟེན་པའི་
ཐུག་རྒྱས། འདིར་ནི་ཁྱེད་རྣམས་ངས་ལུང་བསྟན། །ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལུག་གི་སྟོ་
ནས་ལུང་བསྟན། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། འདིར་ནི་སྟོབ་མ་ཁྱེད་རྣམས་ངས་རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཆུལ་རི་ལྟར་ན། དོ་རྩེ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཞེས་སམ། དོ་རྩེ་སེམས་
དབང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ནས་སྲིད་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་ལོངས་སྟོན་
མཐར་ཐུག་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་(༣༤༣)སྟོན་ནི་ཐག་པ་མེད་
པས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ལོངས་སྟེན་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་
ངན་གྱི་འགོ་བ་རྣམས་ལས་བཏོན་པ་སྟེ་ཉིང་མཆོམས་སྟེར་བ་འགོག་པའི་ཞི་བ་ཐུངན་ལས་
འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟེན་པ་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་

དང་། སི་རྒྱུ་ས་མ་ཡའི་དོན་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤར་མས་ལུང་བསྟན་པའི་
ཆོ། དགྲིལ་འཁོར་བ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་
གཅིག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་
བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་འདིའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་འདི་དང་སྤྱགས་འདི་ཞེས་
པའི་དོན་སྤྱོད་འོད་སྤྱལ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཡང་ན་འཕྲེང་བའི་དབང་ནས་
རྗེ་རྗེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་དབང་ནམས་འདར་མི་རུང་བས་ན་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཡིད་སྤྱོད་
པས་སྤྱགས་སུ་བྱས་ཏེ་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་མཐུ་ལ་བྱས་
ནའང་ལེགས་སམ་སྟམ་སོ། །དེའི་ཆོ་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱེད་བ་
བཤད་རྒྱུ་ལས་གསུངས་བ་ལྟར། ཉི་ཤུ་བ་བྱུང་འཇུག་གསལ་བ་སྤེང་བ་སོགས་དགོངས་
བ་མཐུན་ཞིང་། ལོ་ངེལ་ཀྱི་དགྲིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་གཡོན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་སེང་གའི་
ན་བ་ལྟར་བྱས་ནས་སྟོང་གའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བར་གསུངས་ལ། གཡས་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་ལ་དྲ་རི་ཀ་པས་མི་འཛིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཆོག་སྤྱོད་འདམ་ངར་མཛད་ཅིང་། ཉི་ཤུ་
བ་བྱུང་འཇུག་གསལ་བ་སྤེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་བ་
ཉིད་མང་ཞིང་། རྗེར་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། (༣༤༤ན)ལུང་བསྟན་ཀྱི་
ཆོ་སྤྲུལ་སྤྱར་གྱིན་ནས་སྟོབ་མ་རེ་རེ་ནས་བྱེད་བ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ཆོ་མདུན་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

སྟོབ་མ་མེ་ཏོག་གང་པོག་གི་ལྟར་བསྐྱོད་བ་ནི། ཉི་ཤུ་བ་ལས། མཆོག་སྤྱོད་སྤར་མས་སྟོབ་
མ་ལ། །དེ་ནས་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན། །རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་གྱུར་ནས། །སྟོབ་
མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་བདག་ཏུ་འོ། །ཞེས་བ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་འཇུག་གསལ་བར་ཡང་འགྱུར་
བ་ལས། རྗེ་རྗེ་འཛིན་བདག་གཙོ་པོར་བསྐྱོད་པར་གསུངས་བ་ནི། དེ་ལ་མེ་ཏོག་པོག་པའི་
རིགས་ལ་མཆོན་བ་ཅམ་ཡིན་པས། འཕྲེང་བ་ལས། མེ་ཏོག་ལུངས་པའི་ལྟ་དང་མཐུན་པའི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཞུགས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲོབ་མ་ལུང་བསྐྱན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་
མཐུན་ལ་བ་པས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །ཉི་ཤུ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཐབས་ཅིག་ཆོགས་བཅད་འདི་བརྗོད་ཅིང་། །ཞེས་དང་། ས་ར་ཉམས།
དེ་ཆེ་ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དང་། །མཁའ་འགོ་མ་དང་སྒྲ་མར་བཅས། །མགྲིན་གཅིག་ལུང་སྟོན་
བསམས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲ་མས་ལུང་བསྐྱན་པ་དང་མཉམ་དུ་ནམ་མཁའ་
གང་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་ལུང་སྟོན་
པར་དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀས་མོས་དགོས་ཤིང་། ལུང་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་དེ་ལ་འབྲེང་
བར་རྒྱང་པ་སྤྱི་བྱེད་པ་སོགས་འགྱུར་མི་འདྲ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་བཅད་དང་སྤྲས་
དེ་དག་གྱུར་དང་དཔལ་མཆོག་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྤྲས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་མི་འཛིགས་པའི་བྱག་རྒྱར་(༣༧)བསྐྱར་ནས། མན་
ས་མ་ཡ་ཉ་ན་རྩྱ་པཌ། མཆོག་རུ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །ཞེས་པ་ནས། ཐོབ་
འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་སྒྲོབ་མའི་སྟོང་ལ་འབབ་པའི་ཆོག་བརྗོད་ནས་
དབུགས་དབྱུང་ངོ། །དེ་དག་གི་དོན་ལ། མན་ས་མ་ཡ་ཉ་ན་རྩྱ་པཌ། ཅེས་པ་ནི། དམ་ཆོག་
ཆེན་པོས་ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། མན་ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོས། ཉ་
ན་ཆོམས་ཤིག །པཌ་ནི་ཁོས་ཤིག་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་། རྩོམ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆགས་པ་
སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྩོམ་སེམས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
ནི་འདོར་དུ་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེས་རང་དོན་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
དང་། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེ་ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག །ཅེས་ཡིད་བྱེད་དེ་དག་
མེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་ལ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་
སྒྲ་མེད་གྱི་གཞུང་མང་པོར། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་
མེད་དེ། །དེ་བས་འདོད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉིད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །མན་ས་མ་ཡ་

ཏ་ན་རྒྱུ་པཎ། ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་གསང་བ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དང་། དཔལ་
འཛིན་གྱིས་མཐའ་རྟེན་ལྗེ་ཡ་གྲལ་གཅིག་ཏུ་འང་བཞེད་དོ། །ཆོག་གས་བཅད་དེ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
བ་ལས་བྱུང་བས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ན་དོར་སེམས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ལ་ཆགས་པ་སྟེ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་བའམ་བཏང་བའི་སྡིག་པ་འབྲ་བ་
ཁམས་གསུམ་ན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་དུས་
ནམ་ཡང་(༣༥)མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མེད་ལ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་
ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སྤངས་པས་ནི་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཉེ་ལམ་སྤངས་
བ་ཡིན་པས་དེ་བས་སྡིག་ཆེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། མཁྲ་ས་མ་ཡའི་
སྤྲལས་དོན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཉེ་རྒྱུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་
ཆེན་པོ་དེས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེ་
ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག་ཅེས་བཤད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པར་མི་རུང་བས་ན་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཔལ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་འདིར་གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཞུགས་པ་དང་། གདོང་གཡོགས་དགོལ་ཏེ་རྟེན་
བརྟེན་པ་མཛོན་སུམ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་སྡིག་པ་ཀྱང་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་མང་
པོ་བྱང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཐུས་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་གི་སྤྲལ་བསྐྱུས་རྒྱུན་བཅད་པས་
དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱིད་རྣམས་ལྟ་མའི་སྤྱིད་འབྱོར་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་
ཞེས་སམ། འབྲང་བ་ལྟར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་སྤངས་
པས་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པར་ངེས་ལ། དེའི་མཐུས་དེ་རིང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ངན་སོང་གི་སྤྱེ་བའི་
རྒྱུན་ཆད་ནས་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་ལ་ངེས་པར་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་སོ། །བདེ་བ་
ཆེན་པོ་སྤྲལས་ཀྱི་སྤྱར་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉམས་སྤྱངས་པས་བྱིས་ནས་སམ་བྱིན་ཆད་
ལས་ཉོན་ཀྱི་འཆི་བ་མེད་པར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱིད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྤྱིད་

པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སྐྱོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སམ། སྤྱགས་
(༣༤༥)རིམ་ཆེན་མོར་བྲངས་པའི་ཐེང་བའི་ཆོག་གི་འགྱུར་ལས། བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་
ལས་ནི། །ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་ཏུ། མི་ཚུགས་པ་
དང་མི་སོད་པས། །ཅེས་ཀྱང་མི་འཛིགས་རྒྱལ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱུང་
བསྐྱེགས་ན་བདེ་ཆེན་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་ཁྱེགས་ཏེ་རིགས་ངེས་པའམ་རིགས་བརྟན་
པོར་བྱས་པས་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལས་འཆི་བ་སྟེ་ཉམས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་ཕྱོག་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་བྱང་བར་སེམས། མིད་པ་འུན་ཏུ་དག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་
ནི་ལུང་བསྟན་གྱི་ཆོག་དོན་དང་འདྲའོ། །སྟོན་པ་དང་འབྲུག་པའི་སེམས་གཉིས་སམ་ཀྱན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ནི་ནམ་ཡང་སྤང་བར་མི་བྱ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་
གཉིས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ན། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཟླ་བ་
དང་རྩ་ཆེ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
པན་ཡོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཅམ་གྱིས་རྫོགས་བྱང་གི་ས་བོན་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པས་ངེས་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐྱོབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ། འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ངག་གིས་སྦྱང་པར་མི་བྱ་
ཞིང་། བདག་ལ་འདི་དགོས་པ་མེད་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་དོར་བའམ་
སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཉན་པ་ལ་སྐལ་བ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའམ་སྔོངས་
པ་གཏི་སྤྱག་གིས་བསྐྱེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཐེ་ཆོམ་དུ་འཛིན་པའི་
གང་ཟག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་རྣམ་པར་(༣༤༦)བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མི་ཤེས་པའམ་སྔོངས་པ་ཡིས། །ཚུལ་ཆེན་བསྟན་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། དབང་དོན་གྱི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལས་
རྣམ་པར་བརྟན་པ་ཞེས་ར་མགོ་བྱང་བ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲའོ། །དཔལ་མཆོག་ལས། མི་

ཤེས་པའམ་སྒྲོངས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་འགྲེལ་
བར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པའམ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
ཤེས་རབ་མེད་པས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་པ་གཏི་མུག་གི་དབང་
གིས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོན་
པར་བྱེད་པའི་འིལ་བྱ་དང་། དམ་ཁྱུ་ཆོས་ཁྱུ་ལས་ཁྱུ་ལྷག་ཆེན་བཞིའི་ལྷག་ཁྱུ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འབྱུང་གི། འདི་དག་གིས་ཅི་བྱ་སྤྲུལ་དུ་སྤང་
ཞིང་ནམ་ཡང་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྩ་
རྒྱུང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་གཅིག་གོ། །

རང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་
པའི་དོན་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་པན་གཞོད་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
དང་མཉམ་པའི་བྱིར་རོ། །རང་གི་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་སྟོག་ལ་བཞུགས་པ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཕྱང་པོ་རྒྱུད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསམ་བྱ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མི་བཟད་
པའི་དཀའ་ཐུབ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོགས་ལུས་(༣༥)དང་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་
ཀྱིས་ཀྱང་གཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལའང་རང་གི་སྤྲུལ་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་དེ་
གཙོད་པའི་བྱིར་རང་གི་དང་བདག་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སྟོས་སོ། །དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྲད་
དེ་ནམས་མེད་པར་ཅི་བདེའམ་རྗེ་ལྟར་བདེ་བས་ནལ་འབྱོར་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
གནས་མལ་དང་བཟའ་བཏུང་ལ་སྟོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་བདེ་བར་བཟུང་ནས་ལུས་སེམས་
འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་
ངས་པའི་ཉེན་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་ངས་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སོ། །དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་

བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུ་ཉི་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བོར་ནས། རྣལ་འབྱོར་
དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་གིས་གདུང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་འདིར་ལུས་སེམས་
བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། བདེ་བཅུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་
ཉིས་པར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་ལ་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
མེད་གྱི་ལུགས་ལ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པ་ལས་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཀུན་
ལྟ་བུའི་ཁམས་འཕེལ་བ་དང་། དེ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་གྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས་
པས། ལུས་དང་སེམས་གདུང་བ་དང་རྒྱུད་པའི་ཐབས་བྱ་མི་རུང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་གྱི་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྤང་པོ་འདི་ཉིད་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་
འཕང་མ་འོངས་པ་སྐྱབ་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་ན་ལྟག་(༣༧)པར་འབྲེལ་ཆགས་པར་
མངོན་ནོ། །དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རིང་སྐྱབ་པའི་འབྲུག་པ་སོགས་བར་དུ་གཙོད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་རྣམས་པམ་པར་བྱས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དམ་པ་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་པ་དེའི་
མཐུས་དང་དུས་ཉེ་སྤྱར་དུ་བྱེད་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་
ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་ངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་ནམ་མེ་སྤང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་མ་འོངས་རྫོགས་སངས་
རྒྱས་། །ཞེས་པའི་བར་དཔལ་མཆོག་དུམ་བུ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་སོགས་
ལས་གོ་རིམ་དང་འགྱུར་ཐོན་ཆོགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱང་བའི་དོན་ཅ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ནས་
ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བཞོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཆོག་ཀྱང་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་
ཞིག་དཔལ་མཆོག་ལས་བྱང་བའི་དོན་འབྲེང་བ་དང་སྤྲུག་རིམ་ཆེན་མོར་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་རིང་བདུད་རྣམས་པམ་བྱས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅམ་དཔལ་མཆོག་

ལས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གཞུང་གི་དགྲིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་ཡང་འབྱུང་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། འདི་ནི་མ་འོངས་རྗེ་གས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དབང་དོན་དུ་བཏོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དང་། ཉི་ཤུ་པ་ཆག་འཇུག་དུ། བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ལས་ནི། །ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །མི་སྤྱབ་པ་དང་མི་ཤིགས་པ། །གང་ལའང་མི་འཛིགས་དགའ་བར་གྱིས། །དེ་རིང་བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ་ནས། །སོ་བྱང་མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །དེ་རིང་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཁྱོད་(༣༧)ཀྱིས་ཐོབ་འདིར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཟུང་ལ། པ་ཆབ་འཇུག་དུ་མི་སྤྱབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་མེད་དོ། །ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། འབྲེང་བ་ལ་སོགས་དབང་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་རྗེ་རྗེའི་བརྟལ་ཞུགས་ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱུང་བཞི་སྐབས་འདིར་བཤད་ནས་རྗེས་གནང་སོགས་བཞི་པོ་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྤྱི་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་བར་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་བྲེང་བར་རྗེས་གནང་དང་ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱུང་རྣམས་རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་རྗེས་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་གོང་དེར་གསུངས། ཉི་ཤུ་པར་ལུང་བསྟན་དང་དབྱགས་དབྱུང་མིང་དབང་གི་གོང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྲེང་བ་ལས། རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས། རྗེ་རྗེའི་བརྟལ་ཞུགས། སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས། ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱུང་རྣམས་དབང་བཞི་པའི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད་ཅིང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་གནང་ཡང་དབང་བཞི་པའི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད། དེ་ནི་ཁ་སྐྱོར་ལས། བཞི་པ་དེ་ནི་དེ་བཞུགས་ཡང་། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། ཟུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། །སྟོབ་མ་སྤྱིག་དང་བྲལ་བ་ལ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྤྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་དབང་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་བྲེང་པའང་ཡོད་ཅིང་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་དེ་ལའང་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་རིག་མ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རིལ་བུ་བའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་དབང་ཚོག་སོགས་ལས་སྟོང་ཉིད་ལ་

རིག་མའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་
རིག་མའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ་གྱེ་ཆེ་སྟེར་དང་གང་ལ་བྱ་བ་འོག་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་
མཐའ་ཉེན་ལ་དེ་ཉིད་(༣༤)བཤད་དེ། ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ། སྤྲུག་དབང་། མིག་
སྟན། མིག་ཐུང་། མདའ་འཕངས་པ། རིག་མའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ། རྩོད་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ། སྤྱི་
པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ། ལུང་བསྟན། དབུགས་དབྱུང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྩེས་གནང་། སྤྲུག་སོགས་
ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྩེས་གནང་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་ཐེང་བ་དང་། ཉི་ཤུ་པ། ལུང་འཕྲུག་གསལ་བ་སོགས་གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་
དབང་དོན་དུ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་དང་མཉམ་དུ་མཛད་ཅིང་། ལས་རིམ་
བསྟན་པ་དང་མ་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་སྤྱི་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ། སྤྲུག་སོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་
པའི་རྩེས་གནང་རྣམས་མ་གཏོགས་མཐའ་ཉེན་གཞན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ནི་རྒྱས་
པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཉག་ལོ་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ནི་དོན་རྩེ་སྤྱི་པའི་དབང་
གི་མཐུག་སོགས་སྤྲུག་སོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྩེས་གནང་ཡང་མཛད་ལ། དག་
དབང་བྲགས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་རྩེས་གནང་དེའི་རྩེས་སྤྱི་པའི་བཤད་པ་དང་
ལས་རིམ་བསྟན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

མཐའ་ཉེན་དང་རྩེས་གནང་དེ་དག་བྱ་བའི་དུས་ཀྱང་འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྤྱིར་
རང་རང་གི་སྐབས་སྤྱི་བཤད་པ་སྟར་ཡིན་ལ། ཐེང་བར་དེ་ཉིད་བཤད་པ་སྤྱི་པའི་དཀོན་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་སྤྲུག་དབང་། མིག་སྟན། མེ་ལོང་། མདའ་འཕངས་པ་རྣམས་
རྩོད་སྤྱི་པའི་དཀོན་ཀྱི་དབང་གི་མཐུག་སོགས་དང་། སྤྲུག་སོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པའི་
རྩེས་གནང་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་དབང་(༣༤)བཞི་པའི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད་རྒྱལ་
སྤྱི་བཤད་པ་སྟར་རོ། །རྩོད་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ། སྤྱི་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ། ལུང་བསྟན། རྩེས་
གནང་། དབུགས་དབྱུང་ལྟ་བུ་རིག་པའི་དབང་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པ་ལ་དེའི་རྩེས་དང་། རྩོད་སྤྱི་པའི་

དཔོན་གྱི་དབང་མན་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་སྟེར་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅེས་འབྲང་
བར་གསུངས་ལ། ལ་བ་པས་སྐྱོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཤིང་། བྱལ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དམར་ནག་གི་དགྲིལ་ཆོག་གཉིས་སུ། རིགས་
ལྗེ་བྲག་མཆན་གྱི་རྗེས་གནང་། རྗེ་རྗེས་བརྟལ་ཞུགས། ལུང་བསྟན། གསང་བ་བརྗོད་པ།
དབུགས་དབྱུང་བ་ལྷ་རིག་པའི་དབང་ལྗེས་སམ་དབང་བཞི་པའི་རྗེས་སུ་འདྲ་སྒྲིན་རུང་
བར་གསུངས་ནས། དགྲིལ་ཆོག་རང་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོང་དུ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལས་
ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་གཉིས་དང་བཅས་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་མཛད་
ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགྲིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་གྲེང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལས་རིམ་
བཤད་པ། སྒྲགས་གཏད་པ་དང་མིག་སྒྲན་བཀྲ་བ་མེ་ལོང་དང་མདའ་འཕས་པ། སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གི་རྗེས་གནང་། རྗེ་རྗེས་བརྟལ་ཞུགས་དང་ལུང་བསྟན། གསང་བ་ཤད་པ་དང་དབུགས་
དབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་
ཤེར་པས་རིག་པའི་དབང་ལྗེས་མཐའ་ཉེན་དུ་རྗེ་རྗེས་བརྟལ་ཞུགས་ཅམ་ལས། ལུང་བསྟན་
དང་དབུགས་དབྱུང་གཉིས་མི་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་
རིག་པའི་དབང་གི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བྱ་རུང་(༣༧ན)བར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་གོང་དུ་བྱ་བ་གསང་འདུས་ལྟ་བུའང་
ཡོད་ཅིང་། སྒྲགས་དབང་མིག་སྒྲན་མེ་ལོང་མདའ་འཕངས་པ་རྣམས་རིག་པའི་དབང་ཅམ་གྱི་
རྗེས་སུ་འདྲ་སྒྲིན་སྟེ། སྒྲགས་དབང་ནི་སྐབས་དེར་མ་ཟད། རིག་པའི་དབང་ལྗེས་གོང་དུ་བྱ་
བའི་ལུགས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། མིག་སྒྲན་དང་མེ་ལོང་གཉིས་ཆུ་དབང་ཅམ་
གྱི་རྗེས་སུ་འདྲ་བ་རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས་གསུངས་ལ། མདའ་གཞུང་དེ་ལྟར་ཆོག་པ་
སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་བྲིལ་བུ་པའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་དབང་ཆོག་
ལས་བྱམ་དབང་བརྟུ་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་གི་དབང་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་

ཇེས་གནང་། ལྷ་མཆོད་པའི་ཇེས་གནང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཇེས་གནང་གསུམ་
སྟེར་བ་ལས། གཞན་མིག་སྒྲན་མེ་ལོང་མདའ་འཕངས་པ་སྤྱི་བྱེད་བྲག་གི་ཇེས་གནང་སོགས་
མཛད་པ་ལྟར། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དང་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་ཡང་དེ་བཞིན་མཛད་ལ། དེ་
ཉིད་རྒྱུད་རྩི་ཇེས་ཐོང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། བདེ་མཆོག་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གསང་འདུས་
སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ་རུང་ཞིང་། ལ་བ་པས་བདེ་མཆོག་ལ་ཇེས་གནང་དེ་ཐམས་ཅད་
དང་། དྲ་རི་ཀ་པ་དང་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་ཇེས་གནང་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་མཛད་ཅིང་བྱུ་བ་
ཆེན་དེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེག་སོགས་ཀྱི་ལྷ་མོས་མཆོད་པའི་ཇེས་གནང་ཡང་གསུངས་པས།
བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབས་ཀྱང་མཐའ་ཉེན་རྒྱས་པ་བྱ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཕྲེང་
བར་སྐྱགས་དབང་མིག་སྒྲན་མེ་ལོང་མདའ་འཕངས་པ་བཞི་དང་། སྤྱོད་(༣༧)པའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་དང་། སྤྱིའི་ཇེས་གནང་དང་། དམ་ཆོག་གསུམ་སྒྲིན་པ་དང་། ལུང་བསྟན་དབྱགས་
དབྱུང་རྣམས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྷན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་
གི་དགོངས་པའང་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་སོགས་འདུས་པ་ལ་དགོངས་པར་
བཤད་དོ། །

བུམ་དབང་གི་དག་པ་ནི། བུམ་དབང་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན་སྤྱི་རྒྱལ་ཆོན་དང་།
རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཉང་ལྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གསུམ་ལས། སྤྱི་རྒྱལ་ཆོན་
ནམ། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་དག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་བཤད་
ནི། འདི་གའི་བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། སྒྲོལ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བཤད་
པའི་དོན་གང་ཡིན་དེ་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། །དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷ་གར་བསྟན་པ་ཡིན། །དཀྱིལ་འཁོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དང་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་
གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། །བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པ་སྟེ། །གང་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱོད་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གསུམ་ལ་སྦྱང་

པོ་འདུས་པ་ཡིན་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཏགས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་པོ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་དོ་
ཅེ་སེམས་དཔའ་དང་དེའི་ངོ་བོའི་རིགས་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་ནམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ནམས་གནས་གང་དུ་བསྐྱོད་པ་སྟེ་རྒྱ་བ་དང་འདུས་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཏགས་པར།
དེའི་འགྲེལ་པར་ཅེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས། ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། དགྲིལ་ནི་
སྟྱང་པོ་འོ། །འཁོར་ནི་ལེན་པ་འོ། །ཞེས་དང་། བཞི་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། དགྲིལ་ནི་སྟྱང་
པོ་འོ། །འཁོར་ནི་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་(༣༥༠ན)པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཐུལ་ཞེས་པའི་མཐུལ་སྟྱང་པོ་དང་ལ་ནི་ལེན་ཅིང་འཛིན་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དགྲིལ་ལས་སྟྱང་པོ་དང་དེ་ནི་ལེན་
ཅིང་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་
དེ་མཚོན་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཅེ་མོ་ལས། ཅེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དགྲིལ་
འཁོར་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཅུད་སྟྱང་པོ། །འབྱུང་བ་དེ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་བཟོད། །ཅེས་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་སྟྱང་པོ་འབྱུང་བས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །དེར་དབང་ཐོབ་
ལུགས་ནི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། དབང་གང་ཐོབ་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དོ་
ཅེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་བྱམ་དབང་དང་རིག་པའི་དབང་ནམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཅོ་
ཅེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པ་ནམས་ཀྱི་དབང་དང་འདྲ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་
བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་སོགས་ལས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་
ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རིགས་ངེས་པ་དང་། མོས་པ་བཏྟན་པའི་སྟོབ་མ་ནམས་སྟོ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་ལྟ་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གཞལ་དུ་མེད་

པའི་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་པའི་ཆེད་དུ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བས་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་ཕྱིར་མི་(༣༥༠བ)ལྟོག་པའི་
དབང་ཞེས་ཟེར་ལ། རྒྱ་མཆན་གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་སྟོན་ས་
རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ངེས་ཤིང་དེ་ལས་མི་ལྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་ས་
ཐོན་བྱུང་བར་ཅན་བཞག་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་ལྡན་པའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆེད་ཀྱི་
དབང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

རིག་པའི་དབང་ལྟ་དང་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེ་བྱུག་ཀ་ལ་བྱམ་པའི་རྒྱུ་དབང་
བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་ན་བྱམ་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་ལ། བྱར་གྱི་བཙེ་ལྟ་པ་ལས།
རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཁོ་ན་ལ་བྱམ་པའི་དབང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྡོ་
རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དེ་བྱམ་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། དབང་བཞིའི་དང་པོ་ལ་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་
མིང་འདོགས་མཛད་ནས་བྱམ་དབང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་པའང་ཡོད་
ལ། དེ་ནི་དབང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་རིག་པ་ལྟ་
མོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་འབྲེལ་བས་ན། རིག་པའི་དབང་ངམ།
བཤད་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། སངས་རྒྱུ་ལྟ་ནི་དག་པ་འདི། །དབང་བསྐྱར་ལྟ་ནི་འཕྲོལ་བར་
འགྱུར། །མ་རིག་པ་ནི་བསལ་ནས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ནི་འཕྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མང་བས། །མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ས་ཐོན་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རིག་པའི་དབང་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདུས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་སྟོན་གསལ་
ལས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པའི་(༣༥༡ན)དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་བྱིན་ནས། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་བྱ་ལས་དབང་

བཞི་ག་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་པའི་མིང་འབྲུག་པར་བཤད་ལ། དེ་ནི་བྱམ་དབང་གཞན་ལ་སྐྱེ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་ལྟར་དང་། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་རིག་མ་དང་འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་དང་། གསང་དབང་ནི་སློབ་དཔོན་དང་རིག་མ་སྤར་བའི་རྣམ་ཐུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་། དབང་གསུམ་པ་ནི་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་དབང་། དབང་བཞི་པའང་རིག་མ་དང་སྤར་བ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་རིག་པའམ་རིག་མའི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། དབང་ལྔ་པོ་འདི་ཉིད་ཅོད་པན་གྱི་དབང་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅོད་པན་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆུ་དབང་སོགས་ལྔ་པ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དག་ནག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་དབང་ལྔ་པོ་དེ་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་མའི་ཅོད་པན་ཏེ་སྤྱི་བོར་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་མིང་འདོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་བྱམ་དབང་དེ་གཙོ་བོར་བྱམ་ཆུས་འབྲུ་བ་དང་། དབུ་རྒྱན་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་རྫོང་དྲིལ་ལག་རྩ་གཏད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས། དེས་སློག་གཙོད་མ་བྱིན་ལེན་(༣༥༡བ)ལོག་གཡེམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་གསུམ་སྤར་བསགས་སྦྱང་ཞིང་བྱི་མ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་བདུན་པ་ལས། སློག་གཙོད་ལ་སོགས་སྤྱི་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། བྱམ་དབང་དེས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་དབང་བར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོར་གསུམ་ཡན་ལག་བཅས་པ་རྩ། །དེ་ལ་ཡང་དག་བསྐྱར་པར་བྱ། །གཟུགས་ལ་

སོགས་པའི་ཡུལ་ནམས་ཀྱི། །སྤང་སྲིད་དབེན་པས་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཏེ་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི་དང་པོ་སྦྱར་བ་སོགས་གསུམ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཞིང་
སྲིད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་ཏེ་དག་པའི་རྟོན་བརྟེན་པའི་ངོ་
ཐོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་
པ་ན་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་བྱི་མ་དངོས་སུ་འགོག་པས་
དེའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བུམ་དབང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འཁྲུད་པའི་རྒྱས་
པ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བས་
སྐྱེ་རྗེ་རྗེ་མ་པར་སྤངས་ནས་ཞེས་བུམ་དབང་གིས་སྐྱེ་རྗེ་སྦྱོང་བར་གསུངས་ལ། དེའི་
དོན་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བའི་དག་པའི་ལུས་ནི་སྐྱེ་རྗེ་མེ་ཡིན་
ཞིང་། བུམ་དབང་གིས་དེའི་ས་ཐོན་བཞག་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྲས་པའི་མཐུས་
རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱ་སོགས་ལ་བསྐྱབས་པས་སྐྱེ་རྗེ་དེ་ཉིད་གོམས་སུ་འཇུག་
པའམ་གོང་ནས་གོང་དུ་(༣༥༢ན)ཁྱད་ཞུགས་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
མྱོ་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་སྟེ་གོམས་སུ་བཅུག་པ་དང་
བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ལ་ཁྱད་ཐོན་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལ་དེ་དང་དེ་སྦྱོང་ཞེས་ཟེར་
བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །

སྦྱར་བ་བདུན་པ་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་ཐོ་ནི། །སྐྱེ་ཡི་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཀྱང་བཤད་ལ། དེ་ནི་བུམ་དབང་གིས་སྐྱེ་
རྗེ་རྗེ་འབྱུག་པའི་རྒྱས་པ་འཛིག་ཅིང་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱས་པའམ་ས་ཐོན་དེ་བུམ་དབང་
དང་སྐྱེ་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ལ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་
གྱིས་བུམ་དབང་སྐྱལ་སྐྱའི་ངོ་ཐོར་བཤད་པ་ནི་བུམ་དབང་གིས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་
ལ་དབང་བར་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་ངོའི་ལྷ་སྐྱ་དང་། རྟོགས་རིམ་པའི་ལྷ་འི་སྐྱ་

ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན། དབང་དེས་སྐྱེལ་སྐྱེ་འགྲུབ་
པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེལ་སྐྱར་མོས་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་ཏེ། རྒྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བྱམ་དབང་སྐྱེལ་སྐྱེའི་རོ་
པོར་བཤད་དེ། སྐྱེལ་སྐྱེའི་ས་པོན་བྱེད་པར་ཅན་དགོད་པས་དེའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
སྐྱེལ་སྐྱར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐབས་འདྲིར་བྱམ་དབང་གིས་སྐྱེལ་
སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་ནི་གཞུགས་སྐྱེལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཅམ་པ་ཉིད་ཡིད་ཏེ། གསང་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་
གསུངས་པའི་ལོངས་སྐྱེ་(༣༥༩བ)ནི་རྒྱགས་སྐྱེ་སྐྱེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་
ལོངས་སྐྱེར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལོངས་སྐྱེ་
ནི་བྱམ་དབང་གིས་སྐྱེལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱགས་རིམ་ཆེན་མོར། གསང་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ལོངས་
སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེལ་སྐྱེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེས་
མཆོན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་
རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་གཞུགས་སྐྱེ་དེ་བྱམ་དབང་
གིས་སྐྱེལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པས་རྫོགས་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར་དང་། བྱམ་དབང་གསང་དབང་ཤེར་དབང་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་
ཀྱི་དོན་རྗེ་གསུམ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་དོན་རྗེའང་གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཅམ་ལ་འདོད་དགོས་
པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། སྐྱབ་དཔོན་དབང་ནི་བཙུ་གཅིག་
ཀྱིས། །གསང་བའི་དབང་ནི་བཙུ་གཉིས་པ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བཙུ་གསུམ་པ། །དེ་ལྟར་

དེ་བཞིན་བརྩ་བཞིའོ། །དབང་རེ་ལ་ནི་ས་རེ་སྟེ། །དེ་ནམས་ས་ཡི་དབང་ཕྱག་བདག་ཅེས་
དབང་བརྩ་བཞིས་ས་བརྩ་བཞི་དང་སྐར་བར་གསུངས་པའི་ས་བརྩ་བཞི་ནི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་
དང་། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་(༣༥ ༣ན)ནས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ཏེ་བརྩ་དང་།
དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་དང་། རྩོམ་འཛིན་པའི་ས་སྟེ་བརྩ་བཞི་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྩ་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་ས་བརྩ་བ་སྦྱི་ཙམ་
བཤས་བརྩ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་ནི་བརྩ་བ་དེའི་ཁྱད་བར་གྱི་ལམ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ལྡན་གྱི་ས་ནི་བརྩ་བའི་རྒྱན་གྱི་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྩོམ་འཛིན་པའི་ས་ནི་
ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་སའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྩ་དབང་སོགས་བྱམ་དབང་བརྩ་
གཅིག་མོས་སྦྱོད་ནས་བརྩ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་དཔེ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྐར་དགོས་པ་ལས་དབང་དེ་དག་ཐོབ་པས་དེ་དག་ཐོབ་
པ་དང་དོད་བྱལ་པར་བཅི་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་ཐལ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་
པ་ཐོབ་པ་དང་དོད་བྱལ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་ལ། ཡང་དབང་དེ་དང་དེས་
ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དགའ་ཞིང་།
ཡང་དབང་བརྩ་བཞིའི་གྲངས་དང་ས་བརྩ་བཞིའི་གྲངས་གཉིས་མཚུངས་པ་ཙམ་སྦྱོར་བ་ཡིན་
ཞེས་བཤད་ནའང་ཉ་ཅང་གི་གོ་བ་ཆེ་བ་མི་སྣང་བས་དབང་དེ་དག་དང་ས་དེ་དག་སྐར་བའི་
དོན་གང་ཡིན་སྟམ་ན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལས་འདྲ་ཚོས་རེའི་སྟོན་སྐར་བར་གསུངས་
པ་ལ་འདྲ་ཚོས་རྩི་ལྟར་ཡིན་མ་གསུངས་པས་གང་ཡིན་དུང་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། ཡང་གྱེ་
རྩོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས། བྱམ་དབང་གི་མཐུག་ཏུ་འབྲས་བུ་ནི་གང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། (༣༥ ༣བ)ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱམ་དབང་ཐོབ་པས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། གསང་དབང་གི་
མཐུག་ཏུ་ས་བརྩ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་བརྩ་

པ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དེ་ལ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསང་དབང་ཐོབ་པས་ས་བཅུ་
པ་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་ཞིང་ལུང་བསྟན་མཆོམས་དེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱང་བཅུ་པ་བ་དང་
སྐལ་མཉམ་གྱིས་ཡིན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་མཛུགས་ཏུ། དེ་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ནི་རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བྱས་པས། །མགོན་པོ་ས་བཅུ་དང་
མཉམ་འགྱུར། །ཞེས་གསང་དབང་གི་རྗེས་སུ་གསུངས་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱི་རྗེས་དགྲིལ་
ཆོག་ཏུ་ལས་རིམ་དང་རིན་ཆེན་འབར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལུང་བསྟན་གསང་དབང་
གི་མཐའ་ཉེན་ཏུ་མཛད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཆོན་མ་གསུངས་སོ། །

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ལེ་ལས། དབང་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་དབང་
བསྐྱར་དགེ་བའི་དབང་གིས་ས་བདུན་ཀྱི་ནི་དབང་ལྷག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། རུམ་པ་གསང་བས་
མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་སྤྲང་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་སོགས་སུ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག །ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་སྤིད་པའི་འཛིགས་པ་འཛོམས་པའི་འཇམ་
དབྲངས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང། འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་ལས། འཛིག་ཉེན་གསུམ་
ན་གཞོན་ལུས་གཅིག །གནས་བརྟན་ཆན་པོ་སྐྱེ་དགྲའི་(༣༥༡)བདག །སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་
མཆོན་འཆང་བ། །སྤྱལ་གྱ་འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་མཛེས། །འཛིག་ཉེན་ཤེས་ལེགས་སྟོབ་
དཔོན་ཏེ། །འཛིག་ཉེན་སྟོབ་དཔོན་འཛིགས་པ་མེད། །མགོན་སྐྱབས་འཛིག་ཉེན་ཡིད་
གཅུགས་པ། །སྐྱབས་དང་སྟོབ་པ་སྦྲ་ན་མེད། །ཅེས་བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་
དང་། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རུམ་དབང་དང་གསང་དབང་ཤེས་དབང་
རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དང་། དབང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱིས་
བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའམ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཙམ་བྱུང་སོགས་སུ་དབྱེ་བའི་
དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་

པའི་རྒྱལ་པ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་
ཞིང་། དབང་དེ་དག་གི་མཐར་ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱམ་དུང་རྒྱལ་འཛོག་པར་ཡང་དཀྱིལ་
ཚོག་དེ་ལས་བཤད་པ་དང་སྤྲ་མ་དེ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་པར་བྱ་དགོས་སམ་བརྟག་པར་
བྱའོ། །གསང་འདུས་འཇམ་དྲོར་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱ་མཐུན་ཆུ་དང་
འབྲེང་བ་སྟེ། །རྣམ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་བདག་པོར་བཤད། །སྟེས་འབྲས་རྫོགས་སངས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱུར། །དབང་འབྲས་གསང་བའི་སྦྱོར་བ་ཉིད། །ཅེས་ཆུ་དང་བྲེང་བའི་དབང་གཉིས་རྒྱ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ནས་གསང་བའི་དབང་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བར་གསུངས་པའི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་ནི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ལྷང་དེ་འབྲེང་བར་
བྲངས་པའི་འགྲུར་ལས། ཆུ་དང་ཅོད་པན་(༣༥༧)རྒྱ་མཐུན་ཏེ། །དོ་རྩེ་བདག་པོ་མིང་རྣམ་
སྤྱོད། །རྒྱལ་དབང་གིས་འདིར་སྟེས་བྱ་ཅན། །གསང་བ་སྦྱོར་བས་ངི་བྲལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་།
བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འབྲེང་པར་ཤུ་ཉི་པས། གཉིས་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །གསུམ་
ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བྱའོ། །གཉིས་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་པས་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་
གསུམ་བཞག་པ་ནི་དོ་རྩེ་ངེལ་བྱ་མིང་དབང་གསུམ་ཡིན་པས་འབྲེང་བའི་འགྲུར་དང་མཐུན་
ལ། དབང་འབྲས་ལ་གཉིས་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ནི་དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་
འབྲས་སྐྱམ་ཞིང་། སྟེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་མ་བྱུང་བ་ཉོགས་སྟོབ་པས་མ་བཤད་པའམ་དཔེ་མ་དག་
པ་གང་རུང་དུ་མངོན། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས། འཇམ་དྲོར་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ། ཆུ་ཅོད་པན་གྱི་
དབང་བསྐྱུར་གཉིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ། དོ་རྩེ་ངེལ་བྱ་མིང་དབང་གསུམ་རྣམ་སྤྱོད་འབྲས།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེས་བྱ་བྱེད་འབྲས། དབང་གོང་མ་གསུམ་བྲལ་འབྲས། ཞེས་གསུངས་
ཏེ་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་འདི་ལ་དབང་གི་སྐབས་ཅམ་དུ་མ་བླད། སྟོབ་ཐམས་ཀྱི་
སྐབས་སུའང་དམ་ཚོག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྟེ་མཆེད་བྱིན་བརྒྱབ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱ་

མཐུན་དང་རྣམ་སྒྲིབ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་དབང་འབྲས་བཞིར་འཛོག་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ལས་གསུངས་
པས། དེ་དག་གི་དོན་ཀྱང་རི་ལྟར་ཡིན་ལེགས་པར་བཅའ་བར་བྱའོ། །བྱམ་དབང་གི་དམ་
ཆོག་ནི། ཅ་ལྷུང་(༣༥༥ན)བཙུ་བཞི་དང་སྒྲོམ་པོ་བརྒྱད་བསྐྱང་བའོ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
དག་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ཉི་ཤུ་པར། དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཅ་ལྷུང་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་
དུ། །འཁོར་ལོའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་བྱས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་གནས་
སུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསང་དབང་བྱམ་དབང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྡོན་
འགྲའི་དགྲིལ་འཁོར་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བསྟན་ནས། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་
པ་ནས། །སྐགས་རྣམས་དངོས་བྱུང་བྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་བར་ཅ་འགྲའི་གྱིས་གསང་
དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་། །ལེའུ་བཙུ་དུག་པ་ལས་ཀྱང་། །གསང་བ་སྦྱིན་པ་
བརྩམ་པར་བྱ། །ཁུ་བའམ་ཡང་ན་བཤད་བའང་རུང་། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྐྱགས་ནས་ནི། །རྗེ་
རྗེའི་སྒྲོམ་ནི་བཟའ་བར་བྱ། །འོན་ཀྱང་དངོས་བྱུང་རྟེན་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པའང་སྒྲོན་
གསལ་དུ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱགས་ནས་སྤང་བ་སོགས་བྱས་པ་སྒྲོབ་མ་
ལ་སྟེར་བའི་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། །འགྲལ་པ་སྦྱིམ་པའི་མེ་ཉོག་ལས་
ཀྱང་གཞུང་དེ་གསང་དབང་དང་སྐྱར་ལ། །བཤད་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། །མིག་ཡངས་སྐགས་
ཀྱི་སྡོད་དུ་རུང་། །ཞེས་པ་ནས། །གསང་སྐགས་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པར་འབྲུང་། །ཞེས་པའི་

བར་དང་། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། གསང་(༣༥༥)དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བསྟན་ཏོ། །ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྷན་ནས། དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལས་སློབ་དཔོན་པལ་དོན་རྒྱུ་བ་ལས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གསང་བ་བྱུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་དང་། ས་ར་ཉའི་དོན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱི་མོར་གྱུར་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རིམ་
ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། མདོར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
གསང་དབང་རིམ་ལྔ་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཤུལ་ཏེ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། དམ་
ཆོག་བསྟན་ནས་དབང་དངོས་བསྐྱར་བ། དབང་གི་དག་སྦྱོར་པའོ། དང་པོ་ནི། ཟུང་འབྲུག་
གསལ་བ་ལས། མོངས་པ་ལ་མིན་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མིན། །རྒྱལ་པོ་ལ་མིན་གཞོན་ལྷ་རྣམས་
ལའང་མིན། །མ་ནིང་ལ་མིན་ཀན་པོ་རྣམས་ལ་མིན། །གཅིག་ཏུ་ཏྲོག་གི་ལ་དགའ་རྣམས་ལ་
མིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བྱ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལའང་དེ་མ་ཡིན། །ངག་
དང་ཡིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་བྱེད་པ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་པར་བྱ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའི་སྟོན་དང་བྲལ་ཞིང་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་གསང་དབང་འདོད་པས་དབང་
གི་ཆོ་གའི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་མ་དང་ལྟ་ལ་གཟུགས་སྤྲེལ་
སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་། མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་ཉེར་སྟོད་ལྔས་ཉིན་རེ་བཞིན་
མཆོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུ་ལེན་བརྒྱུད་པ་ལས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་
མཆོད་པ་རྒྱ་མཆོ་བརྩམས། །རིན་ཆེན་ན་བཟའ་ལ་སོགས་(༣༥༦)པས། །བྱང་ཆུབ་འདོད་
པས་ཏྲག་ཏུ་མཆོད། །མཆོད་པ་རྣམས་ལྔ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །ཏྲག་ཏུ་ལྟ་རྣམས་མཉེས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་པར་དུ་ལྷ་མ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྲས་ཏེ་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་བྲག་རྒྱ་པལ་ཅན་ཀྱི་རིགས་དབྱེ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས། རིན་
ཆེན་འབྱུང་གནས་ན་ཆུང་མཆོག་། རིན་ཆེན་སྤྲེལ་ཆོགས་མཆོག་གིས་བརྒྱན། །སྤྲེལ་ཆོ་རབ་

ཏུ་འབྲུབ་པའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་སྒྲ་མ་གཅིག་ལུ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་ནམ་པར་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་
དབུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྲག་རྒྱ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་རིན་
པོ་ཆེ་སྟེ་འཁོར་བ་རྒྱུ་བར་གནས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་ངམ་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། བྲག་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ན་ཆུང་སྟེ་ལང་
ཆོ་མ་ཉམས་པ་དང་། བྲག་རྒྱ་རིགས་བཞི་ལས་མཆོག་སྤྲེལ་ཅན་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་དགོས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་བྲག་རྒྱ་དེའི་དབུ་མའི་མར་སྒྲ་བྲག་རྒྱ་རིགས་གཞན་
ལས་ཆོལ་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །བྲག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། བཞིན་
བཟང་མིག་ནི་དཀྱུས་རིང་བ། །གཟུགས་བཟང་ལང་ཆོས་བརྒྱན་པ་ནི། །བཅུ་གཉིས་ཡང་ན་
བཅུ་བྲག་གམ། །མ་རྙེད་ཉི་ཤུ་ལོན་པའང་རུང་། །ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་བྲག་རྒྱ་གཞན། །དེས་ནི་
དངོས་བྱུང་ཐག་རིང་བྱེད། །(༣༥༦)སྤྱིང་མོ་ཡང་ནི་བྱ་མོའམ། །ཆུང་མ་སྒྲ་མ་ལ་དབུལ་
བྱ། །ཞེས་ཉི་ཤུ་མན་ཆད་ཀྱི་ལང་ཆོ་གཞོན་ཞིང་གཟུགས་ཀྱི་མངོས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྲག་
རྒྱ་གསང་དབང་གི་དོན་དུ་འབུལ་བར་གསུངས་ཤིང་། བྲག་རྒྱ་ལ་ལང་ཆོ་གཞོན་པ་སོགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞན་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་
རྒྱ་མཆོན་ཀྱིས་ཡིན་ལ། སྤྱིང་མོ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ནི་རང་གི་མ་དང་སྤྱིང་མོ་སོགས་དངོས་
དང་། ལེའུ་ལྷ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། མ་ལྷར་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་མོ་ལྷར་བཅེ་བ་དང་བྱ་མོ་
ལྷར་དུང་སེམས་ཆེ་བས་འདྲ་བའི་སྒྲོན་མ་དང་སྤྱིང་མོ་དང་བྱ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཆོས་
སྒྲོན་པའི་སྒྲ་མའི་བྲག་རྒྱ་ལ་མ། རང་གི་རྗེ་རྗེ་སྟོན་ཀྱི་བྱད་མེད་ལ་སྤྱིང་མོ། རང་གི་སྒྲོབ་མའི་
བྱད་མེད་ལ་བྱ་མོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས། དེ་ནས་རིགས་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི། །ལས་

དང་ཆོས་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པས་ལྷག་པར་གྲོལ། །སྤྲུལ་ལྷན་བྱུང་མེད་
བྱུག་རྒྱུར་ལྷན། །ཞེས་གསུང་དབང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
ནི། མེ་ཤ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྔ་སོ་སོ་ལ་ཤེས་པའི་བྱུག་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན་པ་ལྟར་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དབང་ཐོབ་ཅིང་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་
དམ་ཆེག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་ཀྱང་། མིག་
ཡངས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས། ཐེང་བ་ལས། སྒྲོབ་མས་གསང་བའི་དབང་
གི་དོན་དུ་གཞོན་ནུ་མ་ལང་(༣༥༡)ཆོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་མ་དམ་ཆེག་
དང་ལྷན་པའམ། དེ་མེད་ན་གཞན་ཡང་བྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུགས་དང་ལང་ཆོ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་མ་རྟེན་ན་དེ་ལས་གཞན་པས་བྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་
ཆེག་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་མེད་དེ། དམ་ཆེག་དང་མི་ལྷན་པའི་
རིག་མ་བསྟེན་ན་སྒོམ་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྩི་རྩེ་སྒོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་
ཆད་ཐོབ་པའི་སྐབས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། །བཤད་རྒྱུད་རྩིར་ཐེང་ལས། སྐྱེ་བོས་
དཔེན་པའི་མཚན་བྱེད་ན། །རོ་ཡི་གཞི་ཡི་གནས་སོང་ནས། །བྱུགས་རྩི་ཆེན་པོས་བྱུག་པ་
ཡི། །རྩི་རྩེ་སྒོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོས་དཔེན་པའི་གནས་དུར་
ཁྲིད་དུ་མཚན་བྱེད་ན་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཚན་པ་ཅམ་ཡོན་པས། ཐེང་བར་ཡོལ་བ་
ལ་སོགས་པས་བཅད་པའི་གནས་དཔེན་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་ཡོན་
ཏན་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་ལྷན་པའི་བྱུག་རྒྱུ་མ་གོས་དང་བྱི་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བྱུལ་དུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་
པ་དབུལ། གཞན་ཡང་ལེའུ་བརྒྱུད་པ་ལས། ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས། །མཁས་པ་
དག་གིས་ཡོངས་བཀང་ལ། །དངོས་བྱུང་འདོད་པ་སྦྱིན་པའི་བྱིར། །ཉིན་རེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་
དབུལ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་ཆ་ག་། ཞི་རྩུ་ནི་ལ། བེ་རྒྱུ་མཁུད།

རྗེ་རྗེ། ལུ་ཉིག། (༣༥༧)བྱ་རུ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནས། ཡང་ན་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་
སྣ་བདུན་དངོས་སམ་སྒྲོས་སྤྱལ་བས་སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་བཀང་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོན་
དུ་དབུལ་བར་བྱའོ། །

ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་
ཡང་བྱས་ཏེ། །གོང་གསུངས་བྱ་མོ་བཙལ་ནས་ཀྱང་། །སྤྲ་མ་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །འབྲང་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་
ཀྱི་བྲེ་བྲག་སྟེ་བོ་ངན་པའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་
གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་སྦྱན་པར་བྱའོ། །སྟེ་བོ་ངན་པ་མེད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཁོ་ནས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་མི་བརྟན་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་ནི་དད་པ་དང་ལྷན་
ཡང་། ཕྱིའི་ཤེས་རབ་མའི་དབང་བཟུང་བ་བཀག་སྟེ་གཞན་དུ་སྟོམ་པ་སྤྲ་མ་ཉམས་པས་དེ་
དོན་མེད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲ་མ་ཡང་དགོ་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ན་གསང་
བའི་དབང་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བའི་ཆེ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་མཆམས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་བར་དང་། རྗེ་བོ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་ལས། དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་རྒྱུད་ཆེན་ལས། །རབ་
ཏུ་འབད་པས་བཀག་པའི་བྱིར། །གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་ནི། །ཆངས་པར་སྟོད་
པས་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྷན་པའི་
སྤྲ་མ་དང་སྟོབ་མ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་ཡང་གཞན་མ་དད་པ་དང་། བསྟན་པའི་རྩ་བ་
སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལས་གཞན་གཡེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཆོ། དབང་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་(༣༥༩)པ་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་མི་རུང་བར་བསྟོམ་པའི་རིག་
མ་ཁོ་ན་ལ་བསྟེན་དགོས་པས། གསང་དབང་ཁྱེད་པའི་ཡོན་ཀྱི་མཛུལ་འབུལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
དུ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་རིག་མ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱལ་བའི་མོས་པ་བྱ་ལ། དེ་ནི་མ་
ཆད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། བརྒྱད་པའི་མཆོན་བྱ་ལས། འདི་ནི་མཆོད་པ་གཞན་ལའང་འབྲ་བས་ན་

ཆུང་གིས་མཆོད་པར་གསུངས་པ་ལའང་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་སྒྲ་མ་སོགས་
ལ་ཕྱལ་ན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་གནད་གྱིས་བྱད་པར་ཞིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུས་རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་གནད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དྲ་ར་ཀ་
བས། དེ་ནས་གསང་བའི་དབང་གི་ཕྱིར། །མདོག་དམར་མཐུལ་ལེགས་ཕྱལ་ནས། །སྤྲོ་
དང་ཁམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་དག། རིམ་ལྡོར་འདོད་པ་དབྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་མཐུལ་གྱི་ཁ་དོག་གི་
བྱད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་སོགས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་ཕྱག་བྱས། དུས་མོ་གཤམས་པའི་ལྷ་ང་ས་
ལ་བཅུ་གས། མགོ་དུད་དེ་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་དང་བཅས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ས་ཀུན་དབང་ཕྱག་
ལ། །ཞེས་སོགས་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་བསྟོད། དེའང་དཔལ་གསང་བ་བྱུབ་
པ་ལས། དུས་མོ་གཤམས་པའི་ལྷ་ང་ནི། །ས་ལ་རབ་ཏུ་བཅུ་གས་བྱས་ལ། །བསྟོད་པའི་རྒྱལ་
བ་དོན་ཆེ་ཅན། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཀུན་མཁྱེན་ས་ཀུན་དབང་ཕྱག་ལ། །ཞེས་པ་
ནས། བསྐྱེད་པའི་བྱུང་བྱུག་འཆའ་འདུད། །ཅེས་པའི་བར་དབང་དོན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་
(༣༥༤བ)སྟ། བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིས་ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་གསོལ་བཏབ་ནས། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ་རིམ་ལྡོར་སྐྱེ་བྱས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཞུ་བའི་སྡོན་དུ། །ཁོང་སྟོང་ཁྱིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱེ་བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། །ཞེས་བྱ་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་མཁྱེན་ཅིང་མོས་
སྟོད་ཀྱི་ས་ནས་དོན་ཆེ་འཛིན་པའི་སའི་བར་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡར་
ལྷན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷན་པས་ན་ས་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཡིན་ལ་རིགས་ཀུན་བདག་པོ་ཡིན་པས་
ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག། །འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་གྱུར་པས་ན་བདག་པོ། ཐུགས་དོན་ཆེའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ། དོན་ཆེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ལ་སོགས་པའི་མཁའ་
འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་རོལ་པས་སམ་གཞན་དོན་ལ་དཔའ་བས་ན་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ། །གཉིས་སྤང་

འཁྲུལ་པའས་བདུད་བཞི་ཅད་ནས་འཛོམས་པའི་དཔའ་བོའི་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་བསྐྱོད་
དོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུད་གཞན་ལས་སའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གནས་ཉིང་
བཞིའི་ཙུ་ལ་སོགས་པའི་ཙུ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཡིན་པས་སྤྱིང་གའི་ཙུ་འཁོར་ལས་ཀུན་དབང་
ཕྱག་ཅེས་བྱ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་ནི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ལ་གནས་དང་ཉི་བའི་
གནས་ལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཙུ་གནས་ཉིང་བཞི་དང་།
ས་བཅུ་གཉིས་ལའང་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་བདེ་མཆོག་དང་ཀྱི་
རྗོར་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བསམ་པ་འབྲས་སྟེ། དེ་ཡང་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་
དང་(༣༥༥ན)ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཙུ་གནས་ཉིང་བཞི་རྣམས་ལ་གནས་དང་ཉི་བའི་གནས་
སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ཙུ་གནས་སོགས་ལ་སའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས་བཤད་པ་དེ་དབྱུད་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་
དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྡན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སའི་སྤྱི་
བཤད་གསུངས་པ་ལྟར་སའི་སྤྲུང་དོད་བྱ་མི་ཞེས་པ་ལ་རྒྱན་དང་ཡི་གེ་སྟེ་བསྟན་ཀྱི་མཐུས་
འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་འབྲུག་ཅིང་། འབྲུག་འབྲེལ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་
རྟེན་ནམ་གནས་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་ཞེས་བཤད་པས་ན་ལུས་ཀྱི་ཙུ་རྣམས་གསུམ་ལས་
བརྒྱད་དང་བརྒྱད་ལས་ཉིང་བཞིར་གྱེས་པ་སོགས་ཕྱི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུང་རྣམས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་
དང་ལྡན་པས་སམ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གནས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་མིའམ་ས་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟ་བུའི་ས་ཙུ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་གམ་གཙོ་བོ་སྤྱིང་གའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་དབུས་ལ་གནས་པའི་
མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ནི་རྒྱུང་སེམས་ཁམས་དཀར་དམར་སོགས་ཀུན་གྱི་དྲངས་མ་ཞིན་ཏུ་
སྤྲ་བ་འདུས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་། འགྲོ་བ་རྒྱུང་ལྡང་འབྲུག་གི་གནས་མཐར་ཐུག་
པ་ཡིན་པས་ན་བདག་པོ། ཐུགས་ཀྱི་ཙུ་དབུ་མའི་དབུས་སུ་གནས་པས་སམ་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་

སྟོག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་བདག་པོ། དེ་འབྲེལ་བའི་ཉེར་
ལེན་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ཁྱོད་ནི་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་བཅད་པའི་བྱེད་པ་
ལས་(༣༥༩བ)བྱུང་བས་ན་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤའ་གྲང་རུང་སྟེ། གསང་དབང་འདི་སྐྱེ་
ལུས་ཀྱི་སྤྲིན་བྱེད་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་ལ་དེའི་སྟོན་ས་བསྐྱོད་པ་འབྲེལ་མཚུངས་པས་སོ། །སངས་
རྒྱུ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་བྱུང་འབྱུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བོད་པའམ།
སངས་རྒྱུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་ཚོགས་ཀུན་སྟོབའི་བདག་པོ་རིགས་དུག་འི་
བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་དོན་རྗེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་
སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ནི། དོན་རྗེ་རྒྱུ་མཛད་དེ། རྒྱུ་མཛད་
ཀྱི་སྐྱད་དོན་རྒྱུ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ཀ་ར་འབྱུང་གནས་ལ་འབྱུག་པས་རྒྱུ་གིས་མཚོན་པའི་སྤྲུགས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཞིང་། འོད་གསལ་དེས་ཉོན་མོངས་མཐར་བུས་
ཉེ་བཞིགས་པས་ན་རྒྱུ་སྟོགས་པ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་རྒྱུ་གིས་
མཚོན་པའི་སྤྲུགས་དོན་རྗེ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞེངས་པས་ན་རྒྱུ་སྟོགས་པ་ཞེས་
གྲང་བཤའ་རུང་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་མཐར་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་བསྟོད། དེ་འབྲེལ་བའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་སྟོན་
བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་སམ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས།
སངས་རྒྱུ་ཀུན་མཚོག་གོ། །གསང་བ་བྱུབ་པའི་འབྱུར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་བདག་ཅེས་པ་
ལ་འབྱུང་པོ་ཀུན་བདག་ཅེས་དང་། ཚོགས་བཅད་དེའི་ཀྱང་བ་གསུམ་པ་ལ། དོན་རྗེ་རྒྱུ་མཛད་
རྒྱུ་མཛད་པ། །ཞེས་འབྱུང་། ཅ་རྒྱུད་ལེན་གཉིས་པ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་།
ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་
བཤའ་བ་ལས་(༣༦༠ན)གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་མར་ལ་མར་
བཅུག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ལས་བསྐྱེལ་བས་པའི་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་

གསུམ་ཡང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ན་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་
གི་བདག་མེད་པ་དང་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡེ་ཤེས་གི་རང་བཞིན་གི་སྐྱུ་ཡིན་པས་ལས་ཉོན་གི་འཆི་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་འཆི་མེད་
གི་བདུད་ཅི་བརྟེན་པ་ཁྱོད་ལ་བྲག་འཆའ་འདུད། བདུད་ཅིའི་སྐད་དོད་ཨ་མི་ཏ། ཞེས་པ་
འཆི་མེད་ལ་འཇུག་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྟུམ་ལ། ཡང་ན་རྗེ་རྗེ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་པ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པ་དོན་གི་འོད་གསལ་དང་། དེ་
ལས་བྱུང་བ་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་། ཡེ་ཤེས་འབྲས་དུས་ལ་བྲས་ནས། དེ་འབྲའི་མན་
རག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གི་ཕུང་པོའི་ཐུགས་ཅན་འགོ་བ་རྣམས་གི་སྲིད་པའི་
འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་གསུང་ཞེས་སམ། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤང་བ་ལས།
སྟོང་པོར་བྱུང་བ་རང་སྟོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ། །སྐྱུ་མ་རྒྱུད་གིས་
ཁམས་གསུམ་པ། །མི་ལམ་མིས་པ་བཞིན་དུ་བཟ། །ཞེས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གི་སྟོང་
པོའམ་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་བ་རང་གི་སྟོག་སྟེ། རྒྱུད་སེམས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་སྐྱུལ་ཡིན་
པ་ལས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་བ་ཡུལ་གི་རྒྱུད་བྲག་དང་། འཛིན་པ་ཡུལ་
ཅན་གི་རྒྱུད་བྲག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གིས་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་(༣༦༠བ)ཅིང་། དེའི་
མཐུས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་ནས་ལས་གསོག་ལ། དེ་དག་ལས་འཁོར་པའི་གནས་དང་ལུས་
ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་འབྱུབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བར་
བྱེད་པའི་རྩ་བ་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་མེད་གི་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་
གསུང་དང་། མཚན་དཔའི་དཔལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་
པར་ཤར་པའི་སྐྱུ་ཆེན་པོ་པ་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་བྲབ་པར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་གི་ཕུང་པོའི་
གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་བྲག་འཆའ་བསྟོད། བྲག་རྒྱུད་དང་རྟག་དུ་སྟོམས་པར་

ཁྱེད་ཀྱི་འཇག་བདེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འགོག་པས་ན་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྟོབས་ཆེན་
ས་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ལ། བདུད་
བཞི་ཐམས་ཅད་མཐར་བྱེད་པའི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱི་འཇག་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱུག་གོ། ཉིང་མཆོམས་སྤར་བའི་སྤྱི་བ་
དང་སྟོག་གི་རིགས་མཐུན་གནས་པ་དང་རྒྱུད་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡི་འཆི་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་ཉེ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་འགོ་བཙམ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་གི་གཙོ་བོ་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་
སྤྲ་བ་ལས་བྱུབ་པའི་དངོས་པོ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དང་། དངོས་མེད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རང་
བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ངོ་མཆར་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་བ་དང་
པོ་གཉིས་རྟོག་བསྐྱེད་ལའང་སྤར་བྱུང་བ་འབྲེལ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཡི། །ལམ་དུ་
འཇུག་འགྱུར་བྱུག་འཆོམ་བསྟོད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་འོད་
ཟེར་ལྗ་བ་དང་། (༣༩༡)ན་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་བསྟན་
པའི་སྟོན་སྐྱེད་ལྟན་རྣམས་ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བཙམ་
བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་སྤང་ཡང་རྒྱས་པ་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བས་ན། མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་
ཉོན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྟོན་རྣམ་ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསྟོན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
སྤྱི་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འཛིན་པའང་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བར་
སྤགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས། རྣམ་
ཤེས་མ་མཐོང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་གི་འདུག་པའི་དགོངས་
པར་གནས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེའི་དགེའུ་ཆོག་ནས་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

ཀྱི་རོ་བོར་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རིམ་ལྡོག་བའི་
ལམ་དུ་འཇུག་པའམ་གཤེགས་པ་སྟེ་གཉིས་སྤང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོ་
ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་
སྤྲོ་བཤད་ལ་ཡུལ་སྤྲོང་བ་ཉིད་རིམ་ལྡོག་བའི་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པ་དང་ཡང་གྲུང་འགྲིག་པའི་ལེགས་(༣༤༡བ)བཤད་ཡིན་ནས་སྟུམ།

གསང་བ་གྲུབ་པའི་འགྱུར་དུ། ཡེ་ཤེས་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་དོན་
ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
སྤྱིའི་ལམ་དུ་སྟེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་གནས་ལུགས་རིམ་ལྡོག་བར་འབྲེས་ནས་རོ་གཅིག་དུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་ཆོག་སྟེ་སྤྲོ་མ་ལས་བདེའོ། །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུམས་མཛད་པའི་
མགོན་པོའམ་འགྲོ་བ་སྤྲུང་གི་མགོན་པོ་སྟེ་གཙོ་བོ་ལས་བཞིན་ལག་གི་ནས་པར་ཤར་བའི་སྤྲོ་
ལུས་དང་ལྡན་པའམ་སྤྲོ་ལུས་དེའི་ཐབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། བསྐྱེད་ཆོས་འབྱུང་གིས་མཆོན་
པའི་སྤྲོང་ཕྱོགས་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོ་བརྟེན་པ་ཞེས་སམ། དུག་སྤྱིའི་བསྐྱེད་རོལ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྤྲུང་ལམ་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་དུག་འཆའ་འདུད། ཅེས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ཡང་བསྟོད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བརྗོད་པའི་དག་གི་ལས་དང་། འདུད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་སྤྲོ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་འདུད་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་འདུད་པ་དང་
དུག་འཆའ་བ་ལ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གའི་ལས་ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ནས།
གསང་དབང་གི་གསོལ་འདེབས་དངོས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རིན་གྱིས། །ཞེས་པ་
མན་ཆད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིའི་དམའ་བའི་གནས་ཞབས་ཀྱི་
སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་རིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་མེད་དེ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་
བ་དགོད་པར་བྱ་བའི་བྱམ་དབང་ཤེས་པ་སྟེ་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་(༣༤༣ན)

ཐོབ་ཐེན་པས་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཉེ་ད་ལྟ་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཉིད་དཀའ་
 པས་ན་རིན་ཆེན་ནམ། ཡང་ན་བཤད་རྒྱུ་དོར་མེད་ལས། བདག་གིས་བསྐྱར་རིན་མ་གཏོགས་
 པ། །རིན་ཆེན་གཞན་དག་འདི་ན་མེད། །ཅེས་བདག་གིས་བསྐྱར་སྤྱུ་ལུས་ལ་རིན་ཆེན་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་སྒོ་ད་རུང་གི་དབང་ལའང་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བཏགས་པའམ། དག་ནག་
 ལས། བཏུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། །ཞེས་དབང་གཉིས་པའི་གསང་རྩས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་
 མིང་གིས་གསུངས་པའང་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་བསྐྱར་གྱིས་མགོན་པོས་བདག་ནི་
 དབང་བསྐྱར་བ་མཛོད་ཅིག །གསང་བ་བྱུང་བར། དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་རིན་ཆེན་གྱིས། །ཞེས་
 འབྱུང་། རུང་འབྱུག་གི་སྤྱིའི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མགོན་
 པོ་བྱུག་པ་དོན་མེད་འཆང་རྒྱུ་གི་སྒྲིན་པ་ཡིས། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དོན་མེད་བྱུག་ན་དོན་མེད་པོ་གས་
 པ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་དེ་ཉིད་བསྐྱར་བ་སྤྱི་བསྐྱར་བ་ལྟར།
 མགོན་པོས་ཉེ་སྤྱོད་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་
 གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་བཀའ་འིན་སྦྱོར་ཞིག །གསང་དབང་གིས་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱས་
 པ་ལས་དབང་དེའི་ལམ་སྤྱུ་ལུས་སྤྱར་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ཉེ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་པས་ཏྲག་དུ་གཙུག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དཔུལ་
 བས་མཆོན་པའི་འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱོད་ནས་གནས་དེ་ནས་ནི་གཙོ་
 པོས་བྱོངས་ཤིག །སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཐར་མཛད་པའི་སྤྱུབས་གནས་དོན་མེད་
 (༣༦༡བ)སྤོབ་དཔོན་ཁྱོད་གྱིས་མགོན་མེད་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་
 བ་མཛོད་ཅིག །དཔུལ་བ་ནས་བྱོངས་པའི་དོན་དཔུལ་བར་རེ་ཞིག་སྤྱི་མི་དགོས་པ་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར་གསང་དབང་གི་ལམ་སྤྱུ་ལུས་བྱུང་ན་ཆེ་དེ་ལ་དེས་པར་འཆང་རྒྱ་དེས་ཡིན་པས་
 ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ལེན་མི་དགོས་པའི་སྤྱིང་ནས་
 བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐབས་དོན་ཤིན་དུ་འབྲེལ་བར་འབྱུར་རོ། །ལྷ་མ་ཁྱོད་ཞབས་

ཀྱི་པསྒྲ་སྤངས་ནས་སུ་གཙོ་བོ་སྟེ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་གཞན་ན་བདག་
ལ་གསང་བའི་ཉེ་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པ་པོ་མ་མཆིས་པས།
འགོ་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་དཔའ་བོ་དང་སྐྱིབ་པ་བཅོམས་པས་ན་ཐུབ་ཆེན་གྱིས་ཁྱོད་ཁོ་ན་
བདག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་གནས་
པའམ་སྦྱར་བར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སོ། །བསྐྱོད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྒྲོས་ཆར་གཅིག་དང་།
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་གྱིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
དུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསང་བ་བྱུང་བ་ལས། གསོལ་བ་བདེབས་པའི་ཆོ་ག་མཆོག །བཟང་
པོ་དེ་ལྟར་ཐོབ་གྱུར་ནས། །སྤྱིང་རྗེ་སྟོབ་མ་ལ་བསྐྱེད་དེ། །སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་ཡོན་ཏན་
མཆོས། །བཞིན་ནི་རབ་ཏུ་དྲངས་གྱུར་པས། །རྗེས་སུ་བཅེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་བས། །གསང་
ཞིང་མཆོག་ཏུ་གསང་གྱུར་པས། །དམ་ཆོག་དེ་ནས་ཐོབ་པར་བྱ། །བྱ་ཡིས་སྟོག་ཆགས་
བསད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབ་མ་རྣམས་འཁོར་(༣༦ ནྟེན)བ་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཆེ་འདི་ཉིད་རང་ལ་ཐར་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སྤྱིང་
རྗེ་ལྷགས་དག་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། སྟོབ་མ་ལ་སེམས་བཅེ་བའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་སམ་
མཆན་མ་བཞིན་རབ་ཏུ་དྲངས་པས་དགའ་བའི་འཛུམ་དང་བཅས་བྱ་ཡིས་སྟོག་ཆགས་བསད་
པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་རྣམས་བཛོད། དེའི་དོན་ནི་སྤར་དགོངས་པས་བཤད་པ་ལྟར་
རམ། ཡང་ན་རྩ་རྒྱད་ལུ་དགྲ་པ་ལས། རམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །སངས་
རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ། །རྫོང་མི་བསྐྱོད་རབ་བསྟོམས་ནས། །ལག་ཏུ་རྫོང་
བསྟོམ་པར་བྱ། །འོད་འཕྲོ་མང་པོ་འབར་བ་དང་། །འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷས་རབ་ཏུ་གང་། །དུས་
གསུམ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །བསྟོམས་ནས་རྫོང་མི་བྱེ་མར་བརྒྱག་། །སྤྱ་གསུང་བྲགས་
ཀྱི་ལོངས་སྟོད་ནི། །རྫོང་མི་བྱེར་བརྒྱག་མེད་གྱུར་པ། །བསམ་གཏན་མཆོག་དེ་བསྟོམས་ན་

ནི། །ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དོ་རྩེ་གསང་བ་འདི་ལྟ་བུས། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བསད་ན་ནི། །མི་བསྐྱོད་སངས་རྒྱས་ཞིང་དག་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱེ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་ལ་བྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྲང་དོན་མི་
བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་སློག་གཅོད་པ། གཏི་ཐུག་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་འོར་འཕྲོག་
པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་བསྟེན་པ། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་
རྩྱུ་སྤྲུལ། རིན་པོ་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་རྩལ་སྤྲུལ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་སྤྲུལ་ཀྱི་(༣༤༣བ)
ལྟའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་བསད་གསོ་གཉིས་ཀ་རུས་པ་སོགས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ། གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གནང་བའི་
སྐབས་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་ནའང་འགལ་བ་མེད་པ་འབྲས་སྟེ་དགུ་པའི་མཆོམས་སྦྱར་དུ་སྦྱོན་
གསལ་མཆོན་དང་བཅས་པ་ལས། གསང་དབང་གིས་མཆོན་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་རྩོགས་
པའི་བྱུང་བ་པོས་སློག་གཅོད་སོགས་སྦྱོང་བས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པར་མ་བཟད། མད་དུ་བྱང་བ་
སྟེ་མི་སྤྲིད་པ་ལྟར་སྤྲང་བའི་སློག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཆོག་ལྟག་མའི་དོན་ནི་དམ་ཆོག་བཞི་པོ་འདི་ནི་སྤྲུལ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཆོ་ག་སྟེ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དག་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་
བྱུང་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བསྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་འདི་ནི་ཉལ་ཏུ་བསྟེན་དགོས་
པ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཟང་པོ་སློབ་མ་སྦྱོང་གིས་ཀྱང་ཉལ་ཏུ་མ་འདས་
པར་བསྟེན་པར་བྱོས་ཞིག་ཅེས་པའོ། །དམ་ཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་གསང་བ་བྱུང་བ་ལས་
གཞན་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དག་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་སློབ་མས་སྤྲོ་མ་ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་འཇུག་མཛད་པ་མིག་གིས་མཐོང་ན་མ་དད་པ་སྤྱེས་ཀྱི་དོགས་ནས་དེ་བཞག་
པའི་ཕྱིར་མིག་དར་འཆིང་བ་སྤོང་བ་རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།

བརྟག་གཉིས་ལས། ཕྱག་རྒྱའི་གདོང་ཡང་བཅིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་གདོང་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསང་དབང་གི་ཆེ་སློབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མིག་དར་འཆིང་(༣༦༩)
བར་གསུངས་ལ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་སོགས་མང་པོར་མིག་དར་འཆིང་བ་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །སློབ་མ་ནམས་སྐད་ཅིག་གིས་ནམ་སྤང་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་
དབུ་རྒྱ་ཅན་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཞེས་པ་ནས་རལ་གྱི་འཛིན་པར་གྱུར་ཅས་
པའི་བར་བཞིན། སློབ་མ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་
ལ། མི་ཐུབ་ཆུ་བའང་བཞེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གསང་རྩས་ཁམས་དཀར་དམར་ཆུ་ཁམས་
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པས། དེས་དབང་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་སློབ་མའང་གཟུགས་ཕྱང་ནམ་
པར་དག་པའི་ལྟ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྤུམ་ཞིང་། བྲེང་བ་ལས་སློབ་མས་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་གསང་དབང་ངག་དག་བྱེད་ཡིན་ཞིང་།
འོད་དཔག་མེད་ནི་ངག་གམ་གསུང་དོན་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་
རིན་ཆེན་བར་མཛོད་ལས། སློབ་མ་གཙོ་བོ་དང་གསུང་དོན་མེད་བསྐྱེད་པ་འདམ་ངར་གསུངས་
ཤིང་། བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོར་གསུང་དོན་མེད་བསྐྱེད་པ་མཛོད། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བྲེང་
བ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་སློབ་མ་ལྟ་འདྲར་བསྐྱེད་དམིགས་བསལ་མེད་
པའང་ཡོད་དོ། །

སྤྲ་མ་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཞེ་སྤང་དོན་མེད་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
སུ་བྱས་ནས་དངོས་ཀྱི་རིག་མཁས་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་སྤར་སློབ་མས་ཕུལ་བ་དེ་ཉིད་སྤོང་
སྤངས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་གྱིས་རིག་བྱ་དོན་མེད་མར་ལྟན་ཐབས་ངག་འདོན་
ལྟར་(༣༦༩)བསྐྱེད། དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་ཨོ་ལས་ནམ་སྤང་དཀར་
པོ། །ནམ་སྤང་ལ་མ་རིག་ཅམ་གྱི་མཚམས་ནས་མགྱིན་པའི་བར་དུ་ཞུ་ལས་འོད་དཔག་མེད་
བསྐྱེད་པ་ནས་རིན་འབྱུང་ལ་མ་རིག་ཅམ་གྱི་ལྟེ་བ་ནས་བརྒྱའི་རྩ་བ་ལ་ཕྱག་གི་བར་དུ་ཏ་

ལྷང་གྲུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོན་གྲུབ་ལྷང་གྲུ་ནམས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། བཞིན་བཟང་ལིན་ཏུ་མངེས་པ་ཡི། །ན་
རྒྱུང་སྐལ་བ་མཆོག་ལྡན་པ། །བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་ཀྱི་གནས་བསམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་
པ་རབ་ཏུ་བཟག་ཤེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས། །བྱིན་གྲིས་རྫོབ་པ་སྟེ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་
ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་
གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མས་ཀྱང་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ལྗེའི་ཆོགས་སུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་གཉིས་བྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་དང་། །བརྒྱའི་དབང་ཉེན་ཁོག་
པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་དུ་དབང་པོའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ལས་རྟོ་རྟེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ་དང་། །ལྷ་ལས་
བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་ག་ལ་པའ་ཡིག་བསྐྱོམ་
པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བྱ་ལ། པའ་ཡིག་ཁ་དོག་སེར་པོས་གསང་གནས་ཐུར་སེལ་
གྱི་རྒྱུང་སེར་པོ་རངས་པས་ཁམས་བྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་འགོག་པ་དེ་མཆོན་པ་སོགས་མཆོན་
དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

དེ་དག་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྲར་བས། །སངས་
རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་ཨོ་དག་དང་། །ལྷ་དང་པའ་ཀྱང་རབ་
(༣༦༥ན)བཟག་བྱ། །འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྡན་ཁྲབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་རྟོ་རྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྟོ་རྟེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བྱས་ཏེ། ལྷ་མ་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་
པས་རིག་མ་དང་པན་ཚུན་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེས་ཆགས་བྱ་ཞིང་། ཅ་
རྒྱུད་ལེའུ་བྱུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲགས། ཨོ་སར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨ་རུ་རྩ་ག་ཏ་བཟླ་སྒྲ་ཨ་
ལྷ་མ་ཀོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་བཞིན། སྒྲགས་དོན་ནི། ཨ་རུ་རྩ་ག་ཏ་ནི་རྟེས་སུ་ཆགས་པ། བཟླ་སྒྲ་
སྒྲ་བ་རྟོ་རྟེ་འདུ་བཞིན། ལྷ་མ་ཀོལ་ཏོ་བདག་ཉིད་ངའོ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རའོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་ཆེ་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་བ་བ་ནི་སྟོན་བྱུང་ལ་སྤྲུགས་དེ་རིན་འབྱུང་གིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའོ། །

དེ་ནས་སྤྲོ་མ་རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས་སྤྱི་སྤྱར་སྤངས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་པའི་སྟོར་མཚམས་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སྟོང་གར་བསྐྱས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་གཙུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱ་བས། རྒྱུང་སེམས་རྣམས་ཐེམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤང་བ་སྟོང་བ་དང་། མཆེད་པ་ཤེན་ཏུ་སྟོང་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་ཐམས་ཅད་(༣༤༥)སྟོང་བ་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ནི་བདེན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཙ་ཨ་བ་རྩ་རྒྱ་རྒྱ་ནས་ཁྱ་བ་འགོ་བར་བསམ་ནས་ནོར་བུར་ལྷན་སྐྱེས་བརྟན་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདིར་རྩ་རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་འགོ་བའི་མོས་པ་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་ཀྱན་ད་བབས་པའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་ལ། སྤྱིར་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་གའི་རྩ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ཡིན་པས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་པ་དང་ཕྱིའི་ཤུག་རྒྱ་དང་སྤྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་མཐར་གནས་དེར་རྒྱུང་།

སེམས་ཐག་ལེ་གསུམ་འདུ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སློབ་
མ་ལ་གསང་ཇས་སྟེར་བ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་སྟེར་གར་བསྐྱུས་ནས་
ལྷན་སྐྱེས་འདེན་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གནས་དེར་མི་བསྐྱུ་བར་ནོར་བུར་པལ་ནས་ལྷན་
སྐྱེས་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་དོན་གྱི་ཆོག་ཐེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེན་བངས་པའི་ལྷ་
ནམས་ལུས་དཀྱིལ་ལྟར་བཀོད་པ་ཞུ་བ་མ་གཏོགས། སློབ་མའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྟོན་ནས་
བཀོད་པ་ནམས་ཞུ་བ་མི་གསལ་ཡང་གསུང་རྒྱན་ལ་སྤར་བདག་བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་སྐྱལ་བ་སོགས་གྱི་ཆོ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ནམས་སྤར་སློབ་མ་ལ་སྟོན་པ་དང་།
གསང་དབང་གི་(༣༤༤ན)ཆོ་ཐེག་ལའི་ངོ་བོར་ཞུ་དགོས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལས་མར་
མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུ་བ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་བརྟེན་
པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་ཞུ་བ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྷ་ནམས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
ལྷ་དེ་ནམས་ཀྱང་གསང་ཇས་གྱི་ངོ་བོར་ཞུ་བའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བརྒྱད་
པའི་སྟོན་གསལ་མཆོན་དང་བཅས་པ་ལས། འདི་ཉིད་ནི་ཕྱིའི་མཆོད་པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆགས་པ་མཆོད་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྤང་བ་
དང་། ཆགས་པ་བར་མ་ཉར་ཐོབ་གྱི་རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་
གནས་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
དོ་རྩེ་དང་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་པོ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་ཁྱོང་
ནས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤང་བའི་ཆོ་རང་བཞིན་བརྒྱད་
ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ནམས་ཐེམ་ནས་དེས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་པ་
དང་། མཆོད་པའི་ཆོ་སྤང་བ་གཡོ་བྱེད་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།
ཉར་ཐོབ་གྱི་ཆོ་མཆོད་པ་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་སྟོང་ཆེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་

ཆེ་ཉེར་ཐོབ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སོགས་རགས་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོང་པས་
ཐམས་ཅད་སྤྲོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྲབ་
པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བས་སྤང་(༣༦༦བ)བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེ་བས་གསལ་བའི་ཉི་
འོད་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བས་སྤང་བ་མཆེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྒྲག་མཐུག་པོས་བྲབ་
པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་དང་འོད་གསལ་ལ་ཉི་བས་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ། བཞི་པ་ལ་རགས་པའི་རྒྱུ་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤང་
བའི་ཆེ་བདེ་སྤྲོང་གཉིས་ལས་སྤྲོང་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཆགས་བྲལ། མཆེད་པ་ལ་བདེ་བ་ཤས་
ཆེ་བས་ཆགས་པ། ཉེར་ཐོབ་ལ་བདེ་སྤྲོང་ཆ་མཉམ་པས་ཆགས་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
གཞི་དུས་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྤྲོང་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་པར་ལམ་དུས་ལྟར་
མེད་ཀྱང་། ལམ་དུས་དང་ཆ་འདྲ་བས་གཞི་དུས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སོགས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་འདུག་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་ལྟ་ནམས་ཏུ་བའི་ངོ་བོར་མོས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་ལ་ལྟན་སྐྱེས་རྗེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་
གཡོན་པའི་མཐེབ་སློན་ཀྱིས་སྤྱང་སྟེ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་
དང་བཅས་པ་བརྗོད་པའི་སྟོན་སློབ་མའི་མིག་དང་ལག་པའི་ཡུལ་མིན་པར་སྟེ་ཐོག་ཏུ་
བཞག་པར་མོས་ནས། དངོས་སུ་ཆང་དང་བྱ་རམ་བསྐྱེས་པའམ་ཞོ་དང་བྱ་རམ་བསྐྱེས་པའི་
རྣམ་སྟར་རོ། །མཐེབ་སློན་ཀྱིས་སྤྱང་བ་ནི། དུག་ཆེན་ཐིག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། སློམ་པོ་
མཐའ་ལྟག་སྤྱོད་བ་ཡིས། །འོངས་སྤྱོད་ནང་དུ་གཞུག་པར་བྱ། །ཅས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་ལ། ཟུང་འདུག་གསལ་བ་ལས་ཁམས་སྤྱང་བའི་ཆེ་པའི་ཅས་བརྗོད་པར་གསུངས་
པའང་ཡོད་དོ། །ཆོགས་(༣༦༧ན)བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། གསང་རྣམ་འདི་ནི་དེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་འདའ་བར་བྱ་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ། སེམས་དཔའ་མན་

ཆད་ཀྱི་ལམ་ལས་མད་དུ་བྱུང་བ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་
སྐྱེ་ལུས་ལ་འཛོག་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་
མེད་པ་བྱ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཞེས་པའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་
པའི་སྐབས་སྐྱེ་ལུས་ལ་མཛད་པ་དང་འབྲ་བས་འབྲེལ་ཆགས་སོ། །

ཁམས་ལྡེ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་
གནས་པར། །དྲི་ཚུ་ཀར་དང་ཡང་དང་ལྗན། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་རྣམས་ཀྱི་ཀར་ས་
བོན་ལ་བྱས་ནས་བདུད་ཅི་ལྷག་མ་ནམས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་རྣམས་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་དང་དྲི་ཚུ་གསུམ་དངོས་སུ་ཆང་
ལ། བདུད་ཅི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བཅུད་དམ་དྲངས་མ་འདུས་པས་ན་ཁམས་ལྡེ་ཞེས་བྱ་ལ།
གཞན་ཡང་ལྷ་མའི་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྡེ་བཅུད་ཡིན་པའོ། །ཀྱེ་རྩེ་ར་བརྟག་
པ་དང་པོའི་བཅུ་པ་ལས། རྩོལ་ཀླ་གོ་ལ་སྦྱོར་བས། །རེག་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །ས་
ནི་དེ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །བྱང་སེམས་ཁུ་བའི་ནམ་པ་ལས། །རྩེ་ཡི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །བསྐྱོད་པ་ལས་ནི་བྱོད་སྦྱེ་སྦྱེ། །འགྲོ་བ་རྒྱུད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །བདེ་བ་ནམ་མཁའ་
ཉིད་ཀྱི་ཁམས། །ལྡེ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །ཞེས་དོ་རྩེ་དང་བསྐྱ་རེག་པའི་བསྐྱ་
བས། བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་རྩེ། དོ་རྩེས་བསྐྱོད་པའི་བྱོད་མེ། ཁུ་བ་རྟགས་ཀྱི་
ཅེའི་བར་དུ་གཡོ་བ་རྒྱུད། དེ་དག་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་(༣༤༡)ནམ་མཁའི་
ཁམས་སུ་བྱས་ནས་ཁམས་ལྡེ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

དེ་འབྲ་བའི་ཁམས་ལྡེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ནི་འཆི་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་ན་བཅུད་ལེན་
ཡིན་ལ། འཆི་བ་མེད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་དེ་ཐུངས་པས་སྐྱེ་ལུས་འགྲུབ་པའི་སྦྱོད་
རུང་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེ་ལུས་བྱུབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཅི་ལྡེ་བཅུད་ལེན་གྱི་རྣམ་མཆོག་

ཏུ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པའང་ཡོད་པས་སྤྱིར་བཏུན་ལེན་གྱི་
རྣམ་ཡིན་པའི་སྤྲང་ནས་བཤད་ཀྱང་ཚོག་ལ། དེ་ལྟར་གསང་རྣམ་མུངས་པའི་མཐུས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་མངོན་དུ་སྤྱར་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དང་། འདས་པའི་རྗེ་
རྗེ་འཆང་སོགས་གྱིས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་སྤྲགས་དོན་གོ་སྤྱོད། དེ་ལྟར་གསང་རྣམ་
བྱིན་པའི་ཆེ་སྒོ་བ་མས་ཀྱང་རྣམ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གཏན་ནས་མེད་པར་ངོ་བོ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ལའི་ནམ་པར་ཁུ་བ་ཡིན་པ་ལ། ནམ་བ་སྤྲ་མ་ཡབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་དཀར་
པོ་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་བྱང་སྤྲུལ་དུ་མོས་ཤིང་ཉིད་མགིན་པ་ནས་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དེས་གང་ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པར་མོས་
ནས་དེ་དག་ཀྱང་བདུད་རྩིས་ཆོས་ཞིང་། རང་གི་བྱང་སེམས་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ལ་གསང་
རྣམ་འབྲེས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེས། བདེ་བ་དེས་སྤྱོད་པ་ངས་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། དམའ་མཐའང་དེའི་མཐུས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་བྱང་སྤྲུལ་པའི་མོས་པ་
ལྷགས་པ་ལ་པོ་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་ལས་མི་གཡོ་བའི་
བསམ་པས་བྱང་བའི་དོན་ནི་རྣམ་དེ་བྱངས་པ་སོགས་གྱིས་མ་དད་པ་དང་ཐེ་ཆོས་དང་མི་
གཙང་བའི་(༣༤༡ན)ཏྲོག་པ་སྤྱི་བ་བཀག་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་
སྤྱར་དུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་བྱང་དགོས་པའམ། བྱང་རྒྱལ་གནས་ལུགས་ལ་བྱས་
ནས་དེ་ཉིད་ཏྲོགས་པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་བྱང་དགོས་པའི་དོན་
གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པ་འབྲེ། །

དེ་ལྟར་གསང་རྣམ་མུངས་བྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཨ་རྩོ་མ་རྩ་སུ་ཁ་ཞེས་སམ། ཀྱི་མ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྩ་རི་ཀ་པས། ཡང་ན་ཚོག་གི་ལས་གྱིས་ནི། ཁྲོལ་
པའི་བདག་ཉིད་སྤྱིན་པར་བྱ། །ཨ་རྩོ་སུ་ཁ་ཞེས་བརྗོད་ནས། །ལུས་ཀྱན་བདེ་བས་གང་བར་
བྱ། །ཞེས་གསང་དབང་ཚོག་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་

དུ་འཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། གསང་ཇུས་
མུངས་པའི་མཐུས་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་གྲེ་མ་བདག་ལ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་ཁུས་ནས་རྟོགས་པ་འབྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
རྒྱུན་ལས་འབྱུང་སྟེ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། སློབ་མས་ཀྱང་
ཨ་ཏོ་མ་རྩ་སྤྱུ་ཁ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྒྲུངས་ནས་མཐུན་པར་མིད་དོ། །ཞེས་དང་།
དབང་དོན་ལྟགས་རིམ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན་བདུད་ཅི་བརྟུང་མ་ཟིན་པའི་གོང་དུ་
བརྗོད་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་སྤང་ཡང་། འིལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དབང་ཚོག་ལས། བསྐྱར་
གནས་ཏེ་ཡང་དག་སྟུང་། །གྲེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས། །སྟོན་པ་ལ་ནི་ཁུ་ཞིང་བརྗོད། །སློབ་
མས་ཀྱང་ནི་རྟོག་པ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དུ་
གསང་ཇུས་མུངས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་(༣༤༡བ)བསམ་ནས། གྲེ་མ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ལག་ལེན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་དོན་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་པ་འང་དེ་དང་མཐུན་ལ། ཨ་ཏོ་དང་གྲེ་མ་ནི་ཨེ་མའོ་དང་འབྲུག་ཚུལ་འདྲ་བས་
འདིར་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་དོན་ཏོ། །

སྤང་ཡང་སྒྲ་མའི་རིག་མ་དེ་ཉིད་ལངས་ཏེ་གོས་མེད་པར་བྱས། རང་གི་བསྐྱེད་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་དམར་པོའི་གསང་ཇུས་མཐེབ་སྟོན་གྱིས་སྒྲུངས་ཏེ་སློབ་མའི་སྡེ་ཐོག་ཏུ་
བཞག་པར་མོས་ནས། ཡང་སྤར་ལྟར་གསང་ཇུས་སྐྱོན་ཞིང་ཇུས་མུངས་པས་བདེ་སྟོང་སྐྱེ་བ་
སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ལུགས་སྤེལ་མ་རིམ་ལྟར་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་མཚོག་གི་གསང་དབང་
ཡིན་པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། མིག་བཟང་བརྟན་པའི་
སྟོ་ལྟན་པས། །ཁུ་བ་སྒྲུངས་ནས་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྟོ་རྩེ་བསྐྱེད་
སྤྱོད་བ་ཡིས། །རྟོ་རྩེ་ཅན་ཀུན་ཡང་དག་བསྟུ། །སྤྱོད་གསུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡིས། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གར་བསྟུས། །རྟོ་རྩེའི་ལམ་ནས་སྤྱོད་ནས་ནི། །སློབ་མའི་ཁར་ནི་དབབ་པར་

བྲ། །ཞེས་སོགས་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་ནས་སྤང་ཡང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཀྱི་
བྲང་སེམས་དཀར་དམར་བཏོན་པ་དུང་ཆོས་སམ་བུམ་པའམ་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲག་
པ་ལ་བདུད་ཅི་ལྟག་མ་ནམས་བསེས་ཤིང་དེ་བཟང་དང་སྤྱར་བའི་ཆུ་དངོས་སམ། དེ་ལྟར་
བྲས་པར་མོས་པའི་གསང་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲགས་ཏེ་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་
བ་ལྟར་སྤངས་ཏོགས་སྤང་གསུམ་གྱི་སྟོན་པའི་ཀྱིས་བསྒྲགས། སྟོབ་མ་ལ་བཟ་ཤིས་གང་
ཞིག་མའི་སྟོན་པའི་པ་བཟོད། འདི་དེ་ཞེས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སྤྱགས་དང་བཅས་པས་
བདུད་ཅི་(༣༩)དེ་ཉིད་སྤྱི་བོར་གཏོར་ཞིང་འཕྱང་དུ་འདྲེག་ཏེ་ལྟར་སྤངས་པ་ལ་བཏོན་
ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིས་པར་མོས་པ་སོགས་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་འདྲོ། །འདི་ན་གསང་
དབང་ཅམ་པོ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། སྤང་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དུང་པོར་ལ་སོགས་པར་བཞག་ལ་དེའི་ཆུ་དང་བསེས་ལ་བཟ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་
ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་བྱ་སྟེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་
དུ། རྒྱ་གསང་ཐེག་ལེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་ཆེན་འབར་བྱང་བས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་གསང་བ་བྱབ་པ་དང་རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་
ཀྱི་འདྲ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྐབས་འདིར་མཆོག་གི་གསང་དབང་དང་གསང་དབང་ཅམ་པོ་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་བའང་
གསང་བ་བྱབ་པ་དང་སྟོན་གསལ་དང་བྱང་འབྱུག་གསལ་བ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
ཐེང་བ་སོགས་སྤྱི་མཆོག་གི་གསང་དབང་ཅམ་དང་། ལོ་དེའི་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་སྤྱི་
གསང་དབང་ཅམ་པོ་ལས་མེད་པའང་ཡོད་དེ། རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་བྱང་ལས་སྟོབ་མ་སྐལ་བ་
བཟང་ངན་གྱིས་དེ་དག་བསྐྱར་རུང་མི་རུང་གི་བྱང་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་རྒྱད་མ་རྒྱད་
སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱང་བའང་མ་ཡིན་པས་གསང་དབང་བསྐྱར་ཆུལ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་གཅིག་ཅམ་གྱིས་བསྐྱར་བས་གསང་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤང་

མ་ཡེ་ཡུམ་ལ་ལྟན་སྤྱོད་བཟླ་བ་ལྟན་པའི་རྣམས་བྱུང་བར་ཅན་དེ་ཉིད་རང་གི་ཅ་སྤྱབས་
རྣམས་སུ་སོང་ནས་རྒྱུད་དང་བྱུང་སེམས་(༣༩)གཉིས་དང་འབྲེས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
བས་སྤར་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་ནལ་འབྱོར་སོགས་རྩོགས་རིམ་གྱི་ལམ་འོག་མ་རྣམས་བསྐྱོམས་
བའི་ཆེ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལས་སུ་བྱུང་ནས་རྩོགས་བ་རྣམས་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་
སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ནས་སྒྲ་
མ་དེ་མཉེས་ནས། །དེ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་ཞུ་གྱུར་བཅུ་དྲུག་
ཆར། །གྱུར་བ་སྟོབ་མའི་ཁ་བྱ་ལུང་། །ལུང་བས་སྟིང་གའི་བསྐར་ཞུགས། །དེ་ཡི་ཞིང་ནི་དག་
བྱས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བྱངས་ཟིན་པ་ལྟར་དབང་འདིས་སྒྲ་མ་སོགས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་
འབྲ་བའི་སྒྲ་ལུས་རྩོགས་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཞིང་དུ་བྱེད་པ་དང་དབང་འདིའི་མཐུས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་རྩོགས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། དག་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། བུང་བ་
རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། །རྩོ་རྩེའི་ལུས་ནི་རབ་དུ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསང་རྣམས་སྟེར་བའི་སྐྱབས་
སུ་རྣམས་དེ་མུང་བའི་མཐུས་རྩོ་རྩེའི་ལུས་སམ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་འགྲུབ་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་འཐུང་
ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པར་གསུངས་པས་གསང་དབང་གིས་སྒྲ་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་
ཅུ་དབང་སོགས་གྱི་བྱམ་དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྟོབ་མ་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་པས་དབང་དེའི་
ལམ་རིགས་དྲུག་གི་བསྐྱེད་རིམ་མཆོན་པའམ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་དབང་གི་ངོ་ཐོ་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དབང་དེའི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པ་དང་། ཆོག་དབང་གིས་
རང་གི་ལམ་བྱུང་འཇུག་མཆོན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་གསང་དབང་གི་
སྐྱབས་འདིར་ཡང་རང་གི་ལམ་སྒྲ་ལུས་མཆོན་པ་དགོས་ཤིང་། མཆོན་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཡིན་
སྐྱབས་འདིར་སྟོབ་(༣༧)མ་ལ་བསྟན་པར་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་སྤར་སྟོས་
ཟིན་པ་ལྟར་ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་རྒྱས་བའི་བྱང་སེམས་ནི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡེ་ཡུམ་ལ་ལྟན་སྤྱོད་བཟླ་བ་ལྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

བཀུག་ནས་ཁྱུ་བའི་ཐེག་ལེ་དང་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན་གསང་
རྣམས་བྱད་པར་བ་དེ་ཉིད་སྟོབ་མའི་ཅ་སྤྱབས་སུ་ཁྱུགས་པ་ན། བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། དེ་
ཆོ་ཡང་དག་ལེ་ཤེས་སྟེ། །བྱ་མའི་བདེ་བ་རྗེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གཞོན་ཏུ་མའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
བདེ་བ་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་
ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་སྟེས་པའི་མཐུས་སྤྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་རང་ཉིད་སྤྱར་གསལ་བའི་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱར་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་
ཀྱི་སྤྱར་བ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་འོང་བས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་གསང་དབང་
གི་ལམ་ལུས་དཔེན་ངག་དཔེན་སེམས་དཔེན་སོགས་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཐབས་
གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཏུ་རྒྱང་རྣམས་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་
ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་སྤྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་
གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱ་མའི་སྤྱ་ད་ལྟ་བུའི་རྣམས་སྤྱ་སྤྱ་འཇའ་ཆོན་དང་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱར་བ་
འདི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་མ་ལ་གསང་དབང་བསྐྱར་བས་
སྤྱ་ལུས་རྗེ་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་རྣམས་གོ་བར་བྱའོ། །

སྤྱ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱ་
མ། ལྷ་མོ། མིག་ཡོང། སྤྱིག་རྒྱ། (༣༧༠བ)མི་ལམ། བྱག་ཅ། དི་ཐའི་ཤོང་ཁྱེད། མིག་
འབྱུལ། འཇའ་ཆོན། སྟོག་ །ཚུའི་ལྷ་སྤྱར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ཡིན་ལ། སྤྱ་
མའི་སྤྱ་དཔེ་དེ་དག་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་རྗེ་རྗེ་འཆར་གི་སྤྱར་བྱུང་བའི་
ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆང་ཡང་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་མེད་པས་སྤྱ་མའི་མིག་ལྟ་བུ། རོ་
བོ་གཅིག་ཉིད་གཏུལ་བུའི་གནས་གར་ཡང་བྱུང་བས་ལྷ་སྤྱར། ཤེས་གཤོས་བཅས་
སོགས་ཐེམ་པའི་ཆོས་དང་བྱལ་བས་མིག་ཡོང་ཏེ་མའི་བྱིབ་མ་ལྟ་བུ། སྤྱང་ཅིག་གིས་གཡོ་
བས་སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ། རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཡིན་པས་མི་ལམ་དུ་ང་བྱ་བ་འདི་

དང་འདི་བྱེད་དམ་བྱས་སྟམ་དུ་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་གངགས་གཞིའི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྤང་བས་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་བྲི་བའི་སྒོར་ཁྲེར་ལྟ་བུ། གཅིག་ཡིན་ཡང་དུ་མར་སྤང་བས་མིག་འབྱུལ་ལྟ་བུ། སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲིས་པར་སྤང་བས་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བའི་ནང་ན་གནས་པས་ན་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ནས་སྒྲོག་འགྲུ་བ་ལྟ་བུ། སྒྲོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རང་ལས་ཐོལ་གྱིས་བཞེངས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ཚུ་ལས་ཚུ་སྤར་དོལ་བ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མེ་འོང་ལ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆེ་འདྲིར་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་སྐྱབས་སུ་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བོ་གཉིས་ལས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པར་སྤང་བོ་རྟིང་པ་དང་སྐྱེ་(༣༧༡ན)མའི་སྐྱེ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་དཔེ་བྲག་ཅ་དང་འདྲ་བའི་འདྲ་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་ལྡང་བའི་ཆེ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་དང་། རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་ཆེན་པོ་སོགས་སྤང་བོ་རྟིང་པའི་ནང་ནས་ལྡང་བར་སྤང་བེགས་ཀྱི་འཐད་པ་དང་བཅས་བཞེད་ལ། དེ་དག་ལྟར་ན་སྒྲོག་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་མ་ཐག་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་ལྡང་བའི་ཆེ་སྤང་བོ་རྟིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྡང་བར་བཞེད་པས་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་ཆེ་སྤང་བོ་རྟིང་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་འདྲ་ཆོས་མ་གྲུང་ཡང་། སྤང་བོ་རྟིང་པ་དེ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མ་བཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤར་སྤང་བོ་རྟིང་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་གནས་དགོས་པས་དཔེ་བརྟུ་པ་དང་འདྲ་ཆོས་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །

མི་སྟོབ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་ཆེ་ནི་སྤང་བོ་རྟིང་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་

རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པས་དཔེ་བླུག་པ་བྲག་ཅའི་ཆོས་མཐུན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མེད་ལ། མི་
སློབ་པའི་བྱང་འདུག་པ་སྤར་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་གནས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
ཆད་ཟིན་པས་ཕུང་པོ་དེ་མི་སློབ་པ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བཅུ་པ་སློག་གི་
ཆོས་མཐུན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་གཙོ་འཁོར་
ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དེ་སྤར་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་
གནས་པ་ཅམ་དཔེ་དེ་གཉིས་དང་འབྲ་བ་བྱེད་དགོས་པར་སེམས་ལ། སློབ་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་
ལུས་གྲུབ་པའི་ཆོ། ཕུང་(༣༧)པའི་རྙིང་པ་དང་ལས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་ཟིན་མོད་ཀྱང་།
ཕུང་པོ་དེ་སྐྱུ་ལུས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་བྱས་ནས་དཔེ་བླུག་པ་དང་བཅུ་པའི་
ཆོས་མཐུན་སྤར་རམ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྤར་ཚུལ་ལྟར་བྱེད་དཔུང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གདོང་གཡོགས་འབྲེལ་བའི་ཆེ་སྐབས་འདི་དང་སྤེང་བ་སོགས་སུ་སྤྲགས་
མ་བྱུང་ལ། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དེའི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་བདུན་ཅི་གཏོར་
བར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །དག་པ་ནི་ཁྲིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞེས་སོགས་བརྗོད། དེ་ཡང་གསང་དབང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་
གང་དུ་ཐོབ་ན། སྤྱིར་བ་བདུན་པ་ལས། ལྷག་པ་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ནི་དེ་ཉིད་ཐོབ། །ཅས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་
ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ལ། རྩས་གསང་བ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་གསང་བའི་དབང་ཞེས་བྱ། དག་གི་ཅ་བ་རྒྱུད་
ལ་རྩས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲེས་པའི་སྟོན་ས་དག་དག་པར་བྱེད་ལ། དེ་འབྲའི་དག་དག་པའི་
ངོ་བོ་དང་གསུང་རྫོང་མེད་ས་བོན་དེ་གསང་དབང་དང་གསུང་རྫོང་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་
དབང་འདི་གསུང་རྫོང་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། །གསུང་

གི་དོན་མེད་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསང་དབང་ལོངས་སྤྱིའི་རང་
བཞིན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ནི་བུམ་དབང་སྐྱེལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་
ཀུས་པར་གསུངས་སོ། །དག་བྱ་(༣༧༩ན)གང་སྤྱོད་ན་ཐུན་མོང་བ་དག་གི་དྲི་མ་རྩུན་སྤྱི་མ་
ཆོག་རྩུབ་དག་ཀྱལ་གྱི་ལས་ལམ་བཞི་སྤར་བསགས་ནམས་སྤྱོད་ཞིང་། ཕྱིན་ཆད་དག་ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུས་ཉེས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་སྤོམ་པར་བྱེད་དེ། སྤྱོད་པ་བདུན་པ་
ལས། རྩུན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བྱེད་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ནས། ཨ་ནི་
ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་། དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན། །སློག་ཆེན་པོ་ནི་ཡི་གེ་མེད། །ཆོག་
དུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚོག་། ཆོག་ཀུན་རབ་དུ་གསལ་བར་
བྱེད། །ཅེས་ཨ་ཐུང་གིས་མཚོན་པའི་སྤྱོད་གའི་མི་ཤེས་པ་ནི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་
གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཡིག་འབྲུ་མཚོག་དང་། དོན་ཆེན་པོ་དང་ཡི་གེ་དམ་པའང་ཡིན་
ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་སློག་ཆེན་པོ་འཇམ་སློག་འཛིན་ཤིན་དུ་སྤྱི་བ་ན་ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་མེད་
ཅིང་། ཆོག་དུ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོར་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། བརྗོད་པ་དག་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལས་འོངས་པའི་རགས་པའི་རྒྱུར་ནམས་
གྱིས་མཁྱེན་པར་ཕྱིན་པ་ན་སྤྱི་གསལ་བའི་ཆོག་ནམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
ཡང་། བཤད་རྒྱུད་དོན་མེད་པ་ལས། གང་ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ནམས། །སློག་
དང་ཚོལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི། །གསང་སྤགས་རྒྱལ་པོ་རྣོས་བཞིན་དུ། །མི་ཤེས་བསམ་གཏན་
རྣོག་པ་སྤངས། །ཞེས་སློག་ཚོལ་ཏེ་རྒྱུར་འགྲོ་འོང་གི་རང་གདངས་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གའི་
གདངས་སུ་མ་བཅོས་པར་བྲགས་པའི་གཞི་དུས་ཀྱི་དོར་བརྒྱས་རང་ལ་(༣༧༩བ)རང་ཆོས་
སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། རྒྱུར་ནི་སྤགས་ལ་སོགས་པའི་དག་གི་རྩ་བ་དང་། སྤགས་ཀྱི་
ངོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་སྤགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་ནམས་ལ་རྒྱུར་སྤགས་གཉིས་སོ་སོར་

སྤང་ཞིང་ཞེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྤངས་པ་ནི་རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་མོད་
ཀྱང་། གསང་དབང་གིས་སྤང་སྤྲུགས་སོ་སོར་སྤང་ཞིང་ཞེན་པའི་མ་དག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་བཏགས་
པའི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བག་ཆགས་བཞག་པའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་དག་དབེན་གྱི་ཆེ་སྤང་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་
གྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་གསུང་རྗེ་རྗེ་འཇིག་ཆོག་ཀླུ་མ་པ་ཤད་ཡང་། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པ་ལས་
འབྲས་བུའི་གསུང་འབྲུག་པར་བྱེད་པས་ན་དབང་འདིས་གསུང་རྗེ་རྗེ་སྤྱིར་བཏགས་ཏེ། གྱི་
རྟོག་འགྲེལ་པ་བསྐྱེད་ཅན་ལས། གསང་པའི་དབང་བསྐྱེད་པས་གསུང་ཀླུ་མ་པར་དག་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསང་དབང་གིས་ལམ་གང་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་ན་གསང་རྫས་
ཀྱིས་ཅའི་སྤྲུགས་ཀླུ་མ་པ་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྤང་དང་བཅས་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་སྤྱིར་སྤྱིར་
དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་གར་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་སྤྱི་མའི་ལུས་མིང་
གཞན་བདག་བྱིན་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་གང་ལས་སྤྱིར་བཏགས་པའི་གཞི་སྤྱིར་གཞི་ཅ་གདུང་གོལ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་སེམས་དབེན་དང་། དེ་འདྲིན་བྱེད་སྤྱིར་སྤྲུགས་
དབྱེར་མེད་གྱི་རྗེ་རྗེ་འཇིག་ཆོག་ཀླུ་མ་པ་དང་། དེའི་སྤྱིར་སྤྱིར་བཏགས་སྤྱིར་སྤྱིར་ཞིང་བདེ་ཆེན་འདྲིན་
པའི་ཐབས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་ཀླུ་མ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་དེ། སྤྱིར་བཏགས་
པ་ལས། རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོ་ཡིས། །སྤྱི་འབྲེལ་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱ། །མིག་སོགས་
(༣༧ ༣༩)ནང་གི་ཆོས་ཀླུ་མ་པ་ཀྱི། །སྤང་སྤྱིར་དབེན་པར་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་པ་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། ཀྱང་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཏགས་སྤྱིར་བཏགས་
བསྐྱེད་པའི་ནང་གི་སྤང་སྤྱིར་གྱི་ཆོས་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་ཐེམ་ནས་
དབེན་པར་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་བྱུག་པའི་དོན་ཡིན་པ་འདྲའོ། །སྤྱི་མཆོན་དེ་དག་གིས་
གསང་དབང་ཐོབ་ནས་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་གདམས་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་བྱང་བར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
མའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རིམ་ལྔ་དང་ཞལ་ལུང་གི་འདུང་དགོངས་པ་ཡིན་པས་

སྐྱ་གཅན་འཛོན་དཔལ་བཤེས་གཉིན་གྱིས་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་ནས་བདག་བྱིན་བརྒྱལ་སྐྱ་
ལུས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པར་བཤད་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་དོ། །

ཡང་བྱང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་གསུང་གི་དོན་རྗེ་དང་།
ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྷ་པར་སྟོང་སྟེ། དེ་ཡང་། ལྷ་ལྷ་མས་ཕྱ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་
དང་ཡང་དག་འབྲེས་པར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསང་དབང་གིས་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་གཉིས་ཀ་སྟོང་བར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མང་གསང་དབང་གིས་ལྷ་
སྟོང་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ལྷ་དང་སེམས་གཉིས་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པས་ལྷ་སྟོང་སྟངས་པས་
སེམས་ཀྱང་སྟངས་པར་འགོ་བ་ལ་བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་དོན་རྗེ་གཉིས་ནི་ངག་དབེན་
དང་སེམས་དབེན་ཡིན་པར་དབང་དོན་ལས་གསུངས་སོ། །གསང་དབང་གིས་ལོངས་སྐྱ་
འབྲུབ་པའི་རྣམས་པ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ནི་གསང་དབང་གི་ལམ་བསྐྱོལ་པའི་མཐུ་དང་།
གསང་དབང་གིས་བྱིན་གྱིས་(༣༡༣བ)བརྒྱལ་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ལྷ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་
བྱང་འབྲུག་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ཀྱང་
རུང་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ངག་རིམ་གྱིས་སྟངས་པའི་མཐུས་འབྲས་
དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉིད་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
ཏེ། ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐུམ་དབང་གིས་སྐྱལ་སྐྱ་དང་། གསང་དབང་གིས་ལོངས་
སྐྱ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱ་འབྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ལོངས་སྐྱ་ནི། སྐྱ་ལུས་
ལ་ཡང་བཤད་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང་། ཐུགས་སྐྱ་སྐྱེད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་
བཤད་པ་མང་བས་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
ནས་པ་ཐམས་ཅད་པ་ནི། ངག་གི་ཙ་བ་ལྷ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གསང་དབང་གི་
ལམ་གྱིས་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཐུགས་སྐྱ་ལུགས་ལ་གསུང་ལོངས་སྐྱར་འཛོག་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་

ལོངས་སྐྱོད་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་སྤྱི་ཅམ་དུ་མ་བྱེད་
དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྩོགས་པར་ལོངས་སྐྱོད་པའི་བྱེད་པ་པའི་
ལོངས་སྐྱོད་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གསང་དབང་གིས་དག་གི་ཅ་བ་རྒྱང་
རྒྱས་ལྡན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དག་ནས་སྤྲུགས་བརྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་
བརྒྱད་པ་ལས། སྤྲུགས་རྣམས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱད་བྱི་མ་ལས་
ཀྱང་། སྐྱོབ་པའི་ཁར་ནི་(༣༧༥ན)དབབ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་མཐུག་ཉིད་དུ། འདི་ནི་གསང་
སྤྲུགས་དེ་ཀུན་གྱི། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་གོ་འཕང་མཚོག་ །ལས་མཚོག་གི་ནི་ཆོགས་རྣམས་
དང་། །གསང་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོན་གསལ་ལས།
སྤྲུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སྤྲུགས་ནི་འཛིག་ཉིན་པའི་དངོས་གྲུབ་རབ་དུ་སྟེར་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་ལི་དང་ཀྲ་ལི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སྤྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུགས་སོ། །དེ་
རྣམས་གྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བྱེད་པས་ན། སྤྲུགས་
རྣམས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསང་དབང་ཐོབ་པའི་དམ་ཆོག་ནི། སྤར་བཤད་པ་བཞི་སྐྱོང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་
ཤ་ལཱའི་སྤྱན་སྟེག་དང་གཏོར་མ་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་། རང་གིས་ཀྱང་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་
ལྷ་སྤངས་ཉོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བཟའ་
བའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བ་སྟེན་པ་དང་། བཟའ་བརྟུང་ཤ་ལྷ་
དང་བདུད་ཅི་ལཱའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ལོངས་སྐྱོད་པས་དམ་ཆོག་འདི་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཚོན་པ་རབ་ཉིན་རེ། འབྲིང་རྩེ་རེ། ཐ་
མ་ཡང་ལོ་རེ་ལ་རེ་རེ་དེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་སྤྱ་གར་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་སྤྲུག་
པའི་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པར་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་དབུལ་

བ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་གསང་མཆོད་དངོས་སུ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཅིང་དགག་བྱ་
མེད་ན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དང་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའམ་དགག་བྱ་(༣༡༤བ)ཡོད་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
བྱ་བའི་མོས་པ་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་བྱག་
པ་ལས། གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ལ་འདི་ནི་རྩེ་རྩེའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་གསུང་བའི་སྒྲུང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ། །ཤ་ཆེན་
དག་ནི་བཟའ་བྱ་ཞིང་། །སྒྲགས་རྣམས་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་
མཉེས། །ཉིན་རེ་རྩེ་རྩེ་སློབ་མ་ལ། །མཁས་པས་དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །བཤད་གཅི་
ཤ་ཡི་བྱ་བ་དང་། །རྩེ་རྩེ་གསང་བའི་ཆོག་དག་གིས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་སྦྱོན་གསལ་
ལས། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་ཆོག་སྦྱོན་པའི་དུས་སུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉིན་རེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩེ་རྩེ་སློབ་མ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་ལ་མཁས་པས་ཞེས་པ་རྩེ་རྩེ་
སློབ་དཔོན་གྱིས། དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོག་ཉིན་རེའམ། ཟླ་རེའམ།
ལོ་རེ་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། ལུང་དཔོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་རྩེ་གསང་བའི་ཆོག་
དག་གིས། །ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་། གར་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་
དག་གིས་སྐྱག་པ་ཐམས་ཅད་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། །ཁ་སྦྱར་གྱི་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་
ལས། གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ། དམ་ཆོག་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་
བར་བྱ། །གཞན་ཡང་ཉིན་ཅིག་སྒྲོམ་པ་རྣམས། །སྒོག་ཆགས་བསད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །བྱད་
མེད་རིན་ཆེན་དོར་མི་བྱ། །སློབ་དཔོན་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྒྲོམ་ལས་རིང་དུ་འདའ་མི་
བྱ། །ཞེས་(༣༡༥ན)སྒོག་ཆགས་མི་གསོད་པ། བྱད་མེད་མི་སྤང་བ། །སློབ་དཔོན་མི་སྒྲོད་
པ་རྣམས་གསང་དབང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་
མེད་པའི་རྩེ་རྩེས་གཉིས་མེད་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས།
ནམ་པ་འདི་བཞི་གསང་ཆེན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཅན་ནི་ཀྱན་གྱི་གསང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱད་
མེད་གཟུགས། །སེམས་ཅན་དོན་སྤྱོད་ཕྱིར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྤྱོན་གསལ་
ལས་དབང་གསུམ་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་མིང་འདོགས་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་། སྟིམ་ཏྲེག་ལས་
དབང་གསུམ་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ལྟར་ངེས་པར་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་མཐའ་གཅིད་ལས་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་དོན་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་སོགས་ལྟ་མོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་བྱུ་རྒྱ་བརྩ་ཅན་
སོགས་བཞི་དང་། བྱུ་རྒྱ་སྤྱོད་མ་སོགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བའི་དབང་
གསུམ་པ་འདི་གསང་དབང་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསང་བས་ན་གསང་ཆེན་དང་། རྗེ་རྗེ་ཅན་ཏེ་
ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
དབང་གསུམ་པ་བྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ་ནི་གཟུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྟེ་ནམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྤྱོད་སོགས་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་
དེ་ནལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོད་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོབ་མ་ལ་
ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱོད་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡང་། ལྷུང་ཏུ་རྗེ་རྗེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པའམ་(༣༧༥)མཛད་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རྗེ་རྗེ་སྤང་བ་གསང་བ་
བྱུ་རྒྱ་པ་སྤྱོད་བསྐྱར་སོགས་ལས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་
ལ་བརྟེན་ནས། རྗེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི། ཡོན་དབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་དངོས་
བསྐྱར་བའི་ཆོག །དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྱད་པ། དབང་གི་དག་པ་སྤྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིམ་ལྡེའི་རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །གཅིག་
བྱ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ། །མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྒྲེར་བས། །རྩོམ་སྒྲིབ་དཔེ་དེ་བས་
ལྷག་། །དེ་ནི་ཡང་དག་མཉེས་བྱས་ཏེ། །ལོའམ་ཡང་ན་ཆུ་བ་ལ། །སྒྲ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་
ལ། །ཅི་རྒྱས་པས་ནི་མཚོད་པར་བྱ། །ཅི་འབྱོར་པ་ཡི་བྲག་རྒྱ་ནི། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ལ་དབུལ་བྱ་ཞིང་། །ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི། །ཚོ་ག་རི་བཞིན་མཚོད་པར་
བྱ། །དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྷ་སྒྲིད་པས། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མཉེས་བྱར་ཏེ། །ཞེས་དང་། །སྒྲིད་
བསྐྱུས་ལས། །འབྱོར་པ་ཅི་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ལ། །ནམ་ཕྱེད་ན་ལེགས་
པར་བསྐྱབས་པའི་བྲག་རྒྱ་ལུས་རི་ཞེས་པོས་བྲགས་ཤིང་། །རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
སྒྲ་མ་ལ་ཕུལ་ཏེ་གསང་བ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་པས་ཡང་དག་པར་མཚོད་ལ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། །རྩོམ་སྒྲིབ་དཔེ་རང་ལ་དངོས་བྱུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་
པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་མཚོད་པའི་ཚོགས་སྒྲིད་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལས་ཉི་ལྔ་བར་མཚོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱོར་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བཤམས་ནས་མཉེས་
པར་བྱའོ། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་(༣༧)བྲག་རྒྱ་ལུས་ཏེ་གསང་བའི་མཚོད་པ་བྱ་
བར་གསུངས་པའི་བྲག་རྒྱ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི། །འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། །མཚོག་
ཏུ་དད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཆེ། །གཞུགས་བཟང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དགའ། །སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་བྱ་
བ་གོམས། །ཞེས་གཞུགས་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྲག་རྒྱ་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་
སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མོས་པ། །སྦྱོར་བ་གཅིག་སྟེ་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའམ་བྲན་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་གོམས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། །ལ་བ་པ་དང་། །དཔལ་འཛིན་དང་། །ཉིན་
མོ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་། །བསྐྱེད་རིམ་
ལ་མཁས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །གཞན་ཡང་ཀྱེ་རྩོམ་ལས། །དགོ་བ་བརྩ་
ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྟན། །ལྷ་ཡི་གཞུགས་སུ་བསམས་

བ་དང་། །དམ་ཆོག་སེམས་ཀྱང་གཅིག་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་རྒྱུ་དང་པོས་དགེ་བ་བཅུ་
ལ་བསྐྱབ་བ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤངས་བ་དང་། གཉིས་པས་
དབང་དང་། གསུམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་
སྤངས་པའམ་མ་བསྐྱབས་པའི་རིག་མ་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའམ། རྒྱུད་ཆོག་
དེའི་མཁུག་ཐོགས་སུ། མི་མོ་གང་ཞིག་མ་སྤངས་པར། །ཀྱེ་རྗེ་རྗེ་ལ་སློབ་བ་དེ། །དམ་ཆོག་
ཉམས་ཏེ་བརྒྱག་འབྱུང་བས། །དེ་དག་སྤང་བྱིང་ཆོས་བསྟེན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་
ཉིད་རིག་མ་བསྟེན་པའི་རྣམས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། རྒྱག་རྒྱ་མ་སྤངས་པ་གང་བྱུང་བྱུང་ལ་འཛོལ་
ཉོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །

ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ལ། དམ་ཆོག་སྒྲོམ་(༣༡༦)པའི་སྐལ་ལྷན་པ། །ན་ཆོད་
བཅུ་གཉིས་ལོན་པའམ། །ཡང་ན་ལོ་ནི་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ལོན་ཡང་མཛེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་
སྤྱབ་པོ་ལ་དགའ་སྟེ། །གསོལ་བ་བཏབ་ནས་གཏད་པར་བྱ། །ཞེས་ཤུག་རྒྱ་མ་ལོ་གངས་བཅུ་
གཉིས་དང་བཅུ་དྲུག་དང་ཉི་ཤུ་གསུམ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པའི་སྔ་མ་གཉིས་བསྐྱགས་
པའི་དགོས་པ་ནི། མན་ངག་སྟེ་མར། ལོ་བཅུ་གཅིག་མ་ནི་བཅུད་ལེན་ལ་པན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཅུ་གཉིས་མ་ལའང་འབྲ་བར་མཛོད་ཞིང་། ལོ་གངས་བཅུ་དྲུག་མ་ཞེས་བཤད་
པ་ལང་ཆོ་གཅི་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉི་ཤུ་མ་བསྐྱགས་པའི་དགོས་པ་གང་
ཡིན་བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་། །ཤུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷའི་ལོ་ལོན་པ། །གཟུང་
བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་སྤང་བྱ། །ཞེས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་མའང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡན་ཆད་སྤང་བར་
གསུངས་པ་ནི་ལང་ཆོ་ཡོལ་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཆུང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་
མ་ལྷ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱབ་པ་པོའི་དམ་ཆོག་ཅན་
ཏེ་རང་གི་རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཞེས་རིགས་སོ་སོའི་སྤྱབ་པ་པོ་ལ་རང་རིགས་ཀྱི་
ཤུག་རྒྱ་སྟེར་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱུད་བྱི་མ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྟེ་མ་དེ་ལས། དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་རིག་མའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། གཏན་ནས་ལོངས་
མ་སྤྱད་པ་མ་རྟེན་ནི་མ་དེ་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་པ་དམའ་མཐར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྲག་རྒྱ་མ་ལུས་དེ་ཞེས་སོས་བྲགས་ཤིང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་(༣༧༧ན)
བརྒྱན་པ་སྤུས་ནས་གསང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚོད་པས་མཚོད་པར་བྱ་ལ། རིག་
མ་དངོས་སུ་འབྲལ་བར་མི་འོས་པའི་ཆེ་མཐུལ་སྤུལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤར་བཤད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྲག་རྒྱ་མ་ལུས་བའི་མོས་པ་མཚོད་པ་བྱེད་ཅིང་།
དབང་གསུམ་པ་འདི་བསྐྱར་བའི་དུས་ནི། སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་ལྔ་ལས་
ཀྱང་མཚན་བྱེད་ན་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་དབུལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ལྷ་མའི་མདུན་དུ་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་
ང་ས་ལ་བཅུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྤར་ལ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྱུག་བསུལ་གྱི་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷངས་ནས་སྤྱུག་བསུལ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དེ་ལས་བདག་གིས་སྦྱོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྷ་མ་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་ལེགས་པར་
གསལ་གདབ་ཅིང་། ལྷ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུང་བདག་རྟོ་རྟེ་
འཆང་དངོས་རང་ཡིན་སྟེ་ལྷ་མ་པའི་སྤང་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སྟོན་མཚོག་སྤྱོད་རྟོ་རྟེ་ཞེས་
སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞིའི་སྟོན་གསལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས། ལྷ་མའི་
མདུན་དུ་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྤར་བར་བྱས་ལ་འཁོར་བ་
ལས་སྦྱོབ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱོབ་དཔོན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་
པར་མོས་པ་དང་བསྟོད་པའི་མཚོད་པ་འདིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གསོལ་བ་གདབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའམ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་

བ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་(༣༧༧)དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་གྱི། གསལ་འདེབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབང་གསུམ་བ་བསྐྱར་ཚུལ་གསུངས་པས་དབང་གི་གསལ་འདེབས་ལའང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཏེ། གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་འདིའི་མཆོག་སྤྱོད་རྗེ་རྗེ་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་མཆོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མེད་འོད་དང་། ཉི་མ་དཔལ་ཀྱི་འབྲེལ་བར་མེ་ཁོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པར་སྦྱར་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་དཔེ་མེད་འཆོའི་འབྲེལ་བ་བདུད་ཅི་ཐེགས་པའི་སྒོན་མ་རབ་གསལ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་དགའ་བའི་དགའ་བ་དང་། དགའ་བའི་མཆོག་དགའ་དང་། དགའ་བའི་ལྷན་སྦྲེས་དང་། དགའ་བའི་དགའ་བྲལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པར་བཞེད་དེ། འབྲེལ་བ་དེའི་ལུགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཆགས་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ཀྱང་བ་བཅུ་དྲུག་གྱང་མཆོག་དགའི་དགའ་བ་བཞི་དང་། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་། དགའ་བྲལ་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ལ་རིམ་བ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །

སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་མཆོག་སྤྱོད་རྗེ་རྗེ་སོགས་ཀྱང་བ་བཅུ་དྲུག་དབང་དོན་ལྟར་འབྱུང་ཡང་། གསང་འདུས་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་ཆོག་ས་བཅད་དང་པོའི་བཤད་བ་ཞིག་མ་མཐོང་བས་དོན་པལ་ཆེ་བ་མཆོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་གྱང་འགལ་བ་མེད་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་པའི་གཉིས་སྤང་གིས་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། དག་བ་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཐར་སྐར་མི་ལྷང་བའི་(༣༧༩)ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་སྟེ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་མཐར་ཐུག་པའི་བྱེད་པར་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ནི་དུས་འཁོར་རང་སྐྱེད་ལ་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེད་པས་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་ན་རུང་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཐམས་ཐུན་མོང་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་བ་ཆེན་

པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུའི་བྱུང་པར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོའི་
བྱུང་པར་ཏེ་བྱེད་ལས་དང་མཐར་ཐུག་པ་དང་རྒྱ་དང་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྡན་པའི་མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་འདུད། ཅེས་པ་ནི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ལེགས་བཤད་དང་མཐུན་
པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་གཤུག་བྱ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་དོན་གྱི་མཆོག་སྤྱོད་
པར་མཛད་པའི་ངོ་རྗེའི་རྒྱ་མཚོག་སྒྲུབ་ལས་དང་། ལས་རྒྱུང་རགས་པའི་སེམས་དང་བཅས་
པ་མཐའ་དག་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་
བྱས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་འདུད། ཅེས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་
ནམ། ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་
འགལ་བ་མེད་པར་སེམས།

ཆོག་ལྟག་མའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ལ་བདུད་ནས་དགོས་(༣༧༩བ)པ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱུ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིར་ཐོབ་མན་
ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆན་ཉིད་མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས་དེའི་རིགས་
འབྲ་རིམ་པ་བཞི་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ནི་ངོ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོས་
བདག་ལ་སྟེལ་ཞིག །ལས་ཉོན་དང་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དངོས་ཀྱི་
རྒྱ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དཀའ་བ་མེད་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
རང་གི་གཞུག་མའི་སེམས་སྤང་བ་གསལ་རིག་གི་ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་གཉིས་སྒྲུང་སྤྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཆན་

ཉིད་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོད་རུང་གི་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདག་ལ་
སྦྱལ་དུ་གསོལ། རང་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པའི་དོན་གཞན་ཡང་རང་སྤྱོད་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
སེམས་དེ་སྒོ་བྱར་བའི་སྤྱོད་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་གཉུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་
སྒོར་ཉིད་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་གཉིས་
མཆོན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དོན་ནས་ལྷན་སྦྲེས་དེ་སེམས་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པ་
ལས་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ་ལ།
སྤྱོད་ཞབས་བསྐྱེད་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་ནི་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཐུབ་ཆེན་པས་
ཞེས་(༣༧༩ན)པ་དང་། དེ་བས་སངས་རྒྱས་མཆོག་མཉེས་མཛད། །ཅེས་པའི་ཆོག་བྱར་
སྤྱི་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི་འགྱུར་གྱི་བྱང་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་ན་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས་བྱུང་བའི།
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ནི། བདག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་སྒྲོལ། །ཞེས་པ་འདིས་
གསོལ་བ་གདའ། དེའི་དོན་ནི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་བདེ་སྤོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བདག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲོལ་ཞིག །ཅེས་པ་ཡིན་ནས་སྤྲུལ་ཞིང་། དབང་དོན་དུ་
བངས་པར་བསྐྱུས་ནས་ནི་ཞེས་བྱུང་བ་འགྱུར་བྱང་ཅམ་ལས་དོན་བྱང་པར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྒྲུ་མས་སྤྱར་གསང་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རིག་མཁུ། དེ་
ལས་གཞན་པའི་བྱད་མེད་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་སྒྲོབ་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱར་སྤྱོད་བར་བྱ་ལ། དེ་
ཡང་སྤྱར་གྱི་གསང་དབང་གི་ཕྱག་རྒྱས་རུང་བ་ནི། འདུས་པ་བྲི་མ་ལས། དམ་ཆོག་དག་གི་
དམ་ཆོག་ཅན། །སྒྲུ་མ་ལ་ནི་སྒྲོབ་མ་ཡིས། །ཡོན་ནམས་རབ་དུ་བྱུལ་ནས་ནི། །སྒྲུ་མས་དེ་
ནི་བྲིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སྦྱིན་བར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྐྱར་ཏོ། །མན་ངག་སྦྲེ་མར་

ཡང་། གང་སྟོབ་མས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མོངས་སྟོད་པའི་དོན་དུ་ཕུལ་བའོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟེན་པས་དཔུལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཛིགས་
རུང་དཔུལ་བ་སྒྲིག་ཆེན་དུ། །སྤྲ་མའི་ཤེས་རབ་མ་བཟོད་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །(༣༧༥བ)བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡང་། སྤྲ་མའི་རྩལ་ནི་སྟག་བཞིན་
ཏེ། །དེ་ཡི་རིག་མ་སྤྲ་མ་བཞིན། །དེ་ཡི་འཁོར་ནི་གཉེན་བཞིན་དུ། །མཉམ་པར་གཞག་པས་
རྟག་ཏུ་བཟླ། །མཆོད་རྟེན་བཞིག་འབྲའི་སྒྲིག་འཛིགས་པས། །དེ་ཡི་གྲིབ་མའང་མི་འགོམ་
ན། །མཆིལ་ལྷམ་གདན་དང་བཞོན་པ་སོགས། །འགོམ་པར་བྱ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
སོ། །ཞེས་སོགས་སྤྲ་མའི་བྲག་རྒྱ་མ་དངོས་ལ་བརྟེན་མི་རུང་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་འོག་
ཏུ་གསང་དབང་གི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྤྲ་མ་ལ་ཕུལ་བའི་བྲག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གསུམ་པ་
སྤང་བར་གསུངས་སོ། །

འབྲེང་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་སོགས་མང་པོས་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་མིག་
དར་འཆིང་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བན་ཚུན་ངོ་ཆས་བཅིངས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་མི་
ལུས་པས། དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་མིག་དར་འཆིང་། རིག་མ་དངོས་དང་བསྟོམས་
པ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་བ་དགོས་པས་བསངས་སྤངས་བྲས་
ཏེ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཁྱིམ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཁྱིམ་མཆོན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིག་བྱ་
རྡོ་རྗེ་སྟོན་མོ་མི་བསྟོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་པ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྡན་དགའ་བས་རོལ་པ་
ཞེས་པའི་བར་མངོན་རྟགས་བཞིན་བརྗོད་ནས་ལྷར་བསྐྱེད། དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྲ་མཆོམས་
ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཚི་དཀར་པོ། ཞེས་པ་ནས་པད་ལྗང་ལོར་བྱ་འཛིན་པ་
ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་གནས་ལྷར་རིགས་ལྷ་འགོད་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དེ། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ལུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། །ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཡང་
ན་ཀླང་པའི་བར། །ལྷོ་བ་ཤེད་པ་གསང་བར་(༣༩༠ན)རྒྱལ་བའི་སྤྲས། །རིགས་ལྷ་རྣམས་

ནི་འགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཞེས་པ་ནི་
རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་དེ་དག་ཆང་བར་
བཀོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲའང་། དབང་དོན་ལས་རིགས་ལྔ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་
ནི། ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ཨོ་
ལྷ་ལྷོ་སྤྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་རིགས་ལྔའི་ཚོགས་སུ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་སྟེ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། ལྷ་མས་དེ་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྤྱབ་པ་ལོ་ལ་བྱིན་པར་
བྱ། །ཚེངས་པའི་གཏི་ཟུག་བདག་ཉིད་སྦྱར། །གཏི་ཟུག་དགའ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །གཏི་
ཟུག་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །གཏི་ཟུག་རྗེ་རྗེར་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེ་སྤང་སྤང་བའི་
བདག་ཉིད་སྦྱར། །ཞེ་སྤང་དགའ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེ་སྤང་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །ཞེ་
སྤང་རྗེ་རྗེར་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཆགས་ལ་འདོད་ཆགས་བདག་ཉིད་སྦྱར། །འདོད་ཆགས་
དགའ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །འདོད་ཆགས་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །འདོད་ཆགས་རྗེ་
རྗེར་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་སྦྱར། །རྗེ་རྗེ་དགའ་དང་ཡང་དག་
ལྡན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ན། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་གྲུབ་དང་། རྗེ་རྗེ་དགའ་མ་ནི་བརྗོད་ཏེ་སྟོལ་
མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རོ་པས་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྤྱབ་མ་གཏི་ཟུག་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཏུ་
བསྐྱོམས་ནས། རིག་མ་གཏི་ཟུག་དགའ་(༣༩༠བ)བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་
ཤིང་། གཞན་རྣམས་ལ་འགྲེལ་པ་མ་མཛད་པ་ནི། རིགས་གཞན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་
བསྐྱོམས་པ་དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི། རྣམ་པ་འདི་བཞིན་
གསང་ཆེན་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ཡང་རྣམ་སྤང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སྐྱེ་དགྲིལ་དང་། མི་བསྐྱོད་པས་

གཙོ་བྱས་པའི་ཐུགས་དཀྱིལ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་གསུང་དཀྱིལ་དང་།
དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་
ཆོ་སློབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་
དོན་ཡིན་པར་མཐའ་གཙོད་ལས་གསུངས་པས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་འདིར་སློབ་མ་མི་
བསྐྱེད་པ་དང་། རིག་མ་ལྷ་མ་གྱི་དང་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས་
དགའ་དོན་དུ་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་པ་མཛད་ལ། དབང་དོན་ལས་སྐྱེན་མ་དང་རིག་བྱ་དོ་
རྗེ་མ་གཉིས་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་འོག་ཏུ་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་ངམ་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པའི་སློབ་མ་དང་རིག་མ་རྣམས་སྤང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་
གཞན་གྱི་སྐབས། དེ་དག་དེའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་པ་མཚོན་ཏེ་བསྐྱེད་
པའས་ཐུགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྣམས་སྤང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་
པའི་ཁྱད་སྤངས་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །

རྩ་རྒྱུ་ཏས་སློབ་མ་བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་པོ་པའི་འདུས་པའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་(༣༡༡ན)པའི་ཐུགས་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར་སློབ་མ་
རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་འདུས་པའི་ལེའུ་བྱག་པ་ལས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་
ང་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་སློ་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས། མི་ཐུབ་ཆེ་བས་སློབ་མ་འོད་
དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི་ལྷ་དེ་འདོད་ཆགས་དོ་རྗེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་
ལྟར་བྱག་རྒྱ་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། དེའི་ལག་པ་སློབ་མའི་ལག་པར་གཏད་ལ་རང་
གི་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་། གཡས་པ་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་སློབ་མའི་མགོར་བཞག་སྟེ།
འདིར་ནི་ཁྱེད་རྣམས་དཔང་པོ་ཡིན། །བདག་གིས་འདི་ལ་འདི་གཏད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་
སློ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ། ལྷ་མོ་འདི་ནི་བྱག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སློ་

ནས་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་སྤང་བ་སོགས་ལས་དབང་བཞི་པའི་
མཐའ་ཉེན་དུ་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་འདྲོ། །དེ་དག་རྒྱུད་
ཕྱི་མ་ལས། རིག་པའི་ལྷ་མོ་དེ་ཉིད་ནི། །དོན་ཅན་གྱི་སློབ་མས་སྤང་། །ལག་པར་ལག་པ་
བཞག་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དབང་བྱས་ལ། །སློབ་མའི་མགོ་ཤོར་ལག་བཞག་
སྟེ། །སྤང་མ་དོན་ཅན་གྱིས་བསྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས། །སློབ་མའི་ལག་
པར་རིག་མའི་ལག་པ་བཞག་ལ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ལག་པ་སློབ་མའི་མགོར་བཞག་ལ་ཞེས་
སོགས་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བར། །སློབ་མ་རིན་ཆེན་གང་ཟག་ལ། །དོན་ཅན་བཤད་
ཆོགས་བཤད་གྱིས། །དེ་ཡི་ལག་ཏུ་སྤང་མ་ཡིས། །ལག་པས་འབད་དེ་གཏད་(༣༡༡བ)ནས་
སུ། །དོན་ཅན་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཡིས། །དམ་ཆོག་དོན་ཅན་ཏུ་སྤྱོད། །སྤྱི་ཤོར་དོན་ཅན་
བཞག་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དབང་དུ་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། འཕྲུང་བར་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སློབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་ལག་
སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་བར་གསུངས་སོ། །དབང་
ཤོ་གསོལ་བའི་ཆོག་གཉིས་ནི། །སྤང་བར་རིག་མའི་བརྟལ་ཞུགས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་
ཞིང་། །ལྷ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི། །ཞེས་སོགས་སྟོན་གཅིག་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཅན་སྤང་བ་དང་།
ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་འཆང་མི་རྒྱ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས་བྱུང་། །དེ་དག་གི་དོན་
ནི། །འདིར་ནི་རྒྱལ་བ་སྤངས་དང་བཅས་པ་ཁྱེད་ནམས་དབང་ཤོ་ཡིན་པས་བདག་གིས་སློབ་མ་
འདི་ལ་རིག་མ་འདི་གཏད་དོ། །ལྷ་མོ་རིག་མ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་བསྟེན་
པ་ལས་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །ལྷན་སྤྱོད་སྟེར་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་
ལ། །འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་པལ་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་པས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཤོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བྱ་སློབ་མ་ཡིས་ཀྱན་ནས་
སྤངས་ནས་ནི་མཆོད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་གྱིས་ཤིག །རིག་མ་ལ་

བརྟན་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་མེད་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་འཆང་མི་རྒྱ་བར་ངེས་
པ། དེ་བས་ན་རིག་པ་ལྷ་མོ་འདི་ནི་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་འདས་
སམ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་ཀུན་ནི་རང་རང་འཇལ་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་དང་མིང་གིས་
(༣༡༩ན)བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ལུགས་གཉིས་སུ་
སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟེ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས། ལྷོས་
བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྟེ་གཉིས་པ་དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྟོ་
བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་སམ། ཡང་ན། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དང་། འཁོར་འདས་དང་རྟག་དངོས་
ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ཅི་ཡང་མ་བྱུབ་པས་གཉིས་སུ་དབྱེད་མེད་
པ་ལ་ཐ་སྟོན་ཏུ་དངོས་པོ་འཕེལ་ངོ་བོའི་སྤྱི་ངེས་མི་འབྲ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་སྟོ་བཏགས་པ་
ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྟོན་གྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
བདེན་བྱུང་གིས་སྟོང་པ་དེ་བས་ན་སྤིང་པའི་གནས་ལུགས་ངེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མི་འཛིགས་པར་གཞན་དོན་ཏུ་འཁོར་བ་རྣམ་པར་བྲལ་བར་ཏེ། དེ་ལ་
ཡིད་སྟོ་བར་རྟག་ཏུ་ཁྱོད་གྱིས་མི་བྱ་བའོ། །སྤྱིར་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཉན་རང་ལས་འཁོར་བ་ལ་འབུམ་འབྱུང་གིས་སྟོ་ཤས་ཆེ་བ་དགོས་པ་བྱང་ས་ལས་
གསུངས་ན་སྤྱགས་གྱི་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་རྣོན་པོ་དག་དེ་བས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ཤིན་
ཏུ་སྟོ་བ་ངེས་པར་དགོས་མོད་ཀྱང་། གཞན་དོན་ཏུ་འཁོར་བར་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱ་དགོས་པ་ནི་ཅེ་མོ་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྤྲོ་གས་མིན། །འཁོར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་
མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་སྤྱ་ངན་འདས་མི་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་
བར་གནས་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཛིགས་པ་མེད་པ་
ཡང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་(༣༡༩བ)ཀུན་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །སྟེ་བ་སྐྱེད་མོས་
ཆལ་འགོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། །འབྱོར་པའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ནའང་འདི། །ཉོན་མོངས་

སྤྱག་བསྐྱལ་དག་གིས་འདྲིགས་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་རོ་
བོས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཟབ་མོ་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་
རྒྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནམ་པར་བྲལ་བར་
ཏེ་སྤངས་པར་ཉག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་བྱག་རྒྱ་བསྟེན་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིག་མའི་
བརྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས་བརྒྱལ་ཞུགས་
སྤྲ་མེད་པའམ་གོང་ན་མེད་པའོ། །ཚོངས་བ་གང་ཞིག་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་
བའི་ཐབས་མཁས་བ་འདི་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཀྱང་ཞེས་བ་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། སྤྱན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ནམས་ཀྱང་བཤད་ཆོད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་མི་ལུས་བ་སྤྱད་པའི་ཆོག་ཡིན་ནས་
སྤྲུལ་ལ། འདུས་བ་སྤྱི་མའི་འགྱུར་ཞིག་ཏུ། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་མི་འགྲུབ། །ཅེས་
ཀྱང་སྤྲ་མེད་པའང་ཡོད་ངོ་། །སྤང་བར་རིག་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱིན་པའི་ཆེ་ཆོག་འདི་ནམས་
པལ་ཆེར་བྲངས་ནས་སྟོར་བར་གསུངས་བ་ལ། འགྲོ་གསུམ་འདི་ཡང་དག་བ་ཡིན་ཞེས་བ་
ཞིག་ལྷག་པོར་བྱུང་ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་དགྲིལ་ཚོག་གཞན་མང་པོར་ཡང་། ཆོག་འདི་དག་ཅི་
རིགས་བ་ཡོད་པ་མང་ངོ་། །

སྤྲུལ་བྱག་རྒྱའི་དོན་འདར་མི་(༣༩, ༣༩)རུང་བའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་བ་ནི་རྒྱ་
རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་འཆད་བ་ན། ཆེན་པོ་
ཡང་འདི་ཡིན་ལ་བྱག་རྒྱའང་ཡིན་པས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའོ། །སྤྲུལ་ཡང་འདིའི་ཆེན་མོ་ཉིད་
ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྗེ་རྗེ་འདིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བྱིར་བྱག་རྒྱ་སྟེ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེ་རྗེ་མཆོག་

ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འདིས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདར་མེད་པའི་
རྒྱས་བཏབ་པས་ན་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་
བ་རུང་ངོ་། །དེ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་བཏབ་པའི་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་
རྒྱའས་བཀའ་ཉག་ས་ཟེར་བ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིག་མ་དེ་
ལས་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་
གཞན་ཡང་། རྒྱ་དོར་ཐེང་ལས། ཨེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །དེ་བཞིན་ཨ་ནི་ཐུགས་རྗེ་
དང་། བེག་ལེ་དེ་གཉིས་སྟོར་ལས་བྱུང་། །དེ་སྟོར་བ་ཡི་མད་མཚལ་གོ། །ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་
ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཁྱབ། །མདོར་བསྟུས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད། །རྒྱ་
རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས། །ཞེས་ཨེས་མཚོན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཨས་མཚོན་
པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས། ཐེག་ལེས་མཚོན་པའི་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་བ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་མི་དེས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་གྱི་(༣༩༣བ)གཙུག་པོ་མདོར་བསྟུས་ན་སྟོང་པོའི་དོན་དེ་ལས་འདར་མི་རུང་
བར་རྒྱས་འདེབས་པས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དུ་འང་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་ཕྱི་མའི་ཕུང་ཀྱན་རིག་
འྲིག་ཆེན་དུ་བྲངས་པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་མཚོག་གི་ཁྱིམས། །འདའ་དཀའ་མི་ཐེད་དེ་
བཞིན་དུ། ཉིད་ཆེའི་གཟུགས་བརྟན་མཚན་མ་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་
དང་། ཅེ་མོ་ལས། ཅེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད། །གང་གིས་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་གྱུར་པ། །དེ་
ནི་སྟོག་ཆགས་སྟུག་ཀྱན་དང་། །འཕྱོ་བ་སྟེག་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། །ཉག་ཏུ་རྒྱས་ནི་བཏབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་དོན་འདར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ལ་
ཤེས་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དུས་

འཁོར་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ། དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་བཞིར་བྱེད་ནས། དེའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྒྲ་མེད་པ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་པ་ནི་དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་བྲན་གྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའི་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་བྲབ་པར་སྤང་བའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དོན་རྗེ་དེའི་བྱ་བའི་རིམ་ལྔ་ལས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཡེ་རྒྱ་དང་། གསུམ་པ་(༣༡༥)ནི་སྤྱར་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྤྱར་ནས་བདེ་བ་སྟོང་བ་བྲན་པའི་བྲན་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་གསུངས་སོ། །སྒྲ་མེད་གཞུང་གཞན་ལས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་མང་ལ། དེའི་སྤྱི་མ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་དངོས་གནས་པ་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་སྤྱི་མའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པའམ་ཅུ་སྟེ་ན་དང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས། བསྐྱོམ་པ་ལ་མ་བསྐྱོམ་པར་དངོས་སུ་བྱ་བུས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་བཤད་བྱི་མ་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཡིད་དོར་ཤར་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལུས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལས་ཤར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་སྤྱི་ཅེས་བྱའོ། །འོན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་འཆང་རྒྱ་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་སྟོན་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྟན་སྟེས་ནི་ལམ་དུས་སུ་སྤང་

བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འབྲེེ་རྒྱས་
སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་ཐབས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁམས་དཀར་(༣༩༤བ)དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལས་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་
ཆེ་རྒྱུད་རགས་པ་ལོག་པའི་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་རགས་པའང་དུ་མ་ཞིག་ལྟོག་ལ། དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་འཆི་རིམ་རིམ་བཞི་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་བར་མ་ཟད། རགས་པའི་སྟོ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་
བ་ལས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ལྟོག་པའི་བདེ་བ་དེས་སྤྱོད་ཉིད་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
བ་དེས་ཤེས་གྱི་ལུགས་ཆེ་བས་བདེན་འཛིན་འཛེམས་པའི་རྒྱས་པ་ཆེ་ཞིང་། ལྷན་སྤྱིས་གྱི་
བདེ་སྤྱོད་གཅིག་བྱས་ཆོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནས་འབྱོར་རྒྱུད་
མན་ཆད་ལ་གཏན་ནས་མེད་ལ། དེ་འབྲེལ་བའི་བདེ་བའང་རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མ་མན་ཆད་ལ་གྲགས་
པའི་བདེ་བའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་མ་ཡིན་པར་བྱང་མེས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་བདེ་
བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དེས་པར་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་བསྟན་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་སྤྱི་
མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ། ཞེས་དང་། རིམ་ལྡོ་མ་དང་ཉིལ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་
མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་མར་དང་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྲུལ་དང་
ཕྱག་རྒྱས་སྟོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །རྣ་ག་དང་ཡིད་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་
མི་རྒྱས་(༣༩༥ན)པ་དེས་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་མི་རྟོག་དོ་ཞེས་དང་། རིམ་ལྡོ་
ལས། སྤྱི་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱད་མེད་སྤྱི་མ་བྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་

གྲུ་དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བ་འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོས་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་དང་ཀུན་ཏུ་འདུས་གྱུར་ཏེ། །དོ་རྗེ་བསྐྱ་སྦྱར་བའི་སྟོམས་འཇུག་
 གིས། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མ་བཅའ་ན། །ལམ་བཟང་སྦྱར་བའི་མཐར་ཐུག་གང་
 ལས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་མ་ལ་རིག་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བྱིན་ནས་སྟོབ་
 མ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཉིས་པ་དང་། རིག་མ་དེ་ལ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ར་ཡབ་དང་
 བྲེང་བ་དང་། ཅན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཆོགས་པས་མཆོད་ཅིང་རོལ་མའི་
 སྒྲ་སྐད་སྣ་ཆོགས་པ་བསྒྲགས་པ་དང་བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྦྱ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པར་བྱེད་པར་སོས་
 བས། །བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནི་གསང་བ་བྱུང་པ་ལས། ལྷ་མ་གྱི་
 ལྟར་ཡོངས་དག་པ། །རབ་དགའ་གོས་ནི་རྣམ་སྤངས་མ། །འདི་ནི་ཡང་དག་མཆོད་བྱས་
 བས། །ཕྱག་རྒྱའི་བསྐྱ་རྣམས་གནས་པ། །སྟོན་བཞིན་སྦྱོད་པའི་སྟོབ་མ་ནི། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་
 གཉིས་པ་ལ། །བཟ་ཤིས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་ནི། །དབྱངས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། །ར་
 ཡབ་རྒྱལ་མཆོན་གདུགས་ལ་སོགས། །བྲེང་བ་ཅན་དན་ལ་སོགས་མཆོད། །ཅེས་སོགས་
 དང་སྦྱོད་བསྒྲས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །

དེ་ནས་རིག་མ་དེས། དཔའ་བོ་བྱ་ནི་ལྷ་ན་མེད། །ཅེས་སོགས་སྟོན་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོབ་
(༣༡༥)མ་ལ་ངི་བ་བྱས་པར་མོས་ཏེ་དངོས་སུ་ལྷ་མས་བརྟེན། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ
སྟོབ་མས། བྱ་བྱལ་ལ་སོགས་བཟའ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིག་མ་ལ་ངི་བ་དེའི་ལན་
བཏུབ་པར་མོས་ནས་ལྷ་མའི་ཆོག་གི་རྗེས་སྟོན་བྱའོ། །ངི་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནི། སྐགས་ལྷ་
མེད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་རྒྱུ་མས་ལ་བག་ཚ་བ་མེད་པས་སམ་གཞན་དོན་ལ་དཔའ་བས་
ན་དཔའ་བོ་དང་སྟོང་ཉི་བས་ན་བྱ་ཞེས་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ནི་སྤྱད་ལམ་ཀྱི་སྟོན་དུ་
དུང་བའི་སྐལ་བ་ལྷ་ན་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དཔའ་བོ་སྟོབ་
མ་ཁྱོད་ནི་སྟོང་མ་མི་སྟོབ་ཅི་ཡིན། གང་ལ་ན་བཞུང་བ་ངི་ཆེན་དང་གཅི་བ་ངི་ཚུ་བཟའ་བ་

དང་ཨ་ཕ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་ཅི་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་རྣམས་
རྟོག་ཅིང་པར་ཅི་དགར་སྒྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། གཞན་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་མི་
སྤང་དོ། །ཞེས་པས་ཐུག་རྒྱུ་མཉམ་པ་སྤངས་ན་སྤྱར་ལམ་གྱི་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་
པས། བྱད་ཅིང་ལ་རྟག་ཏུ་གྱུས་པ་དང་། བདག་གི་བསྐྱེད་ཀྱིས་གསང་གནས་ལ་འོ་བྱེད་པ་བྱ་
བྱེད་སྒྲོལ་མི་སྒྲོ་ཅི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། བྱིས་ལན་གྱི་
ཆོག་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱས་སོ། །ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་བཤའ་རྒྱུད་རྩི་རྩི་
འཕྲེང་བར། དཔའ་བོའི་བྱ་ནི་སྤང་ན་མེད། །དཔའ་བོ་བྱེད་ནི་སྒྲོལ་ཅི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
ནི་ཟ་བྱས་སམ། །ཡང་དག་དེ་ནི་ངས་པར་ནི། །རི་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོས། །རི་ལྷར་
གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་མཆོག་ལྟ་མོ་ཅི་ཕྱིར་བདག་མི་བྱས། །ཞེས་པ་རྣམས་བྱང་ལ། ཞལ་
ལྷང་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཞན་དུ་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་དང་འབྲེལ་མིན་(༣༡༩)ལྟ་
ཆོགས་ཀྱི་བྱི་བ་དང་བྱིས་ལན་ཡོད་པ་མང་ཞིང་། བྱང་བ་སོགས་ལ་དེའི་སྐྱོར་ཅིང་པའང་
ཡོད་དེ་ཆད་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷར་བྱི་བའི་ལན་དུ་གསང་བའི་དམ་ཆོག་ཨ་ཕ་སོགས་བཟུང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཐུག་
རྒྱ་མར་གྱུས་པར་བྱ་བ་སོགས་ལ་སྒྲོ་བར་སྤྱོད་པས་རིག་མ་དེ་དབྱེས་ནས་སྤྱོད་པའི་གོས་
དང་བྲལ་བའི་གཅིར་བྱར་བྱས་ནས་རང་གི་ཚུ་སྤྱེས་བྱེད་ནས་གསལ་བར་སྒྲོན་ཅིང་། ཨེ་
མ་བདག་གི་བསྐྱེད་ནི། །ཞེས་པ་ན། རྩ་མོ་ལྟ་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ལྷང་ལྷང་བ་སྒྲོབ་མ་རང་
ལ་བརྟེན་པར་མོས་ཤིང་དངོས་སུ་སྤྱོད་པས་བརྟེན། བྱིས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བསྐྱེད་
དབུས་ན་གནས་པའི་ཅ། །བདེ་བ་འབབ་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྤྱེ། །ཞེས་ཐུག་རྒྱུ་མཉམ་སྤྱོད་པའི་
ཆོ་རྩི་རྩི་དབྱེས་ཐུག་མཉམ་ཅི་ཡང་སྒྲོན་པར་གསུངས་སོ། །ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཨེ་མ་ངོ་
མཆར་བའི་ཆོག་ཡིན་ཞིང་། བདག་གི་བསྐྱེད་འདི་ནི་སྤྱོད་སྤྱེས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་པ་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས། ལྷན་ལྷན་གང་ཞིག་འདུ་ཤེས་

གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཚོག་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་རིག་མ་བསྟེན་པར་
བྱེད་པ་དེ་ཡི་མདུན་ན་བདག་གནས་ཏེ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེར་
བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་
འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་ནས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱུད་སྟོམས་པར་འདུག་
པའི་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་རི་བཞིན་དུ་གྲིས་ཤིག །ལ་བ་པའི་དགྲིལ་ཚོག་དུ། རྗེགས་སངས་
མཉེས་པར་བྱ་ལ་སོགས། །བྱ་བ་ཅི་ཡིན་(༣༤བ)པར་བྱས། །ཞེས་བསྟུར་བ་གོ་བདེ་
བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་མཉེས་
པར་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྗེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་
ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་པར་སྟོམས་འདུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་གྲིས་ཞེས་བཤད་དགོས་
སམ་སྟུམ་ལ། ཟུང་འདུག་གསལ་བར། སངས་རྒྱས་བསྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བྱ་བ་པར་རི་
བཞིན་བྱེད། །ཅེས་བསྟུར་རོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལམ་རྒྱལ་པོ་ལྟན་སྟེས་
ཀྱི་རང་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ནི་པར་འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཉག་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་
པས་ན་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པོ་གང་ཞིག་སྤྲུག་རྒྱུ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
འདི་སྟོང་བ་དེ་ལ་མཚོག་གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་སྐལ་བ་མེད་དེ་དངོས་བྱུང་དེའི་རྒྱུའི་
གཙོ་བོ་ལྟན་སྟེས་འདེན་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཟུ་མོ་ཁྲ་ཉོ་ནི་
ཐར་པ་སྟེན་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། ཐར་པ་ཡང་བྱེད་པ་ལས། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
ལྟག་པའི་ལྟའི་གཟུགས་སྒྲ་མས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་སྒྲ་མས་
བརྗོད་པའི་དོན་ནི་རིག་མས་བརྗོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲ་མས་བཤད་པའམ་སྤྲུགས་འདི་
སྒྲ་མས་བརྗོད་ཅེས་པར་སྤྲུགས་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། ཚོགས་བཅད་དེ་དག་ལས་རྟུང་
པ་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཞལ་ལུང་དང་ཟུང་འདུག་གསལ་བ་རང་འབྲེང་བ་སོགས་
མང་པོར་འབྱུང་རོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་སྤང་ངམ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་བ་ལ། ལྷན་ཐབས་སུ་ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱ་མཚོ་ག་མཐེང་ནག་མི་(༣༡༧ན) བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་སོགས་དཀྱིང་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་གནས་གསུམ་གྱིན་བརྒྱབ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཞུག་པ་དང་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཡལ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་བྱ། དེ་ནས་རིག་མ་ལྟ་མོར་བསྐྱེད་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་གསལ་གདབ་སྟེ་སློབ་མ་དང་རིག་མའི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ས་སོན་གཉིས་དང་དེ་ལས་རྩོམ་དང་པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་མ་ཁའ་གསང་གིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་རྩོམ་དང་པར་བསྐྱེད་པས། སློབ་མ་རང་གི་མཚུབ་མའི་ཅེ་དང་ལྟེ་ཅེ་ལ་ཡི་གེ་རྩི་དམར་སོ་བསྟོམས་ནས་ཤིང་བརྩོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རྩ་གའི་དབུས་གནས་པའི་བདེ་བ་རྒྱ་བའི་རྩ་རྩོམ་དེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་ཞེས་པ་དབུ་མའི་མར་སྒྲ་མ་རྩེད་གྱི་བར་དུ་བཅའ་བར་བྱ་ལ། རྩེད་པའི་རྟགས་ནི་རིག་མ་སྟོང་འདར་བ་དང་། སེམས་གྱི་རྩལ་ཕྱ་མའི་ཆུ་འཇག་པ་དང་། སིང་ཅེས་པའི་སྐྱ་རང་འཁྱགས་གྱིས་ཐོན་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱགས་རིམ་དུ་ལྷེ་ཏུ་བརྩོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཞེས་དང་། དབང་དོན་པར་རྩིང་ལས་འདིར་བཀོད་པ་ལྟར་འབྱུང་བས་པར་གསར་དུ་ཤིས་པ་བརྩོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དག་པའོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། བརྒྱའི་སྟོང་པའི་དབུས་ན་ནི། །རྩོར་དབྱིངས་དབང་ཕྱག་མ་ནི་བཞུགས། །དེ་མ་རྩེད་པའི་བར་དུ་ནི། ཐབས་གཞན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེད། །དེ་ནི་རང་བཞིན་དགའ་བའི་གཟུགས། །ཕྱ་མའི་ཕྱ་མོ་ཡང་དག་མཚོག་ཅེས་སོགས་མ་རྒྱུད་གྱི་ཕྱོགས་ལས་རྩོམ་(༣༡༨)དབྱིངས་གྱི་དབང་ཕྱག་མའི་རྩ་ཆོལ་དགོས་པ་མང་དུ་གསུངས་པར་མ་ཟད། དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་རང་ཉིད་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་དག་གི་ལམ་མཚོག་ན། །བྱད་མེད་རི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས། །ཐམས་

བཅིང་བའི་སྒྲིབ་བ་ཡིས། །དོན་མཚན་པ་རབ་ཏུ་བཅུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་བཅིངས་
པའི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱལ་རྒྱ་སྒྲིབ་ཅོལ་དུ་འགོ་བའི་གནད་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ།
རྒྱད་དང་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དག་གྲང་
རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་བློན་གྱིས་རྒྱད་གདམས་ངག་གི་སྟོང་
པོར་ངོ་འཕྲོད་པ་མ་གཏོགས་གངས་ཅན་གྱི་ཆགས་ལས་ལ་སལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གི་སྟོང་ཡུལ་
དུ་མ་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ཐེང་བར། ཤེས་རབ་སྒྲིབ་བས་དཔལ་ལྷན་ནི། །དེ་ཉིད་ཡང་དག་
མཚན་པར་བྱ། །དོན་སྦྱོལ་གྲང་ལས་སེམས་ནི། །ཞོར་བུའི་ནང་དུ་རྒྱད་པ་བཟུ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་དེའི་སྦྱོལ་གྲང་གི་དོན་གི་བྱ་ཏིས་སྟོམས་འབྲུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་སྦྱོས་
ཀྱི་དགའ་བ་སྦྱོས་པའི་ཆོས་བྱལ་གཉིས་ནས་རྒྱ་བའི་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་བཀག་ནས་བཅིངས་
པ་ལ་བཤད་(༣༡༡བ)པ་དེ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་གནས་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་གཞུང་
དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པས་སྟོམས་འབྲུག་དངོས་བྱེད་པའི་ཆོ་ཅ་བཅིངས་པའི་དོན་དེ་སྦྱོལ་
གྲང་བྱ་བའི་དོན་དུའང་བཤད་དགོས་ཏེ། རོག་ཏུ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་ན་ཅ་བཅའ་བ་ལ་དོན་མེད་
པའི་བྱུང་རོ། །ཅ་བཅིངས་པ་དེ་ལ་ཅ་དོན་དེའི་སྦྱོལ་གྲང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྒྱང་དོ་
རྒྱུ་དེའི་སྦྱོལ་གྲང་། ཐེག་ལེ་དོན་དེའི་སྦྱོལ་གྲང་། སེམས་སམ་བདེ་སྟོང་དོན་དེའི་སྦྱོལ་གྲང་ཞེས་
བཞིའི་བཤད་པ་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཅ་རྟེན་པ་དང་རིན་འབྲུང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས་ཞལ་ལུང་དང་མན་ངག་སྟེ་
མ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བ། བན་ཚུན་འབྲུང་པ་དང་ཅུ་སྟེན་
ལ་སོགས་པས་རྗེས་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ལ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུག་ཏུ་ཨ་ཏུ་རྩ་ག་ཏ་བཟོ་སྟེ་
སྒྲ་མ་ལྷན་ཀོཉ་ཏྟ། ཞེས་བཟོད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་
དོན་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ངོ་སྟོམ་དུ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཡང་བྱ། ཀ་ར་ཏ་འི་བྱེ་
བྲག་རེ་རེ་ལས་བདེ་བ་སྦྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྲུང་བས། དེ་རི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེ་

སྟོང་གི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་བྱུང་བར་ཆེད། །དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་
ནས། རྒྱ་ཞེས་སྤྱར་སྤངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོམས་པར་ཞུགས། སྟོབ་མ་ལྷར་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་རྗེ་ལྷར་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་དམར་པོར་བྱས་ན་ལེགས་པས་དེ་འདྲའི་འོད་ཟེར་ཐུགས་བཅུར་འཕྲོས། རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་པན་ཚུན་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
རྗེས་སུ་ཆགས་པས་(༣༡༥ན)བདེ་སྟོང་གི་ངོ་པོར་མེར་རེ་བ་ནས་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་
ཏེ་ལུས་ལ་གཞུག། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་འོད་ཟེར་
སྟོས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྤྱན་དྲངས་པ་ནས་སྟོབ་མའི་ལུས་ལ་བཅུག་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་བ་མོས། སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཞུ་བ་དོན་རྒྱུ་མཉམས་
སྟོབས་པ་ན་སྤང་བ། རྗེ་རྗེས་དགྲུས་སུ་སྟོབས་པ་ན་མཆེད་བ། ཁོར་བྱའི་དགྲུས་སུ་སྟོབས་
པ་ན་ཉར་ཐོབ། ཁོར་བྱའི་ཅེར་སྟོབས་པ་ན་འོད་གསལ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོས་པའི་དགའ་བ་
ཉམས་སུ་སྟོང་བར་བྱའོ། །

འདིར་དབང་དོན་ལས། སྟོན་དུ་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་གིས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་
སྐྱེ་བའི་གནས་དང་དུས་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་
ལ་ངག་འདོན་ལྷན་ཐབས་སུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྷར་ངོ་སྤྱད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་
གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུད་རྗེ་
རྗེ་སྤེང་བ་ལས། དེ་རྗེས་ལུགས་འབྱུང་བཤད་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ། །དེ་ནི་
དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །འོངས་སྤྱིད་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང་། །བྲལ་དགའ་ཆོས་
གྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །སྤུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལྷན་ཅིག་སྟོས། །དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་
བྱེད། །ཅེས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱིན་པའི་བར་སྟོབས་པ་ན་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ནས་ལྟེ་བ་
ནས་ཁོར་བྱའི་ཅེར་བར་དུ་སྟོབས་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྟོས་དགའ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། ལུག་

ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་ཐོང་མཆན་མའི་ཆ་འདི་(༣༩༧)ནམས། །དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་
དྲུག་སྟེ། །ཞུ་ལའི་ངོ་ཐོར་ཤེས་པར་བྱ། །འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་རིམ་པ་ལས། །རི་སྐད་བཤད་
ནམས་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཉི་མའི་བཅུ་གཉིས་ནམས་སུ་བཤད། །ཅེས་གནས་ཀྱི་ཆ་བཞི་པོ་དེ་
རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞིར་བྱེ་བའི་ཆ་རེར་ཁུ་བ་བབས་པ་ལས་བདེ་བ་རེ་རེ་སྐྱེ་བས་དགའ་བ་
བཅུ་དྲུག་དང་གནས་ཀྱི་ཆ་དེ་བཞི་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆ་རེར་ཁུ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཁག་འབབ་པ་ལས་བདེ་བ་རེ་རེ་སྐྱེ་བས་དགའ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བརྗོད་སོགས་མ་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཀྱང་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་
ཚུལ་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། སྟོང་པ་བཞི་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཚུལ་འདུས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
མེད་དོ། །གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་ཀྱི་ཙ་རྒྱད་སོགས་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་
ཆེ་བ་ནམས་ལས་ནི་སྟོང་པ་བཞི་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཚུལ་ལས་བྱང་སེམས་གནས་འདིར་སྐྱེ་བས་པ་ན་
སྟོང་པ་འདི་དང་དགའ་བ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ། །རྗེས་
འབྲངས་ཀྱི་མཁས་པ་ལ་ཁ་ཆེ་ལག་སྟེས། སྐྱེ་གཙུག་ནས་བྱང་སེམས་འཇག་པའི་ཆེ་སྣང་
བ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བབས་པའི་དུས་སུ་མཆེད་པ། རྗེ་རྗེའི་ཅེ་མོ་ནས་
ཐིག་ལེ་གཅིག་སྟོས་པའི་ཆེ་ཉེར་ཐོབ། ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང་།
ཡང་དང་པོ་གཉིས་འབྲ་བ་ལ་རྗེ་རྗེའི་ཅེ་མོའི་དབུས་སུ་བྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ། རྟོར་བུའི་ནང་
ན་གནས་པ་ན་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་བཞིར་ཡང་
བཤད་དེ། རྗེས་འབྲངས་གཞན་མང་པོས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བ་བཤད་པར་གསུངས། སྟོབ་
དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་རྗེ་རྗེའི་ཙ་བར་སྐྱེ་བས་པ་ན་སྣང་བ། རྟོར་བུའི་དབུས་(༣༩༠ན)
སུ་བྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ། རྟོར་བུའི་ཙ་བར་སྐྱེ་བས་པ་ན་ལྟན་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་དངོས་སུ་བཤད་པས།
རྗེ་རྗེའི་ཙ་བ་ནས་རྟོར་བུའི་མགྱིན་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བས་པ་ན་མཆེད་པ་སྐྱེ་བར་ཡང་བཞེད་
དགོས་ལ། གཞན་ཡང་སྟེ་མ་ལུ་པ་ལས། དེ་ལ་པོ་ལའི་ཙ་བ་ནས་ཉེ་གསང་བའི་སྐྱེ་ལས་

རྗེ་རྩེ་ཞོར་བྱ་ལས་སྤར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ཞོར་བྱའི་དབུས་སུ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ཞེས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཅིག་གོ །ཞེས་རྗེ་རྩེའི་ཅ་བ་ནས་ཞོར་བྱའི་དབུས་
སུ་མ་སྤེབས་བར་དུ་དགའ་བ་གསུམ་དང་། ཞོར་བྱའི་དབུས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་སྐྱེ་
བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་དགའ་བཞིའི་རིམ་པ་ནི་གནས་
འདི་དང་འདིར་བྱང་སེམས་སྤེབས་པའི་དགའ་བ་འདི་དགའ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་འདི་དང་
འདིའོ་ཞེས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོ་དང་འབྲེང་གསུམ་གྱི་རགས་པ་ཆོད་པ་ལས་
དགའ་བ་དང་མཆོག་དགའ་དང་བྱུང་པར་གྱི་དགའ་བར་བཞག་ལ་ཆུང་དུ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་ཀྱང་
རགས་པ་མེད་པ་ལས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་འཛོག་པར་མན་ངག་རིག་པ་རྣམས་འདོམས་
སོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྟེ་མ་ལུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་
ལྟར་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་འབྲེང་གསུམ་ཆོད་པ་ལས་
དགའ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། རགས་པ་ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་
ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་(༣༩༠བ)རྗེའི་གསུང་
གི་ཡིག་ཆུང་ལས། དམིགས་པ་དེ་དག་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་
ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པ་འགགས་རིམ་དང་བསྐྱུན་ནས་དགའ་བཞི་
ངོས་འཛིན་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་འང་རེ་མཐོར་སྤེབས་པའི་དགའ་བཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་
པས་རེ་ཞིག་འདིར་མི་འཆད་ལ། དེས་ན་འདིར་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བཞི་ངོས་འཛིན་པ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་འདི་དང་འདི་ཙམ་འགགས་པའི་ཆེ་
དགའ་བ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་འགགས་རིམ་ནས་དགའ་བཞིའི་ས་མཆོམས་བཞག་
པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་གནས་ཀྱི་སློན་ནས་དགའ་བཞིར་བཞག་པ་གཅིག་དང་། རྣམ་རྟོག་འགགས་རིམ་
ནས་དགའ་བ་བཞིར་བཞག་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མའི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་བྱང་སྟོན་
དུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཀྱས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་བྱང་སེམས་འཕྲུ་སྤྲ་ལ་རྒྱུད་ཐིམ་དགའ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཞུགས་པའི་
དབང་གིས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་ལྟེ་བ་སོགས་གནས་དམའ་མོར་སྟེབས་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱུད་ཐིམ་
པའི་སྟོང་པ་དང་པོ་མ་སྦྱིས་པའང་ཡོད་ལ། ཡང་རྒྱུད་ཐིམ་སྤྲ་ལ་བྱང་སེམས་འཕྲུ་དགའ་བའི་
རིགས་ལ། རྒྱུད་ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིས་མ་
ཟིན་པའང་ཡོད་པས་སོ། །མཁས་བྱུ་བཙོར་བཟང་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེད།
དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའང་གནས་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བའི་དགའ་བ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པའི་རིམ་པས་བཞག་པའི་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་པ་བཞི་
དང་བྱང་སྟོན་(༣༩༡)ན་དུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་དགའ་ཡང་། སྟོན་
བསྐུས་ལས། རྟོན་དང་བསྐུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྦྱི་བོ་ནས་བཅམས་ཏེ་ཅ་བདུན་ཁྲི་
ཉིས་སྟོང་ལས་བྱང་སེམས་འཕྲུ་བའི་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་པ་བར་མའི་
རིམ་གྱིས་འབབ་པོ། །ཞེས་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བྱང་སེམས་སྟོང་གར་ཐིམ་པའི་རིམ་
པ་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་བཞི་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྦྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་བྱང་
སེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞི་འོང་ལ། དེ་ཡང་
ཁམས་གནས་འོག་མ་འོག་མར་བབས་པ་ན་ཞུ་བ་རྩེ་ཆར་སོང་བས་བདེ་བ་ཆར་འགྲོ་ཞིང་།
དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་རགས་པ་རགས་པ་ལ་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པས་
བྱང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་རིམ་པ་བཞི་ནས་ཀྱི་ཆེ་འོང་བ་ནི་སྤྲང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཉགས་ནམ་རྟོགས་པའི་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་ལ། རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་བཞག་པའི་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་

པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱར་ནས་འབྱུང་བ་ནི། ལུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་འདིར་དགའ་བ་
དེ་སྤང་བ། །སྤང་བ་མཆེད་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད། །ཁྱད་དགའ་ཉི་བར་ཐོབ་པར་ཤེས། །ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་དེ་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ནོར་བུའི་ཅེར་བྱང་སེམས་སྤྱེབས་པའི་ཆོ་དགའ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལ་དཔགས་
པའི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་རིམ་ཞིག་ལྟོག་རྒྱུ་ཡོད་(༣༩༡བ)པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དགའ་
བ་མཐར་ཐུག་ཤོས་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་
འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྷན་ན་དེའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལོག་རིམ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་གསུམ་
དང་སྟོང་པ་གསུམ་ཡང་རྗེ་རྗེའི་ཅ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་བྱང་སེམས་སྤྱེབས་པའི་
ཆོ་སྐྱེ་བ་དང་འགྲིག་ཆབས་ཆེ་བས་ལྷར་བཀོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་
ཚུལ་དེ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེའི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རྗེ་
རྗེ་སྤང་བ་ལས་བཤད་པ་ནི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་ཡང་། དགའ་བ་དེ་རྣམས་སྟོང་
པ་བཞིར་དེར་མ་བཤད་ལ། གནས་གང་དུ་སྐྱེ་དཔྱོད་ན་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་གནས་གང་དུ་
སྤྱེབས་པ་ན་ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་སྐྱེ་བར་
འདུག་དབྱེད་པས་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྷར་བྱས་ན་སྤང་བ་
གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་སྟོབས་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷན་ནའང་བྱང་སེམས་
རྗེ་རྗེའི་ཅ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྤྱེབས་པ་ན་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་རིམ་པའི་དགའ་
བ་གསུམ་དང་སྟོང་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་ཡོད་པའང་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། གསལ་སྟོན་ལས། དེ་ནི་ཐུབ་པ་དཔལ་ལྷར་བྱས་ན་མཐུན་
ཆབས་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་མཐུན་ཆབས་ཆེ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
བཟུང་མ་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྷན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དགའ་བ་བཞི་བར་འཛོག་པ་ནི་མན་རག་སྟེ་མ་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་མང་པའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷན་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་དགའ་གསུམ་པ་(༣༩༣ན)དང་། བྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་བཞི་པར་འདོད་ལ། བེ་བྱ་ཏྲི་ནི།
དགའ་བ་དང་མཚོག་དགའ་དང་ལྷན་སྐྱེས་དང་དགའ་བྲལ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལ་བ་
པ་ཡང་། མཁའ་དབྱིངས་རྩི་རྩེ་ལེགས་སྦྱར་དང་། །རེག་ལས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཡི། །བདེ་བ་
འབྱུང་བ་གང་ཡིན་དེ། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བྲལ་དབུས་དག་ཏུ། །མཚོན་བྱ་བརྟགས་ཏེ་བརྟན་
པར་བྱ། །ཞེས་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་མོ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་མཚོག་
དགའ་དང་དགའ་བྲལ་གྱི་དབུས་སམ་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་
གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་དང་། གཤེད་དམར་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་། མཁའ་ཁམས་རྩི་རྩེ་
ཀུན་སྦྱར་དང་། །རེག་བཅས་ཀྱིས་ནི་མད་བྱང་ཆེད། །བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱད་པ་གང་། །དེ་ནི་
མཚོག་དགའ་བྱེད་པ་པོ། །དགའ་བྲལ་དག་གི་དབུས་སུ་ནི། །མཚོན་པ་ལྷོས་ལ་བརྟན་པར་
གྱིས། །ཞེས་མཚོག་དགའ་དང་དེ་བྱེད་པོ་དགའ་བ་གཉིས་དང་བཞི་པ་དགའ་བྲལ་གྱི་དབུས་
སམ་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་གསུངས་ལ། དེའི་དགའ་བྲལ་
ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་སྦྱོང་བ་བྱིས་བྲན་པའི་དགའ་བ་ལ་རྩི་གསུང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་
ཏྲུཌ་དང་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྷན་སྐྱེས་གསུམ་
པ་དང་དགའ་བྲལ་བཞི་པར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་མིང་འདོགས་ཚུལ་དེ་ནི་བརྟག་གཉིས་
ཀྱི་བརྟག་པ་དང་པོའི་བརྒྱད་པ་ལས། དགའ་བའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་དེ། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་
བས་ལྷག །དགའ་(༣༩༣བ)བྲལ་དགའ་བ་ཆགས་བྲལ་ཡིན། །ལྷག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཏྲུཌ་ཆེན་ལས། རྒྱག་རྒྱ་དང་འབྱུང་པ་སོགས་ལས་ཁམས་
ཞུ་བར་རྩོམ་པའི་བདེ་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁམས་ཞུ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེར་མ་
སྐྱེབས་བར་གྱི་བདེ་བ་མཚོག་དགའ་དང་། ནོར་བུའི་ཅེར་སྐྱེབས་པ་ནས་བྱིར་མ་འཕོས་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་མཚོན་ཟེན་ནས་ཁམས་གནས་དེ་ལས་

འཕོས་པ་ན་སྤར་གྱི་བདེ་བའི་འགྲུར་བ་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་ལ་དགའ་བཤལ་གྱི་དགའ་བ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་། ཡང་བརྟག་པ་དེའི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། དང་པོ་དགའ་བ་ཙམ་ཉིད་དེ། །གཉིས་
པའི་གངས་ལ་མཆོག་དགའ་ཉིད། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགའ་བཤལ་བཤད། །བཞི་པ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པར་བརྗོད། །ཅས་གསུངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བ་གསུམ་པ་དང་དགའ་བ་གསུམ་
རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་བྲན་པའི་དགའ་བ་ལ་བཤལ་དགར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བཞི་པར་འཛོག་པ་
རྟེན་ཆེན་དང་། རྗེའི་གསུང་གི་བརྟག་གཉིས་ཟིན་ཟིན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་
དང་འབྲ་བར་སྤང་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེར་ལྷན་སྐྱེས་བཞི་པར་བཤད་པ་ནི། དམན་མཆོག་
གི་རིམ་པས་རྗེས་སུ་བརྟན་པའི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་དུས་ནི་གསུམ་པ་
ཉིད་ཡིན་པར་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དེའི་འོག་ཞིག་ཏུ། དེ་ཡང་བཤལ་དགའ་དང་པོར་མཆོན་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཅན་དང་སྤྱི་ཉིད་ཐེང་བ་སོགས་ལས་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། སྤོམ་བཙོན་གཞུང་བྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས། །སུམ་མདོར་
ཡེ་ཤེས་མེ་སྤར་བས། །ཁམས་བཞུས་ནས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཆར། །ཟུར་པ་(༣༤༣ན)མེ་ཏྲིག་
ཀུན་ད་འབྲ། །རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བས་འཕུལ་བར་བྱ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རབ་ཞི་བ། །ཆོས་སྐྱ་
ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན། །བདེ་བ་དེ་ཉིད་ནོར་བུར་འདུག། །སྐད་ཅིག་བྲན་མེད་གཡོ་བ་བྱེད། །སྐྱབ་
པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཚུན་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་གིས་
གཞུང་བྱིབས་ཏེ་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་གཡོས་པས་སུམ་མདོའི་ཆངས་པའི་མེ་འབར་བ་
ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེའམ་དམར་ཆའི་རྩལ་གྱི་རོ་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཆེར་འབར་བའི་
རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བོ་ནས་བྱས་སེམས་དཀར་པོ་བཞུས་པ་དེ་ཉིད་རིམ་པར་བབས་པ་ན། བྱག་
ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལུས་ཀྱི་གནས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཀྱང་ཁམས་ཞུ་བ་དང་
འབྲེས་པ་རྒྱུད་གིས་བྱར་དུ་འཕུལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཁམས་ཞུ་བའི་མཐུས་ལུས་ལ་རེག་
བྱ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞིང་། རེག་བྱ་དེས་གཟུང་དོན་ནམ་དམིགས་རྒྱུན་དང་ལུས་དབང་གིས་

བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་ལུས་ཚོར་བདེ་བ་སྦྱེ་ལ། བདེ་བ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་
སེམས་ཚོར་བདེ་བ་སྦྱེ་ཞིང་། ཚོར་བ་དེའི་མཐུས་ཡིད་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲའི་བདེ་བ་ལ་ནི་སྤར་བ་འདད་པ་ལྟར་
གནས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགའ་བ་བཞི་དང་། རྒྱ་རྟོག་རགས་པ་ལོག་རིམ་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགའ་
བཞི་དང་སྟོང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དགའ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་པོ་གསུམ་དབང་གསུམ་པའི་
ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐིག་ལེ་ནོར་བུའི་ཅེར་གནས་པ་བྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དང་དགའ་བ་བཞི་བ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་(༣༤༣བ)བ་ཁོ་ན་དབང་
གསུམ་པའི་ངོ་བོར་འཛིག་གོ།

དེ་ལྟར་ཡང་། བའདད་རྒྱུད་རྒྱུད་སྤོང་ལས། ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་བདེ་བྱེད་ལ། །འདི་
ཉིད་རིག་པ་བཟང་བསྟན་ན། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་ཉམས་སྤྱོད་ནས། །ཞེས་དབང་གསུམ་
པའི་ཆེ་ལྟན་སྦྱེས་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཞལ་ལུང་ལས། འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་
བར་མ་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དེ་རུ་གསལ། །ཅུ་ཆོད་བརྒྱུད་དམ་ཉིན་གཅིག་ཟླ་བ་
གཅིག་ཏུའང་། །ལོ་གཅིག་བསྐྱལ་བའང་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱོད་བྱ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྤར་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གོམས་པར་བྱ་རྒྱུའི་འོད་
གསལ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དབང་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་གསུམ་པའི་
ངོ་བོར་གསུངས་པ་དང་། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་དུ་མེད་
པ་ཉིད་དོ། །དེའི་གཞུགས་བརྟན་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བའི་ངོ་
བོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། བྱལ་ཆེན་ས་
ར་ཏུས་ཀྱང་དབང་གསུམ་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བའདད་པ་སོགས་གཞན་ཡང་
མང་ངོ་། །བྱལ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། བསྐྱེད་ནམ་མཁར་རྟོ་རྟེ་ཡི། །ལྟེ་བས་མནན་པའི་
གནས་དག་ཏུ། །རྟོ་རྟེ་སྦྱེལ་ཀྱང་དག་གིས་སེམས། །ནོར་བུའི་ནང་དུ་སོན་བལྟ་ཞིང་། །ཡེ་

ཤེས་སྤྱི་བ་གང་ཡིན་དེས། །ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་ཞེས་པ་རྒྱན། །ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཆགས་བྲལ་
མིན། །དབྱ་མར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྟོམས་འདུག་གི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆགས་བྲལ་སྤང་བ་དང་ཆགས་པ་
མཆེད་པ་དང་ཆགས་པ་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་མའམ་ཆགས་པ་བར་མའི་(༣༥༡ན)
རང་བཞན་གྱི་ཉིང་ཐོབ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་ལམ། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་ཆགས་པ་མཆོག་དགའ་དང་ཆགས་བྲལ་དགའ་བྲལ་དང་དབྱ་
མ་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའམ་མ་དམིགས་པའི་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
ལ་བ་པ་དང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ལུང་སྤྱར་བྲངས་པས་ཀྱང་དབང་གསུམ་པའི་
རོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལུགས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །ལ་བ་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་གིས་དབང་གསུམ་
པའི་རོ་བོའི་ལྷན་སྤྱེས་དགའ་བ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ལྷན་སྤྱེས་
དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པའི་དགའ་བ་བཞན་ཞིག་བཞི་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་གསུམ་
པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ནོར་བུར་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྤྱེས་ཡིན་པ་ལ་
སྟེ་མ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ལྷན་སྤྱེས་དེ་ཡང་། བདེ་རྒྱང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་ལུལ་དུ་
བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སྤྱེས་པའང་དགོས་ཏེ། ཞལ་
ལུང་ལས། དེ་ནས་དེ་ལ་རང་བྱུང་གི་།ཆོས་སྤྱོད་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། །ལྷག་པའི་ལྷ་
ཞེས་བྲ་བ་ནི། །རྟོགས་བྱའི་ཆེད་དུ་བྱ་མོ་སྤྱིན། །ཞེས་རང་བྱུང་གི་སྟོང་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་
འདྲ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྲག་རྒྱ་སྤྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རབ་ཞི་བ། །ཆོས་སྤྱོད་
ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན། །བདེ་བ་དེ་ཉིད་ནོར་བུར་འདུག །ཅེས་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་ནོར་བུར་
ཐེག་ལེ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་
གསུངས་པ་དང་། སྤང་(༣༥༡བ)བ་ལས། ཤེས་རབ་སྤྱོད་བས་དཔལ་ལྷན་ནི། །དེ་ཉིད་

ཡང་དག་མཚོན་པར་བྱ། །ཞེས་ཤེས་རབ་མའི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་པའམ་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་པ་གསུངས་པ་སོགས་མང་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་
སྐར་རྒྱ་མེད་ན་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་མ་གནང་ལ། དབང་གསུམ་
པའི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་ནི་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
པ་ཤིས་ཆེ་བས་ཀྱང་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དགོས་པ་གོ་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེས་ཡུལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་
བ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་སྐར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལྷ་བའི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལྟོག་པའི་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་
བདེ་སྟོང་གི་དོན་མེད་དེ། མི་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་པོ་མོ་ཐ་མལ་པ་འཁྲིག་པའི་དུས་སོགས་སྐྱུང་
སྐྱེ་བས་དེ་བདེ་སྟོང་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གཞི་དུས་ཀྱི་འཁྲིག་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། ཆོས་སྐྱུ་རབ་
དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། །ཤི་དང་བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་དང་། །སྤལ་དང་འཁྲིག་དུས་སྐྱད་
ཅིག་ཅམ། །སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་གཞི་དུས་སུ་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཆོས་སྐྱུའི་མིང་གིས་
བཏགས་པའི་འོད་གསལ་མི་རྟོག་པ་རེ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་སྐྱེས་དང་
སྟོང་པ་སྐྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོར་འཛོག་པ་ནི་གང་ཟག་དབང་རྟོན་
ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོབ་ལུགས་ཁྱད་པར་(༣༩༥ན)ཅན་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་དབང་དོན་ལས། སྟོང་པའི་གོ་བ་དེ་འབྲ་མེད་པས་དབང་གསུམ་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་དེ་འབྲ་མི་ཐོབ་ལ་དབང་བསྐྱར་མཁན་དང་ལྷ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མཚོག་དམན་གྱི་
དབང་གིས་དབང་གསུམ་པར་རིགས་གཅིག་ཀྱང་ཐོབ་ལུགས་མང་དུ་འོང་སྟེ་དབང་གཞན་
ལའང་དེ་དང་འབྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དབང་
གསུམ་པ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེན་པའི་ཆེ་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་མོས་

པ་བྱས་པའི་ཐོབ་ལུགས་སྤྲུལ་ལས་དམན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་བསྟན་པའི་འདོད་ཡོན་ལམ་
བྱེད་མ་གནང་བར་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལུང་དའི་དོན་ནི་སྟོང་པའི་གོ་བ་མེད་པ་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་
བསྐྱར་བའི་ཐོབ་ལུགས་བྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་མཁན་དང་ཁྱེད་
མཁན་གྱི་དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་ཐོབ་ལུགས་མི་འབྲེལ་བ་གཞན་མང་དུ་འོང་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །དབང་འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ་ལའང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་
པར་ཁྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནམས་དལ་བྱས་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་སྟེ་དེས་
པ་རྟེན་པ་བྱས་པའི་མཐུས་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་
ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་བྱས་ཀྱང་ལྟན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་
མོས་པ་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པའི་གོ་བ་མེད་པས་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་པའམ་
དམའ་མཐའང་(༣༥༥)སྟོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་བྱུང་སྟེ་
པའི་དམིགས་པ་ངོ་འཕྲོད་དེས་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོར་འཇོག་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལྟན་སྐྱེས་
མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ན། བརྟག་གཉིས་ལས། གང་བྱིར་འབྱུང་བ་ཆེ་བདེ་བ། །དེ་བྱིར་བདེ་བ་
དེ་ཉིད་མིན། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པས་གང་སྐྱེས་པ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་དེ་བརྗོད་བྱ། །རང་
བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། ཡིན་ཕྱི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་
གཉིས་བྱུང་བདེ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་ངན་སྦྱེ། །དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་
བ་མཆོག་གིས་མ་གསུངས་ཏེ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལས་སྐྱེས་པ། །གང་དུའང་དེ་ཉིད་
ཅེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དའི་དོན་ནི།
དབང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་དེ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་

བར་སྟོན་བ་མིན་གྱི། ལུང་དེའི་གོང་ཉིད་དུ། རེག་བ་སྤྲ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་དོན་སྤར་བཀོད་བ་ལྟར་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་སྤྲ་བ་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་
 བ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ་པའི་རང་
 བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་སམ་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དཔེའི་
 ལྟན་སྐྱེས་དེ་གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་བདེ་བ་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་
 རྩིང་རོ། །དཔེའི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །དེའི་(༣༤༦ན)
 རྒྱ་མཚན་ཡང་། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་ལྟར་རོ་གཅིག་དུ་སོང་བས་ན་
 ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེའི་འོད་གསལ་མན་ཆད་དུ་ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནམ་དོན་གྱི་གནས་
 ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 གཉིས་སྤྲ་བ་གི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཞུགས་པས་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 གཉིས་སྤྲ་བ་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་རོ་གཅིག་པར་ཞུགས་པས་ན་དོན་གྱི་ལྟན་
 སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་སྤྲ་མ་ལ་བཅོས་མའི་ལྟན་སྐྱེས་དང་བྱི་མ་ལ་མ་བཅོས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྣད་ཀྱང་སྟེ་མ་ལྔ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་ལུང་དོན་ནི། ལམ་གྱི་བཟོད་བ་མཐར་ཐུག་ཟིན་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་
 ལྷན་སྐྱེས་དེ་འཁོར་བ་ཇི་མིན་གྱི་བར་དུ་འབད་ཚུལ་གསར་བ་མ་བཟོས་པར་རང་གི་རང་
 གིས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོའི་ལྷན་སྐྱེས་སམ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་བྲ་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་དུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཟོས་དགོས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་འབད་མེད་དུ་རང་གི་

རང་གིས་གནས་པའི་རང་གི་རོ་བོའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ། །སྐགས་རིམ་ཆེན་མོར་ཀྱེ་རྗེར་ཀྱི་ལུང་དཔའི་དོན་ཀྱང་འབྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་བ་དང་། ཆེ་བའི་
དོན་འབད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དོན་དུ་(༣༤༦བ)མཛད་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་
སྐྱབ་དགོས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའི་འབྲས་དུས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཀྱེ་རྗེར་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཟུ་ཉིག་སྤང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་
པས་དེ་དང་ཡེ་ཤེས་བྱབ་པའི་ལུང་དོན་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འབབ་ལ། སྤར་ཀྱེ་རྗེར་ཀྱི་
ལུང་དོན་བཀོད་པ་དེ་བརྟག་གཉིས་རྟེན་ཆེན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །

ཟུང་འབྲུག་གསལ་བ་ལས། དེ་ནས་སྤྱི་མའི་ཞལ་ལས་རྗེ་རྗེ་ཀོར་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་པ་དགའ་བྲལ་སྤང་བ་ཉི་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དགའ་བ་གསུམ་པ་ཉི་བར་ཐོབ་དབང་གསུམ་
པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོད་ཀྱིས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གང་གི་ཆེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་པས་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དཔེ་ཆེ་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱིས་
སྤྱི་མའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱུང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་བཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ལྷན་སྐྱེས་དབང་བཞི་བ་དང་། དེ་ཡང་
སྤྱི་མའི་ཉི་བར་ཐོབ་དེ་ཉིད་རྗེ་སྤར་སོང་བའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་ལ་བཞེད་མོད། དེ་ནི་ཀྱེ་རྗེར་རྩ་
བཤད་ལས་དགའ་བཞི་དང་དབང་བཞི་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་ལ་མན་སྟེར་དབང་པོ་རབ་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་བཞི་བསྐྱར་ལུགས་སུ་འང་མི་སྤང་ལ། བྱག་ཆེན་
ཐེག་ལེ་ལས་ཤེས་རབ་ཁུ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཁུ་བ་ལྟར་བའི་བདེ་
བ་(༣༤༧ན)དང་དེ་འགོག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དབང་བཞི་བར་གསུངས་པའི་བསྐྱར་ལུགས་
ཀྱང་མིན་ཞིང་། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤང་བར་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེ་བར་

བཤད་པ་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་སོགས་ཁྱུངས་ཐུབ་མང་པོ་དང་འགལ་བ་མི་འཐད་པར་བཞེད་
དོ། །འོན་ཀྱི་དོར་ཅ་བཤད་ལས་དགའ་བཞི་དང་དབང་བཞི་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་
ཚུལ་སོགས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱི་དོར་ཅ་རྒྱུད་བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་གསུམ་པ་ལས། སློབ་
དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་། །བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་ནི་བཞི་ཡི་གྲངས་
ཀྱིས་ནི། །དགའ་བ་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །དགོད་པ་དག་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད། །བལྟ་བ་
གསང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལག་བཅང་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་པ་དེ་ཡང་
ཉིད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་བཤད། །ཅེས་པའི་
དོན་ལ་འགྲེལ་བ་སྤྱ་ཉིག་ཐེང་བར་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་
བྱས་ནས་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཁམས་ལྷ་བའི་
བདེ་བ་དང་པོར་རྩོམ་ཞིང་སྦྱོད་པའི་དགའ་བ་དང་། ལྷ་ནས་ཁོར་བུའི་བར་རིང་དུ་འགྲོ་བའི་
མཆོག་དགའ་དང་། དགའ་བ་རབ་རུ་འཛིགས་པ་སྟེ་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་སོགས་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་སྟེ།
དབང་ནི་བཞི་ཡི་གྲངས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། བན་ཚུན་མིག་
གིས་བལྟས་ནས་དགོད་པའི་དགའ་བ་དང་བལྟ་བ་སྟེ་མཆོན་མ་སྦྱར་བ་དང་། ལག་བཅང་
སྟེ་པན་ཚུན་ཀུན་རུ་འབྱུང་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་(༣༤༡བ)རེག་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕུལ་དུ་
བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་། གཉིས་སྦྱར་ཀྱི་དབང་གིས་འདུས་པའི་དགའ་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་སོགས་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་། དགོད་པ་དག་
པ་སློབ་དཔོན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞིའི་དོན་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་དེའི་མཆོམས་སྦྱར་
ལས། འདི་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་དབྱེ་བའང་དབང་བཞིའི་རིམ་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས་ཤེས་རུས་ལ། དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞི་དང་སྦྱར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་དབང་

གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་ཏུ་ཅང་མི་གསལ་ཡང་
མཚམས་སྐྱོར་གྱི་ལུང་དེ་ལ་བརྟགས་ན་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་ལས། དབང་
ནི་བཞི་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་སོགས་
པའི་རིམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་བཞེར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་སྐྱེ་
ཉིག་སྤང་བ་དང་མཐུན་པ་འདྲ་ལ། དགོད་པ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན་གསུམ་
པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཅིག་བྱ་ལ་བྱག་རྒྱ་དང་དགོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་
གསང་བར་བལྟ་བ་དང་ལག་བཅང་སྟེ་འཁྱུད་པ་དང་། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པ་སྟེ་གཉིས་
སྐྱོར་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་ལ་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སོགས་བཞིའི་ཐ་སྙད་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། བརྟག་གཉིས་རྒྱུ་ཆེན་དུ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་
ཉིག་སྤང་བ་སྐྱར་བཤད་ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་
བདེ་སྟོང་སྐྱར་བའི་སྟོན་མཁས་པ་རིགས་བཞི་དག་པའི་དགའ་བ་བཞི་ལ་དབང་བཞེར་ཐ་
(༣༤༡ན)སྐྱེད་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་
ལ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །རྗེ་རྗེ་སྟོབ་འབྲེལ་ལས། དབང་ནི་བཞི་ཡི་གངས་ཀྱིས་ནི། །དགའ་
བ་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་ལུགས་དང་ལུགས་ལས་སྟོག་པའི་
ཁྱེད་པར་གྱིས་སྟོན་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཁྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལུང་དེའི་གོང་དུ་སྐྱེ་
ཐོ་མགྱེན་པ་སྟོང་ག་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་བཞེར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་
ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཡང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ལ་བྱེད་མི་
བྱེད་མི་གསལ་ལོ། །

དགོད་པ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པའི་ཕྱིར། དགོད་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་
ནི། །དགོད་པ་དག་པ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་
པའི་དབང་གོང་མ་བཞིའི་བྱམ་དབང་ནི་བྱག་རྒྱའི་རུ་མ་ལ་རེག་པ་དང་དགོད་པ་དང་། ལག་

བ་འབྱུང་བ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་ཕྱག་རྒྱའི་དཀར་འཛིན་ལས་ཐོབ་པས་ན་བུམ་དབང་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་དགོད་པའི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། བལྟ་བས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི། །བལྟ་བ་གསང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་སྤངས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རིག་མའི་རྩ་ག་ལ་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་ལ་གསང་དབང་དུ་འཛིག་ཅིང་། དེས་བལྟས་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལག་བཅང་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ནི། །ལག་བཅང་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཉིད། །ཅེས་ལག་པ་བཅངས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་(༣༩༤བ)བྱང་སེམས་སྤྱི་ཐོ་ནས་གནས་བཞེར་སྟེབས་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་སོགས་བཞི་དང་སྟོང་བ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེས་ལག་བཅང་ལས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་བཞེད་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་གཉིས་སྤྱད་པས་བདེ་ཐོབ་པ། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱད་པ་ལས་ཁམས་ཁོར་བུའི་ཅེར་བབས་པ་དེ་ཉིད་རི་ཙམ་བཟུང་རུས་ཀྱི་བར་དུ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པ་དང་། དེས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྦྱོང་བར་གསུངས་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྐབས་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མ་བཞེད་བུམ་དབང་སོགས་གང་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་གངས་དང་དབང་གི་རོ་བོའི་བདེ་བ་གང་ལ་འཛིག་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ལས་བུམ་དབང་དགོད་པ་ལས་ཐོབ་པ་དང་དགོད་པའི་འདོད་ཆགས་དག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དག་པ་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་སྦྱོར་གྱི། དེ་ཡང་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མན་ངག་

སྟེ་མར། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ནི་དགའ་བ་བཞི་པོ་ཁོ་ན་དབང་བསྐྱར་བཞི་ནམས་
སོ། །ཞེས་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་
འདིའི། སྟོབ་དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་བྲངས་ལ། དེ་ཡང་
སྟོམས་འདུག་(༣༩༩ན)གི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་བའི་དགའ་བ་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཁུ་མ་དང་ཡབ་ཀྱི་
རྗེ་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་བྱམ་པ་དང་འབྲུའིང་། དེ་དག་གི་བྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན་བྱམ་པའི་དབང་དང་། དགོད་པ་དང་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱན་སྦྱོད་
ཀྱི་ལས་སྤྲོ་ཚོགས་ལས་སྦྱེས་པས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་།
མཆོག་དགའ་སོགས་དབང་ལྷག་མ་དང་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་མ་བཤད་དོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐིག་
ལེ་ལས། བཅུ་དྲུག་ལོ་ལོན་གཞུགས་བཟང་མ། །དགའ་བའི་རོ་ཡིས་ངེས་གང་བ། །ཕྱག་རྒྱ་
དེ་ནི་གཅེར་བྱར་བྱ། །དང་པོར་དམ་ཆོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། །རྗེ་རྗེ་ཁ་སྦྱར་ནལ་འབྱོར་
ཀྱིས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོད་པ་སྤྲད། །རི་མིད་ས་བོན་འབྱུང་འབྱུར་བར། །ཆུང་དུ་བྱ་
བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཆུ་སྦྱེས་སུ་ནི་བྱུང་བ་ན། །སྦྱང་གར་ཤིན་ཏུ་བྱན་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་སྟོབ་
དཔོན་དབང་མཆོག་ཏུ། །འབྱུར་རོ་ལེགས་དགའི་དབང་ཕྱག་མ། །གསང་བའི་དབང་ནི་
མཆོག་གྱུར་བ། །བཤད་ཀྱི་གུས་པར་མཉན་པར་ཀྱིས། །གང་ཆེ་གསང་གནས་སྐད་ཅིག་
གཅིག་།བདེ་བ་ལེགས་པར་གནས་འབྱུར་བ། །དེ་ཆེ་གསང་བར་ཡང་དག་བཤད། །གཞན་དུ་
འཛིག་རྟེན་པར་འབྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཡང་། །ཀྱན་ཏུ་རྟེན་དགའ་བཤད་
པར་བྱ། །ཤེས་རབ་ཁུ་བའི་རོ་བོར་བཤད། །ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་བཤད། །དབང་
བསྐྱར་ཁུ་བ་ལྷང་བ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བདེ། །དེ་འགོག་པ་ནི་བཞི་པར་
བརྗོད། །ལྷན་སྦྱེས་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བབས་པ་(༣༩༩བ)སྦྱང་གའི་བསྐྱེད་ཅ་འཁོར་དུ་སྦྱེབས་
པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་དང་། རྗེ་རྗེའི་རྩ་བ་གསང་གནས་ཀྱིར་རྩ་འཁོར་དུ་

ཁམས་སྤེལས་མ་ཐག་གི་སྐད་ཅིག་དེའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་གསང་དབང་དང་། གནས་དེ་ནས་
ཁོར་བུའི་ཅེའི་བར་དུ་ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཁུ་བ་ལྷུང་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་།
ཁུ་བ་ཁོར་བུའི་ཅེ་ནས་བྱུང་བ་བཀག་སྟེ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་
དབང་བཞི་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ནས་སྟུམ་མོ། །

དེ་ལྟར་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལ་
བཟུང་ནས་བྱུང་བའི་ཁམས་ཁྱུ་བའི་བདེ་བ་རང་ལ་བཞིན་བྱེ་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སོགས་
བཞིར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་མཆོ་སྦྲེས་ཀྱི་ཀྱེ་རྩེར་སྦྱབ་ཐབས་ལས་དགའ་བ་བཞི་
དབང་བཞི་དང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱང་མན་སྟེའི་སྦྱར་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འདོད་
འཇོ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་མན་ངག་སྟེ་མའི་ལུགས་ནི་སྦྱར་ཕྱག་
རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་འཛོག་པ་ལས་དབང་གསུམ་པའི་
དུས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཡིན་པ་མི་གསལ་ལ། ཀྱེ་རྩེར་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ནི་
དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་བཞིན་བྱེ་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་སོགས་ཀྱི་མིང་
གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་པས། ད་དག་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་
རྟོགས་དགའ་བར་སྤང་ཞིང་། གཞན་ཡང་མན་ངག་སྟེ་མར། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་
པས་དབང་རྣོན་བྱུང་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་
རིམ་པ་བཞི་པོ་དེ་(༧༠༠ན)ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞིའི་གོ་ཆ་དེ་པ་འདྲ་ཞིག་མཛད་
པ་དང་། གཞུང་དེར་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞི་དང་སྦྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་གོང་དུ་སྟོས་པ་
དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་ལུང་འདི་ཡང་འདྲེན་པར་མཛད་པས་དེ་གཉིས་འཛོག་
ལུགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དབང་དོན་ལས་བྱུང་འདུག་གསལ་བའི་ལུགས་དེ་
མན་ངག་སྟེ་མའི་བཤད་ཚུལ་དེ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞིང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་བཤད་ཚུལ་དེ་

ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྤང་བ་དང་། སེམས་བདེ་སྤོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡི་ཚུལ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་
འདི་ནི་རྒྱད་མང་པོར་སྤྲས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་དགོས་ཞེས་
བཤམ། དེ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི་སྟེ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་འཇུག་སྤྲ་མའི་
མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །རིག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ཐབས་འདི་ནི་དོར་བར་བྱས་ན་ཐབས་
མཁས་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་རྩི་ཅམ་འབད་ཀྱང་འཆང་མི་རྒྱ་བས་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་དོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་མཚོག་གི་མཚོག་གམ་གོང་ན་མེད་པ་
རིག་མའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལ་བྱ་ཡིས་དུས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བཤོ། །དེ་ནི་
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩི་ཐེང་བ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་མ་དགེས་ནས། །བླ་མ་(༤༠༡ན)མོ་སྤྱིའི་
སྤྲལ་སྤྲལ་གསུངས་ཤིང་། །རྒྱུ་པ་གཡོན་པ་མགོ་ལ་བཞག །བཀའ་ཡིས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་
བསྟན། །དེ་རིང་པོར་ཆད་བྱ་ཁྱོད་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱལ་པོ་འདིར་དབང་དོན་ལས་སྤྱོད་བསྐྱེད་སུ་གསུངས་པའི་གསང་དབང་དང་དབང་
གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་ཚོག་རྣམས་ནི་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་བཀོད་པ་མང་བར་སྤང་བས་
དེ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ་རིམ་ལྔའི་དགོངས་པའང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་
བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་དགོས་
པར་གསུངས་པའི་གསང་བ་གྲུབ་པའི་ལུང་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་གནས་གྱུར་ཅིང་། སངས་
རྒྱལ་བྱེན་རྒྱལ་ལམ་གྱུར་པས། །དོན་རྩི་སྤྱོད་མ་དེ་ཉིད་རིག །ཚོགས་དེ་ལྟར་གཏད་བྱས་
པས། །རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དམ་ཚོག་ནི། །བཟང་ལྷན་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ཉིད། །ཤིན་ཏུ་བཞིན་
བཟང་མིག་ཡངས་མ། །རྟག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལ་དགའ། །སྤྲ་མ་གྱི་ལྟར་ཡོངས་དག་
པ། །རབ་དགའི་གོས་ནི་རྣམ་སྤངས་མ། །འདི་ནི་ཡང་དག་མཚོད་བྱས་ནས། །ཕྱག་རྒྱའི་
པལ་རྣམས་གནས་མ། །སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མ་ནི། །དོན་རྩི་འདི་པ་གཉིས་པ་ལ། །བཀྲ་

ཤེས་བརྗོད་པའི་ཚོག་གིས་ནི། །དབྱངས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །རྩལ་བ་རྒྱལ་མཚན་
གདུགས་ལ་སོགས། །ཐེང་བ་ཅན་དན་ལ་སོགས་མཚན། །བྱུག་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་རིན་
ཚེན་གྱིས། །དམ་ཚོག་ལ་གནས་བརྟན་པར་བཞག། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་
ནས། །སློབ་མས་ཐལ་མོ་སྤར་བྱས་ལ། །དེ་ལ་རྗེས་གནང་སྤྱིན་བྱ་སྟེ། །རྒྱུད་(༤༠༡བ)ལས་
རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། །ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གང་འདོད་པར། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་
གྱིས། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། །ལུང་འདི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་བྲངས་
པར། །སངས་རྒྱུ་བྱིན་རྒྱལ་ལས་འགྲུང་བ། །རྗེ་རྗེས་དཔོན་དེ་ཉིད་རིག་ཅེས་དང་། །རབ་
དགའ་གོས་ནི་རྣམ་སྤངས་མ། །ཞེས་པར། །རབ་དགའ་བག་ཆགས་རྣམ་སྤངས་མ། །ཞེས་འབྱུང་
བས་མཚོན་ཟུང་མི་འབྲ་བ་མང་ལ། །ལུང་དེའི་དོན་གཞན་རྣམས་ནི་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟོགས་རུས་ཤིང་། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་
གསུམ་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་ལ་ཆོས་བཤད་
སྤྱི་བྱེ་བཀ་གི་རྗེས་གནང་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་སམ་བྱ་ཁར་དབང་བཞི་པའི་མཐའ་
རྟེན་དུ་རྗེས་གནང་སྟེར་བར་གསུངས་པ་སྤར་བྲངས་པ་དང་མཐུན་པས་གསུམ་པའི་རྗེས་ལ་
བཞི་པ་བསྐྱར་བའང་གསང་བ་བྱུབ་པའི་ལུང་དེས་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །

སྤྱིད་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་ལུང་ནི། །རྗེ་རྗེ་ཅན་ནི་གཉིས་པ་ཡིས། །དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་སྤྱིན་པར་བྱ། །བཀ་ཤེས་སྤྱི་ནི་བསྐྱུགས་པ་དང་། །རོལ་མའི་སྤྱི་སྐད་སྣ་ཚོགས་
གྱིས། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་བས། །སློབ་མ་འདུད་ཅིང་ཐལ་སྤར་བ། །དེར་
ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིས། །རྗེས་སུ་གནང་བ་དེ་ནས་སྤྱིན། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་རིམ་
སྤར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་དྲུང་ཆོས་སོགས་སུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཆུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིད་བསྐྱུས་
གྱིས་གསང་བ་བྱུབ་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁ་བཀང་བ་(༤༠༡ན)ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་

པ་དགོས་རྒྱུ་ལ། རྟོ་རྟེན་ཅན་ནི་གཉིས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་གསང་བ་གྲུབ་པར་སྒོམ་མ་རྟོག་
འཛིན་གཉིས་པ་ལ་བཀུ་ཤེས་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ས་དཔེ་མ་དག་པ་
ལས་བསྐྱར་བའི་སྒྲིན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུང་དེ་ལས་དབང་བསྐྱར་
བའི་འོག་ཏུ་བཀུ་ཤེས་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་
བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་མི་འབྲའང་གོ་རིམ་དང་དོན་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་
པར་ཤེས་དགོས་ལ། དེར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཞེས་པར་སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་དཔེ་ཁ་ཅིག་
ལས། རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུང་དེའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ། ཐེང་བ་རྒྱུད་དང་རྟོགས་སངས་རྒྱུ། །རྟོ་རྟེན་གྱི་མེ་ལོང་དང་། །མིང་དང་སྒོམ་
དཔོན་རྟེན་གནང་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་རིམ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ནི་ཐེང་བ་ནས་སྒོམ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་བར་སྔན་ཏུ་འགོ་བས་གསང་དབང་
བསྐྱར་བའི་འོག་ཏུ་དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་བསྐྱར་ནས་མཐའ་རྟེན་རྟེན་གནང་བྱ་བའི་
དོན་ཡིན་ལ། ལུང་དེའི་རྟེན་སུ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོན་ཉིད་ནི། །སྒྲ་མ་བརྒྱུད་རིམ་ལས་
འོངས་པ། །མན་ངག་གི་ནི་གཞི་ཐོབ་པ། །དེ་ནས་དེ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་དང་
པོ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པའི་ཐོན་གྱིས་སུ། མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་མཆོན་ཉིད་
ནི། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པའི་
གཞི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དེའི་མན་ངག་སྟོན་(༤༠༣བ)པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལུང་
དེའི་མཐུག་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མན་ངག་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུང་དོན་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་དག་ལེགས་པར་
རྟོགས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་རིམ་ལྗང་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་འོད་གསལ་ཀྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་
སྤྱོད་རུང་ལ་གསང་དབང་མ་གཏོགས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་མེད་པར་
འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྷག་མ་མེད་པར་ཞེགས་ཀྱས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་གདོང་གཡོགས་བསལ་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་གཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ། ཞེས་སོགས་དག་པ་རྣམས་བརྗོད། དེ་ཡང་དབང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན་
རིག་མའི་ལྷ་གཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་། བརྟག་གཉིས་ལས། དཀྱིལ་ནི་སྤྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདེ་ཆེན་
སོ། །ལེན་པར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ཅེས་པུག་རྒྱའི་རྗེ་རྗེ་དབྱེངས་ཀྱི་དབང་པུག་
མའི་ཅ་ནང་གི་ཀུན་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དཀྱིལ་
ལམ་སྤྲིང་པོ་དང་། དེ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་
པུག་རྒྱའི་ལྷ་ག་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དཀྱིལ་དང་། དེ་ཉིད་ལེན་པར་བྱེད་
པས་འཁོར་ཞེས་བཤད་རུང་རོ། །སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་ཤེས་
རབ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་བྲ། དབང་འདིས་
དག་བྱ་གང་སྦྱོང་ན་ཐུན་མོང་བ་ཡིད་ཀྱི་རི་མ་བརྟན་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་ལྷ་གསུམ་
(༤༠༣ན)སྤར་བསགས་འདག་ཅིང་ཡིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་གིས་བྱིན་ཆད་དེ་
གསུམ་སྒྲིམ་པའམ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། སྦྱོར་བ་བདུན་པ་ལས། བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་
སྤྱི་བྱི་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡུལ་གང་
དང་གང་ལའང་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་ནི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དག་བྱར་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་རང་སྤང་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཏན་ནས་ལྷོག་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱར་ལམ་དུས་སུའང་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པའི་རྣམ་
འགྱུར་ཡིན་པ་ལྟར། སྦྱོང་པ་དེ་དང་རོ་གཅིག་པའི་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བའི་དོན་དམ་
པའི་ལྷའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་རི་མ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་དགོས་པ་ལ། དབང་
གསུམ་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྦྱོང་གི་རོ་བོར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་

སྤང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྒྱུ་ཏུ་འཆར་བའི་རྒྱས་པ་འཛིག་ཅིང་། དེའི་མཐུས་ཡིད་ཤེས་ལ་
ཐ་མལ་པར་སྤང་བ་དང་ཞེན་པའི་བྲི་མ་འབྲུད་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་དག་པར་བྱེད་པའང་
ཡིན་ནོ། །ལམ་གང་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་དོན་དམ་འོད་
གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་
དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །རྫོ་རྩེ་ལྷ་བྱུང་ཡང་དག་གནས། །མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེ་ག་རིམ་པ་བསྟན། །གཟུང་དང་འཛིན་
པའི་ངོ་བོ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱན་དབེན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་
འོད་གསལ་(༤༠༣བ)རྫོ་རྩེ་ལྷ་བྱུང་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འདུས་པ་བྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས་ཀྱང་། སྟོབ་མས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། རང་
གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་དང་། འདོད་ཆགས་
བར་མའི་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ལ་ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བས་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འོད་གསལ་ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་
བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཤེར་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་འོད་གསལ་
བསྒོམ་པར་མ་ཟད། དེའི་མན་ངག་ཉན་པའི་སྟོན་རུང་ལའང་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་དགོས་
ཏེ། སྟོན་བསྐྱུས་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོན་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་
ཀྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་གཞི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་
སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྟོར་བ་བདུན་པ་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། །ཐུགས་ཀྱི་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དབང་འདི་ཐུགས་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། དཔེའི་ཤེར་དབང་གི་ངོ་
བོའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དོན་གྱི་ཤེར་དབང་གི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཐུགས་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་

ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཉིན་མོ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས། ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི་
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་རིགས་འབྲུག་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སློན་སྐྱོད་འབྲུག་
པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ལས། དེ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའོ། །དེ་ཅི་
འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་ཁོ་ན་འཕམ་ཞེན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། (༧༠༧)དེ་ཁོ་
ནའི་འདི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བ་དེ་ནི་ནམ་བཤད་ལྟ་བུའི་ཞེས་རང་གི་ངོ་མོ་རབ་ཏུ་
གསལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་རང་དང་
རིགས་མཐུན་པའི་དོན་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་
ལྟན་སྐྱེས་མཆོན་པའམ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་བའི་
ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

དབང་འདིའི་དམ་ཆོག་ལ་སྦྱར་བ་བདུན་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་ལ་སོགས་
འགོག །སྟོམ་པ་མཆོག་ནི་སྦྱོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྦྱོར་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་མང་པོ་ལས་
ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་སྒྲོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མཆོལ་འབྲུལ་བའམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱབ་
དང་ངག་གིས་བསྐྱས་བརྗོད་སོགས་བྱེད་པ་འགོག་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དབང་གསུམ་པའི་
ལམ་དོན་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་སོགས་བདེ་སྟོང་གི་རྟོགས་པ་མཐོན་པར་སྟེ་བས་པ་ན་ལྟན་སྐྱེས་
དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོག་བྱེད་བྱ་དགོས་པས། དེའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ལུས་ངག་གི་དགོ་སྦྱར་
གཞན་བྱེད་པ་ཆད་དུ་དམིགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མཐོན་པའི་
སྐྱགས་པ་ལས་དང་པོ་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་
གསོག་པ་ལ་འབད་དགོས་པས། དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དམ་ཆོག་གཞན་ཡང་དེ་རི་ཀ་པས། དམ་ཆོག་འདི་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ། །མཆོན་ལྟན་
བྱུང་མེད་མཐོང་པ་ན། །གཡོན་ནས་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་བྱས་ཏེ། །ཐལ་སྦྱར་ནས་ནི་གསོལ་

བ་གདབ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་སྤྲིག་མེད་པས། །དེ་བས་
འདོད་ལ་ཆགས་(༧༠༧)བྲལ་བར། །ནམ་དུ་ཡང་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་བདེ་མཚོག་གི་དབང་
གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །

དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ། མཐུལ་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་
བཞི་པ་བསྐྱར་བ། དག་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཡོན་དབུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མ་དོ་ཨེ་འཆང་གི་ང་
རྒྱལ་ལ་གནས་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་ཞིང་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་
སྐལ་བ་བཟང་པོས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་འཛིན་པས་དབང་གསུམ་པ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་པོ་ཐོབ་ཐེན་ནས། སྐར་ཡང་སྒྲ་མ་ལས་
དོན་དམ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་བསྟོམ་པའི་སྟོད་རུང་
དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་ཁྱེ་བའི་དོན་དུ་མཐུལ་ཕུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱེ་སོགས་གྱིས་གྲུས་
པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་སྐྱོང་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་
བཞི་པ་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ། །སྐལ་བཟང་སློབ་མ་བཟང་པོ་མན་
ངག་ཐོབ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་མེ་ཏོག་འཛིན་པ་ཡིས། །སྒྲ་མ་ལས་ནི་སྐར་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་གྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་
ནི། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་གི་རྗེས་སུ་སྟོན་རྒྱ་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་འདི་བསྐྱར་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འོད་
གསལ་གྱི་གདམས་ངག་མ་བསྟན་པར་དབང་གསུམ་པའི་དེ་མ་ཐག་བཞི་པ་བསྐྱར་མི་རུང་
བ་ནི་མིན་འོ། །སྐར་ཡང་ཞེས་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཞེས་གསུམ་ལ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱབ་

གྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་(༧༠༥ན)ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྤར་དབང་གསུམ་པ་དཔའི་ཤེར་
དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལའང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་ཐ་སྙད་
བྱེད་པས་དེ་ལ་བལྟས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེང་བ་དང་འདི་སྐོར་གྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་
བར། བཞི་པའི་གསོལ་འདེབས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། དེ་རི་ཀ་པས་ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱར་
སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཡང་མཇད་དེ། ཆོག་
དོན་ནི་གོ་སྤོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་བཞི་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དབང་དེ་བསྐྱར་བའི་ཆོག་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་གཞུང་ནས་རི་ལྷར་བཤད་པ། བཞི་
པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། དབང་གཉིས་དཔའི་དོན་དུ་སྤར་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཅ་རྒྱུད་ལས་དབང་གི་རྣམ་གཞག་རགས་རིམ་ལས་ཆ་ཆང་ཞིང་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
པ་ལས་བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བའི་ལེའུ་ང་བཞི་པར་དབང་གཞན་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་
བར་བསྟན་ཅིང་། ལེའུ་གཉིས་པར་དབང་བཞི་པ་བསྟན། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བྱུང་
དབང་སྟོམ་ཆོག་ཅམ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ལ།
དབང་བཞི་པ་ནི། དེ་ཡང་བཞི་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཤད་རྒྱུད་གཞན་བཞི་
ལས་དབང་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཞིག་མེད་འདའོ། །འདི་སྐོར་གྱི་གཞུང་ལ་
གསང་བ་བྱུབ་པའི་ལུང་སྤར་བྱངས་པ་ལས། དུག་རྒྱུའི་དབང་བསྐྱར་རིན་ཆེན་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས་(༧༠༥བ)པའི་དུག་རྒྱུའི་དབང་བསྐྱར་ནི་དབང་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རིན་ཆེན་ཞེས་
པ་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ་སམ་ཕུ་ཏུ་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་ན། །ཆོག་གིས་རིན་ཆེན་
དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་ཆོག་དབང་ལ་རིན་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རིམ་ལྔ་ལས་འོད་
གསལ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ། །ཞེས་སོགས་

སྤར་བྲངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་རྗེས་དེ་མ་ཐག། དངོས་སོ་ཀྱན་དང་རྣམ་བཤམ་ཞིང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་པའི་བསྐྱར་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་
ལ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བཤད་པ་ལ་སྒྲོབ་མས་
ཆེ་བཟོད་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་པ་ལྟར་བསྟན་ནས་
དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་དང་བཤམ་བ། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཟོད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་དམིགས་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱོར་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ལྟར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་དབང་དེ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པའི་
གདམས་ངག་རྣམས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་འཆད་པའི་སྤྱོད་རུང་
དུ་སྦྱབ་པར་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
ཞེས་གསུངས་པ། དབང་གསུམ་པ་སྐབས་དེར་བསྐྱར་དགོས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་
དེར་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་ལོང་དུ། །མམས་གསུམ་པ་ཡི་དབང་བསྐྱར་
བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་བསྟན་ཟིན་(༤༠༩ན)
པས་འདིར་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དེའི་དོན་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་མངོན་པར་བྱང་
ཚུབ་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་ལས། སྤྱོད་བསྐྱུས་འགྱུར་གསར་དུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་དང་། འགྱུར་རྟེང་ལས། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་
སྦྱོར་པར་བྱའོ་ཞེས་འགྱུར་བའི་དོན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རིག་མ་ལག་ཏུ་གཏད་པ་ཤེས་རབ་དང་།
དེ་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ཤེས་
རབ་དབང་གསུམ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་པའི་དབང་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་
གདམས་ངག་བསྟན་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་དགོས་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་

པ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་བོད་ཁ་ཅིག །གོང་དེར་འོད་གསལ་བསྟན་པ་ནི་ཆོག་གིས་བསྟན་པ་
ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱོན་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་པའི་དབང་བའི་དབང་གསུམ་པ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་
རག་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་བསྐྱེད་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་སྤར་གྱི་ལུང་ལས་
གསལ་བས་མི་འཐད་པར་བཤད་ནས་རང་ཕྱགས་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་ལས། བཅུ་བཞི་
པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྡན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་
བ། །ཞེས་དབང་བཞི་པ་དོན་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ལ་གསུངས་ལ། ལྷན་སྦྲེས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་(༢༠༩)དབང་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཤེར་དབང་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་པའང་དོན་གྱི་ཤེར་དབང་དེ་ལ་དགོངས་པ་དང་།
དབང་དེ་བསྐྱར་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་
སྦྲེས་ཅམ་དབང་བཞི་པར་ངོ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་
ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ངོ་སྤྱོད་དགོས་པ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །བཤད་རྒྱུད་རྗེར་སྤེང་སོགས་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་དོན་དམ་ལྷན་སྦྲེས་ལ་གསུངས་པ་ནི་
མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་དབང་བཞི་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་
འཇུག་ཡོད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པར་དམིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་བཤད་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་ཀྱས་སོ། །དབང་དོན་ལས་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་བཟུལ་བའི་
དོན་ཡང་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཟེན་པ་ལ་སྐྱབས་འདིར་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱོན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་སོ། །འོ་
ན་རིམ་ལྡན་དང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་རག་

བཤད། དེ་ནས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཏེ་ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་བཤད་པར་གསུངས་པ་
དེ། གདམས་ངག་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ལ་དབང་དེ་དང་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གིས་ཡིན་ན་རིམ་ལྔར་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཆུང་སྟོན་པའི་གོང་དུ་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་
རྒྱ་མའི་སྐྱར་ལྔར་བའི་ཟུང་འཇུག་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བཞི་
པ་མ་བསྐྱར་བའི་(༤༠༡ན)གོང་དུ་གདམས་ངག་དེ་སྟོན་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་ཞུགས་ན་ཞེ་བའི་མཐར་ལྟར་བ་སྟར་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་བམ་སྟམ་པ་ལ་འོད་
གསལ་དེ་ལས་སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་སྟོབས་གིས་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱར་ལྔར་བ་ཡིན་
པས་སྟོན་མེད་ཅེས་དོགས་གཙུག་དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་གྱི་
གཞུང་རང་ལས། བདག་གིན་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་ལན་འགར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ཟུང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་དངོས་གཞི་རྣམས་
དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཆུང་བཤད་པའི་འོག་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དང་། ཆོག་གིས་བསྐྱར་བའི་དབང་བཞི་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་རང་དང་རིག་མ་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
གསལ་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་གཏུམ་མོ་སྤར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རིམ་གྱིས་བབས་
པ་ནོར་བུའི་ཅེར་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་སྐྱར་བའི་དཔེའི་འོད་གསལ་
དབང་གསུམ་པའི་དོ་སོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་སྤར་ལམ་དུས་སོགས་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་
སྟོང་ཐམས་ཅད་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་སྤྱོད་བ་ཡོད་པ་དེས་
སྤར་ལམ་དུས་སོགས་གྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལའང་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ་སྟམ་
དུ་སྤྱོད་སྟོབས་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་ཟལ་གཅིག་པ་ལང་
དུ་དེས་ན་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལའང་དེའི་རིགས་པས་བ་ལང་དུ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་བྱས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་མ་ཟེན་པའི་དོན་ཅིག་

སྐབས་འདིར་འདི་(༢༠༡)བ་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཆོག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་ཏེ་དབང་
བཞི་བ་བསྐྱར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ལྟར། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཉིད་སྟུ་གུར་གུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམས་པས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བཞིན་པ་སྒྲིབ་པ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་གུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཅན་དབང་བཞི་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་སྟུ་གུ་
ལྟ་བུའི་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་རིམ་གྱིས་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་
བ་ལས་མཐར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡན་
ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་ངོ་སྟོན་པར་གསལ་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། ལ་བ་པས་ཀྱང་།
དབང་བསྐྱར་བ་བཞི་བ་སྐྱ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་མ་ལུས་
པའི་དོན་སྟན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དང་བཤམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ན་མེད་
པར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་བྱུང་བའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་
གིས་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་
པའི་སྟུ་ལ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་བར་གསལ་བར་གསུངས་ལ། བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་
ཀྱང་ཆོག་རིགས་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཤད། སྟོབ་(༢༠༡)དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས་
མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ཅ་འགྲེལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ཅ་འགྲེལ་སྟོར་བ་
བདུན་པ་ནམས་ལས་དབང་བཞི་བ་ཟུང་འཇུག་ལ་ངོ་སྟོན་ཚུལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་
ཤིང་། བྱང་པར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ལས། ཁོར་བུ་གནས་པའི་བདེ་བ་དབང་གསུམ་པ། དེ་

ལས་འཕོས་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་པ། ཡང་བྱང་སེམས་ལྷེས་བྱང་བ་ལ་བཞི་པ་དང་གསུམ་པའི་
དེ་མ་ཐག་རིག་མ་གཞན་ལ་ཁོངས་སྤྱད་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
སྦྱེས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བཞི་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་བཙུ་བདུན་ཅུ་
བཀོད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་ངོས་མ་བཟེན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གངས་
ཅན་གྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་མང་པོས་ཀྱང་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་
རགས་པ་བཀག་དུ་བཙུག་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞི་པར་ངོ་སྟོན་པ་དང་བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པར་ངོ་སྟོན་པ་སོགས་ཤིན་དུ་མང་ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་གཞན་ལས་
དབང་བཞི་པ་རི་ལྗར་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་གསུངས་པའང་མང་ངོ་། །

འོ་ན་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་དེ་རི་ལྗར་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་ལྡེལ་ས། དེ་ཉིད་
ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན། །རང་བྱིན་བརྒྱབ་དང་འོད་གསལ་ཤེས། །དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་
གང་། །འདི་ནི་བྱང་འཇུག་རིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བྱིན་བརྒྱབ་སྦྱུ་ལུས་དང་
དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་སྦྱུ་དང་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདུས་པའམ་བྱང་དུ་འཇུག་
པའི་གོ་(༢༠༩བ)འཕང་ལ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་
ལ་གཉིས་རི་ལྗར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་བྱང་འཇུག་ཤེས་པར་མི་རུས་པས་དེ་གཉིས་བཤད་ན།
རང་བྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་སྦྱ་ནི། རིམ་ལྡེལ་ས། རྒྱང་དང་ཡང་དག་ལྟར་བ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་
པོ་དེ་ཉིད་སྤྱར། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །སྦྱ་མའི་ལུས་སུ་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་རིམ་རི་ལྗར་བ་བཞིན་ཐིམ་པའི་སྤང་བ་དང་མཆེད་པ་དང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་འོད་གསལ་བསྐྱེས་ནས་སྤང་བ་དེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་
དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གིས་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་པའི་
ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་འཇུག་ལུས་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྦྱ་སྟེ་དེ་ལ་
ངའམ་བདག་གི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱང་སེམས་ལྟ་སྦྱར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབ་པས་ན་བདག་གིས་བསྐྱབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སྤྲོད་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤྲོད་སྤྲོད་གསུམ་
བཞོན་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་བར་དོའི་ལུས་ཡང་ཡང་འགྲུབ་སྤྲོད་བར་མ་ཟད། སྤྲོད་
ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྲོད་ནི། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྲུམ་མ་ཉིད། །ལོངས་སྤྲོད་
རྫོགས་པའི་སྤྲུམ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་དེ་ཟེའི་སེམས་ཅན་གྱུར། །དོན་རྗེས་སྤྲུམ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །དོ་
རྗེ་སེམས་དཔལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲུམ་ཡིན་པས་གུན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདྲ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་དཔེ་སྤྲུམ་སོགས་དང་འདྲ་བས་
སྤྲུམ་ལུས་དང་གིན་ཏུ་སྤྲུམ་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལས་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུམ་སྤྲོད་
ཤར་བས་ན་ལོངས་སྤྲོད་རྫོགས་སྤྲུམ་དང་། འཆི་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་
(༢༠༩ན)ཞིང་རགས་པའི་སྤྲུམ་སྤྲུམ་སྤྲུམ་གོང་ཏུ་འབྱུང་བ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་
ན་བར་དོ་ལོངས་སྤྲུམ་དང་དེ་ཟེའི་སེམས་ཅན། དག་པའི་སྤྲུམ་ལུས་གྲུབ་ནས་སྤྲུམ་དཔེ་རིགས་
འདྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་ན་དོན་རྗེས་སྤྲུམ། དངོས་གནས་ལ་སྤྲུམ་བཞེངས་པས་དོན་རྗེ་སེམས་
དཔལ་ཞེས་སོགས་མཆོན་གྱི་ནམ་གངས་མང་ཏུ་བཤད་དོ། །ཟུང་ཏུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཅིག་
འོད་གསལ་ནི། དེམ་ལྟ་ལས། མཆོན་མོ་སྤྲོད་བའི་ཆ་སྤྲུམ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྲུད་སྤྲོད་
བ་མཆེད་པ་ཡིན། །མཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་ནམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་
མིན་པར་འགྲོ། །མཆོས་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཆོས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་ནམས་
དང་ནམ་གེལ་བ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤྲུམ་མ་མཆོག་བཤད་ནས་འཁྱོར་བ་
ཉིད་ལུལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་བ་གསུམ་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་
སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནང་གི་
མངོན་བྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡ་དེ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འཇུག་ལུགས་ནི་དེམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྲུམ་སྤྲུ་
སྤྲུམ་པའི་སྤྲུམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་ལ། དེམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་
མ་ཐག་པའི་ཆེ་འོད་གསལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུམ་ལུས་མེད་པས་དེ་མན་ཆད་ཏུ་ཟུང་འཇུག་མེད་ལ།

དེ་འབྲེལ་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་པ་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་མ་འཇའ་ལུས་རྩི་
རྩེའི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བཞེན་དུ། སྐྱར་ཡང་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བ་དང་
བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་
པར་གཞག་(༢༠༩བ)པའི་ཆེ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱུ་དང་ཐུགས་སུ་བྱང་དུ་
འཇུག་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པས་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅས་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྒྱན་གོམས་པ་ལས་བྱང་འཇུག་དེ་
དང་རིགས་འབྲེལ་པའི་འབྲས་དུས་གྱི་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་གྱི་སྐྱུ་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅས་
བྱའོ། །ཐུགས་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་འབྲེལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་བཞེད་
དེ། རིལ་བུ་པའི་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་སྐྱུ་བ་ཐབས་ལས། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱུ། །མ་ནིང་ཞེས་ནི་
བརྩོན་པ་སྟེ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་བྱང་འཇུག་ཅས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །

བྱང་འཇུག་དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་
པར་རྩི་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱང་ངེས་
གྱི་བཤད་པ་གཉིས་མཇུག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱང་འཇུག་གི་
སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྩི་རྩེ་དང་རྩི་རྩེ་འཆང་གཉིས་
མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་བྱང་འཇུག་གི་རྩི་རྩེ་འཆང་དེ་ངེས་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་འཆང་ཡིན་
པ་བཞེན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྩི་རྩེ་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བཤད་པ་འདིས་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྩི་རྩེ་འཕྲེང་བ་དང་རིམ་ལྔ་སོགས་ལས་དབང་བཞི་པ་དོན་
དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱང་འཇུག་ཀྱང་
ཡོད་པ་གསལ་བར་ཉོགས་ཀྱས་ཤིང་། ལུགས་འདི་དག་ལས་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་
ལ་རོ་སྐྱེད་པ་འདིས་རྒྱུད་གཞན་ལས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ལ་དབང་བཞི་པར་

བཤད་(༧༡༠ན)བཤང་ལྷན་སྐྱེས་དེས་མཆོན་ནས་བྱང་འཇུག་བསྟན་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡ་གྲུལ་ཙམ་ལས་མེད་པས་བྱང་འཇུག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འོན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་
མ་ཐག་གི་ཆེ་ལུགས་སྒྲིག་གི་ཉེར་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཡིན་པས་བྱང་འཇུག་མེད་དམ་ཞེ་ན་
དེའི་ཆེ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་འཇུག་མེད་མོད་ཀྱང་། སྐྱུ་ལུས་དེ་གྲུབ་མ་ཐག་གི་
སྐྱེ་དེ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་བྲ་ལ། དེས་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་ཡང་བཞེད་དེ། གདན་
རྩོགས་དམར་འབྲིད་ལས། ཐག་པ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་
ཚུ་ལས་ཉ་ལྡང་བའམ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་སད་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པའི་སྐྱེ་ནི་བྱང་འཇུག་
གི་སྐྱེ་ཞེས་དང་། བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་དེས་ད་གཞོད་སྤྲུང་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་
པ་ན་ཐབ་པོ། །ཞེས་དང་། གསལ་སྐྱོན་ལས། དེ་ཡང་རིམ་བཞི་པའི་དུས་སུ་མ་སྤངས་ལ།
སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་འཛོག་
པོ། །ཞེས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པར་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེས་ན་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ནམས་བྱང་སོ་སོར་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་བདེན་མེད་དུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་བྱང་འཇུག་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་གང་
ཡིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་(༧༡༠བ)ཉིད་སློབ་མ་ལ་བརྟེན་ལེགས་པར་སྤྲད་
ནས་གོ་བར་བྱས་པས་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་སོགས་
འཛོག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྤྲུང་ཏེ་ཆོག་གིས་
བརྟེན་སྤྲད་པའི་སྟོན་ས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་བཞི་

བ་སྟོན་པའི་རྒྱད་ཚིག་མང་པོར། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཞི་བ་ཡང་། །ཞེས་དེ་ལྟར་དང་དེ་བཞིན་
དང་ཡང་གི་སྐྱ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་འགའ་ཞིག་ལས། བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དང་ཡང་སྐྱ་གཉིས་གསུངས་པས་སྡེ་མ་དབང་གསུམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་
བཞི་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་བཞི་བ་བྱང་འཇུག་ལ་ངོ་སྤྲད་པའི་བསྐྱར་ཚུལ་
དེ་ལས་འོས་མེད་པ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱ་དང་
ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །ཡང་གི་སྐྱ་དན་ལྡན་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱ་དོན་སྦྱེས་ཉིད་ཕྱིར། །བཞི་བ་
དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་
པའི་དུས་སུ་སྟོབ་མ་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་དབང་
བཞི་བ་ལའང་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་ཡབ་ཡུམ་ཁ་
སྦྱར་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པ་ལ་བདེ་
བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་ལའང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་བྱུང་པར་
དུ་འཕགས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏོ། །བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་
ནི་དབང་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནོར་བུར་གནས་པ་ཅམ་ལས་(༤༡༡ན)ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱུང་པས་རྒྱ་རྒྱུད་བ་དང་། གཉིས་སྣང་གི་སྟོས་པ་ཡོད་པས་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་། ལས་རྒྱ་ལ་བྲག་དུ་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པས་གྲ་
ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་བྱང་དུ་ཞིག་ལས་མི་གནས་པས་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། རྒྱག་རྒྱ་དང་
ཀུན་དུ་སྦྱར་བ་མི་རྟག་པས་འཁོར་བ་ངེ་སྤིད་བར་གནས་པའང་མིན་ནོ། །འབྲས་དུས་དོན་
གྱི་དབང་བཞི་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་དང་གཉིས་སྣང་
གི་སྟོས་པ་མེད་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་སྡེ་མ་དེ་རྣམས་ལས་སྟོན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟག་པ་
མེད་པ་དང་། གྲ་ནོམ་པ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། འཁོར་བ་ངེ་སྤིད་བར་གནས་པ་སོགས་
གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་

གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དེ་གི་ལ་ཚེ་ག་ནམ་བཤད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་།

ལས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གས་པ་ཚང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་
དབང་བཞི་པའང་དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ཚེ་གས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། ། ཡན་ལག་
བདུན་ལྔ་ལས་དབང་གསུམ་པ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་དེ་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
ལ། སྦྱར་བ་བདུན་པ་ལས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ལ་ཡང་
དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་རྒྱད་ཚེ་ག་ལྟར་ནའང་། དེ་བཞིན་གྱི་སྐྱས་རིམ་ལྟར་
དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་རང་འདོད་པའི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་དེ་ཡང་རང་སྤང་གི་རིག་མ་
དང་ཁ་སྦྱར་བར་སྤང་བའི་ལུས་དང་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་
གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་(༢༡༡བ)དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ལའང་ཁ་སྦྱར་གྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་ཐུགས་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཟུང་དུ་འདུག་པར་གནས་སོ་ཞེས་
དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བསྟན་ལ། ཡང་གི་སྐྱས་བསྟན་ཚུལ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་
སོ། ། འོ་ན་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པའི་གཙོ་བོ་ཁ་སྦྱར་བདུན་ལྔ་གྱི་ཟུང་འདུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་
ཡིན་ན་ཁ་སྦྱར་བདུན་པོ་རིམ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་དཔོན་དག་གི་དབང་ཐུག་གྲགས་པས།
ལོངས་སྦྱོད་རྗེ་གས་དང་ཁ་སྦྱར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། ། སྦྱོང་རིམ་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་
ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། ། ཡན་ལག་བདུན་བཤད་དོན་དང་ལྔ་པ་བསྐྱབ་བྱ་འདིར། ། བདག་
འདོད་ཆང་མས་ཡོངས་བསྐྱོམས་སྒོ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་གས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོངས་
སྦྱོད་རྗེ་གས་པ་དང་། ཁ་སྦྱར་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྦྱོང་རྗེ་
ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་དང་བདུན་ནོ། །

དེ་ཡང་ལོངས་སྦྱོད་རྗེ་གས་པའི་ཡན་ལག་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་སྐྱས་པའི་
གཞུགས་ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་ལ། དེས་སྦྱལ་སྦྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མངའ་བ་
མཚན་པ་ཡིན་ནོ། ། ལོངས་སྦྱ་དེ་ཅམ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་སྤང་གི་ལྷ་མོ་དང་ཁ་སྐྱོར་རམ་སྤྲོམས་པར་བྱུགས་པ་ནི་ཁ་སྐྱོར་གྱི་
ཡན་ལག་དང་། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཉམས་སྤྱོད་བ་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
ཟག་པ་མེད་པ་དང་། གྲ་ཞོམ་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གནས་པས་ན་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་འོ། །(༤༡༩ན)ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། མི་ལམ་ལྟ་བུ་འོ། །ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུ་འོ་ཞེས་ང་སྤྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་དེ་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་
པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །སྟོང་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་མཁའ་མེ་ཏོག་གསལ་རི་བོང་གི་
རྩ་ལྟ་བུའི་ཡེ་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་སྐྱེན་སོགས་དང་འོངས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཐབས་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བྱ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཏོག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སྟོང་ཇིས་ངེས་
པར་གང་བའི་ཡན་ལག་གོ། །འོངས་སྐྱུ་དེ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ངེས་འགའ་འབྱུང་ཞིང་ངེས་འགའ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་ཆད་པ་མང་དུ་འབྱུང་
བ་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་
བྱུགས་པ་ནི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །འོ་ན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ལྷ་མ་ནི་རྒྱན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་ཆད་པ་མེད་པ་ཙམ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ལའང་ཡོད་དེ། མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ལས། ཟུབ་པའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རྒྱན་མི་
ཆད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

(༧༡༥)ཡན་ལག་ཐ་མ་ནི། སྐྱ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་མི་སྤྱད་པར་འཁོར་བ་རྗེ་
སྤྱད་པར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱལ་སྐྱུ་ལ་མེད་པའི་བྱད་པར་རོ། །དེ་ནི་མདོ་སྤེ་རྒྱན་
ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱན་མི་ཆད། །རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་དོན་རོ་མོ་ཉིད་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྟག་པ་
དང་། སྤྱལ་སྐྱུ་རེས་འགའ་སྤང་ལ་རེས་འགའ་མི་སྤང་ཡང་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་པར་སློབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་
བདུན་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཅམ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་ཀྱང་བསྐྱོམས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་གནས་སྐབས་ཆ་མཐུན་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སློན་ནས་བསྐྱབས་
པའི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྟ་སྐྱུ་དང་། དེ་ཡང་རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། རིག་མ་དང་རྗེས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སློན་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟ་སྐྱུ་
དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བས་རྒྱས་བདེབས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་སྐྱུ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། རང་ལྟ་སྐྱུར་བསྐྱོམས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་མཆོད་བསྐྱོད་བརྒྱས་པ་སོགས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
བྱེད་པ་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཅམ་གྱུ་བ་པ་སྤྱེ་སྐྱོར་བ་
བདུན་པའི་དཔོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱུར་བའི་ཆོག་དངོས་ནི། སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གསོལ་
བ་བཏབ་པའི་སློབ་མ་ལ་གདོང་གཡོགས་མ་བཅིངས་ཀྱང་ཆོག་པས་(༧༡༦)དེ་ལ་སྒྲ་
མས། འདིར་དབང་བཞི་པ་བསྐྱུར་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་
འཇུག་དང་འབྲས་བུས་ཀྱི་མི་སློབ་མའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་

བས་དེ་དང་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སློབ་མའི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྐྱང་བ་དང་
སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ཏེ་ད་ལྟ་མས་པ་ཡིད་
བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་འདིའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་དོན་གྱི་དབང་བཞི་
པ་འདི་དང་འདི་འབྲེལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་མས་ཆོག་དོན་རྣམས་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་སློན་སློབ་མ་ལ་ངོ་སློད་པ་ལ་བཞི་བ་ཆོག་གིས་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྲལ། དེ་
ལྟར་ངོ་སློད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དེ་འདི་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་
པར་འདུག་སྟེ་སྐྱེས་པའི་གོ་བ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆོག་གི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེས་
དབང་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ལྷག་པས་
ངོ་སློད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་ཆོགས་བཅད་ལ་མེད་ཀྱང་། སློད་བསྐྱུས་ལས་སློབ་དཔོན་
ཀྱིས་སློབ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛོན་པ་གཉིས་པའམ་སློབ་དཔོན་གཉིས་པ་ལྟར་བལྟས་ནས་ཆོགས་
བཅད་ཀྱིས་ངོ་སློད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། དངོས་སུ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་དུག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི། དངོས་སུ་
ཐམས་ཅད་དེ་སློད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤང་སོ་(༢༡༩བ)
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནམ་ངོ་སོར་གྱུར་པའི་ནང་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་གཟུང་བ་གཟུགས་སྤང་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛོན་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་བའི་
ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ལྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་
དང་མཉམ་པ་ཉིད་དམ་དབྱེར་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ནི་བྱུང་འཇུག་ཡིན་ལ་བྱུང་འཇུག་པ་དེའི་
སེམས་བདག་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ནས་ན་རང་གི་སེམས་ཡེ་ནས་
སམ་གདོད་མ་ནས་སམ་གཟོད་མ་ནས་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེ་
རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རང་

བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མིག་གི་སྒྲིབ་ལུང་ཙམ་ཡིན་
པའི་བྱར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་
བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་བརྗོད། དེའི་དོན་ནི། དབང་བཞི་
པ་འདི་དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་དོན་དམ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དེ་དོན་དམ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་པས་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཞེས་སམ། ཡང་ན་མི་བསྐྱེད་བས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིབ་
ཆེན་པོ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་(༤༡༤ན)བཤད་བྱང་ལ། དེ་འབ་
བའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། ལེའུ་བཞི་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། དགྲིལ་ནི་སྟོང་པོ་
སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །འཁོར་ནི་དེ་ལེན་ཅིང་འཛོན་པས་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། ཞེས་འོད་
གསལ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་ཆུལ་དང་མཚུངས་པར་སྟོང་པོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
འོད་གསལ་དང་ངོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་དགྲིལ་ལས་སྟོང་པོ་དང་། དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་ལེན་ཅིང་འཛོན་པར་བྱེད་པས་ན་འཁོར་ཞེས་བྱ་ལ་དེར་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་དེ་བན་སྒྲིབ་རྒྱུའི་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོག་གིས་ངོ་སྒྲིབ་པའི་ཆུལ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། བསྐྱར་ཆུལ་དབང་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལྟར་དངོས་སུ་སྒྲོབ་མའི་རྒྱད་
ལ་སྟེས་པའི་སྒྲོན་པ་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲ་མས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཆོག་ཙམ་
གྱིས་བསྐྱར་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་ཆོག་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་སྒྲོར་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
ལ་མོས་ན། །ཆོག་གིས་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོག་ཁོ་
ནས་ཞེས་ནམ་བཅད་ཀྱི་ཆོག་གིས་དབང་གཞན་ལྟར་སྒྲོབ་མ་ལ་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་རྒྱ་ལོད་པ་

གཙོད་དོ། །རིན་པོ་ཆེ་ནི་དབང་གཞན་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟེན་དཀར་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། དག་བྱ་གང་སྤྱོད་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་པའི་བག་ཆགས་
འཁྱུད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་གོ། །དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་
སྤྱིབ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པས་བཞི་པའི་ལམ་སྤྱིབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་(༧༩༧)སྤང་འཁྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བར་
བྱེད་ལ། ལམ་དེའི་སྤྱོད་རུང་དུ་དབང་བཞི་པ་འདིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། བྱང་འཇུག་གི་དག་བྱ་
གང་ཡིན་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་དབང་འདིས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གང་སྤོམ་པ་ལ་
དབང་བར་བྱེད་ན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་
བར་བྱེད་དེ། རིམ་ལྡ་དང་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་
གདམས་ངག་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་བཞི་པ་འདིས་བྱང་འཇུག་
གི་རྫོགས་རིམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པའི་མཐུས་འབྲས་བྱ་མི་སྤོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
རྩོམ་མེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཡང་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་
པ་དང་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་འཕགས་པ་ལྟའི་
སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་བཤད་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་བྱས་ན་འཕྲིང་བ་དང་
ཡང་མཐུན་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རིས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་པས་སྤར་བཤད་ཟིན་
པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཡང་རུང་ངོ་། །དབང་འདིའི་དམ་ཆོག་ནི། ཁྱོད་གྱིས་སོག་ཆགས་གསང་
པར་བྱ། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་རྣམས་སྤྱད་ནས། །མ་བྱིན་པར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ལོང་། །ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཆོག་སྟོས། །ཞེས་དྲ་རི་ཀ་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དབང་བཞི་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་དབུལ་ཞིང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་
དབུལ་བའི་རིམ་པ་བྲག་ལེན་ལ་འདིར་མཛད་པ་བཞིན་བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་གུས་པ་
ཆེན་པོས་ཡོན་ཅི་འབྱོར་པ་སྤུལ་ཏེ་མཉེས་པར་བྱའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་མཐུག་གི་ཆོ་ག་བཤད་པ།

གསུམ་(༧༡༥ན)པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐུག་གི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་ག་དང་། ཆོན་དང་ཕུར་བྱ་སོགས་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་གའི་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་བའི་སྦྱན་སྟེག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཐབ་ཏུ་སྦྱར་བྲངས་ནས་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པའི་སྦྱན་བསྟེག་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་རྩལ་གྱི་སྦྱན་སྟེག་མ་འབྲུབ་ན་ཡིད་གྱི་སྦྱན་བསྟེག་བྲས་པས་ཀྱང་འུན་ཏུ་རུང་སྟེ། འོད་སྟེ་ལས་རྩལ་གྱི་སྦྱན་སྟེག་གིས་དགོས་པ་སྦྱབ་ཏུ་ས་པ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱན་སྟེག་གིས་ཀྱང་སྦྱབ་ཏུ་ས་པས་ཁྱད་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་ཚུ་བཞི་དང་ཉེར་སྦྱོད་འདོད་ཡོན་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་། སློབ་མ་རྣམས་ལའང་ཅི་འབྱོར་པས་མཆོད་ཅིང་། ཅེས་བསྐྱོད་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་དུ་འཇུག། དེར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟའ་བཅའ་དང་བལྟག་པ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་པར་མཆོན་མོ་མི་ཉལ་བར་སྦྱ་གར་ལ་སོགས་པ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རོལ་པར་ཤར་བར་བྲས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པའམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་འདི་སྦྱ་ལའང་མ་སྦྱ་ཞིག་ཅེས་གསང་བར་གདམས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ནང་དུ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྱོ་བོ་དང་སྟོགས་སྟོང་ལ་མཆོད་གཏོར་སྤར་ཕྱི་རོལ་པའི་སྐུ་བས་རི་ལྷ་བར་ཕུལ། ནང་དུ་ཞུགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུག་བཅའ་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་(༧༡༥བ)མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་ཕུལ་ནས་དགེ་བ་བསྐྱེད། །དབང་དོན་སྤྲུགས་རིམ་གཉིས་ལས་དེ་ཅམ་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་བདེ་

ཆེན་རོལ་མཚོར་སྤར་ལྟར་མཆོད་པ་དང་། གྲེ་རྟོར་དགྲིལ་ཆོག་ལས། རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྟོད་རོལ་
མོ་ནང་མཆོད་བསྟོད་པ་རྣམས་བྱ་བར་གསུངས། དགེ་བ་བསྟོན་བསྐྱབས་འདིར་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་བྱ་བའམ་ཕྱག་ལེན་ལ་དབང་གི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་པར་
སྟོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བདེན་ཆོག་སོགས་མཛད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་བས་
དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱ་མ་དང་སྟོན་མས་ཐོབ་པའི་དགེ་ཅ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་། བན་བདེའི་ཅ་ལག་བྱུང་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། བྱང་
པར་སྐྱ་མེད་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་པ་ནས་རྒྱས་པའི་རྒྱར་ཁ་
ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྟོན་པས་དགེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་གྱི་
བར་དུ་མི་མཛད་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཐབས་མཁས་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་སུ་འང་གསུངས་ཏེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།
བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཆོགས་དག་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བསྟོན་བ། །བཅོམ་ལྷན་
ཁྲོད་གྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྟོར་ཏེ། ཤར་སྟོར་གཙོ་བོ་ལ་སྤྱོད་པས་
འདུག་ནས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད། དེའི་ཆེ་
མན་ངག་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་
གྱི་མཐར་(༤༡༤)ཡིག་བརྒྱའི་སྤྱགས་འཕྲེང་གིས་བསྟོར་བ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བབས།
ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་
ཅད་ལྷག་མེད་དུ་སྦྱངས་པའི་མོས་པ་བྱ། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱིང་གར་སྦྱར་
ནས། གང་ཡང་བདག་སྟོོ་སྟོངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ཆད་
ལྷག་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞོངས་པ་རྣམས་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་སྟོན་ནས་འགྲོད་
སེམས་དྲག་སོས་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ་བཤགས་ཤིང་འདོད་པའི་དོན་འབྲུག་པར་གསོལ་བ་

གདག་མཐུག་ཆོག་དེ་དག་ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། རྩེད་བ་ལས། དེ་ནས་
ཆོག་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་བ་དང་། རྒྱས་པའི་སྤྱན་བསེག་བྱ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཐུག་པ་འདི་སྤྱུ་ལའང་སྤྱོ་བར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ལ་ཞེས་དང་། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་བཞག་སྟེ་བྱེ་རོལ་ཏུ་བྱུང་ནས་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟ་
བ་བཞེན་ནོ། །བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྤྱུ་ལ་ལགས། །ཞེས་བ་ནས། རང་གི་གནས་
གཤེགས་བརྗོད་མུ་། ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་ལ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་གཤེགས་སྤྱུ་གསོལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་སྤྱན་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་གྱུའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱིས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྤྱུ་ལ་པའི་ལྟ་དམ་ཆོག་པ་རྣམས་སྤྱན་བྱངས་ནས་
རང་གི་སྤྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སྤྱུ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱེད་སྐབས་ལྟར་
གཞུག་ཅིང་། དབང་དོན་དུ་མི་གསལ་ཡང་དག་འདོན་ལྟན་(༤༡༩)ཐབས་སྤྱུ་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅེས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་
བསྐྱེད་སྐབས་ལྟར་བྱུང་བ་དམ་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལའང་ཉེར་བསྐྱེད་ཞིག་དགོས་པས་
དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲིར་
ཉེ་བར་བསྐྱེད་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་
ཡོད་དོ། །

ལྟར་ཐབས་སྤྱུ་ལྟ་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྤྱིང་གར་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉེར་
བསྐྱེད་ཆེ་རང་གཙོ་བོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སྤྱུ་བྱེན་ས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། རང་
གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱིང་གར་བསྐྱེད་ཆུ་གཞན་མེད་དོ། །སྤྱིར་
ཡང་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་མཆོམས་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་
པོའི་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱེད་ཞིང་རེག་པས་དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྤྲུངས་ནས། སྤྱི་ཡིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟེ་འཆང་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲོད་ཀྱི་མ་དག་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུངས་ནས་
སྒྲོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་མོས་ཤིང་བཟླ་བར་བྱའོ། །ལྷན་
ཐབས་སུ་སེམས་ཅན་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་རང་གི་བྱུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས་
ཏེ་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་བ་ལས། ལྷ་རྣམས་དཀྱིལ་
འཁོར་སྤྱིས་བ་དང་། །བྱད་མེད་དངོས་པོས་སྤྱུལ་བ་ཡི། །དོ་བོ་རུ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །སྤར་
ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ། །གཟུགས་སོགས་སྤང་པོའི་ངོ་
བོ་རུ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་གཞུག །ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ། །སྤྱན་མ་ལ་
(༤༡༡)སོགས་གཞུག་པར་བྱ། །མིག་སོགས་སྦྱར་བ་ཆེ་རིག་པས། །ས་སྤྱང་སོགས་དང་
ཐབས་ཅིག་ཏུ། །གཟུགས་རྟོ་རྟེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །རང་གི་སྤྱི་མཆེད་ལ་དགོད་བྱ། །ལག་
སོགས་གཤེན་རྟེ་མཐར་བྱེད་སོགས་བཀོད་ནས། །དེ་ཉིད་རི་བཞིན་ཆོ་ག་བཞིན་བསྐྱེད་ཏེ།
འགོ་བ་མཐའ་དག་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་དུ། །མདོན་སུམ་བཟླས་ནས་ཉེར་བསྐྱེད་ཆོ་ག་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་ཀ་དང་པོ་ལ་ཆག་གིས། པོ་མོའི་དངོས་
པོས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །སྤྱུལ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡི། །ལྷ་རྣམས་སྤར་ཡང་རང་གི་
ནི། །ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གཞུག་བྱ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་གོ་བདེ་ལ། བྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡེ་
ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་ཀྱི་རྟེན་སུ་རང་གི་སྤྱུལ་པའི་དམ་ཆོག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་
ཉིད་ལ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཉེར་བསྐྱེད་དེ་ལྷར་དུ་བྱས་
ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཞིང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་རས་བྲིས་ཀྱི་
རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅེས་མཛད་པའི་བྲག་སོལ་ཡང་འདུག་ལ། ལྷང་སྐྱོར་རྟོ་རྟེ་འཆང་
གི་གསང་འདུས་སྤྱབ་མཆོད་ཀྱི་དག་འདོན་ལྷན་ཐབས་སུ། །ཁ་ཅིག་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྤྱབ་དུས་སུ་སྤྱན་བྲངས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། །དམ་ཆོག་པ་རང་

ལ་བསྐྱ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་གསོལ་ཡང་མི་དགོས་ལ་
དམ་ཚིག་པ་བསྐྱ་ཡང་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། (༢༡༦)ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་པ་
གཤེགས་གསོལ་མི་དགོས་ཀྱང་དམ་ཚིག་པ་རང་ལ་བསྐྱ་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་
ཁ་ཅིག །བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་འཁོར་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཆ་གཉིས་བྱས་པའི་
ཆ་གཅིག་རས་བྲིས་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། གཅིག་རང་ལ་བསྐྱ། རང་རས་བྲིས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དབྱེ། ཡེ་ཤེས་པ་རས་བྲིས་ལ་བརྟན་
བཞུགས་བྱེད་པའི་ལུགས་བཞི་ལ་རང་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་བཀོད་ནས་ཕྱི་མ་ཉིད་
འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེར་བསྐྱ་བྱས་པའི་ནང་པར་སྤྲ་བའི་དུས་སུ། ཨོ་ཨ་ཀཱ་རོ་ཐུ་ཁྱི་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲལས་བརྗོད་བཞིན་དུ། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་ལག་པ་
གཡོན་པས་བྲིལ་བུ་འཁྲོལ་ཞིང་། རྗེ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡམས་པས་རྩལ་ཚོན་རིམ་པ་
ལྟར་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་དང་བསྐྱས་པ་ནམས་བྱམ་པ་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་སྤྲལས་ཏེ་བཟ་ཤིས་
ཀྱི་སྤྲ་དང་རོལ་མོའི་སྤྲ་དང་འཕན་གཏུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚོན་པ་དང་ལྡན་པས་སྤྲེར་
ནས་འབབ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འགམ་དུ་སྤྲའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱས་པ་ལ་མཚོན་གཏོར་ལུ་ཏེ་
རྩལ་ཚོན་སྤྲ་ལ་གཏད་པ་དང་། རྩལ་ཚོན་སྤྲེར་བའི་བྱམ་པ་ཆུས་བཀང་བ་ཆུར་སྤྲེར་ནས་ཞི་
བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་སོགས་སུ་གཏོར་བའི་བར་བྱ་ཆུལ་ནི་གོ་
སྤྲ་ཞིང་། ཨ་ཀཱ་རོའི་སྤྲལས་བརྗོད་ནས་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་རྩལ་ཚོན་གྱིས་
བྲིས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་མཚན་མ་བཤེགས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ཀྱང་ཉི་ཤུ་པ་ལས། མཚན་མོ་ཉེར་བསྐྱ་བྱས་པ་ཡིས། །སྤང་ཡང་ནང་པར་དུས་སུ་ནི། །རྩལ་
ཚོན་ཐམས་ཅད་འབྲལ་བྱས་ཏེ། །མཚོན་བྱས་ཆུ་སྤང་ལ་དོར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འཕྲེང་བར་
ཨ་ཀཱ་རོའི་སྤྲལས་(༢༡༦)བརྗོད་ཅིང་རྩལ་ཚོན་དབྱེ་ཆུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་

ལ་ཐེས་པར་མོས་ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་སྤར་བྱ་སྤར་བ་སོགས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་རྩལ་ཆོན་སྤྱན་འབྱེན་མཛད་པ་ནི་སྤང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གོ་རིམ་
གང་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། སྤང་བར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་སོགས་ལ་ཚུས་གཏོར་
བའི་རྗེས་སུ་བ་སྤྱིས་བྱུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་གཞན་རྩ་མ་རྣམས་ལ་འོ་ཐུག་
གི་སྟོན་མོ་བྱ་བའང་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཕྱོགས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་
ལ་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད། སྤྱ་གར་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་གཏོར་མ་གཏང་ལ། ཁོ་
བོ་རྣམས་རང་ལ་བསྐྱ་བའམ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་རང་
གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་སོ། །སྤར་བྱ་དབྱུང་བའི་སྤགས་དོན་ནི། གཞན་རྣམས་སྤར་
བཤད་པ་དང་འབྲ། ཟུང་གྱི་ལྷ་ཡ་ཞེས་པ་ཟུང་སྟེང་དང་གོང་མ་སོགས་དོན་མང་པོར་འཇུག་
པས་སྟེང་སྤར་བ་ཆེད་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་སྤར་བ་སྟེང་དུ་དབྱུང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གམ་སྟམ།
སྤགས་དེ་ལ། ཉི་ཤུ་པར་རྩུ་གཉིས་དང་པར་གཉིས་བྱུང་ལ། སྤང་བར་རྩུ་བཞི་(༤)དང་
པར་གཅིག་བྱུང་། སྤགས་གཉིས་པ་དེའི་དོན་ནི་རུ་ནི་སྤགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་བརྗོད་
པ་ནི་རིས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱ་རུ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ། རྩ་ལ་ནི་ཤིན་རུ་ཡང་གཟེ་བརྗོད་
དང་ལྷན་པར་མཛོད་ཅིག་ཉིལ་ནི་བདག་གི་བསམ་པ་མ་ལུས་པར་རྗོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བཞུགས་ཤིག་པ། སི་རྩུ་ལོ་ཙ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱུབ་པའི་སྤྱན་ཞེས་འབོད་པའོ། སམ་
ཨམ་སྤ་རྩ་ནི། ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུབ་པ་ཞེས་བོད་པ། སྤ་རྩ་ནི་ཞི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
ས་བོན། ཞེས་པ་སྟེ་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །

སྤགས་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སྤྱ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དང་
བཟ་ཤིས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་སྟེ་འབྲུ་གསུམ་ནི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ས་བོན། སཏྲ་
སེམས་ཅན་ཀྱི། ཨམ་དོན་དང་། ཀྱི་རུ་མཛད་དུ་གསོལ། སྤ་སྟེ་བཟ་ཤིས་པར་ཞེས་པ་ལ་

[illegible]

བཤད་རྒྱུ་དོན་མཐོང་བར། བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོན་ལགས། །ཞེས་སོགས་
 ཀར་པ་རྒྱལ་གྱིས་གཤེགས་གསོལ་དང་། དེ་ནས་ཁྱེ་ཅ་སྤྱོད་ལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱིས་སྤྲུལ་
 མཛེ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོན་དཔོན་རང་ཉིད་དོར་བྱེད་པ་འཛིན་ཅིང་གཡོན་བརྒྱུད་གྱིས་
 གནས་པས་ཁམས་གསུམ་ནས་རྒྱལ་གྱི་ར་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཅམ་གསུངས་ཤིང་། མཐུག་ཆོག་
 གཞན་རྒྱས་པ་མ་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱལ་བའི་མཆོད་རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་

ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་དབང་ལ་སྒྲོབ་མ་ལ་བགོ་བཤའ་བྱས་ན་དམ་ཆོག་
ཉམས་པར་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། བྲེང་བ་ལས། དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
ནི་ནོར། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱན་བསྐྱས་ནས། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །སྒྲོབ་མ་
སོགས་ཀྱིས་རྩང་ཟད་མིན། །ཆང་འཇུགས་པ་དང་རབ་གནས་དང་། །(༧༩༠ན)སྤྱི་སྤྱི་ག་
འཁོར་ལོའི་ནོར་གང་ཡིན། །དེ་ཀྱན་སྒྲོབ་དཔོན་ཁོ་ནའི་ཞེས། །རྗེ་རྗེ་འཇིག་པ་མཆོག་ཉིད་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱགས་རིམ་ལས་ཆང་འཇུགས་པ་ཞེས་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་ཁུང་བྱ་དགང་དང་ཞེས་བསྐྱར་ཏེ་དབང་གི་ཆོ་གའི་ཕྱོགས་གཅིག་
གི་མིང་དུ་མངོན་པས་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཡོ་བྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་དེ་
དག་སྒྲོབ་དཔོན་མི་འདོད་ན་གདུགས་དང་རྩ་ཡབ་བྲིལ་བྱ་སོགས་སངས་རྒྱས། བ་དན་
བདུག་སྒྲོས་བྲི་ལ་སོགས་པ་ཆོས། གོས་དང་སྒྲོད་སྤྱད་སོགས་དགེ་འདུན་ལ་དབུལ། དེ་
ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མེད་ན་སྤྱི་གཟུགས་དང་ཆོས་སྤྱེགས་བཅས་ལ་བྱ་རུང་ངམ་སྤྱི་
ཞིང་། དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མེད་ན་དགེ་སྒྲོང་པ་མཁའ་དགེ་བསྟན་སོགས་ལ་སྤྱིན་པར་
སྤྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། བཟའ་བ་དང་ནི་བཅའ་བ་ནམས། །ཅི་དགར་སོངས་
པ་ནམས་ལ་སྤྱིན། །ཁྱི་དང་བྱ་རོག་ལ་སོགས་ལ། །རྩང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱིན་ནོ། །ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་སྟོན་མོ་བྱ་ཞིང་། ལྷ་མ་དང་སྒྲོའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་ལས་ཀྱི་
རྗེ་རྗེ་སོགས་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་ལ། དམན་པ་
དང་མགོན་མེད་པ་ནམས་ཀྱང་ཆོམ་པར་བྱ་སྟེ། བྲེང་བ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲོའི་སྒྲོབ་
དཔོན་ནམས་དང་ལས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཅན་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ནམས་དང་བཟོ་བོ་ནམས་རི་ལྟར་
རིགས་པར་རྒྱས་པ་རི་ལྟ་བུར་གོས་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་། སོ་ཅེ་ལ་སོགས་པས་ཆོམ་
པར་བྱ་ལོ། །དགེ་འདུན་གྱི་གཏོར་མ་དང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་ལོ། །དམན་པ་དང་མགོན་

(༤༡༠བ)མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོར། གོ་
ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སོ་ཅི་ལ་སོགས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཕྲེང་བའི་དཔེའི་བྱང་
ཡིན་པ་འདྲ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སློབ་དཔོན་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་གཤེགས་གསོལ་གྱི་
གོང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས། དེ་དག་གི་སྤྱི་བྱི་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་དོ། །ས་ར་
ཏས། ས་གཞི་ཡུལ་འཁོར་བྱང་མེད་སྤང་པོ་སོགས་དངོས་པོའི་བྱང་པར་དུ་མ་དང་། དད་པ་
བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
ལ་བ་པས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། ཐེང་བར། སློབ་མ་ལ་ནི་ཡོན་སྤང་བྱ། །དེས་ཀྱང་གྲུས་པས་
དབུལ་བྱ་སྟེ། །རིན་ཆེན་ཡིད་འོང་རྒྱུང་མ་དང་། །རང་གི་ལུས་དང་ས་གཞི་དང་། །མདོར་ན་
བྱ་བ་དེ་འདྲ་བ། །རི་ལྟར་སྤྲོ་མ་མཉེས་འགྱུར་བྱ། །སྤྲོ་མ་མཉེས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །གཞན་
དུ་མིན་ཞེས་སྤྲོ་བ་པས་གསུངས། །སློབ་དཔོན་སྤྲོ་མེད་བྱེད་པ་པོ། །རྩོམ་སེམས་དཔའ་
མཚོད་པ་ལས། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། །དཀའ་སྤྲོ་མ་བྱས་པ་ཡང་ཅི། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན། དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་སྤྲོ་མ་ཡོན་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཚོད་པས་
མཉེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤྱིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས།
སངས་རྒྱས་ཞིང་སོགས་ཞིང་རྣམས་ལ། །བྱང་པར་དུ་ནི་སྤྱིན་པ་སྤྱད། །དམངས་རིགས་
སྤྱོད་སྤྲལ་གཉིས་དག་ཀྱང་། །བྲམ་ཐེ་གཙང་མ་གཅིག་དང་འདྲ། །བྲམ་ཐེ་སྤྱོད་སྤྲལ་གཉིས་
དག་ནི། །དག་སྤྱོད་གཅིག་ལ་རབ་དུ་སྤྱད། །དག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྲལ་གཉིས་དག་ནི། །རྩལ་མེད་
པ་ནི་གཅིག་དང་མཉམ། །རྩལ་(༤༡༡ན)མེད་སྤྱོད་སྤྲལ་གཉིས་དག་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་
གཅིག་ལ་སྤྱད། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་སྤྱོད་སྤྲལ་གཉིས། །སློབ་དཔོན་གཅིག་དང་མཉམ་པར་
བརྟག། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་པའི་ཞིང་བྱས་ནས། །སྤྱོད་དང་ལྡན་པས་རྟག་དུ་སྤྱིན། །རྣལ་འབྱོར་
རྩ་བའི་ཆོས་ལས་ནི། །ཞིང་བཟང་པོ་ལ་ས་པོན་གདབ། །ཅེས་དམངས་རིགས་སྤྱོད་སྤྲལ་
གཉིས་དང་བྲམ་ཐེ་གཙང་མ་གཅིག་བསྟན་བཀུར་གྱི་ཞིང་དུ་བྱས་ནས་མཚོད་པ་གཉིས་པན་

ཡོན་མཉམ་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དང་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་མཉམ་
པའི་བར་གསུངས་བ་བཞིན་ལ་བ་བ་དང་ནག་པོ་སྟོད་པས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེ་དག་གིས་
བཤད་པའི་རྒྱལ་མེད་བ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་བ་ནི་དགྲ་བཙུག་པ་ལ་བྱ་
དགོས་སམ་སྒྲུབ། ས་ར་ཉས་ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་གི་མཐུག་ཏུ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་
རྣམས། །སྤྱི་བ་པའི་ཚོགས་དག་སྤངས་བྱས་ནས། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་ས་གནས་སུ། །མི་
སྟོག་པར་ནི་འགྲོ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་
དགོངས་བ་ཡིན་བ་ལྟར་ལུང་སྤྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་བ་ལའང་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཙུག་ཡོད་ཅིང་།
དེ་བས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེས་ཆེར་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་
དེ་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དགྲེས་བ་
དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་པས་སྤྱོན་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་། མཆོག་སྤྱན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་པའི་སྤྱན་པོ་དག་མགྱ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དང་སེམས་(༤༩༡)བ།
འཛིན་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོར་གྲགས་བ་རྒྱུད་དང་ཆོད་ལྡན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་གང་
ནས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྟེན་བརྒྱུད་དང་། ས་འོག་ནས་བཏོན་པར་བསྟོད་
པའི་རྒྱུ་ཆོས་དག་ལ་སྟོན་འགྲོ་དབང་བསྐྱར་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ཅི་ལ་དགོས་ཀྱང་། ཐར་
འདོད་རྣམས་ཀྱིས་འཐུག་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་གི་གཙོ་བོ་ནི་མདོ་རྒྱུད་དང་དགོངས་
འགྲེལ་ཆོད་སྤྱབ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལྷག་པའི་གདམས་ངག་ཡོད་ན་གདམས་ངག་
དེ་སྟོན་བ་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་འདི་ལས་
སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པར་གདོན་མི་བྱ་ལ། དེས་ན་ཆོད་སྤྱབ་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲུལ་རྣམས་གདམས་ངག་གི་
མཆོག་ཏུ་མཐོང་ནས་དེའི་དོན་བསྟོམ་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཐོས་པས་བསྟོམ་བྱའི་དོན་རྣམས་ལ་
སྟོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་ཤིང་། དབང་གིས་མ་སྤྱོན་པར་རྒྱུད་དོན་འཆད་ཉན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་།

འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོར། རྩེ་བཙུན་
ཅེ་མོའི་གསུང་ནས། དབང་བསྐྱར་བྱས་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མེད་
པ་སྤྱོད་པོ་བསྐྱུ་བ་དང་འབྲས་བུ་སྤང་བ་དང་། ཡང་བྱིན་རྒྱལ་ས་སྤོ་མོས་དབང་བསྐྱར་གྱི་གོ་
བཅད་ནས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མད་པས། རྒྱུད་སྟེ་ནས་བཤད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་
གོ་རིམ་འགངས་ཅན་རྣམས་མ་འཁྲུགས་པར་ཆོ་ག་ཆང་བས་དབང་བསྐྱར་ན་ཡང་དག་པའི་
གདམས་ངག་གི་སྟོད་དུ་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོགས་ནི་
འབྲས་བུ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་བྱད་པར་(༤༣༣ན)ཅན་ཡང་མི་ཐེབས་ཤིང་། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་
པའི་གོགས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དི་མ་ཡང་འཁྲུད་མི་རུས་ལ། གདམས་པའི་མཆོག་རྒྱུད་དང་
དགོངས་འགྲེལ་ཟབ་མོ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་དུ་ཡང་སྐྱུ་བའི་རུས་པས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་
མང་འཇུགས་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་འབད་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་སྟོབ་
དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པའི་བྲག་ལེན་མ་ཉམས་པར་ཐེན་པའི་སྟོན་ནས་
དབང་གི་བརྟུ་གལ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བརྟུ་འཕྲོད་པ་ལ་བརྟུན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་
གིས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་མ་ཟད། རི་སྐད་དུ་
རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རུམ་དབང་གསྐྱའི་ཚུ་རྒྱན་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ལས་
ཀྱི་དི་མ་བཀུས། །གསང་བ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་སྤངས་བ་ཡིས། །ངག་གནས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་
ལྷགས་སུ་འཆར། །གསུམ་པ་ལྟན་སྤྱེས་དགའ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱེས་བུ་དོན་
དམ་དབྱིངས་སུ་བྱངས། །བཞི་བ་བྱང་འཇུག་དོན་ལ་ངོ་སྤྱད་པས། །མཐར་ཐུག་སྤྱེལ་སའི་
གནད་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཅད། །དབང་བཞིའི་གནད་དོན་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་ལས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་གདམས་པ་ཡོད་མིན་ཞེས། །རང་གི་ཉོགས་པ་སྐྱུ་རུ་སྤངས་པ་འདི། །སྒྲ་མ་རྣམས་དང་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་གོགས་སྒོ་

གསུམ་གྱི་བྱི་མ་ནམས་སྤྱོད་བ་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་འབྲུབ་པ་
བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་བཞིའི་ས་བོན་བྱེད་པར་ཅན་ཐེབས་ནས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མང་བརྟན་
སོ་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་(༤༡༡)དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཟེན་ནས། ལྷ་མ་ལྷ་བརྟུ་བ་ལས།
དེ་ནས་སྤྲུགས་སོགས་བྱིན་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་སྤྱོད་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད། །ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བརྟུ་
བཞི་ནི། །བསྐྱུགས་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅ་ལྷུང་བརྟུ་བཞིས་
མཚོན་པའི་སྤྲུགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྤྱོད་པ་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་
མིག་གི་འབྲས་བྱ་ལྟར་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པས་གཏན་ལ་
དབབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱུད་དོན་གྱི་ཆེད་མཁོ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་སྤྲུལ་བཟང་རྗེ་རྗེའི་ལམ་རིམ་ལས། མ་
སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་ཚོ་ག། སྤྱོད་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་བསྐྱར་བའི་
ཚོ་ག། །ལྷ་མ་ལས་རྒྱུད་མཉན་ནས་མཚོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ག། །བྱང་ཚུབ་འབྲུབ་
པར་བྱེད་པ་སེམས་སྤྱང་བའི་ཚོ་ག། །དེ་མཐར་བྱིན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་དག་པའི་ཚོ་ག་སྟེ། ལྷ་
མེད་གྱི་རྒྱུད་དོན་ནམས་ཚོ་ག་ལྟར་བསྐྱུས་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཤུག་ཀ་ར་མཆོས། འདུས་
པ་བྱི་མ་ལས་རྒྱ་རྒྱུ། ཐབས་གྱི་རྒྱུ། འབྲས་བྱའི་རྒྱུ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། རྒྱུའི་རྒྱུ་དེན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལྷ་དབང་ཐོབ་པས་ཐབས་རྒྱུད་
བསྐྱེད་རྗེགས་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱའི་རྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་
སྟེ་རྒྱུ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཤུག་པས་མཛད་པའི་དབྱེན་གཤིག་འབྲེལ་པ་
རིན་ཆེན་སྤྱོད་མེ་ལས་གང་ཟག་མཚོག་གིས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
བ་དམ་ཚིག་དང་། དམ་ཚིག་ལ་བརྟེན་པ་དབང་བསྐྱར་དང་། དབང་ཐོབ་པས་བསྐྱེན་པ་བྱ་
བ་དང་། བསྐྱེན་པ་སོང་བས་བསྐྱབ་པ་བྱ་བ་(༤༡༢)དང་། བསྐྱབ་པ་བྱུབ་པའི་འབྲས་བྱ་
དང་། འབྲས་བྱ་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ཚོགས་ཏེ་བྱག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཡེ་

ཤེས་དོན་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ཆགས་ཅན་གྱི་ཐེག་པས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ནམས་རྒྱད་དང་
སྐྱེང་གཞི་དང་དེས་པའི་ཆོག་དང་རྒྱ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
སྒྲོན་གསལ་ལས། །རྒྱད་དག་དང་ནི་སྐྱེང་བཞི་དང་། །དེས་པའི་ཆོག་དང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །མི་
ཡི་སྐྱེ་བར་འབྱུངས་པ་ནི། །རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟུན། །བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་
ནི། །དེས་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེང་གཞི་ཡིན། །འདུལ་ལས་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུས་པ་ནི། །དེས་པའི་ཆོག་
ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཆོས་སྦྱོད་པ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཞེས་བརྟུན་བྱ་སྟེ། །འདི་
ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི། །ཚུལ་ནི་ནམས་པ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐེག་
པའི་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིར་འབྱུངས་པའི་རྒྱད་དང་། དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི་དང་པོའི་བཅའ་གཞི་ཡིན་པས་སྐྱེང་གཞི་དང་། ཆོག་གི་སྐྱད་དོད་སྤྲ་ད་ཞེས་པ་གནས་
ལའང་འབྱུག་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་འདུལ་བའི་ཀྱན་སྦྱོད་ལ་གནས་པ་ནི་དེས་པར་བསྐྱེན་
དགོས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་དེས་ཆོག་དང་དེས་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དཀའ་
བ་སྦྱུད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཉེ་རྒྱ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་
དཔེར་མཛད་ནས་ཆགས་ཅན་གྱི་ཐེག་པས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་གྱིས་ནི། །དོན་གསལ་ཉོགས་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱ། །རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་
པ་ནི། །རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟུན། །སྤྲང་ཡང་རིགས་གཅིག་གྱུར་པ་ནི། །སྐྱེང་གཞི་
ཡིན་(༤༣༣བ)པར་རབ་ཏུ་བསྐྱུན། །དོན་ལ་སོགས་གཟུང་བ་ཉིད། །དེས་པའི་ཆོག་ནི་
ཡིན་པར་བཤད། །སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་ནི། །རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤྲང་ཞེན་དོར་ཏེ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པས་སྐྱེ་བ་
སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ་རྒྱད་དང་། ལྟའི་སྤུལ་པ་སྤྲ་ཆོགས་གསང་ཆེན་དོན་རྩེ་འཆང་
གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྐྱ་སྤྲང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཐུགས་འོད་གསལ་ལྟ་གཅིག་སྐྱེས་པ་སྤྲང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་

གཉིས་ལྟེ་འཁོར་ལོ་སོགས་སྒྲིམ་པ་ཆེས་མི་འབྲ་བ་དུ་མའི་གཞི་དང་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིང་
གཞི་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་དེའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཆོག་ནམས་གདོན་མི་ཟ་བར་
བརྟེན་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་ངས་པའི་ཆོག་དང་། སྐྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསྐྱབ་
པའི་རྒྱ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་པ་ནམས་གོ་བདེ་བར་བསྐྱེགས་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོད་རུང་
དུ་བྱེད་པའི་དབང་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
རིམ་རྒྱར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལམ་ལ་ཐོགས་འབྱེན་པའི་ཐབས་སྐྱོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། རོན་ཆོན་ལྷ་པོ་དེ་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆེདས་ཡིན་པས་ན་འཇུག་སྒོ་དབང་ནམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
ཅིང་། དམ་ཆོག་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་པས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་སྐྱོང་བར་
བྱེད་པའི་ལམ་ཁྲིར་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱོབ་ཅིང་། ཞར་བྱུང་
དུ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱས་དབང་དག་གི་
འབྱེན་ལས་གང་ལ་གང་འཆོམ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས། གཙུ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་
བྱས་ནས་མཆོག་གི་(༤༩༤ན)དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རིམ་པ་ལྷ་ལ་སོགས་
པའི་རྫོགས་རིམ་ནམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པས་འབྲས་
བུ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྟན་མི་སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་རང་དོན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཆོས་སྐྱུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་
འཁོར་ལོའི་འབྱེན་ལས་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་འཁོར་བ་རིམ་གྱི་
བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པས་གཞན་དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའང་བྱུབ་སྟེ། དོན་གཉིས་
གྱི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྤྲས་པ། དག་པའི་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐྱར་བཞིན་དུ་རྩལ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ནི་མཆོན་

དཔེ་གསལ་རྫོགས་རྒྱུ་གིས་མཛེས། །མི་ཞིགས་རང་སྤྱོད་གཞིམ་དུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དབང་
 པོའི་བྱ་གར་འཇུག་པའི་ཆོས་ལུང་དབངས་ལྡན་གསུང། །སྤྱི་བ་བཤམ་ཆོས་དབྱིངས་མཛེས་
 མར་རོལ་པའི་ལྡན་སྤྱེས་དགའ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། །དཔལ་ལྡན་
 རྒྱལ་བདག་དང་པོའི་མགོན་པོ་གཅིག་ལས་དུ་མར་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་དང་ཞིང་ཁམས་བཞོད་པ་
 མཆར། །དག་གསལ་རིན་ཆེན་ཅིག་ངོར་བྱེ་བ་བརྒྱར། །མཆར་སྤྱག་སྤྱིན་ལེགས་གཟུགས་
 བཞིན་རང་ཉིད་དང་། །སྤངས་རྟོགས་མཉམ་ཡང་ཞིང་རྩལ་གངས་མཚུངས་པའི། །འཁོར་
 དབུས་ཆོས་ལུང་སྤྱིང་པོར་གསུངས་པའི་བཀའ། །མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱལ་པོ་འཁྲིགས་
 ཅ་རྒྱད་མཆོར། །གསང་དོན་ཟབ་རྒྱས་ནོར་བུས་ཡོངས་གཏམས་པ། །བཤད་རྒྱད་དོན་ཡོད་
 ཞགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཆེས། །བཀྲག་པས་ཐར་འདོད་དབུལ་བ་པ་མཐར་བསྐྱད། །འོད་
 གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་(༤༩༤བ)པོའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །སྤྱིང་དབུས་ཤར་བའི་འཕགས་ཡུལ་
 མཁས་བྱུང་ལས། །གཞན་དུ་མོངས་སུན་སེལ་བའི་ལེགས་བཤད་གཟེ། །སྡོ་སངས་པ་
 མཐར་འགོད་པ་སུ་ཡིས་སྟོ། །མཁས་དང་བྱུང་བའི་གཏམ་སྤྱན་བེའུར་མདངས། །ལུས་ལ་
 ཆགས་པའི་གངས་ལྗོངས་ལ་སྤྱེས་ཆོགས། །རི་དྲགས་རྒྱལ་པོར་བརྟུ་ཡང་སྤྱོད་ན་སྟེ། །རང་
 ཚུལ་རྩོམ་པར་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་བཞིན། །ཤེར་བྱར་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཀྲུ་མས། །ཉེ་
 བར་བྲན་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་འོད། །དམར་སེར་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་ལ་འཁྱུ་བའི། །བྱེད་
 པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆུས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་འཆིང་བའི་
 ཇི། །བཀྲས་ནས་རྣམ་འབྱེད་བཞིན་རས་དངོས་པའི་ཆོ། །སྤྱིང་ལ་མངོན་འདོད་རྒྱས་པའི་
 ཡིད་ཆེས་གིས། །སྟོགས་གཞན་དགའ་བའི་མཛེས་བཤད་སུ་བཏང་། །རང་སྤྱང་རྩོ་རྩེའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་བར། །བདེ་ཆེན་དབང་བཞིའི་ས་པོན་སྤྱིང་དབུས་སུ། །བཏབ་
 པས་སྤྱོད་བཞིའི་ལང་ཆོ་གསར་པ་ཞིག་སྤྱིན་བྱེད་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལེགས་བཤད་ཆེ། །ཟབ་
 བརྩིང་ཆོག་དོན་ཀྱན་གསལ་པ་མཐའ་ལ། །མཁས་དབང་མཁའ་འགྲོའི་དབང་སྤྱག་རྣམ་

དཔྱོད་ཀྱིས། །བཟོད་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུག་པ་ཡང་། །རང་སྟོབས་རྣམ་འཕང་སྐྱོད་ལ་
རེ་བ་འཆམ། །དེ་ཕྱིར་སྟོ་གོས་ཚུ་མཆོ་ལས་འོངས་པའི། །རྣམ་བཤད་ཚུ་འཛིན་གསར་
པ་འདི་འཁྲིགས་མོད། །མ་རྟོགས་སྤྱི་བ་པར་གྱུར་པའི་ཆ་གང་ཡིན། །དབང་གྱུར་མཁས་
པའི་ཆོགས་ལ་སྤྱིང་ནས་འཆགས། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཁྲུ་
བདག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་གཟུགས་རྗེ། །མཉེས་བཞིན་རྗེས་གཟུང་ཐེག་མཆོག་ལྷ་མེད་
ཀྱི། །སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་པའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །སྤྱིག་སྐྱོད་ལྟ་ཆེན་ཁོས་པའི་
ཆོ་འཕྲུལ་ལས། །སྤྱིགས་མའི་མཆོན་(༤༡༥)ཆར་བདོ་བའི་དུས་མཐའ་འདིར། །ཐུབ་
བསྟན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་འཆི་གསོས་སྤྲོ། །སྤྱིར་བའི་སྟོག་སྤྱིན་མཁན་པོར་བདག་གྱུར་
ཅིག །གཞན་ཡང་གདུལ་དཀའི་ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་དུ། །ལྷང་དོར་ལོག་པར་འཕྱུན་པའི་
འགོ་བ་རྣམས། །འབྲུལ་མེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱར་ལམ་འདི་ཉིད་ལ། །འཁྲིད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་
རོལ་སོན་པར་ཤོག །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་ཚུ་མཆོ་ལས་འོངས་པའི། །དགའ་ལྷན་
རིང་ལུགས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རོར། །བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་རྟག་བཞོད་
ནས། །སྟོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བྱི་མེད་གཟི་འབར་ཤོག །འདུ་འཛིས་དཔེན་པའི་བསྟོ་གནས་
ཉམས་དགའ་བར། །འབྲུལ་བྲལ་ཐེག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཐབ་ལམ་རྣམས། །ཅེ་གཅིག་སྒྲུབ་
ལ་གཞོལ་ཞིང་ཕྱི་ནང་གི། །བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་གཞོད་པས་མི་བརྗེ་ཤོག །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
ལེགས་གསུང་རྩ་བརྟན་ལས། །འོངས་པའི་རྣམ་བཤད་སྤྲོ་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་འདིས། །གཞན་པན་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུའི་གཉེར། །མཐའ་ཡས་འགོ་ལ་ཡུན་རིང་སྤྱིན་གྱུར་ཅིག །མཐའ་
མེད་སྤྱིད་པར་དུབ་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །འཁོར་འདས་ཀུན་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཆེ། །དག་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བྱང་རྒྱལ་པའི། །ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་མགོན་པོ་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །དེ་
ལྟར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་འཕགས་ལུགས་ཞེས་ཉི་མ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་

སྤང་བ་དོན་རྒྱུ་མཐུན་དཔེ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་རྩ་ལོ་(༧༩༥)འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་དམ་པ་འདུས་
བའི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུ་དང་ཆོག་གས་ཡོངས་ལ་གསང་བ་འདུས་བའི་དབང་བཞི་རང་ལུགས་ཀྱི་
སྲོལ་མ་ཉམས་པར་ལུལ་སྐབས་གས་དུ་བཅར་བའི་ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེར་སྤྲད་སློབ་དཔོན་ཟུར་པ་
རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། འབས་སྤྲུངས་སྤྲུགས་པ་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ་སློབ་དཔོན་ཟུར་
པ་རག་དབང་ལྷན་གྲུབ། ཅེ་ཆོག་གས་མཁན་པོ་རག་དབང་རིན་ཆེན། ནགས་ཤོད་སྒྲ་མ་རྩལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ནས་
རི་ལྷང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རྒྱུ་པ་ཞིག་གསར་སྤེལ་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བའི་དོར། རང་སློ་གསང་
ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་རྩལ་སྟོབས་ཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྩལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འབྲན་སྒྲ་
མེད་པའི་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་དང་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་གཞིར་བཟུང་། གཞན་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་རིགས་དང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོག །སློབ་དཔོན་
ལྷའི་ཆོའི་ཞབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སློབ་དཔོན་སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་
བཤེས་གཉེན་དང་ནག་པོ་དམ་ཆོག་དོན་རྒྱུ་མཛད་པ། གཞན་ཡང་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་
བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་བ་སོགས་འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་འགའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གཞིགས་ནས་གཡུང་ཁྲལ་ཅན་དུ་
རྗེ་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཤུ་ཀྱི་དགོ་(༧༩༦)སློང་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཐ་གལ་བ་སློ་བཟང་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གྱུ་འཛིན་གཉེས་པར་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་ལུག་ལོའི་དབྱུག་སྒྲའི་
ཡར་གྱི་གལ་ཆོས་ལྷ་པ་ལྷག་པ་ལྷ་མཆོམས་ཀྱི་འབྲུབ་པའི་སྤྱིར་བ་སོགས་དུས་དགོ་བར་རྫོགས་པར་སྤྲུང་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་
མཚོད་དཔོན་ཞུ་མཁན་པོས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དགོ་བར་རྫོགས་པར་སྤྲུང་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་
པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རང་ལུགས་འི་མ་མེད་པའི་གསང་ཆེན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བཤད་སྤྱུབ་བློགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་
རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།དགོ་ལེགས་འཕེལ།

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་གྲུང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བའདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུམས་པའི་སྒྲོ་མོའི་ཕྱིག་སྒྲོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་
ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
པར་བྱས། བྱོམས་དང་བྱོམས་ན་རྒྱལ་ཕན་མཆོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཆེ་གྲ་གྱུའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་
བ་སོགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཆོ་ལྟར་བརྟོག་བའདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་བྱོམས་བོད་ཁ་བ་ཅན་
དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་ལྷ་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་
མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་འེེ་
རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རེས་
མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལ་འད་སྤྱད་ཆོག་པའི་དགེ་བཅའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འེེ་དགེ་སྒྲོང་
ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའོ། དགེའོ། །

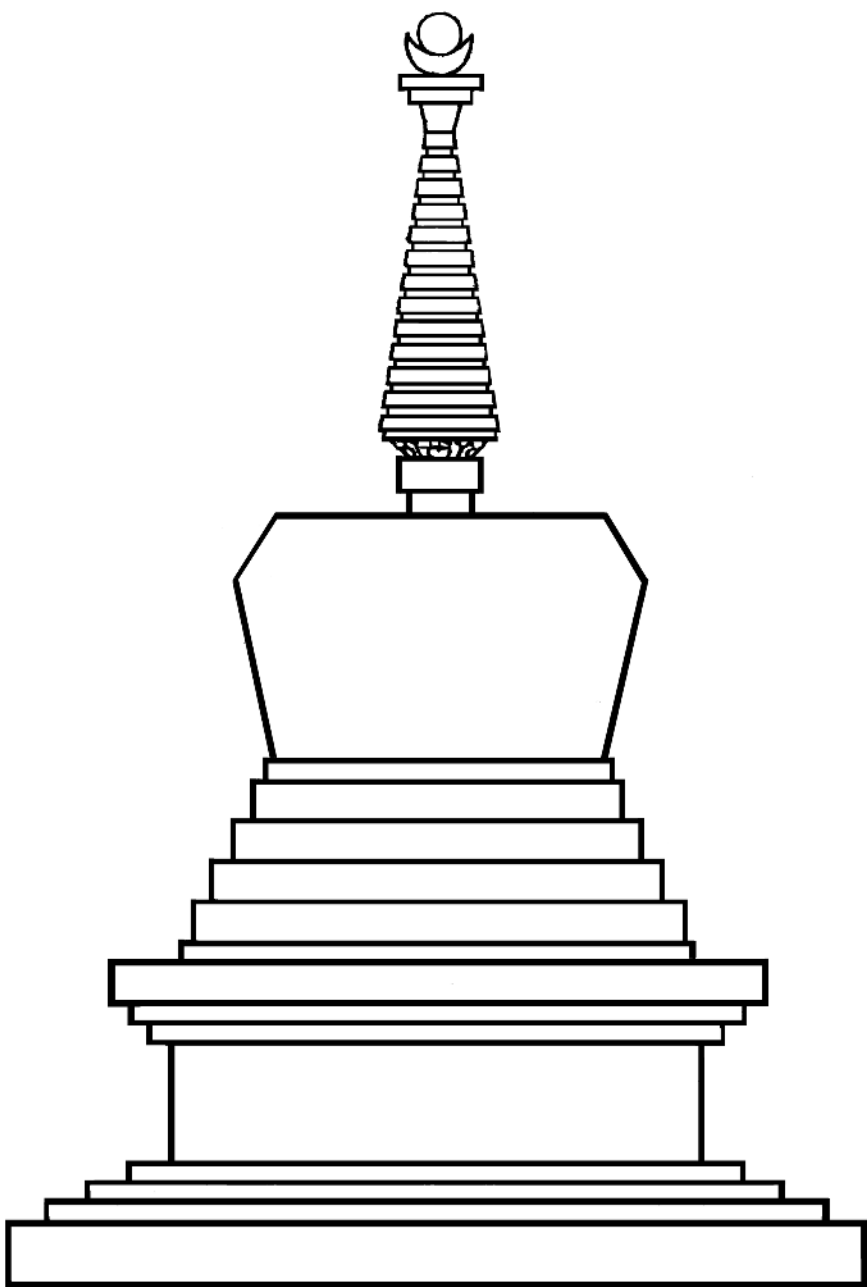
ལ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་
པོད་ག་པ།

མཛེད་པ་པོ། ལྔ་ཁྲལ་དབང་སྐུ་མེད་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ལྷོ་ཁྱེ་དབ་སྤེང་ང་གཉིས་པ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།	ནམ་གྲུ་ཕུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
དཔེ་གཞི་འཆར་འགོད་པ།	ནམ་གྲུ་ཕུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
ཡིག་འབྲུག་དང་ཁུ་དག་པ།	ནམ་གྲུ་ཕུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཆེ་དཔག་དོ་རྩེ།
མཐུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ།	ནམ་གྲུ་ཕུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

པར་གཞི།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
པར་གྲངས།	པར་ཐེངས་དང་པོར་པར་གྲངས། 300 བཏབ།
དེབ་ཆད།	7x9.5 ཡིག་གཟུགས། སློན་ལམ་བོད་ཡིག
དེབ་ཨང་།	ISBN 978-93-83091-27-0 ཡིག་ཨང་། 16
དཔར་འགྲེམས།	རྒྱས་རྒྱུ་ལྔ་ཆོད་པན་བདེ་ལེགས་བཤའ་སློང་།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་། མངོན་མཆོད་བྱང་ཆུབ་མཆོད་པའི་རྟེན། །

